

În ziua de 16 septembrie a anului 1872, în cuvântul de deschidere al ediției a XIV-a a Congresului itinerant al medicilor și naturaliștilor din Ungaria, desfășurat la Mehadia, Ormós Zsigmond, președintele interimar al proaspăt înființatei Societăți de Istorie și Arheologie din Ungaria de Sud (precursor declarat al actualului Muzeu Național al Banatului Timișoara), indica principalele direcții de cercetare ale societății respective. Trei asemenea linii au fost menționate, indicând o cunoaștere solidă a realităților arheologice din Banat, precum și un caracter vizionar rar întâlnit. Astfel, prioritățile în activitatea de cercetare arheologică de teren constau în identificarea localităților din suportul cartografic celebru în secolul al XIX-lea, cunoscut îndeobște prin denumirea de Tabula Peutingeriana, în cercetarea valurilor de pământ (Römer Schanze), precum și a movilelor de pământ din Banat.

Movilă, Gomilă, Humka, Halom sau Hügel?

Repertoriul movilelor de pământ din județul Timiș

Dragoș Diaconescu, Victor Bunoiu

DRAGOȘ DIACONESCU

VICTOR BUNOIU

Movilă, Gomilă, Humka, Halom sau Hügel?

Repertoriul movilelor de pământ din județul Timiș

Volumul 1

ISBN: 978-606-020-956-0

MEGA

Dragoș Diaconescu
Victor Bunoiu

Movilă, Gomilă, Humka, Halom sau Hügel?

Repertoriul movilelor de pământ
din județul Timiș

MUZEUL NAȚIONAL AL BANATULUI TIMIȘOARA

SERIA

BIBLIOTHECA ARCHAEOLOGICA ET HISTORICA BANATICA

LXI

Dragoș Diaconescu

Victor Bunoiu

MOVILĂ, GOMILĂ, HUMKA, HALOM SAU HÜGEL?

Repertoriul movilelor de pământ
din județul Timiș

Volumul 1

MEGA
Cluj-Napoca
2025

DTP:
Editura Mega

Copertă:
Flavius Bunoiu

Redactor:
Alexandra Olaru

© Dragoș Diaconescu, Victor Bunoiu, 2025

© Imagine copertă: Fotografia movilei Hunka Sisitak (Sânpetru Mare)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

DIACONESCU, DRAGOȘ

Movilă, Gomilă, Humka, Halom sau Hügel?: repertoriul movilelor de pământ din județul Timiș / Dragoș Diaconescu, Victor Bunoiu. – Cluj-Napoca: Mega, 2025–
3 vol.

ISBN 978-606-020-956-0

Vol. 1. – 2025. – Conține bibliografie. – ISBN 978-606-020-955-3

I. Bunoiu, Victor

902

EDITURA MEGA | www.edituramega.ro
e-mail: mega@edituramega.ro

CUPRINS

CUVÂNT-ÎNAINTE.....	7
INTRODUCERE.....	9
CAPITOLUL I. DEFINIREA AREALULUI VIZAT. SCURTE CONSIDERAȚII GEOGRAFICE.....	13
CAPITOLUL II. METODOLOGIA DE LUCRU.....	23
CAPITOLUL III. INERENTE PRIVIRI ÎN TRECUT. SCURT ISTORIC AL CERCETĂRIILOR MOVILELOR DE PĂMÂNT DIN CÂMPIA BANATULUI ROMÂNESC.....	27
CAPITOLUL IV. SITUAȚIA CARTOGRAFICĂ ȘI ISTORIOGRAFICĂ A MOVILELOR DE PĂMÂNT DIN HOTARELE UAT-URILOR ABORDATE.....	35
CAPITOLUL V. DATE PRIVIND MORFOLOGIA MOVILELOR DE PĂMÂNT ȘI O PROPUNERE DE TIPOLOGIE.....	99
CONCLUZII.....	107
BIBLIOGRAFIE.....	117
SUMMARY.....	121
ANEXA 1. FIȘELE MOVILELOR CARTATE.....	127
ANEXA 2. LISTA SITURILOR ARHEOLOGICE ASOCIATE IDENTIFICATE.....	549

CUVÂNT-ÎNAINTE

Cartea pe care o deschideți nu este o carte oarecare, este un travaliu cu sens. Știu demersurile autorilor acestei cercetări de la începuturi, de unde au plecat și curajul lor de a gândi pe termen lung. Deși am contribuit la demararea acestui proces, nici eu nu am crezut că va fi atât de complex, atât de asumat, atât de coerent.

Invitația pe care am primit-o de la autori de a scrie un cuvânt-înainte mă onorează și mă încurcă în același timp; nu știu să descriu explicativ această carte care nu e doar o carte în sine, ci un inventar al unei foarte interesante perioade din trecutul câmpiei bănățene: finalul eneoliticului, epoca bronzului, prima vârstă a epocii fierului.

Ceea ce surprinde pe cei mai puțin avizați în arheologie este densitatea de situri arheologice din câmpia bănățeană; în acest caz, 210 de movile pe raza a 25 de unități administrative, pe o suprafață de 1829 km². Banatul este o câmpie fertilă și a fost o câmpie fertilă, fiind întotdeauna locuit și cultivat, traversat de toate civilizațiile și culturile din această parte a Europei. Densitatea de situri arheologice este descurajantă pentru instituții mici și subfinanțate, așa cum sunt instituțiile noastre de protecție a patrimoniului. Și, totuși, sute de ore de cercetare de birou și de muncă de teren, curiozitatea, determinarea și meticulozitatea au dus la apariția acestui prim volum care arată amploarea patrimoniului arheologic din județul Timiș.

A durat mult? Poate. Dar e o cercetare aproape fără finanțare, construită din voluntariat și din bunăvoință, ceea ce e admirabil și, în același timp, nedrept. E un studiu făcut mai mult în timpul liber al autorilor, deși ar fi trebuit să fie un studiu prioritar.

Dincolo de aprecierea pentru ceea ce au făcut Dragoș și Victor, trebuie să subliniez valența practică a acestui volum. Evidența este cel mai important demers de protecție a patrimoniului cultural, poate singurul esențial. Dacă nu știm ce trebuie protejat, unde sunt acele elemente de păstrat pentru viitor, toate celelalte demersuri sunt inutile. Avem o problemă cu această evidență a patrimoniului cultural în România, nu avem instituții care să facă și să determine această evidență, nu avem suficienți oameni, nu există bani și interes politic pentru acest demers esențial. Dincolo de legi, codexuri și coduri ale patrimoniului cultural e o realitate tristă: nu știm cu adevărat ce am moștenit.

Inventarierea tumulilor din județul Timiș va deveni, de fapt, un model de bune practici în evidența arheologică, așa cum și efortul de repertoriere a siturilor arheologice sau de cercetare sistematică pe care această echipă a făcut-o arată că în arheologie încă mai există oameni de vocație. Sper ca următoarele volume să conțină cercetări mai bine finanțate, aparatură mai performantă și un interes mai mare al diverselor administrații pentru ce contează cu adevărat. Doar citez autorii: în 153 de ani de cercetare arheologică, în Banatul de câmpie au fost cercetate, cu metode științifice, doar 4 movile de pământ. Cu atât mai mult, această carte este esențială pentru specialiști și pasionați, constituie un manual și un inventar și este o lecție de metodă și un ghid practic care va deveni un document peste care nu se va putea trece.

Nu trebuie să vă invit să o parcurgeți: dacă o aveți în mână, deja o meritați.

Conf. univ. dr. Sorin Vlad Predescu
Director executiv al Direcției Județene pentru Cultură Timiș

INTRODUCERE

Movilele de pământ din Banatul de câmpie sunt cunoscute sub denumirile de movilă/mogilă, gomilă, huncă/hunka/umka/humca, hügel, berg, halom sau dâmb¹. Ne aflăm în fața unor termeni proveniți din idiomurile caracteristice Banatului, un areal consacrat prin multiculturalismul său, reflectat în coabitarea agreată a diverselor grupuri etnico-lingvistice. Unele dintre movilele din Banat, cele mai reprezentative din perspectivă cultural-istorică pentru microcomunitățile pe arealul cărora existau, încă își păstrează denominativele vechi, marcate ca atare pe sursele cartografice istorice (vorbim aici de 45 de cazuri, dintre cele 210 movile în cazul de față).

Astfel, termenul de movilă/mogila (apare în arealul studiat de noi în 17 cazuri) provine din limba slavă veche, având la baza forma de *mogyla*², cel de gomilă (care apare de 3 ori în spațiul abordat), din limba sârbă (*gomila*)³, iar cel de huncă/unka/hunka/humca (ce apare de 11 ori) este în fond un împrumut lexical al cuvântului sârbesc *humka*⁴. Conceptele de *hügel* (11 cazuri), *berg* (1 caz) și *halom*⁵ (2 cazuri) sunt pur și simplu utilizările cuvintelor din limbile germane și maghiară care definesc o movilă. Cuvântul dâmb, utilizat în arealul cercetat de noi o singură dată, are la origine cuvântul maghiar *domb*, termen ce desemnează o „formă de relief mai mică decât dealul” sau o „ridicătură de pământ pe marginea unui șanț, a unei ape, a unei gropi”⁶.

În mod absolut de netăgăduit, liniile de cercetare, chiar dacă sună pretențios, ca și oricare altă direcție a gândurilor noastre, se împletesc cu călătoriile pe care le întreprindem. Relația mea cu Banatul de câmpie a început în noiembrie 2000, atunci când, proaspăt „eliberat” din serviciul militar, obligatoriu pe atunci, am fost invitat de către prof. dr. Florin Drașovean să particip la cercetările arheologice din acea toamnă târzie de la Foeni – *Cimitirul Ortodox*. De atunci, în mod regulat până în anul 2010, am făcut parte din echipele de cercetare ale siturilor arheologice neolitice de la Foeni – *Cimitirul Ortodox*, Uivar – *Gomilă* și Sânandrei – *Ocsaplatz*. A fost fără dubii o etapă foarte importantă și benefică în devenirea mea profesională, devenire axată atunci, ca absolvent al universității sibiene, mai degrabă pe cercetarea fundamentală a neoliticului din sudul Transilvaniei. Periplul prin Banatul de atunci a presupus, pe lângă deplasările către și dinspre siturile respective având ca centru de „comandă” Timișoara, și călătorii cu scopuri diverse, având ca țintă Sânnicolau Mare, Jimbolia, Cenad, Vrșac sau Szeged.

¹ Medeleț, Bugilan 1987, 90 discută, de asemenea, acest subiect.

² Coteanu, Seche, Seche (eds.) 1975, 572. Conform acestei surse, varianta 1 a definiției movilei este „ridicătură de pământ naturală, mai mică și mai rotunjită decât dealul, care se află de obicei în regiunile de câmpie sau de podișuri joase”. Conform variantei 2, movila este: „mică ridicătură de pământ sau de pietre făcută de om pentru a servi ca semn de hotar, de aducere aminte pentru un mort etc.”.

³ Sala, Dănăilă (eds.) 2002, 559. Termenul este considerat specific Banatului. Conform acestei surse, definiția termenului este: „mică ridicătură de pământ sau de pietre, făcută pentru a servi ca semn de hotar între două locuri”.

⁴ Frațilă 2008, 179. Conform Sala, Dănăilă (eds.) 2000, 669, hunca este o „movilă de pământ făcută pe șes”.

⁵ Conform Reszegi 2011, 83, cuvântul *halom* este un împrumut de origine slavică. Conform aceleiași surse (p. 91), diferențele dintre *halom* și *domb* nu sunt foarte clare, subliniind, totuși, o diferență dimensională mai mare în favoarea formelor de relief denumite *domb*, iar pentru *halom*, în regiunea Karcag, indică o identificare a acestui concept cu tumulii vechi.

⁶ Sala, Dănăilă (eds.) 2002, 23.

O foarte puternică impresie în ce mă privește, în mod special în primii ani de contact cu pusta bănățeană, a fost diferența majoră între peisajul sudului Ardealului și Câmpia de Vest. În Banat părea că orizontul nu are limite, lumina fiind prezentă de când soarele se ridica până când cădea dincolo de linia orizontului. Platitudinea vizuală a acestei câmpii era întreruptă doar de câteva poduri ce marcau treceri peste cursuri de apă, de construcțiile aferente satelor zonei și, din când în când, de apariția unor movile de pământ ce dădeau impresia – și prin prisma efemerității privirii prin fereastra mijlocului de transport – unei eruperi din suprafața plană, monotona a câmpiei. Nu acesta a fost momentul înfiripării ideii de a cerceta în vreun fel aceste anomalii peisagistice ale Câmpiei de Vest, ci a fost doar o primă întrevedere.

Debutul cercetării unor movile de pământ îl pot considera participarea la campania din anul 2006 în situl arheologic de atunci – acum necropola tumulară de la Silvașu de Jos – *Dealul Țapului* – împreună cu dr. Cristian Constantin Roman și cu dr. Sorin Tincu, în movila numită de noi M1. Nu bănuiam pe atunci că o bună parte din ceea ce voi face în viitor va fi legată de cercetarea movilelor de pământ. În anul 2011 am desfășurat prima campanie de cercetare din acest sit, în care, pe lângă coordonarea cercetărilor efective din teren (începând din 2009), am avut și prilejul să îndrum activitatea acestui proiect în calitate de responsabil științific de șantier.

Afilieră mea la Muzeul Banatului Timișoara (astăzi Muzeul Național al Banatului) în anul 2014 a dus la inerenta „mutare” a acestui proiect în sfera de activități ale muzeului bănățean. O mutare benefică, așa putea spune, în economia proiectului, având în vedere legăturile ce transcend provinciile istorice așa cum le cunoaștem, între lumea din Câmpia Tisei și din sudul Transilvaniei, puntea de legătură fiind Banatul. Era foarte clar că, pentru a înțelege ce se întâmplă la Silvașu de Jos prin prisma fenomenului Yamnaya din Câmpia Panonică, era nevoie de o bună cunoaștere a Banatului de câmpie. Acest aspect primar, împreună cu dificultățile legate de desfășurarea unui proiect de cercetare fundamentală pe arealul unui alt județ, în special „extra”-bănățean, prezentat ca o „cutumă” în muzeul timișorean la acea vreme, a dus la creionarea unei abordări a problematicei movilelor de pământ din Banat și din sud-vestul Transilvaniei.

Pe lângă aceste elemente de ordin individual, un fapt la fel de important l-au constituit discuțiile constante avute cu dr. Victor Bunoiu, pe atunci consilier în domeniul arheologiei al Direcției Județene de Cultură Timiș. Pasiunea sa în ceea ce privește dorința de protejare a patrimoniului arheologic a fost cu siguranță un element de inspirație și pentru mine. Împreună am ajuns la concluzia că primul pas în protejarea movilelor de pământ, pentru o dorită și necesară cercetare arheologică a lor, este repertorierea cât mai acribică cu putință, intrând astfel, cumva involuntar, pe direcția unei linii de cercetare schițate în 1872.

În 2017 am început acest proces în hotarul comunei Sânpetru Mare, un studiu de caz clasic, putem spune, având în vedere cunoscuta „bogăție” a acestui areal în ceea ce privește movilele de pământ. Am ales acest studiu de caz pentru a putea schița o metodologie cât mai precisă și eficientă pentru acest demers. Pe lângă identificarea propriu-zisă a movilelor și înregistrarea unui punct GPS central, ne-am dorit să efectuăm măsurători care să ne permită să evaluăm în mod precis înălțimea și diametrul acestor ridicături de pământ la timpul înregistrării datelor noastre, precum și posibilitatea creionării unui spațiu de protejare al movilelor identificate, mai ales că majoritatea acestora sunt în circuit agricol. Acțiunile de măsurare cu un receptor GPS de tip RTK și elaborarea unor modele digitale ale terenului au fost făcute de dr. Alexandru Hegyi, pe atunci doctorand al Universității de Vest din Timișoara. Direcția de cercetare pe care o urma la acel moment colegul nostru și etapa în care era cariera sa atunci nu i-au permis să facă mai mult în cadrul ideii noastre de proiect. Acest aspect ne-a dus cumva din nou în punctul zero al demersului: dorință multă, dar cu partea de execuție fragilă.

Achiziția făcută de DJC Timiș – un receptor RTK – a reactivat inițiativa noastră, moment în

care am decis să abordăm în primul rând comunele din județul Timiș aflate în zona de graniță statală, areal aflat în sfera de activitate a unor firme agricole ce practicau o agricultură intensivă, ce avea ca deziderat și rezultat o aplatizare a suprafeței solului, movilele de pământ fiind primele ținte ale acestei activități. Mai târziu, în dorința de a aborda un areal mai clar definibil, am optat pentru spațiul situat între râurile Mureș și Bega Veche, ținând cont și de volumul de informație ce doream să îl diseminăm prin publicarea rezultatelor.

Toată această activitate a dus la un proces de învățare continuă într-un subdomeniu al arheologiei în care nu intrasem până atunci. Sfaturile primite de la dr. Alexandru Hegyi au fost foarte importante, fapt pentru care îi mulțumesc încă o dată. Din varii motive, unele dintre ele au fost de natură obiectivă, cum ar fi faptul că ieșirile în teren pentru acest demers se puteau face doar în perioadele februarie-aprilie și septembrie-noiembrie sau explicațiile aduse pentru îndatoririle specifice la locul de muncă ale fiecăruia dintre noi, iar altele, subiective, cum ar fi recomandarea oferită mie (în anii 2016–2018), aceea de a-mi desfășura activitatea de cercetare în timpul liber, însă toate au făcut ca, în general, turele noastre în teren să se desfășoare, în acești ani de început ai proiectului, în zilele de la sfârșitul săptămânii, atunci când condițiile meteorologice o permiteau. Încet, într-un ritm văzut uneori mult prea lent de către noi, am reușit să finalizăm evaluarea arealului propus în anul 2023.

Poticnirile firești în demersul de aplicare de metode noi și de învățare a unor tehnici de prelucrare a datelor complet străine au făcut ca între debutul proiectului nostru și momentul în care să putem publica rezultatele parțiale (din perspectivă teritorială) ale acestui proiect să treacă opt ani de zile, ani în care, în paralel, împreună cu o echipă inimoasă și competentă, am cercetat parțial tumulul de la Susani – *Grămurada de la Jupani*. E greu de spus dacă e mult sau puțin. Însă este clar că perspectiva mea asupra acestui subiect s-a schimbat. Încercând să înțeleg mai multe, sperând că va fi așa, pe lângă răspunsuri parțiale, am găsit întrebări la care nu mă gândisem la debutul acestei abordări. Sunt sigur că mai sunt întrebări pe care nici măcar nu le-am perceput. De aceea cred că publicarea oricărui rezultat ale unei direcții/unui proiect de cercetare este pasul esențial în aducerea lor pe masa discuțiilor, discuții ce vor putea genera întrebările pe care nu le-am văzut niciodată.

Volumul de față obligă la continuarea acestui demers, pe care, să sperăm, vom fi în stare să îl întreprindem. Avem în favoarea noastră, pentru interfluviul Timiș-Bega, o calitate mult mai bună a scanării LiDAR de la Administrația Bazinală de Apă Banat, precum și deprinderile deja dobândite. Esențial este să fim sănătoși, într-o lume fără mari zbuciumări.

La finalul acestui excurs este absolut firesc să adresăm mulțumirile noastre călduroase conducerii Direcției Județene de Cultură Timiș pentru sprijinul oferit prin susținerea financiară a deplasărilor efectuate în toată perioada de cercetare fundamentală, în teren. Mulțumirile noastre se îndreaptă și către conducerea Muzeului Național al Banatului, care a oferit sprijinul financiar pentru tipărirea acestei cărți și care, totodată, a fost de acord ca acest volum să fie integrat în cadrul prestigioasei serii Bibliotheca Historica et Archaeologica Banatica. Fără aceste două direcții de finanțare și de susținere, realizarea unor etape esențiale, cum ar fi colectarea datelor din teren și tipărirea acestui volum, nu ar fi fost posibile.

CAPITOLUL I.

DEFINIREA AREALULUI VIZAT. SCURTE CONSIDERAȚII GEOGRAFICE

Prezenta abordare a movilelor de pământ de pe arealul județului Timiș are, în acest prim volum, ca spațiu de analiză suprafața de teren ce cuprinde hotarele următoarelor unități administrativ teritoriale (UAT-uri) actuale: Beba Veche, Dudeștii Vechi, Valcani, Cenad, Sânnicolau Mare, Teremia Mare, Saravale, Tomnatic, Comloșu Mare, Gottlob, Lovrin, Sânpetru Mare, Periam, Pesac, Lenauheim, Jimbolia, Cărpiniș, Iecea Mare, Șandra, Variaș, Satchinez, Biled, Săcălaz, Becicherecu Mic, Dudeștii Noi (vezi Figura 1), totalizând o arie de 1829 km², aproape un sfert din suprafața actuală a județului Timiș.

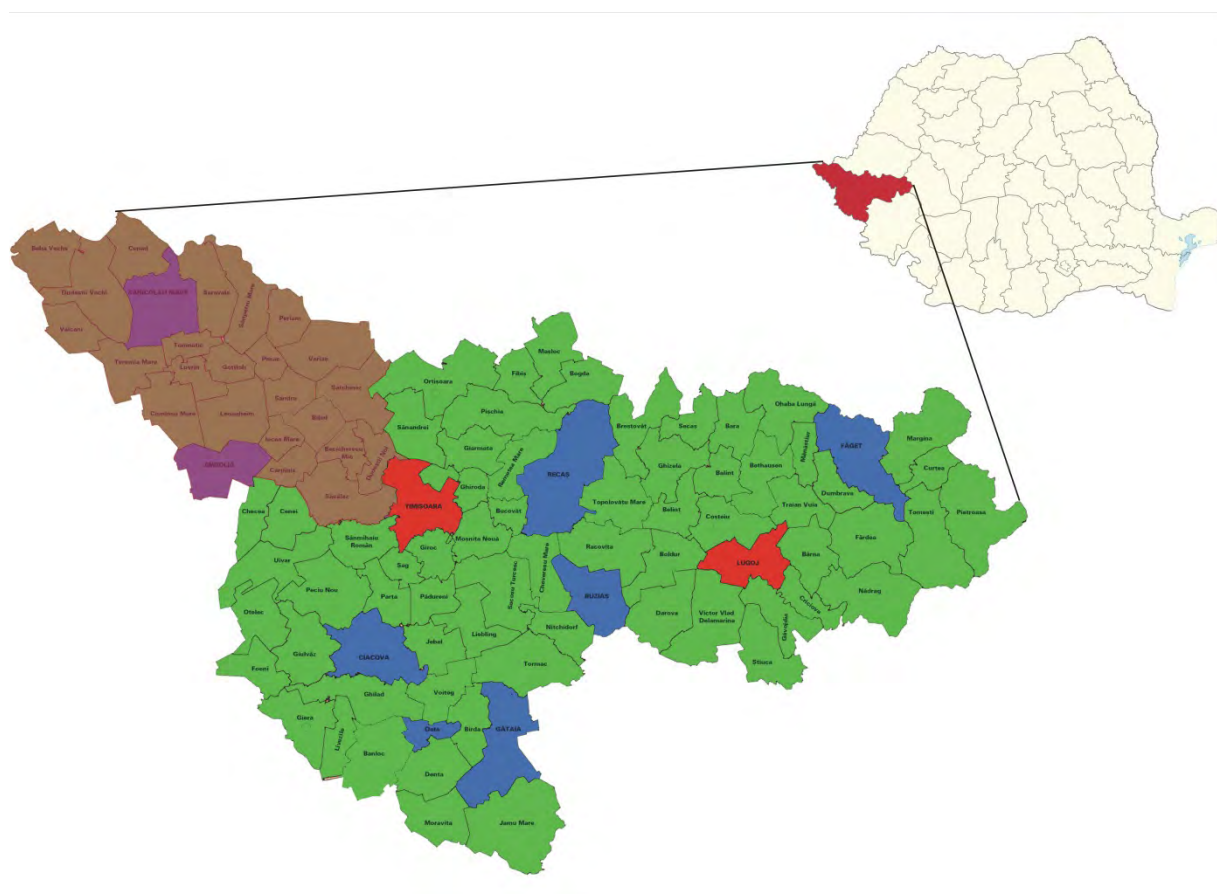

Figura 1: Harta unităților administrativ-teritoriale ale județului Timiș, cu marcarea arealului acestui județ pe Harta României și cu ilustrarea arealului vizat de prezenta abordare

Practic, vorbim de așa-numita parte de pustă a Banatului⁷, cuprinzând, în mare, teritoriul situat pe limitele de nord și de sud, între cursurile râurilor Mureș și Bega Veche, cu excepția teritoriului comunelor Checea și Cenei și a jumătății de sud a arealului comunei Săcălăș (care coboară în arealul dintre Bega Veche/canalul Beregsău și canalul Bega) (vezi Figura 2 pentru indicațiile de ordin geografic). Limita vestică este dată de actuală graniță dintre România și Serbia, iar cea estică este oferită, aproximativ, de segmentele de cursuri pe direcția de curgere nord-nord-est-sud-sud-vest ale pâraurilor Sicsău, Apa Mare, Iercici și Niarad (enumerarea acestor cursuri de apă a fost făcută de la nord către sud, în funcție de poziționarea segmentelor de pârauri numite).

Figura 2: Harta tipurilor de relief ale județului Timiș

Rețeaua hidrografică a teritoriului vizat este formată din, plecând dinspre nord-nord-vest spre sud-sud-est, râul Mureș⁸ (zona Cenad, Igrăș), pâraul Țiganca – canalul Mureșan⁹ (zona Dudeștii Vechi, Sânnicolau Mare), pâraul Aranca¹⁰ (zona Dudeștii Vechi, Sânnicolau Mare Saravale, Sânpetru Mare, Periam), canalul Galațca – canalul Gigoșin/Giucoșin¹¹ (zona Teremia Mare, Nerău, Vizejdia, Tomnatic, Lovrin, Pesac, Periam), pâraul Valea Apei/Pământ Alb – Variaș¹² (zona Variaș, Biled), pâraul Sicsău¹³ (zona Gelu, Satchinez), pâraul Slatina¹⁴ (zona Bărăteaz), pâraul Apa Mare¹⁵ (zona Bărăteaz, Satchinez, Biled, Becicherecu Mic), canalul Beregsău/Bega

⁷ Vezi, de exemplu, Berceanu 2018, 59.

⁸ Numărul 1 în figura 3.

⁹ Numărul 13 în figura 3.

¹⁰ Numărul 2 în figura 3.

¹¹ Numerele 4, respectiv 3 în figura 3.

¹² Numărul 6 în figura 3.

¹³ Numărul 7 în figura 3.

¹⁴ Numărul 8 în figura 3.

¹⁵ Numărul 9 în figura 3.

Veche¹⁶ (Beregsău Mic, Beregsău Mare, Săcălaz), pârâul Iercici¹⁷ (zona Becicherecul Mic), pârâul Surduc¹⁸ (zona Dudeștii Noi, Becicherecul Mic), pârâul Niarad¹⁹ (zona Dudeștii Noi). Unele dintre aceste cursuri de apă sunt vizibile și în figura 2, unde limita nordică a județului este marcată de segmentul aferent teritoriului românesc al cursului inferior al Mureșului (mult mai precis este reprezentată situația cursurilor de apă actuale în figura 3, mai jos).

O discuție foarte importantă este cea legată de studierea conului de aluviuni ale râului Mureș și a paleo-canalelor acestui râu de pe teritoriul județelor Bekes, Csongrad, Arad și Timiș²⁰, în mod evident cu accentul pus pe cele observate pe teritoriul județului Timiș. Cea mai largă albie minoră din arealul vizat de noi este cea aflată pe direcția Periam – Pesac – Comloșu Mare²¹, corespunzătoare parțial ductului actualului canal Gigoșin/Giucoșin. O prezentare mult mai aplicată vizând reconstrucția peisajului în pre- și protoistorie și, implicit, determinarea de paleo-albii pentru un teritoriu ce cuprinde arealul Teremia Mare, Lovrin, Jimbolia și Biled²² duce și la realizarea unei hărți a paleo-albiilor râului Mureș în aceeași arie vizată și de cercetarea noastră²³. Sunt luate în calcul patru paleo-canale ale Mureșului, numerotate dinspre sud spre nord, albii ce indică evoluția cursului Mureșului, în timp, pe aceeași direcție, până la stabilirea actualei albie de curgere²⁴.

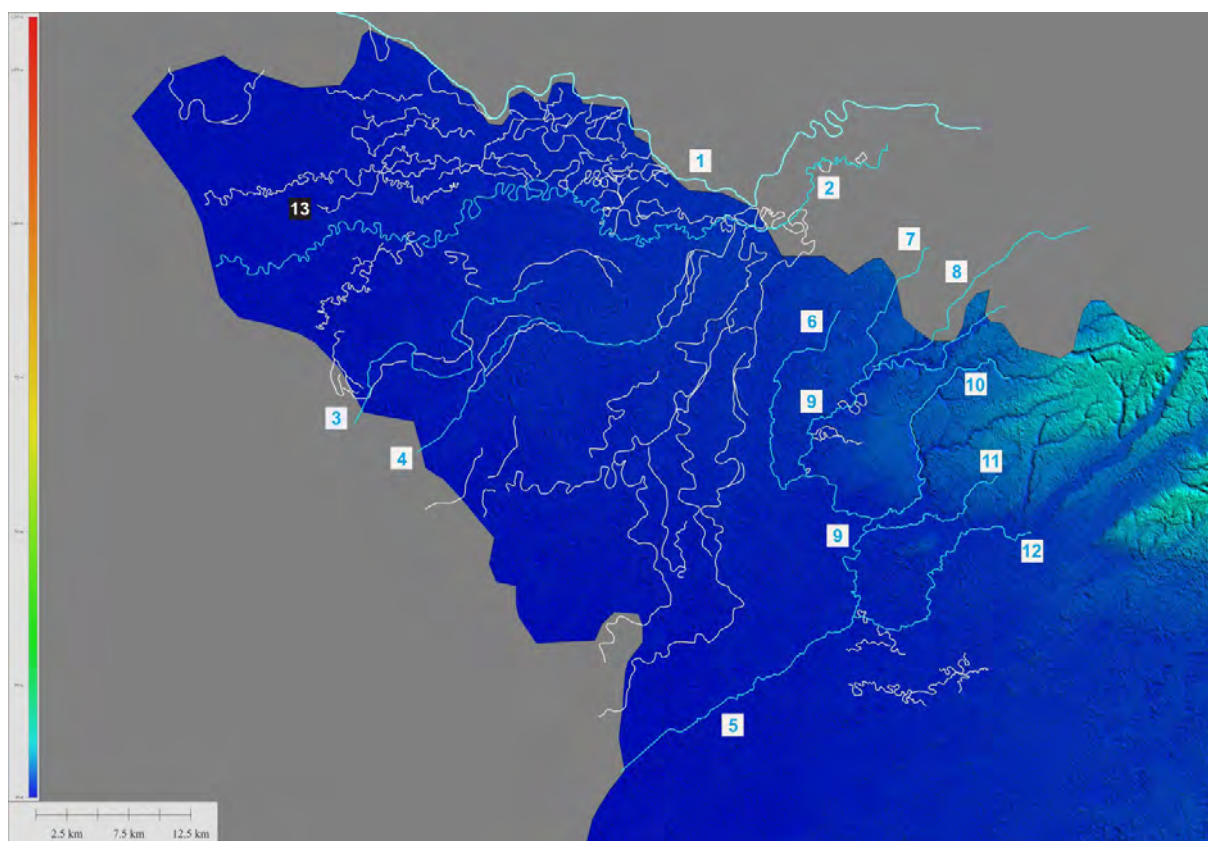

Figura 3: Harta rețelei hidrografice din vestul județului Timiș, la nord de cursul Begăi Vechi

¹⁶ Numărul 5 în figura 3.

¹⁷ Numărul 10 în figura 3.

¹⁸ Numărul 11 în figura 3.

¹⁹ Numărul 12 în figura 3.

²⁰ Sipos (ed.) 2012.

²¹ Kiss et al. 2012, 48.

²² Micle 2016.

²³ Micle 2016, fig. 8.

²⁴ Micle 2016, 5.

Folosind rezultatele scanării LiDAR aflate în proprietatea Administrației Bazinale de Apă Banat (ABA Banat)²⁵, fotografiile satelitare din pachetul History Imagery din aplicația Google Earth, precum și foile de hartă ale celei de-a doua ridicări topografice militare habsburgice (Harta Franciscană), am încercat să reconstituim, sub forma de fișier .kmz, cursurile de apă active și paleo-albiile vizibile pentru zona de nord-vest a județului Timiș (vezi Figura 3). Acest fișier a fost încărcat ca *layer* în Global Mapper, unde, ca hartă de bază, a fost utilizat modelul digital de elevație a județului Timiș²⁶. Albiile active sunt figurate și numerotate cu culoare albastră, iar paleo-canalele, cu culoare albă.

Comparând Figura 3 cu harta conului aluvionar al Mureșului²⁷, vedem că aria noastră de interes este inclusă integral în arealul sudic al respectivei unități geomorfologice. Datarea cu OSL a albiilor cu numerele 4 (imediat la vest de Pesac) și 2 (imediat la sud de Sânnicolau Mare) și a albiei aflate imediat la nord de albia 13 (imediat la nord de Sânnicolau Mare) din Figura 3 indică date cronologice de la 7,1 ka (*kilo annum*) pentru albia 4, 1,9–1,6 ka pentru albia 2 și 6,1–3,5 ka pentru albia imediat nordică Arancăi²⁸, indicând astfel o activitate ce se poate data cel mai devreme în perioada neoliticului mijlociu și continuând în cadrul preistoriei pentru arealul sudic al conului de aluviuni. Se consideră că Mureșul are cursul actual principal stabilit în urmă cu 4–5 mii de ani în urmă, existând, însă, până în secolul al XIX-lea, o legătură directă cu sistemul pârâului Aranca²⁹.

Din perspectiva unităților de relief definite pentru regiunea abordată de noi, putem vorbi despre subunități ale așa-numitei Câmpii de Vest sau Banato-Crișană³⁰, subunități integrate în compartimentul dedicat Câmpiei Banatului³¹. Astfel, conform Figurii 4, se poate vorbi, plecând dinspre nord, de: Câmpia Arancăi, Câmpia Jimboliei (ambele incluse în Câmpia Mureșului)³², parțial Câmpia Vingăi și parțial Câmpia Timișului (segmentul de la nord de Bega Veche/canalul Beregsău al acestei câmpii, mărginită la nord de Câmpia Jimboliei, este numit și Câmpia Beregsăului – vezi figura 2).

Din perspectivă morfologică, Câmpia Arancăi, ce prezintă altitudini cuprinse între 80 de metri în zona sa apuseană și 90 de metri în cea răsăriteană, este considerată de tip subsident³³, formată fiind practic prin coborârea treptată a scoarței terestre în bazine sedimentare și/sau câmpie de divagare cu zone mlăștinoase, brațe și meandre de apă fosile³⁴, fiind formată în perioada Holocenului, din aluviuni actuale și sub-actuale³⁵. În partea sa estică este acoperită de loess și de depozite loessoide care permit dezvoltarea de crovuri, iar în arealul său apusean, în special în zona localității Teremia Mare, se întâlnesc dune fixate³⁶.

Câmpia Jimboliei, cu o altitudine medie de 90 de metri, considerată a face trecerea dintre Câmpia Mureșului și cea a Timișului sau fiind o continuare vestică a Câmpiei Vingăi³⁷, este

²⁵ Mulțumim și pe această cale acestei instituții pentru amabilitatea cu care ne-au fost puse la dispoziție aceste date. Trebuie să subliniem, însă, calitatea destul de scăzută a calității imaginilor corespunzătoare arealului vizat de noi.

²⁶ Îi mulțumim lui Alexandru Hegyi pentru bunăvoința cu care ne-a oferit respectivul fișier.

²⁷ Kiss et al. 2012, 49, fig. 8.

²⁸ Kiss et al. 2012, 59, fig. 13. Numerele din text ale albiilor corespund figurii 3 din abordarea prezentă.

²⁹ Kiss et al. 2012, 60.

³⁰ Grecu 2010, 62; Berindei et al. 1992, 90, numită de autori Câmpia Banatului și Crișanei.

³¹ Grecu 2010, 69, fig. 14B.

³² Badea, Berindei 1992, 135, tabel 1.

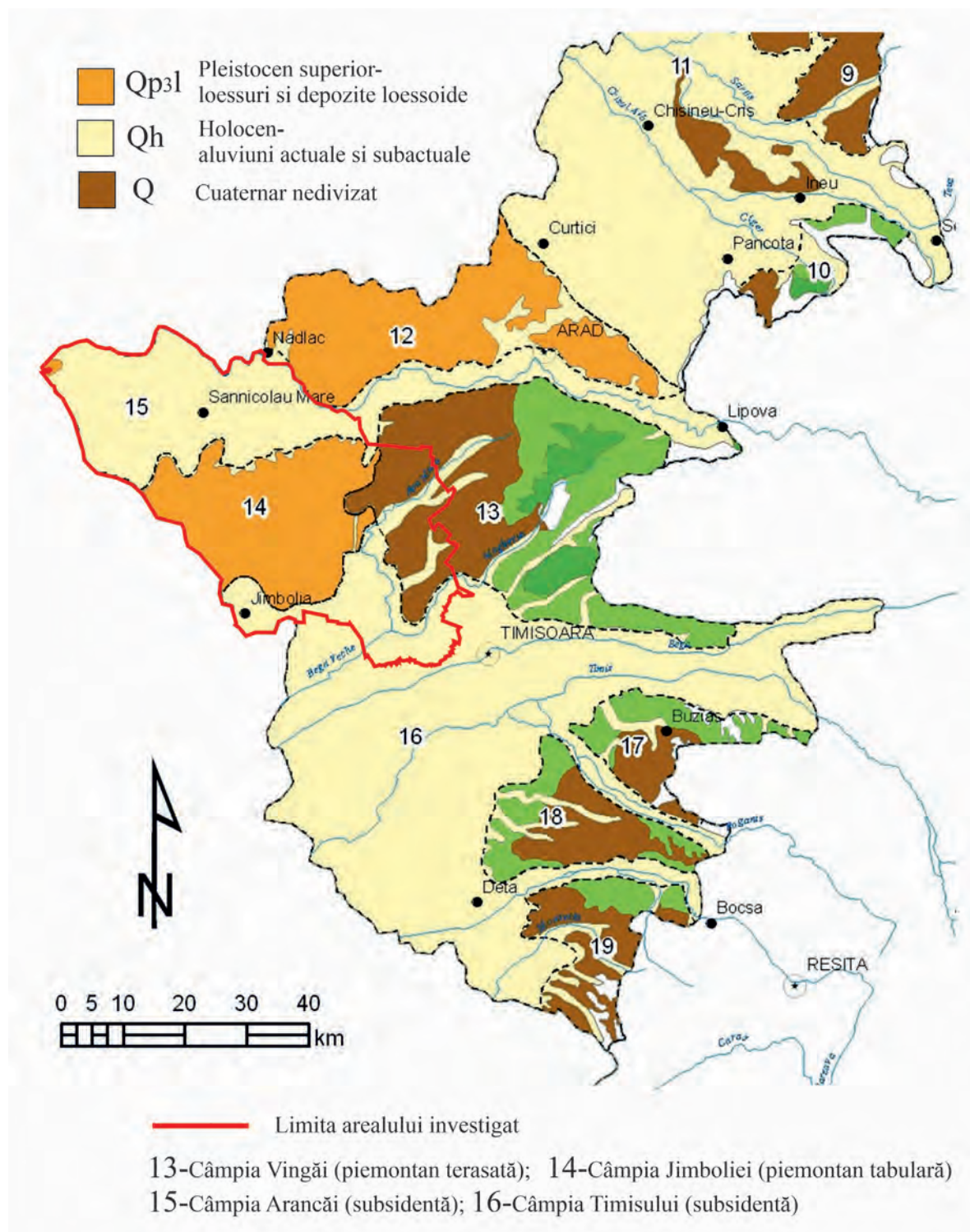
³³ Grecu 2010, 69, fig. 14B, nr. crt. 15.

³⁴ Badea, Berindei 1992, 144.

³⁵ Grecu 2010, 69, fig. 14B, indicativ qh.

³⁶ Badea, Berindei 1992, 144.

³⁷ Badea, Berindei 1992, 145.

Câmpia Vingăi, considerată o continuare a Podișului Lipovei, cu altitudini de 170–180 de metri în partea sa răsăriteană și de 100–110 metri către vest, spre câmpiile joase⁴¹, este integrată în categoria câmpiilor piemontan terasate⁴². Cumpăna de ape a acestei câmpii, acoperită de nisipuri și de pietrișuri fluviatile în partea sa de est și de depozite loessoide către Câmpia Jimboliei, este văzută ca fiind situată aproape de Mureș⁴³. Cu un aspect general asimetric, prezintă văile din partea sa sudică, către zona de subsidență a Timișului, puternic adâncite, fragmentând acest areal în interfluvii cu lățimi variabile⁴⁴, fiind considerată ca aparținând Cuaternarului nedivizat⁴⁵ (conceptul de Cuaternar nedivizat presupune integrarea unui eveniment din această perioadă a Cenozoicului fie în Pleistocen, fie în Holocen, ca epoci geologice ale acestei perioade)⁴⁶.

Câmpia Timișului, în care se integrează și îngusta fâșie de la nord de Bega Veche, numită și Câmpia Beregsăului (spațiu din care, în cercetarea prezentă, a fost vizat doar un mic areal ce reprezintă jumătatea de sud a comunei Săcălaz), prezintă altitudini de 80–95 de metri și are aceleași date morfologice și de vârstă ca și Câmpia Arancăi prezentată mai sus⁴⁷, așa că nu vom insista asupra detaliilor respective. Ce vom puncta, însă, în acest alineat este faptul că toate cele patru subunități vizate ale Câmpiei de Vest sunt formate în Cuaternar, cea mai recentă perioadă a Cenozoicului, cu datele limită de cca. 2,58 Ma BP – prezent⁴⁸, indicând practic vârste de formare de dată recentă, primate prin perspectivă geocronologică.

Următoarea abordare este una din perspectivă corologico-pedologică, în mod evident tot pentru arealul propus. În cadru larg, teritoriul de vest al județului Timiș se poate încadra, din punctul de vedere al tipurilor de soluri, în categoria cernoziomurilor și a cernoziomurilor levigate⁴⁹. Georeferențierea Hărții Pedologice a Republicii Socialiste România, realizată de Institutul de studii și cercetări pedologice din cadrul Institutului Geologic, scara 1:500.000 (redactori coordonatori N. Florea, A. Conea, I. Munteanu), ne-a permis suprapunerea limitelor administrative ale UAT-urilor abordate de noi peste suportul cartografic menționat (vezi Figura 5). Astfel, putem observa că în arealul vizat de cercetarea prezentă avem de-a face cu mai multe tipuri de soluri care vor fi prezentate mai jos într-o ordine aleatorie, dar, sperăm noi, în listă completă, bazată pe legenda hărții suport: SN – solonețuri⁵⁰ freatic-umede, CFg – soluri cernoziomice gleizate⁵¹, Lv – lăcoviști compacte, CLu – cernoziomuri levigate nisipoase, CLFg – soluri cernoziomice levigate gleizate, Cn – cernoziomuri (inclusiv castanii și ciocolatii), L – lăcoviști⁵², SA – soluri aluviale, CL^s – cernoziomuri levigate slab și A – aluviuni.

⁴¹ Badea, Berindei 1992, 146.

⁴² Grecu 2010, 69, fig. 14B, nr. crt. 13.

⁴³ Badea, Berindei 1992, 146.

⁴⁴ Badea, Berindei 1992, 146.

⁴⁵ Grecu 2010, 69, fig. 14B, indicativ Q.

⁴⁶ Mulțumim prietenului Radu Crăiță pentru explicația scurtă și pertinentă referitoare la acest concept.

⁴⁷ Grecu 2010, 69, fig. 14B, nr. crt. 16, indicativ qh.

⁴⁸ ICC(InternationalChronostratigraphicChart)2023–<https://stratigraphy.org/ICSchart/ChronostratChart2023-09.pdf>.

⁴⁹ Conform Stănilă, Parichi 2005, 52, levigarea este „deplasarea pe profilul solului sau în afara lui, prin intermediul apei de infiltrație, a unor constituenți ai solului”.

⁵⁰ Soluri caracterizate printr-un conținut mare de sodiu și o fertilitate naturală foarte scăzută.

⁵¹ Conform Stănilă, Parichi 2005, 42, gleizarea este un „proces de pedogeneză sau de alterare constând din reducerea fierului feric cu marmorarea masei materialului într-un mediu predominant anaerob, temporar sau permanent, în condițiile unui drenaj slab determinat de prezența apei”.

⁵² Conform Stănilă, Parichi 2005, 53: „tip de sol hidromorf de culoare închisă relativ bogat în humus, format în zona de stepă sau silvostepă în condiții de exces local de umiditate datorită prezenței apei freatice la mică adâncime”.

siturile arheologice identificate până în prezent în același spațiu. Vom dezvolta această discuție prin abordarea studiilor de caz corespunzătoare cursurilor de apă active astăzi. Râul Mureș prezintă o apariție foarte rară a movilelor de pământ în apropierea sa, situație explicabilă prin multiplele meandrări ale acestui râu, fapt care creează un mediu nu neapărat propice elaborării unor edificii ridicate din lut – de aceea, doar movilele aparținând arealului Cenadului și eventual Igrîșului pot fi luate în calcul. Cursul Arancăi este flancat de movile în zona UAT-urilor Saravale, Sânpetru Mare și Periam. Canalul Giucoșin este preferat de o parte dintre movilele aflate pe arealul comunei Teremia Mare și de cele două situate în hotarul UAT Gottlob. Canalului Galațca îi pot fi atribuite movilele comunei Comloșu Mare și o movilă la Lovrin.

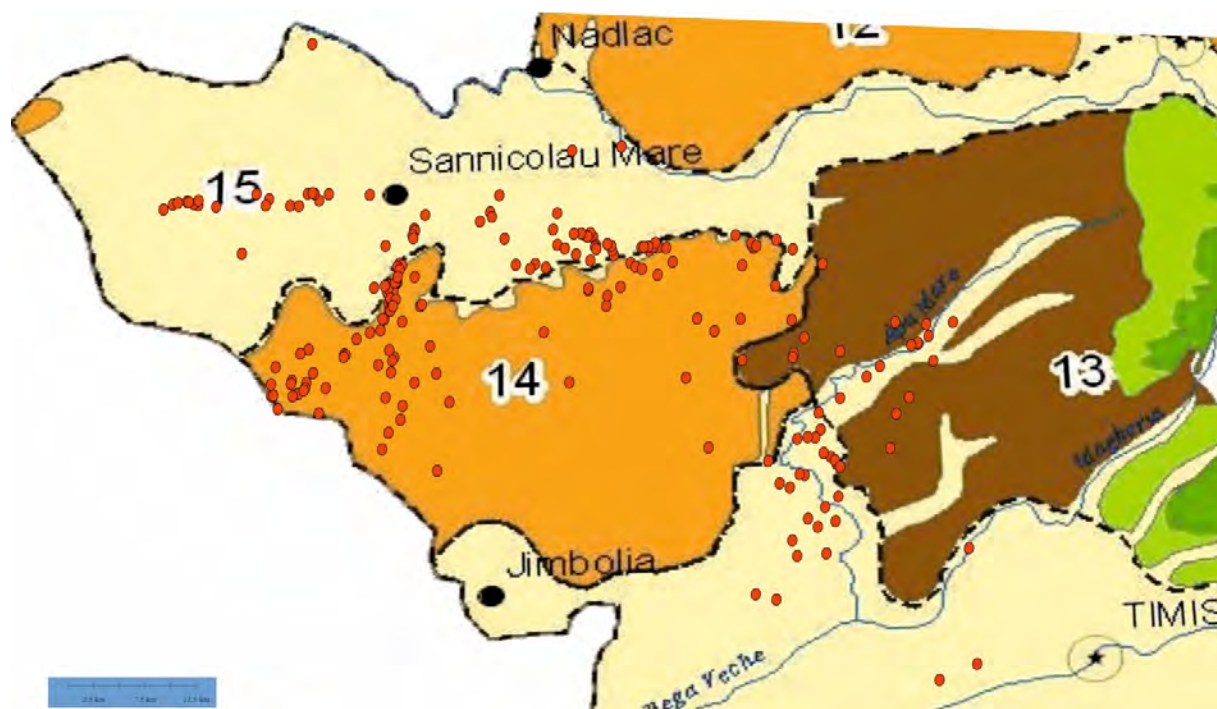

Figura 7: Segment din Harta subunităților Câmpiei Banatului cu marcarea arealului vizat (prelucrare după Grecu 2010, fig. 14B), cu poziția movilelor de pământ din prezenta abordare

Pentru zona de est a teritoriului abordat sunt movile ce pot fi atribuite pârâurilor Valea Apei/ Pământ Alb – Variaș în hotarul Variașului și Biledului, pârâurilor Sicsău și Slatina în arealul UAT-urilor Variaș și Satchinez, iar cursului superior al Apei Mari, mare parte dintre movilele atribuite Biledului. Pârâului Niarad îi poate fi alocată singura movilă de pământ de pe arealul comunei Dudeștii Noi. Celelalte movile, și menționăm în mod special cazurile celor de la Dudeștii Vechi, Sannicolau Mare și mare parte dintre cele de la Sânpetru Mare, sunt amplasate în apropierea unor cursuri de apă ce nu mai sunt active în prezent.

În ceea ce privește relația dintre poziționarea movilelor de pământ, raportată la unitățile geografice identificate, subliniem că, pe primul loc, din perspectivă numerică, se află câmpia Jimboliei, urmată de câmpia Arancăi și apoi, la mică distanță între ele, de câmpia Timișului și de Câmpia Vingăi.

Prin întreprinderea aceluiași demers, dar folosind ca hartă de bază segmentul georeferențiat al Hărții Solurilor RSR, putem observa că majoritatea movilelor de pământ sunt situate în zone caracterizate de prezența cernoziomelor (CFg, CLu, Cn), tip de sol care indică prezența pe suprafața sa a unei vegetații de tip covor ierbos bine încheșat, excluzând astfel existența unor cantități mari de apă, cu prezență ritmată, datorate unor inundații sezoniere, anuale. Movilele

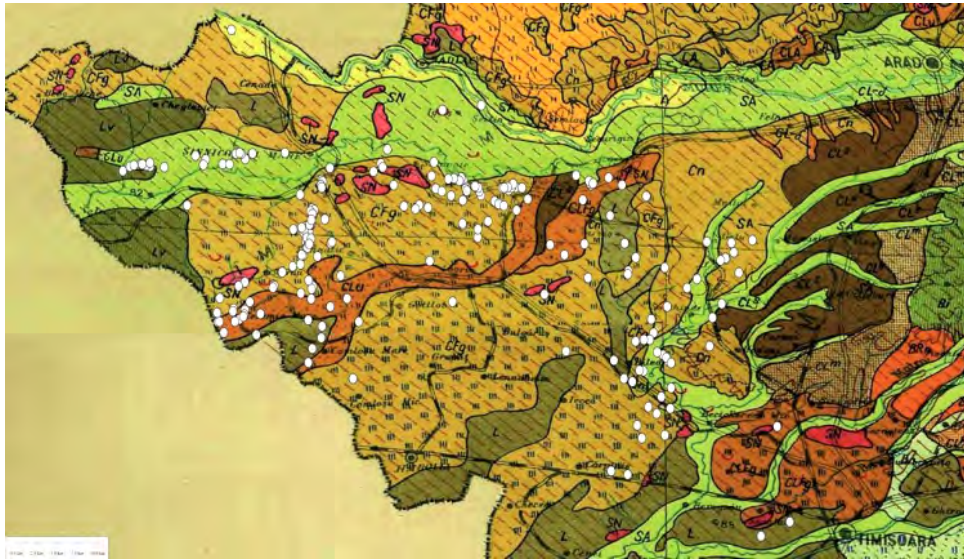

Figura 8: Segment georeferențiat din Harta Solurilor RSR, scara 1:500.000, cu marcarea poziției movilelor de pământ

din zona de nord a satului Dudeștii Vechi sunt, însă, situate pe un areal definit de solul aluvial (SA) datorat Arancăi și brațelor fosile ale acesteia, iar cele de la Igrîș, în zona de contact a pachetelor aluviale ale Mureșului și Arancăi. Există și câteva movile situate pe zona de lăcoviști (L) la Săcălaz și Comloșu Mare, însă întotdeauna în apropierea limitei de contact cu soluri cernoziomice (CLu la Comloșu Mare și CLFg la Săcălaz). Acest aspect se poate datora și preciziei hărții suport, care are, totuși, o scară de 1:500.000 și, în consecință, o acuratețe, putem spune, medie.

Cele trei abordări de mai sus subliniază că prezența acestor movile, cele mai multe dintre ele sigur de natură antropică, este legată de un element omniprezent în viața comunităților umane din Holocen, și anume cursurile de apă dulce. Câteva detalii observate ne permit, însă, să spunem că edificarea acestor structuri a fost făcută în zone în care apa nu ajungea cu regularitate, permițând acestor construcții să supraviețuiască până în vremea agriculturii intensive specifice secolului al XX-lea, când, prin amplasamentul lor pe suprafețe caracterizate de soluri fertile, propice agriculturii, au ajuns să devină piedici în calea triumfătoare a mașinilor tot mai puternice care brăzdează câmpiile lumii, în cazul de față, doar a unui crâmpiei din pusta bănățeană.

CAPITOLUL II.

METODOLOGIA DE LUCRU

Procesul de identificare a movilelor de pământ din Banatul românesc a demarat prin abordarea unei zone cu multe descoperiri cunoscute de acest gen, prezente în literatura de specialitate (arealul localității Sânpetru Mare) și apoi prin mutarea arealului de interes în teritoriul unităților administrativ-teritoriale (UAT-uri) Dudeștii Vechi, Teremia Mare, Sânnicolau Mare, zonă ce prezenta multe descoperiri de tip movilă caracterizată de agricultura intensivă practică aici. Această manieră de lucru ne-a permis să îmbunătățim relația dintre etapa de identificare de birou și cea de identificare și măsurare în teren.

Durata procesului de identificare, în special în teren, s-a întins de-a lungul mai multor ani (2017–2023), aspect cauzat de posibilitatea organizării ieșirilor în teren doar în perioada octombrie-mai, ieșiri care au fost condiționate și de starea vremii și a drumurilor agricole din pusta Banatului⁵³.

Dacă în cazul Sânpetru Mare (2017), etapa de birou a constat în realizarea de *print-screen*-uri după hărțile austriece/austro-ungare de pe site-ul *maps.arcanum.com* și după Harta Militară a Republicii Socialiste România din 1975, marcarea movilelor și identificarea poziției actuale prin comparare cu hărțile satelitare existente, ținând cont de anumite repere fixe din teren (drumuri, căi ferate, cursuri de râu)⁵⁴, în timp, datorită evoluției și disponibilității unor aplicații de tip GoogleMaps și GoogleEarth și pe dispozitive de tip *smartphone*, au fost create fișiere de tip .kmz pentru fiecare suport cartografic, care apoi au fost folosite în funcție de poziția în timp real în teren.

Practic, demersul nostru a avut ca punct de plecare în procesul de identificare a movilelor sursele cartografice unde acestea sunt reprezentate în clar și, în al doilea rând, sursele bibliografice existente (nu foarte consistente, totuși prezente, dar majoritar lacunare în prezentarea unei poziții precise, identificabile a movilelor de pământ; o prezentare detaliată a surselor bibliografice e de găsit în capitolul dedicat prezentării situației movilelor pe fiecare UAT în parte).

Hărțile districtuale sunt hărți manuscris realizate de autoritățile habsburgice imediat după cucerirea Banatului, în perioada 1717–1725, având scara de aproximativ 1:122.000. Acestea reprezintă, într-o grafică de calitate, pentru prima oară, ansamblul spațiului bănățean așa cum era el înainte de marile lucrări de hidroameliorare, de sistematizare a satelor și a drumurilor, de despădurire și deștelenire, executate de habsburgi pe parcursul secolelor XVIII și XIX. Natura hărții și imposibilitatea georeferențierii acesteia sau dificultatea comparării cu o hartă topografică de actualitate nu permit localizarea exactă a acestora. Acesta a fost motivul pentru care această sursă cartografică a fost utilizată doar pentru unele indicii sau, eventual, pentru confirmări referitoare la existența sau nu a movilelor de pământ în anumite regiuni ale localităților existente și azi.

⁵³ În perioada 2017–2019, din motive care au ținut în mod special de activitatea Muzeului Național al Banatului, ieșirile noastre în teren au putut fi efectuate doar în zilele libere de la sfârșitul săptămânii.

⁵⁴ Vezi Diaconescu et al. 2017.

Fișierele cartografice georeferențiate și accesibile online, utilizate de noi, au fost hărțile realizate de Imperiul Habsburgic: Harta Josefină (*Josephinische Landesaufnahme*, 1769–1772, numită de noi Harta I), Harta Franciscană (*Franzsiszeische Landesaufnahme*, 1819–1869, numită de noi Harta II), Harta Francisco-Josefină (*Franzisco-Josephinische Landesaufnahme*, 1869–1887, numită de noi Harta III)⁵⁵, Planurile Directoare de Tragere, scara 1:20.000 (1924–1959, numite de noi PDT)⁵⁶, Harta Militară a Republicii Socialiste România din 1975, scara 1:25.000 (ediția a II-a)⁵⁷. O altă sursă de acest gen, dar care nu este georeferențiată, este *K. u. K. Militärgeographisches Institut*, scara 1:75.000, suport realizat între 1887–1914⁵⁸, de unde au fost utilizate următoarele file: zona 21 – coloana XXII, zona 21 – coloana XXIII, zona 22 – coloana XXIII, zona 22 – coloana XXIV. Acest ultim suport a fost necesar în primul rând în tentativa de identificare a movilelor abordate de Gyula Kislégyi Nagy în demersurile sale arheologice, aceasta fiind harta utilizată de pasionatul arheolog amator – în consecință, toate indiciile despre localizare erau legate de această sursă cartografică.

Figura 9: Harta UAT Comloșu Mare cu pozițiile movilelor identificate pe hărțile habsburgice, Planurile Directoare de Tragere și Harta Militară a RSR din 1975 (A). Harta UAT Comloșu Mare cu pozițiile movilelor identificate prin prezenta abordare (B)

Pentru hărțile austriece/austro-ungare, poziția fiecărei movile a fost obținută prin plasarea cursorului mouse-ului pe fiecare amplasament de movilă în parte, obținându-se datele de latitudine și longitudine, în format de grade zecimale. Pentru Harta Militară a RSR 1975 și pentru Planurile Directoare de Tragere s-a folosit aceeași procedură, datele obținute fiind în format grade, minute, secunde. Aceste informații au fost incluse în crearea fiecărui simbol de tip *placemark*, din fișierele de tip .kmz, în cadrul aplicație GoogleEarth, simboluri marcate cu culori diferite, în funcție de sursele cartografice utilizate⁵⁹. Am ilustrat în Figura 9 studiul de caz al UAT Comloșu Mare. Pe harta cu indicativul A sunt ilustrate pozițiile movilelor figurate pe sursele

⁵⁵ <https://maps.arcanum.com/en/browse/country/>.

⁵⁶ <https://geo-spatial.org/harti/#/viewer/openlayers/10>.

⁵⁷ <https://portal.geomil.ro/arcgis/home/webmap/viewer.html?webmap=cce134f4a9694d9faa353983fbc15635>.

⁵⁸ Filele acestei hărți sunt disponibile online la <https://digitalcollections.nypl.org/items/510d47df-8bdc-a3d9-e040-e00a18064a99/book?parent=1fa2d5b0-c5ef-012f-fa0d-58d385a7bc34#page/9/mode/2up>.

⁵⁹ Un exemplu de acest gen, dar mult mai complicat în modul de redactare, se poate găsi ilustrat la Floca 2017, fig. 27.

cartografice reprezentate cu simboluri distincte (Harta I – pătrat roșu, Harta II – pătrat galben, Harta III – pătrat verde, Harta III și PDT – cerc verde, Harta Militară 1975 – cerc albastru). Aceste poziții au fost numerotate distinct, în continuarea fiecărei hărți în parte (1–9 Harta II, 10–16 Harta I, 17–27 Harta III și PDT, 28–39 Harta Militară 1975) și au fost dispuse într-un fișier de tip .kmz distinct cu simbolurile și indicativele numerice menționate.

Încărcarea acestor fișiere în versiunea GoogleEarth dedicată dispozitivului de *smartphone* și folosirea, în același timp, a butonului *My Location* au oferit posibilitatea verificării fiecărui *placemark* creat, în funcție de poziția în timp real în teren a celor care au efectuat verificarea/identificarea.

Am putut constata, pentru studiul de caz propus aici, cel al UAT Comloșu Mare, prin compararea hărții A și a hărții B din Figura 9, că: movila M1 Comloș este reprezentată de pozițiile 4, 26 și 32 de pe hărțile II, III și Harta Militară 1975; M2 Comloș poate fi reprezentă prin pozițiile 7 și 13 de pe hărțile II și I; M3 Comloș, prin pozițiile 2, 11 și 19 de pe hărțile II, I și III/PDT; M4 Comloș, prin poziția 21 de pe Harta III și, probabil, poziția 21 de pe Harta Militară 1975; M5 Comloș, probabil prin poziția 15 de pe Harta I; M6 Comloș, prin poziția 23 de pe Harta III; M7 Comloș, prin pozițiile 24 și 31 de pe Harta III și Harta Militară 1975 și, probabil, prin poziția 14 de pe Harta I; M8 Comloș, probabil prin poziția 12 de pe Harta I; M9 Comloș, prin poziția 3 de pe Harta II; M10 Comloș, prin poziția 25 de pe Harta III și PDT și, probabil, poziția 9 de pe Harta II. Astfel, se pot discerne și movilele dispărute/neidentificate reprezentate de pozițiile 5, 6, 8, 33, 30, 27, 10, 28, 17, 22, 20, 1, 8, 16, precum și de cele de hotar reprezentate pe pozițiile 34–39.

Identificarea în teren a fiecărei movile a presupus atribuirea unui cod numeric însoțit de numele localității de al cărui hotar aparțineau obiectivele respective și întocmirea unei descrieri succinte a aspectului, a stării de conservare și a funcționalității terenului pe care se afla amplasată movila respectivă. În paralel cu acest demers, movila a fost măsurată cu o stație de tip RTK, folosind metoda măsurării a minimum trei diametre ce se intersectau în centrul movilei, dispuse cât mai echidistant cu puțință și care depășeau limitele vizibile ale circumferinței acesteia. De asemenea, au fost efectuate și fotografii cu aparatul digital pentru fiecare movilă în parte.

În perioada 2019–2020, în paralel cu acțiunile de mai sus, pentru o sută cincizeci și șapte dintre respectivele obiective au fost efectuate și zboruri cu drona (model folosit DJI Mavic Pro Platinum), cu traseu prestabilit folosind aplicația Litchi, în vederea realizării unui model digital al terenului cât mai detaliat cu puțință. Din păcate, cunoștințele noastre cu privire la acest mod de topografiere digitală nu erau suficient de solide pentru a ști, la acel moment, detaliile legate de absolut necesara corecție a datelor de altimetrie a fotografiilor cu drona realizate în mod automat în sistemul de proiecție global/sistem de coordonate 3D, WGS84. Prelucrarea fotografiilor realizate folosind programul AgisoftMetashape a dus la date altimetrice neconforme realității. Încercarea de a face corecțiile necesare prin *patch-ul metashape-scripts-master_add_altitude_to_reference.py* nu a dus decât la o ameliorare a datelor de altimetrie, dar nu și la corectarea reală a lor. Învățarea continuă ne-a dus la o rezolvare corectă a acestei probleme, cea a folosirii *ground control points* (prescurtat GCP – puncte de control la sol). Din păcate, atingerea acestui nivel de învățare a fost făcută după ce trecusem de mai mult de 90% dintre zborurile realizate și, deoarece GCP-urile trebuie marcate cu simboluri clare la sol, identificabile în fotografiile realizate, a căror amplasare să preceadă zborul în sine, nu am mai folosit în demersul de față (cu excepția M1 de la Dudeștii Vechi, unde am avut câteva puncte de reper clare în situația movilei în sine – vezi fișa respectivului obiectiv din Anexe) datele obținute din modelele digitale de elevație (DEM) realizate pe baza fotografiilor din dronă.

În mod fericit, datele colectate cu dispozitivul RTK au putut fi utilizate prin folosirea programului Surfer v.19.1.189, la realizarea, folosind metoda de interpolare *Kriging*, a unui plan

topografic, a unui profil altimetric și a unui model digital al terenului pentru fiecare obiectiv care să corespundă, cu limitele date de numărul de puncte înregistrat, realității din teren. Toate aceste elemente au servit la obținerea unor informații corecte, precise, referitoare la valorile dimensionale de tip înălțime și diametru și la morfologia acestor movile și fac parte integrantă din fișele individuale grupate în anexa lucrării de față.

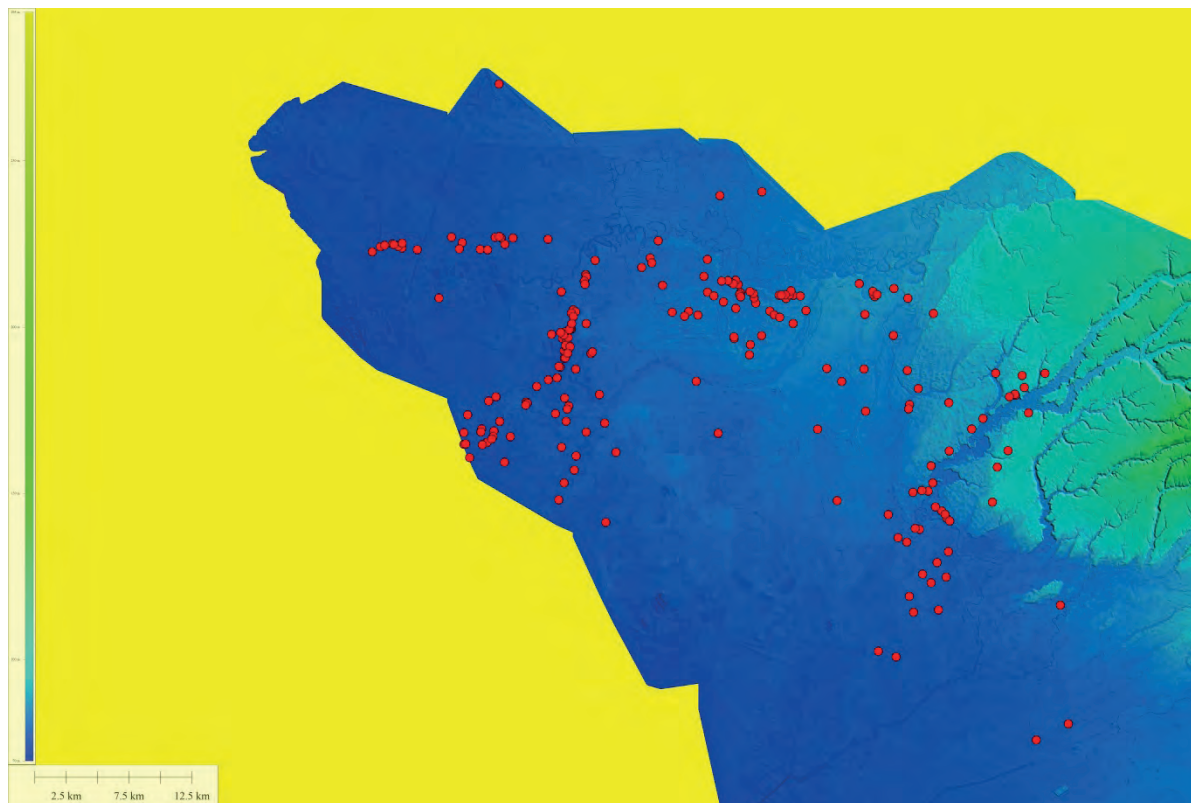

Figura 10: Poziția movilelor de pământ identificate în prezentul demers (hartă de bază scanare LiDAR – sursa ABA Banat, rezoluție 3,5 m/pixel)

În final, dorim să subliniem încă o dată faptul că principalele surse de identificare ale movilelor, în studiul de birou, au fost sursele cartografice și cele bibliografice, în ordinea menționată. În cursul anului 2019, împreună cu colegii Alexandru Hegyi și Cristian Floca, am reușit să obținem de la Administrația Bazinală de Apă Banat rezultatele prelucrate ale scanării LiDAR (modelul digital al terenului, DTM) a suprafeței județului Timiș, la o rezoluție de 3,5 m/pixel. Din păcate, pentru zona abordată de noi, calitatea acestui DTM (*Digital Terrain Model*) a lăsat foarte mult de dorit, prelucrarea fiind una de slabă rezoluție. Oricum, utilizarea acestuia în aplicația GlobalMapper creează o hartă suport de o calitate bună, care, prin încărcarea fișierului de tip .kmz al punctelor centrale ale movilelor de pământ identificate, oferă harta prezentată în Figura 10.

Trebuie, însă, să subliniem că, de exemplu, pentru zona comunei Otelec, în interfluviul râurilor Timiș – Bega, am putut constata o calitate mult mai bună a DTM-ului discutat mai sus, aici fiind vizibile foarte clar movilele de pământ din arealul respectiv. Prin aplicația GlobalMapper, acest DTM, pe zona respectivă, oferă posibilitatea obținerii tuturor datelor realizate de noi prin metodele descrise mai sus, într-un timp mult mai scurt și la același nivel de calitate sau chiar superior. De aceea, considerăm că o scanare LiDAR cu rezultate prelucrate la o rezoluție superioară ar aduce beneficii extraordinare în identificarea, cartarea și protejarea siturilor arheologice de tip movile de pământ și nu numai.

CAPITOLUL III.

INERENTE PRIVIRI ÎN TRECUT.

SCURT ISTORIC AL CERCETĂRILOR MOVILELOR DE PĂMÂNT DIN CÂMPIA BANATULUI ROMÂNESC

În 16 septembrie 1872, în cuvântul de deschidere al ediției a XIV-a a Congresului itinerant al medicilor și naturaliștilor din Ungaria, desfășurat la Mehadia, Ormós Zsigmond, președintele interimar al proaspăt înființatei Societăți de Istorie și Arheologie (SIA) din Ungaria de Sud (precursor declarat al actualului Muzeu Național al Banatului Timișoara), indica principalele direcții de cercetare ale societății respective. Trei asemenea linii au fost menționate, indicând o cunoaștere solidă a realităților arheologice din Banat, precum și un caracter vizionar rar întâlnit. Astfel, prioritățile în activitatea de cercetare arheologică de teren constau în identificarea localităților din suportul cartografic celebru în secolul al XIX-lea, cunoscut îndeobște prin denumirea de *Tabula Peutingeriana*, și în cercetarea valurilor de pământ (*Römer Schanze*) și a movilelor de pământ din Banat⁶⁰.

De la acel discurs au trecut 153 de ani și mai multe evenimente istorice au configurat destine politice și culturale greu de imaginat la finalul secolului al XIX-lea pentru arealul Banatului. Este indubitabil, însă, că au existat o continuitate și o intensificare accentuată în ceea ce privește cercetarea arheologică a zonei, chiar dacă prioritățile nu au rămas întocmai cele identificate în 16 septembrie 1872.

De real interes pentru noi, autorii cărții de față, este ultimul deziderat indicat în simbolicul discurs mai sus menționat, și anume cercetarea movilelor de pământ din Banat. Demersul nostru este unul ce vizează așa-numitul Banat românesc cu rol de cadru general, în mod particular vorbind de teritoriul aflat la nord de Bega Veche/canalul Beregsău și râul Mureș; în consecință, considerațiile noastre privind istoricul cercetărilor movilelor de pământ din Banat vor fi restrânse la teritoriul abordat în lucrarea de față. Acest subiect va fi tratat aici în liniile generale ale proiectelor ce au dovedit o reală congruență, detaliile istoriografice privind o movilă sau alta fiind integrate în capitolul referitor la repertorierea acestor obiective arheologice pe unități administrativ-teritoriale contemporane (vezi Capitolul IV).

Extrem de interesant este că primele demersuri legate de cercetarea arheologică sistematică a movilelor de pământ din Banat, din arealul menționat deja, a căror necesitate și importanță erau subliniate în discursul din 16 septembrie 1872, sunt făcute prin eforturile, uneori chiar financiare, ale unui arheolog amator, al cărui nume este familiar oricărui specialist care a fost interesat de problematici legate de preistoria – și nu numai – câmpiei Banatului: Gyula Kisléghi Nagy. În hotarele localităților Dudeștii Vechi, Sănnicolau Mare, Cenad, Comloșu Mare,

⁶⁰ Medeleț, Toma 1997, 13–14.

Tomnatic și Teremia Mare, G. K. Nagy sapă parțial/sondează 44 de movile de pământ între anii 1893–1909⁶¹. Cu excepția tumulilor nr. IX și VII de la Bucova Pusta, unde au fost surprinse mormintele centrale/primare ale acestor monumente funerare, în cazul celorlalte movile au fost surprinse doar morminte secundare, din perspectiva momentului edificării/creării ridicăturii de pământ. Trebuie să menționăm că demersurile lui G. K. Nagy nu au fost susținute financiar sau impulsionate de Societatea pentru Muzeul de Istorie și Arheologie din Ungaria de Sud (SMIA), formată în 1885 din fuziunea SIA⁶² cu Reuniunea pentru Muzeul de Istorie și Arheologie din Ungaria de Sud⁶³.

După această etapă de cercetare fundamentală intensivă, am putea spune, urmează sporadice abordări ale uneia dintre cele mai mari movile de pământ din Banatul de câmpie, mai precis *Hunca Mare* de la Nerău (M6 Nerău în abordarea prezentă). Ioachim Miloia întreprinde sondaje arheologice aici în anul 1929, numindu-le „taeturi”, relevând lipsa materialelor arheologice și afirmând că această movilă are „în vârf un șanț circular de apărare” (?), comparând-o din perspectiva lipsei materialului de construcție și a tehnicii de construire din pământ bătut cu „hunca dela Satchinez”(?)⁶⁴. Este urmat în acest demers de către Marius Moga, care, în 1939, întreprinde un sondaj superficial pe partea superioară a movilei și constată existența unui „șanț circular de apărare”⁶⁵. În 1983, în cadrul unui studiu topo-arheologic și numismatic în zona Teremiei Mari (?), C. Răileanu și O. Gog fac o ridicare topografică a acestei movile, realizând și un profil altimetric pe axă E-V, indicând o înălțime de 11 metri⁶⁶. Se poate menționa aici și prospectarea magnetometrică a unui versant al aceleiași movile, tot în 1983⁶⁷.

Un prim demers privind funcționalitatea, cartarea și repertorierea movilelor de pământ din Banat (incluzând aici Banatul românesc, Banatul sârbesc și mica porțiune aflată în Ungaria, în jurul localității Kiszombor) a fost întreprins abia în 1987, moment al publicării studiului comprehensiv semnat de Florin Medeleț și de Ioan Bugilan. Cei doi autori reușesc să carteze, între anii 1970–1987, 132 de puncte de movile/câmpuri de movile certe, prin verificare personală, și 122 de alte puncte poziționate relativ⁶⁸, în funcție de localitatea de al cărei hotar aparțineau movilele/grupurile de movile menționate în literatura de specialitate/surse cartografice/elemente de toponimie. Un punct sensibil al abordării respective este precizia scăzută a hărților din studiul respectiv și relativitatea datelor privind localizarea movilelor.

În anul 2011 vede lumina tiparului o lucrare care prezintă metodologia și baza de date întocmită la nivelul anului 2010 pentru obiectivele arheologice din Lista Monumentelor Istorice de pe arealul județului Timiș. În lista acestor situri arheologice regăsim câmpuri de tumuli la Checea, Nerău și Vizejdia și tumuli la Ofsenița – *Gomila*, Moșnița Veche – *Satul Bătrân*⁶⁹. Vom sublinia

⁶¹ Nagy 2015, 168–173.

⁶² Folosim aici acronimele utilizate de Medeleț, Toma 1997.

⁶³ Negrescu 2004. Sursa web: https://arhivelenationale.ro/site/download/arhive_judetene/timis/Societatea-de-istorie-si-arheologie-din-Timisoara_1873-1918.pdf.

⁶⁴ Miloia 1929, 58.

⁶⁵ Medeleț, Bugilan 1987, 151. Trebuie să recunoaștem că privim această informație personală a lui M. Moga către Fl. Medeleț cu un ușor scepticism, dar nu excludem eventuale amenajări antropice ulterioare etapei de construire a acestei movile, în mod cert de sorginte umană.

⁶⁶ Răileanu, Gog 1983, 494–496. Figura 2 de la pagina 496 are o calitate tipărită slabă, datele tehnice nefiind lizibile.

⁶⁷ Floca 2017, 683–684. Câtă vreme lucrarea originală citată de autor, respectiv Morariu et al. 1988, nu ne-a fost disponibilă, nu vom avea nicio tentativă descriptivă sau de a genera o discuție cu note eventual critice, referitoare la acest demers.

⁶⁸ Estimare numerică făcută pe baza hărții din Medeleț, Bugilan 1987, legată între paginile 104–105, hartă care prezintă, însă, doar descoperirile de acest gen de pe teritoriul românesc. Pentru arealul vizat de lucrarea prezentă, estimăm un număr de 114 descoperiri, dintre care 107 certe, conform autorilor studiului din 1987.

⁶⁹ Măruia et al. 2011, 24–25. Despre „tumuli funerari” (sic!) de la Moșnița Veche, marcați ca atare în LMI 1980,

aici doar abordările colegilor noștri referitoare la tumulii cartăți la Nerău și la Vizejdia. Este în mod cert o abordare modernă, cu analizele mai multor surse cartografice, cu măsurători precise în teren și cu generări de planuri topografice 2D și 3D pentru fiecare tumul în parte. La Nerău au fost cartate de către colegii noștri șase movile de pământ, iar la Vizejdia, trei. Discuțiile critice privind probleme de arondare a acestor movile unor hotare de sate sau comune și problematica corespondenței cu aceleași movile menționate în alte surse vor fi tratate la momentul potrivit, pe parcursul acestei lucrări, în cadrul capitolului IV.

O ultimă abordare congruentă a acestei teme o regăsim în activitatea colegului dr. Cristian Floca, cel care, în 2017, plecând de la studiul de caz al movilelor de la Teremia Mare (unde cartează 17 movile)⁷⁰, prezintă și preocupările pe care le-a avut referitor la acest subiect, pe întreg teritoriul județului Timiș. Subliniem eforturile depuse de colegul nostru în obținerea unor rezultate impresionante pentru o cartare exhaustivă (poate prea exhaustivă)⁷¹ a tuturor informațiilor legate de movilele de pământ din județul Timiș. De remarcat sunt și demersurile întreprinse în direcția relaționării movilelor de pământ cu elemente de geomorfologie (*i.e.* dune de nisip și paleo-albii din zona localității Teremia Mare), demersuri ce au dus la realizarea unor hărți extrem de interesante și, totodată, ilustrative.

Pe baza unui studiu comparativ, am constatat că, din totalul de 210 movile identificate, doar 114 au fost corelabile de către noi cu datele obținute din literatura de specialitate (19 dintre acestea fiind nesigure din perspectiva criteriului corelării)⁷². Harta distribuției acestor movile este prezentată mai jos, în Figura 11.

Nr. indicativ Figura 11	Denominativ abordare prezentă	Autori care identifică/ menționează movila respectivă
1	M1 Beregsău Mare	F. Medeleț, I. Bugilan
2	M2 Beregsău Mare	F. Medeleț, I. Bugilan
3	M2 Biled	F. Medeleț, I. Bugilan (?)

vol. III, Județul Timiș, 11, nr. 9297, Medeleț, Bugilan 1987, 149 afirmă că e vorba, de fapt, de ridicături de pământ ce indicau rămășițele caselor din satul aparținând secolului al XVIII-lea, aspect cumva confirmat de Măruia et al. 2011, 320. În ceea ce privește situația de la Ofsenița, lucrurile sunt ușor mai complexe. În LMI 1980, vol. III, Județul Timiș, 8, nr. 9254, sunt marcați tumuli în punctul *Gomila*, la 2 km nord-est de sat, informație regăsită și în Antoniu, Medinski (eds.) 2011, nr.crt. 32. Medeleț, Bugilan 1987, 153 menționează prezența unor tumuli în punctul numit *Siebenhügel*, în hotar cu Deta, care au fost declarați rezervație arheologică prin Decizia Consiliului Popular Județean Timiș, emisă în luna mai a anului 1979 și unde ar fi fost găsite schelete umane. Studiarea hărților habsburgice ne oferă posibilitatea ca pe Harta Franciscană și pe cea Francisco-Josefină să găsim punctul *Bei den 7 Hügel*, unde sunt reprezentate 8 movile și, respectiv, *Sieben Hügel*, unde apar figurate 11 movile. Pe Planurile Directoare de Tragere, același areal apare deja îngrădit, fiind reprezentate doar trei movile, iar toponimul este *Háromhalom*. Scăderea numărului de movile și din reprezentările cartografice și din toponimul zonei ne duce la concluzia că o parte din aceste movile au fost distruse în intervalul de timp dintre crearea hărții Francisco-Josefine și a Planurilor directoare de Tragere. Pe Harta Militară a RSR 1975 nu mai este reprezentată nicio movilă de pământ, fiind figurată pe același amplasament o anexă(?) a unei ferme de ovine. Este clar că la 2 km NE de satul Ofsenița, toponimul *Gomila* este de negăsit în sursele cartografice și că punctul la care fac referire Medeleț, Bugilan 1987, 153 este situat la 3 km E-SE de Ofsenița. Măruia et al. 2011, 354–355 întreprind verificări de teren, considerând anexa fermei de ovine, menționată mai sus, o bază militară dezafectată (vezi p. 354, fig. 3), dar iau în calcul un alt amplasament, eronat, situat la cca 500 metri pe direcție NE de poziția oferită de hărțile habsburgice militare pentru câmpul celor „7 movile”/Planurile Directoare de Tragere pentru cele „3 movile”.

⁷⁰ Floca 2017, 708.

⁷¹ Floca 2017, fig. 27 prezintă o imagine impresionantă, dar analiza reală a acestui fișier de tip imagine devine extrem de dificilă.

⁷² Pentru o prezentare detaliată a acestor informații, vezi tabelele comparative din capitolul IV, privind situația livrescă a movilelor de pământ.

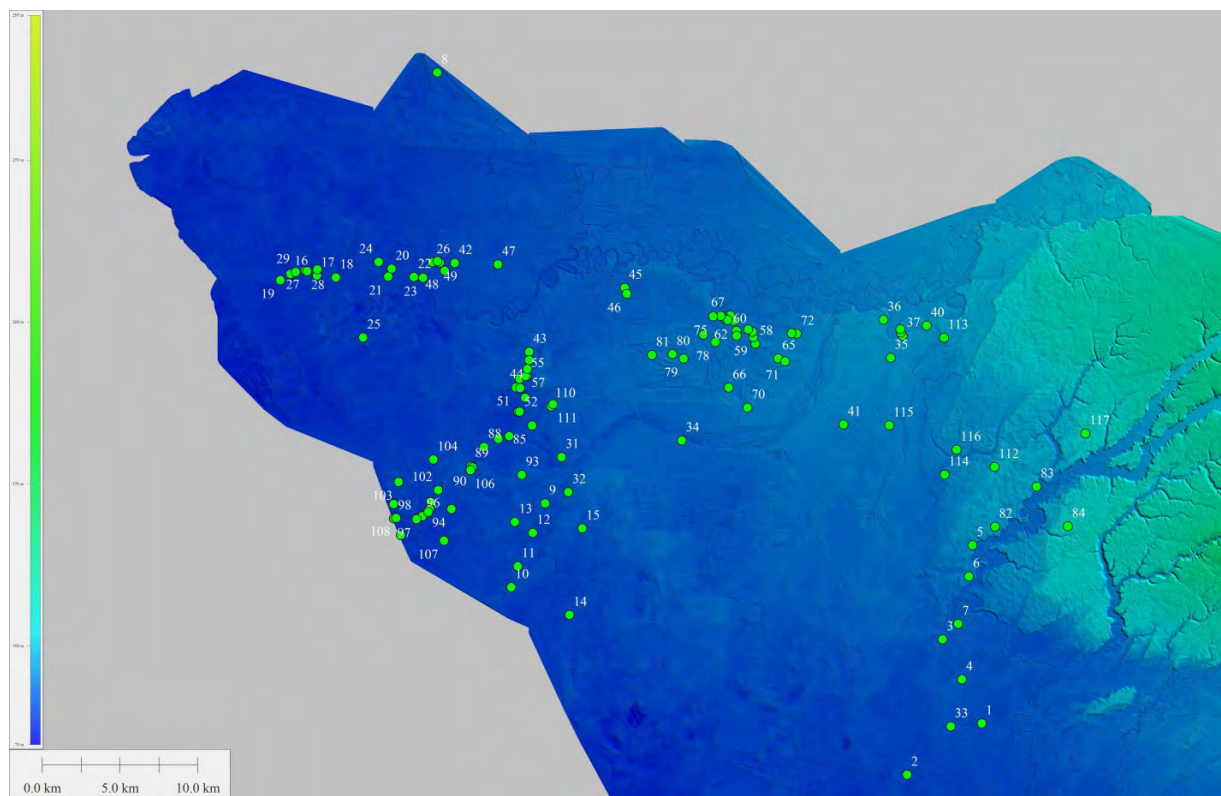

Figura 11: Harta movilelor de pământ din literatura de specialitate corelabile cu cele identificate de noi. Numerele de pe hartă corespund celor din tabelul de mai jos

Nr. indicativ Figura 11	Denominativ abordare prezentă	Autori care identifică/ menționează movila respectivă
4	M3 Biled	F. Medeleteș, I. Bugilan
5	M5 Biled	I. Miloia; F. Medeleteș, I. Bugilan
6	M7 Biled	F. Medeleteș, I. Bugilan
7	M13 Biled	F. Medeleteș, I. Bugilan
8	M1 Cenad	G. K. Nagy; F. Medeleteș, I. Bugilan
9	M1 Comloșu Mare	G. K. Nagy; F. Medeleteș, I. Bugilan; L. Măruia et al.
10	M3 Comloșu Mare	F. Medeleteș, I. Bugilan
11	M4 Comloșu Mare	G. K. Nagy; F. Medeleteș, I. Bugilan
12	M6 Comloșu Mare	G. K. Nagy; F. Medeleteș, I. Bugilan
13	M7 Comloșu Mare	G. K. Nagy; F. Medeleteș, I. Bugilan
14	M8 Comloșu Mare	F. Medeleteș, I. Bugilan
15	M9 Comloșu Mare	F. Medeleteș, I. Bugilan
16	M1 Dudeștii Vechi	F. Medeleteș, I. Bugilan (?); C. Kalciov
17	M2 Dudeștii Vechi	F. Medeleteș, I. Bugilan; C. Kalciov
18	M3 Dudeștii Vechi	F. Medeleteș, I. Bugilan; C. Kalciov
19	M4 Dudeștii Vechi	F. Medeleteș, I. Bugilan (?); C. Kalciov
20	M5 Dudeștii Vechi	C. Kalciov
21	M6 Dudeștii Vechi	C. Kalciov
22	M7 Dudeștii Vechi	G. K. Nagy; C. Kalciov
23	M8 Dudeștii Vechi	G. K. Nagy; F. Medeleteș, I. Bugilan (?); C. Kalciov

Nr. indicativ Figura 11	Denominativ abordare prezentă	Autori care identifică/ menționează movila respectivă
24	M10 Dudeștii Vechi	G. K. Nagy; C. Kalciov
25	M11 Dudeștii Vechi	G. K. Nagy; F. Medeț, I. Bugilan; C. Kalciov
26	M12 Dudeștii Vechi	G. K. Nagy (?); F. Medeț, I. Bugilan (?); C. Kalciov
27	M13 Dudeștii Vechi	C. Kalciov
28	M14 Dudeștii Vechi	C. Kalciov
29	M15 Dudeștii Vechi	C. Kalciov
30	M16 Dudeștii Vechi	C. Kalciov
31	M1 Vizejdia	G. K. Nagy; F. Medeț, I. Bugilan; L. Măruia et al.
32	M2 Vizejdia	G. K. Nagy; F. Medeț, I. Bugilan (?)
33	M1 Iecă Mică	F. Medeț, I. Bugilan
34	M1 Lovrin	F. Medeț, I. Bugilan (?)
35	M1 Periam	C. Colban 2019
36	M3 Periam	C. Colban 2019
37	M4 Periam	C. Colban 2019
38	M5 Periam	C. Colban 2019
39	M6 Periam	C. Colban 2019
40	M8 Periam	F. Medeț, I. Bugilan; C. Colban 2019
41	M1 Pesac	F. Medeț, I. Bugilan
42	M1 Sănnicolau Mare	G. K. Nagy; F. Medeț, I. Bugilan; C. Kalciov
43	M8 Sănnicolau Mare	F. Medeț, I. Bugilan
44	M11 Sănnicolau Mare	F. Medeț, I. Bugilan
45	M12 Sănnicolau Mare	F. Medeț, I. Bugilan
46	M13 Sănnicolau Mare	F. Medeț, I. Bugilan (?)
47	M17 Sănnicolau Mare	F. Medeț, I. Bugilan; C. Kalciov
48	M18 Sănnicolau Mare	G. K. Nagy (?)
49	M19 Sănnicolau Mare	G. K. Nagy; F. Medeț, I. Bugilan; C. Kalciov
50	M20 Sănnicolau Mare	G. K. Nagy; F. Medeț, I. Bugilan; C. Kalciov
51	M24 Sănnicolau Mare	F. Medeț, I. Bugilan
52	M25 Sănnicolau Mare	F. Medeț, I. Bugilan
53	M28 Sănnicolau Mare	F. Medeț, I. Bugilan (?)
54	M32 Sănnicolau Mare	F. Medeț, I. Bugilan (?)
55	M33 Sănnicolau Mare	F. Medeț, I. Bugilan (?)
56	M34 Sănnicolau Mare	F. Medeț, I. Bugilan (?)
57	M36 Sănnicolau Mare	F. Medeț, I. Bugilan (?)
58	M1 Sânpetru Mare	F. Medeț, I. Bugilan
59	M2 Sânpetru Mare	F. Medeț, I. Bugilan
60	M3 Sânpetru Mare	F. Medeț, I. Bugilan
61	M4 Sânpetru Mare	F. Medeț, I. Bugilan
62	M5 Sânpetru Mare	F. Medeț, I. Bugilan (?)
63	M6 Sânpetru Mare	F. Medeț, I. Bugilan

Nr. indicativ Figura 11	Denominativ abordare prezentă	Autori care identifică/ menționează movila respectivă
64	M8 Sânpetru Mare	F. Medeleț, I. Bugilan
65	M10 Sânpetru Mare	F. Medeleț, I. Bugilan
66	M12 Sânpetru Mare	F. Medeleț, I. Bugilan
67	M15 Sânpetru Mare	F. Medeleț, I. Bugilan
68	M16 Sânpetru Mare	F. Medeleț, I. Bugilan (?)
69	M17 Sânpetru Mare	F. Medeleț, I. Bugilan (?)
70	M20 Sânpetru Mare	F. Medeleț, I. Bugilan
71	M22 Sânpetru Mare	F. Medeleț, I. Bugilan
72	M24 Sânpetru Mare	F. Medeleț, I. Bugilan
73	M27 Sânpetru Mare	F. Medeleț, I. Bugilan
74	M1 Saravale	F. Medeleț, I. Bugilan (?)
75	M2 Saravale	F. Medeleț, I. Bugilan (?)
77	M6 Saravale	F. Medeleț, I. Bugilan
78	M7 Saravale	F. Medeleț, I. Bugilan
79	M8 Saravale	F. Medeleț, I. Bugilan
80	M9 Saravale	F. Medeleț, I. Bugilan
81	M11 Saravale	F. Medeleț, I. Bugilan (?)
82	M1 Satchinez	F. Medeleț, I. Bugilan (?)
83	M2 Satchinez	F. Medeleț, I. Bugilan (?)
84	M4 Satchinez	I. Miloia
85	M1 Nerău	L. Măruia et al.
86	M2 Nerău	L. Măruia et al.
87	M3 Nerău	L. Măruia et al.
88	M4 Nerău	L. Măruia et al.
89	M5 Nerău	F. Medeleț, I. Bugilan (?); L. Măruia et al.; C. Floca
90	M6 Nerău	F. Medeleț, I. Bugilan (?); L. Măruia et al.; C. Floca
91	M7 Nerău	F. Medeleț, I. Bugilan
92	M10 Nerău	G. K. Nagy
93	M12 Nerău	F. Medeleț, I. Bugilan
94	M1 Teremia Mare	F. Medeleț, I. Bugilan; C. Floca
94	M2 Teremia Mare	F. Medeleț, I. Bugilan (?); C. Floca
96	M3 Teremia Mare	F. Medeleț, I. Bugilan (?); C. Floca
97	M4 Teremia Mare	F. Medeleț, I. Bugilan; C. Floca
98	M5 Teremia Mare	C. Floca
99	M6 Teremia Mare	C. Floca
100	M7 Teremia Mare	C. Floca
102	M10 Teremia Mare	C. Floca
103	M11 Teremia Mare	C. Floca
104	M12 Teremia Mare	C. Floca
106	M14 Teremia Mare	G. K. Nagy; F. Medeleț, I. Bugilan (?); C. Floca
107	M15 Teremia Mare	G. K. Nagy
108	M16 Teremia Mare	C. Floca
109	M17 Teremia Mare	F. Medeleț, I. Bugilan; C. Floca

Nr. indicativ Figura 11	Denominativ abordare prezentă	Autori care identifică/ menționează movila respectivă
110	M1 Tomnatic	G. K. Nagy; F. Medeleț, I. Bugilan
111	M2 Tomnatic	G. K. Nagy (?)
112	M1 Variaș	F. Medeleț, I. Bugilan
113	M3 Variaș	F. Medeleț, I. Bugilan
114	M5 Variaș	F. Medeleț, I. Bugilan
115	M6 Variaș	F. Medeleț, I. Bugilan
116	M9 Variaș	F. Medeleț, I. Bugilan
117	M1 Gelu	F. Medeleț, I. Bugilan (?)

Se va putea lesne observa faptul că cele mai bune corespondențe cu rezultatele abordării noastre le vom regăsi în cazurile Dudeștilor Vechi și ale Teremie Mari, fapt explicabil, pentru Teremia Mare, prin proiectul lui C. Floca, deja menționat, iar pentru Dudeștii Vechi, prin acțiunile entuziaste ale profesorului de istorie C. Kalciov (Kalcsov), un împătimit pasionat de arheologie, care, prin vizitele sale repetate în teren, a reușit să identifice, pe lângă numeroase situri arheologice, și movile de pământ din arealul său de interes.

În zona de încheiere a acestei treceri în revistă a acțiunilor ce au vizat movilele de pământ din zona de câmpie a județului Timiș trebuie să subliniem calitatea literară a istoricului cercetărilor propus de C. Floca. Singura observație pe care o considerăm necesară este că modul de întocmire creează senzația unei continuități, dată fiind structurarea acestui demers de către colegul nostru, pe subperioade istorice moderne/contemporane, când, de fapt, vorbim de acțiuni cu caractere diferite (cercetare intensivă de teren, concentrarea superficială a atenției pe un singur obiectiv, repertorierea extensivă a movilelor, repertorierea punctuală a unor movile/grupări de movile în funcție de apartenența la o listă de obiective arheologice, repertorierea unor movile din arealul presupus al unei localități moderne care face parte dintr-un UAT format din trei localități), fără o continuitate și o strategie unitară. În fapt, declarația de la 1872 rămâne în continuare un dezi-derat dificil de atins, chiar și prin abordarea de față, care se dorește a fi primul pas într-un demers ce are nevoie de ritm și de continuitate.

CAPITOLUL IV.

SITUAȚIA CARTOGRAFICĂ ȘI ISTORIOGRAFICĂ A MOVILELOR DE PĂMÂNT DIN HOTARELE UAT-URILOR ABORDATE

Comuna Beba Veche

Mobile dispărute/mobile neidentificate

Sursele bibliografice nu indică prezența vreunei mobile de pământ pe arealul acestui UAT, însă nu același lucru se poate spune despre reprezentările cartografice ale acestei zone. Astfel, în zona imediat vestică și nord-vestică a localității, în două microareale, acolo unde granița actuală cu Serbia este dată de un meandru al unui curs de apă, fosil actualmente, ce se încheie spre nord în punctul *Triplex Confinium*, sunt reprezentate mai multe mobile: cinci pe Harta I, șapte pe Harta II, șase pe Harta III, trei pe PDT, cinci pe *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 21 Kol. XXII*⁷³ și niciuna pe Harta militară a RSR din 1975. Verificările noastre din teren nu au putut confirma niciuna dintre mobilele ilustrate pe hărțile numite mai sus.

Alte mobile sunt reprezentate în vecinătatea localității Cherestur. Prima dintre ele, care apare pe Harta II, Harta III, PDT și *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 21 Kol. XXII* (date GPS 46°07'36.12" N, 20°22'28.20" E), este în fapt o așezare preistorică și antică târzie, înregistrată în RAN drept Cherestur – *Obiectiv 1* (cod 155742.01)⁷⁴. Alte două mobile apar pe Harta II la locațiile: 1. 46°07'51.96" N, 20°21'42.48" E, 2. 46°07'54.84" N, 20°21'49.68" E. Tot pe Harta II, la cca 4 km S-E de Beba Veche și la 3,8 km S-V de Cherestur (date GPS 46°05'40.20" N, 20°20'58.20" E), este figurată o movilă de formă ovală, care nu a mai fost regăsită în teren. Alte trei situații similare sunt identificabile pe același suport cartografic la cca 1–1,5 km N-E de Beba Veche, pe amplasamentele definite de datele GPS 46°08'29.04" N, 20°19'24.96" E, 46°08'33.36" N, 20°18'42.12" E și 46°08'09.24" N, 20°19'27.12" E.

Harta III ne oferă, de asemenea, câteva reprezentări de mobile pe care nu le-am putut identifica în teren. Astfel, există reprezentată în vecinătatea de S-SV a localității Beba Veche, la poziția dată de datele GPS 46°06'18.72" N, 20°18'0.36" E, o movilă de pământ care, însă, pe Harta Militară a RSR din 1975, apare ca punct al rețelei geodezice a țării, cu determinări astronomice, amplasat la sol (deci nu pe o movilă). Nici verificarea noastră nu a indicat existența unei mobile pe acest amplasament. Tot pe Harta III, dar și pe *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 21 Kol. XXII* apare o movilă la poziția 46°08'35.88" N, 20°18'55.08" E, ridicătură de pământ ce nu este figurată pe PDT și care nu a fost identificată nici în teren (această movilă poate fi aceeași cu

⁷³ <https://digitalcollections.nypl.org/items/510d47df-8bdc-a3d9-e040-e00a18064a99>.

⁷⁴ <https://ran.cimec.ro/sel.asp?descript=cherestur-beba-veche-timis-asezarea-preistorica-de-la-cherestur---obiectiv-1-cod-sit-ran-155742.01>.

cea reprezentată pe Harta II la poziția 46°08'33.36" N, 20°18'42.12" E, distanța dintre cele două poziții estimate, conform celor două hărți pe care apar reprezentate, fiind de 220 m).

Comuna Becicherecu Mic

Situația cartografică

Sursele cartografice folosite au fost cele trei ridicări topografice habsburgice, Planurile Directoare de Tragere și Harta Militară a RSR din 1975, precum și *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 22 Kol. XXIV*⁷⁵.

ID	Prezența/Denumire Harta Josefina (Harta I)	Prezența/Denumire Harta Franciscană (Harta II)	Prezență/Denumire Harta Franciscano-Josefină (Harta III) – Planuri Directoare de Tragere (PDT)	Prezență/Denumire Harta Militară RSR 1975
M1 Becicherecu Mic	-	-	Reprezentată în clar, fără denumire, în arealul <i>Sugavica</i>	-
M2 Becicherecu Mic	-	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar, fără denumire, în arealul <i>Parlos</i> ⁷⁶	-

Figura 12: Hartă UAT Becicherecu Mic cu dispunerea movilelor de pământ

⁷⁵ <https://digitalcollections.nypl.org/items/510d47df-8bfc-a3d9-e040-e00a18064a99>.

⁷⁶ Pârlogi pe K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 22 Kol. XXIV.

Situația livrescă

Având în vedere situația limitelor UAT-urilor din perioada dinaintea de 1989, F. Medeleț și I. Bugilan atribuie în mod corect hotarului Becicherecului Mic movila numită *Kaiserhügel*, movilă ce astăzi aparține teritoriului comunei Săcălaz, în arealul localității Beregsău Mare (în abordarea prezentă are indicativul M1 Beregsău). Alte movile nu sunt indicate de cei doi autori.

Movile dispărute/neidentificate

Pe Harta Militară a RSR din 1975, la 650 de metri est de sat, apare reprezentată la poziția definită de datele GPS 45°50'28.32"N 21° 4'14.20"E o movilă de pământ cu înălțimea de 2 m, ridicătură de pământ ce nu a mai fost identificată în prezent.

Comuna Biled

Situația cartografică

Sursele cartografice folosite au fost cele trei ridicări topografice austriece/austro-ungare, Planurile Directoare de Tragere și Harta Militară a RSR din 1975, precum și *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 22 Kol. XXIV*.

ID	Prezența/Denumire Harta Josefina (Harta I)	Prezența/Denumire Harta Franciscană (Harta II)	Prezență/Denumire Harta Franciscano-Josefină (Harta III) – Planuri Directoare de Tragere (PDT)	Prezență/Denumire Harta Militară RSR 1975
M1 Biled	-	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar, fără denumire, doar pe Harta III	-
M2 Biled	-	Reprezentată în clar/ <i>Hoher-Hügel</i>	Reprezentată în clar/ <i>Hoher-Hügel</i> pe Harta III/ <i>Movila</i> pe PDT	Reprezentată în clar (înălțime 4 m), fără denumire
M3 Biled	-	Reprezentată în clar/ <i>Hotter-Hügel</i>	Reprezentată în clar pe Harta III, fără denumire	Reprezentat simbolul de bornă din rețeaua geodezică de stat, amplasată pe o movilă (înălțime 4 m) <i>La Trei Movile</i>
M4 Biled	-	Reprezentată în clar, fără denumire	-	-
M5 Biled	-	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar (înălțime 2 m), fără denumire
M6 Biled	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar, fără denumire	-
M7 Biled	-	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentat simbolul de bornă din rețeaua geodezică de stat, amplasată pe o movilă (înălțime 4 m) <i>Biled nord-est</i>
M8 Biled	-	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar, fără denumire	-
M9 Biled	-	-	Reprezentată în clar, fără denumire	-
M10 Biled	-	-	-	-

ID	Prezență/Denumire Harta Josefina (Harta I)	Prezență/Denumire Harta Franciscană (Harta II)	Prezență/Denumire Harta Franciscano-Josefină (Harta III) – Planuri Directoare de Tragere (PDT)	Prezență/Denumire Harta Militară RSR 1975
M11 Biled	Reprezentată (?) ⁷⁷	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar, fără denumire	-
M12 Biled	-	Reprezentată în clar, fără denumire	-	-
M13 Biled	-	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar (înălțime 5 m) <i>Calvare</i>
M14 Biled	-	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar, fără denumire, doar pe Harta III	Reprezentată(?) ⁷⁸ (înălțime 2 m)
M15 Biled	Reprezentată (?) ⁷⁹	Reprezentată, fără denumire	Reprezentată în clar, fără denumire	-
M16 Biled	Reprezentată (?) ⁸⁰	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar, fără denumire	-
M17 Biled	-	Reprezentată, fără denumire	Reprezentată în clar, fără denumire, doar pe Harta III	-
M18 Biled	-	Reprezentată, fără denumire	-	-
M19 Biled	-	Reprezentată în clar, fără denumire	-	-

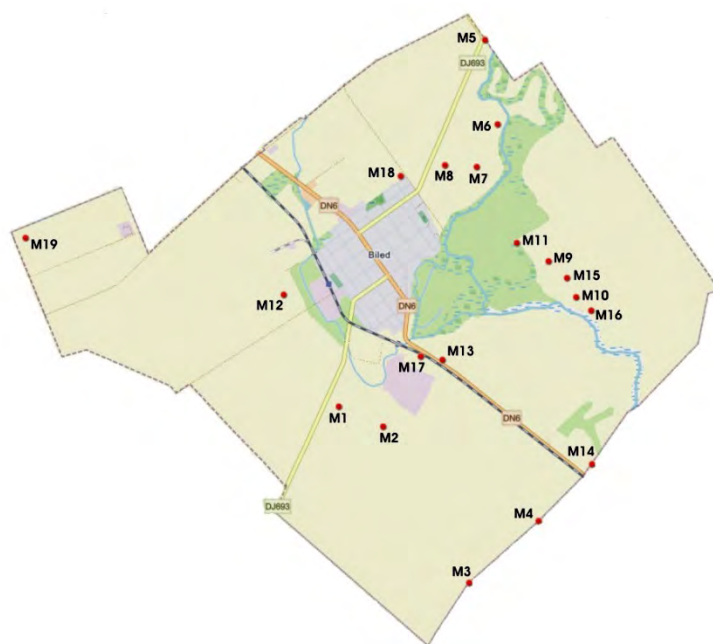

Figura 13: Hartă UAT Biled cu dispunerea movilelor de pământ

⁷⁷ Pe Harta I, în imediata vecinătate sud-estică a satului, sunt reprezentate trei movile, amplasate în șir, pe direcție NV-SE. Prima dintre ele, cea dinspre nord, poate corespunde M11 Biled, chiar dacă poziția movilei de pe Harta I este la 700 m spre vest de poziția reală a movilei din teren sau de pe Harta II, de exemplu.

⁷⁸ Pe acest suport cartografic, movila e reprezentată la 190 m spre SV de poziția identificată de noi.

⁷⁹ Pe Harta I, în imediata vecinătate sud-estică a satului, sunt reprezentate trei movile, amplasate în șir, pe direcție NV-SE. A doua dintre ele, dinspre nord, poate corespunde M15 Biled, chiar dacă poziția movilei de pe Harta I este la 800 m spre vest de poziția reală a movilei din teren sau de pe Harta II, de exemplu.

⁸⁰ Pe Harta I, în imediata vecinătate sud-estică a satului, sunt reprezentate trei movile, amplasate în șir, pe direcție NV-SE. Ultima dintre ele, dinspre nord, poate corespunde M16 Biled, chiar dacă poziția movilei de pe Harta I este la 850 m spre vest-sud-vest de poziția reală a movilei din teren sau de pe Harta II, de exemplu.

Situația livrescă

Un număr de șase movile au fost menționate ca aparținând teritoriului localității Biled, fiind vorba de o comună constituită dintr-o singură localitate, care nu își schimbă foarte mult teritoriul (situația curentă arată că arealul prezent al comunei Biled câștigă suprafețe, în zona sa de nord-vest, din arealul comunei Șandra, comparativ cu situația din 1967–1969)⁸¹.

Numărul de movile identificat de F. Medeleț și I. Bugilan în hotarul Biledului (6) este surprinzător de mic, demersul nostru identificând în același teritoriu un număr de 18 movile⁸², practic de trei ori mai multe.

ID	ID Miloia 1929	ID Medeleț, Bugilan 1987
M1 Biled		-
M2 Biled		Poz. 3(?) ⁸³
M3 Biled		Poz. 2
M4 Biled		-
M5 Biled	Movilă „situată la distanța de cca 4 km în hotarul comunei cu Biledul” ⁸⁴	Poz. 6
M6 Biled		-
M7 Biled		Poz. 5
M8 Biled		-
M9 Biled		-
M10 Biled		-
M11 Biled		-
M12 Biled		-
M13 Biled		Poz. 4 Kalvarienberg
M14 Biled		-
M15 Biled		-
M16 Biled		-
M17 Biled		-
M18 Biled		-
M19 Biled		-

Movile dispărute/neidentificate

Movila de la poz. 1 din articolul semnat de F. Medeleț și I. Bugilan, chiar dacă are indicate înălțimea de cca 3 m și diametrul de 40–50 m⁸⁵, nu a fost identificată în teren în prezenta abordare. Datele de poziționare oferite sunt ușor neclare (coroborarea informațiilor din text cu cele din fig. 3 ne arată că această movilă nu este amplasată la sud-vest de localitate, ci la vest); acest

⁸¹ <https://corona.cast.uark.edu/atlas#zoom=12¢er=2319520,5761999>.

⁸² Am exclus din această analiză comparativă movila M19 Biled, care este situată în arealul „câștigat” prin retrasarea hotarelor UAT-urilor (perioada 2000–2004), această movilă fiind situată la momentul redactării studiului Medeleț, Bugilan 1987 în hotarul Șandrei, comună ce în abordarea din 1987 nu beneficiază de nicio descoperire de acest gen.

⁸³ Datele de amplasament oferite de Medeleț, Bugilan 1987, 108 și fig. 3 pentru movila de la poz. 3 („2,4 km sud-est de vatra satului și la cca 1,9 km nord de movila de la punctul nr. 2” – i.e. M3 Biled) nu corespund cu cele ale poziției reale ale movilei M2 Biled, comparată cu aceleași puncte de reper (1,4 km pe direcție S față de marginea sudică a satului, 2,5 km sud față de centrul satului și 2,8 km pe direcție N-NV față de movila M3 Biled), dar înălțimea estimată de cei doi autori (cca 4,5 m), comparativ cu cea de pe Harta Militară a RSR din 1975 (4 m), ne face să credem că e posibil să fie vorba de aceeași movilă. Luăm în calcul și posibilitatea ca cei doi autori, când fac referire la vatra satului, să se refere la centrul satului și nu la suprafața de teren pe care se găsesc casele și construcțiile gospodărești ale satului (vezi <https://dexonline.ro/definitie/vatra>, definițiile 3 și 3.1).

⁸⁴ Miloia 1929, 60 atribuie această movilă comunei Satchinez.

⁸⁵ Medeleț, Bugilan 1987, 108.

aspect ne face să credem că acestei movile, care e dispărută azi, îi poate corespunde o movilă figurată pe Harta II pe amplasamentul definit de datele GPS 45°53'0.96"N 20°54'49.32"E, situată la 2,5 km vest față de Biled, în dreapta drumului Biled – Iecea Mare, în apropiere de vechiul hotar cu Iecea Mare.

Pe Harta II mai sunt reprezentate trei alte movile ce nu au mai fost regăsite pe pozițiile definite de datele GPS 45°52'59.52"N 21°00'29.88"E, 45°53'58.56"N 20°56'7.44"E și 45°52'17.40"N 20°58'27.48"E (această movilă este ilustrată la 250 m sud de M13 Biled ca suprapusă de drumul ce lega Biled de Becicherecul Mic, cel mai probabil distrusă de amenajarea actualei șosele, DN6, și a căii ferate).

Comuna Cărpiniș

Situația cartografică

Sursele cartografice folosite au fost cele trei ridicări topografice austriece/austro-ungare, Planurile Directoare de Tragere și Harta Militară a RSR din 1975, precum și *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 22 Kol. XXIV.*

ID	Prezența/Denumire Harta Josefină (Harta I)	Prezența/Denumire Harta Franciscană (Harta II)	Prezență/Denumire Harta Franciscano-Josefină (Harta III) – Planuri Directoare de Tragere (PDT)	Prezență/Denumire Harta Militară RSR 1975
M1 Iecea Mică	-	Reprezentată în clar <i>Drei Hotter Hügel</i>	Reprezentată în clar <i>Dreihotterhügel</i> (Harta III) <i>Gomila lui Oanca (Dreihotterhügel)</i> (PDT)	Reprezentată în clar, înălțime 2 m, fără denumire
M2 Iecea Mică	-	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar, înălțime 1,5 m, fără denumire

Figura 14: Hartă UAT Cărpiniș cu dispunerea movilelor de pământ

Situația livrescă

Pentru arealul satului Iecea Mică și implicit al comunei Cărpiniș, doar movila M1 Iecea Mică își găsește corespondent în articolul lui F. Medeleț și I. Bugilan, mai precis cea cunoscută sub numele de *Movila trei hotare*.

ID	ID Medeleț, Bugilan 1987
M1 Iecea Mică	Poz. 1 <i>Dreihotarhügel/Movila trei hotare</i>
M2 Iecea Mică	-

Movile dispărute/neidentificate

Pentru Cărpiniș, F. Medeleț și I. Bugilan menționează o movilă de pământ aflată în vatra satului, în care a fost amenajată, în 1832, o capelă romano-catolică⁸⁶. Respectiva capelă pare amenajată într-o movilă de pământ, afectând-o însă iremediabil, și se află în cimitirul catolic al satului, pe poziția definită de datele GPS 45°47'37.16"N 20° 54'13.20"E.

Pe Harta III și PDT imediat la sud (560 m) de Cărpiniș se află figurată o movilă la poziția 45°46'42.24"N 20°54'30.96"E, ce nu a mai fost regăsită în prezent. Pe aceleași suporturi cartografice, la 650 m vest de aceeași localitate, se află figurat un grup de trei movile aflate la mică distanță una de alta, cea mai nordică fiind definită de datele GPS 45°47'31.92"N 20°53'17.52"E⁸⁷. Verificarea amplasamentului lor în teren nu a oferit un rezultat pozitiv.

Pe PDT sunt vizibile alte trei movile la N-E de Iecea Mică, pe amplasamentele oferite de următoarele date GPS: **1.** 45°50'27.60"N 20°56'27.60"E, **2.** 45°50'31.20"N 20°56'38.40"E și **3.**

45°50'2.40"N 20°57'28.80"E. O ultimă movilă ilustrată pe PDT, situată la est de Iecea Mică, era amplasată pe poziția 45°49'15.60"N 20°56'60.00"E. Niciuna dintre aceste movile nu a fost confirmată de vizitele noastre în teren.

Comuna Cenad

Situația cartografică

Sursele cartografice folosite au fost cele trei ridicări topografice austriece/austro-ungare, Planurile Directoare de Tragere și Harta Militară a RSR din 1975, precum și *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 21 Kol. XXIII*⁸⁸. Important de subliniat este că foaia de hartă de pe harta III corespunzătoare zonei *Tarnok* este, în acest caz, identică cu aceeași coală de hartă din PDT, cu singura subliniere că, în PDT, anumite caracteristici altimetrice au fost eliminate, acest fapt ducând și la eliminarea unor movile prezente pe Harta III, dar care nu mai sunt redate cu simbolul specific pe PDT.

ID	Prezența/Denumire Harta Josefină (Harta I)	Prezența/Denumire Harta Franciscană (Harta II)	Prezență/Denumire Harta Franciscano-Josefină (Harta III) – Planuri Directoare de Tragere (PDT)	Prezență/Denumire Harta Militară RSR 1975
M1 Cenad	Reprezentată în clar/fără denumire	Reprezentată în clar/fără denumire	-	-

⁸⁶ Medeleț, Bugilan 1987, 116.

⁸⁷ Apar și pe pe *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 22 Kol. XXIV*.

⁸⁸ <https://digitalcollections.nypl.org/items/510d47df-8bdd-a3d9-e040-e00a18064a99>.

Situația livrescă

Singura movilă identificată de noi pe teritoriul actual al comunei Cenad este cea săpată de G. Kisléghi Nagy în aprilie 1903. Conform jurnalului său, arheologul amator a identificat în partea superioară a movilei un strat cu fragmente de cărămidă și de resturi osoase umane, iar la adâncimea de 4 m a surprins un strat de argilă de culoare galben deschis, gros de 20 cm, suprapus de un strat de materie organică, galben deschis la culoare, „ca o pastă groasă de făină”⁸⁹. F. Medeț și I. Bugilan nu iau în considerare această importantă mențiune⁹⁰, aspect corectat de D. Ciobotaru, care consideră aceste două straturi de la adâncimea de 4 m drept „resturile de arsură ale unui posibil rug de la baza tumulului”⁹¹. Continuarea săpăturii până la adâncimea de 8 m în secțiunea de 14x4 m amplasată în zona centrală a acesteia nu a mai adus niciun rezultat notabil, care să fie considerat demn de a fi notat în jurnal. Vizita noastră în teren a relevat faptul că pe această movilă a fost construită o fermă, la acest moment aflată în stadiul de ruină, arealul imediat înconjurător movilei fiind teren agricol, iar arăturile efectuate anual „mușcând” în permanență din zona limitrofă a ridicăturii de pământ.

ID	ID Kisléghi Nagy 2015	ID Medeț, Bugilan 1987	ID Ciobotaru 2015
M1 Cenad	Fără indicativ, menționată ca situată pe răzorul numit <i>Tárnok</i> ⁹² /fără nume	Poz. 2 Cenad/ <i>Tarnoc</i>	Menționată ca situată pe moșia <i>Tárnok</i> ⁹³ /fără nume

Figura 15: Hartă UAT Cenad cu dispunerea movilelor de pământ

⁸⁹ Nagy 2015, 88.

⁹⁰ Interesant este faptul că, în Medeț, Bugilan 1987, 116, nr. cat. 2 și fig. 7, movila din arealul *Tárnok* nu este reprezentată, chiar dacă autorii îi indică în mod corect poziția „la cca. 5 km nord-vest de Cenad, între dig și cursul Mureșului”.

⁹¹ Ciobotaru 2015, 213.

⁹² Nagy 2015, 87–89.

⁹³ Ciobotaru 2015, 213.

Movile dispărute/neidentificate

Așa cum se va preciza și în cazul Sânnicolau Mare, arealul administrativ al Cenadului, la momentul conceperii comprehensivului studiu dedicat movilelor de pământ din Banat al lui F. Medeleteș și I. Bugilan, era diferit, incluzând și o porțiune îngustă ce mergea mult către sud, divizând în mod clar arealele comunei Dudeștii Vechi de cel al orașului Sânnicolau Mare⁹⁴, unități administrativ-teritoriale astăzi învecinate. Astfel, movila *Hunca Mare* era situată în anii 1970–1989 pe teritoriul Cenadului⁹⁵, astăzi fiind amplasată în hotarul Sânnicolaului Mare (movila M1 de la Sânnicolau Mare în prezenta abordare sau tumulul IX de la Bukova Puszta în abordarea lui G. Kisléghi Nagy⁹⁶).

Ridicăturile de pământ considerate a fi ridicate de coloniștii maghiari în jurul movilei Tarnoc, menționate de F. Medeleteș și I. Bugilan, nu mai sunt vizibile la acest moment în teren și nici nu pot fi luate în calcul în cadrul demersului nostru, mai ales că datarea oferită de cei doi autori este situată „în primul deceniu al sec. XX”⁹⁷.

În contextul campaniilor de cercetare din 1904, G. Kisléghi Nagy precizează că, în 9 și în 10 septembrie, ajutorul său (D. Racsov) a întreprins o săpătură de sondare în arealul *Pusta Budovala*, în dorința examinării unor mici ridicături de pământ din zonă⁹⁸. F. Medeleteș și I. Bugilan vorbesc despre o movilă (?) sondată aici, indicând descoperirea de ceramică neolitică cu analogii în movila II de la Dudeștii Vechi, considerând movila de la Budovala un *tell*⁹⁹. Din păcate, indicațiile spațiale ale lui G. Kisléghi Nagy nu sunt suficient de clare, verificările noastre din teren și ale surselor cartografice neidentificând și neindicând nicio movilă de pământ în zona *Budovala* (situată la sud-est de Cenad, între această localitate și Cheglevici).

În 1909, G. Kisléghi Nagy sapă o ultimă movilă în arealul Cenadului de atunci, „pe pământul comunității bisericești greco-orientale sârbe din Cenadul Sârbesc”¹⁰⁰. Indicațiile referitoare la poziția spațială a acestei movile sunt foarte lacunare, acest lucru împiedicându-ne să o putem localiza pe vreo sursă cartografică și, implicit, în teren. În consecință, includem această movilă în categoria celor dispărute.

Pe Harta I este figurată pe apăsământul definit de datele GPS 46°06'36.36" N, 20°36'0.36" E o movilă ovală, neidentificată de noi. Pe harta II sunt vizibile, în arealul denumit *Helmus Graben*, trei movile situate în linie, prima dintre ele (date GPS 46°06'11.52" N, 20°35'03.84" E) având amplasată pe ea o bornă topografică marcată cu cifra 87 (această bornă topografică apare figurată pe Harta III ca amplasată pe o dună), celelalte două (date GPS 46°06'0.72" N, 20°34'57.72" E și, respectiv, 46°05'52.80" N, 20°34'55.56" E) fiind ilustrate simplu. Movila cea mai sudică dintre cele trei, reprezentată de ultima serie de date GPS de mai sus, intră însă în arealul actual al UAT

⁹⁴ Berwanger et al. (eds.) 1981, 114–115.

⁹⁵ Medeleteș, Bugilan 1987, 116, nr. cat. 1.

⁹⁶ Nagy 2015, 149–152.

⁹⁷ Medeleteș, Bugilan 1987, 116, nr. cat. 3.

⁹⁸ Nagy 2015, 120.

⁹⁹ Medeleteș, Bugilan 1987, 116, nr. cat. 4. Trebuie să aducem mici precizări, importante, cu privire la acest aspect: conform lui Kisléghi Nagy 2015, 119–120, în tumulul II de la Dudeștii Vechi au fost găsite două vase ceramice, care, conform descrierii sale (autorul menționează analogii între o parte din ceramica de la Budovala și cea din tumulul II de la Dudeștii Vechi), par să aparțină mai degrabă eneoliticului final sau epocii bronzului, decât epocii neolitice. În descrierea făcută ceramicii de la Budovala sunt cuprinse și câteva descrieri de decor: „amprentă prelungă de băț care... trecea în linie unduitoare în jurul gâtului de vas” și „un alt fragment de buză, pe care se poate observa un brâu din fâșie unduitoare realizată din patru linii adâncite”. Aceste precizări par să indice descoperirea aici și a unor fragmente ceramice aparținând Evului Mediu timpuriu. Dacă se poate vorbi de o așezare de tip *tell*, este foarte greu de precizat.

¹⁰⁰ Nagy 2015, 160.

Sânnicolau Mare. Niciuna dintre aceste movile nu a fost, însă, identificată în teren. Harta militară a RSR din 1975 ne oferă două amplasamente (46°10'21.98" N, 20°33'08.26" E și 46°10'03.95" N, 20°32'49.35" E) pentru două movile cu înălțimea, în ambele cazuri, de 1,5 m; aceste două movile nu au fost identificate în teren în cadrul vizitelor noastre.

Comuna Comloșu Mare

Situația cartografică

Sursele cartografice luate în calcul au fost cele trei ridicări topografice austriece/austro-ungare, Planurile Directoare de Tragere și Harta Militară a RSR din 1975. Realizarea tabelului de mai jos a fost considerată cea mai eficientă soluție pentru o vedere de ansamblu. Planurile Directoare de Tragere (PDT – scara 1:20.000) au fost plasate în aceeași coloană cu Harta Franciscană-Josefină (harta III – scara 1:25.000), câtă vreme prima¹⁰¹ s-a bazat într-o proporție extrem de mare pe cea de-a doua¹⁰². Totodată, a fost consultată, fiind sursa cartografică folosită de Kisléghi Nagy, și *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 22 Kol. XXIII*¹⁰³.

ID	Prezența/Denumire Harta Josefină (Harta I)	Prezența/Denumire Harta Franciscană (Harta II)	Prezență/Denumire Harta Franciscană-Josefină (Harta III) – Planuri Directoare de Tragere (PDT)	Prezență/Denumire Harta Militară RSR 1975
M1 Comloșu Mare	Nereprezentată/ <i>Salasch</i>	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar pe harta III/Fără denumire	Reprezentată în clar – înălțime 4 m/ <i>La Huncă</i>
M2 Comloșu Mare	Reprezentată (?) /Fără denumire	Reprezentată (?) /Fără denumire	Nereprezentată/ <i>Náko szl.</i>	-
M3 Comloșu Mare	Reprezentată/ Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar pe harta III și PDT/Fără denumire	Reprezentată bornă topografică cotă altimetrică 85,3/ <i>Lunga</i>
M4 Comloșu Mare	-	-	Reprezentată în clar pe harta III/Fără denumire	Reprezentată(?) ¹⁰⁴ – înălțime 2 m/ Fără denumire
M5 Comloșu Mare	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	Reprezentată (?) pe harta III și PDT ¹⁰⁵ /Fără denumire	-
M6 Comloșu Mare	-	Reprezentată/ Fără denumire ¹⁰⁶	Reprezentată în clar pe harta III/Fără denumire	-

¹⁰¹ <https://www.geo-spatial.org/harti/#/viewer/openlayers/10>.

¹⁰² <https://maps.arcanum.com/en/map/thirdsurvey25000/?layers=osm%2C129&bbox=2114233.870425179%2C6020709.417377541%2C2128785.5696849697%2C6025763.815872898>.

¹⁰³ <https://digitalcollections.nypl.org/items/510d47df-8bfb-a3d9-e040-e00a18064a99>.

¹⁰⁴ Pe Harta militară a RSR din 1975, scara 1:25.000, apare la 385 m pe direcție NE față de poziția M4 Comloșu Mare o movilă reprezentată în perimetrul unei ferme, dar nu este cert că e vorba de aceeași movilă.

¹⁰⁵ Pe cele două reprezentări cartografice, la 350 m înspre E față de poziția M5 Comloșu Mare e ilustrată o movilă de pământ (nefigurată în Figura 9A din capitolul II), care corespunde descrierii poziției tumulului I de la Comloșu Mare cercetat de G. Kisléghi Nagy în 1898 (vezi Nagy 2015, 29–30). Având în vedere dimensiunile date de autorul cercetării, movila în cauză avea o înălțime de 30 cm și un diametru de 8 m; luând în calcul valorile dimensionale ale movilei M5 Comloșu Mare (h=1 m, D=75 m), nu credem că e vorba de aceeași movilă.

¹⁰⁶ Nefigurată în Figura 9A din capitolul II.

ID	Prezența/Denumire Harta Josefina (Harta I)	Prezența/Denumire Harta Franciscană (Harta II)	Prezență/Denumire Harta Franciscano-Josefină (Harta III) – Planuri Directoare de Tragere (PDT)	Prezență/Denumire Harta Militară RSR 1975
M7 Comloșu Mare	Reprezentată(?)/ Fără denumire	Reprezentată în clar ¹⁰⁷ /Fără denumire	Reprezentată în clar pe harta III/Fără denumire	Reprezentată în clar – înălțime 4 m/ <i>Hunca Neții</i>
M8 Comloșu Mare	Reprezentată/ Fără denumire	-	Reprezentată cu formă puternic ovală pe harta III și PDT	-
M9 Comloșu Mare	-	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	-
M10 Comloșu Mare	-	Reprezentată(?)/ Fără denumire	Reprezentată în clar pe harta III și PDT/Fără denumire	-

Figura 16: Hartă UAT Comloșu Mare cu dispunerea movilelor de pământ

Situația livrescă

Dintre cele 10 movile de pământ identificate și cartate în arealul comunei Comloșu Mare, patru au fost cercetate de Gyula Kislégghi Nagy, în speță M1, M4, M6, M7 Comloșu Mare. Șase dintre ele sunt cartate și de F. Medeleț și I. Bugilan (M1, M3, M4, M6, M7, M8), cu observația că M1 Comloșu Mare e amplasată de cei doi autori în hotarul Vizejdei la poz. 2, iar în cazul movilelor M6 și M7, amplasamentul este greșit în comparație cu datele oferite de Kislégghi Nagy; amplasamentul poz. 2 din schița cartografică din Medeleț, Bugilan 1987, fig. 12 corespunde, cel mai probabil, poziției movilei M9 Comloșu Mare.

¹⁰⁷ Nefigurată în Figura 9A din capitolul II.

ID	ID Kisléghi Nagy 2015	ID Măruia et al 2011	ID Medeleț, Bugilan 1987
M1 Comloșu Mare	Tumul VII Vizejdia	Tumul 1 Vizejdia	Poz. 2 (fig. 47) arondat la Vizejdia
M2 Comloșu Mare	-	-	-
M3 Comloșu Mare	-	-	Poz. 4 (fig. 12) Comloșu Mare
M4 Comloșu Mare	Tumul I Lunga		Poz. 1 Lunga
M5 Comloșu Mare			
M6 Comloșu Mare	Tumul III Comloșu Mare		Poz. 3(?) (fig. 12) Comloșu Mare ¹⁰⁸
M7 Comloșu Mare	Tumul II Comloșu Mare ¹⁰⁹		Poz. 2(?) (fig. 12) Comloșu Mare ¹¹⁰
M8 Comloșu Mare			Poz. 1 (fig. 13) Comloșu Mic
M9 Comloșu Mare			Poz. 2 (fig. 12) Comloșu Mare
M10 Comloșu Mare			

Suntem nevoiți să discutăm aici și situația movilei de la poz. 1 din Medeleț, Bugilan 1987, 123, fig. 12. Descrierea movilei corespunde celei făcute de G. Kisléghi Nagy pentru așa-numitul Tumul I de la Comloșu Mare¹¹¹. Conform poziționării prezentate de arheologul amator, aceasta este situată în nordul localității „direct lângă drumul ce duce spre Nerău, pe malul de dincoace al Galațcâi”, altfel spus, între nordul satului și cursul pârâului Galațca. Pe harta III și PDT este vizibilă o movilă dispărută azi/neidentificată de noi în teren, care este situată la 360 m E față de movila M5 Comloșu Mare. Amplasamentul movilei de la poz. 1 din Medeleț, Bugilan 1987,

¹⁰⁸ Conform Medeleț, Bugilan 1987, 124, această movilă a fost cercetată de Kisléghi Nagy în 1900, imediat după săpăturile din movila de pe terenul lui Nikora Necza. Conform descrierii din Nagy 2015, 65 („...pe partea dreaptă a drumului ce duce la Nerău [Nyerő], în imediata apropiere a acestuia și al [locului] Pozstszállás”) și identificării pe Harta III și pe harta din K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 22 Kol. XXIII, această movilă se află la 1,57 km N-NV de Comloșu Mare și nu la 3,2 km NE de același sat, așa cum e poziționată prin verificarea de teren făcută de Ioan Bugilan. În verificarea efectuată de noi nu a fost identificată nicio movilă în arealul propus de cei doi autori, areal care, conform indiciilor date de liniile precise ale granițelor cu Serbia din zonă, ar fi, de fapt, situat la 2,7 km NE de sat și nu la 3,2 km NE de sat.

¹⁰⁹ Descrierea poziției acestei movile conform Nagy 2015, 64 ar corespunde, conform sintagmei „în dreapta drumului care duce la Nerău”, amplasamentului movilei M6 Comloșu Mare. Valorile dimensionale date de Kisléghi Nagy, „...înălțimea de 3 m – circumferința sa, cea mai joasă de 130 m”, nu corespund valorilor dimensionale ale movilei M6 Comloșu Mare (h=0,8 m, D=44 m). Mai aproape de aceste valori (h=2,3 m, D=46 m) ar fi movila M7 Comloșu Mare, care este situată și ea în apropierea sălașului Schiffman (conform Hărții III și hărții din K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 22 Kol. XXIII), dar în stânga drumului spre Nerău. Faptul că Nagy 2015, 64 precizează că această movilă este pe proprietatea lui Nikora Necza și că pe Harta militară a RSR din 1975 această movilă are numele de Hunca Neții (Hunca lui Neța var.) ne face să considerăm că tumulul II de la Comloșu Mare conform lui Kisléghi Nagy corespunde cu M7 Comloșu Mare din prezenta abordare.

¹¹⁰ Conform Medeleț, Bugilan 1987, 124, movila *Hunca Neții* este situată la cca 2 km nord-est de Comloșu Mare, fapt prezentat și în schița cartografică din fig. 12. Conform descrierii poziției făcute de Kisléghi Nagy (vezi supra) și poziției de pe Harta militară a RSR din 1975, această movilă se află la 2,5 km de NV de Comloșu Mare. Dacă luăm în calcul doar dispunerea spațială a movilei de la poz. 2 din Medeleț, Bugilan 1987, fig. 12, aceasta corespunde cu M9 Comloșu Mare din prezentul excurs.

¹¹¹ Nagy 2015, 29–30.

fig. 12, însă, ne arată că această movilă ar fi situată la N de satul Lunga (?), la cca 2,4 km spre sud-vest de drumul spre Nerău, figurat pe Harta III sau Harta militară a RSR, scara 1:25.000. În arealul indicat de F. Medelet și I. Bugilan, pentru movila în discuție nu am identificat nicio ridicătură de pământ.

Limita de est și de nord-est a comunei Comloșu Mare cu comunele Gottlob și Lenauheim este marcată de movile de pământ de mici dimensiuni, cu înălțimile de 1 m, vizibile pe Harta militară a RSR din 1975, scara 1:25.000, după cum urmează, plecând din NE spre S: **1.** 45°55'36.1846" N, 20°39'32.0549" E; **2.** 45°55'52.1953" N, 20°40'58.5655" E; **3.** 45°55'21.5227" N, 20°41'09.8987" E; **4.** 45°55'05.9149" N, 20°41'16.5812" E cu Gottlob și **5.** 45°53'06.6292" N, 20°42'01.2646" E și **6.** 45°52'48.3098" N, 20°42'10.6018" E cu Lenauheim. Movila cu indicativul **2.** corespunde cu ceea ce L. Măruia și colaboratorii săi au reperat ca Tumulul 2 de la Vizejdia¹¹², despre care afirmă, însă, că „...mai degrabă, ca fiind movilă de hotar decât tumul propriu-zis”¹¹³.

Movile dispărute/neidentificate

În această categorie se încadrează movila numită de Kisléghi Nagy tumulul II de la Lunga. Descrierea poziționării acesteia este suficient de precisă dacă se ia în calcul coala XXIII din *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 22*, mai precis în sudul satului Lunga, pe „...acel pătrat de răzor, al cărui colț pe harta militară îl formează movila însemnată cu numărul 83 (de altfel, această movilă până acum nu am putut-o descoperi în natură), ale cărei laturi mai mici trec pe lângă Lunga...: de-a lungul ei se formează o creastă de pământ pe care se află movila în cauză; menționez nu aceea amintită care este trecută pe hartă (fără numerotare), ci o alta, care este mai aproape de Lunga”¹¹⁴. Indiciile oferite dau posibilitatea identificării facile a parcelei cu pricina și a crestei de pământ/dunei menționate de harnicul arheolog amator (movila cu nr. 83 nu există, de fapt, fiind doar un punct topografic altimetric și pe Harta III, și pe PDT, și pe coala XXIII a hărții folosite de Kisléghi Nagy). Pe această dună, începând cu Harta I, apoi cu Harta II, continuând cu Harta III, cu coala XXIII și cu PDT, sunt figurate două movile de pământ care nu au niciun indicativ numeric. Cea mai apropiată de satul Lunga dintre ele (date GPS 45°52'55.92" N, 20°36'14.40" E), fiind totodată și cea în care a săpat Kisléghi Nagy, pe PDT are plasat lângă toponimul *La Lac* (nu e sigur că e vorba de o denumire a movilei sau doar a zonei). Pe Harta militară a RSR din 1975 (scara 1:25.000), această movilă nu mai apare, situație neschimbată și în cazul verificării noastre în teren.

O altă movilă figurată pe Harta I în apropierea actualei granițe cu Serbia, cu datele GPS 45°51'56.52" N, 20°36'21.60" E, nu a mai fost identificată în teren. Pe Harta II, în imediata vecinătate sud-estică a movilei M9 Comloșu Mare, este figurată o altă movilă de aceeași formă și cu aceleași dimensiuni (date GPS 45°54'54.00" N, 20°39'19.08" E), care nu a fost găsită în teren cu prilejul prezentei abordări, o situație de același fel fiind constatată și pentru movilele ce ocupau amplasamentele definite de datele GPS 45°55'46.20" N, 20°37'35.04" E, 45°54'36.72" N, 20°41'17.88" E și respectiv 45°55'54.12" N, 20°38'8.16" E.

¹¹² Măruia et al. 2011, 533, Harta topografică cu amplasamentul câmpului de tumuli, poz. 2. Datele GPS oferite de autori la p. 548 și în cadrul fig. 9 și 10 (p. 549) sunt incorecte în ceea ce privește longitudinea, autorii oferind valoarea de 20°46'52" E, comparativ cu 20°40'52" E obținut de noi prin georeferențierea Hărții militare a României 1975, scara 1:25.000 sau pe aplicația Google Earth. Dacă această movilă, Tumul 2 Vizejdia la Măruia et al. 2011, ar corespunde cu poz. 4 Vizejdia de la Medelet, Bugilan 1987, fig. 47, așa cum afirmă autorii (vezi Măruia et al. 2011, 548, n. 3), ar trebui ca în această figură 47 de la Medelet, Bugilan 1987, movila de la poz. 4 să fie situată chiar la intersecția limitei de sud a Vizejdei cu limita de est Comloșu Mare – limita de vest Gottlob, ceea ce nu este cazul.

¹¹³ Măruia et al. 2011, 548.

¹¹⁴ Nagy 2015, 51.

Comuna Dudeștii Noi

Situația cartografică

Sursele cartografice folosite au fost cele trei ridicări topografice austriece/austro-ungare, Planurile Directoare de Tragere și Harta Militară a RSR din 1975, precum și *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 22 Kol. XXIV.*

ID	Prezența/Denumire Harta Josefină (Harta I)	Prezența/Denumire Harta Franciscană (Harta II)	Prezență/Denumire Harta Franciscano-Josefină (Harta III) – Planuri Directoare de Tragere (PDT)	Prezență/Denumire Harta Militară RSR 1975
M1 Dudeștii Noi	-	Reprezentată în clar, <i>Butter-Hügel</i>	Reprezentată în clar, fără denumire ¹¹⁵	Pe amplasamentul movilei, nereprezentată pe acest suport cartografic, apare ilustrat simbolul de monument

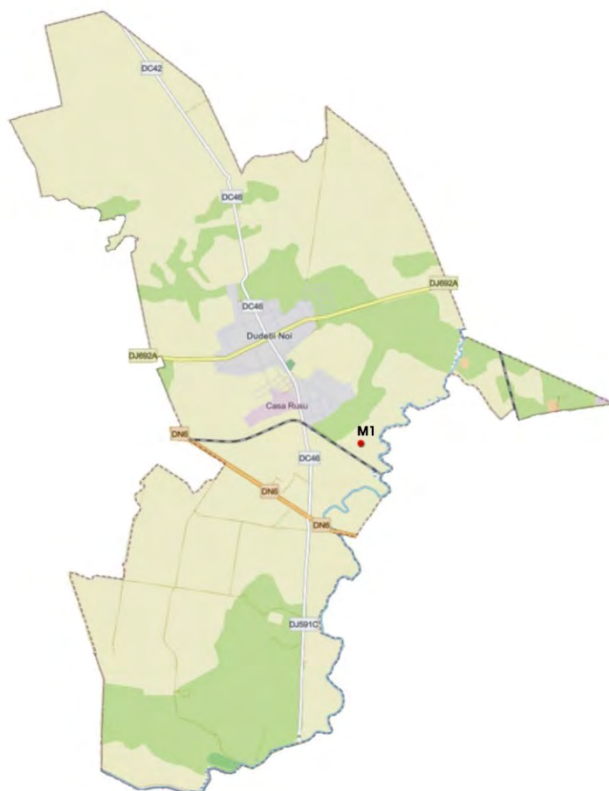

Figura 17: Hartă UAT Dudeștii Noi cu dispunerea movilelor de pământ

Situația livrescă

Singura movilă identificată pe arealul UAT-ului Dudeștii Noi nu apare menționată în studiul lui F. Medeleț și I. Bugilan și în nicio altă sursă bibliografică studiată de noi. Pe movila propriu-zisă există un mic monument de tip obelisc, ridicat în 1905, care indică faptul că pe acel amplasament au fost înhumați 54 de decedați, căzuți în luptele date lângă Timișoara în anul 1849¹¹⁶.

¹¹⁵ Toponimul de Butterhügel nu mai apare reprezentat lângă movila propriu-zisă, ca în cazul Hărții II, ci definește teritoriul situat la S-E de satul Dudeștii Noi.

¹¹⁶ <https://pcdn.ro/dudestii-noi/monumente-istorice/>.

Movile dispărute/neidentificate

În această categorie putem include o movilă, reprezentată pe Harta II pe malul drept al Beregsăului, movilă ce astăzi nu mai există în teren; amplasamentul acesteia este definit de datele GPS 45°46'29.28"N 21° 5'36.96"E.

Comuna Dudeștii Vechi

Situația cartografică

Sursele cartografice folosite au fost cele trei ridicări topografice austriece/austro-ungare, Planurile Directoare de Tragere și Harta Militară a RSR din 1975, precum și *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 21 Kol. XXIII*¹¹⁷. Important de subliniat este că foaia de hartă de pe Harta III, corespunzătoare localității Dudeștii Vechi, este în acest caz identică cu aceeași coală de hartă din PDT, cu singura subliniere că, în PDT, anumite caracteristici altimetrice au fost eliminate, acest fapt ducând și la eliminarea unor movile prezente pe Harta III, dar care nu mai sunt redată cu simbolul specific pe PDT.

ID	Prezență/Denumire Harta Josefina (Harta I)	Prezență/Denumire Harta Franciscană (Harta II)	Prezență/Denumire Harta Franciscană-Josefină (Harta III) – Planuri Directoare de Tragere (PDT)	Prezență/Denumire Harta Militară RSR 1975
M1 Dudeștii Vechi	Reprezentată în clar/ Fără denumire	Reprezentată în clar/ Fără denumire	Reprezentată în clar pe hartă III/Fără denumire	-
M2 Dudeștii Vechi	Reprezentată în clar/ Fără denumire	Reprezentată în clar/ Fără denumire	Reprezentată în clar pe hartă III și PDT/Fără denumire	Reprezentată ¹¹⁸ / Fără denumire
M3 Dudeștii Vechi	Reprezentată/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar pe hartă III și PDT/Fără denumire	Reprezentată – înălțime 3 m <i>Movila Burvota</i>
M4 Dudeștii Vechi	Reprezentată în clar/ Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	Reprezentată – înălțime 2 m/ <i>Cadă Roșie</i>
M5 Dudeștii Vechi	Reprezentată în clar/ Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	-
M6 Dudeștii Vechi	Reprezentată în clar/ Fără denumire	-	-	-
M7 Dudeștii Vechi	-	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	-
M8 Dudeștii Vechi	-	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	-
M9 Dudeștii Vechi	-	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	-
M10 Dudeștii Vechi	Reprezentată în clar/ Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	Nereprezentată/În arealul <i>Rîtu Mare</i>
M11 Dudeștii Vechi	Reprezentată în clar/ Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar și pe Harta III, și pe PDT/ <i>Mogila</i>	Reprezentată – înălțime 3 m/ <i>Movila Zăbranului</i>

¹¹⁷ <https://digitalcollections.nypl.org/items/510d47df-8bdd-a3d9-e040-e00a18064a99>.

¹¹⁸ Pe Harta militară a RSR din 1975, scara 1:25.000, o movilă cu înălțimea de 2 m apare la 83 m sud față de poziția M2 Dudeștii Vechi înregistrată de noi.

ID	Prezență/Denumire Harta Josefină (Harta I)	Prezență/Denumire Harta Franciscană (Harta II)	Prezență/Denumire Harta Franciscano-Josefină (Harta III) – Planuri Directoare de Tragere (PDT)	Prezență/Denumire Harta Militară RSR 1975
M12 Dudeștii Vechi	-	-	Reprezentată în clar și pe Harta III, și pe PDT/ Fără denumire	-
M13 Dudeștii Vechi	-	-	-	-
M14 Dudeștii Vechi	-	-	-	-
M15 Dudeștii Vechi	-	-	-	-
M16 Dudeștii Vechi	-	-	-	-

Situația livrescă

Pe lângă activitatea întreprinsă de Gyula Kisléghi Nagy în această zonă și abordarea mai degrabă teoretică efectuată de F. Medeleț și I. Bugilan, trebuie să subliniem activitatea intensă în direcția identificării și a repertorierii siturilor din zona Dudeștilor Vechi și a arealului numit *Bukova Puszta*, realizate de profesorul Constantin Kalciov/Kalcsov. Pe baza publicațiilor sale¹¹⁹, precum și cu ajutorul dr. Petru Ciocani, căruia ținem să îi mulțumim și pe această cale pentru sprijinul oferit, am reușit să coroborăm movilele de pământ din zona Dudeștii Vechi repertoriate de C. Kalciov cu cele identificate de noi.

Gyula Kisléghi Nagy efectuează săpături în anii 1904, 1905, 1908 și 1909 în nouă movile de pământ, opt dintre ele fiind numerotate cu cifre romane¹²⁰. Dintre acestea, doar trei au putut, credem noi (există dubii cu privire la poziția tumulului I din jurnalul lui Nagy), să fie reidentificate printre cele cartate de noi, situație la care adăugăm o ridicătură de pământ care nu a primit cod numeric de tumul din partea lui Nagy, precum și așezarea preistorică de la Dudeștii Vechi (*Óbessenyői neolithkori telep*), numită acum *Movila lui Deciov*, ce are în Repertoriul Arheologic Național codul 156721.02.

Chiar dacă pe primele două hărți austriece pe locația respectivă apare reprezentată o movilă de pământ, acest punct s-a dovedit, în fapt, o așezare preistorică, aparținând în mod majoritar neoliticului timpuriu, cercetată inițial de G. Kisléghi Nagy (1906, 1909)¹²¹ și care a fost reidentificată de arheologul amator C. Kalciov, revenind în actualitate prin proiectele inițiate aici de Dan Leopold Ciobotaru (2000–2004, partener Iosif Moravetz¹²² și 2018, 2019, 2021–2024, partener Rajko Krauß¹²³).

Din considerente care au ținut de metodologia utilizată de noi, am păstrat, totuși, pentru acest sit și un cod de movilă de pământ, chiar dacă, așa cum am menționat, este clar că vorbim de un cu totul alt tip de sit arheologic decât cel care este îndeobște reprezentat de movilele de pământ vizate de proiectul nostru (*i.e.* tumul/monument funerar). Așa cum vom vedea în capitolul V, se poate demonstra și prin analize multivariate că așa-numita movilă M10 Dudeștii Vechi este, din perspectivă morfo-dimensională, o excepție în ceea ce privește celelalte movile cu care este comparată.

¹¹⁹ Kalciov 1999; Kalcsov 2006.

¹²⁰ Nagy 2015, 160, 171.

¹²¹ Nagy 2015, 138, 159.

¹²² Maillol et al. 2004.

¹²³ Krauß et al. 2018; Krauß, Ciobotaru 2020; Krauß, Ciobotaru 2022; Krauß, Ciobotaru 2023.

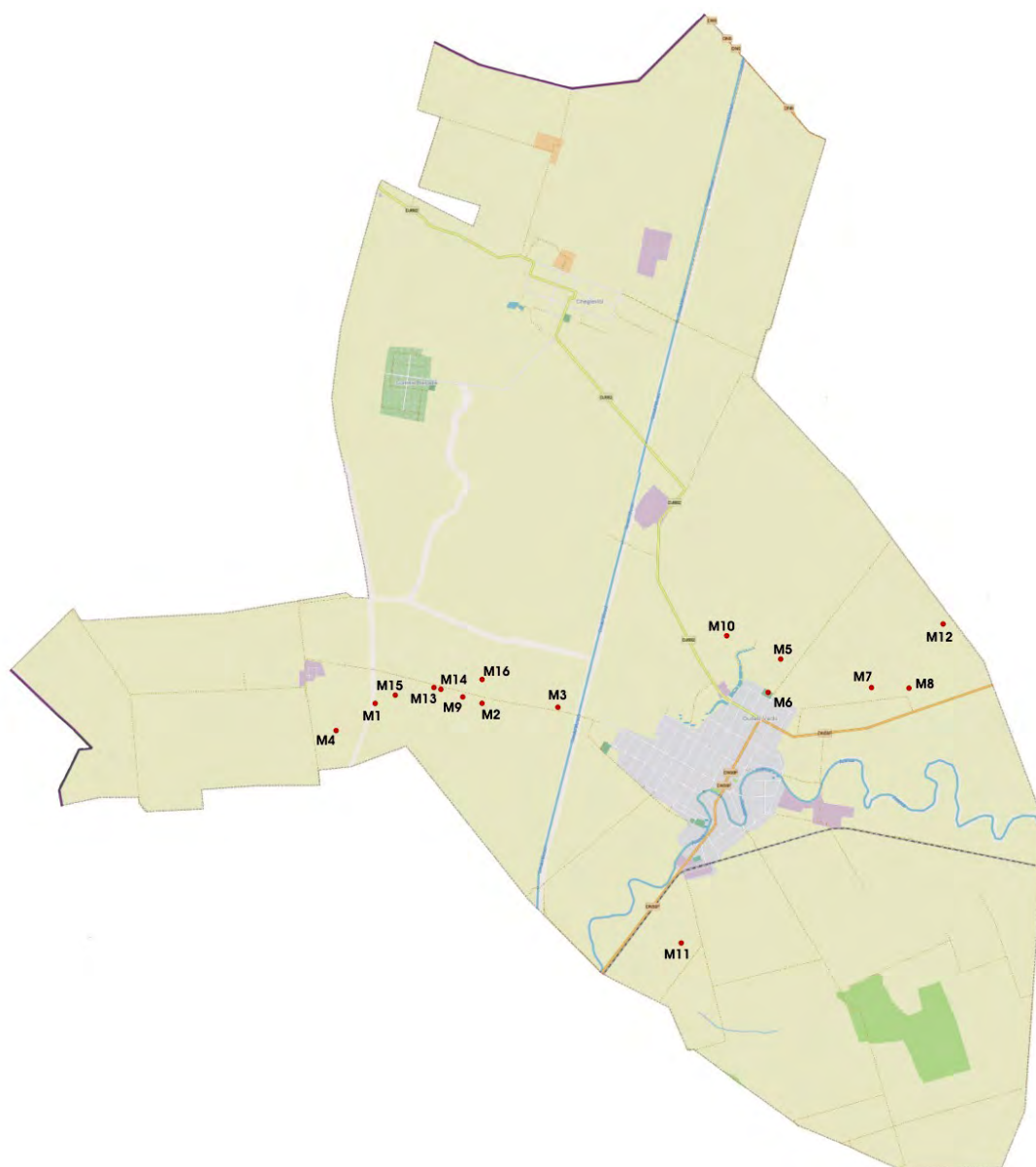

Figura 18: Hartă UAT Dudeștii Vechi cu dispunerea movilelor de pământ

ID	ID Kisléghi Nagy 2015	ID Medeleț, Bugilan 1987	ID Kalciov 1999/Kalcsov 2006
M1 Dudeștii Vechi		Poz. 1 (?) ¹²⁴	Poz. D.57. (Kalciov 1999, 157, nr. cat. D.57.) ¹²⁵
M2 Dudeștii Vechi		Poz. 2 ¹²⁶	Poz. D.4. / <i>Bijanvătă Mugjilă</i> (Kalcsov 2006, 45, nr. cat. D.4.)

¹²⁴ Conform caracteristicilor topografice (cursul pâraielor Ciarda Roșie, Țiganca, Aranca) ale schiței cartografice de la fig. 15 (Medeleț, Bugilan 1987), movila de la poz. 1 corespunde movei M1 Dudeștii Vechi din prezenta abordare (înălțime 0,8 m). Faptul că este menționată înălțimea acesteia, de 2 m, face ca această poziție să indice movila M4 Dudeștii Vechi.

¹²⁵ Conform Ciobotaru et al. 2020, 56, nr. cat. 28, acest punct este numit Dudeștii Vechi – 33, Canalul Nou.

¹²⁶ La Medeleț, Bugilan 1987, 127, fig. 15, movila de la poz. 2 este dată la „cca. 2 km vest de vatra comunei” și numită Burvătă Moghila. Pe Harta Militară a RSR din 1975, scara 1:25.000, movila Burvota corespunde M3 Dudeștii Vechi din prezenta abordare, movilă care este situată la 1,05 km de marginea de vest a satului, indicație care corespunde movei de la poz. 3 din Medeleț, Bugilan 1987, 127.

ID	ID Kisléghi Nagy 2015	ID Medeleț, Bugilan 1987	ID Kalciov 1999/Kalcsov 2006
M3 Dudeștii Vechi		Poz. 3 ¹²⁷	Poz. D.60. / <i>Burvătă</i> (Kalciov 1999, 157, nr. cat. D.60.)
M4 Dudeștii Vechi		Poz. 1 (?)	Poz. D.59. (Kalciov 1999, 157, nr. cat. D.59.)
M5 Dudeștii Vechi		-	Poz. F.3. (Kalcsov 2006, 46, nr. cat. F.3.)
M6 Dudeștii Vechi		-	Poz. F.1./ <i>Nă Mughilată</i> (Kalcsov 2006, 46, nr. cat. F.1.)
M7 Dudeștii Vechi	T.VII ¹²⁸	-	Poz. A.1./ <i>Nă Pesekă</i> (Kalciov 1999, 134, nr. cat. A.1.; Kalcsov 2006, 42, nr. cat. A.1.)
M8 Dudeștii Vechi	Ridicătură de tip mobilă săpată în 7 august 1909 ¹²⁹	Poz.10 (?) ¹³⁰	Poz. A.3. (Kalcsov 2006, 42–43, nr. cat. A.3.)
M9 Dudeștii Vechi		-	-
M10 Dudeștii Vechi	<i>Óbessenyői őstelep</i> (așezarea preistorică de la Dudeștii Vechi)	-	Poz. F.74. / <i>Decivătă Mugjila</i> (Kalciov 1999, 158, nr. cat. F.74.)
M11 Dudeștii Vechi	T. II Dudeștii Vechi	Poz. 6/ <i>Movila Tătraneanu</i>	Poz. B.29. / <i>Mindvătă Mugjilă</i> (Kalciov 1999, 156, nr. cat. B.29.)
M12 Dudeștii Vechi	T. I Dudeștii Vechi (?) ¹³¹	Poz. 10 (?)	Poz. A.6. (Kalciov 1999, 154, nr. cat. A.6.)
M13 Dudeștii Vechi		-	Poz. D.54. (Kalciov 1999, 157, nr. cat. D.54.)
M14 Dudeștii Vechi		-	Poz. D.54. (Kalciov 1999, 157, nr. cat. D.54.)
M15 Dudeștii Vechi		-	Poz. D.56. / <i>Funderovătă Mugjilă</i> (Kalciov 1999, 157, nr. cat. D.56.)
M16 Dudeștii Vechi		-	Poz. D.66. (Kalciov 1999, 158, nr. cat. D.66.)

Movile dispărute/neidentificate

În cazul tumulilor III, IV și VIII (conform nomenclaturii lui G. Kisléghi Nagy) de la Dudeștii Vechi nu putem să oferim niciun fel de date, nereușind nicicum să îi localizăm și, în consecință, să îi coroborăm cu actuala situație din teren.

¹²⁷ La Medeleț, Bugilan 1987, 127, această movilă este numită Vereșovătă Moghila, dar corespunde poziției movilei Burvota de pe Harta Militară a RSR din 1975 (i.e. M3 Dudeștii Vechi), scara 1:25.000.

¹²⁸ Bazându-ne pe detaliile precise oferite de Nagy 2015, 154, pentru amplasarea acestei movile la jumătatea linei aeriene care leagă biserica catolică din Dudeștii Vechi de ferma de la Bucova Pusztă am putut să identificăm această ridicătură de pământ în ceea ce am numit noi M7 Dudeștii Vechi.

¹²⁹ Nagy 2015, 160.

¹³⁰ La Medeleț, Bugilan 1987, 128, această movilă este situată la 2,5 km est de sat, la cca 400 m nord de șoseaua Dudeștii Vechi – Sănnicolau Mare și are indicată o înălțime de 3 m. Movila M8 Dudeștii Vechi, care este situată cel mai aproape de amplasamentul movilei de la poz. 10 din repertoriul întocmit de F. Medeleț și I. Bugilan, este situată la 1,8 km vest de sat și la 378 m nord față de șosea și are o înălțime de 0,6 m.

¹³¹ Poziția acestei movile la Gáll 2015, 234, Harta 1, B /poz. 1 este ușor mai spre sud (cca 330 m) față de poziția movilei M12 Dudeștii Vechi din prezenta abordare, așa că este improbabil ca aceste două movile să coincidă. Trebuie luată în discuție, însă, și poziția relativă din propunerea făcută de E. Gáll pentru această movilă, având în vedere reperele aproximative din perspectiva noastră (e.g. „capătul de sud al parcelei III.1 din ferma Bucova”), oferite de Nagy 2015, 117.

Tumulul V a putut fi localizat pe hărțile II și III (probabil) austriece, dar și pe *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 21 Kol. XXIII*, foaie de hartă folosită de arheologul amator maghiar, ca movilă care, pe baza informațiilor oferite de G. K. Nagy, „... a fost pe jumătate nivelată, și care se întinde, de asemenea, pe pășunea comunală, la 100 m în dreapta drumului construit între Dudeștii Vechi – Sânnicolau Mare pe harta militară 1:75.000”¹³². Suntem total de acord cu reprezentarea spațială efectuată de P. Ciocani și A. Jozsa legată de poziția acestei movile pe Harta II austriacă¹³³.

O situație interesantă și, în mod implicit, o discuție mai detaliată necesită tumulul VI de la Dudeștii Vechi. Poziția menționată pentru acest tumul, și anume „în partea dreaptă a drumului municipal care duce de la Dudeștii Vechi la Teremia Mare, la 400 de metri depărtare spre est de la punctul movilei mari, semnalată pe harta militară sub denumirea de *Mogila* – respectiv la distanța de 250 de metri spre vest de drumul semnalat (în aceeași linie) observăm o movilă...”¹³⁴, indică cel mai probabil (cu amendamentul că acest punct este situat la nord-est și nu la est de tumulul *Mogila* – i.e. M11 Dudeștii Vechi sau tumulul II la Kisléghi Nagy) ceea ce este cunoscut în literatura de specialitate sub numele de *Movila lui Dragomir*, un sit arheologic conținând descoperiri din mai multe epoci istorice și nu un tumul¹³⁵. Verificarea efectuată de noi în teren în data de 16.04.2021, cunoscând amplasamentul acestui sit, nu ne-a oferit niciun argument pentru a-l include în categoria movilelor de pământ, în pofida denominativului pe care îl poartă. O confuzie legată de toponimul *Movila lui Dragomir* o găsim într-o sursă ce pune în circuitul științific descoperirile din acest punct: „necropola este situată pe un teren mai ridicat cu circa 1,5 m decât câmpia din jur, înconjurat din trei părți de o vale seacă, la 200 m spre nord-est de o movilă de pământ numită de săteni *Movila lui Dragomir*”¹³⁶. Este evident, chiar în lipsa publicării unui plan de amplasament și cu micile neconcordanțe legate de estimarea distanțelor dintre punctele arheologice numite, că autorii consideră că *Movila lui Dragomir* este ceea ce apare pe *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 21 Kol. XXIII* și pe Harta III austriacă sub numele de *Mogila* (i.e. M11 Dudeștii Vechi). Această movilă (M11 Dudeștii Vechi) mai este considerată, în mod evident greșit, corespondentul punctului *Pusta Bucovina* (sic!) – *movila VI*¹³⁷. Situl de la *Movila lui Dragomir* și, implicit, toponimul sunt introduse în literatura de specialitate de C. Kalciov, care diferențiază în mod clar situl cu pricina de movila „de mari dimensiuni numită *Movila lui Mândul*”¹³⁸, care corespunde M11 Dudeștii Vechi. Un alt argument în favoarea opiniei noastre sunt descoperirile făcute de G. K. Nagy în tumulul VI de la Dudeștii Vechi: un mormânt de călăreț cu craniu de cal amplasat la picioare, având ca inventar vârfuri de săgeți de formă romboidală, scărițe de șa din fier și un mormânt de copil cu capul dispus spre S-V, cu mărgelile de sticlă de culoare brun-roșiatică de formă prismatică, în jurul încheieturilor picioarelor¹³⁹. Cele

¹³² Nagy 2015, 121.

¹³³ Ciocani, Jozsa 2015, 36, Fig. 1/poz. Óbessenyő V. Din păcate, din motive obiective, nu am reușit verificarea punctuală a acestei movile pe amplasamentul obținut din Harta II habsburgică (i.e. 46°03'20.88"N 20° 31'28.92"E).

¹³⁴ Nagy 2015, 131–133. Același lucru trebuie menționat și pentru movila reprezentată doar pe Harta II, având poziția estimată 46°03'32.04"N 20° 31'43.68"E, amplasată la circa 470 m nord-vest față de tumulul V al lui G. K. Nagy.

¹³⁵ Ciocani, Jozsa 2015, 22 și fig. 2/poz. 7, citând Kalciov 1999, 155, nr. cat. B.23.

¹³⁶ Bejan et al. 2005, 27.

¹³⁷ Gáll 2015, 234, Harta 1, A /poz. 6. Sub numele de *Pusta Bucovina* (Bucova Puszta) este definită regiunea de la est de Dudeștii Vechi (vezi Harta II austriacă) sau est-nord-est (vezi *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 21 Kol. XXIII*), iar punctul 6 la care face referire autorul citat este situat la sud de localitatea respectivă. Vezi, spre comparație, amplasamentul propus de Ciocani, Jozsa 2015, 36, Fig. 1/Bukova Pusta VI pentru tumulul VI din arealul Bucova Puszta, conform lui Kisléghi Nagy.

¹³⁸ Kalciov 1999, 155, 156, nr. cat. B. 23., 29.

¹³⁹ Nagy 2015, 132–133.

două descoperiri indică/sugerează cele două paliere cronologice și culturale de sorginte funerară identificate și în cazul sitului numit acum *Movila lui Dragomir*¹⁴⁰.

Pe Harta II este figurată, în apropierea arealului denumit *Bukova Major* la 450 de metri S-E de ferma Bucova Pusta, pe amplasamentul definit de datele GPS 46°03'32.40" N, 20°31'43.32" E, o movilă care astăzi nu mai poate fi găsită.

Comuna Gottlob

Situația cartografică

Sursele cartografice folosite au fost cele trei ridicări topografice austriece/austro-ungare, Planurile Directoare de Tragere și Harta Militară a RSR din 1975, precum și *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 22 Kol. XXIII*¹⁴¹.

ID	Prezența/Denumire Harta Josefina (Harta I)	Prezența/Denumire Harta Franciscană (Harta II)	Prezență/Denumire Harta Franciscano-Josefină (Harta III) – Planuri Directoare de Tragere (PDT)	Prezență/Denumire Harta Militară RSR 1975
M1 Vizejdia	Reprezentată în clar/ Fără denumire	Reprezentată în clar/ <i>Kopf Hügel</i>	Reprezentată în clar pe harta III/ <i>Kopf Hügel</i> ; reprezentată în clar pe PDT/ <i>Movila</i>	Reprezentată în clar – înălțime 5 m/ <i>Movila între hotare</i>
M2 Vizejdia	-	Reprezentată în clar/ Fără denumire – denumire zonă <i>Inselgarten</i>	-	-

Situația livrescă

Movilele încă vizibile în teren și de care suntem convinși că au corespondențe cu movilele săpate de G. Kisléghi Nagy sunt: tumul III Nagy = M2 Vizejdia, tumul VII Nagy = M1 Comloșu Mare, tumul VIII Nagy = M1 Vizejdia și tumul X Nagy = M15 Teremia Mare. Tumului I, II, IV, VI și IX nu au putut fi localizați, descrierile oferite nefiind suficient de clare pentru un atare demers. Poziția tumulului V a putut fi estimată, aceasta fiind inclusă mai jos în discuția referitoare la movilele dispărute.

Pentru arealul administrativ al localității Vizejdia, F. Medeleț și I. Bugilan identifică patru movile, poz. 1 corespunzând cu M12 Nerău, poz. 2, cu M1 Comloșu Mare, iar poz. 3, posibil cu M2 Vizejdia. Movila de la poz. 4, pe baza datelor descriptive oferite de autori, corespunde cel mai probabil movilei cu înălțimea de 1 m (date GPS 45°55'52.1953" N, 20°40'58.5655" E, considerată de noi, pe baza dimensiunilor acesteia, movilă de hotar dintre comunele Gottlob și Comloșu Mare, movila cu indicativul numeric 2. – vezi discuția referitoare la movilele de hotar de la Comloșu Mare). Aceeași sursă oferă, pentru zona administrativă a localității Gottlob, următoarea imagine: movila de la poz. 1 corespunde M1 Vizejdia, movila de la poz. 2 nu a fost identificată nici cartografic, nici în teren, poz. 3 este, destul de probabil, pe baza indicațiilor

¹⁴⁰ Tănase 2002–2003; Bejan et al. 2005. Cu toate acestea, chiar dacă Nagy 2015, 133 vede pentru modul de purtare al șiragului de mărgelă din mormântul de copil găsit de el analogii în descoperirea de la Nakovo, Tănase 2015, 219–220, discutând despre descoperirile de sorginte sarmatică ale lui G. Kisléghi Nagy, menționează doar mormântul de la Nakovo, pe care îl atribuie perioadei sarmatice, dar nu ia în considerare ca aparținând aceleiași epoci și acest mormânt de copil din așa-numitul tumul VI de la Dudeștii Vechi, sit din care autoarea publică morminte aparținând acestei epoci în studiul Tănase 2002–2003.

¹⁴¹ <https://digitalcollections.nypl.org/items/510d47df-8bfb-a3d9-e040-e00a18064a99>.

Figura 19: Hartă UAT Gottlob cu dispunerea movilelor de pământ

descriptive¹⁴², corespunzătoare M1 Lovrin, chiar dacă poziția acestei movile din schița cartografică de la fig. 18 indică mai degrabă poziția unei movile de hotar cu înălțimea de 1,5 m prezentă și pe Harta militară a RSR, 1975, scara 1:25.000 (date GPS 45°58'16.3179" N, 20°43'04.9425" E – vezi mai jos indicativ numeric **6.**, situată la 3 km NNV de Gottlob și la 2,7 km vest de Lovrin), iar poz. 4 corespunde, de asemenea, unei movile de hotar ce are indicată o înălțime de 2 m pe Harta militară a RSR 1975, scara 1:25.000 (date GPS 45°54'26.5285" N, 20°43'17.5849" E – vezi mai jos indicativ numeric **13.**).

ID	ID Kisléghi Nagy 2015	ID Medeleț, Bugilan 1987	ID Măruia et al. 2011
M1 Vizejdia	Tumul VIII Vizejdia <i>Kopfhügel – Szeiler-hügel</i>	Poz. 6, fig. 43 arondată la Tomnatic; poz. 1, fig. 18 arondată la Gottlob	Tumul 3
M2 Vizejdia	Tumul III Vizejdia	Poz. 3, fig. 47 (?) ¹⁴³	-

Activitatea echipei, coordonată de L. Măruia, a dus la identificarea a trei tumuli în arealul înconjurător satului Vizejdia¹⁴⁴. Tumulul nr. 1 corespunde, însă, M1 Comloșu Mare, tumulul nr. 2 este o movilă de hotar din zona estică a comunei Comloșu Mare cu comuna Gottlob (vezi poziția **2.** din cadrul movilelor de hotar discutate la Comloșu Mare, date GPS 45°55'52.1953" N, 20°40'58.5655" E), iar tumulul nr. 3 corespunde movilei M1 Vizejdia din prezenta abordare.

¹⁴² Medeleț, Bugilan 1987, 135 (3 km nord de vatra localității Gottlob și 1,5 km vest de Lovrin). Distanțele măsurate pe Harta militară a RSR din 1975 indică pentru M1 Lovrin distanțele de 1,26 km vest față de Lovrin și 3,4 km nord-vest față de Gottlob.

¹⁴³ Dacă luăm în calcul că ceea ce este reprezentat la Medeleț, Bugilan 1987, fig. 47, poz. 2 la Vizejdia corespunde movilei M1 Comloșu Mare, așa cum am precizat mai sus, poziția movilei M2 Vizejdia trebuie să fie situată la NE de movila M1 Comloșu Mare. Pe schița topografică din fig. 47, movila de la poz. 3 este situată, însă, la SE de poz. 2, fapt ce ne determină să folosim semnul de întrebare cu privire la corespondența dintre M2 Vizejdia și poz. 3 de la Medeleț, Bugilan 1987, fig. 47, poz. 3.

¹⁴⁴ Măruia et al. 2011, 531–552.

Movile dispărute/neidentificate

Pe Harta II, în arealul de S-V al arealului UAT Gottlob, este figurată o movilă de pământ pe amplasamentul cu datele GPS 45°54'38.52" N, 20°41'26.52" E, aceasta nemaifiind găsită în curenta abordare. O altă movilă de pe același suport cartografic, ce are denumirea de *Scharna Hügel* (amplasament 45°57'43.92" N, 20°40'13.44" E), apare și pe Harta Militară a RSR din 1975, cu înălțimea de 2 m (movila nr. 1 de mai jos). Această movilă nu a fost identificată în teren. Alte movile de pe Harta II, ce nu au mai fost identificate în teren, sunt poziționate la următoarele locații: **1.** 45°56'48.84" N, 20°38'36.96" E, **2.** 45°58'01.20" N, 20°41'49.56" E, **3.** GPS 45°55'36.12" N, 20°43'36.12" E.

Pe Harta Militară a RSR din 1975, scara 1:25.000, la poziția indicată de datele GPS 45°57'20.50" N, 20°38'49.96" E este marcată o movilă cu înălțimea de 1,5 m înălțime, movilă ce nu a putut fi identificată în prezent. O altă movilă cu înălțimea de 1 m este figurată pe amplasamentul cu datele GPS 45°57'10.37" N, 20°39'40.79" E, dar nici aceasta nu a fost regăsită în teren.

Pe același suport cartografic, precum și în teren, au fost identificate mai multe movile de hotar pentru comuna Gottlob, care marchează limitele de hotărnicie dintre Gottlob cu Tomnatic, Lovrin și Lenauheim.

Hotarul dintre Gottlob și Tomnatic este stabilit prin cinci movile, care vor primi indicative numerice de la vest către est, în sensul acelor de ceasornic: **1.** (din zona indicativului *Drumu Nerăului*, date GPS 45°57'44.1087" N, 20°40'18.1008" E), **2.** (din zona indicativului *Pământu Sărac*, date GPS 45°58'07.2911" N, 20°40'10.5750" E), **3.** (date GPS 45°58'12.4984" N, 20°40'37.0718" E), **4.** (date GPS 45°58'32.2216" N, 20°42'28.3697" E), **5.** (intersecție hotare Tomnatic, Lovrin, Gottlob, date GPS 45°58'38.9328" N, 20°43'06.2673" E). Limita administrativă dintre Gottlob și Lovrin este marcată prin alte șase movile, numerotate în continuarea celor de mai sus, plecând dinspre nord spre sud: **6.** (date GPS 45°58'16.3179" N, 20°43'04.9425" E), **7.** (date GPS 45°57'38.3008" N, 20°43'08.5867" E), **8.** (date GPS 45°57'27.9380" N, 20°43'12.4637" E), **9.** (date GPS 45°57'12.2596" N, 20°43'18.3993" E), **10.** (date GPS 45°56'36.6255" N, 20°43'32.1088" E) și **11.** (date GPS 45°56'10.8459" N, 20°43'42.0745" E). Mai există, în limita sudică și sud-estică a comunei Gottlob, la granița cu Lenauheim, alte două movile care vor fi numerotate în continuare, urmând sensul acelor de ceasornic: **12.** (date GPS 45°55'31.0155" N, 20°45'47.3128" E) și **13.** (date GPS 45°54'26.5285" N, 20°43'17.5849" E – corespunde movilei de la poz. 4 din Medeleț, Bugilan 1987, fig. 18 și nu a fost identificată în teren).

Comuna Iecea Mare

Movile dispărute/movile neidentificate

În hotarul acestui UAT a fost semnalată existența unei movile cu înălțimea de 2–2,5 m și cu diametrul de 30–35 m, în apropiere de limita cadastrală cu Șandra¹⁴⁵. Nici sursele cartografice și nici verificările noastre în teren nu au relevat existența vreunei movile în arealul indicat.

Pe hărțile austriece există reprezentată, pe Harta II, III, PDT și *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 22 Kol. XXIV*, la cca 3km NNV, o movilă/un grind de formă aproximativ ovală pe amplasamentul definit de datele GPS 45°52'55.20"N 20°52'1.20"E, unde nu a fost găsită vreo movilă de pământ. Pe Harta III și PDT în apropierea hotarului administrativ cu Lenauheim sunt reprezentate două movile de pământ (date GPS 45°51'52.92"N 20°51'40.32"E și 45°51'49.68"N 20°51'45.00"E) care nu au fost regăsite în teren.

¹⁴⁵ Medeleț, Bugilan 1987, 137, fig. 21. Această movilă poartă în paranteză mențiunea VFM (*i.e.* verificat Florin Medeleț).

Orașul Jimbolia

Movile dispărute/movile neidentificate

Studiul semnat de F. Medeleț și I. Bugilan nu certifică existența vreunei movile de pământ pe arealul orașului Jimbolia, dar menționează unele toponime care ar putea indica acest lucru, mai precis: *Spannenhügel*, *Domersberg* și *Pogan-eingarten*¹⁴⁶. Primul toponim este o transcriere ușor greșită a denumirii unei movile ce apare pe Harta II, Harta III, PDT și *K. u. K. Militärgeographisches Institut*, zone 22 Kol. XXIII, care este, de fapt, *Spangen Hügel*; cel de-al doilea toponim este, de asemenea, o transcriere greșită a toponimului *Donnersberg*, ce apare pe sursele cartografice menționate mai sus și care este reprezentat ca o dună; ultimul toponim nu a fost regăsit pe nicio sursă cartografică. Dintre sursele bibliografice citate de autori, care ar indica existența unor movile de pământ la Jimbolia și verificate de noi¹⁴⁷, doar F. Milleker și Gr. Tocilescu menționează existența aici a unor movile de pământ¹⁴⁸.

Harta I nu are reprezentată nicio movilă pe actualul teritoriu al UAT Jimbolia. Pe Harta II, III și *K. u. K. Militärgeographisches Institut*, zone 22 Kol. XXIII se poate regăsi doar movila deja menționată (*Spangen Hügel*) la poziția definită de datele GPS 45°46'31.44"N 20°45'25.20"E. Pe amplasamentul indicat se poate observa, pe fotografiile satelitare făcute între 1960–1972¹⁴⁹, o mică fermă a cărei amenajare, cel mai probabil, a distrus această movilă. Pe PDT apare, pe lângă *Spangen Hügel*, și o altă movilă fără denumire, pe amplasamentul cu datele GPS 45°47'49.20"N 20°49'22.80"E. Aici, pe Harta Militară a RSR din 1975, este figurată o fermă de porci, care apare și pe fotografiile satelitare din anii 1962–1970 (în prezent nu mai este vizibilă), a cărei construire e posibil să fi distrus această movilă.

Comuna Lenauheim

Movile dispărute/movile neidentificate

Repertoriul întocmit de F. Medeleț și I. Bugilan abordează problematica movilelor de pământ raportată la localitățile componente ale Banatului și nu la suprafața UAT-urilor componente, care de multe ori încorporează mai multe localități. Astfel, pentru localitatea Bulgăruș este indicată o singură movilă de pământ în vecinătatea hotarului cu localitatea Gottlob¹⁵⁰. O privire comparativă cu materialul cartografic avut la dispoziție nu oferă pentru Harta I și Harta III/PDT/K. u. K. *Militärgeographisches Institut*, zone 22 Kol. XXIII niciun indiciu, iar pe Harta II, la sud de ferma *Puszta Reiter* arondată Lovrinului, sunt figurate două movile, prima dintre ele fiind M2 Lovrin, iar cealaltă, situată mai la sud (date GPS 45°55'55.20" N, 20°45'39.96" E), al cărei amplasament este situat în hotarul UAT Lenauheim, nu a mai fost regăsită în teren. Pe Harta militară a RSR din 1975, în arealul de NV al UAT Lenauheim, unde este localizată movila de la Bulgăruș, dar în mod clar mai la sud, este o movilă cu înălțimea de 1 m (vezi movila de hotar nr. 12 din arealul UAT Gottlob).

¹⁴⁶ Medeleț, Bugilan 1987, 143.

¹⁴⁷ Milleker 1897 (noi am verificat traducerea în limba română, Milleker 2013), Orosz 1897, Tocilescu 1880. În Orosz 1897 nu am găsit nicio mențiune referitoare la Jimbolia.

¹⁴⁸ Milleker 2013, 234; Tocilescu 1880, 549 (autorul utilizează numele german al localității – i.e. *Hatzfeld* – și menționează existența unor morminte de incinerare în urnă plasate în movilele de aici).

¹⁴⁹ <https://corona.cast.uark.edu/atlas#zoom=15¢er=2310524,5745140>.

¹⁵⁰ Medeleț, Bugilan 1987, 114, fig. 6.

Movila de poz. 1 arondată Grabațului¹⁵¹ nu a fost identificată în teren și nici nu a fost regăsită pe vreun suport cartografic. În schimb, movila de la poz. 2 este de regăsit pe Harta militară a RSR din 1975 la poziția determinată de datele GPS 45°53'49.53" N, 20°45'45.57" E, dar nu a fost identificată în teren.

Dacă Harta I austriacă nu oferă nicio ilustrare a vreunei movile în arealul actual al UAT Lenauheim, nu același lucru se poate spune despre Harta II, pe care, pe lângă movila deja discutată mai sus, mai apar încă șase situații în care sunt reprezentate movile pe următoarele amplasamente: 1. 45°54'33.12"N 20°46'26.76"E, 2. 45°54'17.28"N 20°48'51.48"E, 3. 45°53'33.00"N 20°49'15.60"E, 4. 45°53'16.44"N 20°47'36.24"E, 5. 45°53'0.24"N 20°47'02.76"E, 6. 45°52'03.72"N 20°48'34.56"E. Trebuie să menționăm că aceste movile nu au mai fost identificate în cercetarea noastră de teren. Pe Harta III, situația se schimbă din nou, fiind de găsit o singură movilă pe arealul analizat, la punctul definit de datele GPS 45°52'11.28"N 20°43'27.84"E, movilă neregăsită în teren. Această situație este similară cu cea de pe PDT și *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 22 Kol. XXIII/Kol. XXIV*.

Harta militară a RSR din 1975 ne oferă reprezentarea a două borne din rețeaua geodezică de stat, amplasate pe movile, prima cu înălțimea de 1 m (date GPS 45°51'03.86"N 20°46'52.69"E), în arelul numit *La Cași*, iar cea de-a doua, numită *Bulgăruș Nord*, cu înălțimea de 1,5 m (date GPS 45°56'10.30"N 20°48'55.97"E). În același areal mai sunt ilustrate alte două movile, ambele cu înălțimile de 1,5 m (date GPS 45°56'07.75"N 20°49'18.87"E și 45°56'06.77"N 20°49'49.17"E). În zona de sud-vest a arealului UAT Lenauheim mai sunt prezente două puncte ale rețelei topografice amplasate pe movile, ambele cu înălțimea de 1 m (date GPS 45°53'15.44"N 20°49'21.22"E și 45°51'56.10"N 20°51'27.35"E). Niciuna dintre aceste movile nu a mai fost regăsită/identificată în cadrul vizitelor noastre în teren.

Comuna Lovrin

Situația cartografică

Sursele cartografice folosite au fost cele trei ridicări topografice austriece/austro-ungare, Planurile Directoare de Tragere și Harta Militară a RSR din 1975, precum și *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 22 Kol. XXIII*¹⁵².

ID	Prezența/Denumire Harta Josefină (Harta I)	Prezența/Denumire Harta Franciscană (Harta II)	Prezență/Denumire Harta Franciscano-Josefină (Harta III) – Planuri Directoare de Tragere (PDT)	Prezență/Denumire Harta Militară RSR 1975
M1 Lovrin	Reprezentată ca o movilă alungită (dună?)/ Fără denumire	Reprezentată ca o dună cu trei movile ovale/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Lovrin
M2 Lovrin	-	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată ca o dună/un grind ¹⁵³	Reprezentată ca o movilă ovală de mari dimensiuni/un grind

Limita de N-E a arealului administrativ al comunei Lovrin cu cel al comunei Sânpetru Mare este marcată, pe Harta militară a RSR din 1975, prin nouă movile de hotar, numerotate dinspre nord-vest spre sud-est după cum urmează: 1. 45°59'55.4998" N, 20°45'06.0419" E; 2.

¹⁵¹ Medeleț, Bugilan 1987, 136, fig. 19.

¹⁵² <https://digitalcollections.nypl.org/items/510d47df-8bfb-a3d9-e040-e00a18064a99>.

¹⁵³ Reprezentată la fel și pe K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 22 Kol. XXIII.

45°59'47.8401" N, 20°45'20.6912" E; 3. 45°59'41.0875" N, 20°45'34.2243" E; 4. 45°59'26.4269" N, 20°46'02.1406" E; 5. 45°59'17.4738" N, 20°46'20.1358" E; 6. 45°59'09.7261" N, 20°46'36.0032" E; 7. 45°59'00.7479" N, 20°46'53.7085" E; 8. 45°58'52.7503" N, 20°47'08.2191" E; 9. 45°58'46.2501" N, 20°47'23.0829" E. Niciuna dintre aceste mici ridicături de pământ nu a fost identificată în teren.

ID	ID Medeleț, Bugilan 1987
M1 Lovrin	Poz. 3 Gottlob (?) ¹⁵⁴
M2 Lovrin	-

Situația livrescă

Singura sursă bibliografică care face referire la movile de pământ pe arealul comunei Lovrin este studiul din 1987 al lui F. Medeleț și I. Bugilan. Singura problemă este că niciuna dintre cele două movile identificate de autori nu a mai fost regăsită de noi în teren. Una dintre ele, cea de la poz. 1¹⁵⁵, este prezentă și pe hărțile II și III austriece, și pe PDT, dar nu a mai fost identificată în demersul nostru, iar cea de la poz. 2¹⁵⁶ nu este prezentă pe nicio sursă cartografică și nu a fost regăsită nici în teren.

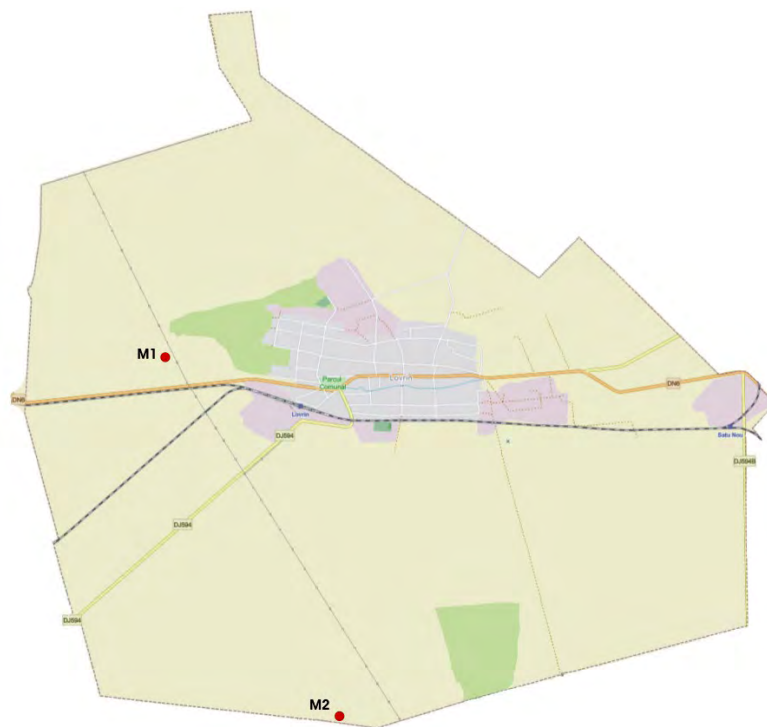

Figura 20: Hartă UAT Lovrin cu dispunerea movilelor de pământ

Movila M1 Lovrin din prezentul repertoriu este, probabil, bazată pe detaliile legate de amplasare, oferite de F. Medeleț și I. Bugilan, fiind identică cu movila descrisă de aceștia la poz. 3 de la Gottlob¹⁵⁷.

¹⁵⁴ Medeleț, Bugilan 1987, 135. Vezi discuția referitoare la movila de la poz. 3 din Medeleț, Bugilan 1987, din prezentul volum, în cazul comunei Gottlob.

¹⁵⁵ Medeleț, Bugilan 1987, 145, nr. cat. 1, fig. 26.

¹⁵⁶ Medeleț, Bugilan 1987, 145, nr. cat. 2, fig. 26.

¹⁵⁷ Vezi discuția referitoare la acest subiect în subcapitolul dedicat comunei Gottlob.

Movile dispărute/neidentificate

Așa cum am menționat deja, movila de la poz. 1 din Medeleț, Bugilan 1987, identificată prin mijloace nedefinite în cadrul demersului respectiv, deși prezintă și pe hărțile II și III austriece, precum și pe PDT, nu a mai fost găsită pe amplasamentul propus. Movila de la poz. 2 nu a fost reprezentată nici pe sursele cartografice utilizate, nici în teren, fapt pentru care o considerăm neidentificată.

Pe Harta II sunt figurate, în hotarul actual al Lovrinului, mai multe movile de pământ care nu au mai fost identificate în prezent, dar ale căror amplasamente pot fi definite, după cum urmează: **1.** date GPS 45°58'01.20" N, 20°47'56.04" E (figurată și pe Harta III), **2.** date GPS 45°57'42.12" N, 20°48'18.72" E (figurată și pe Harta III, dar mai degrabă ca un grind), **3.** date GPS 45°57'21.24" N, 20°44'37.68" E, **4.** date GPS 45°57'17.28" N, 20°44'31.92" E, **5.** date GPS 45°57'06.12" N, 20°44'14.28" E, **6.** date GPS 45°58'08.40" N, 20°43'58.44" E, **7.** date GPS 45°58'03.36" N, 20°43'50.88" E (ultimele două movile erau figurate ca situate pe aceeași dună ca și M1 Lovrin).

Comuna Periam

Situația cartografică

Sursele cartografice folosite au fost cele trei ridicări topografice austriece/austro-ungare, Planurile Directoare de Tragere și Harta Militară a RSR din 1975, precum și *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 21 Kol. XXIV*¹⁵⁸.

ID	Prezența/Denumire Harta Josefina (Harta I)	Prezența/Denumire Harta Franciscană (Harta II)	Prezență/Denumire Harta Franciscano-Josefină (Harta III) – Planuri Directoare de Tragere (PDT)	Prezență/Denumire Harta Militară RSR 1975
M1 Periam	-	Reprezentată în clar/ <i>Kerek Halom</i>	Reprezentată în clar pe harta III/ <i>Kerek halom</i> Reprezentată în clar pe PDT/ <i>Movila Rotundă</i>	Reprezentată – înălțime 3 m/ <i>La Movilă</i>
M3 Periam	-	-	-	-
M4 Periam	Reprezentată (?)	Reprezentată în clar	-	-
M5 Periam	-	-	-	-
M6 Periam	-	Reprezentată în clar	-	Reprezentată – înălțime 2 m
M7 Periam	-	-	-	-
M8 Periam	-	Reprezentată în clar/ <i>Grenz-Hügel</i>	Reprezentată în clar pe harta III/ <i>Grenz-Hügel</i> Reprezentată în clar pe PDT/ <i>Movila de Hotar</i>	-

Situația livrescă

Studiul din 1987 elaborat de F. Medeleț și I. Bugilan este foarte lacunar în ceea ce privește situația movilelor de pământ de pe arealul comunei Periam, numind doar una, mai precis „Movila Ciriți”, cu o cotă altimetrică de 104. Movila *Ciriți* corespunde, pe Harta militară din 1975, movilei M3 Variaș din prezentul repertoriu; există o posibilitate ca movila denumită *Kerek Halom* (i.e. M1 Periam) să provină dintr-o confuzie a numelui sârbesc de Cirić cu versiunea maghiară de

¹⁵⁸ <https://digitalcollections.nypl.org/items/510d47df-8bde-a3d9-e040-e00a18064a99>.

Kerék (chiar dacă acest cuvânt maghiar se traduce prin adjectivul *rotund*), dar detaliile privind poziționarea acestei movile la F. Medelet și I. Bugilan, „cca. 4 km est de comună... pe malul stâng al Arancăi la 1,5 km sud-est de actualul curs al acesteia”¹⁵⁹, indică movila M8 Periam (3,7 km est de localitatea Periam, 1,5 km S-E de Aranca – valori măsurate pe Harta militară din 1975).

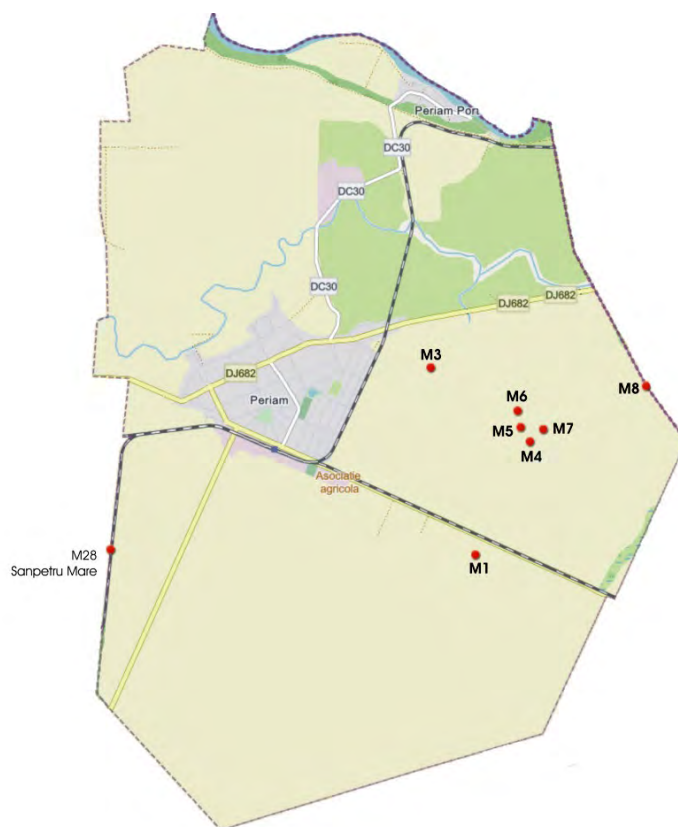

Figura 21: Hartă UAT Periam cu dispunerea movilelor de pământ

Movila *Cirici* de pe Harta militară din 1975 este situată la 5 km est de Periam și la 2,5 km S-E de cursul actual al Arancăi și are, într-adevăr, cota altimetrică de 104, așa cum indică Medelet, Bugilan 1987, 155. Putem concluziona că cei doi autori au făcut o confuzie, mai ales că M8 Periam nu este figurată pe Harta militară din 1975, acesta fiind aparent materialul cartografic pe care au operat cei doi autori.

ID	ID Medelet, Bugilan 1987	ID Colban 2019
M1 Periam	-	<i>La Movilă</i> , poz. 2.9
M3 Periam	-	M.6, poz. 2.6
M4 Periam	-	M.3, poz. 2.3
M5 Periam	-	M.2, poz. 2.2
M6 Periam	-	M.1, poz. 2.1
M7 Periam	-	-
M8 Periam	Poz.1/numită greșit <i>Movila Cirici</i>	<i>Grenz-Hügel</i> , poz. 2.8

Un alt demers aparține mai tânărului coleg C. Colban, originar din Periam, care, într-un al doilea studiu privind repertoriul arheologic al comunei natale¹⁶⁰, abordează și problema movilelor de pământ din arealul Periamului, reușind să identifice nouă structuri de acest tip. Totuși,

¹⁵⁹ Medelet, Bugilan 1987, 155, 156, fig. 30.

¹⁶⁰ Colban 2019.

în cazul movilei M.5 din demersul său, trebuie să subliniem că aceasta nu este amplasată în arealul teritorial al comunei Periam (conform și Colban 2019, fig. 17, chiar dacă autorul insistă să includă acest punct în aria comunei sale de baștină), ci în hotarul comunei Secusigiu, jud. Arad.

Situația comparativă dintre cele trei abordări este prezentă în tabelul de mai sus.

Movile dispărute/neidentificate

Despre posibila movilă M.7 (?) din lista întocmită de C. Colban¹⁶¹ (M11 Periam la noi) trebuie să subliniem faptul că această movilă este foarte posibil figurată pe Harta I (spunem acest lucru deoarece georeferențierea acesteia comparativ cu harta satelitară, dacă urmărim cursul Arancăi, nu este foarte precisă, dar dacă încercăm o corecție cu 180 de metri spre NE, așa cum indică comparația menționată, putem observa că movila de pe Harta I suprapune amplasamentul propus de C. Colban), este ilustrată pe Harta II (în acest caz, georeferențierea hărții austriece comparativ cu cea satelitară este foarte precisă, iar amplasamentul movilei de pe harta II este situat la 180 m pe direcție S-SV față de dispunerea spațială propusă de colegul nostru, datele GPS obținute de noi fiind 46°02'08.52" N, 20°50'50.28" E) și cu siguranță nu apare pe Harta III austriacă¹⁶², pe PDT și pe Harta militară a RSR din 1975. Totuși, faptul că în acest areal exista o movilă ne face să introducem această ridicătură de pământ în categoria celor foarte puternic afectate de construirea cazematelor de beton contemporane. În aceeași categorie trebuie să introducem și movila cu indicativul oferit de noi ca M2 Periam (coordonate GPS: 46°02'11.51" N, 20°53'03.67" E), care apare pe hărțile austriece II și III, precum și pe PDT, movilă care, de asemenea, a fost foarte afectată de amenajarea unei cazemate/unui buncăr de beton din perioada contemporană, nemaiputând fi luată în calcul în cadrul repertoriului nostru – în consecință, o introducem în cadrul movilelor dispărute. O a treia situație de acest gen este ceea ce am numit noi ca M9 Periam (coordonate GPS 46°00'46.02" N, 20°55'01.94" E), figurată pe Harta III, dar care acum este afectată foarte puternic de construirea unui buncăr de beton. Movila M10 Periam din proiectul nostru este figurată pe toate cele trei hărți austriece, pe PDT și pe *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 21 Kol. XXIV* în imediata extremitate de N-E a sitului de la Periam-Movila cu șanț (date GPS 46°02'52.08" N, 20°51'12.24" E). În această zonă actualmente este o construcție de beton armat, nemaexistând nicio urmă a movilei respective.

Harta I austriacă ne indică pe locația definită de datele GPS 46°04'15.24" N, 20°53'26.88" E prezența unei movile, prezență confirmată doar de Harta Militară a RSR din 1975 (celelalte două ridicări topografice habsburgice prezintă în zonă doar un capăt de grind/dună), dar care nu a mai fost identificată prin prezentul proiect.

Două alte movile sunt figurate pe Harta II, imediat la est de localitatea actuală Periam, dar acestea nu au mai fost regăsite. Amplasamentelor acestora le corespund următoarele date GPS: 1. date GPS 46°02'18.60" N, 20°53'59.64" E și 2. date GPS 46°02'40.20" N, 20°53'15.72" E (corespond, oarecum, cu mici diferențe, cu amplasamentul propus de C. Colban pentru movila M.4 din abordarea sa; vezi mai jos discuția referitoare la această presupusă movilă/sit).

O altă movilă din această categorie este cea prezentă pe Harta III austriacă, pe PDT și pe *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 21 Kol. XXIV* în zona numită *Haulikfalva* (locație GPS 46°02'19.32" N, 20°52'46.92" E), care pe Harta II este reprezentată ca un capăt de grind și al cărei amplasament este acoperit actualmente de limita nordică a cvartalului cuprins între străzile Nufărului, Crizantemelor și Panselelor din localitatea contemporană Periam.

Pe Harta Militară a RSR din 1975 apar mai multe movile de pământ care nu au mai fost

¹⁶¹ Colban 2019, 501–503, nr. cat. 2.7.

¹⁶² Așa cum afirmă Colban 2019, 502, nr. cat. 2.7.f.

identificate de noi, după cum urmează: **1.** date GPS 46°02'53.97" N, 20°51'25.33" E (înălțime 1 m), **2.** date GPS 46°03'11.99" N, 20°51'10.10" E (înălțime 1 m), **3.** date GPS 46°02'57.37" N, 20°50'41.55" E (marcată ca punct al rețelei topografice, amplasat pe movile, înălțime 2,5 m – această movilă nu mai există, în locul ei/în ea fiind amenajată o cazemată de beton), **4.** date GPS 46°03'45.08" N, 20°51'00.36" E (înălțime 1 m), **5.** date GPS 46°04'22.38" N, 20°50'51.94" E (înălțime 1 m), **6.** date GPS 46°04'26.11" N, 20°51'01.34" E (înălțime 1 m), **7.** date GPS 46°04'25.18" N, 20°51'15.34" E (înălțime 1 m), **8.** date GPS 46°04'34.82" N, 20°51'00.04" E (înălțime 1 m), **9.** date GPS 46°04'43.14" N, 20°50'58.29" E (înălțime 1 m), **10.** date GPS 46°04'12.44" N, 20°52'13.42" E (înălțime 1 m), **11.** date GPS 46°02'35.39" N, 20°54'50.79" E (înălțime 1,2 m).

O discuție separată necesită așa-numita movilă *Șura zecimii* sau movila M.4 din cadrul demersului întreprins de C. Colban. Informațiile legate de situl numit *Șura dijei zecimale*¹⁶³, *Șura dijei*¹⁶⁴ sau *Zehnerscheuer*¹⁶⁵, *Zenescheuer*¹⁶⁶ sunt lacunare, epoca de care aparțin descoperirile de aici nefiind deloc clară¹⁶⁷; însă clar este faptul că se vorbește despre o movilă/colină¹⁶⁸ unde apar morminte de înhumare¹⁶⁹ și materiale de epoca bronzului¹⁷⁰. Amplasarea sitului nu este deloc precisă, acesta fiind poziționat la est de sat¹⁷¹ și „lângă calea ferată ce duce spre Arad”¹⁷², dar aceste două elemente sunt insuficiente și nu pot servi unei poziționări precise a sitului de aici, având în vedere faptul că la est de localitatea Periam și lângă calea ferată spre Arad (de o parte și de alta) sunt figurate, pe sursele cartografice avute la îndemână, nu mai puțin de patru movile, dintre care doar pentru M2 Periam se poate confirma poziția. Verificarea noastră în teren nu a relevat vreo movilă pe amplasamentul propus de C. Colban, în această situație fiind vorba de un grind.

Comuna Pesac

Situația cartografică

Sursele cartografice folosite au fost cele trei ridicări topografice austriece/austro-ungare, Planurile Directoare de Tragere și Harta Militară a RSR din 1975, precum și *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 22 Kol. XXIV*.

ID	Prezență/Denumire Harta Josefina (Harta I)	Prezență/Denumire Harta Franciscană (Harta II)	Prezență/Denumire Harta Franciscano-Josefină (Harta III) – Planuri Directoare de Tragere (PDT)	Prezență/Denumire Harta Militară RSR 1975
M1 Pesac	-	-	Reprezentată ca o movilă alungită/Fără denumire ¹⁷³	-

¹⁶³ Postelnicu 1926, 34.

¹⁶⁴ Miloia 1931, 187; Luminosu 1972, 29; Măruia et al. 2011, 376.

¹⁶⁵ Miloia 1931, 187

¹⁶⁶ Roska 1924, 315; Roska 1942, 221 (aici numit și *Tizedszérű*). Luminosu 1972, 28, n. 11 consideră în mod eronat că M. Roska ar folosi două denumiri de sorginte germană, diferite ortografic.

¹⁶⁷ Postelnicu 1926, 34; Miloia 1931.

¹⁶⁸ Postelnicu 1926, 34–35 o numește colină și afirmă că aceasta a fost distrusă de locuitorii Periamului, prin împrumut de lut, în proporție de trei pătrimi; Miloia 1931, 187.

¹⁶⁹ Miloia 1931, 188.

¹⁷⁰ Luminosu 1972.

¹⁷¹ Postelnicu 1926, 34.

¹⁷² Miloia 1931, 187.

¹⁷³ Apare și pe *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 22 Kol. XXIV*.

ID	Prezența/Denumire Harta Josefină (Harta I)	Prezența/Denumire Harta Franciscană (Harta II)	Prezență/Denumire Harta Franciscano-Josefină (Harta III) – Planuri Directoare de Tragere (PDT)	Prezență/Denumire Harta Militară RSR 1975
M2 Pesac	Reprezentată ca <i>Pagacz</i> (?), imobil amplasat la o intersecție de drumuri ¹⁷⁴	Pe același amplasament este reprezentată <i>Bräuhaus Pakac</i>	Pe același amplasament este reprezentată <i>Bräuhaus Pakacz</i> ¹⁷⁵	Pe același amplasament se află un punct din rețeaua geodezică de stat, amplasat la sol, numit <i>Via Pirei</i>

Situația livrescă

ID	ID Medeleț, Bugilan 1987
M1 Pesac	Poz. 1
M2 Pesac	-

Singura sursă bibliografică pe care o putem folosi ca element de comparație este deja menționatul studiu aparținând lui F. Medeleț și I. Bugilan, care identifică doar două movile pe arealul Pesacului (aspectul hotarului corespunzător anilor '80 era ușor diferit de cel actual). În tabelul comparativ de mai jos putem observa că nici pentru cele două movile nu avem corespondențele așteptate, doar pentru M1 Pesac existând un echivalent în lucrarea indicată. Important de precizat este că niciuna dintre cele două movile menționate de autori nu a fost verificată de ei în teren, nepurtând acronimele VFM = verificat Florin Medeleț sau VIB = verificat Ioan Bugilan.

Figura 22: Hartă UAT Pesac cu dispunerea movilelor de pământ

¹⁷⁴ Aici trebuie luată în considerare și georeferențierea nu foarte precisă a Hărții I, distanța dintre amplasamentul imobilului *Pagacz* de pe Harta I, comparativ cu *Bräuhaus Pakac* de pe Harta II (implicit al movilei M2 Pesac), fiind de 500 metri pe direcție N-E.

¹⁷⁵ Pe K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 22 Kol. XXIV este reprezentată ca *Sörhazpuszta* (Casa berii din pustă – trad. D. Diaconescu).

În ceea ce privește toponimele menționate de cei doi autori la poz. 3, putem spune că *Hunca Popii* (*Hunka Popi* pe Harta III, PDT și *K. u. K. Militärgeographisches Institut*, zone 22 Kol. XXIV – numită aici corect *Hunca Popii*) din partea de hotar *Slatina Mare* corespunde movilei *Hunca Mare* (conform Hărții militare a RSR din 1975), zisă din hotarul *Virleanda*¹⁷⁶ (*Verland* pe Harta III, imediat la sud de *Slatina Mare*), actualmente încorporat în arealul UAT Șandra, care este, în fapt, M7 Variaș, această movilă fiind situată foarte aproape de granița actuală dintre UAT-urile Pesac și Variaș, dar în hotarul Variașului.

Hunca cazarului se referă în mod sigur la ceea ce este indicat pe Harta III, PDT și *K. u. K. Militärgeographisches Institut*, zone 22 Kol. XXIV ca *Kozarin Hügel*, la S de satul Pesac, care este doar un toponim, aici neexistând, nici figurată, nici în teren, vreo movilă. Pe Harta militară a RSR apar toponimele *Hunca lui Șmidăr* (la V de sat) și *Hunca lui Păsat* (la S-E de sat), fără a reprezenta în mod real movile de pământ; nu au putut fi identificate toponimele *Hunca lui Docea*, *Hunca mică* și *Hunca lui Dănilă*¹⁷⁷.

Movile dispărute/neidentificate

Pe Harta I este vizibilă la S-SE de satul Pesac, la o distanță de 4,7 km, o movilă de pământ ce are datele GPS 45°57'39.24" N, 20°52'30.72" E. Este foarte posibil ca aceasta să coincidă cu cea indicată de Medeleț, Bugilan 1987 la poz. 2 din cadrul hotarului localității Pesac (vezi mai jos discuția legată de respectiva movilă). Pe Harta III, PDT și *K. u. K. Militärgeographisches Institut*, zone 22 Kol. XXIV apare marcată o movilă cu datele GPS 45°57'42.48" N, 20°52'36.12" E, valori apropiate de cele ale movilei de pe Harta I (distanță de 110 m între ele), care poate fi aceeași movilă (de remarcat că nu este figurată și pe Harta II). O altă movilă ilustrată pe Harta I, de asemenea dispărută/neidentificată, este cea de la poziția definită de datele GPS 45°59'07.80" N, 20°50'0.96" E.

Pe Harta II, pe amplasamentul actual al unuia dintre cimitirele satești, este figurată o movilă de pământ (date GPS 45°59'43.08" N, 20°49'19.20" E), structură care nu mai este vizibilă azi. În imediata vecinătate estică a satului, date GPS 46°0'06.12" N, 20°50'17.16" E, este figurată o altă movilă care nu a mai fost regăsită.

O ultimă tranșă de movile neidentificate este cea prezentă pe Harta militară a RSR din 1975, formată din patru cazuri definite de următoarele amplasamente: 1. 45°59'11.20" N, 20°48'57.72" E (înălțime 2 m; în arealul numit *Hunca lui Șmidăr*), 2. 45°58'47.70" N, 20°49'45.89" E (înălțime 1 m), 3. 45°58'48.30" N, 20°49'55.99" E (înălțime 1 m), 4. 45°58'54.75" N, 20°50'08.37" E (înălțime 1 m).

În această categorie trebuie inclusă și movila de la poz. 2 din studiul semnat de F. Medeleț și I. Bugilan¹⁷⁸. Referințele autorilor legate de amplasament sunt creatoare de confuzii: „la cca 5 km sud-est de sat (? – n.n), în dreapta drumului de legătură Pesac-Bulgăruș (? – n. n.)”. Spunem acest lucru deoarece drumul de legătură dintre Pesac și Bulgăruș are direcția NE-SV; movila indicată cu cifra 2 de autori pe schița cartografică de la fig. 31 este amplasată în mod clar la stânga drumului Pesac-Bulgăruș, iar movila este amplasată la S-SE de sat. Vizitele noastre în teren nu ne-au oferit posibilitatea să identificăm această movilă pe amplasamentul propus de cei doi autori în fig. 31.

¹⁷⁶ Medeleț, Bugilan 1987, 157.

¹⁷⁷ Medeleț, Bugilan 1987, 157, nr. cat. 3.

¹⁷⁸ Medeleț, Bugilan 1987, 157, fig. 31.

Comuna Saravale

Situația cartografică

Sursele cartografice folosite au fost cele trei ridicări topografice austriece/austro-ungare, Planurile Directoare de Tragere și Harta Militară a RSR din 1975, precum și *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 21 Kol. XXIII*¹⁷⁹.

ID	Prezența/Denumire Harta Josefină (Harta I)	Prezența/Denumire Harta Franciscană (Harta II)	Prezență/Denumire Harta Franciscano-Josefină (Harta III) – Planuri Directoare de Tragere (PDT)	Prezență/Denumire Harta Militară RSR 1975
M1 Saravale	Reprezentată în clar/ Fără denumire	-	Reprezentată(?)/ Fără denumire	Reprezentată în clar – înălțime 1 m
M2 Saravale	Reprezentată în clar/ Fără denumire	Reprezentată în clar/ Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar – înălțime 2 m
M3 Saravale	-	Reprezentată în clar/ Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	-
M4 Saravale	Reprezentată în clar/ Fără denumire	Reprezentată în clar/ Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	-
M5 Saravale	-	-	-	-
M6 Saravale	Reprezentată în clar/ Fără denumire	Reprezentată în clar/ Fără denumire	Reprezentată în clar pe Harta III/Fără denumire	-
M7 Saravale	-	-	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar – înălțime 2 m/Fără denumire
M8 Saravale	Reprezentată/Fără denumire	-	-	-
M9 Saravale	Reprezentată în clar/ Fără denumire	Reprezentată în clar/ Fără denumire	Reprezentată în clar pe Harta III/Fără denumire	Reprezentată – înălțime 3 m/ <i>Surduc</i>
M10 Saravale	-	-	-	-
M11 Saravale	-	-	Pe PDT, pe amplasamentul mobilei este figurată o casă	-
M12 Saravale	Reprezentată/Fără denumire	Reprezentată în clar/ Fără denumire	-	-
M13 Saravale	-	-	-	-

Situația livrescă

Singura sursă bibliografică care face referire la mobile de pământ pe arealul comunei Saravale este studiul din 1987 al lui F. Medelet și I. Bugilan.

ID	ID Medelet, Bugilan 1987
M1 Saravale	Poz. 4 (?) ¹⁸⁰

¹⁷⁹ <https://digitalcollections.nypl.org/items/510d47df-8bdd-a3d9-e040-e00a18064a99>.

¹⁸⁰ Medelet, Bugilan 1987, 161, poz. 3–5 și fig. 34, poz. 4. Singurele repere reale din harta prezentată de cei doi autori sunt cursurile de apă și granița cu Sânpetru Mare; astfel, movila de la poz. 4 este reprezentată imediat pe malul nordic al unui canal/fir de apă prezent și pe Harta militară a RSR din 1975, la sud de meandrele Arancăi aflate la est de localitatea Saravale și amplasată „la sud de calea ferată Periam – Sinnicolau Mare și în dreapta drumului de legătură Sânpetru Mare – Tomnatic” (??? – n. n.). Trebuie să mărturisim că nu am reușit să identificăm pe Harta militară a RSR din 1975, ca reprezentare cartografică comprehensivă de dată mai recentă, comparativ cu perioada de elaborare

ID	ID Medeleț, Bugilan 1987
M2 Saravale	Poz. 4 (?) ¹⁸¹
M3 Saravale	-
M4 Saravele	-
M5 Saravale	-
M6 Saravale	Poz. 3
M7 Saravale	Poz. 5
M8 Saravale	Poz. 6
M9 Saravale	Poz. 8
M10 Saravale	-
M11 Saravale	Poz. 2 (?)
M12 Saravale	-
M13 Saravale	-

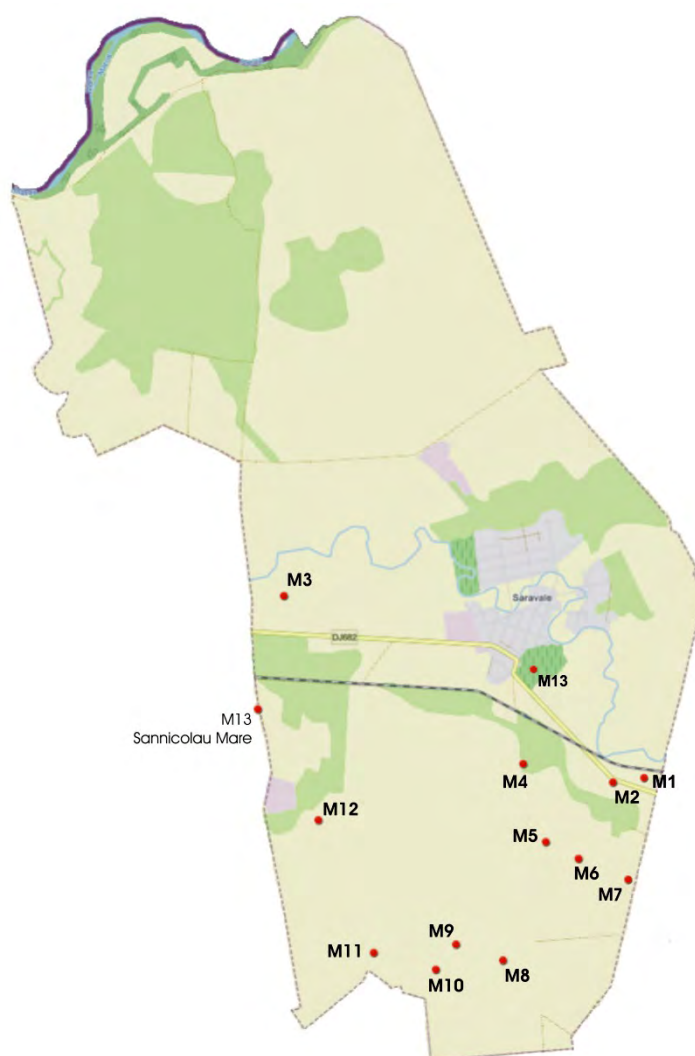

Figura 23: Hartă UAT Saravale cu dispunerea movilelor de pământ

a studiului publicat în 1987, niciun drum de legătură între Sânpetru Mare și Tomnatic, singura posibilitate de acces fiind pe ruta Sânpetru Mare – Saravale – Tomnatic, pe un drum agricol. Aceste inadvertențe ne lasă doar posibilitatea să utilizăm ca puncte de reper cursurile de apă/eventual canale reprezentate în fig. 34 a studiului menționat.

¹⁸¹ Discuția este similară cu cea din nota de mai sus. Lipsa unor puncte de reper mai consistente face ca identificarea încercată de noi să fie un demers dificil, cu o marjă de eroare ce nu ar trebui neglijată.

Movile dispărute/neidentificate

Așa cum am menționat deja, reperele cartografice utilizate de F. Medeleț și I. Bugilan nu sunt suficiente pentru o bună corelare cu datele obținute de noi în prezentul demers, astfel că am reușit să avem o identificare precisă a doar patru dintre cele opt movile publicate în 1987. Movila de la poz. 1 este cel mai probabil M13 din arealul Sănnicolau Mare, care e situată pe zona de hotar, dar, conform georeferențierilor efectuate, această movilă aparține localității deja precizate. Movila de la poziția 7 nu a putut fi corelată nicidecum cu movilele identificate de noi, fapt pentru care o trecem pe lista movilelor dispărute/ neidentificate. Harta I oferă, pentru arealul sudic al localității actuale, câteva exemple de movile reprezentate aici, dar care nu mai există în teren: **1.** date GPS 46°02'21.48" N, 20°45'17.28" E (apare și pe Harta II), **2.** date GPS 46°01'22.80" N, 20°44'28.88" E, **3.** date GPS 46°0'42.12" N, 20°43'54.84" E, **4.** date GPS 46°0'51.84" N, 20°41'33.36" E. Și Harta II austriacă ne oferă situații similare: **1.** date GPS 46°07'20.64" N, 20°39'24.84" E, **2.** date GPS 46°07'18.48" N, 20°40'36.12" E, **3.** date GPS 46°07'21.72" N, 20°40'42.96" E, **4.** date GPS 46°03'45.00" N, 20°45'40.68" E, **5.** date GPS 46°02'50.64" N, 20°45'33.84" E, **6.** date GPS 46°01'1.20" N, 20°44'30.48" E, **7.** date GPS 46°01'0.48" N, 20°42'46.08" E, **8.** date GPS 46°01'28.56" N, 20°41'22.20" E, **9.** date GPS 46°04'06.96" N, 20°41'0.60" E. Alte movile ce pot fi considerate dispărute sunt cele reprezentate pe Harta Militară a RSR din 1975 cu datele GPS 46°03'21.81" N, 20°42'56.86" E (înălțime 2 m) și 46°02'46.02" N, 20°46'06.50" E (înălțime 1 m).

Comuna Satchinez

Situația cartografică

Sursele cartografice folosite au fost cele trei ridicări topografice austriece/austro-ungare, Planurile Directoare de Tragere și Harta Militară a RSR din 1975, precum și *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 22 Kol. XXIV*.

ID	Prezență/Denumire Harta Josefina (Harta I)	Prezență/Denumire Harta Franciscană (Harta II)	Prezență/Denumire Harta Franciscano-Josefină (Harta III) – Planuri Directoare de Tragere (PDT)	Prezență/Denumire Harta Militară RSR 1975
M1 Satchinez	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar/ <i>Unka mare</i>	Reprezentată în clar/fără denumire pe Harta III/ <i>Unca Mare</i> pe PDT	Reprezentat simbolul de bornă din rețeaua geodezică de stat amplasată pe o movilă (înălțime 3 m), <i>La Gomilă</i> ¹⁸²
M2 Satchinez	-	Reprezentată în clar/ <i>Schaturunka</i>	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar (înălțime 3 m), fără denumire
M3 Satchinez	-	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar, fără denumire	-
M4 Satchinez	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată, fără denumire	Reprezentată în clar, fără denumire pe Harta III	-
M5 Satchinez	Reprezentată ca o movilă de mari dimensiuni/deal	Reprezentată în clar, fără denumire	-	-

¹⁸² Interesant este că toponimul de *Unca Mare* (prezent pe PDT și pe Harta II) nu mai este atribuit în cazul acestor movile în sine, ci arealului înconjurător al jumătății nordice a movilei.

ID	Prezență/Denumire Harta Josefina (Harta I)	Prezență/Denumire Harta Franciscană (Harta II)	Prezență/Denumire Harta Franciscano-Josefină (Harta III) – Planuri Directoare de Tragere (PDT)	Prezență/Denumire Harta Militară RSR 1975
M6 Satchinez	-	Reprezentată în clar/ <i>Unkitza Lupi</i>	-	Pe amplasamentul movelei există reprezentat simbolul unei borne din rețeaua geodezică de stat, amplasat la sol <i>Valea Neamțului</i>
M1 Bărateaz	-	Reprezentată în clar, fără denumire	-	Reprezentată în clar (înălțime 1 m), fără denumire
M2 Bărateaz	-	Reprezentată în clar, fără denumire	-	Reprezentat simbolul de bornă din rețeaua geodezică de stat amplasată pe o movilă (înălțime 2 m), <i>Dealul Flămânzi</i>
M3 Bărateaz	-	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar, fără denumire	-
M4 Bărateaz	-	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar, fără denumire	-
M5 Bărateaz	-	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar, fără denumire	-

Situația livrescă

Prima mențiune găsită de noi a unor movile de pământ la Satchinez aparține lui I. Miloia și este făcută în 1929. În primul rând, I. Miloia descrie săpăturile făcute în movila/cetatea de pământ de aici, numită și *Gomilă*, pe care, conform tradiției orale, exista pe vremuri o biserică¹⁸³. Important este că pe Harta II și pe PDT această cetate este figurată ca o movilă numită *Gradistie/Grădiște*, care are reprezentată pe ea simbolul unei cruci¹⁸⁴. Pe Harta III și *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 22 Kol. XXIV* ea este figurată, de asemenea, ca o movilă, fără denumire, însă, și fără simbolul menționat deja. Pe Harta militară a RSR din 1975, toponimul de *La Gomilă* este dat movelei de pământ numite de noi M1 Satchinez, care este situată la 2 km spre vest de cetatea medievală.

I. Miloia mai numește două movile în hotarul Satchinez, prima dintre ele „situată la cca 2 km. de sat în direcția sud-ost de sat”, care, conform acestor date, este foarte probabil să fie M4 Satchinez, considerată naturală pe baza puținelor „fragmente de ceramică găsite sporadic”¹⁸⁵. Cealaltă movilă este localizată la hotarul cu Biledul, fără indicarea direcției, dar situată la cca 4 km de satul Satchinez¹⁸⁶. Menționarea pe suprafața ei a unei cantități imense de material osteologic uman, dar și de fragmente de material de construcție¹⁸⁷, ne face să credem că poate fi vorba de movila numită de noi M5 Biled, aflată exact pe hotarul dintre Biled și Satchinez, la 4,2 km distanță de Satchinez.

¹⁸³ Miloia 1929, 59–60.

¹⁸⁴ Simbolul respectiv e identic cu cel de pe M13 Biled (*Calvare*, conform Hărții militare a RSR din 1975).

¹⁸⁵ Miloia 1929, 60.

¹⁸⁶ Miloia 1929, 60.

¹⁸⁷ Miloia 1929, 60.

ID	ID Miloia 1929	ID Medeț, Bugilan 1987
M1 Satchinez	-	Poz. 3 (?) ¹⁸⁸
M2 Satchinez	-	Poz. 4 (?) ¹⁸⁹
M3 Satchinez	-	-
M4 Satchinez	Movilă situată la cca 2 km sud-est de sat ¹⁹⁰	-
M5 Satchinez	-	-
M6 Satchinez	-	-
M1 Bărăteaz		-
M2 Bărăteaz		-
M3 Bărăteaz		-
M4 Bărăteaz		-
M5 Bărăteaz		-

Tabelul comparativ de mai sus ne arată mari divergențe între realitatea surprinsă de noi în teren și ceea ce a fost pus în circuitul științific de studiul semnat de F. Medeț și I. Bugilan. Subliniem că, pentru satul Bărăteaz, aceeași sursă menționează doar existența unei singure mobile numite *Dîmponi* sau *Gomilă*, „unde tradiția locală amplasează locul vechii biserici a satului”¹⁹¹. Aceste minore informații coincid cu cele spuse despre movila/cetatea de pământ de la Satchinez, care era numită „gomilă” și pe care să fi fost o „bisericuță”/mănăstire¹⁹², creând premisele unei confuzii.

Movile dispărute/neidentificate

Pe Harta I, la poziția dată de datele GPS 45°56'4.56"N 21°03'14.76"E, este figurată, în apropiere de M4 Satchinez, o movilă care nu a mai fost regăsită în teren.

Harta II oferă alte situații de același gen, primul caz fiind al unei mici mobile situate imediat la nord de M1 Satchinez (date GPS 45°55'51.60"N 20°59'50.64"E), care este afectată iremediabil de amenajarea unui buncăr de beton. Alte două mobile care nu mai fost identificate în teren erau dispuse pe amplasamentele definite de datele GPS 45°54'25.92"N 21°00'18.72"E și 45°54'49.68"N 21° 0'37.08"E.

¹⁸⁸ Medeț, Bugilan 1987, fig. 35 prezintă mobilele de la pozițiile 1, 2 și 3 drept un grup format din trei mobile situate foarte aproape una de cealaltă, într-un șir aproximativ orizontal, numerotate de la vest către est. Singura sursă cartografică care prezintă trei mobile dispuse într-un șir oarecum orizontal, în același areal (aproximativ 3 km vest de sat), este Harta sovietică 1:50.000. Movila numită de noi M1 Satchinez ocupă poziția cea mai estică dintre ele. Verificările noastre în teren nu au identificat aici decât movila M1 Satchinez și, imediat la nord, o cazemată de beton amenajată într-o movilă reprezentată pe Harta II. Din acest motiv, este ușor nesigur care dintre cele trei mobile corespunde mobilei M1 Satchinez, dar am optat pentru poz. 3 din studiul citat.

¹⁸⁹ Semnul întrebării cu privire la echivalarea M2 Satchinez cu movila de la poz. 4 din Medeț, Bugilan 1987, 161 se datorează câtorva inadvertențe din textul celor doi autori, care plasează această movilă la 2,2 km N-V de sat, în locul numit *Sixău*, „între drumul de legătură Satchinez – Gelu și calea ferată”. Conform schiței cartografice din fig. 35, am zice că, mai degrabă, această movilă este situată la nord-nord-vest de sat, poziție care corespunde și amplasamentului M2 Satchinez, amplasată pe marginea pârâului Sicsău. Problemele apar când e vorba de distanțe, M2 Satchinez fiind situată la 1,1 km de sat, jumătatea distanței propuse de F. Medeț și I. Bugilan. O problemă majoră este amplasarea mobilei de la poz. 4 între calea ferată și drumul spre Gelu, areal amplasat la N-E de Satchinez și nu la N-V. Aici există trei mobile găsite de noi, M3, M4 și M5 Bărăteaz, situate, însă, la distanțe mai mari de 3 km de Satchinez. Subliniem și că pe suprafața mobilei M2 Satchinez au fost observate gropi ce se adâncesc în corpul mobilei, putând fi vorba de intervențiile clandestine făcute în anul 1976, precizate de cei doi autori.

¹⁹⁰ Din textul lui Miloia 1929, 60 nu reiese de niciunde că el ar fi sondat, fie și superficial, această movilă, așa cum susțin Medeț, Bugilan 1987, 161, I. Miloia specificând doar că a „cercetat”.

¹⁹¹ Medeț, Bugilan 1987, 105.

¹⁹² Miloia 1929, 59–60. Vezi și Crăciunescu 1929, 94, nr. cat. 2b, care, bazat pe tradiția orală, atribuie distrugerea acestei biserici turcilor.

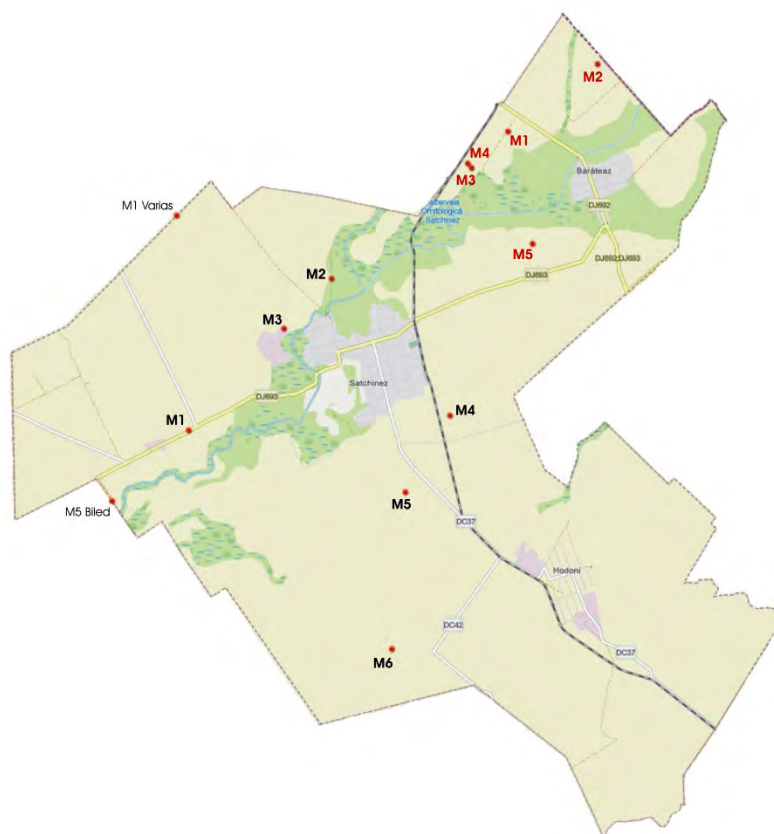

Figura 24: Hartă UAT Satchinez cu dispunerea movilelor de pământ (cu negru este Satchinez, cu roșu este Bărăteaz)

Două movile situate la vest de M1 Satchinez, figureate și de F. Medeleț și I. Bugilan¹⁹³, apar doar pe harta sovietică 1:50.000¹⁹⁴, pe amplasamentele 45°55'44.40"N 20°59'38.40"E și 45°55'44.40"N 20°59'31.20"E. Acestea au fost afectate/nivelate cel mai probabil de construirea unui depozit, în anii '70¹⁹⁵, ce aparține acum de Expert Petroleum.

De menționat sunt și două movile figureate pe Harta militară a RSR din 1975, ambele cu înălțimea de 1 m, la hotarul cu UAT Orțișoara, pe aceeași latitudine ca și localitatea Călacea, pe pozițiile definite de datele GPS 45°56'08.96"N 21° 04'30.30"E și 45°55'26.79"N 21° 04'57.48"E, în acest caz fiind vorba de movile de hotar între cele două UAT-uri.

Un ultim alineat va fi alocat fortificației de pământ de la Satchinez¹⁹⁶ (45°56'12.12"N 21° 1'25.32"E), ce apare pe Harta II, III, PDT figurată ca movilă, dar cercetările arheologice din anul 1979 au relevat aici existența unei structuri de perioadă medievală.

Comuna Săcălaz

Situația cartografică

Sursele cartografice folosite au fost cele trei ridicări topografice austriece/austro-ungare, Planurile Directoare de Tragere și Harta Militară a RSR din 1975, precum și *K. u.*

¹⁹³ Medeleț, Bugilan 1987, fig. 35, poz. 1,2.

¹⁹⁴ <https://geo-spatial.org/harti/#/viewer/openlayers/10>.

¹⁹⁵ Pe fotografiile satelitare disponibile prin proiectul Corona, făcute între anii 1967–1972, se poate vedea că acest depozit nu era construit. Vezi <https://corona.cast.uark.edu/>.

¹⁹⁶ Rădulescu 1980, 524–529.

K. Militärgeographisches Institut, zone 22 Kol. XXIV și K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 23 Kol. XXIV¹⁹⁷.

ID	Prezență/Denumire Harta Josefina (Harta I)	Prezență/Denumire Harta Franciscana (Harta II)	Prezență/Denumire Harta Franciscano-Josefină (Harta III) – Planuri Directoare de Tragere (PDT)	Prezență/Denumire Harta Militară RSR 1975
M1 Beregsău	-	Reprezentată în clar <i>Kaiser-Hügel</i>	Reprezentată în clar <i>Kaiserhügel</i> (Harta III) <i>Mov. Împăratului (Kaiserhügel)</i> (PDT)	Reprezentat simbolul de bornă din rețeaua geodezică de stat amplasată pe o movilă (înălțime 3 m), <i>Movila Împăratului</i>
M2 Beregsău	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar <i>Dicker Hügel</i>	Reprezentată în clar <i>Dicker Hügel</i> (Harta III) <i>Movila Diker</i> (PDT)	Reprezentată în clar, înălțime 2 m, fără denumire
M3 Beregsău	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar, înălțime 2 m, fără denumire
M1 Săcălaz	-	Reprezentată în clar, fără denumire	-	-
M2 Săcălaz	-	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar, fără denumire (Harta III)	-

Situația livrescă

Modificările de hotare ale UAT-urilor din Banat au făcut ca M1 Beregsău din abordarea prezentă să corespundă poziției nr. 1 de la Becicherecu Mic din abordarea lui F. Medeleț și I. Bugilan¹⁹⁸.

ID	ID Medeleț, Bugilan 1987
M1 Beregsău	Poz. 1 Becicherecu Mic <i>Movila Împăratului</i>
M2 Beregsău	Poz. 1 Beregsău Mic
M3 Beregsău	-
M1 Săcălaz	-
M2 Săcălaz ¹⁹⁹	-

Movile dispărute/neidentificate

Toponimul *Gomilă* menționat în hotarul satului Beregsău Mare²⁰⁰ își găsește corespondențe pe Harta III, PDT și Harta Militară a RSR din 1975, la vest de sat, dar sub numele de *Gomila Mare*, pe nicio hartă nereprezentând o movilă, ci doar denumirea unui areal situat într-unul dintre coturile unui afluent al pârâului Beregsău.

¹⁹⁷ <https://digitalcollections.nypl.org/items/510d47df-8c19-a3d9-e040-e00a18064a99>.

¹⁹⁸ Medeleț, Bugilan 1987, 105 și fig. 1.

¹⁹⁹ Această movilă, chiar dacă poartă denominativul de M2 Săcălaz și este introdusă în același tabel cu celelalte patru movile identificate în hotarul UAT Săcălaz, aparține acum arealului municipiului Timișoara; aparținea hotarului UAT Săcălaz înainte de 1989. Nereprezentată în figura 25.

²⁰⁰ Medeleț, Bugilan 1987, 106.

Figura 25: Hartă UAT Săcălaz cu dispunerea movilelor de pământ
(cu negru este Săcălaz, cu roșu este Beregsău Mare)

Movila nivelată în 1869 în zona Săcălaz²⁰¹ poate fi integrată în această listă a movilelor aparținând UAT Săcălaz, fără a-i cunoaște, însă, amplasamentul.

Pe Harta II, la sud-est de M1 Beregsău, sunt reprezentate două movile pe pozițiile definite de datele GPS 45°48'38.88"N 21°00'37.44"E și 45°48'34.92"N 21°00'18.72"E; în extremitatea estică a UAT Săcălaz apar trei movile pe amplasamentele 45°46'35.04"N 21°08'44.16"E, 45°46'54.84"N 21°08'17.16" și 45°46'47.64"N 21°08'18.60"E. Alte două movile sunt ilustrate dispuse una lângă alta în sudul satului Săcălaz, spre hotarul cu Sânmihaiu Român, cea mai estică având amplasamentul 45°44'7.08"N 21°07'19.92"E. Alte trei movile sunt reprezentate tot în zona de sud a UAT Săcălaz, la pozițiile 45°43'31.08"N 21°04'49.44"E, 45°44'5.28"N 21°04'0.84"E, 45°44'0.24"N 21°04'0.48"E. Niciuna dintre aceste zece movile nu a mai fost regăsită în teren.

Pe Harta III și PDT apare ilustrată o movilă de dimensiuni mai mari (ne referim strict la diametru), la nord de Beregsău Mic, între acest sat și arealul numit *Gomila Mare*, pe poziția 45°45'30.24"N 20°58'6.60"E.

Harta Militară a RSR din 1975 oferă reprezentarea unei movile cu înălțimea de 1,5 m situată la 380 m E-NE de movila M3 Beregsău, movilă ce nu a putut fi certificată prin verificarea directă a amplasamentului.

Orașul Sânnicolau Mare

Situația cartografică

Sursele cartografice folosite au fost cele trei ridicări topografice austriece/austro-ungare, Planurile Directoare de Tragere și Harta Militară a RSR din 1975, precum și *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 21 Kol. XXIII*²⁰².

²⁰¹ Medeleț, Bugilan 1987, 101, 163.

²⁰² <https://digitalcollections.nypl.org/items/510d47df-8bdd-a3d9-e040-e00a18064a99>.

ID	Prezența/ Denumire Harta Josefină (Harta I)	Prezența/ Denumire Harta Franciscană (Harta II)	Prezență/Denumire Harta Francisano-Josefină (Harta III) – Planuri Directoare de Tragere (PDT)	Prezență/ Denumire Harta Militară RSR 1975
M1 Sânnicolau Mare	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar pe harta III/ <i>Hunka Mare</i>	Reprezentată – înălțime 4 m/ <i>Hunka Mare</i>
M2 Sânnicolau Mare	Reprezentată/ Fără denumire	-	Reprezentată în clar pe harta III și PDT /Fără denumire	Reprezentată – înălțime 3 m/ <i>Odaia Lupului</i>
M4 Sânnicolau Mare	Reprezentată/ Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar pe harta III și PDT /Fără denumire	Reprezentată – înălțime 2 m/Fără denumire
M5 Sânnicolau Mare	Reprezentată/ Fără denumire	-	Reprezentată în clar pe harta III și PDT /Fără denumire	Reprezentată – înălțime 2 m/Fără denumire
M6 Sânnicolau Mare	Reprezentată/ Fără denumire	-	-	-
M7 Sânnicolau Mare	Reprezentată/ Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	-
M8 Sânnicolau Mare	Reprezentată/ Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar pe harta III și PDT /Fără denumire	Reprezentată – înălțime 4 m/Fără denumire
M9 Sânnicolau Mare	-	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar pe harta III și PDT /Fără denumire	-
M10 Sânnicolau Mare	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	-
M11 Sânnicolau Mare	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/ <i>Hotter Hügel</i>	Reprezentată în clar pe harta III/ <i>Wolfshügel</i> ; reprezentată în clar pe PDT/ <i>Movila Lupului</i>	Reprezentată – înălțime 7 m/ <i>Movila Lupului</i>
M12 Sânnicolau Mare	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar pe harta III	Reprezentată – înălțime 1 m/Fără denumire
M13 Sânnicolau Mare	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar pe harta III/ <i>Izákova hunka</i> ; reprezentată în clar pe PDT / <i>Movila lui Miholaț</i>	Reprezentată – înălțime 2,5 m / Fără denumire
M14 Sânnicolau Mare	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar pe harta III/Fără denumire; reprezentată în clar pe PDT / <i>Movila lui Stamate</i>	Reprezentată – înălțime 3 m/ <i>Movila lui Stamate</i>
M15 Sânnicolau Mare	Reprezentată/ Fără denumire	Reprezentată/Fără denumire	Reprezentată pe harta III și PDT/Fără denumire	-
M16 Sânnicolau Mare	Reprezentată/ Fără denumire	Reprezentată/Fără denumire	Reprezentată pe harta III și PDT/Fără denumire	-
M17 Sânnicolau Mare	-	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	Reprezentată ²⁰³ – înălțime 1,5 m/ Fără denumire

²⁰³ Reprezentată la 93 m N-NE de movila identificată de noi drept M17 Sânnicolau Mare.

ID	Prezența/ Denumire Harta Josefină (Harta I)	Prezența/ Denumire Harta Franciscană (Harta II)	Prezență/Denumire Harta Francisano-Josefină (Harta III) – Planuri Directoare de Tragere (PDT)	Prezență/ Denumire Harta Militară RSR 1975
M18 Sânnicolau Mare	Reprezentată/ Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	-
M19 Sânnicolau Mare	-	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar pe harta III și PDT/Fără denumire	-
M20 Sânnicolau Mare	-	-	-	-
M21 Sânnicolau Mare	-	-	-	-
M22 Sânnicolau Mare	-	-	-	-
M23 Sânnicolau Mare	Reprezentată/ Fără denumire	-	-	-
M24 Sânnicolau Mare	Reprezentată/ Fără denumire	-	Reprezentată în clar pe harta III și PDT/Fără denumire	Reprezentată – înălțime 1,5 m/ Fără denumire
M25 Sânnicolau Mare	Reprezentată/ Fără denumire	-	Reprezentată în clar pe harta III și PDT/Fără denumire	Reprezentată – înălțime 1 m/Fără denumire
M26 Sânnicolau Mare	-	-	-	-
M27 Sânnicolau Mare	-	-	-	-
M28 Sânnicolau Mare	-	-	-	-
M29 Sânnicolau Mare	-	-	-	-
M30 Sânnicolau Mare	-	-	-	-
M31 Sânnicolau Mare	-	-	-	-
M32 Sânnicolau Mare	-	-	-	-
M33 Sânnicolau Mare	-	-	-	-
M34 Sânnicolau Mare	-	-	-	-
M35 Sânnicolau Mare	-	-	-	-
M36 Sânnicolau Mare	-	-	-	-
M37 Sânnicolau Mare	-	-	-	-

Situația livrescă

În cazul hotarului administrativ al orașului Sânnicolau Mare, într-un format tabelar similar cu exemplul de la Dudeștii Vechi, vor fi discutate doar movilele din arealul *Puszta Bukova*, acestea fiind cercetate și de G. Kisléghi Nagy și cartate de F. Medeleț și I. Bugilan, precum și de C. Kalciov.

ID	ID Kisléghi Nagy 2015	ID Medeleț, Bugilan 1987	ID Kalciov 1999/Kalcsov 2006
M1 Sânnicolau Mare	Tumul IX Bucova Puszta <i>Hunca Mare</i>	Poz. 1 Cenad ²⁰⁴	Poz. A.10. (Kalciov 1999, 154, nr. cat. A.10.)
M17 Sânnicolau Mare	-	Poz. 12 Sânnicolau Mare	Poz. A.14. (?) (Kalciov 1999, 155, nr. cat. A.14.)
M18 Sânnicolau Mare	Tumul I Bucova Puszta(?)	-	-
M19 Sânnicolau Mare	Tumul II Bucova Puszta	Poz. 2 Bucova	Poz. A.6. (?) (Kalciov 1999, 154, nr. cat. A.6.)
M20 Sânnicolau Mare	Tumul III Bucova Puszta	Poz. 3 Bucova	Poz. A.7. (?) (Kalciov 1999, 154, nr. cat. A.7.)

Pentru aglomerarea de movile situate în arealul dispus la sud și la sud-est/est de orașul actual Sânnicolau Mare, aflate în mare majoritate în același grup cu cele de la Teremia Mare, care urmează cumva ductul canalului Giucoșin/Gigoșin, a fost întocmită o listă comparativă între movilele identificate de noi și cele puse pe schița cartografică aferentă orașului Sânnicolau Mare de către F. Medeleț și I. Bugilan²⁰⁵.

Constatăm că doar în cinci cazuri din zece am putut echivala cu precizie movilele în discuție, iar în alte cinci există dubii cu privire la echivalența dintre movilele identificate în cadrul celor două proiecte, aspect datorat în primul rând relativității date de modul de realizare a hărților într-o vreme în care aplicațiile de mare precizie GIS nu existau.

ID	ID Medeleț, Bugilan 1987
M8 Sânnicolau Mare	Poz. 2
M11 Sânnicolau Mare	Poz. 3
M12 Sânnicolau Mare	Poz. 8
M13 Sânnicolau Mare	Poz. 1 Saravale (?)
M24 Sânnicolau Mare	Poz. 15
M25 Sânnicolau Mare	Poz. 16
M28 Sânnicolau Mare	Poz. 18(?)
M32 Sânnicolau Mare	Poz. 14(?)
M33 Sânnicolau Mare	Poz. 6(?)
M34 Sânnicolau Mare	Poz. 5(?)
M36 Sânnicolau Mare	Poz. 4(?)

Movile dispărute

În această categorie intră și vor fi rediscutate, în primul rând, o parte dintre movilele în care G. Kisléghi Nagy a săpat, în arealul *Bukova Puszta*, la începutul secolului al XX-lea, între anii 1902–1906, mai precis tumulii nr. I, IV, V, VI, VII și VIII²⁰⁶. Tumulul I, dacă luăm în calcul indiciile oferite de Nagy²⁰⁷, apare reprezentat pe *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 21 Kol. XXIII*. Poziția acestei movile este situată la 201 metri spre sud, pe aceeași parcelă, de ceea

²⁰⁴ Această movilă este atribuită de Medeleț, Bugilan 1987, 116 localității Cenad în mod firesc, dacă luăm în calcul teritoriul comunei Cenad din perioada anilor ,80 ai secolului al XX-lea – vezi Berwanger et al. (eds.) 1981, 114–115. Această movilă mai este menționată de Medeleț, Bugilan 1987, 113, unde descoperirile de aici sunt luate în discuție atunci când autorii consideră în mod eronat că movila Bucova IX cercetată de Nagy în 1907 este o movilă „amplasată la circa 1100 m de Hunca Mare”. Conform lui Nagy 2015, 169, movila Hunca Mare de la Bucova Puszta are codul denominativ movila IX.

²⁰⁵ Medeleț, Bugilan 1987, 165, fig. 38.

²⁰⁶ Nagy 2015, 82, 99–100, 113, 129, 130, 133, 140.

²⁰⁷ Nagy 2015, 82.

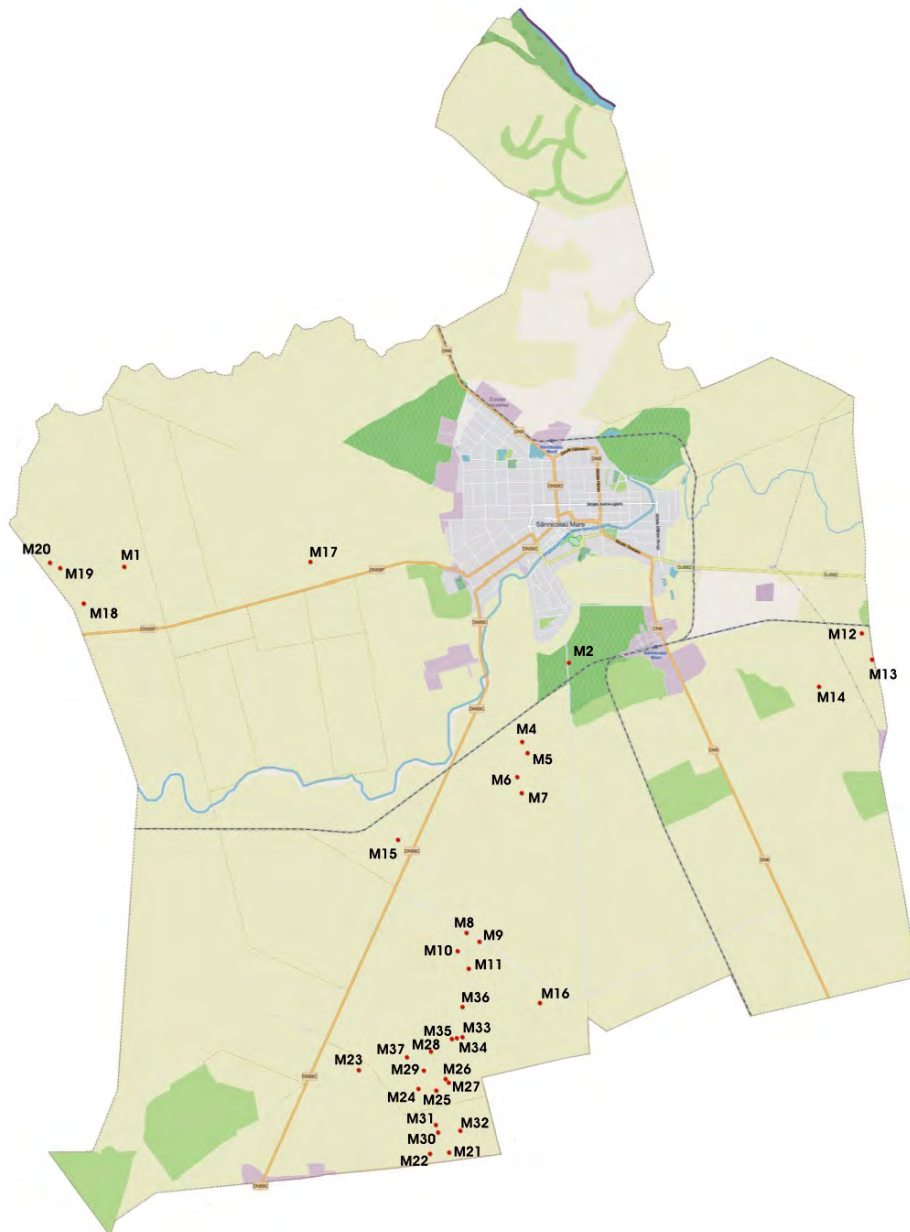

Figura 26: Hartă UAT Sânnicolau Mare cu dispunerea movilelor de pământ

ce noi am identificat ca M18 Sânnicolau Mare, movilă reprezentată pe hărțile I și II habsburgice, dar extrem de afectată de construirea canalului de irigații din fața fermei zootehnice existente acum. Poate fi luat în discuție aspectul ca cele două movile (*i.e.* Tumul I Nagy și M18 Sânnicolau Mare) să fie una și aceeași²⁰⁸, dar, având în vedere inconsistențele remarcate în reprezentările cartografice (Harta austriacă III și PDT privind inexistența unui movile care, conform *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 21 Kol. XXIII*, există), considerăm la acest moment mai veridică includerea tumulului I Bukova Puszta (cf. Nagy) în categoria movilelor dispărute. Tumulul IV de la *Bukova Puszta* a oferit, prin proiectul de cercetare condus de R. Krauß și de D. L. Ciobotaru, date importante legate de structura acestui sit²⁰⁹. În pofida faptului că aici a fost identificat, pe lângă morminte medievale timpurii, și un mormânt de inhumație de tip Yamnaya,

²⁰⁸ Vezi și Floca et al. 2018, 153, Tabel 1 și fig. 11.

²⁰⁹ Vezi Krauß et al. 2018, 158–162.

structura stratigrafică a sitului nu oferă suficiente date pentru a putea vorbi despre un tumul în adevăratul sens al cuvântului²¹⁰, iar aspectul sitului la momentul vizitei noastre în teren (aprilie 2020) nu a oferit posibilitatea observării vreunei ridicături de pământ, astfel că această movilă (tumul IV la Nagy) a cărei poziție este cunoscută (date GPS: 46°04'23.57" N, 20°32'16.04" E)²¹¹ nu a fost trecută pe lista movilelor existente și nici nu a beneficiat de vreo măsurătoare. Aceste aspecte sunt dublate și de faptul că acest obiectiv arheologic nu apare figurat ca movilă pe niciuna dintre sursele cartografice avute la îndemână.

Tumulul V era situat pe răzorul numit *Vordere Banka*, vizibil pe harta III habsburgică, pe PDT și pe *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 21 Kol. XXIII*, nivelarea sa fiind surprinsă de G. Kisléghi Nagy, care, conform mărturiei personale, a încercat și a reușit parțial să salveze, la nivelul înțelegerii sale, informații de ordin arheologic, precum și câteva artefacte²¹². Indiciile legate de poziționarea acestei movile, oferite de arheologul amator, nu sunt suficiente pentru stabilirea cu precizie a amplasamentului acestei movile nivelate²¹³.

Movila numită de G. Kisléghi Nagy ca tumulul VI de la Bucova Pusztá (dimensiuni: 0,25 m înălțime, diametrul de 6–8 m) este situată, conform autorului, la „o distanță de 600 de metri depărtare spre sud de la movila IV din Bucova”²¹⁴. Această ridicătură de pământ a putut fi identificată în teren, având coordonatele GPS 46°04'04.41" N, 20°32'23.29" E, dar ea este, în fapt, un grind (vezi și Harta III habsburgică sau *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 21 Kol. XXIII*, unde imediat la nord de *Hunca Mare* este vizibilă o ridicătură de formă ovală cu diametrul mare de cca 350 m). Acest aspect este subliniat și de caracterul descoperirilor făcute aici de G. Kisléghi Nagy, în speță doar contexte aparținând neoliticului timpuriu²¹⁵.

O movilă ce necesită, de asemenea, includerea în categoria celor dispărute este tumulul VII situat la 40 de pași (cca 30,4 m) spre sud de tumulul VI, cu dimensiuni chiar mai mici decât acesta²¹⁶. Aici a fost identificat doar un schelet înhumat, fără inventar funerar, culcat pe spate, cu capul spre vest și cu picioarele chircite²¹⁷. Această descoperire este una importantă, pentru că minimele informații legate de ea indică, de asemenea, ca și în cazul tumulului IX (*Hunca Mare*)

²¹⁰ Conform Ciocani 2024, 88, 91, 176, în punctul Bucova Pusta IV vorbim și de o așezare neolitică timpurie suprapusă în partea sa estică de un tumul ce conține un mormânt central și câteva morminte secundare (Ciocani 2024, 103–104). Suntem nevoiți să subliniem ușoara inadvertență cronologică realizată de autor atunci când consideră că mormintele de incinerare (după opinia sa, cinci la număr, patru săpate de G. K. Nagy și unul în cadrul proiectului condus R. Krauß și D. L. Ciobotaru) atribuite eneoliticului final ar fi morminte secundare, iar mormântul de înhumare descoperit de proiectul condus de R. Krauß și D. L. Ciobotaru, mormântul primar, central al tumulului. E greu de crezut că mormântul primar atribuit orizontului Yamnaya ar fi mai timpuriu în structura internă a clamatului tumul decât, de exemplu, mormântul de incinerare cu vas de tip Baden (cf. Ciocani 2024, 106) sau Coțofeni (Krauß et al. 2016, 301), descoperit în campania anului 2014 (notă D. Diaconescu).

²¹¹ Poziția acestei movile este reprezentată greșit la Gáll 2015, 234, Harta 1, B /poz. 4, la un punct cu coordonatele GPS 46°03'02.37" N, 20°31'27.06" E (estimate de noi pe baza punctelor de reper din harta citată), poziție situată la 2716 metri direcție S-V față de poziția reală a acestui sit arheologic.

²¹² Nagy 2015, 113–117.

²¹³ Suntem, însă, circumspecți cu privire la poziția acestei movile conform Gáll 2015, 234, Harta 1, B /poz. 9, care, conform estimării noastre pe baza hărții citate, are datele GPS 46°04'55.28" N, 20°33'31.10" E, aspect care, coroborat cu posibilitatea georeferențierii dintre harta satelitară și Harta III habsburgică, oferite de site-ul <https://maps.arcanum.com/en/>, ne arată că poziționarea propusă este situată la o distanță de cca 1 km N-NE față de arealul numit *Vordere Banka*, în imediata apropiere a drumului ce leagă Cheglevici de Sănnicolau Mare, cumva între arealele cu denominativele *Hunka*, *Stier-Wiese* și *Zovinyak*. Pentru o opinie apropiată de cea enunțată de noi, vezi Floca et al. 2018, 153, fig.11.

²¹⁴ Nagy 2015, 129.

²¹⁵ Nagy 2015, 129, 133–135.

²¹⁶ Nagy 2015, 130.

²¹⁷ Nagy 2015, 130.

și Bucova Pusta IV, existența unui mormânt de tip Yamnaya. Astfel, putem sublinia că, într-o arie relativ limitată, situată între ferma *Bukovapuszta* și zona *Vordere Banka*, există un microareal în care au fost descoperite până acum trei morminte aparținând acestui orizont cultural-cronologic, legat, mai nou, de o migrație consistentă dinspre stepele nord-pontice spre Câmpia Panonică.

Tumulul VIII excavat de G. Kisléghi Nagy este localizat la 1300 m est „în linie dreaptă” de ferma *Bukovapuszta*, în stânga drumului ce lega Cenad de Nerău, situat vizavi de o fântână cu cumpănă aflată pe partea cealaltă a drumului menționat²¹⁸. Pe harta III habsburgică am putut identifica respectiva fântână cu cumpănă, movila nefiind reprezentată. Poziția estimată a acestei movile, în funcție de indicațiile oferite de Nagy, are următoarele date GPS: 46°04'11.95" N, 20°32'38.34" E²¹⁹. Trebuie subliniat că această movilă nu a fost identificată în cadrul prezentului proiect.

O a doua categorie de movile dispărute sunt cele identificate și cartate prin proiectul desfășurat între anii 1970–1988 de către F. Medeleț și I. Bugilan²²⁰. Astfel, pentru pozițiile de la numerele 1, 10, 11, 13 și 17 nu au fost identificate movile în arealul propus de cei doi autori, nici în teren, nici în sursele cartografice. Movila de la poziția 11 este indicată ca menționată de o altă sursă²²¹, fără a menționa vreo verificare în teren făcută de F. Medeleț sau de I. Bugilan. Comparația detaliilor oferite de studiul din 1975, care oferă indicii pentru amplasamentul acestei movile „de la *Cărămidăria Veche* spre nord-est în stânga drumului care duce la Saravale/cam în dreptul troiței ce marca intrarea în localitate”, cu datele oferite de harta III habsburgică și de un studiu recent legat de situația siturilor arheologice din zona Sânnicolau Mare²²² ne-a oferit ocazia să putem identifica arealul în care autorii studiului din 1975 au văzut movila cu pricina. Nicio sursă cartografică și nici verificarea din teren nu au oferit posibilitatea identificării vreunei movile reprezentate sau existente aici. Movila cu indicativul numeric 7 din studiul semnat de F. Medeleț și I. Bugilan există pe Harta II habsburgică și pe Harta militară a RSR din 1975 (date GPS: 46°03'32.88" N, 20°40'57.46" E), dar nu a mai fost identificată în teren, iar movila de la indicativul numeric 9 din aceeași sursă, care este reprezentată pe Harta militară a RSR din 1975 purtând toponimul de *Râtu Mare*, cu înălțimea de 1 m și având amplasată o bornă militară pe ea (date GPS: 46°02'13.07" N, 20°41'15.16" E), este în aceeași situație; astfel, aceste movile sunt trecute pe lista movilelor dispărute.

O ultimă categorie de movile dispărute este formată din grupul de trei movile situate imediat la nord de movila M8 Sânnicolau Mare. Ele apar reprezentate pe Harta I, Harta II, Harta III habsburgice, PDT (cu înălțimi de 3 m), Harta militară a RSR din 1975 (înălțimi, de la S spre N, de 1,5 m, 2,5 m și 3 m). Cea mai nordică dintre ele poartă, pe Harta II habsburgică, denumirea de *Blumenhügel* (date GPS 46°01'31.44" N, 20°36'27.00" E), cea de-a doua, pe direcție sudică, are datele GPS 46°01'23.16" N, 20°36'30.60" E, iar cea de-a treia este situată pe amplasamentul definit de datele GPS 46°01'08.40" N, 20°36'24.12" E. Din păcate, toate aceste trei movile nu mai există, pe zona respectivă fiind plantată la acest moment o livadă de pomi fructiferi. În aceeași situație se află și o movilă (date GPS 46°01'42.96" N, 20°35'33.00" E) aflată imediat la sud lângă M15 Sânnicolau Mare, cu deosebirea că aceste două movile (M15 Sânnicolau Mare și cea dispărută) nu sunt reprezentate pe Harta militară a RSR din 1975.

²¹⁸ Nagy 2015, 140.

²¹⁹ Trebuie, din nou, să nu fim de acord cu poziția propusă de Gáll 2015, 234, Harta 1, B /poz. 7, care este situată la cca 615 m E-NE de amplasamentul obținut de noi.

²²⁰ Medeleț, Bugilan 1987, 181. Nu ne dorim să punem sub semnul întrebării acuratețea demersului întreprins de cei doi colegi de breaslă, motiv pentru care trecem aceste movile pe lista movilelor dispărute.

²²¹ Medeleț, Bugilan 1987, 166, nr. cat. 11 indică, în mod corect, drept sursă Moga, Gudea 1975, 141, nr. cat. C (numărul de catalog este completarea noastră).

²²² Floca et al. 2018, 148, fig.10

Pe Harta I habsburgică, în arealul sudic al localității Sânnicolau Mare, sunt vizibile două movile ce nu au mai fost identificate de noi, la amplasamentele definite de datele GPS 46°02'22.56" N, 20°36'19.08" (apare și pe Harta II), respectiv 46°03'08.28" N, 20°36'56.16" E. Harta II ne oferă, de asemenea, câteva situații în care movile reprezentate aici nu au mai fost regăsite în teren: **1.** date GPS 46°03'41.76" N, 20°35'55.32" E, **2.** date GPS 46°03'57.96" N, 20°34'28.20" E (în imediata vecinătate vestică a movilei M17 Sânnicolau Mare), **3.** date GPS 46°04'24.96" N, 20°33'58.32" E, **4.** date GPS 46°05'26.52" N, 20°33'29.52" E (în arealul *Weiszer Graben*), **5.** date GPS 46°04'24.96" N, 20°33'58.32" E. Pe Harta militară a RSR din 1975 apare o movilă cu înălțimea de 1 metru (date GPS 45°59'30.47" N, 20°34'01.07" E) în arealul *Șesu Mărinuț*, movilă ce nu a mai fost identificată; o altă movilă figurată pe același suport cartografic, în apropierea hotarului cu Saravale, este amplasată pe locul definit de datele GPS 46°03'32.82" N, 20°40'57.45" E, dar nici aceasta nu a mai fost regăsită.

Comuna Sânpetru Mare

Situația cartografică

Sursele cartografice folosite au fost cele trei ridicări topografice austriece/austro-ungare, Planurile Directoare de Tragere și Harta Militară a RSR din 1975.

ID	Prezența/ Denumire Harta Josefină (Harta I)	Prezența/Denumi- re Harta Francis- cană (Harta II)	Prezență/Denumire Har- ta Franciscano-Josefină (Harta III) – Planuri Di- rectoare de Tragere (PDT)	Prezență/Denumire Harta Militară RSR 1975
M1 Sânpetru Mare	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/ <i>Dymbu inalt</i>	Reprezentată în clar/Pe PDT numită <i>Lunca Mare</i>	Reprezentată în clar – înălțime 7 m
M2 Sânpetru Mare	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar – înălțime 2 m
M3 Sânpetru Mare	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar – înălțime 2 m
M4 Sânpetru Mare	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată ca o movilă (sau grind) ovală, fără date altimetrice
M5 Sânpetru Mare	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar – înălțime 2,5 m
M6 Sânpetru Mare	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/ Pe PDT numită <i>Țiganca</i>	Reprezentată în clar – înălțime 1,5 m
M7 Sânpetru Mare	-	-	-	-
M8 Sânpetru Mare	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar – înălțime 2,5 m
M9 Sânpetru Mare	-	-	-	-
M10 Sânpetru Mare	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar – înălțime 2,5 m
M11 Sânpetru Mare	-	-	-	-

ID	Prezență/ Denumire Harta Josefină (Harta I)	Prezență/Denumi- re Harta Francis- cană (Harta II)	Prezență/Denumire Har- ta Franciscano-Josefină (Harta III) – Planuri Di- rectoare de Tragere (PDT)	Prezență/Denumire Harta Militară RSR 1975
M12 Sânpe- tru Mare	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Pe harta III denumită <i>Sisitak</i>	Reprezentată în clar/ <i>Movila Șișitac</i> – înălți- me 10,3 m
M13 Sânpe- tru Mare	-	-	Reprezentată(?)	-
M14 Sânpe- tru Mare	-	Reprezentată în clar/ <i>Holumb hotaru</i>	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată ca punct al rețelei geodezice, amplasat pe o movilă – înălțime 3 m
M15 Sânpetru Mare	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată la cca 180 m vest față de poziția reală/ Fără denumire	-
M16 Sânpe- tru Mare	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată la cca 76 m S-SV față de po- ziția reală – înălțime 1 m
M17 Sânpe- tru Mare	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	-
M18 Sânpetru Mare	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	Reprezentată în clar/Fără denumire	-
M19 Sânpetru Mare	Reprezentată/ Fără denumire	Reprezentată/ Fără denumire	-	- Poziția movilei supra- pune amplasamentul unei magazii
M20 Sânpe- tru Mare	Reprezentată/ Fără denumire	-	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată ca punct al rețelei geodezice, amplasat pe o movilă – înălțime 1,5 m
M21 Sânpe- tru Mare	-	-	-	-
M22 Sânpe- tru Mare	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	-	-
M23 Sânpe- tru Mare	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	-
M24 Sânpe- tru Mare	-	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	-
M25 Sânpe- tru Mare	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	-
M26 Sânpe- tru Mare	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	-
M27 Sânpe- tru Mare	-	-	-	-
M28 Sânpe- tru Mare	-	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată ca punct al rețelei geodezice, amplasat pe o movilă – înălțime 2,5 m
M29 Sânpe- tru Mare	-	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	-

ID	Prezență/ Denumire Harta Josefină (Harta I)	Prezență/Denumi- re Harta Francis- cană (Harta II)	Prezență/Denumire Har- ta Franciscano-Josefină (Harta III) – Planuri Di- rectoare de Tragere (PDT)	Prezență/Denumire Harta Militară RSR 1975
M30 Sânpetru Mare	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	-	-
M1 Igriș	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	Reprezentată în clar pe Harta III/Fără denumire	-
M2 Igriș	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	-	-

Situația livrescă

În cazul movilelor de la Sânpetru Mare, am încercat, printr-un articol separat, să creionăm metodologia abordării noastre de la acel moment incipient al proiectului, pe un studiu de caz reprezentativ, așa cum am considerat atunci situația din arealul comunei Sânpetru Mare. În tabelul comparativ ce urmează vom face referire și la studiul respectiv, completând și corectând, acolo unde e cazul, informațiile privitoare la movilele de pământ din această comună; ca element direct de comparație va fi folosit și studiul din 1987 al lui F. Medelet și I. Bugilan pentru localitățile Sânpetru Mare și Igriș²²³. Paisprezece movile, din totalul de 31 identificate de noi în UAT-ul Sânpetru Mare, nu au putut fi asimilate cu vreuna dintre cele menționate în studiul din 1987, care propunea, pentru cele două localități componente, un număr de 24 de movile.

ID	ID Medelet, Bugilan 1987	ID Diaconescu et al. 2017
M1 Sânpetru Mare	Poz. 6	M1
M2 Sânpetru Mare	Poz. 5	M2
M3 Sânpetru Mare	Poz. 4	M3
M4 Sânpetru Mare	Poz. 3	M4
M5 Sânpetru Mare	Poz. 4 Igriș (?) ²²⁴	M5
M6 Sânpetru Mare	Poz. 1	M6
M7 Sânpetru Mare	-	M7
M8 Sânpetru Mare	Poz. 2	M8
M9 Sânpetru Mare	-	M9
M10 Sânpetru Mare	Poz. 9	M10
M11 Sânpetru Mare	-	M11
M12 Sânpetru Mare	Poz. 16	M12
M13 Sânpetru Mare	-	M13
M14 Sânpetru Mare	-	M14
M15 Sânpetru Mare	Poz. 2 Igriș	M15
M16 Sânpetru Mare	Poz. 8 Igriș(?)	M1 Saravale ²²⁵
M17 Sânpetru Mare	Poz. 6 Igriș (?)	M16
M18 Sânpetru Mare	-	Inedită

²²³ Medelet, Bugilan 1987, 167–168, fig. 39 și, respectiv, 139, fig. 23.

²²⁴ Medelet, Bugilan 1987, fig. 23. Asimilarea celor trei movile din hotarul Igrișului, marcate cu semnul întrebării, a fost făcută strict pe modul de dispunere spațială a acestora în figura citată, existând în mod clar dubii cu privire la atribuirea propusă de noi. Este, însă, cert că vorbim de același areal, iar erorile sunt minime. O altă problemă este că în repectiva microzonă noi am identificat patru movile, comparativ cu cele șapte indicate de F. Medelet și I. Bugilan.

²²⁵ Atribuirea eronată în cazul acestei movile (M16), precum și în cazul M17, este doar legată de indicarea poziției pe hartă a movilei nepotrivite, aspect provocat de faptul că, la momentul întocmirii articolului, nu am putut raporta punctele centrale ale movilelor noastre la Harta militară a RSR din 1975 (vezi hărțile de la Diaconescu et al. 2017, 82,84). Valorile datelor GPS oferite în studiul cu pricina sunt cele corecte.

ID	ID Medeleț, Bugilan 1987	ID Diaconescu et al. 2017
M19 Sânpetru Mare	-	Inedită
M20 Sânpetru Mare	Poz. 15	M20
M21 Sânpetru Mare	-	Inedită
M22 Sânpetru Mare	Poz. 10	M22
M23 Sânpetru Mare	-	M23
M24 Sânpetru Mare	Poz. 8	M24
M25 Sânpetru Mare	-	M25
M26 Sânpetru Mare	-	M26
M27 Sânpetru Mare	Poz. 7	Inedită
M28 Sânpetru Mare	-	Inedită
M29 Sânpetru Mare	-	Inedită
M30 Sânpetru Mare	-	Inedită
M1 Igrîș	-	Inedită
M2 Igrîș	-	Inedită

Movile dispărute/neidentificate

Studierea hărților militare austriece ne oferă posibilitatea să observăm că unele dintre movilele figurate pe aceste suporturi cartografice, movile al căror amplasament poate fi identificat ca poziție geografică precisă²²⁶, nu au mai putut fi identificate în teren prin abordarea noastră. În continuare vom oferi datele GPS ale acestor movile, considerate de noi dispărute, precum și hărțile austriece pe care se regăsesc: 46°02'05.28" N, 20°48'21.24" E (hărțile I, II și III), 46°01'57.36" N, 20°48'16.92" E (hărțile I, II și III), 46°00'28.08" N, 20°45'19.80" E (harta I), 46°00'32.40" N, 20°47'49.20" E (harta II), 46°01'31.80" N, 20°48'19.08" E (hărțile I, II și III), 46°02'02.04" N, 20°48'56.52" E (harta I), 46°02'06.00" N, 20°49'49.80" E (harta I), 46°02'08.88" N, 20°50'47.04" E (hărțile I și II, situată pe hotarul cu Periam), 46°00'48.24" N, 20°50'17.16" E (harta I), 46°06'09.00" N, 20°45'27.00" E (harta I, areal Igrîș), 46°08'42.00" N, 20°44'39.84" E (harta I, areal Igrîș) și 46°06'59.76" N, 20°47'11.04" E (harta I, în localitatea actuală Igrîș). Pe Harta militară din 1975 avem, de asemenea, movile figurate, pe care, însă, nu le-am mai regăsit în teren. Aceste amplasamente sunt localizate în următoarele poziții: 46°04'27.93" N, 20°50'16.39" E (areal Igrîș), 46°04'40.29" N, 20°50'16.35" E (areal Igrîș), 46°03'43.54" N, 20°47'41.24" E (areal Igrîș). Nu mai reluăm aici discuția movilelor numite de F. Medeleț și I. Bugilan pe baza publicației lui L. Stepanov, aspect acoperit cu altă ocazie²²⁷.

Considerăm necesară și discutarea movilelor moderne de hotar, dintre care unele poartă puncte geodezice (marcate cu simbol aferent), dintre UAT-urile Sânpetru Mare cu Saravale, Lovrin, Pesac și Periam. Aceste movile nu s-au constituit în ținte ale proiectului nostru, în consecință, nu le-am înregistrat. Cele care au mai rămas în teren (în special limitele Sânpetru Mare cu Pesac și Lovrin) sunt vizibile ca ridicături cu înălțimi de 1–1,5 m și cu diametre de maximum 15 m, fiind dimensional și morfologic diferite, prin raportul dintre înălțime și diametru, de ridicăturile de pământ de natură antropică mai vechi. Conform Hărții militare a RSR din 1975, se pot identifica 3 movile la hotarul Sânpetru Mare cu Saravale, 4 movile la hotarul Sânpetru Mare cu Lovrin, 4 movile la hotarul Sânpetru Mare cu Pesac și una la hotarul Sânpetru Mare cu Periam.

²²⁶ Poziția cursorului mouse-ului, pe oricare dintre hărțile austriece prin aplicația maps.arcanum.com, este însoțită de datele GPS, în format zecimal, ale respectivei locații.

²²⁷ Diaconescu et al. 2017, 44–45.

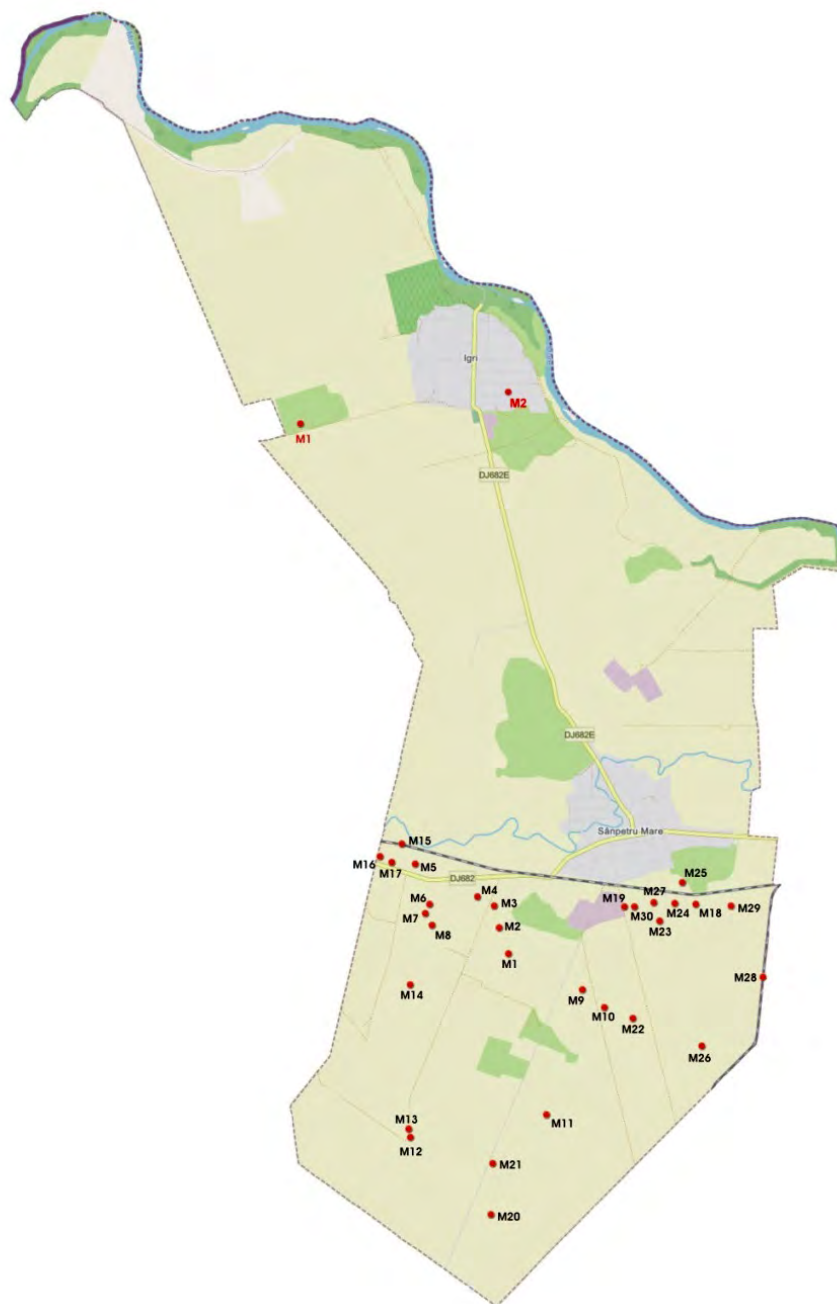

Figura 27: Hartă UAT Sânpetru Mare cu dispunerea movilelor de pământ (cu negru este Sânpetru Mare, cu roșu este Igriș)

Comuna Șandra

Movile dispărute/movile neidentificate

Teritoriul acestui UAT nu beneficiază în literatura de specialitate de vreo mențiune referitoare la vreo movilă de pământ, fapt care pare să își găsească explicația, dacă privim această problemă prin prisma unora dintre sursele cartografice utilizate în prezenta abordare: Harta I, Harta III, PDT și *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 22 Kol. XXIV*.

În schimb, în mod surprinzător, pe Harta II avem nu mai puțin de unsprezece movile figurate în hotarul actual al Șandrei: **1.** 45°53'55.68"N 20°52'10.20"E, **2.** 45°53'40.92"N 20°52'32.16"E, **3.** 45°53'22.92"N 20°52'41.52"E, **4.** 45°55'19.92"N 20°50'50.64"E, **5.** 45°55'37.56"N 20°51'3.24"E,

6. 45°55'44.40"N 20°51'20.88"E, 7. 45°54'33.84"N 20°55'53.04"E, 8. 45°55'3.36"N 20°53'40.20"E, 9. 45°56'2.76"N 20°53'56.76"E, 10. 45°56'20.76"N 20°54'9.36"E, 11. 45°54'52.92"N 20°50'51.36"E. Aceste poziții au fost verificate în teren, dar, din păcate, niciuna dintre movilele figurate pe această hartă nu a mai fost regăsită.

Același lucru se poate spune și despre cele două movile figurate pe Harta Militară a RSR din 1975, unde sunt figurate simbolurile a două borne din rețeaua topografică, amplasate pe două movile, cu înălțimile de 1 m și 2 m, amplasamentele acestora fiind: 1. 45°54'37.59"N 20°55'15.40"E și 2. 45°54'07.00"N 20°52'45.28"E.

Comuna Teremia Mare

Situația cartografică

Pentru acest demers au fost luate în calcul cele trei ridicări topografice austriece/austro-ungare, Planurile Directoare de Tragere și Harta Militară a RSR din 1975. Realizarea tabelului de mai jos a fost considerată cea mai eficientă soluție pentru o vedere de ansamblu. Planurile Directoare de Tragere (PDT – scara 1:20.000) au fost plasate în aceeași coloană cu Harta Franciscană-Josefină (hartă III – scara 1:25.000), câtă vreme prima²²⁸ s-a bazat într-o proporție extrem de mare pe cea de-a doua²²⁹.

ID	Prezență/Denumire Harta Josefină (Harta I)	Prezență/Denumire Harta Franciscană (Harta II)	Prezență/Denumire Harta Franciscană-Josefină (Harta III) – Planuri Directoare de Tragere (PDT)	Prezență/Denumire Harta Militară RSR 1975
M1 Teremia	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar pe harta III/Fără denumire	Reprezentată în clar – înălțime 2 m/Fără denumire
M2 Teremia	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar pe harta III/Fără denumire	Reprezentată în clar – înălțime 4 m/Fără denumire
M3 Teremia	-	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	-
M4 Teremia	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar pe harta III/Fără denumire	Reprezentată în clar – înălțime 3 m/La Movile
M5 Teremia	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar pe harta III/Fără denumire	-
M6 Teremia	-	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	-
M7 Teremia	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	-	-
M9 Teremia	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	-	-
M10 Teremia	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar pe harta III și PDT/Fără denumire	-
M11 Teremia	-	-	Reprezentată în clar pe harta III/Fără denumire	Reprezentată în clar – înălțime 2 m/Fără denumire

²²⁸ <https://www.geo-spatial.org/harti/#/viewer/openlayers/10>.

²²⁹ <https://maps.arcnum.com/en/map/thirdsurvey25000/?layers=osm%2C129&bbox=2114233.870425179%2C6020709.417377541%2C2128785.5696849697%2C6025763.815872898>.

ID	Prezența/Denumire Harta Josefină (Harta I)	Prezența/Denumire Harta Franciscană (Harta II)	Prezență/Denumire Harta Franciscano-Josefină (Harta III) – Planuri Directoare de Tragere (PDT)	Prezență/Denumire Harta Militară RSR 1975
M12 Teremia	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	Reprezentată în clar pe harta III și PDT/Fără denumire	-
M13 Teremia	-	-	-	-
M14 Teremia	-	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	-
M15 Teremia	-	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	-
M16 Teremia		Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar pe harta III/Fără denumire	-
M17 Teremia	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	-
M18 Teremia	-	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	-
M19 Teremia	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Figurată ca fermă
M20 Teremia	-	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	-
M1 Nerău	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar pe harta III și PDT/Fără denumire	Reprezentată în clar – înălțime 2,5 m/Fără denumire
M2 Nerău	-	Reprezentată/Fără denumire	Reprezentată în clar pe PDT/Fără denumire	Reprezentată în clar – înălțime 3 m/Fără denumire
M3 Nerău	-	-	Reprezentată în clar pe PDT/Fără denumire	Reprezentată în clar – înălțime 1 m, amplasată însă la 240 m spre E față de poziția reală/Fără denumire
M4 Nerău	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar pe harta III și PDT/Fără denumire	Reprezentată în clar – înălțime 3 m/Fără denumire
M5 Nerău	-	-	Reprezentată în clar pe harta III/Fără denumire	-
M6 Nerău	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/ <i>Kopf Hügel</i>	Reprezentată în clar pe harta III/ <i>Kopf Hügel</i> Reprezentată în clar pe PDT/ <i>Hunca Mare</i>	Reprezentată în clar – cotă altimetrică 94,6/ <i>Nerău</i>
M7 Nerău	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	Reprezentată în clar pe harta III și PDT/Fără denumire	Reprezentată în clar – înălțime 3 m/Fără denumire
M8 Nerău	Reprezentată în clar/Fără denumire	-	Reprezentată în clar pe harta III și PDT/Fără denumire	-
M10 Nerău	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar pe PDT/ <i>Șântăria</i>	-
M11 Nerău	Reprezentată (?) / Fără denumire	-	Reprezentată în clar pe harta III/Fără denumire	Reprezentată în clar – înălțime 4 m/Fără denumire

ID	Prezență/Denumire Harta Josefină (Harta I)	Prezență/Denumire Harta Franciscană (Harta II)	Prezență/Denumire Harta Franciscano-Josefină (Harta III) – Planuri Directoare de Tragere (PDT)	Prezență/Denumire Harta Militară RSR 1975
M12 Nerău	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar pe harta III și PDT/Fără denumire	Reprezentată în clar – înălțime 2 m/Fără denumire
M13 Nerău	-	-	Reprezentată pe harta III/Fără denumire	-
M14 Nerău	-	-	-	-
M15 Nerău	-	-	-	-

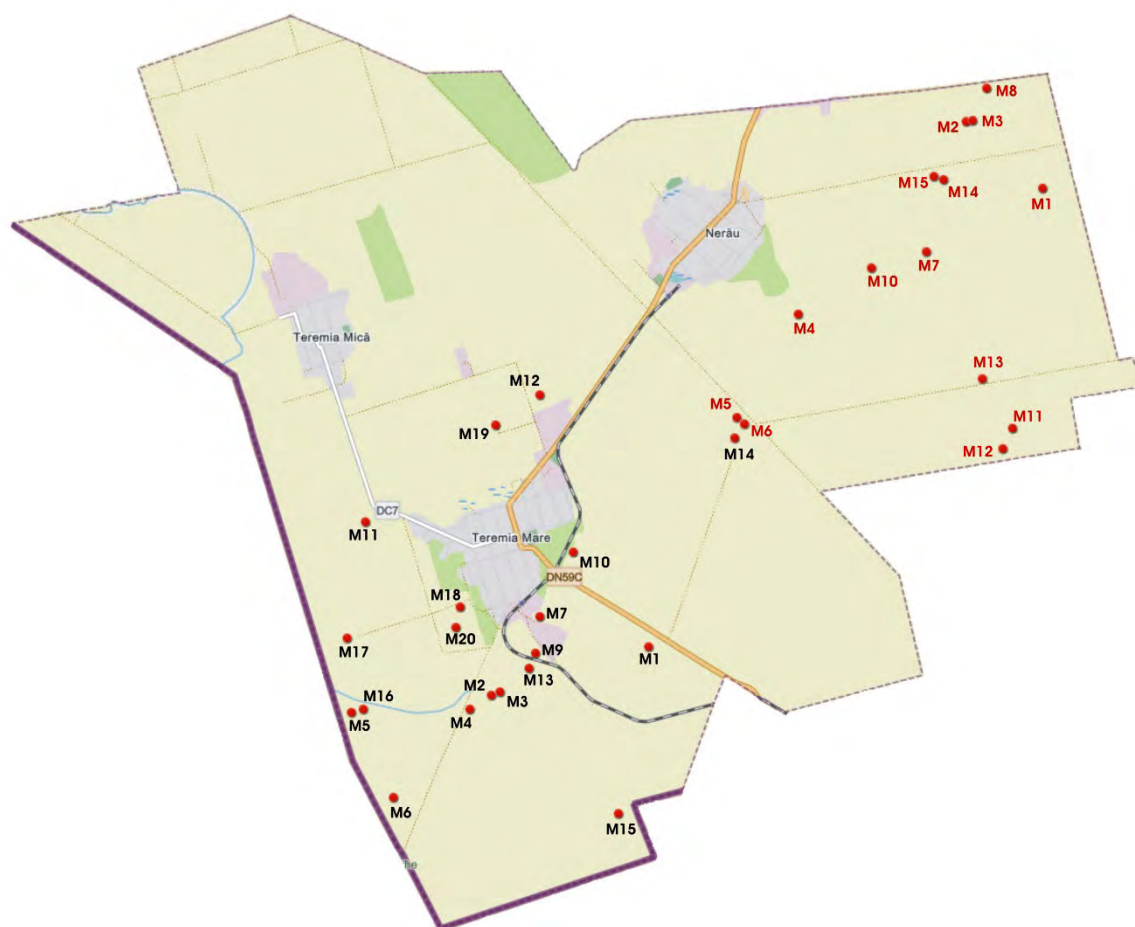

Figura 28: Hartă UAT Teremia Mare cu dispunerea movilelor de pă-mânt (cu negru este Teremia Mare, cu roșu este Nerău)

Situația livrescă

De departe cea mai celebră movilă din actualul areal al comunei Teremia Mare este ce am numit noi M6 Nerău, ce poartă numele de *Kopf Hügel* pe Hărțile Franciscană și Franciscană-Josefină, *Hunca Mare* pe Planurile Directoare de Tragere, *Nerău* pe Harta Militară a RSR 1975, tumulul 6 la Măruia et al. 2011 și movila M15 Teremia Mare la Floca 2017. Chiar dacă aceste două surse bibliografice consideră că G. Kisléghi Nagy ar fi cercetat această movilă în anul 1899, ne vedem nevoiți să aducem o corecție pe care o vedem necesară, legată de afirmatele cercetări efectuate de Kisléghi Nagy în movila *Kopfhügel* și, implicit, de descoperirile aparținând acestui

tumul²³⁰. Conform variantei tipărite a jurnalului arheologic al lui G. K. Nagy, acesta afirmă următoarele: „I-a venit rândul tumulului III din Teremia Mare [Nagy-Teremia], la 11 septembrie. Aceasta se află la 200 m distanță în direcția sud-vest [95], de acea movilă impunător de mare care marchează colțul nordic (dinspre comuna Nerău [Nyerő]) al parcelei numită Milevafeld a domeniului din Comloșu Mare [Nagy-Komlós]; pe harta militară este însemnată sub numele de Kopfhügel...”²³¹. Această movilă (*i.e.* tumulul III), care are indicații suficient de precise privind localizarea sa, este în mod sigur movila cu indicativul prezent, M14 Teremia. Este evident că movila numită *Kopfhügel* este folosită doar ca element de referință pentru explicarea poziției respectivului tumul III. Movila *Hunca Mare* este, însă, cercetată arheologic de I. Miloia în 1929²³², după ce Petru Huffnus din Nerău donase muzeului bănățean vase ceramice ce proveneau dintr-o necropolă de incinerare aflată în imediata vecinătate a mării movile²³³, atribuită începutului primei vârste a fierului²³⁴. Săpăturile efectuate aici (în mai multe zone neprecizate) nu au oferit nicio descoperire antropică, fiind asemănată cu „hunca dela Satchinez”, considerându-se că are în vârf un șanț circular de apărare (?) și fiind considerată punct de observație și de semnalizare²³⁵. Săpăturile efectuate de M. Moga în 1939, rămase inedite, dar semnalate pe baza unor informații oferite de autorul cercetărilor, surprind, de asemenea, în partea superioară a movilei, un șanț circular de apărare²³⁶. În 1983 se face o ridicare topografică și, implicit, se calculează profilele de nivelment, stabilindu-se o înălțime de 11 m și diametrele de 185 m pe axă N-S și de 106 m pe axă E-V²³⁷.

O discuție mai amplă necesită grupul de movile din care face parte *Kopfhügel/Hunca Mare*, deoarece la Medeleț, Bugilan 1987, dacă sunt luate în calcul poz. 4, 5 din Fig. 41 și poz. 1, 2, 3 din fig. 29²³⁸, am avea de-a face cu un grup format din 5 movile foarte apropiate între ele. O altă sursă discută despre existența unui grup de șase tumuli grupați lângă movila considerată dominantă, și anume *Hunca Mare*²³⁹. Situația din teren, precum și observațiile făcute pe baza surselor cartografice ale zonei ne indică faptul că nu avem în acest microareal decât maximum trei movile (numite de noi M14 Teremia, M5 Nerău și M6 Nerău). Sursele cartografice ne arată că avem în zonă o singură movilă pe Harta I austriacă, trei movile pe Harta II, trei movile pe Harta III și o movilă pe PDT; situația cea mai apropiată de cea din teren, în esență identică, este cea de pe Harta III. Astfel, în tabelul prezentat mai sus, am luat în calcul pentru M14 Teremia și M6 Nerău mai multe eventuale poziții numerice din combinarea celor două schițe cartografice din Medeleț, Bugilan 1987 (*i.e.* fig. 29 și 41).

G. Kisléghi Nagy mai cercetează, conform propriului jurnal, încă două movile la Teremia Mare, numite de el tumulii I și II, pe care îi localizează în „acel unghi pe care-l formează drumurile de țară ce se ramifică, unul spre Nakovo [Nákófalva] și celălalt spre Kikinda Mare [Nagykikinda], pornind din aceeași stradă”²⁴⁰. În mod cert, aserțiunea lui C. Flocă, conform căreia aceste două movile nu corespund locației propuse de F. Medeleț și I. Bugilan în locul numit „La Movile”, este corectă²⁴¹,

²³⁰ Vezi Medeleț, Bugilan 1987, 151; informație preluată fără ezitare de Măruia et al. 2011, 338 și n. 2.

²³¹ Nagy 2015, 57.

²³² Medeleț, Bugilan 1987, 151 atribuie greșit această cercetare anului 1939.

²³³ Miloia 1929, 58.

²³⁴ Medeleț, Bugilan 1987, 151.

²³⁵ Miloia 1929, 58.

²³⁶ Medeleț, Bugilan 1987, 151

²³⁷ Răileanu, Gog 1983, 496.

²³⁸ Vezi și comentariul corect, din perspectiva noastră, din Măruia et al. 2011, 347, n. 15.

²³⁹ Răileanu, Gog 1983, 494.

²⁴⁰ Nagy 2015, 55–56.

²⁴¹ Flocă 2017, 681.

dimensiunile oferite de Kisléghi Nagy fiind de 1 m înălțime și 80 m circumferință²⁴² (i.e. 25,47 m diametru *n.n.*) pentru tumulul I, tumulul II fiind considerat mai mic²⁴³. Autorii repertoriului movilelor din pământ din Banat, redactat în 1987, oferă dimensiunile de 4 m înălțime pentru movila nr. 2, cca 2,5 m pentru movila nr. 6 și diametre de 20–25 metri²⁴⁴. Luând în calcul descoperirile făcute de Kisléghi Nagy în cei doi tumuli, este clar că F. Medeleț și I. Bugilan echivalează movila nr. 6 cu tumulul II la Kisléghi Nagy și movila nr. 2 (4 m înălțime) cu tumulul I (1 m înălțime) la același autor. Aceste inconsecvențe privind valorile dimensionale sunt argumente foarte bune în anularea echivalențelor propuse de F. Medeleț și I. Bugilan. Studiarea hărților militare austriece ne indică, pe Harta Franciscană (1819–1869), existența, în extremitatea imediat sudică a satului Teremia Mare, în unghiul format de cele două drumuri menționate de Kisléghi Nagy, a unei movile de pământ, care nu mai apare pe celelalte reprezentări cartografice ale armatei austriece, a cărei poziție este suprapusă astăzi de o clădire de tip siloz/remiză (anexă gară). Luând în calcul valorile dimensionale reduse ale celor două movile (fapt care putea duce la trecerea cu vederea a acestor două ridicături de pământ de către un topograf grăbit) din acest areal și poziția movilei, azi distrusă, menționată pe harta franciscană, considerăm că este extrem de posibil ca aceasta să corespundă tumulului I sau II al lui Kisléghi Nagy.

Cumva, într-o dorită legătură directă cu presupusele, dar inexistentele săpături ale lui Gyula Kisléghi Nagy în movila *Hunca Mare*, se afirmă că, „în același context (? *n.n.*) Gyula sapă și un tumul de dimensiuni mai mici de lângă impresionanta movilă, descoperind un mormânt din perioada migrațiilor, deranjat de depunerea scheletului unui câine”, fără vreo trimitere bibliografică²⁴⁵; lectura jurnalului arheologic scris de Kisléghi Nagy²⁴⁶ ne oferă informații legate de un tumul (numit Tumulul I de la Nerău) foarte aplatizat de lucrările agricole, aflat în hotarul Nerăului, „aproape de movila mare nr. 89”, cercetat în perioada 25 noiembrie – 1 decembrie 1899, unde au fost găsite contextele arheologice descrise de colegii noștri. Având în vedere faptul că cercetările din tumulul III de la Teremia Mare (M14 Teremia) încep în 11 septembrie și se încheie în 12 septembrie 1899 (Nagy 2015, 57, 58), nu înțelegem care sunt condițiile pentru a afirma că este vorba de același context. Oricum, singurul tumul din hotarul Nerăului care are indicativul numeric 89 (în fapt, valoarea altimetrică), de pe harta elaborată de *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 22 Kol. XXIII*²⁴⁷, este ceea ce noi am numit M7 Nerău, iar movila cea mai apropiată este M10 Nerău, numită pe PDT *Șăntăria*. Astfel, este foarte posibil ca și cercetările întreprinse de Kisléghi Nagy începând cu data de 25 noiembrie 1899 să se fi desfășurat în cadrul movilei cu indicativul prezent de M10 Nerău.

O ultimă discuție cu caracter critic necesară este cea legată de movilele M.8 și M.9 din cercetarea întreprinsă de C. Floca. Subliniem utilizarea datelor GPS oferite de autor în verificarea în teren a movilelor indicate și de această sursă în Tabelul 2²⁴⁸. Astfel, în cadrul etapei de cercetare în teren, nu am reușit identificarea acestor movile pe amplasamentul propus de colegul nostru și nici în zona învecinată, aspect bizar, mai ales că valorile cotelor de înălțime pentru cele două movile nu sunt de neglijat, ele fiind de 3 metri pt M.8 și de 3,5 metri pentru M.9²⁴⁹.

²⁴² Incorect la Floca 2017, 682, Tabel 1, poz. 1, care consideră că diametrul movilei este de 80 m.

²⁴³ Nagy 2015, 55–56.

²⁴⁴ Medeleț, Bugilan 1987, 170. Sursa citată de autori pentru valorile dimensionale ale celor două movile, Răileanu, Gog 1983, 494, nu conține nicio informație dimensională de tip diametru pentru movilele de la Teremia, doar faptul că cele mai reliefate movile (cu excepția *Huncii Mari*) nu depășesc înălțimea de 4 metri.

²⁴⁵ Măruia et al. 2011, 338.

²⁴⁶ Nagy 2015, 48–49.

²⁴⁷ <https://digitalcollections.nypl.org/items/510d47df-8bfb-a3d9-e040-e00a18064a99>.

²⁴⁸ Floca 2017, 714, Tabel 2, nr. poz. 8, 9.

²⁴⁹ Floca 2017, 714, Tabel 2, coloana 4 a tabelului.

ID	ID Floca 2017	ID Kislegi Nagy	ID Măruia et al. 2011	ID Medeleț, Bugilan 1987
M1 Teremia	M1	-		Poz. 3 Teremia Mare
M2 Teremia	M3	-		Poz. 7(?) Teremia Mare
M3 Teremia	M2	-		Poz. 2(?) ²⁵⁰ Teremia Mare
M4 Teremia	M4	-		Poz. 6 Teremia Mare
M5 Teremia	M5	-		-
M6 Teremia	M16	-		-
M7 Teremia	M7	-		-
M9 Teremia	-	-		-
M10 Teremia	M10	-		-
M11 Teremia	M11	-		-
M12 Teremia	M12	-		-
M13 Teremia	-	-		-
M14 Teremia	M14/ <i>Hunca Mică</i>	T. III Teremia		Poz. 4 (fig. 41) Teremia Mare sau Poz. 1 (fig. 29)(?) Nerău
M15 Teremia	-	T. X Vizejdia		-
M16 Teremia	M6	-		-
M17 Teremia	M17	-		Poz. 1 Teremia Mare <i>Schlierhügel</i>
M18 Teremia	-	-		-
M19 Teremia	-	-		-

²⁵⁰ Pentru cele trei movile din zona de S și S-SV a Teremiei Mari, ce apar pe harta militară a RSR din 1975 în zona toponimului La Movile, există mici discuții (M3, M2 și M4 în prezentul excurs, de la dreapta la stânga). Dacă luăm în calcul pozițiile acestor trei movile din Medeleț, Bugilan 1987, fig. 41, putem propune ceea ce a făcut și Floca 2017, 714, Tabel 2 și fig. 36. Având în vedere faptul că, în descrierea din text, poziția movilelor 2 și 6 este ușor neclară, cităm: „La aproximativ 1 km sud de vatra satului, se află două movile de pământ.... în locul numit La Movile. Dintre cele două, cea sudică este înaltă de 4 m, câtă vreme cealaltă nu depășește 2,5 m înălțime” – începem să avem dubii și pentru că movila de la poz. 7 nu are parte de nicio descriere, chiar dacă este inclusă în schița cartografică din fig. 41. Valorile altimetrice oferite de Medeleț, Bugilan 1987, 170 pentru movila „sudică” (presupunem noi că este nr. 2) este de 4 m, iar pentru cealaltă (presupunem noi poz. 6) este de 2,5 m. În zonă noi am identificat 3 movile, la fel și C. Floca, la fel ca și F. Medeleț și I. Bugilan. La noi, M2 Teremia=M3 Floca are înălțimea de 4,2 m, iar la Floca 2017, 714, Tabel 2, poz. 3, înălțimea este de 4 m; M3 Teremia=M2 Floca, cu înălțime la noi de 0,6 m, iar la Floca 2017, 714, Tabel 2, poz. 2, înălțimea este de 0,5 m, iar M4 Teremia=M4 Floca este cu înălțimi de 3,1 m la noi și de 3 m la Floca 2017, 714, Tabel 2, poz. 4. Pe baza dimensiunilor putem considera, dacă avem dreptate, că movila „sudică” din textul lui Medeleț, Bugilan 1987 corespunde movilei de la poz. 2, dar atunci apare o inversiune între M2 Teremia la noi cu M3 Teremia la noi, pentru că movila din mijloc la noi are înălțimea de 4 m, pe când la Medeleț, Bugilan 1987, fig. 41 este cea din stânga (aceeași problemă, nesfizată de autor, la Floca 2017).

ID	ID Floca 2017	ID Kislegghi Nagy	ID Măruia et al. 2011	ID Medeleț, Bugilan 1987
M20 Teremia	-	-		-
M1 Nerău			T.1	-
M2 Nerău			T.2	_251
M3 Nerău			T.3	_252
M4 Nerău			T.4	_253
M5 Nerău	M13 Teremia		T.5	Poz. 2 (fig. 29) (?) Nerău
M6 Nerău	M15 Teremia		T.6	Poz. 1 sau 3 (fig. 29) Nerău sau poz. 5 (fig. 41)(?) Tere- mia Mare
M7 Nerău			-	Poz. 4 Nerău <i>Movila lui Dogan</i>
M8 Nerău			-	-
M10 Nerău		T.I Nerău	-	-
M11 Nerău			-	-
M12 Nerău			-	Poz. 1 (fig. 47) arondată la Vizejdia
M13 Nerău			-	-
M14 Nerău			-	-
M15 Nerău			-	-

Movile dispărute/neidentificate

În această categorie pot fi incluse cele două movile de la Teremia Mare, numite de Kisléghi Nagy tumulii I și II. Ele apar reprezentate pe *Marienföld possessionis metale instrumentum* (1799)²⁵⁴, iar pe harta Franciscană (1819–1869) este reprezentată doar una dintre ele, la intersecția drumurilor către Nakovo și Kikinda²⁵⁵. Construirea căii ferate și a silozului/remizei (anexă

²⁵¹ Măruia et al. 2011, 344, n. 12 consideră că acest obiectiv poate fi cel de la poz. 15 din Medeleț, Bugilan 1987, 166, fig. 38, subliniind însă că „indiciile topografice sunt prea generale”. Urmărind, însă, cotul pe care îl face Gigoșinul la est de Nerău și la V-SV de Tomnatic și poziția limitei de UAT dintre Nerău și Sânnicolau Mare din Medeleț, Bugilan 1987, fig. 29 față de marginea nordică a localității Nerău, este clar că această limită sudică a localității Sânnicolau Mare este identică și cu limita administrativă actuală și este plasată la N de această movilă (M2 Nerău), neputând, în niciun caz, să fie movila de la poz. 15 din arealul Sânnicolau Mare (cf. Medeleț, Bugilan 1987, fig. 38), indicată de Măruia et al. 2011, 344.

²⁵² Măruia et al. 2011, 345, n. 13 consideră că acest obiectiv poate fi cel de la poz. 16 din Medeleț, Bugilan 1987, 166, fig. 38, subliniind însă că „indiciile topografice sunt prea generale”. Având în vedere că M.3 Nerău este situată la 86 m spre est de M.2 Nerău, considerăm, folosind aceleași criterii descrise în nota anterioară, că nu este vorba de movila de la poz. 16 din Medeleț, Bugilan 1987, fig. 38.

²⁵³ Măruia et al. 2011, 346, n. 14 consideră că această movilă ar putea corespunde cu poz. 4 din Medeleț, Bugilan 1987, fig. 29. Luând în calcul proporțiile schiței cartografice din Medeleț, Bugilan 1987, fig. 29, precum și poziția descrisă de Medeleț, Bugilan 1987, 152, nr. cat. 4, considerăm că este vorba de ceea ce noi am numit M7 Nerău.

²⁵⁴ maps.hungaricana.hu/en/MOLTerkeptar/1998/.

²⁵⁵ Nagy 2015, 55–56.

gară) de care vorbeam mai sus au afectat în mod sigur existența celor două movile pe care Kisléghi Nagy le-a cercetat în 10 septembrie 1900.

Între movilele M17 Teremia, pe de-o parte, și M20 Teremia și M18 Teremia, pe de altă parte, pe Harta Franciscană mai era reprezentată o movilă pe care nu am mai identificat-o în teren (date GPS 45°55'27.84" N, 20°30'39.60" E). Imediat la NE de M3 Teremia, tot pe Harta Franciscană, este figurată o altă movilă neidentificată prin prezentul proiect (date GPS 45°55'7.68" N, 20°31'36.48" E). Pe aceeași hartă, la 1,5 km est-nord-est de centrul localității Teremia Mare, este marcată o altă movilă fără nume, neidentificată (date GPS 45°56'12.48" N, 20°33'23.76" E). La E-NE de localitate Teremia Mare, suprapunând mănunchiul de dune ce duc către *Hunca Mare*, mai sunt reprezentate, tot pe Harta Franciscană, un număr de șapte movile care nu au mai fost identificate în prezent. La vest de centrul satului, la 2,44 km, pe același suport cartografic, în apropierea actualei granițe cu Ungaria, este marcată o altă movilă (date GPS 45°55'48.72" N, 20°29'42.72" E), azi dispărută. În apropiere de granița dintre UAT Teremia Mare și UAT Tomnatic, pe Harta I este reprezentată o movilă (date GPS 45°57'34.20" N, 20°37'10.92" E) ce nu a mai fost identificată în prezent.

Comuna Tomnatic

Situația cartografică

Sursele cartografice folosite au fost cele trei ridicări topografice austriece/austro-ungare, Planurile Directoare de Tragere și Harta Militară a RSR din 1975 și *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 22 Kol. XXIII*²⁵⁶.

ID	Prezența/Denumire Harta Josefina (Harta I)	Prezența/Denumire Harta Franciscană (Harta II)	Prezență/Denumire Harta Franciscano-Josefină (Harta III) – Planuri Directoare de Tragere (PDT)	Prezență/Denumire Harta Militară RSR 1975
M1 Tomnatic	Reprezentată în clar/Fără denumire	Reprezentată în clar/ <i>Kisch Hügel</i>	Reprezentată în clar pe harta III/ <i>Kis Hügel</i> ; reprezentată în clar pe PDT/ <i>Movila Mică</i>	Reprezentată în clar – înălțime 4 m/ <i>La Movilă</i>
M2 Tomnatic	-	-	-	-

Granița de sud-est a comunei Tomnatic cu arealul comunei Lovrin este marcată pe Harta militară a RSR din 1975 de patru movile de hotar care au primit indicative numerice plecând de la movila aflată la intersecția dintre granița administrativă și pâraul Galațca (este, de fapt, movila cu indicativul numeric 5., discutată în studiul de caz referitor la comuna Gottlob, aflată la intersecția hotarelor comunelor Gottlob, Tomnatic și Lovrin), mergând spre nord-est. Astfel, respectivele movile au următoarele date GPS: **1.** 45°58'38.9328" N, 20°43'06.2673" E; **2.** 45°58'59.1741" N, 20°43'10.4383" E; **3.** 45°59'12.5371" N, 20°43'11.4357" E; **4.** 46°00'14.6381" N, 20°44'38.7725" E. Dintre acestea, doar movila de la poziția **1.** a mai fost identificată în teren.

Situația livrescă

Gyula Kisléghi Nagy cercetează în arealul Tomnaticului trei movile, numite tumulii I, II și III, precum și o „creastă de pământ” pe care se aflau tumulii I și II²⁵⁷. Tumulii I și II sunt săpați în zilele de 3 și 4 octombrie 1898, în 4 octombrie fiind întreprins un sondaj cu lungimea de

²⁵⁶ <https://digitalcollections.nypl.org/items/510d47df-8bfb-a3d9-e040-e00a18064a99>.

²⁵⁷ Nagy 2015, 34–35, 54–55.

7 m în Tumulul III (*Kis Hügel*), precum și pe creasta/duna pe care se aflau primii doi tumuli²⁵⁸. Începând cu 3 septembrie 1900, arheologul amator reia cercetările din Tumulul III (*Kis Hügel*), activitate care durează o săptămână.

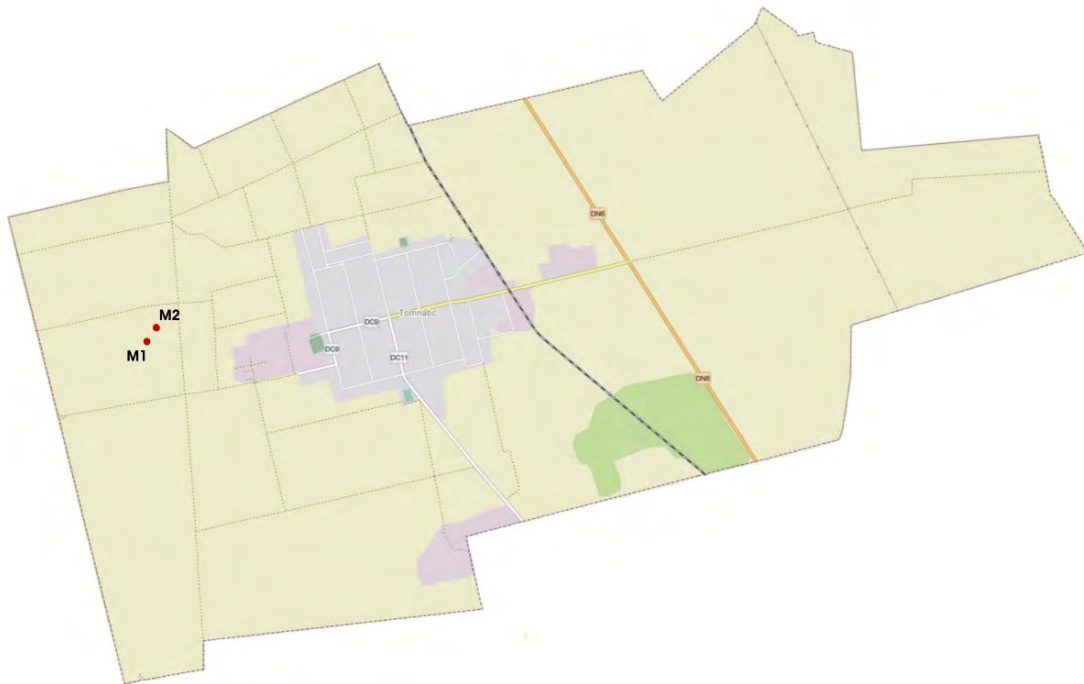

Figura 29: Hartă UAT Tomnatic cu dispunerea movilelor de pământ

ID	ID Kisléghi Nagy 2015	ID Medeleț, Bugilan 1987
M1 Tomnatic	<i>Kis Hügel</i>	Poz. 1 (fig. 43) Tomnatic/ <i>Kleinhügel</i>
M2 Tomnatic	Tumul II(?) Tomnatic ²⁵⁹	_260

F. Medeleț și I. Bugilan cartează în hotarul Tomnaticului un număr de opt movile. Poz. 1 corespunde movilei cu numele *Kleinhügel* (versiune complet germană, care se traduce prin Movila Mică), care e aceeași cu cea numită *Kis Hügel* (versiune bilingvă maghiaro-germană, aceeași traducere). Poz. 2–4 sunt amplasate, conform fig. 43, pe limita administrativă dintre Tomnatic și Sânnicolau Mare. Aceste movile nu au fost identificate pe nicio sursă cartografică și nici în teren. Poz. 5, situată la est de satul Tomnatic la hotarul cu Lovrinul, intră în aceeași categorie a unor movile menționate și neidentificate. Poz. 6 corespunde movilei M1 Vizejdia, nefiind situată în arealul prezent al comunei Tomnatic. Movila de la poz. 7 corespunde Tumulului I din

²⁵⁸ Acest ultim punct cercetat în 4 octombrie 1898 (vezi Kisléghi Nagy 2015, 35, pct. 9) este interpretat de Medeleț, Bugilan 1987, 174 ca o movilă de pământ și înregistrată la poz. 8. În fapt, această „movilă” nu a existat niciodată.

²⁵⁹ Descrierea poziționării tumulului II este destul de vagă. Conform schiței topografice, această movilă este situată la V de satul Tomnatic și la NE de movila *Kis Hügel*. Poate fi movila M2 Tomnatic din prezenta abordare sau movila ce apare pe hărțile I, II, III, PDT, din K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 22, Kol. XXIII și Harta militară a RSR din 1975, scara 1:25.000, sub numele de *Kaling Hügel* pe hărțile II și III. Un argument conjunctural în favoarea faptului că nu ar fi vorba despre movila *Kaling Hügel* (numită de noi preliminar M3 Tomnatic, azi dispărută) este faptul că Kisléghi Nagy nu folosește acest toponim, pe care, cel puțin teoretic, ar fi trebuit să îl cunoască, chiar dacă nu este înregistrat pe K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 22, Kol. XXIII.

²⁶⁰ Pe schița cartografică din Medeleț, Bugilan 1987, fig. 43 nu există nicio movilă care să fie situată în vestul satului și care să fie dispusă la NE de movila *Kis Hügel* (poz. 1 în respectiva imagine).

lista lui Kisléghi Nagy, movilă considerată de noi dispărută (apare pe Harta II). Poz. 8 indică, de fapt, zona în care Kisléghi Nagy a săpat în seara 4 octombrie 1899, areal indicat în mod clar de autorul cercetărilor drept o „creastă de pământ”.

Movile dispărute/neidentificate

Tumulul I (conform Kisléghi Nagy) este descris pozițional ca situat „la o distanță de aproximativ 25 de pași spre comuna Nerău de la așa numita Kis Hügel...”²⁶¹. Cei 25 de pași ca valoare în metri măsoară cca 19 m. Poziția acestui tumul, raportată la movila *Kis Hügel*, spre comuna Nerău, indică o situație către vest, eventual vest-sud-vest față de această movilă. Verificarea din teren nu a oferit nicio urmă a unei movile în arealul vestic al movilei M1 Tomnatic. Având în vedere că movila M2 Tomnatic este situată la 166 m NE de M1 Tomnatic (*Kis Hügel*), suntem nevoiți să considerăm că acest tumul este unul dispărut.

Pe toate cele trei hărți militare austriece, pe *K. u. K. Militärgeographisches Institut*, zone 22, Kol. XXIII, pe PDT și pe Harta militară a RSR 1975, scara 1:25.000, la V-NV de satul Tomnatic (pe harta I satul nu apare reprezentat), la cca 1150 m de *Kis Hügel*, este reprezentată o movilă de pământ, care doar pe hărțile II și III poartă numele de *Kaling Hügel* (date GPS 45°59'32.64" N, 20°38'16.80" E). Până la verificarea în teren, această movilă a fost numită, la stadiul teoretic de pregătire a cartării movilelor din arealul comunei Tomnatic, M3 Tomnatic. În fișa de descriere a acestei movile, verificată în data de 06.05.2020, am notat că „este extrem de afectată de urmele unei construcții din cărămidă și beton; treimea estică se află în circuit agricol, semănată cu porumb. Partea superioară este aplatizată/nivelată”. Luând în calcul faptul că, pe Harta militară a RSR 1975, această movilă este reprezentată în clar cu înălțimea de 2 m, construirea structurii menționate, azi dărămată, este făcută după 1975, cel mai probabil după 1990. Toate datele menționate în descrierea locului unde era situată această movilă nu au făcut posibilă măsurarea a ceea ce a mai rămas din ea. În consecință, această movilă cu indicativul M3 Tomnatic/*Kaling Hügel* este trecută pe lista celor dispărute.

O altă movilă dispărută este figurată pe Harta II la 270 m S-SE față de M1 Tomnatic (date GPS 45°59'2.76" N, 20°37'39.72" E, dar prezența ei în teren nu a putut fi validată. De pe Harta I avem o altă movilă (date GPS 45°58'27.12" N, 20°37'5.88" E) ce nu a mai fost regăsită în vizitele noastre în teren.

Comuna Valcani

Movile dispărute/movile neidentificate

Pentru arealul acestei comune sunt menționate, în articolul semnat de F. Medeleț și I. Bugilan, trei movile de pământ. Prima dintre ele, cu indicativul poz. 1, are amplasamentul poziționat în teritoriul actual al comunei Dudeștii Vechi și este discutată acolo. Movila de la poz. 2, luând în calcul toate reperele de rigoare, nu apare nici pe vreun suport cartografic studiat și nu a fost identificată nici în teren; același lucru îl putem afirma și pentru movila de la poz. 3. Suntem astfel nevoiți să considerăm aceste ultime două movile ca neidentificate/dispărute, cu rezervele date de lipsa reprezentării acestora pe vreuna dintre hărțile istorice folosite de noi în demersul de față.

Analiza cartografică este, de asemenea, zgârcită cu acest areal, căci doar pe Harta I, la cca 1,2 km V de sat, este reprezentată o movilă (date GPS 45°59'49.92" N, 20°22'15.24" E) care poartă pe ea un simbol ce poate fi ori simbolul prost desenat al unei fântâni cu cumpănă, ori

²⁶¹ Nagy 2015, 34.

simbolul desenat cu negru (nu cu roșu, cum apare în legenda Hărții I²⁶²) al unui spațiu destinat execuției prin spânzurare. Un argument în favoarea ultimei variante este faptul că, pe PDT, arealul unde este reprezentată pe Harta I respectiva movilă, cu simbolul aferent, este numită *Vâna Spânzurătorilor*. Verificarea noastră în teren nu a relevat existența vreunei movile pe amplasamentul determinat de analiza cartografică.

Comuna Variaș

Situația cartografică

Sursele cartografice folosite au fost cele trei ridicări topografice austriece/austro-ungare, Planurile Directoare de Tragere și Harta Militară a RSR din 1975, precum și *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 21 Kol. XXIV/zone 22 Kol. XXIV*.

ID	Prezența/Denumire Harta Josefină (Harta I)	Prezența/Denumire Harta Franciscană (Harta II)	Prezență/Denumire Harta Franciscano-Josefină (Harta III) – Planuri Directoare de Tragere (PDT)	Prezență/Denumire Harta Militară RSR 1975
M1 Variaș	-	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar (înălțime 1,2 m), fără denumire (lângă ea se află o bornă din rețeaua geodezică de stat amplasată la sol cu numele de <i>La Hotar</i>)
M2 Variaș	-	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentat simbolul de bornă topografică amplasată pe o movilă (înălțime 3 m), <i>Mvl Pusta</i>
M3 Variaș	-	Reprezentată în clar <i>Nagy Halom</i>	Reprezentată în clar <i>Nagy halom</i> (Harta III) <i>Movila lui Csi??? (PDT)</i>	Pe amplasamentul movilei există reprezentat simbolul unei borne din rețeaua geodezică de stat, amplasată la sol <i>Movila Cîrîci</i>
M4 Variaș	-	Reprezentată, fără denumire	Reprezentată, fără denumire	-
M5 Variaș	-	Reprezentată, fără denumire	Reprezentată, fără denumire ²⁶³	-
M6 Variaș	-	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar, fără denumire	-
M7 Variaș	Reprezentată, fără denumire ²⁶⁴	-	Reprezentată în clar <i>Hunka popi</i> ²⁶⁵	Reprezentată în clar (înălțime 3 m) <i>Hunca Mare</i>
M8 Variaș	-	-	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentat simbolul de bornă topografică amplasată pe o movilă (înălțime 3 m)

²⁶² <https://www.arcanum.com/media/uploads/mapire/legend/firstsurvey.pdf>.

²⁶³ Amplasamentul movilelor de pe Hărțile II și III considerate de noi drept corespondentele movilelor M4 și M5 Variaș sunt situate la cca 100 m spre vest, comparativ cu pozițiile reale, determinate de noi în teren.

²⁶⁴ Amplasamentul movilei reprezentate pe Harta I este definit de datele GPS 45°58'24.24"N 20°52'58.08"E, iar poziția M7 Variaș este 45°58'32.28"N 20°53'7.01"E, existând o distanță de 295 m pe direcția NE-SV între cele două localizări. Având în vedere că e singura movilă reprezentată pe Harta I în arealul respectiv și singura identificată și de noi acolo, considerăm că M7 Variaș corespunde movilei ilustrate pe Harta I, în ciuda diferenței de amplasament.

²⁶⁵ Pe *K. u. K. Militärgeographisches Institut, zone 22 Kol. XXIV*, denumirea este *Hunca Popii*.

ID	Prezența/Denumire Harta Josefină (Harta I)	Prezența/Denumire Harta Franciscană (Harta II)	Prezență/Denumire Harta Franciscano-Josefină (Harta III) – Planuri Directoare de Tragere (PDT)	Prezență/Denumire Harta Militară RSR 1975
M9 Variaș	-	-	-	-
M10 Variaș	-	-	Reprezentată doar pe PDT	-
M11 Variaș	-	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar, fără denumire	Pe amplasamentul movilei există reprezentat simbolul unei borne din rețeaua geodezică de stat, amplasat la sol <i>La Odaie</i>
M1 Gelu	-	Reprezentată în clar, fără denumire	-	Reprezentată în clar (înălțime 2 m)
M2 Gelu	-	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar, fără denumire	-
M3 Gelu	-	Reprezentată în clar, fără denumire	Reprezentată în clar pe PDT, fără denumire	-

Situația livrescă

Tabelul comparativ de mai jos arată că doar în cinci cazuri au putut fi echivalate movilele identificate de noi cu cele atribuite de F. Medeț și I. Bugilan localităților Variaș și Gelu.

ID	ID Medeț, Bugilan 1987
M1 Variaș	Poz. 4 <i>Ketfleska Humka/La Hotar</i>
M2 Variaș	-
M3 Variaș	Poz. 1 ²⁶⁶
M4 Variaș	-
M5 Variaș	Poz. 5
M6 Variaș	Poz. 10
M7 Variaș	-
M8 Variaș	-
M9 Variaș	Poz. 6
M10 Variaș	-
M11 Variaș	-
M1 Gelu	Poz. 3 (?)
M2 Gelu	-
M3 Gelu	-

Tot în acest paragraf suntem nevoiți să discutăm despre movila de la poz. 3 de la Gelu²⁶⁷, care este poziționată de autori în hotarul satului Gelu, în locul numit de ei *Mănăștur*. Conform PDT, locul numit *Mănăștur* corespunde numelui unei movile de pământ, dar aceasta este situată în hotarul UAT Vinga (jud. Arad), în apropiere de satul Mănăștur²⁶⁸ (date GPS 45°59'39.12"N 21° 06'22.32"E) și nu pe suprafața UAT Variaș, aspect clar vizibil, dacă se consultă și granițele

²⁶⁶ Amplasamentul acestei movile pe schița cartografică din Medeț, Bugilan 1987, 177, fig. 46 este chiar la intersecția hotarelor dintre Satu Mare, Periam și Variaș, ceea ce nu este corect.

²⁶⁷ Medeț, Bugilan 1987, 132.

²⁶⁸ Pe Harta III, această movilă, ce poartă pe ea un semn de triangulație, este numită *Monostor*. Pe Harta II este reprezentat pe același amplasament doar un semn de triangulație, ce poartă aceeași denumire de *Monostor*.

UAT-urilor din proiectul Corona²⁶⁹, hotare care corespund cu cele utilizate de F. Medelet și I. Bugilan la momentul redactării studiului lor.

Conform amplasamentului de la poz. 3, propus de F. Medelet și I. Bugilan²⁷⁰, aceasta ar corespunde movilei M1 Gelu, dar detaliile oferite de autori privitoare la denumirea acesteia și la literatura citată ne fac să credem că cei doi autori au făcut o confuzie, motiv pentru care, în tabelul de echivalare de mai sus, movila de la poz. 3 este trecută cu semnul întrebării în aceeași linie de tabel cu movila M1 Gelu.

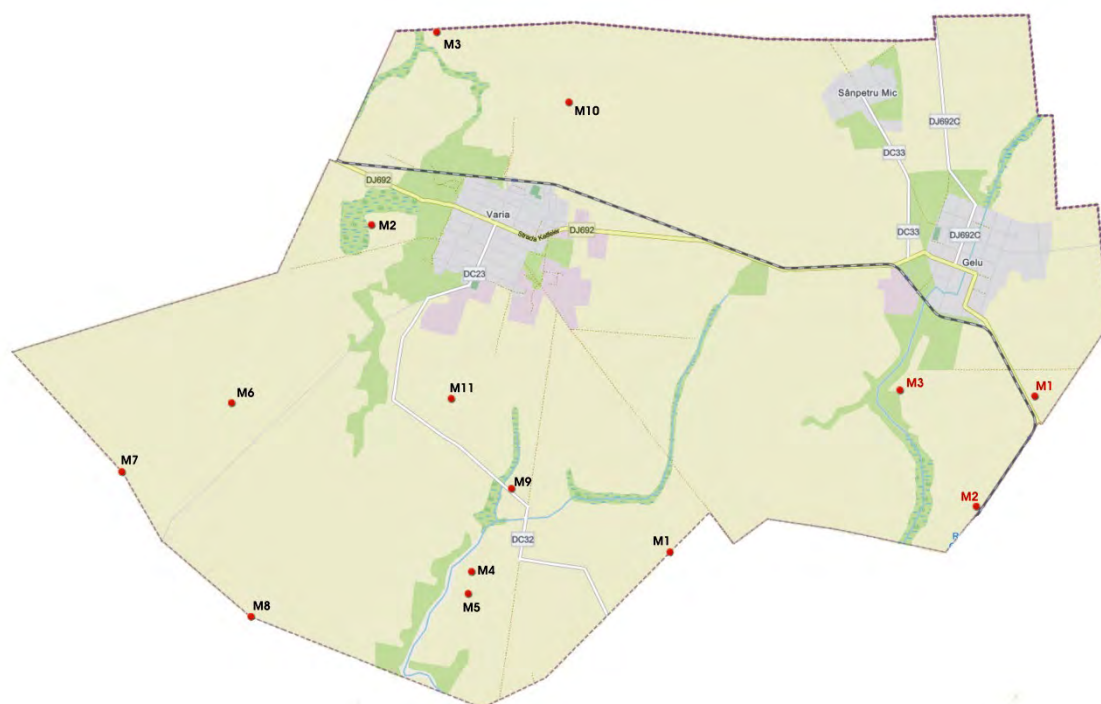

Figura 30: Hartă UAT Variaș cu dispunerea movilelor de pământ (cu negru este Variaș, cu roșu este Gelu)

Movile dispărute/movile neidentificate

Movilele din această categorie, identificabile pe sursele cartografice, apar în principal pe Harta II și, din păcate, nu au fost confirmate de cercetarea de teren. Primele două de care vom vorbi sunt marcate în zona S-V a hotarului UAT Variaș, între movilele M6 și M7 Variaș, pe pozițiile $45^{\circ}58'57.00''\text{N}$ $20^{\circ}53'48.12''\text{E}$ și $45^{\circ}59'0.96''\text{N}$ $20^{\circ}53'59.64''\text{E}$. Alte trei movile sunt ilustrate în zona de sud-est a satului Variaș, fiind prezentate ca amplasate de-a lungul ductului așa-numitului *Römer Schanze* la punctele definite de următoarele date GPS: $45^{\circ}59'17.88''\text{N}$ $20^{\circ}58'0.12''\text{E}$, $45^{\circ}59'5.28''\text{N}$ $20^{\circ}58'14.52''\text{E}$ și $45^{\circ}58'14.52''\text{N}$ $20^{\circ}58'50.16''\text{E}$. La sud-vest de satul Variaș regăsim pe același suport cartografic figurată o movilă la poziția $45^{\circ}59'58.56''\text{N}$ $20^{\circ}56'21.48''\text{E}$. La sud de satul Gelu este ilustrată, de asemenea, o movilă pe amplasamentul dat de datele GPS $45^{\circ}58'49.80''\text{N}$ $21^{\circ}3'6.84''\text{E}$. Pe PDT apar, în arealul hotarului nord-vestic al Variașului, numit *Cralița*²⁷¹, două movile de pământ care sunt amplasate pe linia hotarului cu Satu Mare, la pozițiile definite de datele GPS $46^{\circ}02'16.80''\text{N}$ $20^{\circ}57'54.00''\text{E}$ și $46^{\circ}02'20.40''\text{N}$ $20^{\circ}58'37.20''\text{E}$.

În aceeași categorie, dar de data aceasta bazat pe informațiile livrești, putem încadra movilele

²⁶⁹ <https://corona.cast.uark.edu/atlas#zoom=12¢er=2350591,5783280>.

²⁷⁰ Medelet, Bugilan 1987, 133, fig. 17.

²⁷¹ Conform Medelet, Bugilan 1987, 178, există o movilă numită *Cralița* (poz. 7), amplasată „în apropierea movilei precedente” (i.e. poz. 6, care este situată „la cca 3,5 km sud-est de comună”). Noi am identificat acest toponim pe

pe care nu le-am putut identifica/localiza dintre cele publicate ca aparținând localităților Variaș și Gelu din studiul Medeleț, Bugilan 1987. Mobilele de la poz. 2, 3 Variaș pot fi considerate corespondentele celor două mobile prezente pe PDT și aflate la hotarul cu Satu Mare pe aceeași latitudine cu *Movila Cirici* (M3 Variaș). Mobilele de la poz. 7, 8, 9 nu au putut fi localizate în teren și nici echivalate cu vreuna dintre mobilele identificate de noi. Același lucru trebuie afirmat și despre mobilele de la poz. 1 și 2 de la Gelu, acestea nefiind identificate nici pe teren, nici pe vreuna dintre sursele cartografice folosite de noi.

PDT și pe Harta militară a RSR din 1975 în același loc, în nord-vestul hotarului UAT Variaș, în apropierea mobilei M3 Variaș.

CAPITOLUL V.

DATE PRIVIND MORFOLOGIA MOVILELOR DE PĂMÂNT ȘI O PROPUNERE DE TIPOLOGIE

Având în vedere diversitatea morfologică a movilelor cartate în mod direct (menționăm în mod special categoriile/gradele de aplatizare stabilite pentru observațiile macroscopice asupra acestor ridicături de pământ), am încercat crearea unor criterii de definire a fiecărei movile în parte și, luând în calcul aceste criterii ca variabile, prin analiză multivariată, creionarea unor eventuale grupe morfologice. O încercare de ordonare a unora dintre movilele din prezenta abordare (mai precis cele pe arealul UAT Sânpetru Mare), pe criterii strict dimensionale prin diagrame de tip plot, a mai fost propusă, rezultatele fiind interpretabile mai degrabă la nivel intuitiv²⁷².

Metodologie

Fiecare movilă în sine a fost definită pe baza a patru criterii: valoare dimensională înălțime, valoare dimensională diametru, formă în plan (rotundă, ovală și puternic ovală) și amplasament (pe teren plan, pe grind/dună, interfluviu). Toate aceste tipuri de informații au putut fi extrase din datele obținute prin modelele digitale ale terenului și din planurile topografice realizate pentru fiecare obiectiv măsurat.

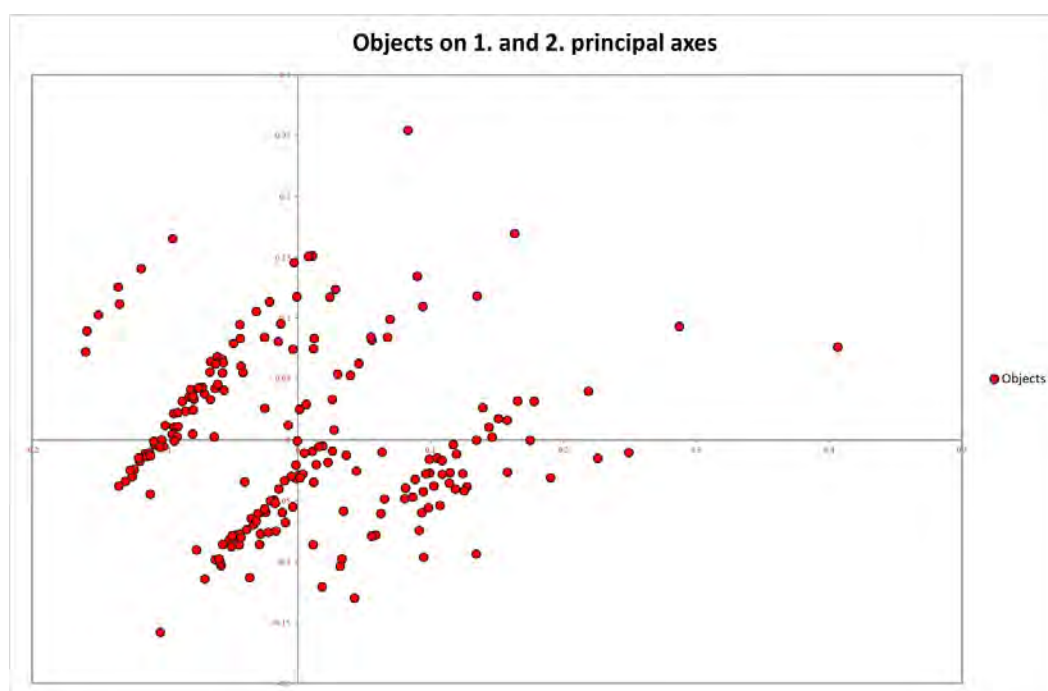

Figura 31: Rezultatele primare ale analizei PCA

²⁷² Diaconescu et al. 2017, 48, fig. 8, 9.

Integrarea acestor date într-un fișier de tip Microsoft Excel, unde pe liniile tabelului de contingență au fost introduse unitățile/obiectele de analiză (*i.e.* movilele de pământ cu indicative numerice și cu apartenență UAT), iar pe coloane, variabilele/tipurile analizei (*i.e.* caracteristicile morfologico-dimensionale descrise mai sus), ne-a oferit posibilitatea, prin aplicația de tip *Add-in* CAPCA v. 2.2²⁷³, să aplicăm analiza de tip *Principal Component Analysis* (PCA) pe setul de date. Rezultatele obținute sunt reprezentate sub formă de diagramă în Figura 31.

La o primă evaluare sunt vizibile patru grupuri mari de movile, cu câteva anomalii situate la extremitățile de sus și de jos ale grupurilor de unități de analiză (vezi Figura 32).

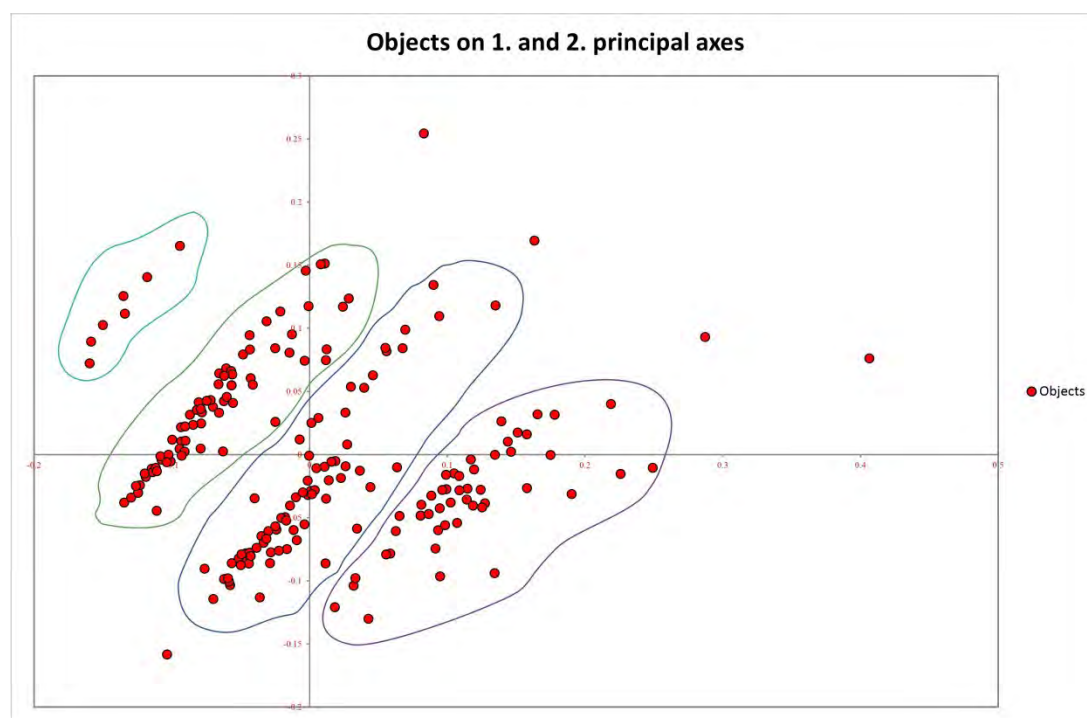

Figura 32: Rezultatele analizei PCA cu marcarea preliminară a celor patru grupări definibile

Interpretarea rezultatelor

Crearea unei coloane în cadrul tabelului de contingență pentru clasificarea unităților de analiză în funcție de rezultatele prezentate în figura de mai sus duce la obținerea colorării grupelor de obiecte de analiză corespunzătoare grupurilor marcate în diagrama de mai sus, oferind o mai bună vizibilitate asupra interpretării rezultatelor (Figura 33).

Grupurile obținute au fost numerotate dinspre stânga spre dreapta, primul dintre ele fiind numerotat cu cifra romană I, iar ultimul, cu cifra romană IV. Pentru grupul II a fost sesizată o singură anomalie, reprezentată cu culoarea roșie și numită *II out* (-lier) în cadrul legendei diagramei, pentru clusterul III avem două asemenea anomalii reprezentate cu culoare galbenă și numite *III out*, iar pentru grupul IV sunt vizibile, de asemenea, două anomalii indicate ca *IV out*.

Dacă discutăm în mod punctual aceste anomalii (engl. *outliers*), constatăm că cea corespunzătoare grupului/clusterului II este movila M10 Dudeștii Vechi, care se remarcă în primul rând printr-un diametru mare, aspect deloc surprinzător câtă vreme această movilă reprezintă, în fapt, o așezare de tip *tell* atribuită neoliticului timpuriu²⁷⁴; cele două anomalii dispuse în cadra-

²⁷³ <https://www.archaeoinfo.dk/capca.htm>.

See also https://www.archaeoinfo.dk/PDF/CAPCA_Version_2.2_manual.pdf (Madsen 2012).

²⁷⁴ Maillol et al. 2004.

nele I și III ale diagramei obținute, ce corespund grupului III, sunt movilele M2 Biled și M15 Sânnicolau Mare (prima se remarcă printr-o înălțime medie/mare și un diametru mare, iar cea de-a doua, printr-o înălțime mică și un diametru redus). Pentru clusterul IV, situat în cadranul I, se pot sesiza două anomalii, M12 Sânpetru Mare și M6 Nerău (cea mai excentrică); ambele movile se remarcă prin cele mai mari valori ale înălțimilor (9,3 m și 10,8 m).

Lista movilelor identificate conform celor patru grupări definite este următoarea:

Grupul/cluster I: M4 Biled, M14 Biled, M5 Comloșu Mare, M8 Comloșu Mare, M9 Comloșu Mare, M16 Dudeștii Vechi, M13 Sânpetru Mare (7 movile);

Grupul/cluster II: M1 Becicherecu Mic, M2 Becicherecu Mic, M2 Beregsău Mare, M3 Beregsău Mare, M1 Biled, M11 Biled, M12 Biled, M19 Biled, M1 Comloșu Mare, M2 Comloșu Mare, M3 Comloșu Mare, M4 Comloșu Mare, M10 Comloșu Mare, M7 Dudeștii Vechi, M14 Dudeștii Vechi, M15 Dudeștii Vechi, M2 Vizejdia, M1 Cărpiniș (Iecea Mică), M2 Cărpiniș (Iecea Mică), M1 Periam, M3 Periam, M5 Periam, M6 Periam, M7 Periam, M1 Lovrin, M2 Lovrin, M1 Pesac, M2 Pesac, M9 Sânnicolau Mare, M19 Sânnicolau Mare, M24 Sânnicolau Mare, M26 Sânnicolau Mare, M32 Sânnicolau Mare, M33 Sânnicolau Mare, M34 Sânnicolau Mare, M37 Sânnicolau Mare, M8 Sânpetru Mare, M9 Sânpetru Mare, M14 Sânpetru Mare, M18 Sânpetru Mare, M20 Sânpetru Mare, M21 Sânpetru Mare, M26 Sânpetru Mare, M29 Sânpetru Mare, M30 Sânpetru Mare, M2 Saravale, M5 Saravale, M8 Saravale, M9 Saravale, M2 Bărateaz, M1 Satchinez, M2 Satchinez, M3 Satchinez, M4 Satchinez, M5 Satchinez, M6 Satchinez, M3 Nerău, M11 Nerău, M12 Nerău, M14 Nerău, M5 Teremia Mare, M7 Teremia Mare, M9 Teremia Mare, M10 Teremia Mare, M15 Teremia Mare, M16 Teremia Mare, M17 Teremia Mare, M18 Teremia Mare, M20 Teremia Mare, M1 Tomnatic, M1 Variaș, M11 Variaș, M1 Săcălaz, M2 Săcălaz, M2 Igrîș (75 movile);

Grupul/cluster III: M1 Beregsău Mare, M5 Biled, M8 Biled, M9 Biled, M10 Biled, M15 Biled, M16 Biled, M17 Biled, M18 Biled, M6 Comloșu Mare, M1 Dudeștii Noi, M1 Dudeștii Vechi, M2 Dudeștii Vechi, M4 Dudeștii Vechi, M11 Dudeștii Vechi, M12 Dudeștii Vechi, M8 Periam, M1 Sânnicolau Mare, M2 Sânnicolau Mare, M6 Sânnicolau Mare, M7 Sânnicolau Mare, M10 Sânnicolau Mare, M12 Sânnicolau Mare, M16 Sânnicolau Mare, M17 Sânnicolau Mare, M18 Sânnicolau Mare, M20 Sânnicolau Mare, M21 Sânnicolau Mare, M22 Sânnicolau Mare, M27 Sânnicolau Mare, M30 Sânnicolau Mare, M31 Sânnicolau Mare, M35 Sânnicolau Mare, M36 Sânnicolau Mare, M3 Sânpetru Mare, M7 Sânpetru Mare, M11 Sânpetru Mare, M15 Sânpetru Mare, M16 Sânpetru Mare, M17 Sânpetru Mare, M19 Sânpetru Mare, M22 Sânpetru Mare, M23 Sânpetru Mare, M28 Sânpetru Mare, M3 Saravale, M6 Saravale, M7 Saravale, M10 Saravale, M11 Saravale (conform figurii 34A e grupul II), M12 Saravale, M13 Saravale, M3 Bărateaz, M5 Nerău, M10 Nerău, M13 Nerău, M15 Nerău, M1 Teremia Mare, M3 Teremia Mare, M4 Teremia Mare, M11 Teremia Mare, M12 Teremia Mare, M19 Teremia Mare, M2 Tomnatic, M3 Variaș, M4 Variaș, M5 Variaș, M6 Variaș, M7 Variaș, M8 Variaș, M9 Variaș, M2 Gelu, M3 Gelu;

Grupul/cluster IV: M3 Biled, M6 Biled, M7 Biled, M13 Biled, M1 Cenad, M7 Comloșu Mare, M3 Dudeștii Vechi, M5 Dudeștii Vechi, M6 Dudeștii Vechi, M8 Dudeștii Vechi, M9 Dudeștii Vechi, M13 Dudeștii Vechi, M1 Vizejdia, M4 Periam, M4 Sânnicolau Mare, M5 Sânnicolau Mare, M8 Sânnicolau Mare, M11 Sânnicolau Mare, M13 Sânnicolau Mare, M14 Sânnicolau Mare, M23 Sânnicolau Mare, M25 Sânnicolau Mare, M28 Sânnicolau Mare, M29 Sânnicolau Mare, M1 Sânpetru Mare, M2 Sânpetru Mare, M4 Sânpetru Mare, M5 Sânpetru Mare, M6 Sânpetru Mare, M10 Sânpetru Mare, M24 Sânpetru Mare, M25 Sânpetru Mare, M27 Sânpetru Mare, M1 Saravale, M4 Saravale, M1 Bărateaz, M4 Bărateaz, M5 Bărateaz, M1 Nerău, M2 Nerău, M4 Nerău, M7 Nerău, M8 Nerău, M2 Teremia Mare, M6 Teremia Mare, M14 Teremia Mare, M2 Variaș, M10 Variaș, M1 Gelu, M1 Igrîș.

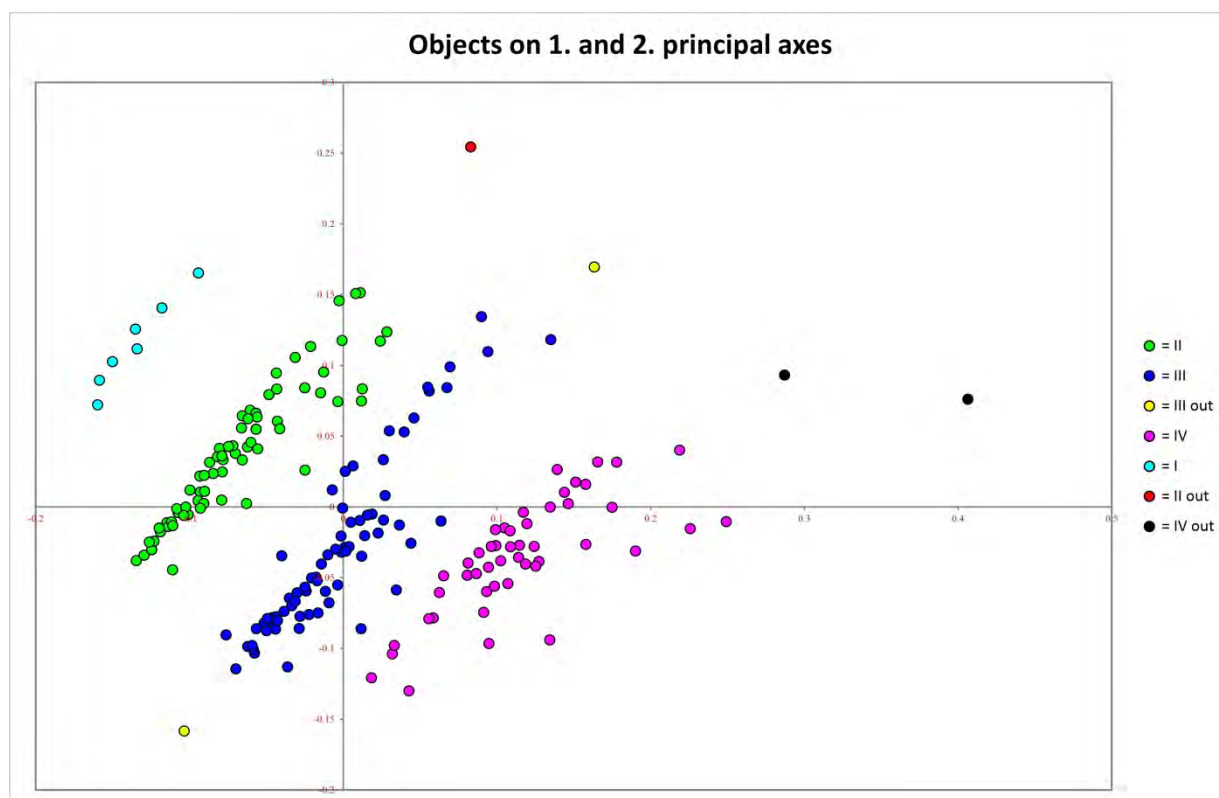

Figura 33: Rezultatele analizei PCA cu marcarea cromatică (folosind funcția de diferențiere pe categorii) a celor patru grupări definite, precum și a excepțiilor/outliers categoriilor II, III și IV

Toată această analiză creează în mod clar patru grupuri morfologico-dimensionale ale movilelor de pământ din arealul abordat. De aici rezidă o primă întrebare: care dintre aceste movile pot fi considerate tumuli?

Discuții

Singura posibilitate avută la dispoziție pentru a răspunde la această întrebare a fost integrarea în câmpul de analiză a unor movile cercetate în arealul Banatului și în imediata sa vecinătate, care s-au dovedit a fi tumuli, pe lângă cei dovediți de cercetările efectuate de G. Kislégy Nagy (aici avem de-a face cu M1 Sânnicolau Mare – tumul IX *Bucova Puszt*²⁷⁵, care aparține în analiza prezentă clusterului III – vezi figura 34, bulină verde închis, cod VII în legenda diagramei). Nu vorbim în acest context de movilele în care sunt identificate morminte secundare pentru fiecare movilă săpată de G. Kislégy Nagy, în mod special referindu-ne la cele încadrabile în etapa Evului Mediu timpuriu. Astfel, au fost introduse în baza de date existentă datele obținute fie prin cercetare directă, fie prin intermediul literaturii de specialitate, datele corespunzătoare tumulilor de la Bodo²⁷⁶, Susani – *Grămurada lui Ticu*²⁷⁷, Susani – *Grămurada de la Jupani*²⁷⁸ și M1, M3 și M4 de la Silvașu de Jos²⁷⁹. Ele au fost incluse în această bază de date ca și categoriile/clustere prezumtive V (cele din bazinul mijlociu al Begăi – Susani și Bodo) și VI (cele de la Silvașu de Jos).

²⁷⁵ Considerat ca aparținând orizontului de influență Yamnaya (Diaconescu 2020, 18).

²⁷⁶ Stratan 1974, 71.

²⁷⁷ Stratan, Vulpe 1977, 30.

²⁷⁸ Diaconescu et al. 2018, 26; Diaconescu et al. 2024, 389–395.

²⁷⁹ Diaconescu 2020, 21, 22.

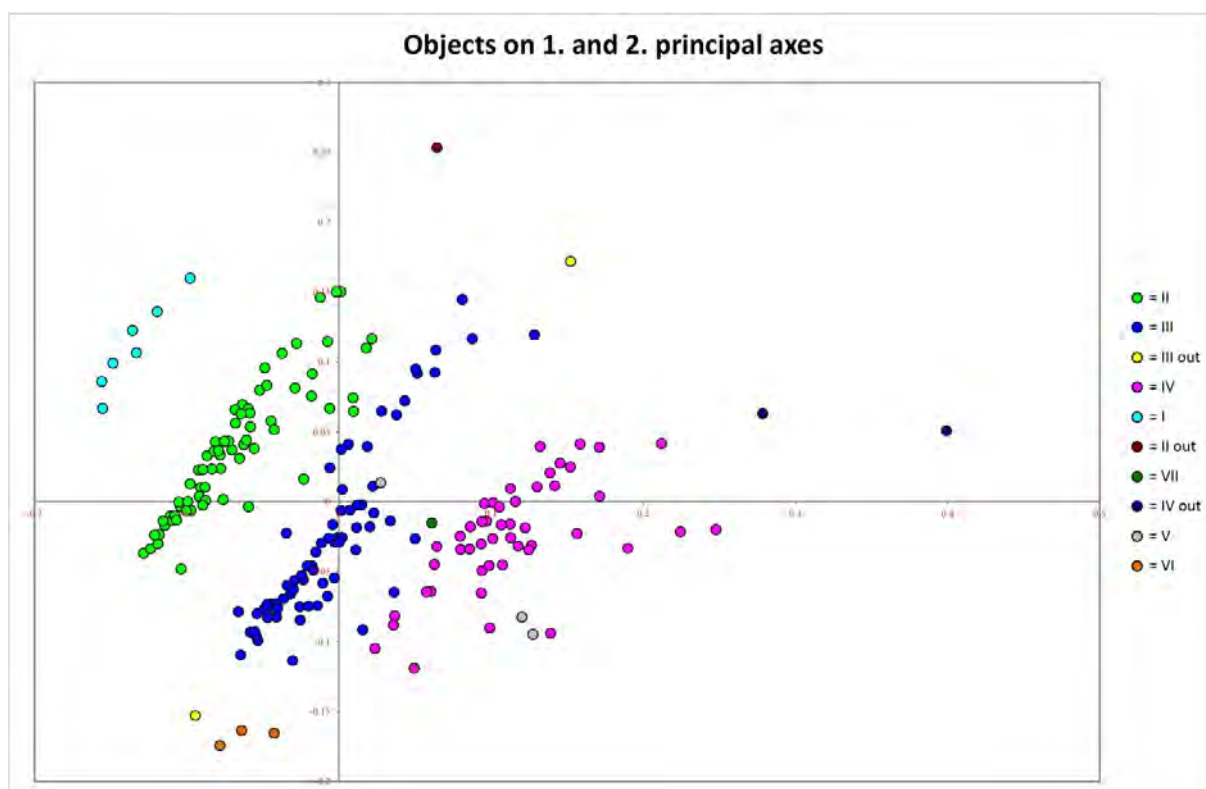

Figura 34: Rezultatele analizei PCA după integrarea în câmpul de analiză a tumulilor de la Susani (2), Bodo (1) și Silvașu de Jos (3)

Diagrama obținută (Figura 34) ne arată că *Grămurada lui Ticu* de la Susani se situează în zona mediană a clusterului III, în cadranul I al graficului (bulină gri), nu departe de M1 Sânnicolau Mare (bulină verde închis), iar movelele de la Bodo – *Movila lui Cardoș* și Susani – *Grămurada de la Jupani* sunt amplasate în cadranul IV (buline gri), în cadrul clusterului IV. Movelele de la Silvașu de Jos sunt dispuse în cadranul III, în zona uneia dintre anomaliiile (*i.e.* M15 Sânnicolau Mare) clusterului III (buline de culoare brun deschis). Situatia acestor trei tumuli în zona *outlier*-ului clusterului III poate fi explicată prin faptul că movelele de la Silvașu de Jos prezintă diametre mai reduse dimensional

comparativ cu majoritatea movelelor din Banatul de câmpie, aspect datorat, cel mai probabil, faptului că tumulii de la Silvașu nu au fost niciodată în circuit agricol, pe când majoritatea (*i.e.* 186) movelelor din Banat sunt arate anual (vezi Figura 35), prezentând cu siguranță un grad de aplatizare mult mai accentuat, prin aceasta având un

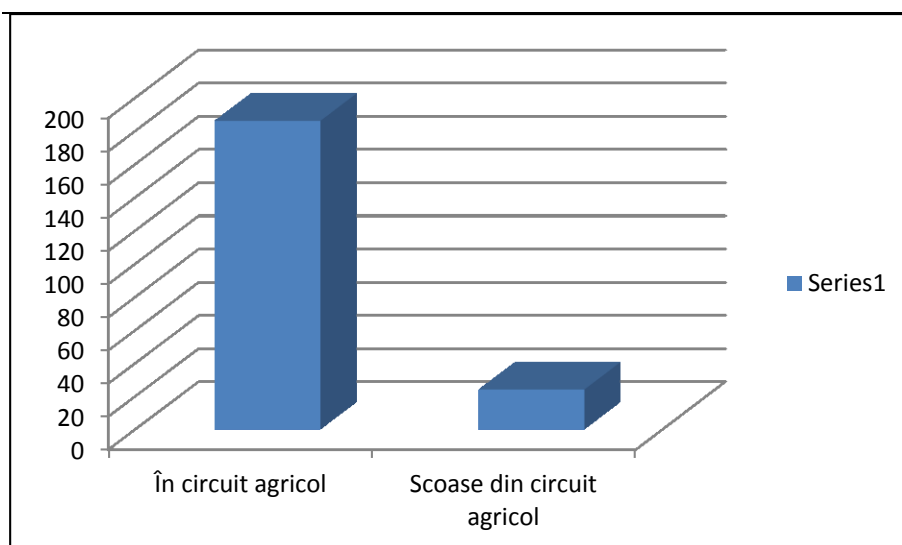

Figura 35: Diagrama cantitativă a movelelor din arealul abordat aflate în circuit agricol sau nu

diametru actual mai mare decât cel din etapa constructivă. Astfel, putem constata că movilele care sunt cu certitudine tumuli (aspect demonstrat prin cercetări arheologice mai vechi sau mai noi) sunt dispuse în clusterii III și IV, aspect care oferă posibilitatea de a afirma că movilele de pământ din acești doi clusteri au o probabilitate ridicată de a reprezenta monumente funerare, în mod cert mult mai mare decât în cazul clusterului II și, mai mult, în cazul clusterului I.

Dacă se dorește o eventuală datare a depunerilor funerare adăpostite de acești tumuli doar pe baza elementelor morfo-dimensionale, acest lucru nu este posibil câtă vreme descoperirile aparținând orizontului eneolitic târziu/etapa timpurie a epocii bronzului de la Sânnicolau Mare, Bodo și Silvașu de Jos (în total, 5 movile) sunt dispuse în clusterii III (Sânnicolau Mare și Silvașu de Jos) și IV (Bodo), la fel ca și cele aparținând etapei târzii a epocii bronzului/etapa timpurie a primei vârste a epocii fierului (Susani – *Grămurada lui Ticu* – clusterul III, Susani – *Grămurada de la Jupani* – clusterul IV).

Aplicând pe același set de date (*i.e.* tabelul de contingență creat ca fișier Excel, ce cuprinde caracteristicile fiecărei movile) același tip de analiză (PCA), dar utilizând și funcția de *K-means clustering* cu un număr de patru clusteri (bazat pe interpretarea cu caracter intuitiv realizată de noi mai sus), folosind ca instrument de lucru *chatbotul* de inteligență artificială generativă dezvoltat de OpenAI, numit ChatGPT, rezultatele obținute (Figura 34A) oferă aceeași dispunere în cadrul diagramei, a movilelor de pământ analizate. Grupările/clusterii de movile oferă, însă, diferențe notabile la o primă vedere. Grupările I și II din figura 34 corespund, cu o singură adăugire (M11 Saravale, considerată în Figura 34 ca aparținând clusterului III), clusterului 3 din figura 34A. Practic, cele două grupări care au o probabilitate scăzută de a fi tumuli/monumente funerare din figura 34 devin un singur cluster în figura 34A. Gruparea III din figura 34 este practic cea mai „demonstată” în noua diagramă, ea fiind împărțită între clusterii 1 și 2 din figura 34A. Apare ca un element inedit clusterul 0, care cuprinde movilele cele mai înalte din gruparea IV, șase la număr, aici incluzând și așa-numitele excepții ale acestei grupări: M6 Nerău, M12 Sânpetru Mare, M2 Teremia Mare, numite de la stânga la dreapta în cadranul I al graficului, și M1 Sânpetru Mare, M11 Sânnicolau Mare, M13 Biled, numite în același mod în cadranul IV. Extrem de interesant este faptul că *Grămurada lui Ticu* de la Susani aparține clusterului 2, ca și cealaltă movilă din hotarul aceleiași localități, *Grămurada de la Jupani*, ambele aparținând aceleiași epoci, mai exact finalului epocii bronzului/debutului primei vârste a epocii fierului. De asemenea, trebuie menționat și că tumulul M1 Sânnicolau Mare aparține clusterului 1, ca și tumulii de la Silvașu de Jos, toate patru aparținând momentului de debut al epocii bronzului. La prima vedere, aceste aspecte ar putea înclina balanța către posibilitatea propunerii unor încadrări cultural-cronologice ale movilelor pe criterii morfo-dimensionale (clusterul 1, etapa timpurie a epocii bronzului, clusterul 2, final de epoca bronzului/debut prima vârstă a epocii fierului), dacă nu ar exista excepția reprezentată de tumulul *Movila lui Cardoș* de la Bodo, care, chiar dacă aparține debutului epocii bronzului, este situat în cadrul clusterului 2.

Cu siguranță, creșterea numărului de proiecte de cercetare care vor viza și prin săpături propriu-zise movilele de pământ din arealul abordat de prezenta propunere va duce la o rafinare a prezentelor rezultate, dar nu credem că va putea oferi date concrete cu privire la posibilitatea unei încadrări cronologice relative a vreunei movile doar pe baza aspectului morfo-dimensional general. Acest lucru este susținut în mod solid de faptul că *Movila lui Cardoș* de la Bodo este situată în diagramele din Figurile 33 și 34A în imediata apropiere a *Grămuradei de la Jupani* de la Susani, indicând o puternică asemănare tipologică; de fapt, descoperirile din cele două movile sunt diferențiate cronologic de un interval de cca 1400 de ani.

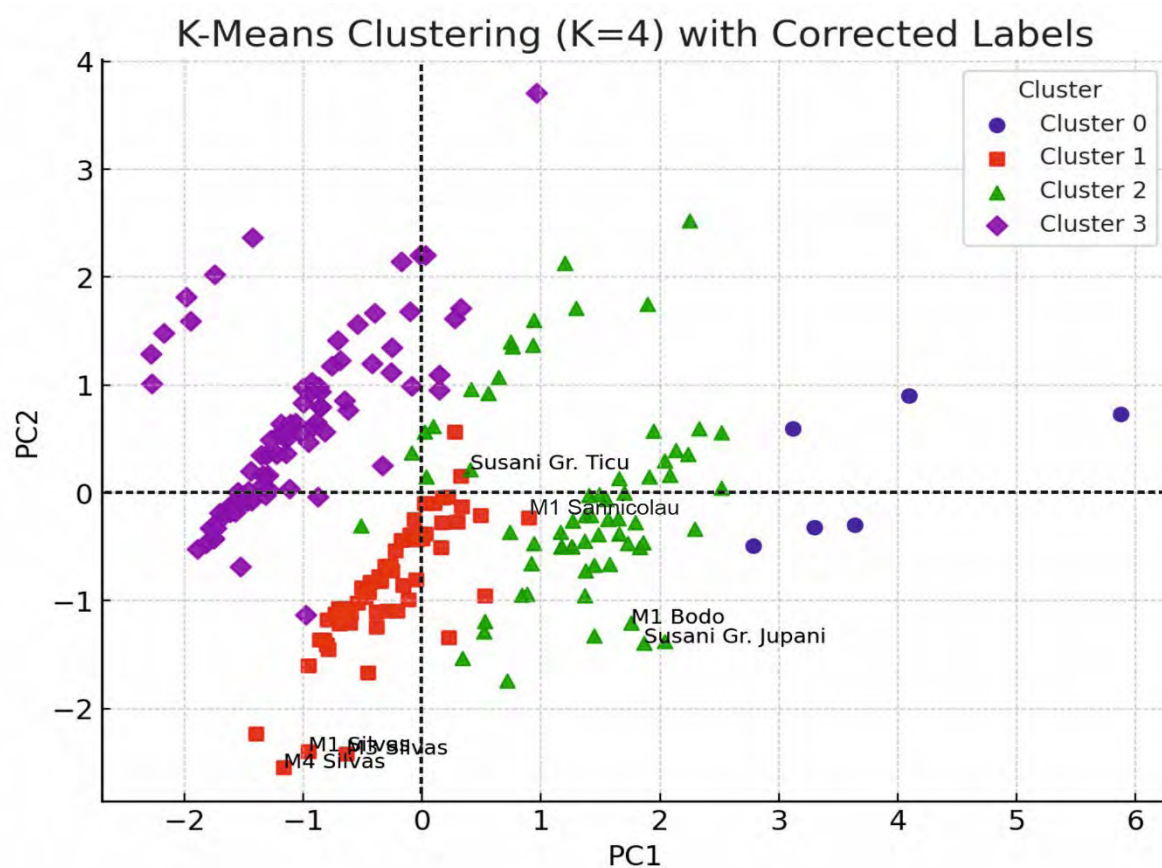

Figura 34A: Rezultatele PCA folosind și funcția de *K-means clustering* (K=4) cu etichetarea movilelor care sunt în mod cert tumuli

CONCLUZII

La acest nivel al excursului suntem nevoiți să încercăm să sintetizăm informația prezentată în acest volum, precum și să subliniem anumite aspecte ce trebuie, din perspectiva noastră, să devină cât mai clare cu putință.

E foarte important, din perspectiva identificării siturilor arheologice, ca primă etapă în protejarea lor, ca o scanare LiDAR cu o rezoluție de 0,5 m/pixel să fie realizată pentru întreg arealul județului Timiș. Pentru majoritatea acestor obiective, acest demers va permite identificarea din birou a amplasamentelor acestora, vizitele din teren fiind utilizate doar pentru confirmarea și completarea informației (tip de sit, tip de materiale arheologice identificate, cronologie relativă, mod de utilizare a terenului) referitoare la acestea. Așa cum spuneam, studiul surselor cartografice este un pas extrem de important, de asemenea, dar nu are acuratețea și precizia unei scanări LiDAR, utilizarea informației oferite de hărți necesitând mai mulți pași intermediari pentru o identificare a unui posibil obiectiv arheologic, precum și o relativitate mult mai mare în ceea ce privește amplasamentul acestuia.

O scanare LiDAR la rezoluția menționată va duce și la crearea unor hărți foarte precise a rețelei hidrografice fosile a județului Timiș, în special în zona de câmpie; folosind Harta zonelor acoperite de apă și predispușe la inundații ale Bazinului Carpatic, înainte de începerea lucrărilor de drenaj din 1938 (*A Kárpát Medence vízborította és árvízjárta területei, az ármentesítő és lecsapoló munkálatok megkezdése előtt*, scara 1:600.000, Budapest 1938)²⁸⁰ și georeferențiind regiunea de interes pentru noi, am obținut Figura 36, unde se poate observa același lucru (sigur, cu mici inadvertențe date de scara la care a fost efectuată harta originală și de acuratețea acesteia) ca și în cazul situației semnalate în capitolul I, mai precis, faptul că movilele de pământ din arealul abordat sunt situate în proximitatea cursurilor de apă active sau inactive. Movilele din zona de nord a satului Dudeștii Vechi, situate pe pachete de sol aluvial din proximitatea Arancăi (vezi capitolul I), sunt amplasate pe harta de mai sus pe zone albastru deschis, zone care, conform legendei hărții, sunt acoperite de apă pe perioade relativ scurte de timp, doar în timpul inundațiilor. Imediat la nord de Dudeștii Vechi, pe aceeași hartă, există un areal colorat cu o nuanță mai închisă de albastru, indicând o zonă acoperită cu apă aproape tot timpul anului (conform legendei hărții maghiare), explicând astfel de ce grupul de movile de la nord de Dudeștii Vechi este format, de fapt, din două subgrupuri întrerupte exact de zona cu pricina.

Totodată, o scanare LiDAR de rezoluție bună va ajuta enorm la identificarea elementelor geomorfologice (e.g. dune de nisip) ale pusteii Banatului, altfel dificil de discernut din fotografiile satelitare, și la relația siturilor arheologice cu acestea. Aceste aspecte vor îmbunătăți în mod considerabil înțelegerea modului în care oamenii se raportau, de exemplu, la cursurile de apă active sau fosile din zona lor de subzistență. Un exemplu foarte solid din această perspectivă

²⁸⁰ Sursa web: https://www.reddit.com/r/MapPorn/comments/x3pnau/pannonian_basin_before_the_rivers_and_lakes_were/#lightbox.

Figura 36: Movilele de pământ identificate dispuse pe segmentul georeferențiat al Hărții zonelor acoperite de apă... 1938, precum și marcarea teritoriului abordat

este teza de doctorat a colegului Cristian Floca²⁸¹, care reușește, pentru o microzonă geografică, să scoată în evidență legătura extrem de puternică dintre oameni și cursurile de apă active sau fosile, de-a lungul evoluției istorice a arealului studiat. În mod cert, din perspectiva relației om-mediu ambiant, mai sunt foarte multe lucruri de făcut, stadiul cercetării având întotdeauna, din perspectiva prezentului perpetuu, un ritm mult mai greoi decât ne dorim la momentul cercetărilor arheologice întreprinse de fiecare dintre noi.

În ceea ce privește situația movilelor de pământ din arealul abordat de noi, am încercat să oferim cât mai multe informații istoriografice cu privire la cele identificate (informații complete de cele existente în fișele din anexa lucrării), dar am făcut și referiri la movilele ce au fost menționate de-a lungul timpului, fie în literatura de specialitate, fie pe reprezentările cartografice și care nu au mai fost identificate de noi în teren. Am încercat să fim cât mai preciși cu privire la verificarea amplasamentelor tuturor movilelor verificate; atunci când nu am reușit, am menționat acest lucru în textul lucrării sau în notele de subsol. Această metodologie ne-a ajutat, suntem siguri, să identificăm într-o proporție de peste 90% movilele de pământ din arealul vizat. Așa cum am menționat deja, 114 movile identificate de-a lungul vremii au putut fi corelate cu cele găsite de noi pentru același teritoriu; privind din perspectiva celor patru categorii definite în cadrul capitolului V, putem spune că 3 dintre aceste movile aparțin categoriei I, 40, categoriei II, 36, categoriei III și 35, categoriei IV.

Aceste aspecte au ajutat la obținerea unor rezultate care arată existența a cel puțin trei concentrații de movile de pământ, caracterizate de o densitate mare, în treimea de nord-vest a actualului județ Timiș (Figura 37) – imaginea în cauză a fost obținută prin utilizarea aplicației online ArcGIS – My Map, unde ca hartă de bază a fost folosită harta satelitară (*Imagery*), peste care au fost adăugate încă trei alte straturi: unul din catalogul online al aplicației (*Corpuri Apa Rauri Lacuri Regim Hidro*) și două din baza noastră de date, *Granițele UAT-urilor vizate* și *Punctele centrale ale*

²⁸¹ Floca 2021.

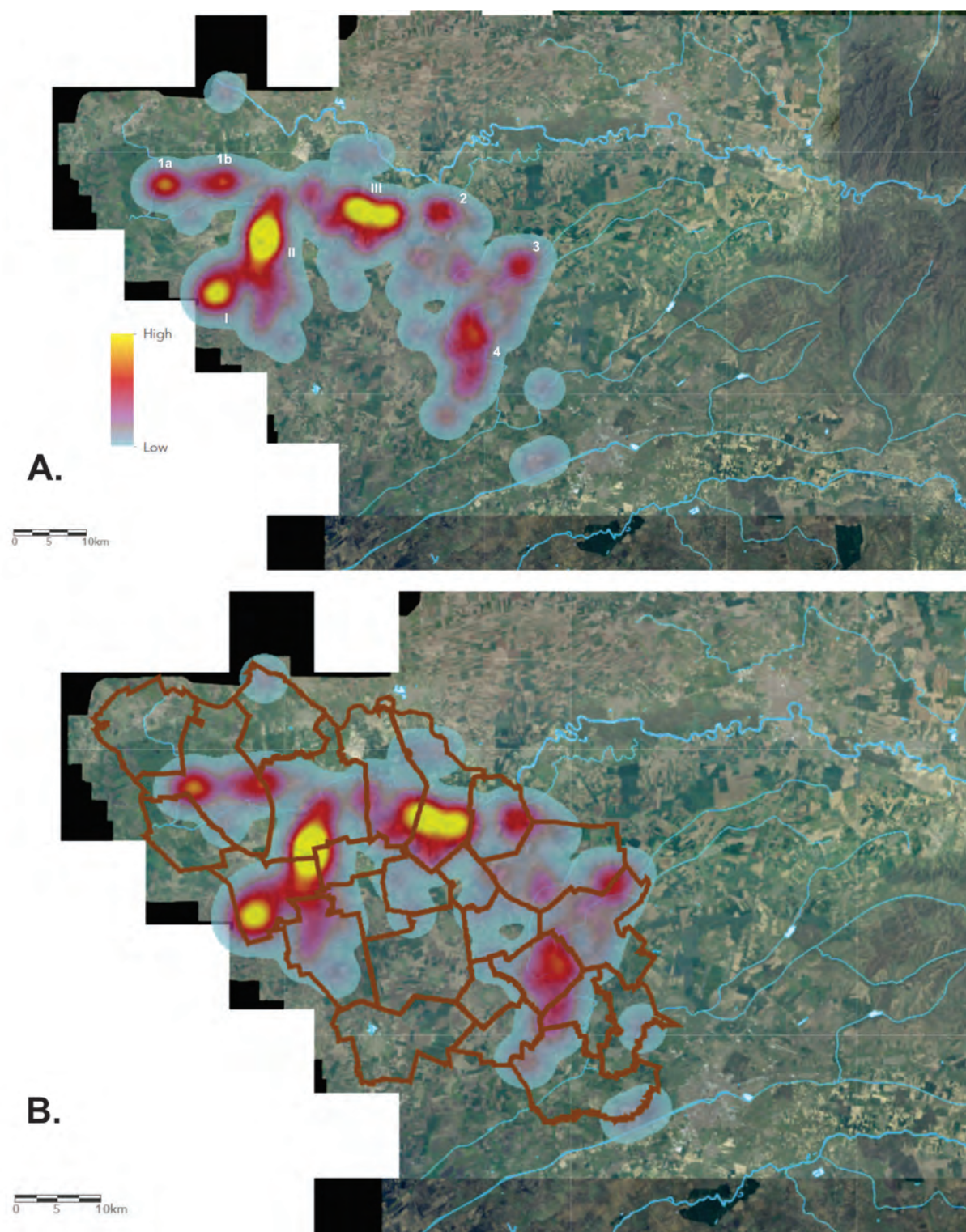

Figura 37: Harta de tip heat map reprezentând zonele cu cele mai mari densități de movile de pământ din arealul abordat (A: harta fără granițe administrative UAT-uri; B: harta cu granițe administrative UAT-uri)

movilelor identificate. Selectarea opțiunii de analiză *Heat Map* din respectiva aplicație online creează tipul de reprezentare bidimensională de tip *kernel density*. Astfel, sunt vizibile cele trei grupuri principale de care am vorbit mai sus (Figura 37A). Primul dintre ele (nr. I) este cel din zona comunei Teremia Mare, unde vorbim strict de movilele grupate în jurul localității Teremia Mare, al doilea (nr. II) este dispus în hotarele comunelor Teremia Mare (zona satului Nerău), Sânnicolau

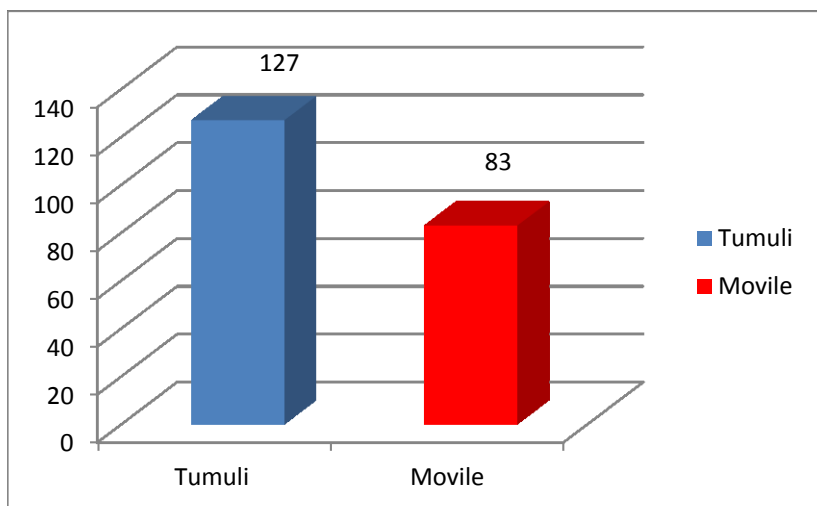

Figura 38: Diagramă cantitativă reprezentând movilele cu probabilitate mărită de a fi tumuli vs. cele cu probabilitate mai mică

acumulări de apă, de care am vorbit mai sus), una în estul ariei UAT Periam (nr. 2), una pe granița dintre hotarele UAT-urilor Variaș și Satchinez (nr. 3 – prin movilele de la Gelu, Bărăteaz și parțial Satchinez) și ultima în hotarul comunei Biled (nr. 4). Movilele de la Comloșu Mare aparțin de grupul nr. II, dar dispunerea lor liniară și ușor rarefiată nu permite o individualizare atât de vizibilă; movilele de la Comloșu Mare și cele de la Teremia Mare (grup nr. I) par două ramificații sudice ale grupului nr. II. Grupului nr. III îi pot fi atribuite și movilele M.12, M.13 și M.14 de la Sânnicolau Mare. Grupa 1b din zona de nord a satului Dudeștii Vechi include și movilele din aria Bucova Pusta, areal aflat în hotarul Sânnicolau Mare. Grupele 3 și 4 sunt parte a unui grup distinct (nr. IV), care se caracterizează printr-o densitate teritorială mai scăzută comparativ cu celelalte trei grupuri definite deja, în grupul nr. IV putând fi incluse și movilele de la Becicherecul Mic și Beregsău Mare. Movilele din vecinătatea Variașului pot fi incluse în grupa nr. 2, împreună cu cele din hotarul Periamului.

Toată discuția de mai sus suferă o nuanțare puternică atunci când, pe suportul cartografic, folosind aceleași unelte și metode ca și mai sus, sunt poziționate movilele din categoriile III și IV, așa cum au fost definite și discutate în capitolul V din prezenta lucrare, ca având cea mai mare probabilitate să reprezinte monumente funerare de tip tumuli (127 de movile de pământ – vezi Figura 38). Această selecție elimină practic 83 de movile (39,52% din totalul acestora), producând în mod real o rarefiere spațială a acestora (Figura 39), modificând ușor grupurile și grupările definite imediat anterior.

Devine astfel evident, conform Figurii 40, că grupurile I, II și III, precum și grupele 1a și 1b, din Figura 37A, devin parte a unei dispuneri destul de unitare (A), cu densitatea cea mai mare tot în zona sudului hotarului Sânnicolaului Mare și Nerăului, în mod cert legată de cursul actual/albiile fosile ale Arancăi, precum și Giucoșinului, mărginite la sud de cursul actual al Galațcâi. Cu excepția grupării nr. 3, redusă la movilele de la Gelu și Bărăteaz, care se individualizează mai clar (dispusă la confluența dintre Sicsău și Apa Mare), celelalte movile rămase fac parte dintr-o dispunere (B) care ține cont de pâraul Apa Mare și de pâraiele tributare din zona de nord-vest (Valea Apei, Pământ Alb, Variaș).

Din perspectiva cronologiei acestor movile de pământ, reiterăm cele spuse deja în finalul capitolului V: la acest moment al cercetării este imposibil să se poată face o atribuire cronologică a acestor construcții doar pe baza datelor morfo-dimensionale. În mod clar, conform Figurii 41, nici din perspectivă spațială nu se poate face acest lucru. Folosind ca hartă de bază scanarea

Mare (arealul sudic al hotarului) și parțial Tomnatic (o microzonă în nord-vestul arealului comunei), iar al treilea (nr. III) apare pe arealele comunelor Saravale și Sânpetru Mare; grupul nr. I apare, însă, ca foarte apropiat de grupul nr. II. Sigur, aceste trei grupuri sunt cel mai bine individualizate, fiind urmate de o altă serie de grupări de movile mai puțin dense: două situate la nord de Dudeștii Vechi (nr. 1a și 1b, separate de zona joasă predispusă la

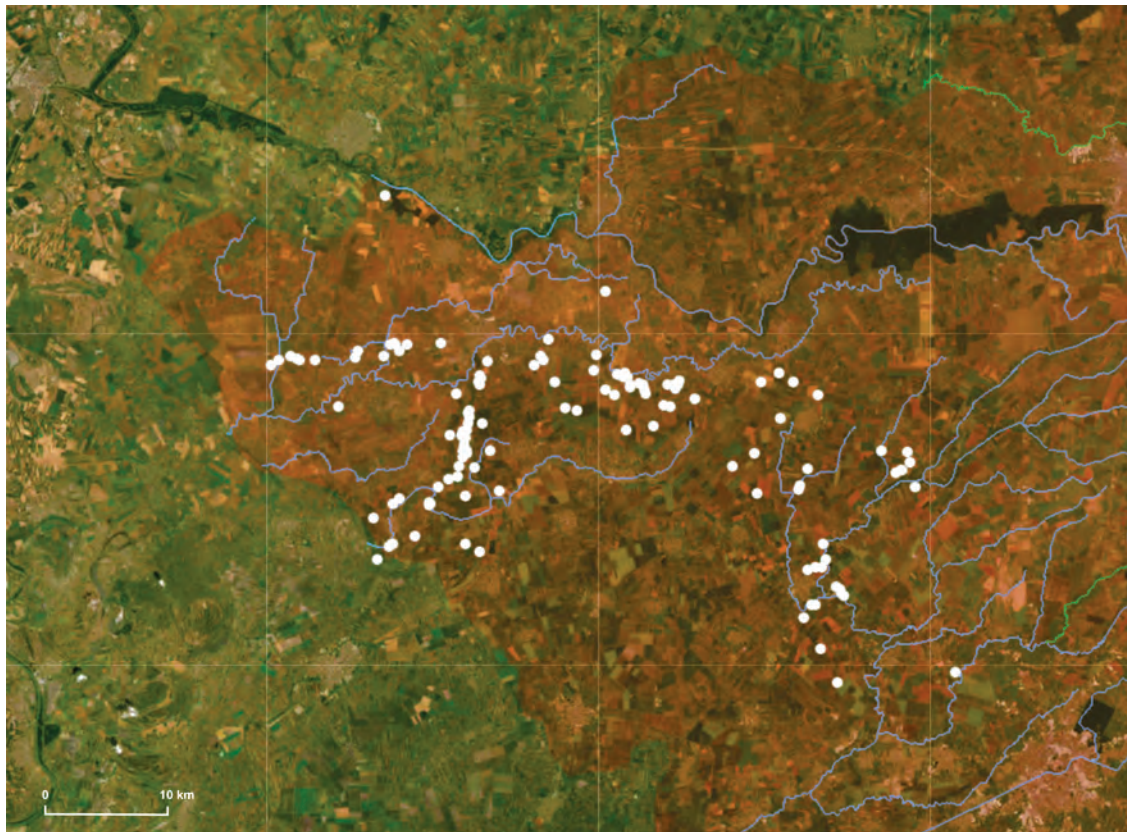

Figura 39: Dispunerea movilelor din categoriile III și IV (vezi cap. V) pe harta satelitară a vestului județului Timiș

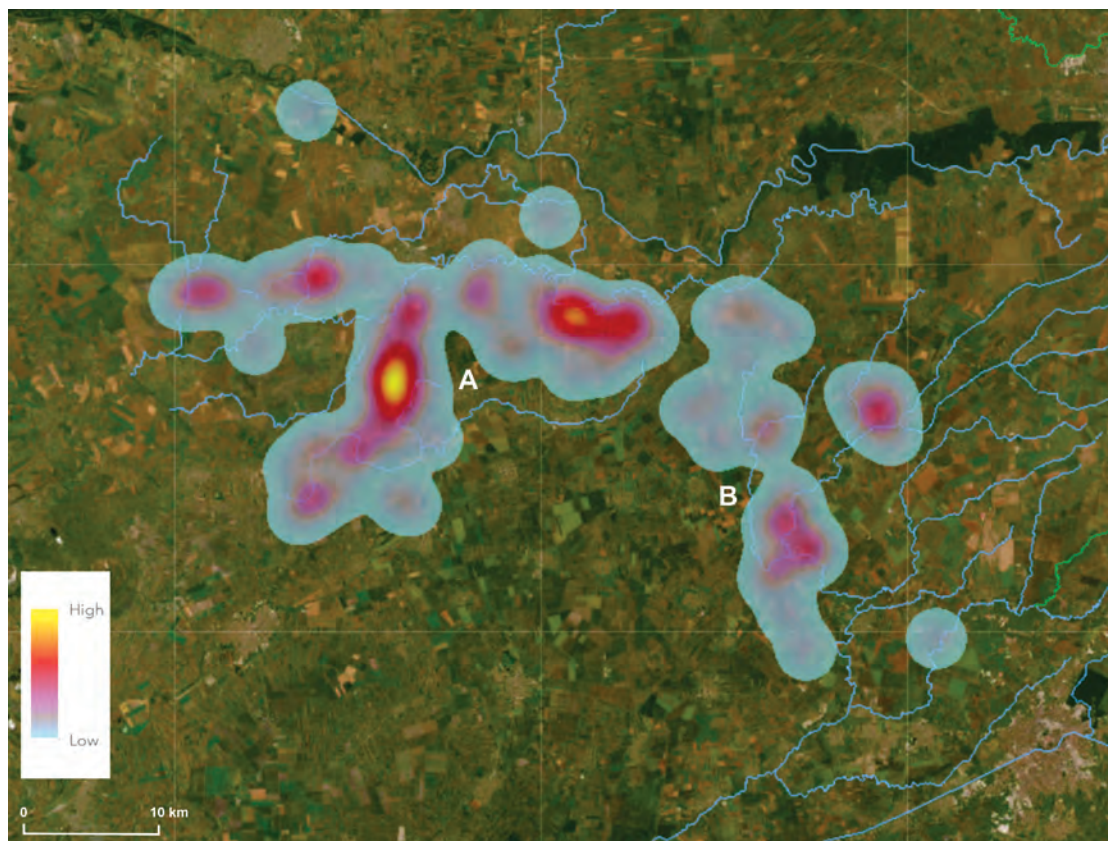

Figura 40: Harta de tip *heat map* cu reprezentarea dispunerilor, numite A și B, de movile din categoriile III și V pe harta satelitară a vestului județului Timiș

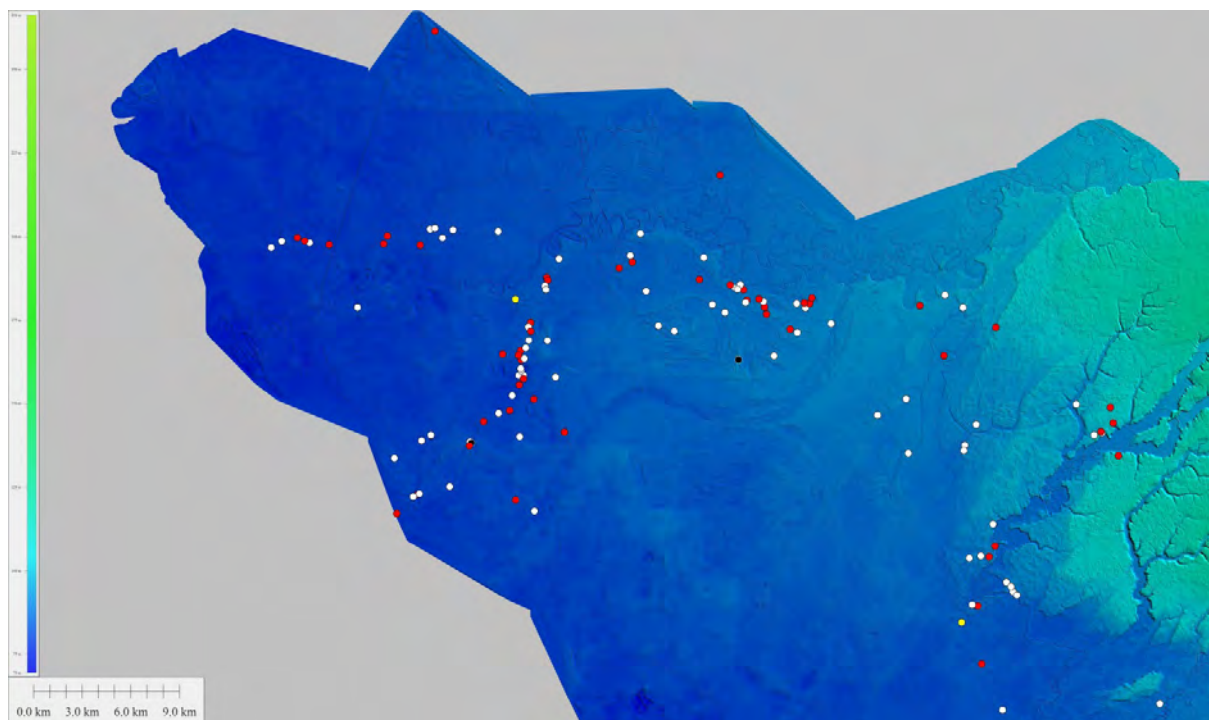

Figura 41: Harta movilelor din categoriile III și IV pe segmentul reprezentând vestul județului Timiș din scanarea LiDAR (ABA Banat)

LiDAR de la ABA Banat, a fost adăugat ca strat adițional fișierul cu punctele centrale ale movilelor din categoriile III și IV, conform rezultatelor prezentate în capitolul V. Cu buline albe sunt reprezentate movilele din categoria III, cu buline roșii, cele din categoria IV, cu buline galbene, cele două movile de tip *outlier* ale categoriei III și cu buline negre, movilele *outlier* ale categoriei IV. Cele două categorii de movile, ce pe criterii comparative cu tumuli cerți sunt cel mai probabil să facă parte din aceeași categorie de monumente funerare, sunt dispuse în mod amestecat în arealul abordat de noi. Până și subgrupa teritorială 1b de la nord de Dudeștii Vechi, din care face parte tumulul M1 Sănnicolau Mare, cercetat de G. K. Nagy ca tumulul IX de la *Bukova Puszta*, se prezintă drept formată din ambele categorii morfodimensionale de movile. Este important de subliniat, încă o dată, faptul că în microzona *Bukova Puszta* există trei movile de pământ cercetate de-a lungul timpului, numite de G. K. Nagy tumulii IV, VII și IX, care oferă descoperiri atribuibile/apartținând orizontului Yamnaya, indicând o zonă folosită intens la acest palier cronologic și măbind probabilitatea ca parte dintre tumulii de aici, și nu numai, să aparțină acestui orizont care, să spunem așa, generalizează moda monumentelor funerare de tip tumuli în zona sud-est europeană.

Teoretic, cele mai multe movile ce au caracter de tumuli ar trebui să aparțină acestui orizont cultural-cronologic²⁸². Însă există și alte perioade ce se înscriu între epocile în care mormintele tumulare sunt prezente și reprezentative. Cea mai veche etapă din acest areal ar fi finalul eneoliticului, reprezentat de orizontul Baden-Coțofeni III, urmată de generalizarea deja menționată, ce ar aparține debutului epocii bronzului. Un alt moment de revigorare al acestor monumente funerare este înregistrat la finalul epocii bronzului și la începutul primei vârste a epocii fierului²⁸³. O ultimă etapă ce poate integra movile funerare din arealul abordat de noi este cea aparținătoare

²⁸² Vezi și Medeleț, Bugilan 1987, 102. Autorii le atribuie perioadei de tranziție de la eneolitic la epoca bronzului (i.e. eneolitic final/târziu).

²⁸³ Vezi Stratan, Vulpe 1977 pentru Susani – *Grămurada lui Ticu* și Diaconescu et al. 2024, 389–395, pentru Susani – *Grămurada de la Jupani*.

civilizației sarmatice, care în Câmpia Panonică are descoperiri de tumuli ce aparțin acestei epoci, între secolele II–IV A.D.²⁸⁴, precum și de morminte încadrate de șanțuri cu ducturi circulare sau rectangulare (cu variații), care, cel mai probabil, au fost și ele acoperite de movile de mici dimensiuni aplatizate azi²⁸⁵. Descoperiri tumulare aparținând civilizației sarmatice există și în arealul abordat de noi, publicate ca aparținând arealului *Vizesd-Puszt*a din movilele 1, 2 și 4 cercetate de Kisléghi Nagy²⁸⁶, Dudeștii Vechi²⁸⁷ sau Nerău²⁸⁸.

În încheierea acestui capitol și, implicit, a cărții de față, vom discuta foarte sumar și despre siturile arheologice cartate de noi în cursul demersului de identificare a movilelor de pământ. Nefiind un țel în sine, această acțiune a avut mai degrabă un rol secundar în cadrul acțiunilor noastre din teren, dar nici nu am dorit să nu colectăm acest tip de informații. Astfel, au putut fi identificate 84 de situri arheologice, detalii privind locația, suprafața și atribuirile cultural-cronologice primare fiind incluse în așa-numita anexă 2 a acestei lucrări. În cadrul Figurii 42, folosind ca hartă de bază scanarea LiDAR de la ABA Banat, sunt ilustrate siturile identificate de noi.

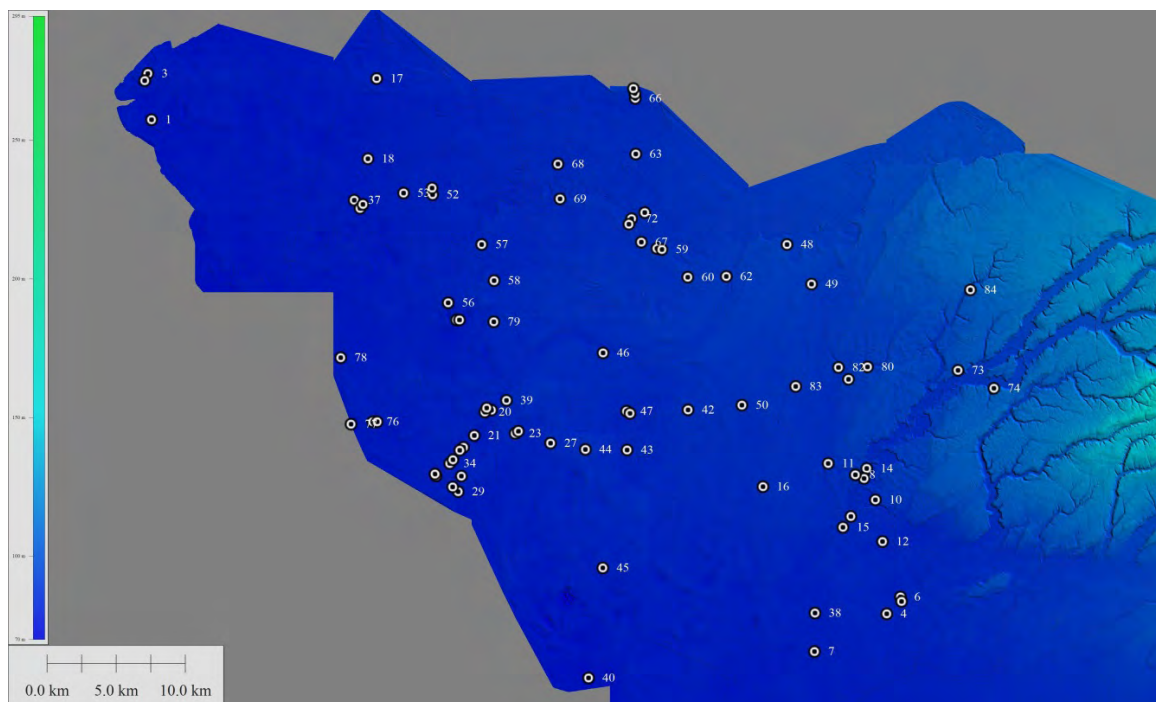

Figura 42: Siturile arheologice cartate în cadrul demersului de identificare a movilelor de pământ

Pentru a vedea corelația acestor situri cu poziția movilelor de pământ identificate și cu cea a cursurilor de apă active sau fosile, am realizat Figura 43, unde pe aceeași hartă de bază au fost încărcate cele două straturi menționate.

²⁸⁴ Kőhegy, Vörös 2011, 362.

²⁸⁵ Bărcă, Cociș 2013, 41. Morminte înconjurate de șanțuri cu duct circular au fost descoperite și la Timișoara – *Hladik I* (vezi Bărcă et al. 2022).

²⁸⁶ Vaday 1986, 198. Din păcate, în demersul nostru nu am reușit să identificăm poziția clară a acestor trei movile.

²⁸⁷ Istvánovits, Kulcsár 2003, 233/fig. 2, 238. Grumeza 2014, 177, nr. cat. 43 consideră că respectiva movilă este tumulul 6 al lui G. K. Nagy, care, prin analiza noastră (vezi cap. IV), este cunoscut sub numele *de Movila lui Dragomir*, acesta fiind un sit arheologic ce conține mai multe epoci și nu un tumul. Astfel, considerăm că această descoperire nu este un mormânt tumular sarmatic.

²⁸⁸ Grumeza 2014, 231, nr. cat. 90 integrează, fără a argumenta, descoperirile făcute de Kislégy Nagy în tumulul nr. I de la Nerău (M10 Nerău în abordarea noastră) în corpusul descoperirilor funerare sarmatice din Banat. Până la oferirea unor argumente clare care să susțină opinia autoarei, ne exprimăm dubiile inerente cu privire la această încadrare.

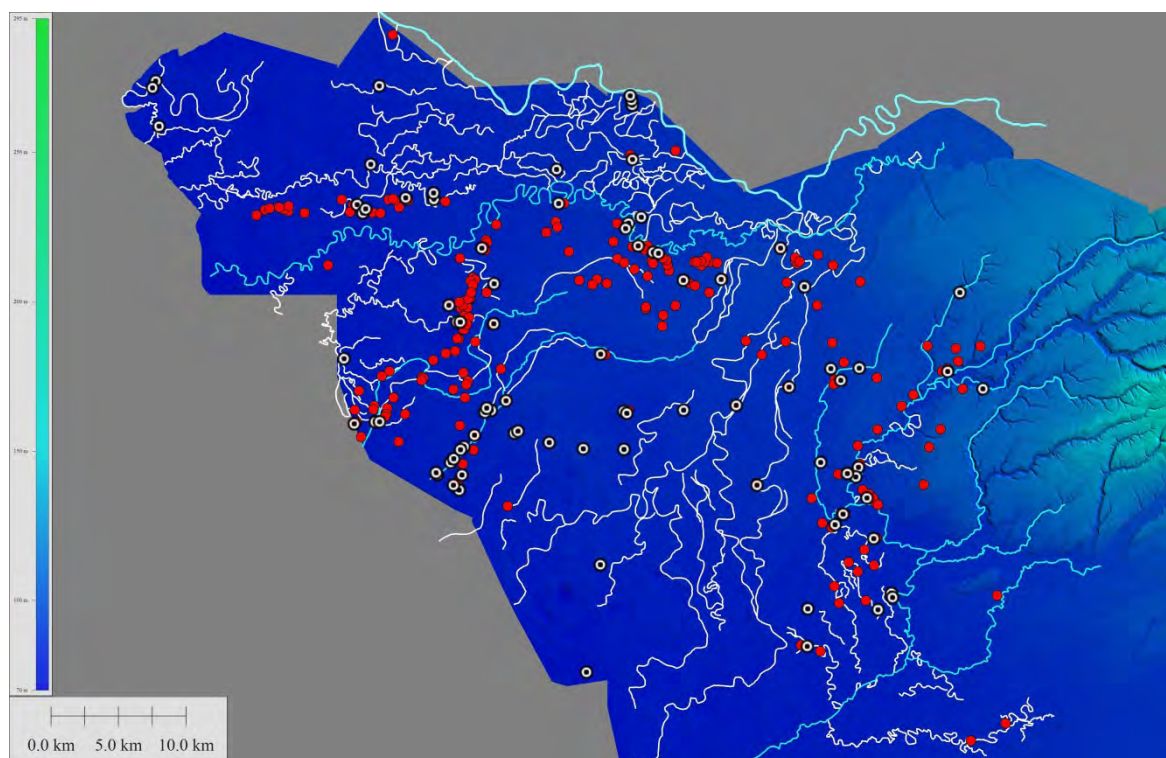

Figura 43: Siturile arheologice cartate, comparativ cu poziția movilelor de pământ și a cursurilor de apă din zona cercetată

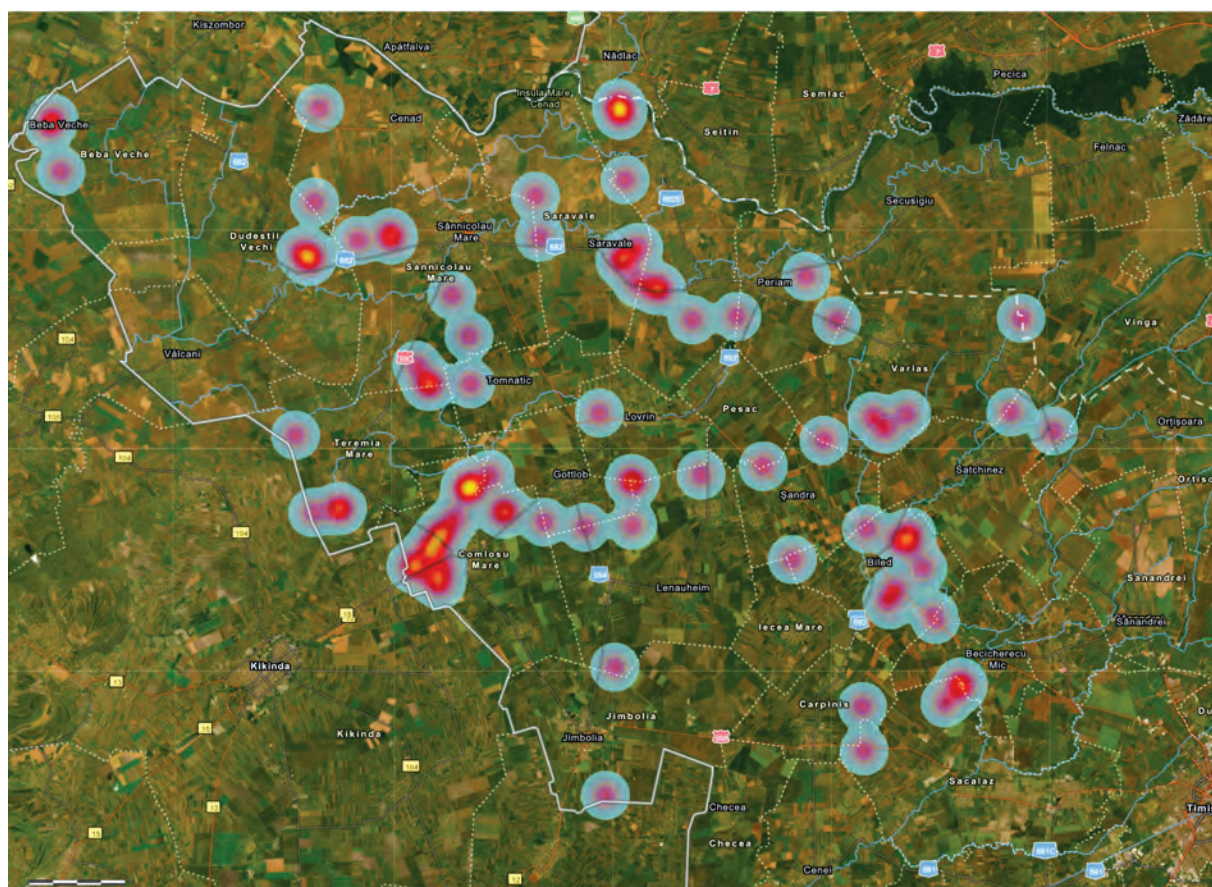

Figura 44: Analiza de tip *heat map* aplicată pe distribuția spațială a siturilor identificate

Este, de asemenea, clar că și siturile au un amplasament asemănător cu cel al movilelor de pământ, mai precis în apropierea cursurilor de apă. Se remarcă o densitate mai mare de situri în zona de N-NV a comunei Comloșu Mare, de-a lungul Galațcâi. Acest aspect este și mai bine ilustrat în Figura 44, unde aplicarea analizei de tip *heat map* relevă aceeași zonă ca arealul cu cea mai mare densitate. Este evident, totodată, faptul că distribuția clusterilor din analiza *heat map* pentru cazul siturilor arheologice este mult mai uniform distribuită în cadrul teritoriului (cu câteva aglomerări în zona Dudeștii Vechi, hotar Teremia Mare-Sânnicolau Mare, Igrîș, Saravale, Biled), comparativ cu rezultatele aceluiași tip de analiză a distribuției movilelor de pământ (vezi Figura 37A).

BIBLIOGRAFIE

- Antoniuc, Medinski (eds.) 2011 Antoniuc, D., Medinski, A., *Lista Monumentelor Istorice 2010 – Județul Timiș*, Timișoara, 2011.
- Badea, Berindei 1992 Badea, L., Berindei, I., „Dealurile și Câmpia Banatului și Crișanei”. În: L. Badea, D. Bucă (eds.), *Geografia României. IV. Regiunile pericarpatică: Dealurile și Câmpia Banatului și Crișanei, Podișul Mehedinți, Subcarpații, Podișul Getic, Podișul Moldovei*, Editura Academiei Române, 1992, 17–158.
- Bârcă, Cociș 2013 Bârcă, V., Cociș, S., „Sarmatian Graves Surrounded by Flat Circular Ditch Discovered at Nădlac (Arad County, Romania)”. În: *Ephemeris Napocensis*, XXIII, 2013, 31–50.
- Bârcă et al. 2022 Bârcă, V., Florescu, C., Fântâneau, C., Mătiș, A., „Preliminary considerations and notes on the sarmatian burial vestiges of Timișoara – ‘Hladik I’ (Timiș county)”. În: *Cercetări Arheologice*, XXIX.2, 2022, 513–542.
- Bejan et al. 2005 Bejan, A., Tănase, D., Gáll, E., Kalcsov, C., „Necropola medievală timpurie de la Dudeștii Vechi – ‘Movila lui Dragomir’”. În: *Arheologia Medievală*, V, 2005, 27–43.
- Berceanu 2018 Berceanu, I. C., Banatul, „‘America Mică’ și geopolitica transfrontalieră”. În: *Morisena. Revistă de cultură istorică*, 4 (12), anul III, 2018, 56–61.
- Berwanger et al. (eds.) 1981 Berwanger, N., Bulza, T., Glăja, M., Iancu, Gh., Tomoroga, Gh. (eds.), *Județele patriei. Timiș. Monografie*, București, 1981.
- Ciobotaru 2015 Ciobotaru, D. L., „Descoperiri preistorice din săpăturile lui Gyula Kisléghi Nagy (Prehistoric discoveries excavated by Gyula Kisléghi Nagy)”. În: Nagy, K. G., *Jurnal arheologic*, Timișoara, (ed. D. Tănase), 2015, 213–218.
- Ciobotaru et al. 2020 Ciobotaru, D. L., Rogozea, O. C., Ciocani, P., „Puncte cu material Starčevo-Criș descoperite recent în județul Timiș”. În: *Banatica*, 30, 2020, 39–72.
- Ciocani 2024 Ciocani, P., *Socio-cultural development during the Neolithic and Eneolithic in northwestern Banat: the role of resources*. Manuscris teză de doctorat Universitatea Eberhard Karls Tübingen, 2024. Sursă web: <https://ub01.uni-tuebingen.de/xmlui/handle/10900/153162>.
- Ciocani, Jozsa 2015 Ciocani, P., Jozsa, A., „Discontinuity in archaeological research: Neolithic and Eneolithic sites in the surroundings of Dudeștii Vechi”. În: *Revista Doctoranzilor în Istorie Veche și Arheologie*, III, 2015, 9–52.
- Colban 2019 Colban, C., „Contribuții la repertoriul arheologic al comunei Periam (II)”. În: S. Forțiu (ed.), *Arheovest VII, In honorem Sabin Adrian Luca*, Szeged, 2019, 489–515.
- Coteanu, Seche, Seche (eds.) 1975 Coteanu, I., Seche, L., Seche, M., *Dicționarul explicativ al limbii române*, Editura Republicii Socialiste România, 1975.
- Crăciunescu 1929 Crăciunescu, E., „Răspuns la chestionarul, istorico-arheologic, al Muzeului Bănățean. I. Comuna Satchinez (jud. Timiș-Torontal)”. În: *Analele Banatului*, II, 1929, 93–101.
- Diaconescu 2020 Diaconescu, D., „Step by Steppe: Yamnaya Culture in Transylvania”. În: *Praehistorische Zeitschrift*, 95(1), 2020, 17–47.
- Diaconescu et al. 2017 Diaconescu, D., Bunoiu, V., Vlase, D., Hegyi, A., „Cartarea movilelor de pământ din Banatul de câmpie. Studiu de caz: Sânpetru Mare, comuna Sânpetru Mare, jud. Timiș”. În: *Patrimonium Banaticum*, VII, 2017, 37–97.
- Diaconescu et al. 2018 Diaconescu, D., Bunoiu, V., Hegyi, A., Pinca, R., Rusu, A., Quataert, R., Leonti, I.,

- Bertea, S., „Raport de cercetare arheologică privind obiectivul de la Susani, com. Traian Vuia, jud. Timiș. Punct: Grămurada de la Jupani”. În: *Patrimonium Banaticum*, VIII, 2018, 25–35.
- Diaconescu et al. 2024 Diaconescu, D., Bertea, S., Marteniuc, I., Bunoiu, V., Pinca, R. I., Leonti, I., „Built to be Plundered. A Brief History of the Looters’ Activity into a Late Bronze Age Barrow from Romanian Banat”. În: V. Sava, F. Gogâltan (eds.), *The Bronze Age on the both sides of the Carpathian. Studie in honor of Tudor Soroceanu at 80 years*, Cluj-Napoca, 2024, 387–404.
- Floca 2017 Floca, C., „Movilele de pământ din județul Timiș. Un studiu de caz în zona localității Teremia Mare”. În: S. Forțiu (ed.), *Arheovest V₂. In honorem Doina Benea*, Szeged, 2017, 671–717.
- Floca et al. 2018 Floca, C., Micle, D., Hegyi, A., „Sănnicolau Mare, întâlnirea dintre arheologie și dezvoltarea urbanistică”. În: *Patrimonium Banaticum*, VIII, 2018, 139–190.
- Floca 2021 Floca, C., *Viețuind printre ape. O istorie regresivă a habitatului uman din Câmpia joasă a Banatului, la confluența pârâului Pogăniș cu râul Timiș*. Manuscris teză de doctorat, Universitatea de Vest Timișoara.
- Frațilă 2008 Frațilă, V., „Note de toponimie pe marginea Dicționarului toponimic al României. Oltenia (DTRO), Vol. VI (S-Ț), Vol. VII (U-Z)”. În: *Analele Universității de Vest din Timișoara. Seria Științe Filologice*, XLVI, 2008, 171–186.
- Gáll 2015 Gáll, E., „Gyula Kisléghi Nagy și arheologia epocii ‘cuceririi maghiare’ (Gyula Kisléghi Nagy and the archaeology of the age of ‘hungarian conquest’)”. În: Nagy, K. G., *Jurnal arheologic*, Timișoara, (ed. D. Tănase), 2015, 227–235.
- Grecu 2010 Grecu, F., *Geografia câmpiilor României. Note de curs. Vol. I*, Universitatea din București, Facultatea de Geografie, 2010.
- Grumeza 2014 Grumeza, L., *Sarmatian cemeteries from Banat (late 1st – early 5th centuries A.D.)*, Cluj-Napoca, 2014.
- Istvánovits, Kulcsár 2003 Istvánovits, E., Kulcsár, V., „Some traces of Sarmatian- Germanic contacts in the Great Hungarian Plain”. În: C. Carnap-Bonheim (ed.), *Kontakt – Kooperation – Konflikt. Germanen und Sarmaten zwischen dem 1. und dem 4. Jahrhundert nach Christus*, Neumünster, 2003, 227–238.
- Kalciov 1999 Kalciov, C., „Repertoriul arheologic al comunei Dudeștii Vechi – fost Beșenova Veche (jud. Timiș)”. În: *Studii de istorie a Banatului*, XIX–XX, (1995–1996), 1999, 153–161.
- Kalcsov 2006 Kalcsov, C., „Din trecutul acestor meleaguri”. În: A. Ronkov, I. Sârbu (eds.), *Monografia localității Dudeștii Vechi, jud. Timiș*, Timișoara, 2006, 27–50.
- Kiss et al. 2012 Kiss T., Urdea, P., Sipos, G., Sümeghy B., Katona O., Tóth O., Onaca, A., Ardelean, F., Timofte, F., Ardelean, C., „Trecutul râului”. În: G. Sipos (ed.), *Maros folyó múltja, jelene, jövője. Trecutul, prezentul, viitorul râului Mureș*, Editura Universității de Vest, Timișoara, 2012, 33–64.
- Kőhegy, Vörös 2011 Kőhegy, M., Vörös, G., *Madaras –Halmok, Kr. u. 2–5. századi szarmata temető*, Monográfiák a szegedi tudományegyetem régészeti tanszékéről 1, Szeged, 2011.
- Krauș, Ciobotaru 2020 Krauș, R., Ciobotaru, D. L., „Dudeștii Vechi, com. Dudeștii Vechi, jud. Timiș. Punct: ‘Movila lui Deciov’”. În: *Cronica Cercetărilor Arheologice din România. Campania 2019*, 2020, 125–127.
- Krauș, Ciobotaru 2022 Krauș, R., Ciobotaru, D. L., „Dudeștii Vechi, com. Dudeștii Vechi, jud. Timiș. Punct: ‘Movila lui Deciov’”. În: *Cronica Cercetărilor Arheologice din România. Campania 2021*, 2020, 109–110.
- Krauș, Ciobotaru 2023 Krauș, R., Ciobotaru, D. L., „Dudeștii Vechi, com. Dudeștii Vechi, jud. Timiș. Punct: ‘Movila lui Deciov’”. În: *Cronica Cercetărilor Arheologice din România. Campania 2022*, 2020, 117–121.
- Krauș et al. 2016 Krauș, R., Schmid, C., Ciobotaru, D., Slavchev, V., „Varna und die Folgen – Überlegungen zu den Ockergräbern zwischen Karpatenbecken und der nördlichen Ägäis”. În: M. Bartelheim, B. Horejs, R. Krauș (eds.), *Von Baden bis Troia. Ressourcennutzung, Metallurgie und Wissenstransfer. Eine Jubiläumsschrift für Ernst Pernicka*. Rahden, 2016, 273–315.
- Krauș et al. 2018 Krauș, R., De Cupere, B., Marinova-Wolff, E., „Foraging and food production strategies during the Early Neolithic in the Balkans-Carpathian area. The site of Bucova Pusta in Romanian

- Banat". În: M. Ivanova, B. Atanasov, V. Petrova, D. Takorova, P. W. Stockhammer (eds.), *Social Dimensions of Food in the Prehistoric Balkans*, Oxford-Philadelphia, 2018, 157–172.
- Luminosu 1972 Luminosu, D., „Contribuție la cunoașterea istoricului cercetărilor privind cultura Periam-Pecica de pe teritoriul R. S. România”. În: *Tibiscus*, 2, 1972, 27–34.
- Madsen 2012 Madsen, T., „CAPCA Version 2.2”. Sursa web: https://www.archaeoinfo.dk/PDF/CAPCA_Version_2.2_manual.pdf.
- Maillol et al. 2004 Maillol, J. M., Ciobotaru, D. L., Moravetz, I., „Analize geofizice în situl arheologic Movila lui Deciov, comuna Dudeștii Vechi”. În: *Patrimonium Banaticum*, III, 2004, 21–36.
- Măruia et al. 2011 Măruia, L., Micle, D., Cîntar, A., Stavilă, A., Bolcu, L., Borlea, O., Ardelean, M., Horak, P., Timoc, C., Floca, C., Vidra, L., *ArheoGIS. Baza de date a siturilor arheologice cuprinse în Lista Monumentelor Istorice a județului Timiș. Rezultatele cercetărilor de teren*, Cluj-Napoca, 2011.
- Medeleț, Bugilan 1987 Medeleț, F., Bugilan, I., „Contribuții la problema și la repertoriul movilelor de pământ din Banat”. În: *Banatica*, 9, 1987, 87–198.
- Medeleț, Toma 1997 Medeleț, Toma 1997 Medeleț, F., Toma, N., *Muzeul Banatului. File de cronică. I. 1872–1918*, Timișoara, 1997.
- Micle 2016 Micle, D., „Shadows in the sand: unfriendly landscape in Archaeology”. În: C. Mesaroș (ed.), *The modern and contemporary reception of Saint Gerard of Cenad*, 2016, 1–15.
- Milleker 1897 Milleker, B., *Délmagyarország régiségleletei a honfoglalás előtti időkből, I. Őskori leletek*, Temesvár, 1897.
- Milleker 2013 Milleker, F., *Descoperiri arheologice din Banat. I. Preistorie*, D. Țicu (ed.), Cluj-Napoca, 2013.
- Miloia 1929 Miloia, I., „Din activitatea Muzeului bănățean. Dare de seamă pe 1929”. În: *Analele Banatului*, II (3), 1929, 58–59.
- Miloia 1931 Miloia, I., „Săpăturile de la Periamoș”. În: *Analele Banatului*, IV (2–4), 1931, 187–188.
- Moga, Gudea 1975 Moga, M., Gudea, N., „Contribuții la repertoriul arheologic al Banatului”. În: *Tibiscus*, 4, 1975, 129–146.
- Nagy 2015 Nagy, K. G., *Jurnal arheologic*, Timișoara, (ed. D. Tănase), 2015, 19–211.
- Negrescu 2004 Negrescu, M., *Societatea de Istorie și Arheologie Timișoara*. Sursa web: https://arhivel-enationale.ro/site/download/arhive_judetene/timis/Societatea-de-istorie-si-arheologie-din-Timisoara-1873-1918.pdf.
- Orosz 1897 Orosz, E., „Ujabb ősrégészeti adatok Délmagyarországból”. În: *Történelmi és Régészeti Értesítő*, XIII, 1897, 66–71.
- Postelnicu 1926 Postelnicu, G., „Săpăturile arheologice de la Grădiștea-Periamoș (Jud. Timiș-Torontal)”. În: *Banatul*, 1, 1926, 34–37.
- Rădulescu 1980 Rădulescu, A., „Cercetările arheologice de la Satchinez, Jud. Timiș”. În: *Materiale și Cercetări Arheologice. A XIV-a Sesiune Anuală de Rapoarte*, Tulcea, 1980, 524–529.
- Răileanu, Gog 1983 Răileanu, C., Gog, O., „Contribuții la problema continuității în vestul Banatului. Studiu preliminar topoarheologic și numismatic la Teremia Mare”. În: *Banatica*, 7, 1983, 491–507.
- Reszegi 2011 Reszegi, K., *Hegynevek a középkori Magyarországon*, Debrecen University Press, 2011.
- Roska 1924 Roska, M., „Recherches préhistoriques pendant l'année 1924”. În: *Dacia. Recherches et découvertes archéologiques en Roumanie*, I, 1924, 297–316.
- Roska 1942 Roska, M., *Erdély Régészeti Repertórium. I. Őskor*. Thesaurus Antiquitatum Transilvanicarum. Tom. I. Praehistorica, Kolosvár, 1942.
- Sala, Dănăilă (eds.) 2002 Sala, M., Dănăilă, I., *Micul dicționar academic. Volumul II. Literele D-H*, Editura Univers Enciclopedic, București, 2002.
- Sipos (ed.) 2012 Sipos, G. (ed.), *Maros folyó múltja, jelene, jövője. Trecutul, prezentul, viitorul râului Mureș*, Editura Universității de Vest, Timișoara, 2012.
- Stănilă, Parichi 2005 Stănilă, A. L., Parichi, M., *Mic dicționar de pedologie*, București, 2005.
- Stratan 1974 Stratan, I., „Un mormânt cu ocru la Bodo (com. Balinț, jud. Timiș)”. În: *Tibiscus*, III, 1974, 71–74.

- Stratan, Vulpe 1977 Stratan, I., Vulpe, A., „Der Hügel von Susani“. În: *Prehistorische Zeitschrift* 52 (1), 1977, 28–60.
- Tănase 2002–2003 Tănase, D., „Două morminte din secolele IV–V p. Chr., descoperite la Dudeștii-Vechi (jud. Timiș)”. În: *Analele Banatului*, X–XI/1, 2002–2003, 233–244.
- Tănase 2015 Tănase, D., „Săpăturile lui Gyula Kisléghi Nagy în situri din mileniul I p.Chr. și epoca medievală (Gyula Kisléghi Nagy's archaeological excavations in first millenium A.D. and the medieval sites)”. În: Nagy, K. G., *Jurnal arheologic*, Timișoara, (ed. D. Tănase), 2015, 219–225.
- Tocilescu 1880 Tocilescu, Gr. G., *Dacia înainte de romani. Cercetări asupra popoareloru carii au locuitu țierile romane de a stânga Dunării, mai înainte concuista acestoru țieri de cotra imperatoriulu Traianu*, București, 1880.
- Vaday 1986 Vaday, A. H., „Beitrag zum Fund von Vizesd-Pusztá”. În: *Folia Archaeologica*, XXVII, 1986, 197–223.
- LMI 1980, vol III „Județul Timiș, Comune”. În: *Lista bunurilor din patrimoniul cultural național al Republicii Socialiste România (monumente istorice)*, vol. III (6974 – 10.072), 1980, 8. Sursa web: <https://patrimoniu.ro/ro//articles/lista-monumentelor-istorice>.

SUMMARY

The present approach to the earthen mounds in the territory of Timiș County focuses, in this first volume, on analysing the land area that includes the borders of the following current administrative-territorial units (municipalities): Beba Veche, Dudeștii Vechi, Valcani, Cenad, Sânnicolau Mare, Teremia Mare, Saravale, Tomnatic, Comloșu Mare, Gottlob, Lovrin, Sânpetru Mare, Periam, Pesac, Lenauheim, Jimbolia, Cărpiniș, Iecsa Mare, Șandra, Variaș, Satchinez, Biled, Săcălaz, Becicherecu Mic, and Dudeștii Noi (see Figure 1), totalling an area of 1,829 km², nearly a quarter of the current surface of Timiș County. Essentially, we are referring to the so-called *pusta* region of Banat, which largely comprises the territory situated between the Mureș and Bega Veche rivers to the north and south, with the exception of the areas belonging to the communes of Checea and Cenei and the southern half of the Săcălaz commune, which extend into the area between Bega Veche/Beregsău Canal and the Bega Canal (see Figure 2 for geographical indications). The western boundary is marked by the current border between Romania and Serbia, while the eastern boundary is approximately defined by the course segments of the Sicsău, Apa Mare, Iercici, and Niarad streams, flowing in a NNE–SSW direction (these watercourses are listed from north to south based on their positioning).

The hydrographic network of the analysed territory consists of, from north-northwest to south-southeast: the Mureș River (Cenad, Igriș area), Țiganca Stream – Mureșan Canal (Dudeștii Vechi, Sânnicolau Mare area), Aranca Stream (Dudeștii Vechi, Sânnicolau Mare, Saravale, Sânpetru Mare, Periam area), Galațca Canal – Gigoșin/Giucoșin Canal (Teremia Mare, Nerău, Vizejdia, Tomnatic, Lovrin, Pesac, Periam area), Valea Apei/Pământ Alb – Variaș Stream (Variaș, Biled area), Sicsău Stream (Gelu, Satchinez area), Slatina Stream (Bărateaz area), Apa Mare Stream (Bărateaz, Satchinez, Biled, Becicherecu Mic area), Beregsău/Bega Veche Canal (Beregsău Mic, Beregsău Mare, Săcălaz area), Iercici Stream (Becicherecu Mic area), Surduc Stream (Dudeștii Noi, Becicherecu Mic area), and Niarad Stream (Dudeștii Noi area). Some of these watercourses are also visible in Figure 2, where the northern limit of the county is marked by the segment of the lower Mureș River within Romanian territory (a more precise representation of the current watercourses is given in Figure 3).

The landscape analysis of the areas where the mounds are located highlights that their presence, most of them undoubtedly of anthropogenic origin, is linked to an omnipresent element in the life of human communities during the Holocene: freshwater courses. However, some observed details allow us to state that the construction of these structures took place in areas where water did not regularly reach, which enabled them to survive until the era of intensive agriculture characteristic of the 20th and 21st centuries.

Our approach was essentially based on identifying the mounds using cartographic sources where they are clearly represented and, secondly, existing bibliographic sources. These bibliographic sources, although present, are not very extensive and are mostly incomplete in providing precise and identifiable locations of the earthen mounds. A detailed presentation of the bibliographic sources can be found in the chapter dedicated to the analysis of mounds within each municipality.

The district maps are manuscript maps created by the Habsburg authorities immediately after the conquest of Banat, between 1717 and 1725, with an approximate scale of 1:122.000. These maps provide a high-quality graphical representation of the Banat region for the first time, depicting it as it was before major hydro-improvement works, village and road systematization, deforestation, and land clearing, all carried out by the Habsburgs throughout the 18th and 19th centuries. Due to the nature of these maps and the impossibility of geo-referencing them or accurately comparing them with a modern topographic map, precise localization of the mounds is not possible. For this reason, this cartographic source was used only for clues or potential confirmation of the existence of earthen mounds in certain areas of present-day settlements.

The georeferenced and online-accessible cartographic files we used include maps created by the Habsburg Empire: the Josephine Map (*Josephinische Landesaufnahme*, 1769–1772, referred to as Map I), the Franciscan Map (*Franzische Landesaufnahme*, 1819–1869, referred to as Map II), the Francisco-Josephine Map (*Franzisco-Josephinische Landesaufnahme*, 1869–1887, referred to as Map III), Shooting Directory Plans, scale 1:20,000 (1924–1959, referred to as PDT), the Military Map of the Socialist Republic of Romania, 1975, scale 1:25,000 (2nd edition). Another source of this kind, though not georeferenced is the *K. u. K. Militärgeographisches Institut* map, scale 1:75,000, created between 1887 and 1914. The following sheets were used: Zone 21 – Column XXII, Zone 21 – Column XXIII, Zone 22 – Column XXIII, Zone 22 – Column XXIV. This last source was primarily needed for attempts to identify the mounds studied by Gyula Kislégyi Nagy in his archaeological research, as it was the map used by the amateur archaeologist. Consequently, all location clues were tied to this cartographic source.

For Habsburg's maps, the position of each mound was obtained by placing the mouse cursor on each mound site, extracting latitude and longitude data in decimal degree format. The same procedure was used for the 1975 RSR Military Map and the Shooting Directory Plans, though the extracted data was in degrees, minutes, and seconds format. These details were included in the creation of each placemark symbol within .kmz files used in the Google Earth application. Symbols were color-coded based on the cartographic sources utilized. Figure 9 illustrates the case study of Comloșu Mare municipality. In Map A, the mound positions recorded in the cartographic sources are represented with distinct symbols: Red square → Map I, Yellow square → Map II, Green square → Map III, Green circle → Map III and PDT, Blue circle → RSR Military Map 1975. These positions were distinctly numbered for each map: 1–9 (Map II), 10–16 (Map I), 17–27 (Map III and PDT), 28–39 (Military Map 1975). All these data were compiled into a separate .kmz file, containing the described symbols and corresponding numerical identifiers.

Uploading these files into the Google Earth version dedicated to smartphones and simultaneously using the My Location button enabled the verification of each created placemark based on the real-time position of those conducting the verification/identification in the field. The field identification of each mound involved assigning a numeric code accompanied by the name of the locality to whose administrative boundary the mound belonged. Additionally, was written a brief description regarding its appearance, state of conservation, and the functionality of the land on which the mound was located/recorded. At the same time, each mound was measured using an RTK (Real-Time Kinematic) station, employing a method that involved measuring at least three diameters, intersecting at the centre of the mound, arranged as equidistantly as possible, and extending beyond its visible circumference. Digital photographs were also taken for each mound. The data collected with the RTK device were processed using Surfer v.19.1.189 software. By applying the Kriging interpolation method, a topographic plan, an altimetric profile, and a digital terrain model were generated for each mound, ensuring that the recorded points accurately reflected the real-world conditions. All these elements contributed

to obtaining accurate and precise information regarding the height, diameter, and morphology of the mounds. They are an integral part of the individual records, which are grouped in the appendix no. 1 of this study.

Considering the morphological diversity of the directly mapped mounds (with special mention of the categories/degrees of flattening established for macroscopic observations of these earthen structures), we attempted to create criteria for defining each mound individually. Using these criteria as variables, we aimed to outline potential morphological groups through multivariate analysis. Each mound was defined based on four criteria: dimensional height value, dimensional diameter value, plan shape of the mound (round, oval or strongly oval), location (on flat terrain, on a ridge/dune, or in an interfluvium). All these types of information were extracted from digital terrain models and topographic plans created for each measured mound.

These data were integrated into a Microsoft Excel file, where the rows of the contingency table contained the analysis units/objects (*i.e.* the mounds with numerical indicators and their corresponding administrative units), while the columns contained the variables/types of analysis (*i.e.* the morphological and dimensional characteristics described above). Using the *Add-in CAPCA v. 2.2* application, Principal Component Analysis (PCA) was applied to this dataset. The results are presented in Figure 31 as a diagram. The identified groups (see Figure 33) were numbered from left to right, with the first group labelled as Roman numeral I and the last as Roman numeral IV. For Group II, a single anomaly/outlier was observed, marked in red and labelled “II out(-lier)” in the legend. Group III contained two anomalies, marked in yellow and labelled “III out”, while Group IV also had two anomalies, marked as “IV out”.

This analysis clearly establishes four morpho-dimensional groups of earthen mounds within the studied area. This leads to an important question: which of these mounds can be considered tumuli? The only available approach to answering this question was to integrate into the analysis field certain mounds from the Banat region and its immediate vicinity that have been proven to be tumuli, alongside those confirmed by G. Kislégy Nagy’s research. One such example is M1 Sânnicolau Mare – aka Tumulus IX Bucova Pusztă, which, in the present analysis, belongs to Cluster III (see Figure 34, dark green dot, labelled as code VII in the diagram’s legend). In this context, we are not referring to mounds containing secondary burials for each mound excavated by G. Kislégy Nagy, particularly those dating to the Early Middle Ages. Instead, the dataset was expanded to include tumulus-related data obtained either through direct research or from specialized literature, specifically: Bodo – *Movila lui Cardoș*, Susani – *Grămurada lui Ticu*, Susani – *Grămurada de la Jupani*, barrows M1, M3, and M4 from Silvașu de Jos. These were categorized into two presumptive clusters: Cluster V (mounds from the middle basin of the Bega River – Susani and Bodo), Cluster VI (mounds from Silvașu de Jos, Hunedoara county).

The resulting diagram (Figure 34) shows that *Grămurada lui Ticu* from Susani is positioned in the median area of Cluster III, within Quadrant I of the graph (grey dot), not far from M1 Sânnicolau Mare (dark green dot), Bodo – *Movila lui Cardoș* and Susani – *Grămurada de la Jupani* are located in Quadrant IV (gray dots), within Cluster IV. The mounds from Silvașu de Jos (light brown dots) are positioned in Quadrant III, near M15 Sânnicolau Mare, which is the outlier of Cluster III. This position of the three tumuli from Silvașu de Jos in Cluster III can be explained by their smaller diameters compared to most lowland Banat mounds. This is most likely because the Silvaș tumuli have never been used for agriculture, whereas the majorities (186) of Banat mounds are ploughed annually (see Figure 35). As a result, these agriculturally worked mounds have likely undergone greater flattening, giving them a larger present-day diameter than during their original construction phase. Thus, we can conclude that mounds confirmed as tumuli (through both older and newer archaeological excavations) are predominantly

found in Clusters III and IV. This suggests a high probability that other mounds in these clusters are also funerary monuments/barrows, significantly higher than in Cluster II, and even more so than in Cluster I.

Applying the same **PCA** on this dataset (**the contingency table compiled in an Excel file, containing the characteristics of each mound**) and additionally using the *K-means clustering function*—with **four clusters**, based on our **previous intuitive interpretation**—we obtained, using as working tool the AI chatbot ChatGPT, the results from Figure 34A. These exhibit the same distribution of the analysed earthen mounds within the diagram. However, the groupings/clusters of mounds exhibit notable differences at first glance. Clusters I and II from Figure 34 correspond—with only one exception (*M11 Saravale*, which was considered part of Cluster III in Figure 34)—to Cluster 3 in Figure 34A. Essentially, the two groups that were considered to have a low probability of being tumuli/funeral monuments in Figure 34 are merged into a single cluster in Figure 34A. Cluster III from Figure 34 is the most “dismantled” in the new diagram, being split between Clusters 1 and 2 in Figure 34A. A notable new element in the analysis is Cluster 0, which includes the tallest mounds from Group IV—a total of six mounds, including the exceptions within this group: M6 Nerău, M12 Sânpetru Mare, M2 Teremia Mare (named from left to right in Quadrant I of the diagram) and M1 Sânpetru Mare, M11 Sânnicolau Mare, M13 Biled (named similarly in Quadrant IV). A particularly interesting observation is that *Grămurada lui Ticu* from Susani belongs to Cluster 2, along with the other mound from the same locality, *Grămurada de la Jupani*. Both of these mounds belong to the same period, specifically the Late Bronze Age / early First Iron Age. Additionally, it is worth mentioning that the M1 Sânnicolau Mare tumulus belongs to Cluster 1, along with the tumuli from Silvașu de Jos, all four of which date to the Early Bronze Age. At first glance, these aspects might suggest the possibility of proposing cultural-chronological classifications of the mounds based on morpho-dimensional criteria—for instance: Cluster 1 → Early Bronze Age, Cluster 2 → Late Bronze Age / early First Iron Age. However, this assumption is challenged by an exception—the tumulus *Movila lui Cardoș* from Bodo, which, despite belonging to the Early Bronze Age, is placed in Cluster 2. Undoubtedly, an increase in research projects, including actual excavations of the earthen mounds in the analysed area, will refine the current results. However, we do not believe that such research will ever provide concrete data supporting the possibility of assigning a relative chronological classification to any mound solely based on its general morpho-dimensional appearance.

Regarding the earthen mounds in the area we analysed, we have attempted to provide as much historiographical information as possible about the identified ones (complemented by the data included in the annex of this study). Additionally, we have referenced mounds that have been mentioned over time either in specialized literature or in cartographic representations, but which we were unable to locate in the field. We aimed to be as precise as possible in verifying the locations of all the mounds we examined, and whenever we were unable to confirm a site, we explicitly mentioned this either in the main text or in footnotes. We are confident that this methodology has allowed us to identify over 90% of the earthen mounds within the targeted area.

It can be stated that 114 mounds that had been identified in historical records, could be correlated with the ones we found in the same region. From the perspective of the four categories defined in Chapter V, we can observe that from these 114 mounds, 3 of them belong to Category I, 40 belong to Category II, 36 belong to Category III and 35 belong to Category IV.

A spatial analysis has helped to identify at least three concentrations of earthen mounds with high density in the north-western third of present-day Timiș County (Figure 37). Thus, the three main groups we previously mentioned are clearly visible (Figure 37A): the first group (no. I) is located around the commune of Teremia Mare, specifically focusing on the mounds clustered

around the locality of Teremia Mare, the second group (no. II), covers the municipalities of Teremia Mare (near the village of Nerău), Sânnicolau Mare (southern part of its territory), and partially Tomnatic (a small area in the northwest of the commune) and the third group (no. III), appears within the communes of Saravale and Sânpetru Mare. However, group no. I is very close to group no. II. While these three groups are the most clearly defined, they are followed by several less dense mound clusters: two clusters north of Dudeștii Vechi (no. 1a and 1b, one cluster in the eastern part of Periam (no. 2), one cluster on the border between Variaș and Satchinez (no. 3), encompassing the mounds at Gelu, Bărateaz, and partially Satchinez and one last cluster (no. 4) in the municipality of Biled. The mounds from Comloșu Mare municipality belong to group no. II, but their linear and slightly scattered arrangement makes them less distinctly visible. The mounds at Comloșu Mare and Teremia Mare (group no. I) seem to form two southern branches of group no. II. Additionally, mounds M.12, M.13, and M.14 from Sânnicolau Mare can also be attributed to group no. III. Subgroup 1b, located north of Dudeștii Vechi, includes the mounds from the Bucova Pusta area, which belongs to the Sânnicolau Mare territory. Clusters 3 and 4 create a distinct group (no. IV), which is characterized by a lower territorial density compared to the other three previously defined groups. Group no. IV may also include the mounds at Becicherecul Mic and Beregsău Mare. The mounds near Variaș can be included in group no. 2, along with those in the Periam area.

Using the Map of Water-covered and flood-prone Areas of the Carpathian Basin from before the start of drainage works in 1938 (*A Kárpát Medence vízborította és árvízjárta területei, az ármentesítő és lecsapoló munkálatok megkezdése előtt*, scale 1:600,000, Budapest 1938), and geo-referencing the region of interest, we obtained Figure 36. This figure confirms the same observation (with minor discrepancies due to the scale and accuracy of the original map) as noted in Chapter I: the earthen mounds in the studied area are located near both active and inactive watercourses. For instance, the mounds north of the village of Dudeștii Vechi, positioned on alluvial soil deposits near the Aranca River (see Chapter I), appear on the referenced Hungarian map in light blue zones. According to the map legend, these areas were covered by water only temporarily, during floods. Just north of Dudeștii Vechi, on the same map, there is a darker blue area, indicating a region covered by water almost year-round (according to the Hungarian map legend). This explains why the mound group north of Dudeștii Vechi is actually divided into two sub-groups (1a and 1b), interrupted precisely by this permanently wet, shallow zone.

All the discussions regarding the spatial distribution undergoes a significant shift when, using the same cartographic tools and methods as before, we position the mounds from categories III and IV—as defined and discussed in Chapter V of this study—since these have the highest probability of being funerary monuments of the tumulus type (127 earthen mounds – see Figure 38). This selection effectively eliminates 83 mounds (39.52% of the total), leading to a noticeable spatial thinning of the distribution (Figure 39) and slightly altering the previously defined groups and clusters.

Thus, it becomes evident, according to Figure 40, that the groups I, II, and III, as well as groups 1a and 1b from Figure 37A, become part of a fairly unified arrangement (A), with the highest density still in the southern area of the Sânnicolau Mare and Nerău border. This is clearly linked to the active course and fossil beds of the Aranca and Giucoșin rivers, bordered to the south by the current course of the Galațca River. Except for group no. 3, which is reduced to the mounds at Gelu and Bărateaz and stands out more distinctly (positioned at the confluence of the Sicsău and Apa Mare rivers), the remaining mounds are part of an arrangement (B) that follows the Apa Mare stream and its tributary streams in the northwest area (Valea Apei, Pământ Alb, and Variaș).

From the perspective of the chronology of these mounds, at this stage of research, it is risky

to assign a chronological attribution to these constructions based solely on morpho-dimensional data. Clearly, according to Figure 41, this cannot be done from a spatial perspective either. The two categories of mounds, which, based on comparative criteria with confirmed tumuli, are most likely part of the same category of funerary monuments, are interspersed within the area we have analysed. Even the territorial subgroup 1b, located north of Dudeștii Vechi, which includes the M1 Sânnicolau Mare tumulus—investigated by G. K. Nagy as tumulus IX from Bukova Puszta—comprises both morpho-dimensional categories of mounds. However, it is important to emphasize once again that in the Bukova Puszta micro-area, there are three earthen mounds, investigated over time, which G. K. Nagy identified as tumuli IV, VII, and IX. These contain discoveries attributable to the Yamnaya horizon, indicating that this area was intensively used during this chronological phase. This increases the likelihood that some of the tumuli here—and not only here—belong to this horizon, which, so to speak, popularized the fashion of tumulus-type funerary monuments in the south-eastern European region.

Theoretically, most of the mounds with tumulus characteristics should belong to this cultural-chronological horizon. However, other periods also fall within the epochs where tumuli burials were present and representative. The earliest stage in this area would be the end of the Eneolithic, represented by the Baden-Coțofeni III horizon, followed by the aforementioned generalization of tumuli burials at the beginning of the Bronze Age. Another phase of revival for these funerary monuments occurred at the end of the Bronze Age and the beginning of the Early Iron Age. The last phase that could include funerary mounds in our study area corresponds to the Sarmatian civilization. In the Pannonian Plain, there are tumulus discoveries from this period, dating between the 2nd and 4th centuries A.D., as well as graves bordered by ditches with circular or rectangular layouts (with variations), which were most likely also covered by small mounds that have since flattened.

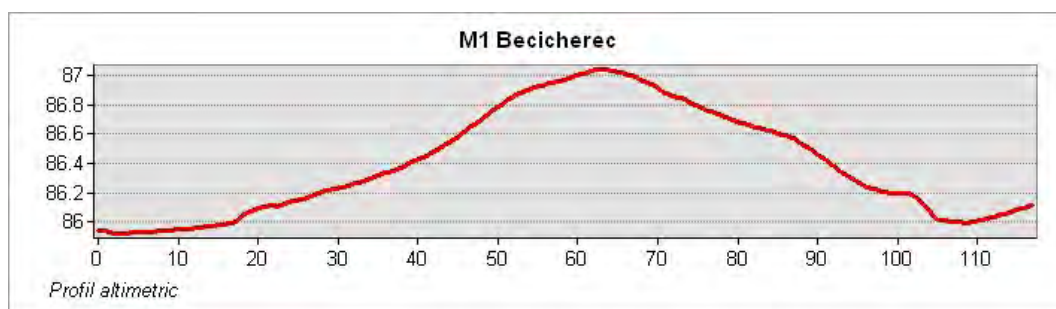
From the perspective of archaeological site identification, which is the first step in their protection, it is crucial that a LiDAR scan with a resolution of 0.5 m/pixel be conducted for the entire Timiș County area. For the vast majority of these sites, such an initiative will allow their identification from the office, with field visits being used only to confirm and supplement the information (site type, identified archaeological materials, relative chronology, land use). As mentioned, studying cartographic sources is also an extremely important step, but it lacks the accuracy and precision of a LiDAR scan. The use of map-based information requires several intermediary steps for identifying a potential archaeological site, as well as a greater degree of uncertainty regarding its exact location.

A LiDAR scan at the mentioned resolution would also lead to the creation of highly precise maps of the fossil hydrographic network of Timiș County, particularly in the lowland areas. Additionally, it would greatly aid in identifying the geo-morphological elements (e.g., sand dunes) of the Banat plain, which are otherwise difficult to discern from satellite images, as well as in understanding the relationship between archaeological sites and these features. These aspects will significantly improve our understanding of how people interacted with active or fossil water-courses in their subsistence areas. Certainly, in terms of the human-environment relationship, much remains to be done. The pace of research always lags behind our expectations at the time of archaeological investigations, due to the inherent constraints of the present moment.

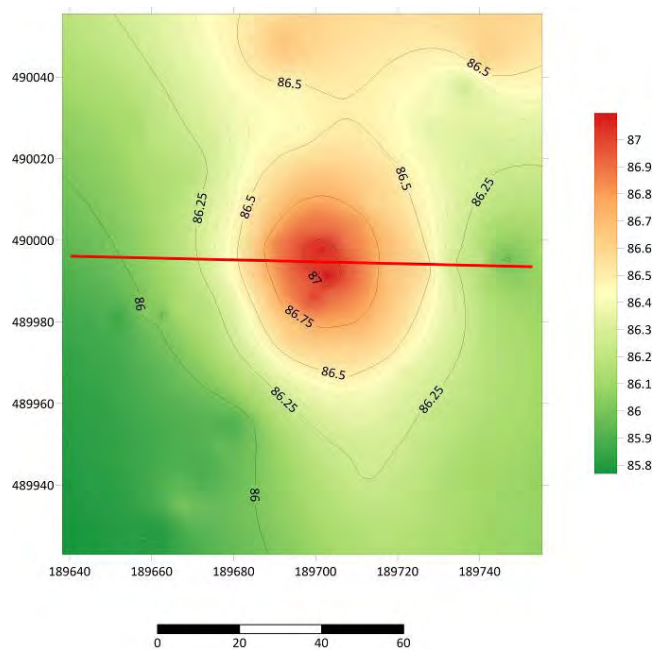
ANEXA 1.

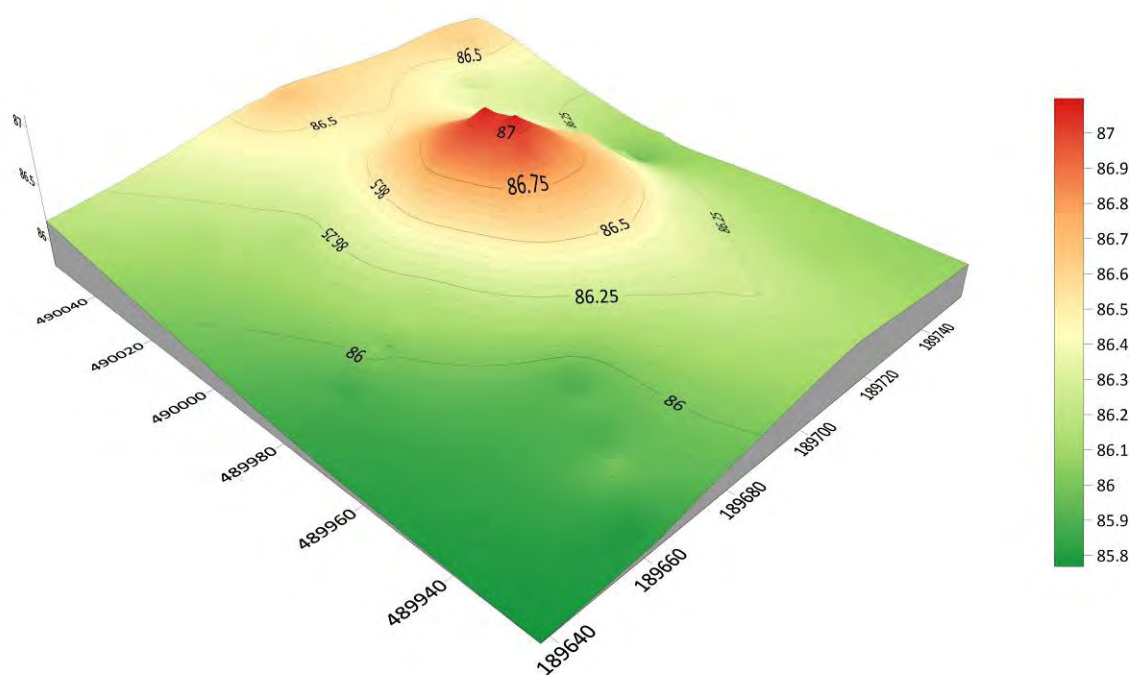
FIȘELE MOVILELOR CARTATE

Indicativ	M1 Becicherecu Mic
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	21.002391, 45.839626
U.A.T.	Becicherecu Mic
Localitate	Becicherecu Mic
Destinație teren	În circuitul agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 57 m; Înălțime – 0,6 m
Situri asociate	În partea de NE a movilei au fost identificate puține fragmente ceramice medievale. La cca 190 m NE de movilă a fost identificat „Situl arheologic de la Becicherecu Mic – Șugăvița/Obiectiv 7”, cod RAN 155779.09, cu materiale arheologice datate în perioada sec. III–IV A.D. și în epoca medievală.
Data verificare	08.03.2021

Profilul altimetric

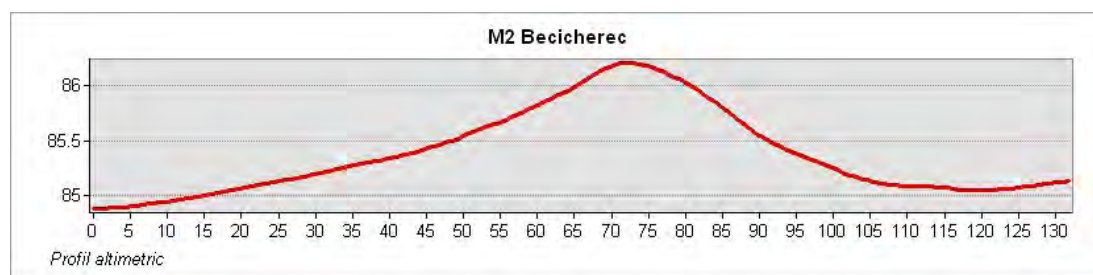

Modelul digital al terenului

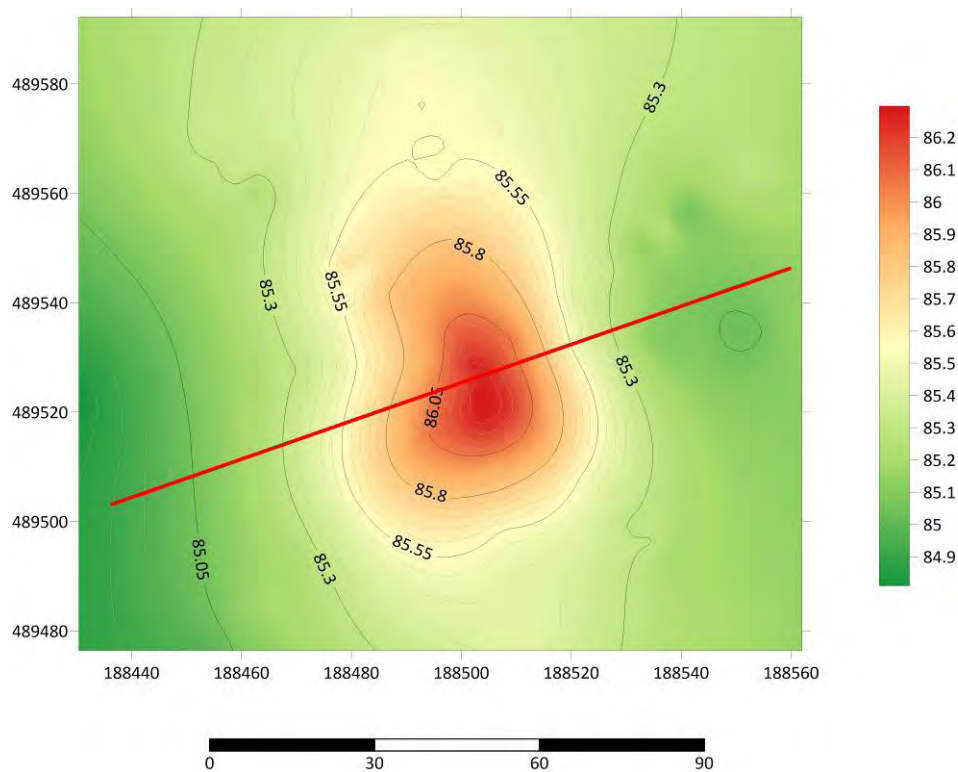

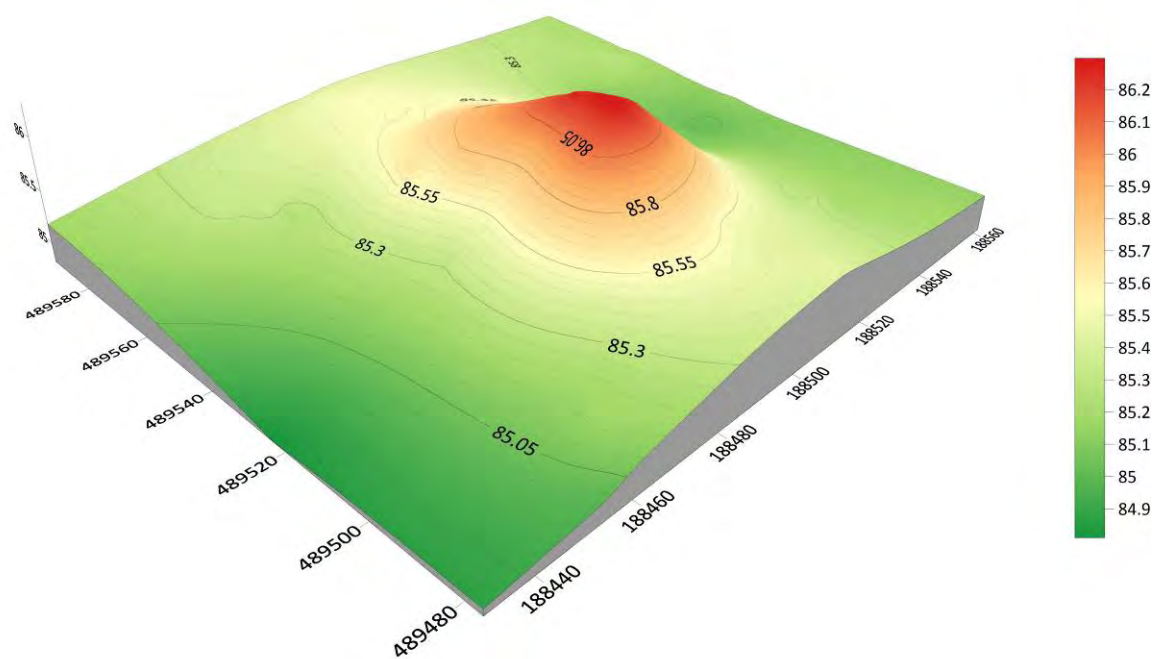
Fotografie dinspre SV, 08.03.2021

Indicativ	M2 Becicherecu Mic
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.987253, 45.834973
U.A.T.	Becicherecu Mic
Localitate	Becicherecu Mic
Destinație teren	În circuitul agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 68 m; Înălțime – 0,7 m
Situri asociate	La cca 235 m N de movilă a fost identificat un perimetru cu puține fragmente ceramice – <i>Obiectiv 1 Becicherecu Mic</i> . La cca 715 m vest de movilă a fost identificată „Așezarea de epocă postromană de la Becicherecu Mic – Pârloage/Obiectiv 8”, cod RAN 155779.10.
Data verificare	08.03.2021

Profilul altimetric

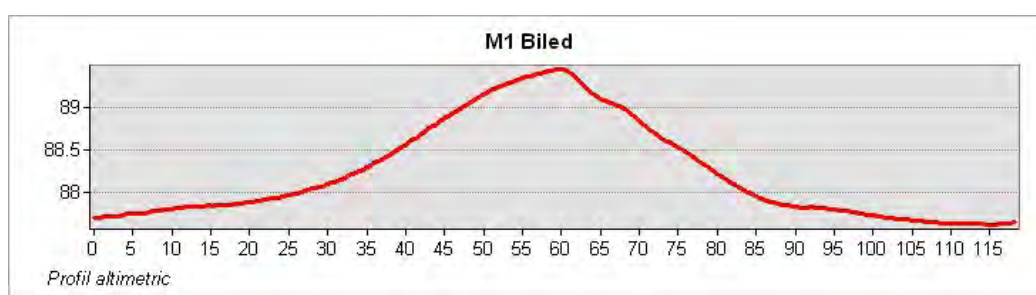

Modelul digital al terenului

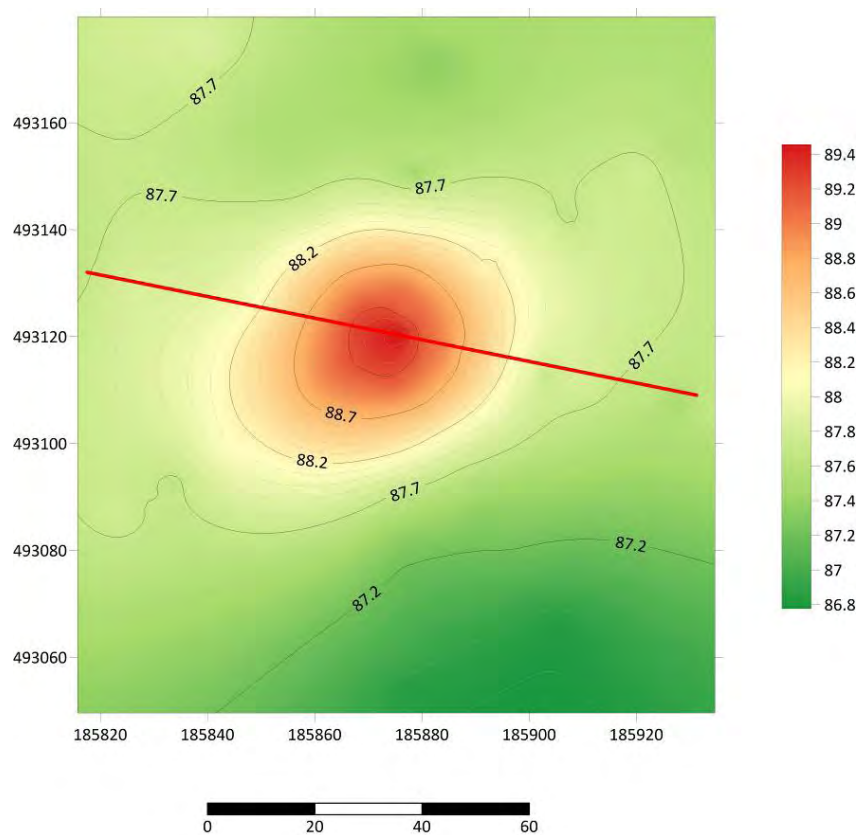

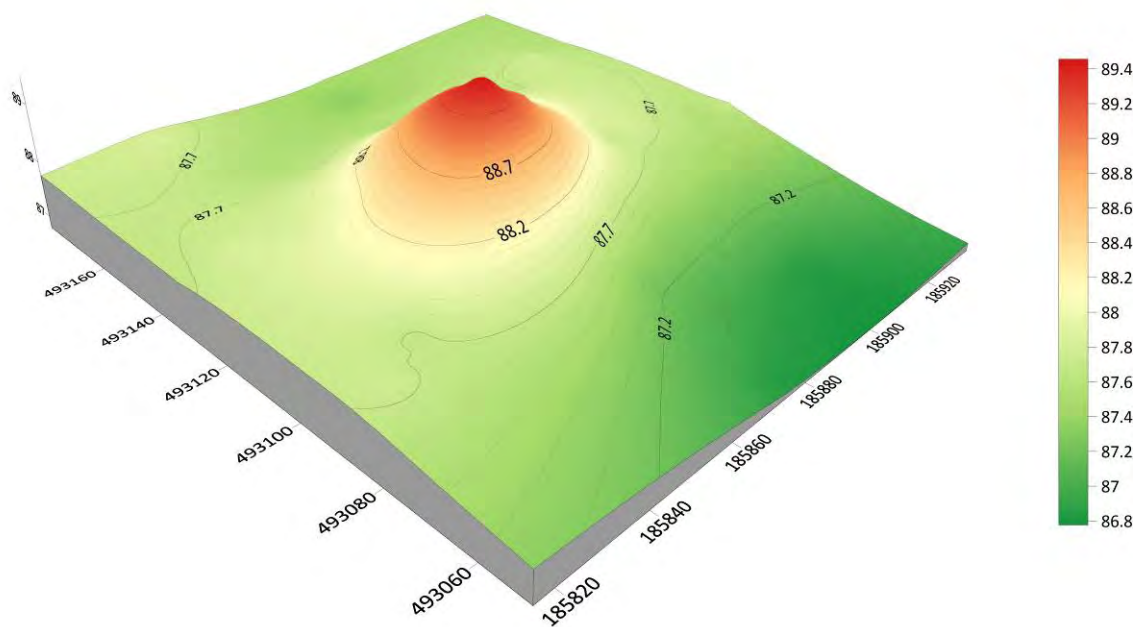
Vedere dinspre S, 08.03.2021

Indicativ	M1 Biled
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.951183, 45.866026
U.A.T.	Biled
Localitate	Biled
Destinație teren	În circuitul agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 61 m; Înălțime – 1,4 m
Situri asociate	Au fost identificate, sporadic, fragmente ceramice pe movilă.
Data verificare	03.04.2017, 21.02.2020

Profilul altimetric

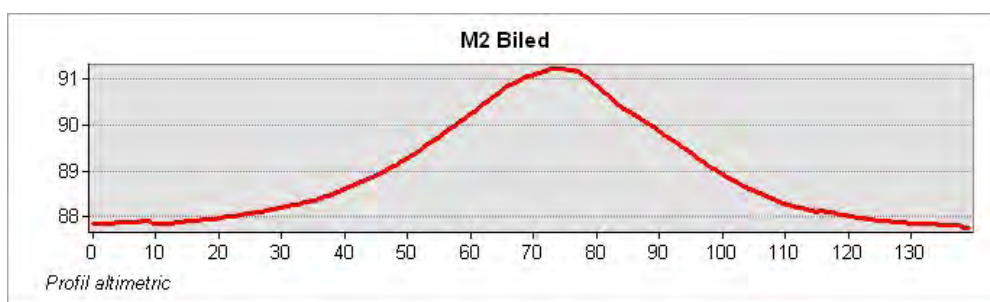

Modelul digital al terenului

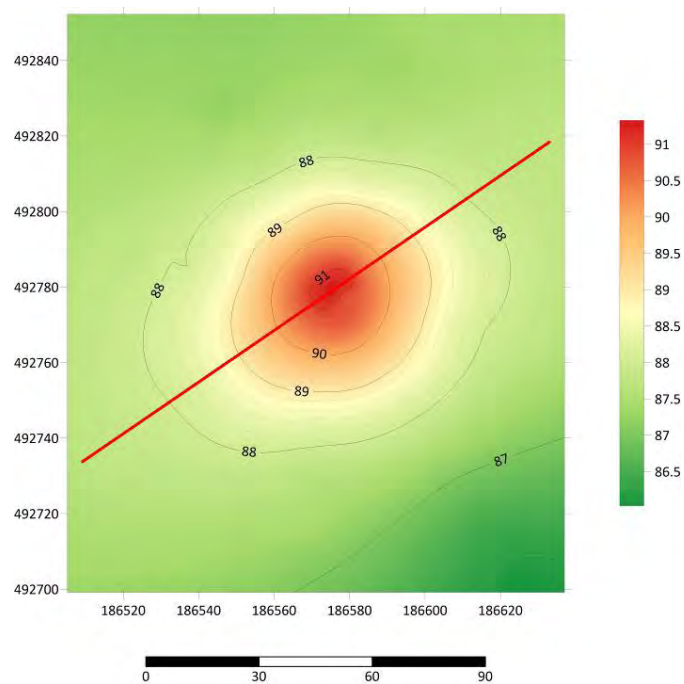

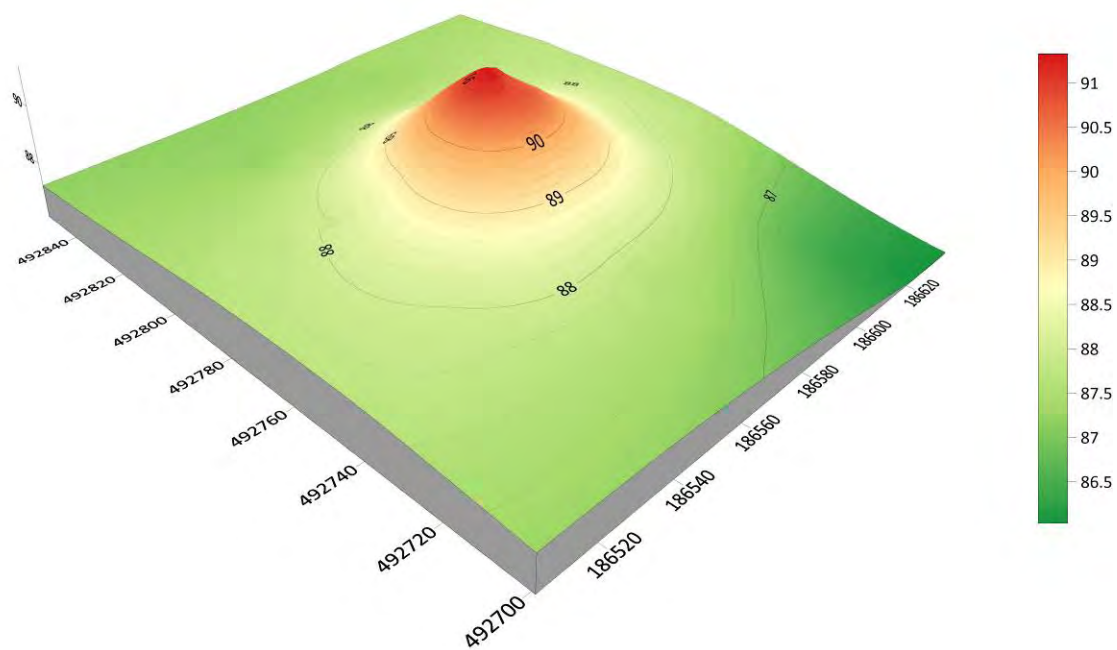
Vedere dinspre SE, 03.04.2017

Indicativ	M2 Biled
Toponim	<i>Hoher Hügel</i> (Harta Franciscană, Harta Francisco-Iozefină), <i>Movila</i> (Planuri Directoare de Tragere)
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.960404, 45.863263
U.A.T.	Biled
Localitate	Biled
Destinație teren	În circuitul agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată. Urme de construcție modernă în zona centrală (cărămizi, stâlp beton)
Dimensiuni	Diametru – 96 m; Înălțime – 3,1 m
Situri asociate	Apar fragmente osteologice (dentiție ierbivor) pe suprafața ei. La cca 330 m est de movilă a fost identificat situl arheologic „Așezarea de epoca bronzului de la Biled – <i>Obiectiv 11</i> ”, cod RAN 155920.24.
Data verificare	03.04.2017, 21.02.2020

Profilul altimetric

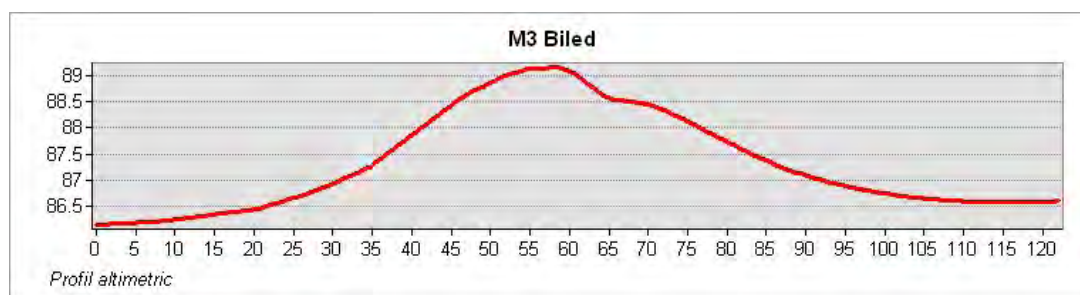

Modelul digital al terenului

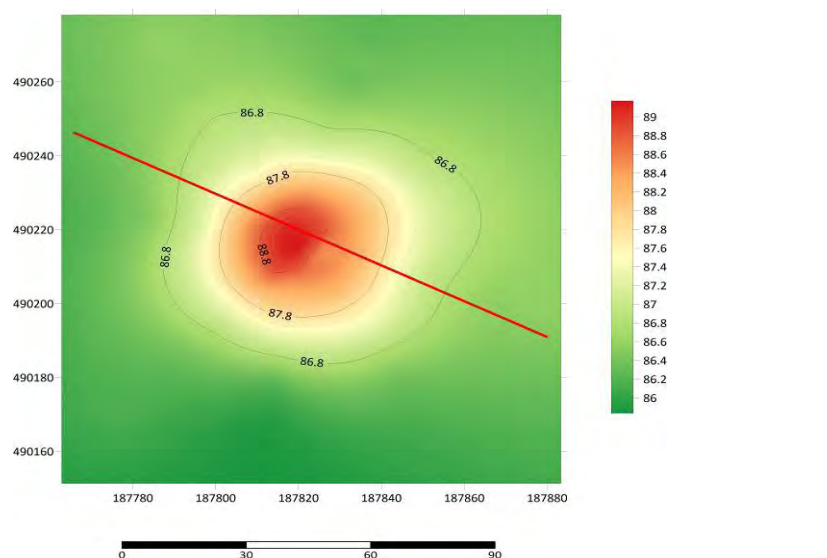

Vedere dinspre NE, 21.01.2020

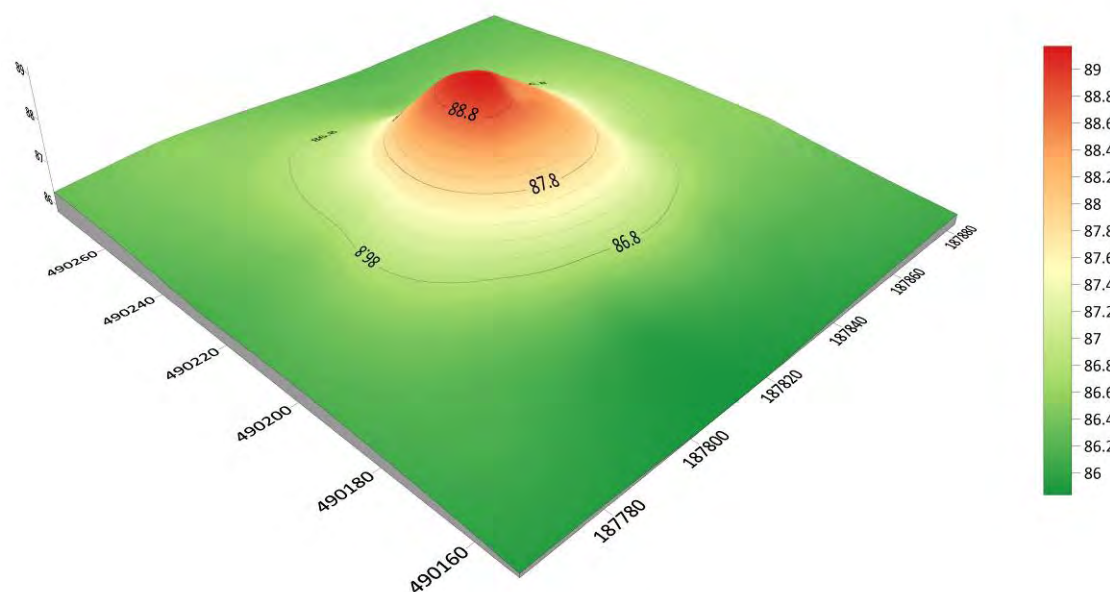
Indicativ	M3 Biled
Toponim	<i>Hotter Hügel</i> (Harta Franciscană)
Denumire RAN	Movila II de epocă necunoscută de la Biled
Cod RAN	155920.18
Coordonate punct central	20.978042, 45.840814
U.A.T.	Biled/Becicherecu Mic
Localitate	Biled/Becicherecu Mic
Destinație teren	În circuitul agricol, traversată de un drum agricol de pământ. Este situată pe granița administrativă dintre U.A.T. Biled și U.A.T. Becicherecu Mic.
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată de lucrările agricole, în special pe partea de nord, în U.A.T. Biled
Dimensiuni	Diametru – 60 m; Înălțime – 2,4 m
Situri asociate	-
Data verificare	03.04.2017, 21.02.2020
Observații	Pe Harta topografică militară este marcată cu toponimul „ <i>La Trei Movile</i> ”. Considerăm că acest toponim este greșit, întrucât pe Harta franciscană (1819–1869) poartă alt nume (<i>Hotter Hügel</i>). Cu toponimul „ <i>Drei Hotter Hügel</i> ” este desemnată o altă movilă pe Harta Franciscană și pe cea Francisco-Iozefină, situată pe hotarul dintre localitatea Iecea Mica și Beregsău Mare.

Profilul altimetric

Planul topografic

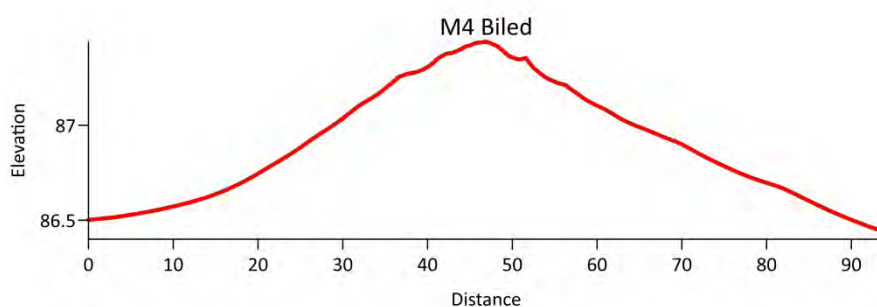

Modelul digital al terenului

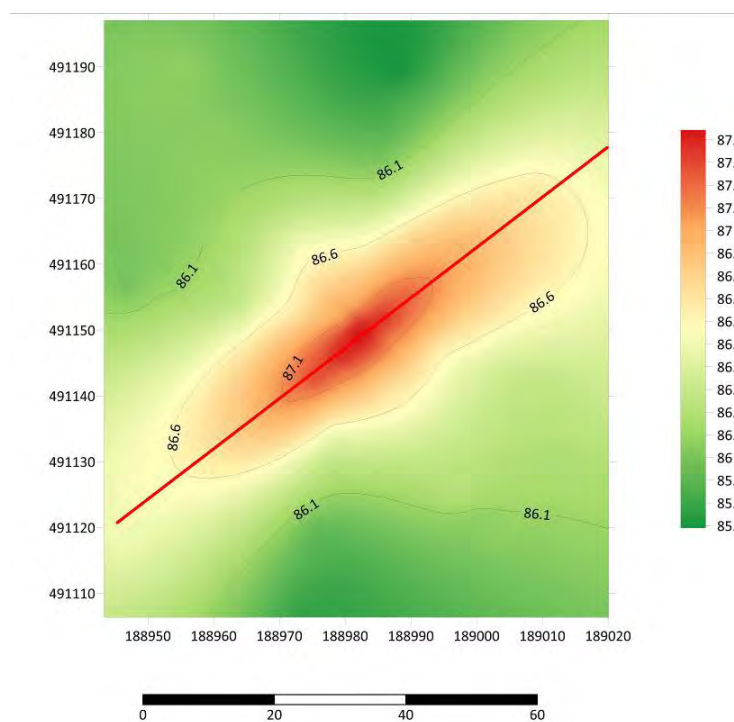

Vedere dinspre E, 03.04.2017

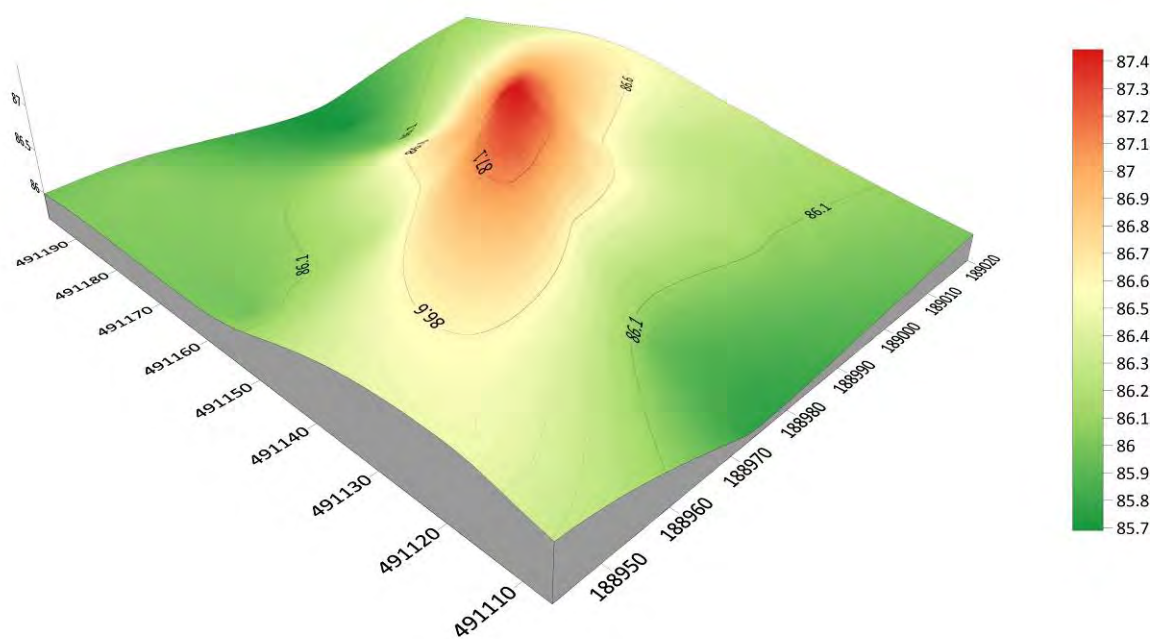
Indicativ	M4 Biled
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.992357, 45.849708
U.A.T.	Biled/Becicherecu Mic
Localitate	Biled/Becicherecu Mic
Destinație teren	În circuitul agricol, traversată de un drum agricol amenajat cu piatră concasată. Este situată pe granița administrativă dintre U.A.T. Biled și U.A.T. Becicherecu Mic.
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Extrem de aplatizată. În perioada 2020–2022, drumul agricol de pământ care traversa movila de pământ pe direcția N-NE–S-SV a fost amenajat cu piatră concasată, fiind efectuate și mici rigole, perimetrare drumului.
Dimensiuni	Diametru – 51 m; Înălțime – 0,8 m
Situri asociate	Nu au fost identificate.
Data verificare	03.04.2017, 21.02.2020, 2022

Profilul altimetric

Planul topografic

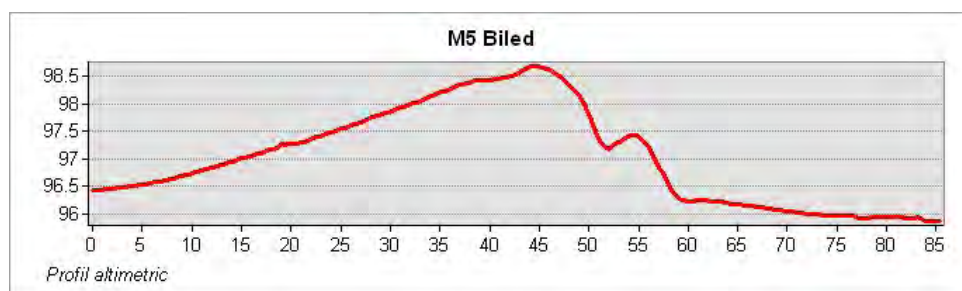

Modelul digital al terenului

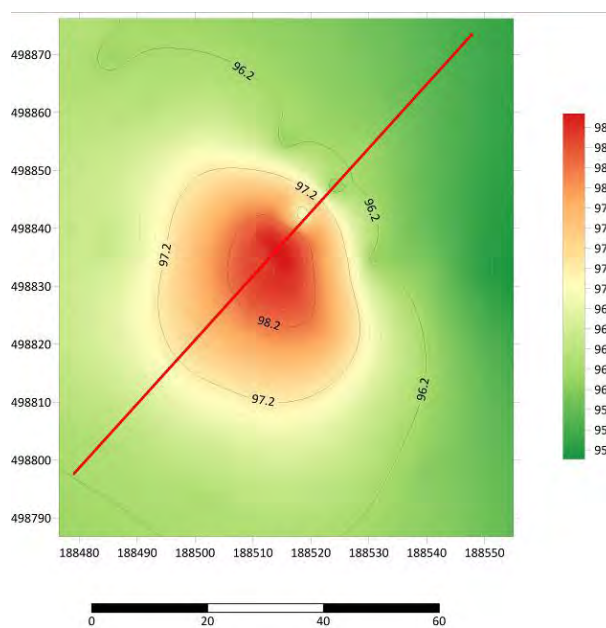

Vedere dinspre S, 03.04.2017

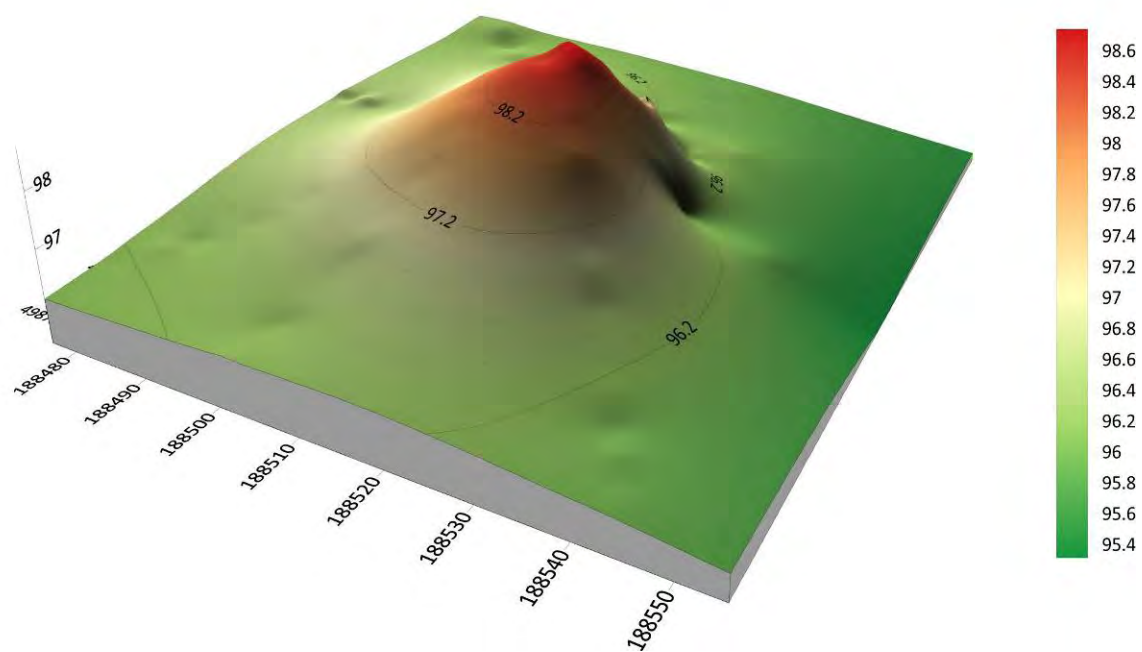
Indicativ	M5 Biled
Toponim	-
Denumire RAN	Movila tumulară de la Biled – M5 Biled
Cod RAN/LMI	155920.28
Coordonate punct central	20.981342, 45.918523
U.A.T.	Biled/Satchinez
Localitate	Biled/Satchinez
Destinație teren	Jumătatea vestică este în circuit agricol. Jumătatea estică e parțial pârlăgă, parțial lucrată agricol. Este situată pe granița administrativă dintre U.A.T. Biled și U.A.T. Satchinez.
CF, Nr. cadastral	405342/Biled
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Aplatizată de lucrările agricole. Vizibile bioperturbări (vizuină de vulpe) și, pe latura estică, groapă braconaj sau împrumut lut
Dimensiuni	Diametru – 48 m; Înălțime – 1,7 m
Situri asociate	Movila este situată în perimetrul unui sit arheologic care se întinde la sud, vest și est de movilă (cod RAN 155920.01). Materialele arheologice de pe suprafața ei (fragmente ceramice, osteologice, chirpic) aparțin Evului Mediu timpuriu și neoliticului. Movila a fost refolosită în Evul Mediu timpuriu ca necropolă de înhumare.
Data verificare	09.04.2017, 19.02.2020, 27.02.2021, 05.06.2024

Profilul altimetric

Planul topografic

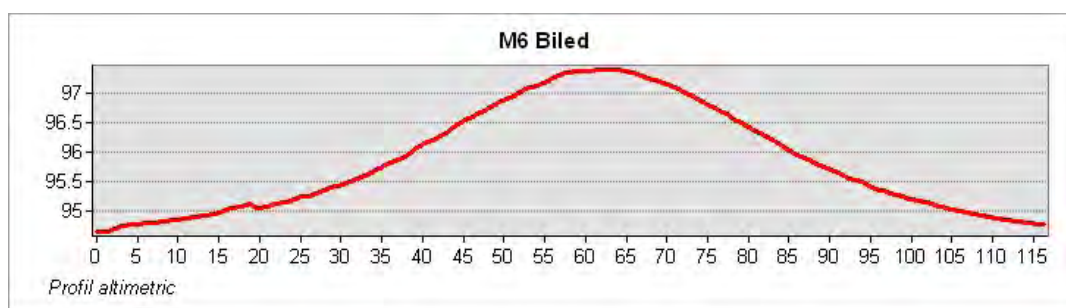

Modelul digital al terenului

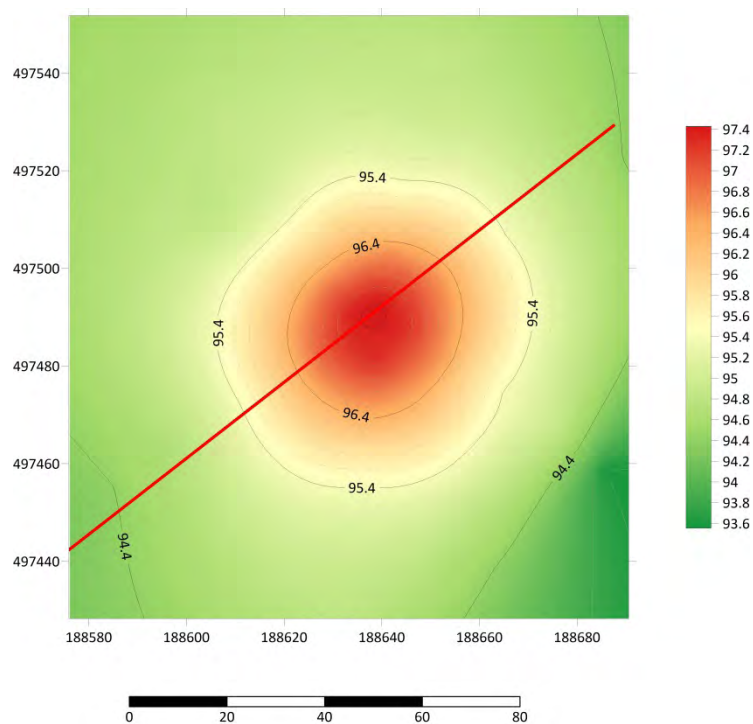

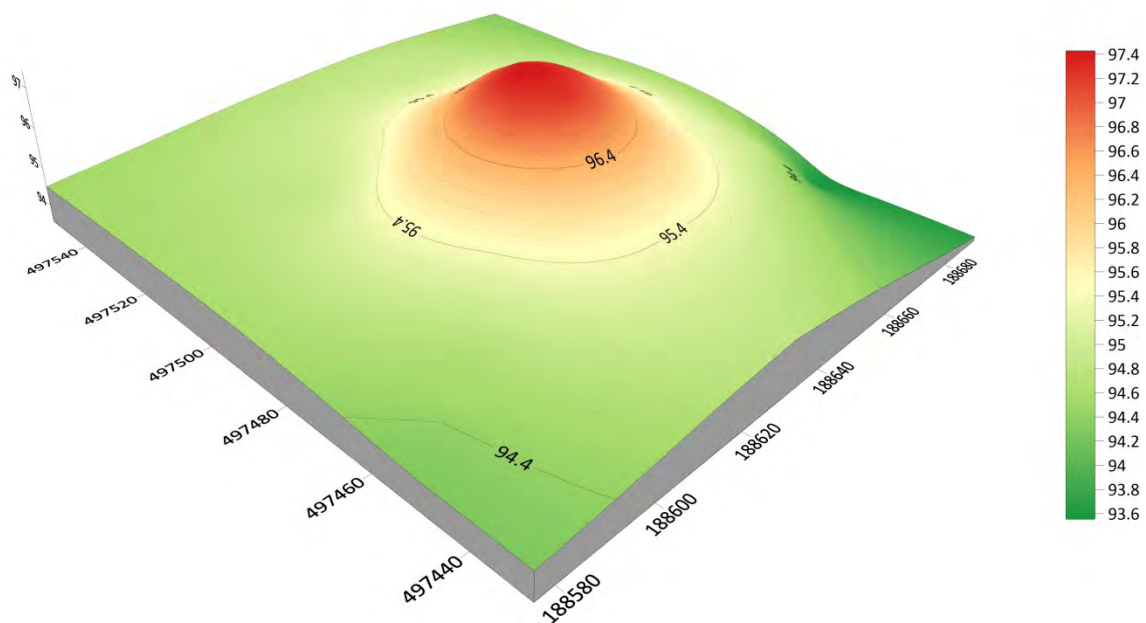
Vedere dinspre SV, 09.04.2017

Indicativ	M6 Biled
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.983848, 45.906499
U.A.T.	Biled
Localitate	Biled
Destinație teren	În circuitul agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Puternic aplatizată de lucrările agricole. Ușoară diferență de culoare între solul constituent și parcela pe care se află plasată
Dimensiuni	Diametru – 82 m; Înălțime –2,4 m
Situri asociate	La cca 80 m NE de movilă este situat un sit arheologic, traversat de un drum agricol de pământ (Sit 2 Biled), cu fragmente ceramice preistorice. În proximitatea sud-vestică a movilei este situat un alt sit arheologic (Sit 9 Biled), cu fragmente ceramice preistorice și sarmatice.
Data verificare	09.04.2017, 19.02.2020

Profilul altimetric

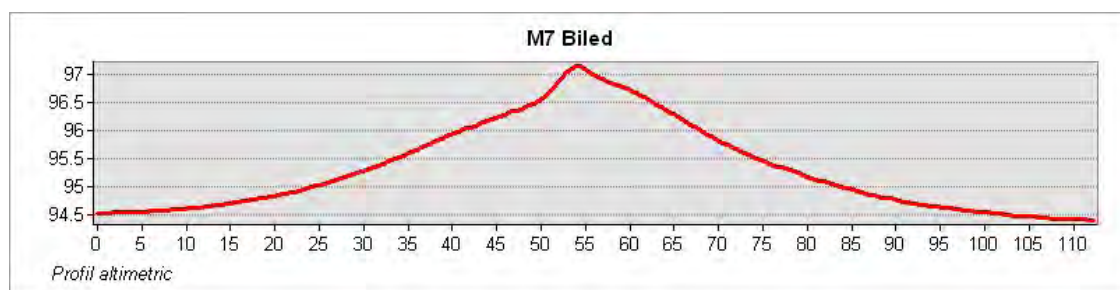

Modelul digital al terenului

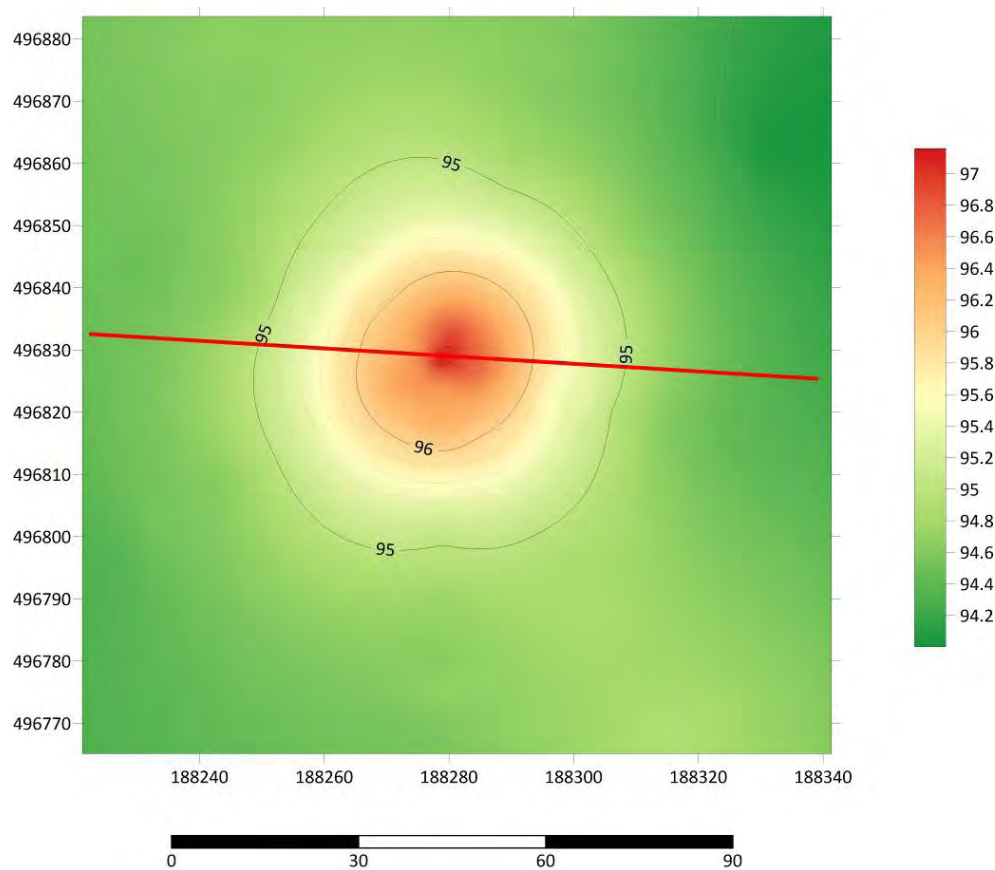

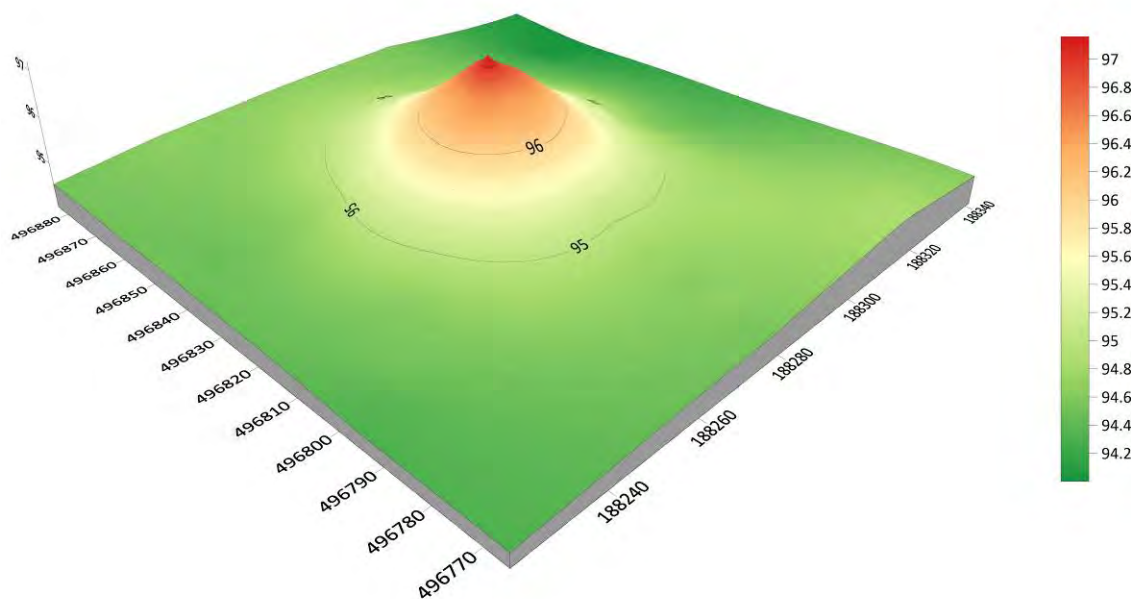
Vedere dinspre S, 09.04.2017

Indicativ	M7 Biled
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.979638, 45.90041
U.A.T.	Biled
Localitate	Biled
Destinație teren	În circuitul agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Foarte aplatizată de lucrările agricole. În mijloc are o bornă din rețeaua topografică. Lângă bornă este vizibilă o bioperturbare (viziună de vulpe).
Dimensiuni	Diametru – 62 m; Înălțime – 2,1 m
Situri asociate	La cca 240 m sud de movilă a fost identificat un sit arheologic (Situl 4 Biled). Fragmentele ceramice sunt atribuibile preistoriei.
Data verificare	09.04.2017, 19.02.2020

Profilul altimetric

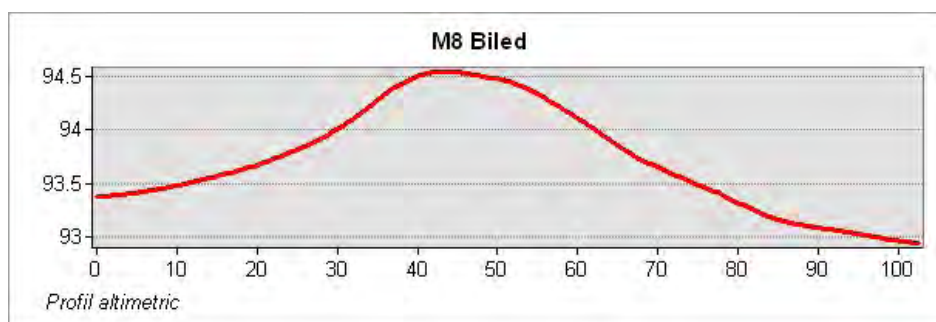

Modelul digital al terenului

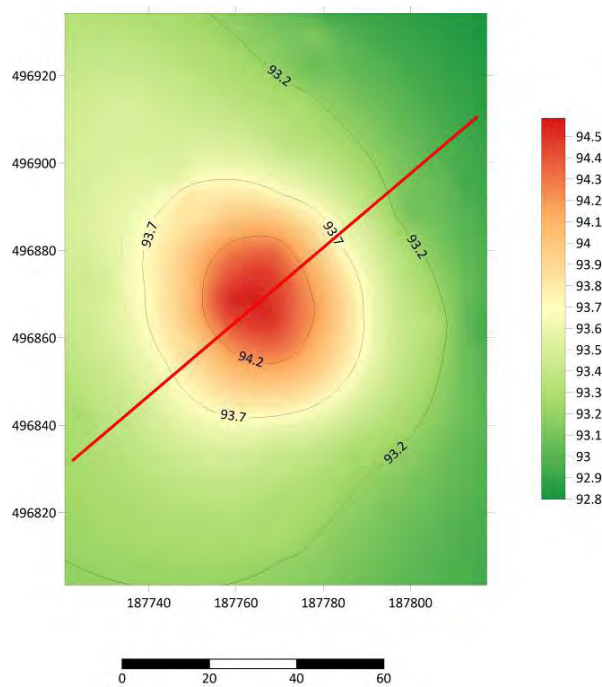

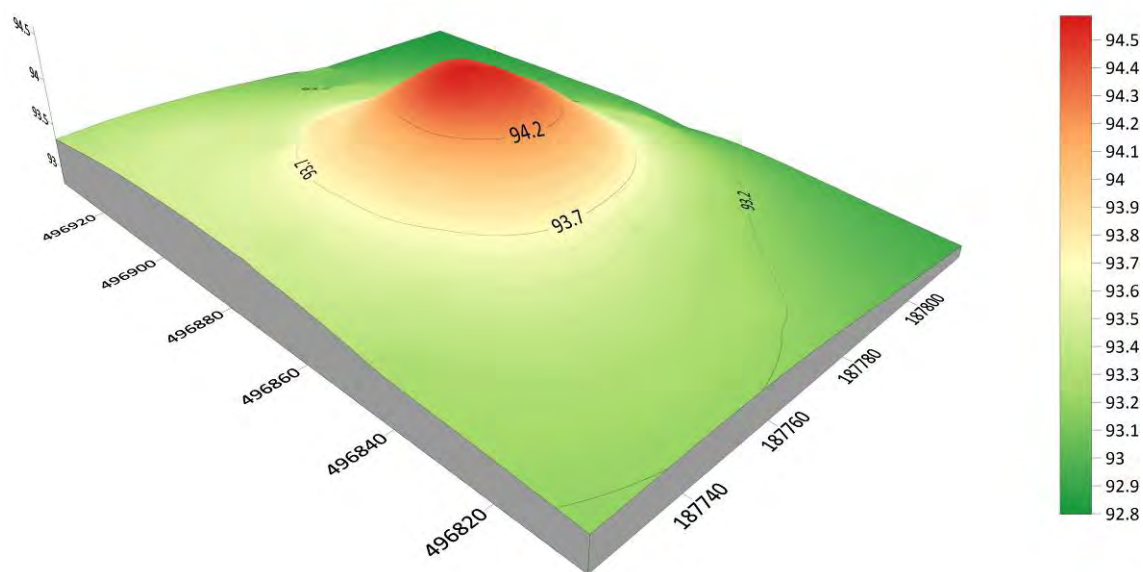
Vedere dinspre S, 09.04.2017

Indicativ	M8 Biled
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.973048, 45.900553
U.A.T.	Biled
Localitate	Biled
Destinație teren	În circuitul agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Extrem de aplatizată de lucrările agricole. Ușoară diferență de culoare între solul constituent și parcela pe care se află amplasată, solul constituent fiind mai închis la culoare
Dimensiuni	Diametru – 60 m; Înălțime – 1,1 m
Situri asociate	În imediata apropiere a movilei, în partea sudică a acesteia, a fost identificat Situl arheologic de la Biled – <i>Obiectiv 3</i> , cod RAN 155920.22, cu materiale specifice epocii fierului (Hallstatt) și civilizației sarmaților.
Data verificare	09.04.2017, 19.02.2020

Profilul altimetric

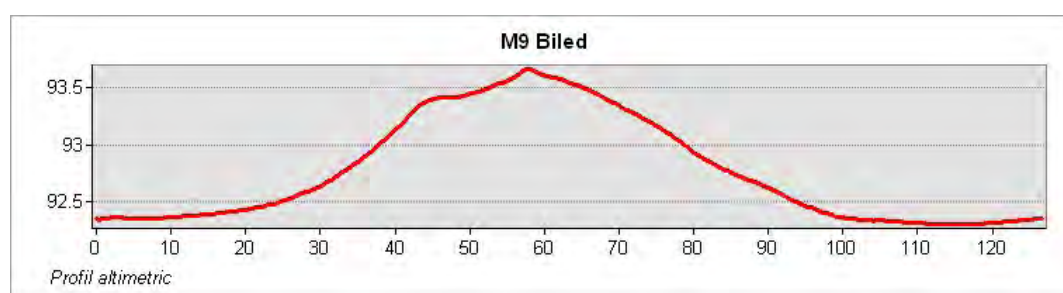

Modelul digital al terenului

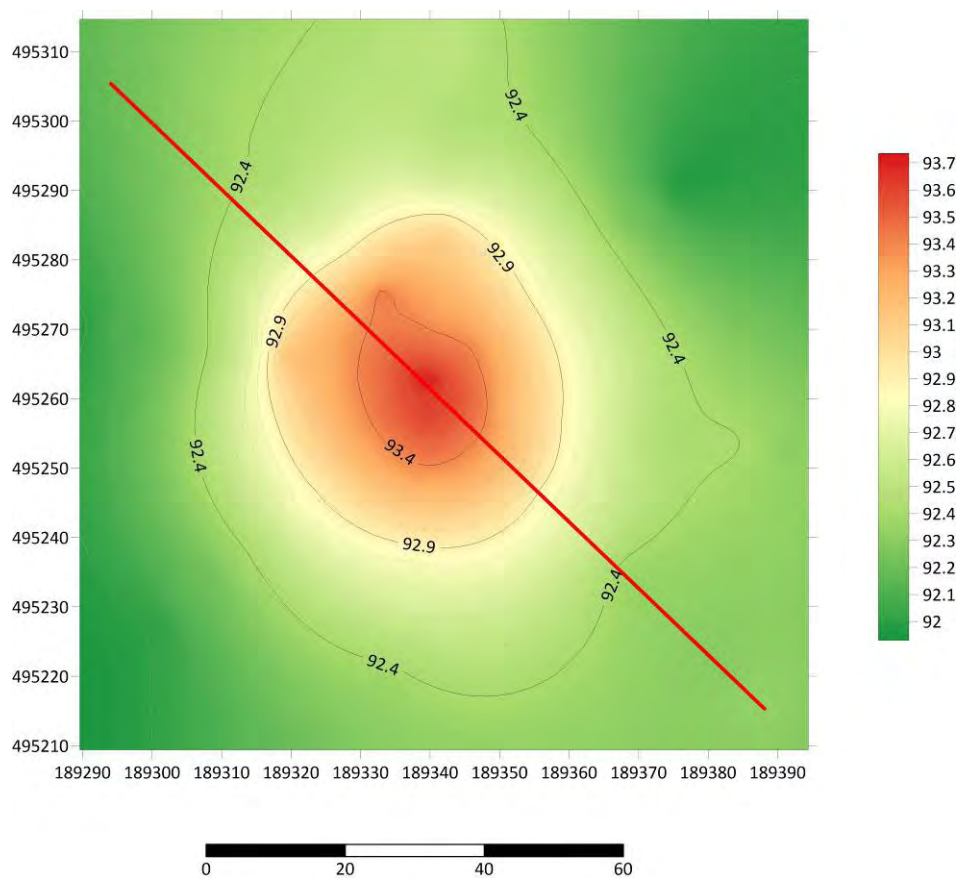

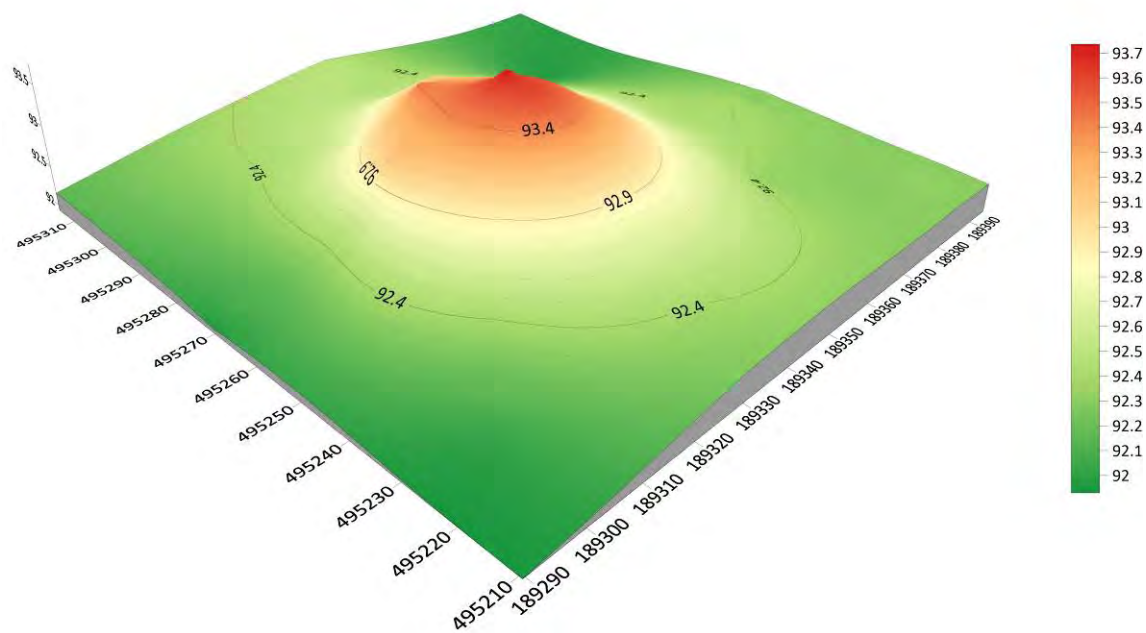
Vedere dinspre SV, 09.04.2017

Indicativ	M9 Biled
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.994318, 45.88683
U.A.T.	Biled
Localitate	Biled
Destinație teren	În circuitul agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Extrem de aplatizată de lucrările agricole. Contururi încă sesizabile
Dimensiuni	Diametru – 68 m; Înălțime – 1,2 m
Situri asociate	Pe suprafața ei apar fragmente ceramice preistorice și sarmatice.
Data verificare	09.04.2017, 19.02.2020

Profilul altimetric

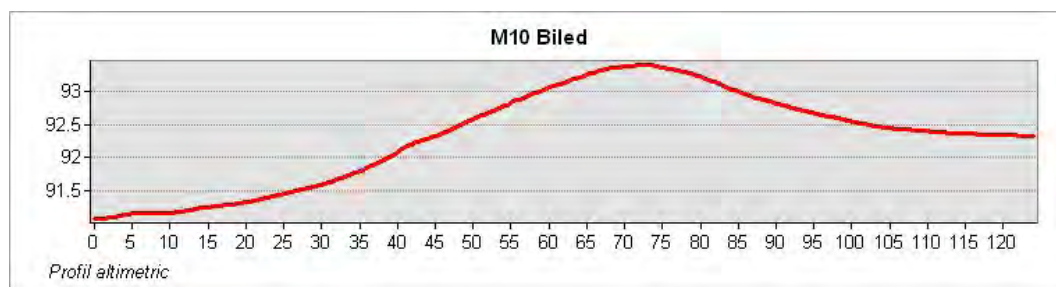

Modelul digital al terenului

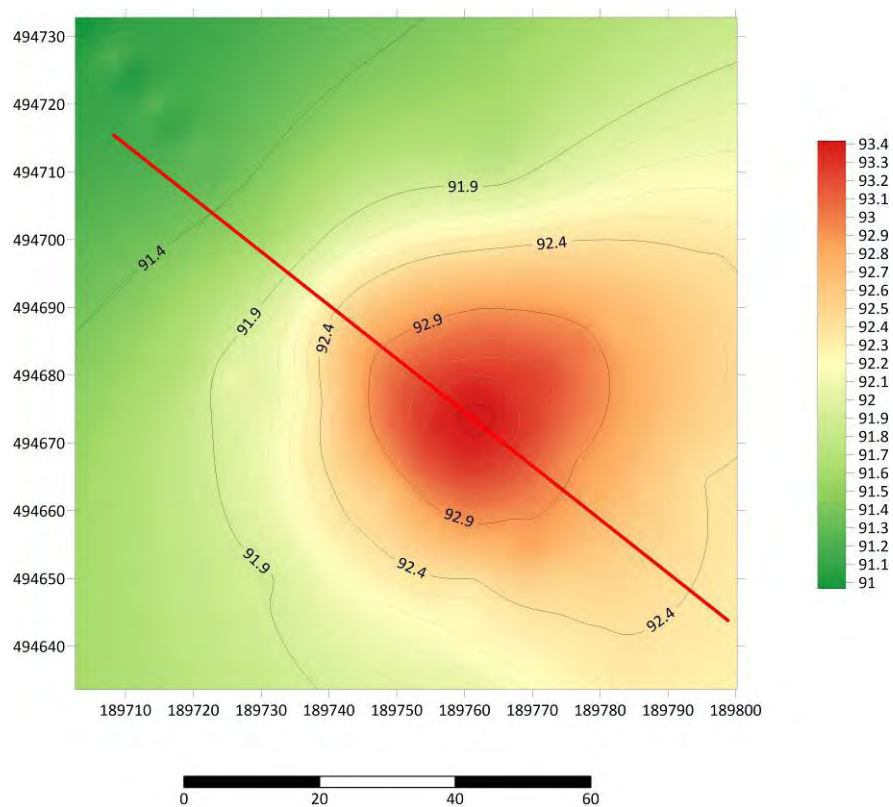

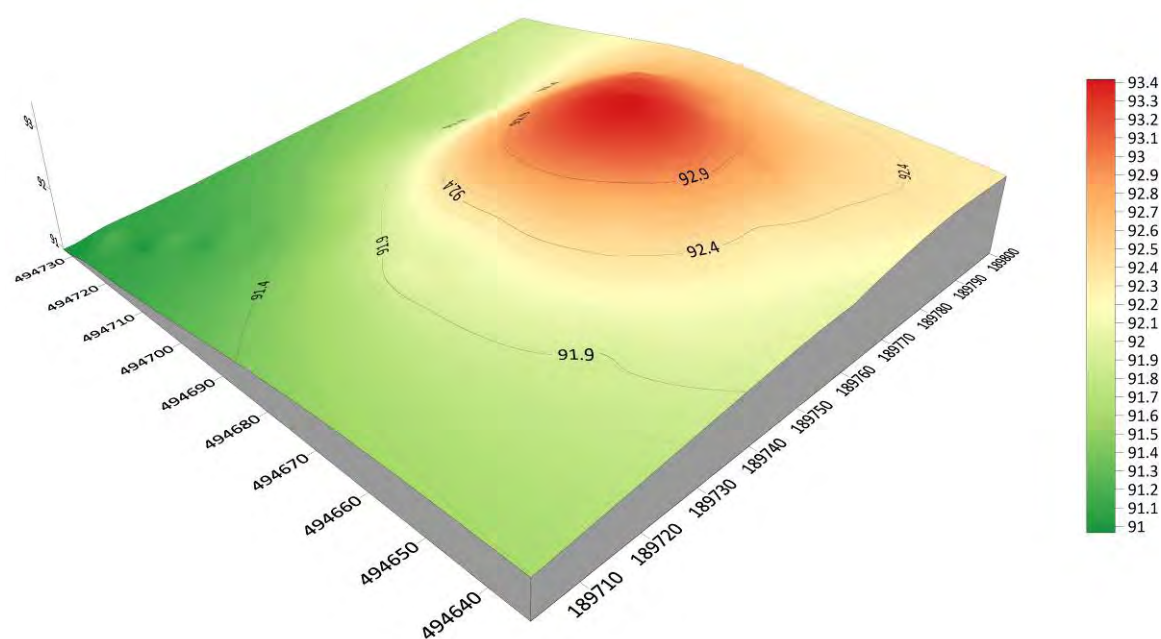
Vedere dinspre SV, 09.04.2017

Indicativ	M10 Biled
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	21.000064, 45.881678
U.A.T.	Biled
Localitate	Biled
Destinație teren	În circuitul agricol
CF, Nr. cadastral	-
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată de lucrările agricole. Contururi încă sesizabile
Dimensiuni	Diametru – 52 m; Înălțime – 0,9 m
Situri asociate	În vecinătatea movilei, în partea sudică a acesteia, au fost identificate fragmente ceramice preistorice.
Data verificare	09.04.2017, 19.02.2020

Profilul altimetric

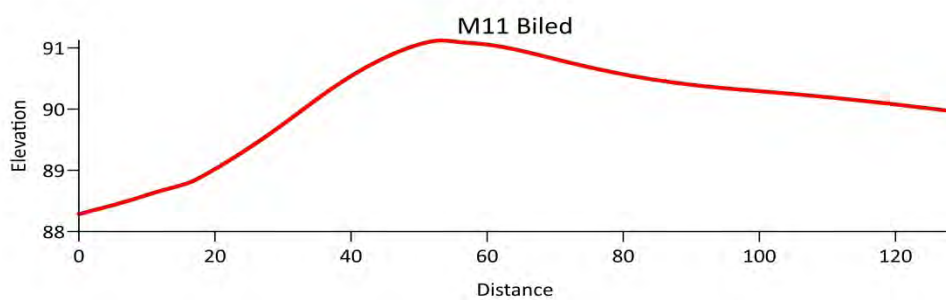

Modelul digital al terenului

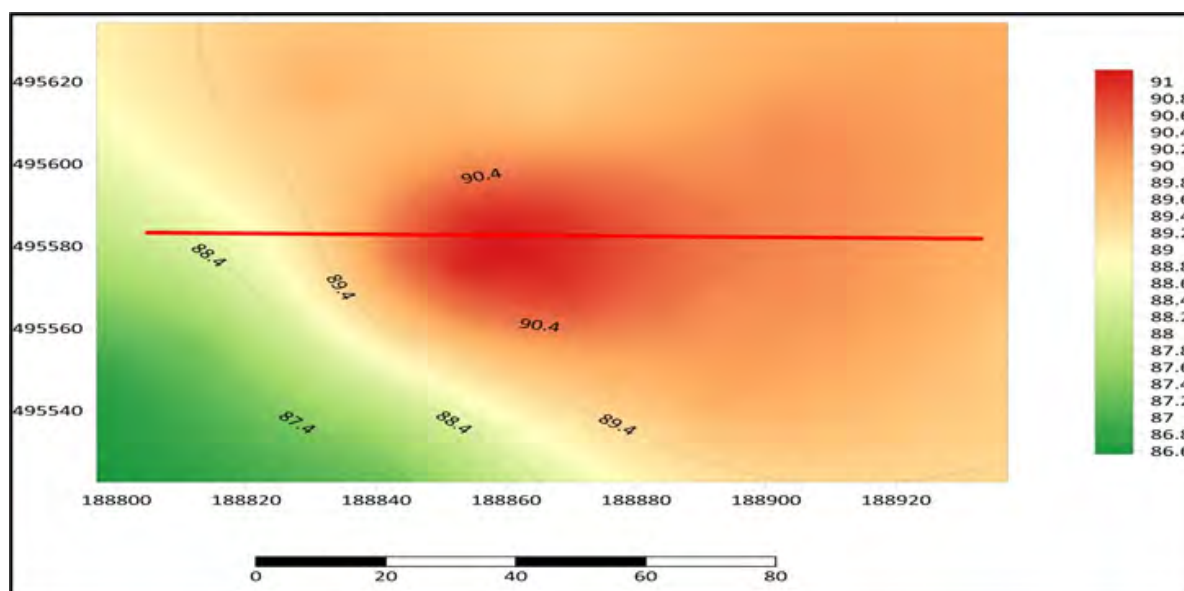

Vedere dinspre N, 09.04.2017

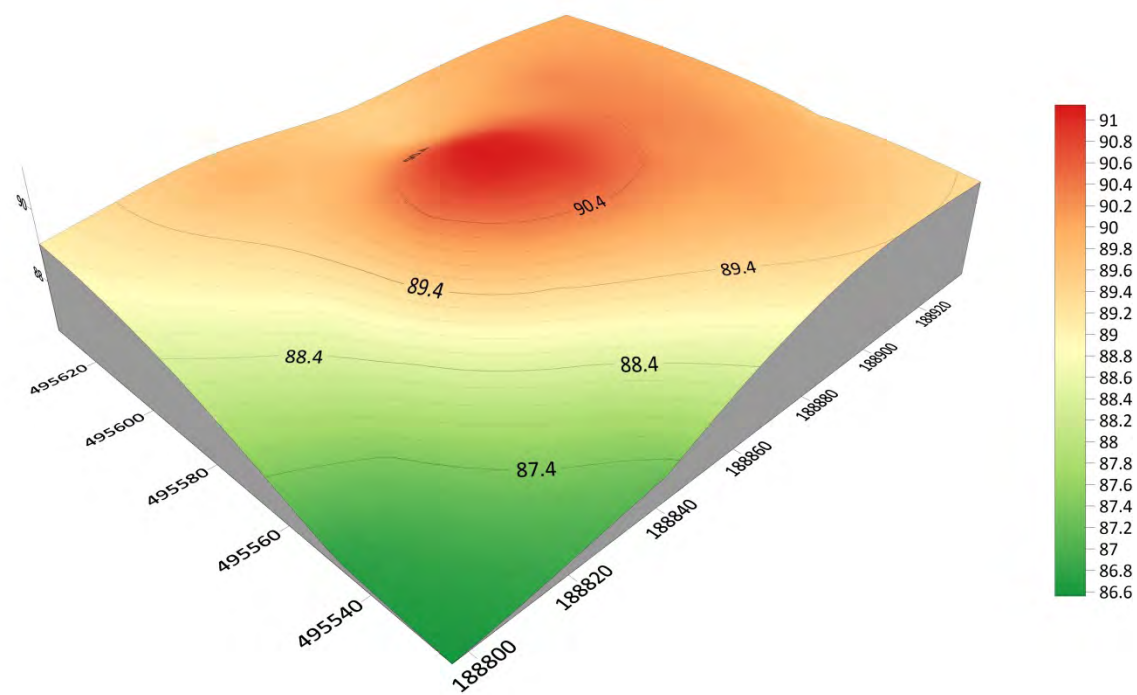
Indicativ	M11 Biled
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.987903, 45.889453
U.A.T.	Biled
Localitate	Biled
Destinație teren	Jumătatea sudică este în circuitul agricol, iar cea nordică este pășune. Este traversată de un drum agricol de pământ pe direcția vest-est.
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Puternic aplatizată. Contururi încă vizibile. Situată pe capătul nord-vestic al unui grind
Dimensiuni	Diametru – 42 m; Înălțime – 0, 7 m
Situri asociate	Pe suprafața ei apar fragmente ceramice preistorice (culturile Starčevo-Criș, Bodrogkeresztur), sarmatice și medievale.
Data verificare	09.04.2017, 19.02.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

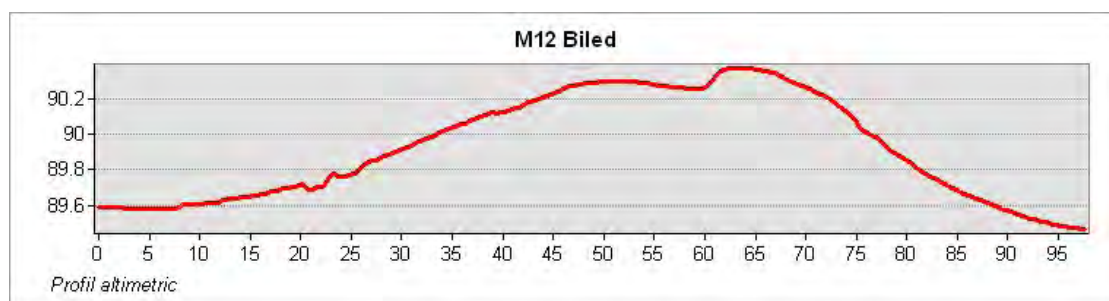

Modelul digital al terenului

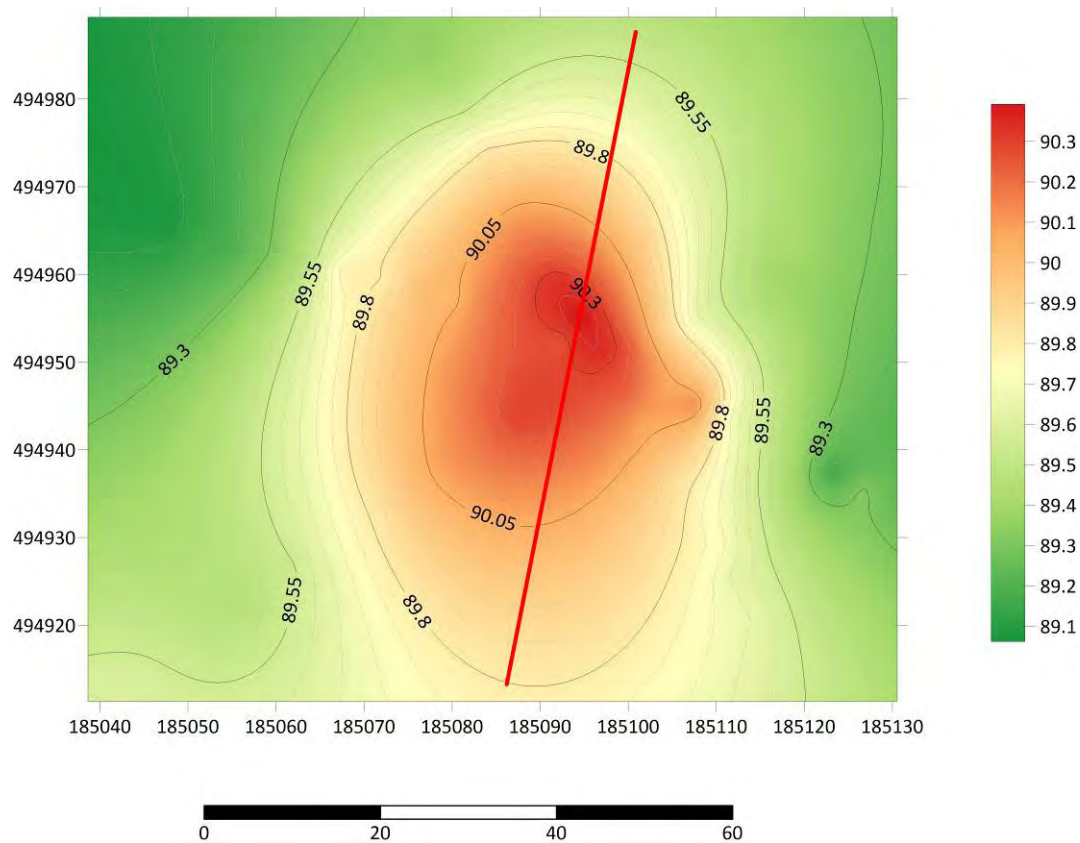

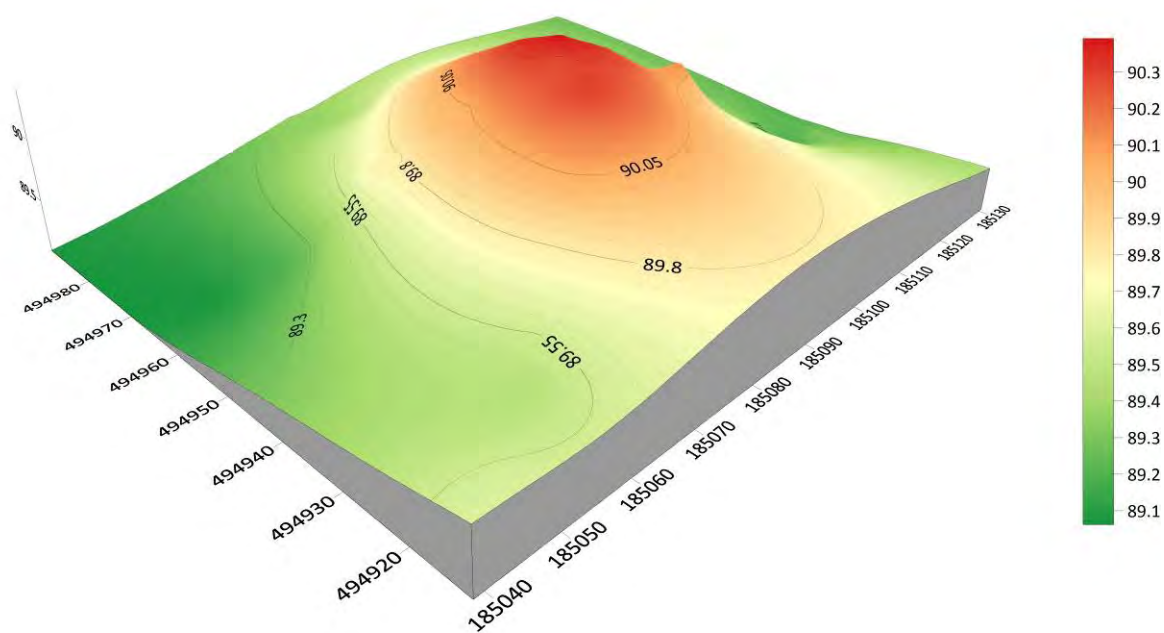
Vedere dinspre vest, 19.02.2020

Indicativ	M12 Biled
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.939945, 45.882109
U.A.T.	Biled
Localitate	Biled
Destinație teren	În circuitul agricol (legumicultură)
Stare de conservare/ In- tervenții antropice/ Bioperturbări	Extrem de aplatizată de lucrările agricole
Dimensiuni	Diametru – 55 m; Înălțime – 0,6 m
Situri asociate	La cca 75 m SV de movilă au fost identificate puține fragmente ceramice sarmatice.
Data verificare	20.05.2017, 29.02.2020, 2023

Profilul altimetric

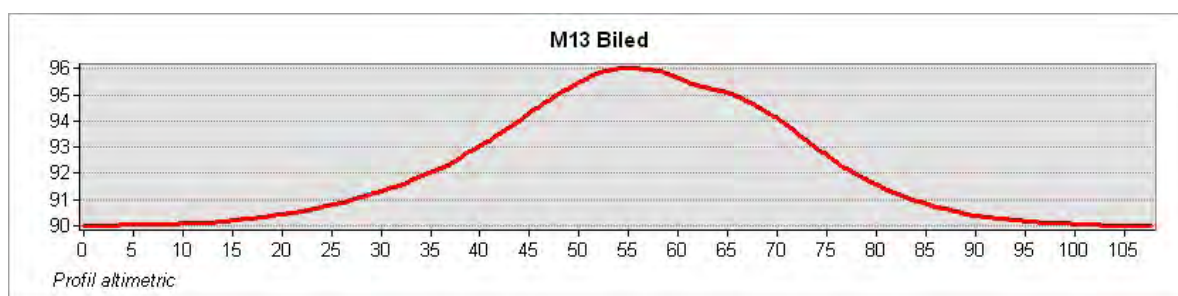

Modelul digital al terenului

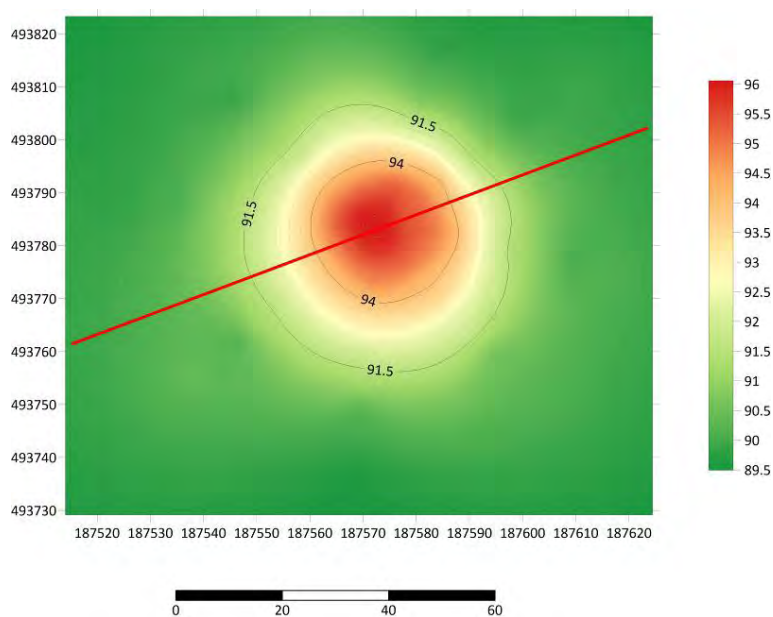

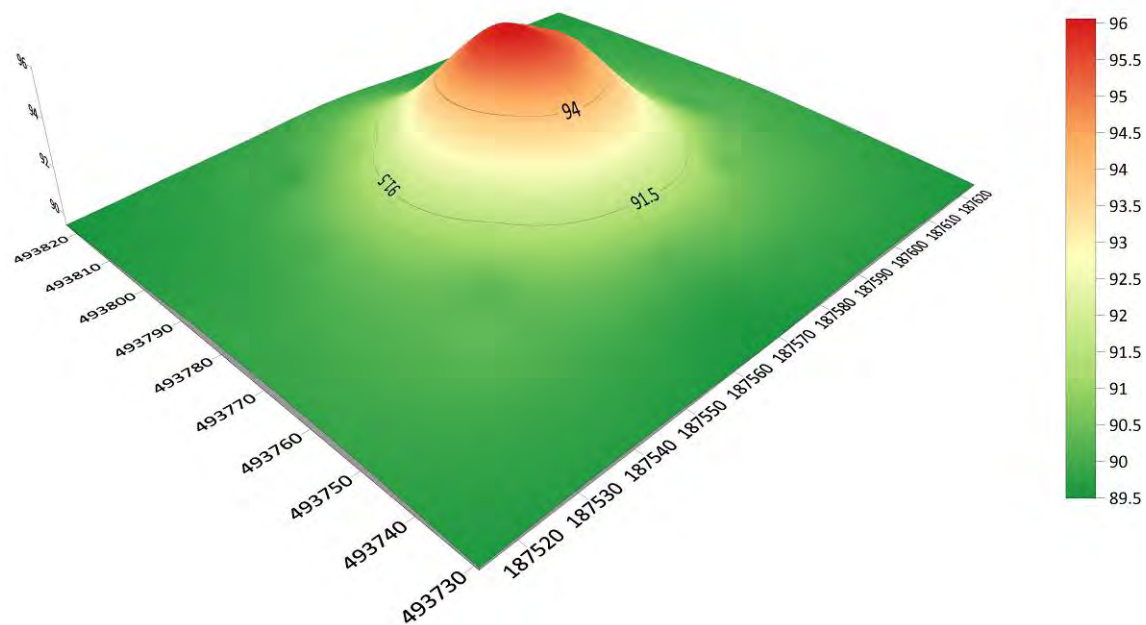
Vedere dinspre V, 20.05.2017

Indicativ	M13 Biled
Toponim	<i>Kalvarienberg, Calvare</i>
Denumire RAN	Movila de epocă medievală de la Biled – <i>Kalvarienberg</i>
Cod RAN	155920.02
Cordonate punct central	20.972596, 45.872767
U.A.T.	Biled
Localitate	Biled
Destinație teren	Scoasă din circuitul agricol, amenajată ca loc de cult romano-catolic – „ <i>Calea Crucii</i> ”
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Afectată de lucrările de amenajare ca loc de cult în anul 1803. Prima cruce amplasată pe această movilă este menționată în 1837. Între 1869–1872 se amenajează Calea Crucii pe această movilă.
Dimensiuni	Diametru – 58 m; Înălțime – 5 m
Situri asociate	Medeleț, Bugilan menționează fragmente ceramice aparținând Evului Mediu timpuriu și recoltate de la baza movilei. În urma cercetării de teren din 9.02.2020, au fost identificate în imediata apropiere a movilei, pe partea de nord, fragmente ceramice care pot fi datate în Hallstatt (cultura Basarabi) și în Evul Mediu timpuriu (Situl 8 Biled), sit ce se continuă și dincolo de DN 6 și de calea ferată.
Data verificare	6.01.2018, 9.02.2020

Profilul altimetric

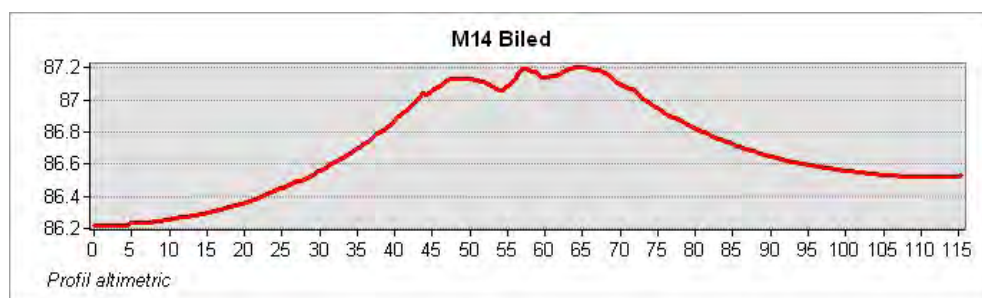

Modelul digital al terenului

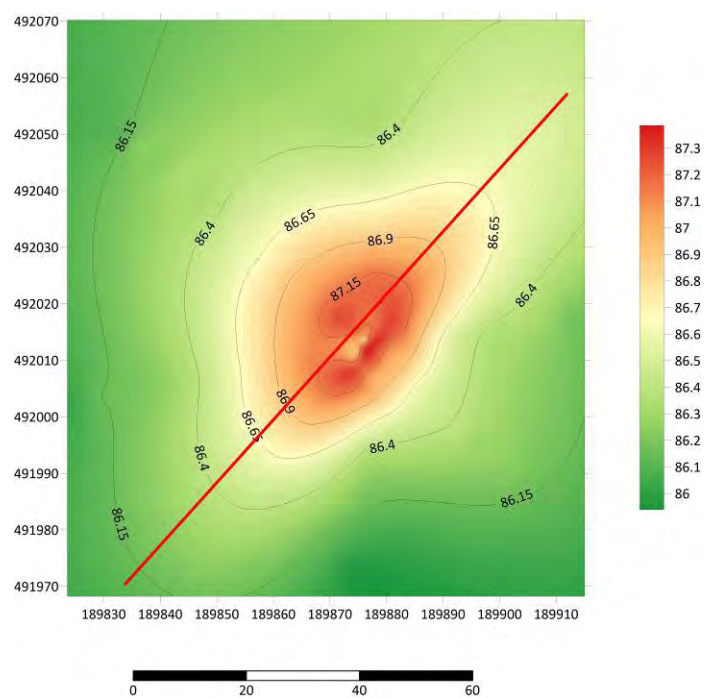

Vedere dinspre NV, 9.02.2020

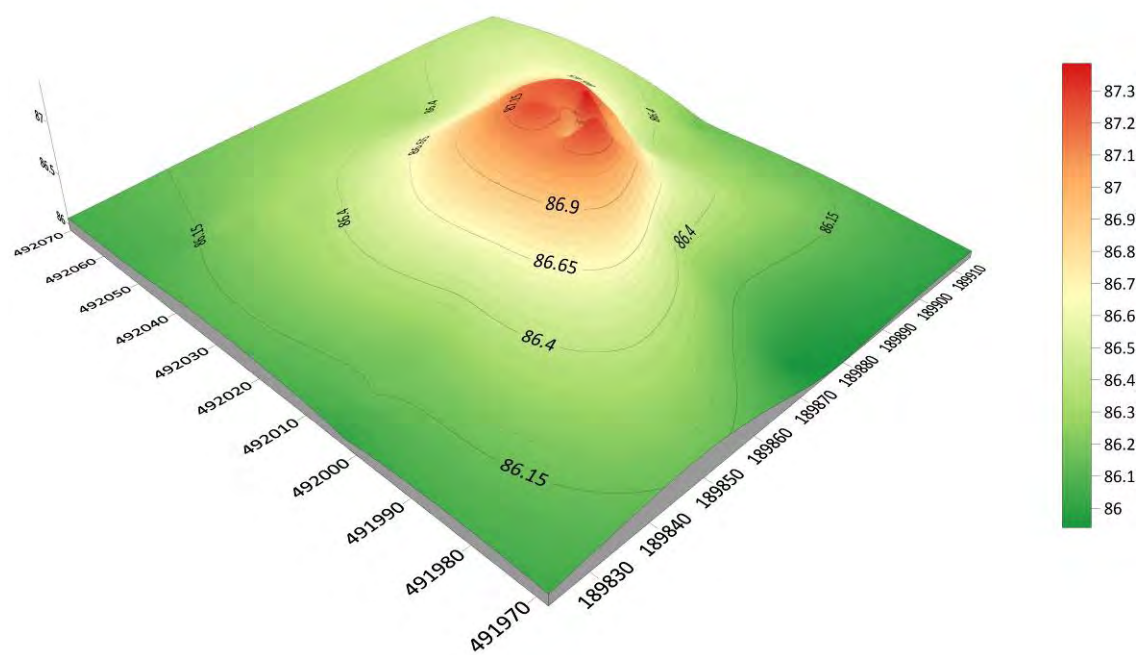
Indicativ	M14 Biled
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	21.003336, 45.857884
U.A.T.	Biled/Becicherecu Mic
Localitate	Biled/ Becicherecu Mic
Destinație teren	În circuitul agricol, traversată de un drum agricol de pământ. Situată pe granița administrativă dintre U.A.T. Biled și U.A.T. Becicherecu Mic
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 60 m; Înălțime – 0, 7 m
Situri asociate	Pe movilă apar, sporadic, fragmente ceramice preistorice. La cca 40 m NV de movilă se află un mic sit sarmatic cu diametrul de cca 100 m – Așezarea postromană de la Biled – <i>Obiectiv 7</i> , cod RAN 155920.23.
Data verificare	14.02.2019, 9.02.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

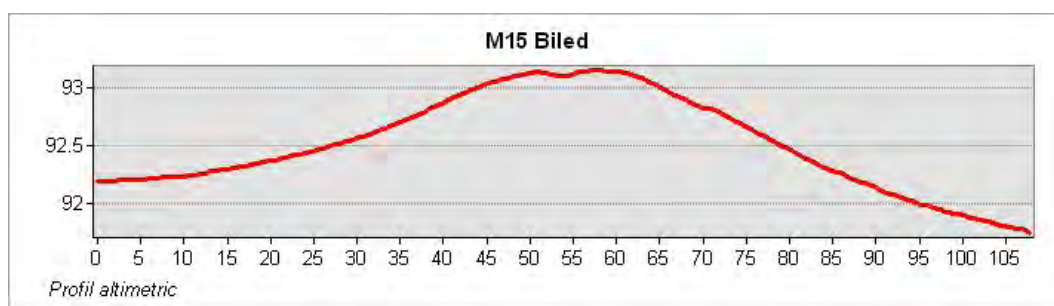

Modelul digital al terenului

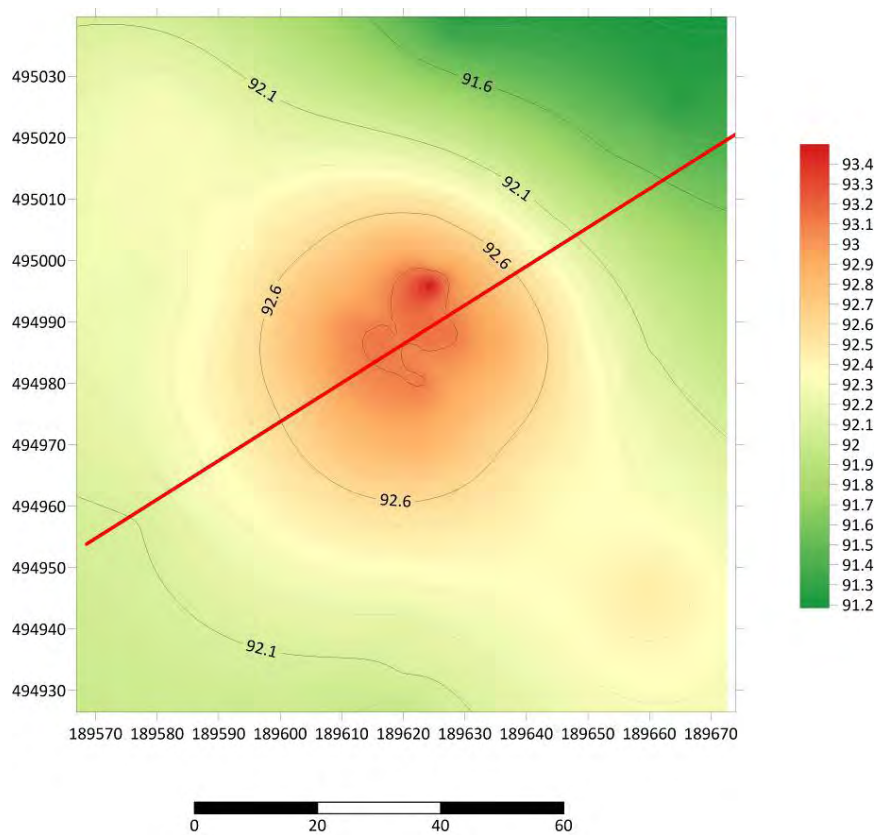

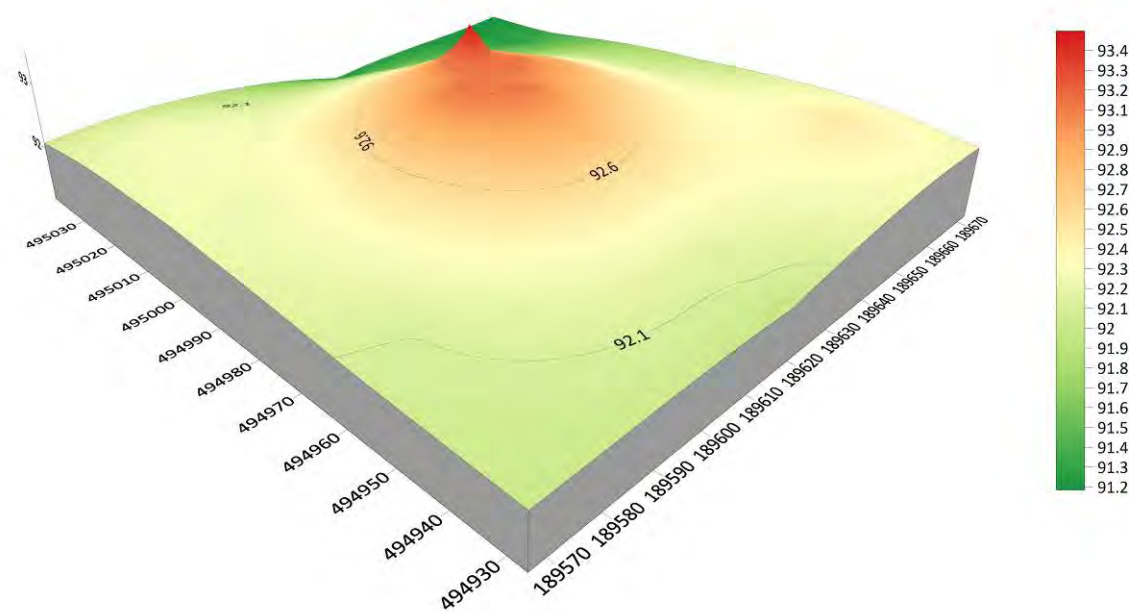
Vedere dinspre E. 9.02.2020

Indicativ	M15 Biled
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.998124, 45.884479
U.A.T.	Biled
Localitate	Biled
Destinație teren	În circuitul agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 58 m; Înălțime – 0,8 m
Situri asociate	-
Data verificare	19.02.2020

Profilul altimetric

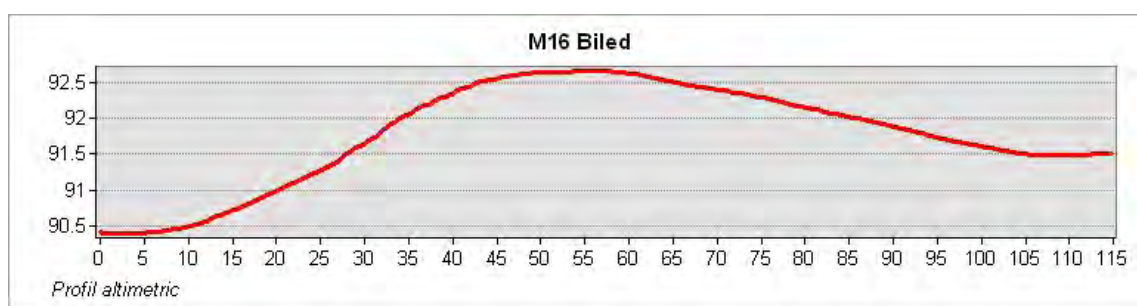

Modelul digital al terenului

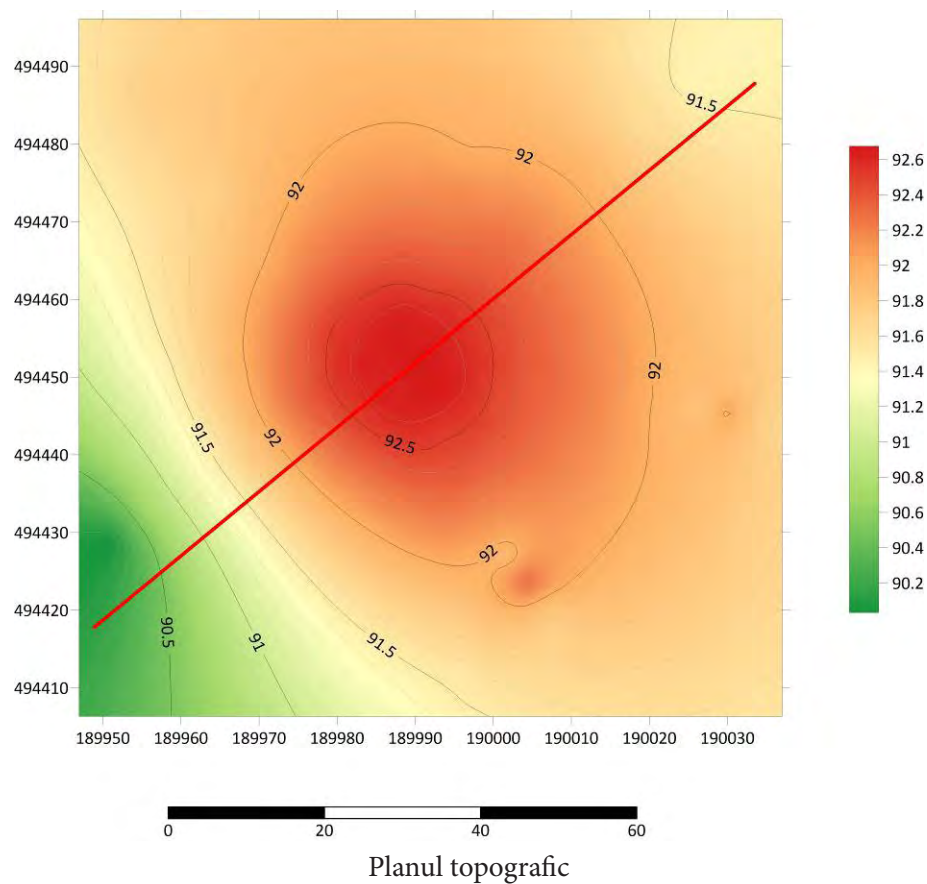

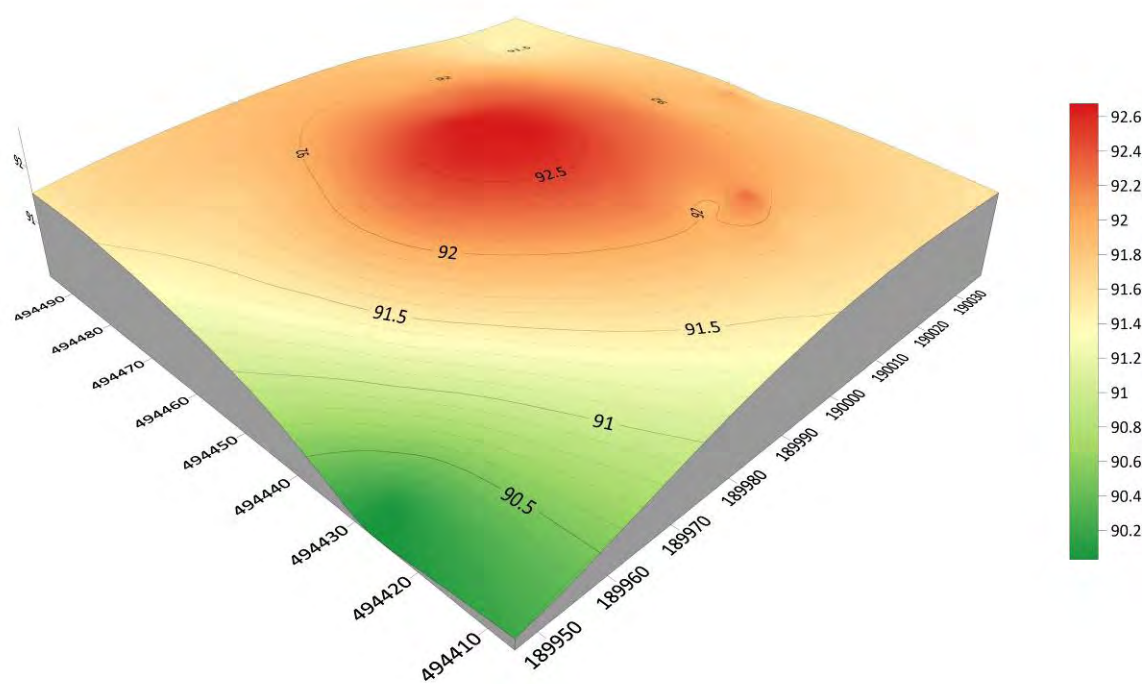
Vedere dinspre SV, 9.02.2020

Indicativ	M16 Biled
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	21.003182, 45.879858
U.A.T.	Biled
Localitate	Biled
Destinație teren	În circuitul agricol
Stare de conservare/ In- tervenții antropice/ Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 51 m; Înălțime – 0,6 m
Situri asociate	-
Data verificare	19.02.2020

Profilul altimetric

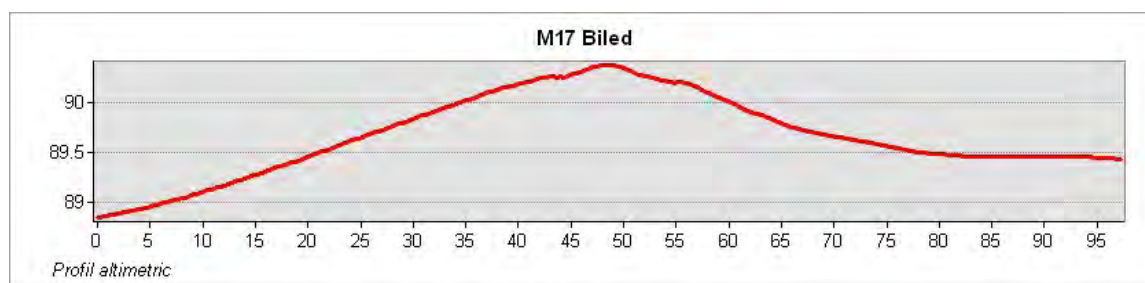

Modelul digital al terenului

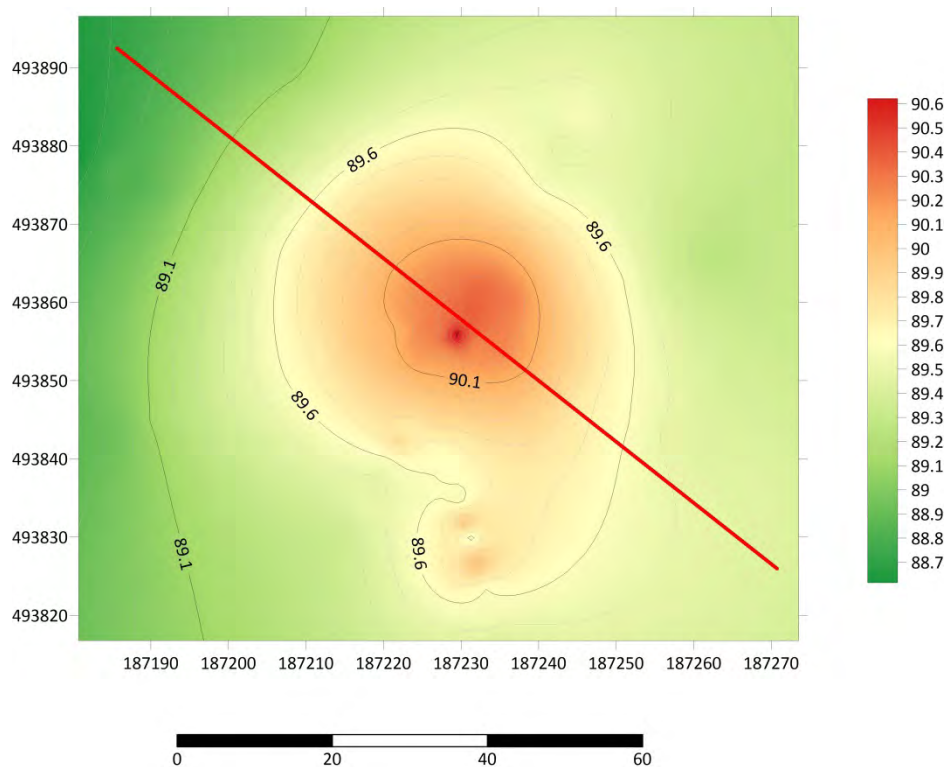

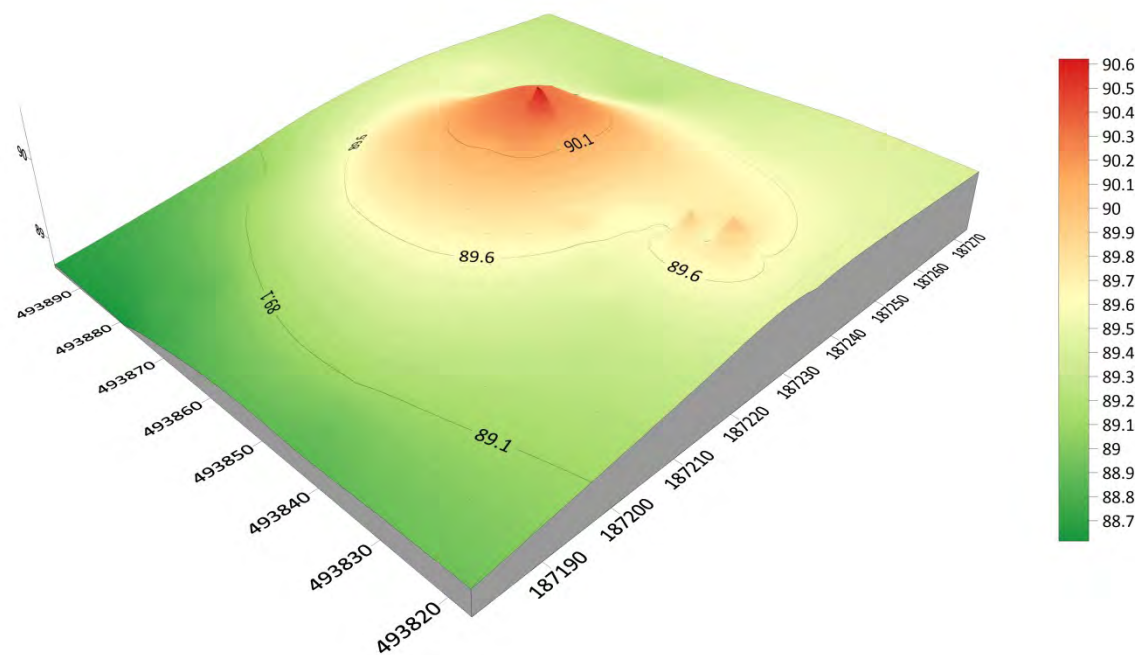
Vedere dinspre SE, 9.02.2020

Indicativ	M17 Biled
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.968112, 45.873281
U.A.T.	Biled
Localitate	Biled
Destinație teren	În circuitul agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 49 m; Înălțime – 0,8 m
Situri asociate	Pe suprafața ei și în jur apar fragmente ceramice medievale și oase umane. La cca 135 m SE de movilă se află Situl 8 Biled, cu materiale ceramice datate în Hallstatt (cultura Basarabi) și în Evul Mediu dezvoltat.
Data verificare	19.02.2020

Profilul altimetric

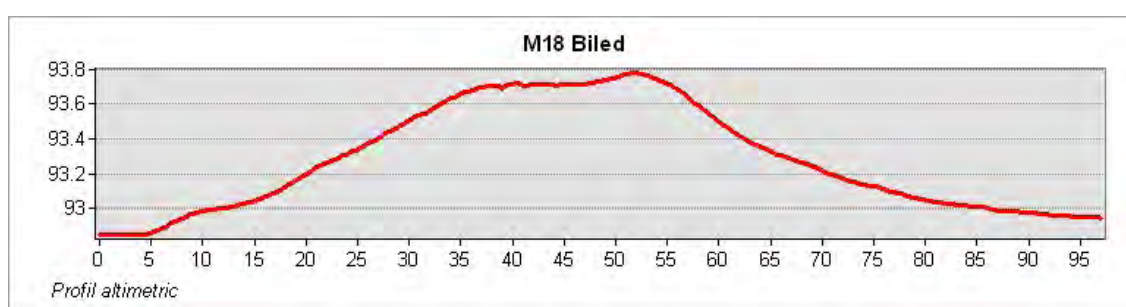

Modelul digital al terenului

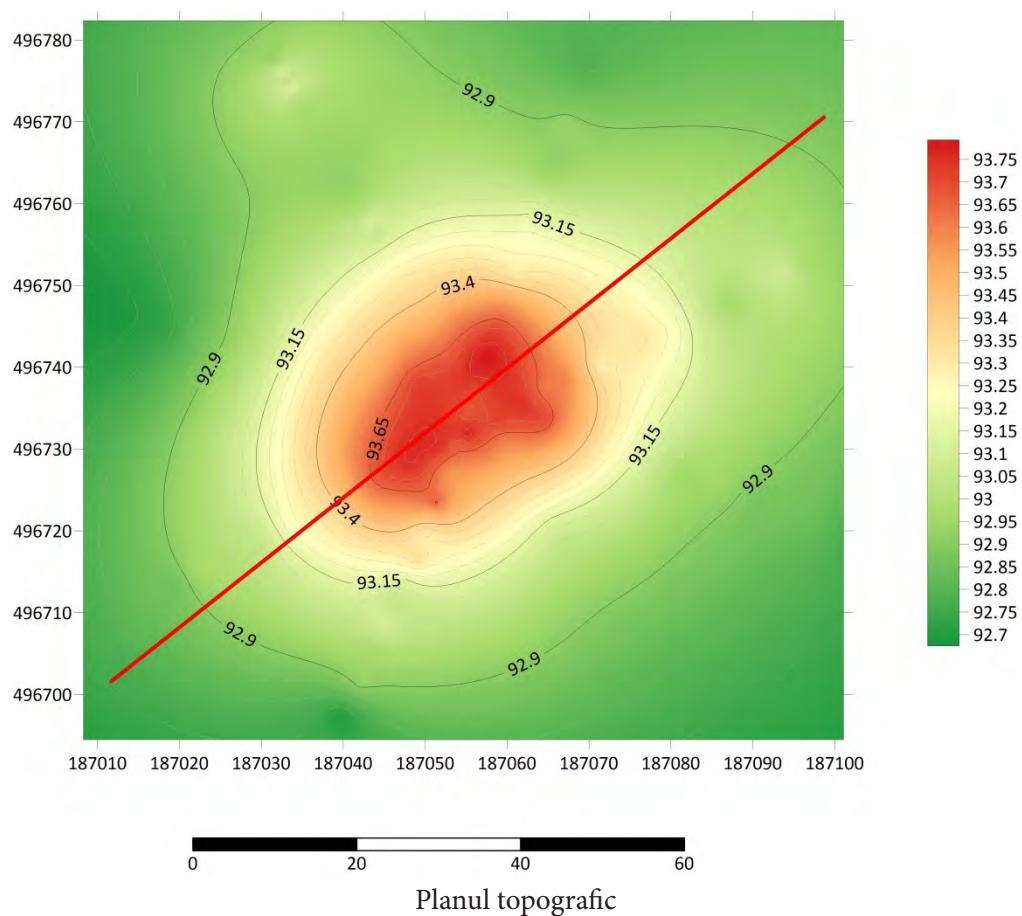

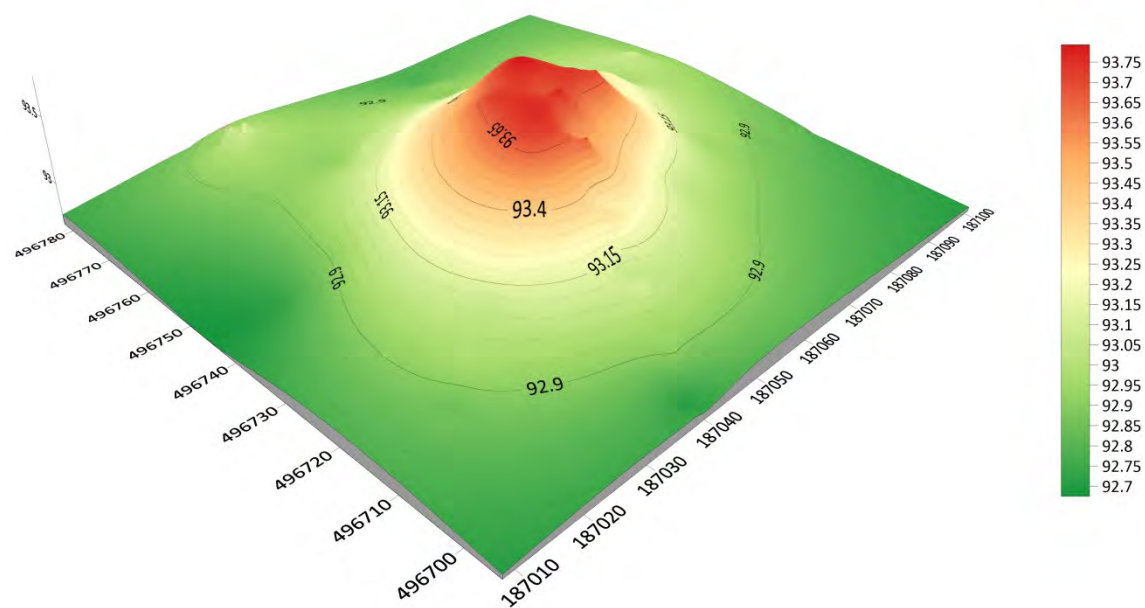
Vedere dinspre SE, 9.02.2020

Indicativ	M18 Biled
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.963996, 45.899021
U.A.T.	Biled
Localitate	Biled
Destinație teren	În circuitul agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 65 m; Înălțime – 0,8 m
Situri asociate	Pe suprafața ei apar fragmente osteologice animale.
Data verificare	26.02.2020

Profilul altimetric

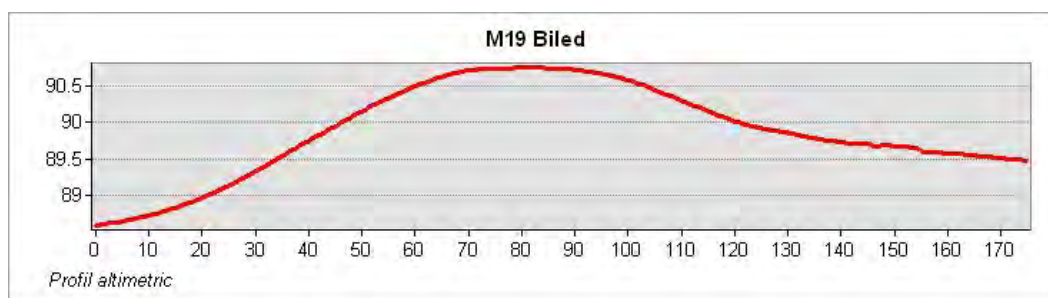

Modelul digital al terenului

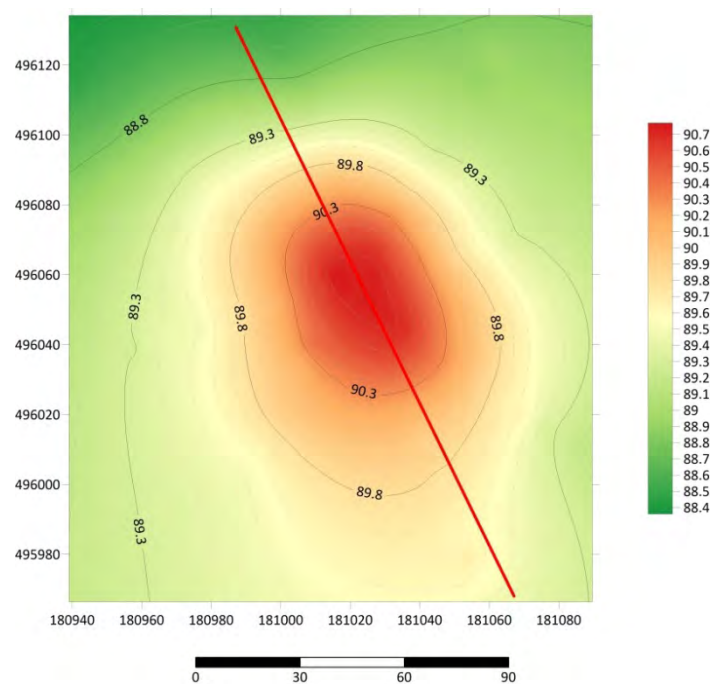

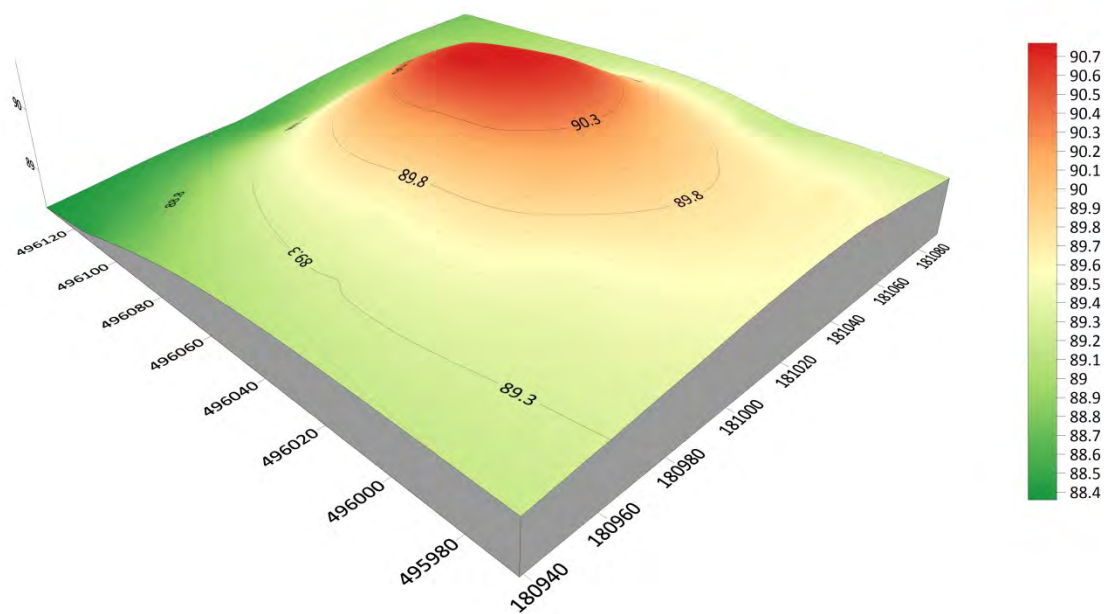
Vedere dinspre N, 26.02.2020

Indicativ	M19 Biled
Toponim	-
Denumire RAN	Movila tumulară de la Biled – M19
Cod RAN	155920.26
Coordonate punct central	20.886844, 45.890223
U.A.T.	Biled
Localitate	Biled
Destinație teren	În circuitul agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 89 m; Înălțime – 1,1 m
Situri asociate	Pe suprafața ei și în jur apar fragmente ceramice medievale și oase umane. Pe jumătatea sudică a movilei se află un sit arheologic cu materiale specifice Evului Mediu timpuriu – Așezarea de epocă medievală de la Biled – <i>Obiectiv 12</i> , cod RAN 155920.25. În partea estică a sitului au fost descoperite și cărămizi.
Data verificare	09.04.2021

Profilul altimetric

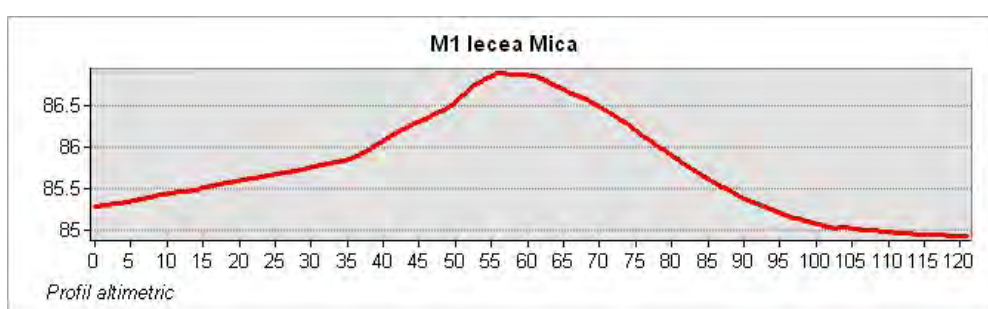

Modelul digital al terenului

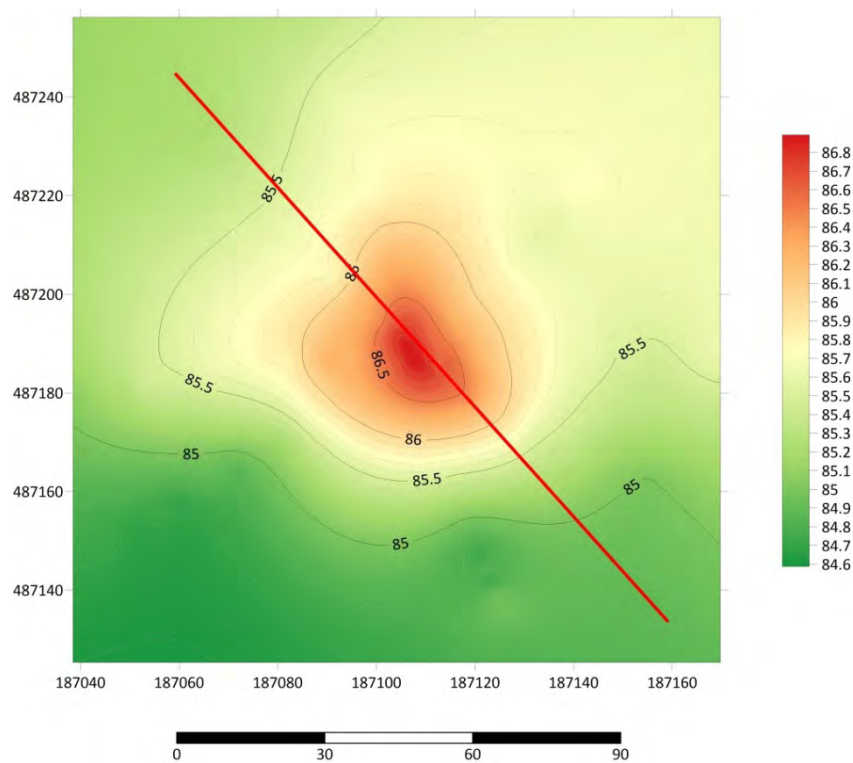

Vedere dinspre S, 09.04.2021

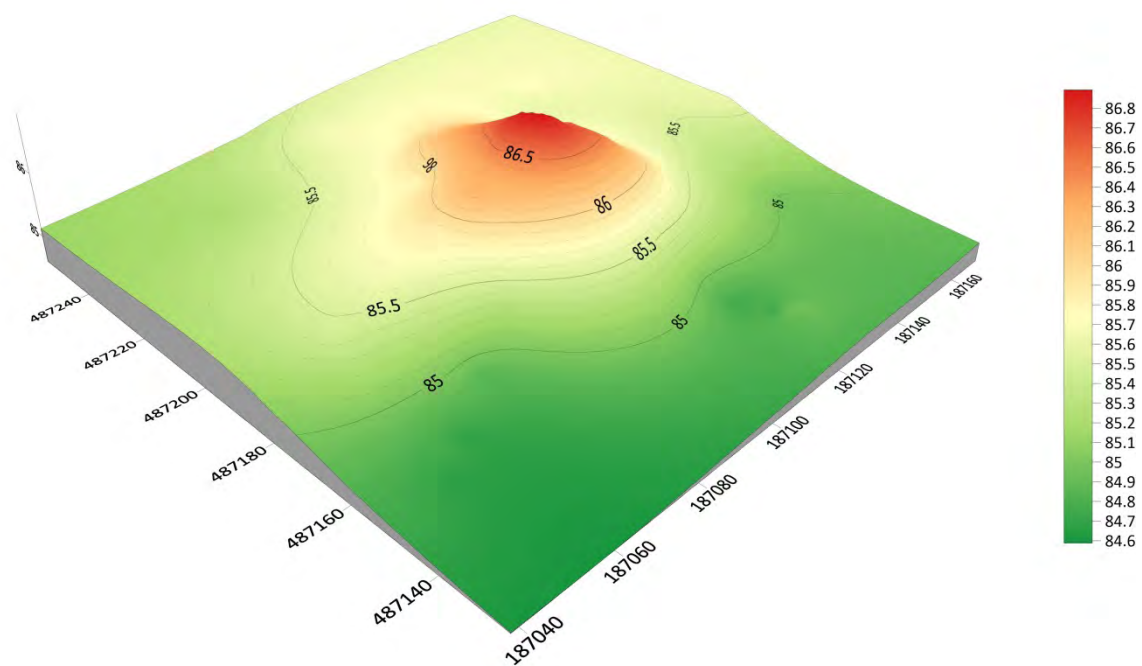
Indicativ	M1 Cărpiniș (Iecea Mică)
Toponim	<i>Drei Hotter Hügel</i> (Harta franciscană), <i>Dreihotterhügel</i> (Harta Francisco-Iozefină), <i>Gomila lui Oanca</i> (Planuri Directoare de Tragere)
Denumire RAN	Movila tumulară de la Iecea Mică – <i>Movila Trei Hotare</i>
Cod RAN	156240.04
Coordonate punct central	20.970851, 45.813314
U.A.T.	Cărpiniș
Localitate	Iecea Mică
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată. Traversată de un drum agricol de pământ
Dimensiuni	Diametru – 61 m; Înălțime – 1,2 m
Situri asociate	-
Data verificare	20.05.2017, 08.03.2021

Profilul altimetric

Planul topografic

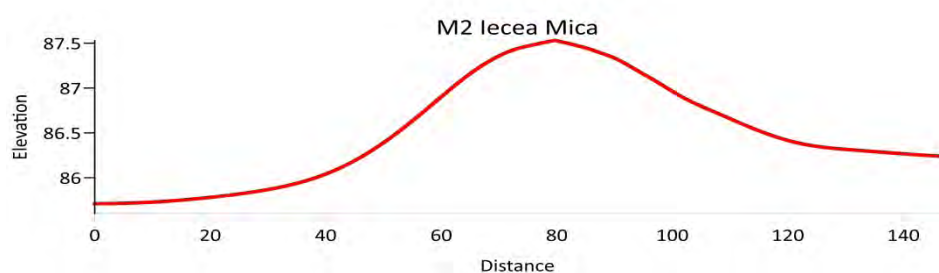

Modelul digital al terenului

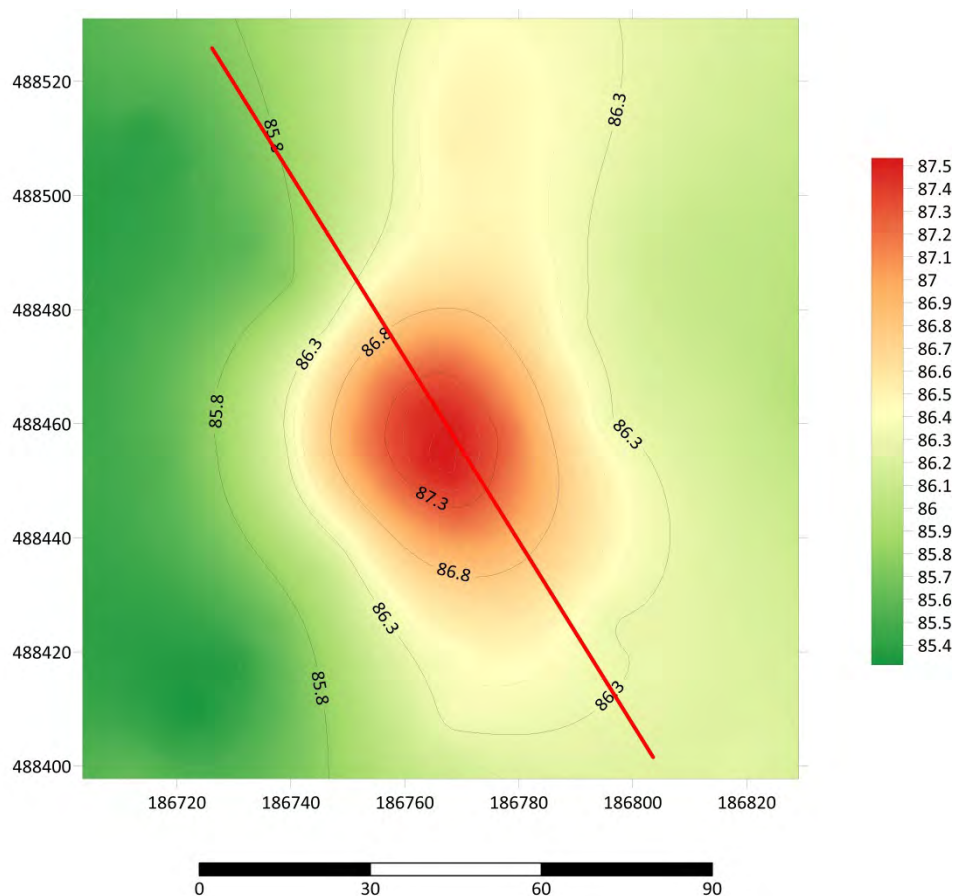

Vedere dinspre S, 20.05.2017

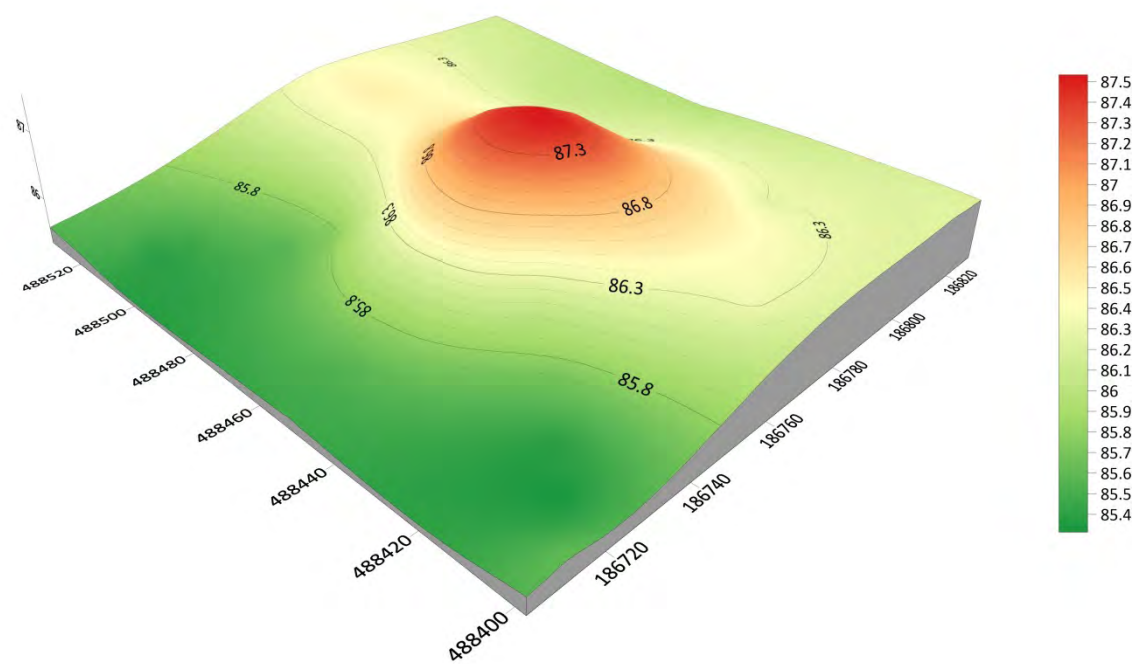
Indicativ	M2 Cărpiniș (Iecea Mică)
Toponim	-
Denumire RAN	-
Coordonate punct central	20.965648, 45.824553
Cod RAN	-
U.A.T.	Cărpiniș
Localitate	Iecea Mică
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 70 m; Înălțime –1 m
Situri asociate	-
Data verificare	08.03.2021

Profilul altimetric

Planul topografic

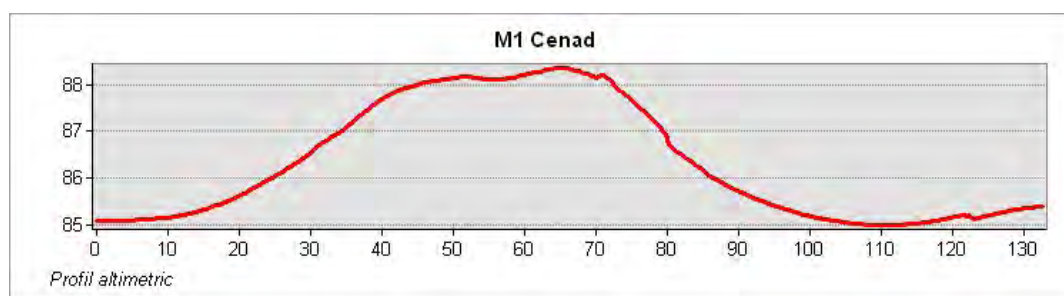

Modelul digital al terenului

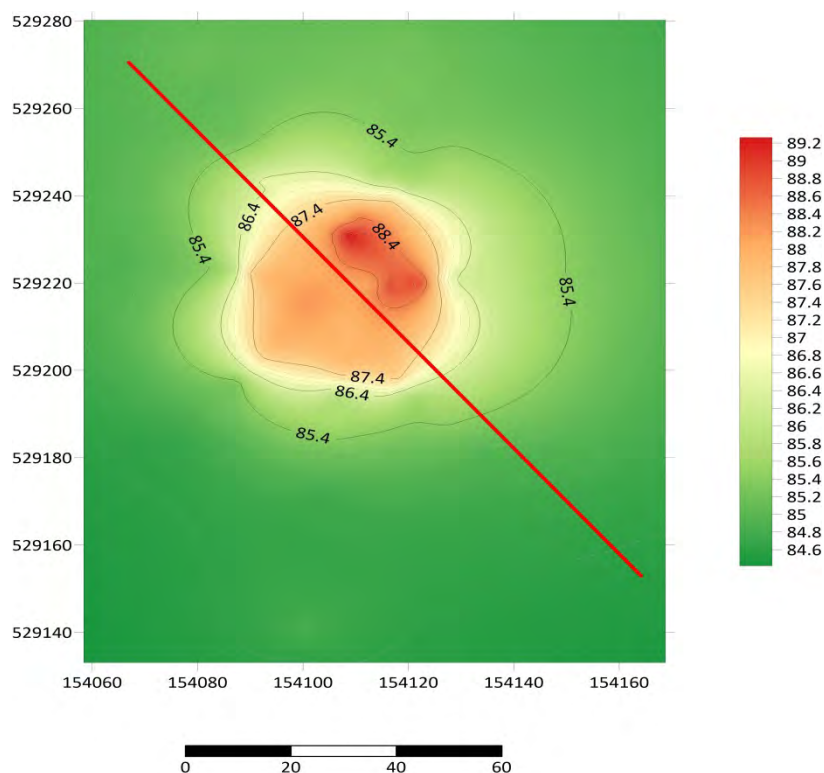

Vedere dinspre N, 08.03.2021

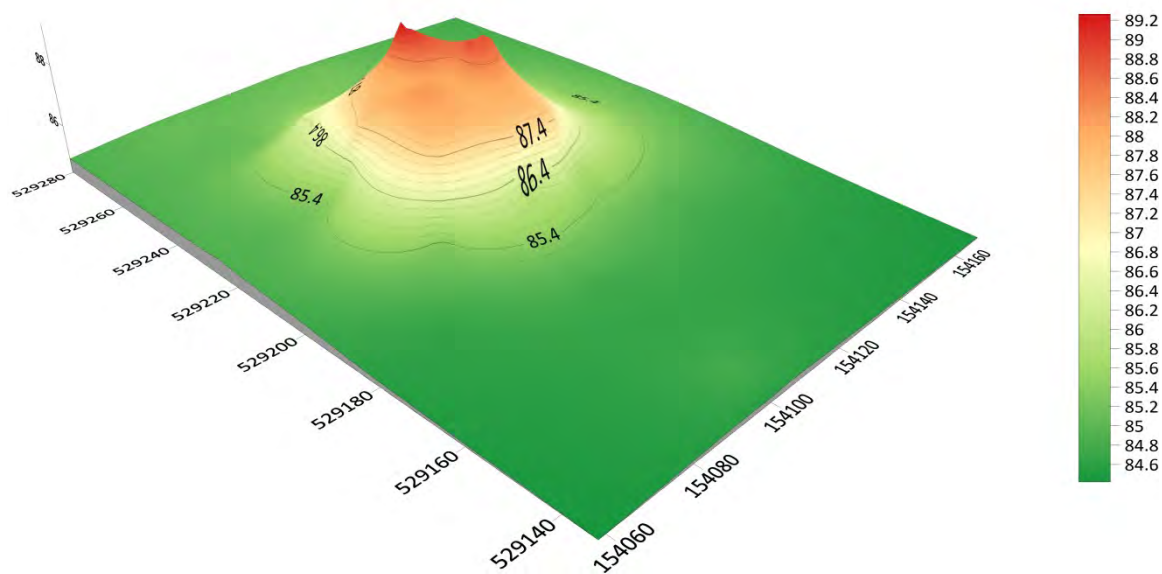
Indicativ	M1 Cenad
Toponim	<i>Tarnoc</i>
Denumire RAN	Situl arheologic II de la Cenad – <i>Tarnoc</i>
Cod RAN	156268.03
Coordonate punct central	20.516733, 46.174919
U.A.T.	Cenad
Localitate	Cenad
Destinație teren	Nu este în circuitul agricol.
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Afectată de mai multe construcții din cărămidă nersă, actualmente abandonată. F. Medeleț menționează că, la începutul sec. al XX-lea, movila a fost afectată de amenajarea unei ferme, căpătând o formă dreptunghiulară – 40x60 m.
Dimensiuni	Diametru – 81 m; Înălțime – 2,9 m
Situri asociate	În apropierea movilei au fost identificate oase umane, ceea ce se potrivește cu informația conform căreia, în 1903, Kislegy Nagy Gyula a descoperit morminte de înhumăție în urma săpăturilor efectuate aici.
Data verificare	14.03.2019, 23.04.2021

Profilul altimetric

Planul topografic

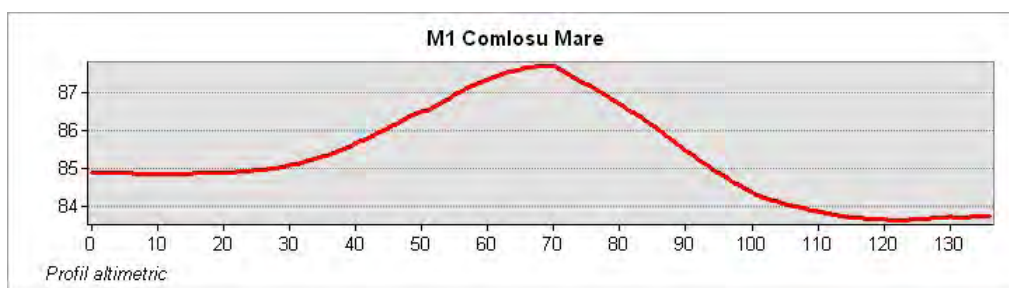

Modelul digital al terenului

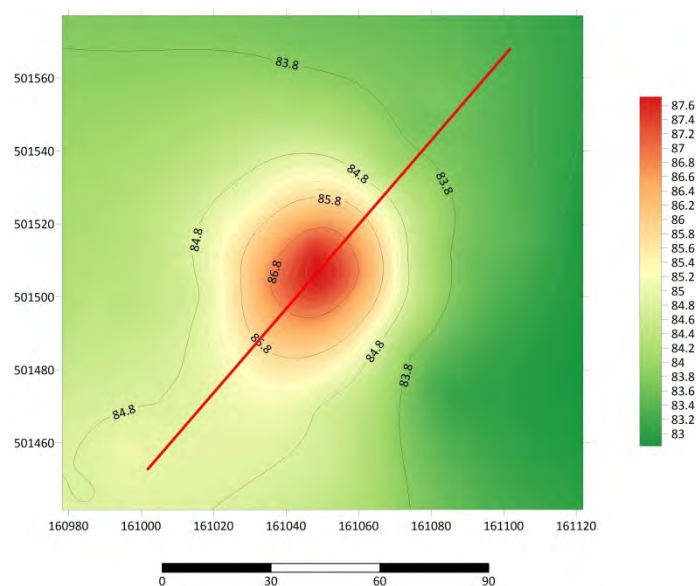

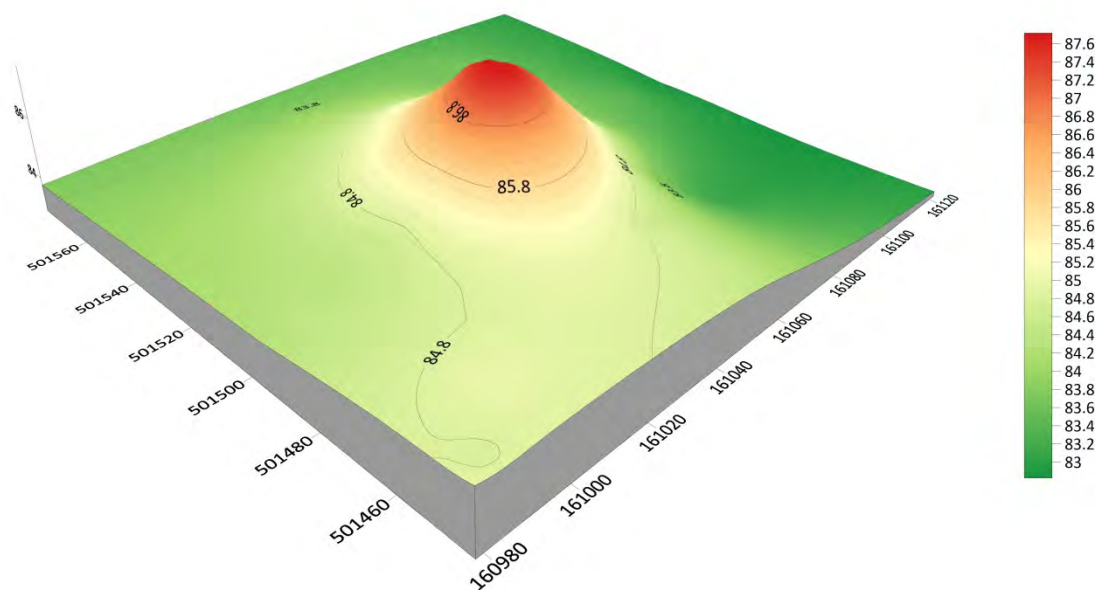
Vedere dinspre SV, 14.03.2019

Indicativ	M1 Comloșu Mare
Toponim	<i>La Huncă</i>
Denumire RAN	Tumulul de la Comloșu Mare – <i>La Huncă</i>
Cod RAN	156446.06
Coordonate punct central	20.626091, 45.929633
U.A.T.	Comloșu Mare
Localitate	Comloșu Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ In- tervenții antropice/ Bioperturbări	Puternic aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 63 m; Înălțime – 2,6 m
Situri asociate	Trei situri au fost identificate în apropierea movilei: la cca 60 m NE se află „Situl arheologic de la Comloșu Mare – <i>Obiectiv 1</i> ”, cod RAN 156446.08; în proximitatea sudică a movilei a fost identificat „Situl arheologic de la Comloșu Mare – <i>Obiectiv 2</i> ”, cod RAN 156446.09; la cca 270 m ESE se află „Situl arheologic de la Comloșu Mare – <i>Obiectiv 6</i> ”, cod RAN 156446.15.
Data verificare	03.04.2019, 03.03.2021
Observații	Colectivul de cercetare condus de L. Măruia încadrează eronat această movilă în rândul movilelor de pământ de pe raza localității Vizejdia și incluse în Lista Monumentelor Istorice, cod LMI TM-I-s-B-06090, Tumuli.

Profilul altimetric

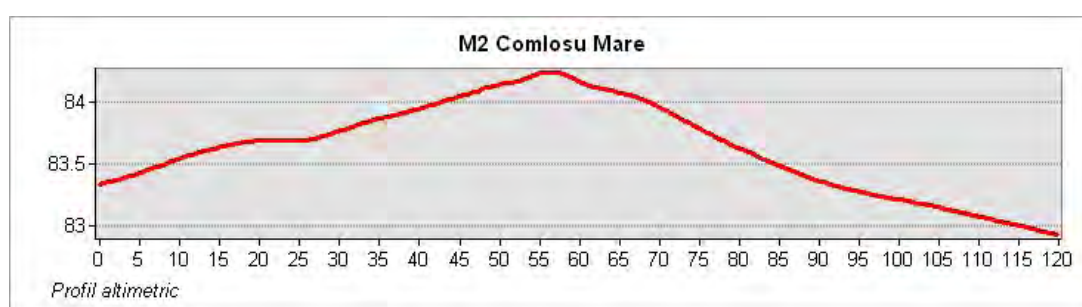

Modelul digital al terenului

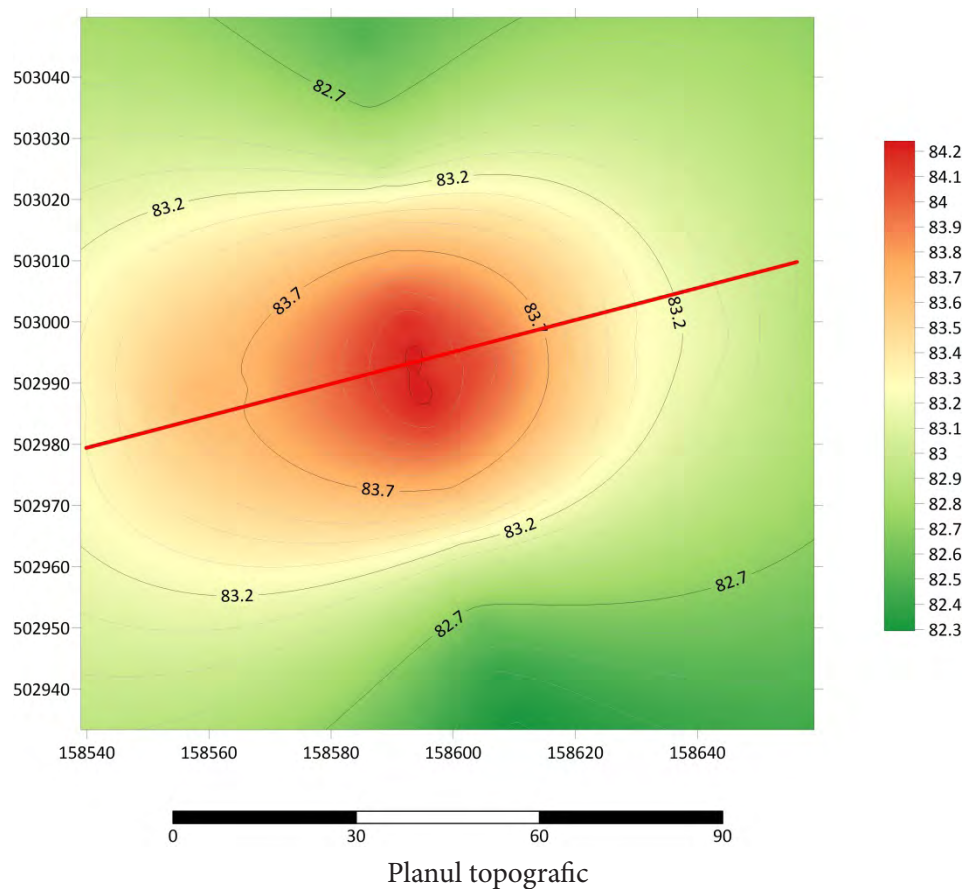

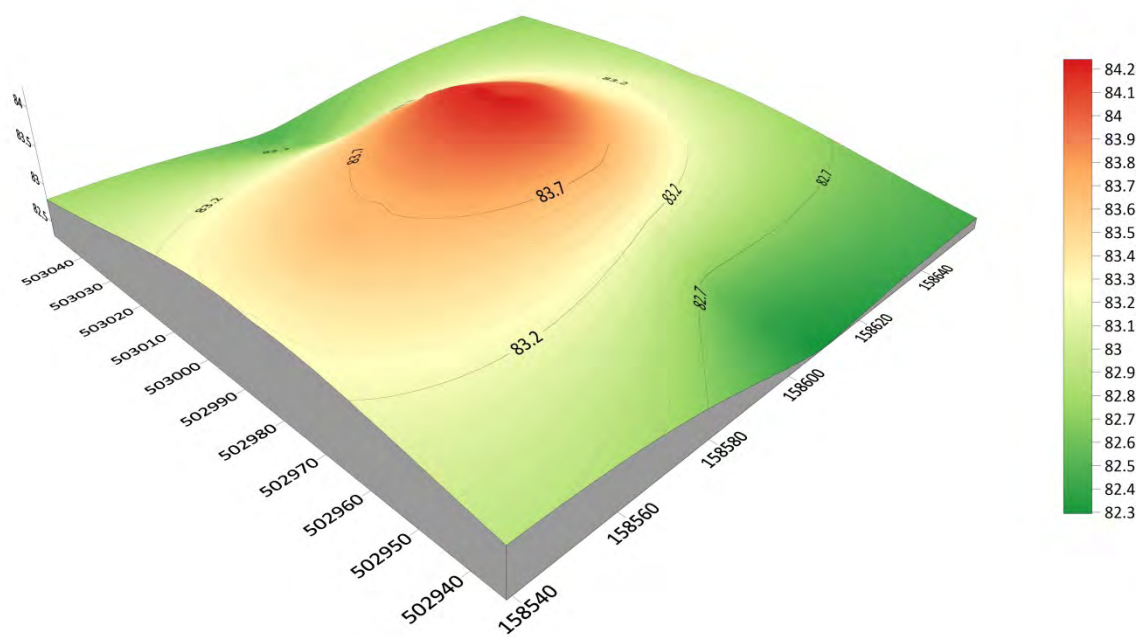
Vedere dinspre SV, 03.04.2019

Indicativ	M2 Comloșu Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.593466, 45.941664
U.A.T.	Comloșu Mare
Localitate	Comloșu Mare
Destinație teren	În circuitul agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată. Afectată de o bioperturbare pe latura estică
Dimensiuni	Diametru – 76 m; Înălțime – 0,7 m
Situri asociate	Sporadice fragmente ceramice sarmatice și preistorice de pe movilă
Data verificare	14.05.2020

Profilul altimetric

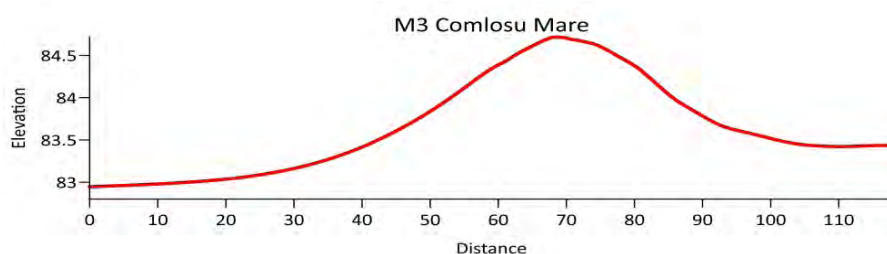

Modelul digital al terenului

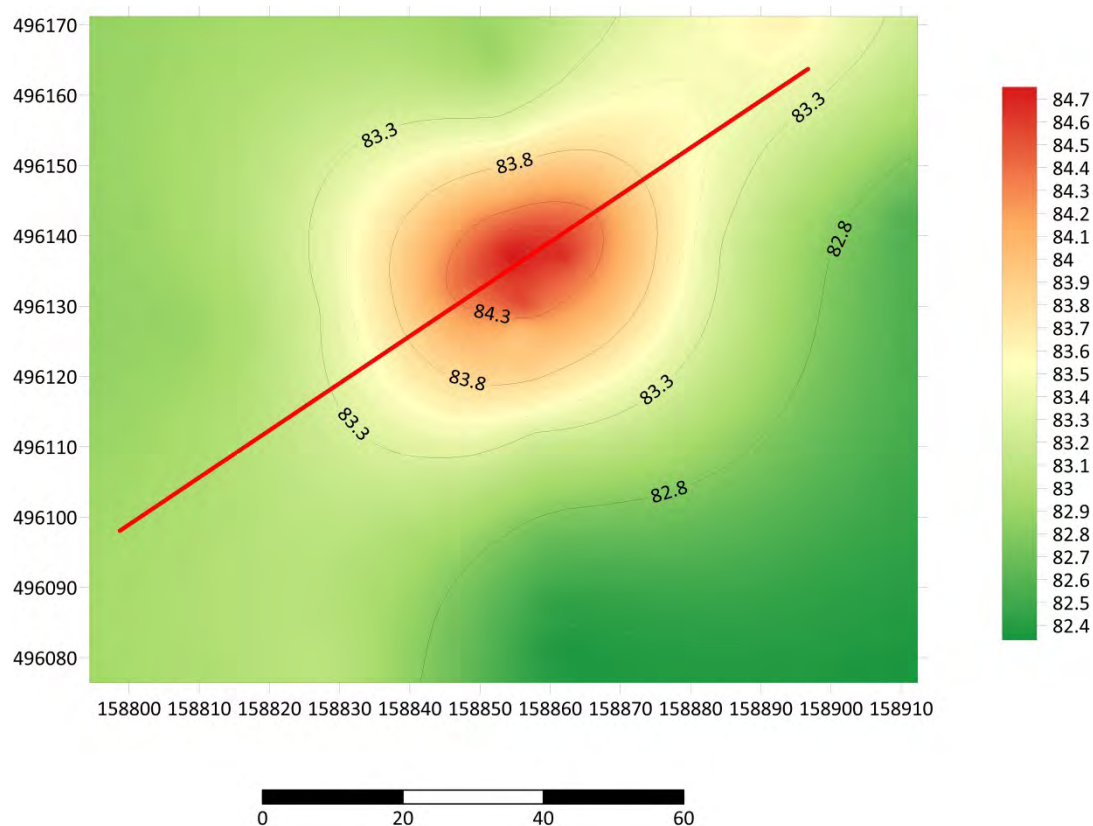

Vedere dinspre NE, 14.05.2020

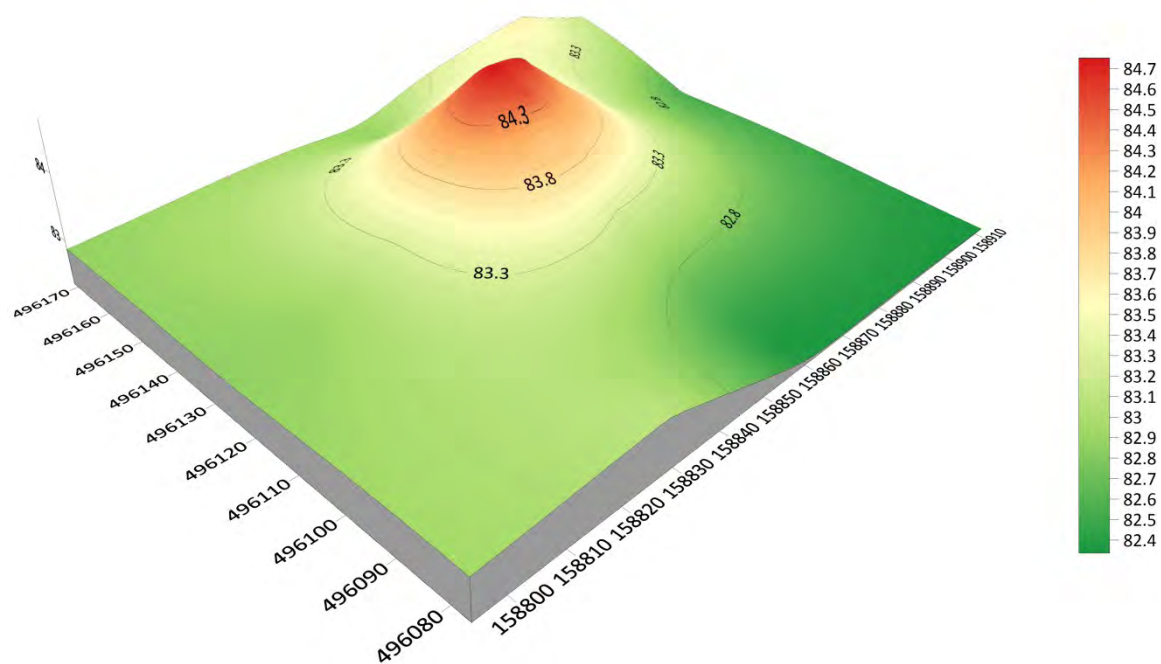
Indicativ	M3 Comloșu Mare
Toponim	<i>Lunga</i> (Harta RSR 1975)
Denumire RAN	Movila tumulară II de la Comloșu Mare
Cod RAN	156446.07
Coordonate punct central	20.601743, 45.880204
U.A.T.	Comloșu Mare
Localitate	Comloșu Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Puternic aplatizată. Suprapusă de un drum agricol
Dimensiuni	Diametru – 56 m; Înălțime – 1,1 m
Situri asociate	La cca 189 m SV de movilă a fost identificată „Necropola de epocă post-romană de la Lunga – <i>Obiectiv 1</i> ”, cod RAN 156446.05
Data verificare	25.02.2021

Profilul altimetric

Planul topografic

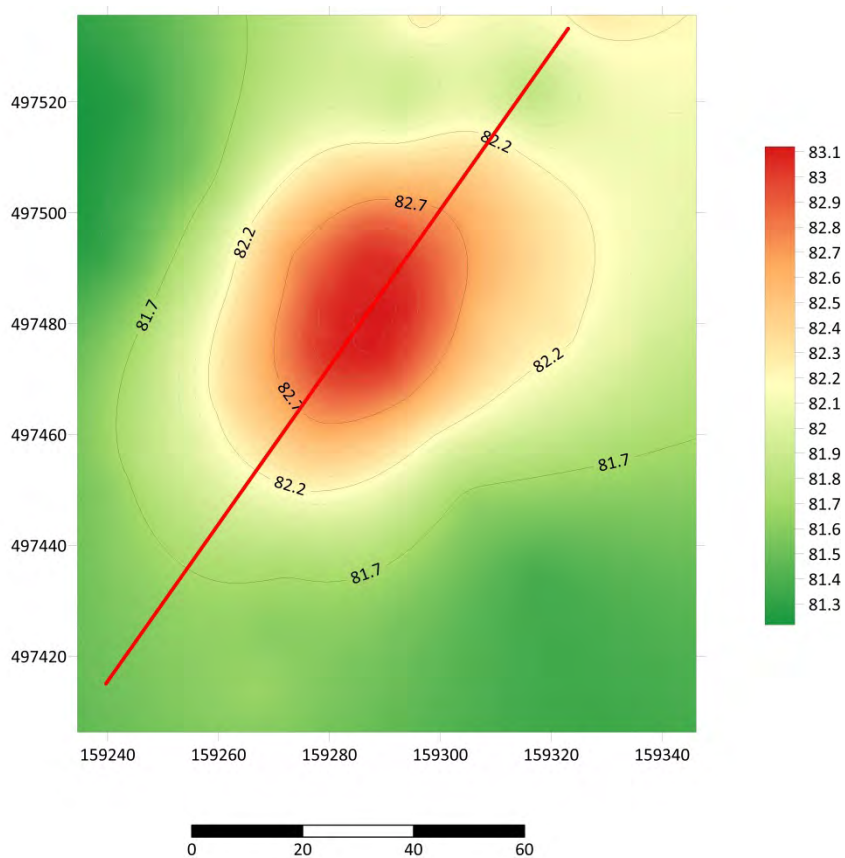
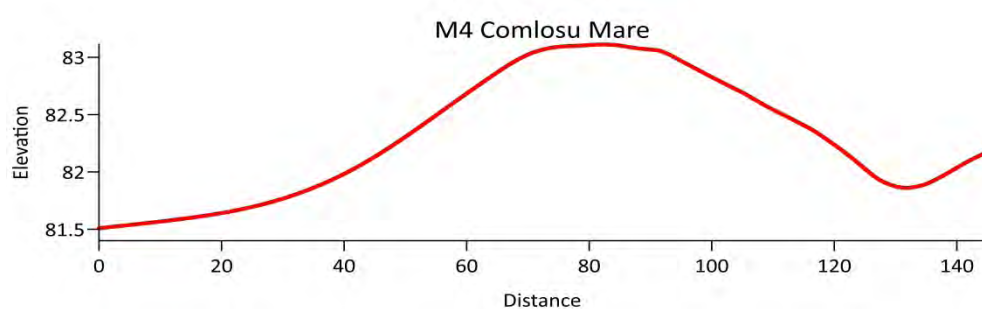

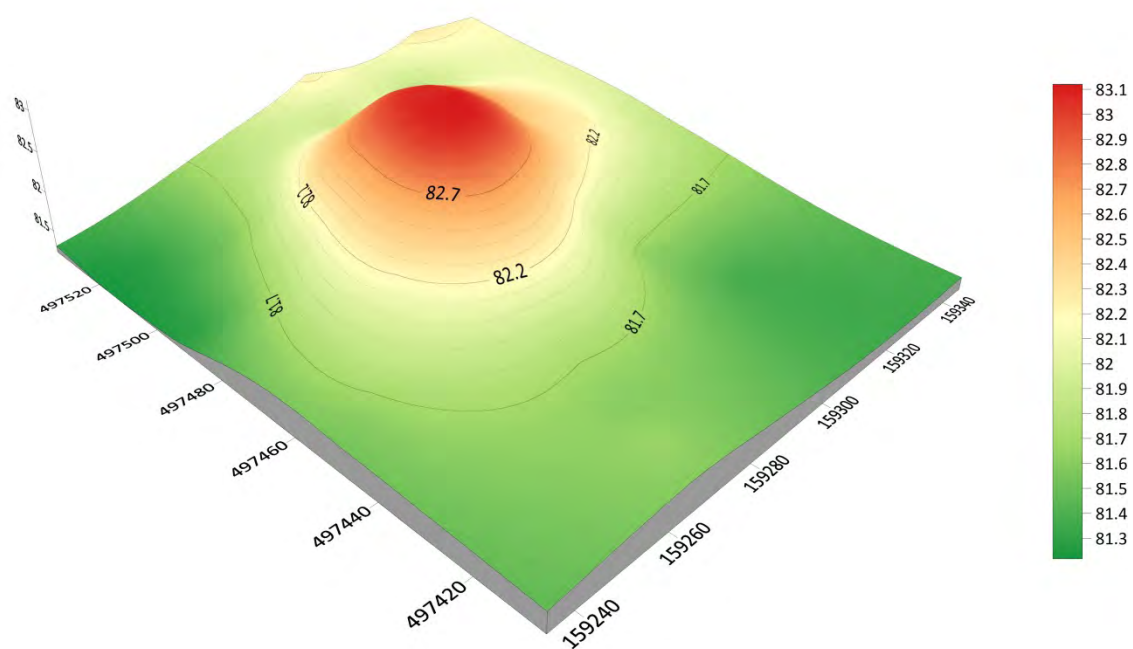
Modelul digital al terenului

Vedere dinspre V, 25.02.2021

Indicativ	M4 Comloșu Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.606283, 45.892549
U.A.T.	Comloșu Mare
Localitate	Comloșu Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Puternic aplatizată. Situată pe capătul unei dune
Dimensiuni	Diametru – 78 m; Înălțime – 0,9 m
Situri asociate	-
Data verificare	26.02.2021

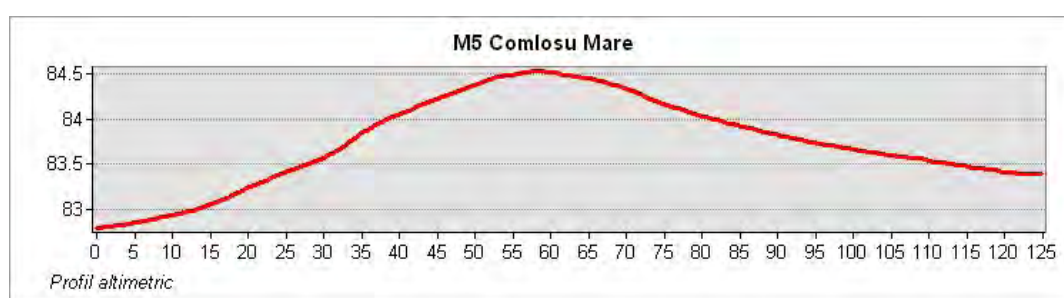

Modelul digital al terenului

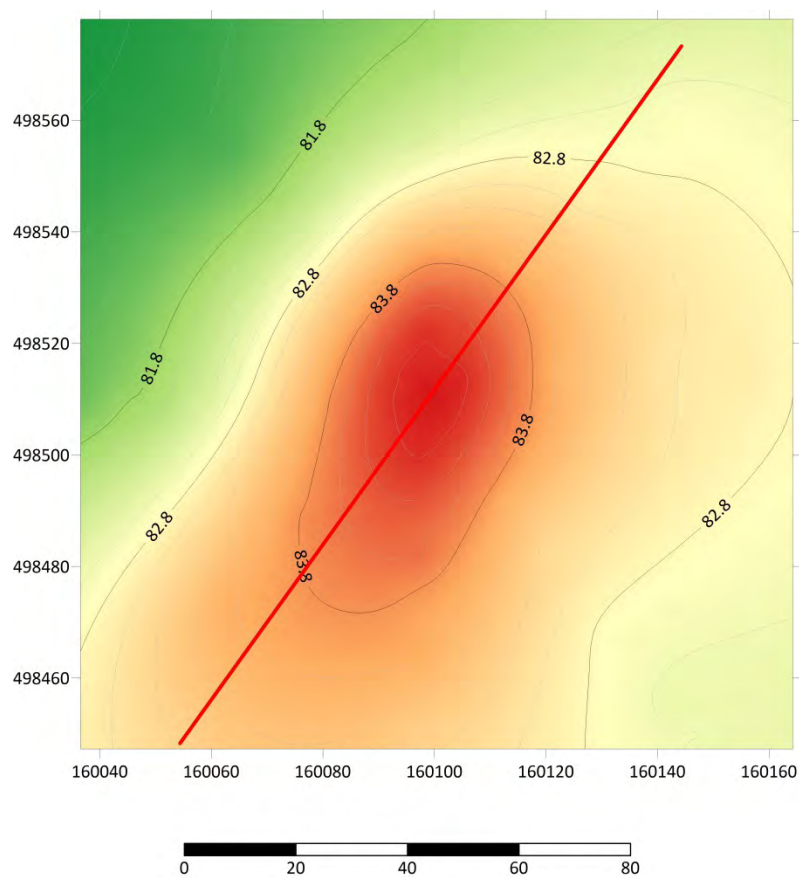

Vedere dinspre S, 26.02.2021

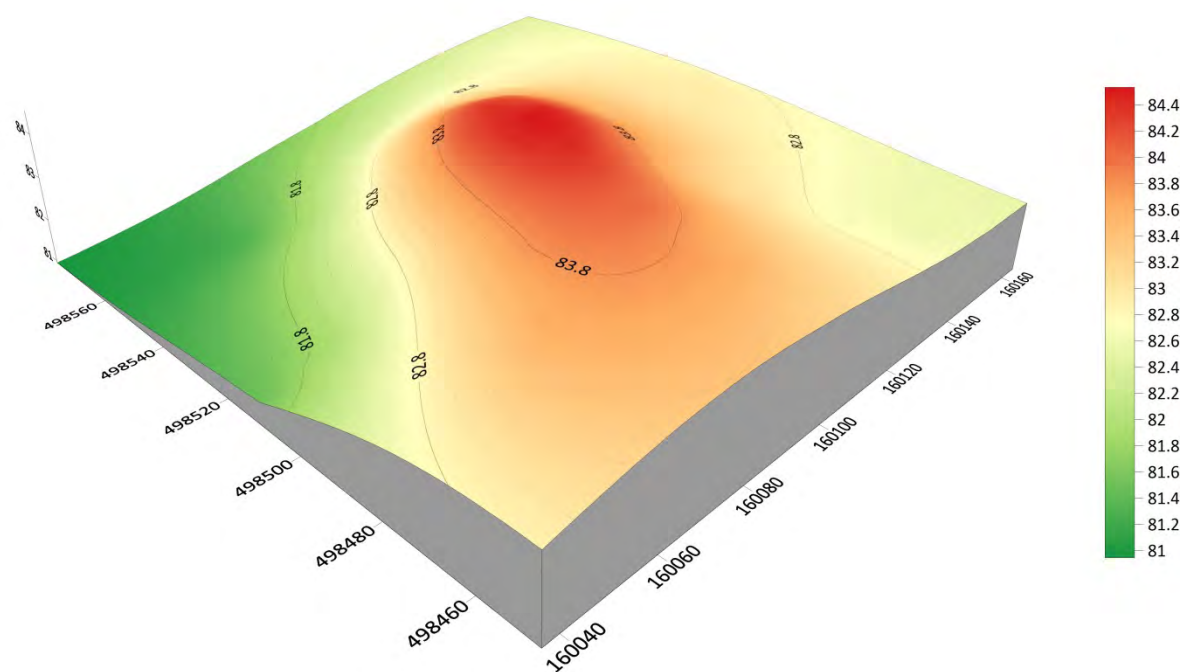
Indicativ	M5 Comloșu Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.616026, 45.902184
U.A.T.	Comloșu Mare
Localitate	Comloșu Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată. Pe capătul unei dune
Dimensiuni	Diametru – 67 m; Înălțime – 1 m
Situri asociate	-
Data verificare	26.02.2021

Profilul altimetric

Planul topografic

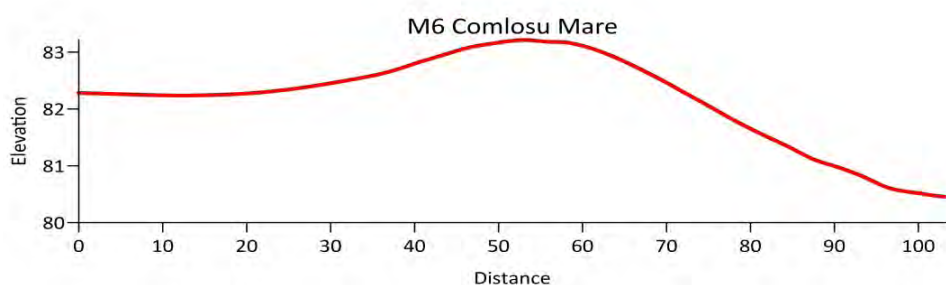

Modelul digital al terenului

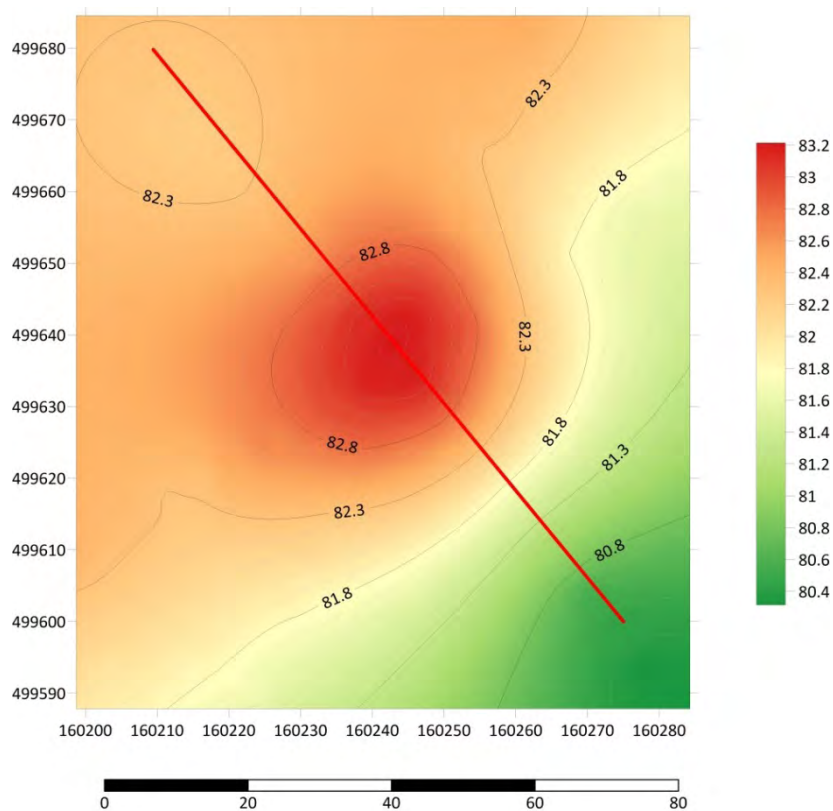

Vedere dinspre NE, 26.02.2021

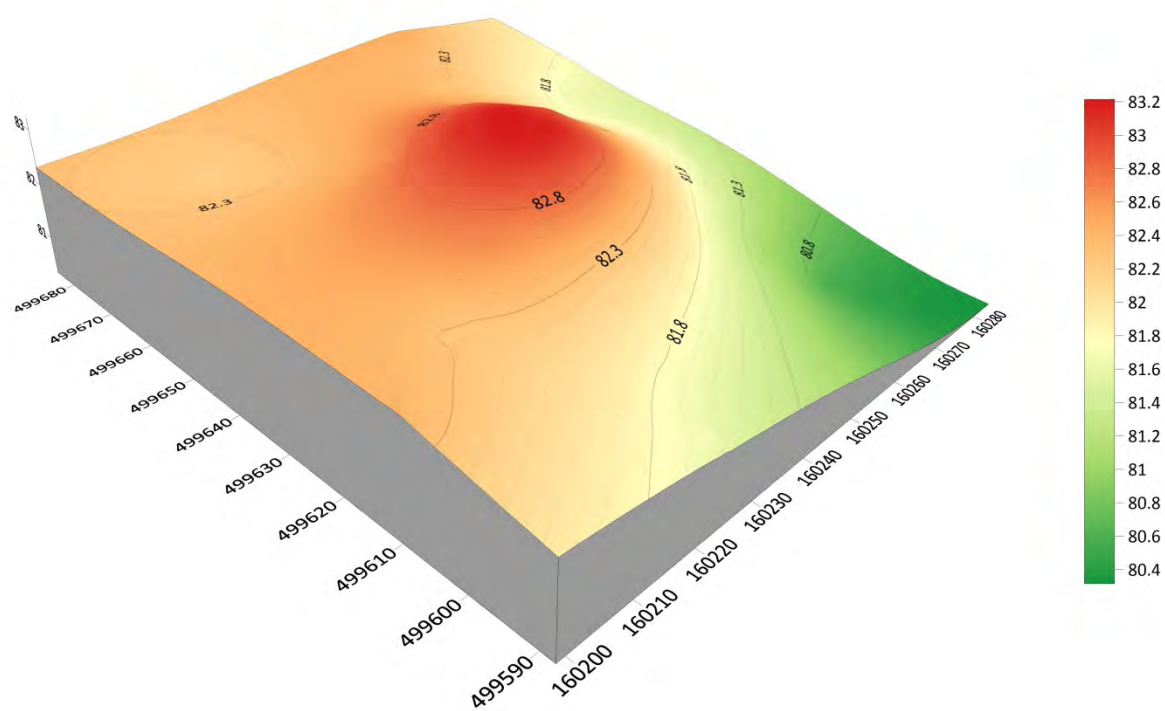
Indicativ	M6 Comloșu Mare
Toponim	-
Denumire RAN	Movila tumulară de la Comloșu Mare – M6
Cod RAN	156446.11
Coordonate punct central	20.617086, 45.912333
U.A.T.	Comloșu Mare
Localitate	Comloșu Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 44 m; Înălțime – 0,8 m
Situri asociate	Movila este situată în perimetrul „Sitului arheologic de la Comloșu Mare – <i>Obiectiv 3</i> ”, cod RAN 156446.10.
Data verificare	26.02.2021

Profilul altimetric

Planul topografic

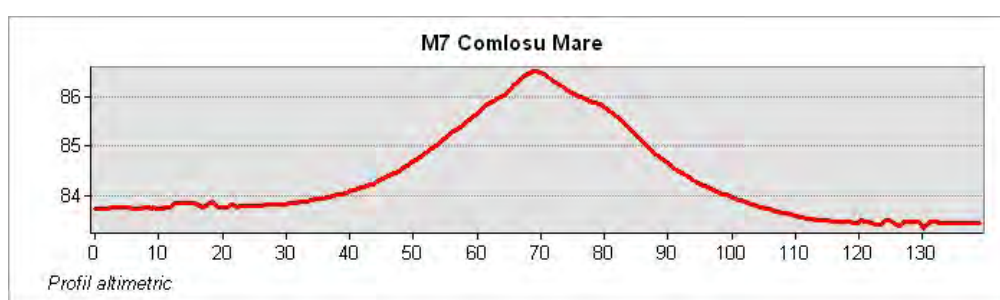

Modelul digital al terenului

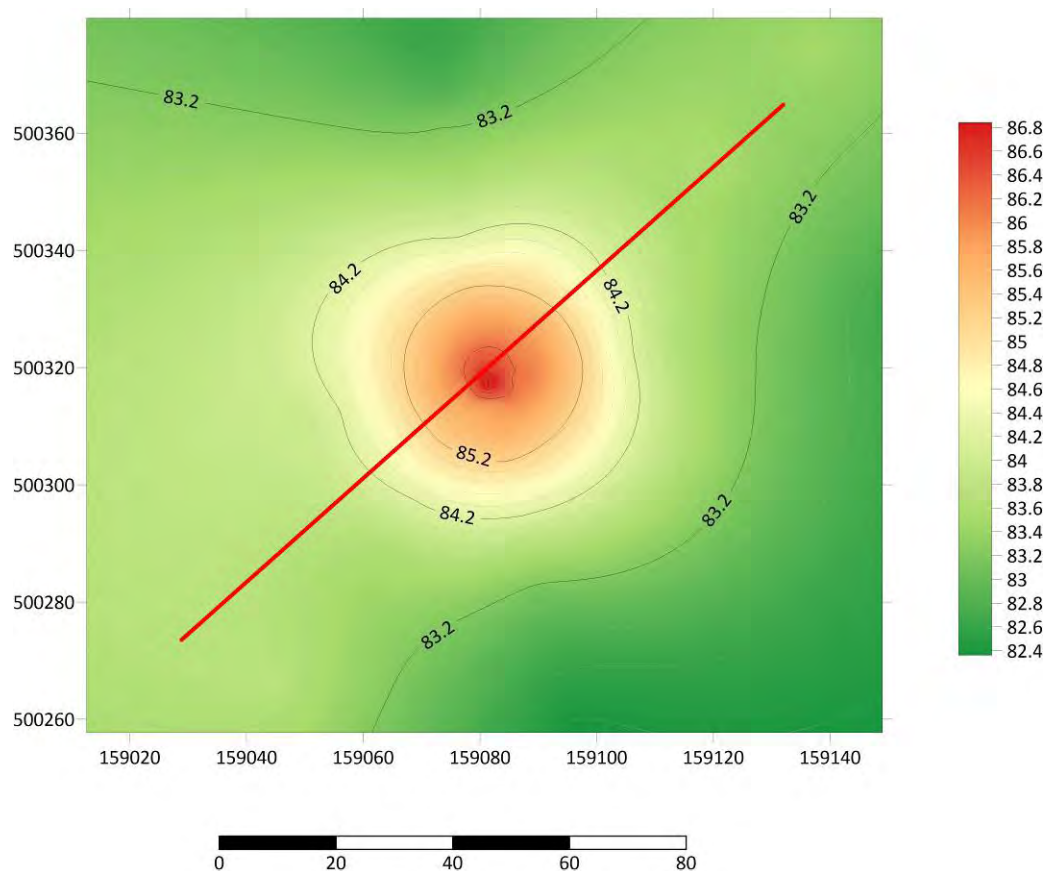

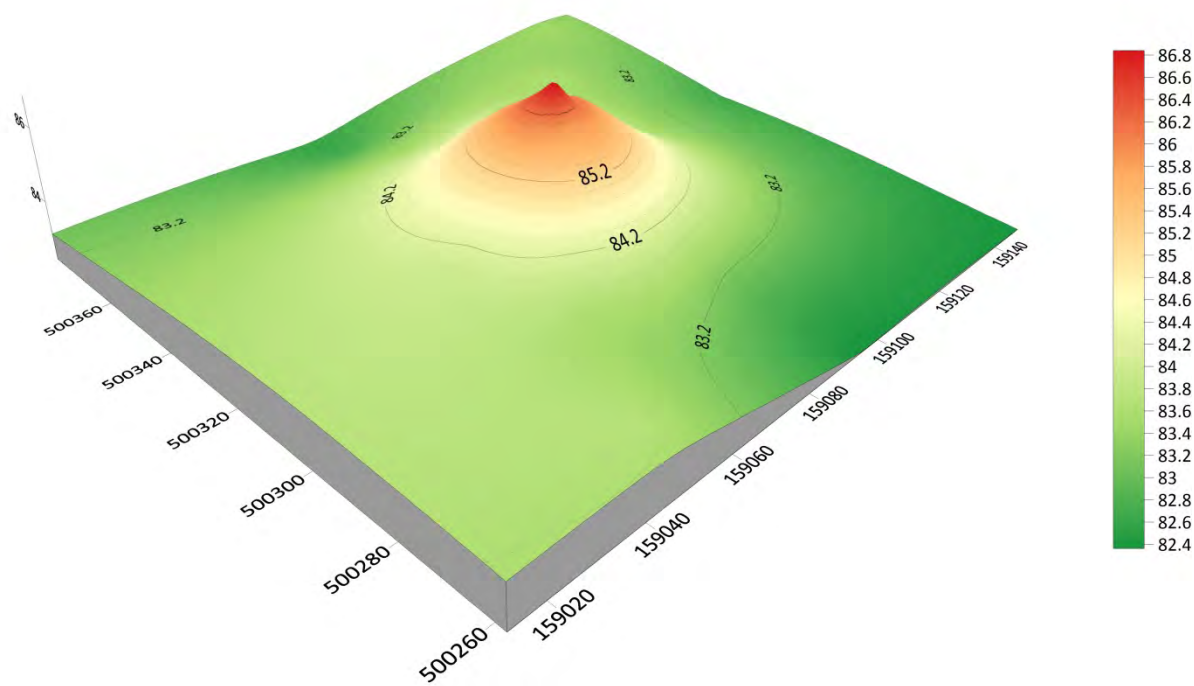
Vedere dinspre SV, 26.02.2021

Indicativ	M7 Comloșu Mare
Toponim	<i>Hunca Neții</i> (Harta RSR 1975)
Denumire RAN	Movila tumulară de la Comloșu Mare – Hunca Neții
Cod RAN	156446.05
Coordonate punct central	20.601684, 45.91791
U.A.T.	Comloșu Mare
Localitate	Comloșu Mare
Destinație teren	În circuit agricol, cu excepția zonei centrale
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Aplatizată. În zona centrală se mai păstrează bazele din beton și din fier ale unui punct geodezic din 1962.
Dimensiuni	Diametru – 56 m; Înălțime – 2,3 m
Situri asociate	-
Data verificare	26.02.2021

Profilul altimetric

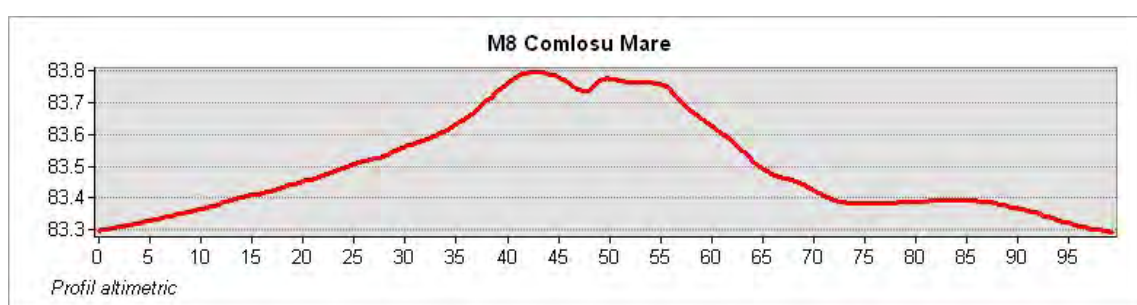

Modelul digital al terenului

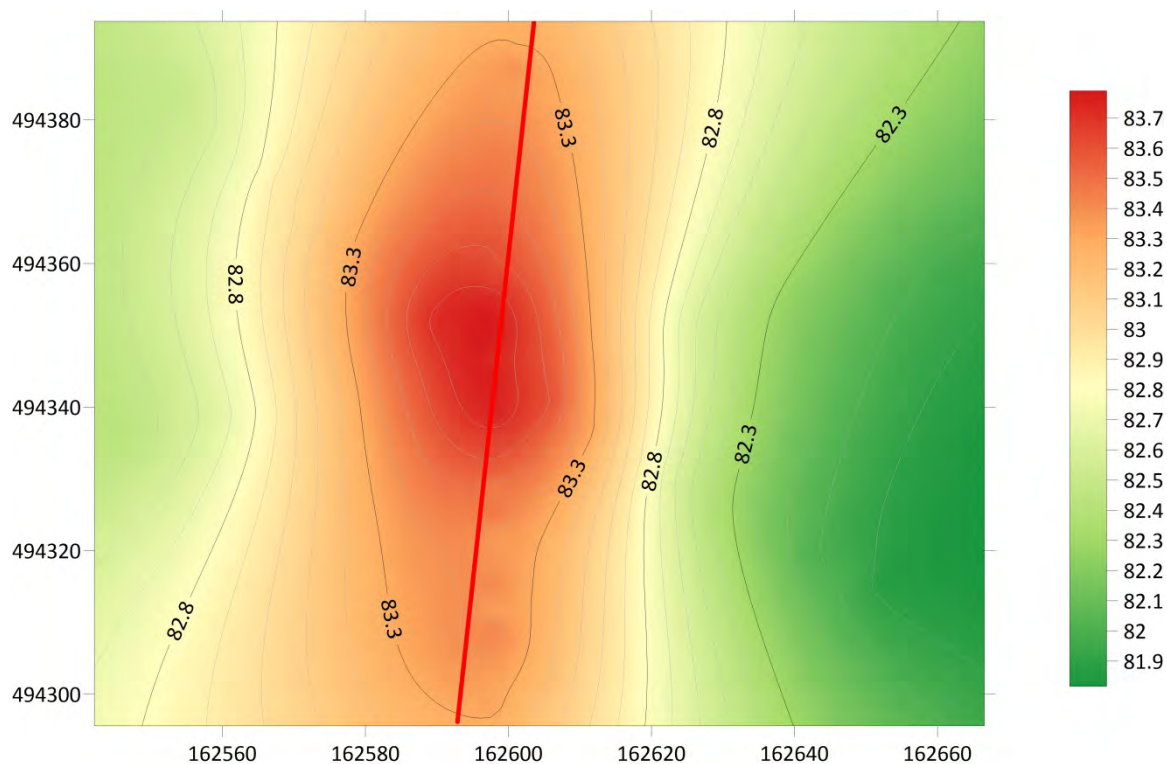

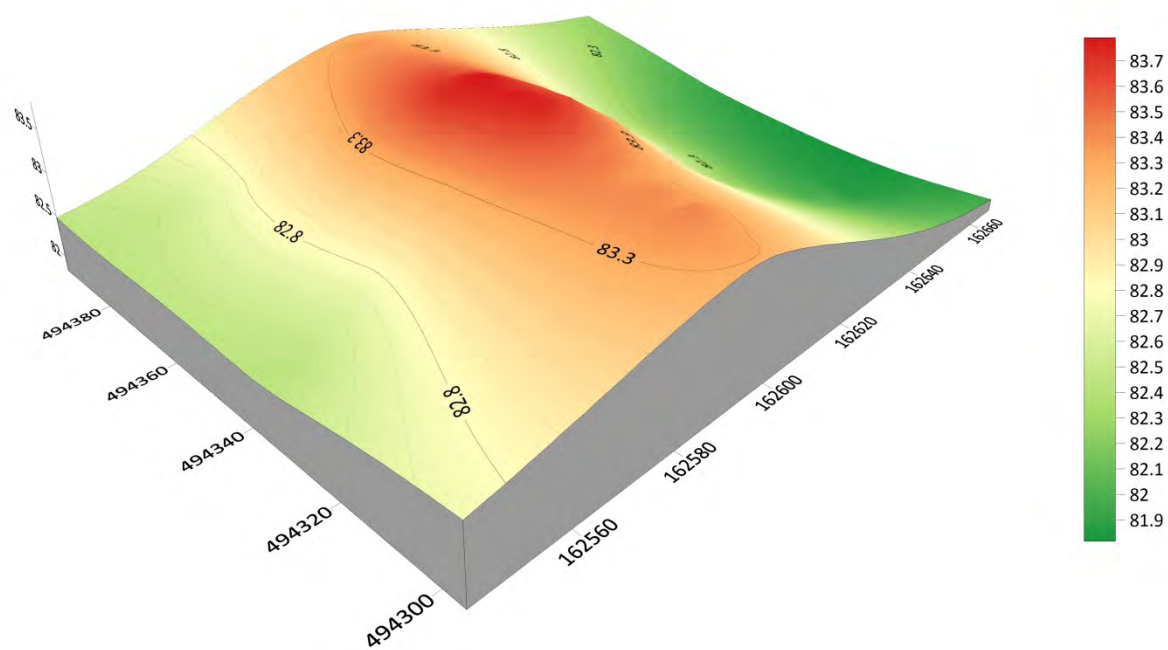
Vedere dinspre SE, 26.02.2021

Indicativ	M8 Comloșu Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.651166, 45.866062
U.A.T.	Comloșu Mare
Localitate	Comloșu Mic
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată. Situată pe o dună
Dimensiuni	Diametru – 56 m; Înălțime – 0,4 m
Situri asociate	-
Data verificare	26.02.2021

Profilul altimetric

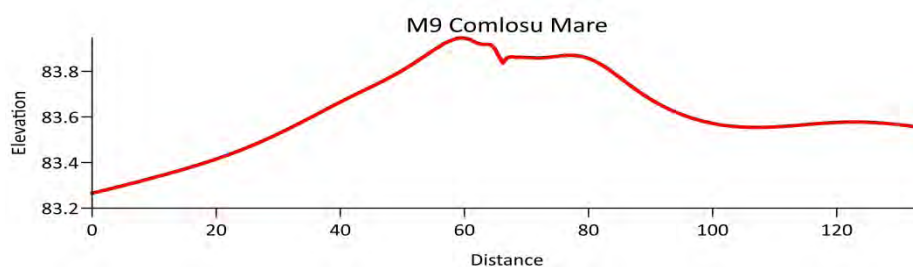

Modelul digital al terenului

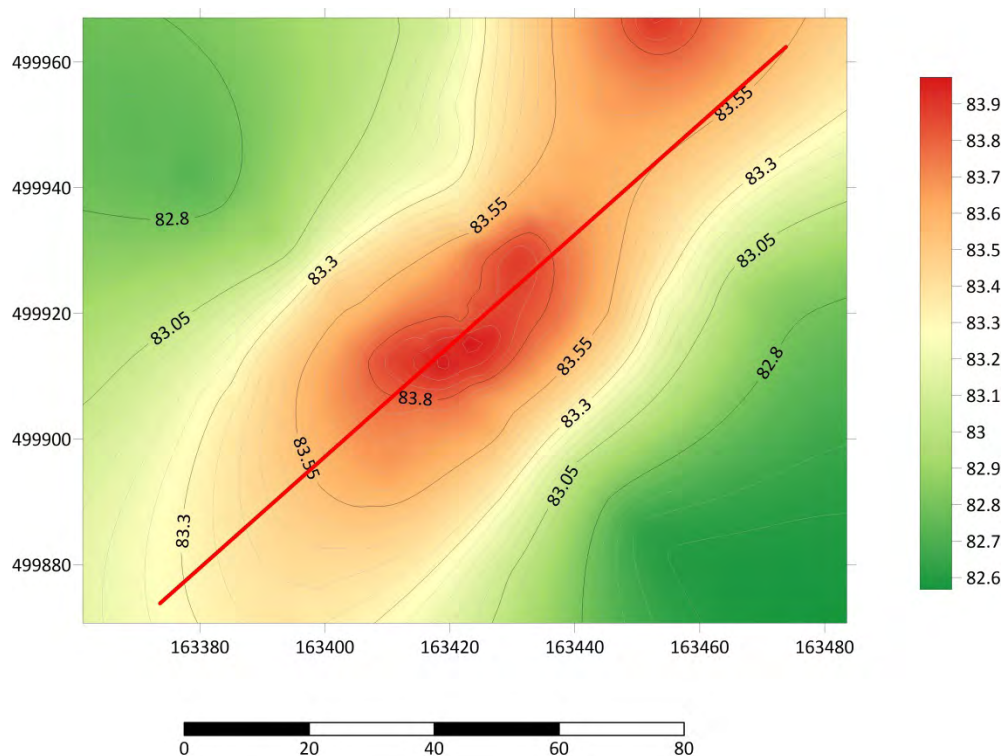

Vedere dinspre V, 26.02.2021

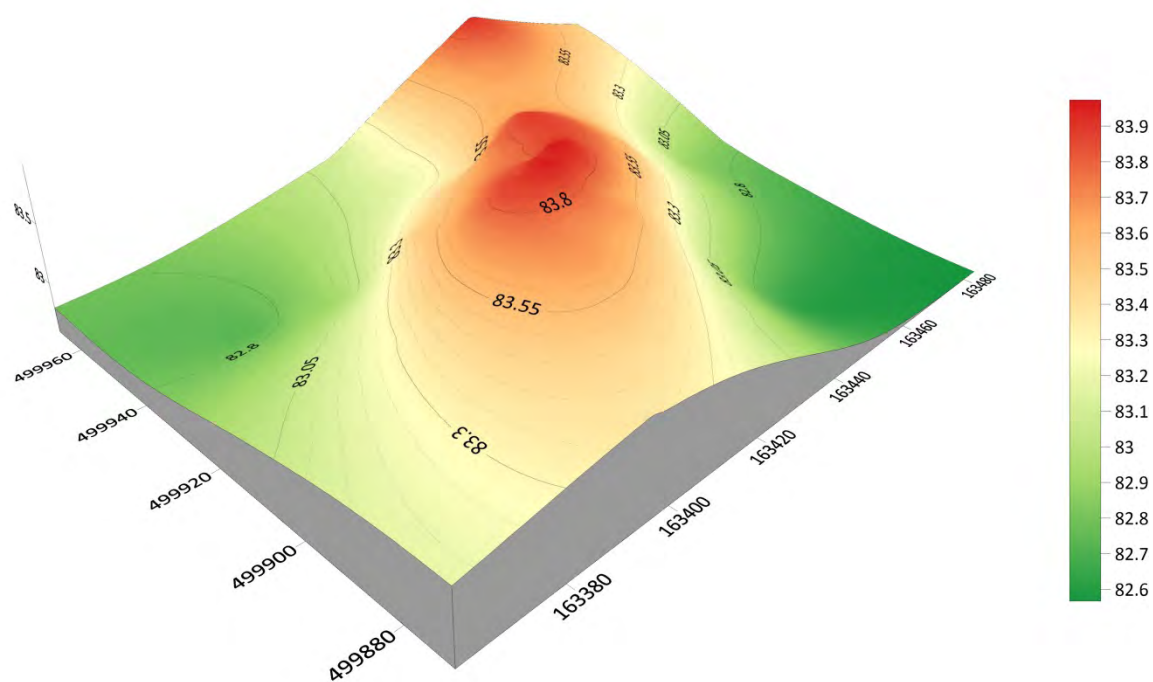
Indicativ	M9 Comloșu Mare
Toponim	-
Denumire RAN	Movila tumulară de la Comloșu Mare – M9
Cod RAN	156446.13
Coordonate punct central	20.657809, 45.916417
U.A.T.	Comloșu Mare
Localitate	Comloșu Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată. Suprapusă parțial de un drum agricol pe direcție E-V. Pe suprafața movilei apar, sporadic, fragmente ceramice. Este amplasată pe un capăt de dună.
Dimensiuni	Diametru – 45 m; Înălțime – 0,4 m
Situri asociate	Movila este situată în perimetrul „Sitului arheologic de la Comloșu Mare – <i>Obiectiv 4</i> ”, cod RAN 156446.12. La cca 185 m V-SV a fost identificat „Situl arheologic de la Comloșu Mare – <i>Obiectiv 5</i> ”, cod RAN 156446.14.
Data verificare	02.03.2021

Profilul altimetric

Planul topografic

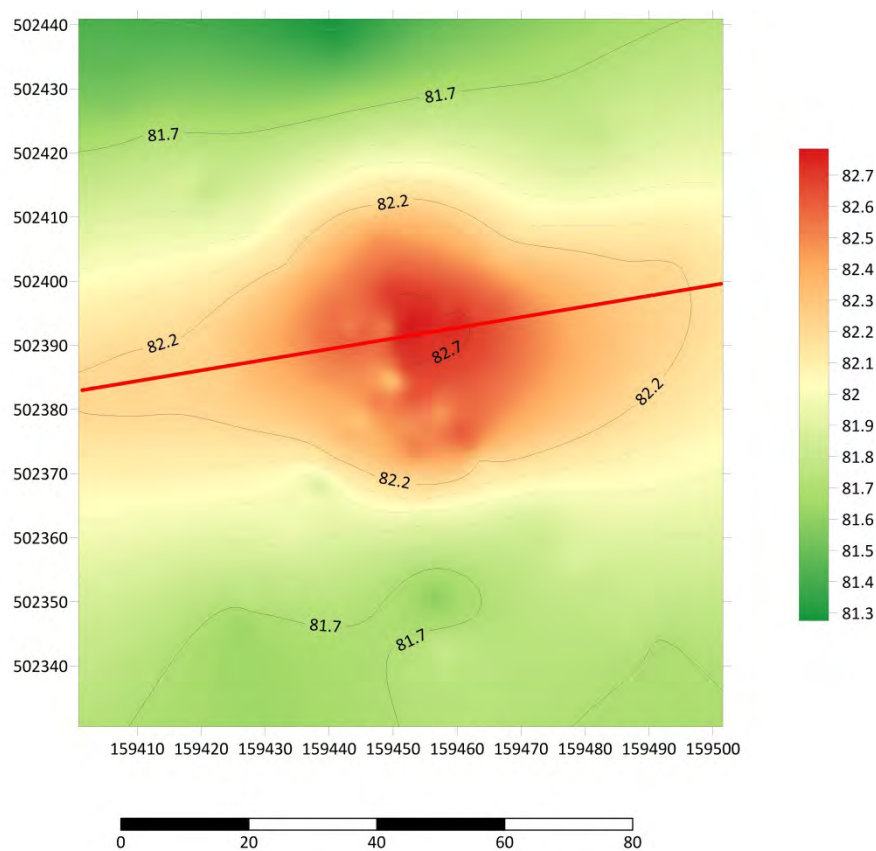
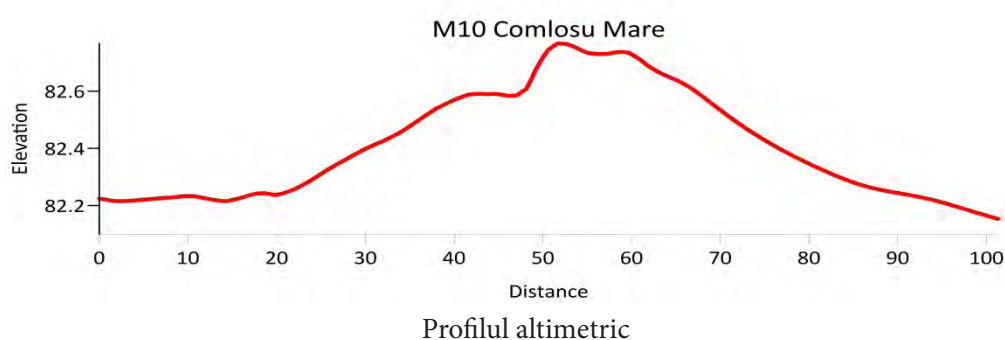

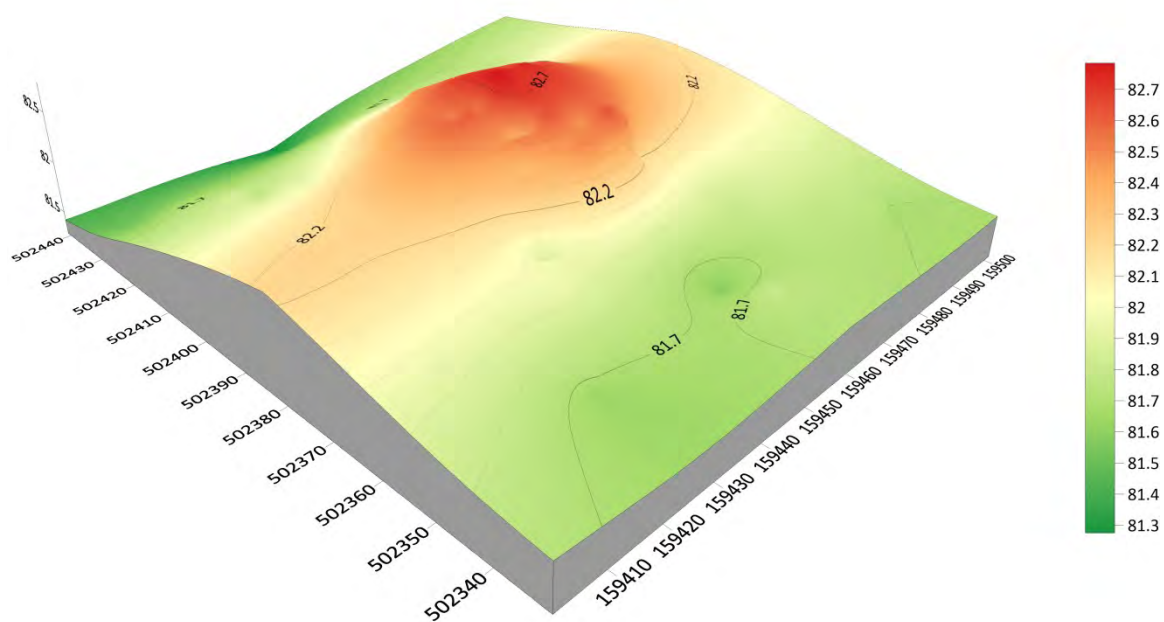
Modelul digital al terenului

Vedere dinspre SV, 02.03.2021

Indicativ	M10 Comloșu Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.604899, 45.936674
U.A.T.	Comloșu Mare
Localitate	Comloșu Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată. Pe suprafața movilei apar, sporadic, fragmente ceramice. Este amplasată pe o dună.
Dimensiuni	Diametru – 73 m; Înălțime – 0,5 m
Situri asociate	Fragmente ceramice preistorice pe latura de SV a movilei
Data verificare	02.03.2021

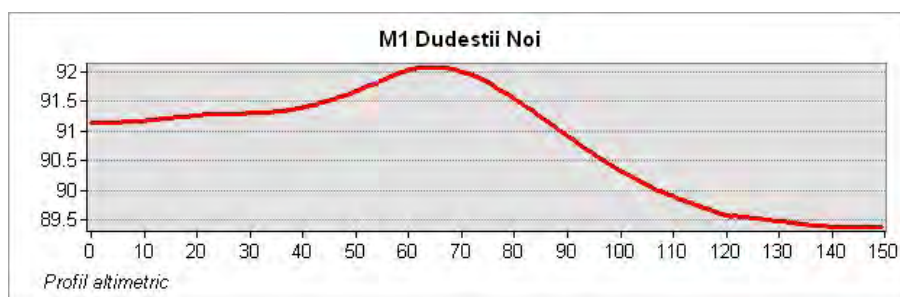

Modelul digital al terenului

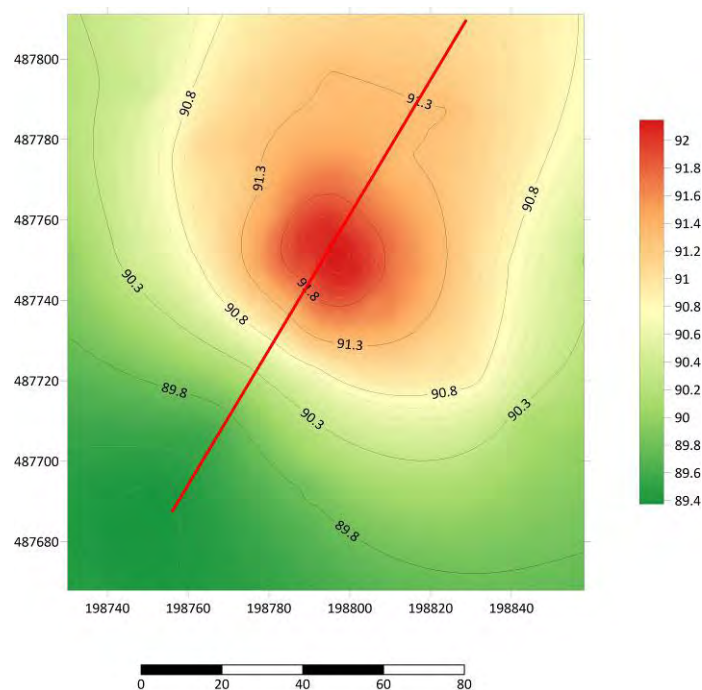

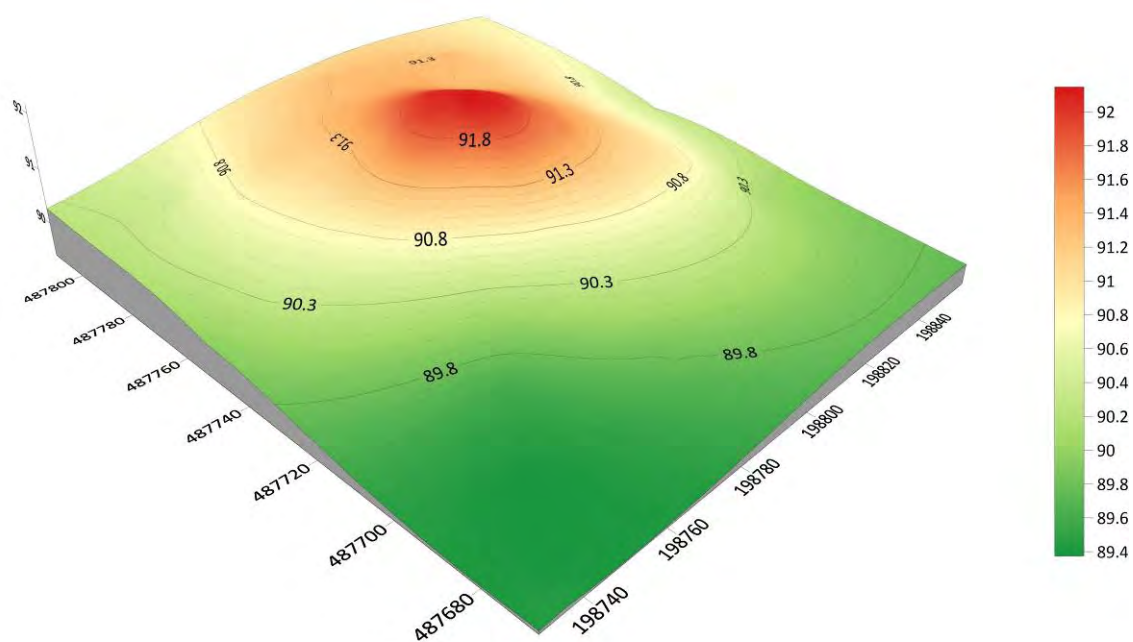
Vedere dinspre S, 02.03.2021

Indicativ	M1 Dudeștii Noi
Toponim	<i>Butter Hügel</i> (A doua ridicare topografică habsburgică 1819–1869)
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	21.120623, 45.823576
U.A.T.	Dudeștii Noi
Localitate	Dudeștii Noi
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată. În partea centrală a movilei a fost ridicat un monument funerar în 25 septembrie 1905, în amintirea luptei din 9 august 1849 dintre revoluționarii maghiari și armata austriacă.
Dimensiuni	Diametru – 52 m; Înălțime – 0,7 m
Situri asociate	La cca 150 m VSV de movilă se află „Așezarea romană de la Dudeștii Noi – <i>Dudeștii Noi 30</i> ”, cod RAN 155788.33.
Data verificare	8.03.2021

Profilul altimetric

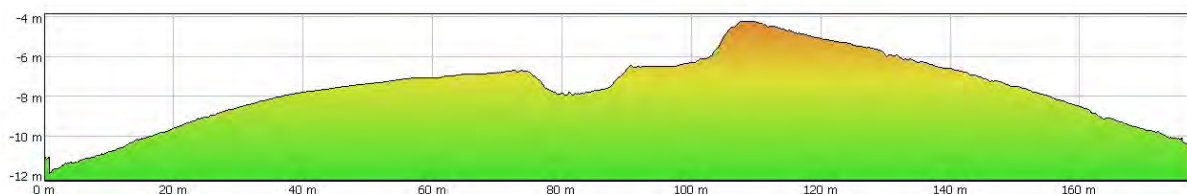

Modelul digital al terenului

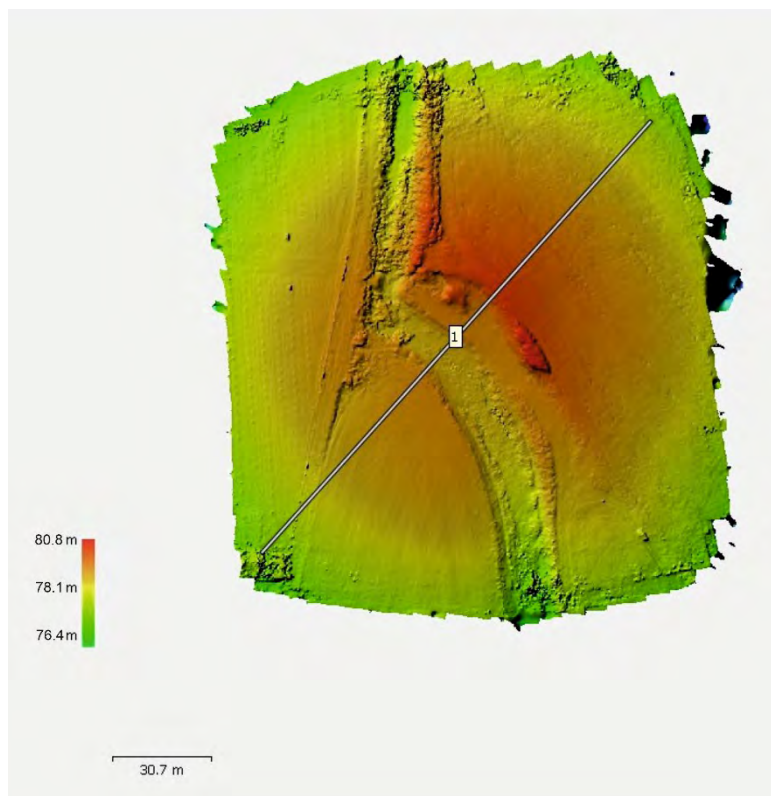

Vedere dinspre SV, 8.03.2021

Indicativ	M1 Dudeștii Vechi
Toponim	Dudeștii Vechi – 33 (<i>canalul Nou</i>) (cf. Ciobotaru et al. 2020)
Denumire RAN	Descoperirea funerară de epocă necunoscută de la Dudeștii Vechi
Cod RAN	156721.13
Coordonate punct central	20.404402, 46.053779
U.A.T.	Dudeștii Vechi
Localitate	Dudeștii Vechi
Destinație teren	În circuit agricol, parțial
Stare de conservare/Intervenții antropice/Bioperturbări	Grav afectată de construirea unui canal de irigație de firma Emiliana West Rom SRL
Dimensiuni	Diametru – 81 m; Înălțime – 0,5 m
Situri asociate	În urma controlului din 14.03.2019, s-a constatat existența la baza movilei afectate a unor fragmente ceramice preistorice (neolitice) și a unor morminte ce taie corpul movilei. Kalciov 1999 menționează existența unei așezări neolitice și de sec. II–IV A.D. în acest loc.
Data verificare	19.02.2015, 14.03.2019, 16.04.2021, 03.11. 2022, 25.02.2025

Profilul altimetric

Planul topografic

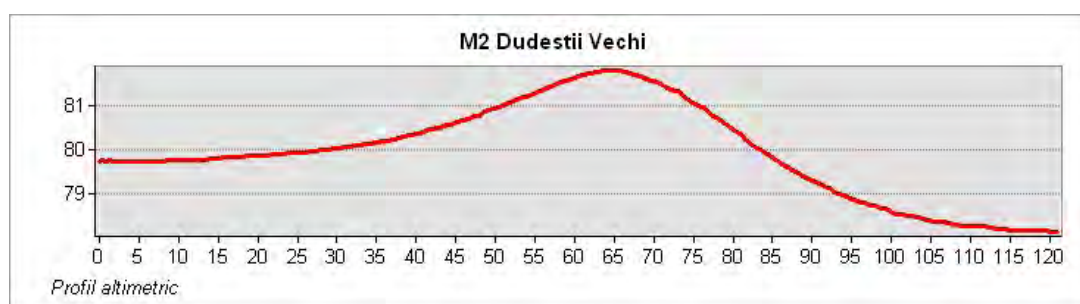

Vedere dinspre SE, 19.02.2015

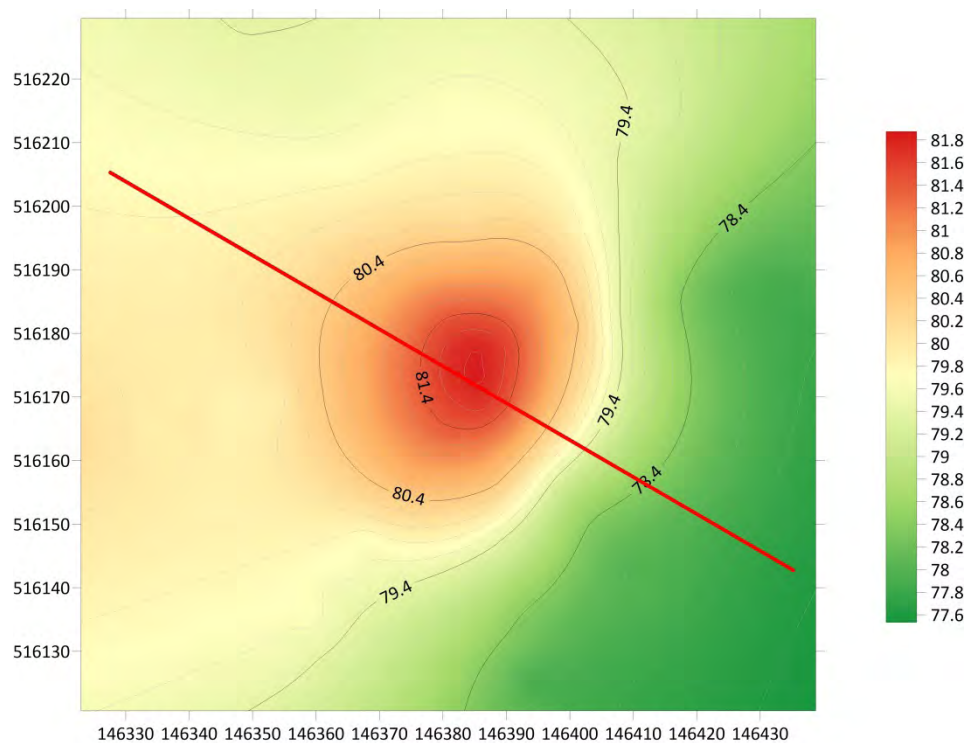

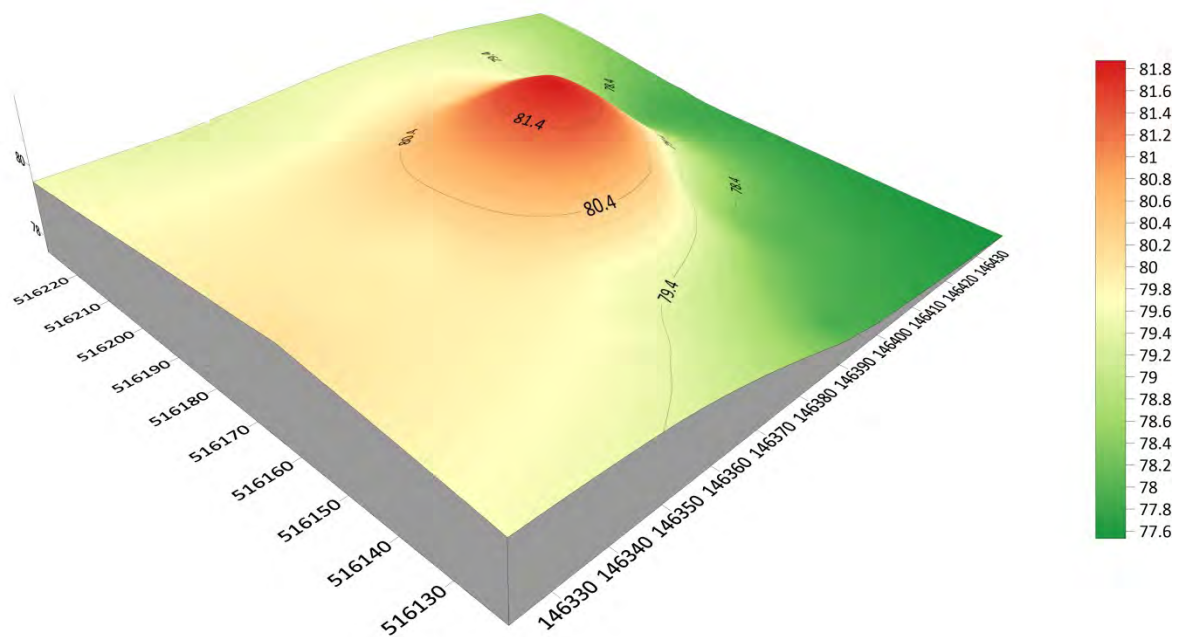
Vedere dinspre S-SE, 14.03.2019

Indicativ	M2 Dudeștii Vechi
Toponim	<i>Bijanvată Mugilă</i>
Denumire RAN	Descoperirea funerară de epocă necunoscută de la Dudeștii Vechi – <i>Burvăta Moghila</i>
Cod RAN	156721.14
Coordonate punct central	20.426604, 46.053831
U.A.T.	Dudeștii Vechi
Localitate	Dudeștii Vechi
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/Intervenții antropice/Bioperturbări	Puternic aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 46 m; Înălțime – 1,6 m
Situri asociate	
Data verificare	19.09.2014, 19.02.2015, 16.04.2021, 14.11.2023, 25.02.2025

Profilul altimetric

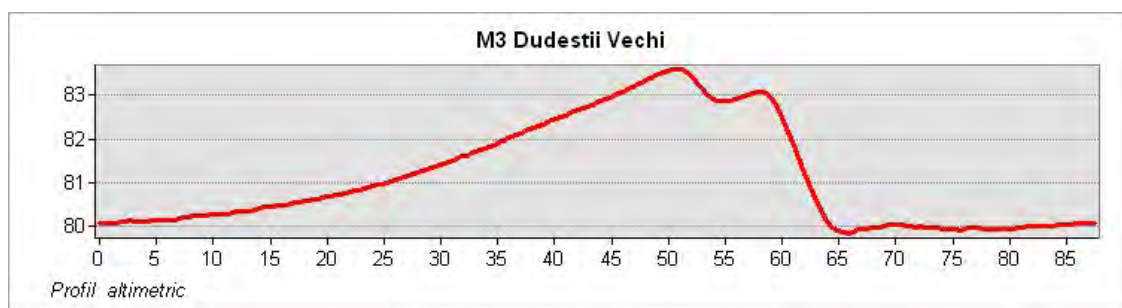

Modelul digital al terenului

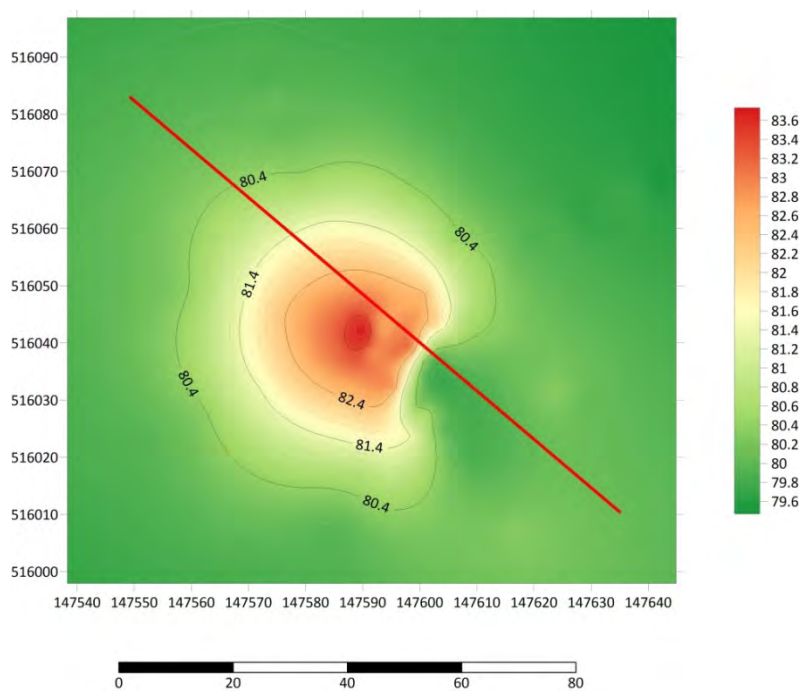

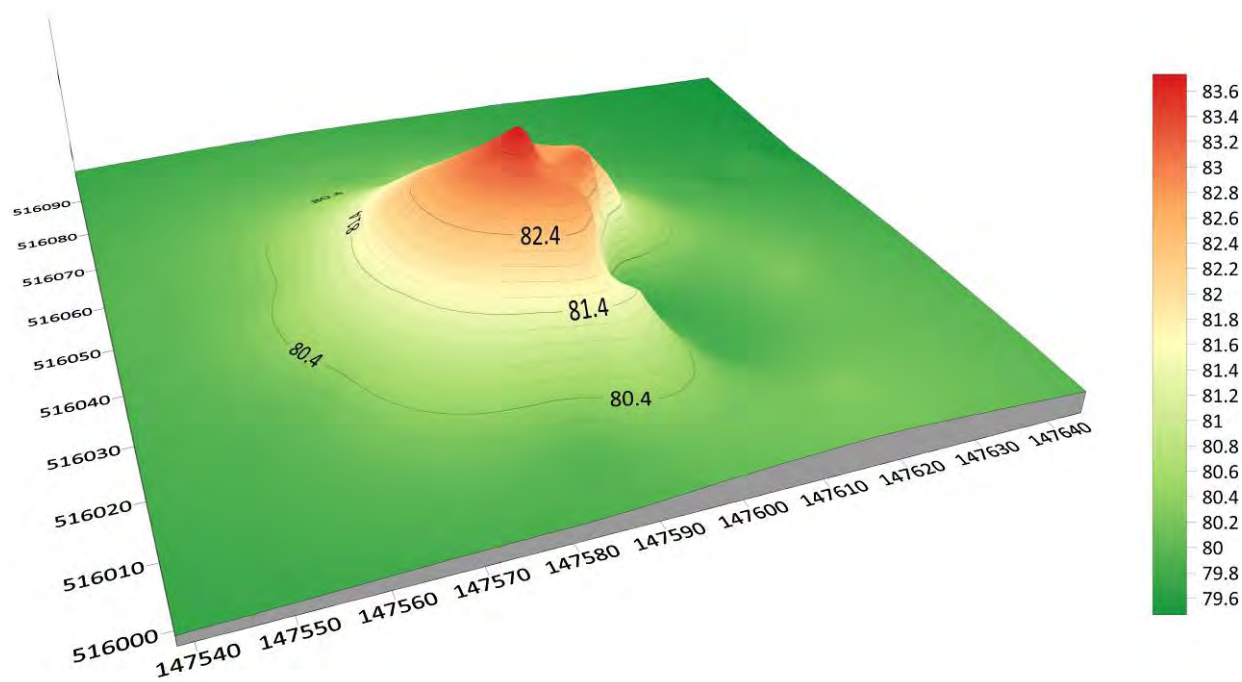
Vedere dinspre NV, 14.11.2023

Indicativ	M3 Dudeștii Vechi
Toponim	<i>Movila Burvota</i> (Harta topografică militară 1975), <i>Movila lui Burov, Burvătă Mugilă</i> (Kalciov 1999)
Denumire RAN	Movila de epocă neprecizată de la Dudeștii Vechi – <i>Vereșovătă Moghila</i>
Cod RAN	156721.15
Coordonate punct central	20.442313, 46.053256
U.A.T.	Dudeștii Vechi
Localitate	Dudeștii Vechi
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/Intervenții antropice/Bioperturbări	Puternic aplatizată. În partea superioară este amplasată o bornă metalică din rețeaua topografică națională. A fost grav afectată în partea estică de o excavație mecanizată neautorizată, constatată în anul 2014. Pe suprafață moșiei apar oase umane.
Dimensiuni	Diametru – 62 m; Înălțime – 3,6 m
Situri asociate	La 225 m spre vest este o așezare cu fragmente ceramice specifice sec. XII, iar la cca 200 m sud este un sit cu fragmente ceramice databile în perioada secolelor II–IV A.D.
Data verificare	19.09.2014, 16.04.2021, 25.02.2025

Profilul altimetric

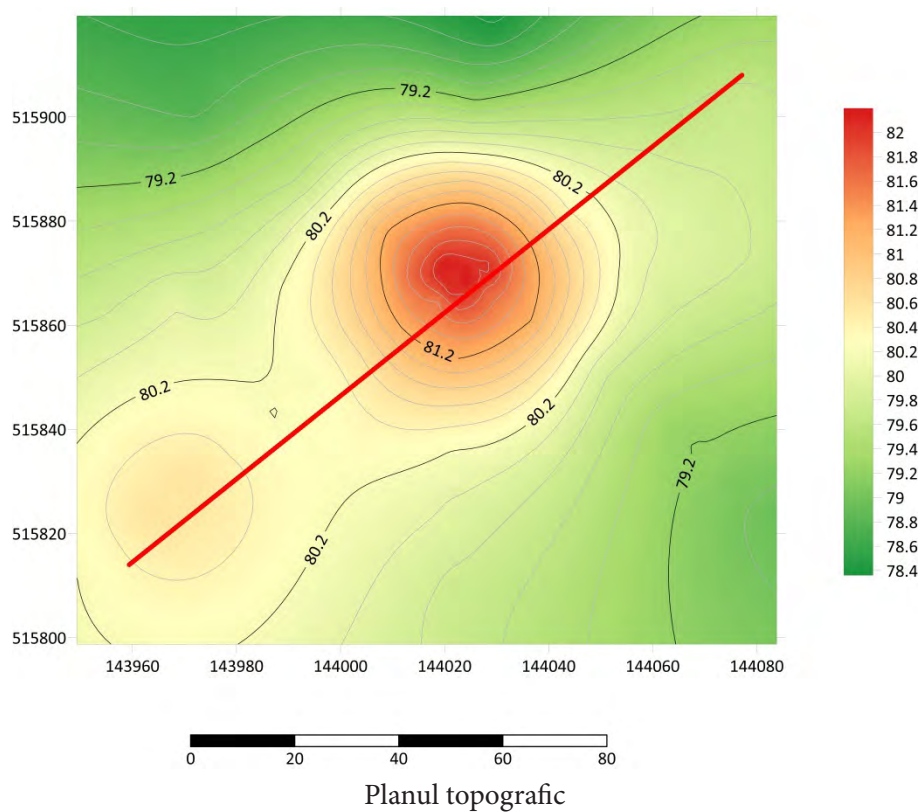
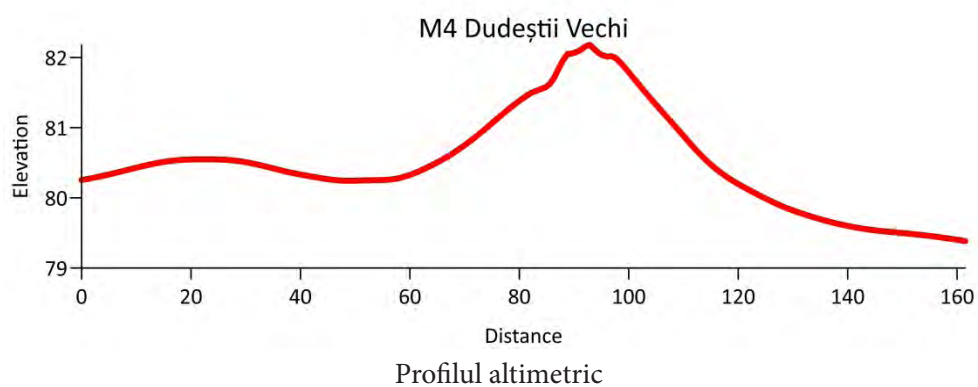

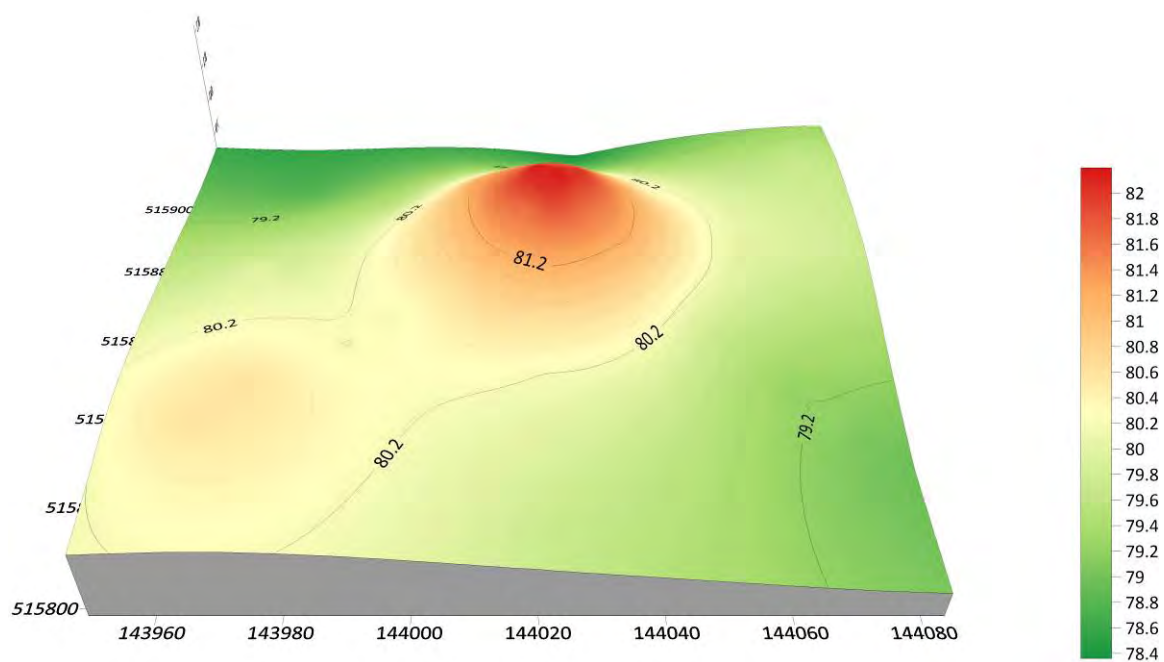
Modelul digital al terenului

Vedere dinspre SE, 19.09.2014

Indicativ	M4 Dudeștii Vechi
Toponim	<i>Cadă Roșie</i> (Harta topografică militară 1975)
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.396419, 46.049902
U.A.T.	Dudeștii Vechi
Localitate	Dudeștii Vechi
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată. În partea superioară este amplasată o bornă metalică din rețeaua topografică națională.
Dimensiuni	Diametru – 63 m; Înălțime – 1,7 m
Situri asociate	Movila este cuprinsă în perimetrul Sitului arheologic de la Dudeștii Vechi – <i>Obiectiv 15</i> , sit arheologic pluristratificat, cod RAN 156721.24.
Data verificare	27.03.2019, 16.04.2021

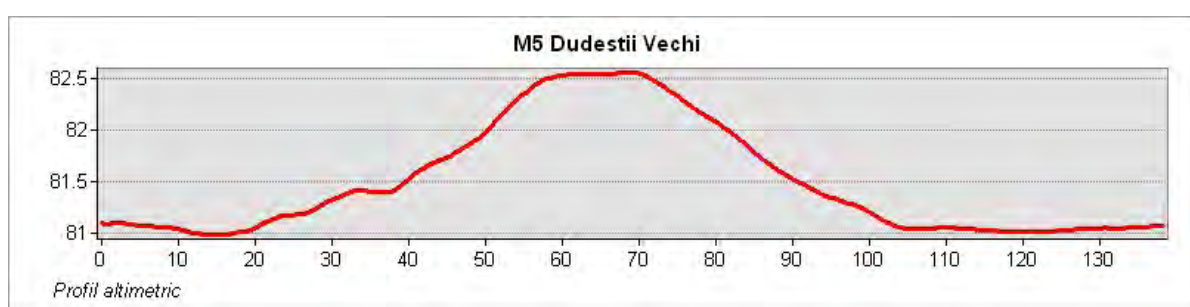

Modelul digital al terenului

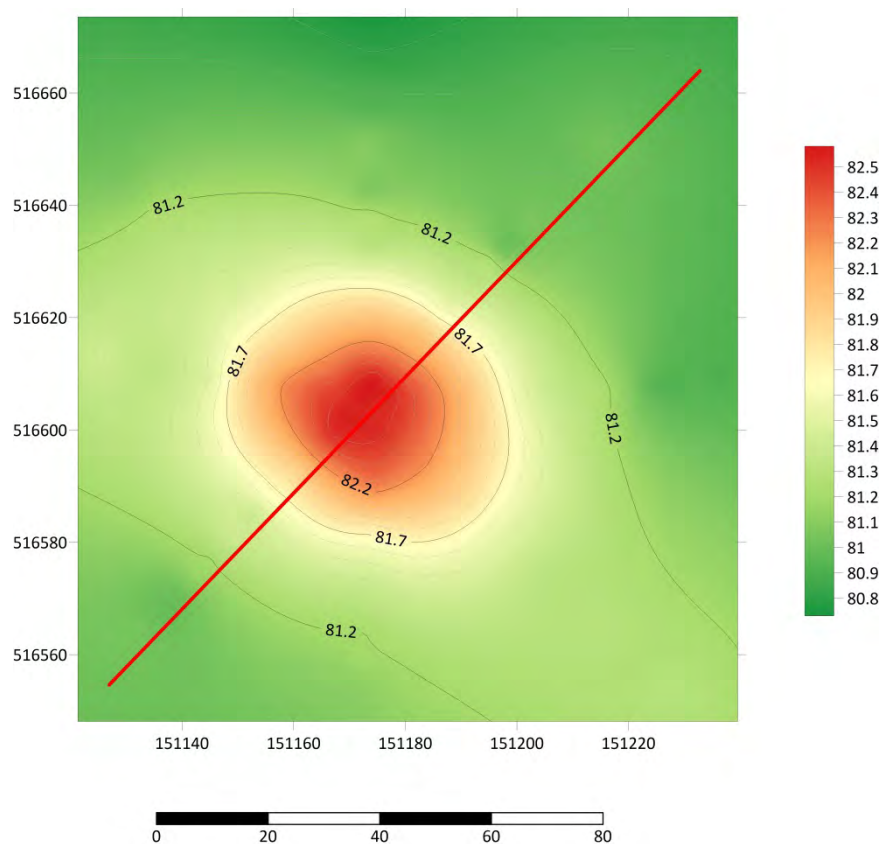

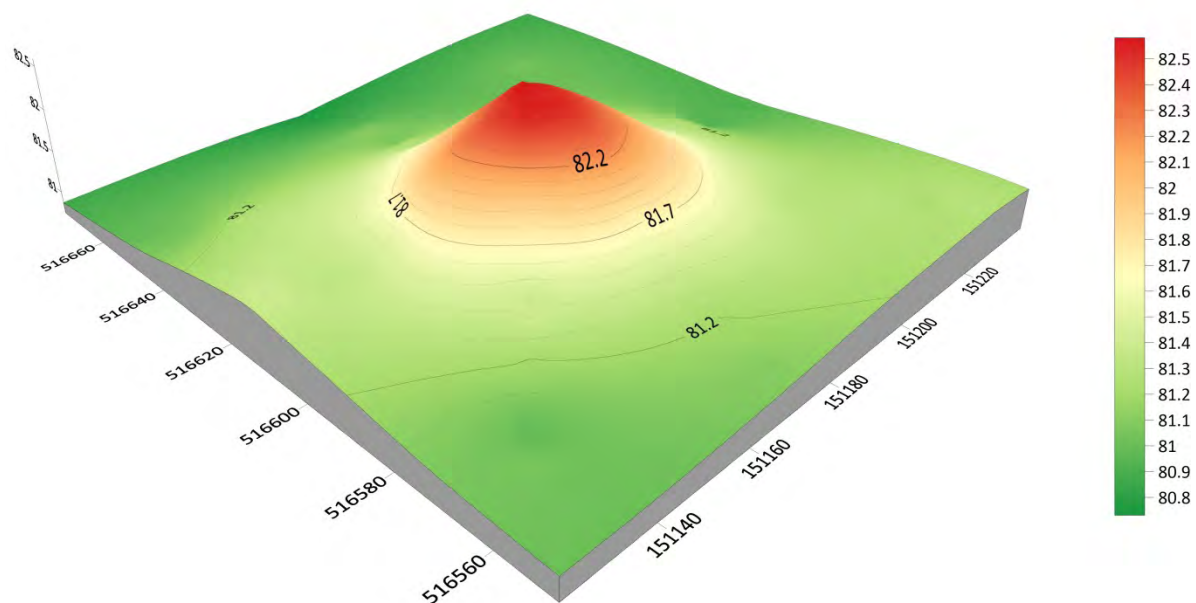
Vedere dinspre V, 27.03.2019

Indicativ	M5 Dudeștii Vechi
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.488104, 46.060151
U.A.T.	Dudeștii Vechi
Localitate	Dudeștii Vechi
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 60 m; Înălțime – 1,1 m
Situri asociate	Pe movilă au fost identificate fragmente ceramice preistorice și sarmatice.
Data verificare	18.04.2019, 23.04.2021

Profilul altimetric

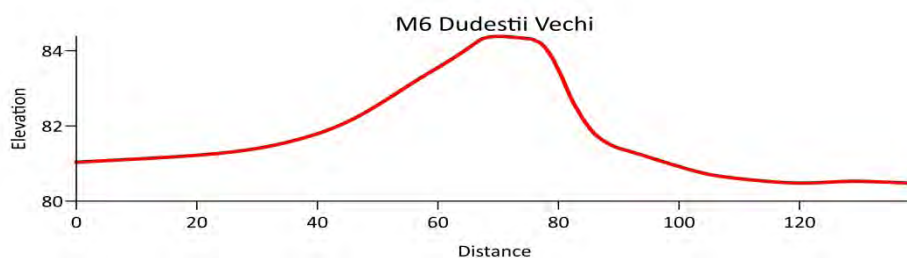

Modelul digital al terenului

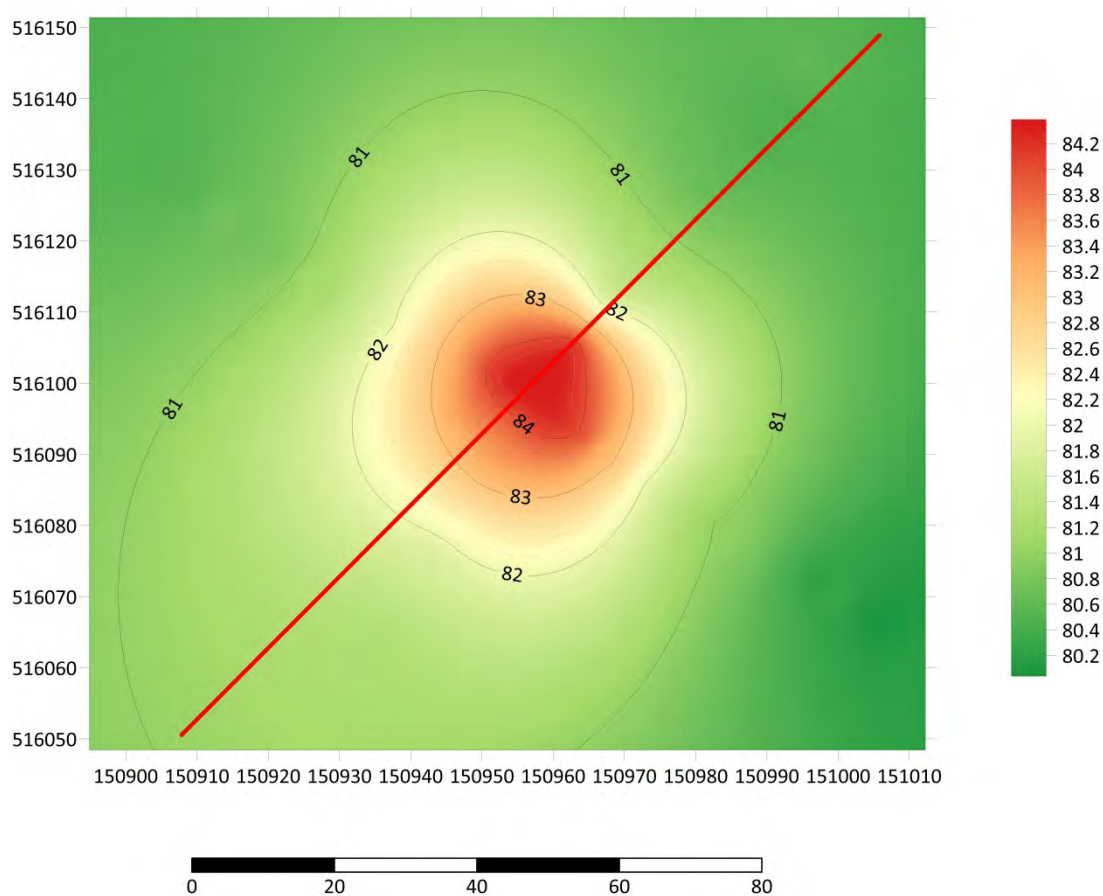

Vedere dinspre SE, 18.04.2019

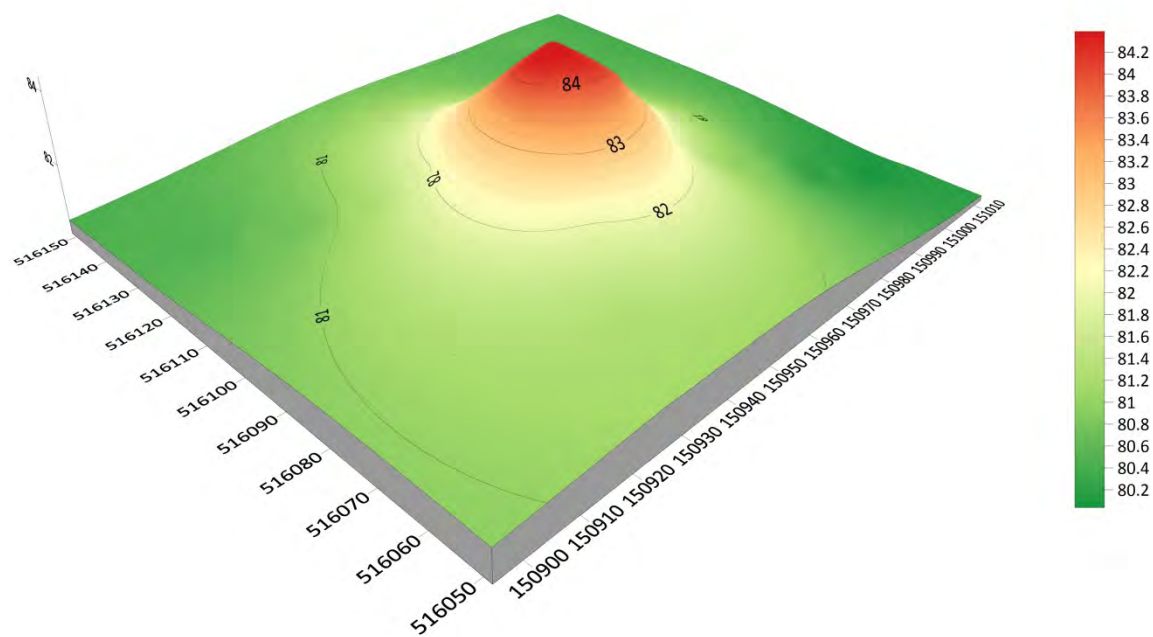
Indicativ	M6 Dudeștii Vechi
Toponim	<i>Nă Muglăță</i>
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.485617, 46.055472
U.A.T.	Dudeștii Vechi
Localitate	Dudeștii Vechi
Destinație teren	Cimitirul localității, drum agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Puternic aplatizată. Pe movilă a fost amplasat cimitirul localității. În partea nordică, movila este traversată de un drum agricol de pământ.
Dimensiuni	Diametru – 60 m; Înălțime – 2,7 m
Situri asociate	-
Data verificare	19.02.2015, 18.04.2019, 23.04.2021

Profilul altimetric

Planul topografic

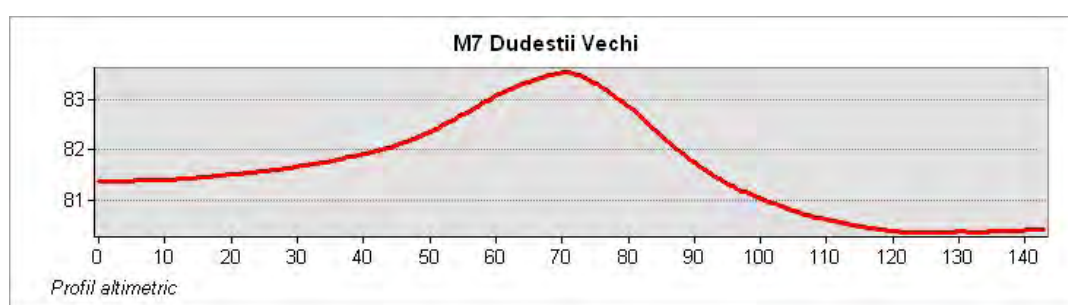

Modelul digital al terenului

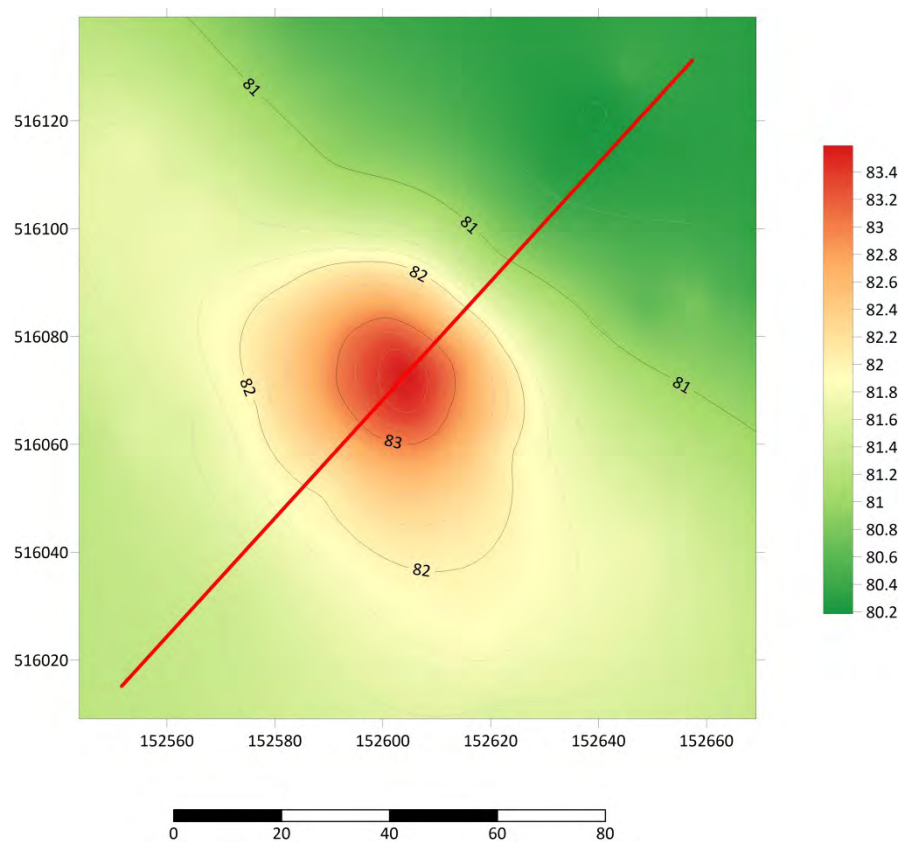

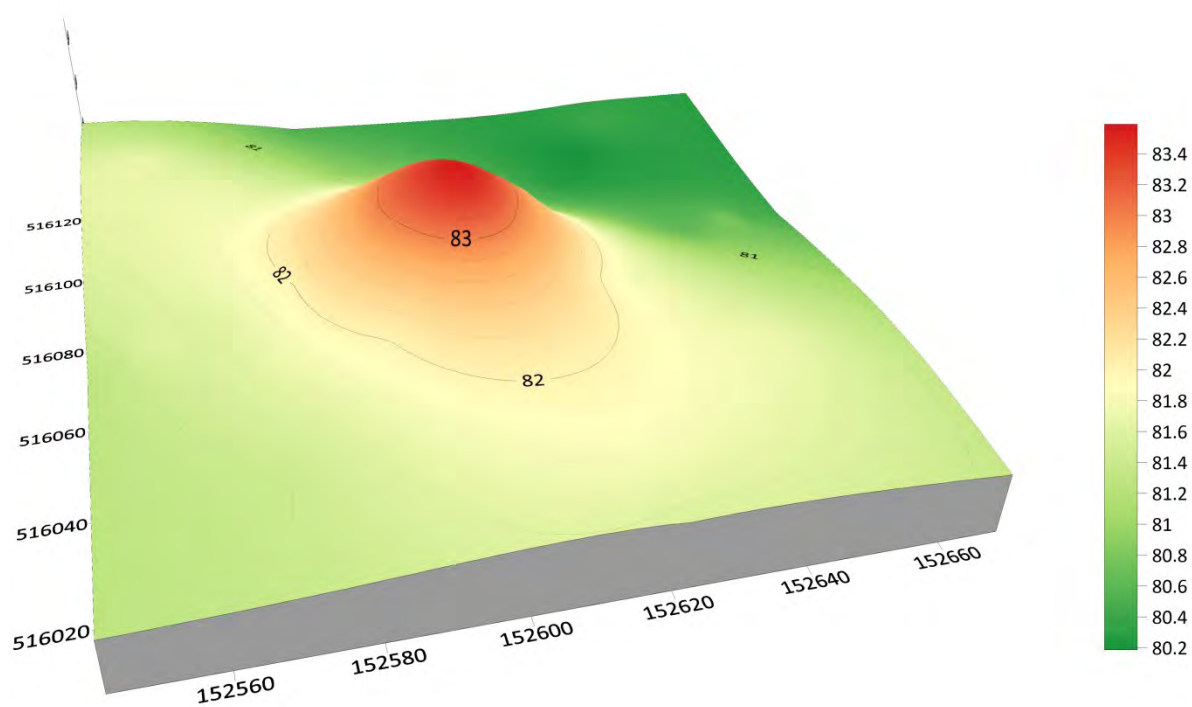
Vedere dinspre N-NE, 23.04.2021

Indicativ	M7 Dudeștii Vechi
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.506901, 46.056103
U.A.T.	Dudeștii Vechi
Localitate	Dudeștii Vechi
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare Interven- ții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 68 m; Înălțime – 1,5 m
Situri asociate	-
Data verificare	19.04.2019, 23.04.2021

Profilul altimetric

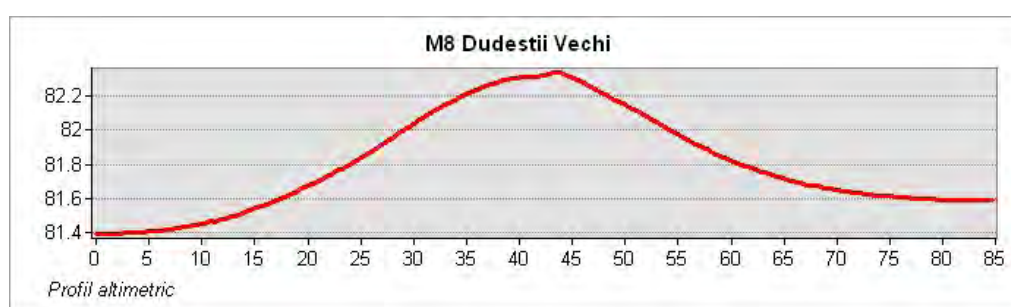

Modelul digital al terenului

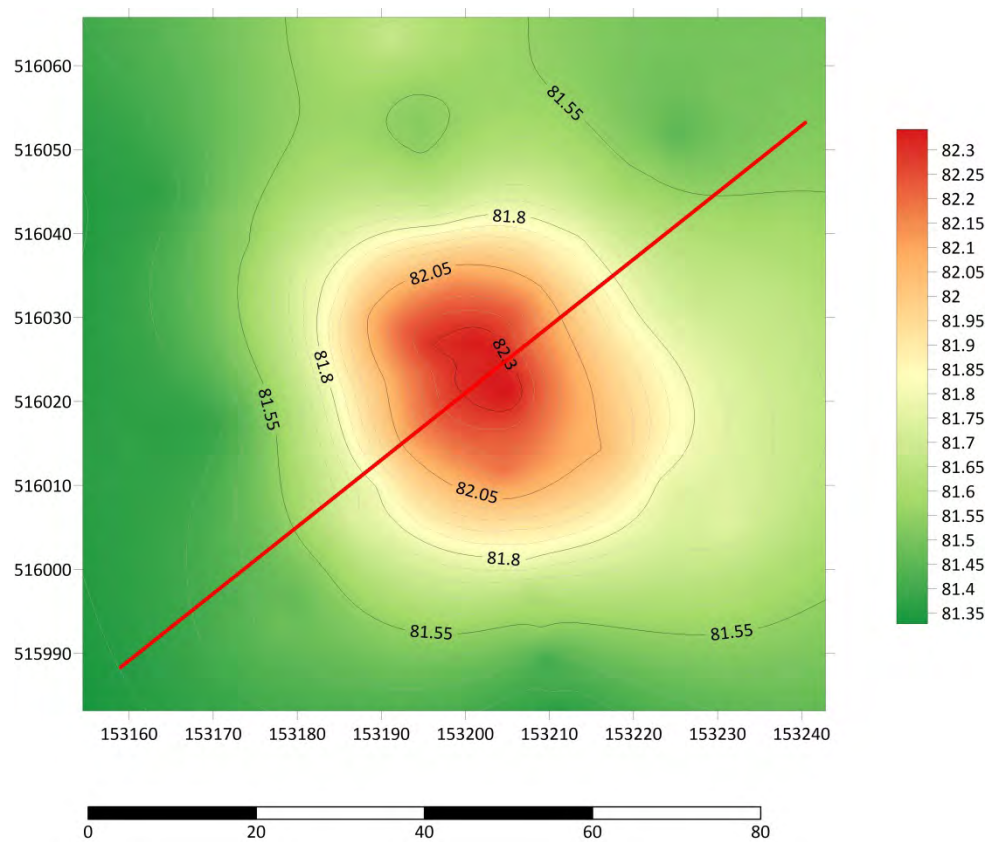

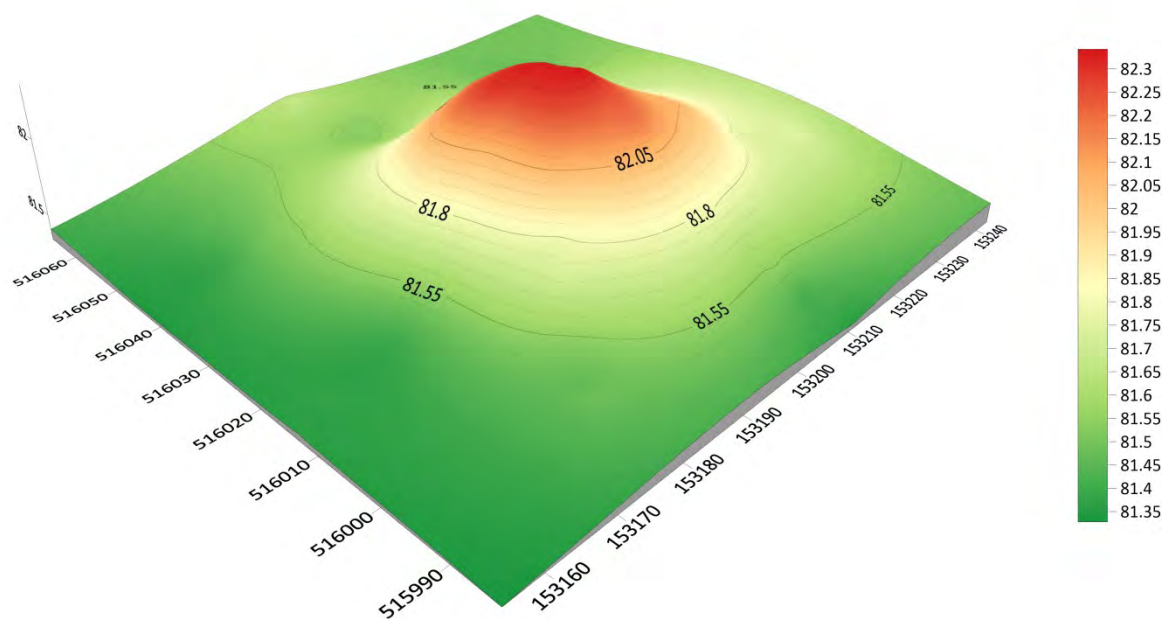
Vedere dinspre SE, 23.04.2021

Indicativ	M8 Dudeștii Vechi
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.514608, 46.055974
U.A.T.	Dudeștii Vechi
Localitate	Dudeștii Vechi
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 57 m; Înălțime – 0,7 m
Situri asociate	-
Data verificare	19.04.2019, 23.04.2021

Profilul altimetric

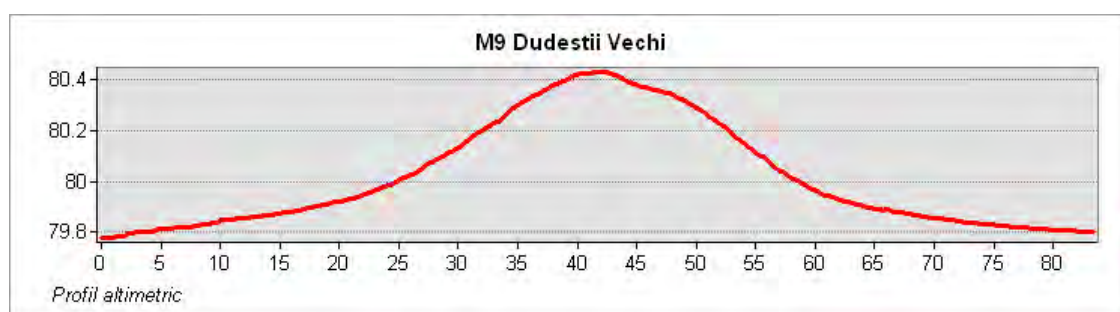

Modelul digital al terenului

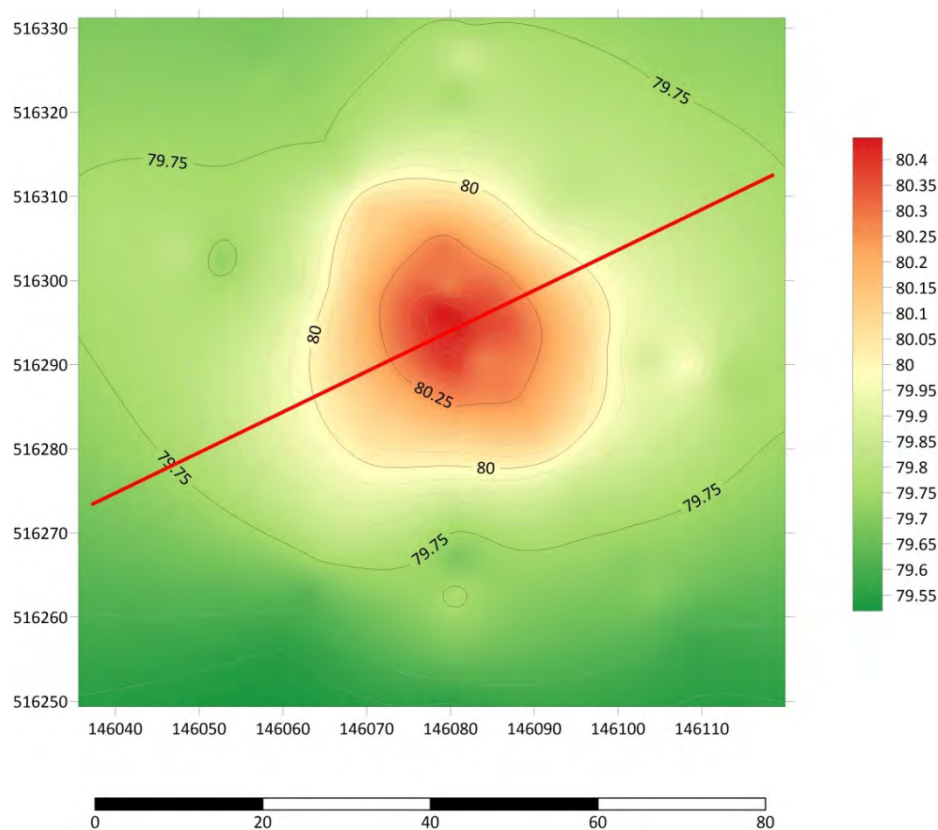

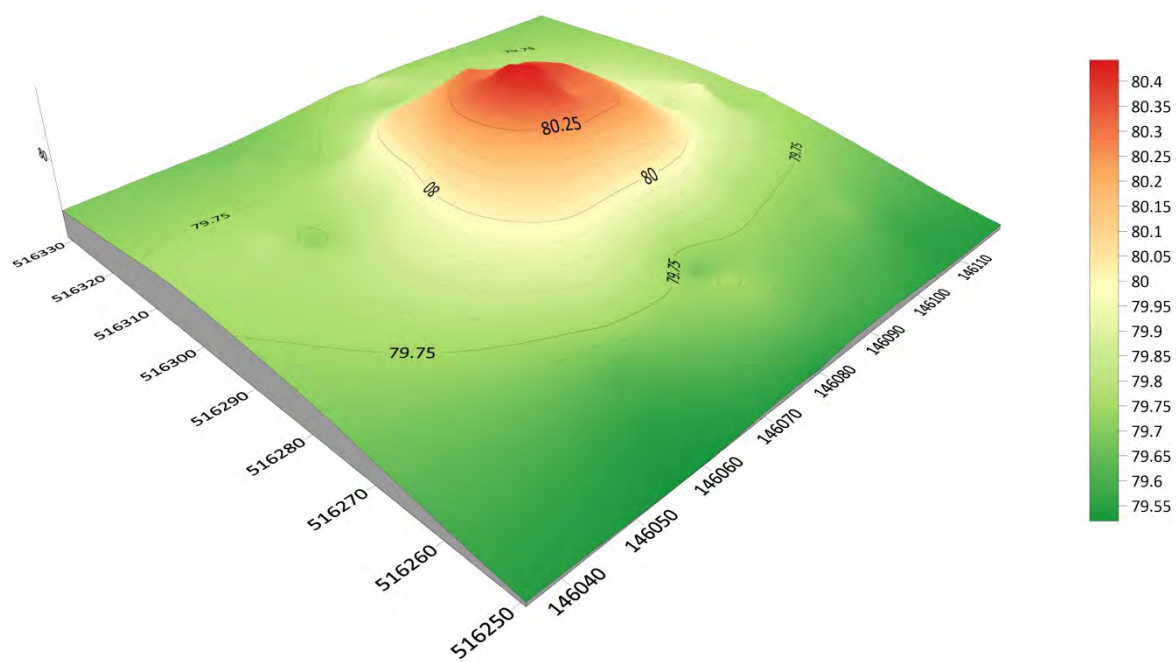
Vedere dinspre V, 23.04.2021

Indicativ	M9 Dudeștii Vechi
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.422592, 46.054744
U.A.T.	Dudeștii Vechi
Localitate	Dudeștii Vechi
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 39 m; Înălțime – 0,5 m
Situri asociate	Spre vest se află un sit cu fragmente ceramice specifice Evului Mediu timpuriu.
Data verificare	19.04.2019, 16.04.2021, 25.02.2025

Profilul altimetric

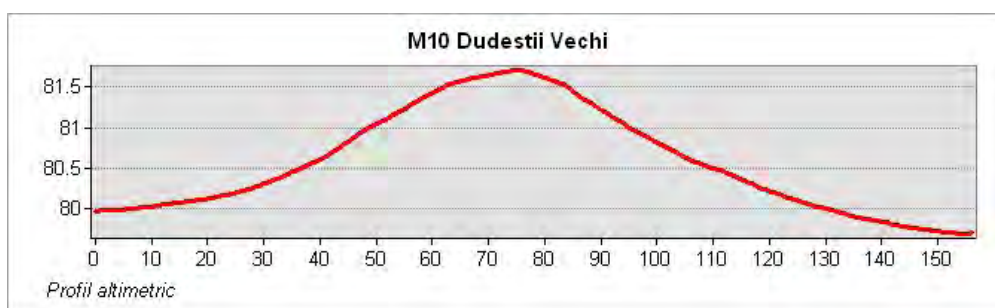

Modelul digital al terenului

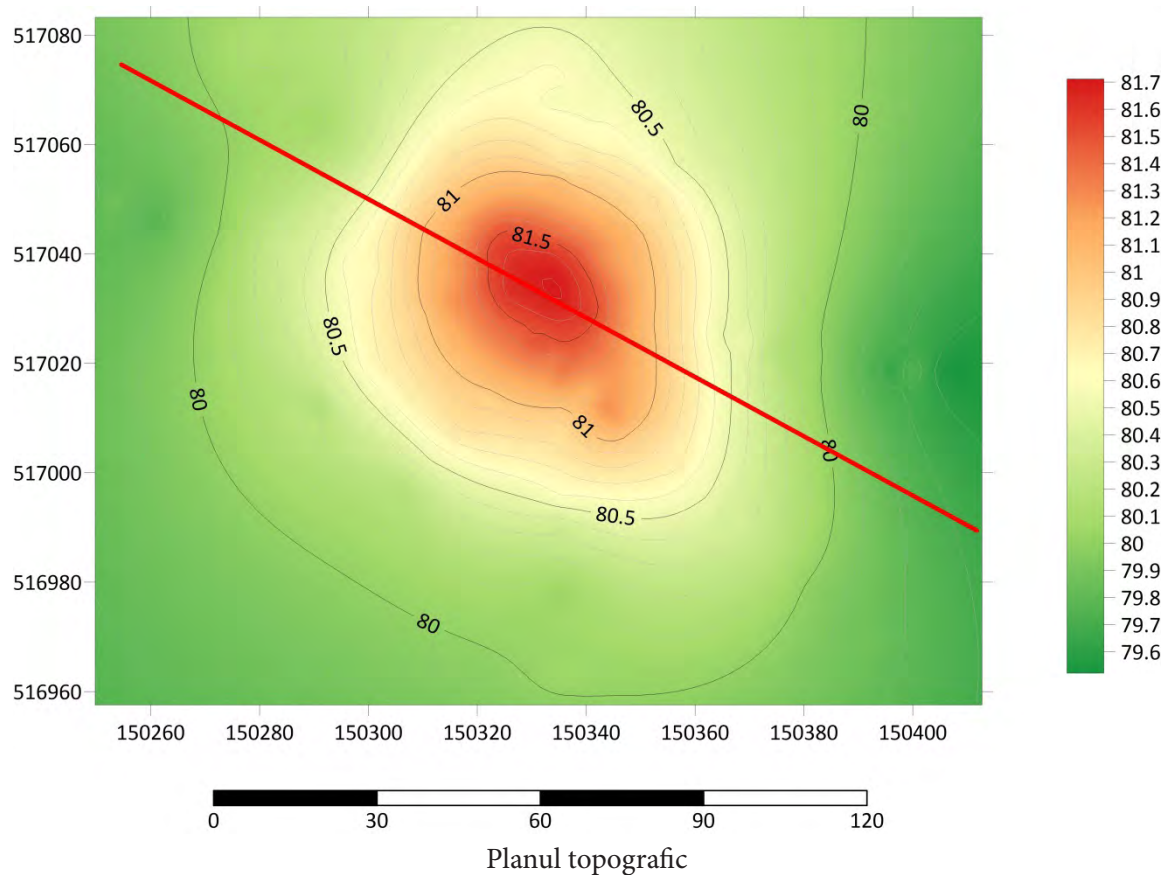

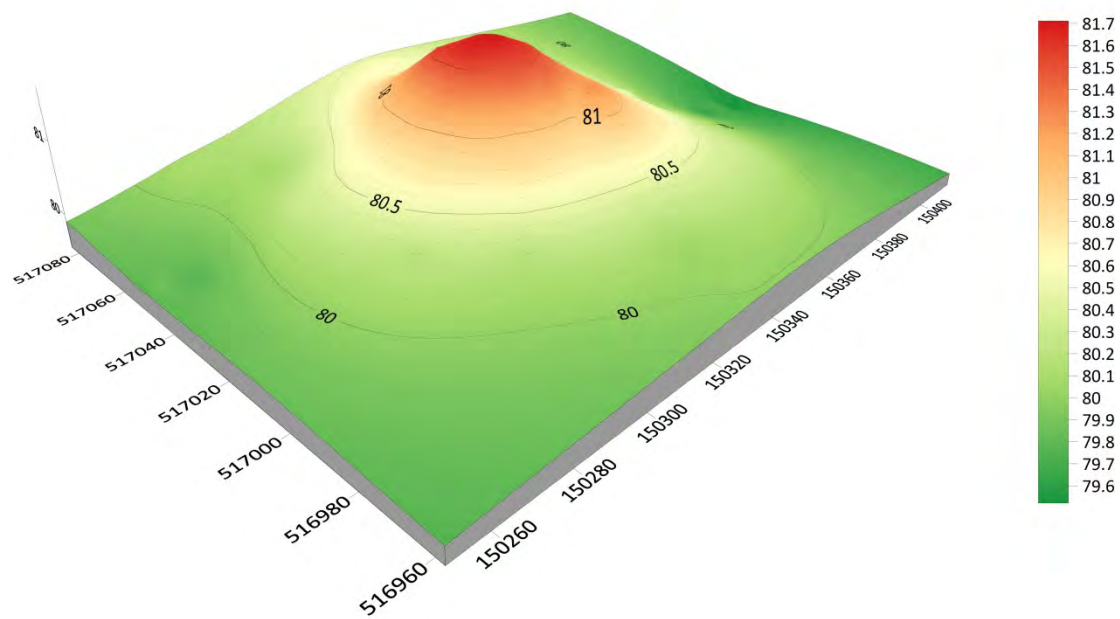
Vedere dinspre N-NV, 16.04.2021

Indicativ	M10 Dudeștii Vechi
Toponim	<i>Movila lui Deciov; Ó-bessenyői Óstelep</i>
Denumire RAN	Situl arheologic de la Dudeștii Vechi – <i>Movila lui Deciov</i>
Cod RAN	156721.02
Coordonate punct central	20.476926, 46.063568
U.A.T.	Dudeștii Vechi
Localitate	Dudeștii Vechi
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată. Bioperturbări în zona centrală a sitului (viziuni vulpe)
Dimensiuni	Diametru – 120 m; Înălțime – 1,4 m
Situri asociate	Movila constituie, în fapt, un tell neolitic.
Data verificare	19.02.2015, 19.04.2019, 23.04.2021

Profilul altimetric

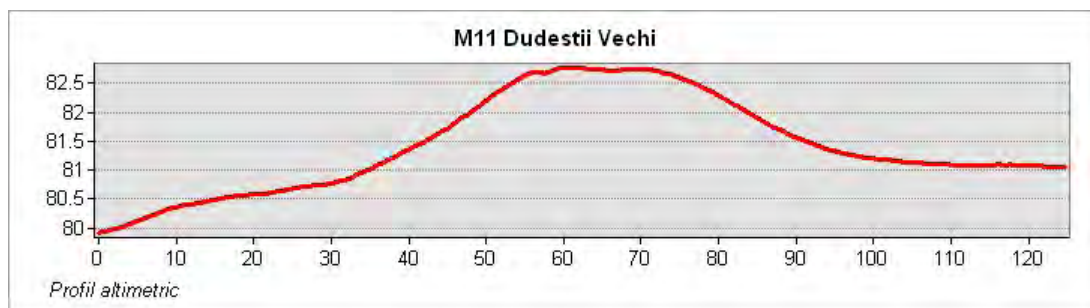

Modelul digital al terenului

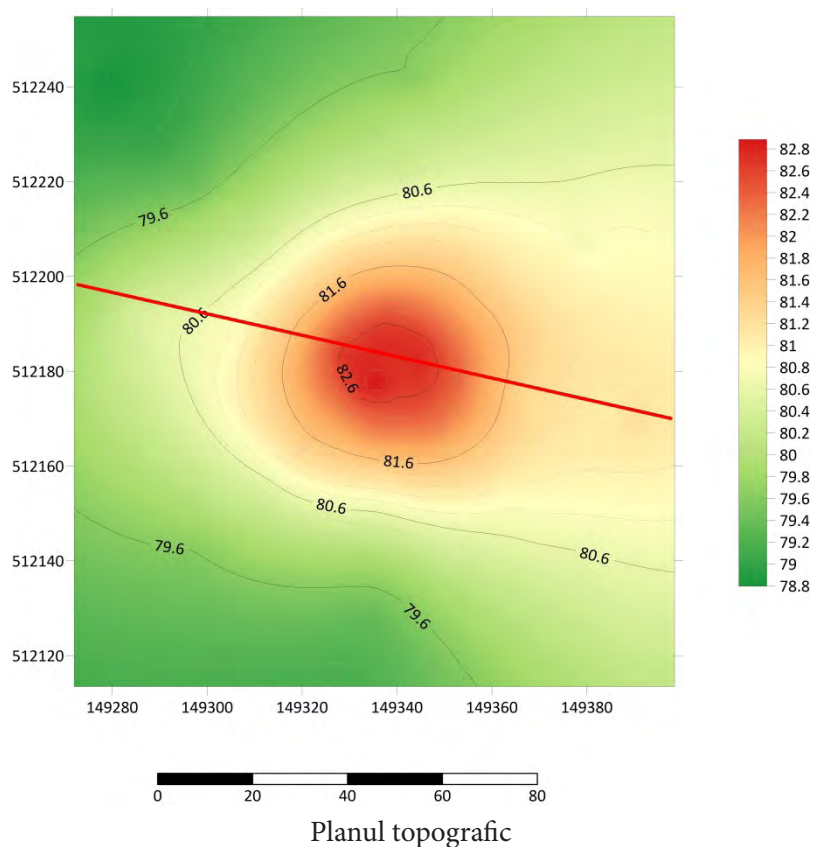

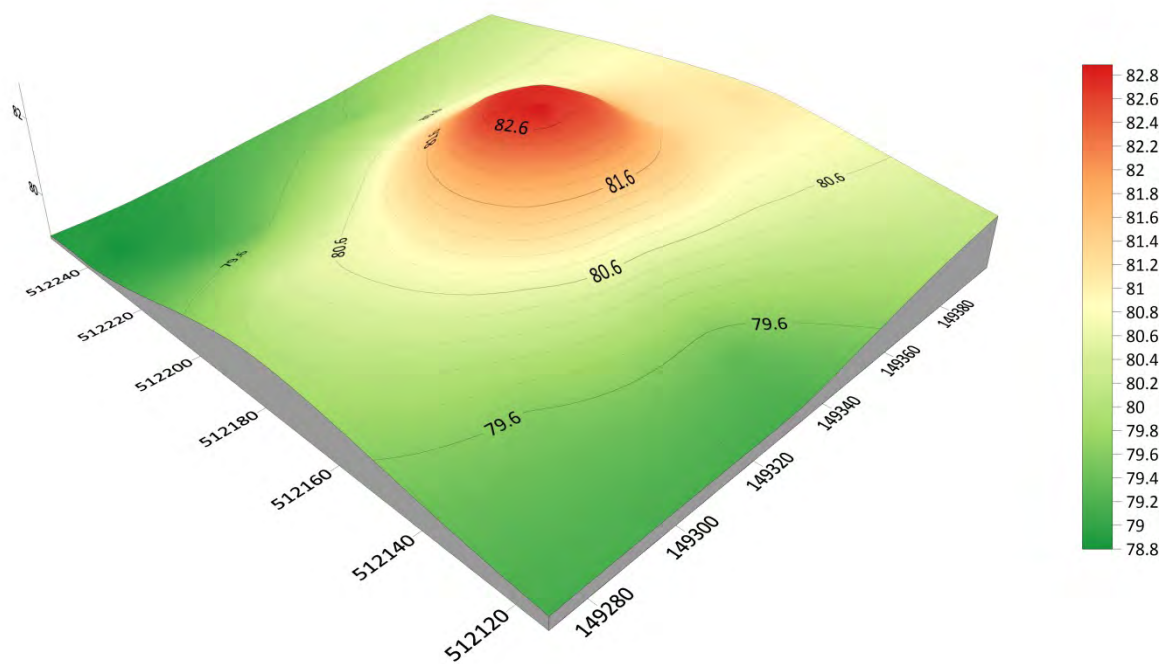
Vedere dinspre S, 23.04.2021

Indicativ	M11 Dudeștii Vechi
Toponim	<i>Mogila, Movila Zăbranului, Movila Tătraneanu, Mindvătă Mugjilă, Movila lui Mândul</i>
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.467608, 46.019496
U.A.T.	Dudeștii Vechi
Localitate	Dudeștii Vechi
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Puternic aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 63 m; Înălțime – 1,4 m
Situri asociate	Pe movilă apar fragmente ceramice sarmatice, mai dese fiind în partea de NV
Data verificare	19.04.2019, 16.04.2021, 26.02.2025

Profilul altimetric

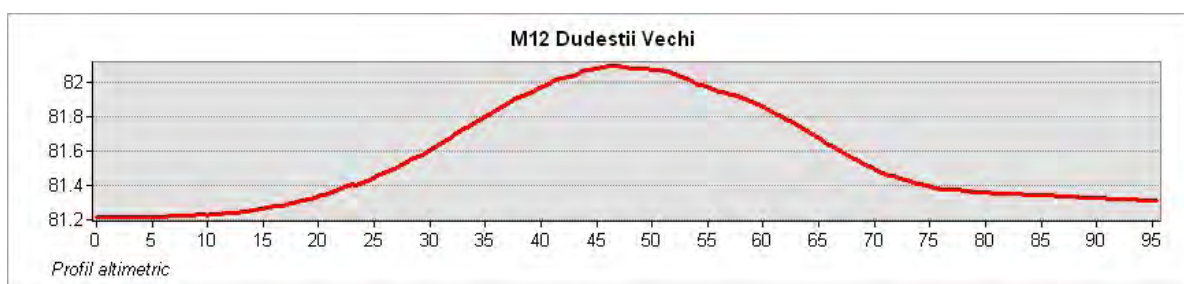

Modelul digital al terenului

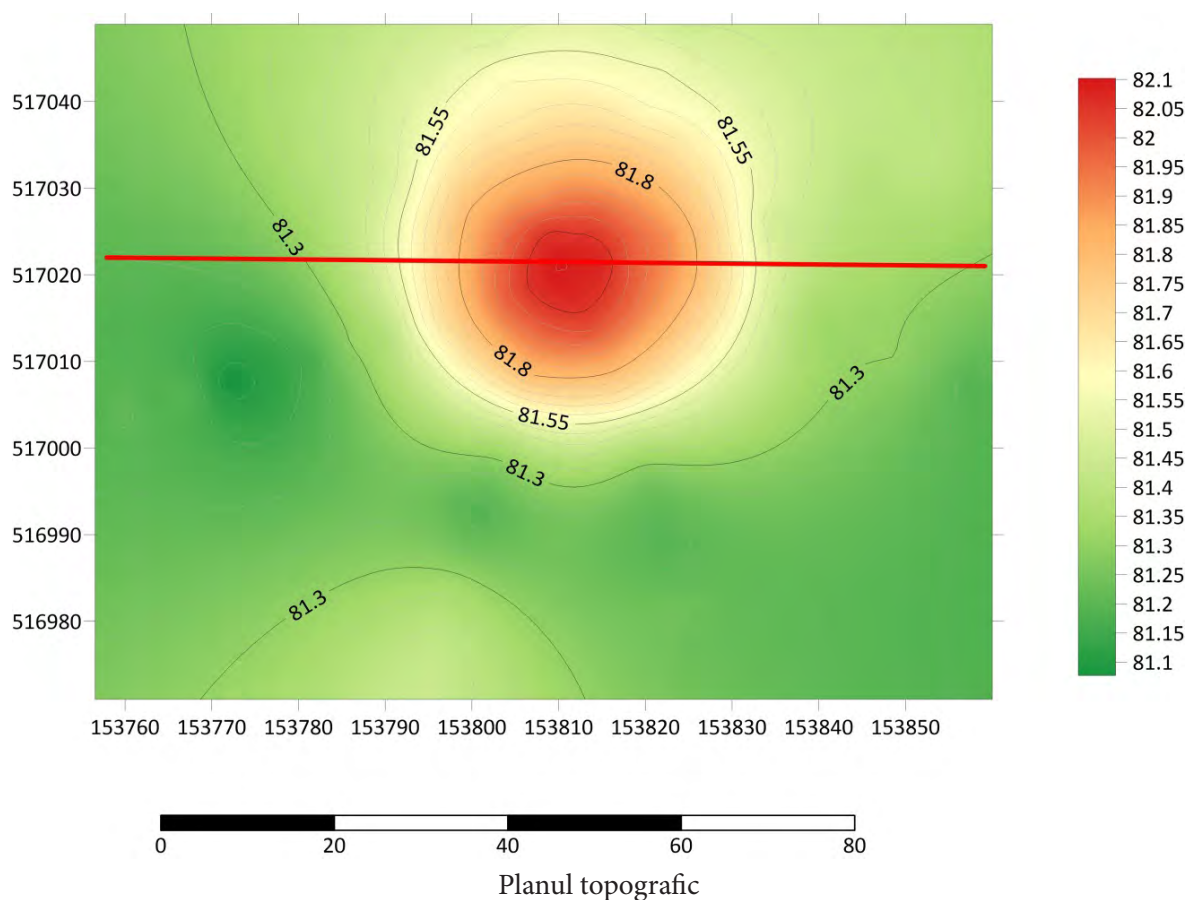

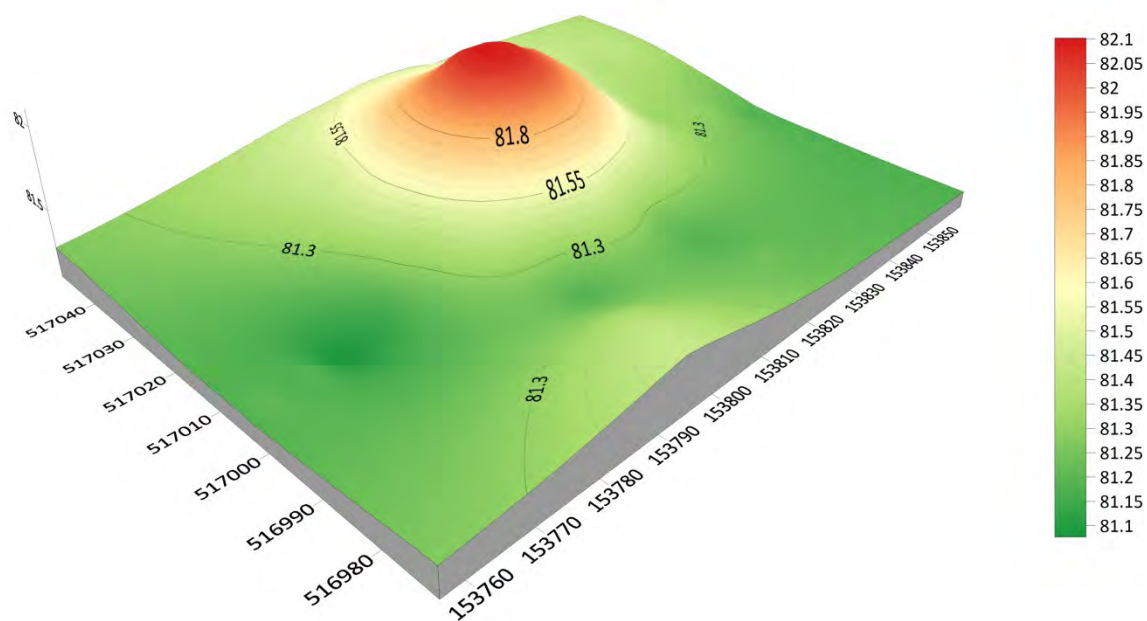
Vedere dinspre N-NV, 16.04.2021

Indicativ	M12 Dudeștii Vechi
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.521749, 46.065217
U.A.T.	Dudeștii Vechi
Localitate	Dudeștii Vechi
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 50 m; Înălțime – 0,8 m
Situri asociate	Pe movilă au fost identificate puține fragmente ceramice sarmatice.
Data verificare	18.04.2019, 23.04.2021

Profilul altimetric

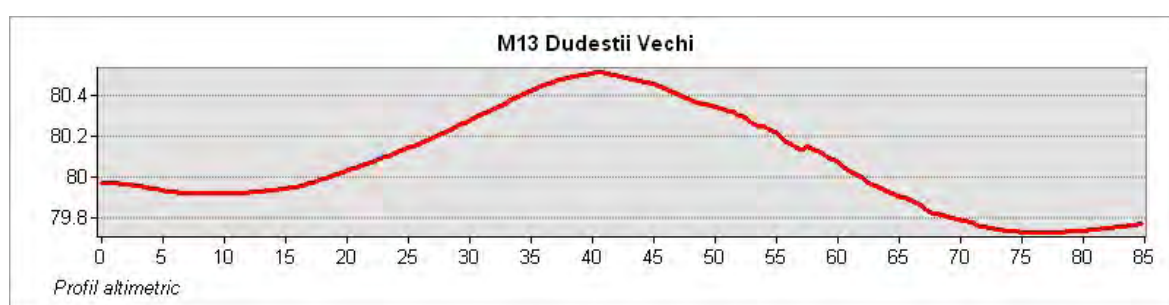

Modelul digital al terenului

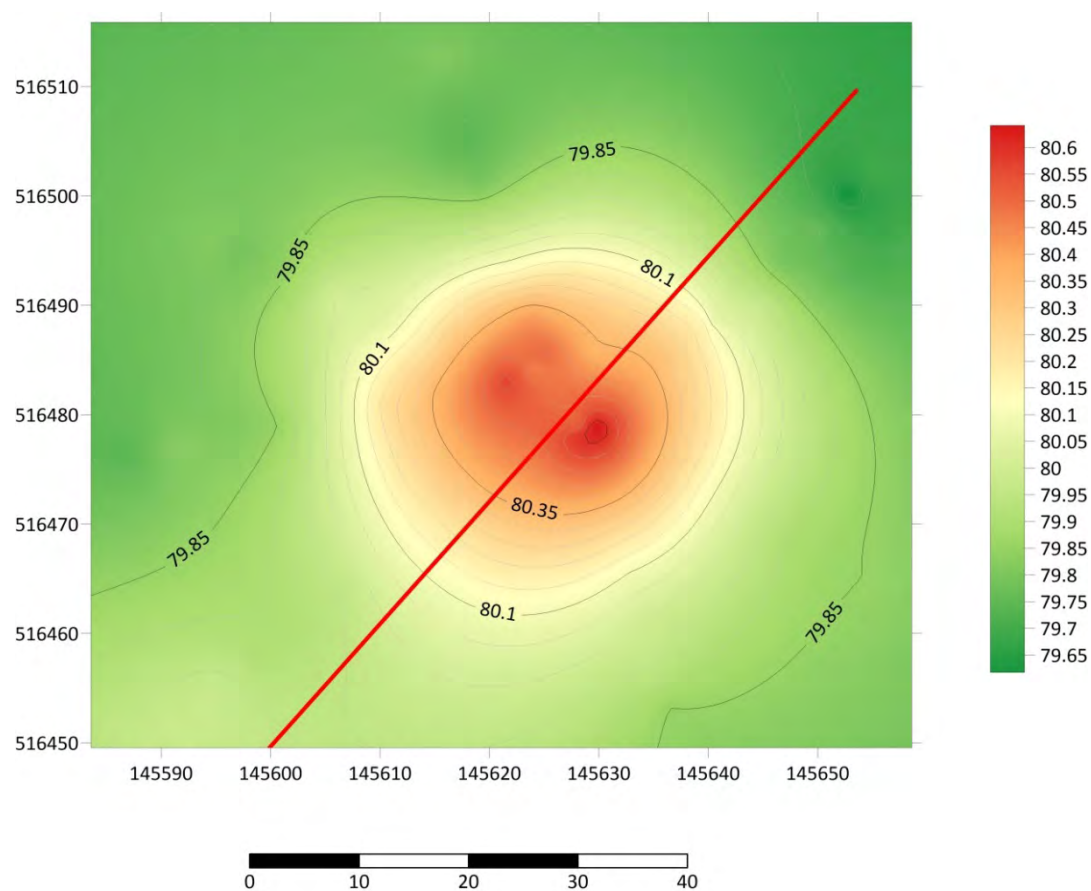

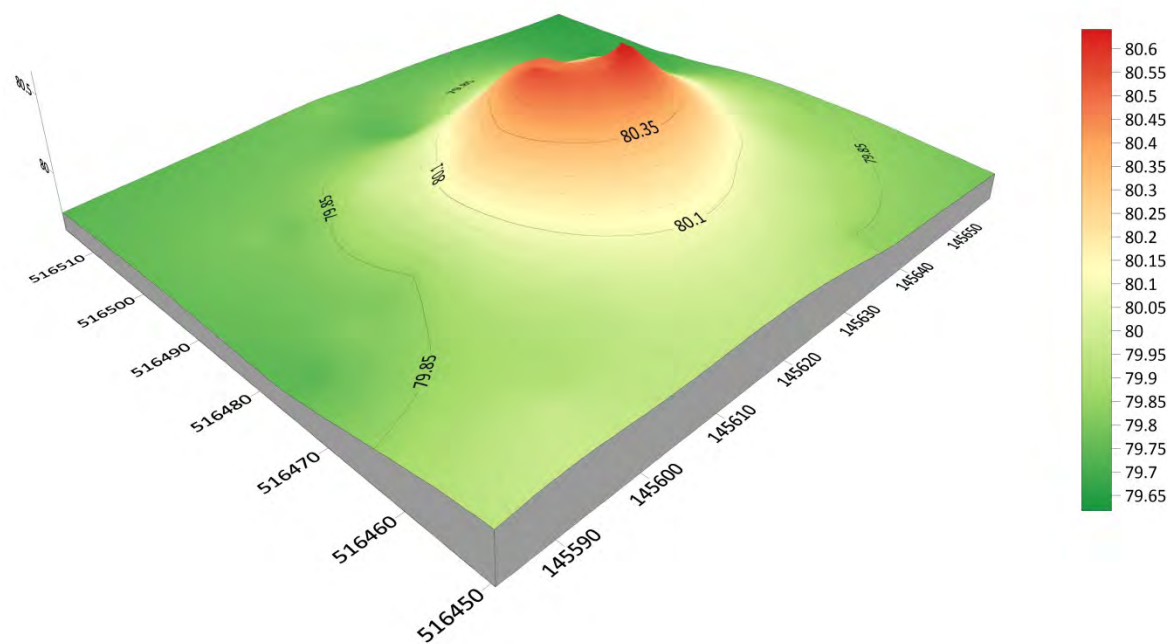
Vedere dinspre N-NV, 23.04.2021

Indicativ	M13 Dudeștii Vechi
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.41661, 46.056199
U.A.T.	Dudeștii Vechi
Localitate	Dudeștii Vechi
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 44 m; Înălțime – 0,6 m
Situri asociate	-
Data verificare	8.02.2020, 16.04.2021

Profilul altimetric

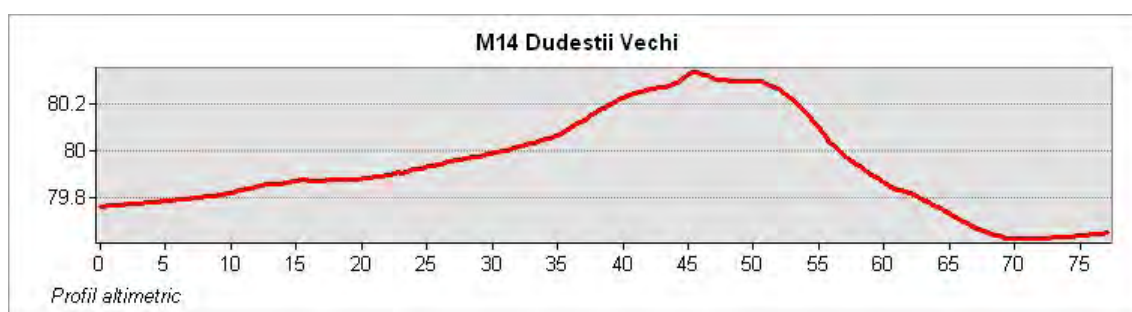

Modelul digital al terenului

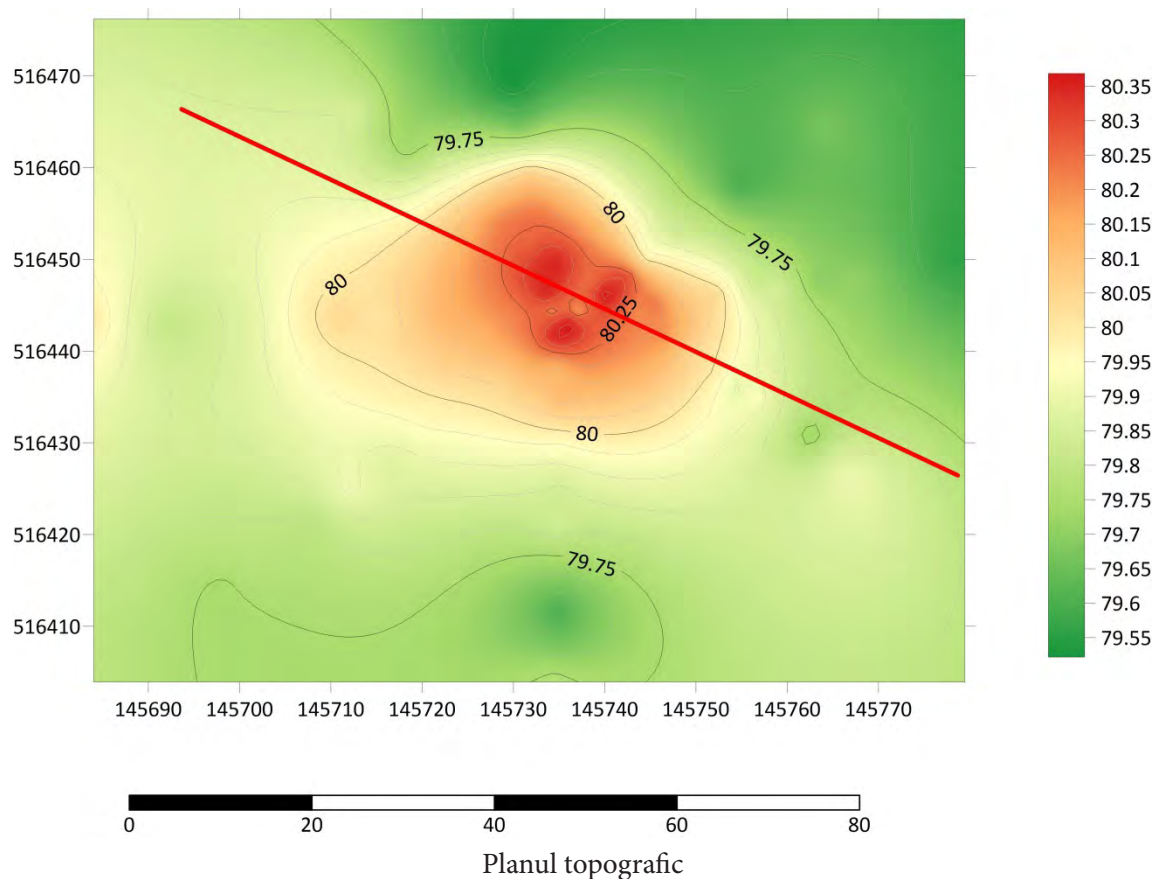

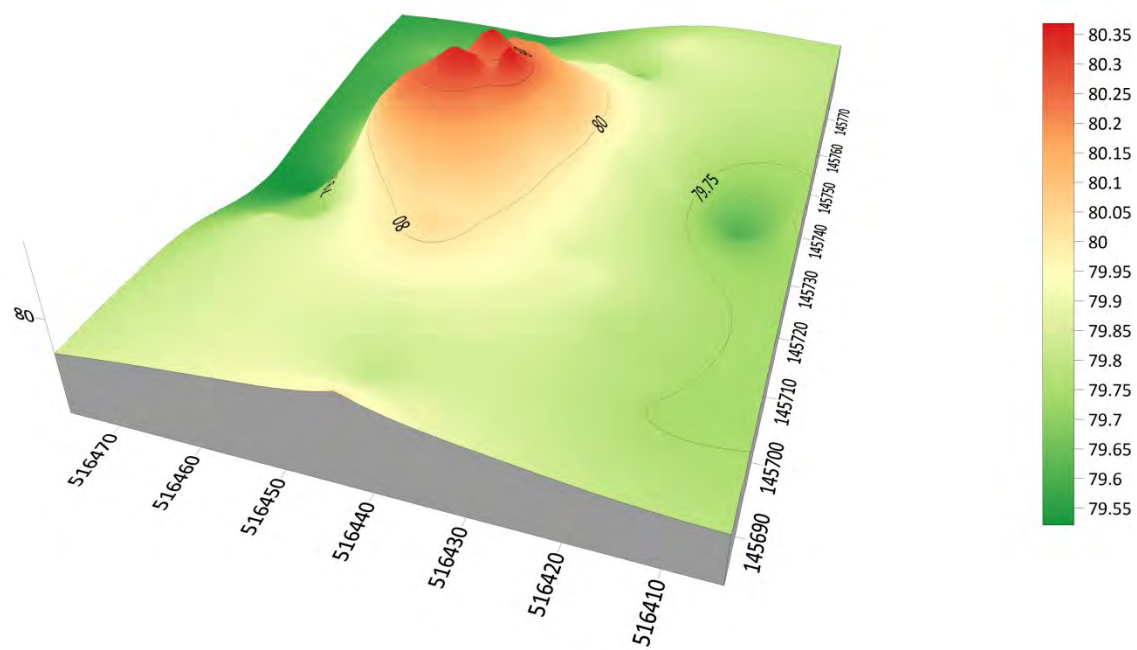
Vedere dinspre E, 16.04.2021

Indicativ	M14 Dudeștii Vechi
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.418052, 46.055917
U.A.T.	Dudeștii Vechi
Localitate	Dudeștii Vechi
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 54 m; Înălțime – 0, 4 m
Situri asociate	În jurul movilei au fost identificate puține fragmente ceramice sarmatice și medievale.
Data verificare	8.02.2020, 16.04.2021

Profilul altimetric

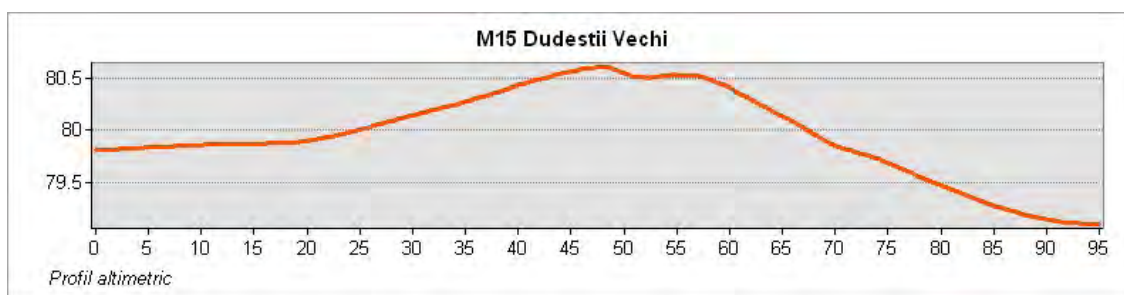

Modelul digital al terenului

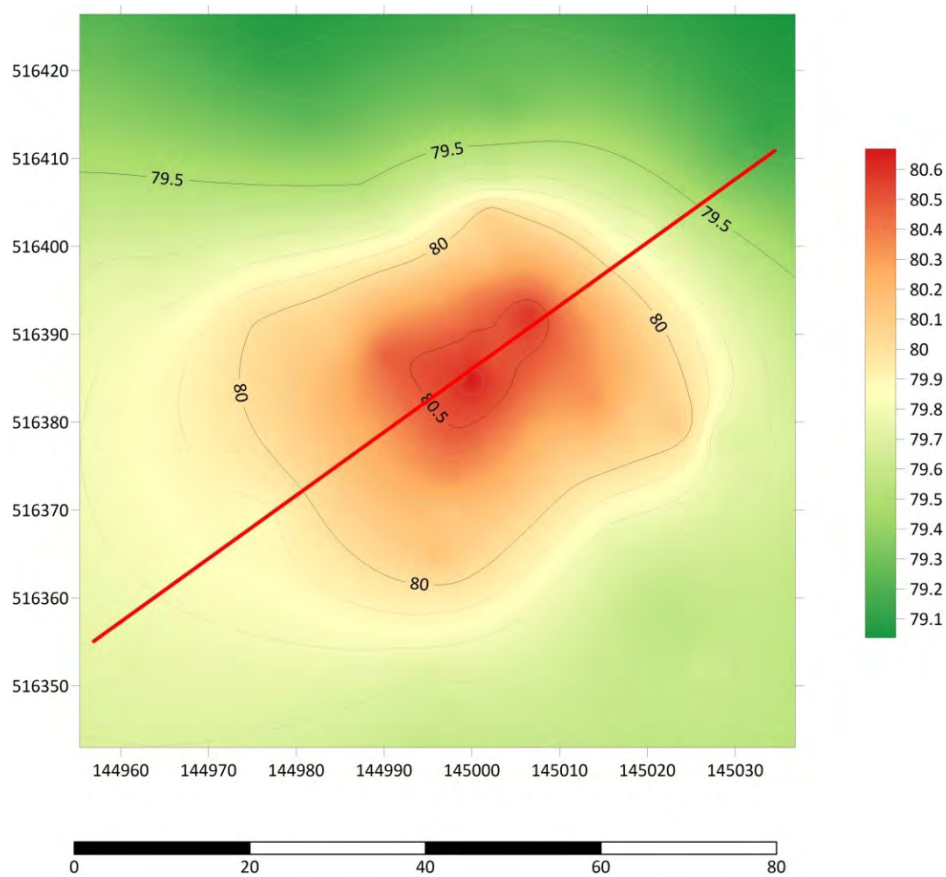

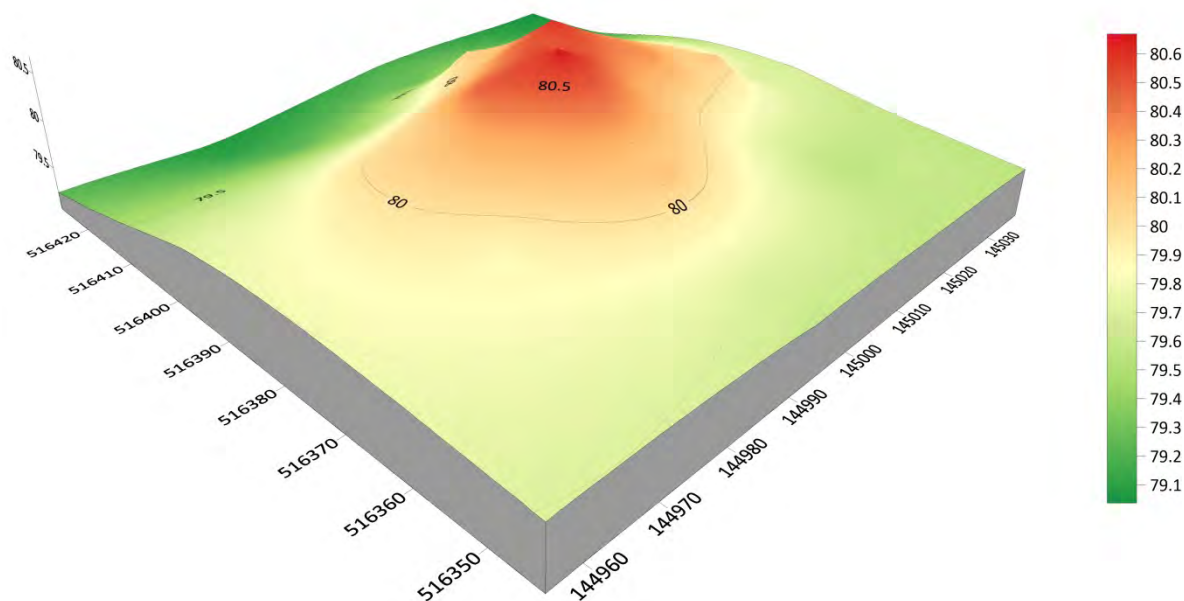
Vedere dinspre N-NE, 16.04.2021

Indicativ	M15 Dudeștii Vechi
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.408618, 46.054993
U.A.T.	Dudeștii Vechi
Localitate	Dudeștii Vechi
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 47 m; Înălțime – 0,7 m
Situri asociate	Sit cu fragmente ceramice specifice sec. II–IV A.D. și preistorice (neolitic) în proximitatea movilei, spre vest și spre sud
Data verificare	16.04.2021, 25.02.2025

Profilul altimetric

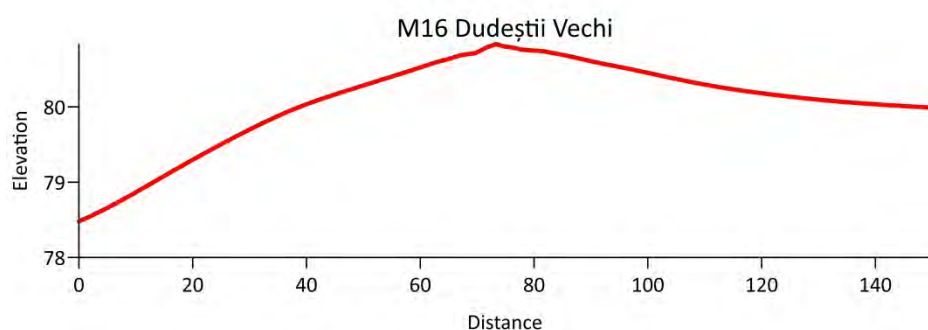

Modelul digital al terenului

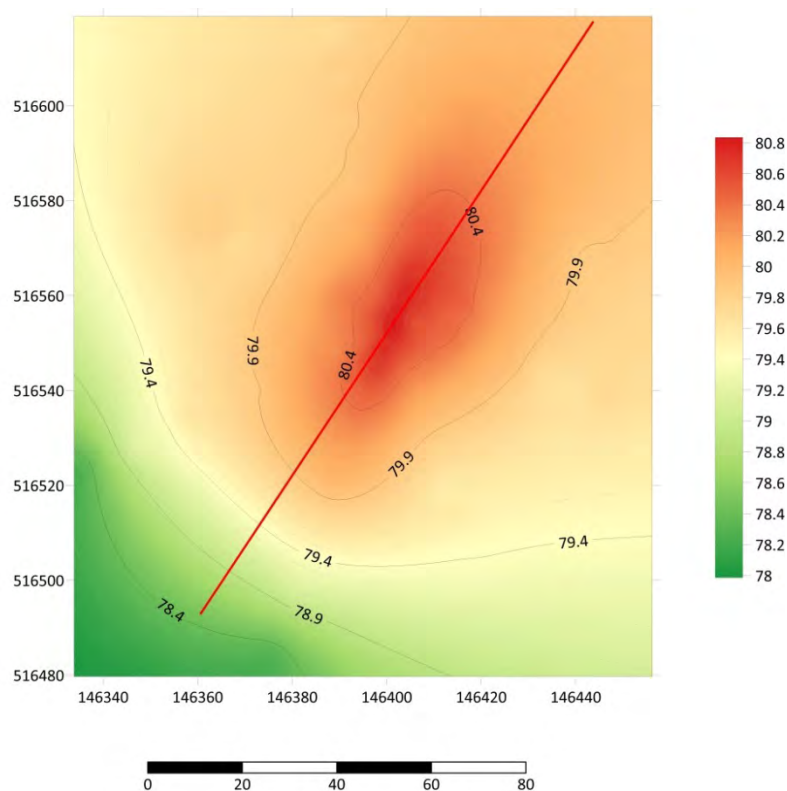

Vedere dinspre SE, 16.04.2021

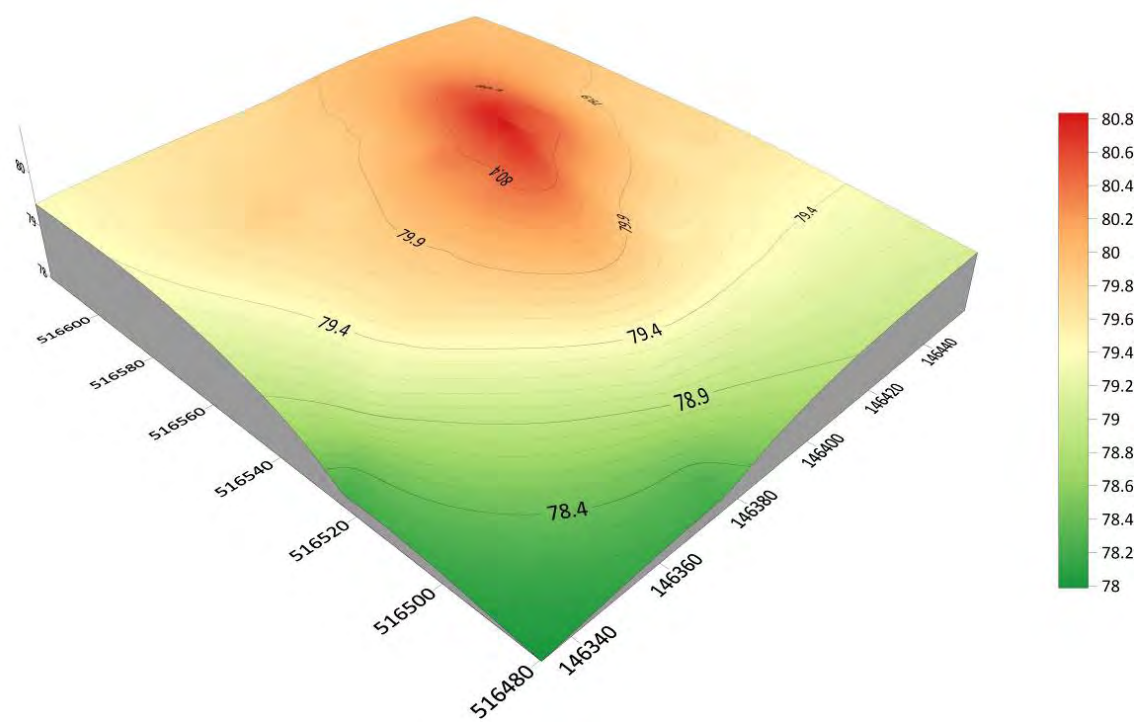
Indicativ	M16 Dudeștii Vechi
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.42656, 46.057269
U.A.T.	Dudeștii Vechi
Localitate	Dudeștii Vechi
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 49 m; Înălțime – 0,4 m
Situri asociate	-
Data verificare	16.04.2021

Profilul altimetric

Planul topografic

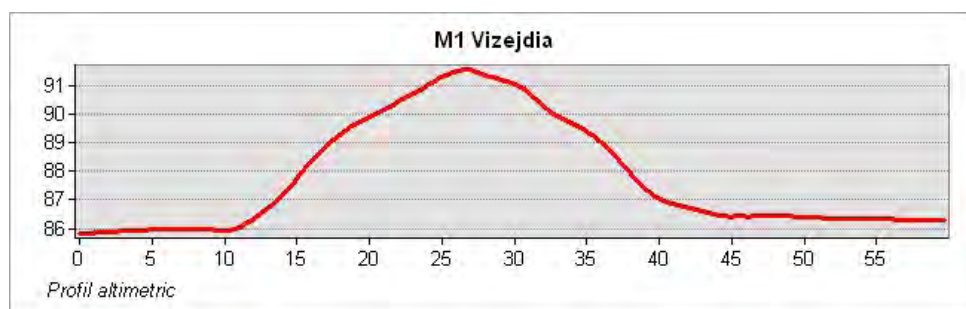

Modelul digital al terenului

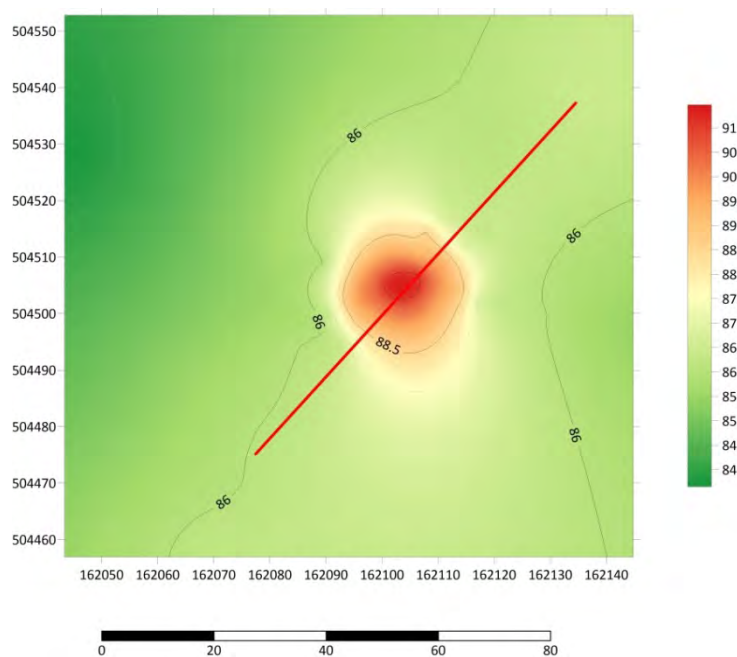

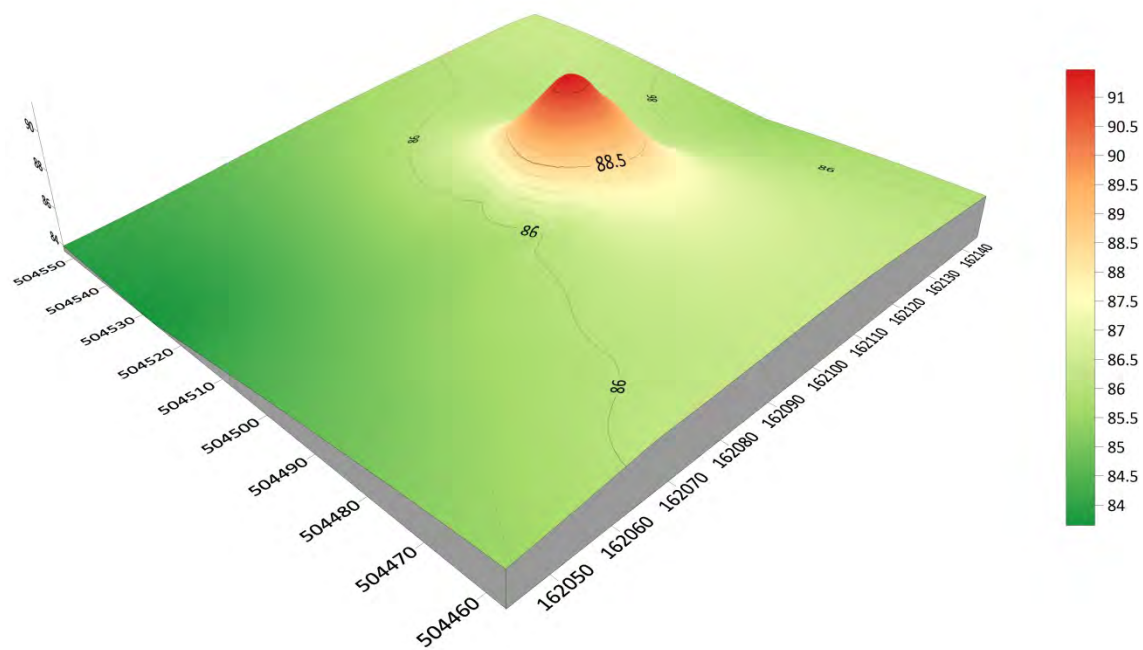
Vedere dinspre S, 16.04.2021

Indicativ	M1 Vizejdia
Toponim	<i>Kopf Hügel, Movila, Movila între Hotare</i>
Denumire RAN	Tumulul de la Vizejdia – <i>Movila între hotare/M3</i>
Cod LMI	TM-I-s-B-06090
Cod RAN	157576.11
Coordonate punct central	20.637562, 45.956968
U.A.T.	Gottlob
Localitate	Vizejdia
Destinație teren	Scoasă din circuitul agricol
Stare de conservare/Intervenții antropice/Bioperturbări	Aplatizată. Deranjată puternic de bioperturbări. În vârful movilei este amplasată o bornă militară din 1962. Este acoperită cu arbuști.
Dimensiuni	Diametru – 40 m; Înălțime – 4,4 m
Situri asociate	-
Data verificare	27.03.2021
Observații	În 1896, Gyula Kislegi Nagy sondează această movilă și descoperă la adâncimea de 4 m, în centrul movilei, un schelet uman, orientat NV-SE, într-un sicriu de lemn, fără inventar funerar.

Profilul altimetric

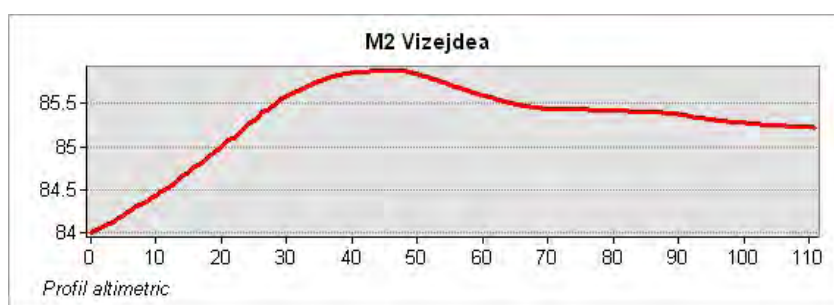

Modelul digital al terenului

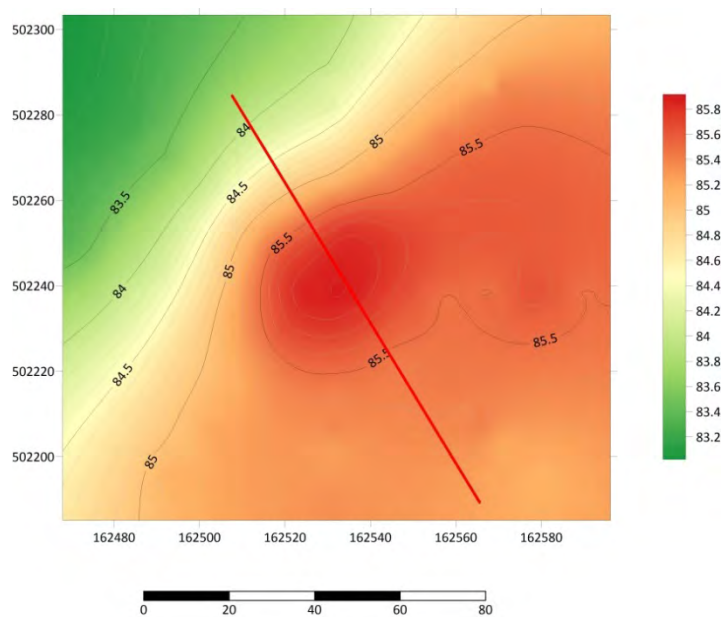

Vedere dinspre NE, 27.03.2021

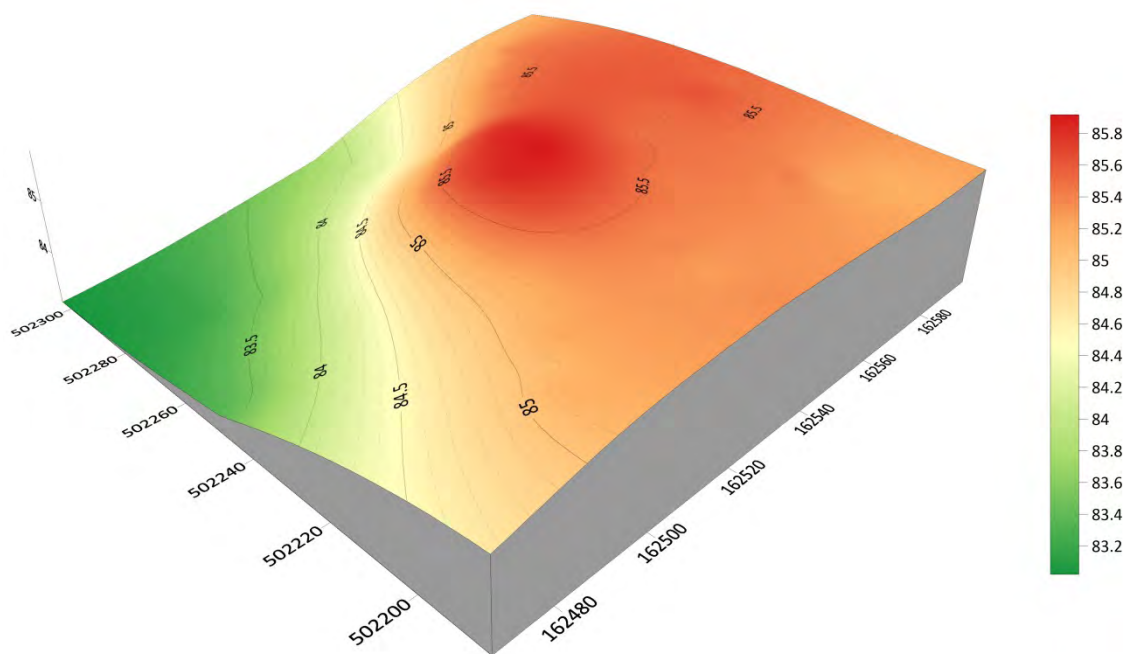
Indicativ	M2 Vizejdia
Toponim	<i>Inselgarten</i>
Denumire RAN	Tumulul de la Vizejdia – <i>Inselgarten/M2</i>
Cod LMI	TM-I-s-B-06090
Cod RAN	157576.13
Coordonate punct central	20.644664, 45.936843
U.A.T.	Gottlob
Localitate	Vizejdia
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ In- tervenții antropice/ Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 39 m; Înălțime – 0,4 m
Situri asociate	Movila se află în perimetrul „Sitului arheologic de la Vizejdia – <i>Obiectiv 1</i> ”, cod RAN 157576.12
Data verificare	27.03.2021
Observații	În 1894, Gyula Kislegghi Nagy sondează această movilă prin două șanțuri în unghi drept și descoperă 20 de morminte, fără inventar funerar.

Profilul altimetric

Planul topografic

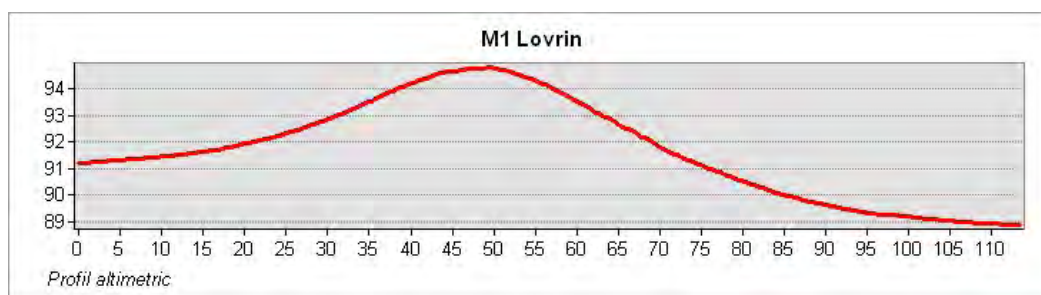

Modelul digital al terenului

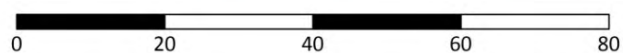
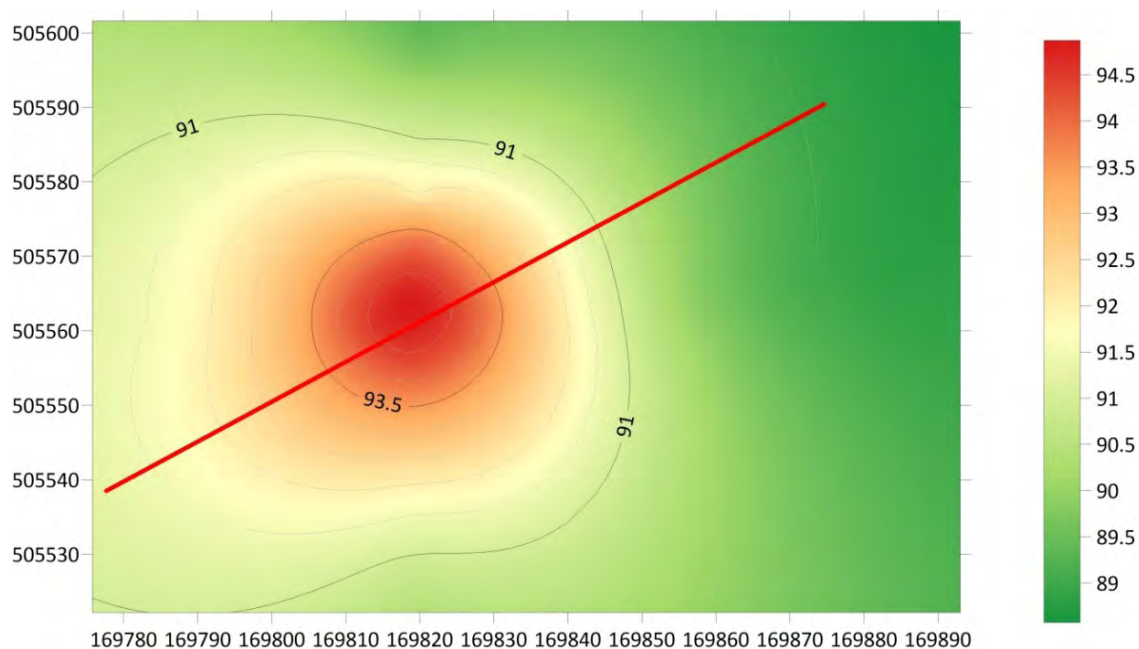

Vedere dinspre E, 27.03.2021

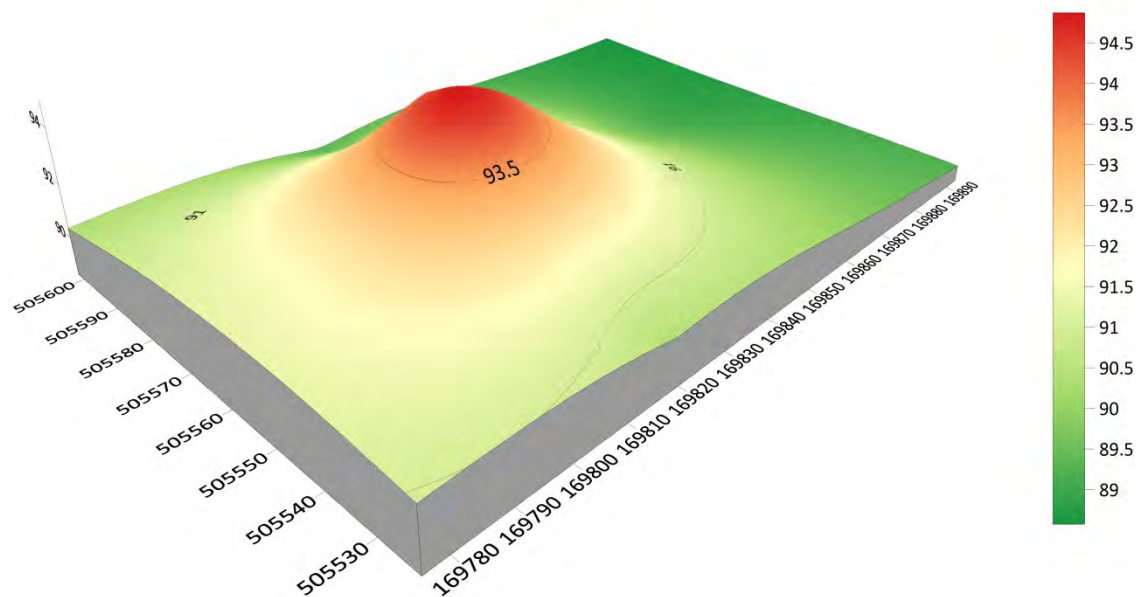
Indicativ	M1 Lovrin
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.736205, 45.970227
U.A.T.	Lovrin
Localitate	Lovrin
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Aplatizată de lucrările agricole. Situată pe un capăt de dună
Dimensiuni	Diametru – 62 m; Înălțime – 3,2 m
Situri asociate	La cca 115 m N-NV de movilă se află Situl arheologic de la Lovrin-Obiectiv 3, cod RAN 157549.07, cu fragmente ceramice datate în perioada sec. III–IV A.D. și în epoca medievală.
Data verificare	19.02.2018, 30.04.2020

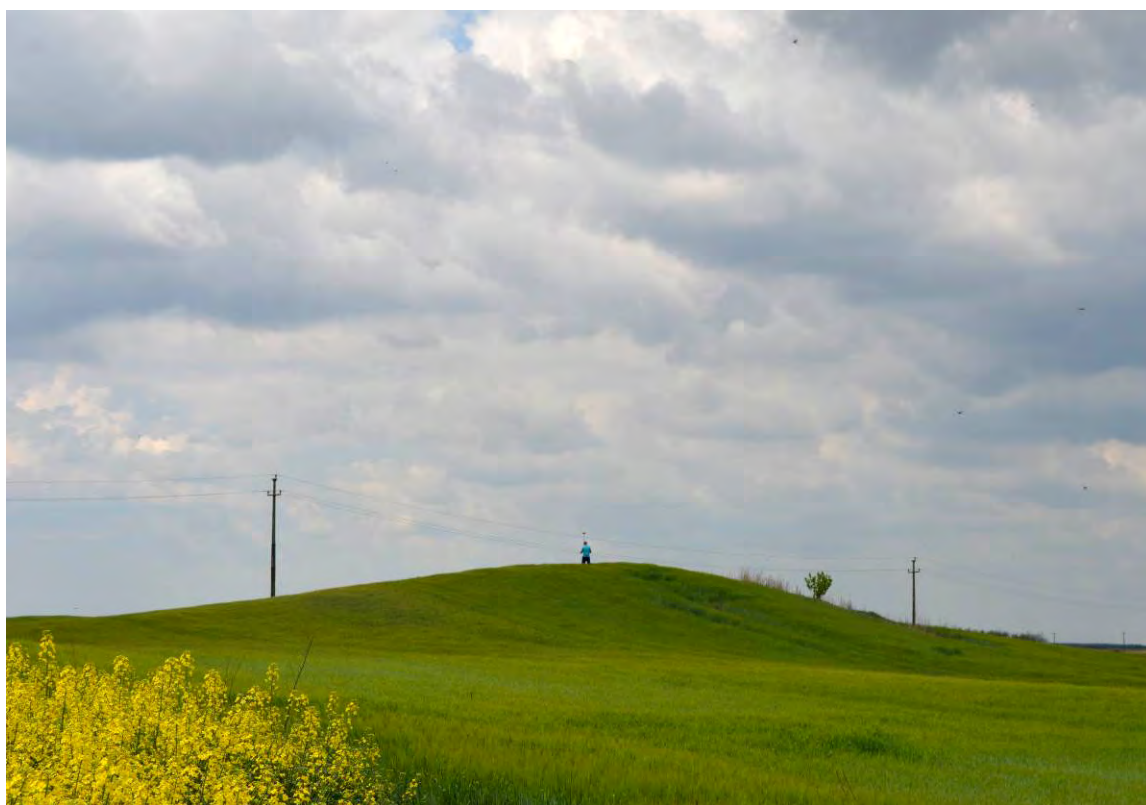
Profilul altimetric

Planul topografic

Modelul digital al terenului

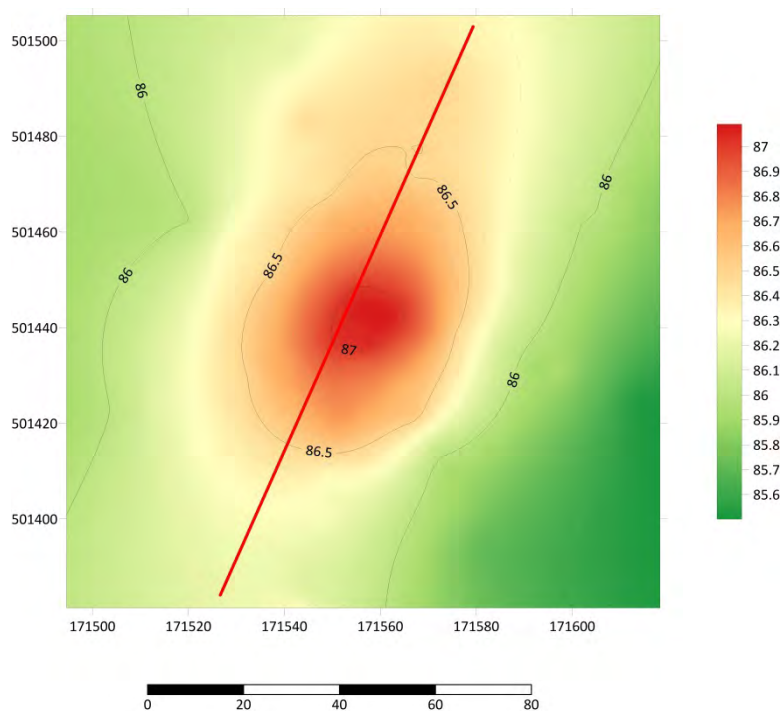

Vedere dinspre NE, 30.04.2020

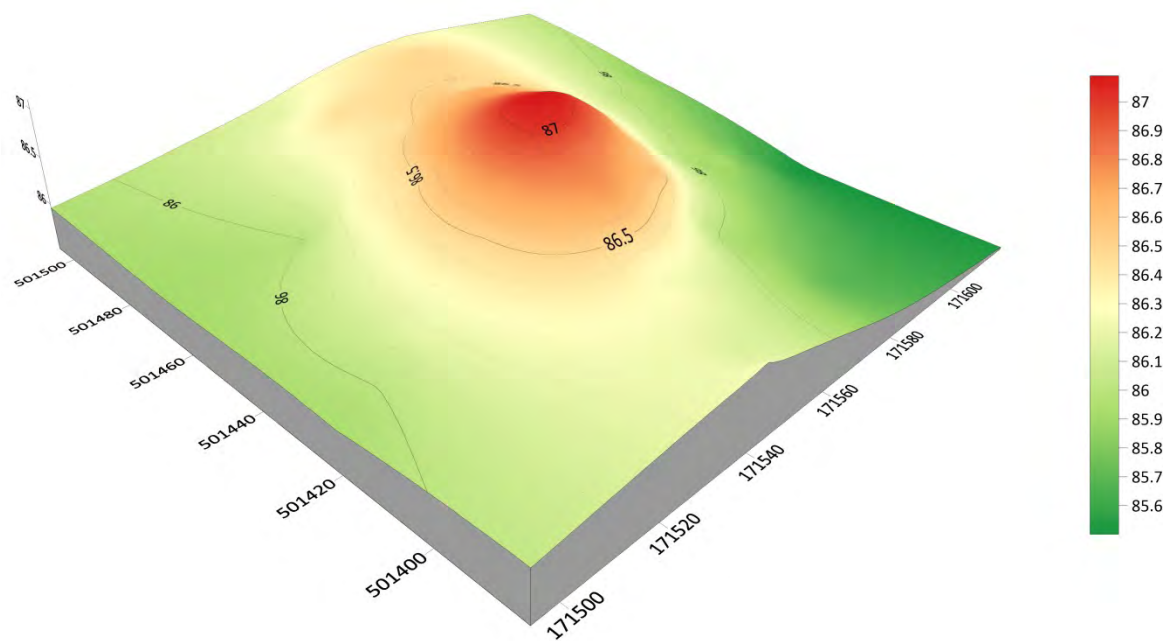
Indicativ	M2 Lovrin
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.761429, 45.934037
U.A.T.	Lovrin
Localitate	Lovrin
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată. Pe suprafața movilei apar fragmente ceramice medievale și fragmente de cărămidă.
Dimensiuni	Diametru – 61 m; Înălțime – 0,6 m
Situri asociate	La cca 225 m V-SV de movilă se află „Situl arheologic de la Lovrin -Obiectiv 4”, cod RAN 157549.08, cu fragmente ceramice datate în perioada sec. III–IV A.D. și în epoca medievală timpurie. Totodată, în proximitatea sudică a movilei se află „Așezarea medievală timpurie de la Lovrin-Bulgăruș 1”, cod RAN 157549.06.
Data verificare	9.03.2021

Profilul altimetric

Planul topografic

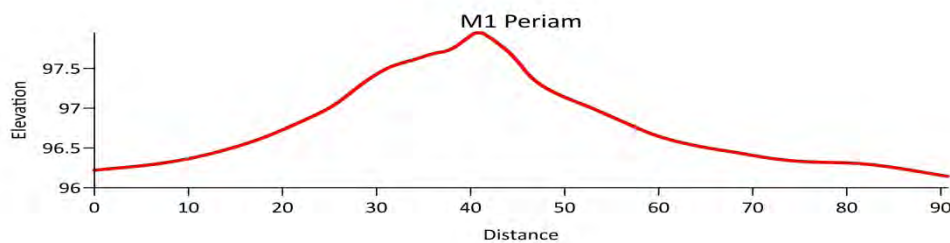

Modelul digital al terenului

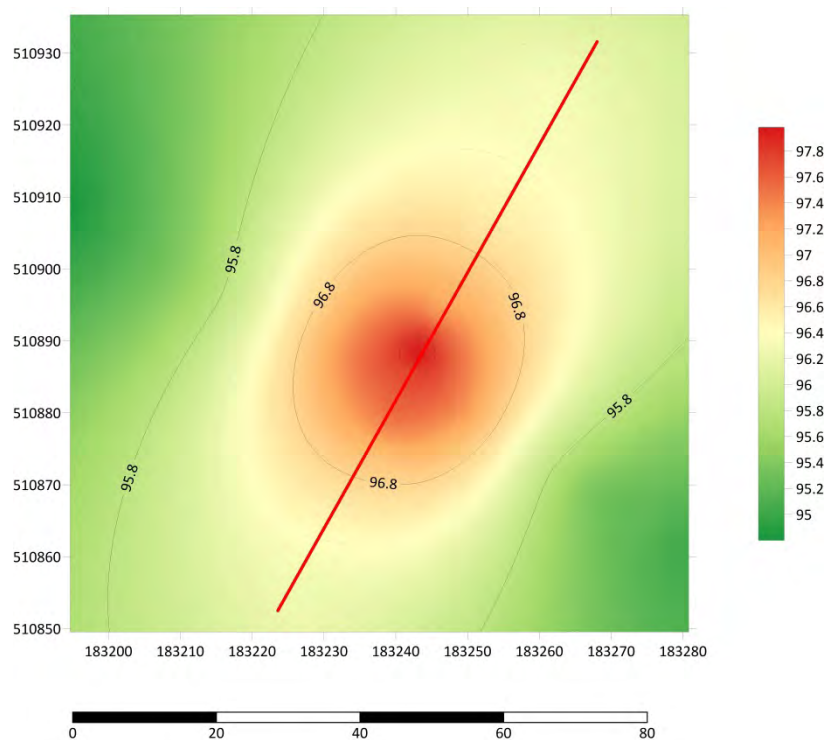

Vedere dinspre S, 9.03.2021

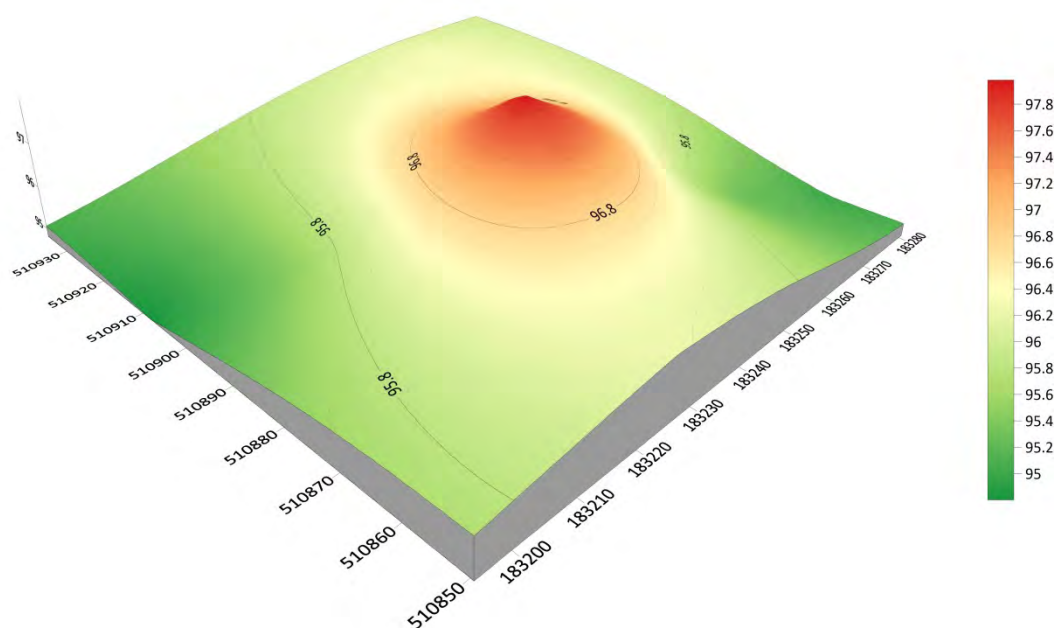
Indicativ	M1 Periam
Toponim	<i>Kerek Halom, Movila rotundă, La Movilă</i>
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.90553, 46.024384
U.A.T.	Periam
Localitate	Periam
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Jumătatea sudică este afectată de o cazemată militară; în perimetrul movilei sunt bazele din beton ale unei borne metalice din rețeaua topografică națională; există bioperturbare pe latura nordică.
Dimensiuni	Diametru – 44 m; Înălțime – 1,4 m
Situri asociate	-
Data verificare	10.11.2018, 28.04.2020
Observații	Coordonatele GPS și Stereo 70 indicate în articolul lui C. Cassian 2019 sunt greșite, movila situându-se, în fapt, la cca 93 m SV de localizarea menționată.

Profilul altimetric

Planul topografic

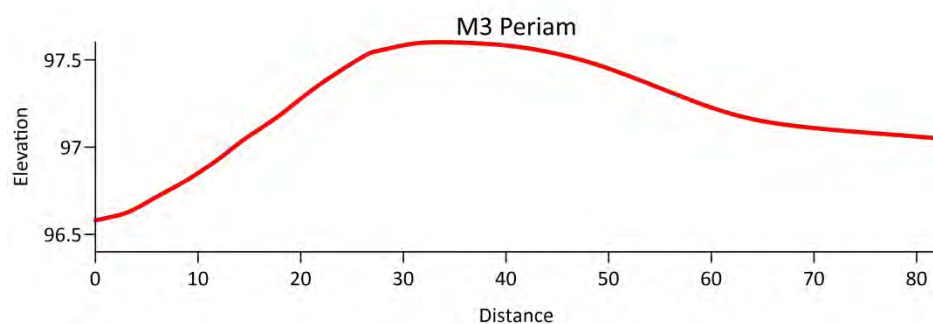

Modelul digital al terenului

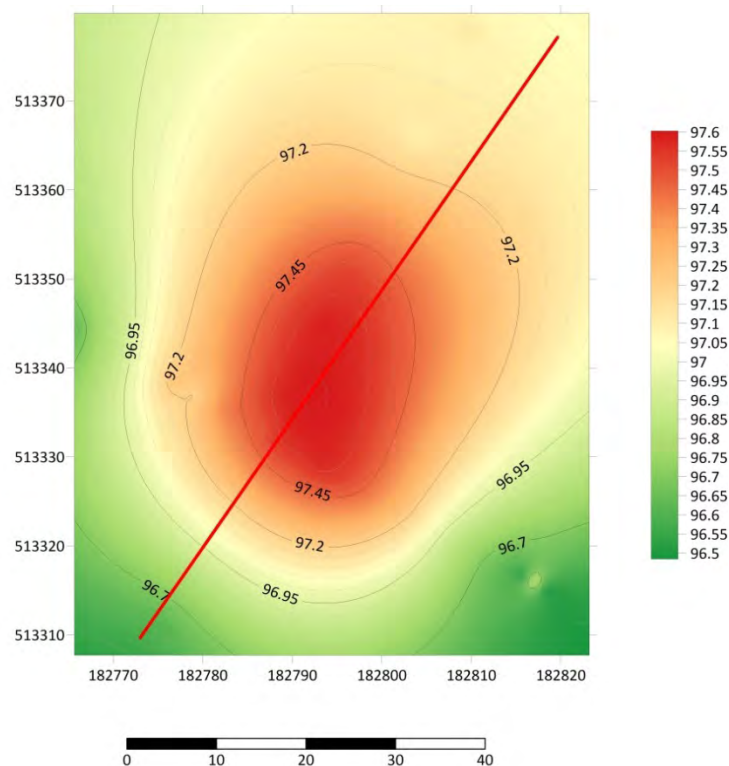

Vedere dinspre V, 28.04.2020

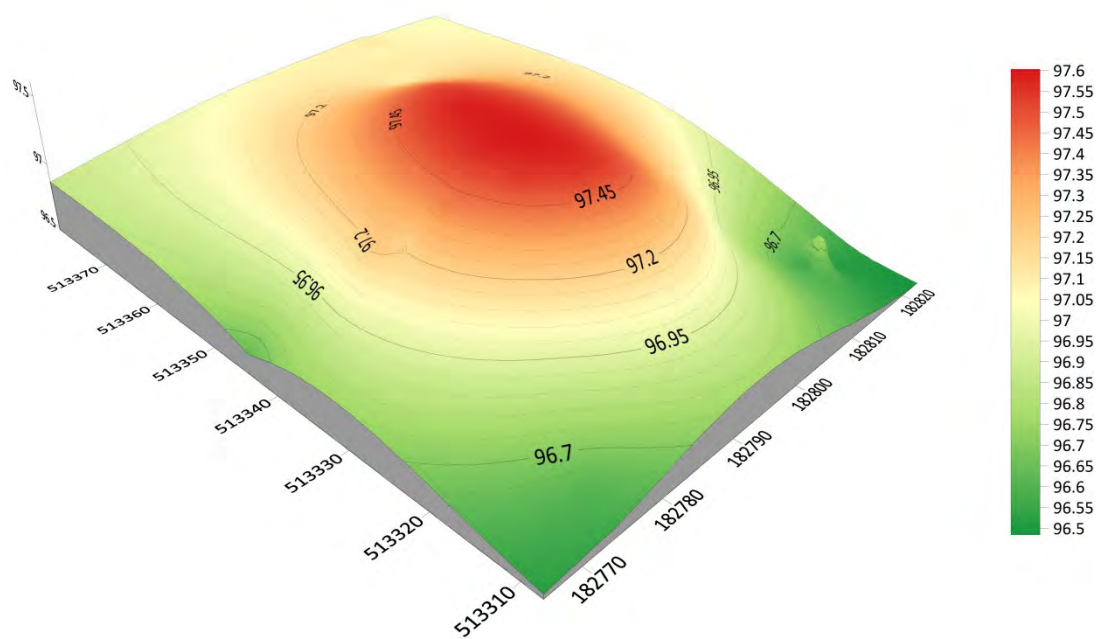
Indicativ	M3 Periam
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.898037, 46.046119
U.A.T.	Periam
Localitate	Periam
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 37 m; Înălțime – 0,4 m
Situri asociate	La cca 50 m NE de movilă a fost identificat un sit sarmatic.
Data verificare	28.04.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

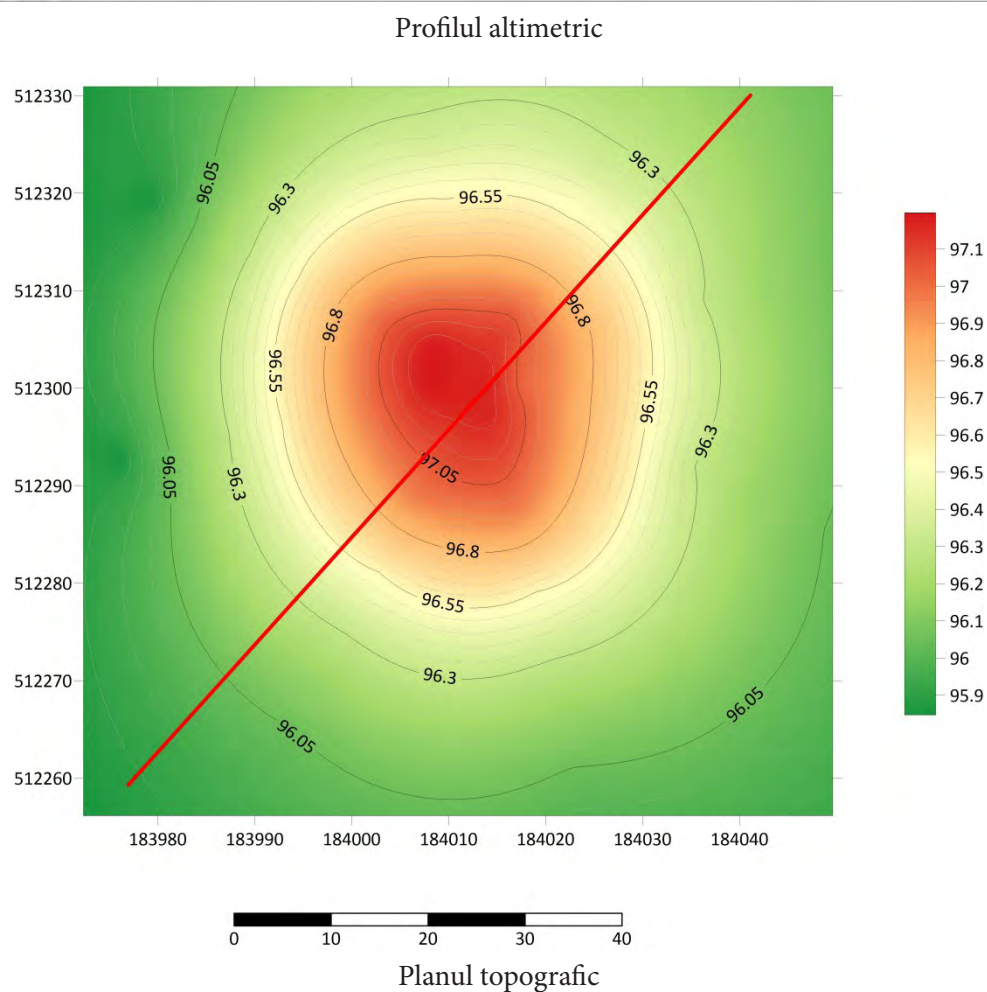
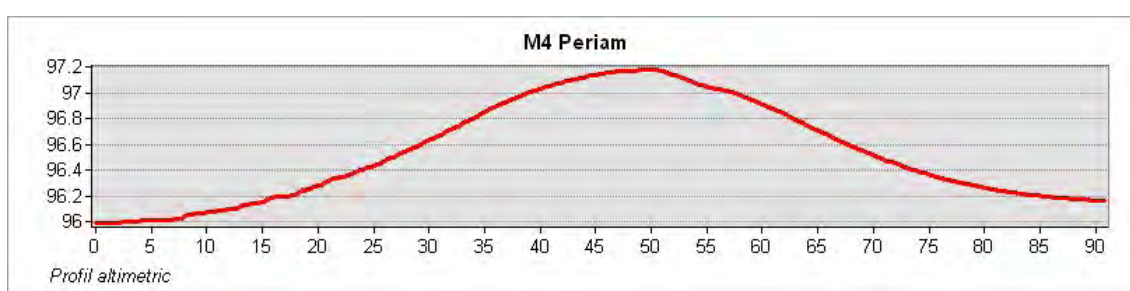

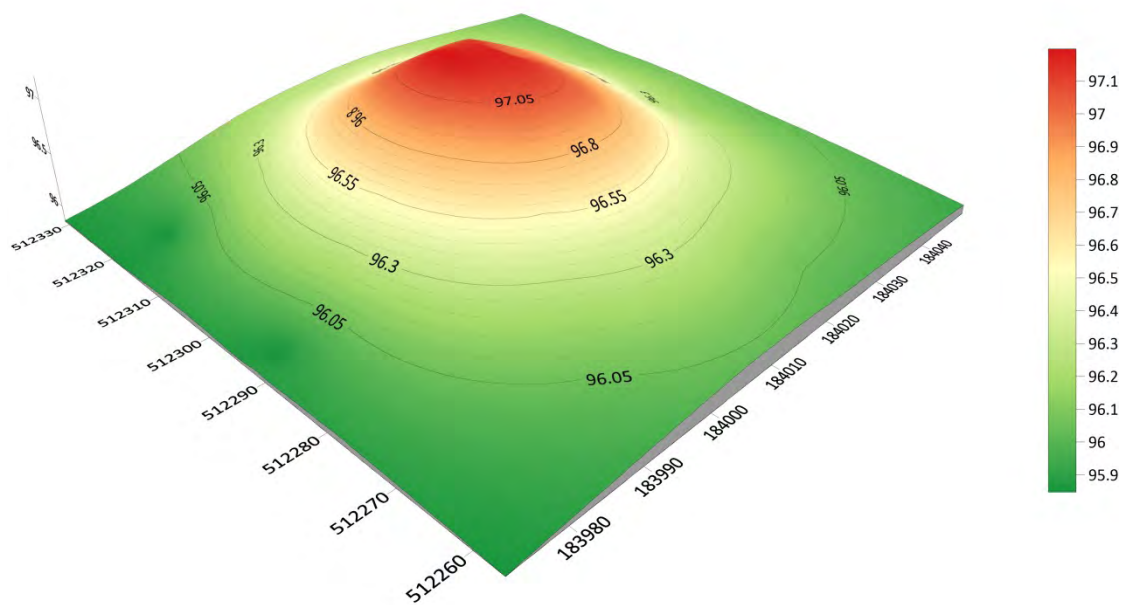
Modelul digital al terenului

Vedere dinspre N, 28.04.2020

Indicativ	M4 Periam
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.914545, 46.037436
U.A.T.	Periam
Localitate	Periam
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 65 m; Înălțime – 1 m
Situri asociate	-
Data verificare	28.04.2020

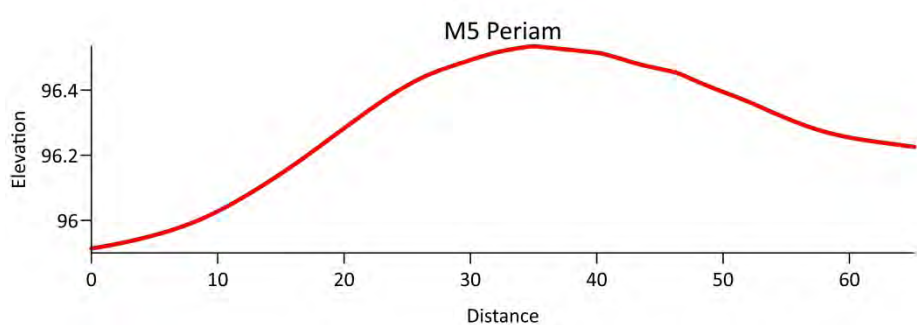

Modelul digital al terenului

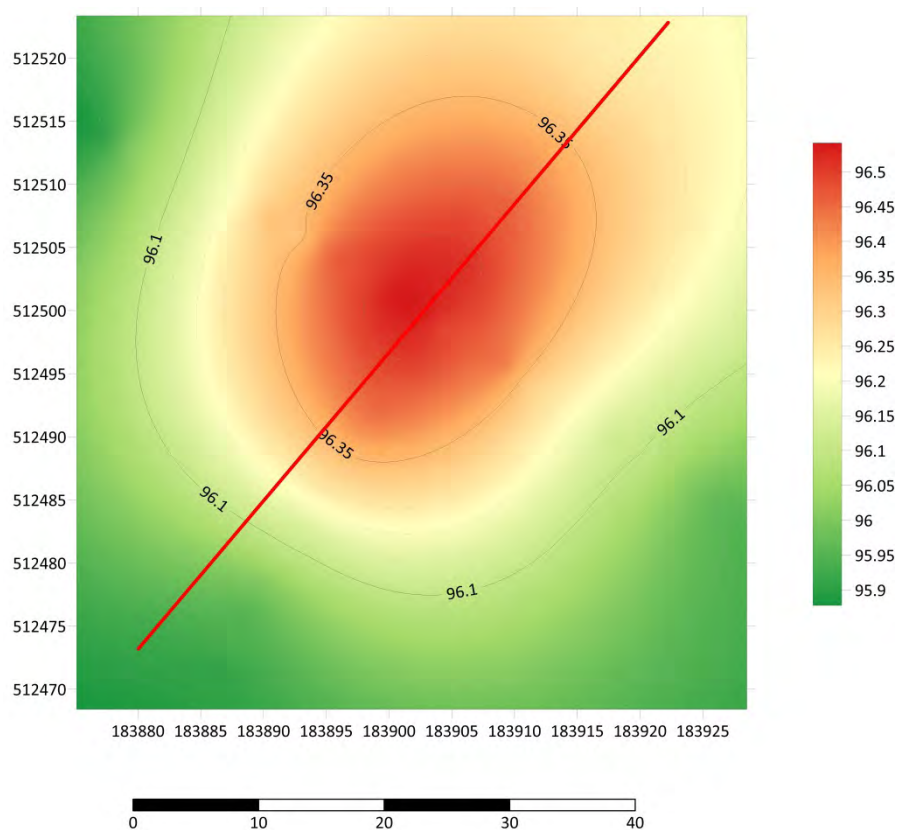

Vedere dinspre S, 28.04.2020

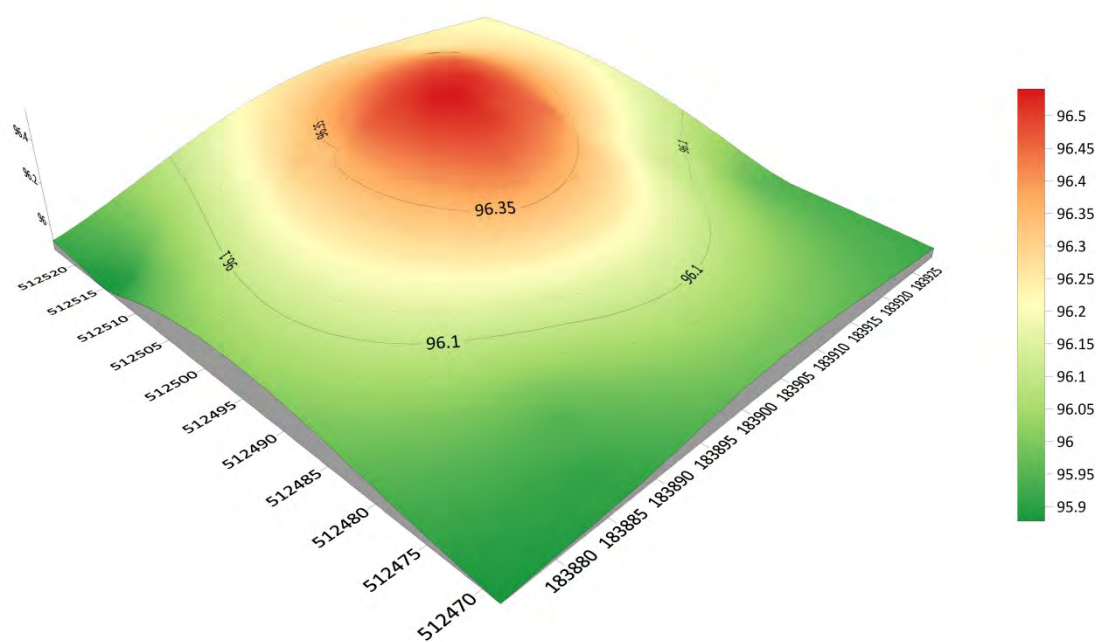
Indicativ	M5 Periam
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.913005, 46.039151
U.A.T.	Periam
Localitate	Periam
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 33 m; Înălțime – 0,3 m
Situri asociate	-
Data verificare	28.04.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

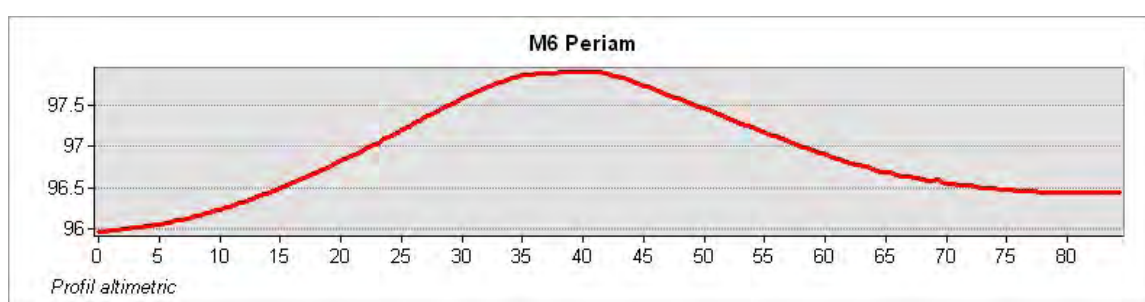

Modelul digital al terenului

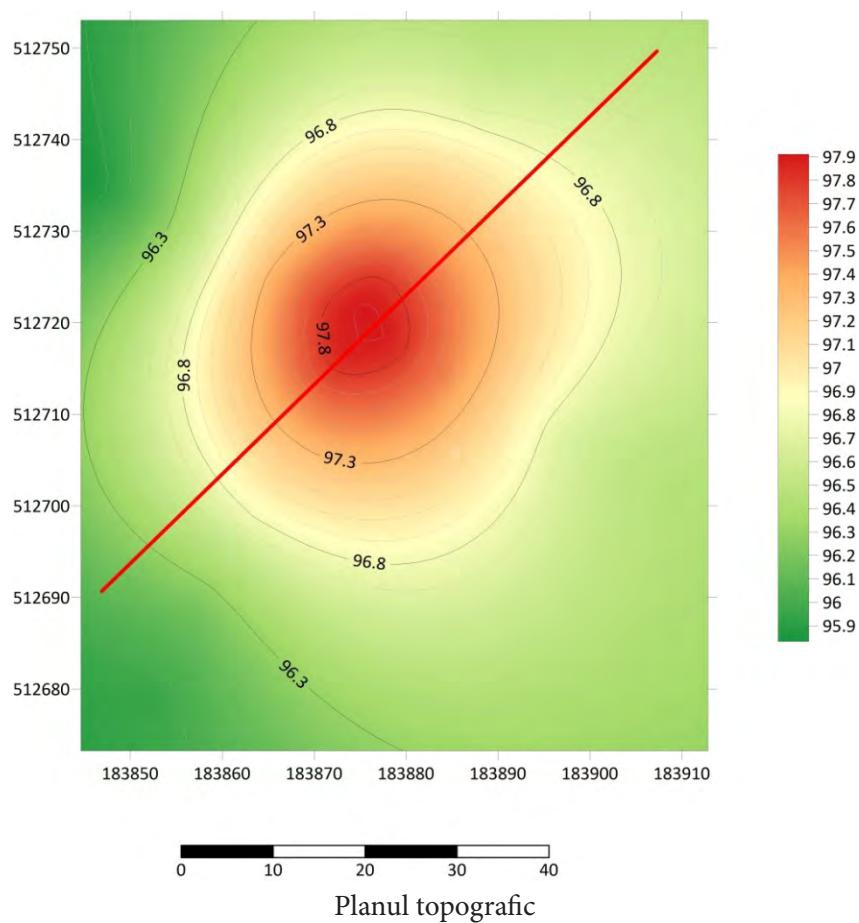

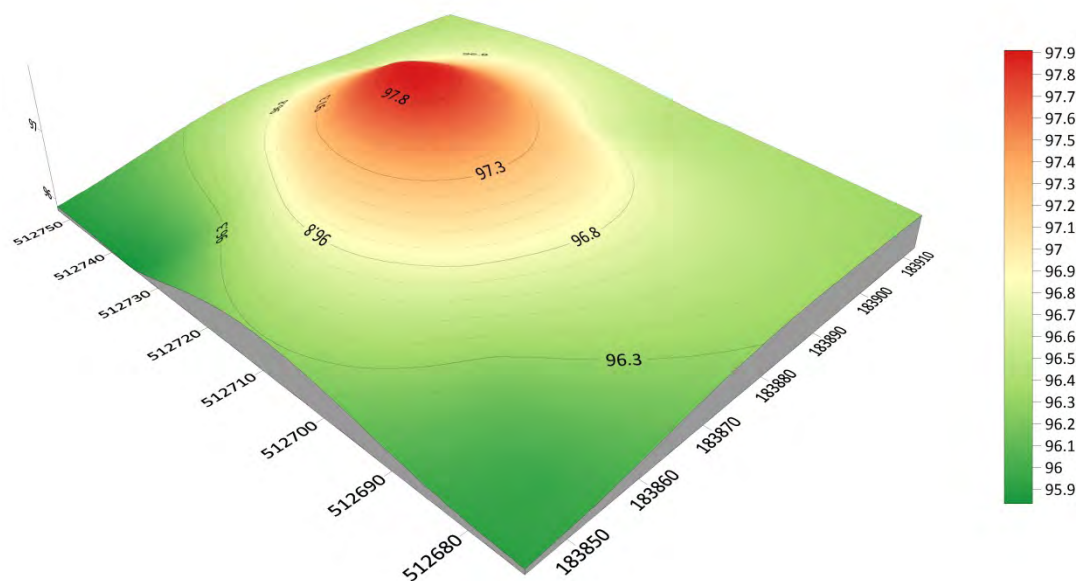
Vedere dinspre NE, 28.04.2020

Indicativ	M6 Periam
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.912476, 46.041119
U.A.T.	Periam
Localitate	Periam
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Puternic aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 53 m; Înălțime – 1,2 m
Situri asociate	-
Data verificare	28.04.2020

Profilul altimetric

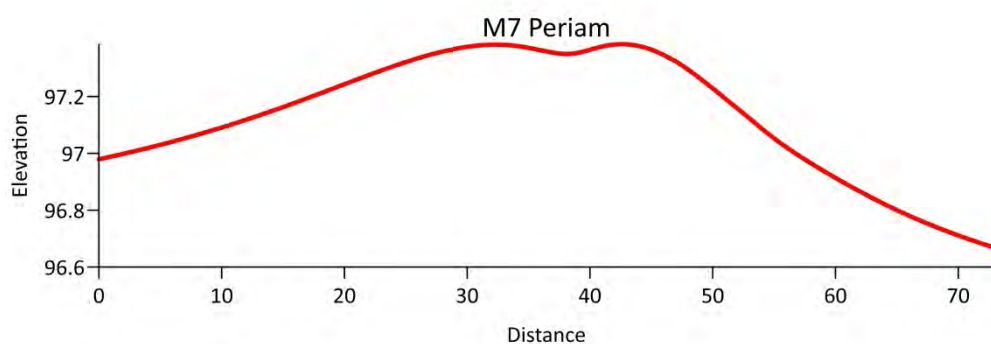

Modelul digital al terenului

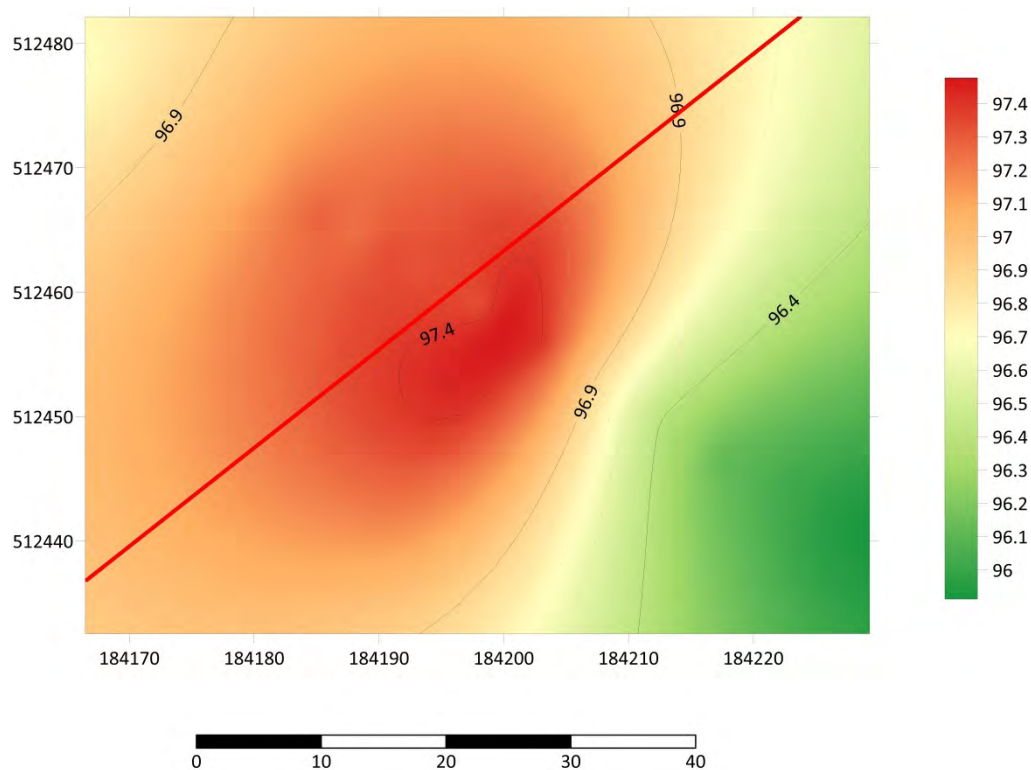

Vedere dinspre SV, 28.04.2020

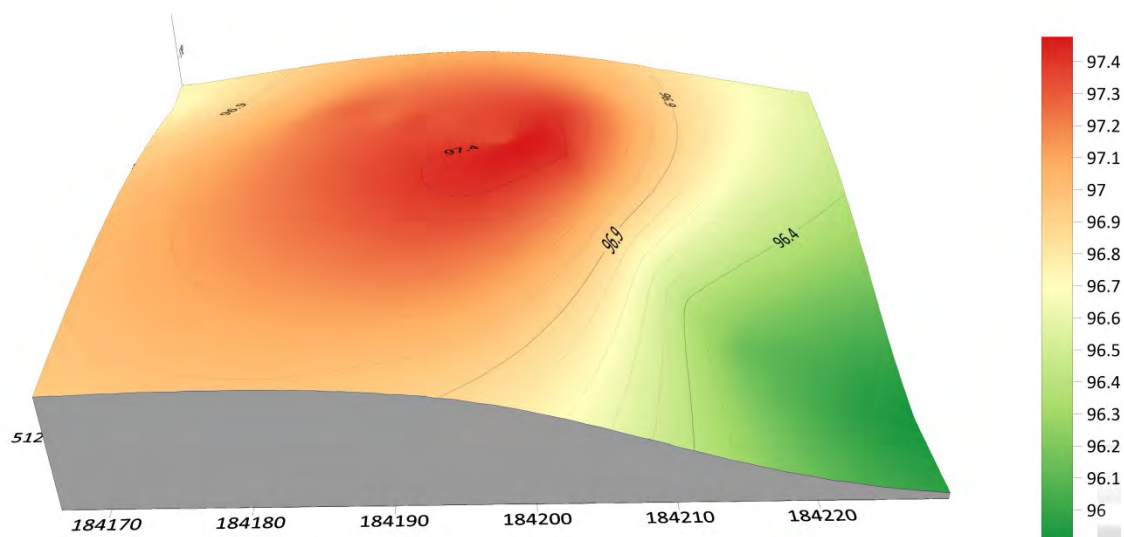
Indicativ	M7 Periam
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.916856, 46.03892
U.A.T.	Periam
Localitate	Periam
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Foarte aplatizată; în tronsonul de est este traversată de un drum agricol de pământ.
Dimensiuni	Diametru – 34 m; Înălțime – 0,4 m
Situri asociate	-
Data verificare	28.04.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

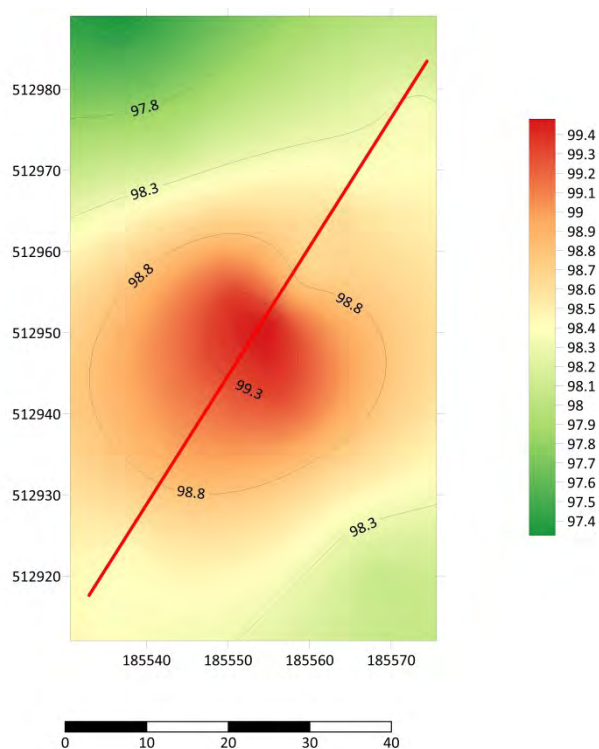
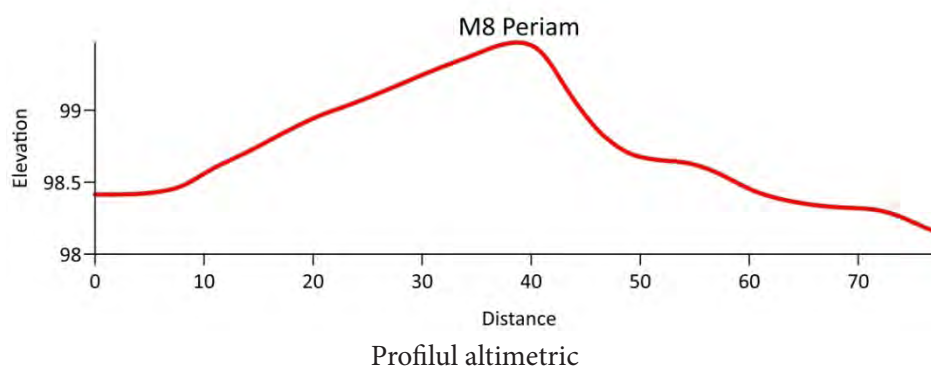

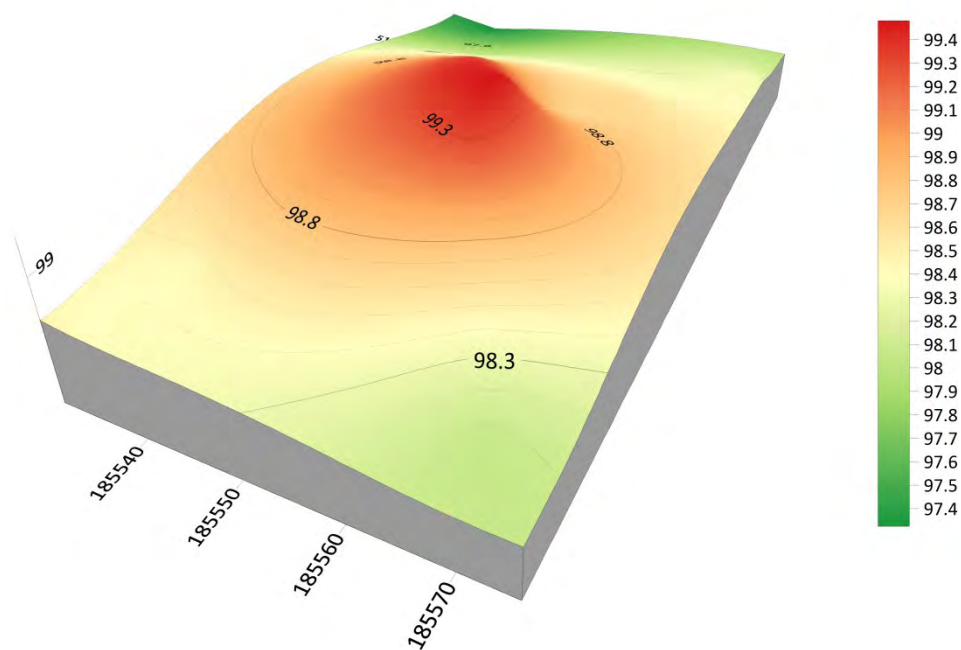
Modelul digital al terenului

Vedere dinspre NE, 28.04.2020

Indicativ	M8 Periam
Toponim	<i>Grenz Hügel</i> (Harta franciscană și francisco-iozefină), <i>Movilă de hotar</i> (Planurile directe de tragere)
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.933985, 46.04395
U.A.T.	Periam, Secusigiu (jud. Arad)
Localitate	Periam, Satu-Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată. Drumul agricol ce o suprapune pe direcția NV-SE marchează granița dintre județele Timiș și Arad.
Dimensiuni	Diametru – 55 m; Înălțime – 0,9 m
Situri asociate	-
Data verificare	28.04.2020

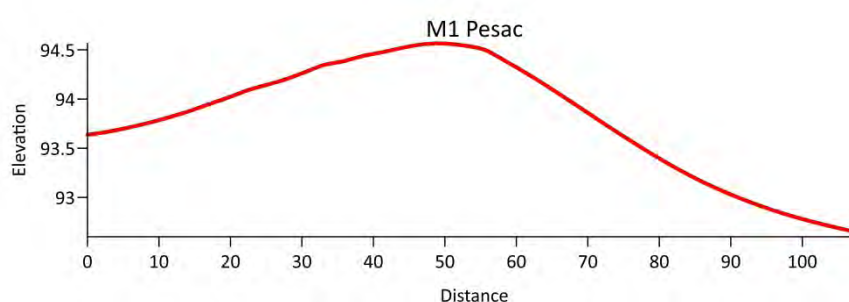

Modelul digital al terenului

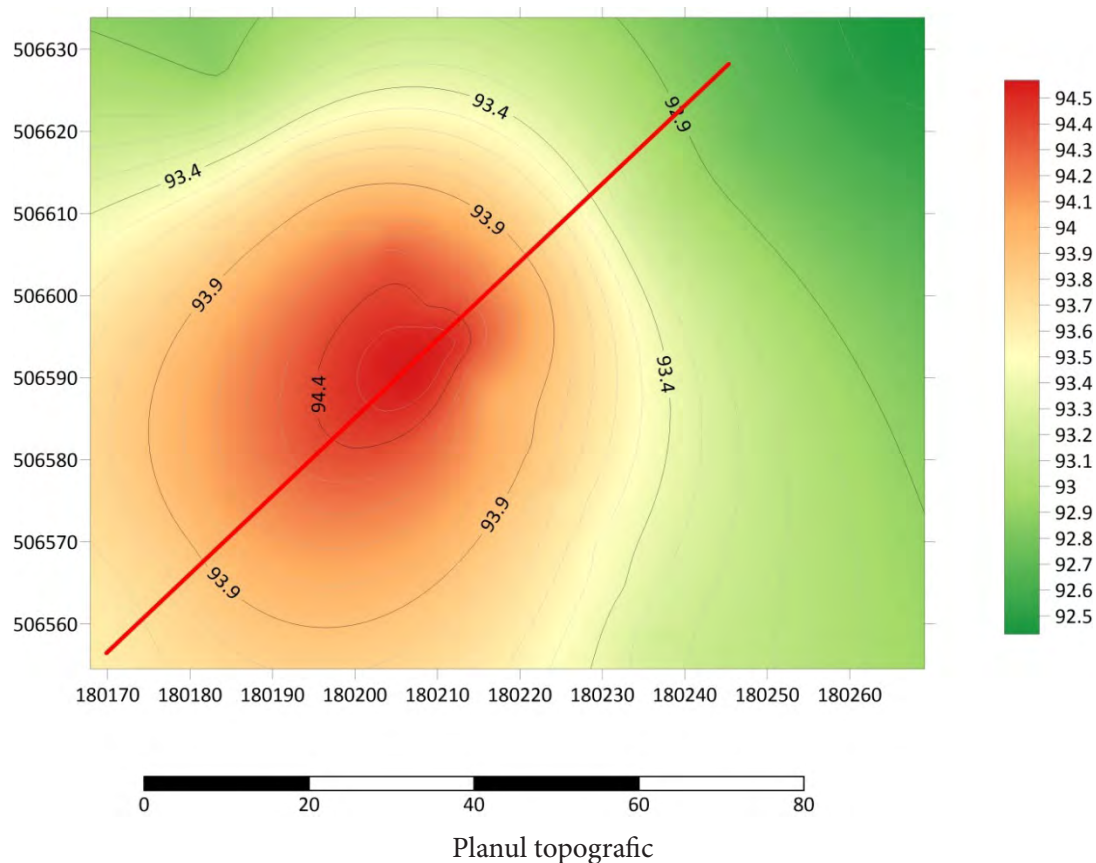

Vedere dinspre V, 28.04.2020

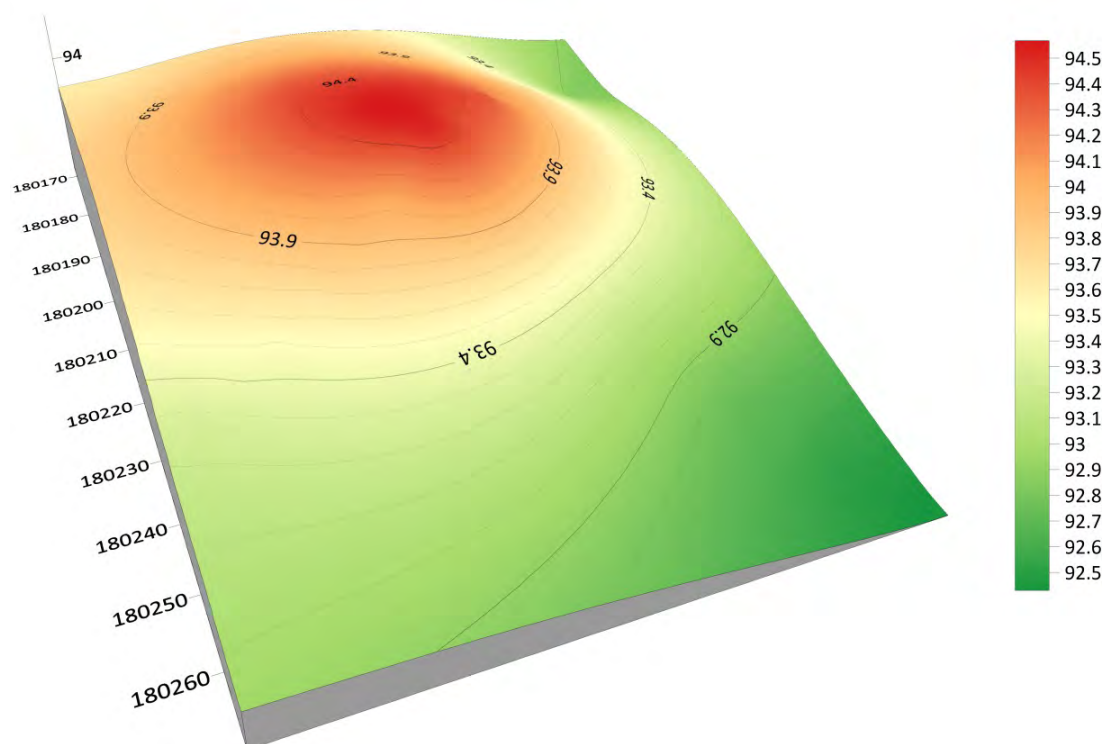
Indicativ	M1 Pesac
Toponim	-
Denumire RAN	
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.869366, 45.98441
U.A.T.	Pesac
Localitate	Pesac
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată, prezintă o bioperturbare în zona de S-E. În zona cea mai înaltă apar fragmente de cărămidă.
Dimensiuni	Diametru – 69 m; Înălțime – 0,8 m
Situri asociate	-
Data verificare	29.04.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

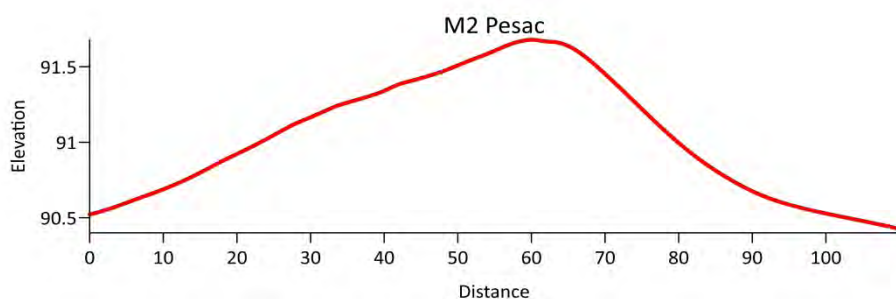

Modelul digital al terenului

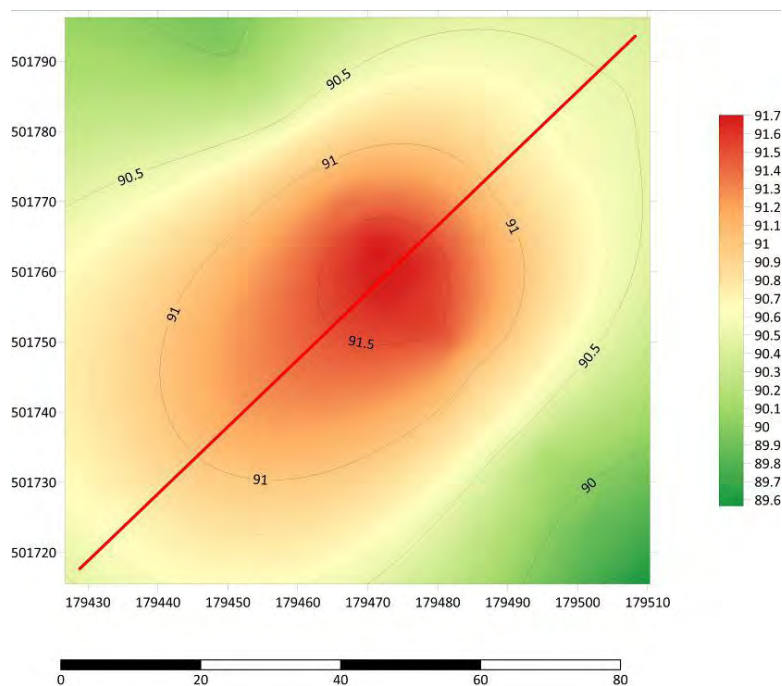

Vedere dinspre NE, 29.04.2020

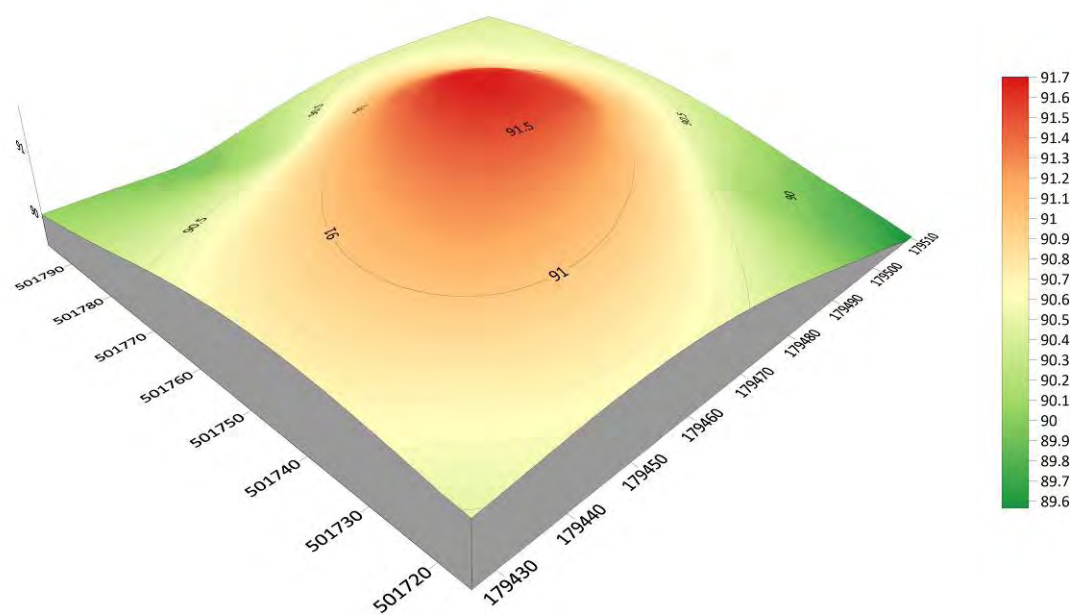
Indicativ	M2 Pesac
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.863088, 45.940634
U.A.T.	Pesac
Localitate	Pesac
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 57 m; Înălțime – 0,7 m
Situri asociate	Între movilă și DN 6 apar fragmente ceramice moderne, materiale de construcție și fragmente de oase umane. Pe toate cele trei ridicări topografice habsburgice, dar și pe Planurile directe de tragere, în acest punct apare marcată <i>Bräuhaus Pakac</i> . Situl arheologic se continuă și dincolo de drumul național, pe o distanță de cca 150 m.
Data verificare	22.01.2020, 29.04.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

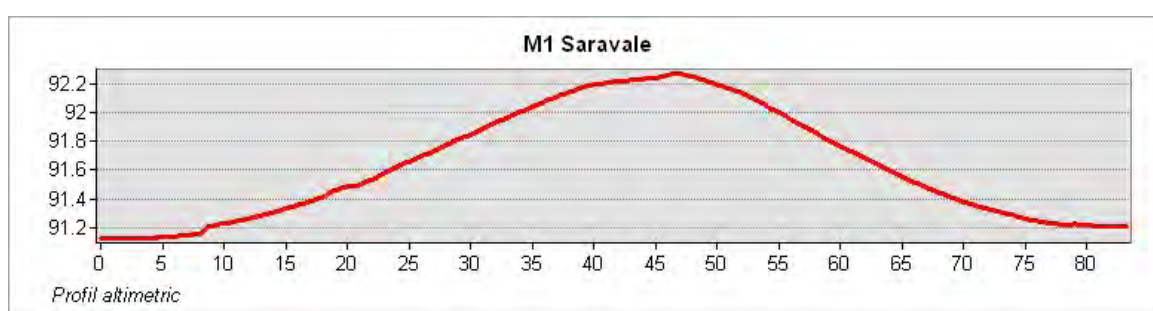

Modelul digital al terenului

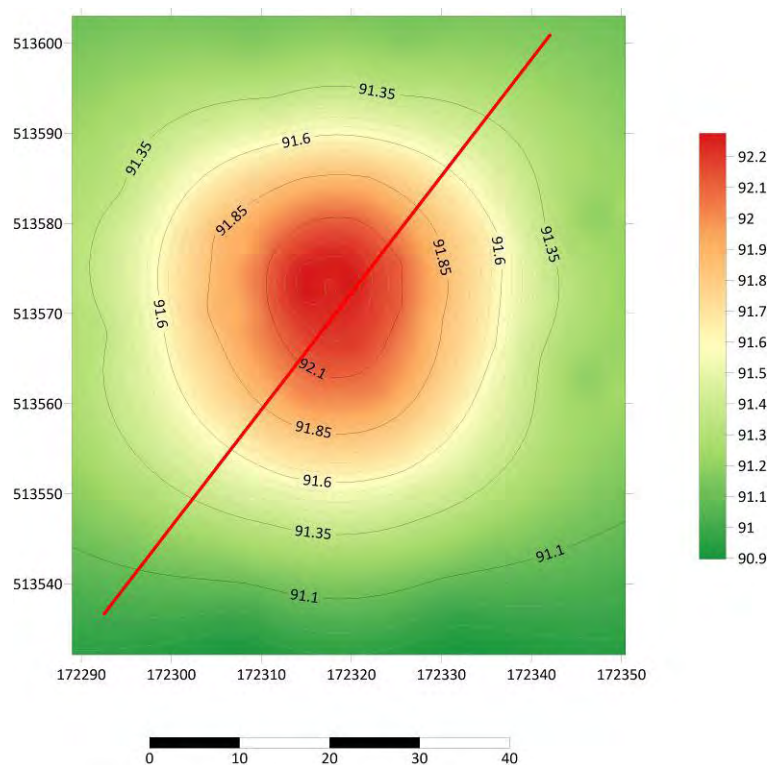

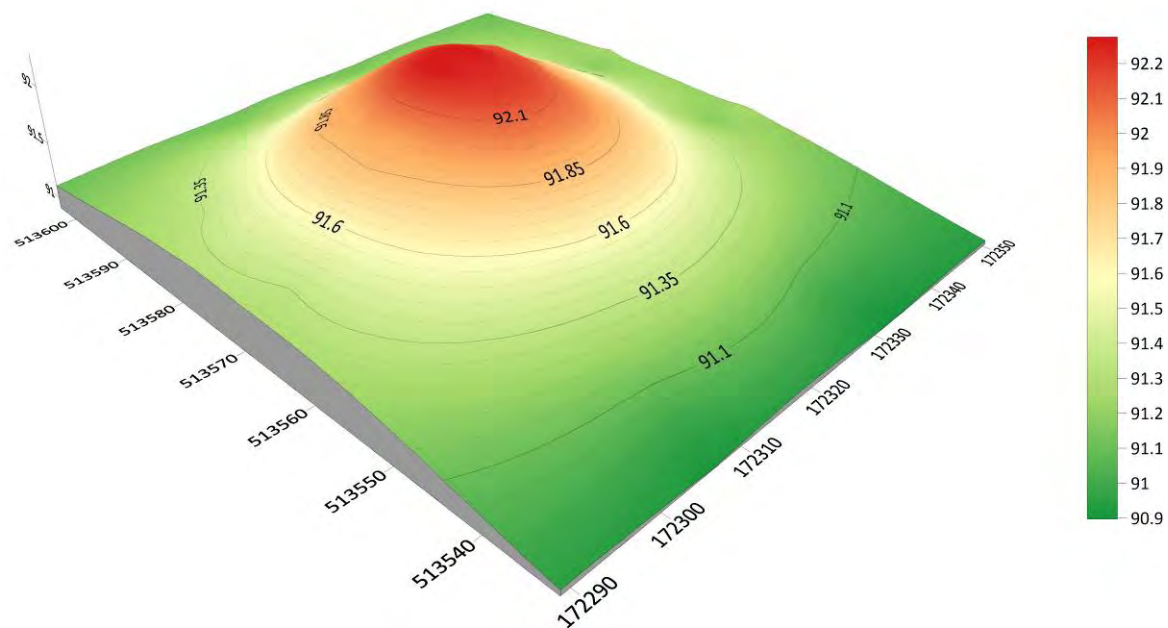
Vedere dinspre SV, 29.04.2020

Indicativ	M1 Saravale
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.762883, 46.043395
U.A.T.	Saravale
Localitate	Saravale
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 51 m; Înălțime – 1 m
Situri asociate	În imediata apropiere nordică a movilei a fost identificat Situl arheologic de la Saravale – <i>Obiectiv 1</i> , cod RAN 158760.08, cu materiale arheologice datate în perioada sec. III–IV A.D. și în epoca medievală.
Data verificare	17.03.2017, 21.03.2020

Profilul altimetric

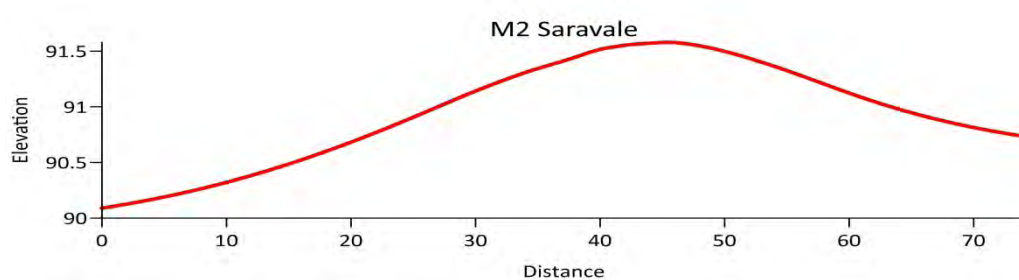

Modelul digital al terenului

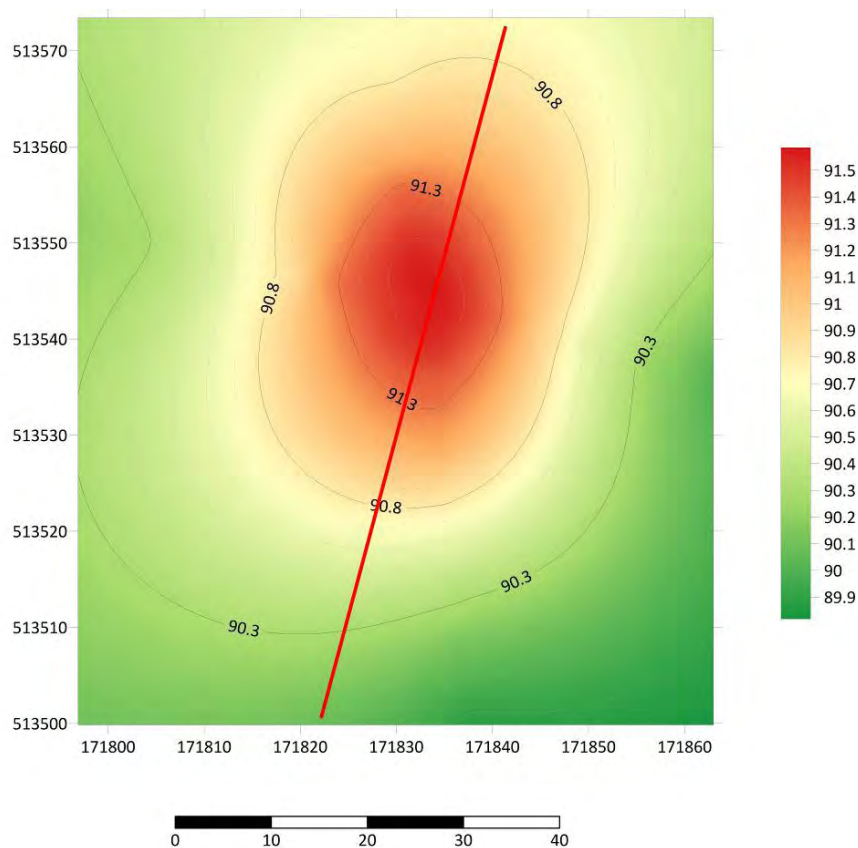

Vedere dinspre N, 21.03.2020

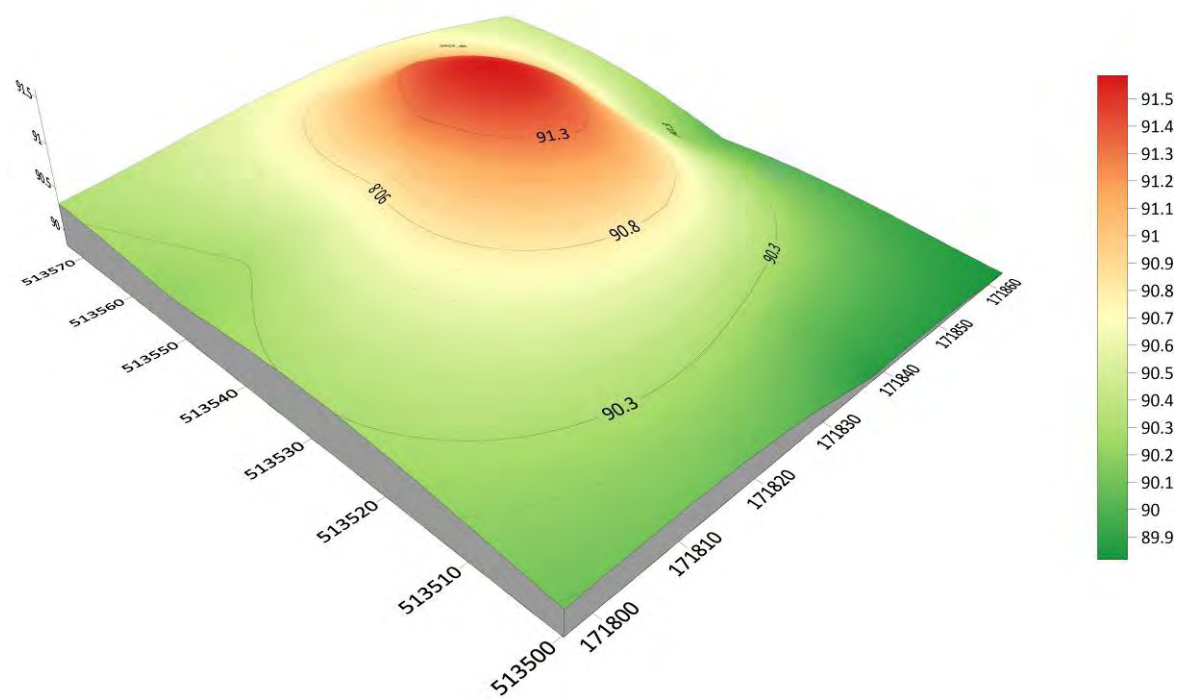
Indicativ	M2 Saravale
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.756624, 46.042866
U.A.T.	Saravale
Localitate	Saravale
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 45 m; Înălțime – 0,8 m
Situri asociate	-
Data verificare	21.03.2017, 21.03.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

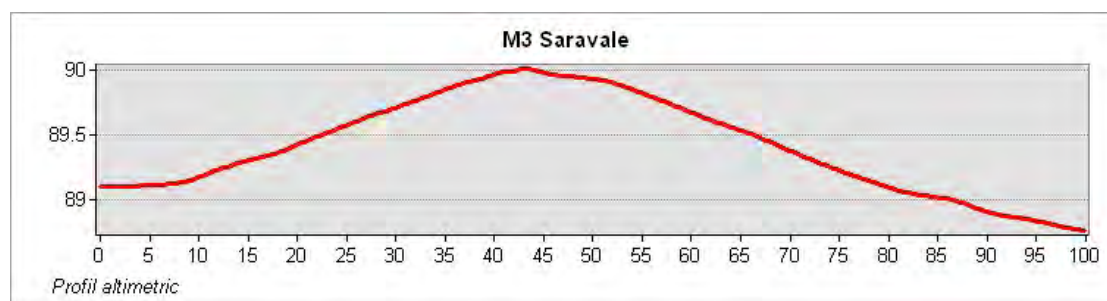

Modelul digital al terenului

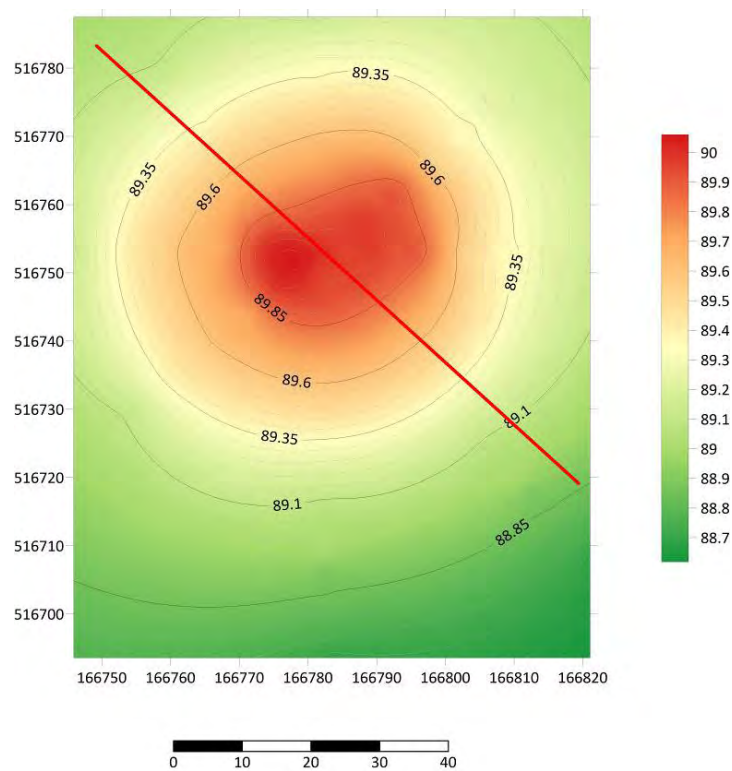

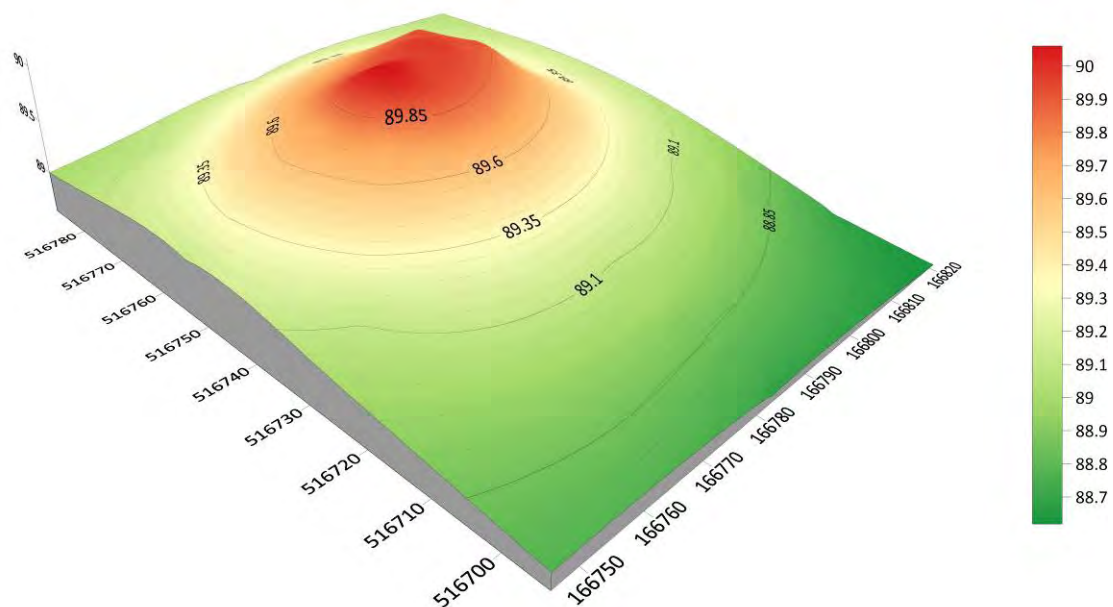
Vedere dinspre V, 21.03.2020

Indicativ	M3 Saravale
Toponim	-
Denumire RAN	
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.689258, 46.069243
U.A.T.	Saravale
Localitate	Saravale
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 67 m; Înălțime – 0,8 m
Situri asociate	La cca 190 m spre vest a fost identificat Situl arheologic de la Saravale – <i>Obiectiv 3</i> , cod RAN 158760.10, cu materiale arheologice datate în perioada sec. III–IV A.D. și în epoca medievală.
Data verificare	03.04.2019, 21.03.2020

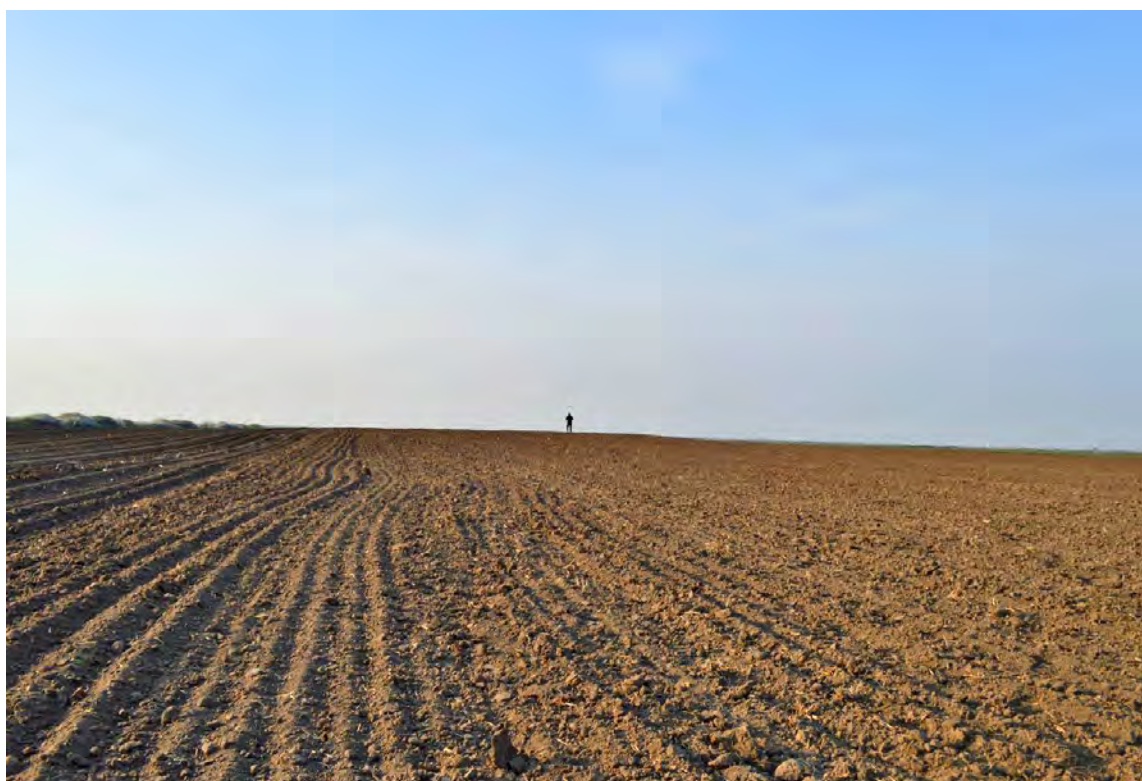

Profilul altimetric

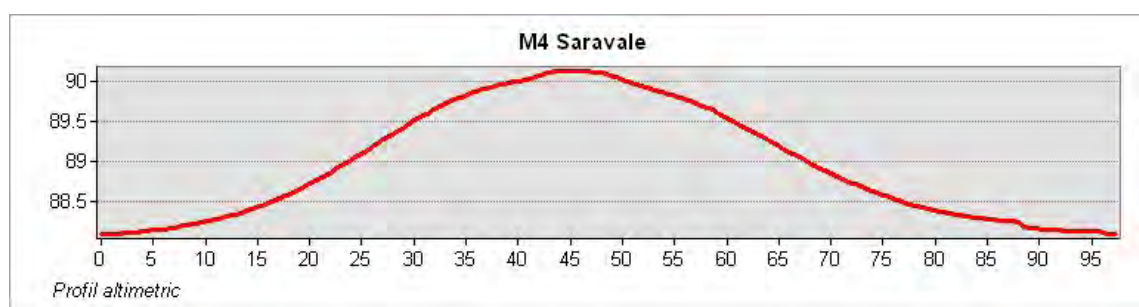

Modelul digital al terenului

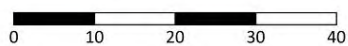
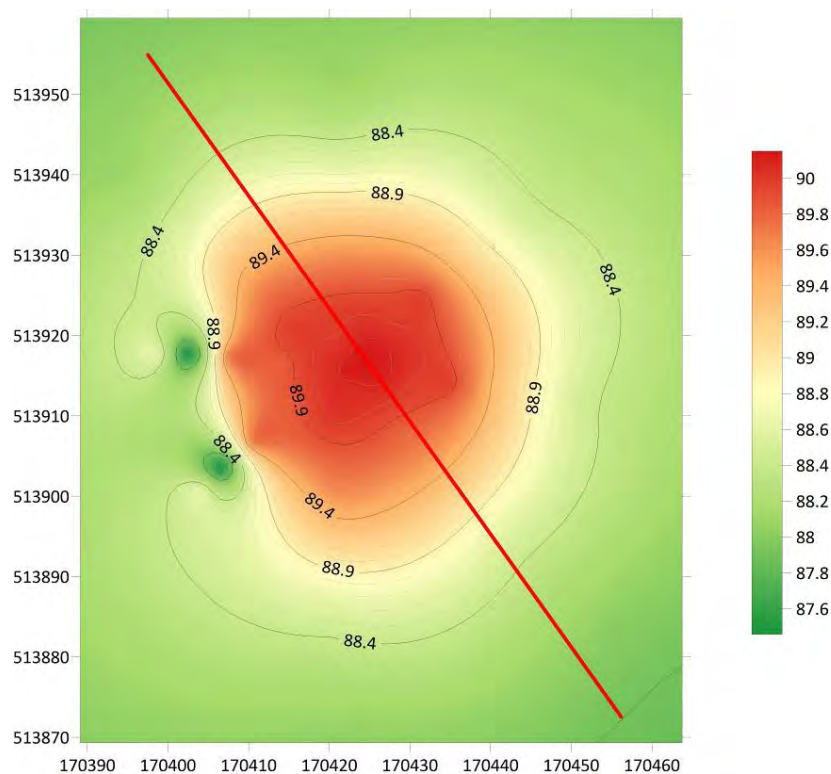

Vedere dinspre N, 03.04.2019

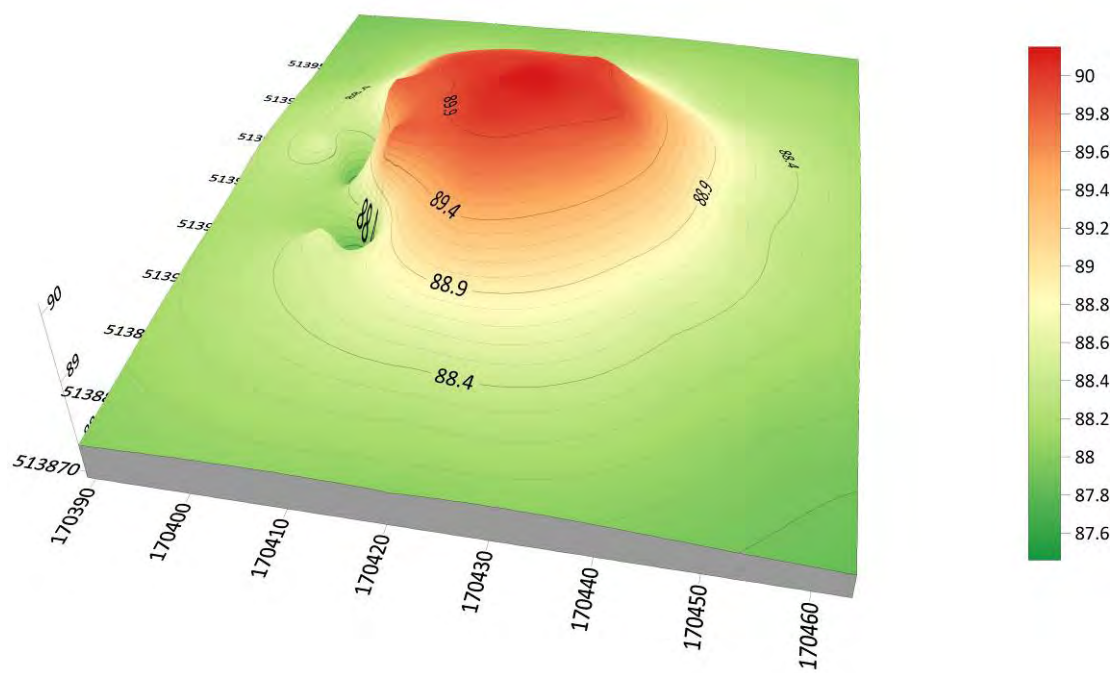
Indicativ	M4 Saravale
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.738165, 46.045512
U.A.T.	Saravale
Localitate	Saravale
Destinație teren	Pășune
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Foarte aplatizată. Ușor afectată în partea vestică de săparea unui canal de desecare pe direcția nord-sud
Dimensiuni	Diametru – 65 m; Înălțime – 1,7 m
Situri asociate	-
Data verificare	22.01.2020, 21.03.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

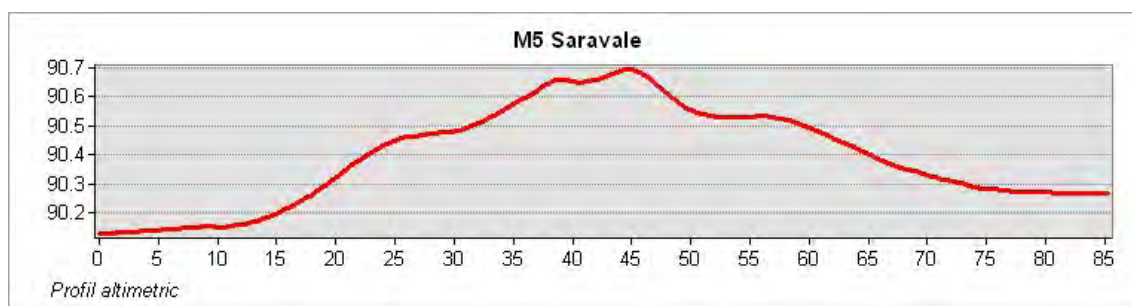

Modelul digital al terenului

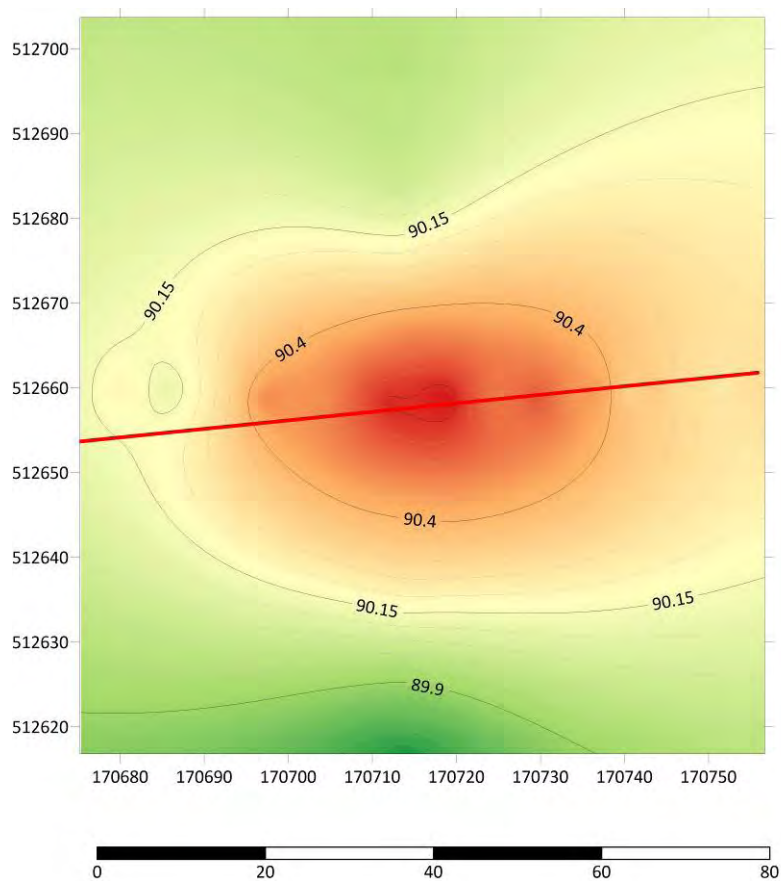

Vedere dinspre N, 22.01.2020

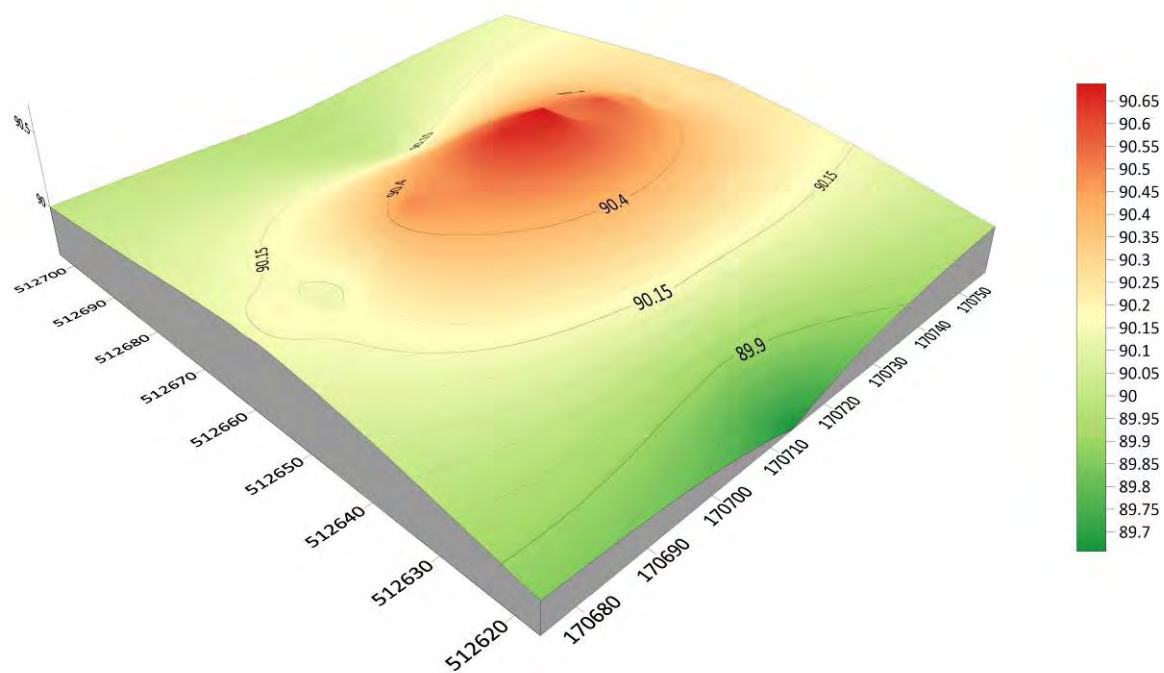
Indicativ	M5 Saravale
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.742808, 46.034365
U.A.T.	Saravale
Localitate	Saravale
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 51 m; Înălțime – 0,4 m
Situri asociate	-
Data verificare	22.01.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

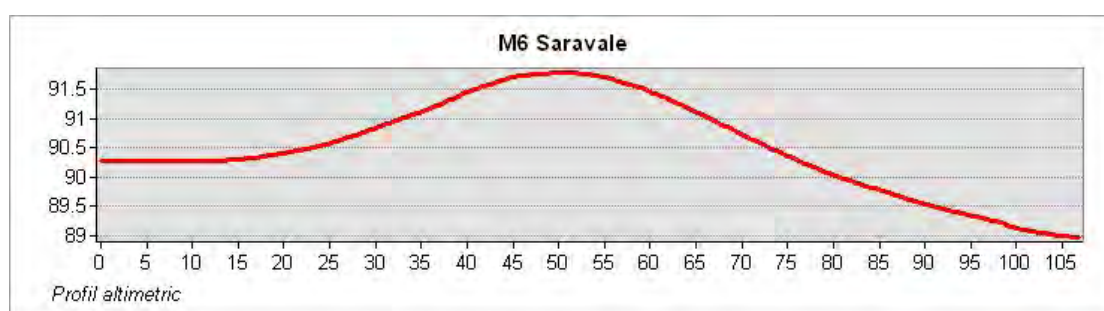

Modelul digital al terenului

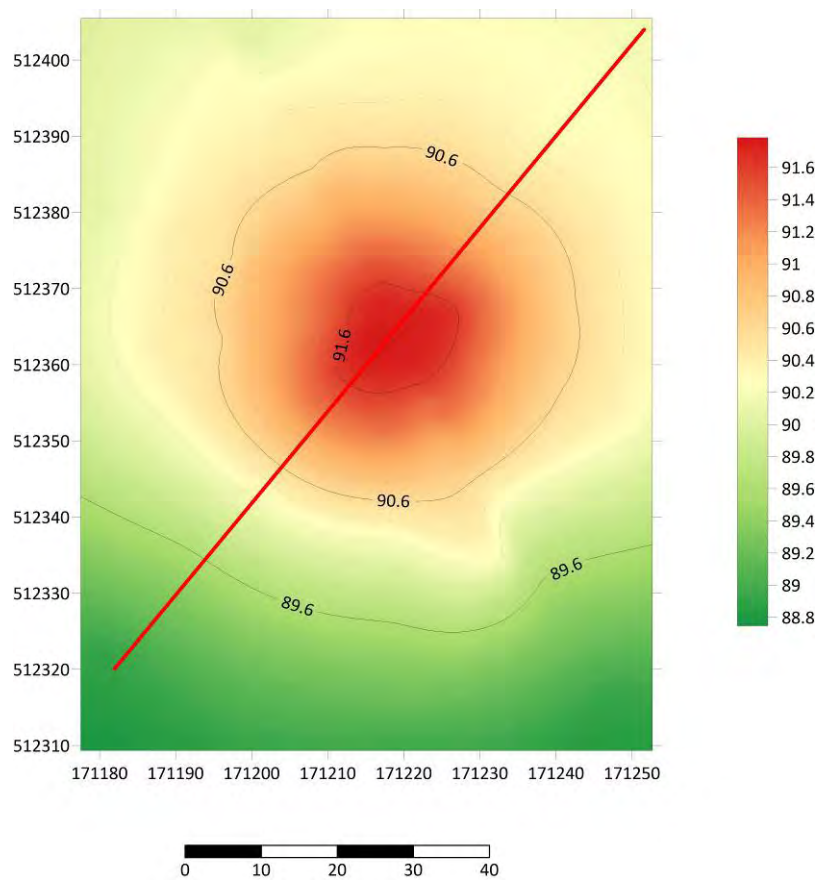

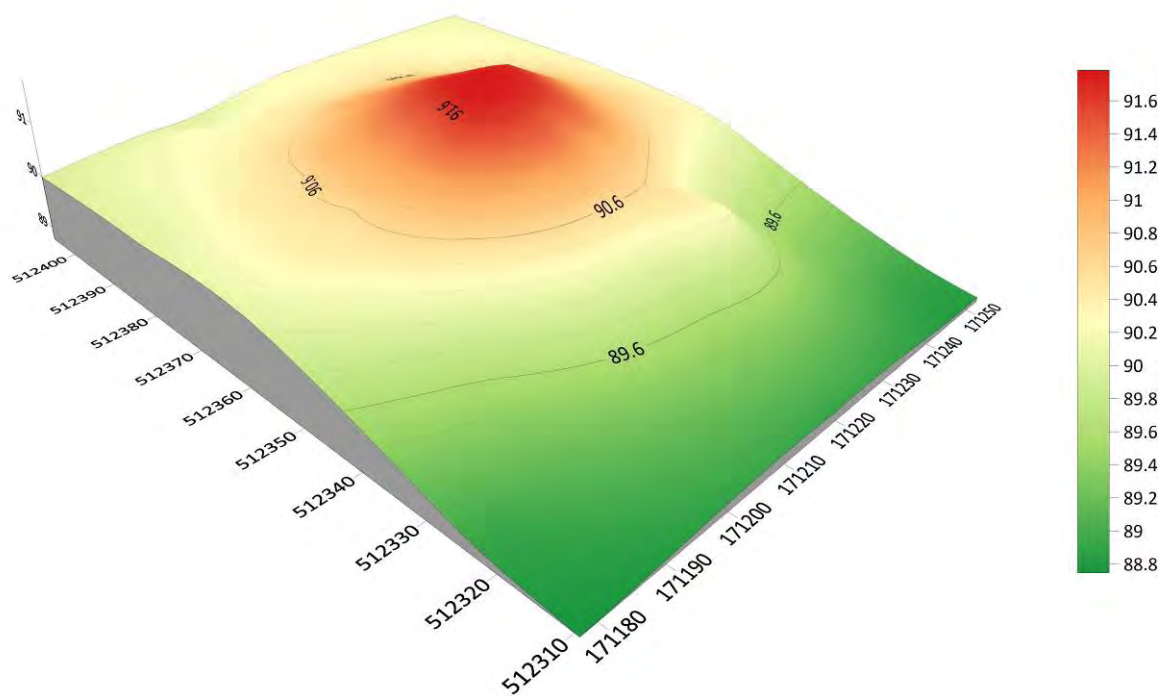
Vedere dinspre N, 22.01.2020

Indicativ	M6 Saravale
Toponim	-
Denumire RAN	
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.749517, 46.031997
U.A.T.	Saravale
Localitate	Saravale
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Puternic aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 66 m; Înălțime – 1,6 m
Situri asociate	-
Data verificare	22.01.2020, 21.03.2020

Profilul altimetric

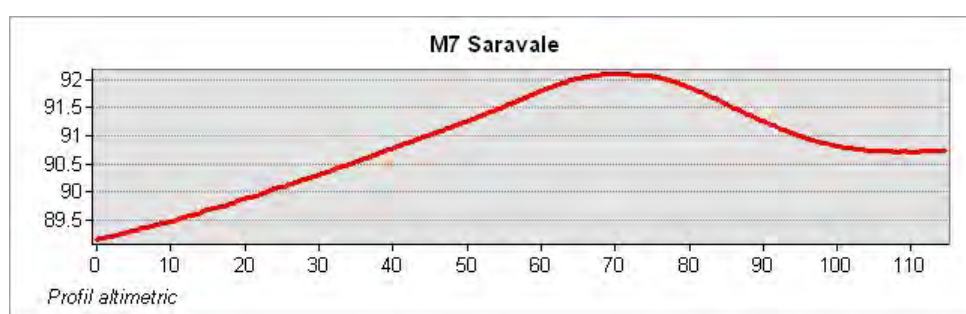

Modelul digital al terenului

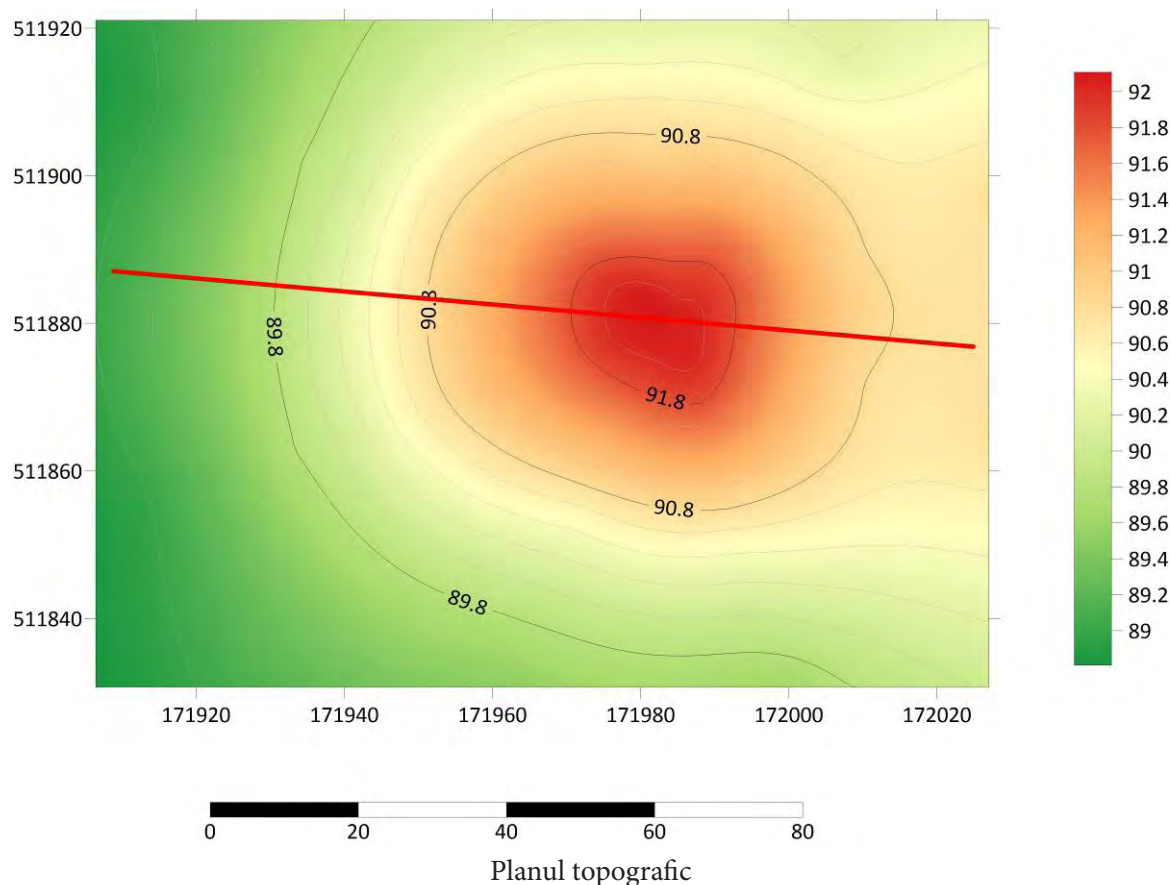

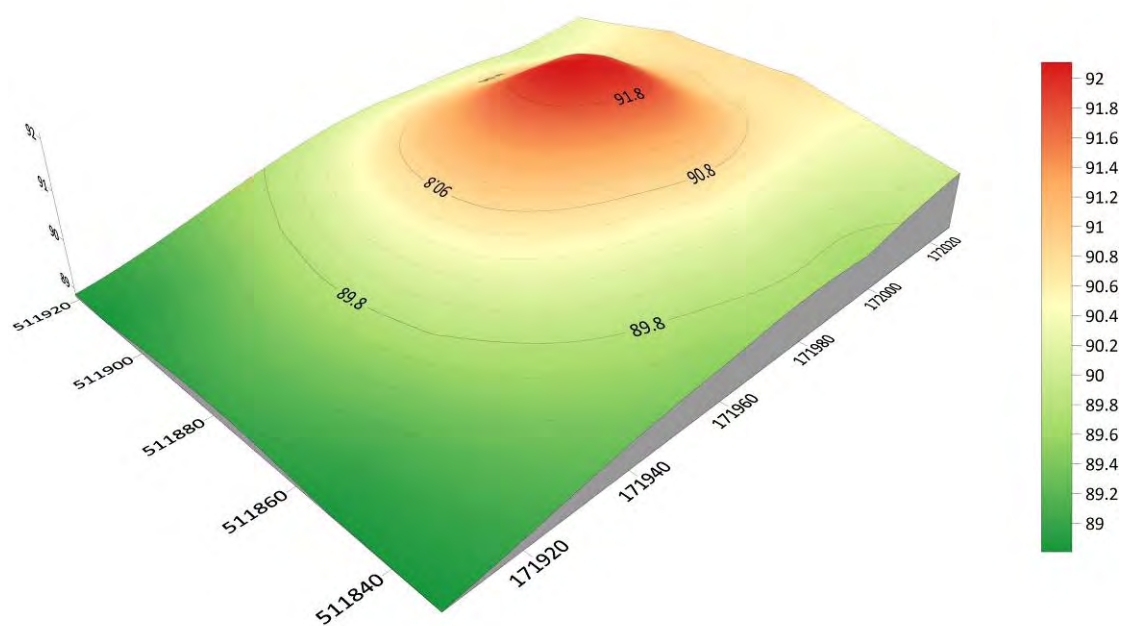
Vedere dinspre V, 21.03.2020

Indicativ	M7 Saravale
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.759742, 46.027997
U.A.T.	Saravale
Localitate	Saravale
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Puternic aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 61 m; Înălțime – 1,2 m
Situri asociate	-
Data verificare	22.01.2020, 21.03.2020

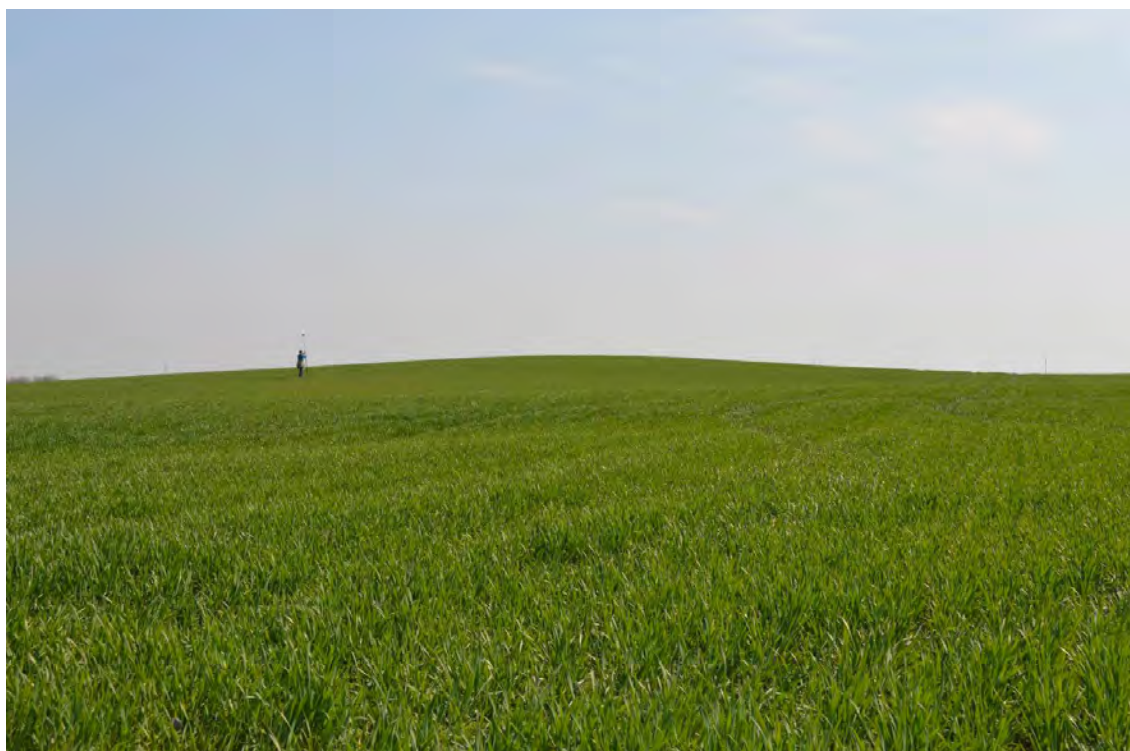

Profilul altimetric

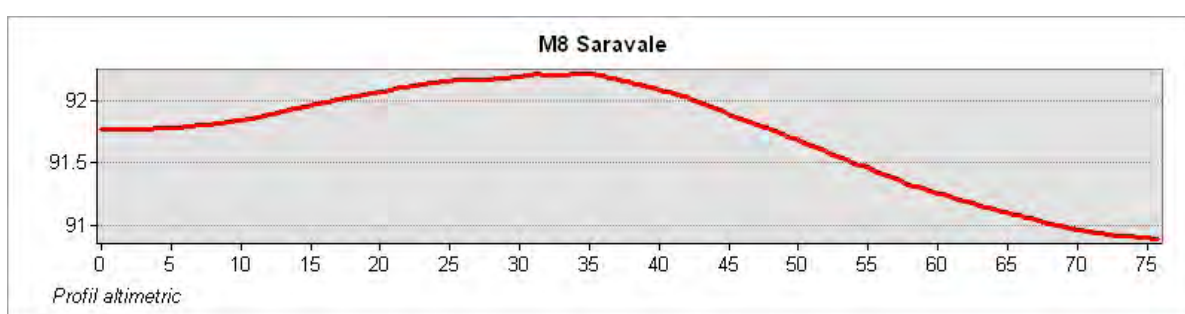

Modelul digital al terenului

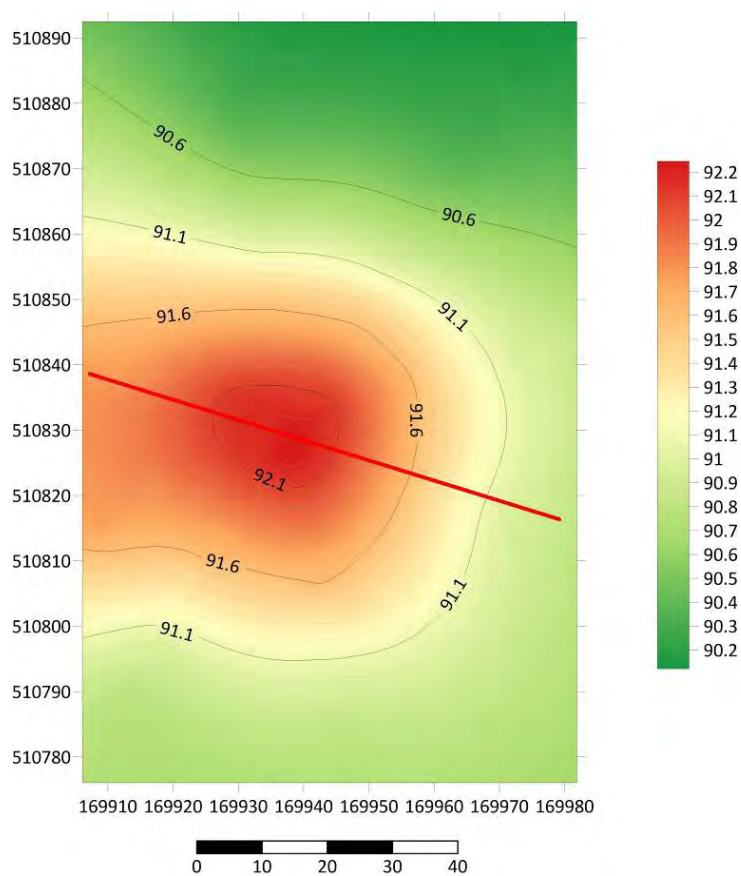

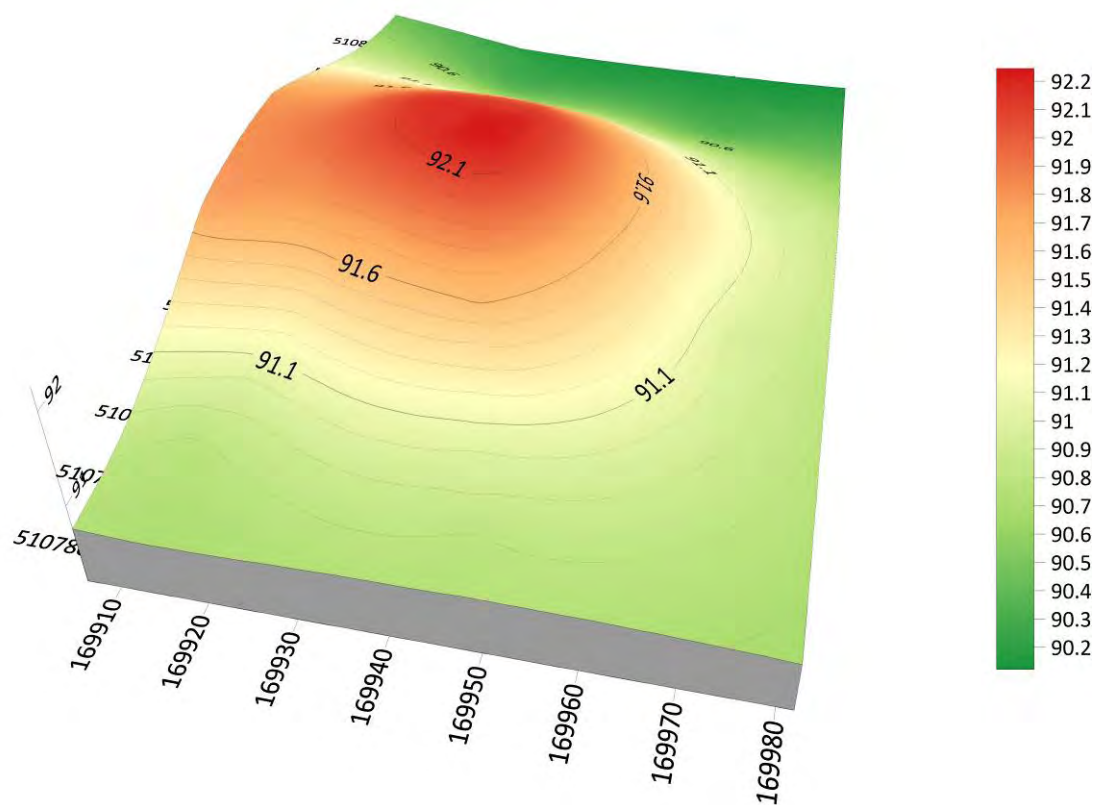
Vedere dinspre V, 21.03.2020

Indicativ	M8 Saravale
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.734085, 46.017584
U.A.T.	Saravale
Localitate	Saravale
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 37 m; Înălțime – 0,4 m
Situri asociate	Sporadice fragmente ceramice preistorice la nord de movilă
Data verificare	21.03.2020

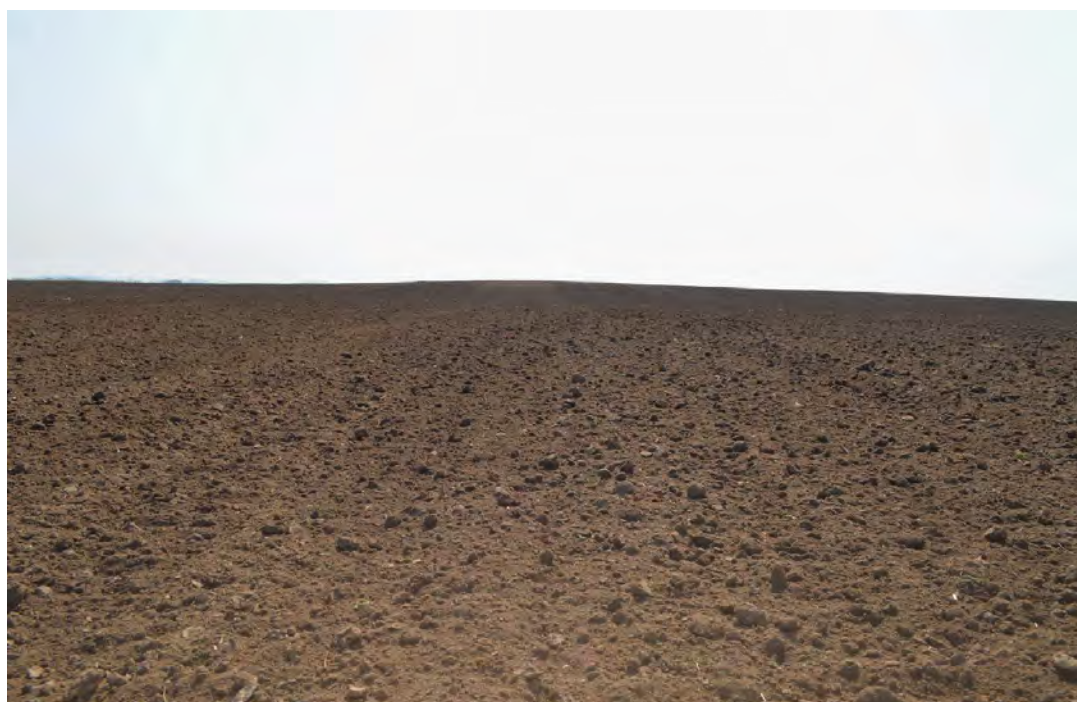

Profilul altimetric

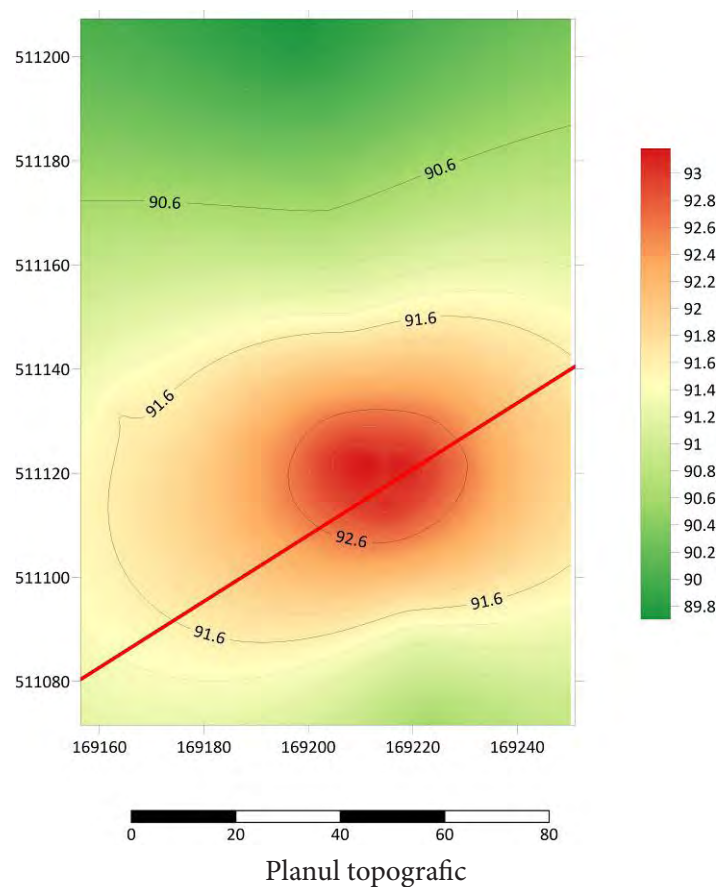
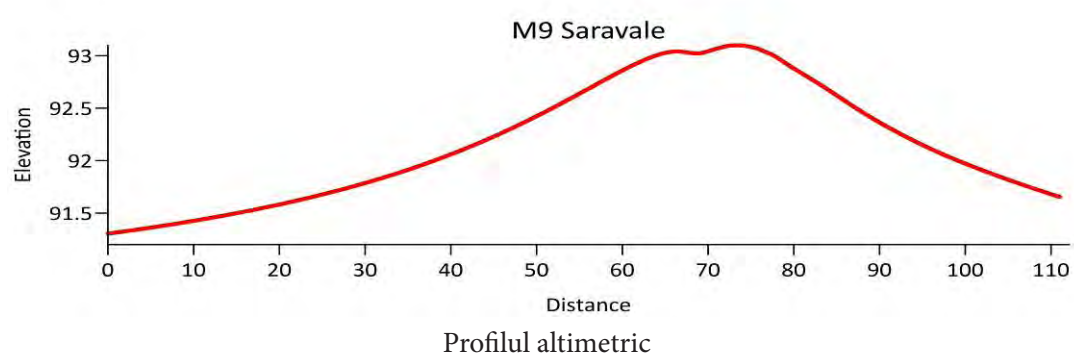

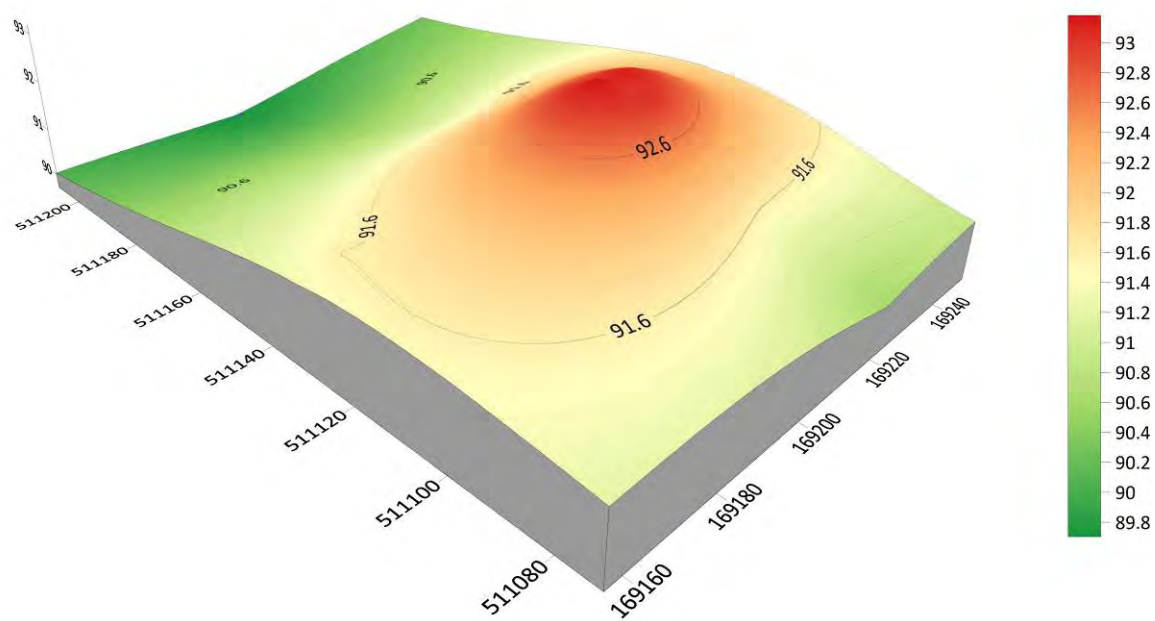
Modelul digital al terenului

Vedere dinspre N, 21.03.2020

Indicativ	M9 Saravale
Toponim	<i>Surduc</i>
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.724537, 46.019855
U.A.T.	Saravale
Localitate	Saravale
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Puternic aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 78 m; Înălțime – 1,6 m
Situri asociate	-
Data verificare	21.03.2020

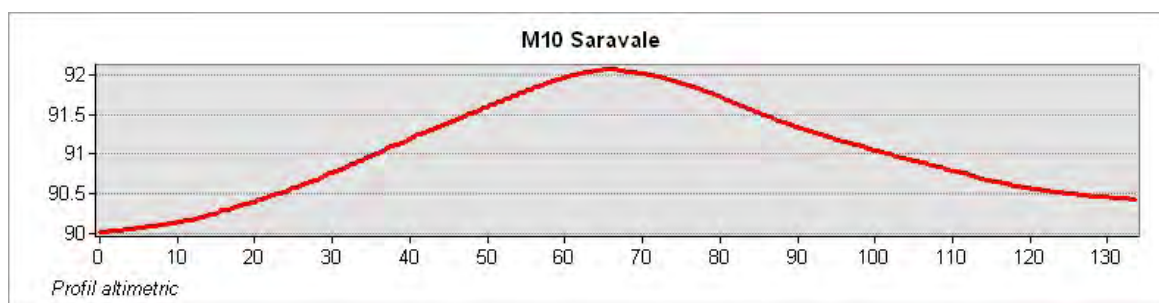

Modelul digital al terenului

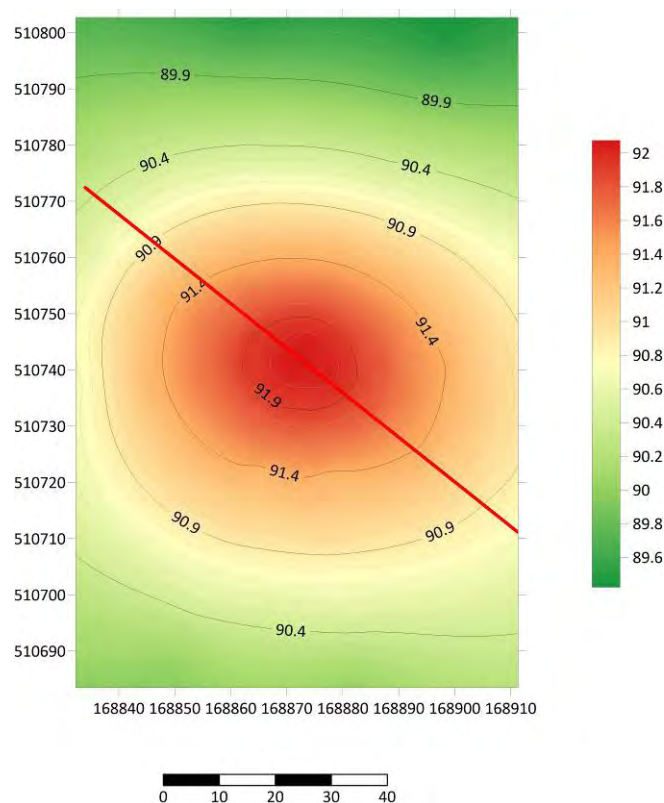

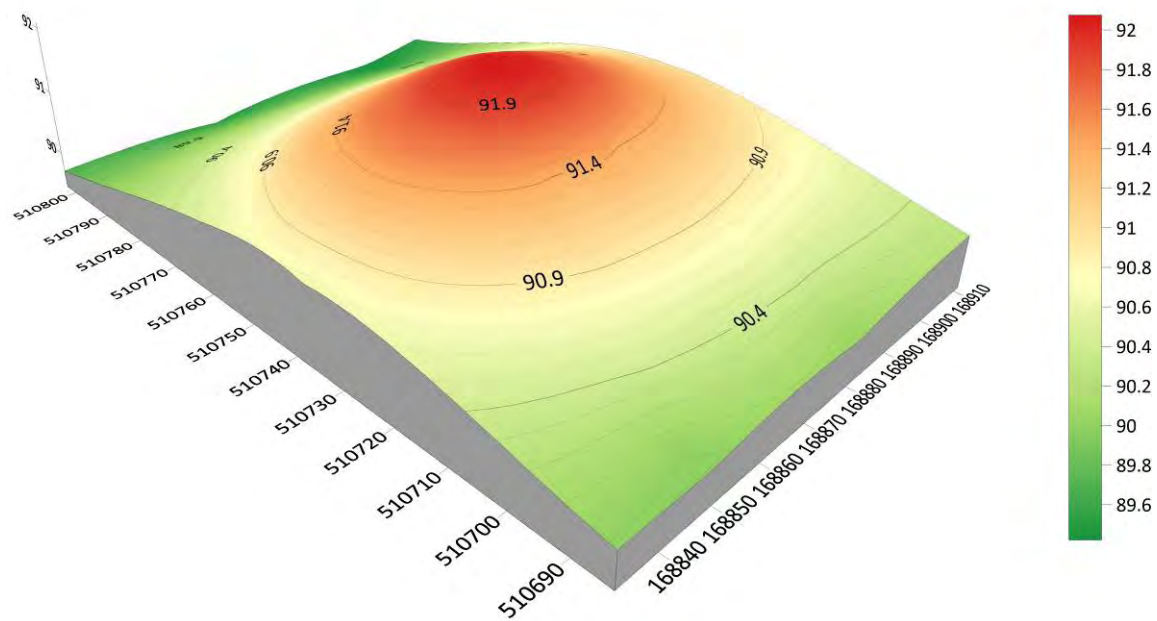
Vedere dinspre N, 21.03.2020

Indicativ	M10 Saravale
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.720404, 46.01626
U.A.T.	Saravale
Localitate	Saravale
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 73 m; Înălțime – 1,1 m
Situri asociate	Au fost identificate oase umane pe movilă (fragment femur, craniu). La cca 100 m SV de movilă au fost găsite fragmente ceramice aparținând Evului Mediu timpuriu.
Data verificare	21.03.2020

Profilul altimetric

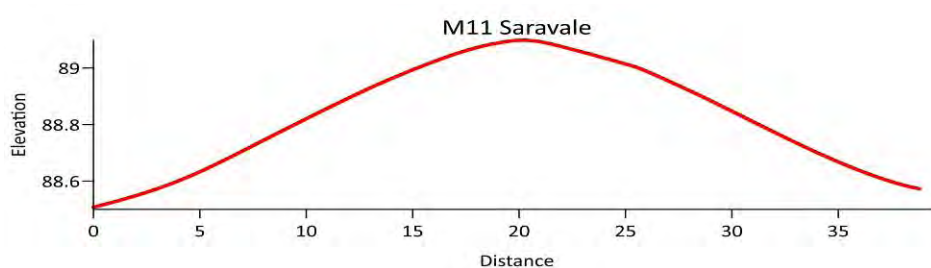

Modelul digital al terenului

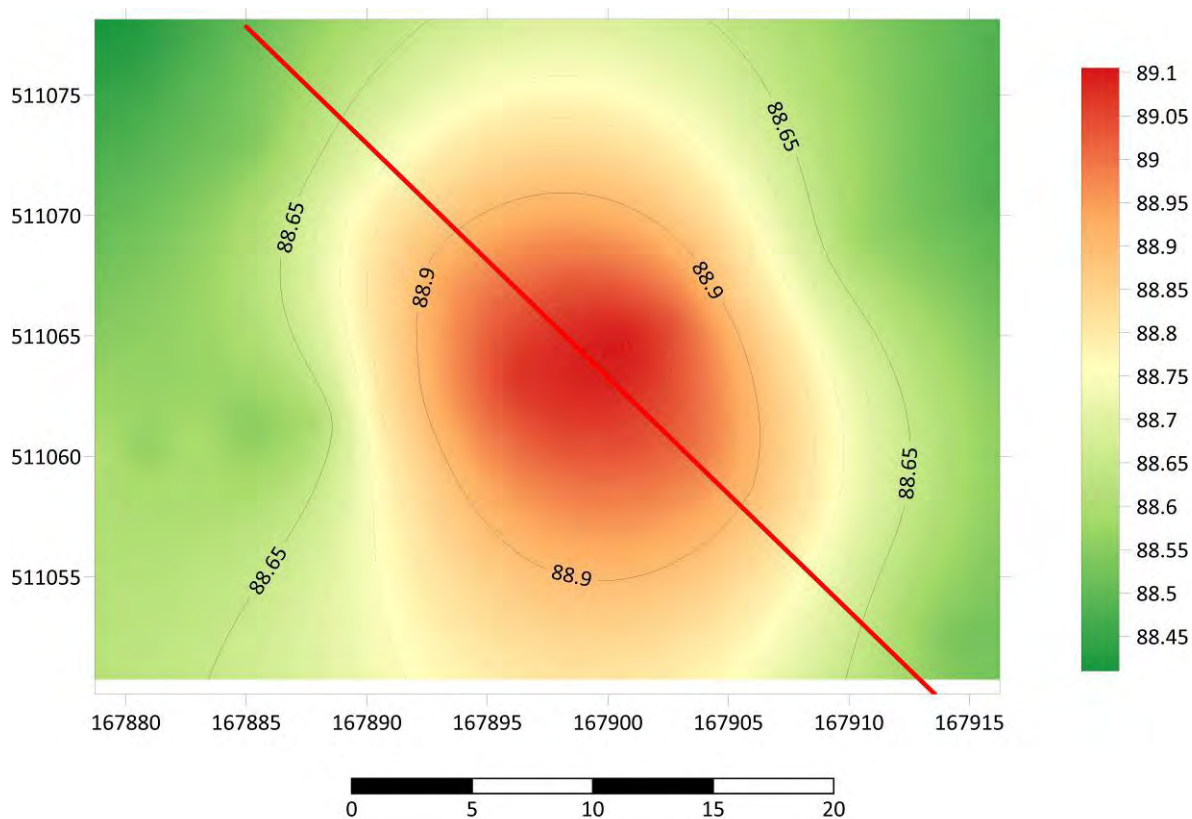

Vedere dinspre N, 21.03.2020

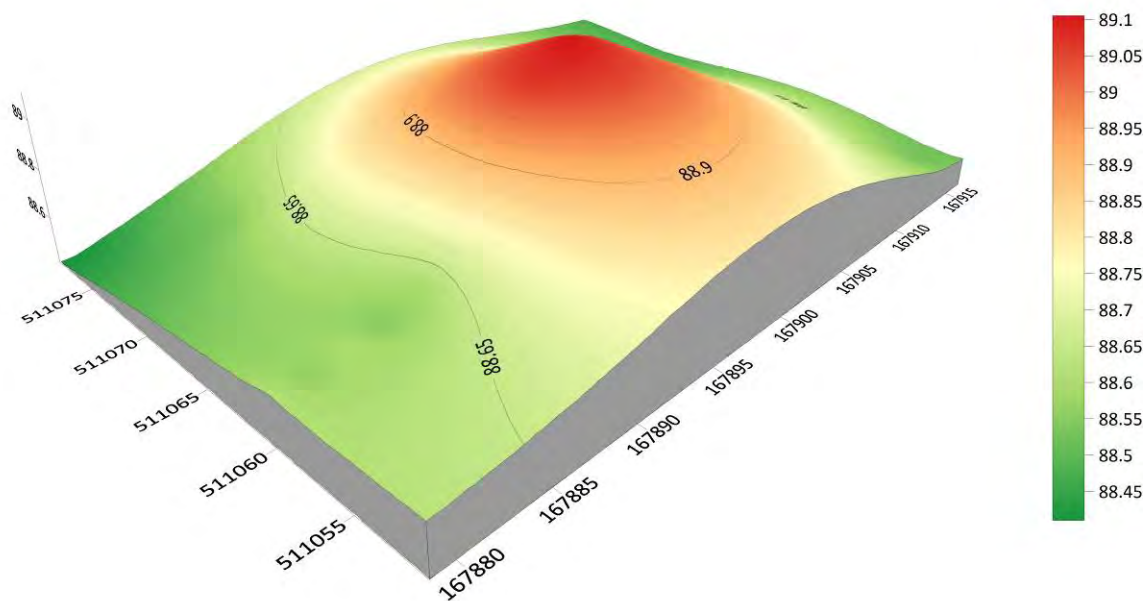
Indicativ	M11 Saravale
Toponim	-
Denumirea RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.707622, 46.01868
U.A.T.	Saravale
Localitate	Saravale
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată. În imediata apropiere se află un copac secular (<i>Platanus acerifolia</i>).
Dimensiuni	Diametru – 22 m; Înălțime – 0,3 m
Situri asociate	-
Data verificare	21.03.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

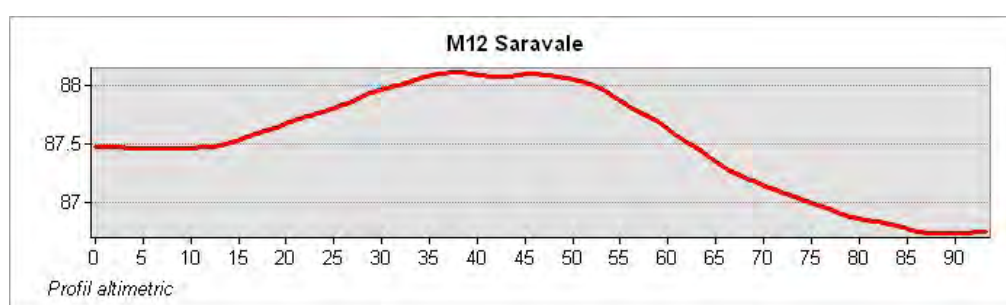

Modelul digital al terenului

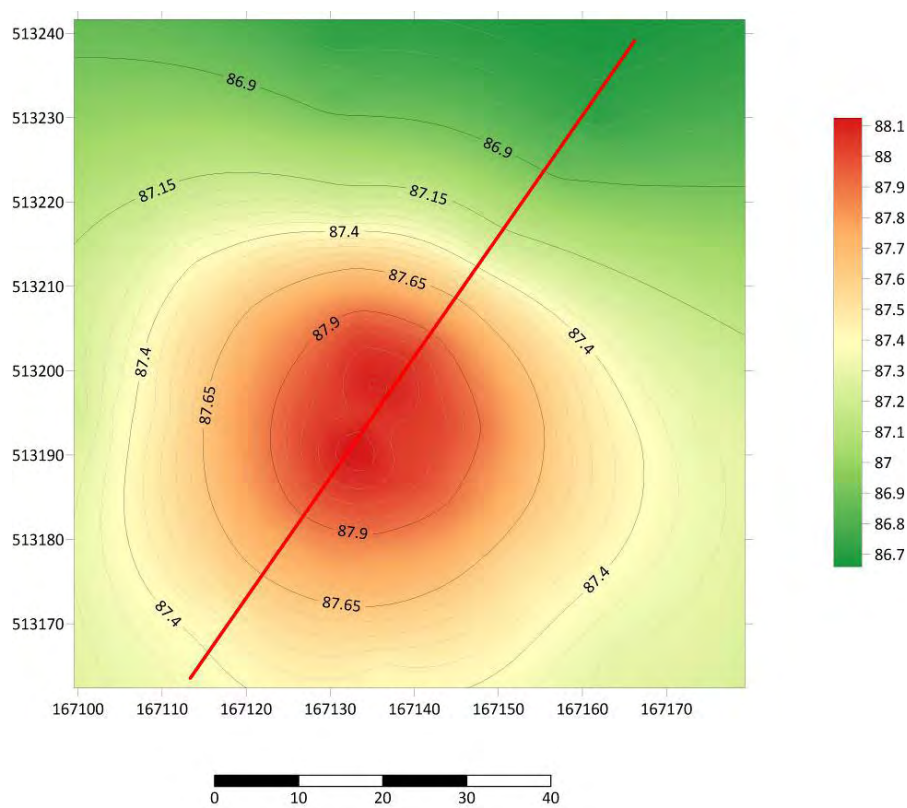

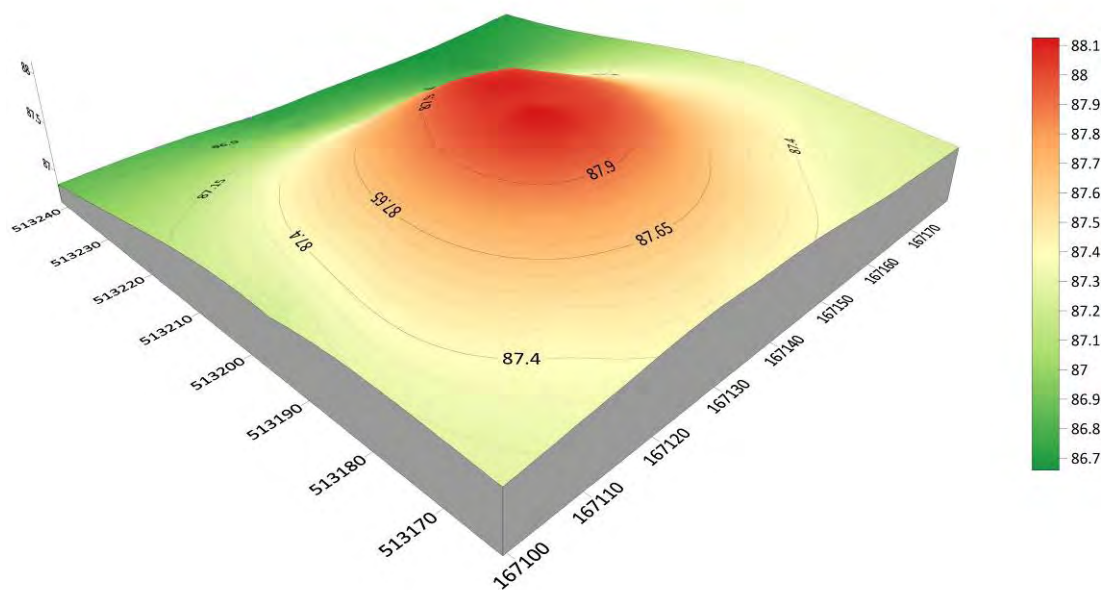
Vedere dinspre S, 21.03.2020

Indicativ	M12 Saravale
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.696285, 46.037438
U.A.T.	Saravale
Localitate	Saravale
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 47 m; Înălțime – 0,5 m
Situri asociate	-
Data verificare	21.03.2020

Profilul altimetric

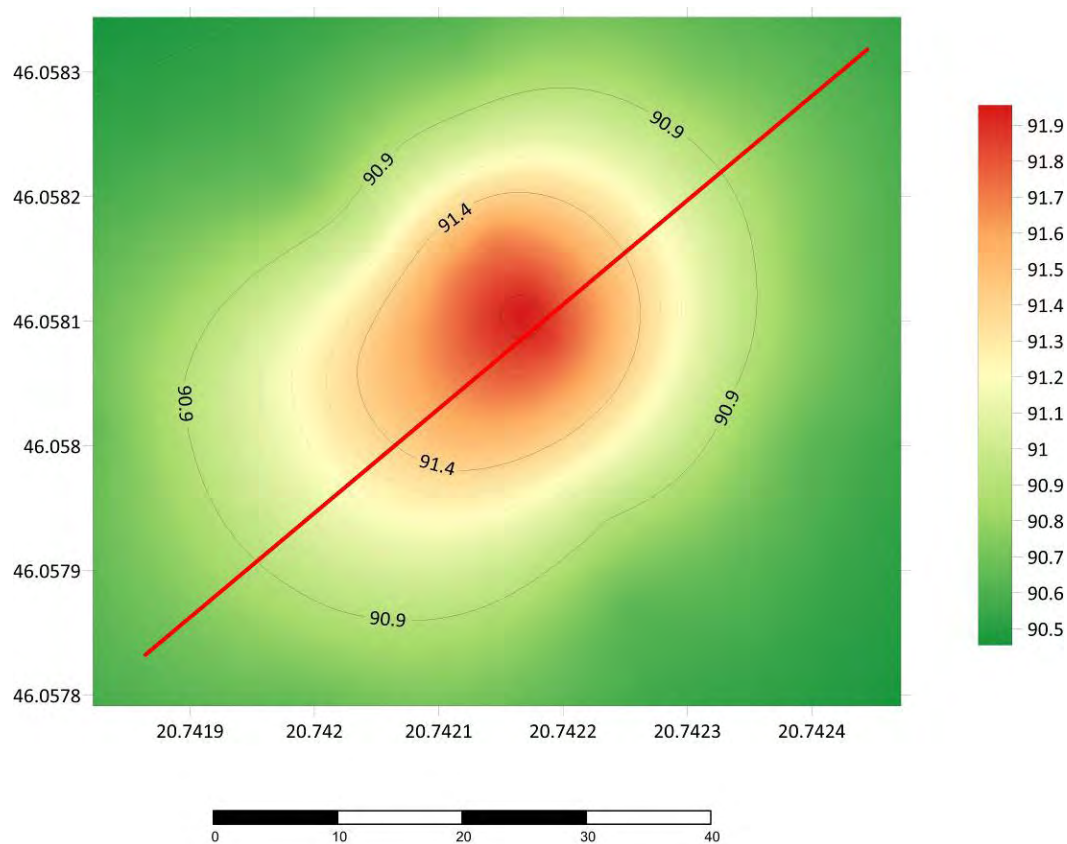
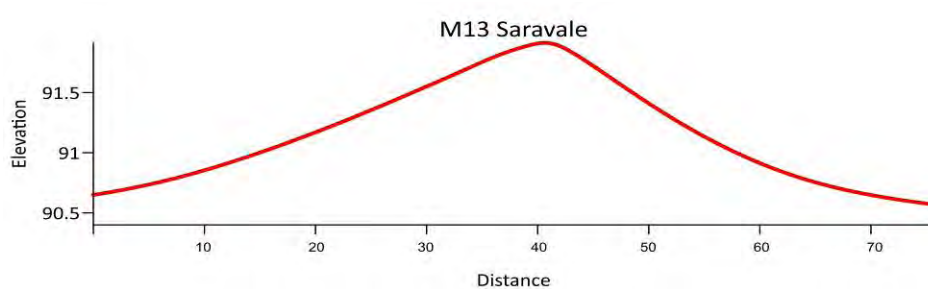

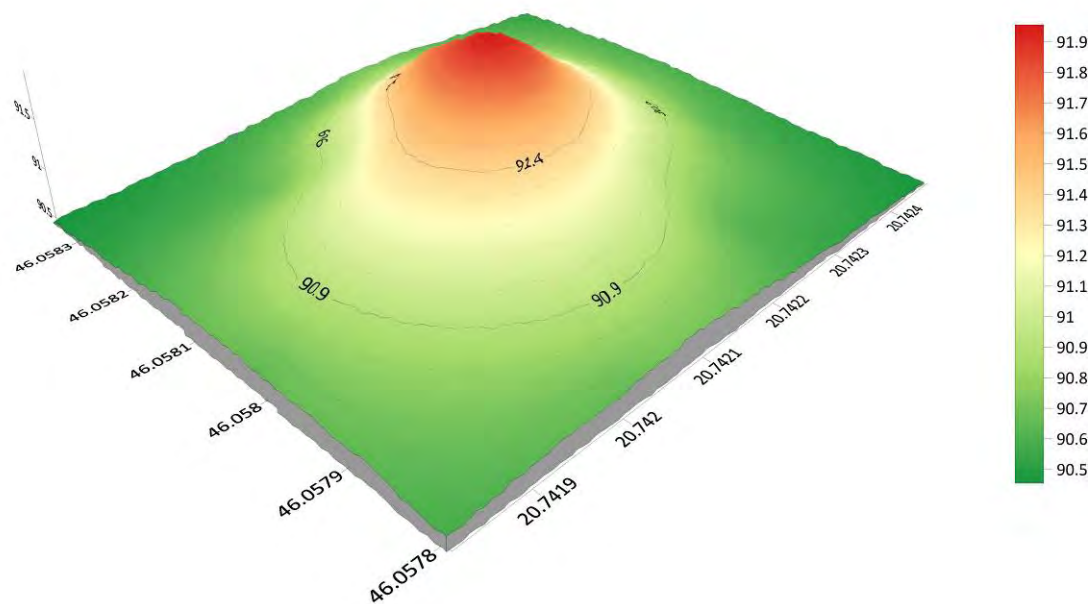
Modelul digital al terenului

Vedere dinspre N, 21.03.2020

Indicativ	M13 Saravale
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.74078, 46.057704
U.A.T.	Saravale
Localitate	Saravale
Destinație teren	Pe ea este amenajat cimitirul satului.
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 48 m; Înălțime – 1 m
Situri asociate	-
Data verificare	21.03.2020

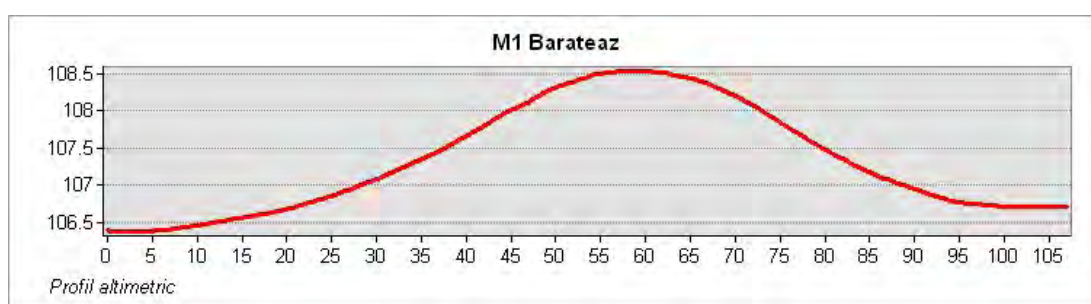

Modelul digital al terenului

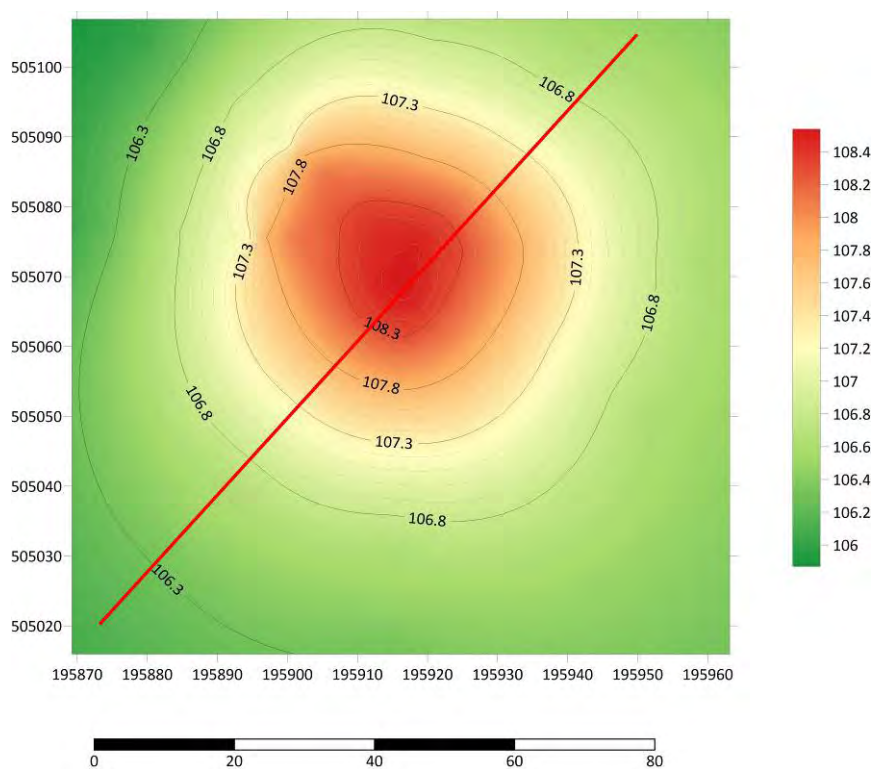

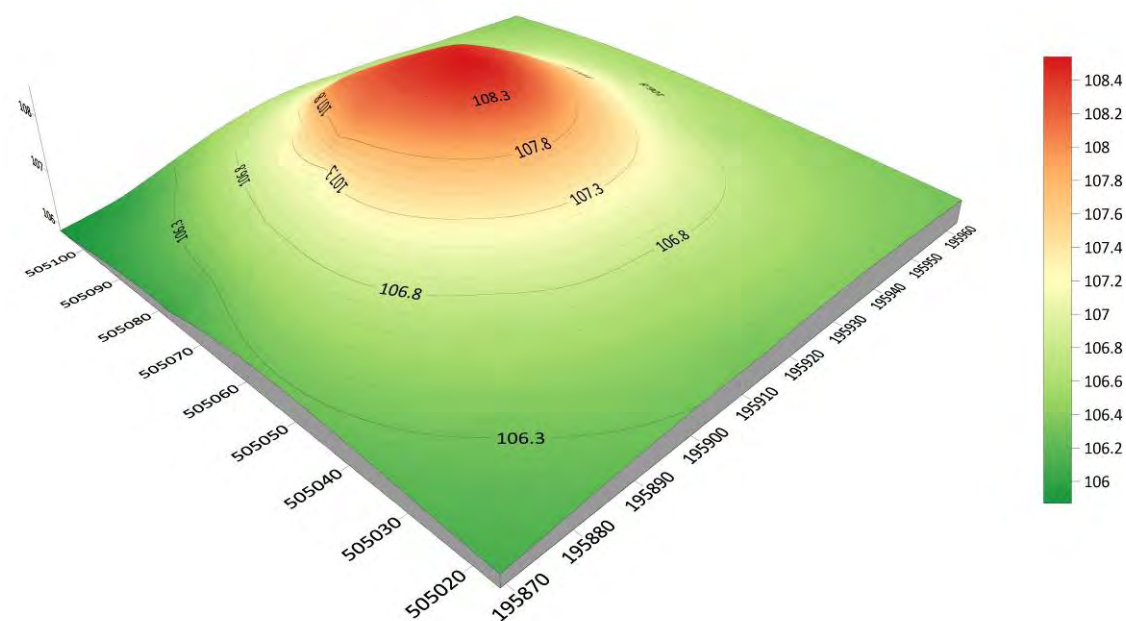
Vedere dinspre SV, 22.04.2024

Indicativ	M1 Bărăteaz
Toponim	-
Denumirea RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	21.072696, 45.977875
U.A.T.	Satchinez
Localitate	Bărăteaz
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Puternic aplatizată. Pe partea de nord, movila este suprapusă de un drum agricol de pământ, drum perpendicular pe DJ 692.
Dimensiuni	Diametru – 70 m; Înălțime – 1,7 m
Situri asociate	-
Data verificare	21.03.2017, 05.05.2018, 05.03.2020

Profilul altimetric

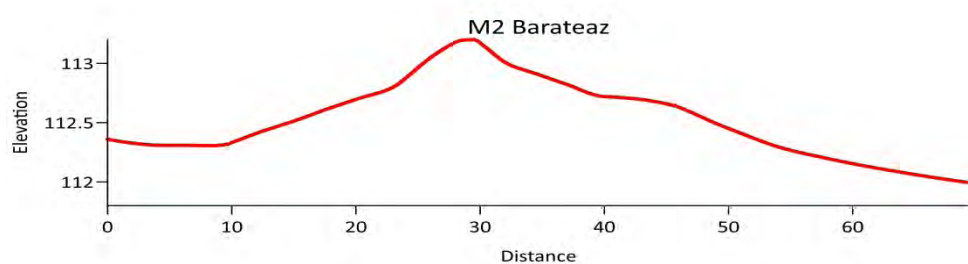

Modelul digital al terenului

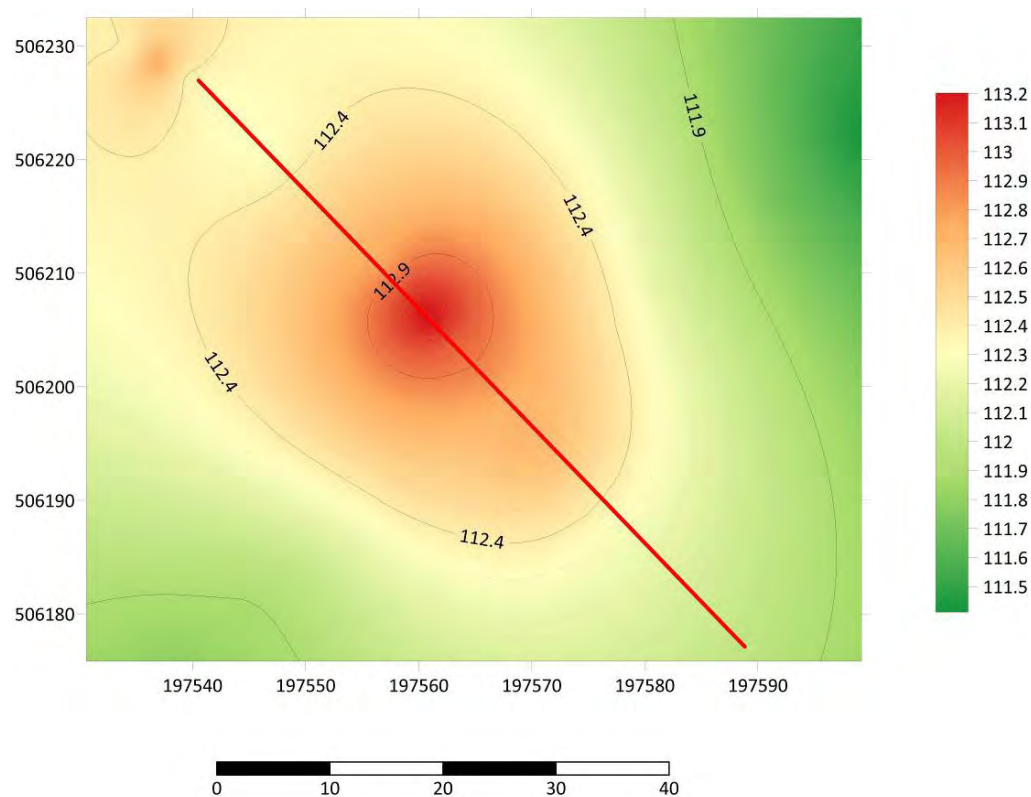

Vedere dinspre S, 05.05.2018

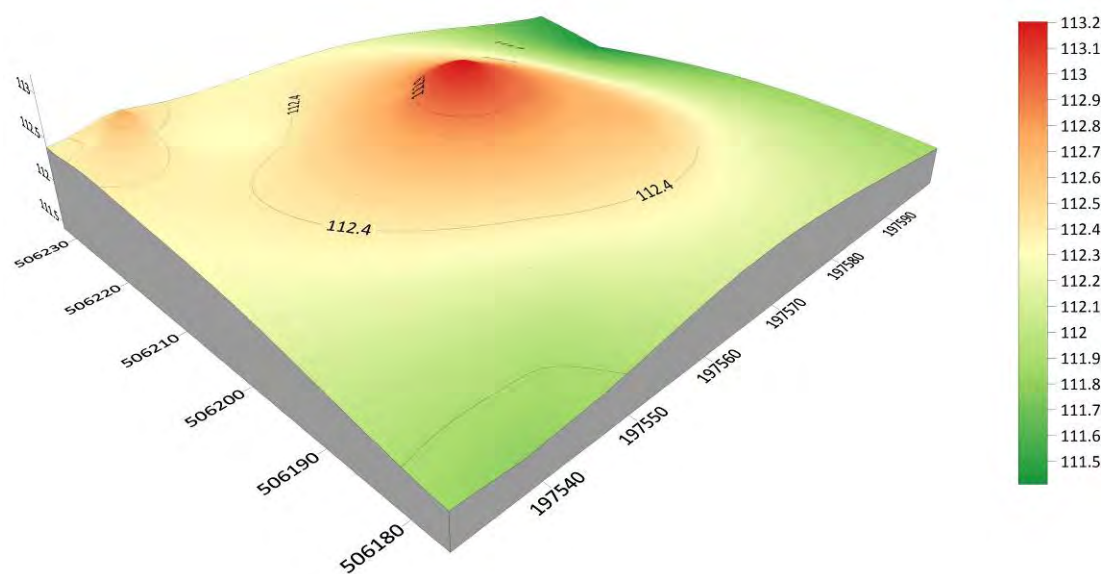
Indicativ	M2 Bărăteaz
Toponim	<i>Dealul Flămânzi</i>
Denumire RAN	
Cod RAN	-
Coordonate punct central	21.093243, 45.988707
U.A.T.	Satchinez
Localitate	Bărăteaz
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată. Doar zona centrală a movilei este necultivată. Sunt vizibile și urmele unei bioperturbări.
Dimensiuni	Diametru – 37 m; Înălțime – 0,3 m
Situri asociate	-
Data verificare	05.05.2018, 28.04.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

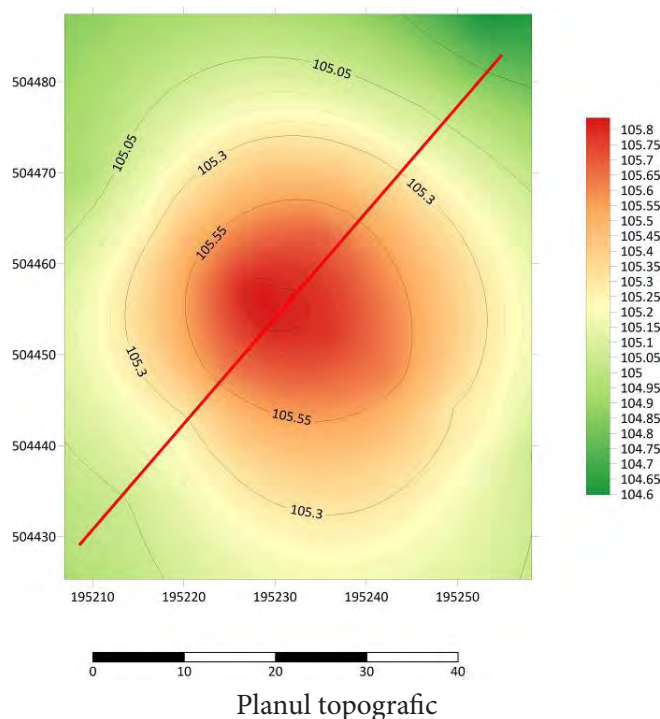
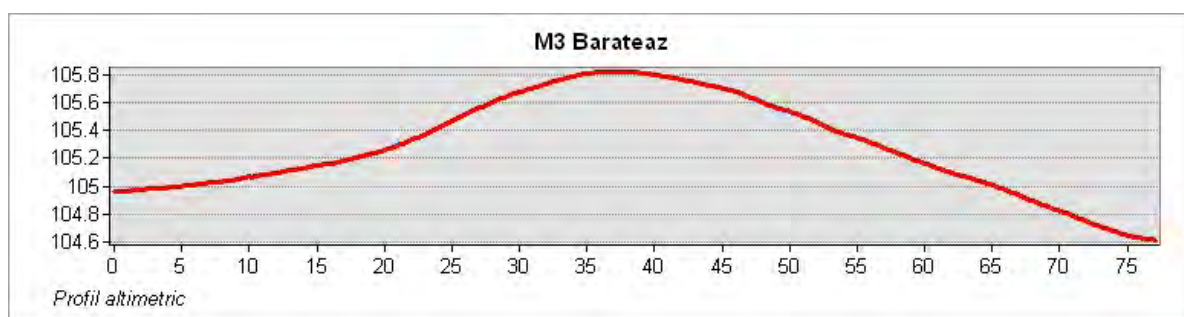

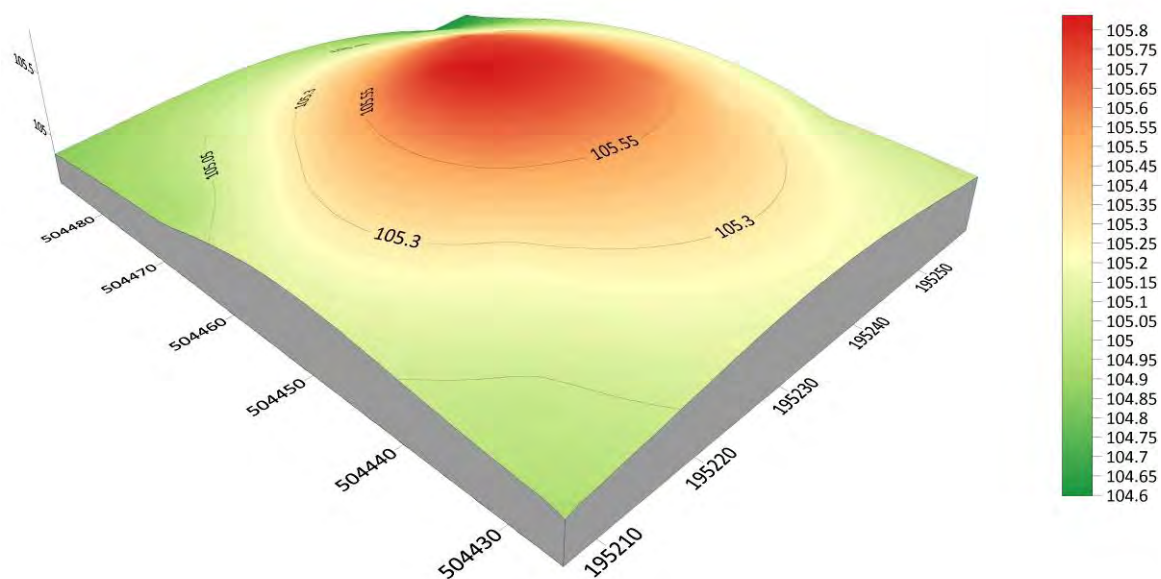
Modelul digital al terenului

Vedere dinspre E, 05.05.2018

Indicativ	M3 Bărăteaz
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	21.064218, 45.972033
U.A.T.	Satchinez
Localitate	Bărăteaz
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Foarte aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 47 m; Înălțime – 0,6 m
Situri asociate	La cca 45 m sud de movilă a fost identificat „Situl arheologic de la Bărăteaz – Obiectiv 1”, cod RAN 158546.02, sit multistratificat, cu materiale specifice epocii neolitice, epocii bronzului, epocii fierului (La Tène) și epocii post-romane (sec. III–IV A.D.). La 50 m spre nord se află movila de pământ M4 Bărăteaz.
Data verificare	05.05.2018, 05.03.2020

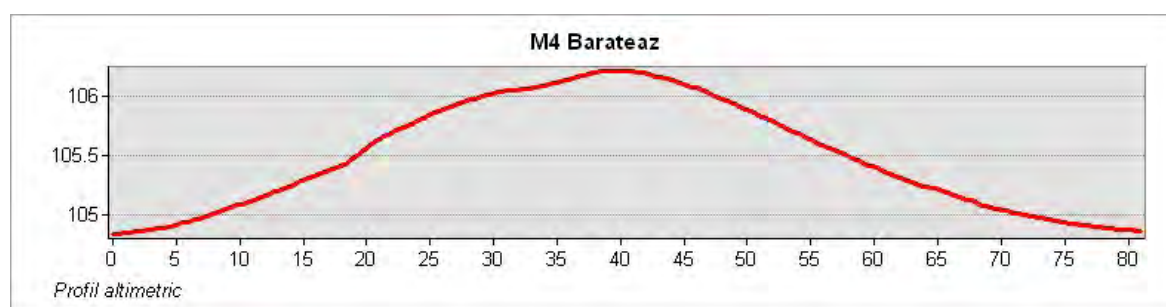

Modelul digital al terenului

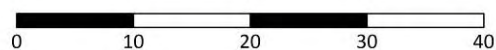
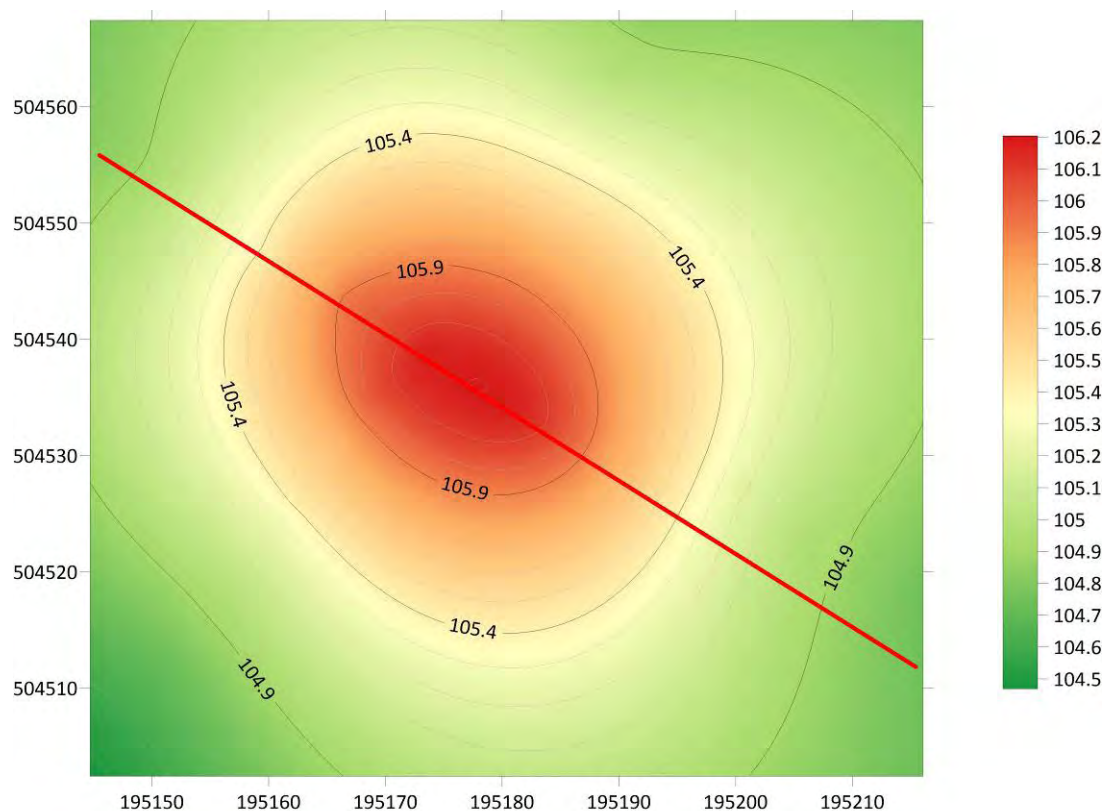

Vedere dinspre SV, 05.05.2018

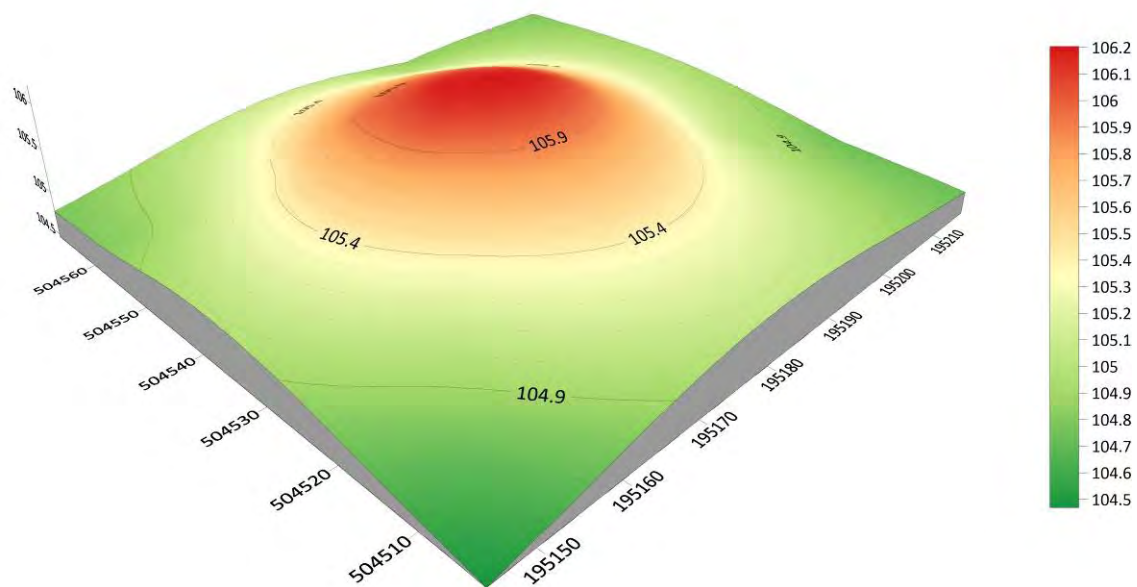
Indicativ	M4 Bărăteaz
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	21.063423, 45.972761
U.A.T.	Satchinez
Localitate	Bărăteaz
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 60 m; Înălțime – 1,1 m
Situri asociate	La 50 m sud se află movila de pământ M3 Bărăteaz.
Data verificare	05.05.2018, 05.03.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

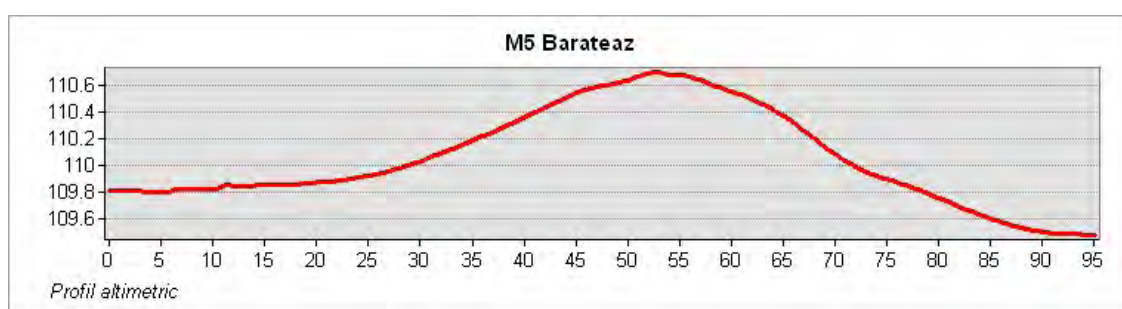

Modelul digital al terenului

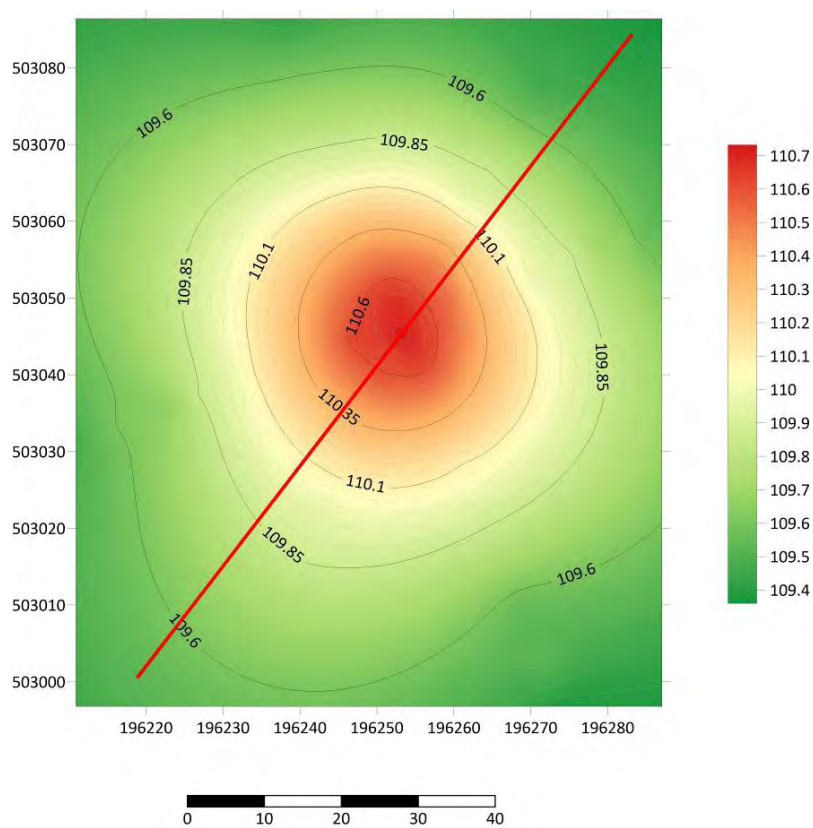

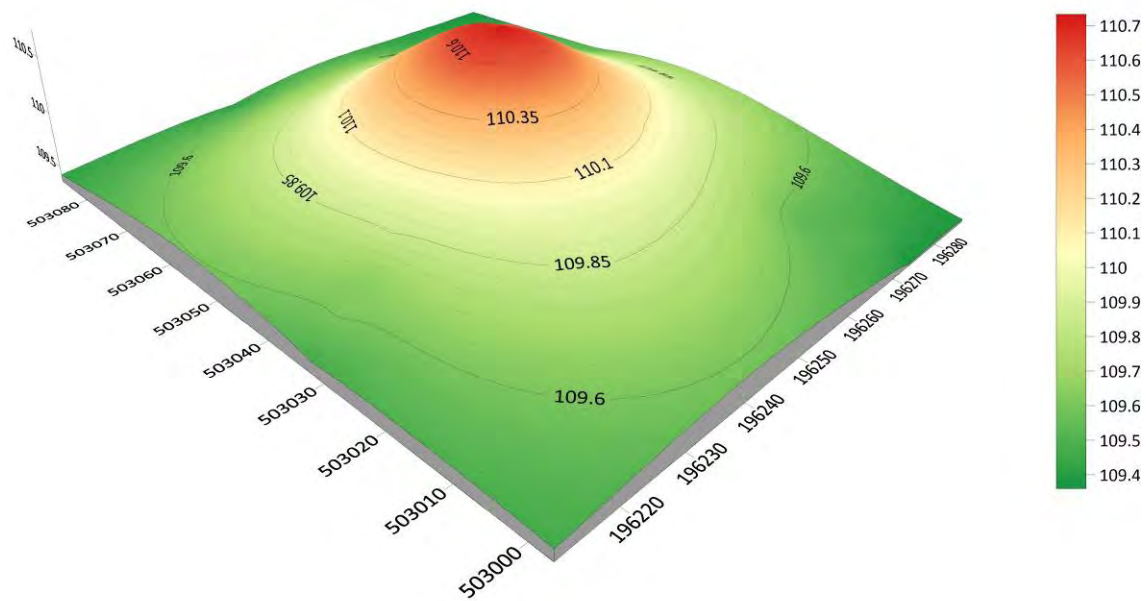
Vedere dinspre S, 05.05.2018

Indicativ	M5 Bărăteaz
Toponim	-
Denumire RAN	
Cod RAN	-
Coordonate punct central	21.078299, 45.959829
U.A.T.	Satchinez
Localitate	Bărăteaz
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 51 m; Înălțime – 0,9 m
Situri asociate	-
Data verificare	05.05.2018, 20.02.2021

Profilul altimetric

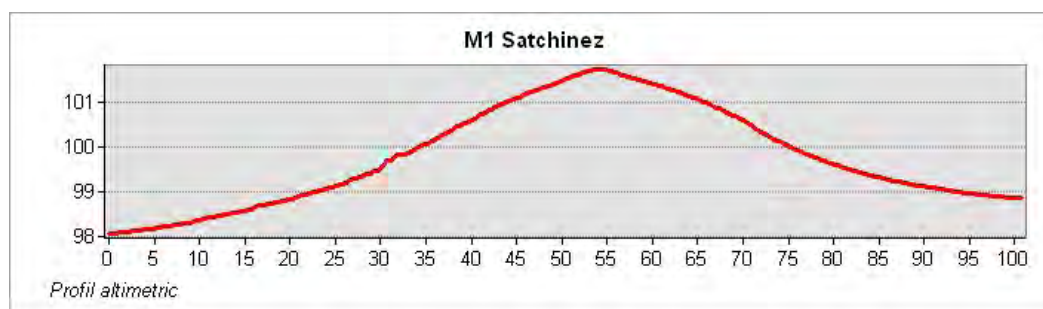

Modelul digital al terenului

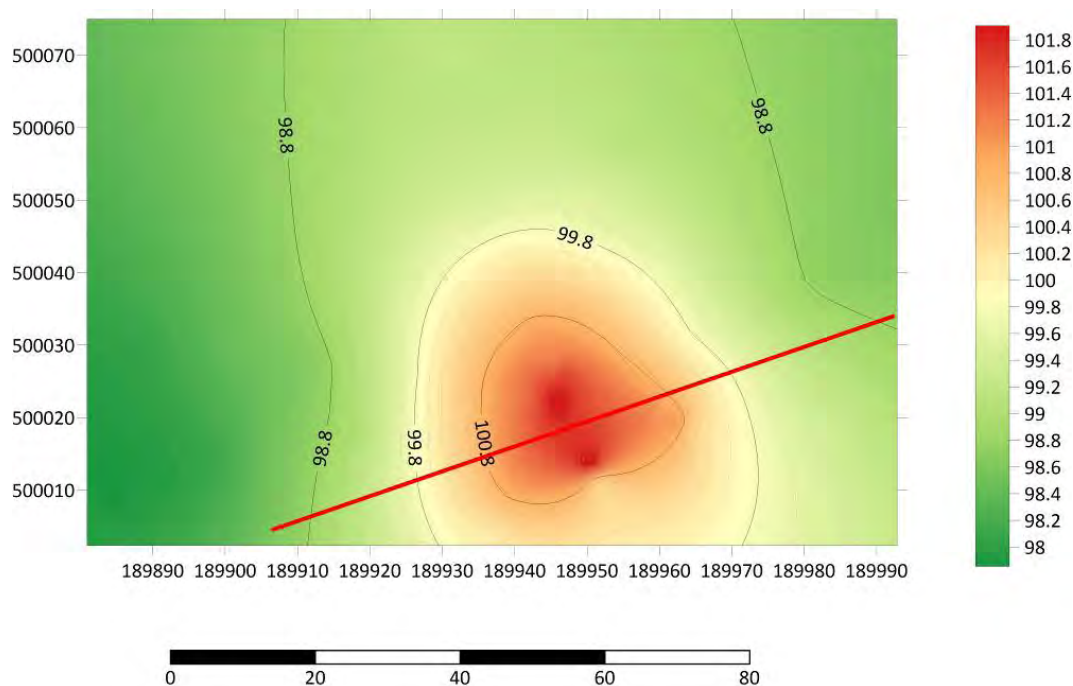

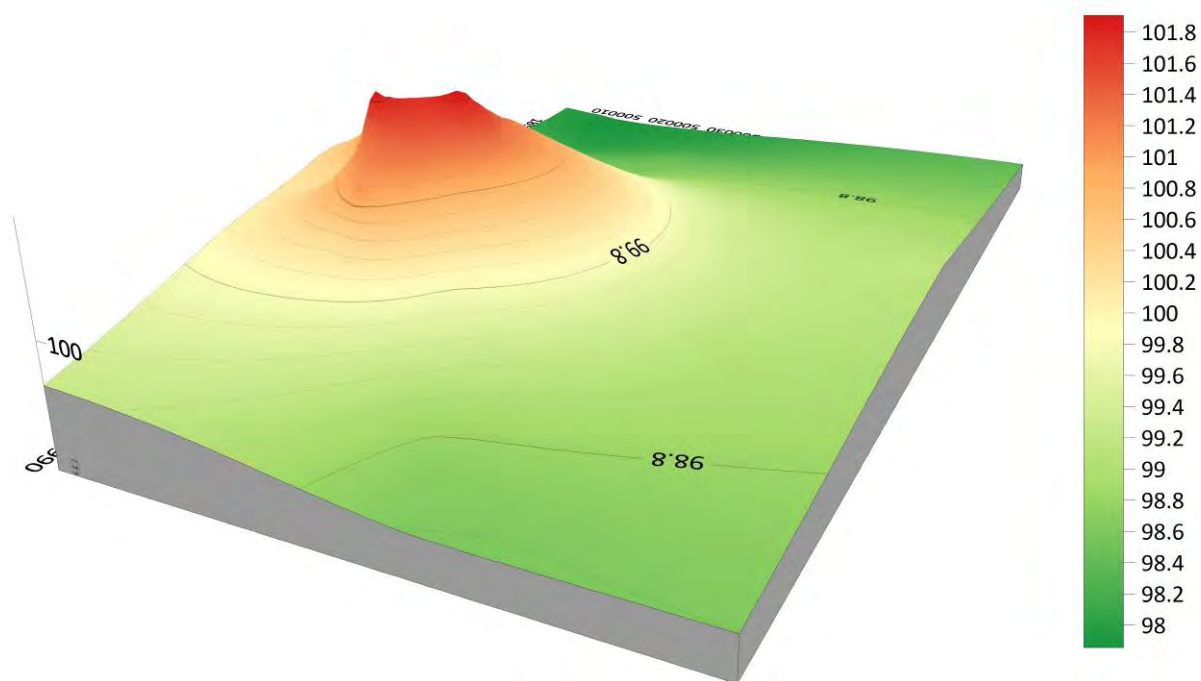
Vedere dinspre S, 05.05.2018

Indicativ	M1 Satchinez
Toponim	<i>Unka Mare, Unca Mare, La Gomilă</i>
Denumire RAN	Movilele de epocă necunoscută de la Satchinez
Cod RAN	158537.13
Coordonate punct central	20.999009, 45.929878
U.A.T.	Satchinez
Localitate	Satchinez
Destinație teren	Parțial în circuitul agricol, parțial distrusă de DJ 693
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	În jumătatea neafectată sunt amplasați 3 stâlpi de curent electric, dintre care unul este scos din uz. Prezintă în partea superioară o bornă topografică.
Dimensiuni	Diametru – 42 m; Înălțime – 2,1 m
Situri asociate	-
Data verificare	30.04.2018, 20.02.2021
Observații	În RAN, la codul 158537.13 sunt înregistrate 3 movile în baza informațiilor lui Medeleț, Bugilan 1987, p. 161. În urma verificărilor pe teren, a fost identificată doar o singură movilă la vest de sat. Movila a fost sondată de I. Mi-loia în 1929, dar, întrucât nu a găsit urme de cultură materială, a conchis că este o movilă naturală, utilizată ca punct de semnalizare.

Profilul altimetric

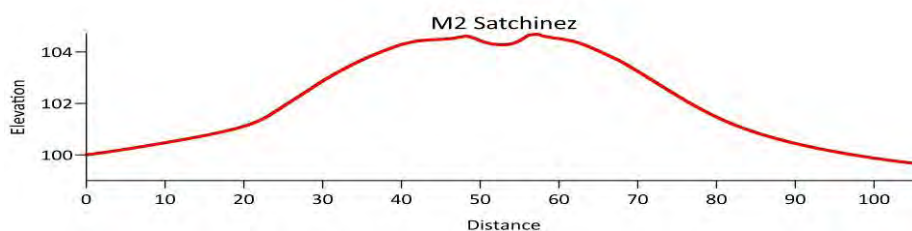

Modelul digital al terenului

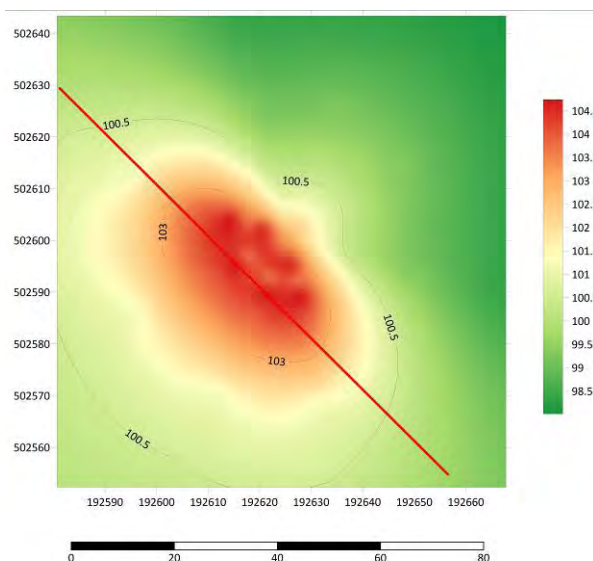

Vedere dinspre V, 30.04.2018

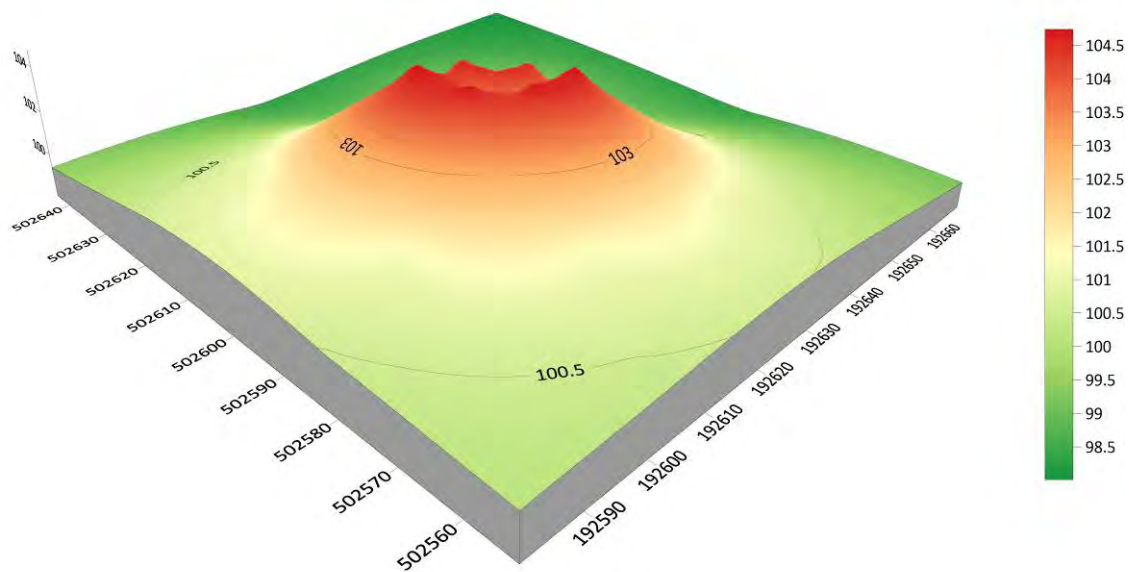
Indicativ	M2 Satchinez
Toponim	<i>Schaturunka</i>
Denumire RAN	Movila de epocă necunoscută de la Satchinez – <i>Sixău</i>
Cod RAN	158537.14
Coordonate punct central	21.031892, 45.954223
U.A.T.	Satchinez
Localitate	Satchinez
Destinație teren	Nu este în uz agricol, fiind acoperită cu vegetație mărunță și arboricolă.
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Prezintă în centru urmele unei secțiuni pe direcția N-NE-S-SE. La Medeleț, Bugilan 1987 apare informația conform căreia movila ar fi fost afectată de săpături clandestine efectuate în 1976, cu utilaje mecanizate ale schelei petroliere Șandra. Prezintă gropi antropice de împrumut lut pe partea de nord, care afectează an de an baza movilei. Este traversată de un drum agricol, la baza movilei, pe latura vestică.
Dimensiuni	Diametru – 65 m; Înălțime – 3 m
Situri asociate	La cca 60 m vest de movilă au fost identificate la suprafața solului numeroase fragmente de cărămidă, ceea ce indică urmele unei construcții. Pe Planurile Directoare de Tragere este menționată în acest loc „ <i>Odaia lui Reiter – Casă</i> ”. La cca 123 m N-NV de movilă se află o zonă cu puține fragmente ceramice preistorice – Obiectiv 3 Satchinez.
Data verificare	05.05.2018, 09.03.2019, 26.02.2020, 27.02.2021
Observații	Toponimul corect ar fi <i>Sicsău</i> , de la Pârâul Sicsău care apare pe Harta topografică militară (1975).

Profilul altimetric

Planul topografic

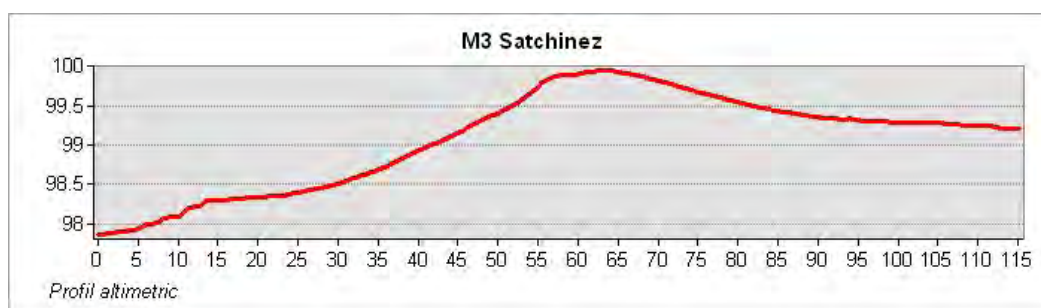

Modelul digital al terenului

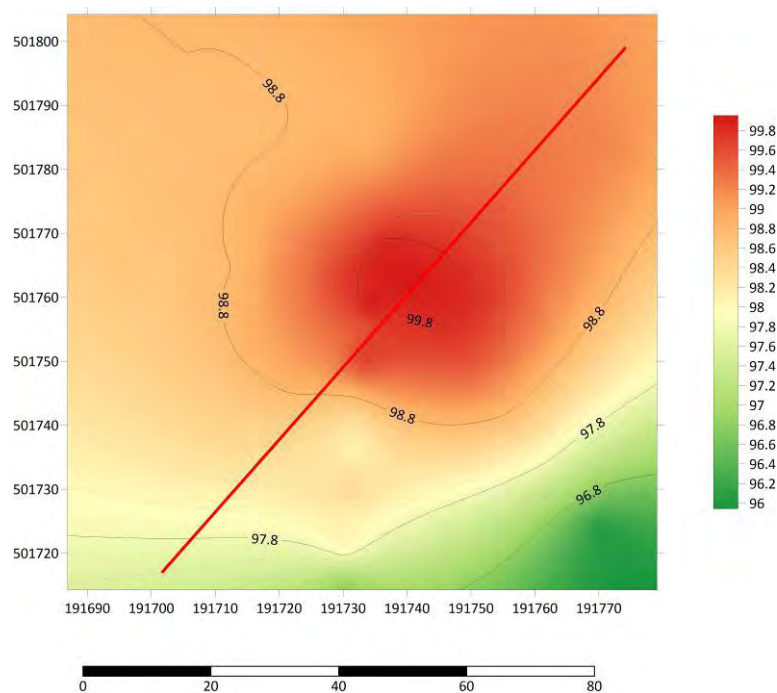

Vedere dinspre N-NE, 09.03.2019

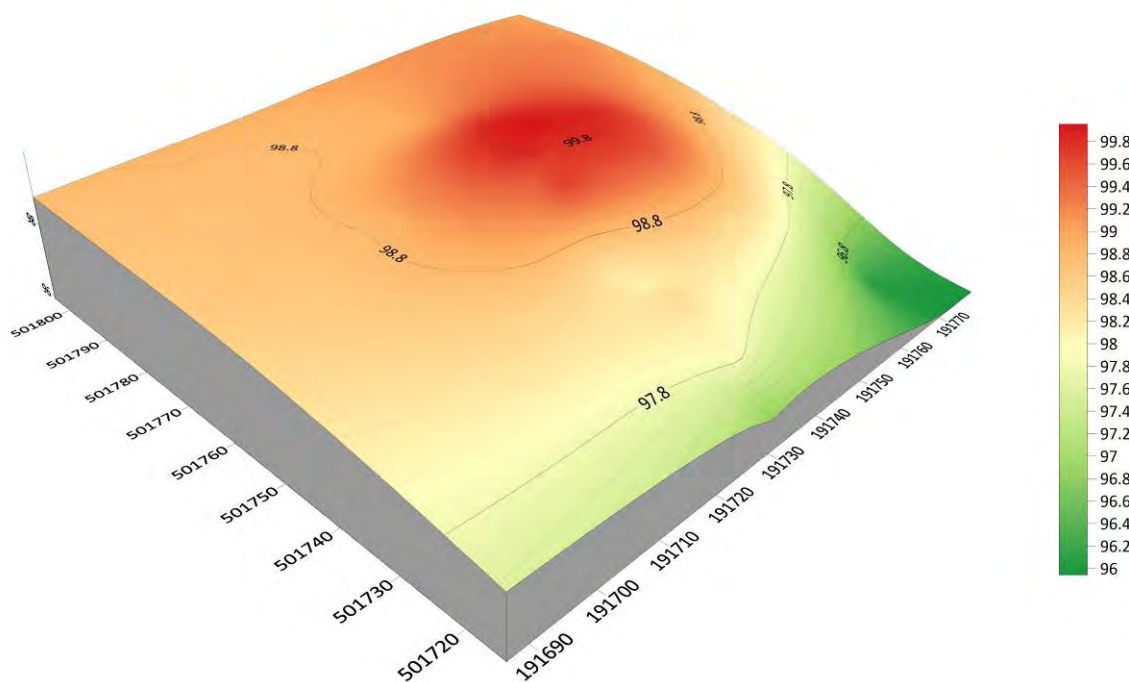
Indicativ	M3 Satchinez
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	21.020954, 45.946279
U.A.T.	Satchinez
Localitate	Satchinez
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Foarte aplatizată. Peste movilă, prin mijloc, trece un drum agricol de pă-mânt. În partea de S-SV, movila a fost afectată de o construcție din beton. Pe Harta topografică militară din 1975, în această zonă apar edificate niște grajduri. În prezent, din acestea se mai păstrează doar fundațiile.
Dimensiuni	Diametru – 40 m; Înălțime – 0,5 m
Situri asociate	În imediata ei apropiere, pe latura de nord și de est a fost identificat situl arheologic „Așezarea postromană de la Satchinez – <i>Obiectiv 17</i> ”, cod RAN 158537.29.
Data verificare	05.05.2018, 26.02.2020, 27.02.2021

Profilul altimetric

Planul topografic

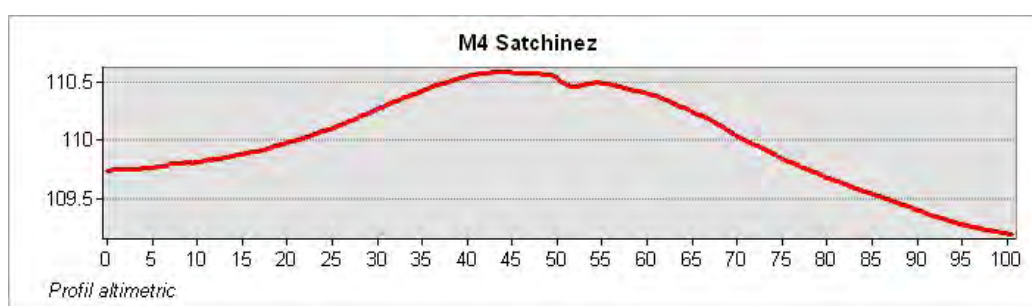

Modelul digital al terenului

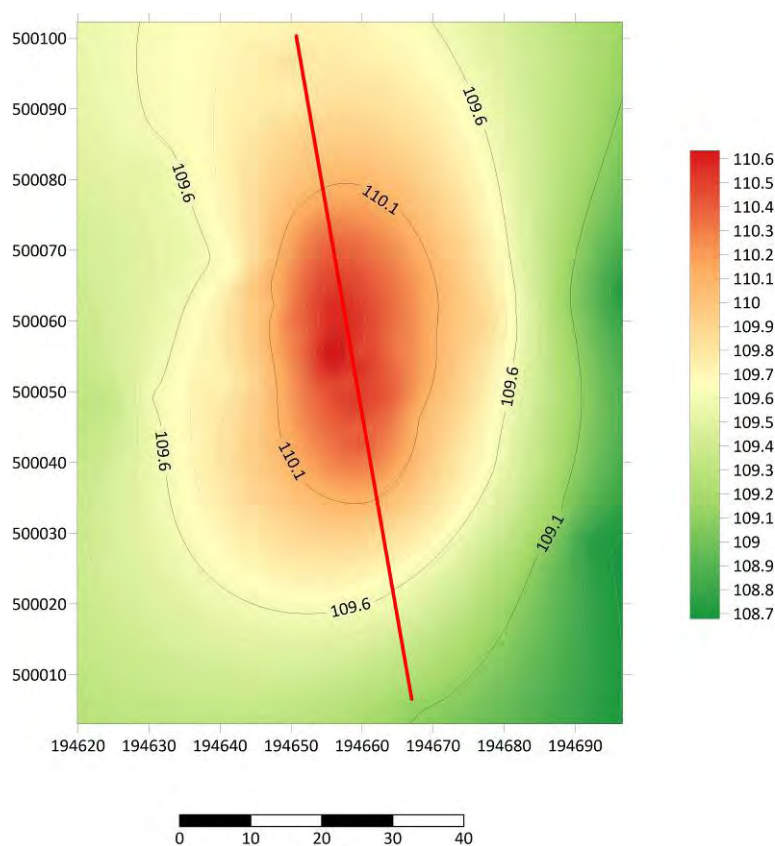

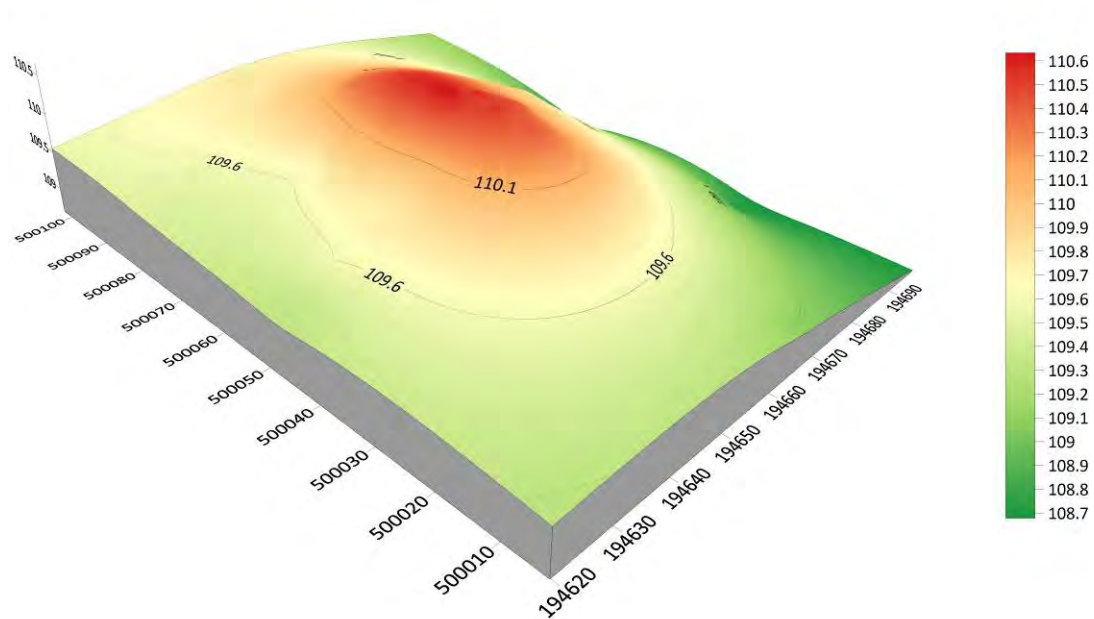
Vedere dinspre V, 05.05.2018

Indicativ	M4 Satchinez
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	21.059256, 45.932248
U.A.T.	Satchinez
Localitate	Satchinez
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată. În partea SE a movilei, dar în afara perimetrului ei, se află o sondă petrolieră (Sonda 684 Calacea – Parc 1 Calacea).
Dimensiuni	Diametru – 63 m; Înălțime – 0,8 m
Situri asociate	-
Data verificare	11.04.2018, 26.02.2020, 20.02.2021

Profilul altimetric

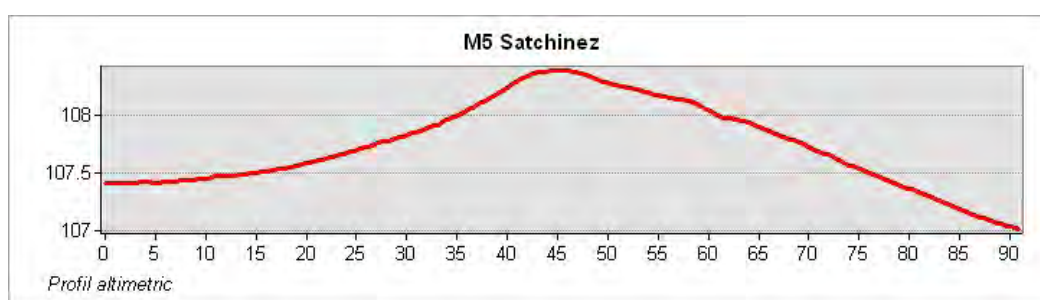

Modelul digital al terenului

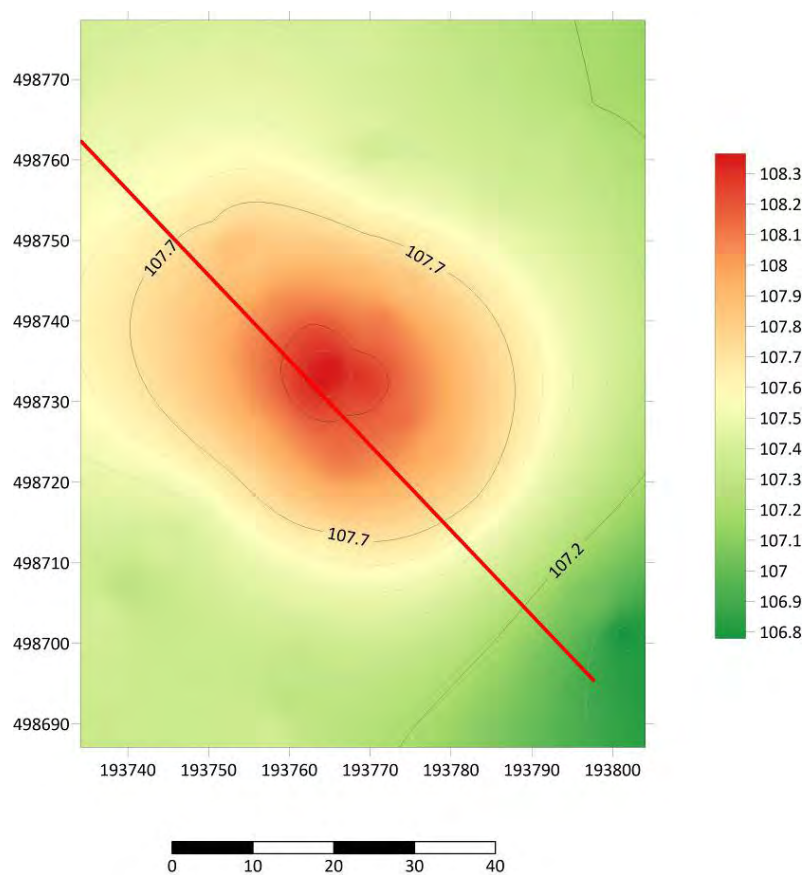

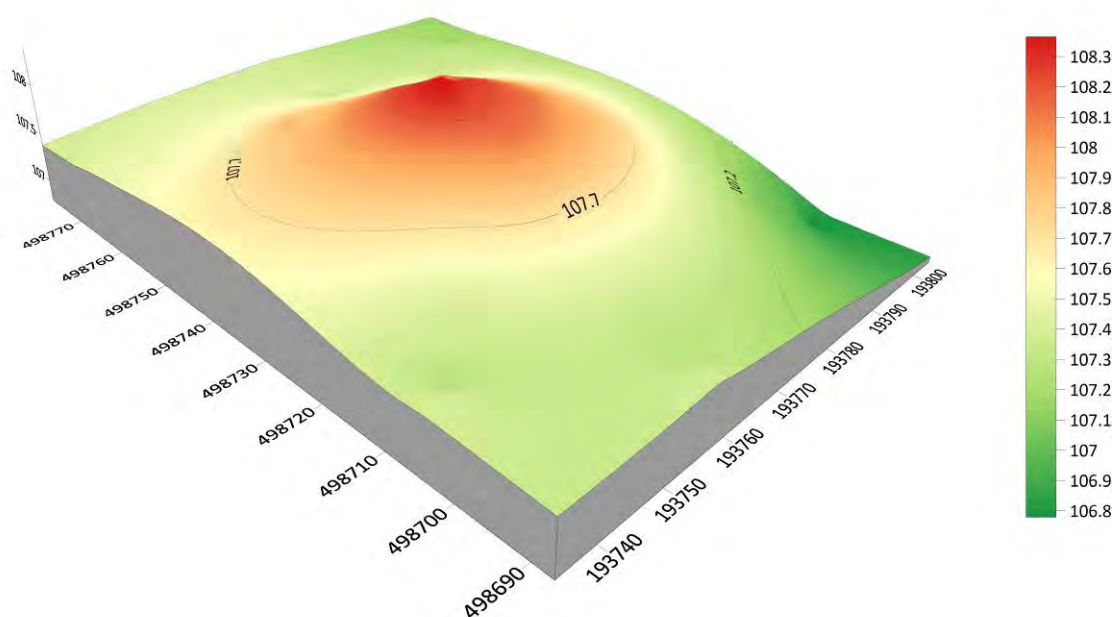
Vedere dinspre NE, 26.02.2020

Indicativ	M5 Satchinez
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	21.049046, 45.920002
U.A.T.	Satchinez
Localitate	Satchinez
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 51 m; Înălțime – 0,9 m
Situri asociate	-
Data verificare	09.02.2020, 26.02.2020, 20.02.2021

Profilul altimetric

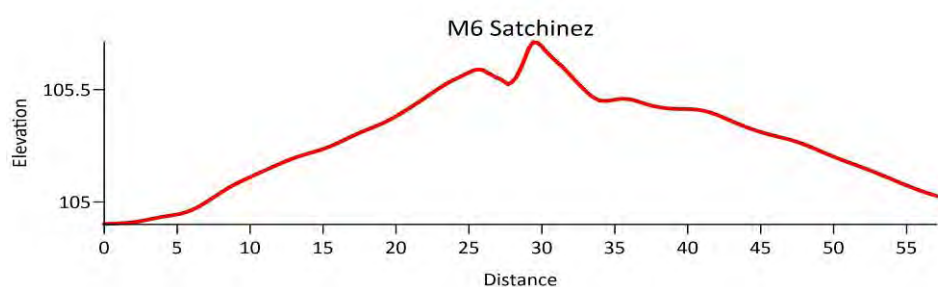

Modelul digital al terenului

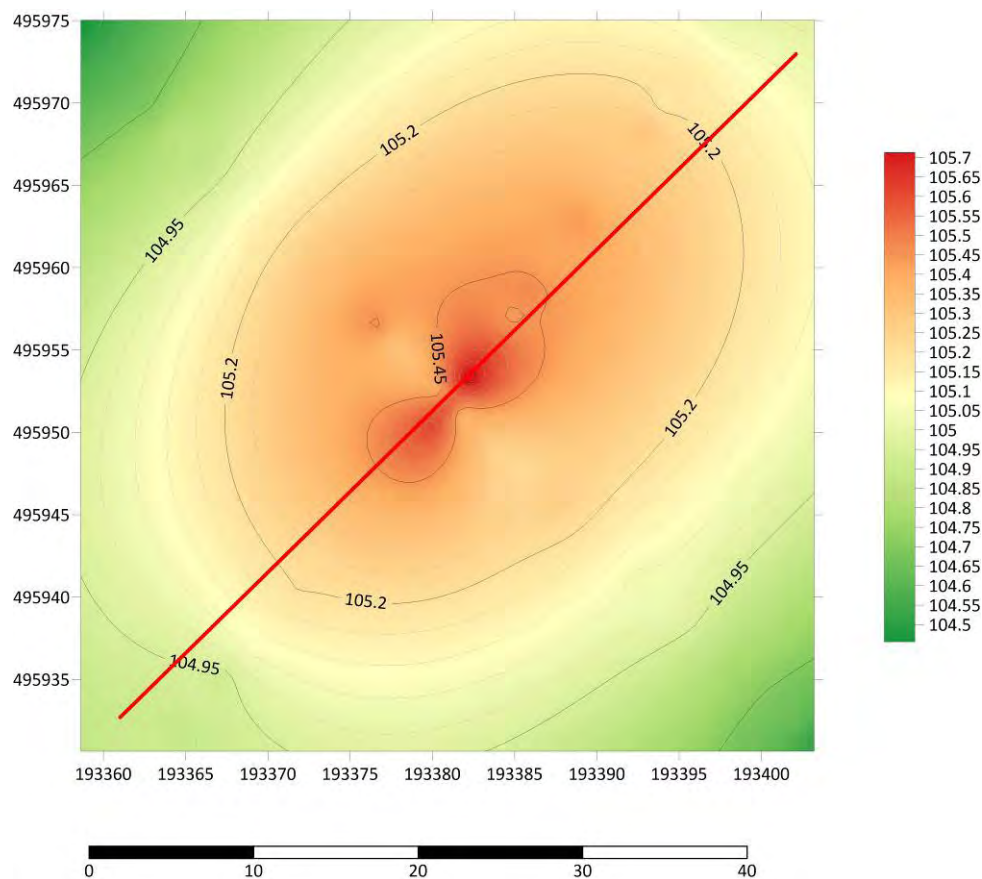

Vedere dinspre N, 09.02.2020

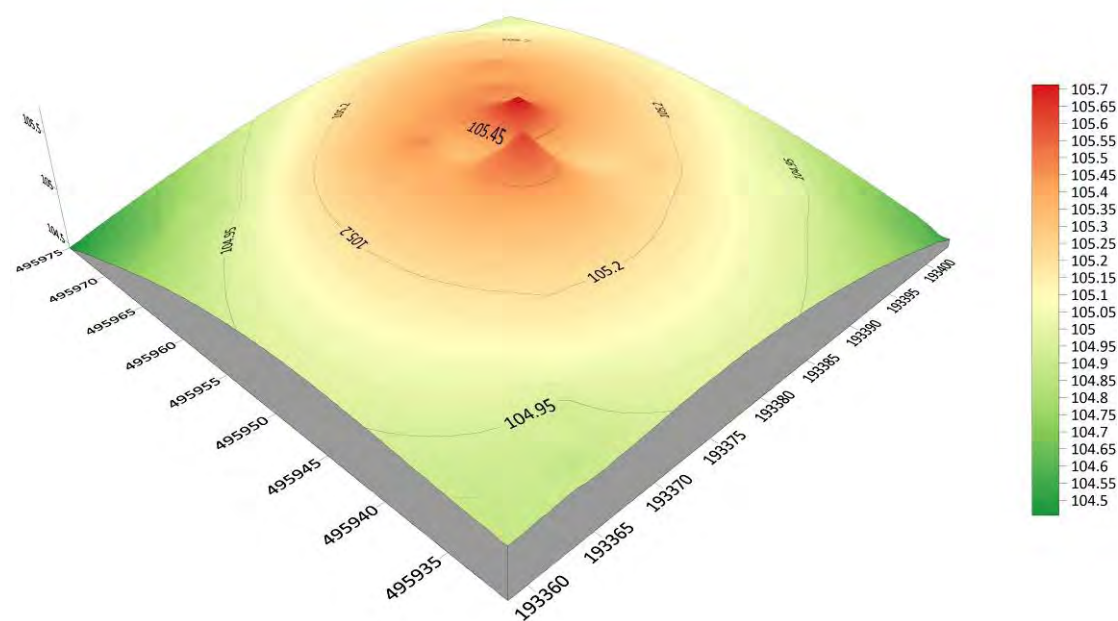
Indicativ	M6 Satchinez
Toponim	<i>Unkitza Lupi, Valea Neamțului</i>
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	21.045844, 45.894819
U.A.T.	Satchinez
Localitate	Satchinez
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată. Afectată de o bioperturbare
Dimensiuni	Diametru – 44 m; Înălțime – 0,4 m
Situri asociate	Nu au fost identificate situri asociate.
Data verificare	01.03.2020, 05.03.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

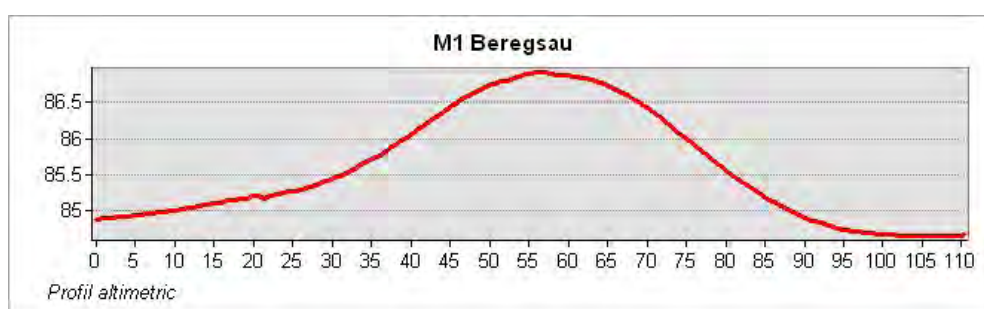

Modelul digital al terenului

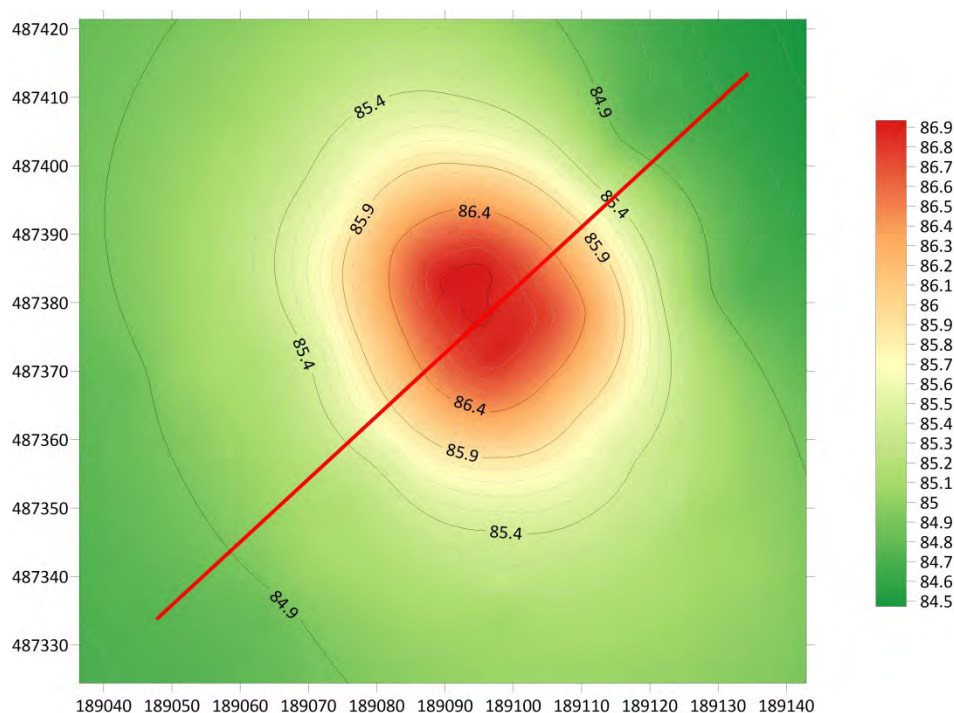

Vedere dinspre N, 01.03.2020

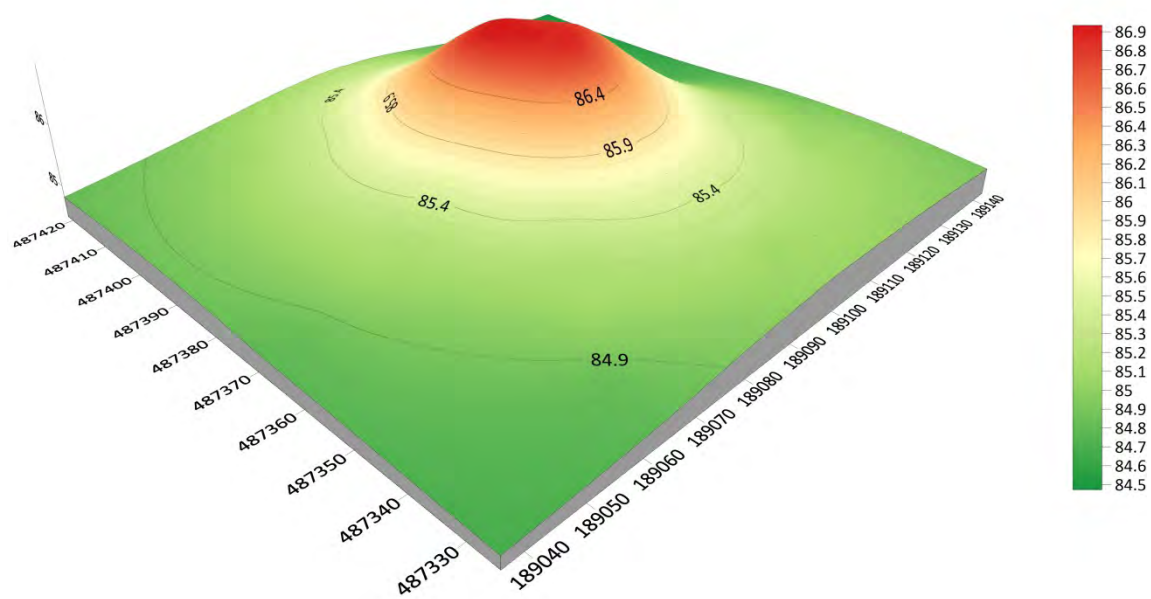
Indicativ	M1 Beregsău Mare
Toponim	<i>Kaiser Hügel, Movila Împăratului</i>
Denumire RAN	Descoperirea funerară de la Becicherecu Mic – <i>Movila Împăratului</i>
Cod RAN	155779.02
Coordonate punct central	20.996286, 45.81588
U.A.T.	Săcălaz
Localitate	Beregsău Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Puternic aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 73 m; Înălțime – 1,5 m
Situri asociate	Nu au fost identificate situri asociate.
Data verificare	07.11.2020

Profil altimetric

Planul topografic

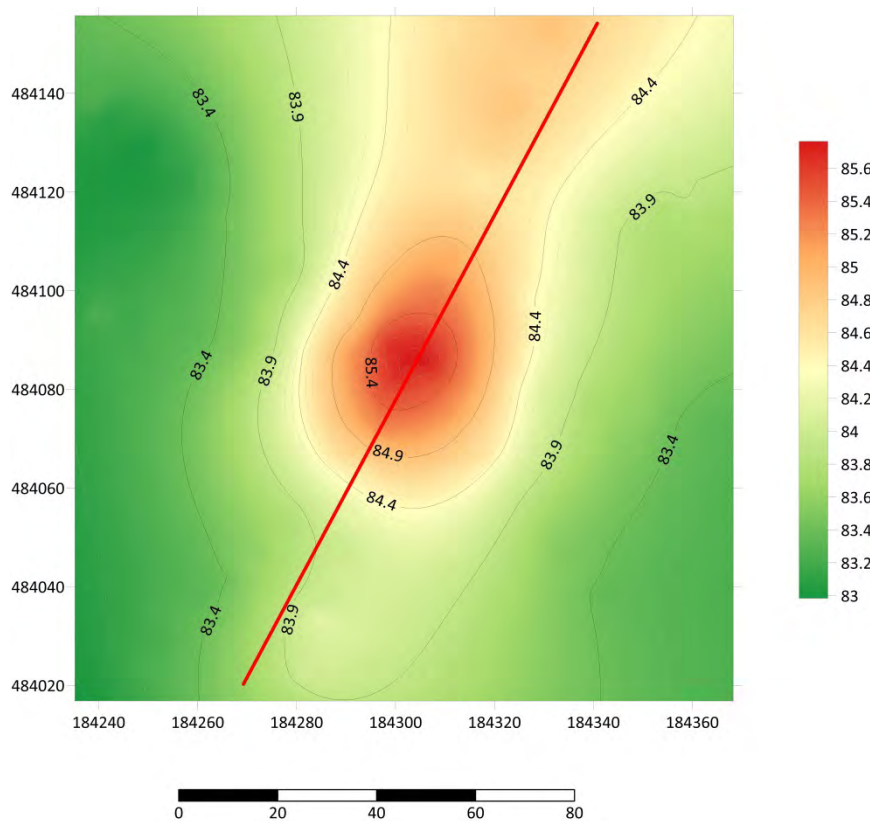
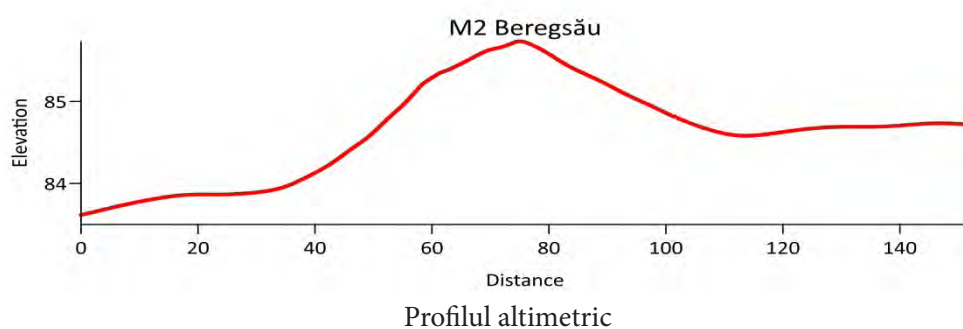

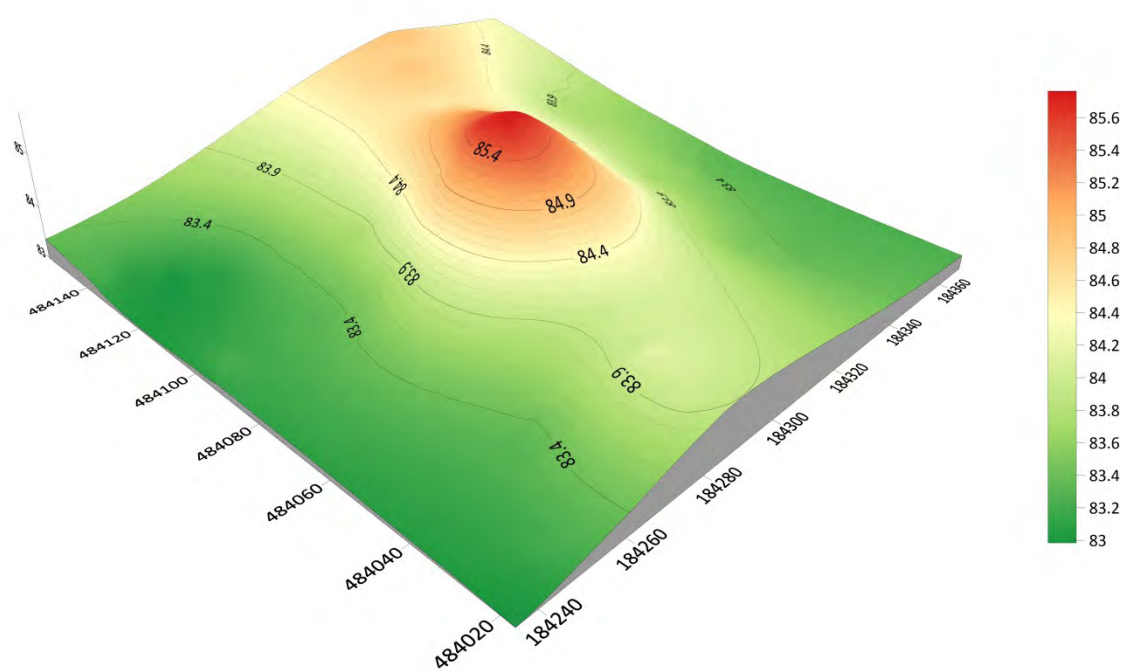
Modelul digital al terenului

Vedere dinspre SE, 07.11.2020

Indicativ	M2 Beregsău Mare
Toponim	<i>Dicker Hügel, Movila Diker</i>
Denumire RAN	Movila de epocă necunoscută de la Beregsău Mic
Cod RAN	158591.01
Coordonate punct central	20.936913, 45.78415
U.A.T.	Săcălaz
Localitate	Beregsău Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată de lucrările agricole. Prezintă urme de material de construcție în zona centrală.
Dimensiuni	Diametru – 55 m; Înălțime – 0,9 m
Situri asociate	La cca 460 m est a fost identificat un perimetru cu puține fragmente ceramice preistorice – <i>Obiectiv 1 Beregsău Mare</i> .
Data verificare	06.05.2018, 03.02.2021

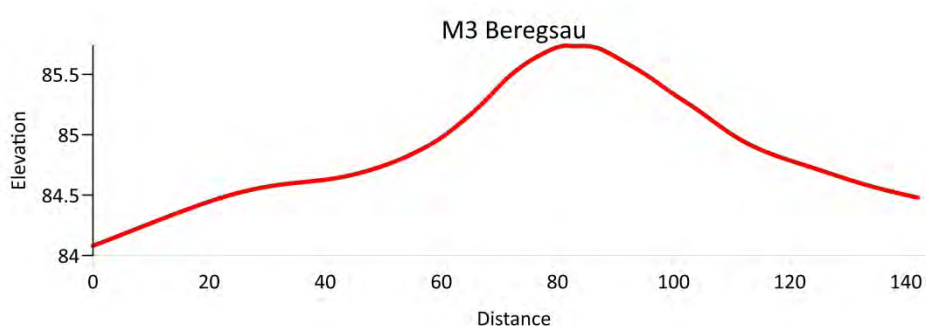

Modelul digital al terenului

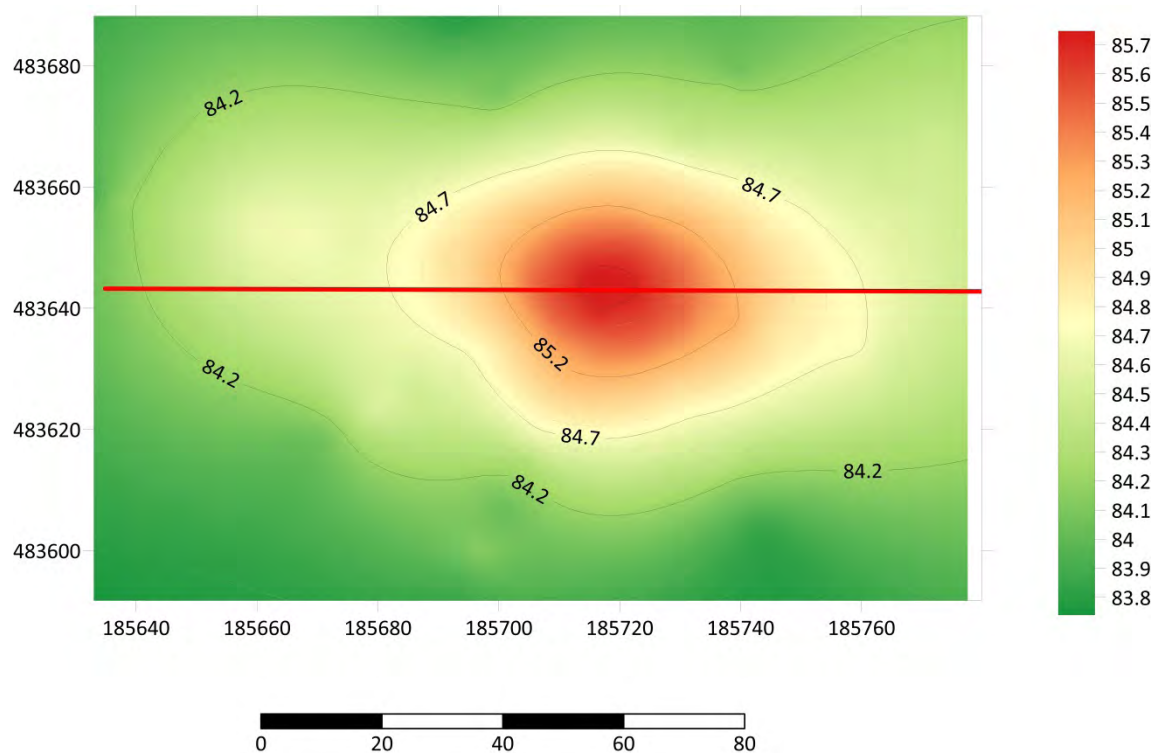

Vedere dinspre SE, 06.05.2018

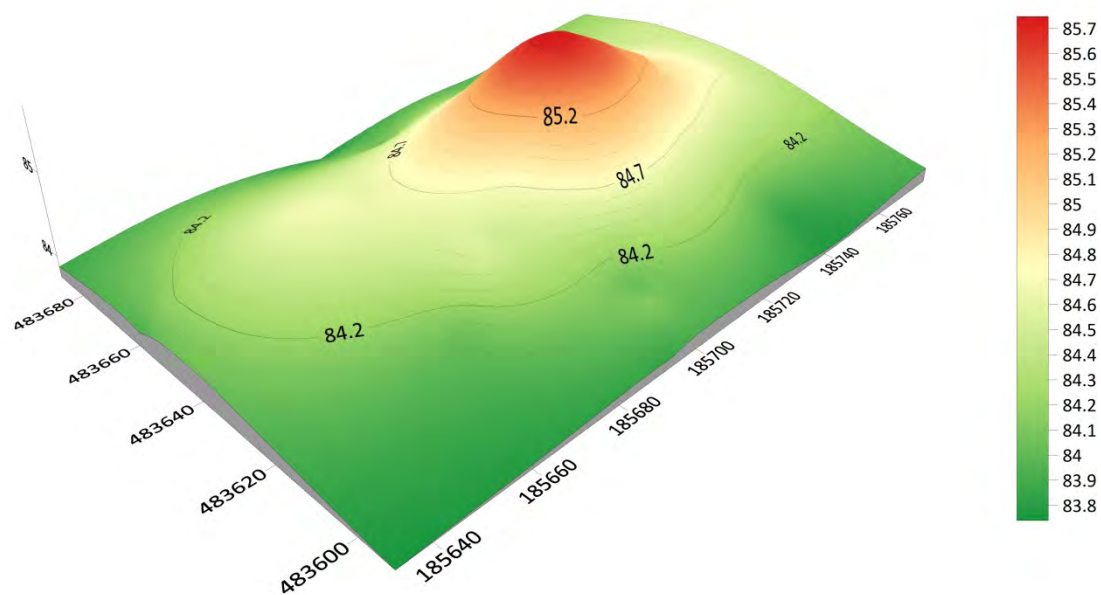
Indicativ	M3 Beregsău Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.955302, 45.780835
U.A.T.	Săcălaz
Localitate	Beregsău Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată de lucrările agricole
Dimensiuni	Diametru – 89 m; Înălțime – 1,2 m
Situri asociate	-
Data verificare	06.05.2018, 03.03.2021

Profilul altimetric

Planul topografic

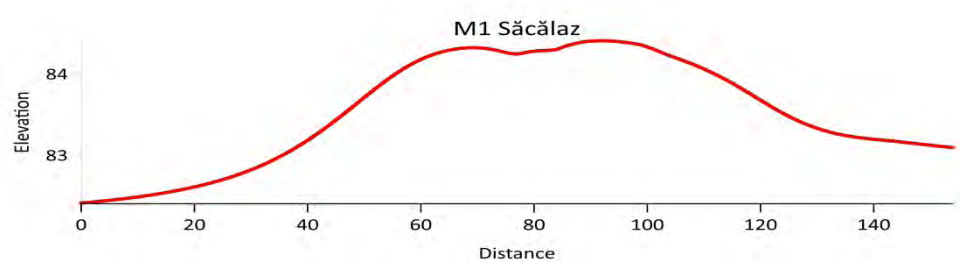

Modelul digital al terenului

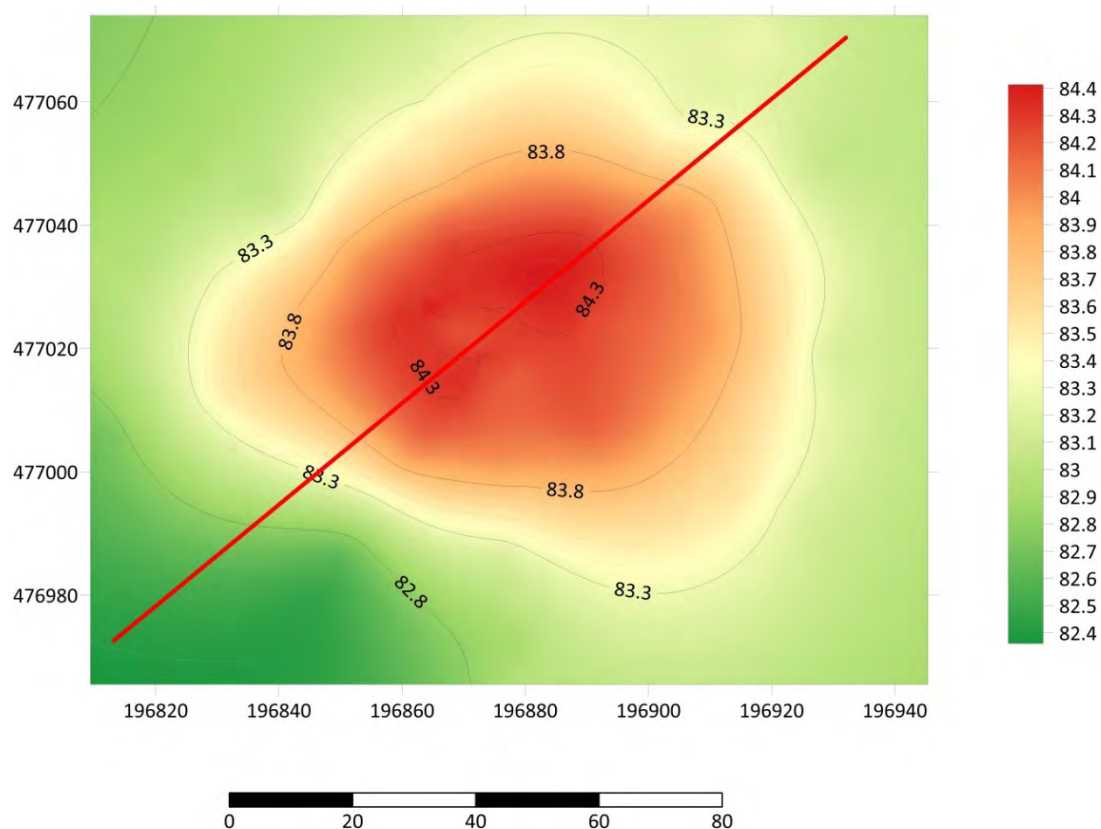

Vedere dinspre E, 06.05.2018

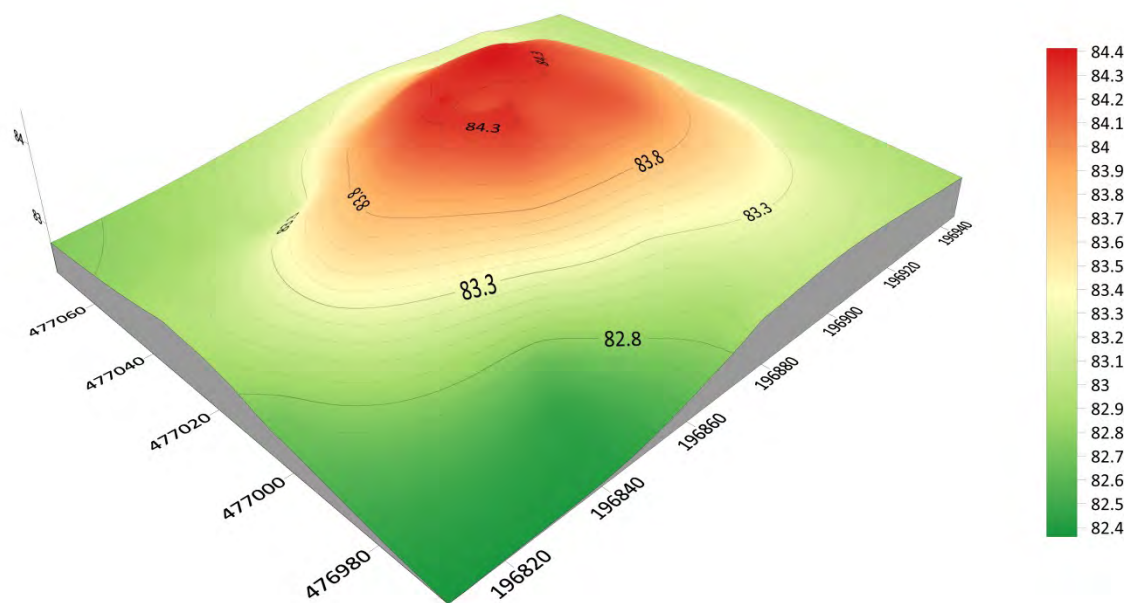
Indicativ	M1 Săcălaz
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	21.102705, 45.726375
U.A.T.	Săcălaz
Localitate	Săcălaz
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 88 m; Înălțime – 0,8 m
Situri asociate	-
Data verificare	04.03.2023

Profilul altimetric

Planul topografic

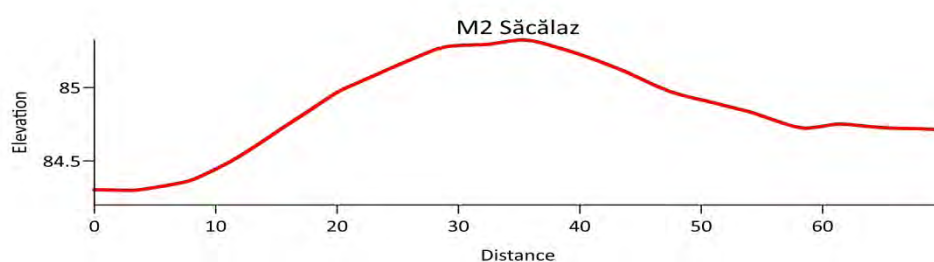

Modelul digital al terenului

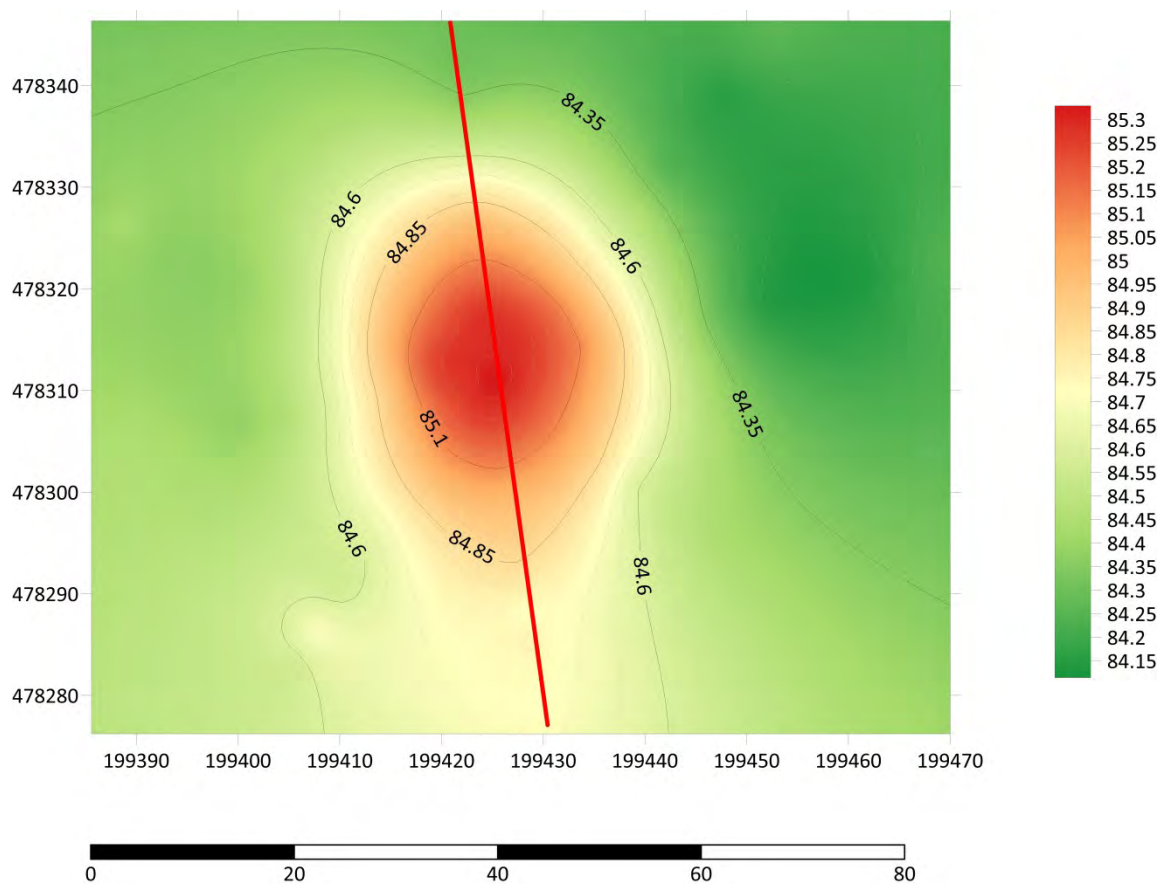

Vedere dinspre V-NV, 04.03.2023

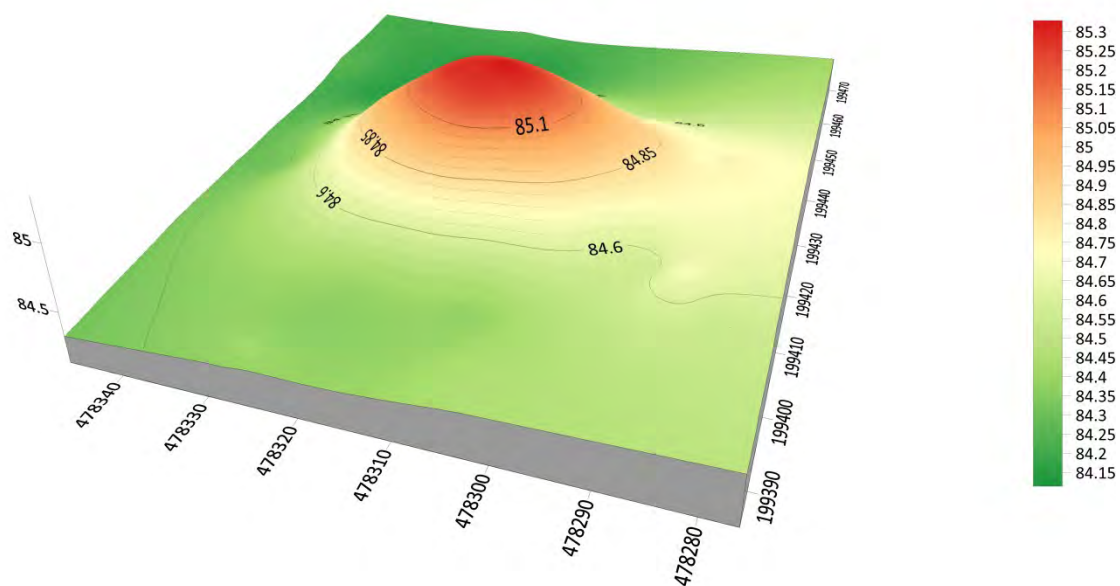
Indicativ	M2 Săcălaz
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	21.134642, 45.73902
U.A.T.	Timișoara
Localitate	Timișoara
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 40 m; Înălțime – 0,6 m
Situri asociate	-
Data verificare	31.03.2023

Profilul altimetric

Planul topografic

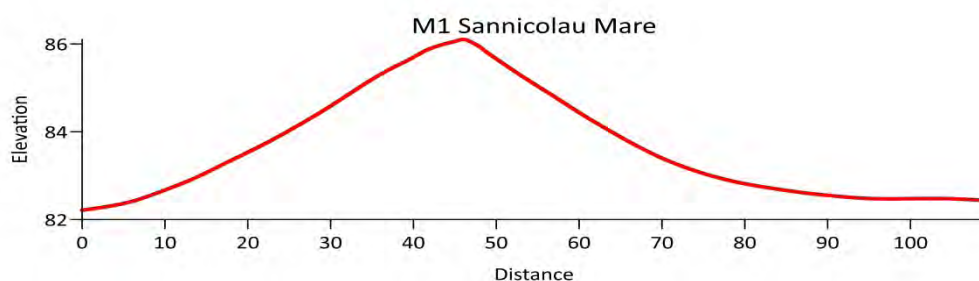

Modelul digital al terenului

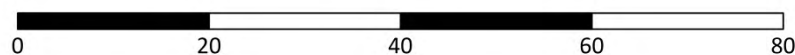
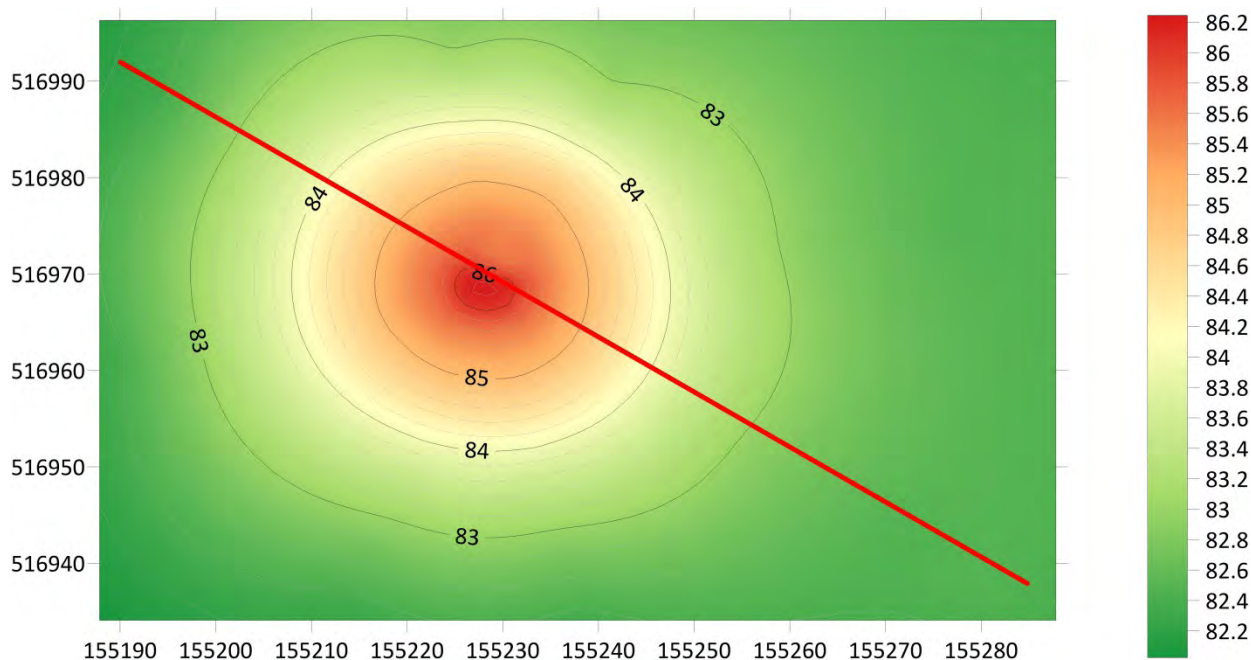

Vedere dinspre V-NV, 04.03.2023

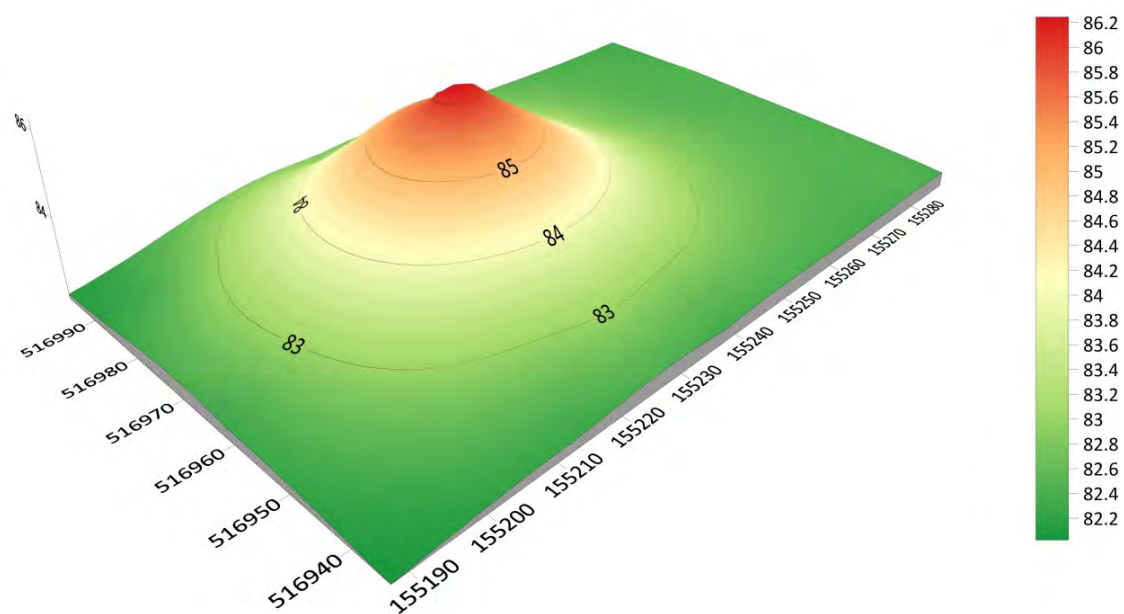
Indicativ	M1 Sânnicolau Mare
Toponim	<i>Hunka mare, Hunca Mare</i>
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.540079, 46.065452
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Aplatizată. Bornă topografică metalică (punct geodezic) în zona centrală a movilei. Au fost efectuate săpături arheologice de către G. Kislegý Nagy.
Dimensiuni	Diametru – 63 m; Înălțime – 3,1 m
Situri asociate	La cca 220 m N-NV de movilă se află un mic sit arheologic – <i>Sânnicolau Mare 24</i> , cu materiale ceramice preistorice.
Data verificare	19.09.2014, 14.03.2019, 20.05.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

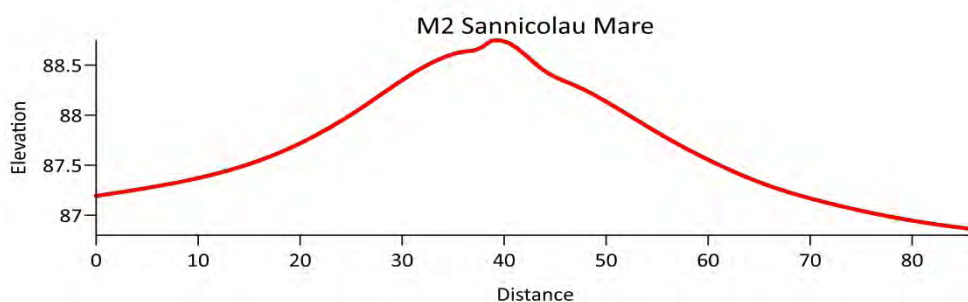

Modelul digital al terenului

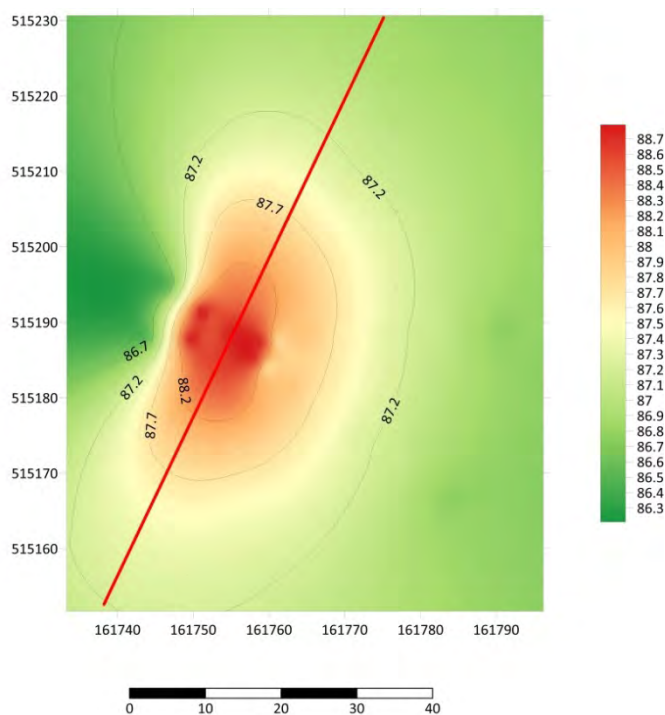

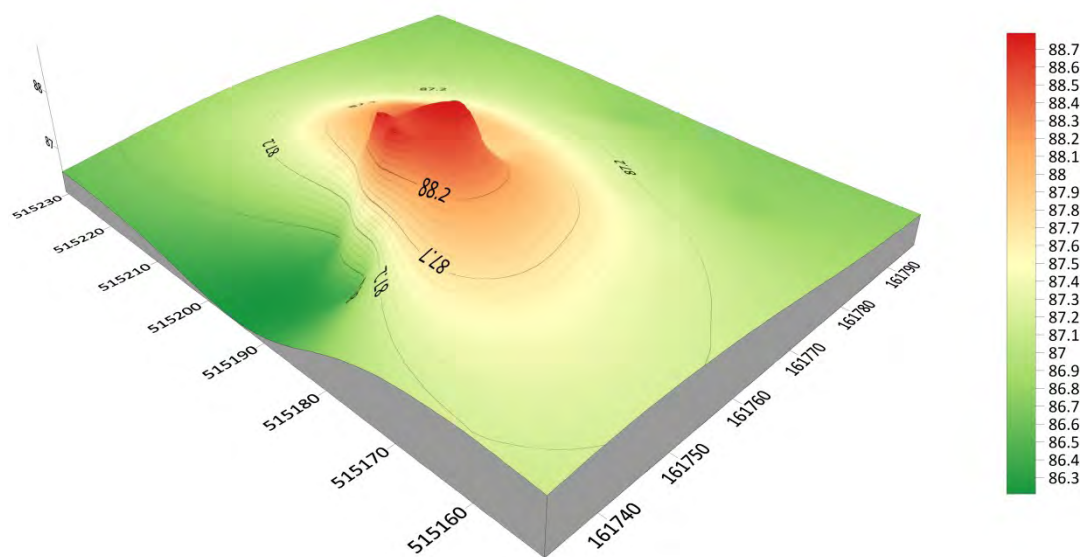
Vedere dinspre E, 14.03.2019

Indicativ	M2 Sânnicolau Mare
Toponim	<i>Odaia lupului</i>
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.625597, 46.052695
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată. Jumătatea vestică a fost distrusă de amenajarea drumului rutier. Bornă topografică metalică (punct geodezic) în jumătatea estică a movilei
Dimensiuni	Diametru – 51 m; Înălțime – 1,4 m
Situri asociate	La cca 50 m V-NV de movilă se află „Situl arheologic de la Sânnicolau Mare – <i>Odaia Lupului Vest</i> ”, cod RAN 155537.22, iar la 65 m sud se află situl arheologic Sânnicolau Mare – <i>Obiectiv 4</i> .
Data verificare	28.03.2019, 20.05.2020

Profilul altimetric

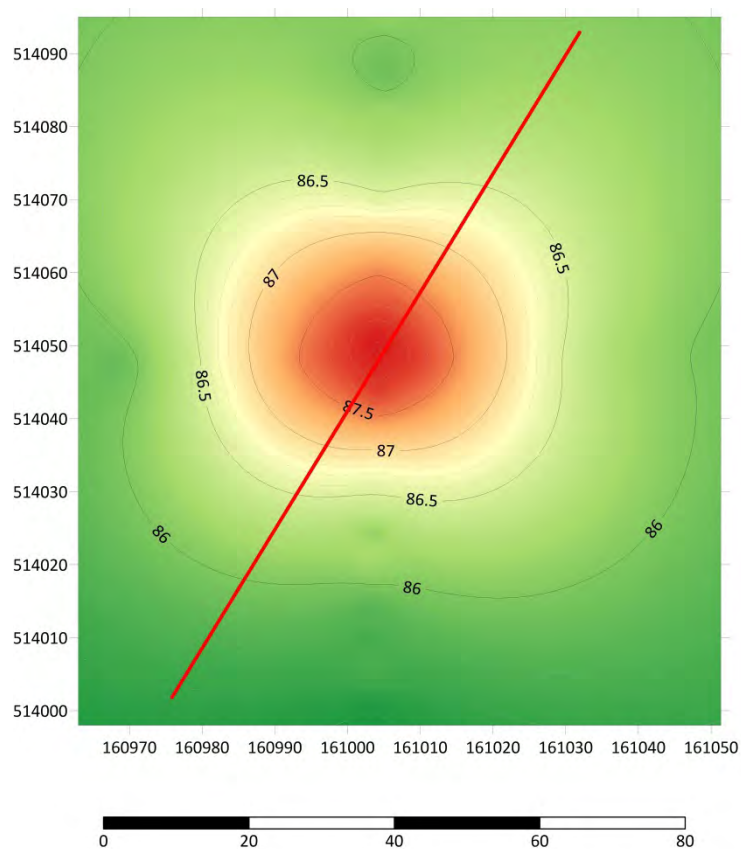
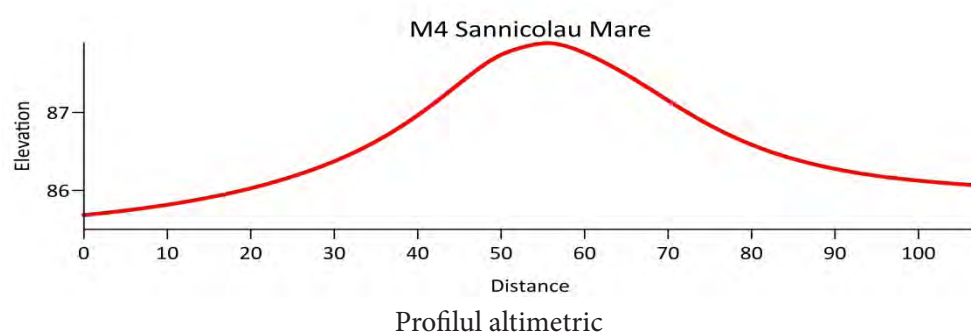

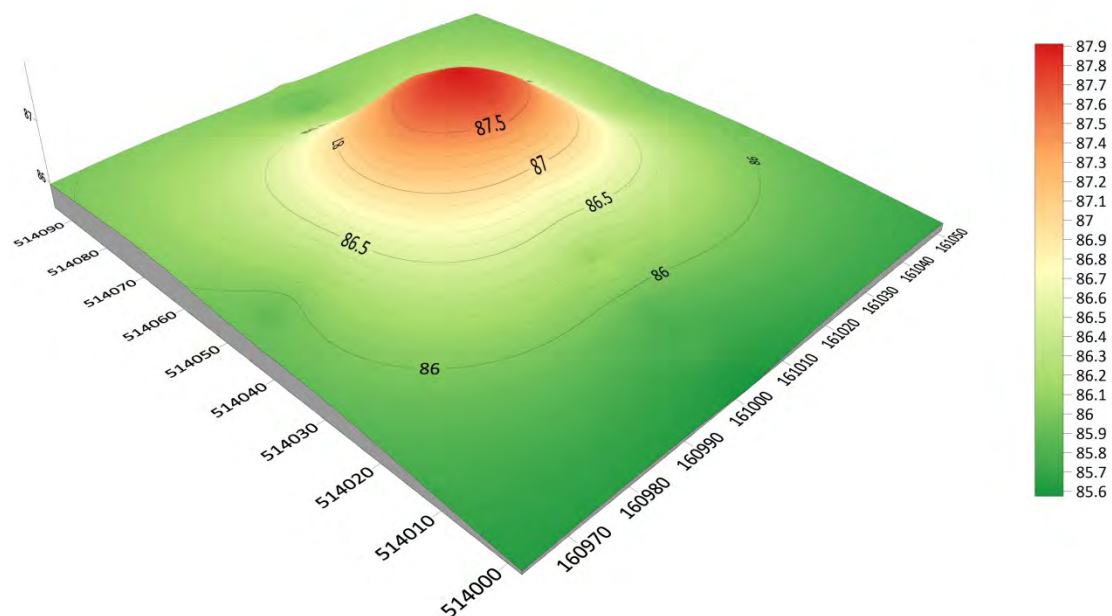
Modelul digital al terenului

Vedere dinspre N, 28.03.2019

Indicativ	M4 Sânnicolau Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.616663, 46.042112
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Puternic aplatizată. Afectată de o bioperturbare în zona centrală
Dimensiuni	Diametru – 62 m; Înălțime – 1,7 m
Situri asociate	La cca 150 m S-SV se află movila M5 Sânnicolau Mare.
Data verificare	28.03.2019, 21.05.2020

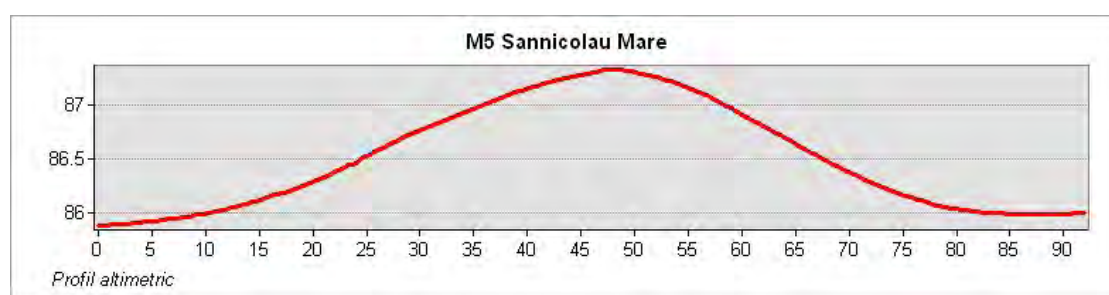

Modelul digital al terenului

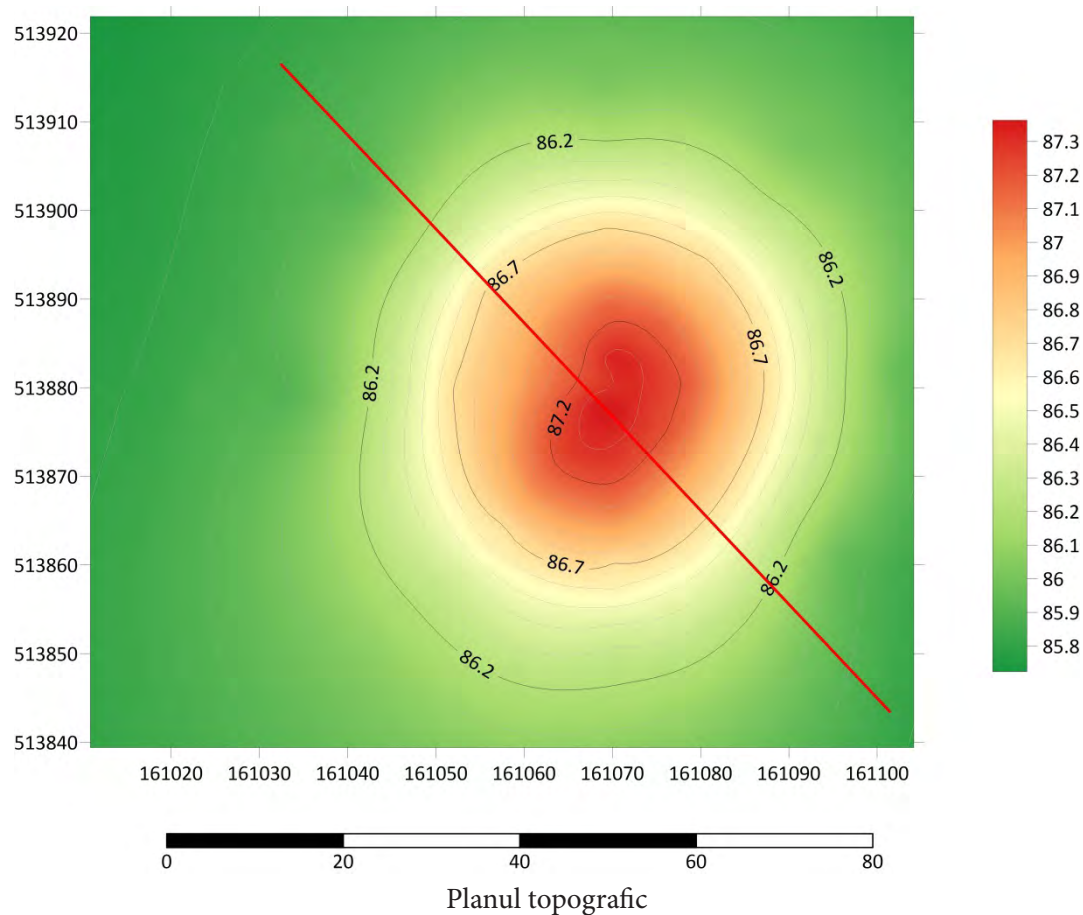

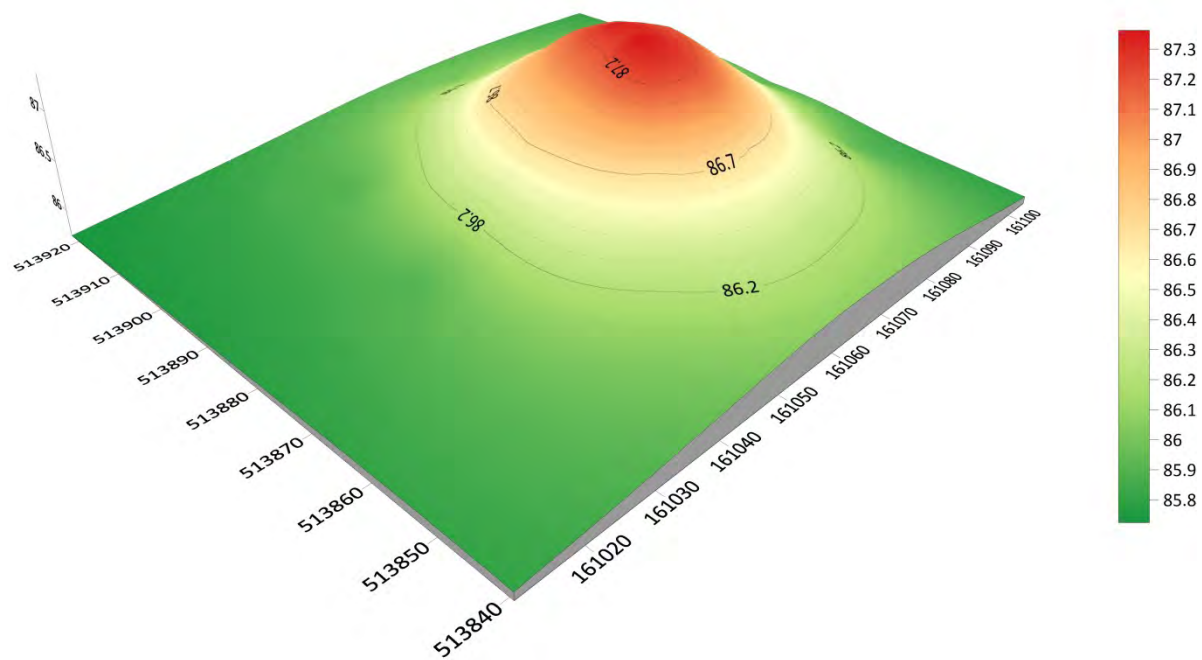
Vedere dinspre SV, 21.05.2020

Indicativ	M5 Sânnicolau Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.617617, 46.040637
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Puternic aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 66 m; Înălțime – 1,3 m
Situri asociate	La cca 150 m N-NV se află movila M4 Sânnicolau Mare.
Data verificare	28.03.2019, 21.05.2020

Profilul altimetric

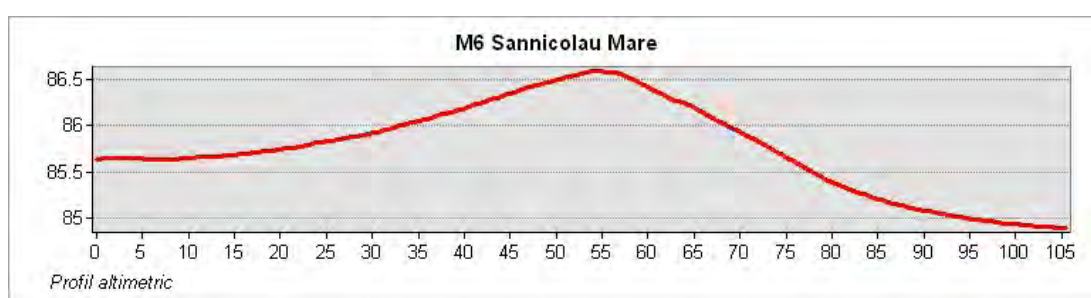

Modelul digital al terenului

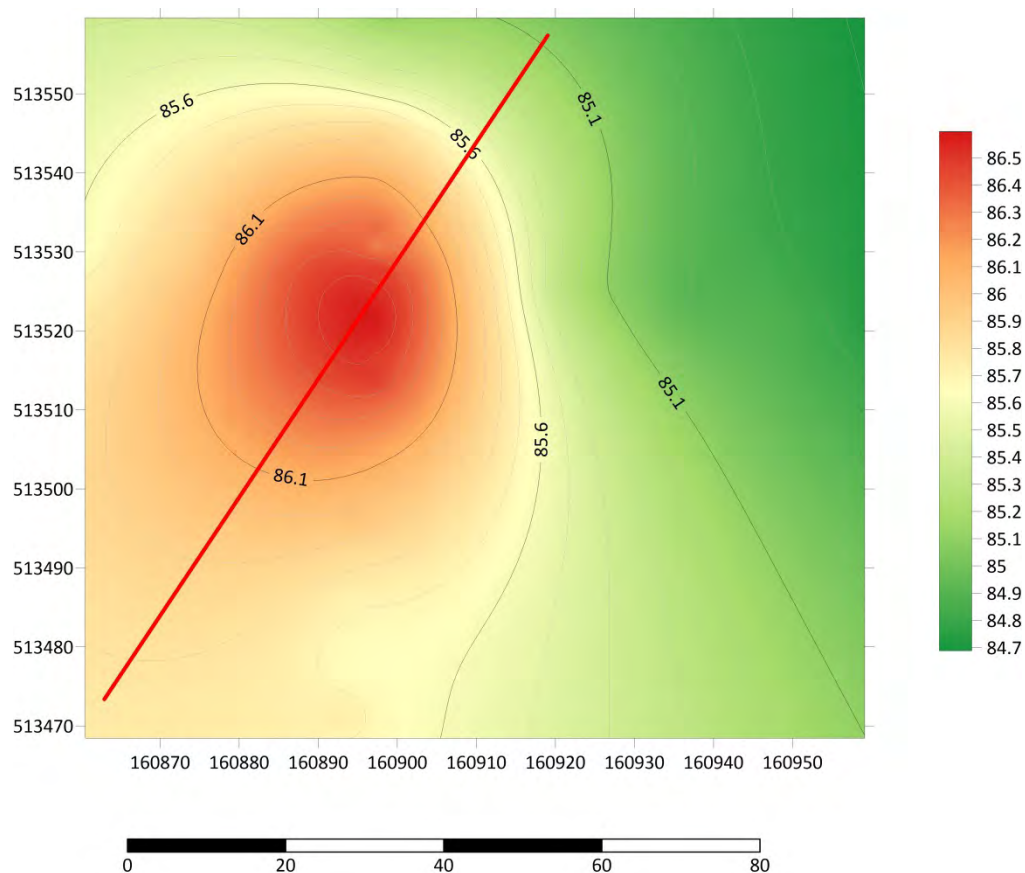

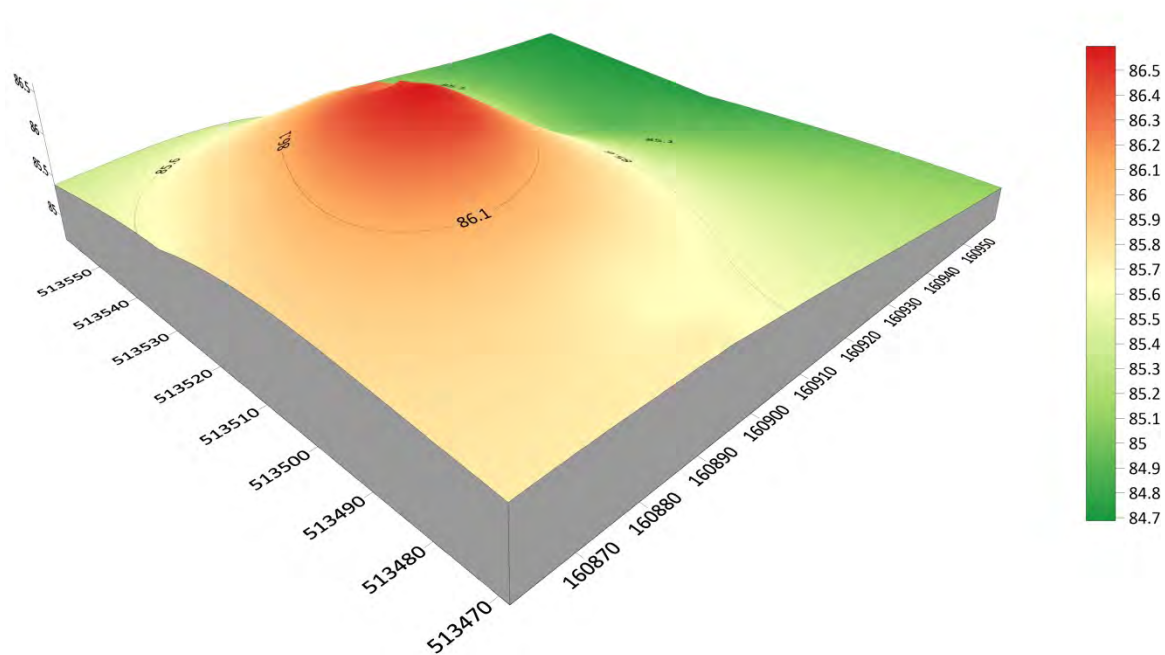
Vedere dinspre N, 21.05.2020

Indicativ	M6 Sânnicolau Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.615642, 46.037388
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 55 m; Înălțime – 0,8 m
Situri asociate	În proximitatea vestică a movilei se află „Situl arheologic de la Sânnicolau Mare – Bălătan”, cod RAN 155537.33.
Data verificare	28.03.2019, 21.05.2020

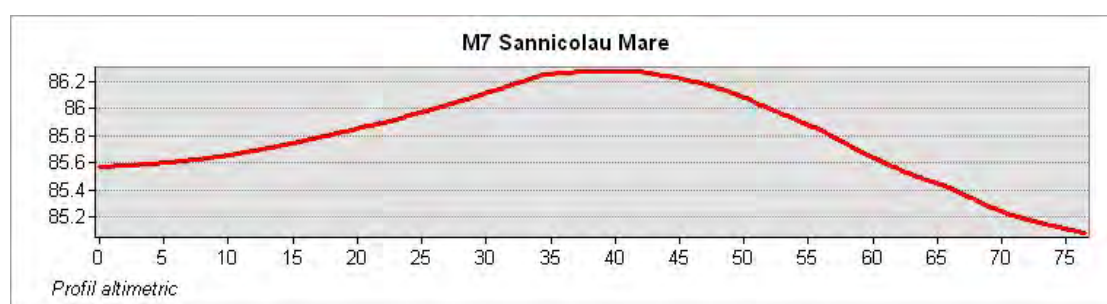
Profilul altimetric

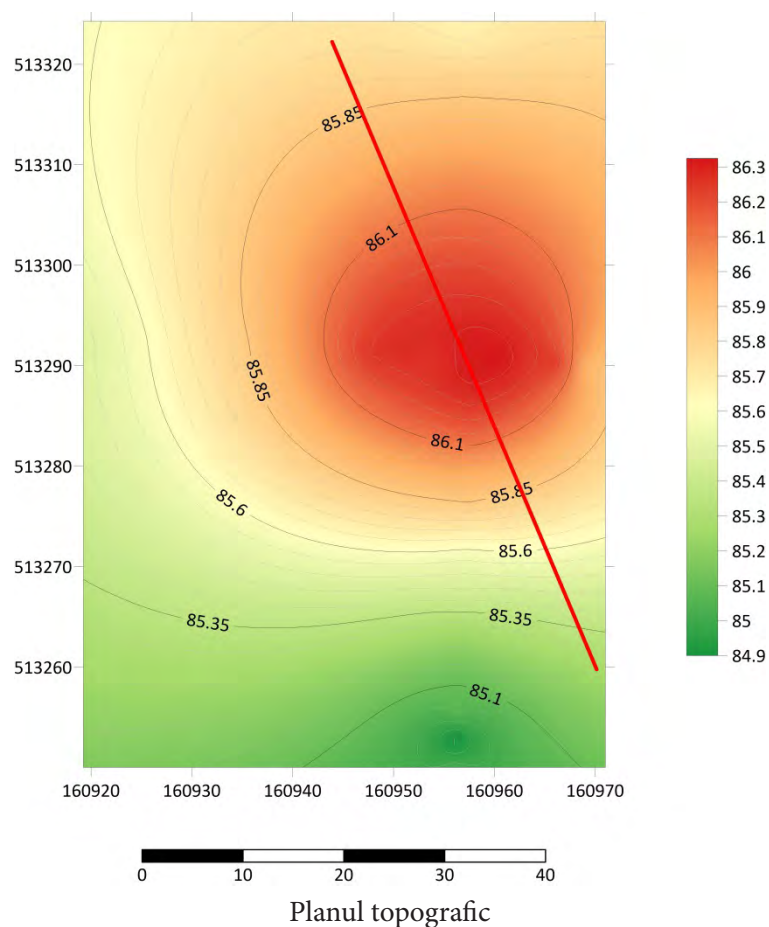

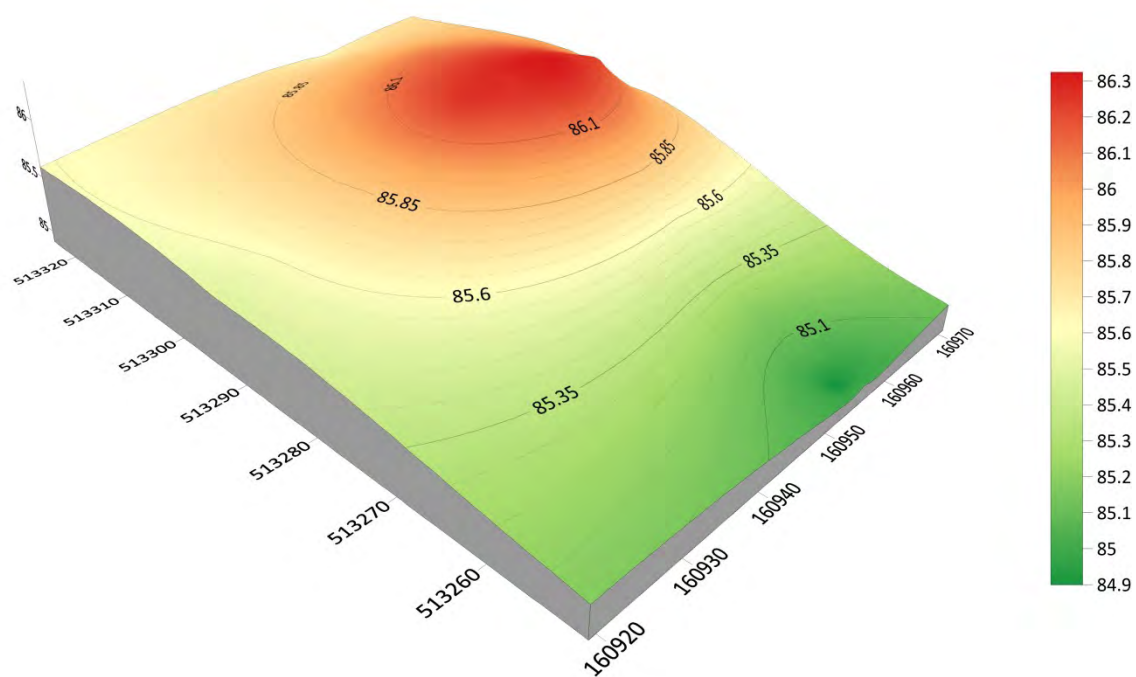
Vedere dinspre E, 21.05.2020

Indicativ	M7 Sânnicolau Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.61658, 46.035288
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată. Afectată ușor în tronsonul estic de amenajarea unui drum agricol
Dimensiuni	Diametru – 39 m; Înălțime – 0,7 m
Situri asociate	-
Data verificare	28.03.2019, 21.05.2020

Profilul altimetric

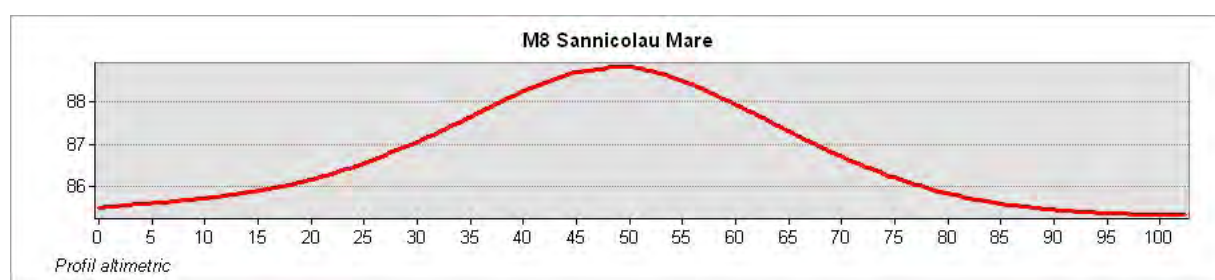

Modelul digital al terenului

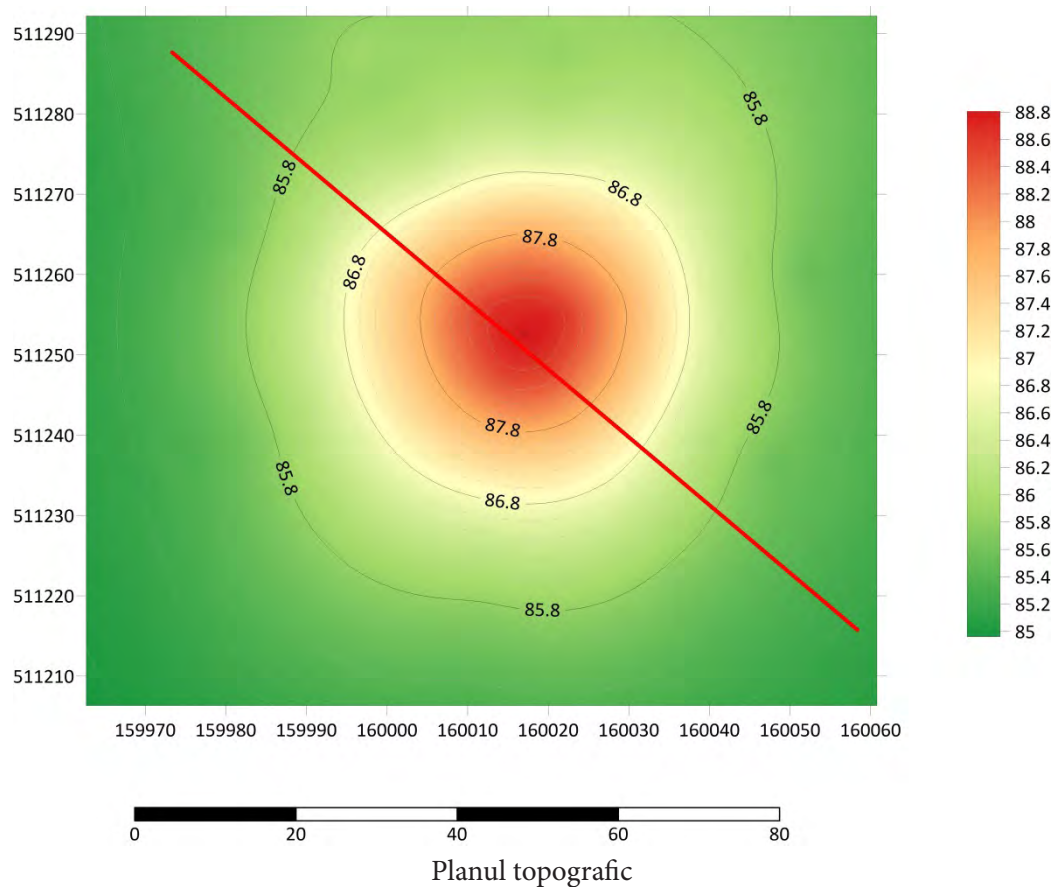

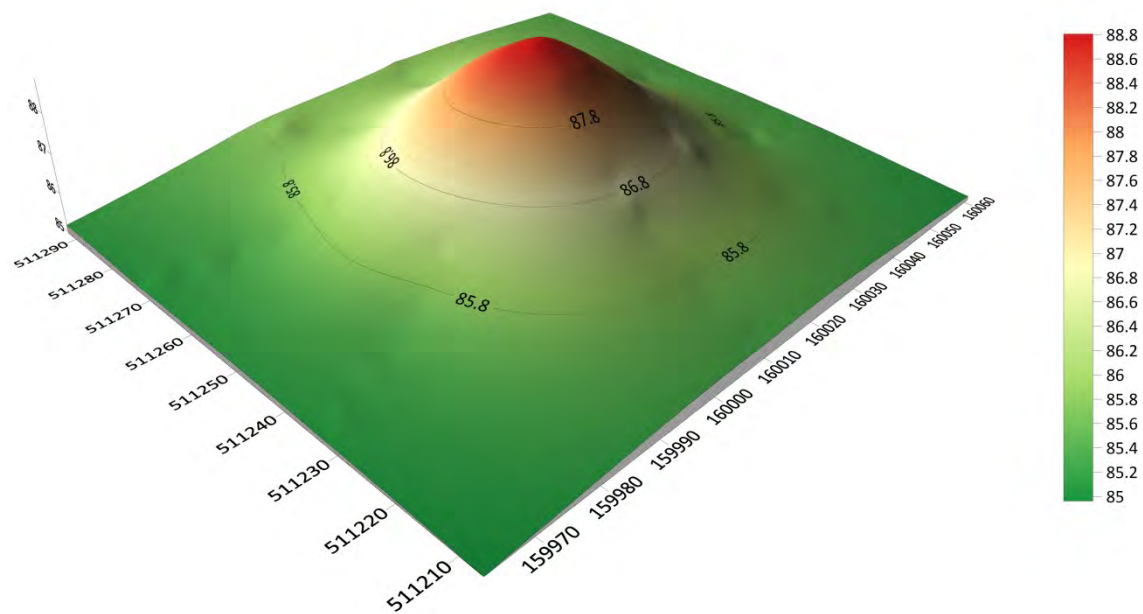
Vedere dinspre S, 21.05.2020

Indicativ	M8 Sânnicolau Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.605909, 46.016541
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 59 m; Înălțime – 2,7 m
Situri asociate	-
Data verificare	28.03.2019, 21.05.2020

Profilul altimetric

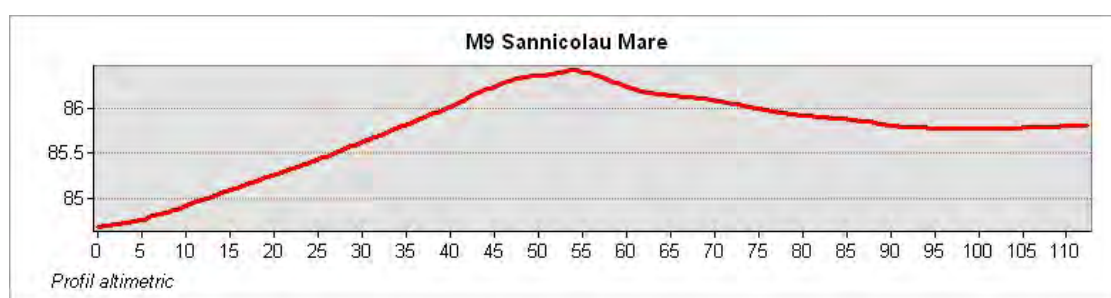

Modelul digital al terenului

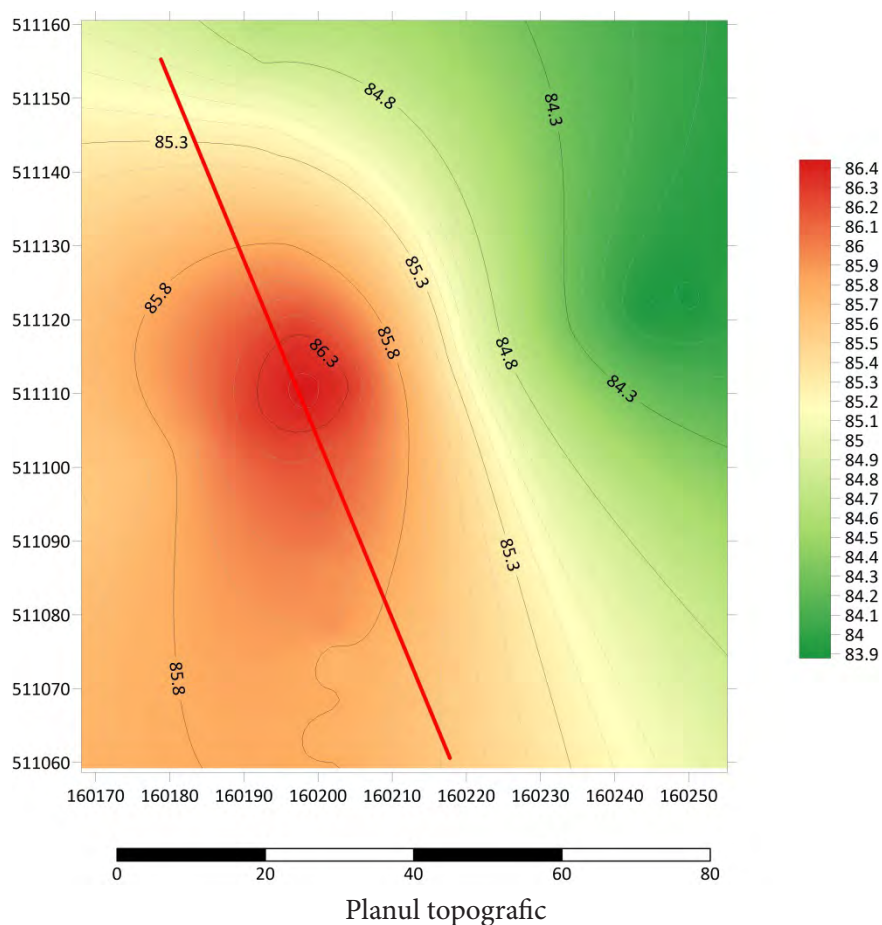

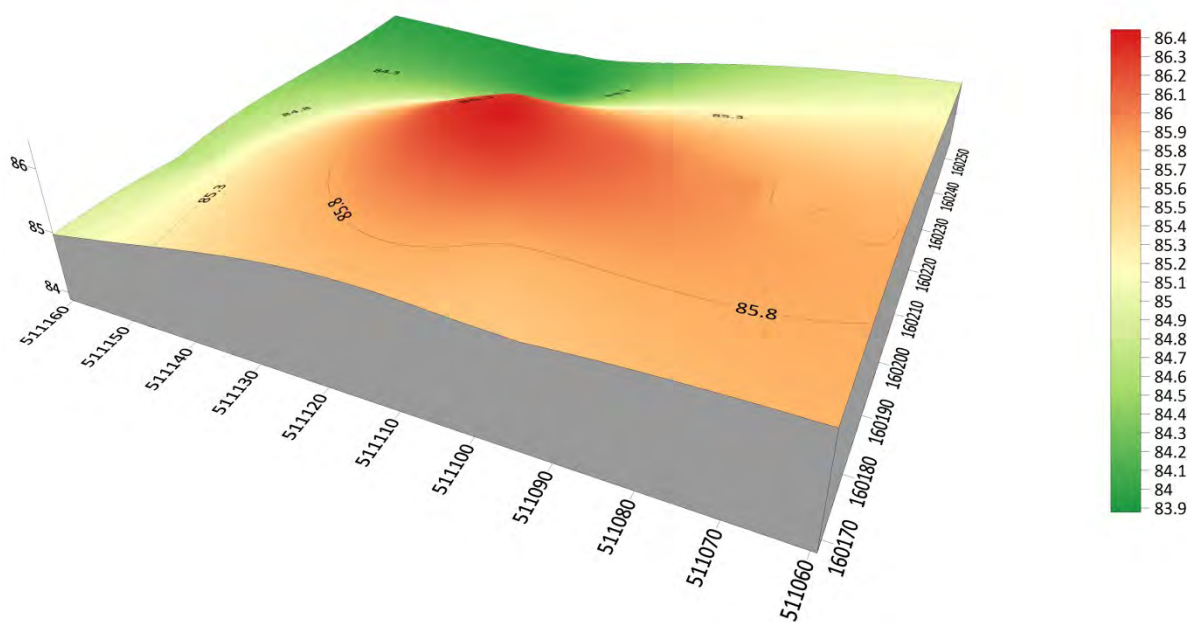
Vedere dinspre E, 28.03.2019

Indicativ	M9 Sănnicolau Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.608362, 46.015332
U.A.T.	Sănnicolau Mare
Localitate	Sănnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Puternic aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 43 m; Înălțime – 0,5 m
Situri asociate	-
Data verificare	28.03.2019, 21.05.2020

Profilul altimetric

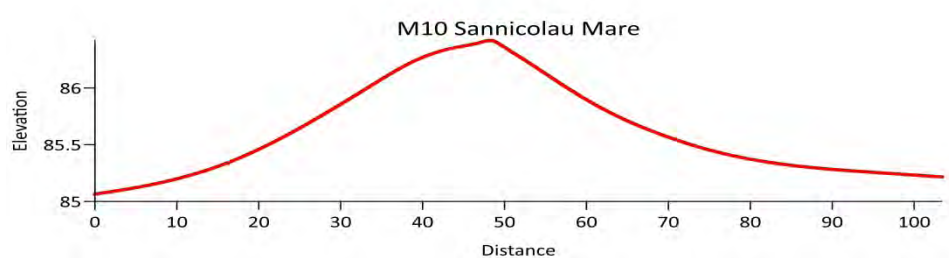

Modelul digital al terenului

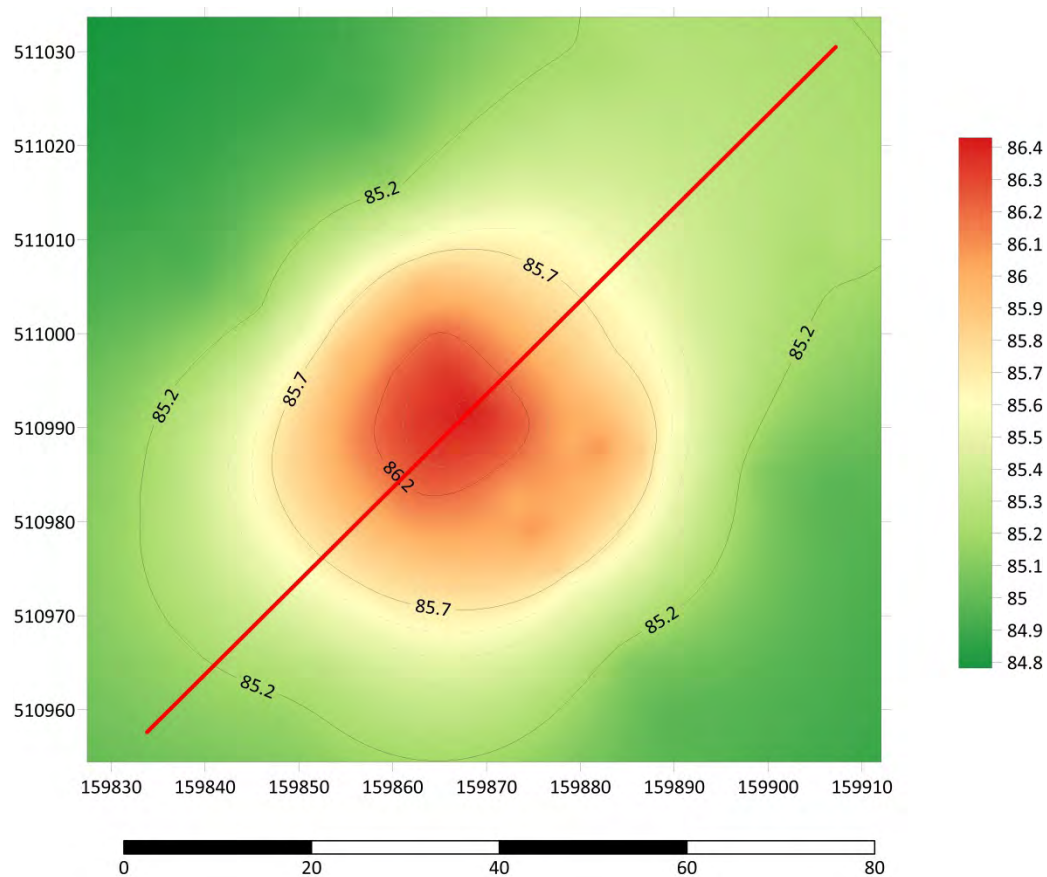

Vedere dinspre V, 21.05.2020

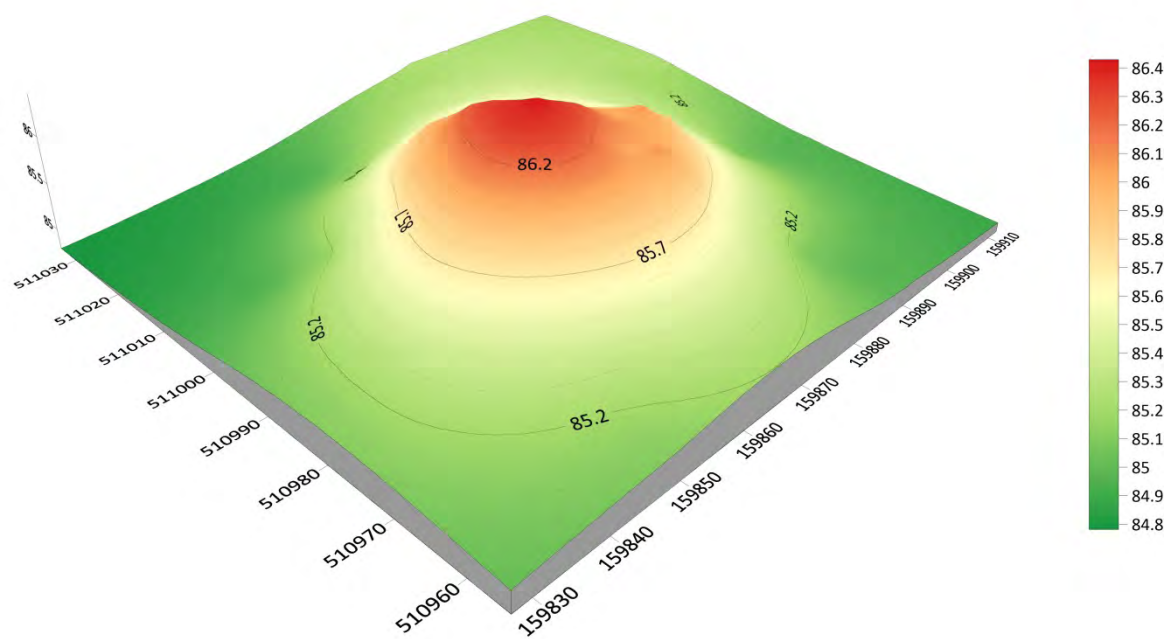
Indicativ	M10 Sânnicolau Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.604175, 46.014104
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 46 m; Înălțime – 1,2 m
Situri asociate	-
Data verificare	28.03.2019, 21.05.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

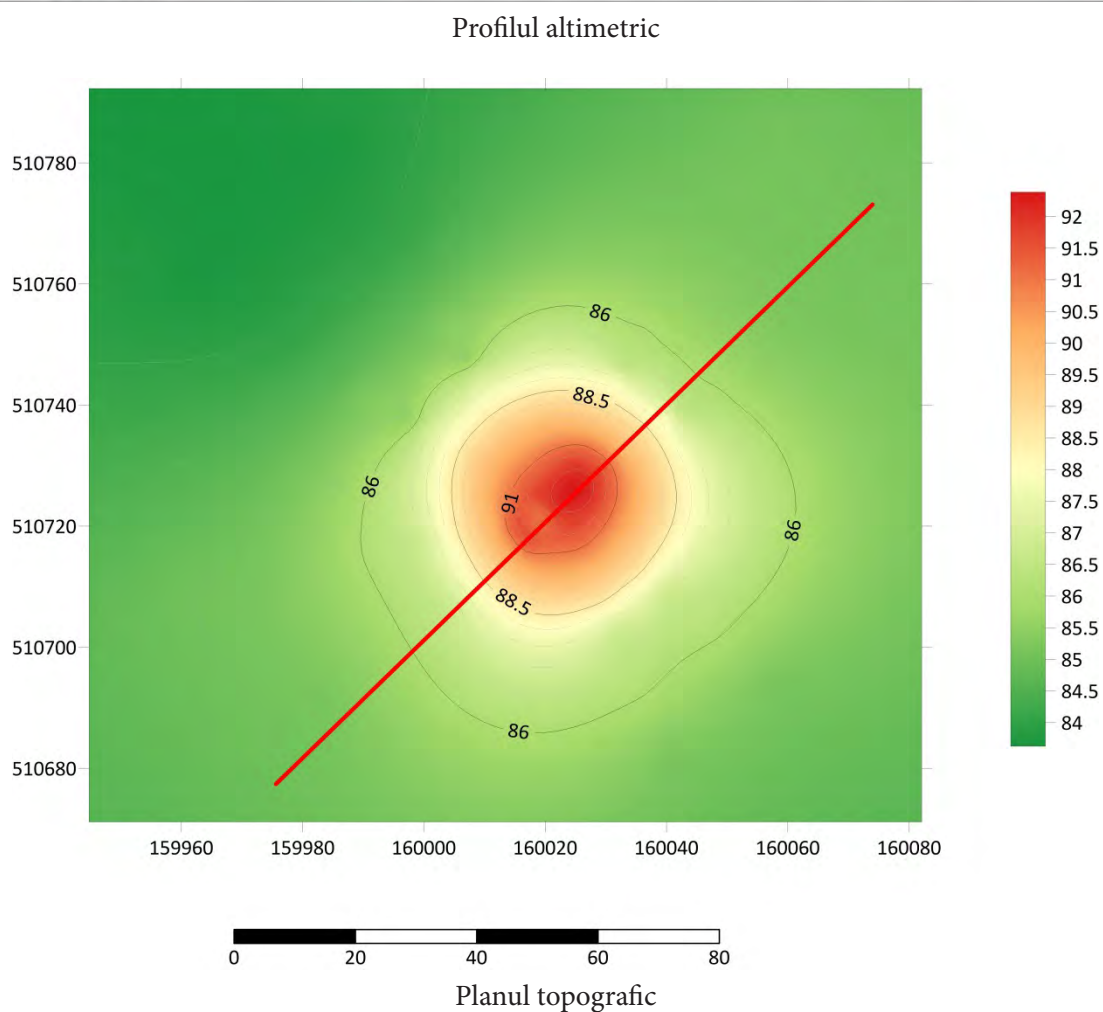
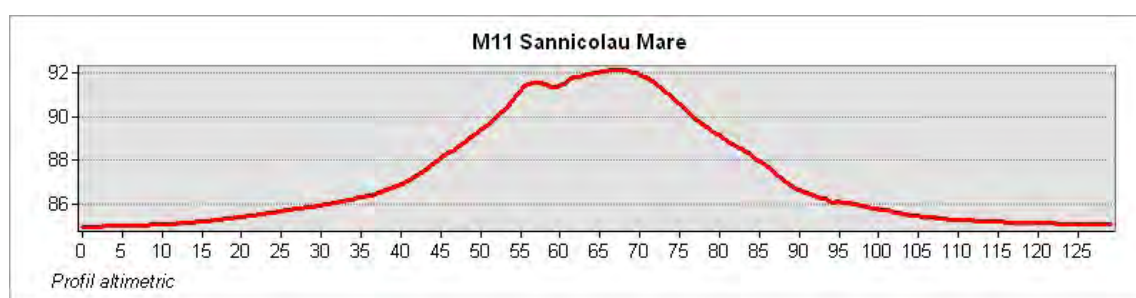

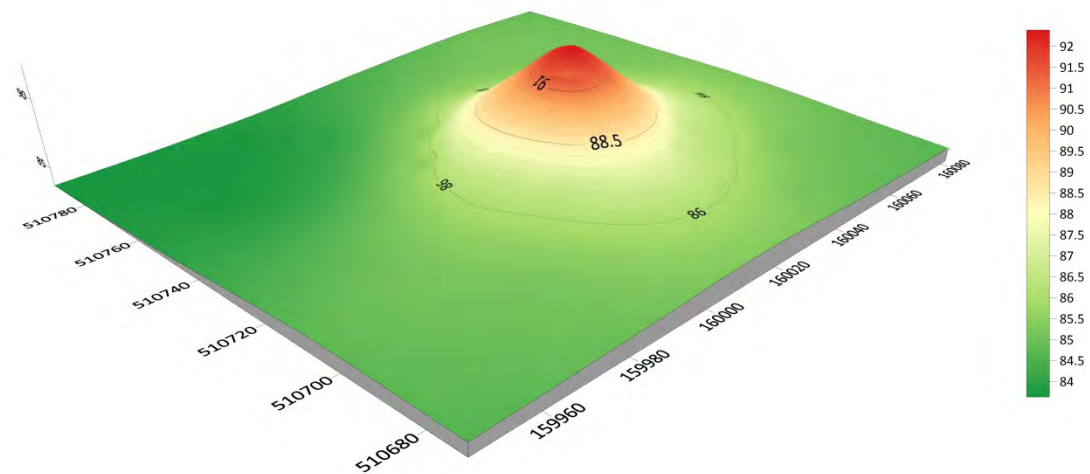
Modelul digital al terenului

Vedere dinspre V, 28.03.2019

Indicativ	M11 Sânnicolau Mare
Toponim	<i>Hotter Hügel, Wolfshügel, Movila Lupului</i>
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.606347, 46.011772
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	Parțial în circuitul agricol, parțial pârlogită
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Ușor aplatizată. Afectată de lucrările agricole în zona imediat perimetrală și de numeroase bioperturbări
Dimensiuni	Diametru – 61 m; Înălțime – 6 m
Situri asociate	-
Data verificare	28.03.2019, 21.05.2020

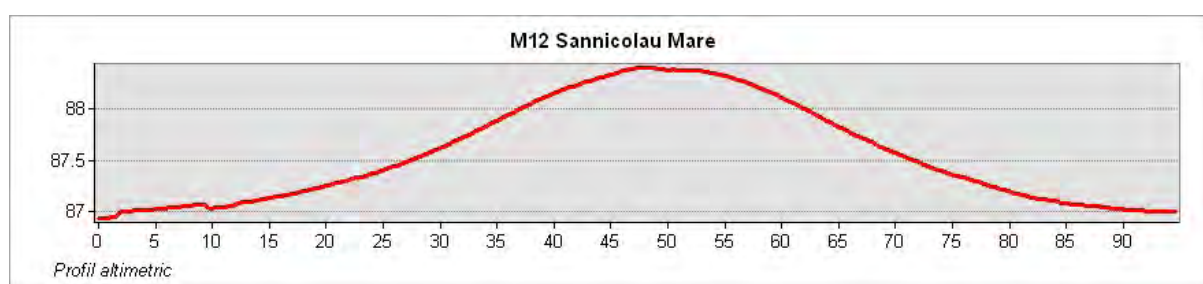

Modelul digital al terenului

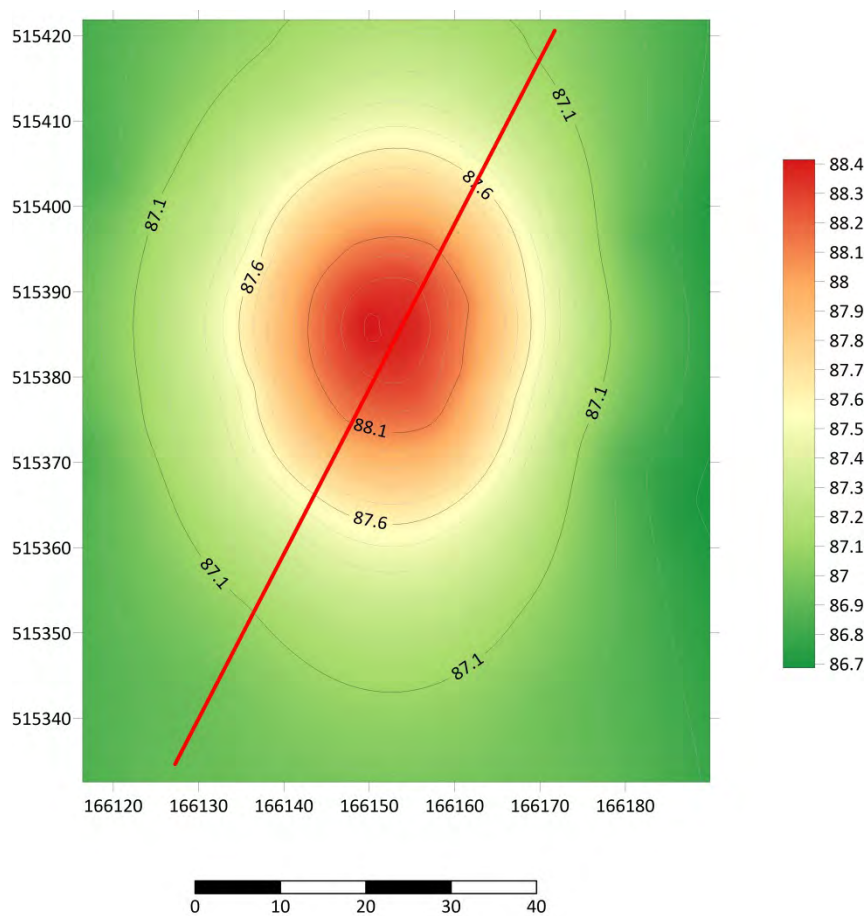

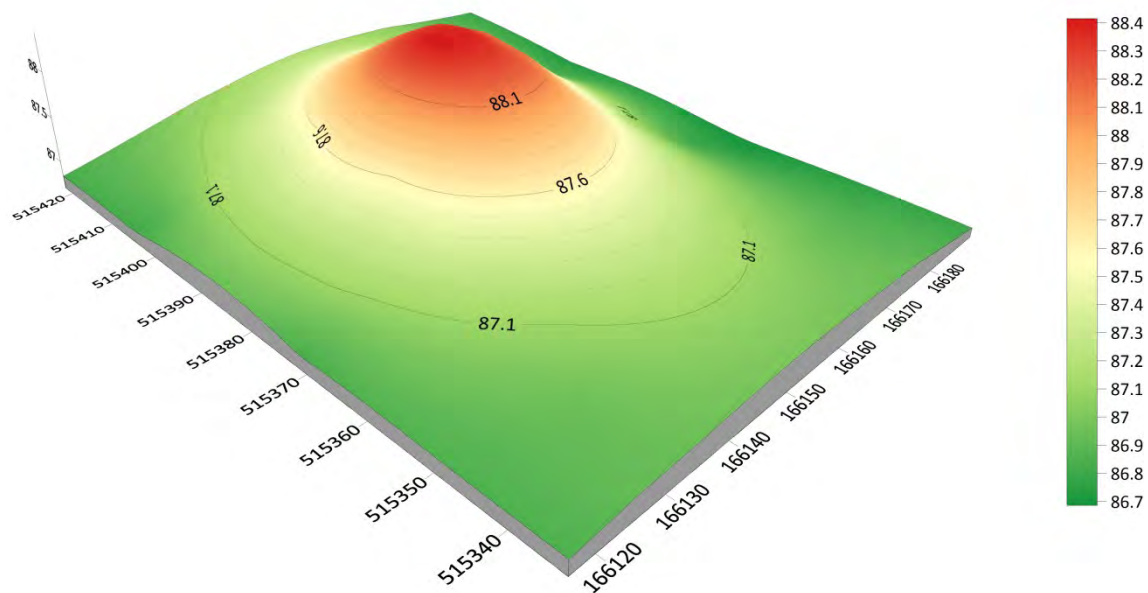
Vedere dinspre NV, 21.05.2020

Indicativ	M12 Sânnicolau Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.682098, 46.056648
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplătizată
Dimensiuni	Diametru – 64 m; Înălțime – 1,2 m
Situri asociate	-
Data verificare	03.04.2019, 20.05.2020

Profilul altimetric

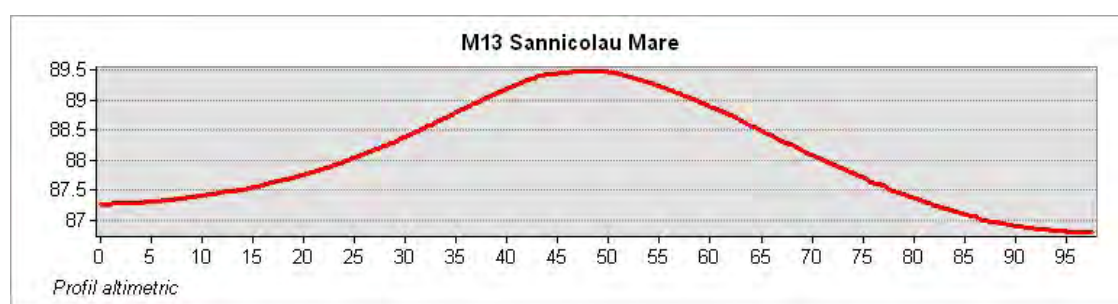

Modelul digital al terenului

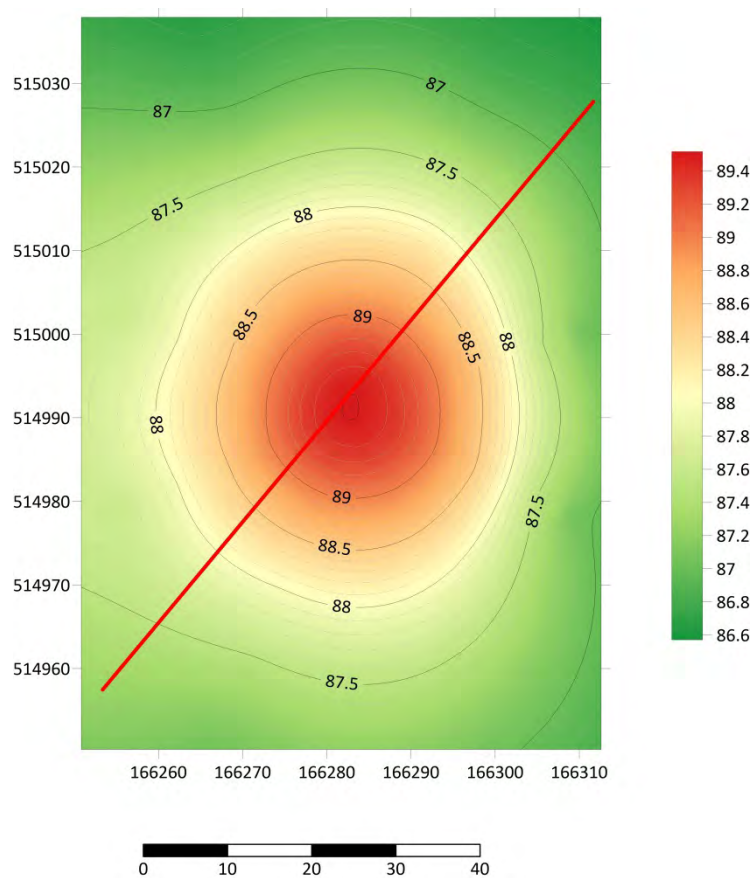

Vedere dinspre S, 20.05.2020

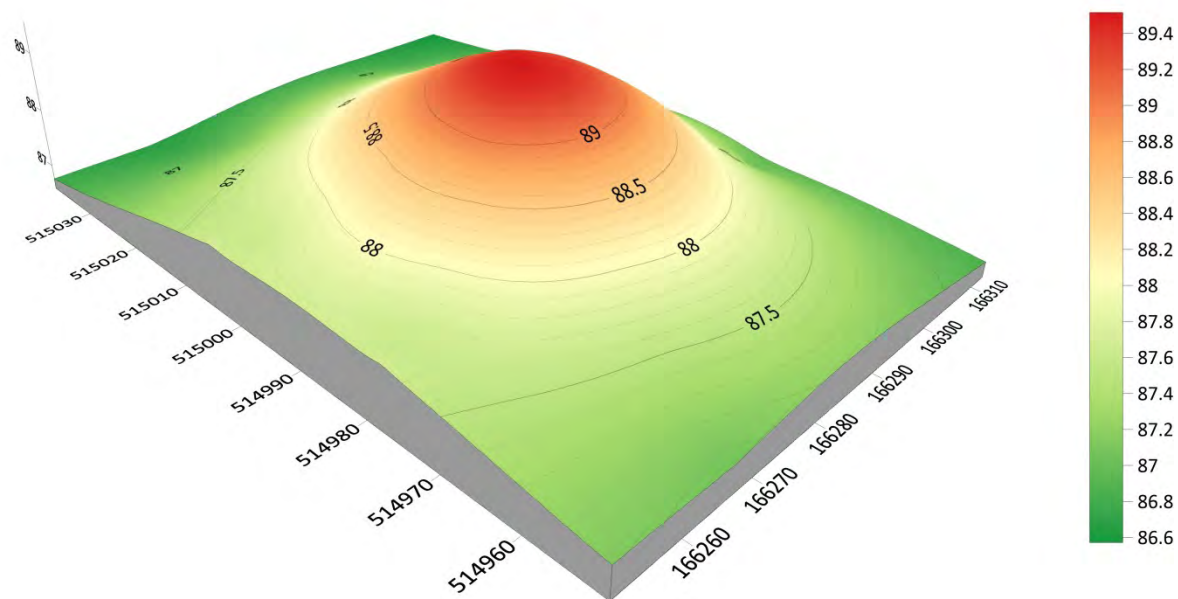
Indicativ	M13 Sânnicolau Mare
Toponim	<i>Izakova hunka, Movila lui Mihalaț</i>
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.684056, 46.053164
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Puternic aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 55 m; Înălțime – 1,9 m
Situri asociate	-
Data verificare	03.04.2019, 20.05.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

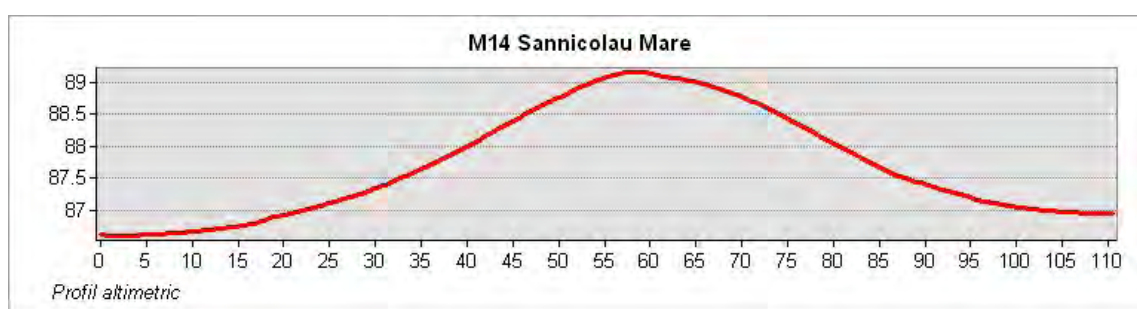

Modelul digital al terenului

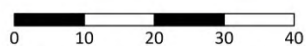
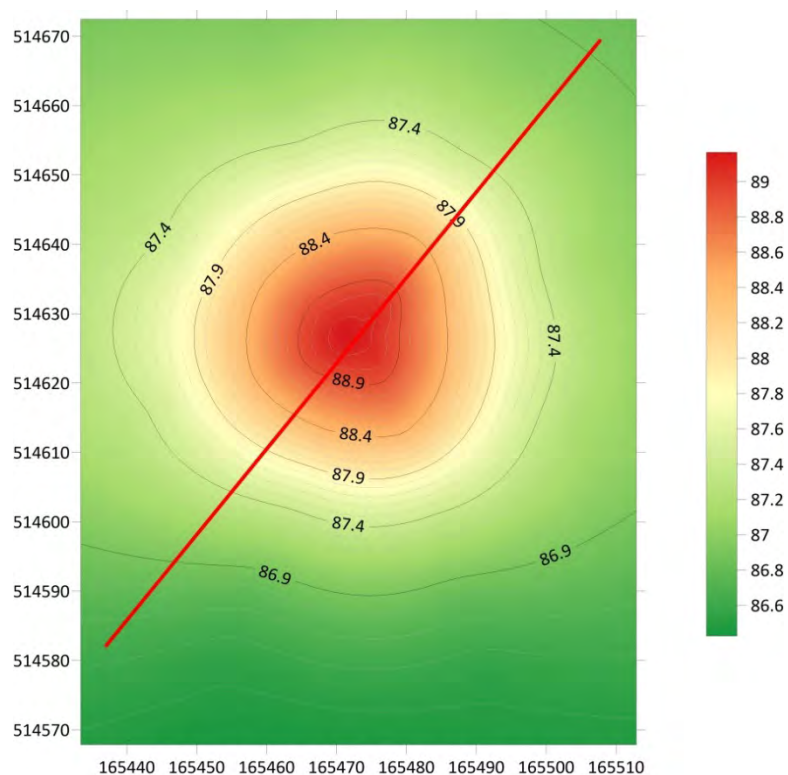

Vedere dinspre N, 20.05.2020

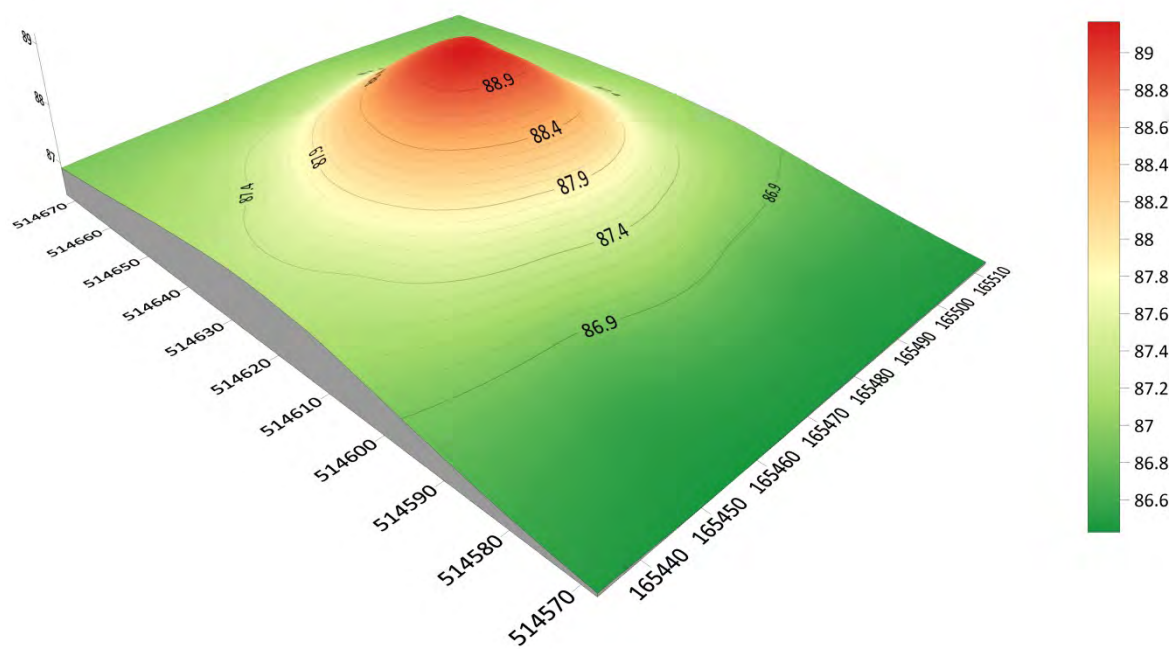
Indicativ	M14 Sânnicolau Mare
Toponim	<i>Movila lui Stamate</i>
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.673887, 46.049499
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Puternic aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 73 m; Înălțime – 2 m
Situri asociate	-
Data verificare	03.04.2019, 20.05.2020

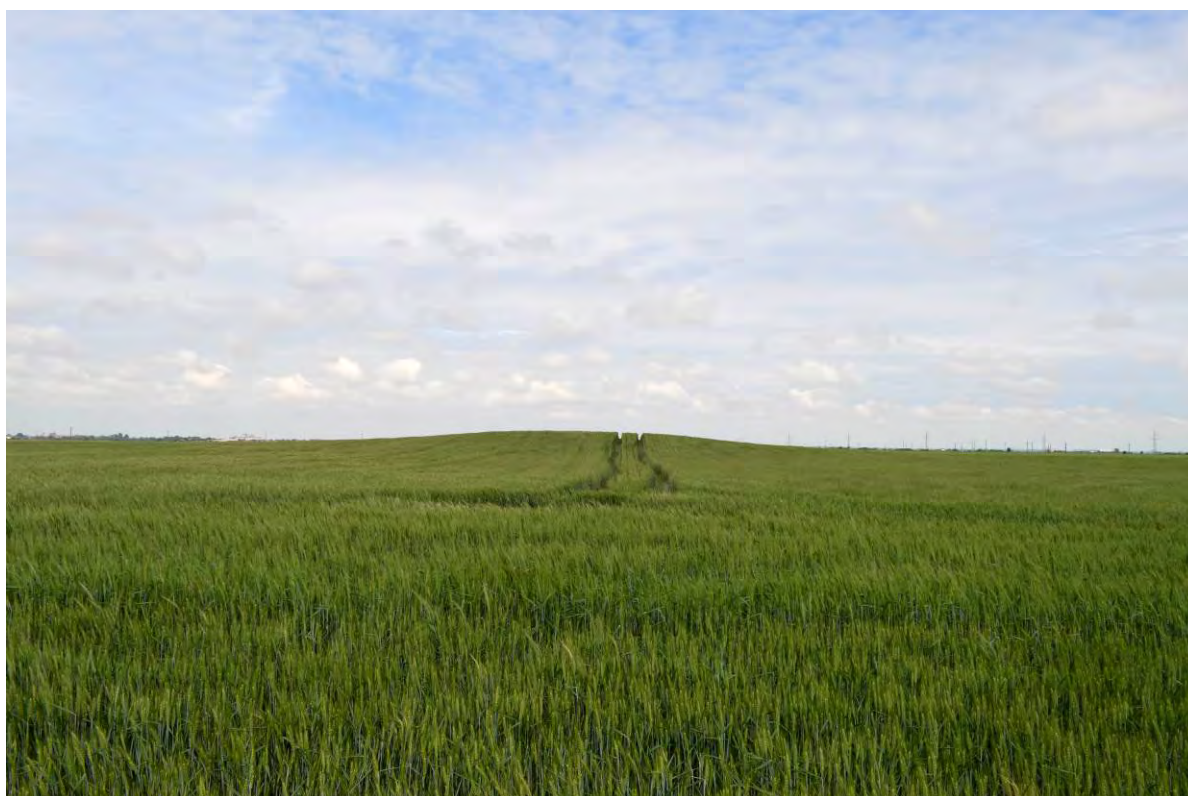
Profilul altimetric

Planul topografic

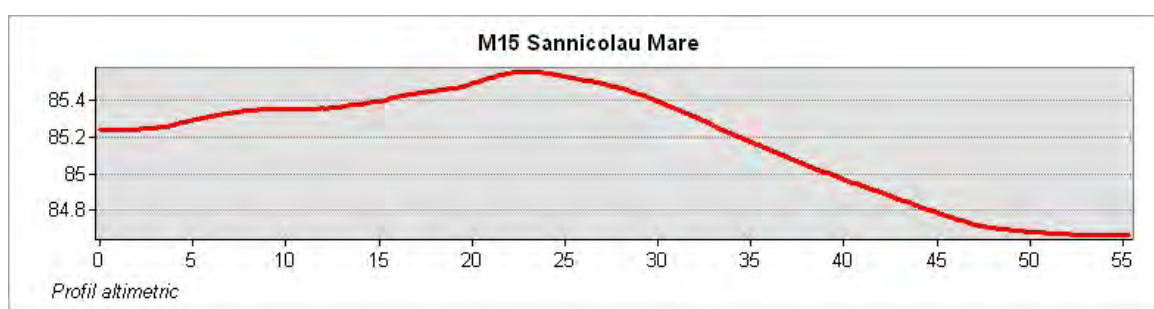

Modelul digital al terenului

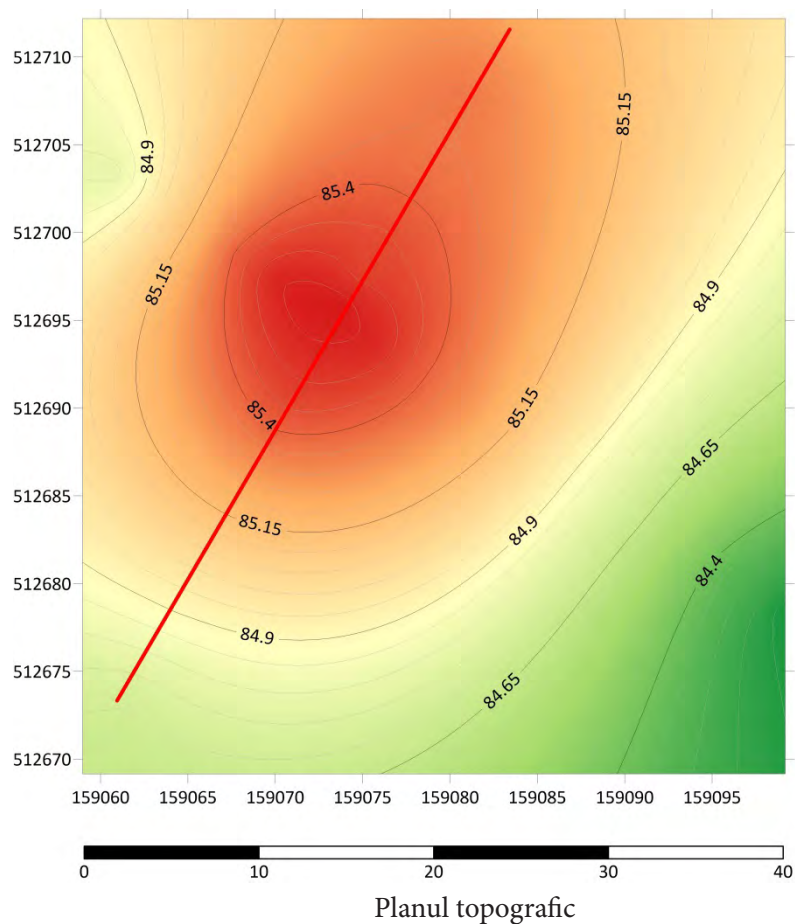

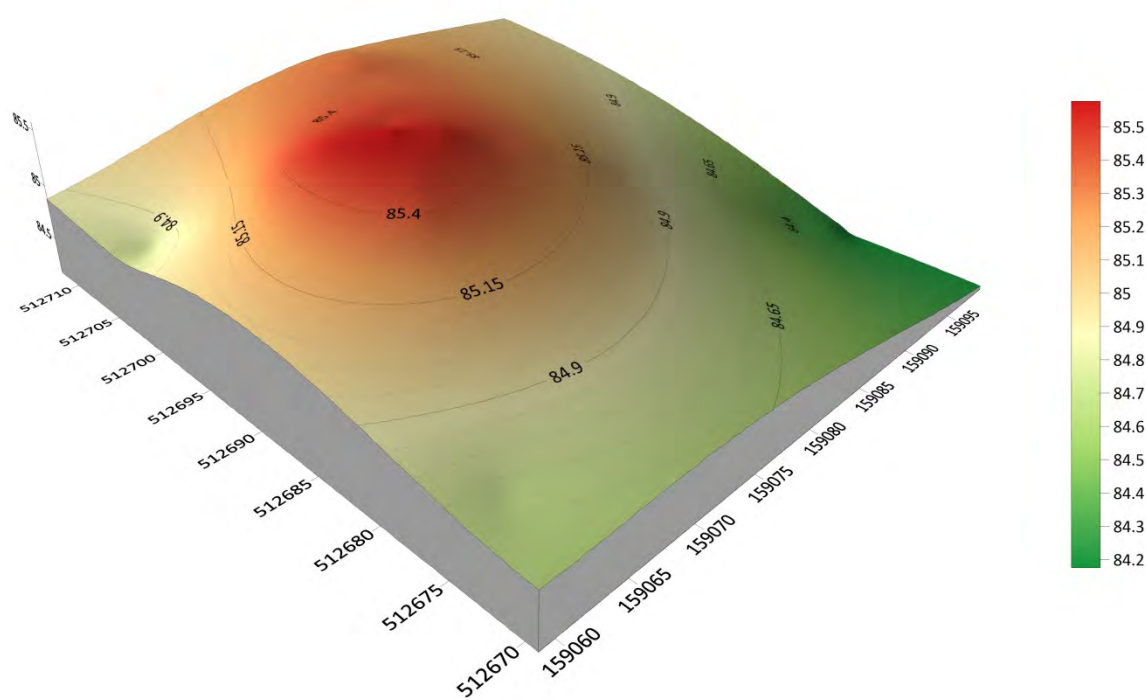
Vedere dinspre S, 20.05.2020

Indicativ	M15 Sânnicolau Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.592718, 46.028998
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	Plantație pomicolă; drum agricol de pământ
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată. Suprapusă de intersecția a două drumuri agricole și afectată de amenajarea livezii
Dimensiuni	Diametru – 23 m; Înălțime – 0,3 m
Situri asociate	-
Data verificare	03.04.2019, 22.05.2020

Profilul altimetric

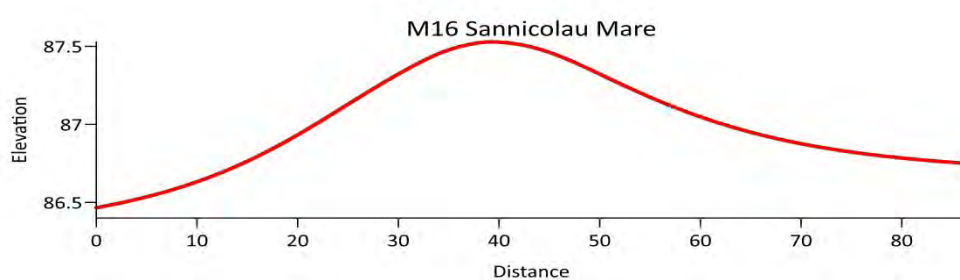

Modelul digital al terenului

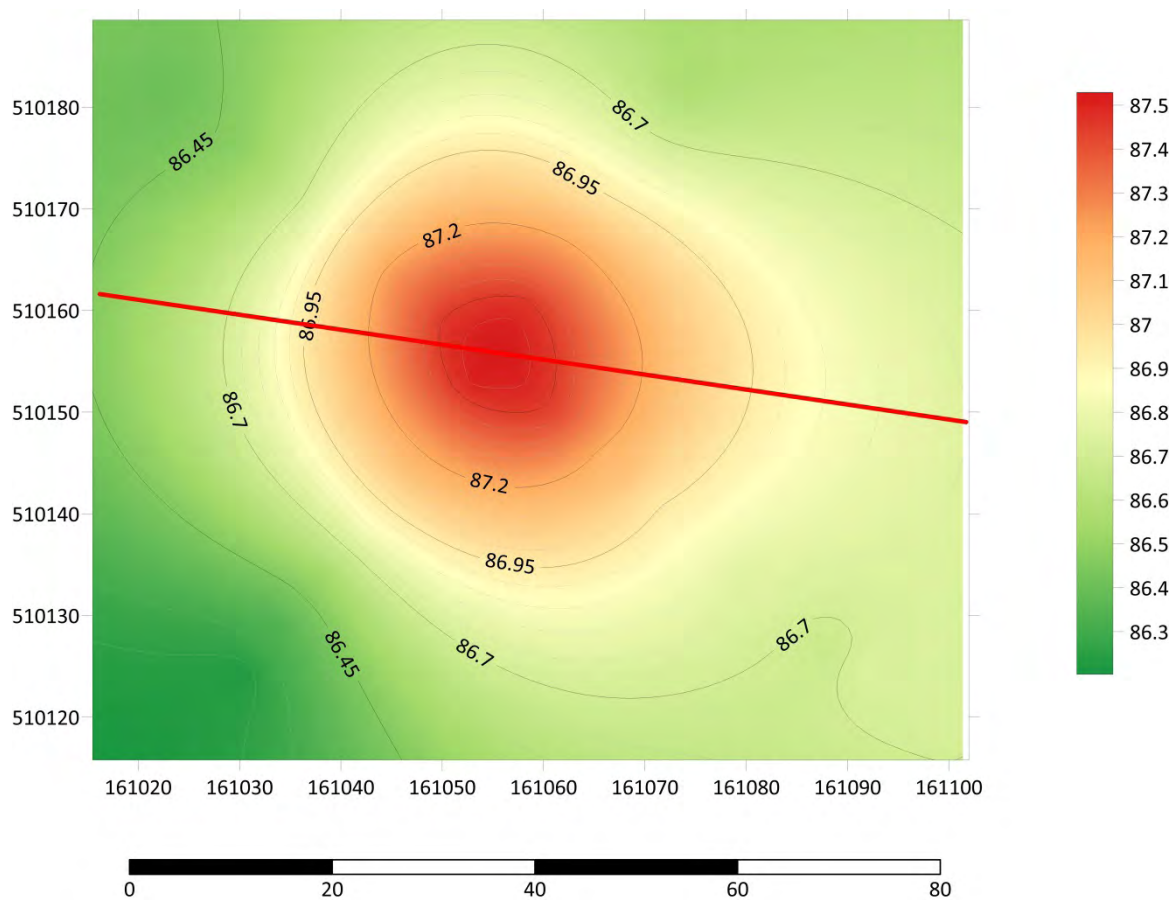

Vedere dinspre SE, 03.04.2019

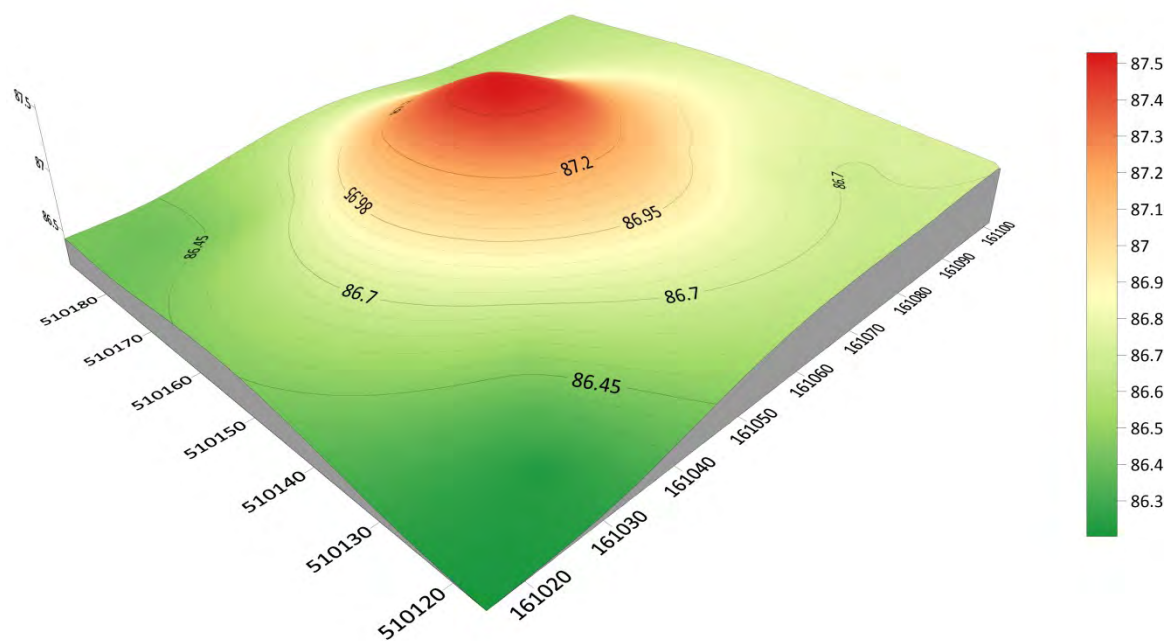
Indicativ	M16 Sânnicolau Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.620047, 46.007175
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 53 m; Înălțime – 0,8m
Situri asociate	-
Data verificare	03.04.2019, 21.05.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

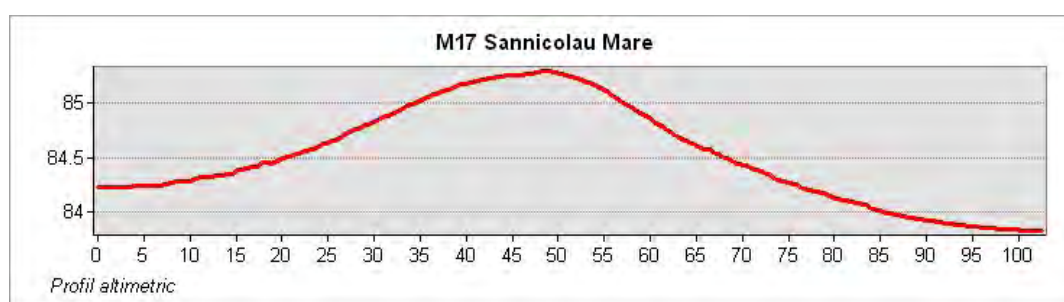

Modelul digital al terenului

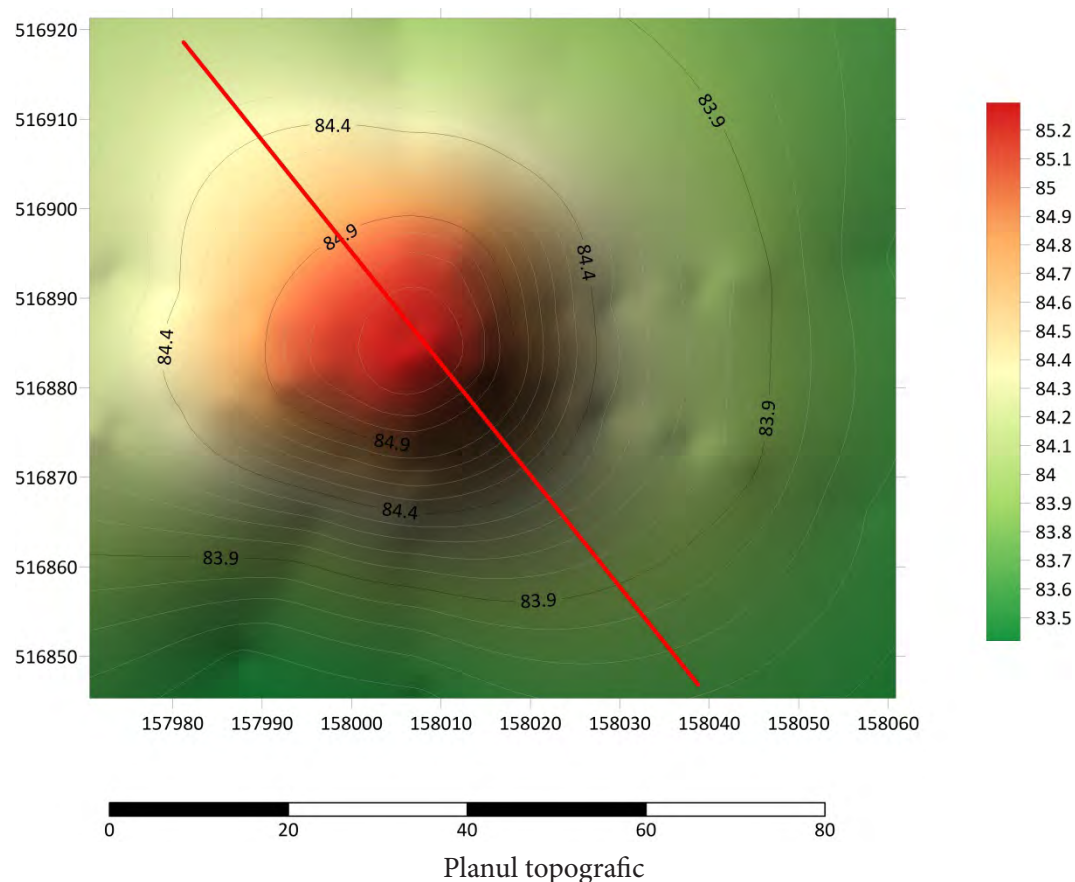

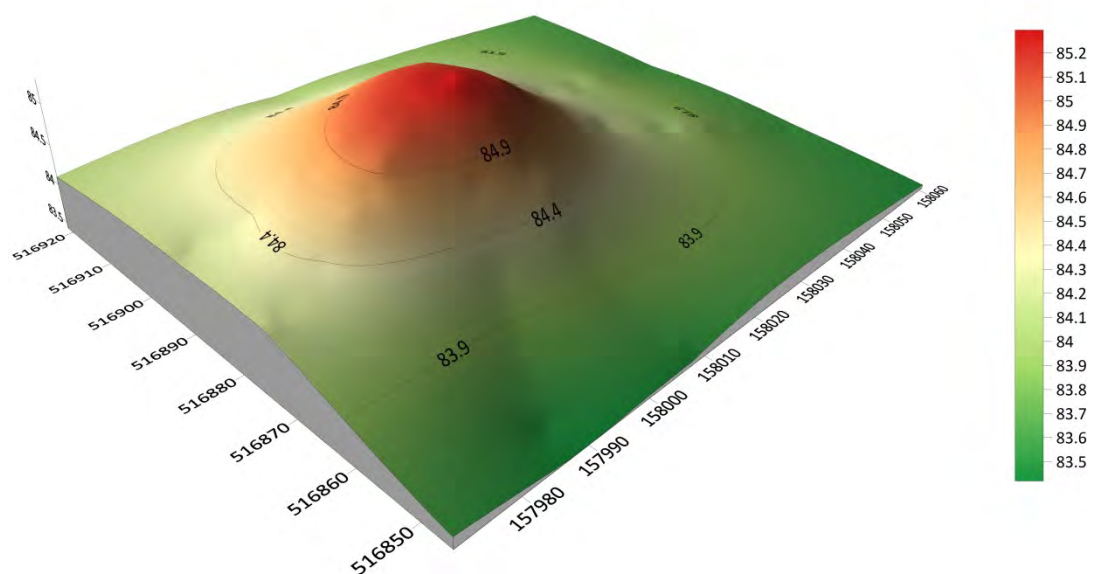
Vedere dinspre V, 03.04.2019

Indicativ	M17 Sânnicolau Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.575961, 46.066091
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Puternic aplatizată. Afectată de o bioperturbare în zona centrală
Dimensiuni	Diametru – 61 m; Înălțime – 1,1 m
Situri asociate	-
Data verificare	18.04.2019, 20.05.2020

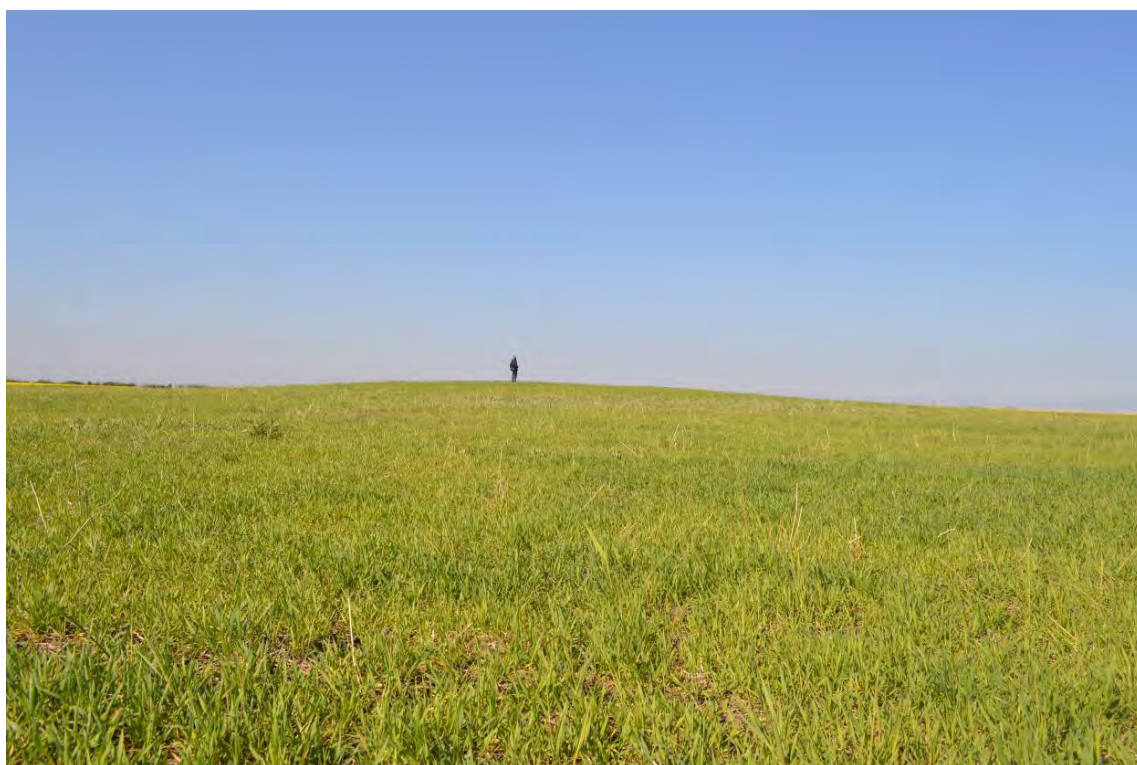

Profilul altimetric

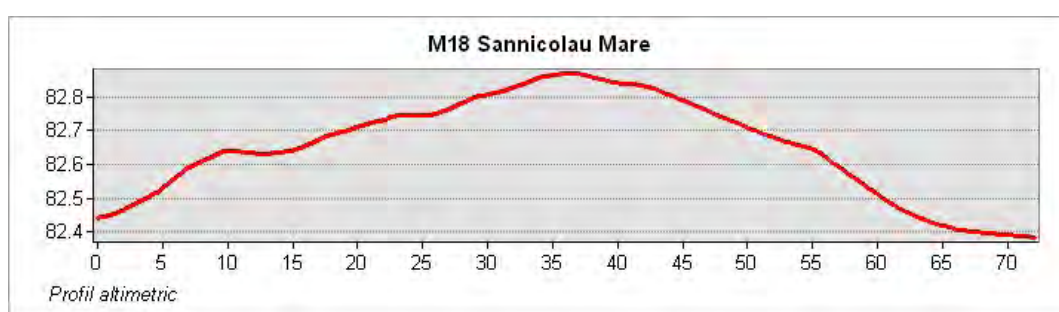

Modelul digital al terenului

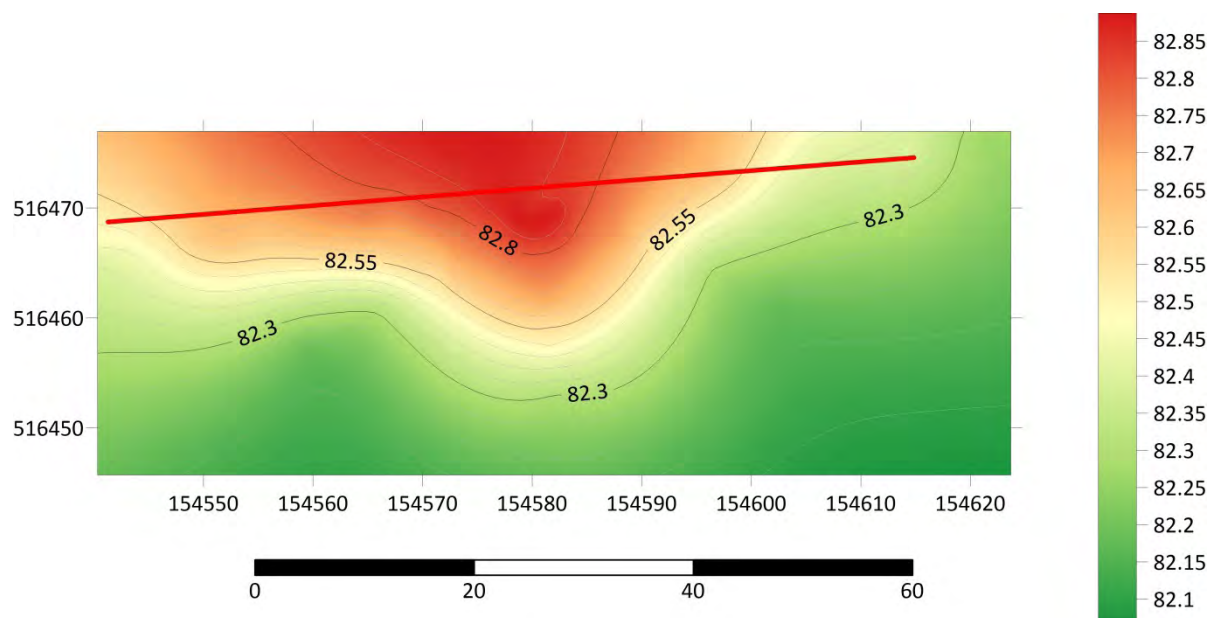

Vedere dinspre E, 18.04.2019

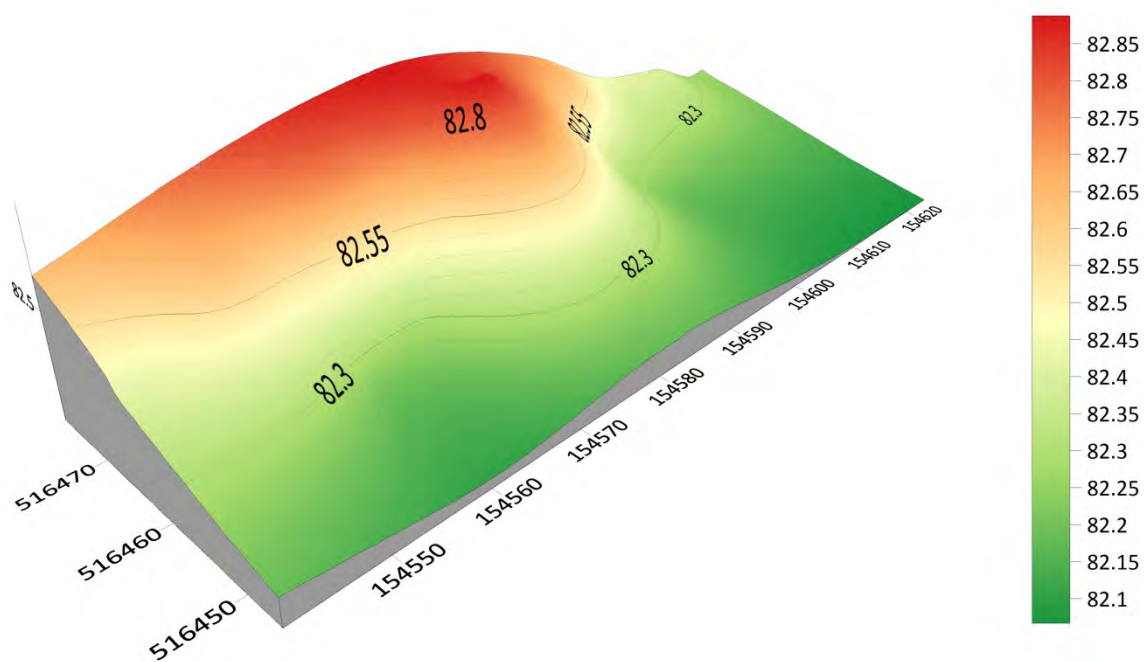
Indicativ	M18 Sânnicolau Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.532066, 46.060653
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	Pășune
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată. Este grav afectată de excavarea unui canal de desecare care traversează movila de la vest la est, distrugând jumătatea nordică.
Dimensiuni	Diametru – 39 m; Înălțime – 0,3 m
Situri asociate	-
Data verificare	18.04.2019

Profilul altimetric

Planul topografic

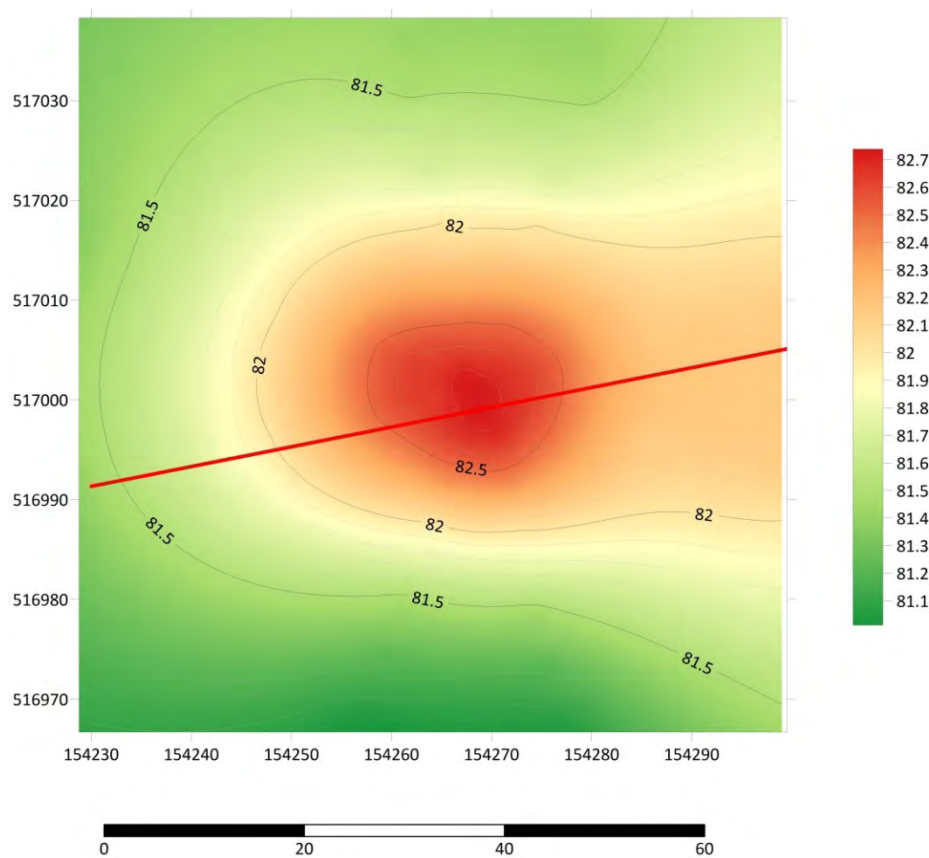
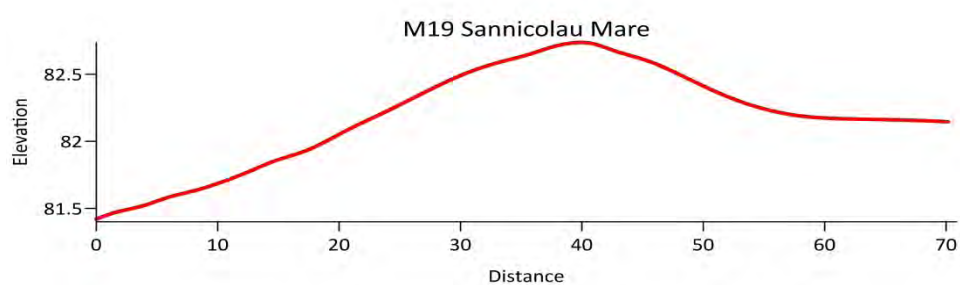

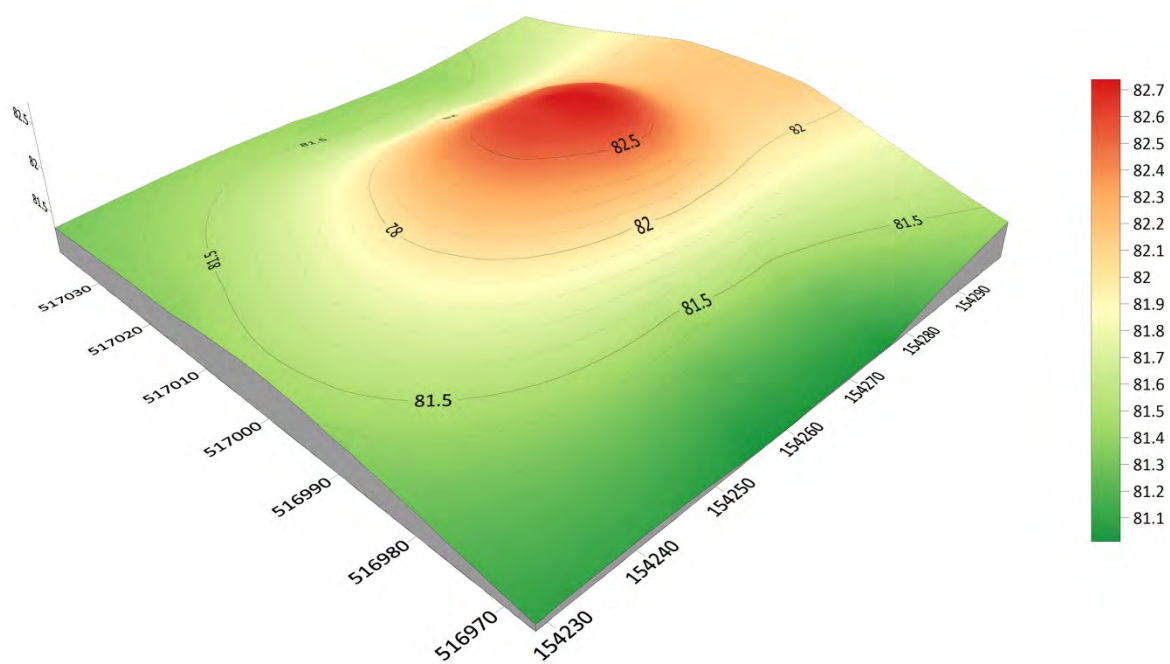
Modelul digital al terenului

Vedere dinspre V, 18.04.2019

Indicativ	M19 Sânnicolau Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.527674, 46.065255
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 35 m; Înălțime – 0,5 m
Situri asociate	-
Data verificare	18.04.2019

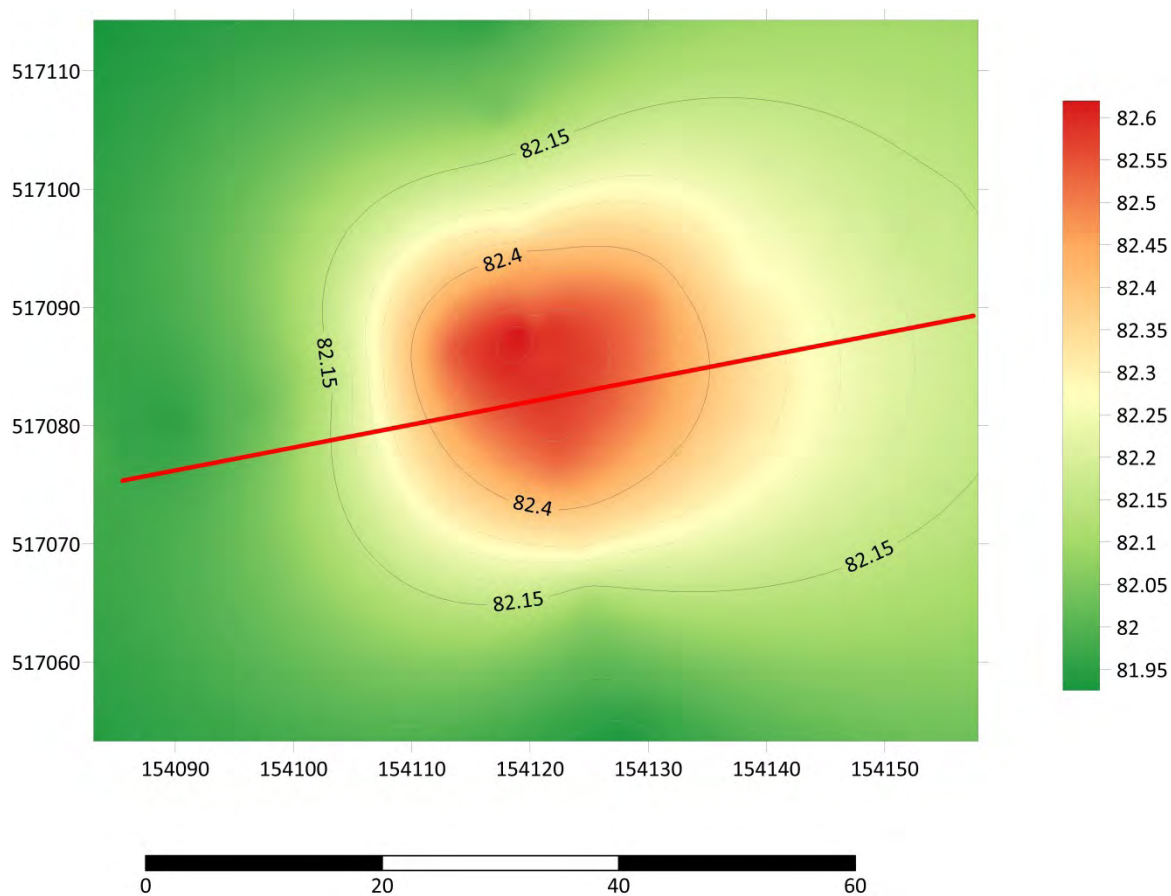
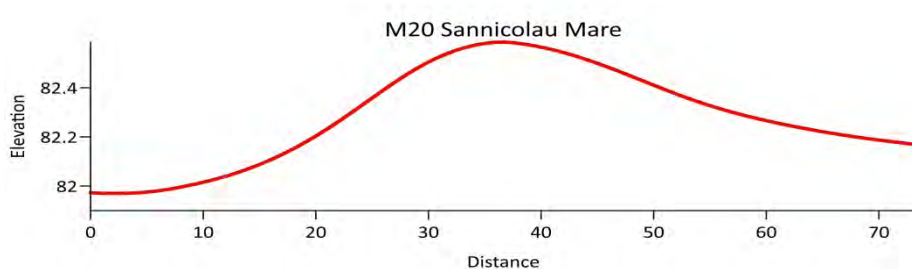

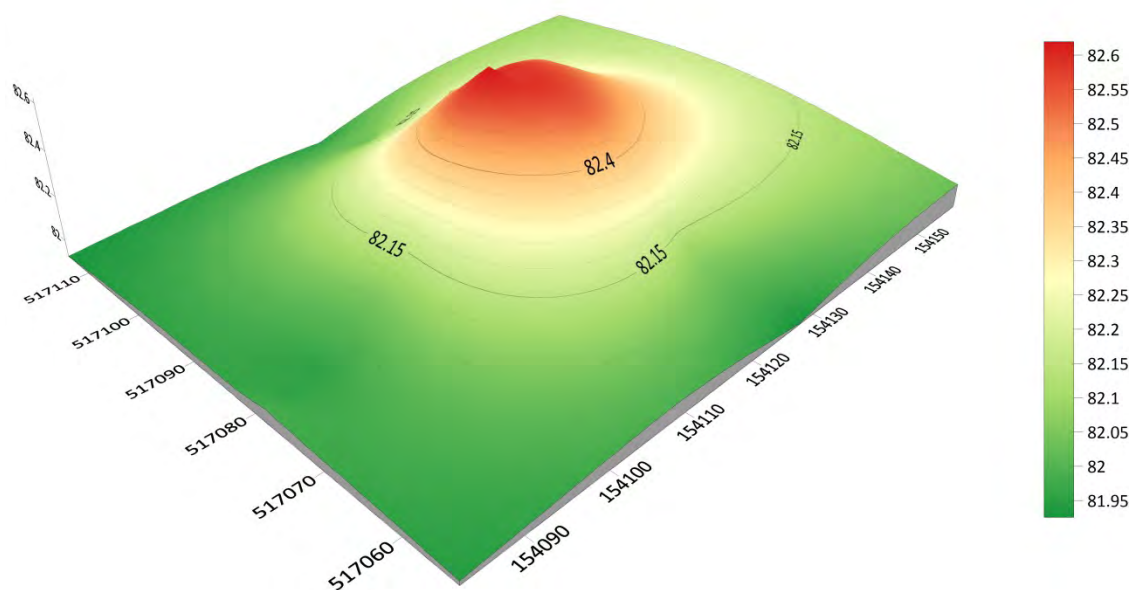
Modelul digital al terenului

Vedere dinspre E, 18.04.2019

Indicativ	M20 Sânnicolau Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.52569, 46.065959
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 41 m; Înălțime – 0,4 m
Situri asociate	-
Data verificare	18.04.2019

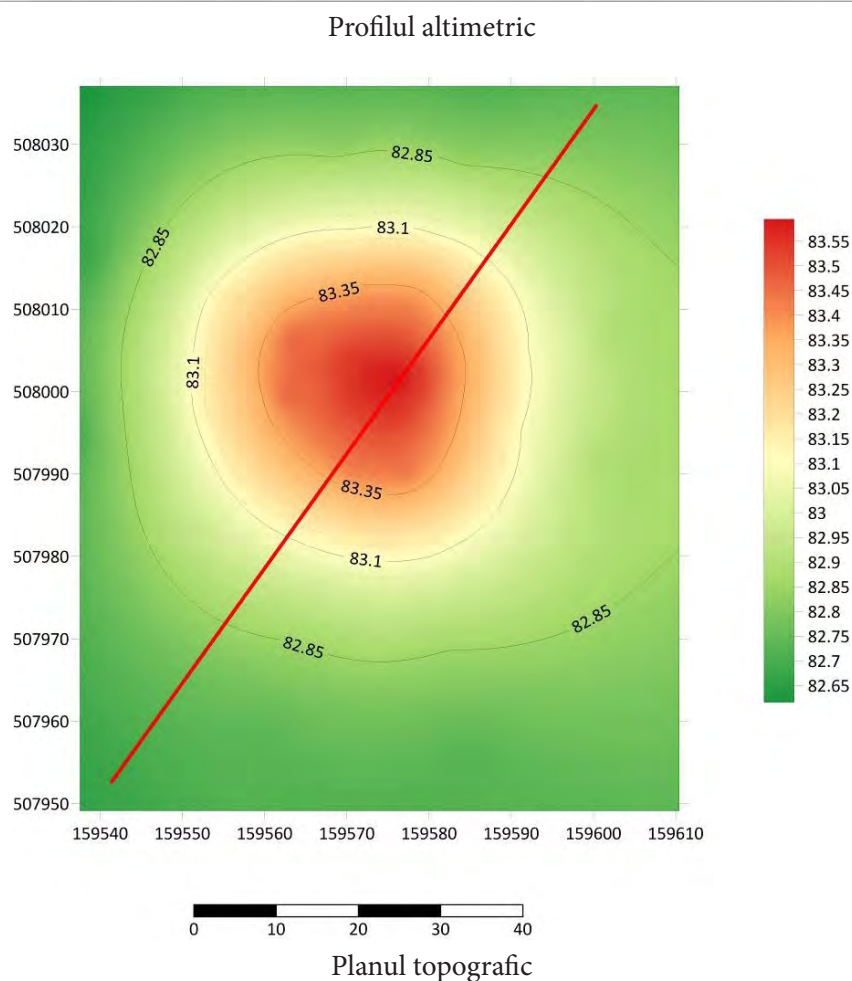
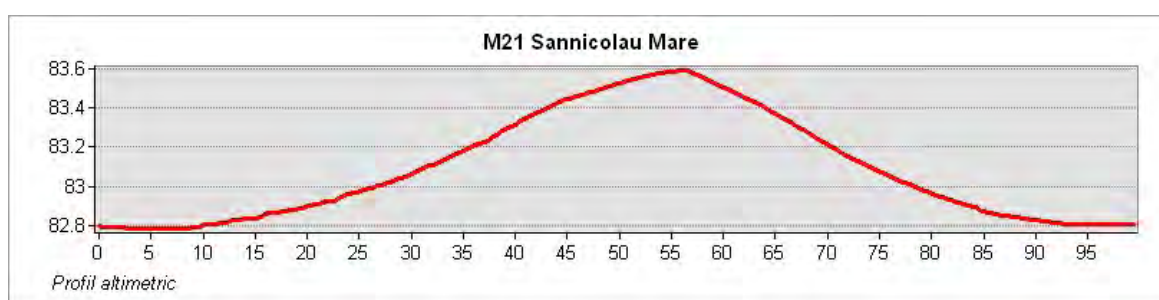

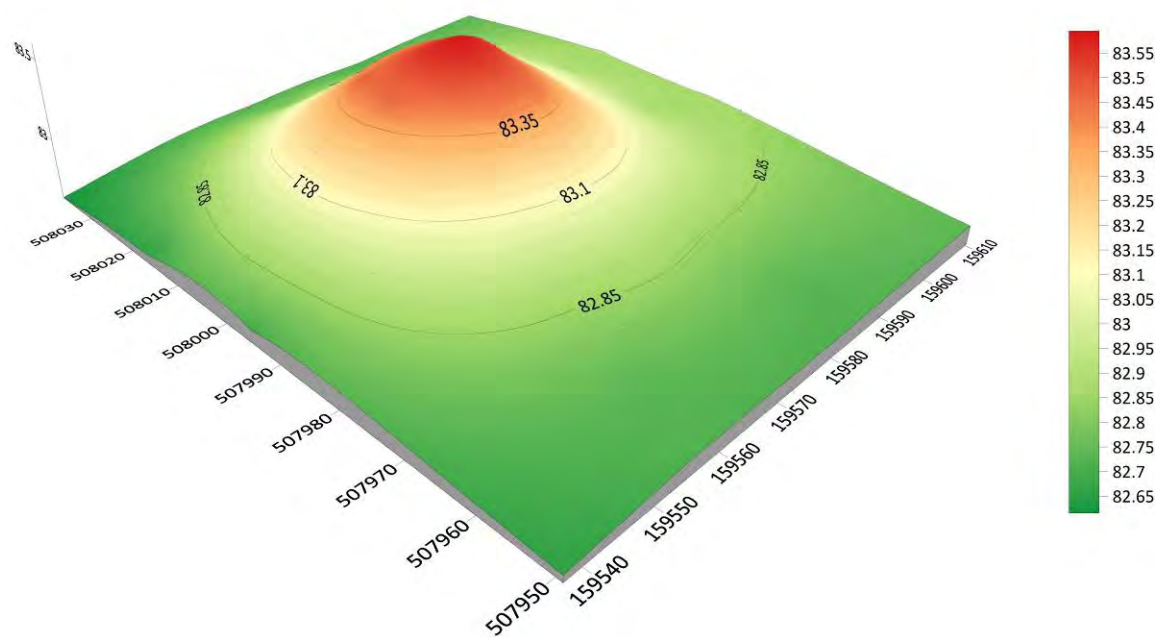
Modelul digital al terenului

Vedere dinspre N, 18.04.2019

Indicativ	M21 Sânnicolau Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.602525, 45.987113
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 60 m; Înălțime – 0,8 m
Situri asociate	-
Data verificare	25.04.2019, 22.05.2020

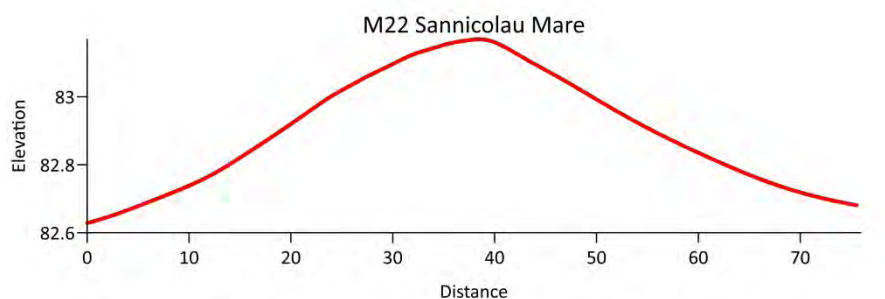

Modelul digital al terenului

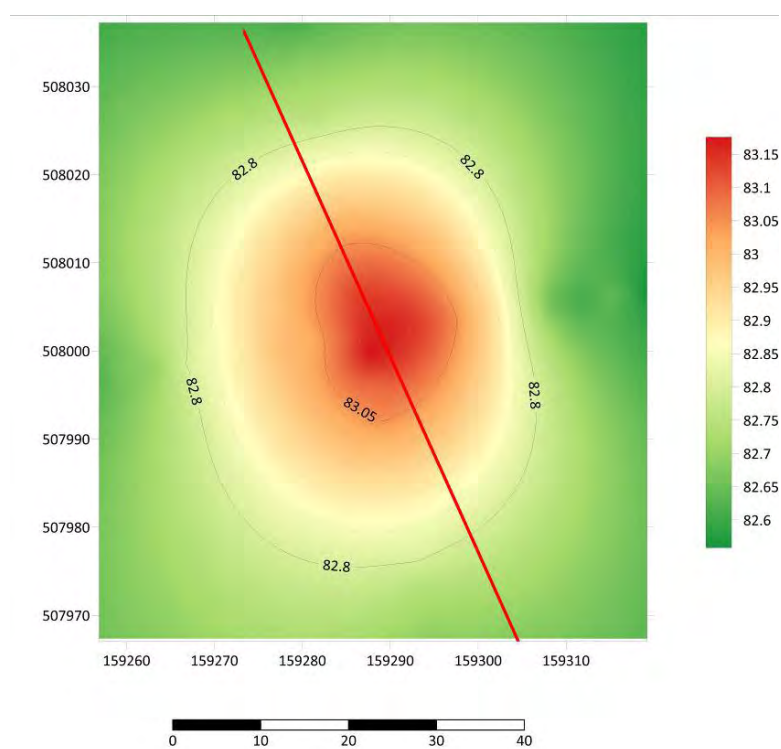

Vedere dinspre N, 25.04.2019

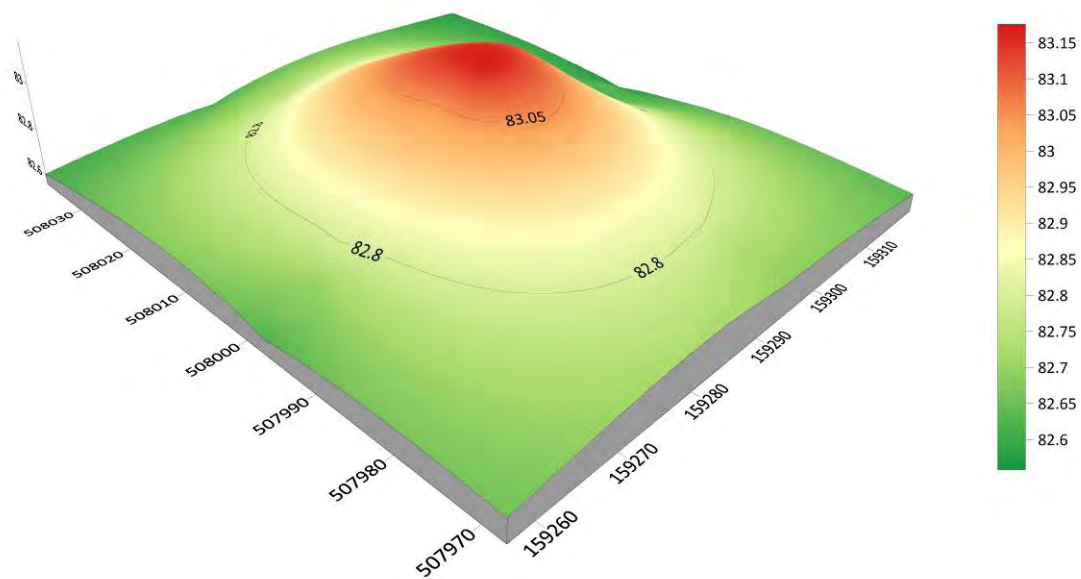
Indicativ	M22 Sânnicolau Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.598817, 45.986974
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată. Pe suprafața ei apar fragmente ceramice.
Dimensiuni	Diametru – 58 m; Înălțime – 0,5 m
Situri asociate	La cca 30 m vest de movilă a fost identificat un sit arheologic – Sânnicolau Mare – <i>Obiectiv 26</i> .
Data verificare	25.04.2019, 22.05.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

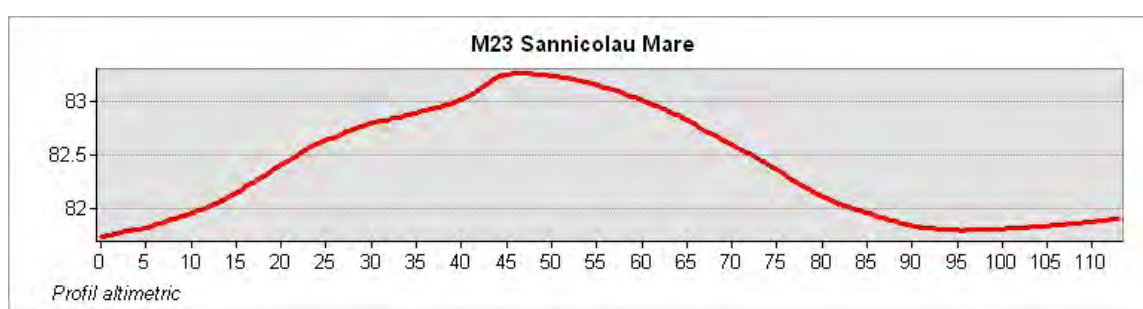

Modelul digital al terenului

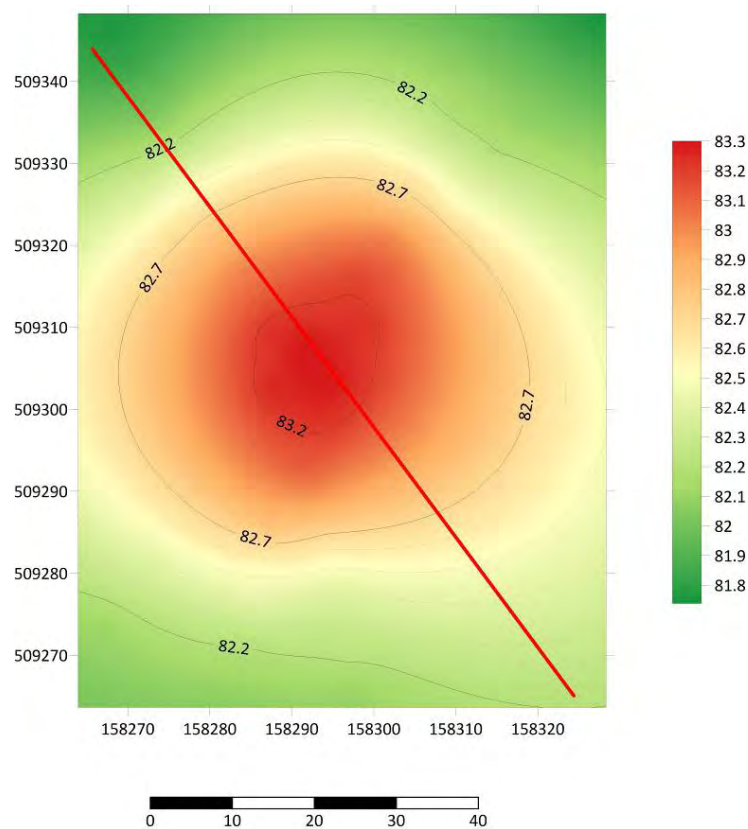

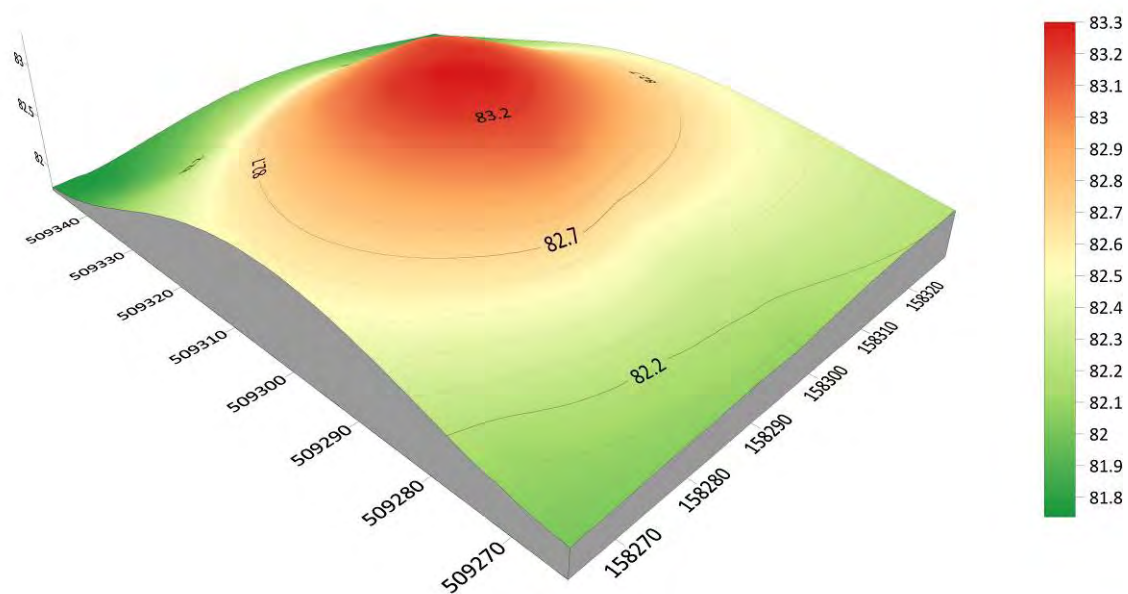
Vedere dinspre E, 22.05.2020

Indicativ	M23 Sânnicolau Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.585087, 45.998168
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 70 m; Înălțime – 1,2 m
Situri asociate	La cca 45 m est de movilă a fost identificat un sit arheologic – Sânnicolau Mare – <i>Obiectiv 28</i> .
Data verificare	25.04.2019

Profilul altimetric

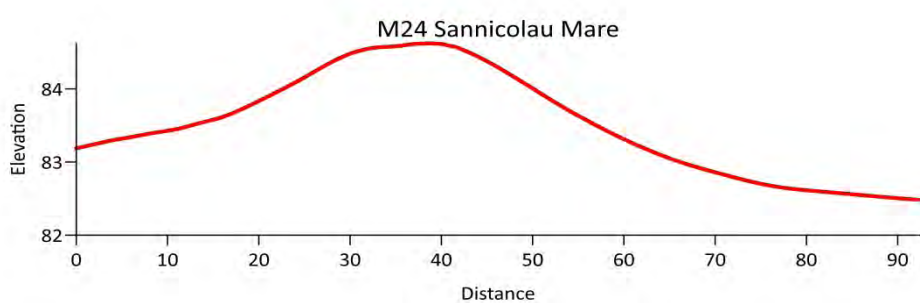

Modelul digital al terenului

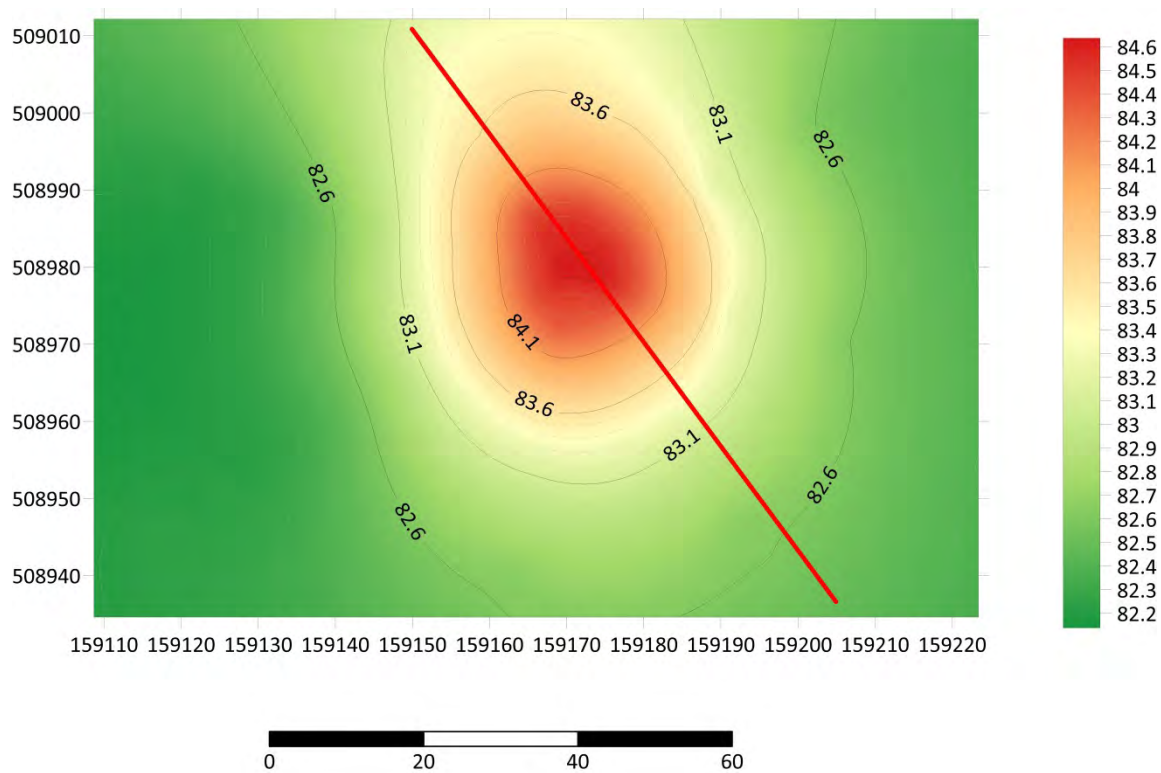

Vedere dinspre E, 25.04.2019

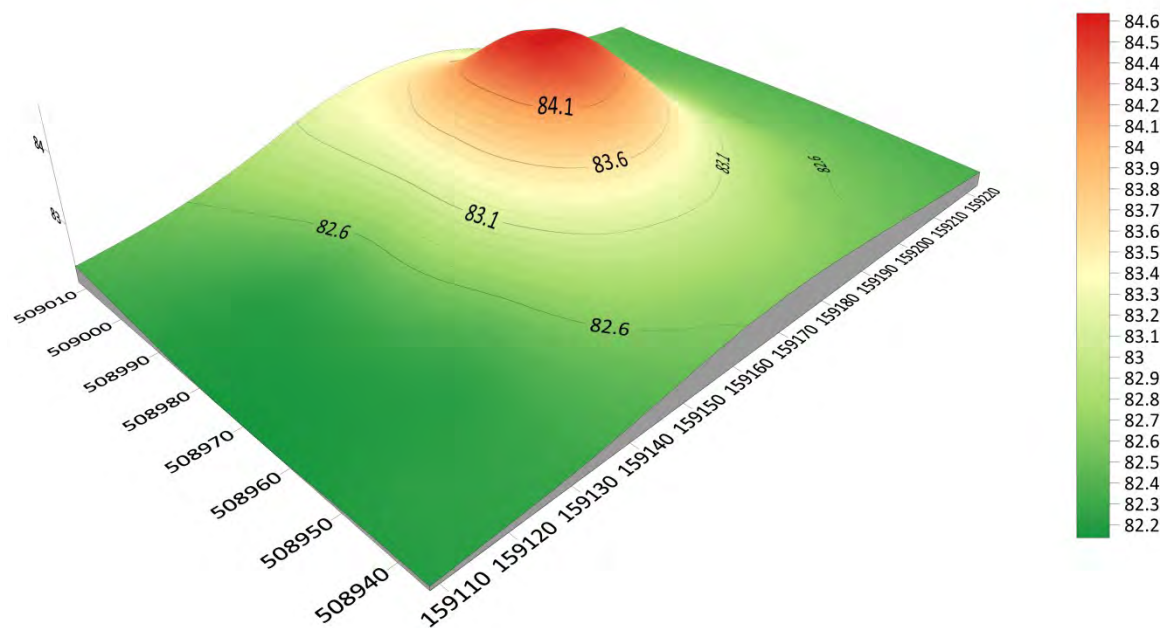
Indicativ	M24 Sânnicolau Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.596615, 45.995682
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Puternic aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 55 m; Înălțime – 1,4 m
Situri asociate	-
Data verificare	25.04.2019, 22.05.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

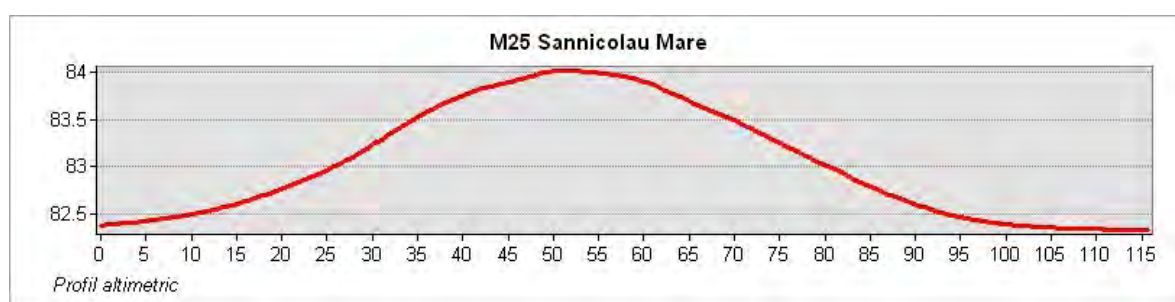

Modelul digital al terenului

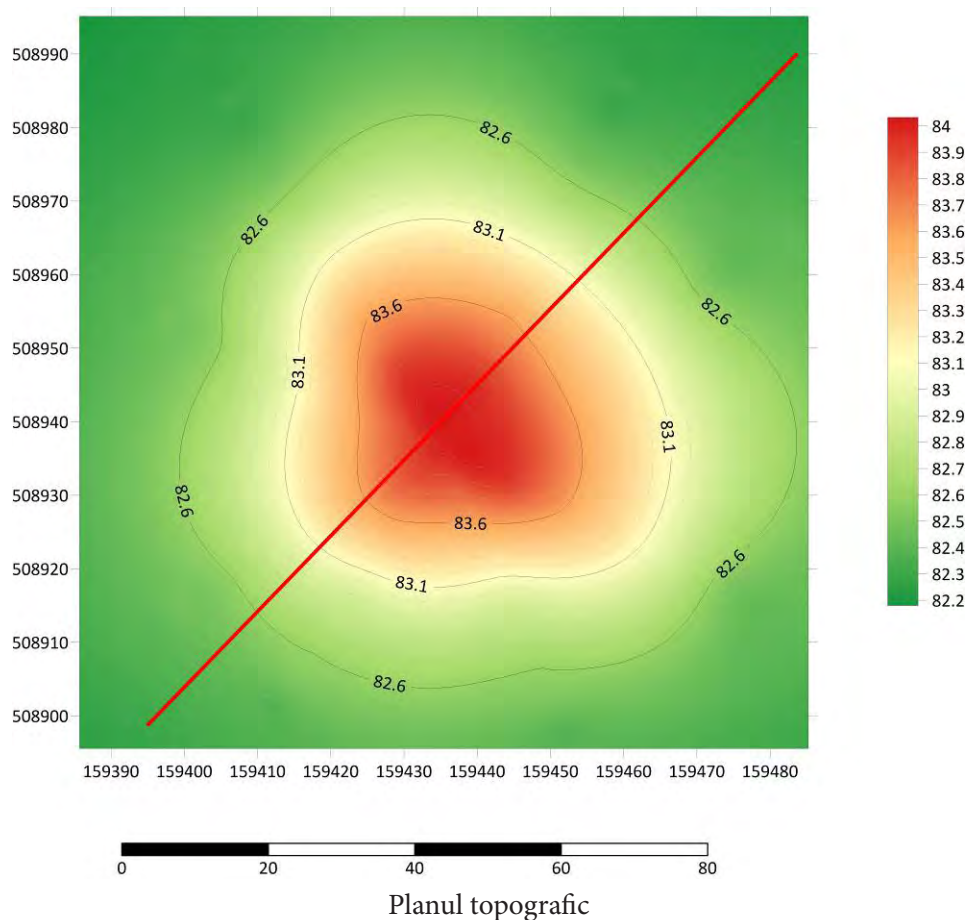

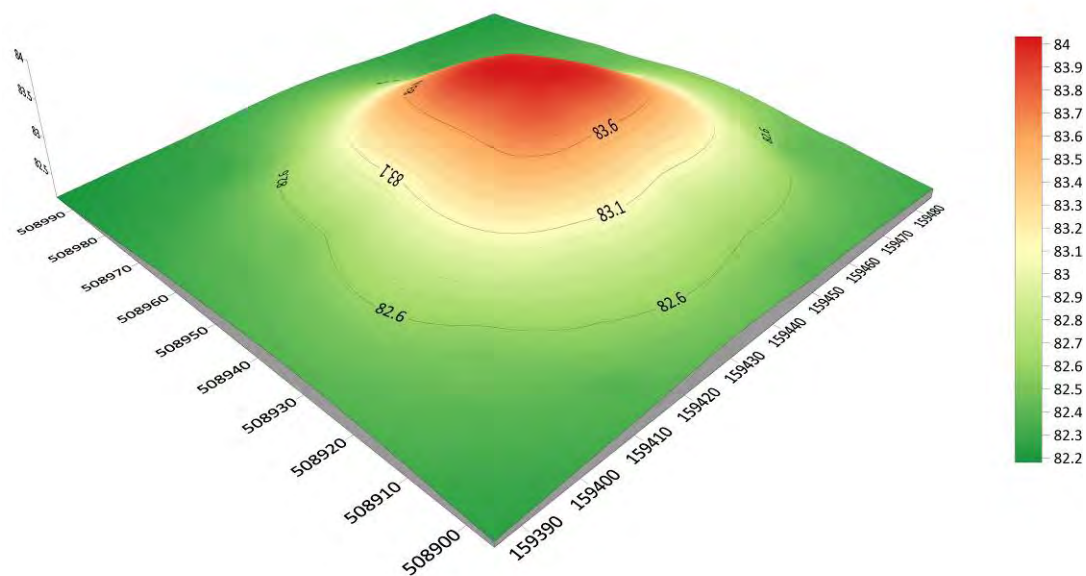
Vedere dinspre S-SV, 22.05.2020

Indicativ	M25 Sânnicolau Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.600066, 45.995446
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplătizată
Dimensiuni	Diametru – 82 m; Înălțime – 1,5 m
Situri asociate	-
Data verificare	25.04.2019, 22.05.2020

Profilul altimetric

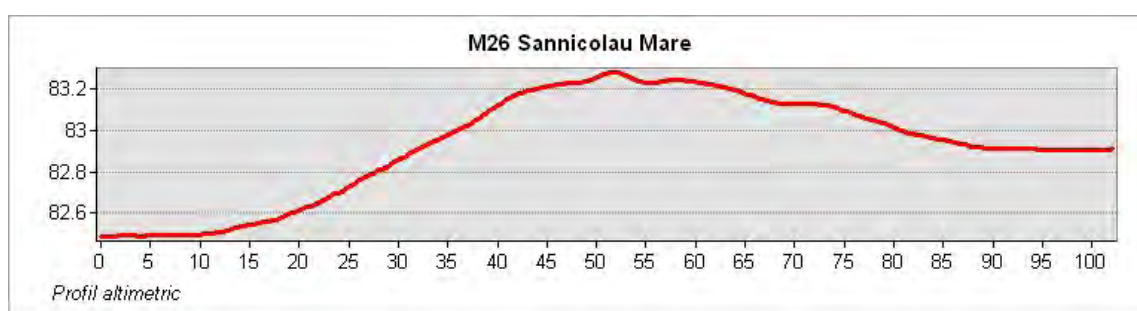

Modelul digital al terenului

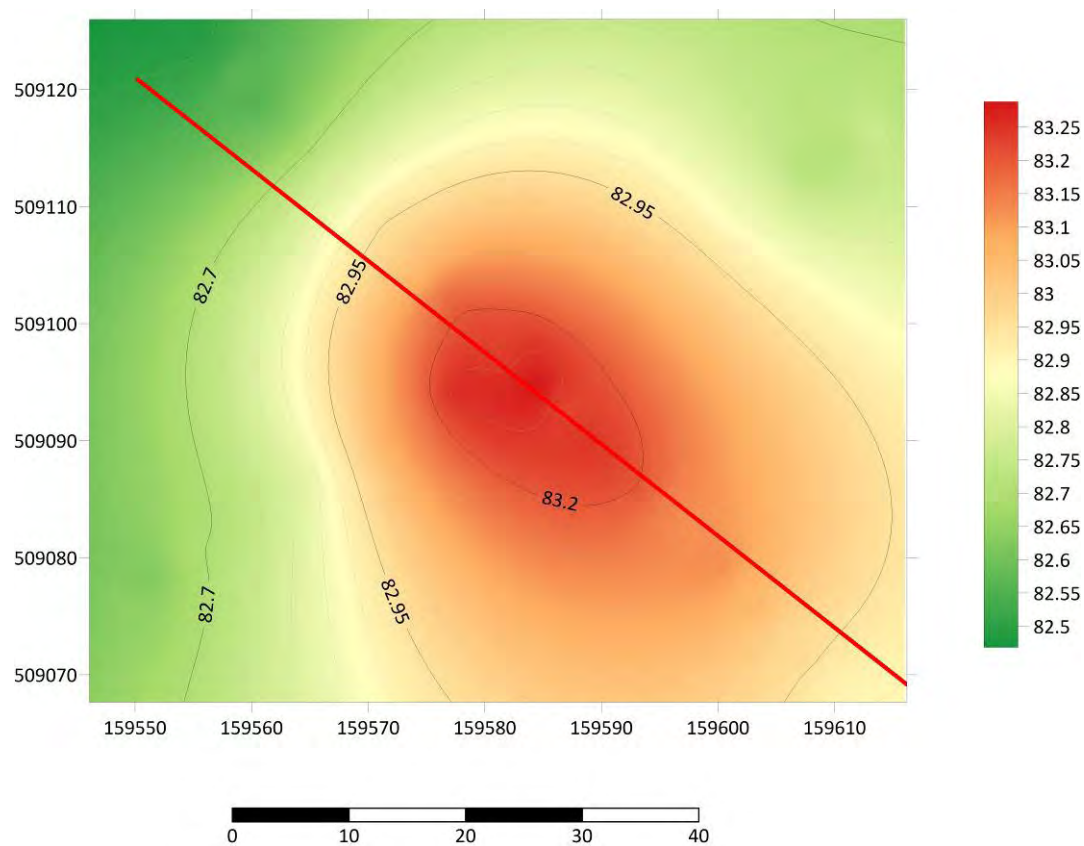

Vedere dinspre S-SV, 22.05.2020

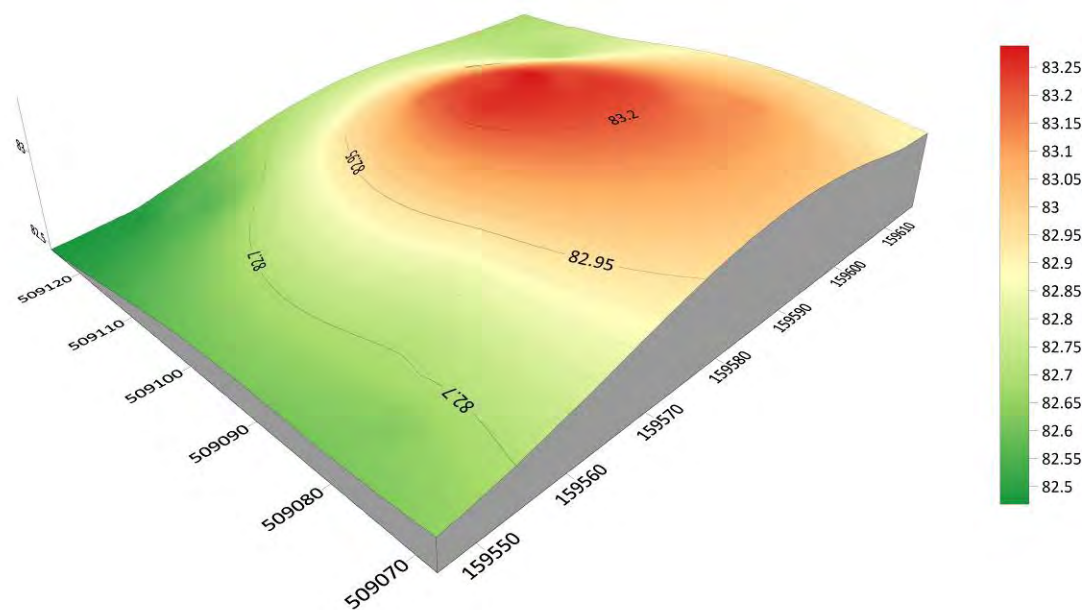
Indicativ	M26 Sânnicolau Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.601841, 45.996955
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 48 m; Înălțime – 0,4 m
Situri asociate	-
Data verificare	22.05.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

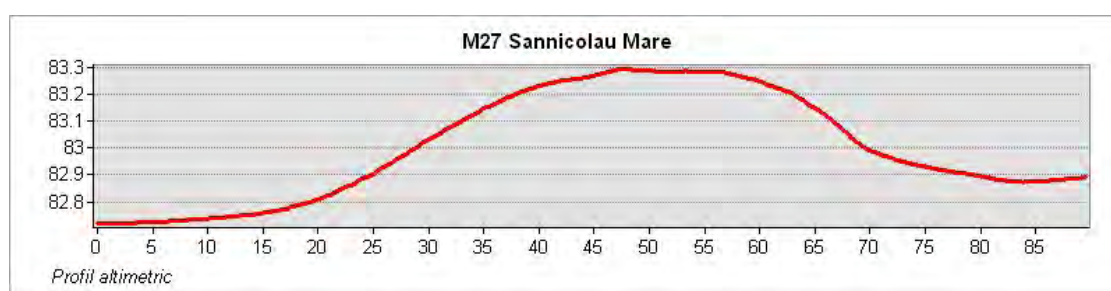

Modelul digital al terenului

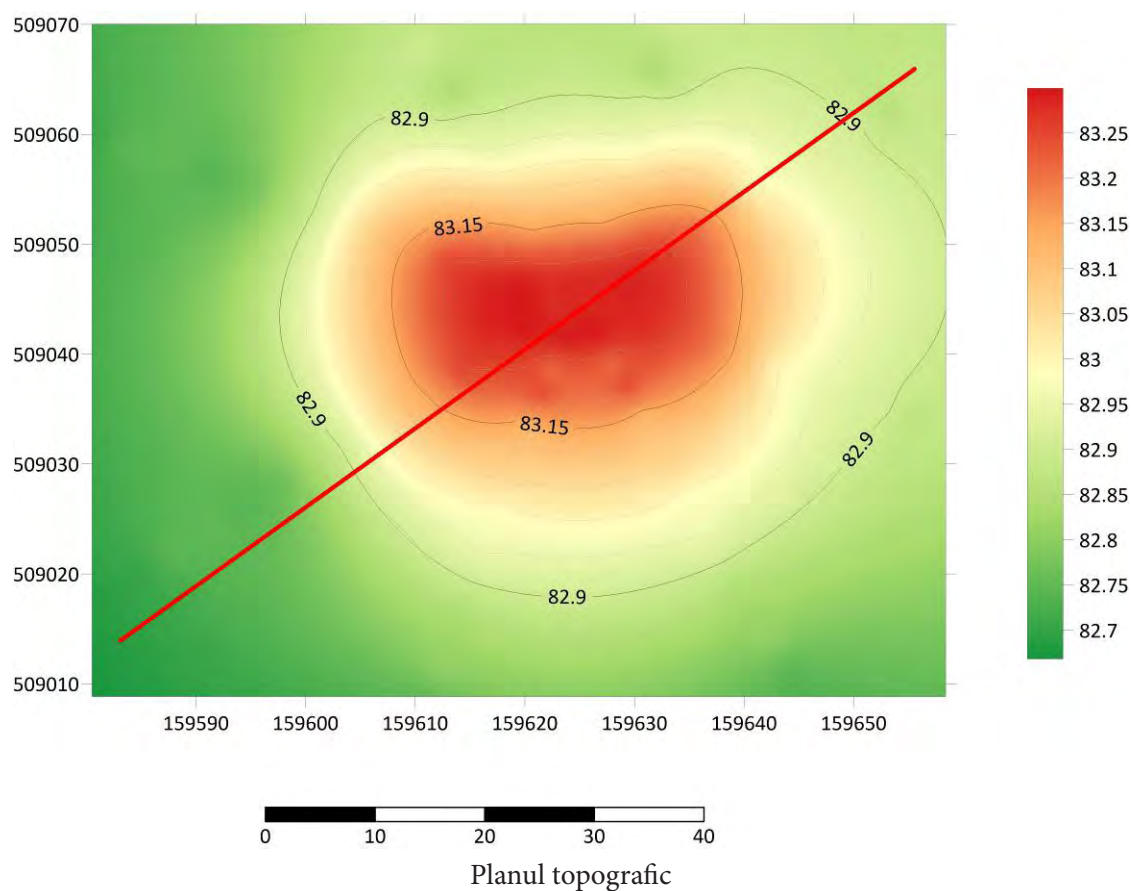

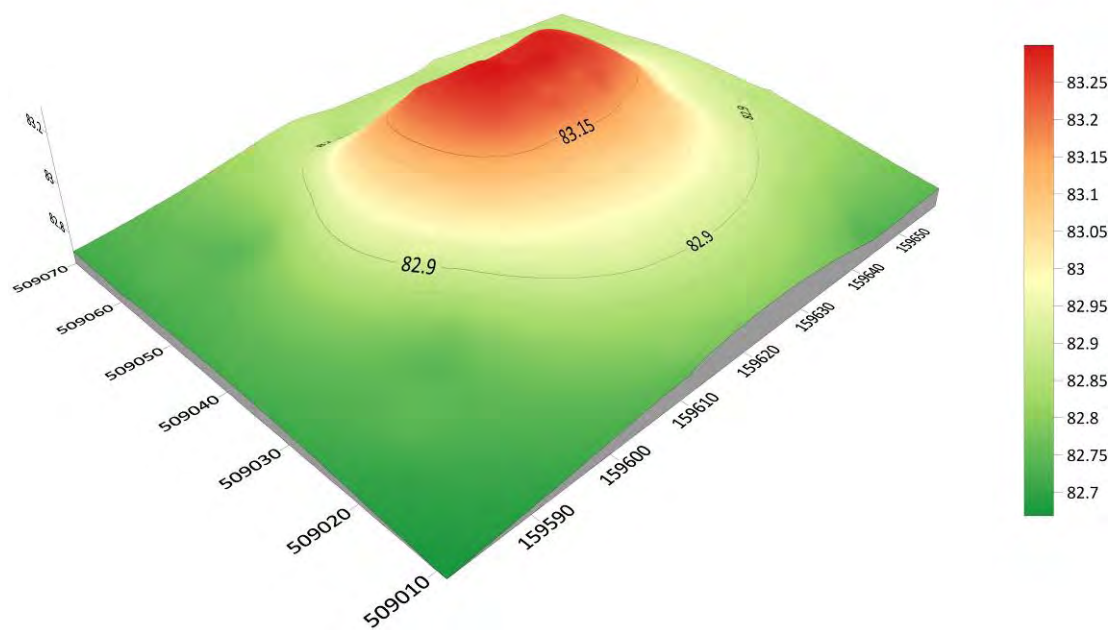
Vedere dinspre S-SV, 22.05.2020

Indicativ	M27 Sânnicolau Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.602433, 45.996506
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată. Pe suprafața ei apar oase umane fragmentate.
Dimensiuni	Diametru – 53 m; Înălțime – 0,4 m
Situri asociate	Sporadic, apar fragmente ceramice sarmatice pe movilă.
Data verificare	22.05.2020

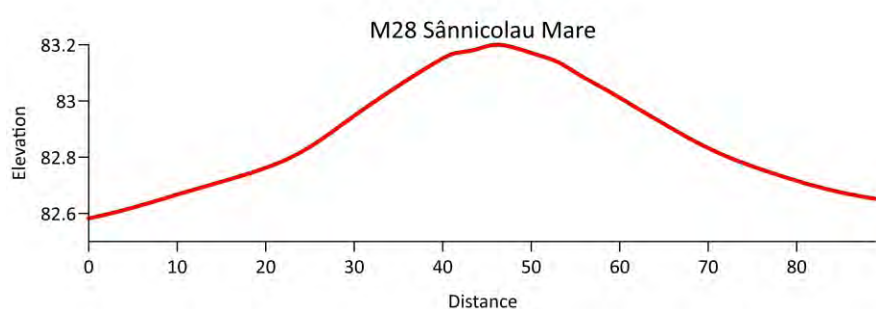
Profilul altimetric

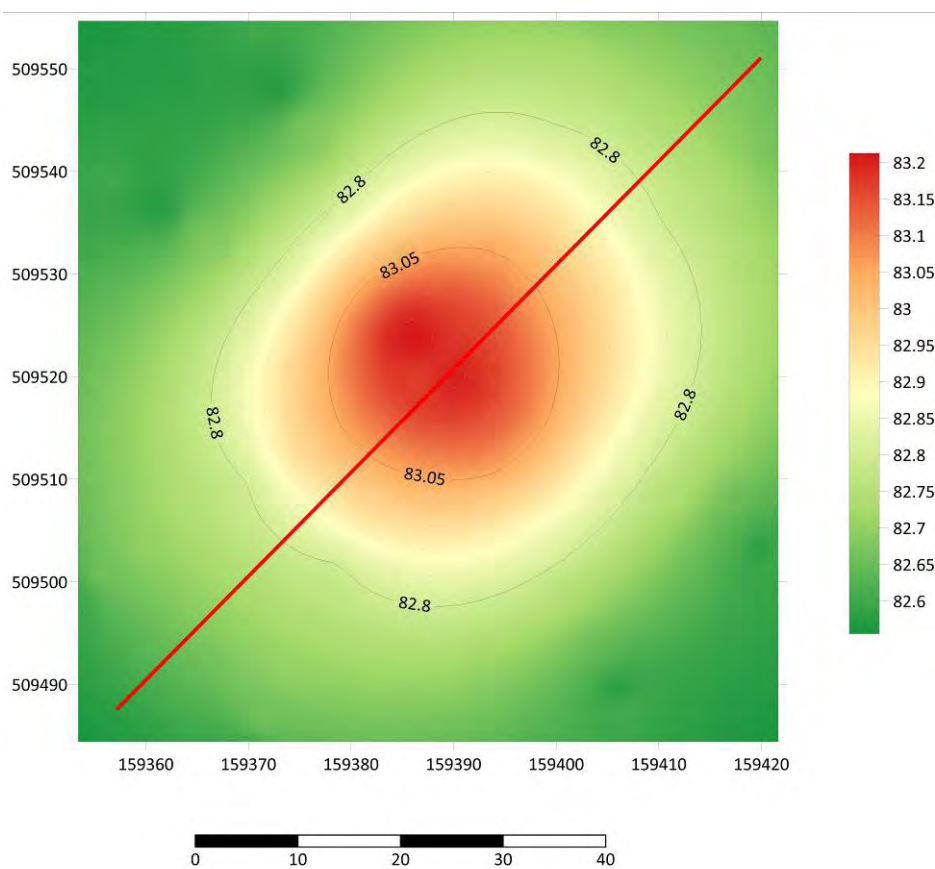

Vedere dinspre S-SV, 22.05.2020

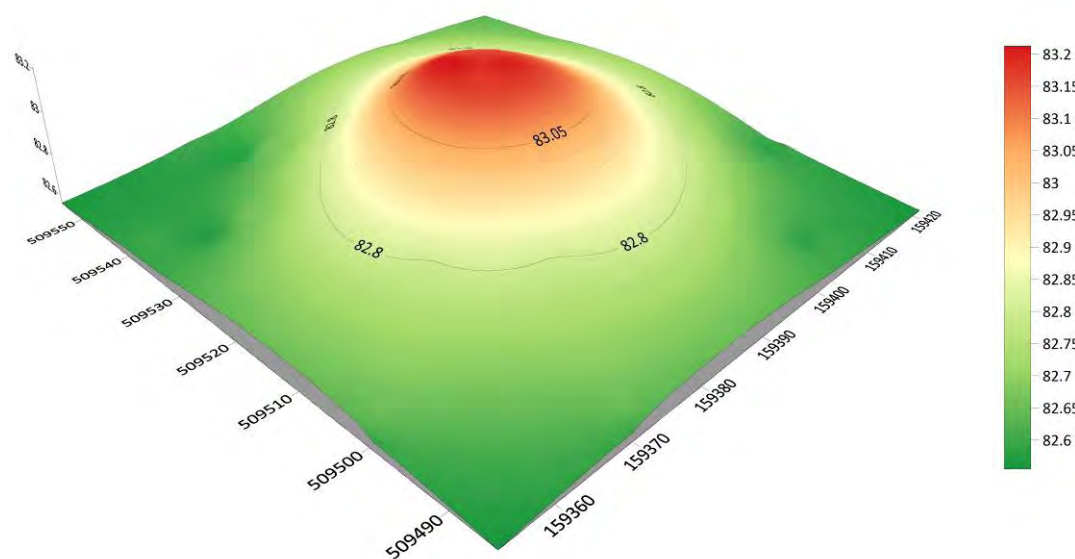
Indicativ	M28 Sânnicolau Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.599049, 46.000663
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 61 m; Înălțime – 0,5 m
Situri asociate	-
Data verificare	22.05.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

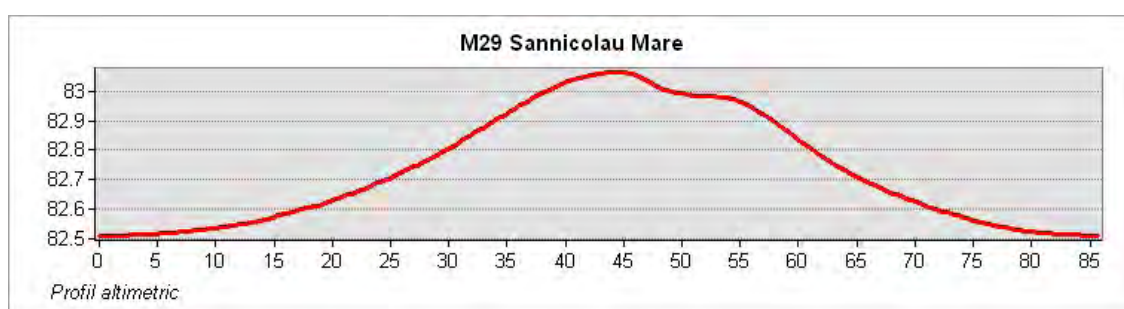

Modelul digital al terenului

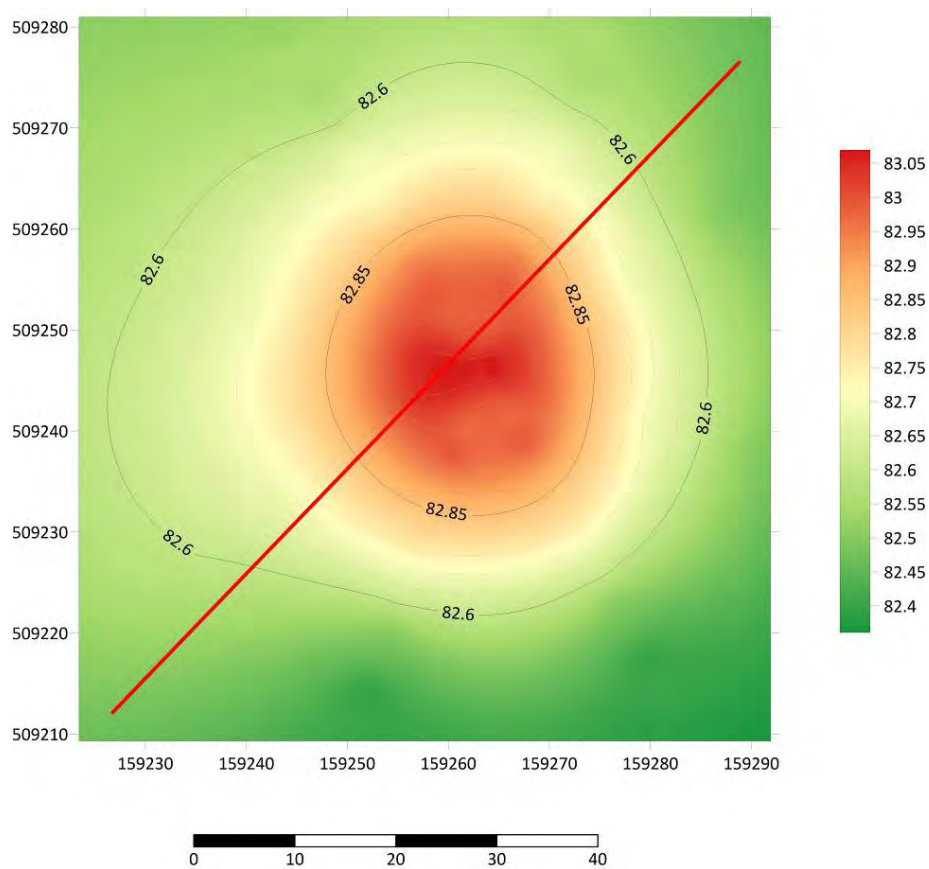

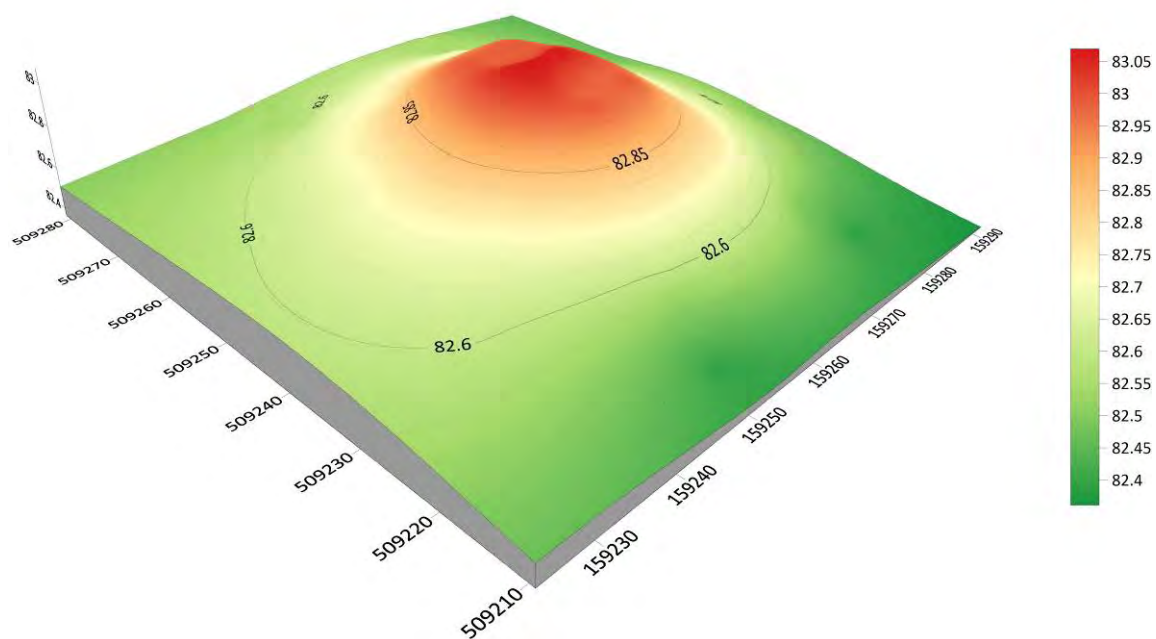
Vedere dinspre S-SV, 22.05.2020

Indicativ	M29 Sânnicolau Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.597625, 45.99813
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 46 m; Înălțime – 0,5 m
Situri asociate	-
Data verificare	22.05.2020

Profilul altimetric

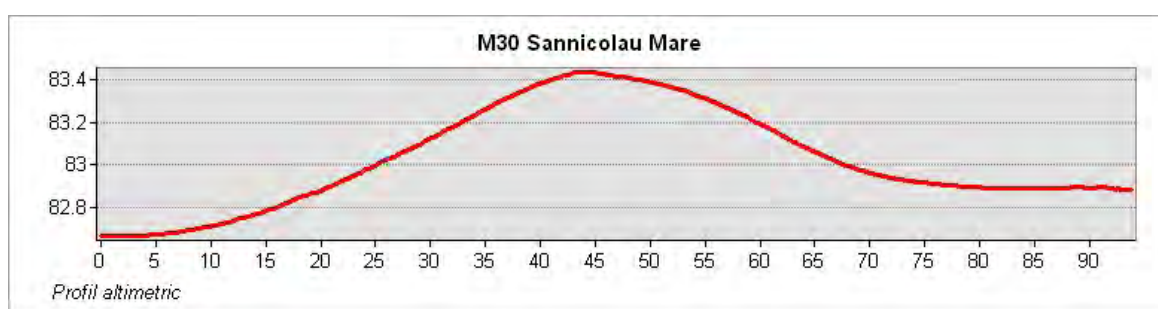

Modelul digital al terenului

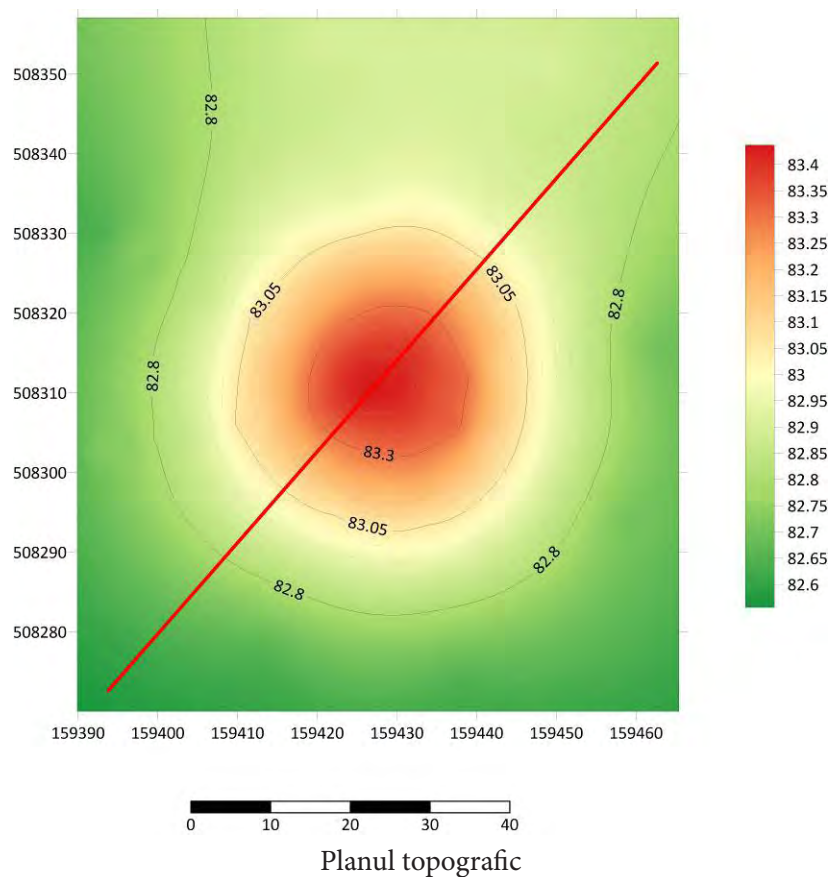

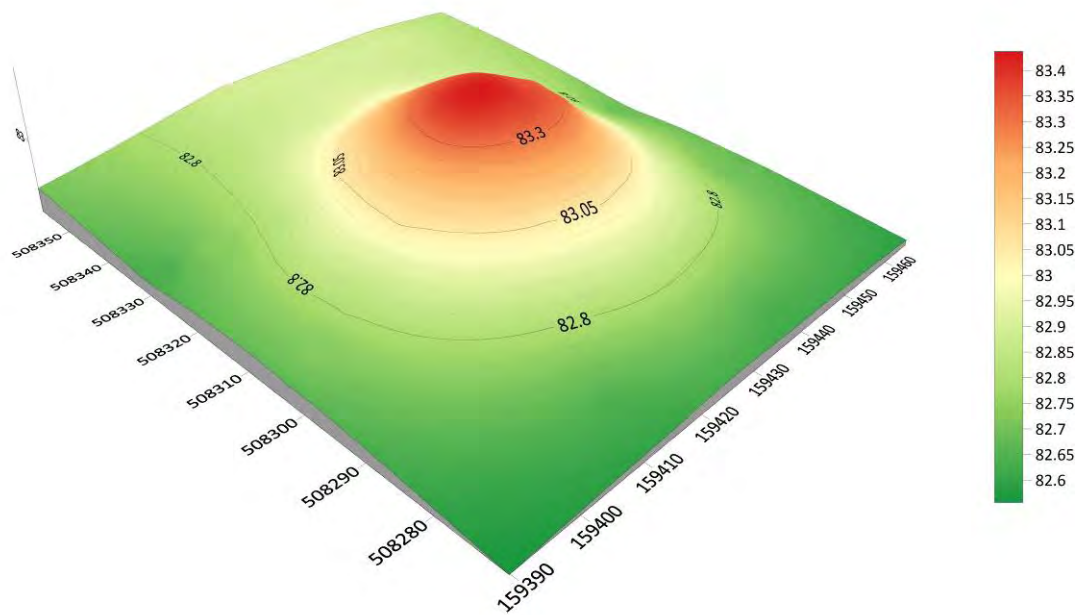
Vedere dinspre S-SV, 22.05.2020

Indicativ	M30 Sânnicolau Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.600442, 45.989806
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 46 m; Înălțime – 0,5 m
Situri asociate	-
Data verificare	22.05.2020

Profilul altimetric

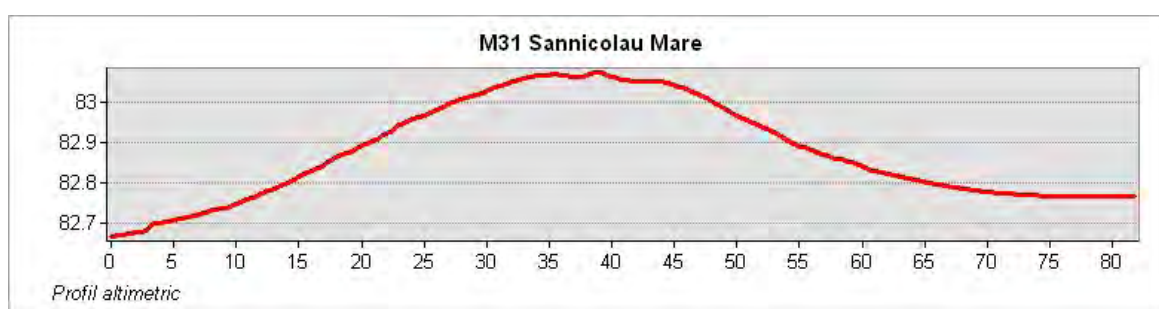

Modelul digital al terenului

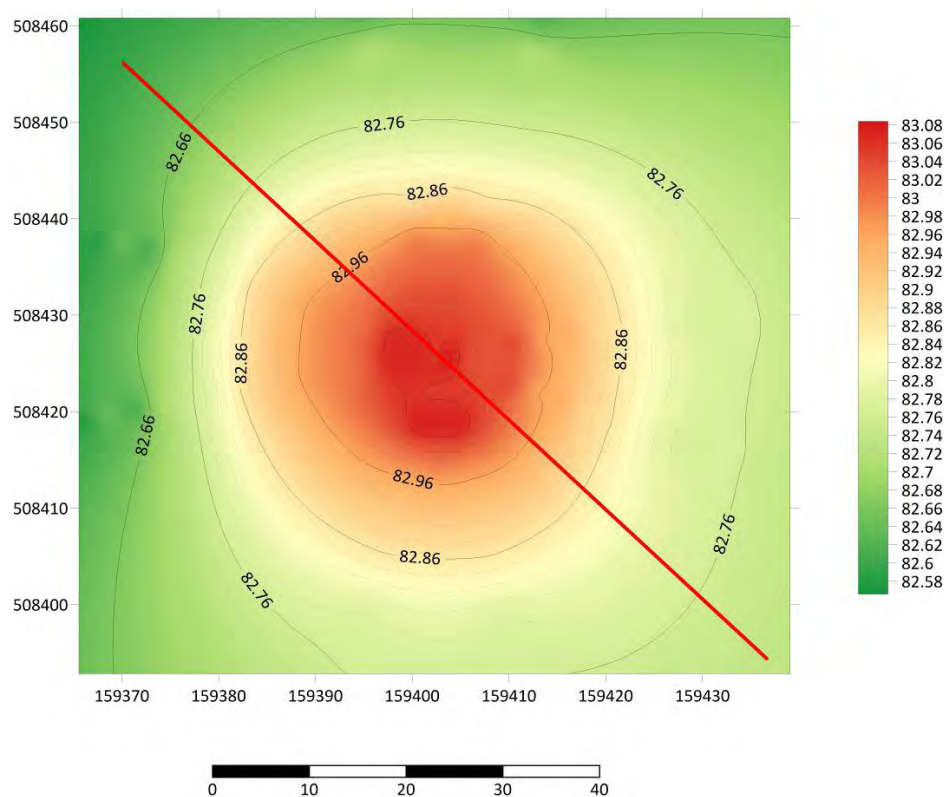

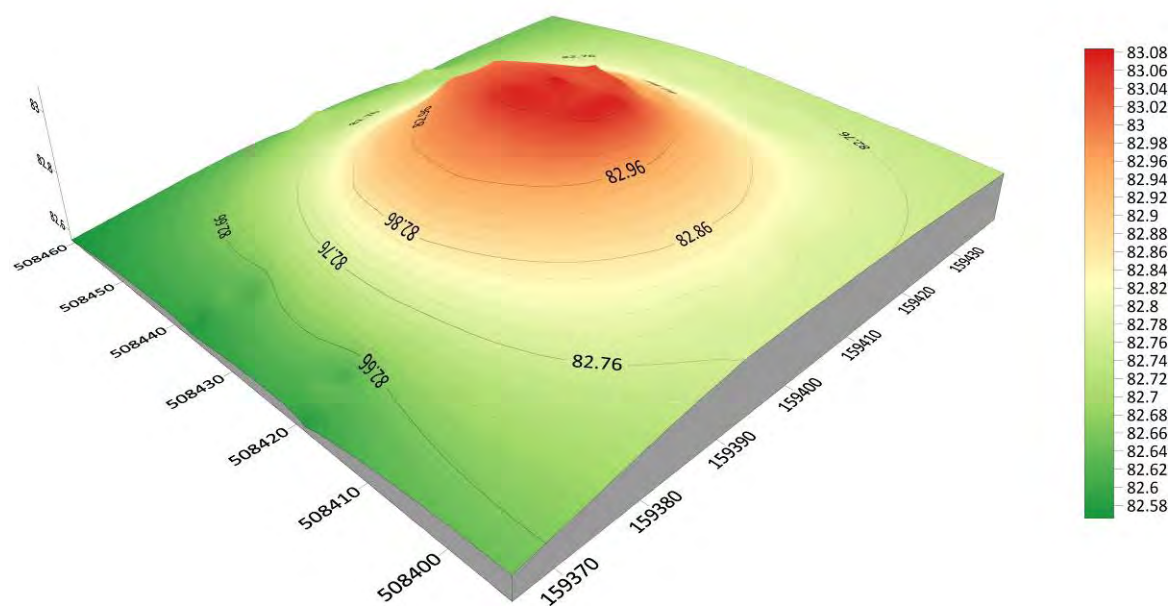
Vedere dinspre N, 22.05.2020

Indicativ	M31 Sânnicolau Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.600015, 45.990836
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 46 m; Înălțime – 0,4 m
Situri asociate	-
Data verificare	22.05.2020

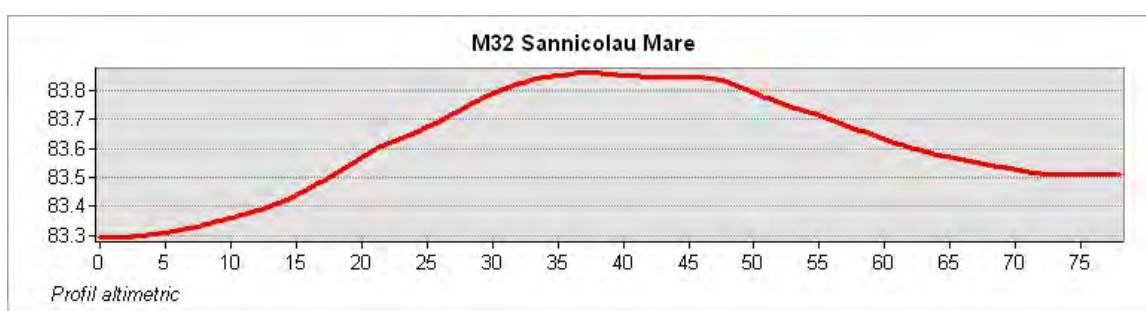

Profilul altimetric

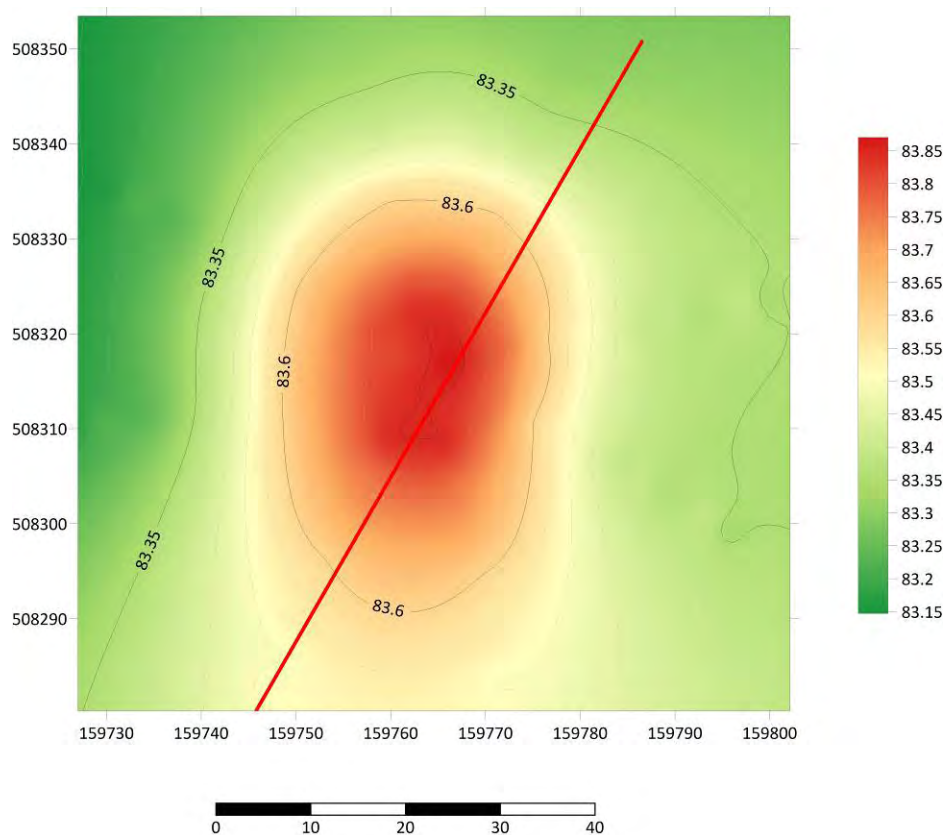

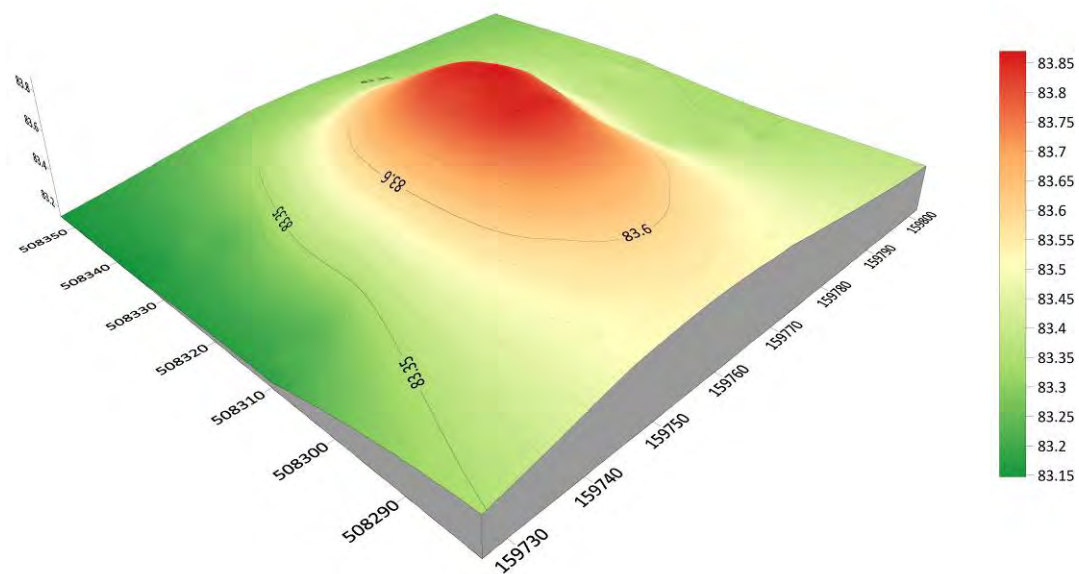
Indicativ	M32 Sânnicolau Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.604731, 45.990037
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 57 m; Înălțime – 0,4 m
Situri asociate	-
Data verificare	22.05.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

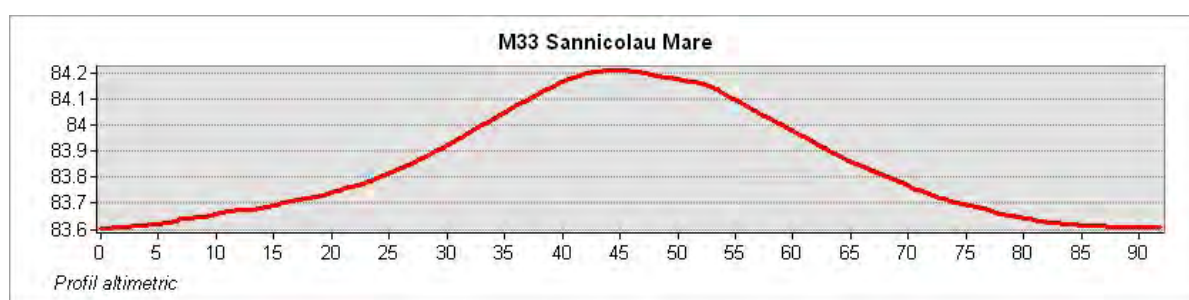

Modelul digital al terenului

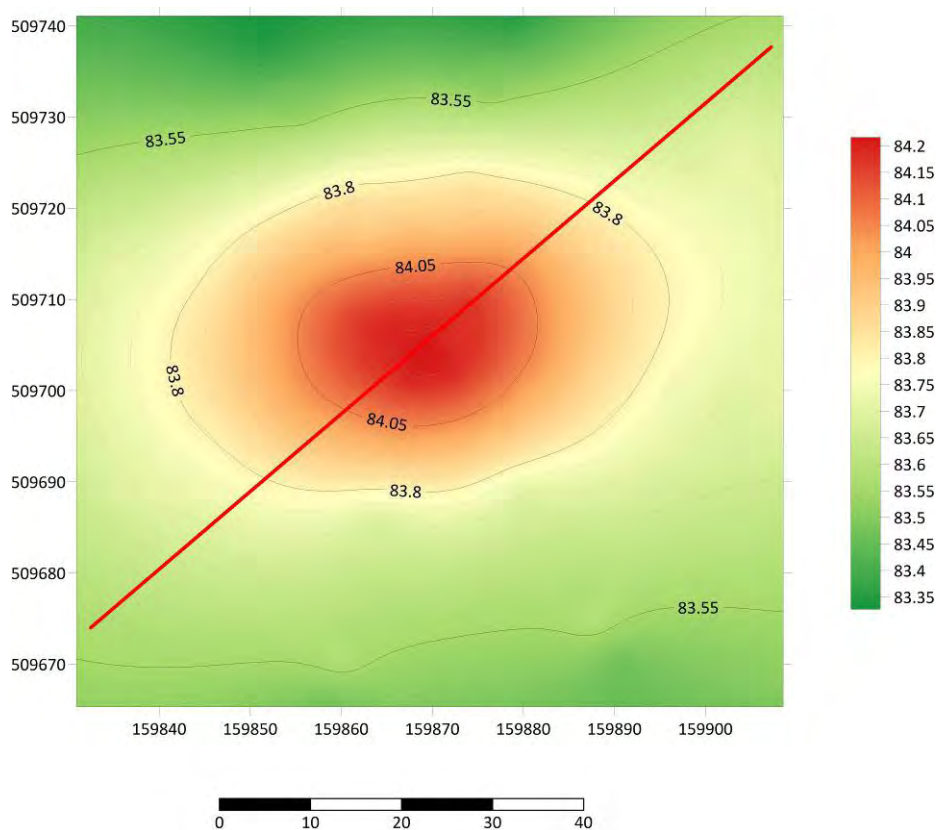

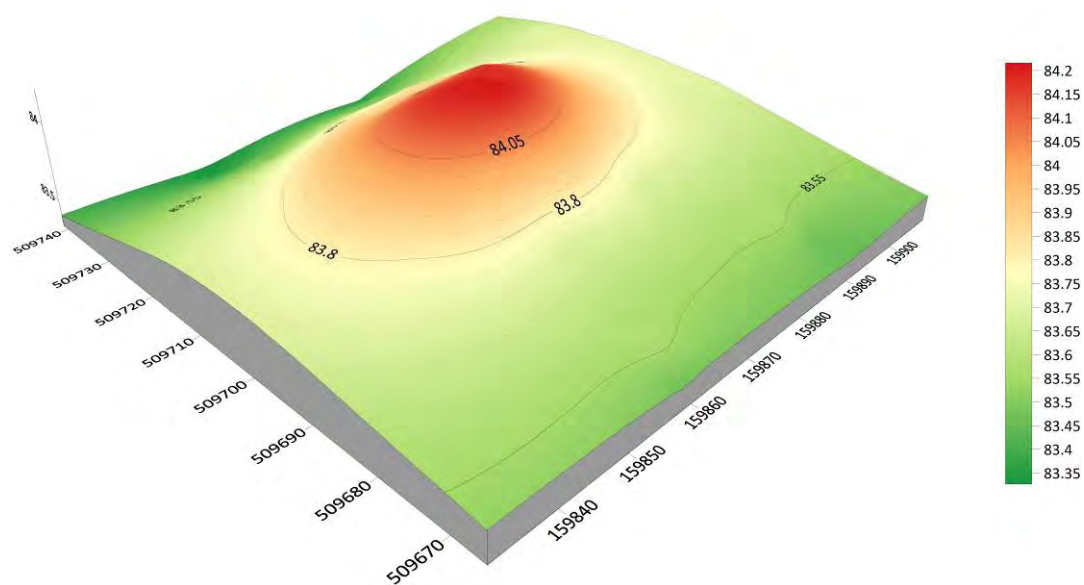
Vedere dinspre V, 22.05.2020

Indicativ	M33 Sânnicolau Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.605107, 46.002564
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 65 m; Înălțime – 0,5 m
Situri asociate	-
Data verificare	28.05.2020

Profilul altimetric

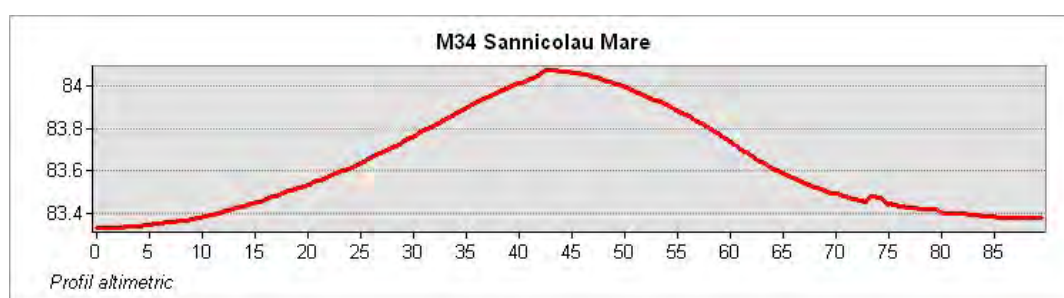

Modelul digital al terenului

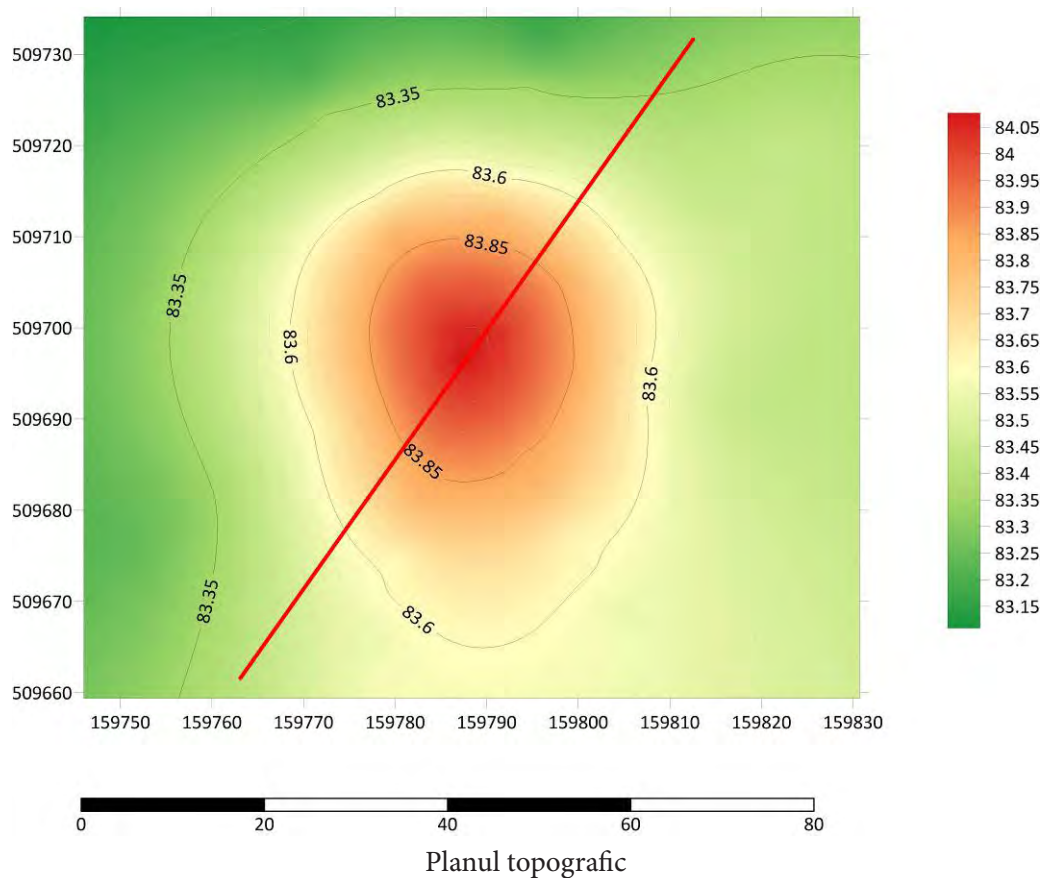

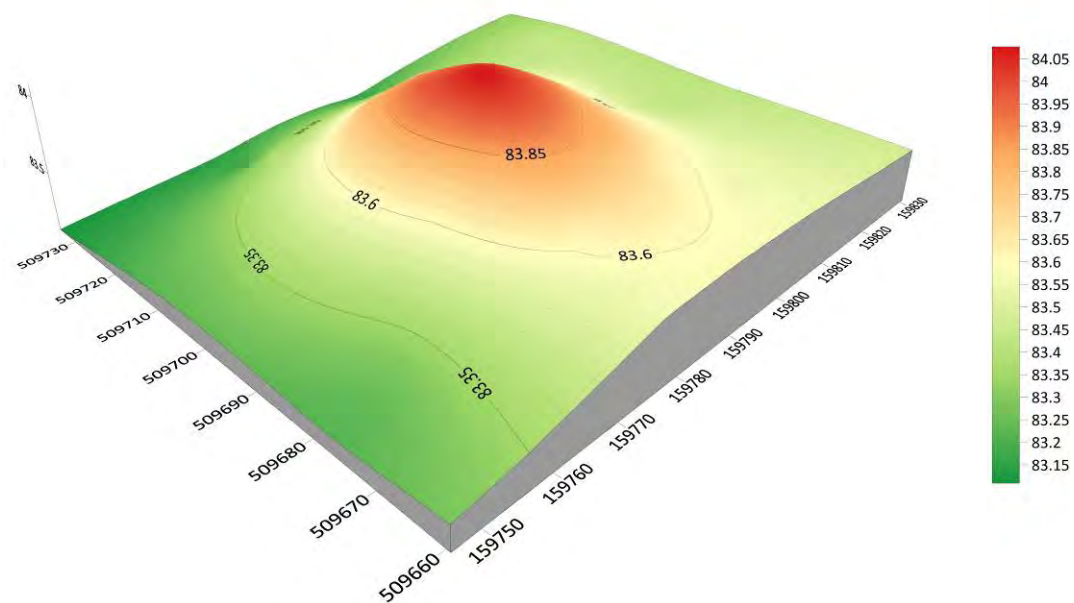
Vedere dinspre V, 28.05.2020

Indicativ	M34 Sânnicolau Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.604045, 46.002444
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 55 m; Înălțime – 0,5 m
Situri asociate	-
Data verificare	28.05.2020

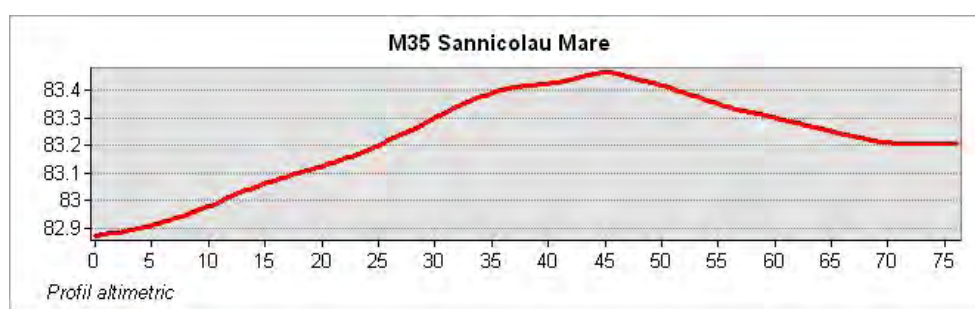
Profilul altimetric

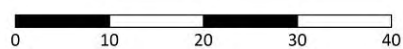
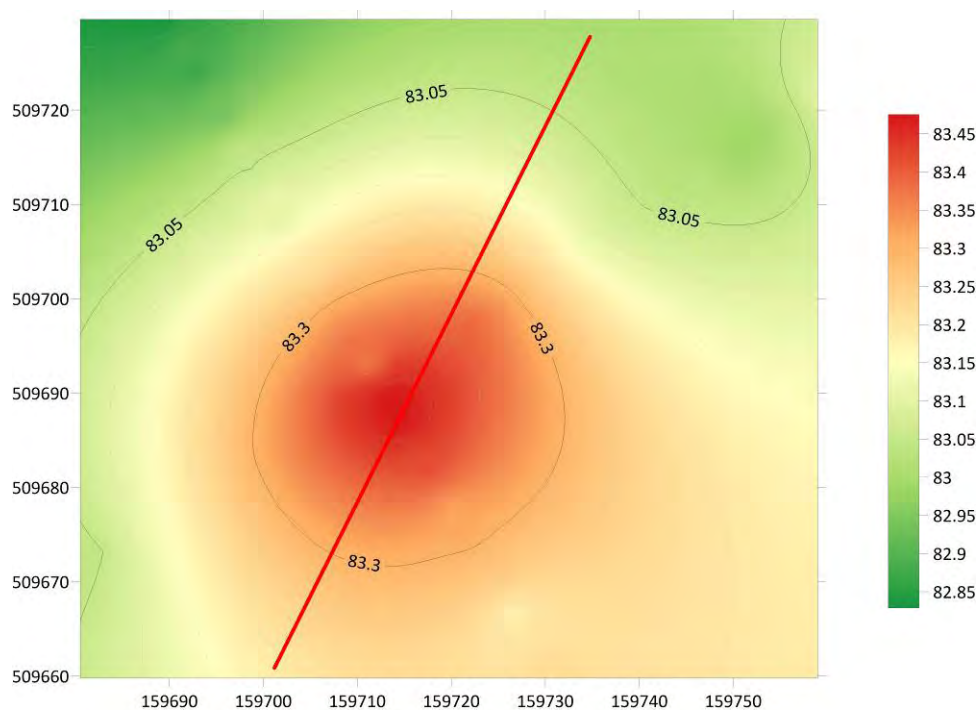

Vedere dinspre V, 28.05.2020

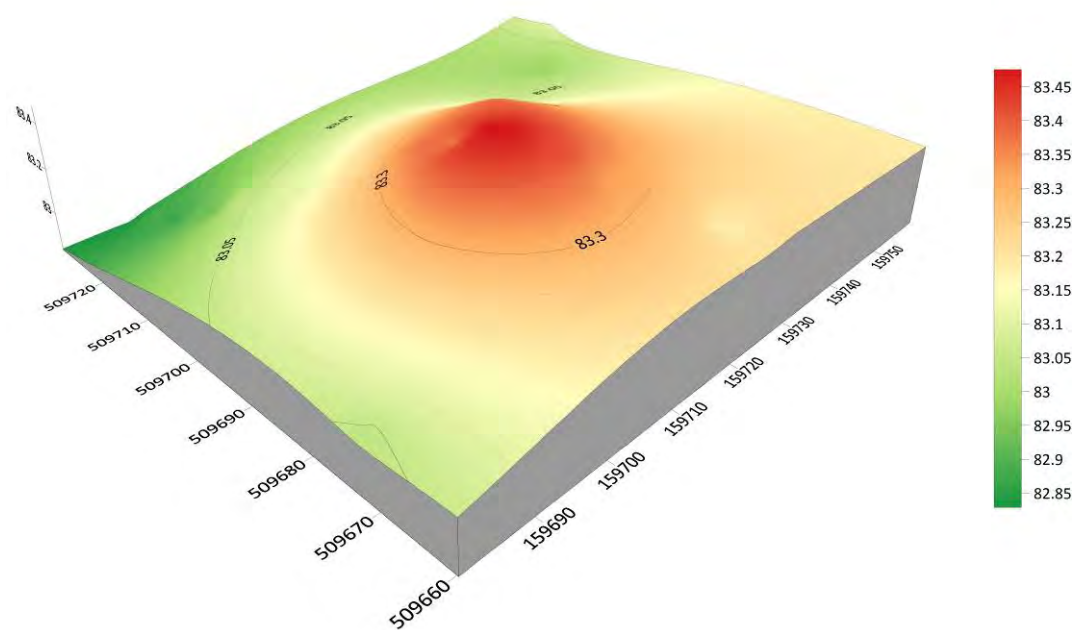
Indicativ	M35 Sânnicolau Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.603093, 46.002352
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 45 m; Înălțime – 0,3 m
Situri asociate	-
Data verificare	28.05.2020

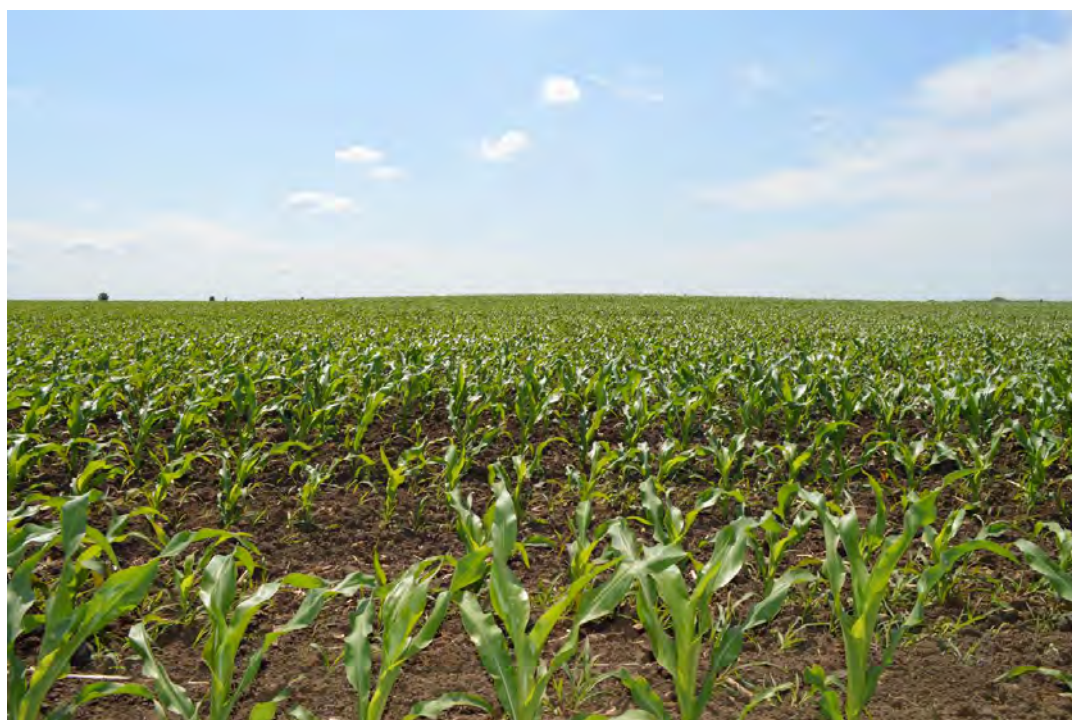
Profilul altimetric

Planul topografic

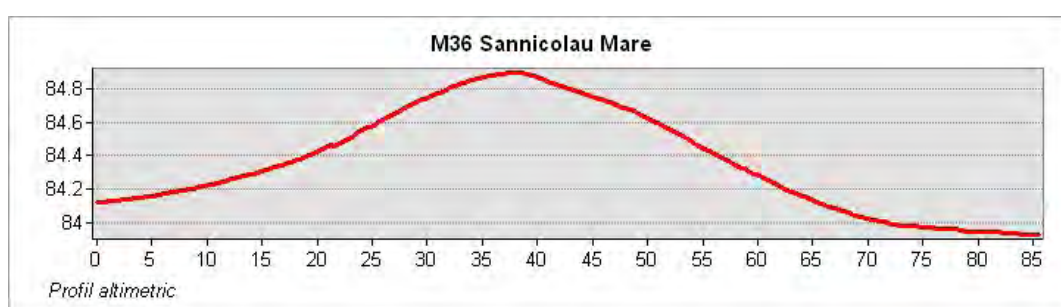

Modelul digital al terenului

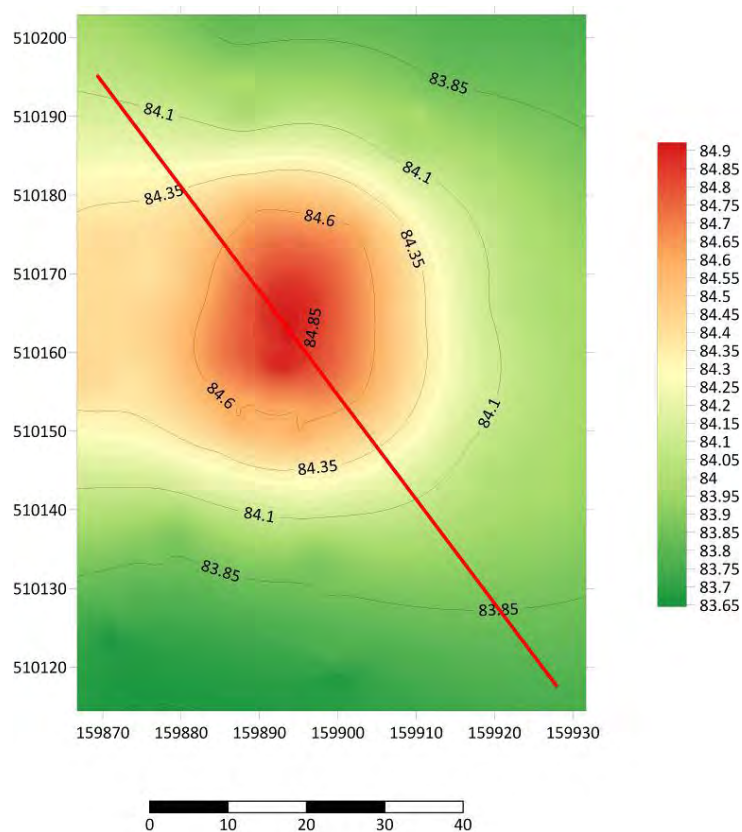

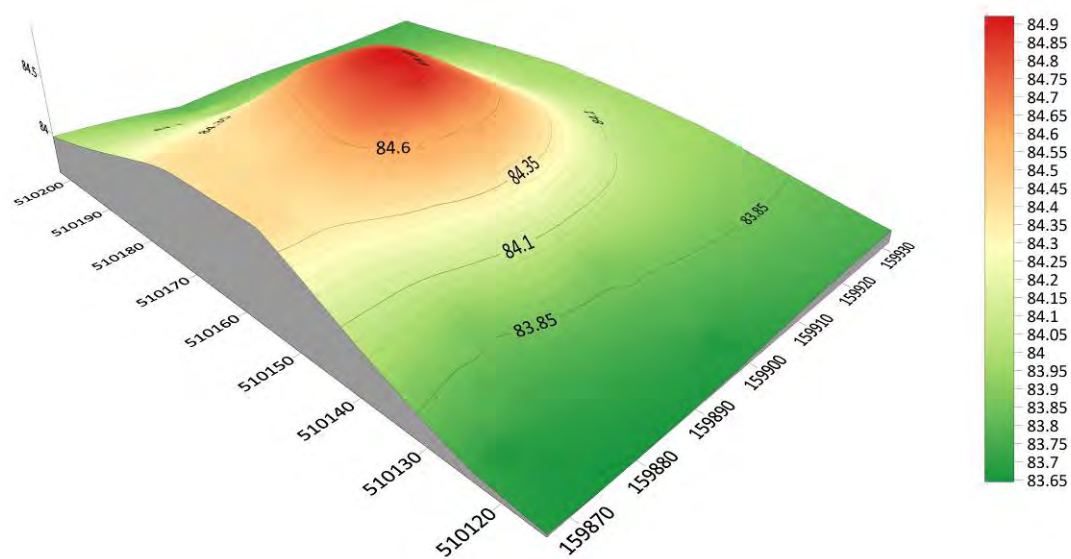
Vedere dinspre V, 28.05.2020

Indicativ	M36 Sânnicolau Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.605101, 46.006656
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 40 m; Înălțime – 0,6 m
Situri asociate	-
Data verificare	28.05.2020

Profilul altimetric

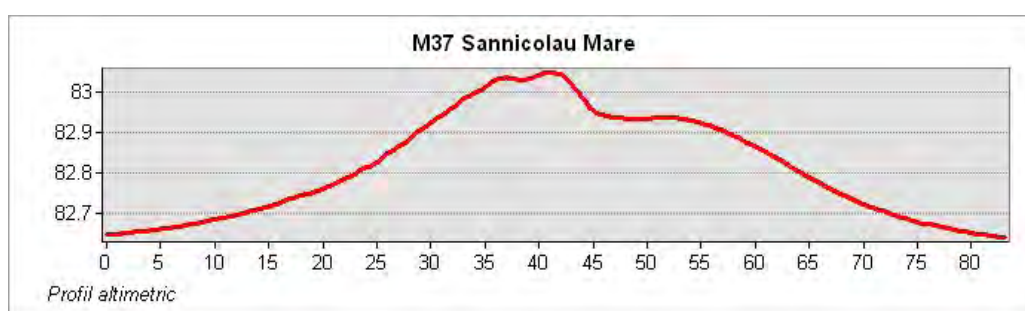

Modelul digital al terenului

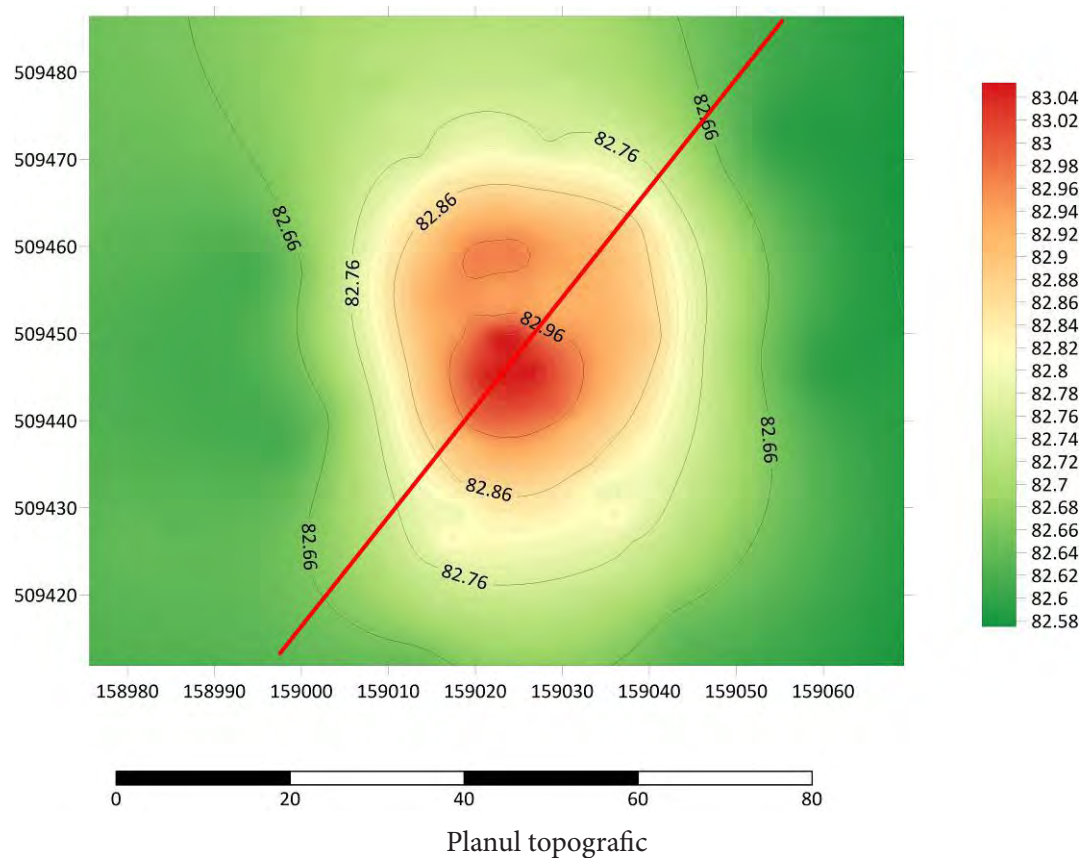

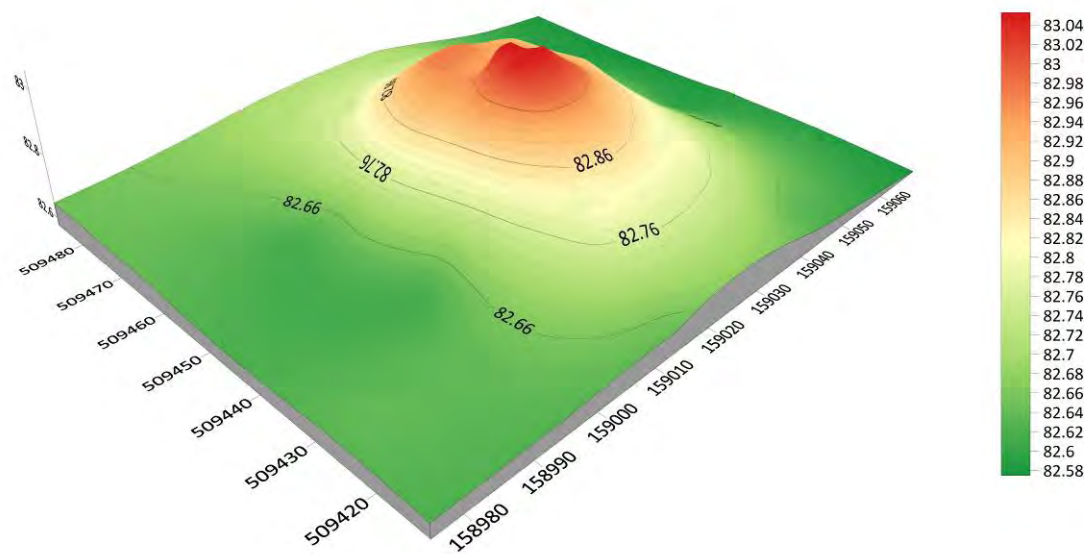
Vedere dinspre NV, 28.05.2020

Indicativ	M37 Sânnicolau Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.594385, 45.999866
U.A.T.	Sânnicolau Mare
Localitate	Sânnicolau Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 64 m; Înălțime – 0,4 m
Situri asociate	-
Data verificare	28.05.2020

Profilul altimetric

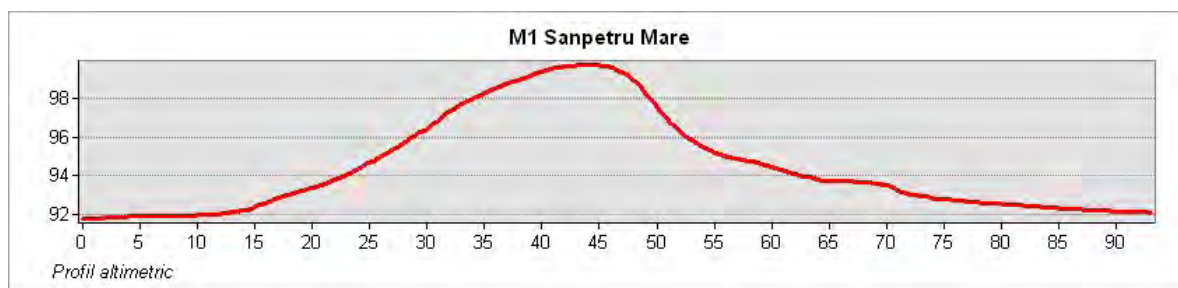

Modelul digital al terenului

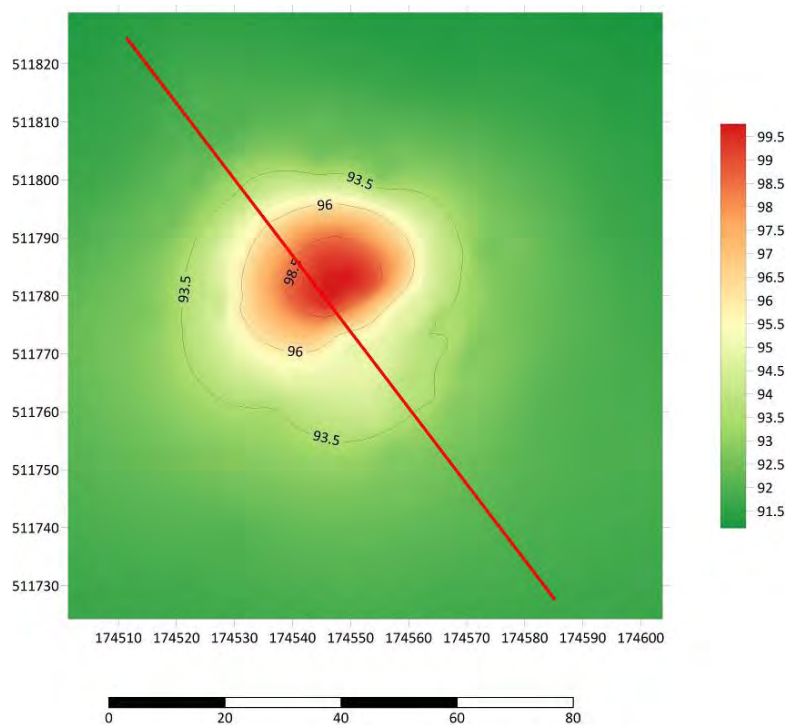

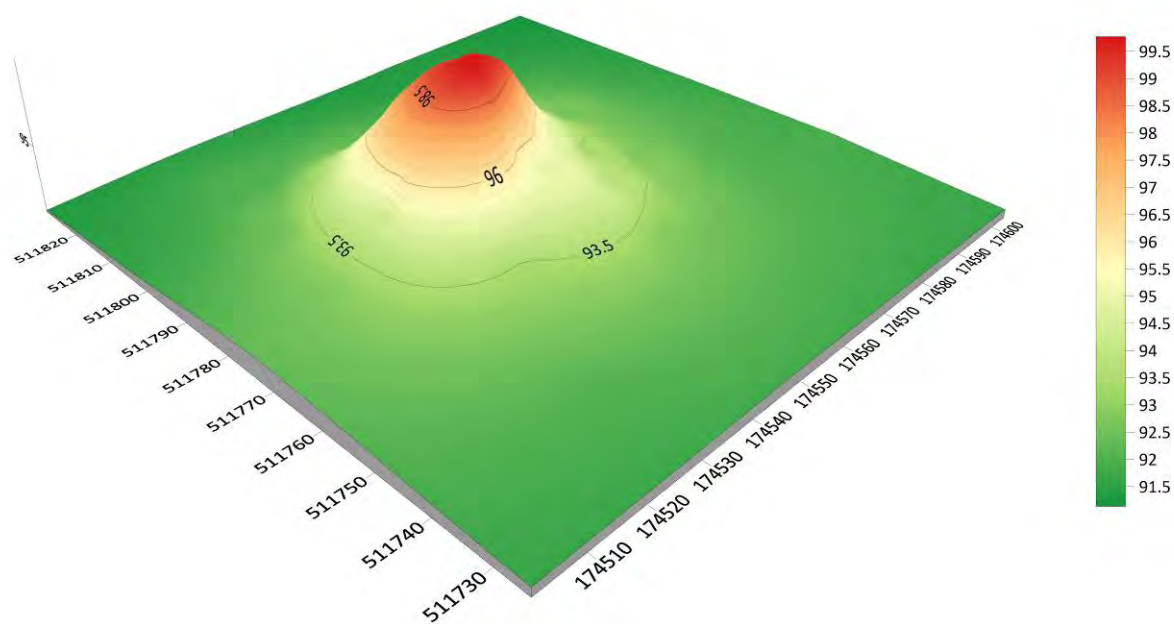
Vedere dinspre SV, 28.05.2020

Indicativ	M1 Sânpetru Mare
Toponim	<i>Dymbu Înalt, Lunca Mare, Radivojeva Unka</i>
Denumire RAN	Movila de epocă necunoscută de la Sânpetru Mare – <i>Dâmbu Înalt/ Radivoieva Unca</i>
Cod RAN	158742.19
Coordonate punct central	20.79282, 46.028327
U.A.T.	Sânpetru Mare
Localitate	Sânpetru Mare
Destinație teren	Scoasă din circuitul agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Jumătatea sud-estică este săpată mecanizat la o dată necunoscută. Sunt constatate și bioperturbări (viziuni de vulpe) pe latura de SE și de SV. Jumătatea neafectată este într-o stare bună de conservare. În zona cea mai înaltă este dispusă o bornă din piatră (punct geodezic).
Dimensiuni	Diametru – 61 m; Înălțime – 6,8 m
Situri asociate	-
Data verificare	11.03.2017, 25.03.2017, 15.05.2021

Profilul altimetric

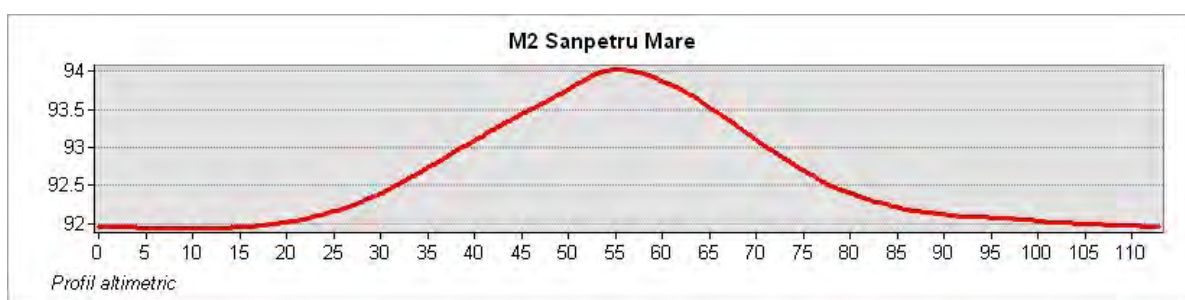

Modelul digital al terenului

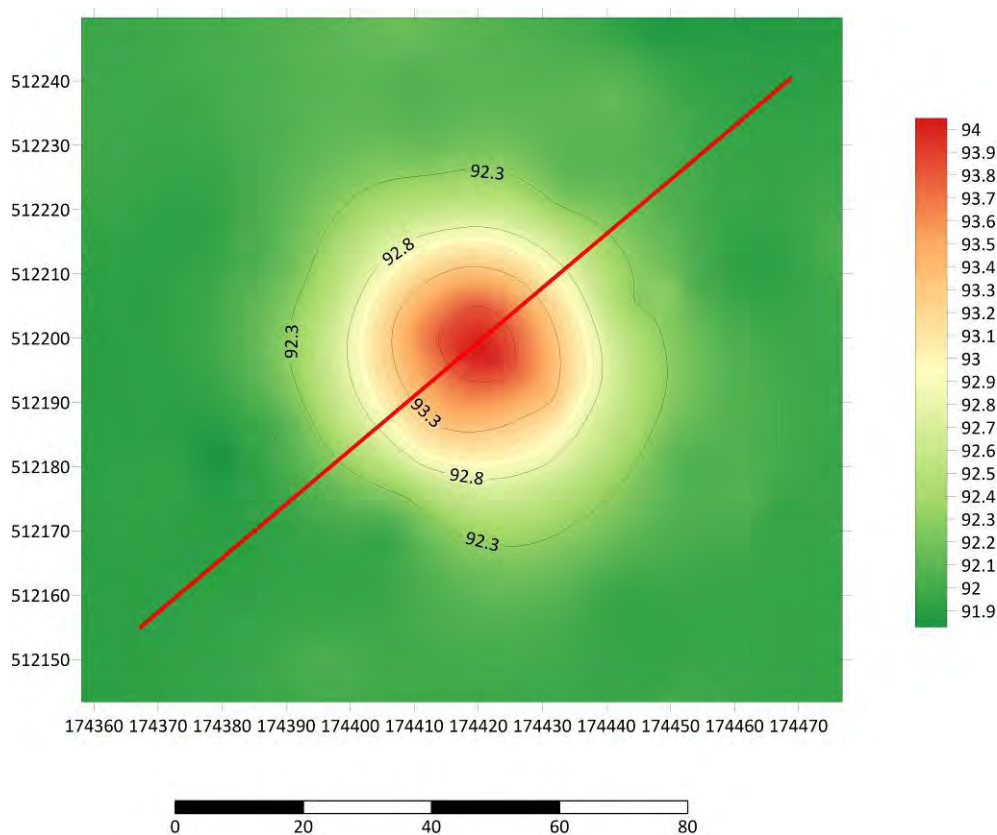

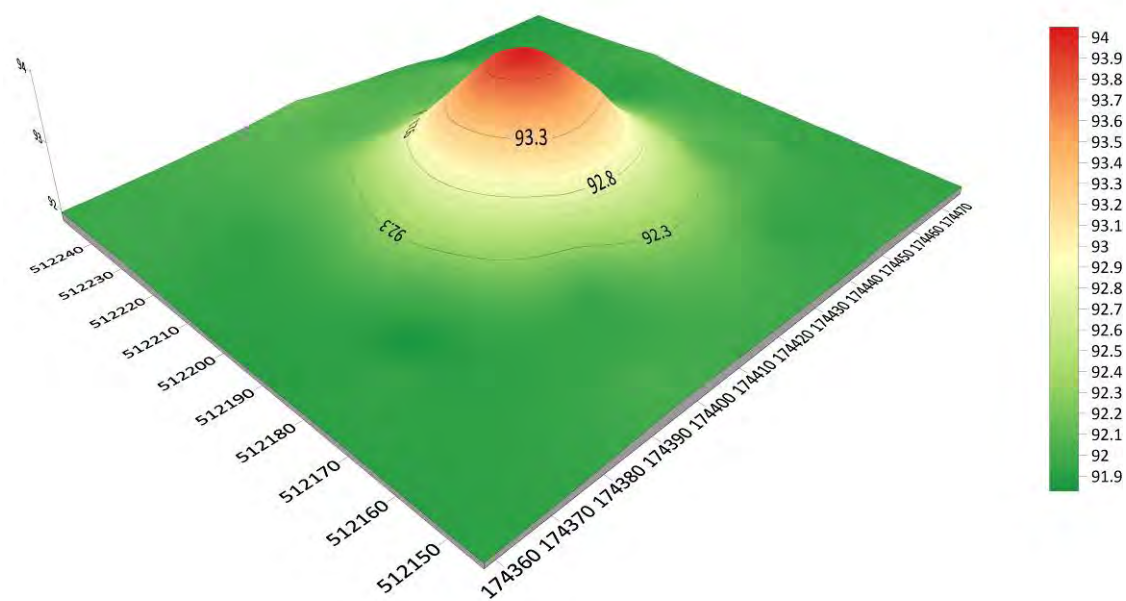
Vedere dinspre S, 25.03.2017

Indicativ	M2 Sânpetru Mare
Toponim	-
Denumire RAN	Movila tumulară de la Sânpetru Mare – M2
Cod RAN	158742.26
Coordonate punct central	20.790913, 46.032013
U.A.T.	Sânpetru Mare
Localitate	Sânpetru Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Puternic aplatizată. Contururile sunt încă vizibile, culoarea solului constituit fiind mai închisă decât a parcelei pe care se află situată movila.
Dimensiuni	Diametru – 65 m; Înălțime – 1,9 m
Situri asociate	-
Data verificare	11.03.2017, 25.03.2017, 08.05.2021

Profilul altimetric

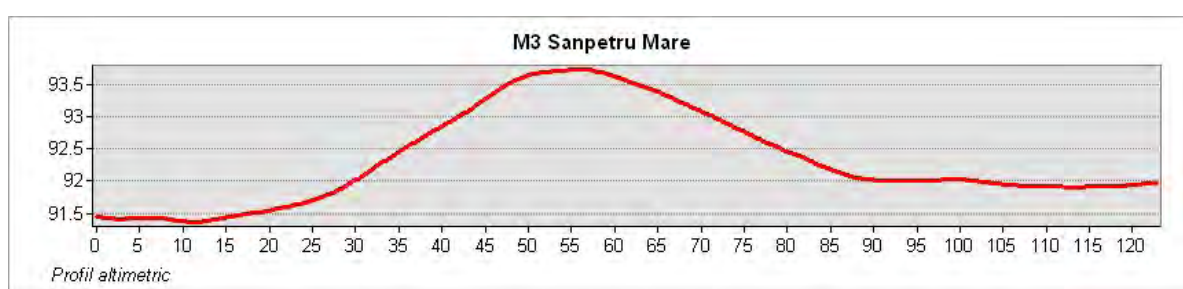

Modelul digital al terenului

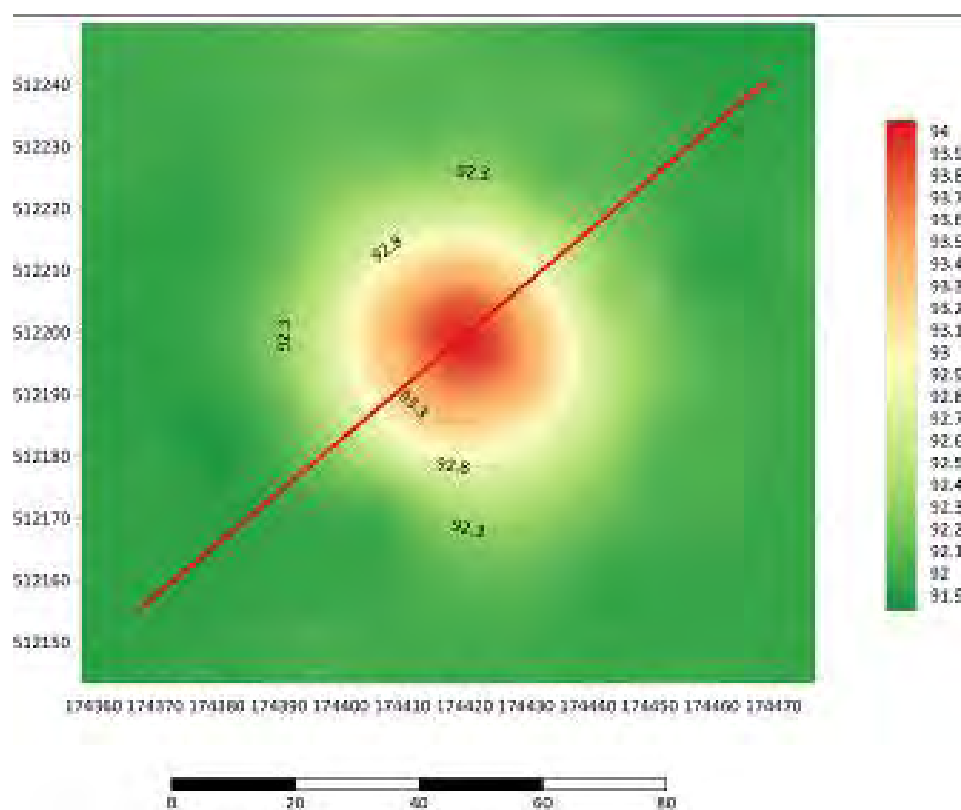

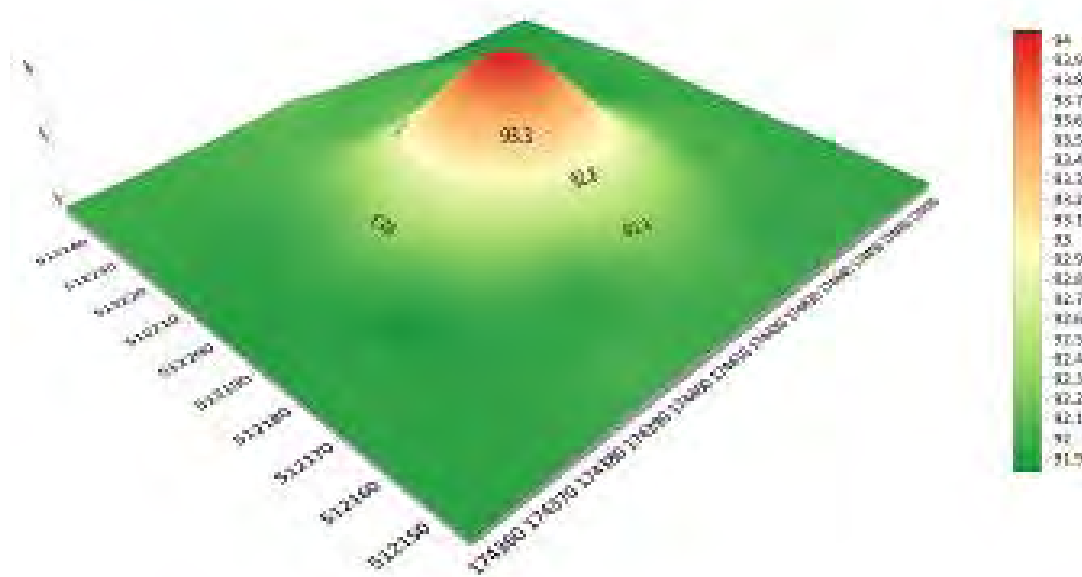
Vedere dinspre SE, 25.03.2017

Indicativ	M3 Sânpetru Mare
Toponim	-
Denumire RAN	Movila tumulară de la Sânpetru Mare – M3
Cod RAN	158742.27
Coordonate punct central	20.789905, 46.035146
U.A.T.	Sânpetru Mare
Localitate	Sânpetru Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Puternic aplatizată de lucrările agricole. Diferența de culoare dintre solul constituent și solul tarlalei unde se află dispusă movila nu este atât de evidentă ca în cazul M2. Conturul dinspre est al movilei este mai greu vizibil.
Dimensiuni	Diametru – 58 m; Înălțime – 1,7 m
Situri asociate	La cca 30 m spre NE a fost identificat un perimetru cu sporadice fragmente ceramice – <i>Obiectiv 1 Sânpetru Mare</i> .
Data verificare	11.03.2017, 08.05.2021

Profilul altimetric

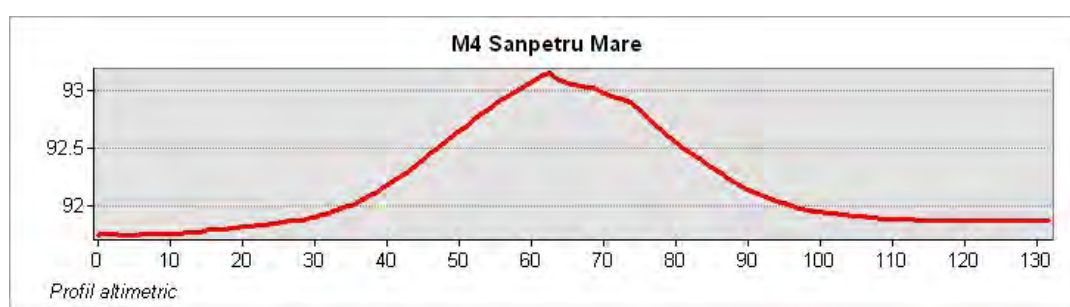

Modelul digital al terenului

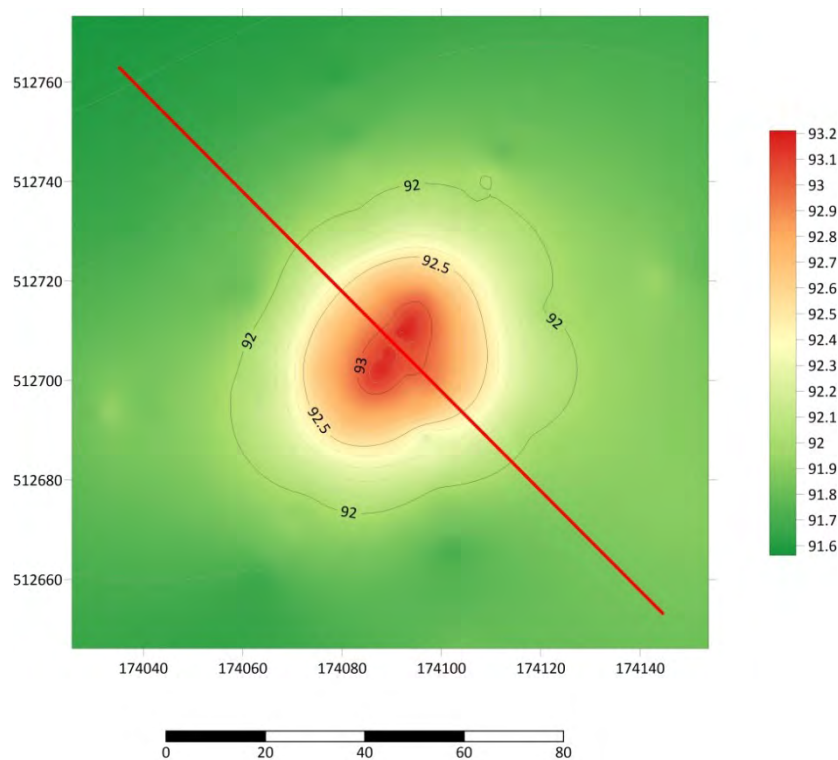

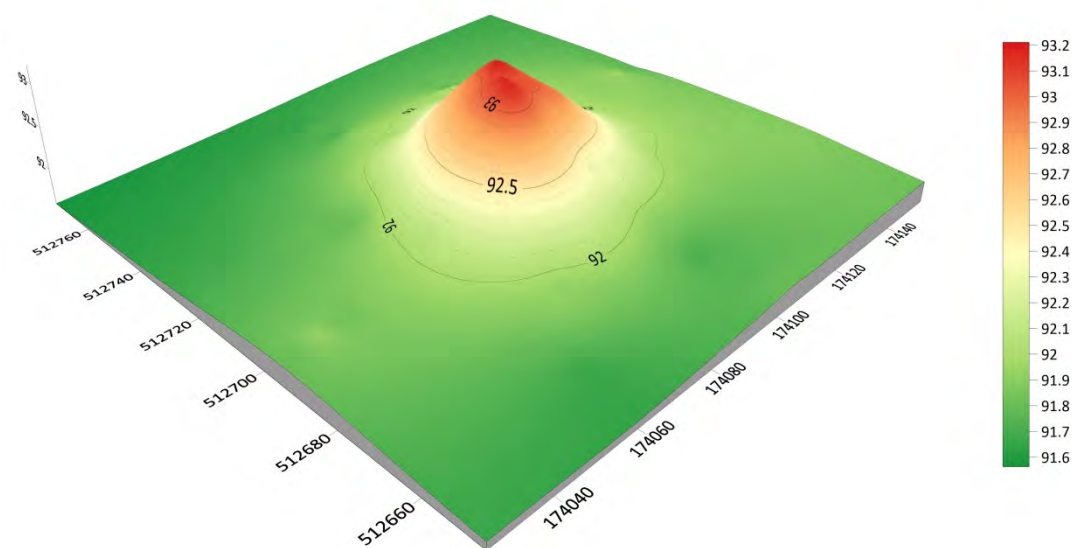
Vedere dinspre S, 08.05.2021

Indicativ	M4 Sânpetru Mare
Toponim	-
Denumire RAN	Movila tumulară de la Sânpetru Mare – M4
Cod RAN	158742.28
Coordonate punct central	20.786323, 46.036406
U.A.T.	Sânpetru Mare
Localitate	Sânpetru Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Foarte aplatizată. Fenomen mult mai accentuat decât în cazul M2 și M3. Conturul dinspre est și nord mai greu vizibil. Constatate bioperturbări. Culoarea solului constituent este mai închisă decât a parcelei pe care se află situată movila.
Dimensiuni	Diametru – 66 m; Înălțime – 1,2 m
Situri asociate	-
Data verificare	11.03.2017, 08.05.2021

Profilul altimetric

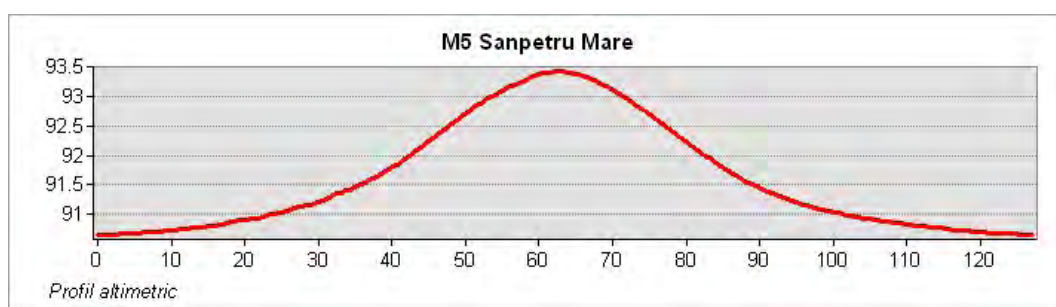

Modelul digital al terenului

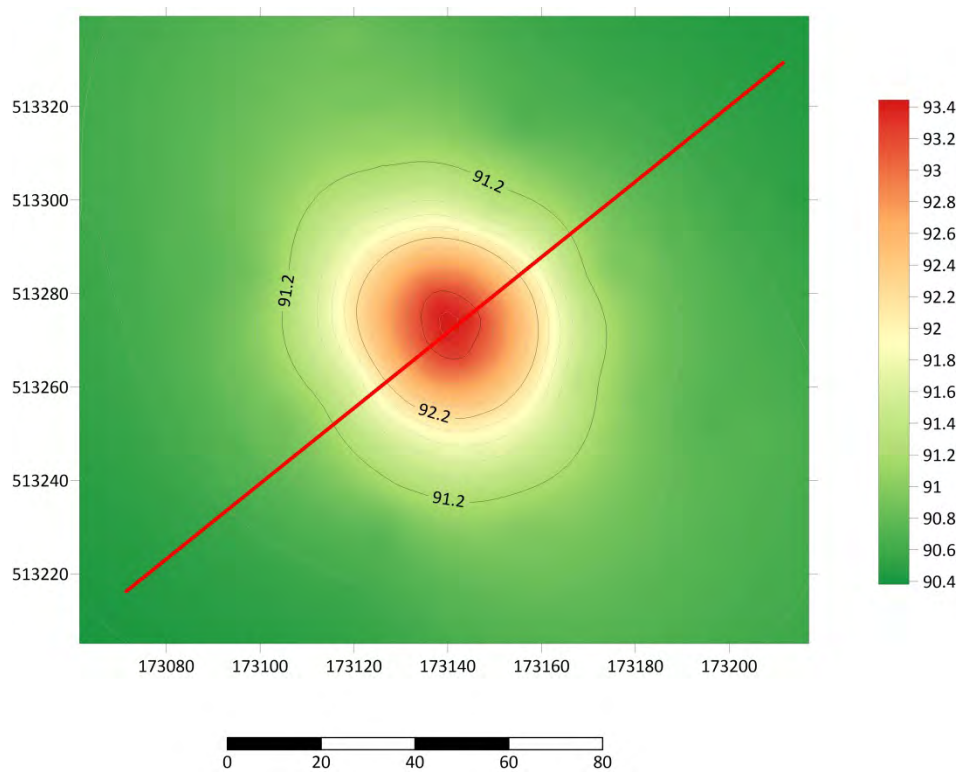

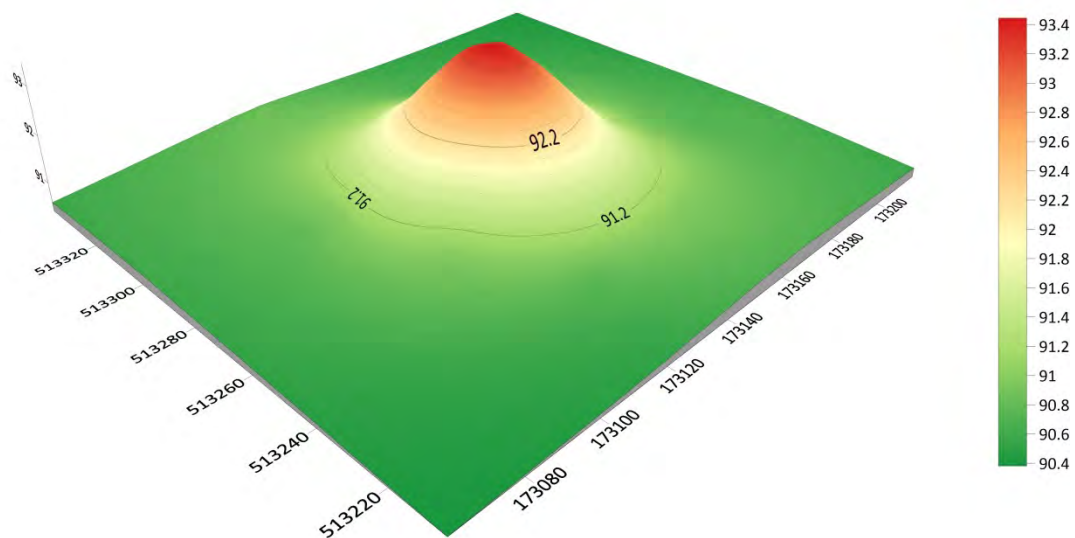
Vedere dinspre NV, 08.05.2021

Indicativ	M5 Sânpetru Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.773708, 46.041058
U.A.T.	Sânpetru Mare
Localitate	Sânpetru Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Puternic aplatizată. Contururile sunt încă vizibile, culoarea solului constituit fiind mai închisă decât a parcelei pe care se află situată movila.
Dimensiuni	Diametru – 77 m; Înălțime – 2,5 m
Situri asociate	Movila este situată în perimetrul „Sitului arheologic de la Sânpetru Mare”, cod RAN 158742.46.
Data verificare	11.03.2017, 02.04.2017, 08.05.2021

Profilul altimetric

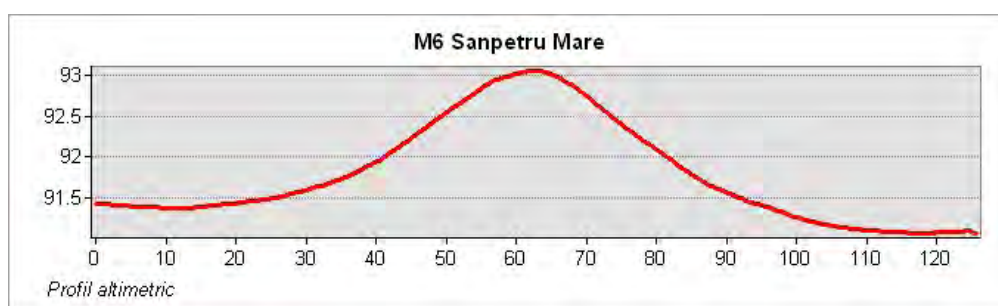

Modelul digital al terenului

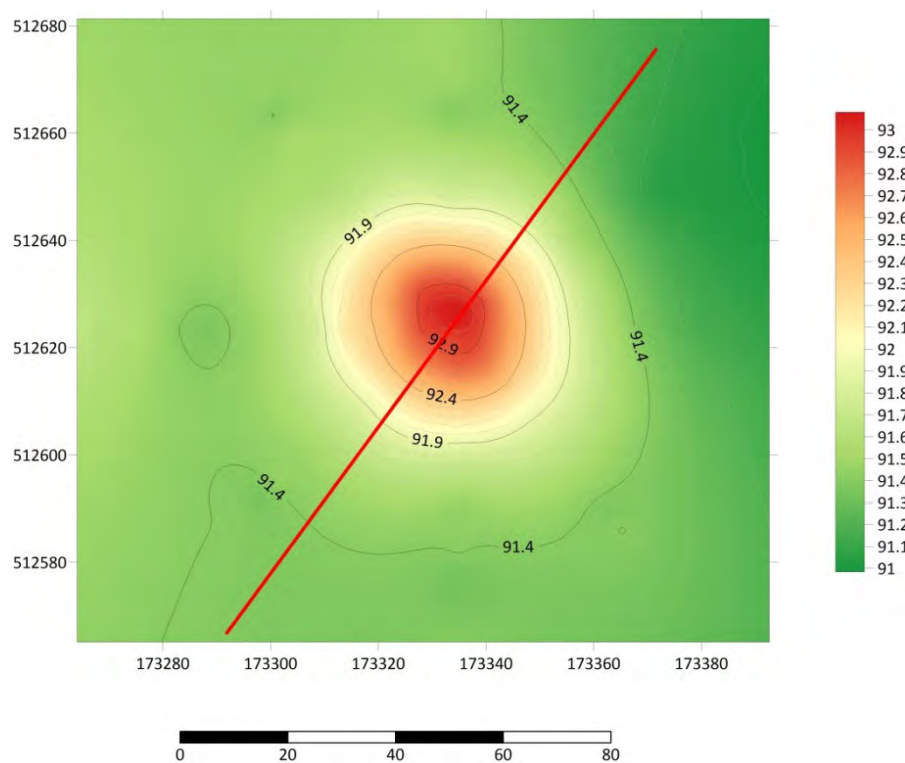

Vedere dinspre NV, 08.05.2021

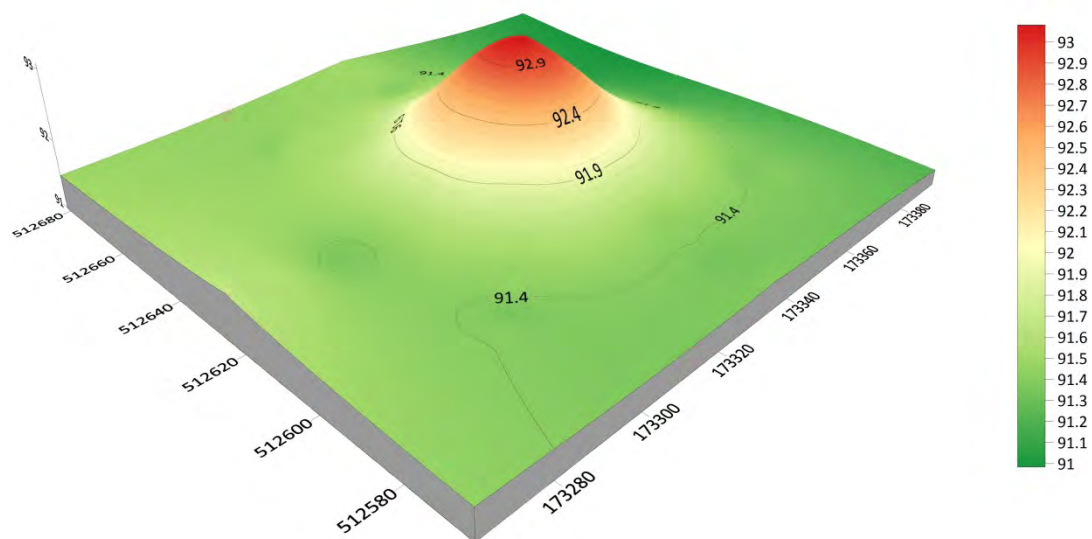
Indicativ	M6 Sânpetru Mare
Toponim	<i>Țiganca</i>
Denumire RAN	Movila tumulară de la Sânpetru Mare – M6
Cod RAN	158742.29
Coordonate punct central	20.776622, 46.035324
U.A.T.	Sânpetru Mare
Localitate	Sânpetru Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Puternic aplatizată de lucrările agricole. Conturul dinspre est mai greu vizibil. Diferența de culoare dintre solul constituent și solul tarlalei unde se află dispusă movila nu este atât de evidentă ca în cazul M2.
Dimensiuni	Diametru – 61 m; Înălțime – 1,5 m
Situri asociate	-
Data verificare	11.03.2017, 08.05.2021

Profilul altimetric

Planul topografic

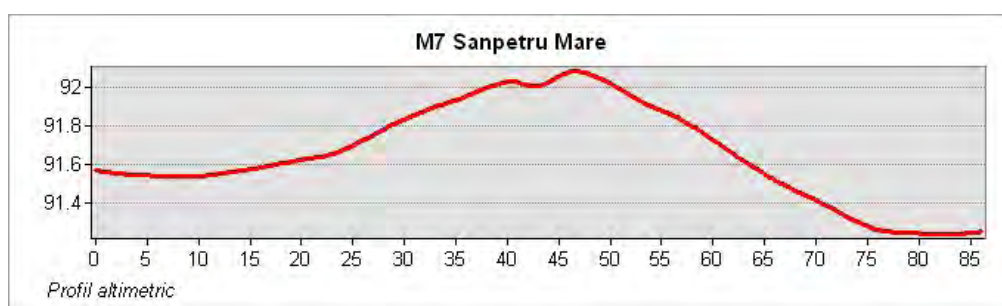

Modelul digital al terenului

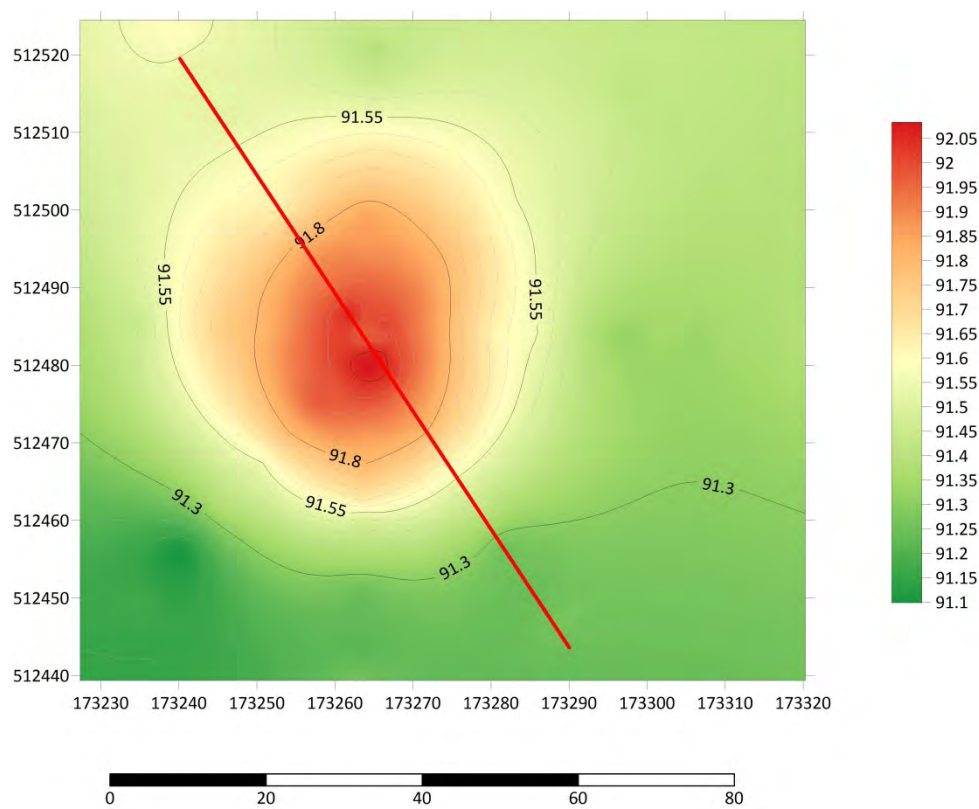

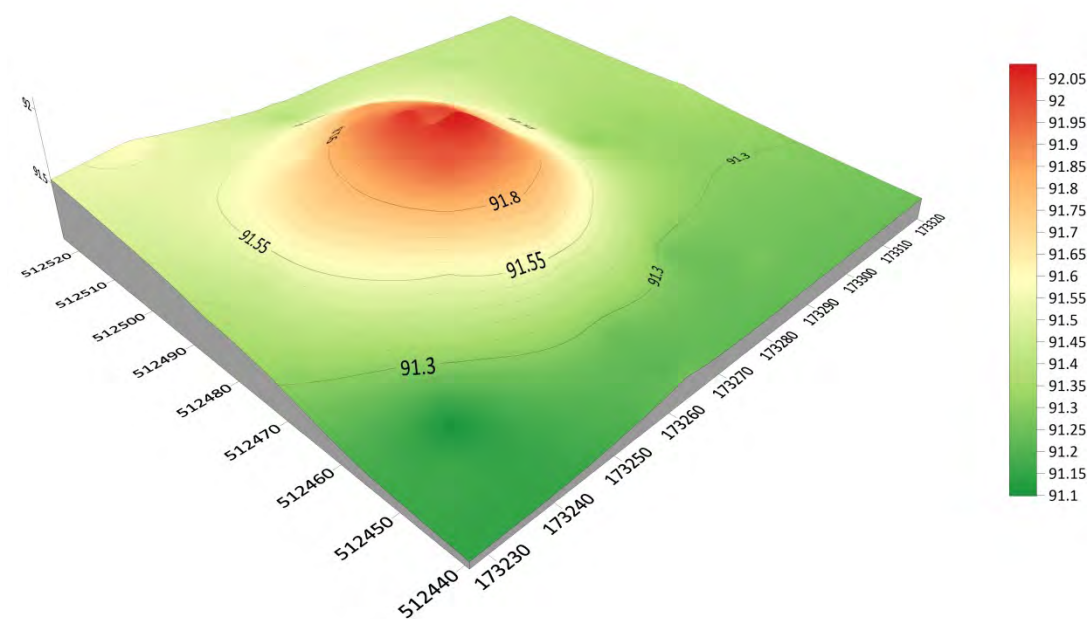
Vedere dinspre V, 08.05.2021

Indicativ	M7 Sânpetru Mare
Toponim	-
Denumire RAN	Movila tumulară de la Sânpetru Mare – M7
Cod RAN	158742.30
Coordonate punct central	20.775808, 46.034027
U.A.T.	Sânpetru Mare
Localitate	Sânpetru Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Extrem de aplatizată, cu contururi foarte vagi
Dimensiuni	Diametru – 47 m; Înălțime – 0,5 m
Situri asociate	-
Data verificare	11.03.2017, 25.03.2017, 08.05.2021

Profilul altimetric

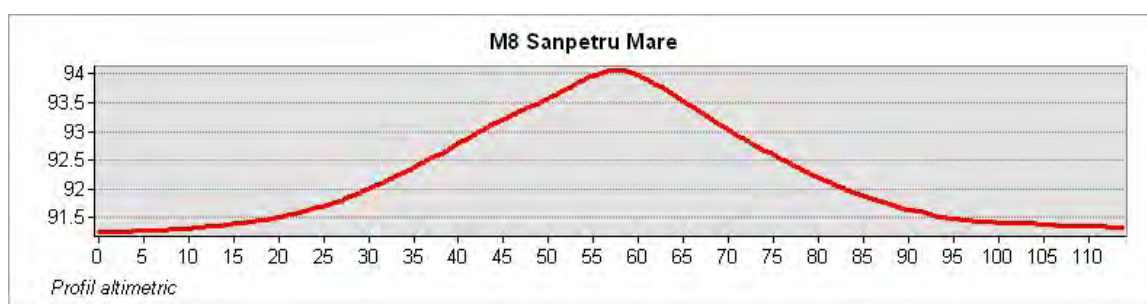

Modelul digital al terenului

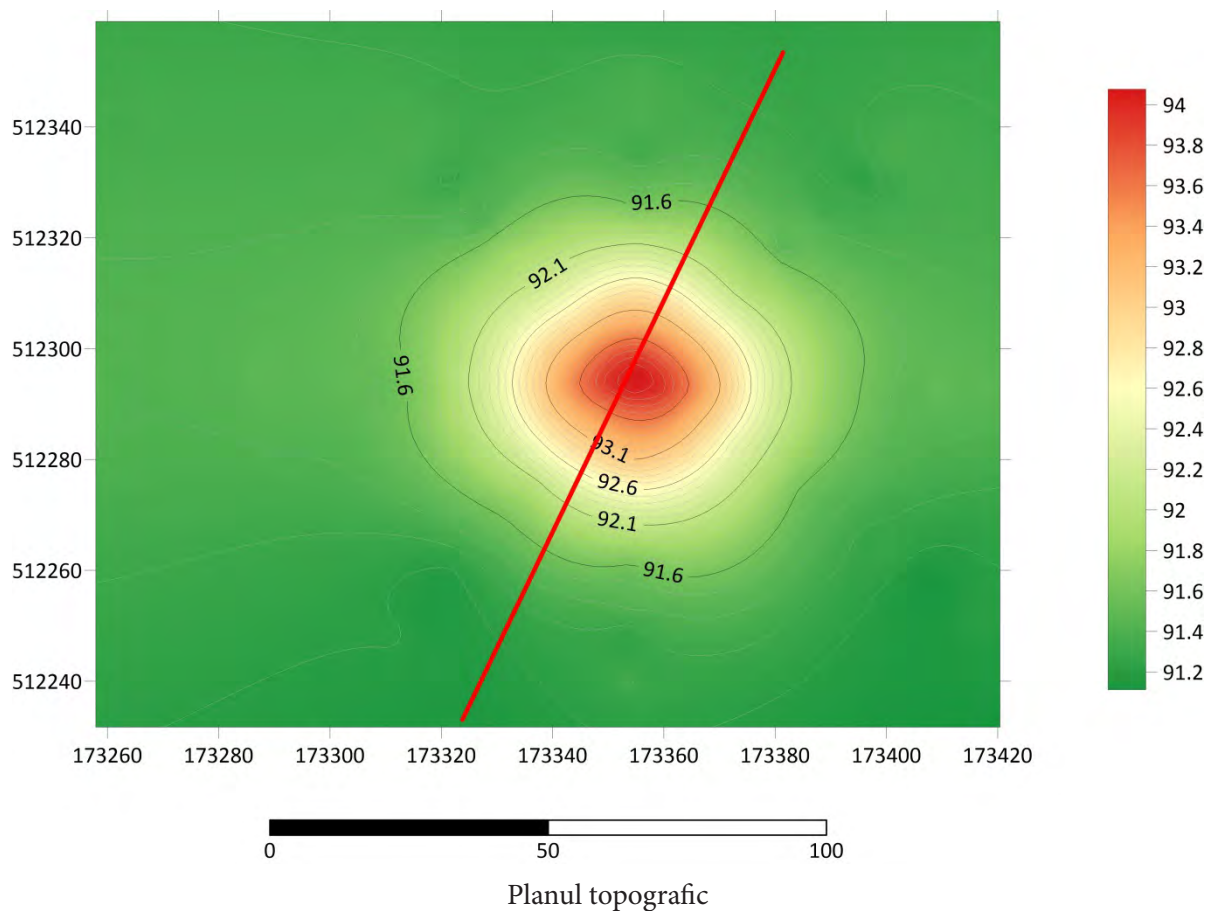

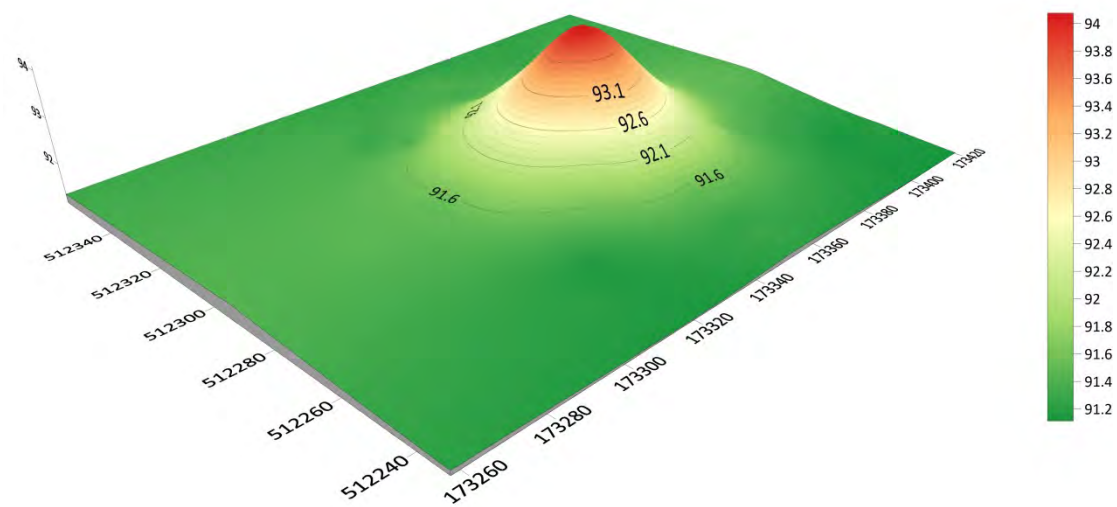
Vedere dinspre SE, 11.03.2017

Indicativ	M8 Sânpetru Mare
Toponim	-
Denumire RAN	Movila tumulară de la Sânpetru Mare – M8
Cod RAN	158742.31
Coordonate punct central	20.777123, 46.032372
U.A.T.	Sânpetru Mare
Localitate	Sânpetru Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Puternic aplatizată de lucrările agricole. Contururile sunt încă vizibile, culoarea solului constituent fiind ușor mai închisă decât a parcelei pe care se află situată movila.
Dimensiuni	Diametru – 76 m; Înălțime – 2,6 m
Situri asociate	-
Data verificare	11.03.2017, 25.03.2017, 08.05.2021

Profilul altimetric

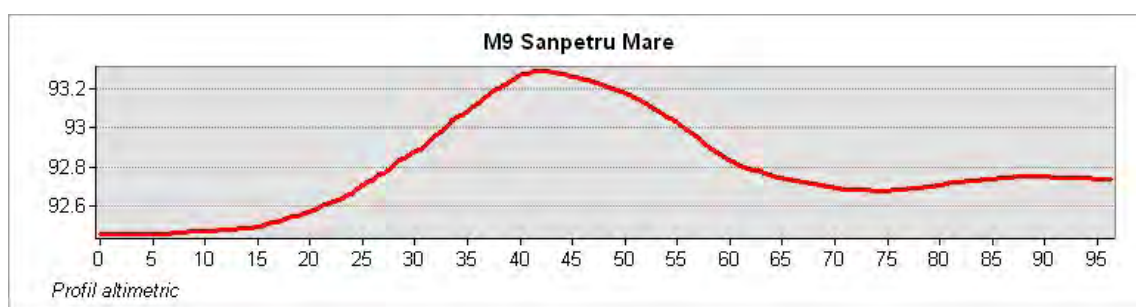

Modelul digital al terenului

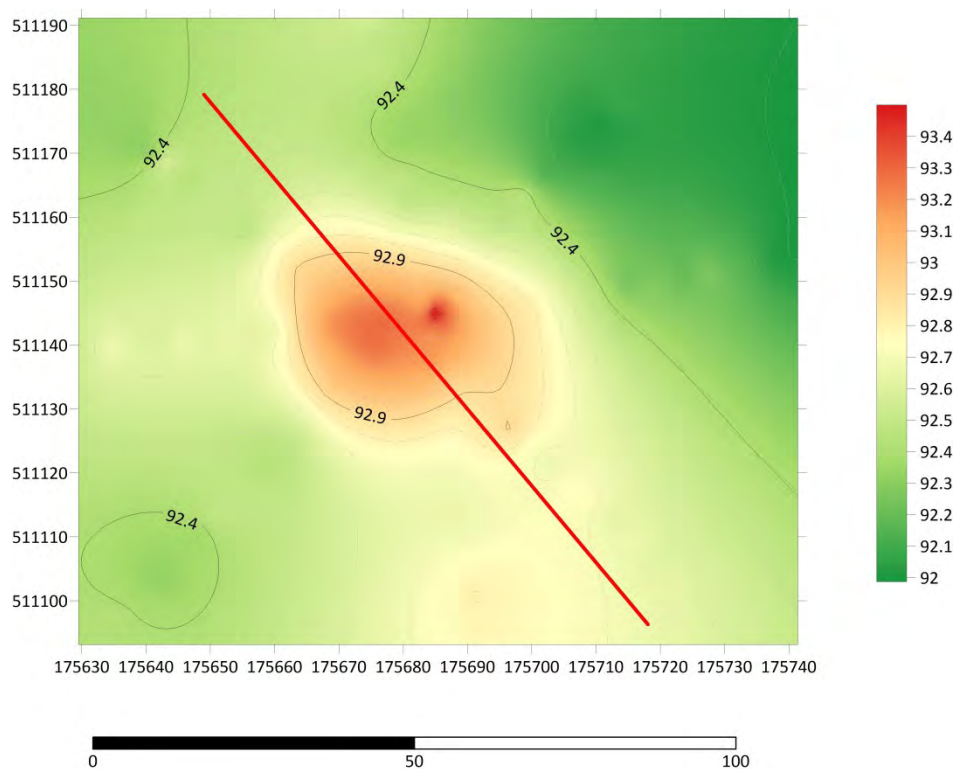

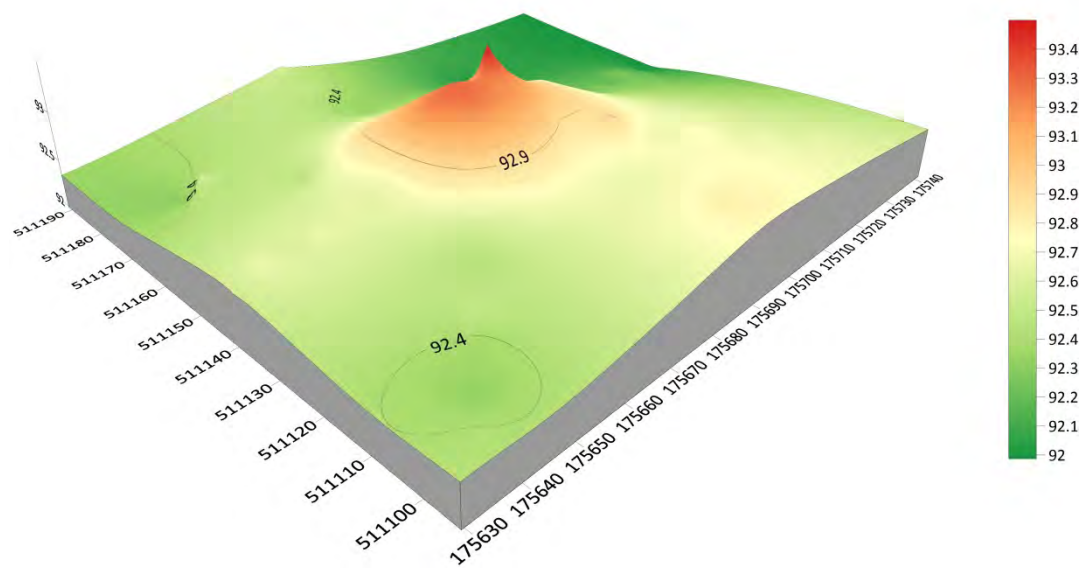
Vedere dinspre V, 08.05.2021

Indicativ	M9 Sânpetru Mare
Toponim	-
Denumire RAN	Movila tumulară de la Sânpetru Mare – Săliște/M9
Cod RAN	158742.32
Coordonate punct central	20.807887, 46.023138
U.A.T.	Sânpetru Mare
Localitate	Sânpetru Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Extrem de aplatizată. Dispusă pe capătul unui grind (dună). Pe suprafața ei apar materiale de construcție (fragmente de cărămidă, piatră), precum și numeroase oase umane, întoarse de plug. Posibil să fie o necropolă medievală.
Dimensiuni	Diametru – 40 m; Înălțime – 0,5 m
Situri asociate	Movila este situată în perimetrul „Sitului arheologic medieval de la Sânpetru Mare-Săliște”, cod RAN 158742.47.
Data verificare	02.04.2017, 11.03.2020, 22.05.2021

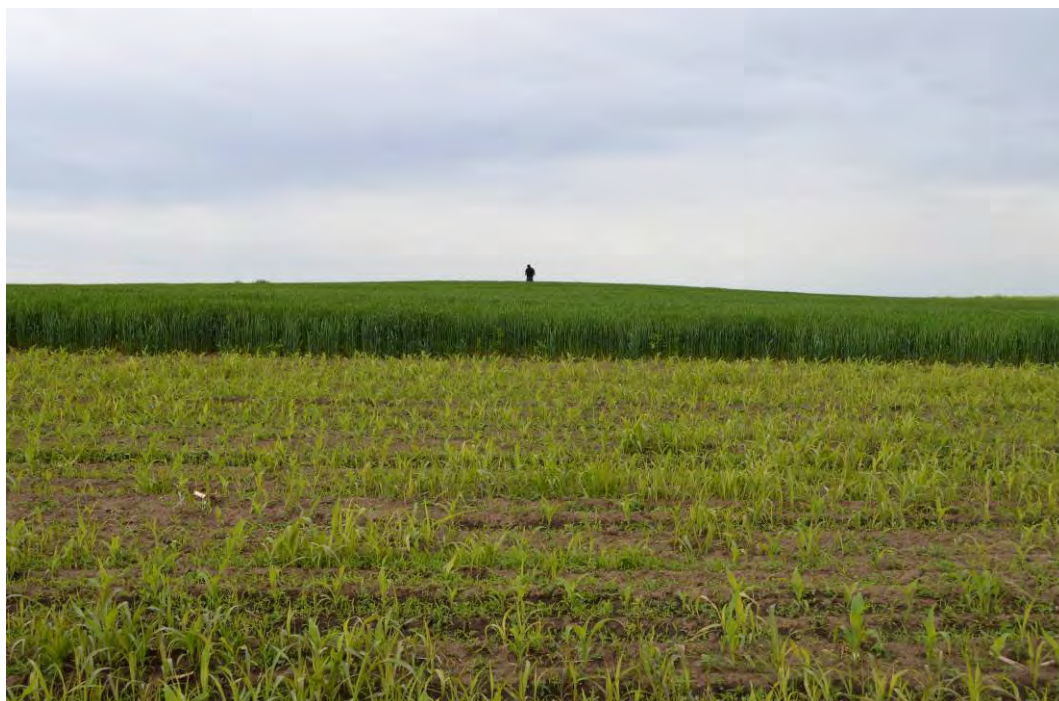

Profilul altimetric

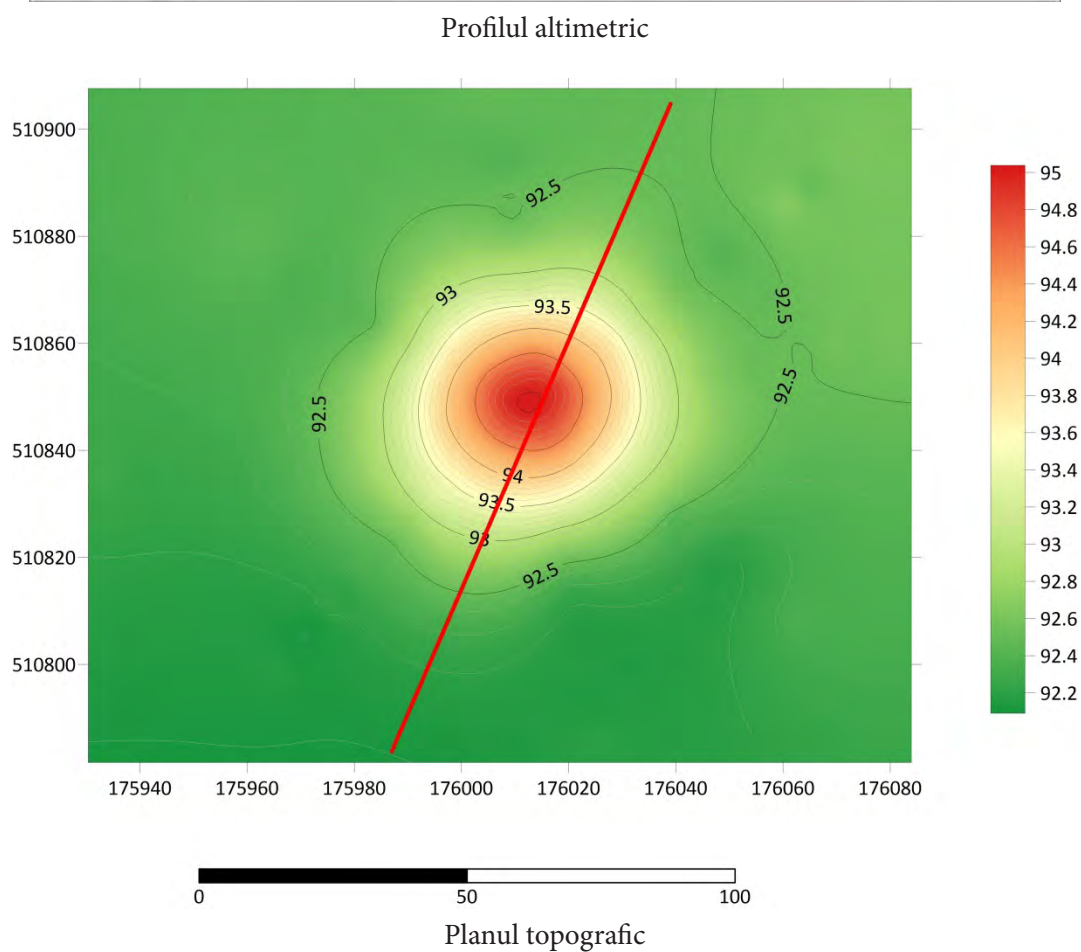
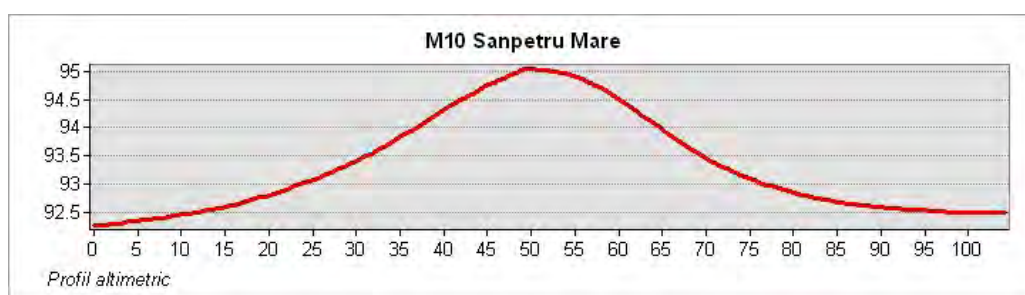

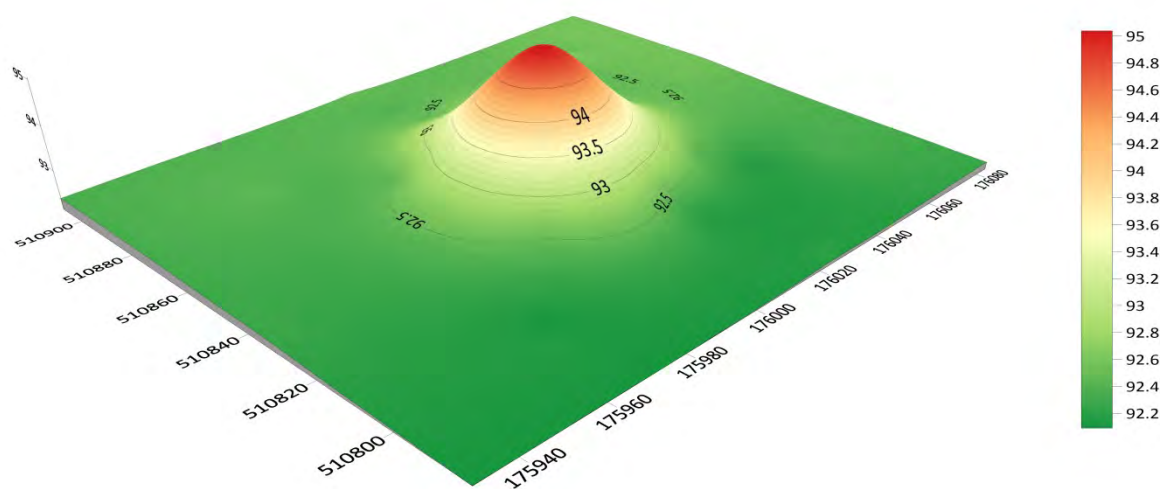
Modelul digital al terenului

Vedere dinspre N, 22.05.2021

Indicativ	M10 Sânpetru Mare
Toponim	-
Denumire RAN	Movila tumulară de la Sânpetru Mare – M10
Cod RAN	158742.33
Coordonate punct central	20.812402, 46.020652
U.A.T.	Sânpetru Mare
Localitate	Sânpetru Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Puternic aplatizată. Contururile sunt încă vizibile, culoarea solului constitu- ent fiind mai închisă decât a parcelei pe care se află situată movila.
Dimensiuni	Diametru – 73 m; Înălțime – 2,4 m
Situri asociate	-
Data verificare	02.04.2017, 11.03.2020, 22.05.2021

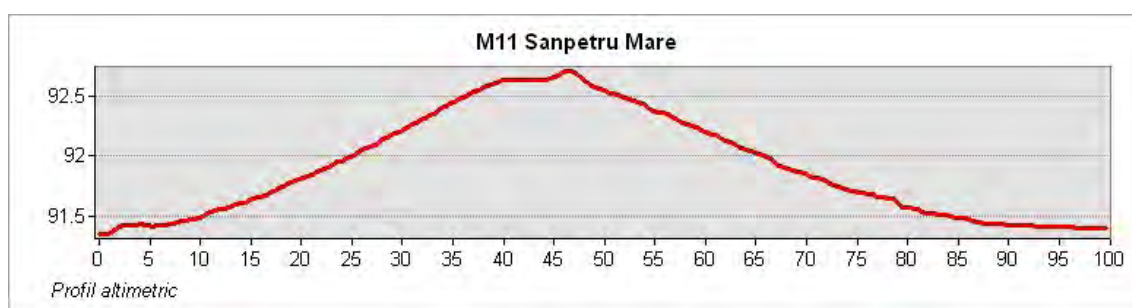

Modelul digital al terenului

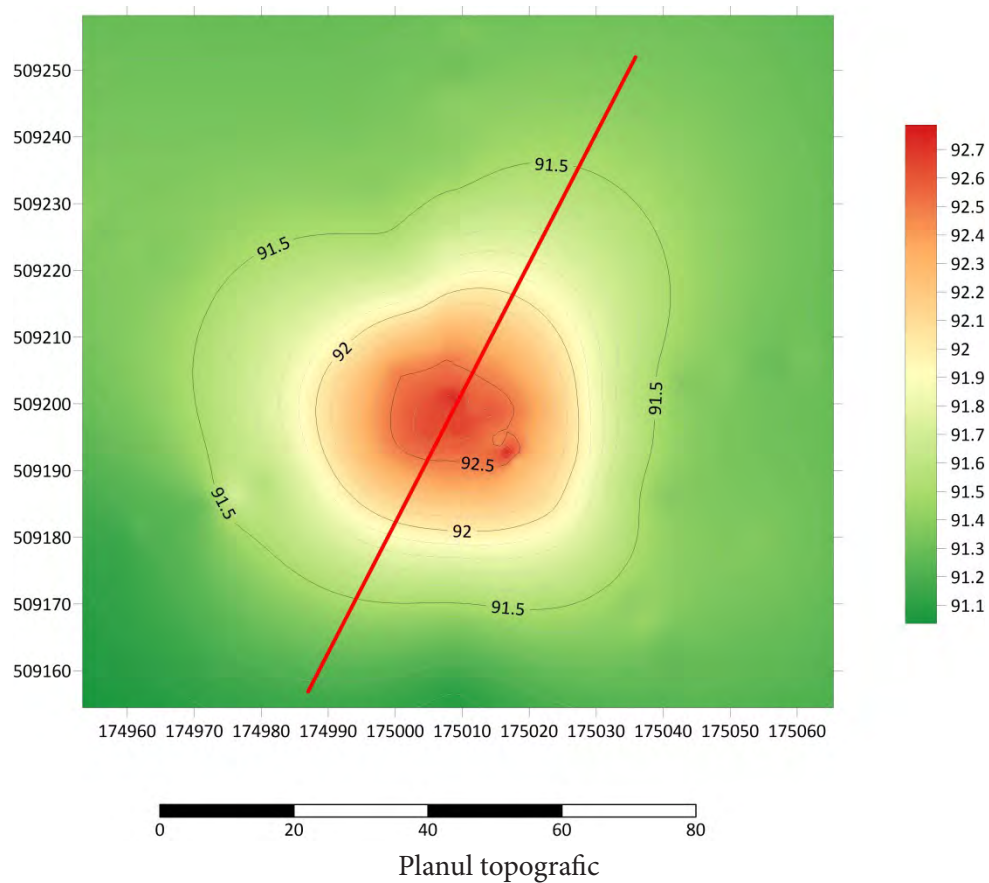

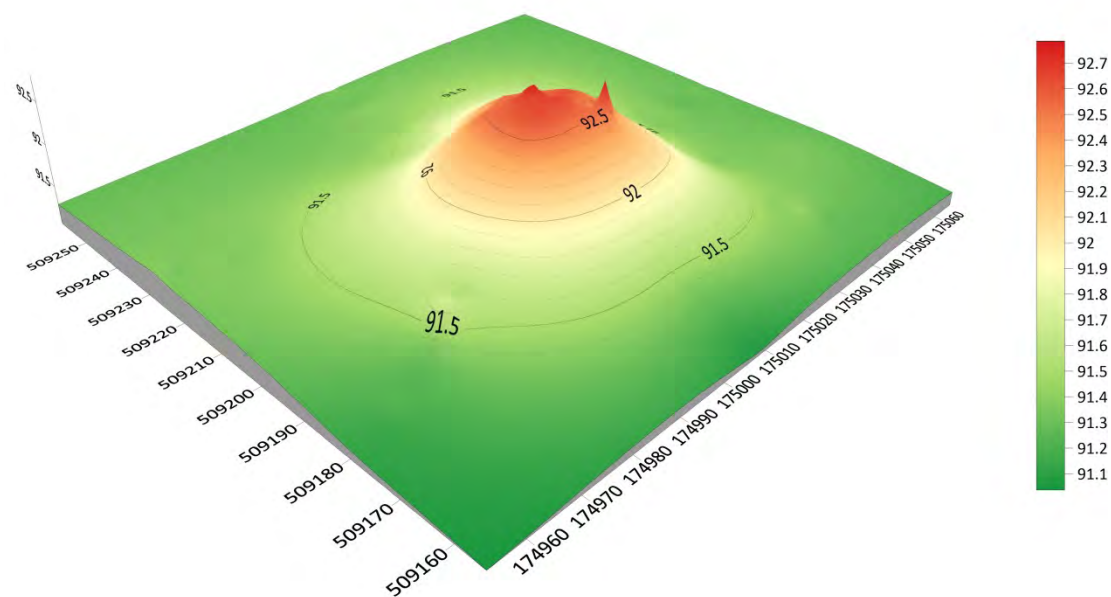
Vedere dinspre SE, 02.04.2017

Indicativ	M11 Sânpetru Mare
Toponim	-
Denumire RAN	Movila tumulară de la Sânpetru Mare – M11
Cod RAN	158742.34
Coordonate punct central	20.800558, 46.005353
U.A.T.	Sânpetru Mare
Localitate	Sânpetru Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Extrem de aplatizată, cu contururi ușor vagi
Dimensiuni	Diametru – 54 m; Înălțime – 1 m
Situri asociate	-
Data verificare	02.04.2017, 11.03.2017, 22.05.2021

Profilul altimetric

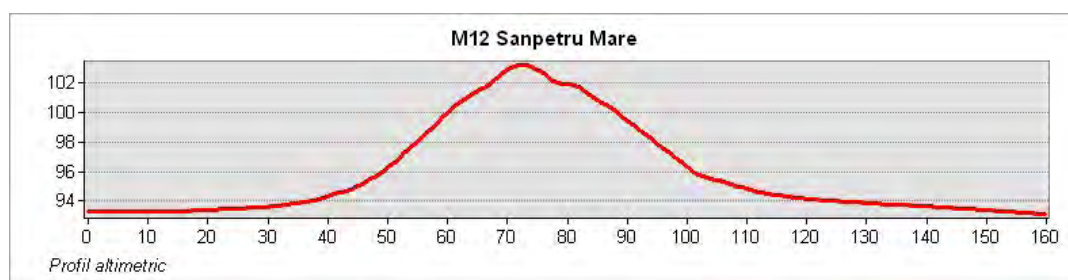

Modelul digital al terenului

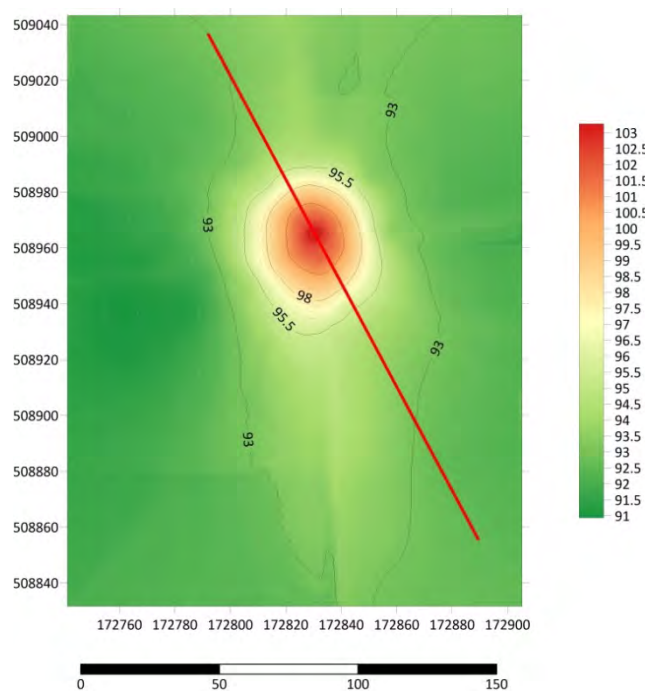

Vedere dinspre N, 11.03.2017

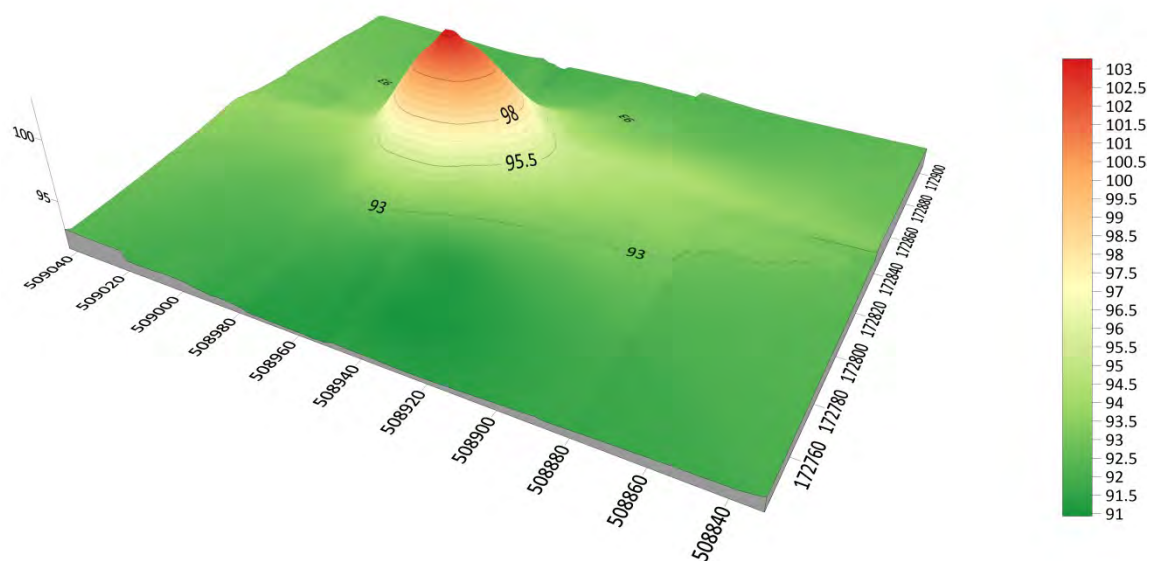
Indicativ	M12 Sânpetru Mare
Toponim	<i>Șișitak, Movila Șișitac, Șișitak Unka</i>
Denumire RAN	Movila tumulară de la Sânpetru Mare – Hunca Șișitac/M12
Cod RAN	158742.06
Coordonate punct central	20.772638, 46.00221
U.A.T.	Sânpetru Mare
Localitate	Sânpetru Mare
Destinație teren	Scoasă din circuitul agricol. Zonă naturală protejată de interes național, rezervație și monument al naturii – Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național, Secțiunea a III-a – zone protejate, poziția 2737 – Movila Sisitak (0,5 ha.)
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Este bine păstrată, în partea superioară fiind constatată prezența unui pilon de beton ce servea ca bază pentru o bornă topografică (din rețeaua geodezică de stat), lucrări ce produc o supra-înălțare a părții superioare a movilei.
Dimensiuni	Diametru – 83 m; Înălțime – 9,3 m.
Situri asociate	-
Data verificare	11.03.2017, 25.03.2017, 30.04.2020, 22.05.2021

Profilul altimetric

Planul topografic

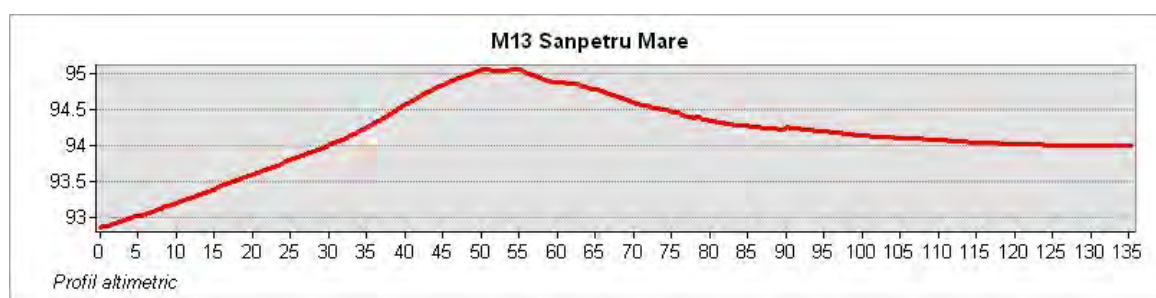

Modelul digital al terenului

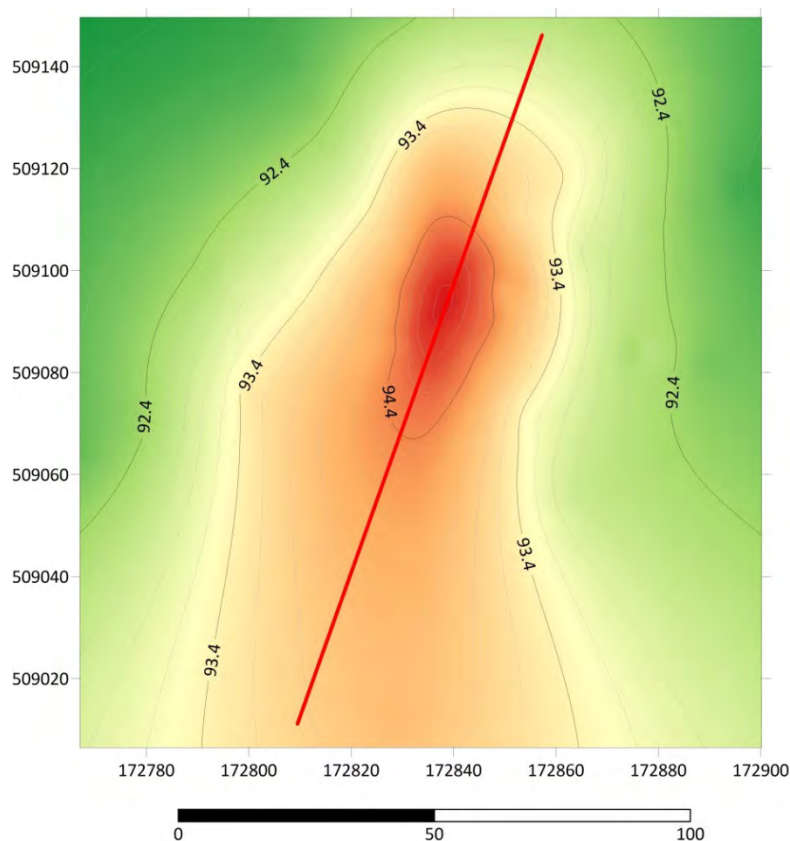

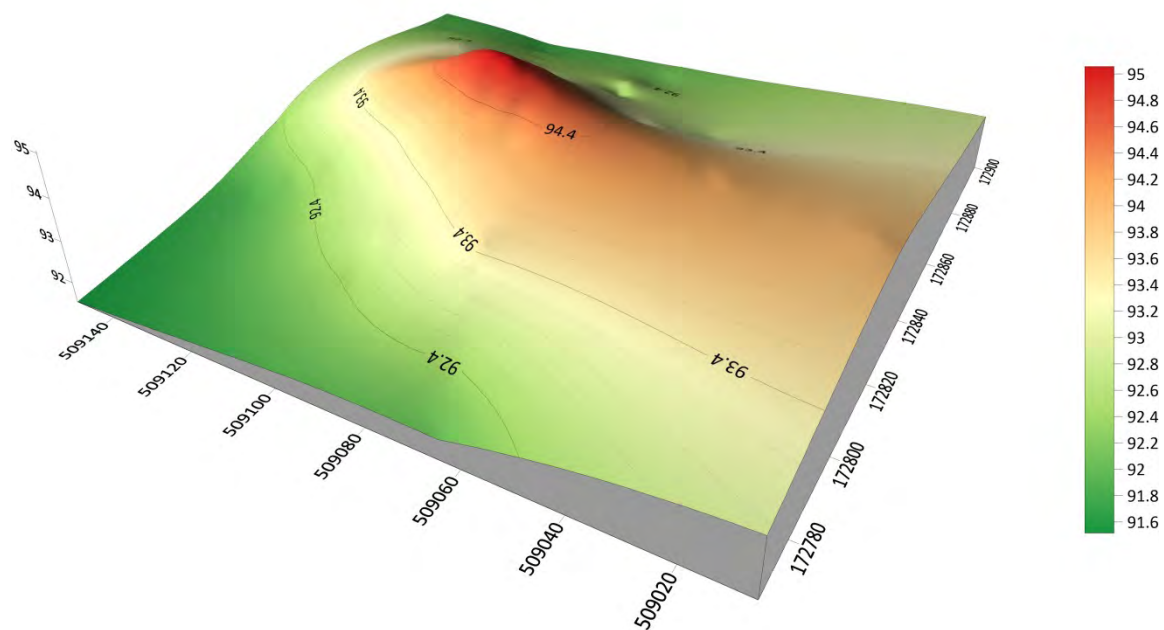
Vedere dinspre N, 11.03.2017

Indicativ	M13 Sânpetru Mare
Toponim	-
Denumire RAN	Movila tumulară de la Sânpetru Mare – M13
Cod RAN	158742.35
Coordonate punct central	20.772367, 46.003365
U.A.T.	Sânpetru Mare
Localitate	Sânpetru Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Foarte aplatizată, fiind situată pe ductul drumului agricol ce duce la movila Șişitak (M12). Este situată pe o dună, conturul dinspre est fiind mai greu vizibil.
Dimensiuni	Diametru – 39 m; Înălțime – 0,8 m
Situri asociate	-
Data verificare	11.03.2017, 25.03.2017, 22.05.2021

Profilul altimetric

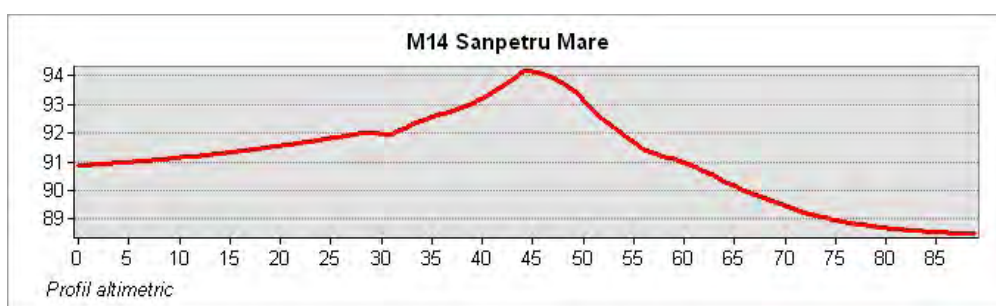

Modelul digital al terenului

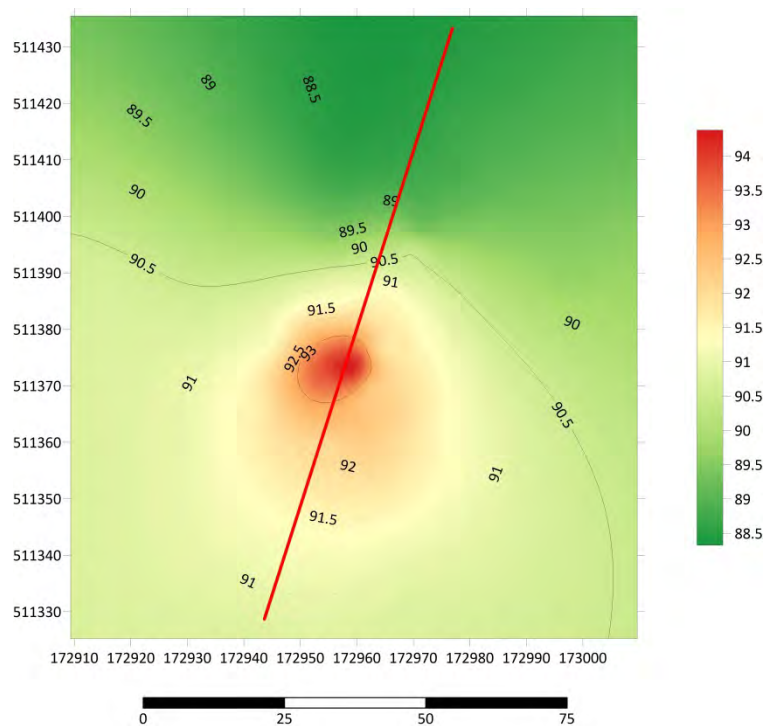

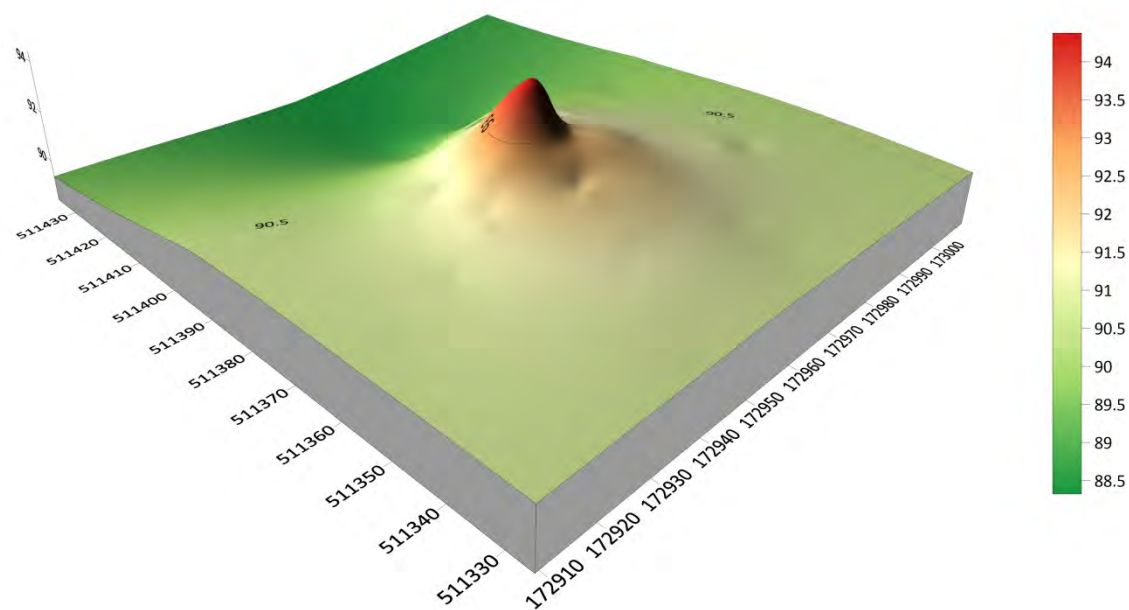
Vedere dinspre S, 11.03.2017

Indicativ	M14 Sânpetru Mare
Toponim	<i>Holumb hotaru</i>
Denumire RAN	Movila tumulară de la Sânpetru Mare – Holumb hotar/M14
Cod RAN	158742.36
Coordonate punct central	20.772645, 46.023904
U.A.T.	Sânpetru Mare
Localitate	Sânpetru Mare
Destinație teren	Scoasă din circuitul agricol, acoperită cu vegetație ierboasă înaltă
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Ușor aplatizată. Din partea de sud-est a fost luat pământ. În zona centrală este situată o bornă din rețeaua topografică. Constatate bioperturbări. În zona estică este afectată de un drum agricol de pământ, pe direcția nord-sud.
Dimensiuni	Diametru – 47,5 m; Înălțime – 3 m
Situri asociate	-
Data verificare	11.03.2017, 02.04.2017, 08.05.2021

Profilul altimetric

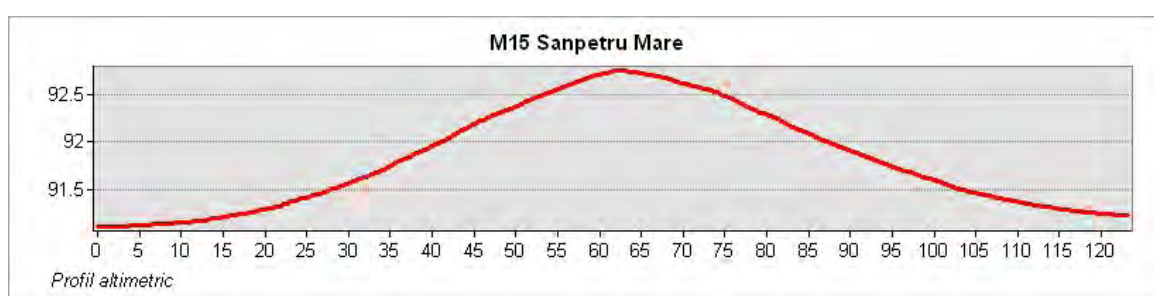

Modelul digital al terenului

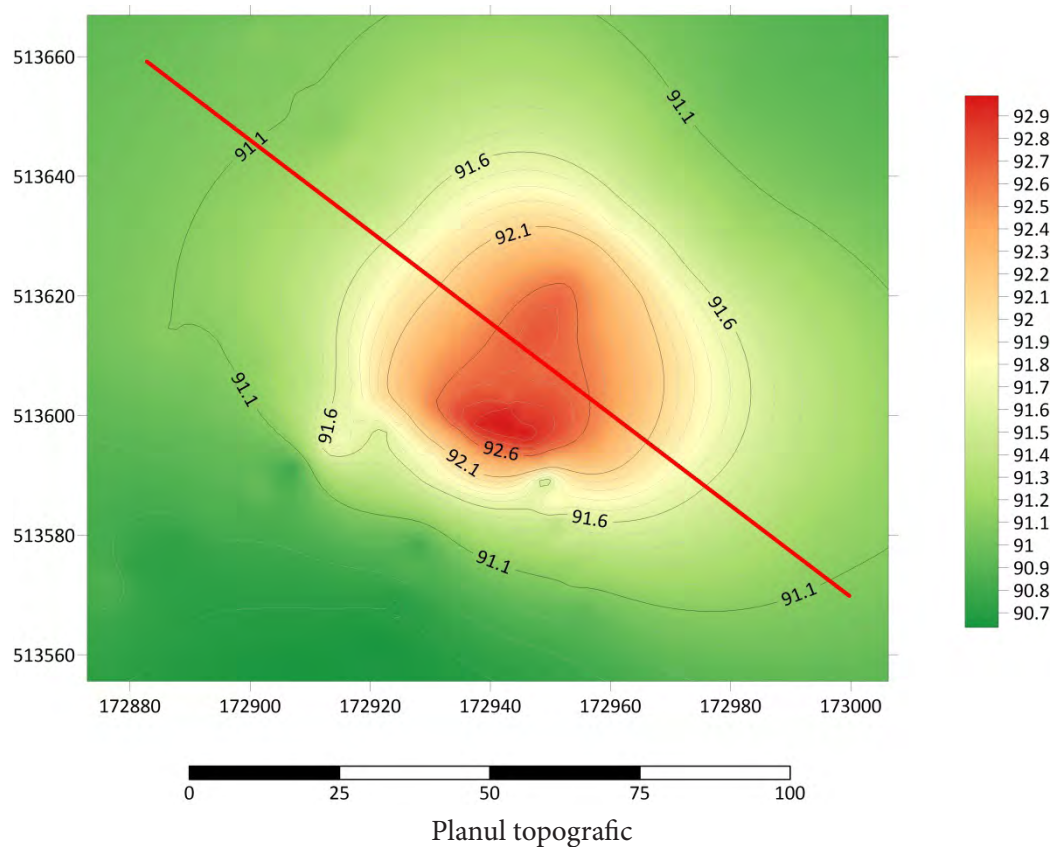

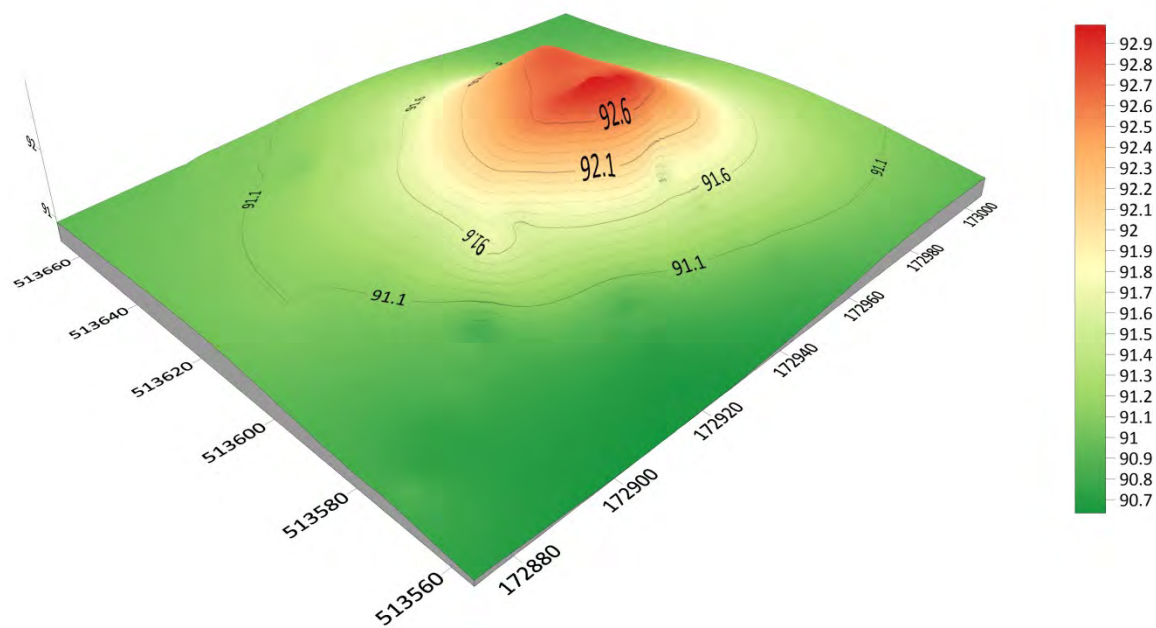
Vedere dinspre S, 08.05.2021

Indicativ	M15 Sânpetru Mare
Toponim	-
Denumire RAN	Movila tumulară de la Sânpetru Mare – M15
Cod RAN	158742.37
Coordonate punct central	20.770881, 46.043942
U.A.T.	Sânpetru Mare
Localitate	Sânpetru Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Puternic aplatizată. Afectată de construirea căii ferate, extremitatea sud-vestică fiind aproape complet distrusă. Este situată pe limita de sud a unei dune ce se pierde ușor spre albia pârâului Aranca.
Dimensiuni	Diametru – 72 m; Înălțime – 1,2 m
Situri asociate	Movila este situată în perimetrul „Sitului arheologic de la Sânpetru Mare”, cod RAN 158742.46.
Data verificare	17.03.2017, 02.04.2017, 08.05.2021

Profilul altimetric

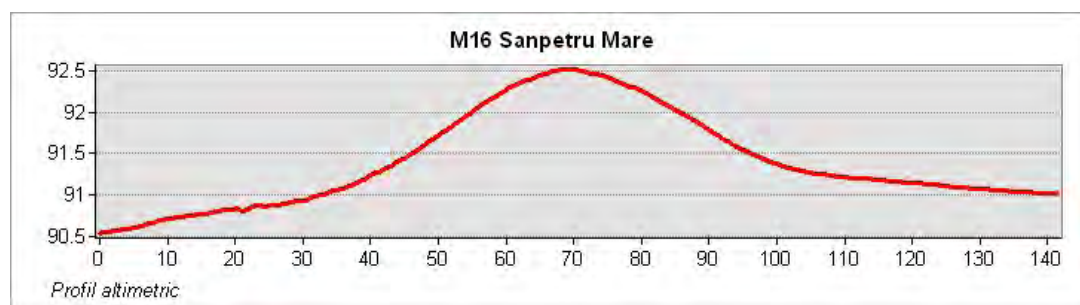

Modelul digital al terenului

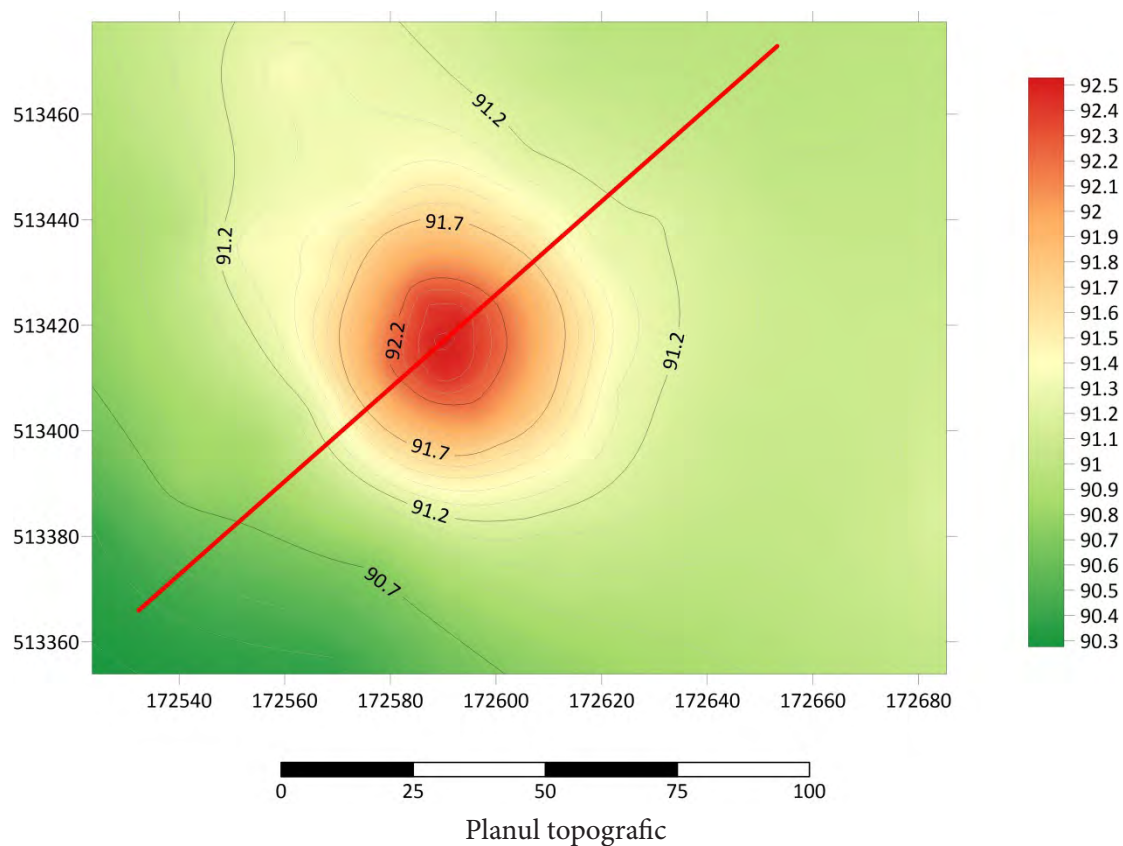

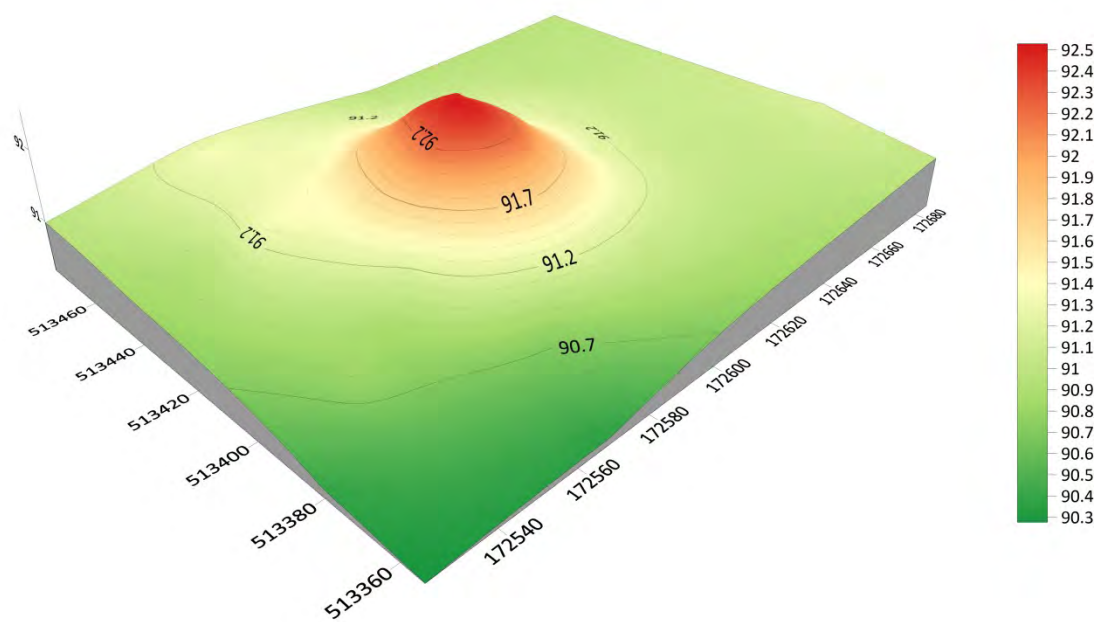
Vedere dinspre NE, 02.04.2017

Indicativ	M16 Sânpetru Mare
Toponim	-
Denumire RAN	Movila tumulară de la Sânpetru Mare – M16
Cod RAN	158742.38
Coordonate punct central	20.766504, 46.042095
U.A.T.	Sânpetru Mare
Localitate	Sânpetru Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Puternic applatizată de lucrările agricole. Contururile sunt încă vizibile, culoarea solului constituent fiind mai închisă decât a parcelei pe care se află situată movila.
Dimensiuni	Diametru – 67 m; Înălțime – 1 m
Situri asociate	Movila este situată la marginea vestică a „Sitului arheologic de la Sânpetru Mare”, cod RAN 158742.46.
Data verificare	02.04.2017, 21.03.2020, 08.05.2021

Profilul altimetric

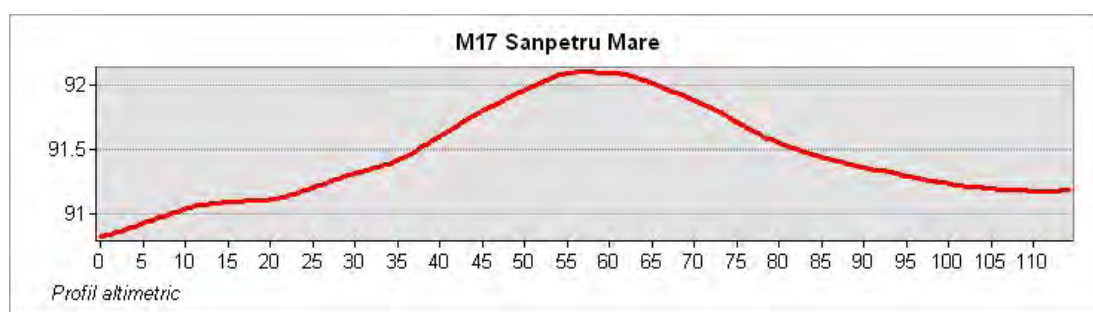

Modelul digital al terenului

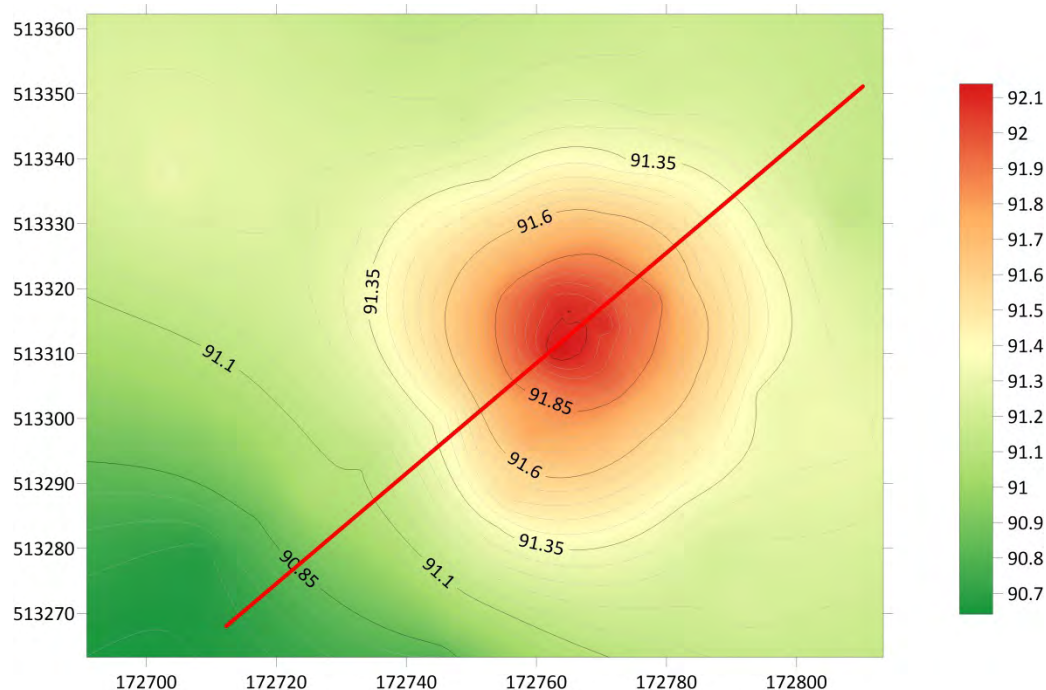

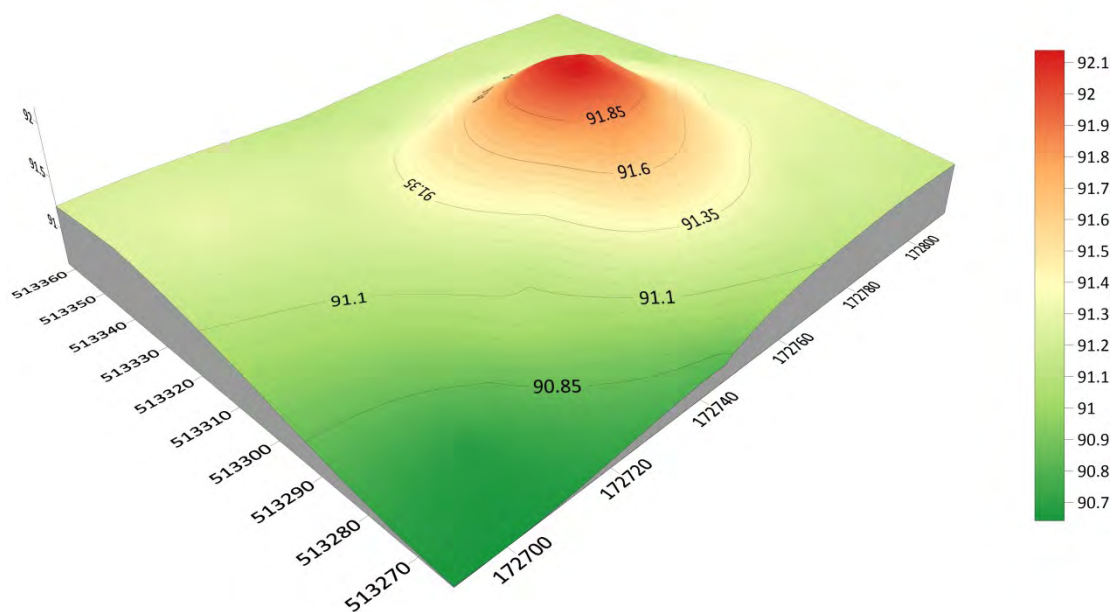
Vedere dinspre NV, 21.03.2020

Indicativ	M17 Sânpetru Mare
Toponim	-
Denumire RAN	Movila tumulară de la Sânpetru Mare – M17
Cod RAN	158742.39
Coordonate punct central	20.768825, 46.041244
U.A.T.	Sânpetru Mare
Localitate	Sânpetru Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Extrem de aplatizată, solul constituit fiind ușor mai închis decât cel al parcelei agricole pe care este situată movila. Contururile sunt, din cauza aplatizării, ușor vagi.
Dimensiuni	Diametru – 64 m; Înălțime – 0,8 m
Situri asociate	Movila este situată la marginea sud-vestică a „Sitului arheologic de la Sânpetru Mare”, cod RAN 158742.46.
Data verificare	02.04.2017, 08.05.2021

Profilul altimetric

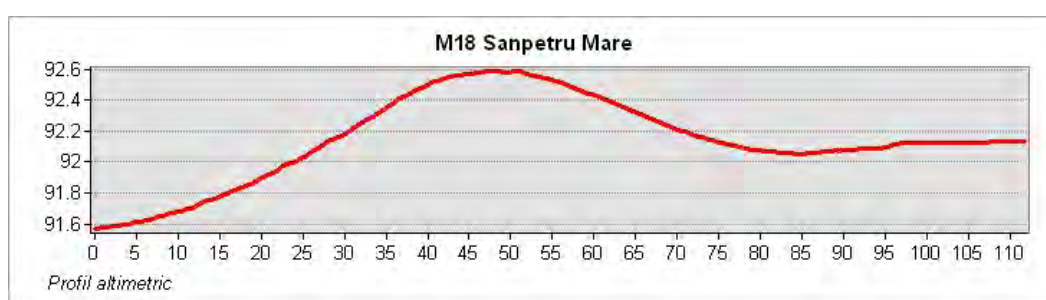

Modelul digital al terenului

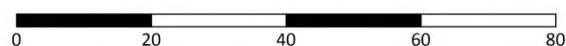
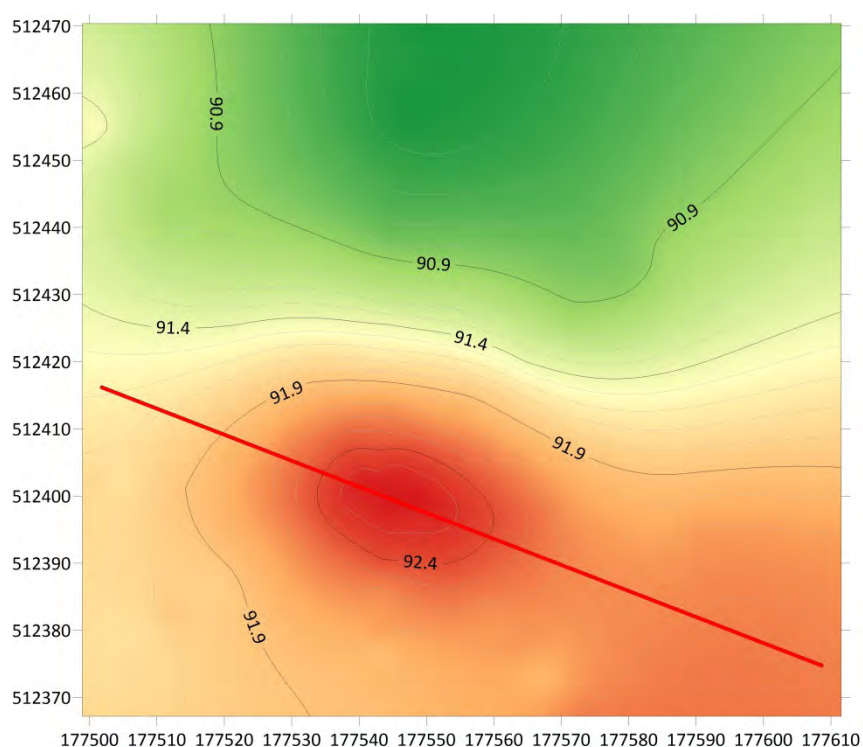

Vedere dinspre NE, 08.05.2021

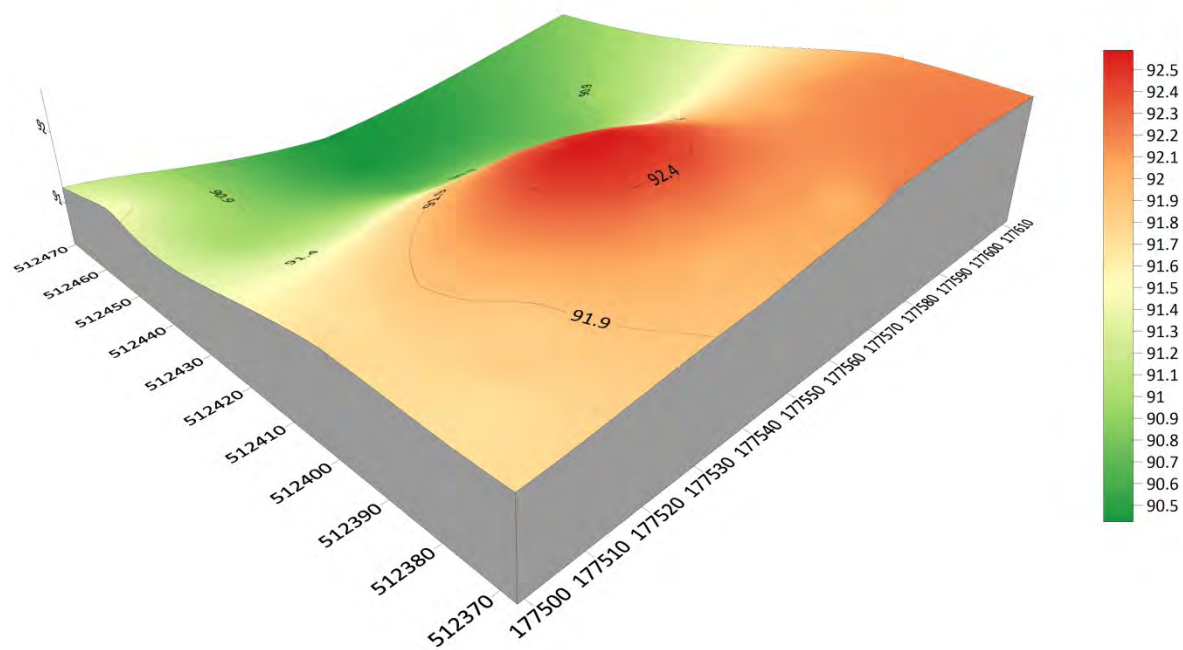
Indicativ	M18 Sânpetru Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.831047, 46.035309
U.A.T.	Sânpetru Mare
Localitate	Sânpetru Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 41 m; Înălțime – 0,4 m
Situri asociate	-
Data verificare	15.05.2021

Profilul altimetric

Planul topografic

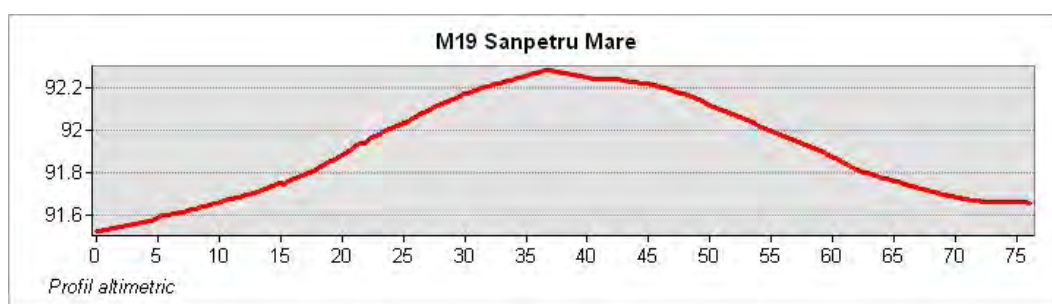

Modelul digital al terenului

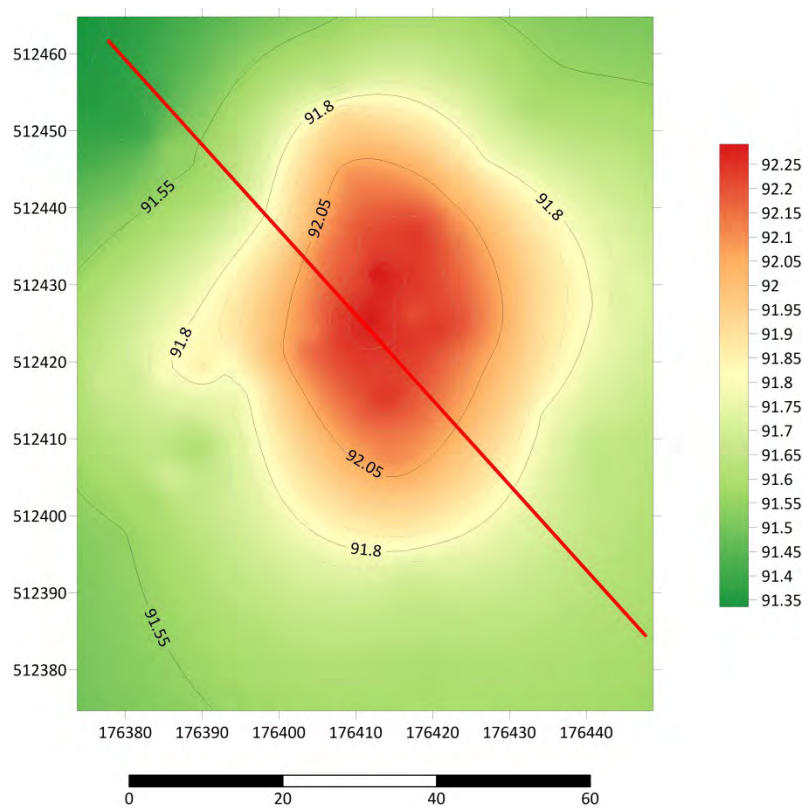

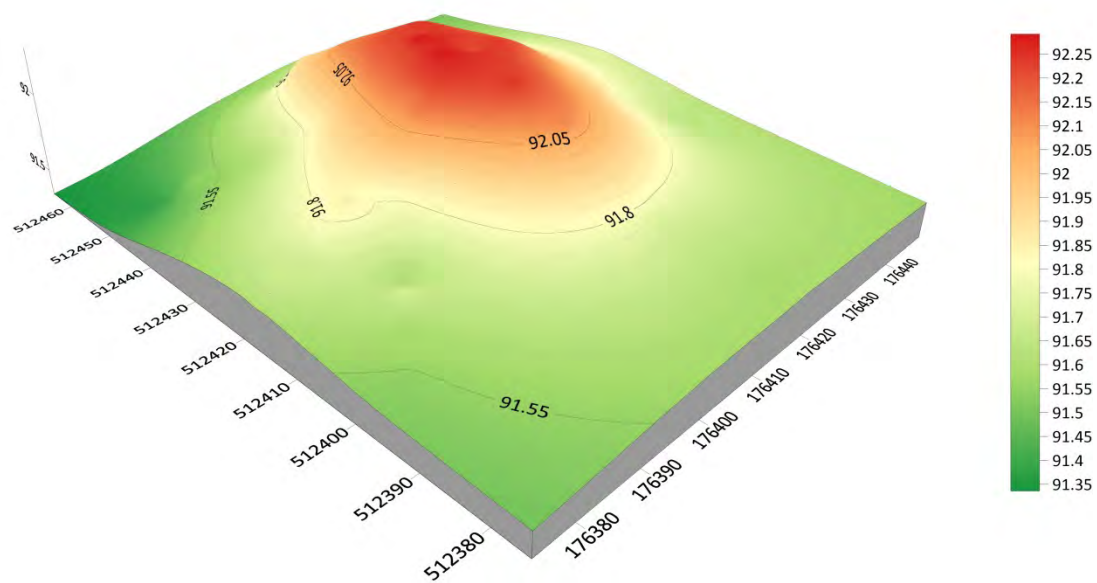
Vedere dinspre NE, 15.05.2021

Indicativ	M19 Sânpetru Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.816439, 46.034996
U.A.T.	Sânpetru Mare
Localitate	Sânpetru Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Extrem de aplatizată. Pe suprafața ei apare mult material de construcție (cărămidă spartă, fragmente de țiglă, cioburi de sticlă). Posibile urme ale unui grajd din fostul CAP Sânpetru Mare
Dimensiuni	Diametru – 89 m; Înălțime – 1,1 m
Situri asociate	-
Data verificare	17.03.2017, 15.05.2021

Profilul altimetric

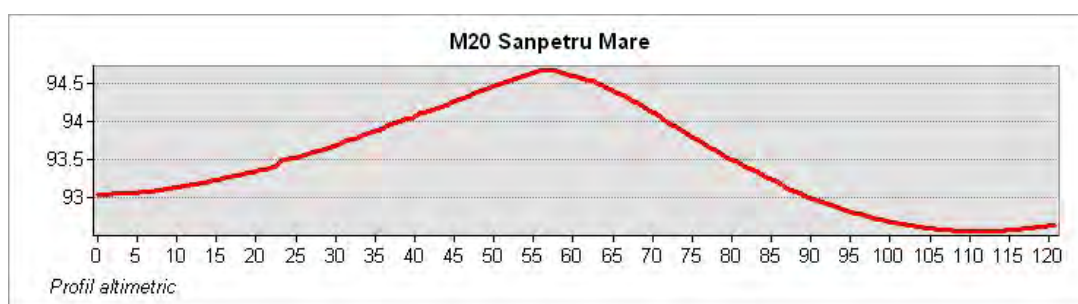

Modelul digital al terenului

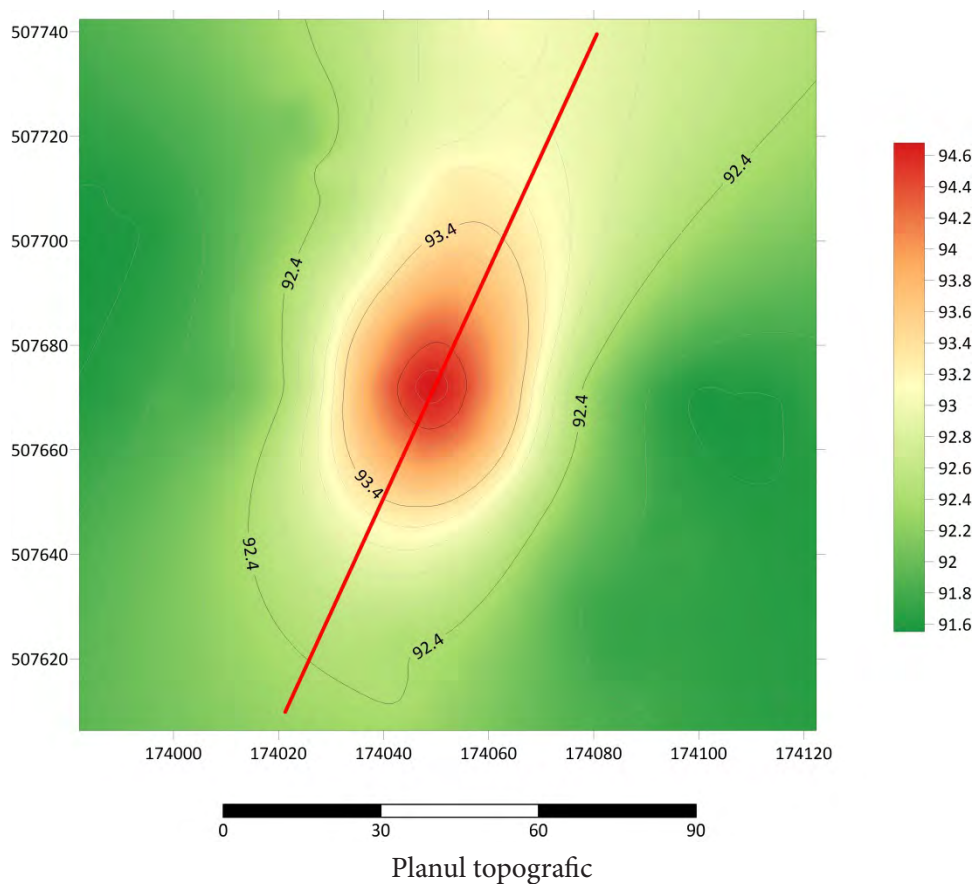

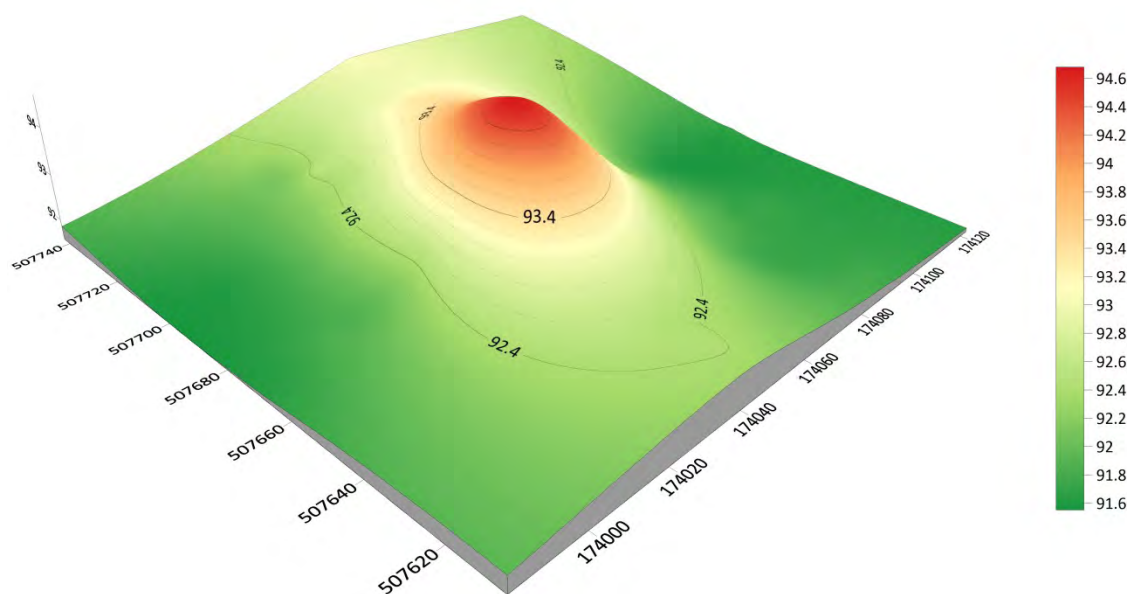
Vedere dinspre SV, 17.03.2017

Indicativ	M20 Sânpetru Mare
Toponim	-
Denumire RAN	Movila tumulară de la Sânpetru Mare – M20
Cod RAN	158742.40
Coordonate punct central	20.789218, 45.991184
U.A.T.	Sânpetru Mare
Localitate	Sânpetru Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Puternic applatizată. Situată pe extremitatea sudică a unei dune. Pe partea vestică au fost identificate, sporadic, materiale de construcție – fragmente de cărămizi.
Dimensiuni	Diametru – 71 m; Înălțime – 1,7 m
Situri asociate	-
Data verificare	02.04.2017, 17.03.2017, 22.05.2021

Profilul altimetric

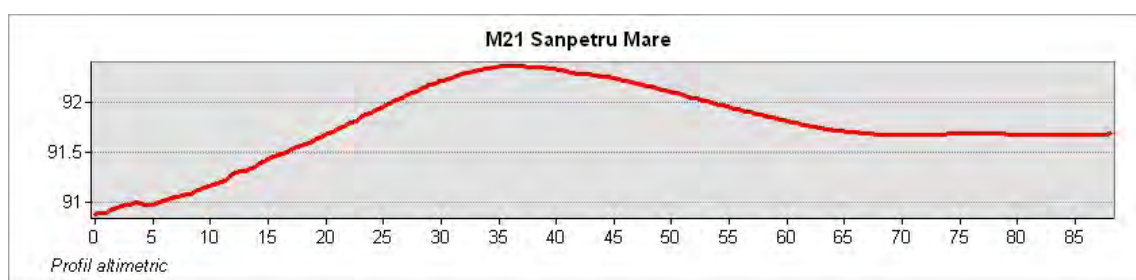

Modelul digital al terenului

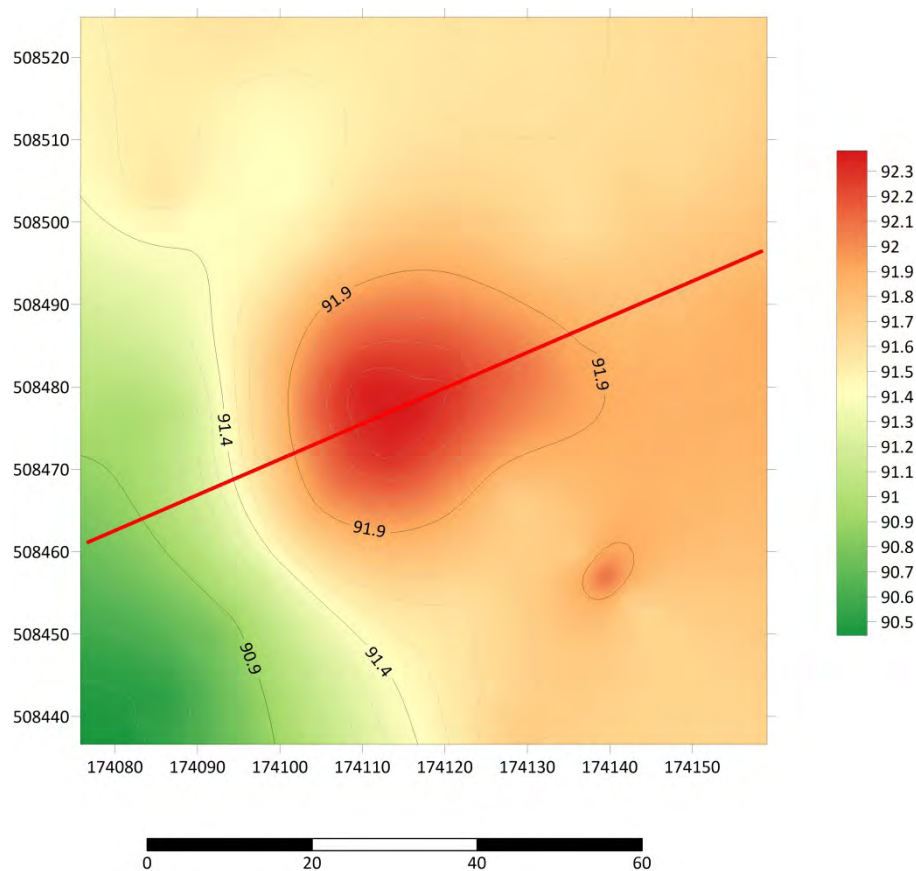

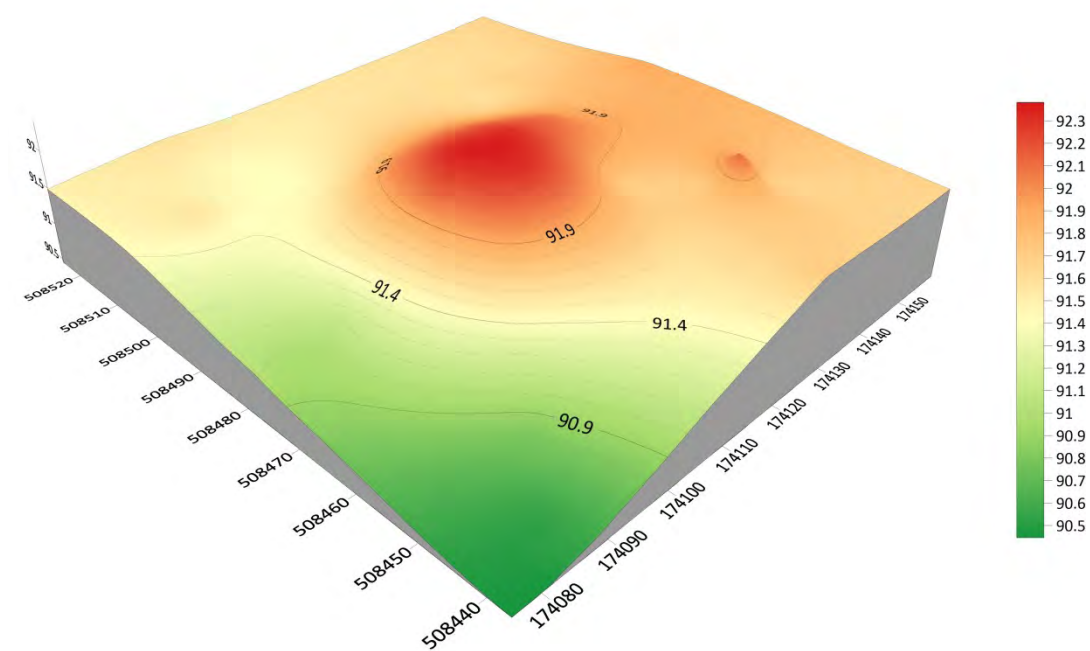
Vedere dinspre NV, 22.05.2021

Indicativ	M21 Sânpetru Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.789496, 45.998453
U.A.T.	Sânpetru Mare
Localitate	Sânpetru Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Extrem de aplatizată. Pe partea sudică apar fragmente de cărămizi.
Dimensiuni	Diametru – 35 m; Înălțime – 0,5 m
Situri asociate	-
Data verificare	22.05.2021

Profilul altimetric

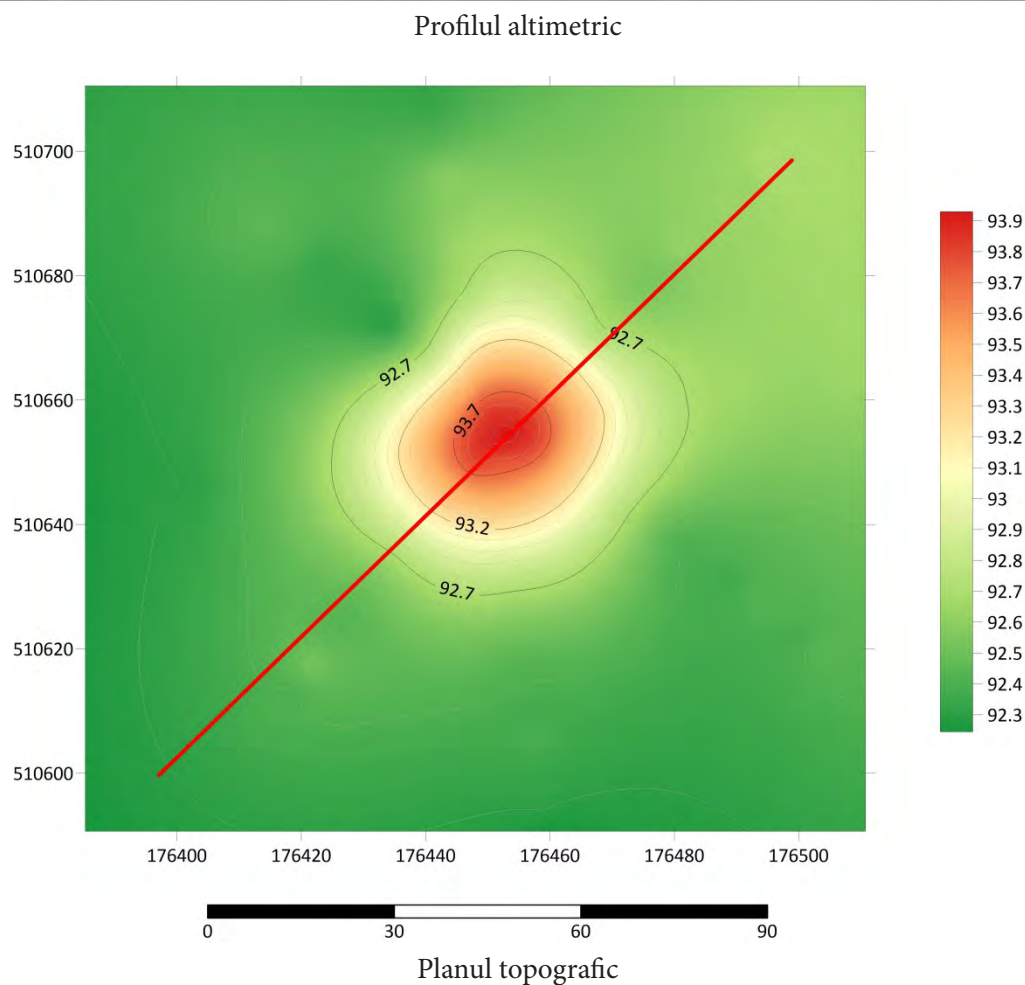
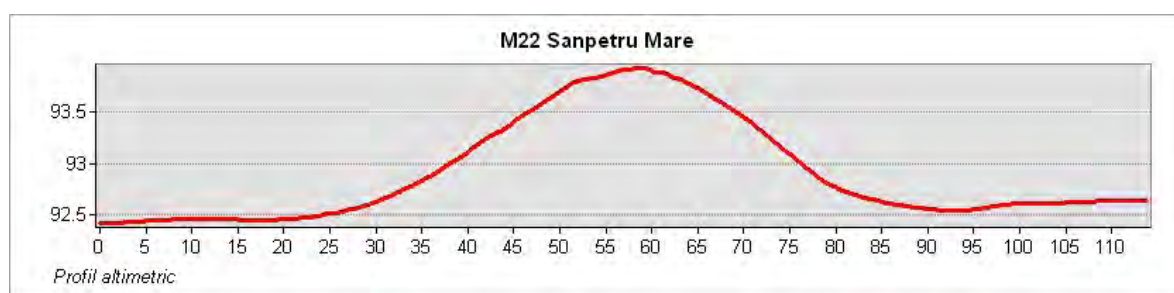

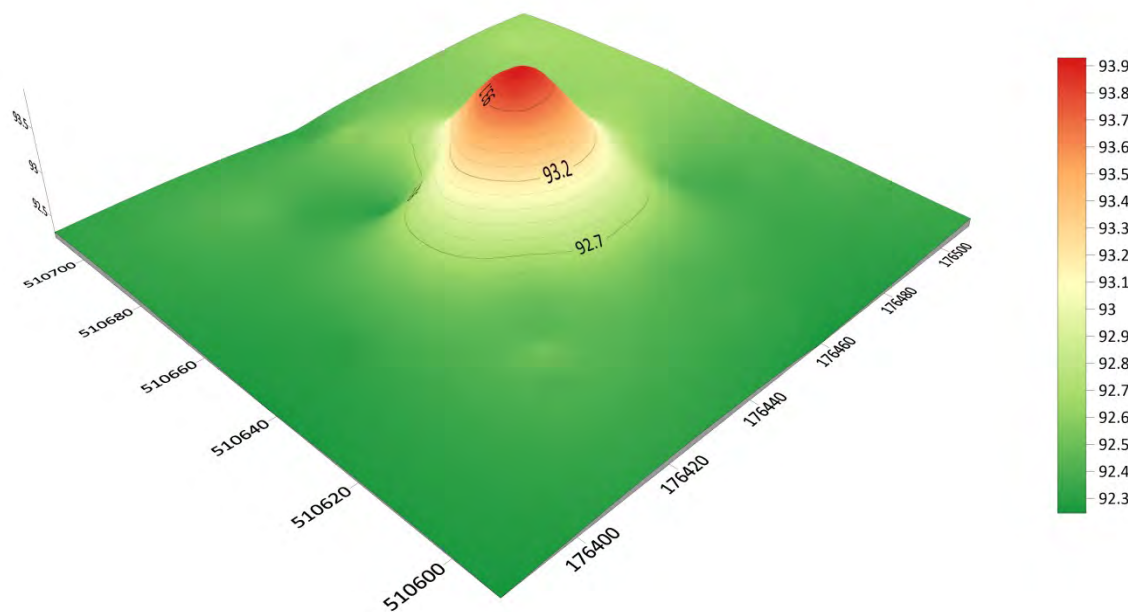
Modelul digital al terenului

Vedere dinspre S, 22.05.2021

Indicativ	M22 Sânpetru Mare
Toponim	-
Denumire RAN	Movila tumulară de la Sânpetru Mare – M22
Cod RAN	158742.41
Coordonate punct central	20.818155, 46.019117
U.A.T.	Sânpetru Mare
Localitate	Sânpetru Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Puternic aplatizată de lucrările agricole. Contururile sunt încă vizibile.
Dimensiuni	Diametru – 67 m; Înălțime – 1,2 m
Situri asociate	-
Data verificare	02.04.2017, 22.05.2021

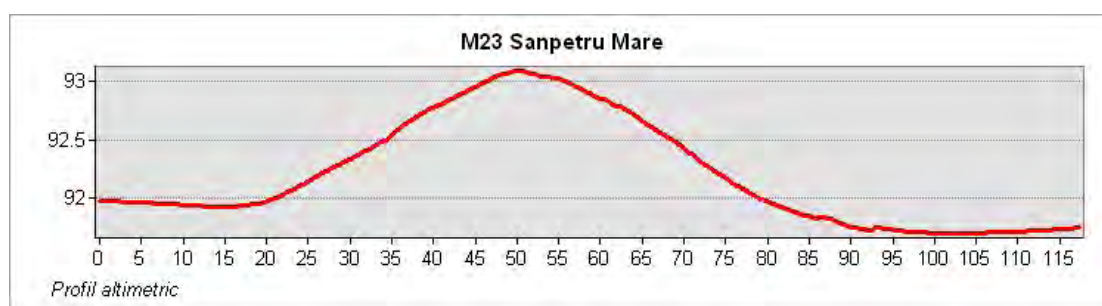

Modelul digital al terenului

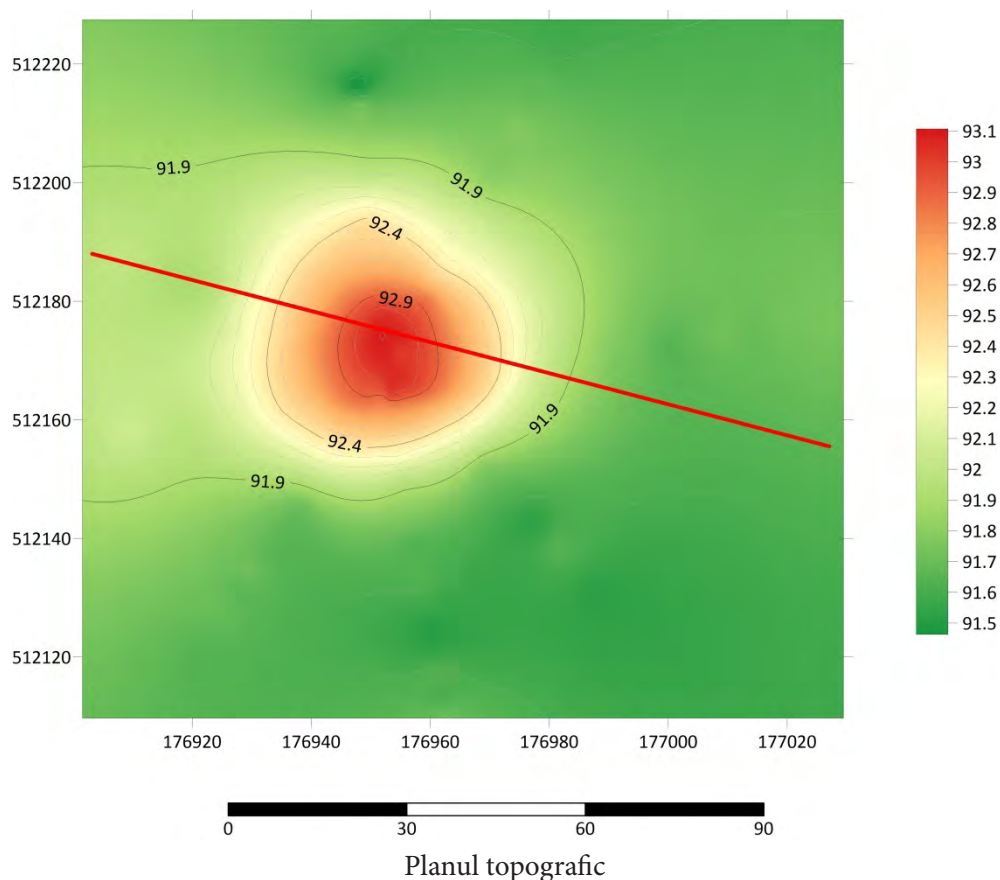

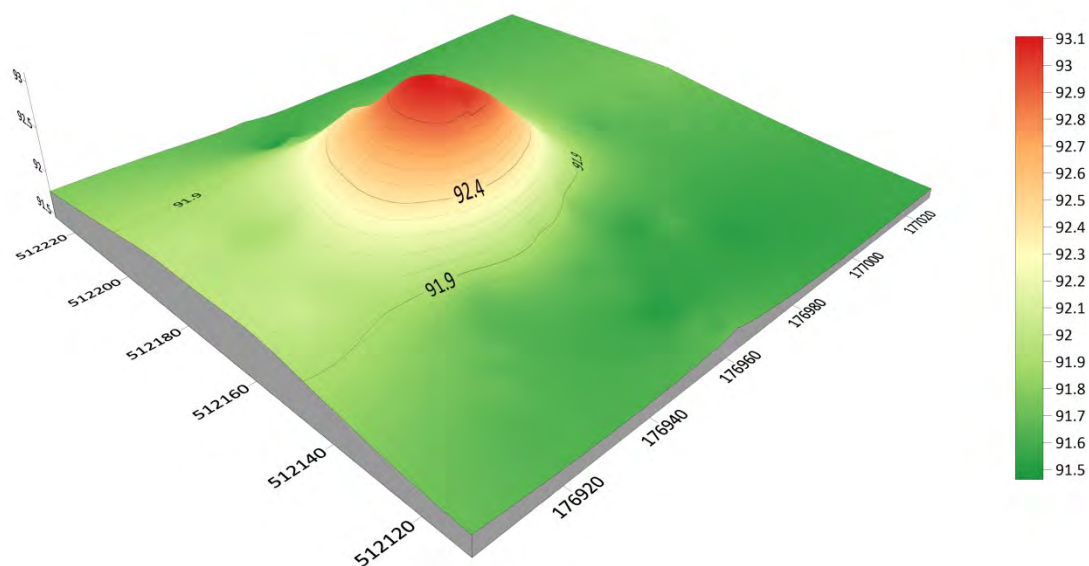
Vedere dinspre S, 02.04.2017

Indicativ	M23 Sânpetru Mare
Toponim	-
Denumire RAN	Movila tumulară de la Sânpetru Mare – M23
Cod RAN	158742.42
Coordonate punct central	20.823594, 46.032916
U.A.T.	Sânpetru Mare
Localitate	Sânpetru Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Puternic aplatizată. Contururile sunt încă vizibile, dinspre nord fiind un pic mai greu de sesizat. Culoarea solului constituent este mai închisă decât a parcelei pe care se află situată movila.
Dimensiuni	Diametru – 68 m; Înălțime – 1,1 m
Situri asociate	Fragmente ceramice preistorice și sarmatice pe movilă
Data verificare	25.03.2017, 15.05.2021

Profilul altimetric

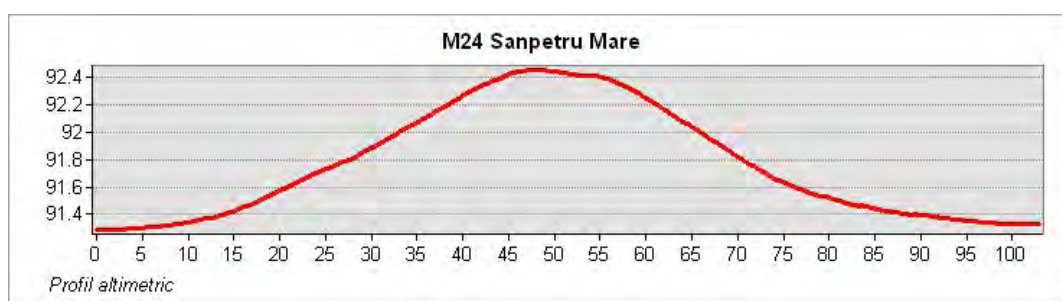

Modelul digital al terenului

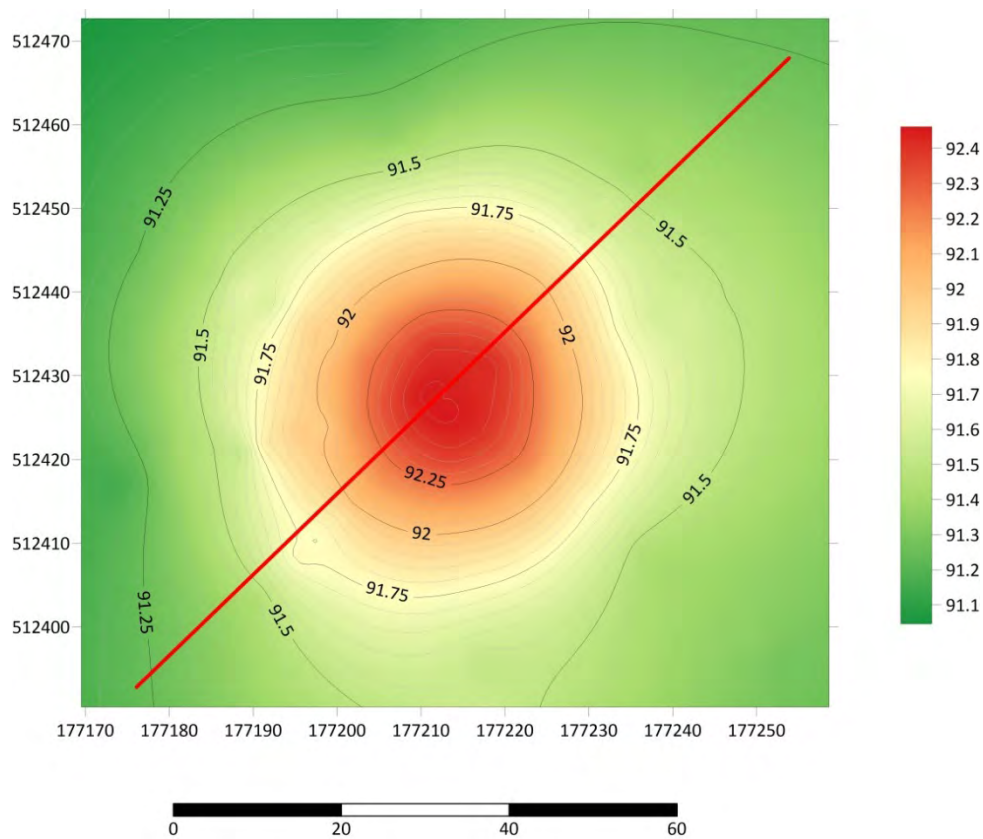

Vedere dinspre N, 25.03.2017

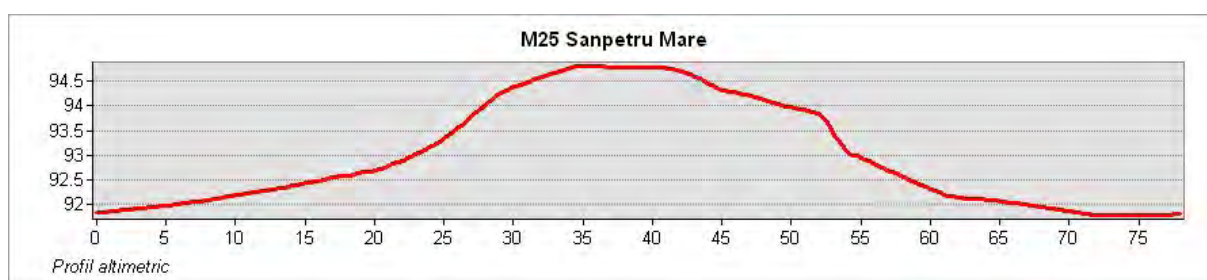
Indicativ	M24 Sânpetru Mare
Toponim	-
Denumire RAN	Movila tumulară de la Sânpetru Mare – M24
Cod RAN	158742.43
Coordonate punct central	20.826757, 46.035399
U.A.T.	Sânpetru Mare
Localitate	Sânpetru Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Foarte aplatizată. Contururile sunt ușor vagi. Drum agricol de pământ spre vest
Dimensiuni	Diametru – 70 m; Înălțime – 1 m
Situri asociate	-
Data verificare	25.03.2017, 15.05.2021

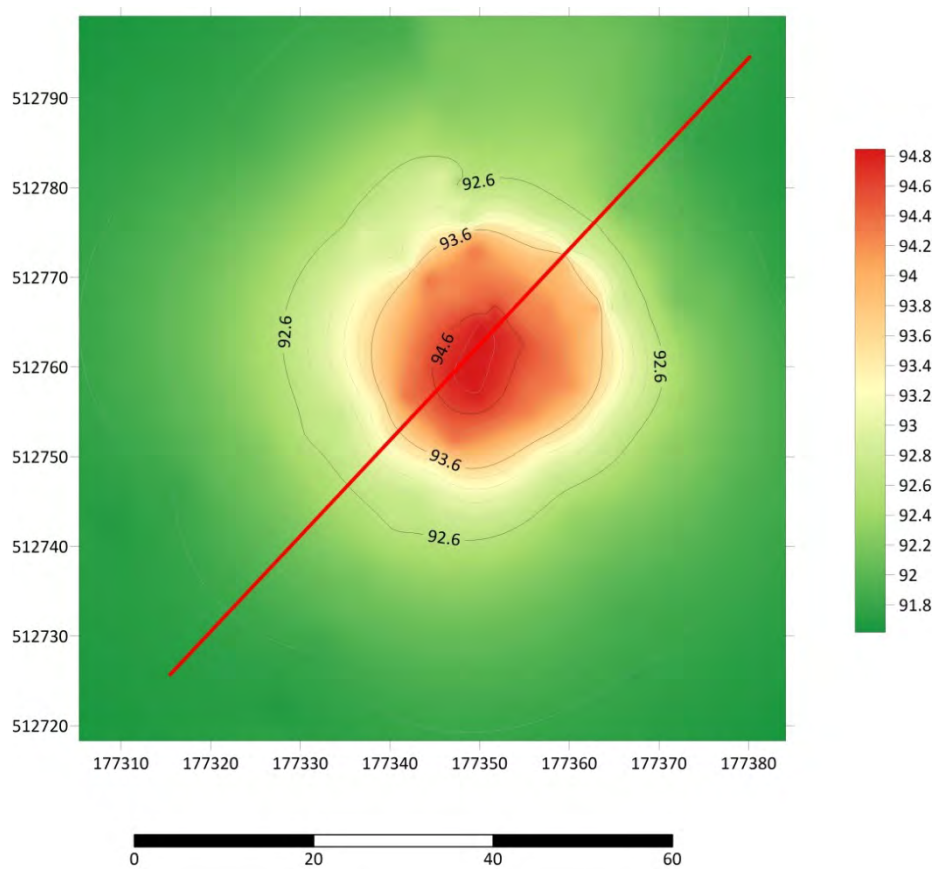
Profilul altimetric

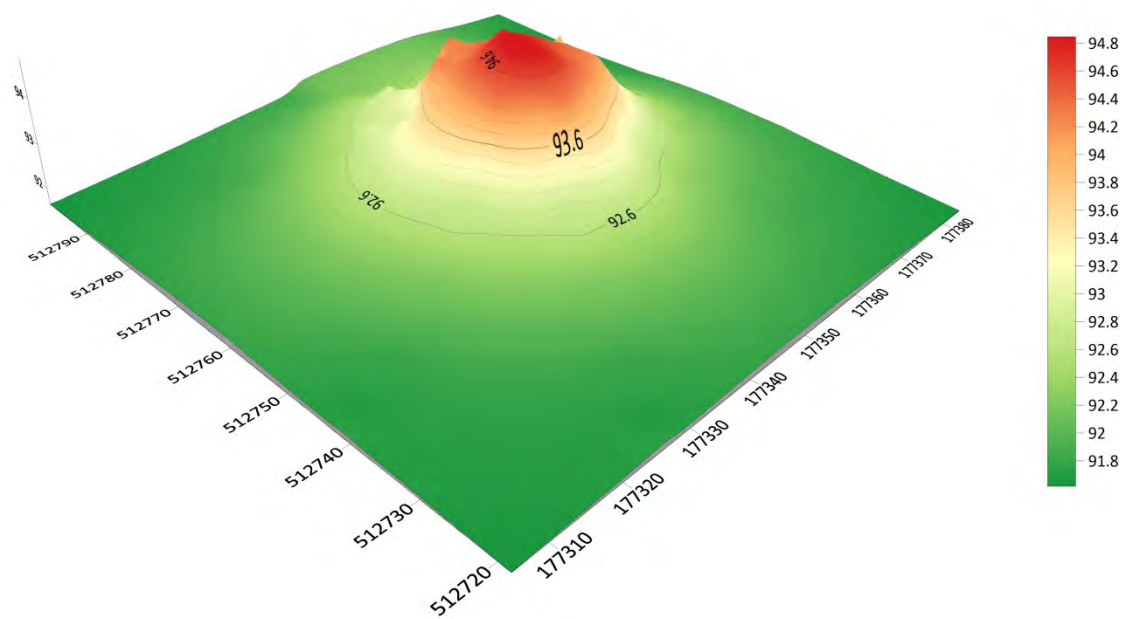

Indicativ	M 25 Sânpetru Mare
Toponim	-
Denumire RAN	Movila tumulară de la Sânpetru Mare – M25
Cod RAN	158742.44
Coordonate punct central	20.828356, 46.038465
U.A.T.	Sânpetru Mare
Localitate	Sânpetru Mare
Destinație teren	Cimitirul șvăbesc al satului
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Puternic aplatizată. Afectată de amenajarea cimitirului. Pe latura sa nordică este construită o capelă, parte dintr-un monument funerar mai amplu. Movila este acoperită de o plantă decorativă – migdal pitic (<i>Amygdalus Nana</i>).
Dimensiuni	Diametru – 50 m; Înălțime – 2,2 m
Situri asociate	-
Data verificare	02.04.2017, 22.05.2021

Profilul altimetric

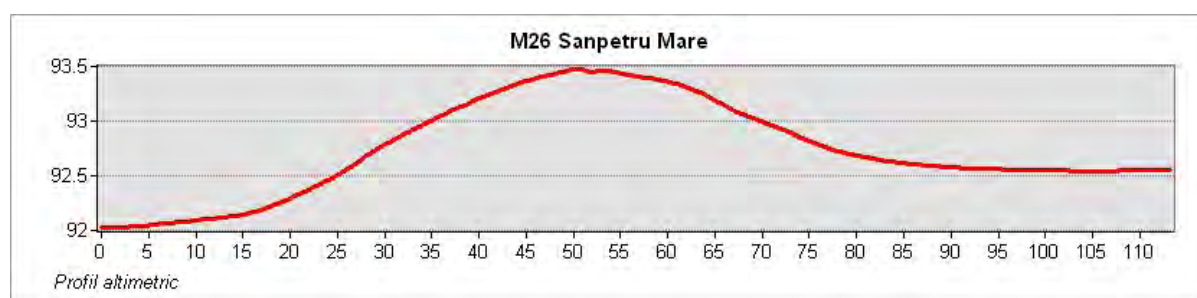

Modelul digital al terenului

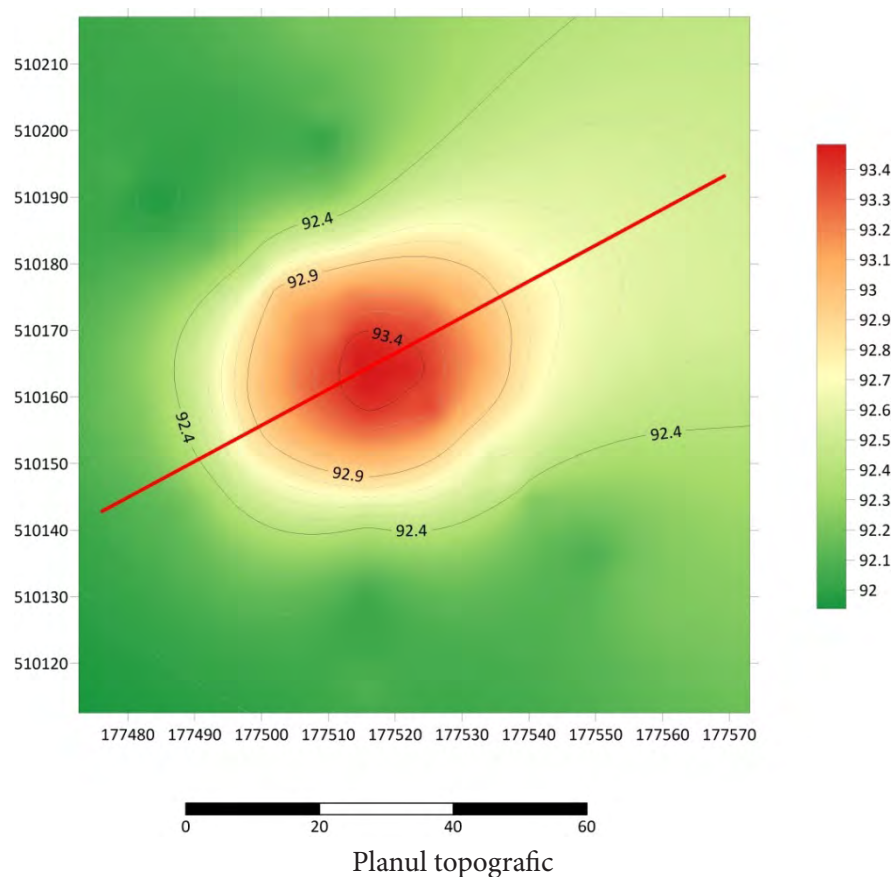

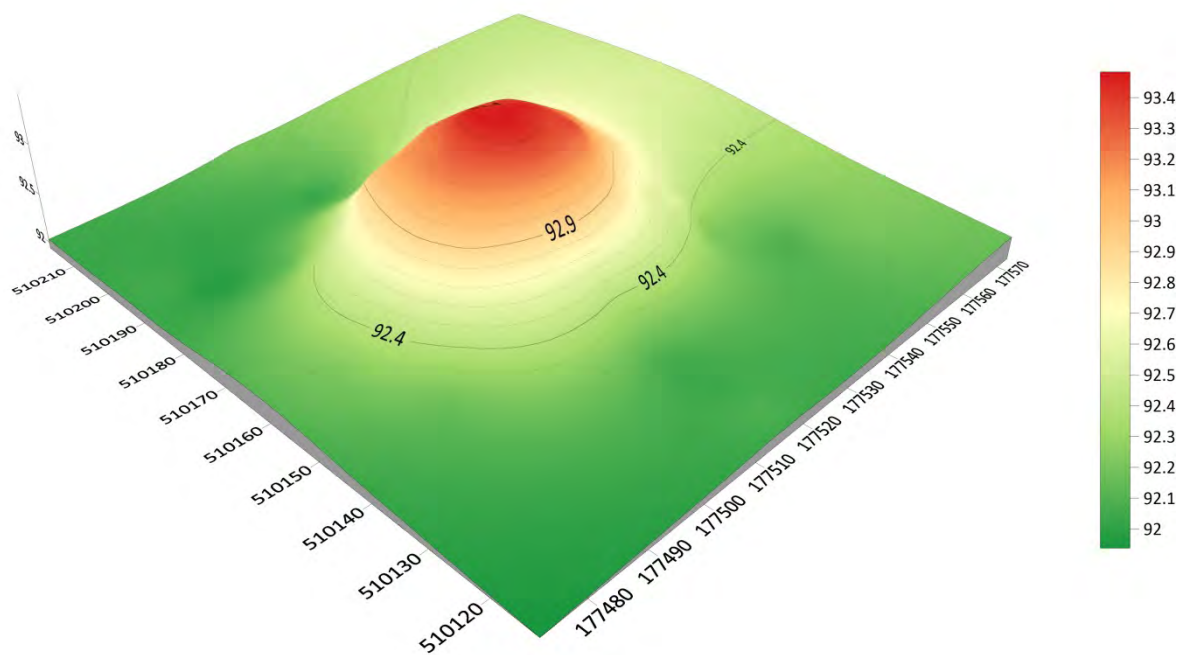
Vedere dinspre NE, 02.04.2017

Indicativ	M26 Sânpetru Mare
Toponim	<i>Hohle Hügel</i>
Denumire RAN	Movila tumulară de la Sânpetru Mare – M26
Cod RAN	158742.45
Coordonate punct central	20.832193, 46.015211
U.A.T.	Sânpetru Mare
Localitate	Sânpetru Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Foarte aplatizată de lucrările agricole. Contururile sunt ușor vagi.
Dimensiuni	Diametru – 60 m; Înălțime – 1 m
Situri asociate	-
Data verificare	02.04.2017, 22.05.2021

Profilul altimetric

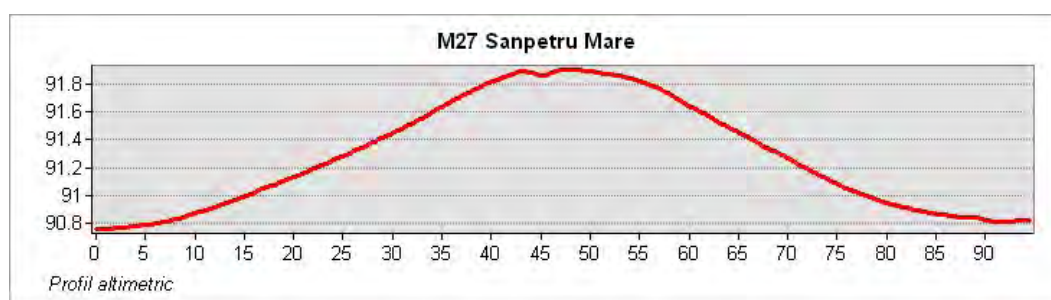

Modelul digital al terenului

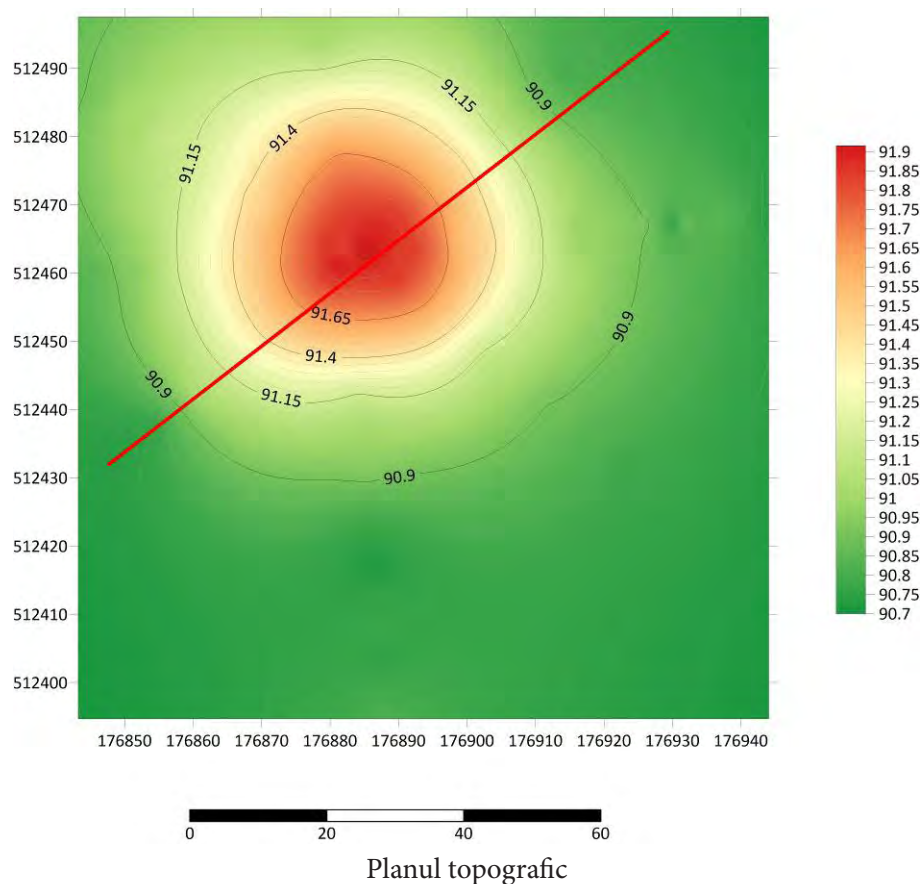

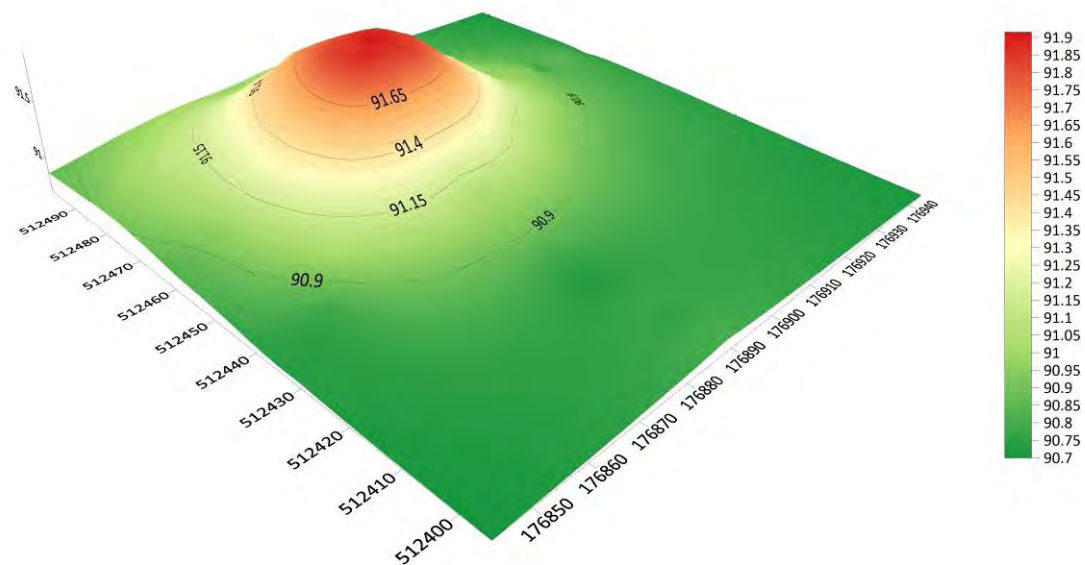
Vedere dinspre E, 22.05.2021

Indicativ	M27 Sânpetru Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.822478, 46.035547
U.A.T.	Sânpetru Mare
Localitate	Sânpetru Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Foarte aplatizată. Contururile sunt ușor vagi.
Dimensiuni	Diametru – 63 m; Înălțime – 0,9 m
Situri asociate	-
Data verificare	24.06.2018, 15.05.2021

Profilul altimetric

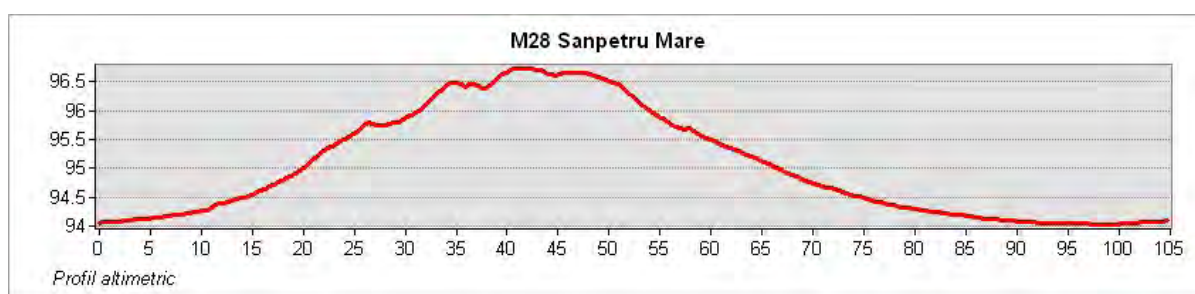

Modelul digital al terenului

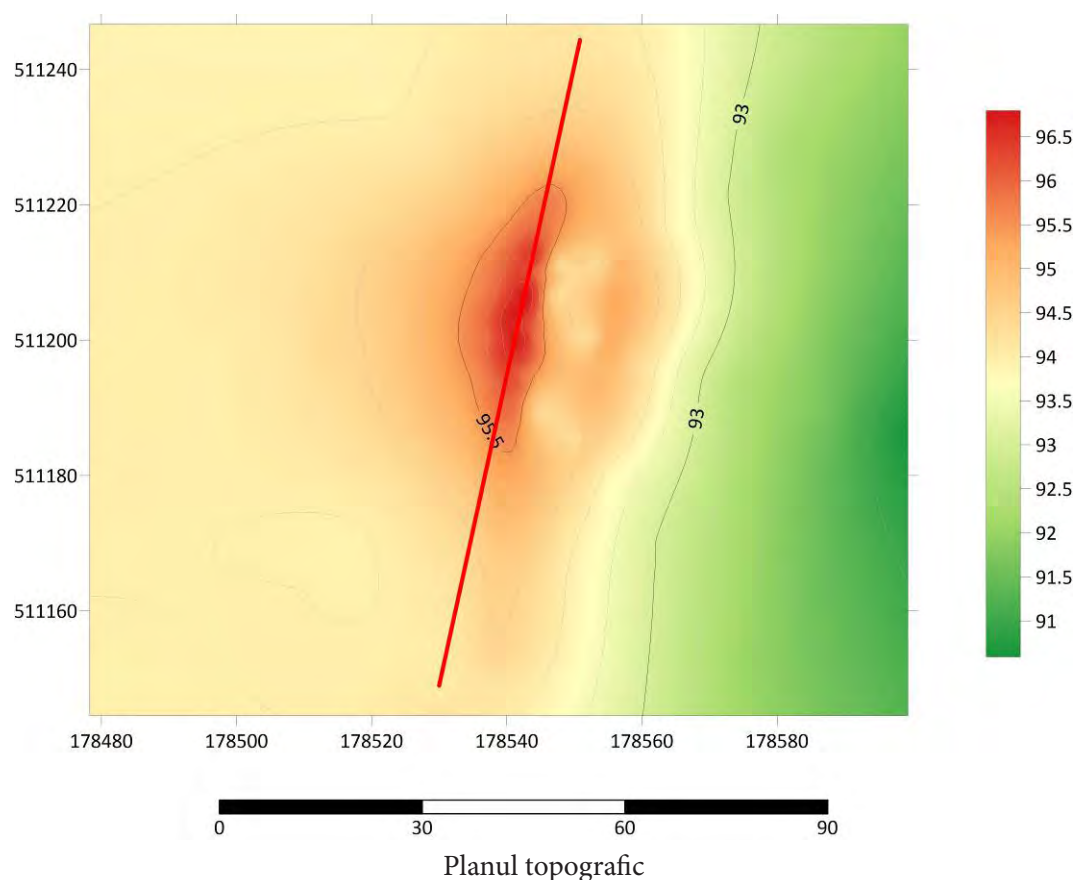

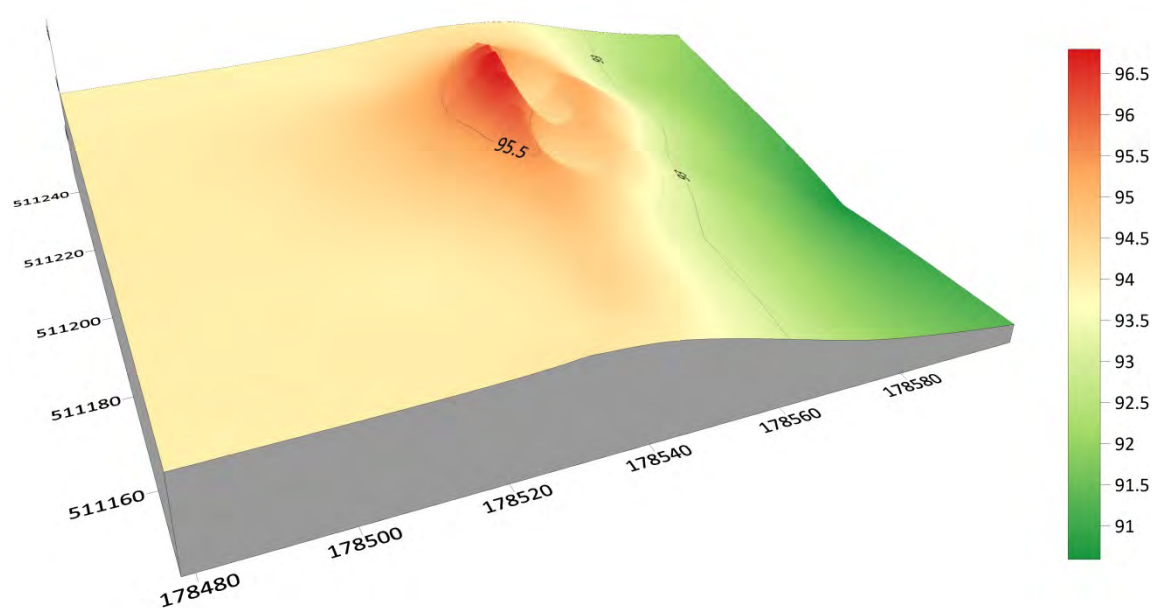
Vedere dinspre S, 15.05.2021

Indicativ	M28 Sânpetru Mare
Toponim	-
Denumire RAN	Movila tumulară de la Periam-Sânpetru Mare – M28
Cod RAN	158118.09
Coordonate punct central	20.844706, 46.024995
U.A.T.	Sânpetru Mare, Periam
Localitate	Sânpetru Mare, Periam
Destinație teren	În circuit agricol; cale ferată
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Foarte aplatizată de lucrările agricole. Este tăiată în două de calea ferată, pe direcția nord-sud, jumătatea estică fiind aproape complet distrusă.
Dimensiuni	Diametru – 64 m; Înălțime – 2,1 m
Situri asociate	Situată în perimetrul „Sitului arheologic de la Sânpetru Mare – Obiectiv 4”, cod RAN 158742.48.
Data verificare	24.06.2018, 15.05.2021

Profilul altimetric

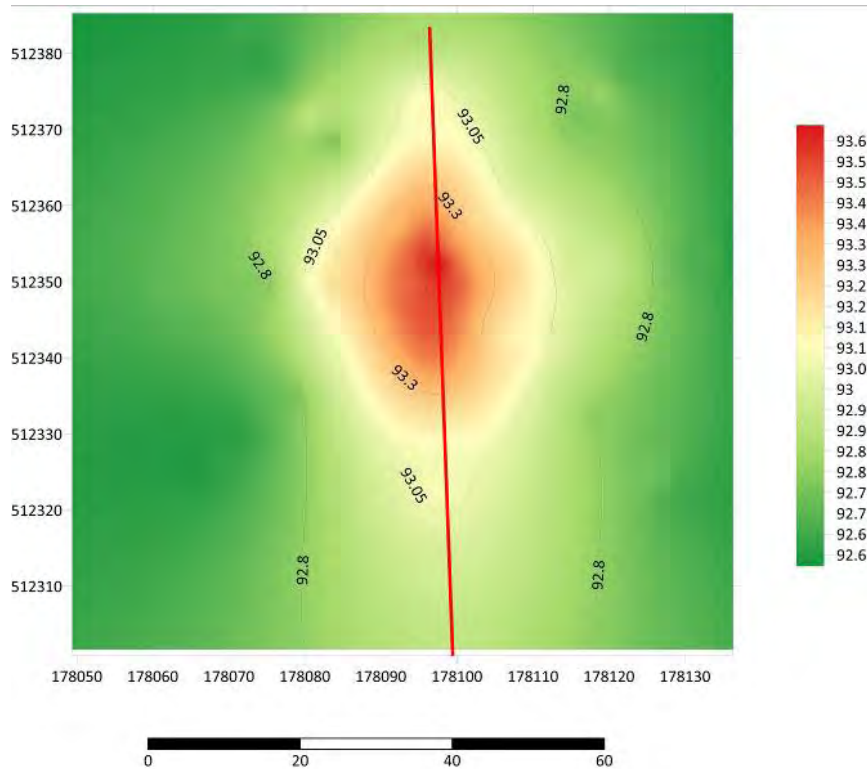
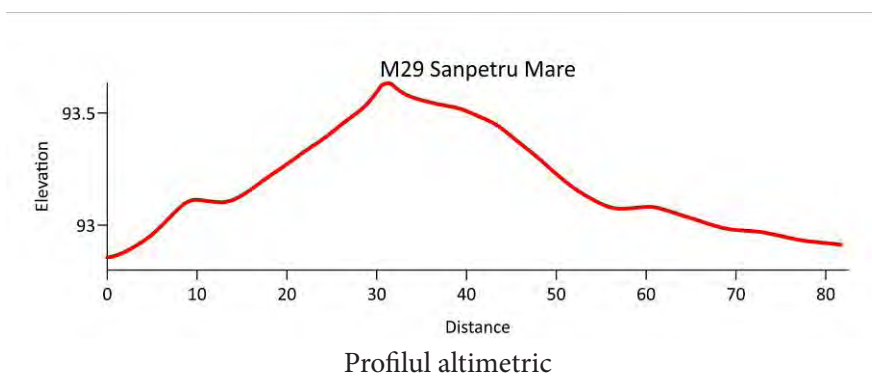

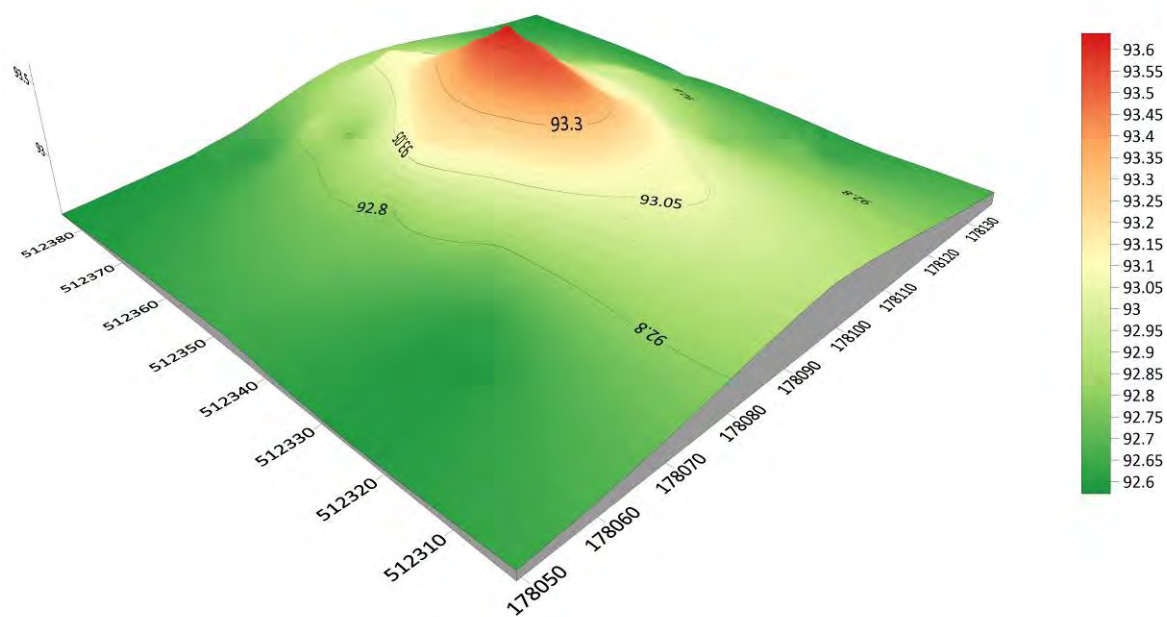
Modelul digital al terenului

Vedere dinspre S, 15.05.2021

Indicativ	M29 Sânpetru Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.838211, 46.035114
U.A.T.	Sânpetru Mare
Localitate	Sânpetru Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 54 m; Înălțime – 0,7 m
Situri asociate	-
Data verificare	15.05.2021

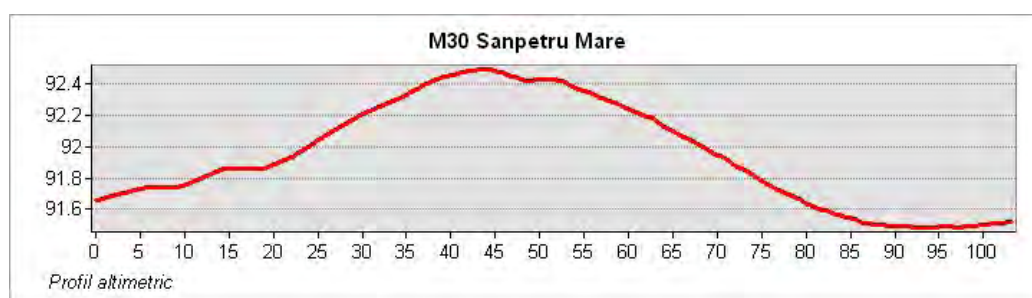

Modelul digital al terenului

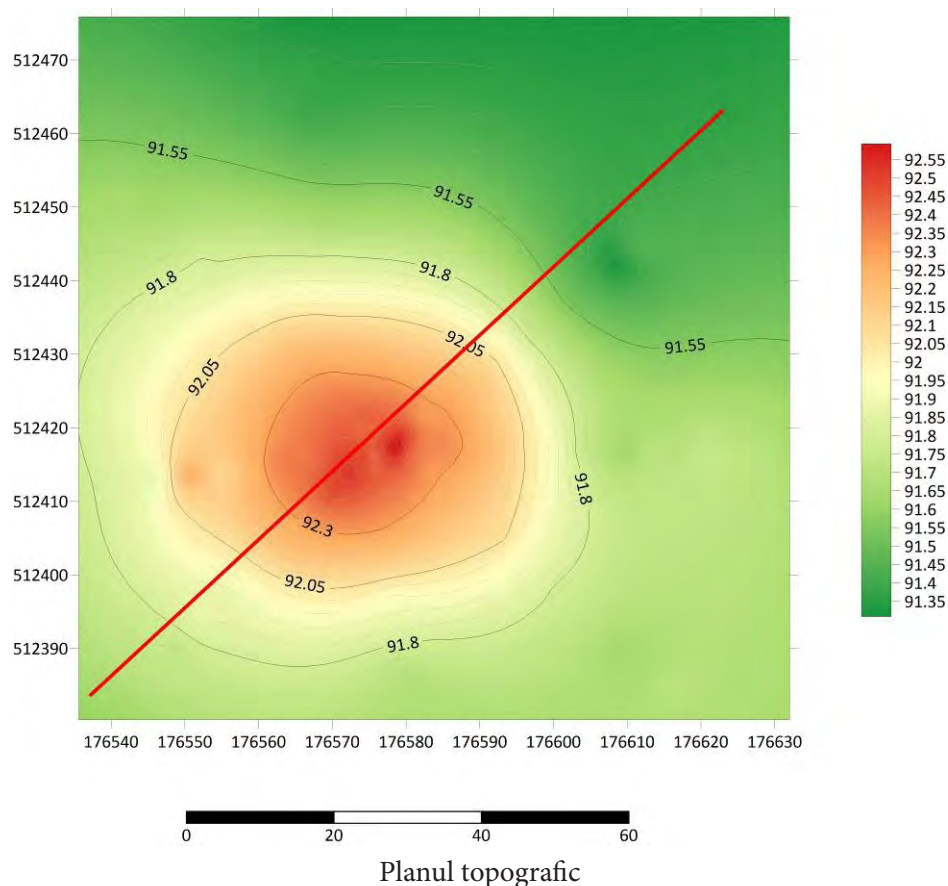

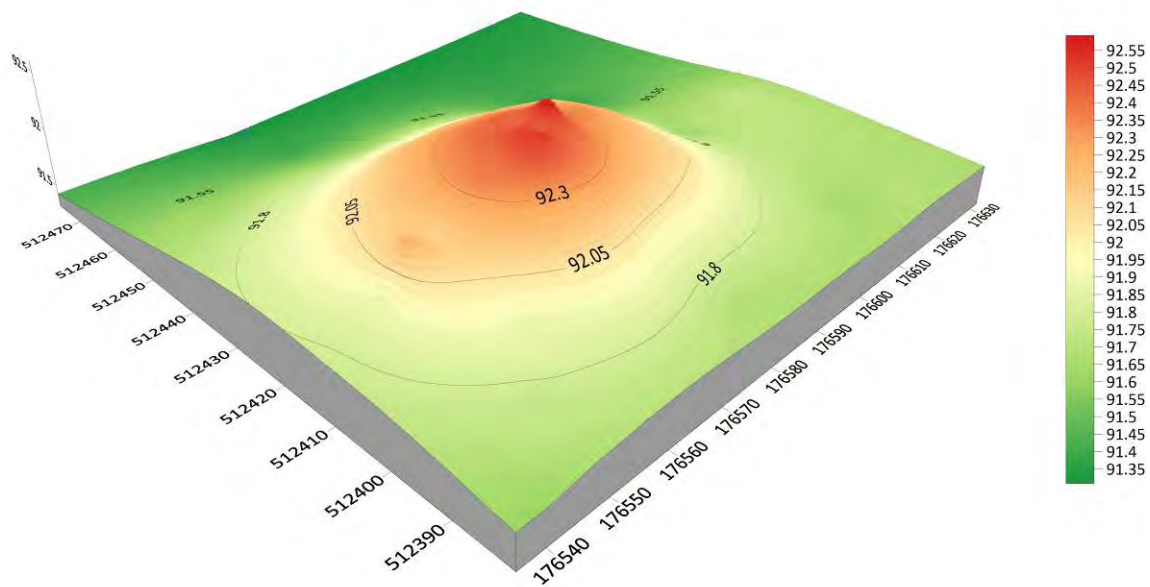
Vedere dinspre SE, 15.05.2021

Indicativ	M30 Sânpetru Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.818568, 46.035007
U.A.T.	Sânpetru Mare
Localitate	Sânpetru Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Foarte aplatizată. Contururile sunt ușor vagi.
Dimensiuni	Diametru – 64 m; Înălțime – 0,7 m
Situri asociate	-
Data verificare	15.05.2021

Profilul altimetric

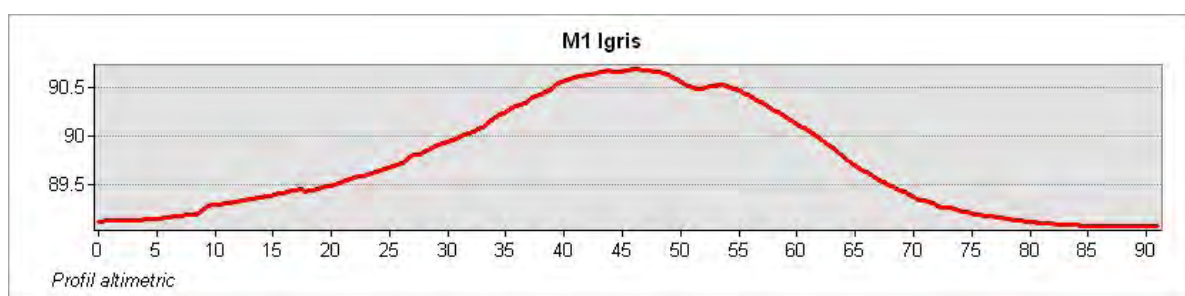

Modelul digital al terenului

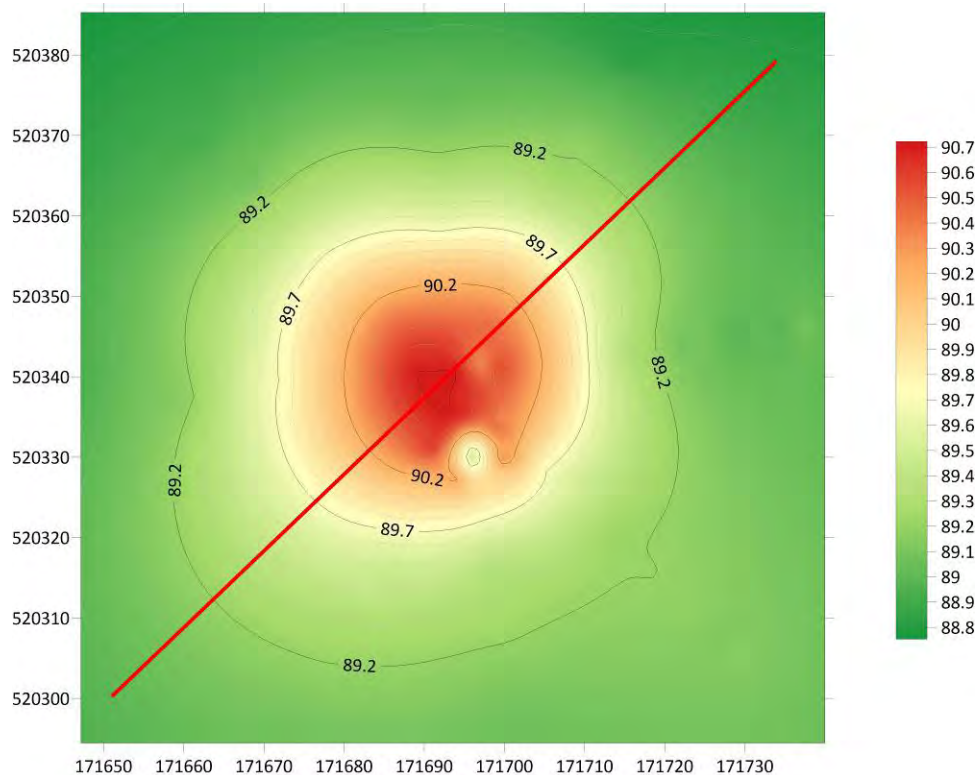

Vedere dinspre E, 15.05.2021

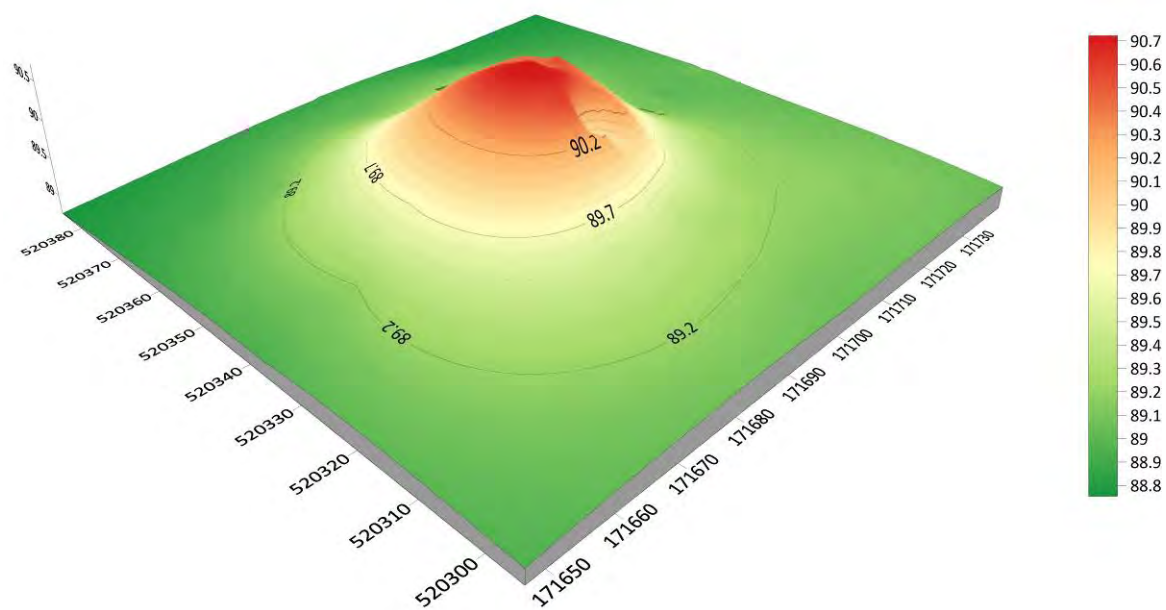
Indicativ	M1 Igrış
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.750153, 46.103821
U.A.T.	Sânpetru Mare
Localitate	Igrış
Destinație teren	Pășune
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Afectată de o groapă excavată pe latura sudică, cu diametrul de cca 6 m. Pe latura de nord și de nord-est sunt alte 2 gropi, de dimensiuni mai mici.
Dimensiuni	Diametru – 69 m; Înălțime – 1,4 m
Situri asociate	La cca 150 m S-SV a fost identificat un sit arheologic sarmatic – <i>Igrış 1</i> .
Data verificare	22.04.2017, 29.05.2021, 03.03.2023

Profilul altimetric

0 20 40 60 80

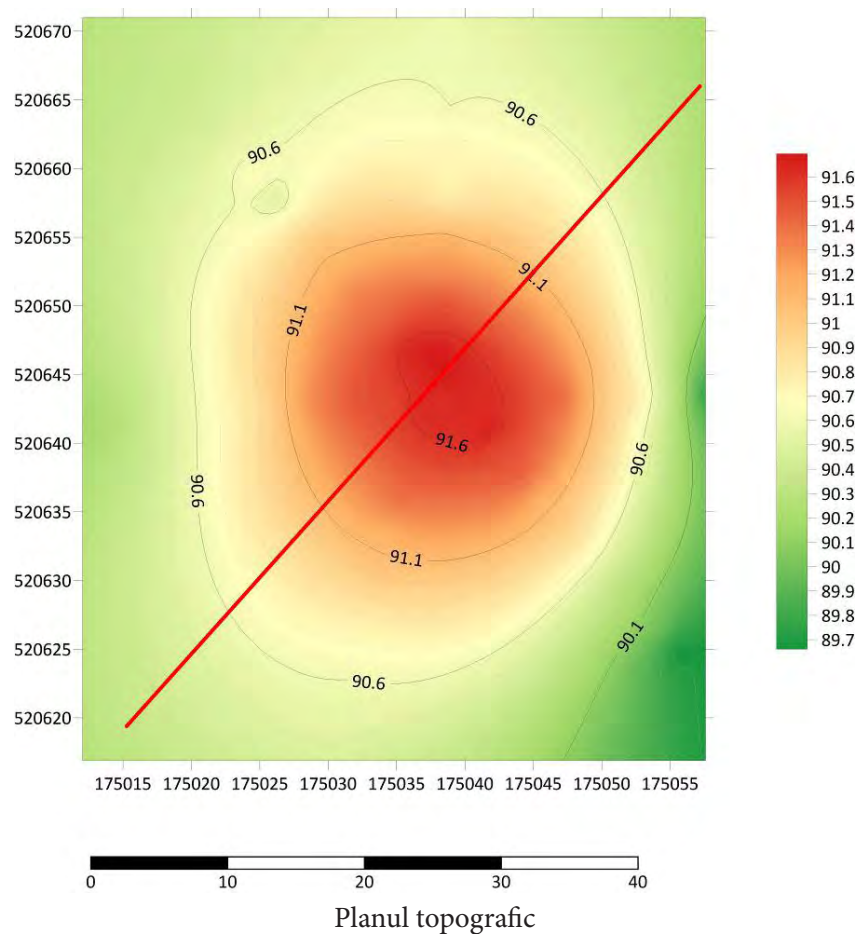
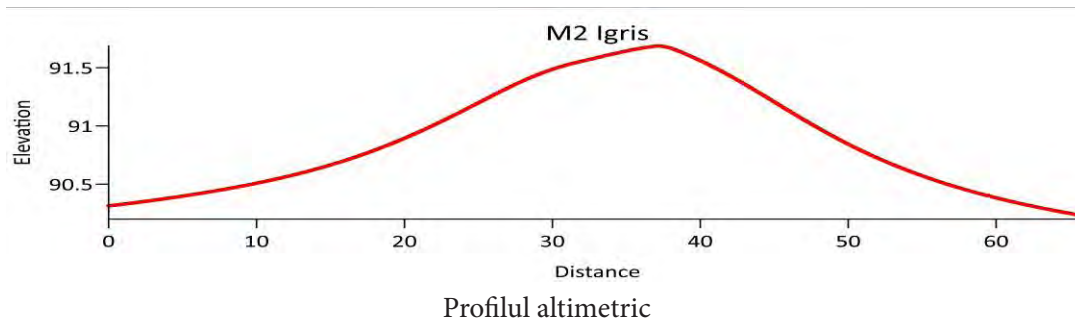

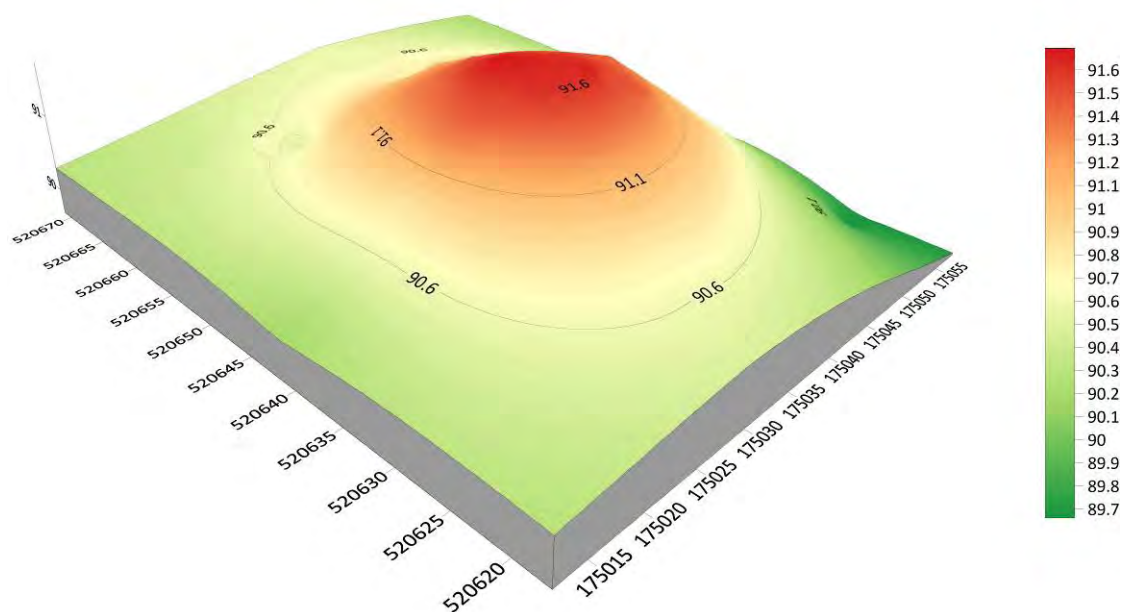
Modelul digital al terenului

Vedere dinspre S, 22.04.2017

Indicativ	M2 Igrış
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.793115, 46.108116
U.A.T.	Sânpetru Mare
Localitate	Igrış
Destinație teren	Pășune
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Afectată pe partea estică dintre parcele
Dimensiuni	Diametru – 43 m; Înălțime – 1 m
Situri asociate	-
Data verificare	22.04.2024

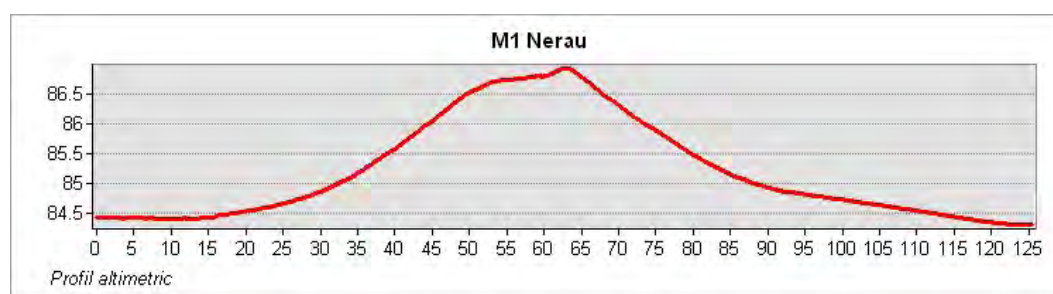

Modelul digital al terenului

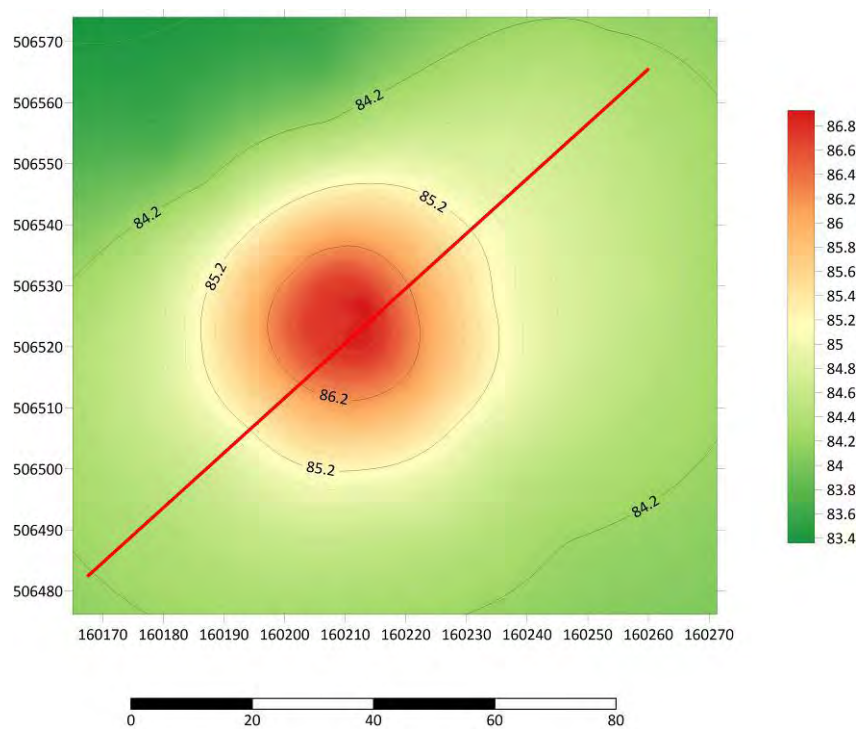

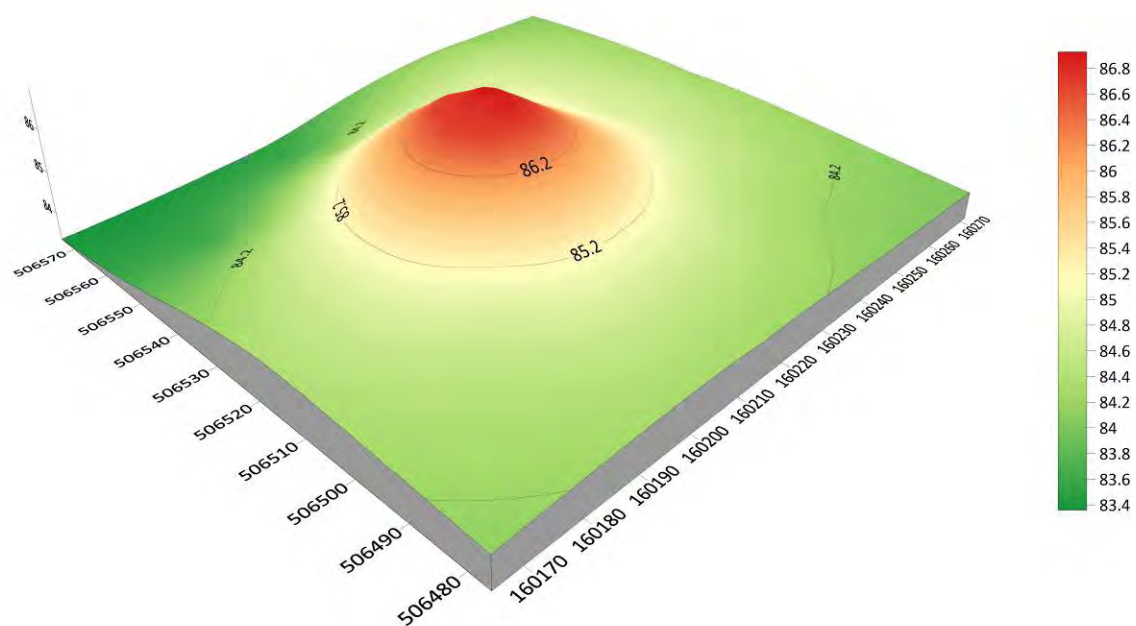
Vedere dinspre S, 22.04.2024

Indicativ	M1 Nerău
Toponim	-
Denumire LMI, Cod LMI	Câmp de tumuli, TM-I-s-B-06073
Denumire RAN	Tumulul de epoca bronzului de la Nerău – Canalul Gigoșin Est/M1
Cod RAN	158877.01
Coordonate punct central	20.611762, 45.974193
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Nerău
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Foarte aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 56 m; Înălțime – 2 m
Situri asociate	Movila este situată în perimetrul <i>Obiectivului arheologic 1</i> de la Nerău, cu sporadice fragmente ceramice aparținând Evului Mediu timpuriu.
Data verificare	05.05.2020

Profilul altimetric

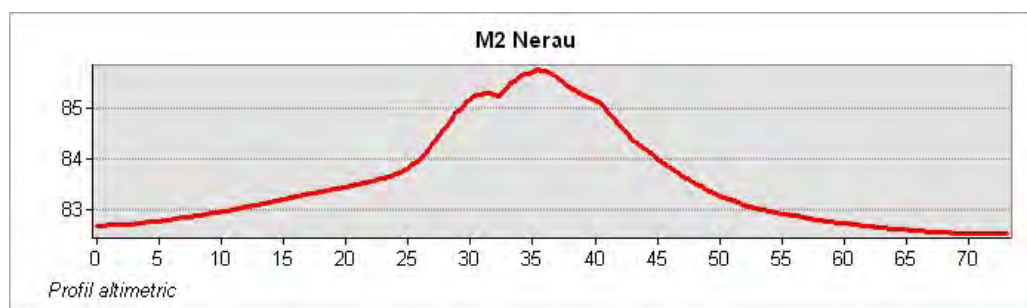

Modelul digital al terenului

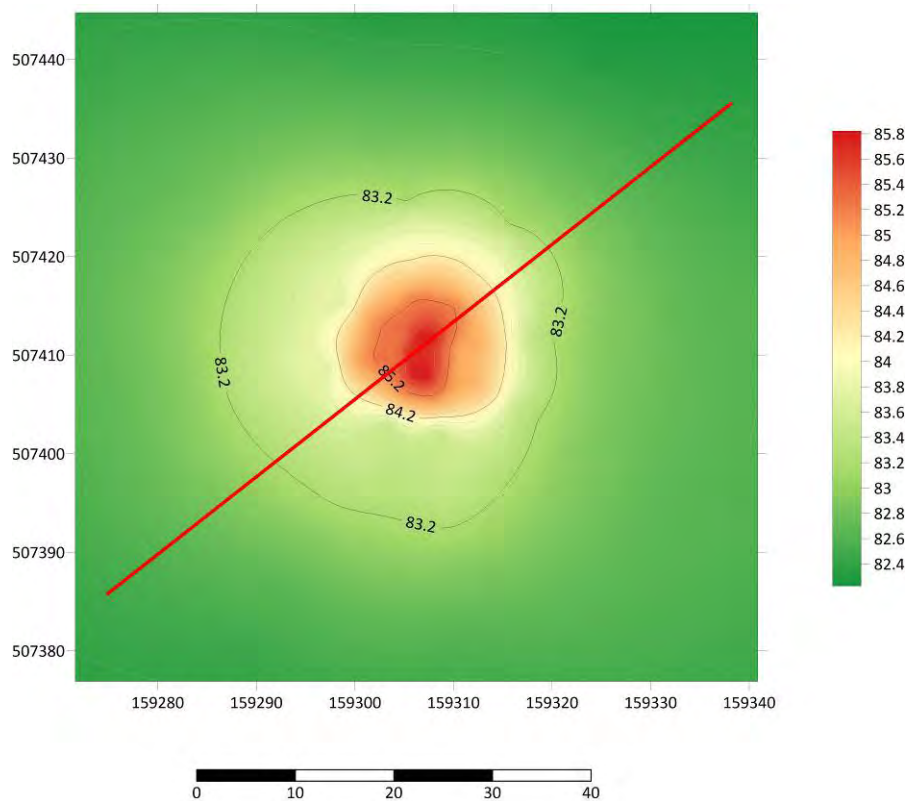

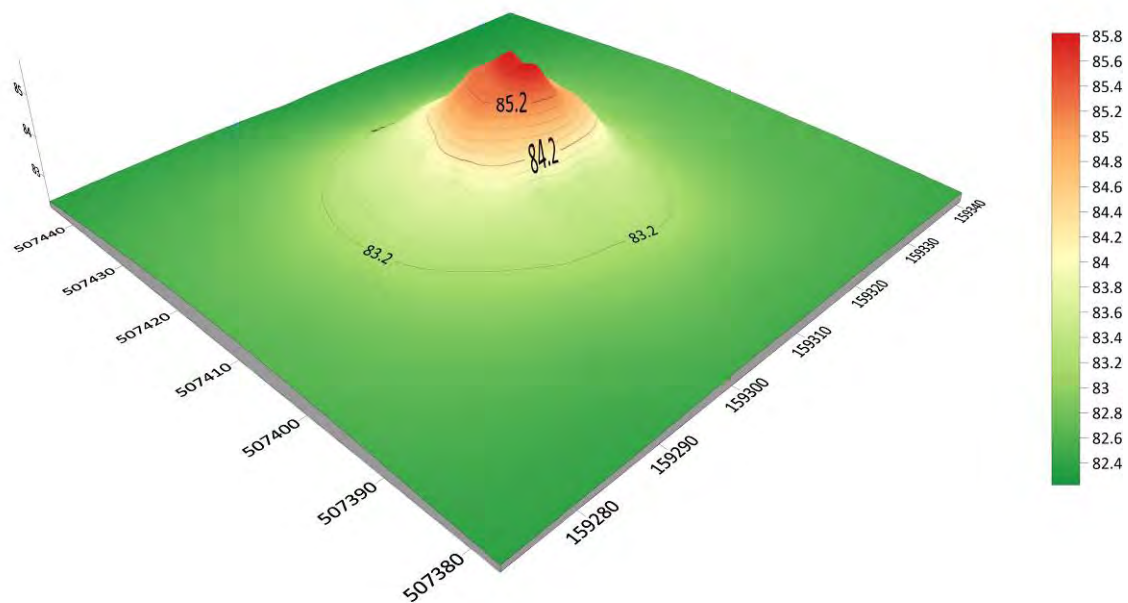
Vedere dinspre E, 05.05.2020

Indicativ	M2 Nerău
Toponim	-
Denumire LMI, Cod LMI	Câmp de tumuli, TM-I-s-B-06073
Denumire RAN	Tumul de epoca bronzului de la Nerău – La Canal Sud/M2
Cod RAN	158877.08
Coordonate punct central	20.599493, 45.981688
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Nerău
Destinație teren	Parțial în circuitul agricol, parțial teren pârlogit
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Puternic aplatizată. Zona cea mai înaltă afectată de numeroase bioperturbări. Pe jumătatea de nord apar materiale de construcție moderne.
Dimensiuni	Diametru – 42 m; Înălțime – 2,9 m
Situri asociate	La 50 m spre est se află movila de pământ M3 Nerău.
Data verificare	19.04.2019, 05.05.2020

Profilul altimetric

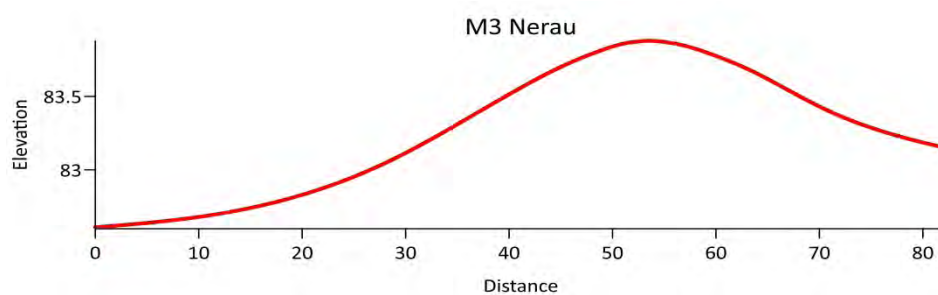

Modelul digital al terenului

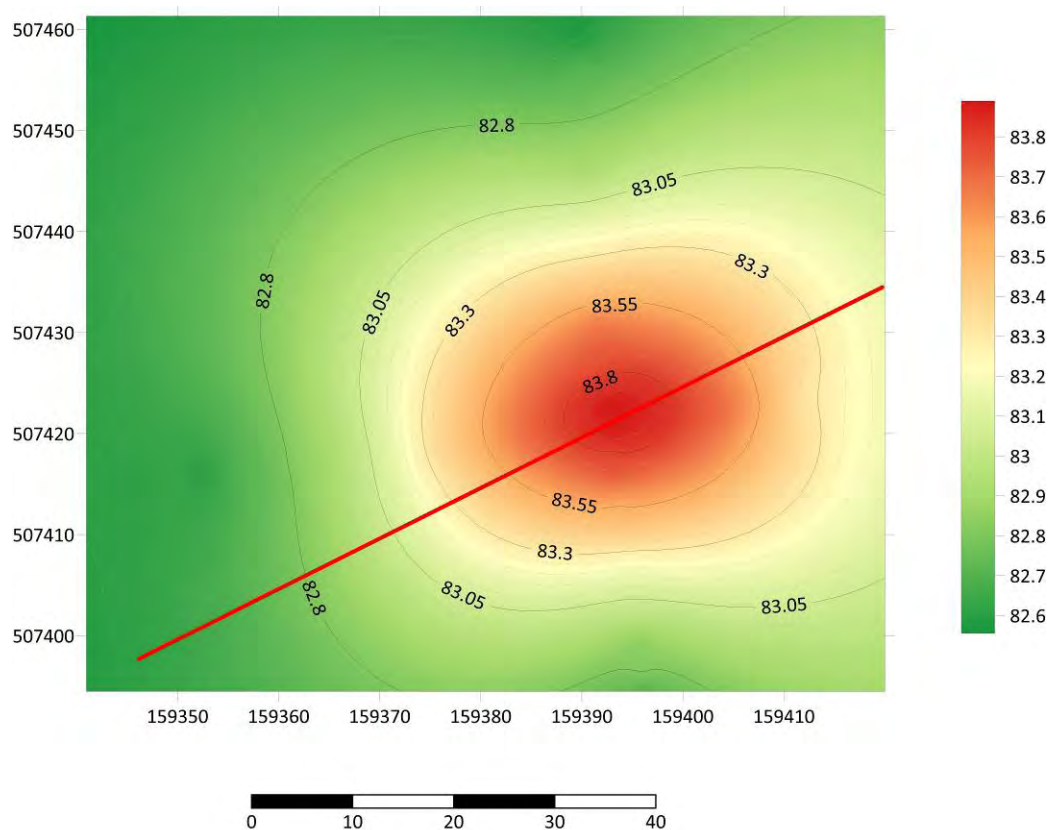

Vedere dinspre E, 05.05.2020

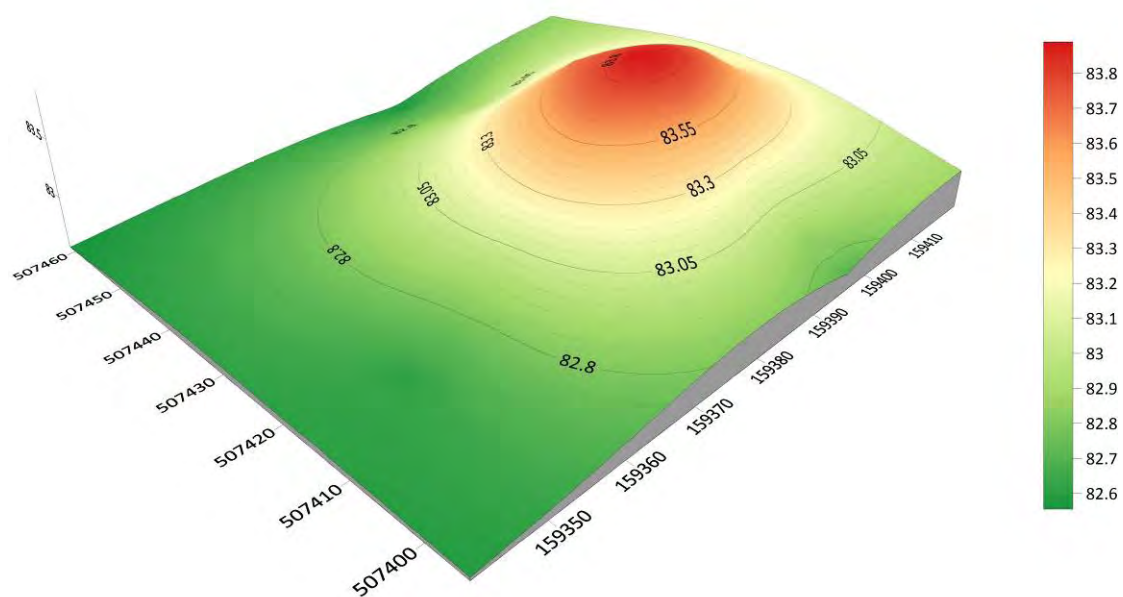
Indicativ	M3 Nerău
Toponim	-
Denumire LMI, Cod LMI	Câmp de tumuli, TM-I-s-B-06073
Denumire RAN	Tumul de epoca bronzului de la Nerău – La Canal SE/M3
Cod RAN	158877.09
Coordonate punct central	20.600593, 45.98182
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Nerău
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 51 m; Înălțime – 0,7 m
Situri asociate	La 50 m spre vest se află movila de pământ M2 Nerău.
Data verificare	19.04.2019, 05.05.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

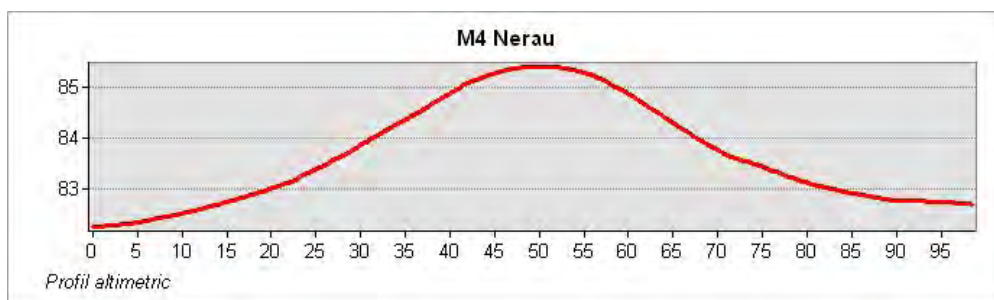

Modelul digital al terenului

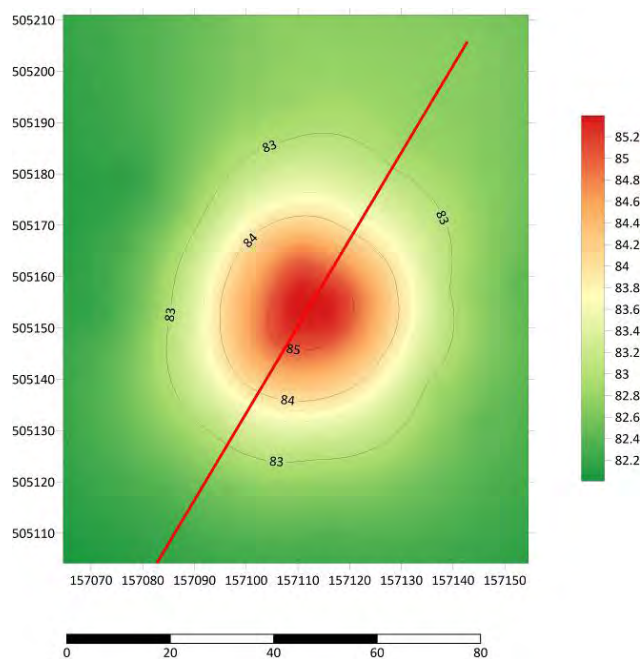

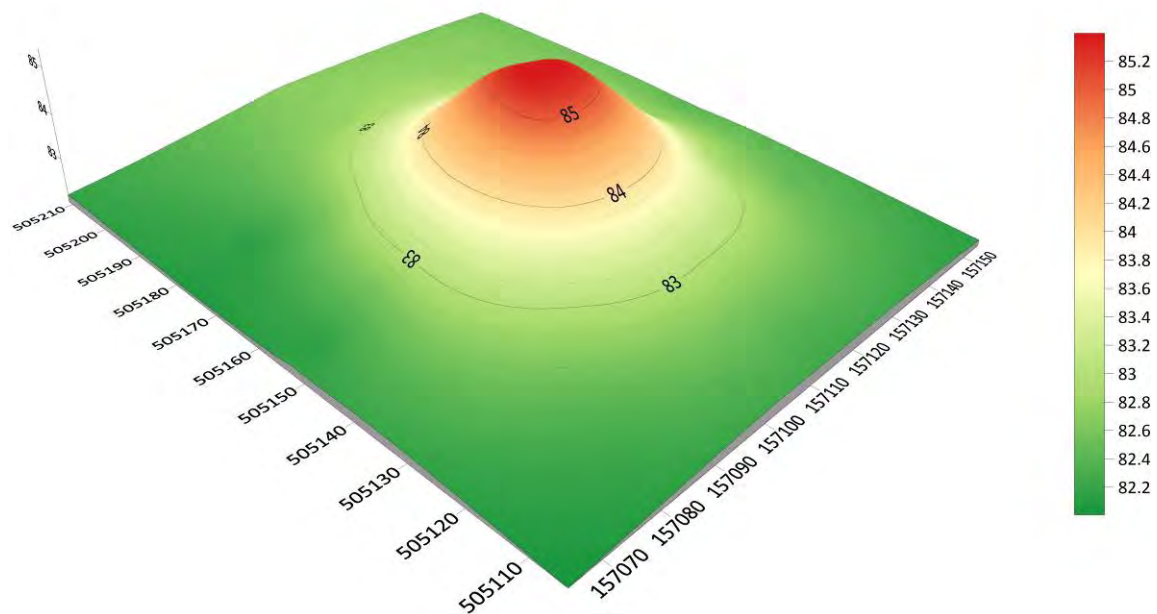
Vedere dinspre SV, 05.05.2020

Indicativ	M4 Nerău
Toponim	-
Denumire LMI, Cod LMI	Câmp de tumuli, TM-I-s-B-06073
Denumire RAN	Tumul de epoca bronzului de la Nerău – Movila lui Dogan/M4
Cod RAN	158877.10
Coordonate punct central	20.572826, 45.960318
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Nerău
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Puternic aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 64 m; Înălțime – 2,3 m
Situri asociate	-
Data verificare	05.05.2020
Observații	Considerăm eronată stabilirea de către Măruia <i>et alii</i> 2011 a acestei movile drept <i>Movila lui Dogan</i> , menționată în repertoriul lui Medeleț, Bugilan 1987, p. 152, fig. 29, pct. 4 (vezi text).

Profilul altimetric

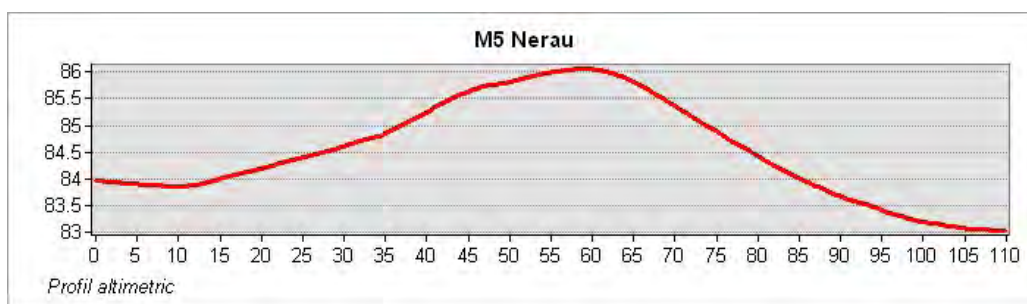

Modelul digital al terenului

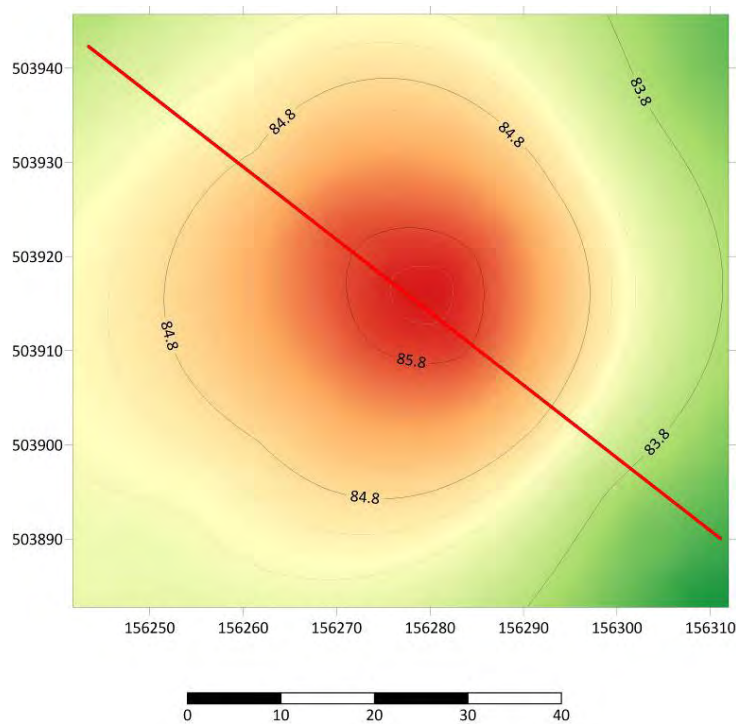

Vedere dinspre V, 05.05.2020

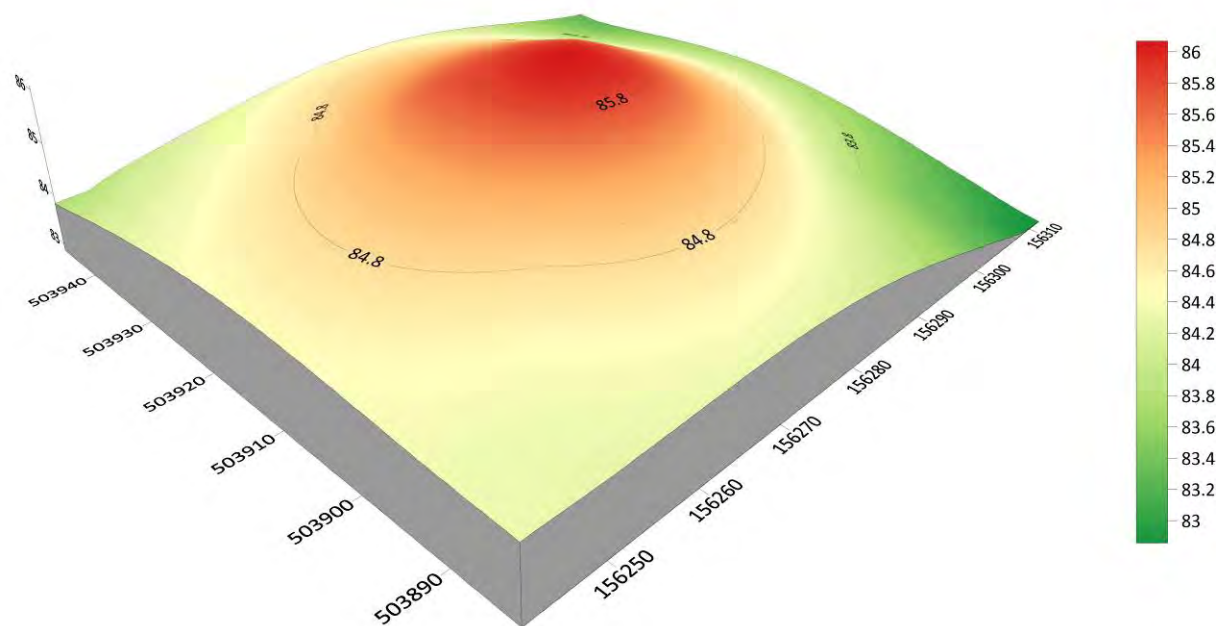
Indicativ	M5 Nerău
Toponim	-
Denumire LMI, Cod LMI	Câmp de tumuli, TM-I-s-B-06073
Denumire RAN	Tumul de epoca bronzului de la Nerău – Hunca Mare/M5
Cod RAN	158877.11
Coordonate punct central	20.562998, 45.948775
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Nerău
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 52 m; Înălțime – 1,6 m
Situri asociate	Movila se află în perimetrul unui sit arheologic, „Necropola hallstattiană de la Nerău”, cod RAN 158877.04. La cca 90 m SE de movilă se află M6 – <i>Hunca Mare</i> .
Data verificare	05.05.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

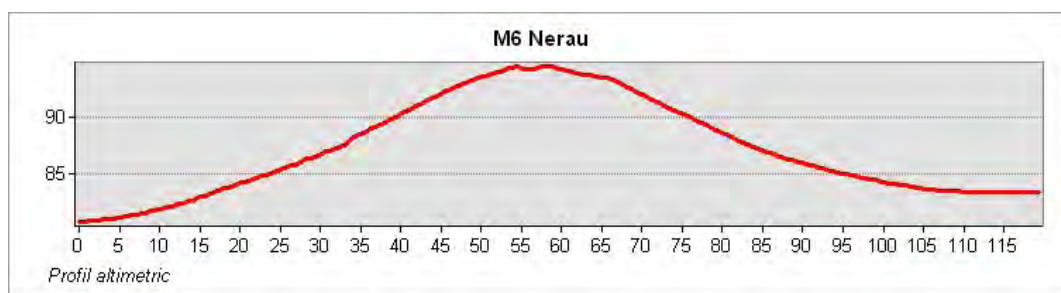

Modelul digital al terenului

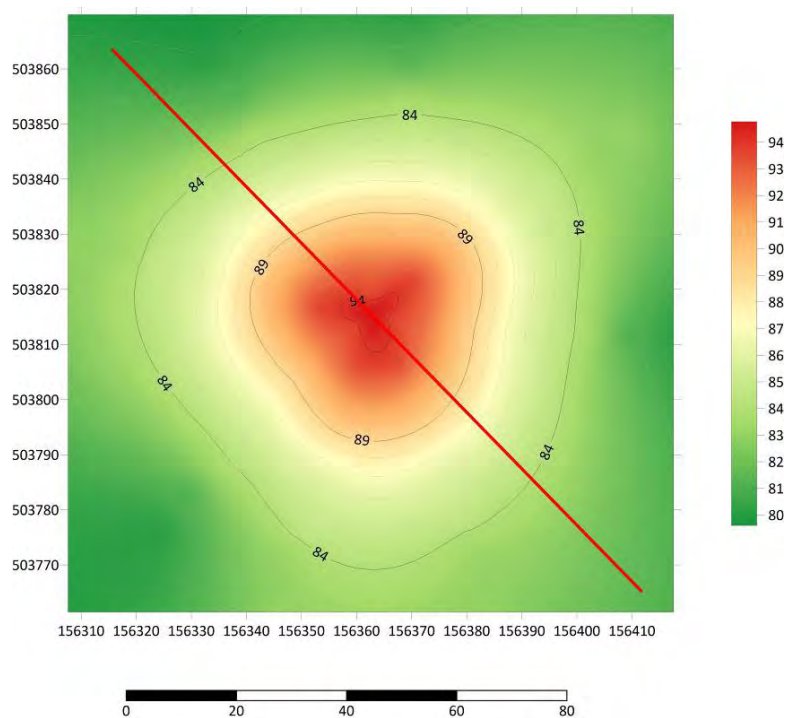

Vedere dinspre SV, 05.05.2020

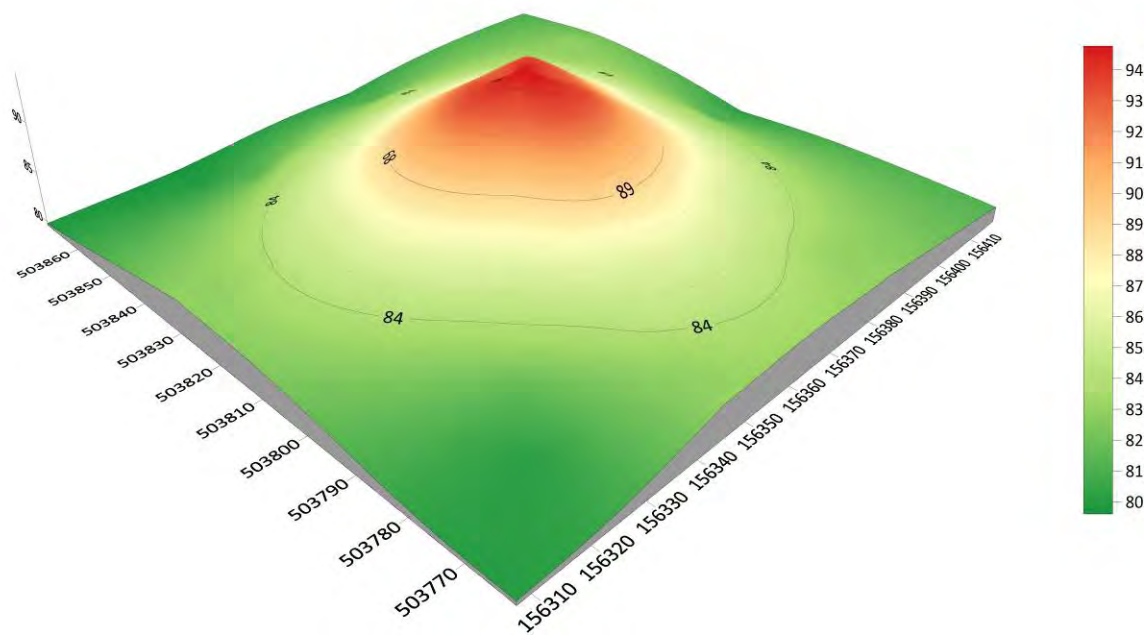
Indicativ	M6 Nerău
Toponim	<i>Hunka mare, Hunca Mare</i>
Denumire LMI, Cod LMI	Câmp de tumuli, TM-I-s-B-06073
Denumire RAN	Tumulul de epoca bronzului de la Nerău – Hunca Mare/M6
Cod RAN	158877.12
Coordonate punct central	20.564201, 45.948144
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Nerău
Destinație teren	Scoasă din circuitul agricol. Pădurice pe partea de N, NV, NE
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Afectată la bază, pe partea de vest și de sud de gropile de exploatare a lutului. În partea superioară a movilei este amplasată o bornă din beton (1958), punct geodezic.
Dimensiuni	Diametru – 80 m; Înălțime – 10,8 m
Situri asociate	La cca 93 m NV se află „Necropola hallstattiană de la Nerău”, cod RAN 158877.04, iar la cca 90 m NV se află M5 Nerău. De asemenea, la cca 154 m S-SV se află M14 Teremia Mare.
Data verificare	05.05.2020, 03.03.2023

Profilul altimetric

Planul topografic

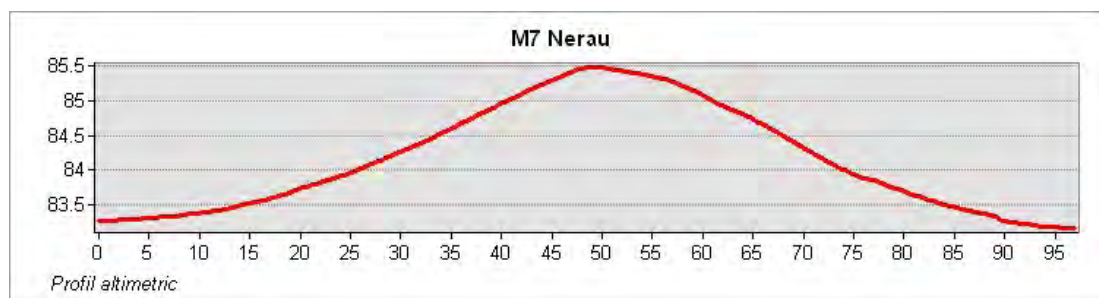

Modelul digital al terenului

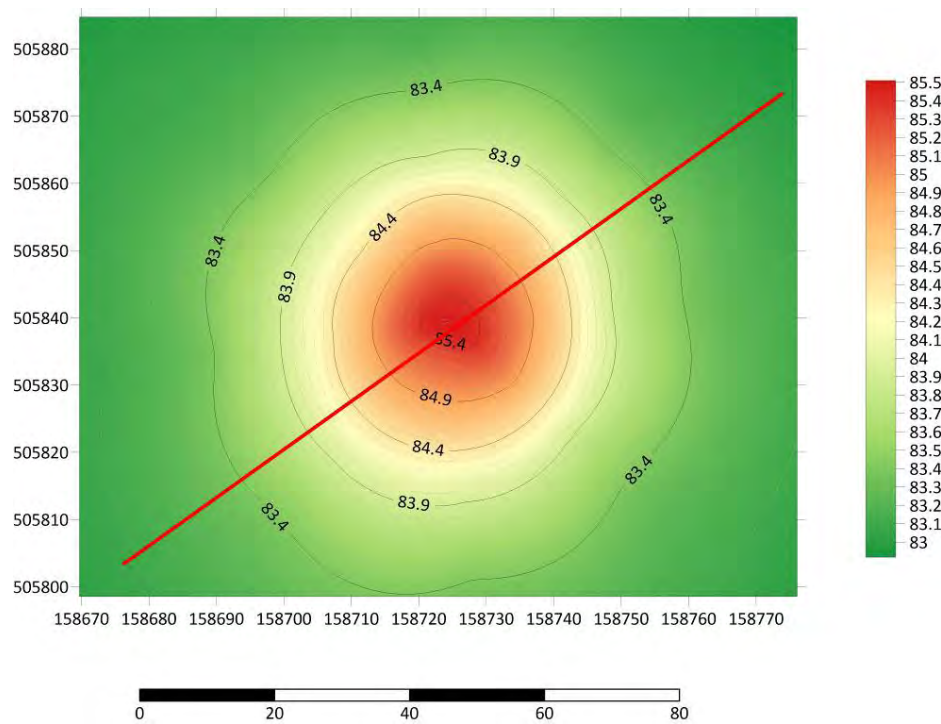

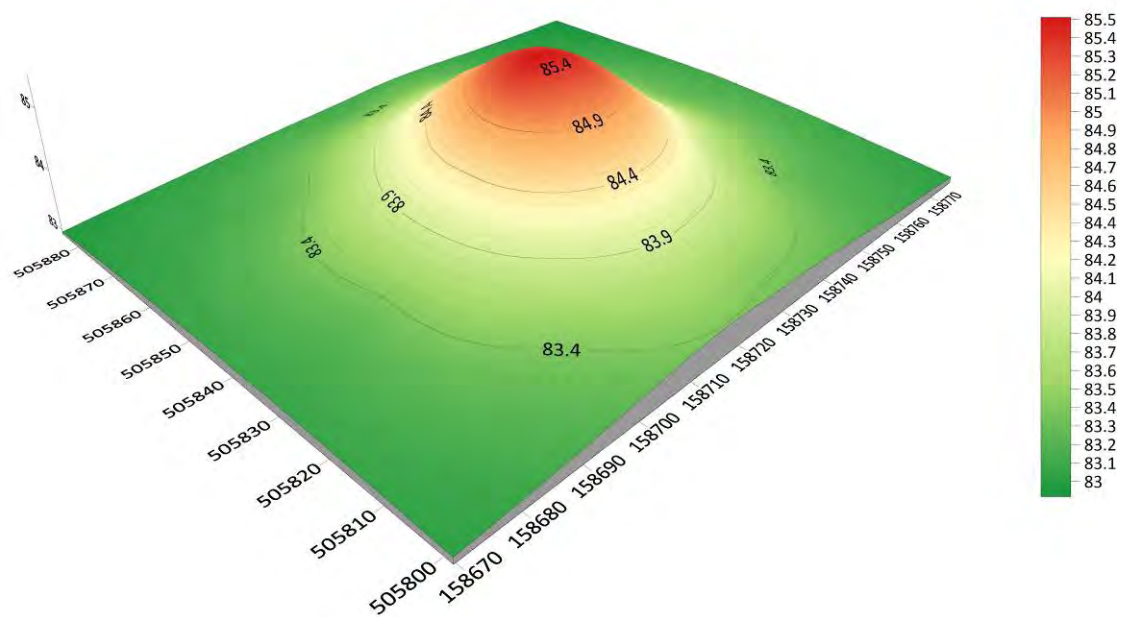
Vedere dinspre SV, 05.05.2020

Indicativ	M7 Nerău
Toponim	-
Denumire LMI, Cod LMI	Câmp de tumuli, TM-I-s-B-06073
Denumire RAN	Tumul de epoca bronzului de la Nerău – Movila lui Dogan/M7
Cod RAN	158877.07
Coordonate punct central	20.593116, 45.967266
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Nerău
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 76 m; Înălțime – 2,1 m
Situri asociate	La cca 250 m V-SV de movilă au fost identificate sporadice fragmente ceramice aparținând Evului Mediu timpuriu – <i>Obiectiv 2 Nerău</i> .
Data verificare	05.05.2020

Profilul altimetric

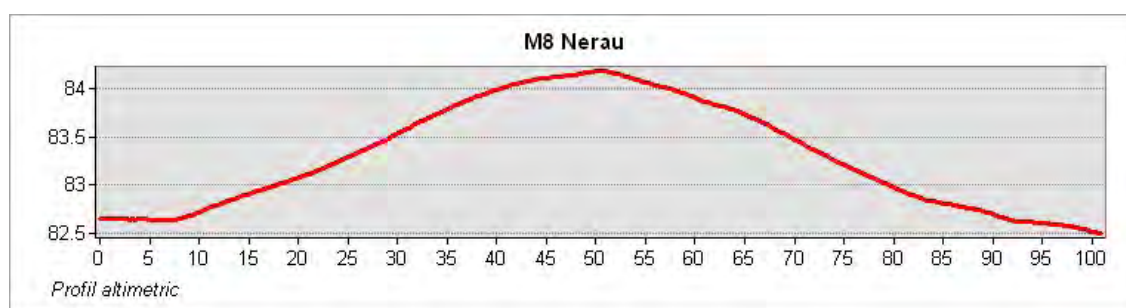

Modelul digital al terenului

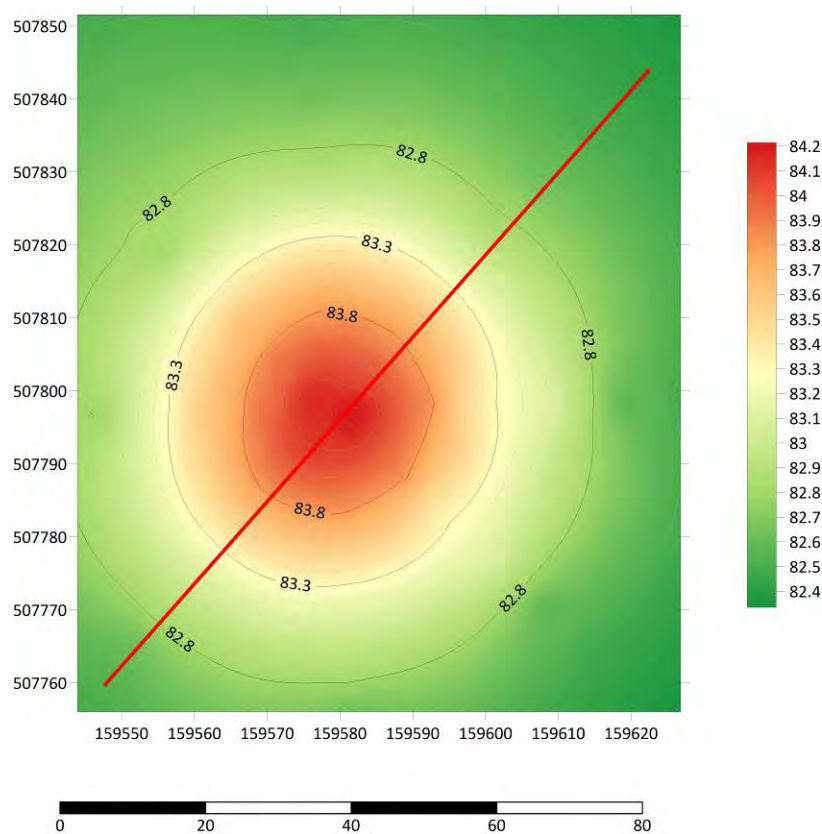

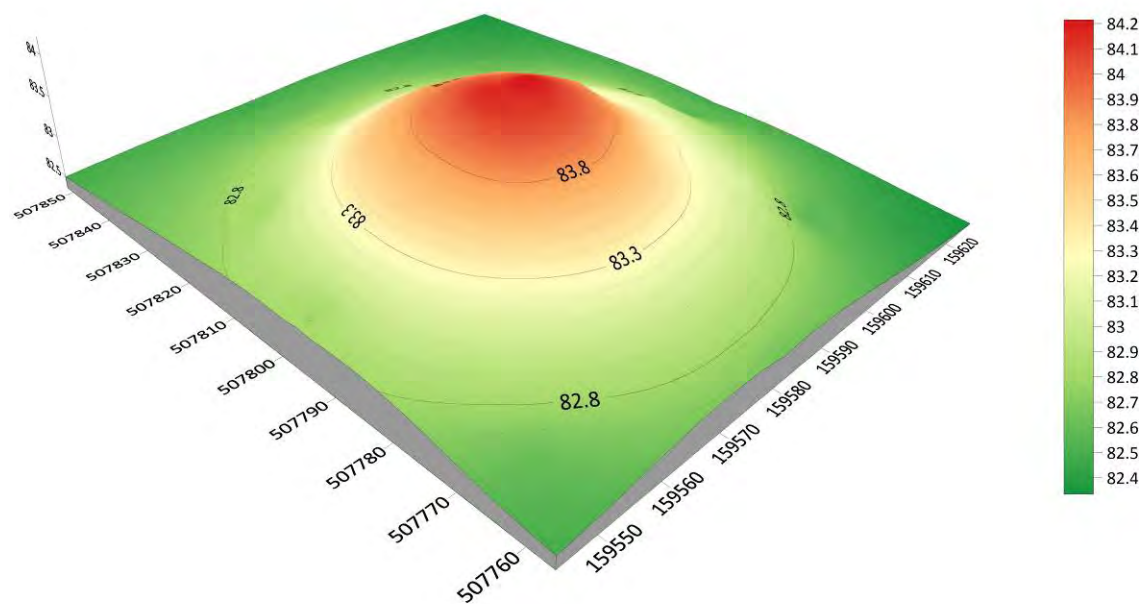
Vedere dinspre V, 05.05.2020

Indicativ	M8 Nerău
Toponim	-
Denumire LMI, Cod LMI	Câmp de tumuli, TM-I-s-B-06073
Denumire RAN	Tumulul de epoca bronzului de la Nerău – M8
Cod RAN	158877.13
Coordonate punct central	20.602723, 45.985285
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Nerău
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Puternic aplatizată. Apar sporadic fragmente ceramice preistorice de pe movilă.
Dimensiuni	Diametru – 73 m; Înălțime – 1,4 m
Situri asociate	-
Data verificare	25.04.2019, 05.05.2020

Profilul altimetric

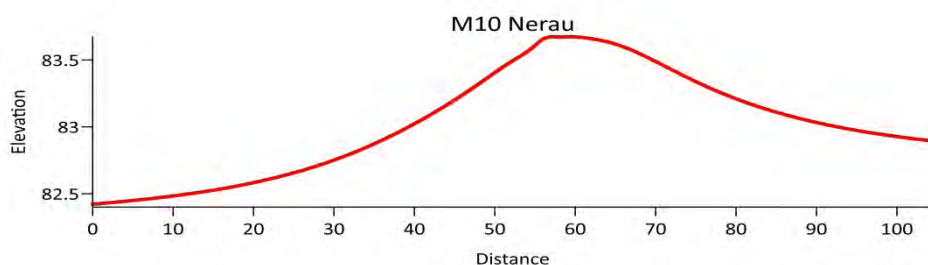

Modelul digital al terenului

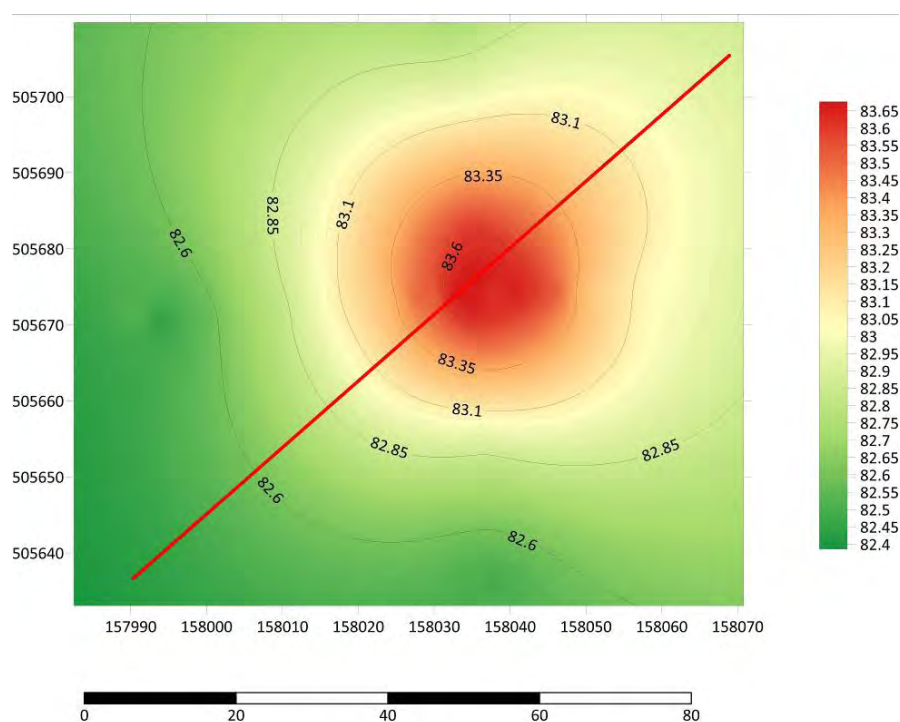

Vedere dinspre N, 05.05.2020

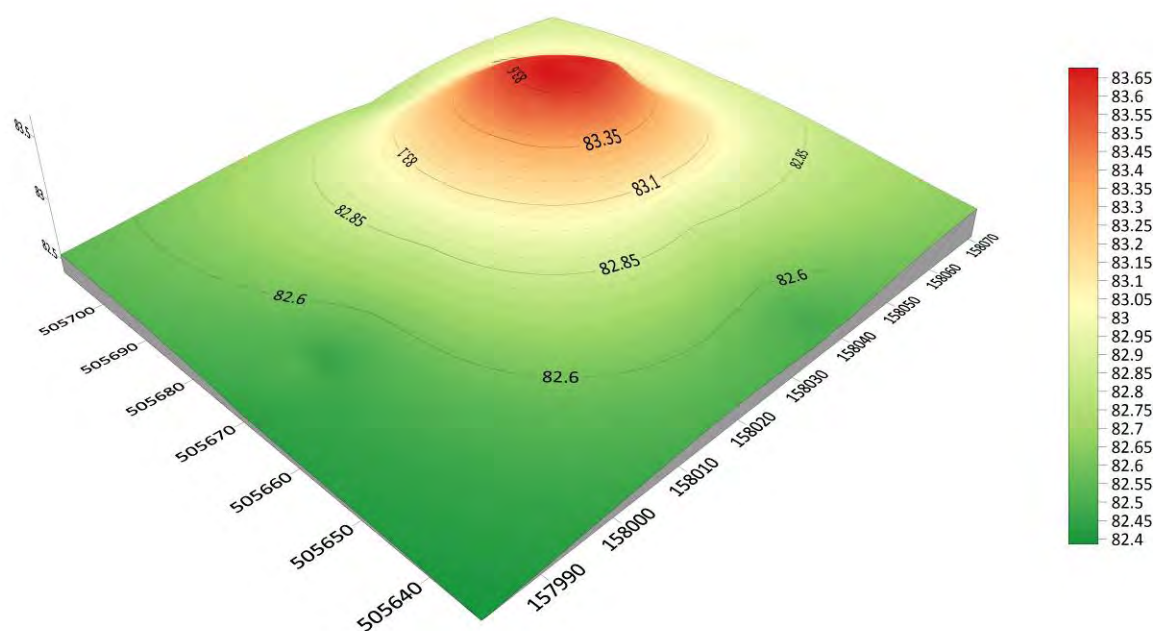
Indicativ	M10 Nerău
Toponim	-
Denumire LMI, Cod LMI	Câmp de tumuli, TM-I-s-B-06073
Denumire RAN	Tumul de epoca bronzului de la Nerău – Șanțăria/M10
Cod RAN	158877.14
Coordonate punct central	20.584361, 45.965441
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Nerău
Destinație teren	În circuitul agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 46 m; Înălțime – 0,7 m
Situri asociate	Movila este situată în perimetrul unui obiectiv arheologic care se întinde pe direcția N-NV-S-SE, cu puține fragmente ceramice aparținând Evului Mediu timpuriu – <i>Obiectiv 3 Nerău</i> .
Data verificare	05.05.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

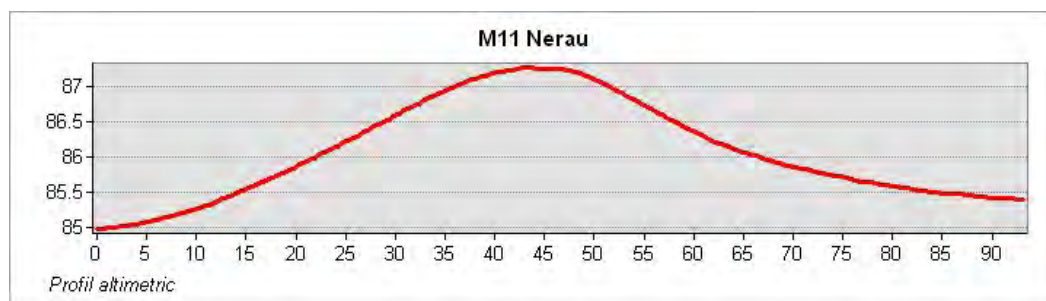

Modelul digital al terenului

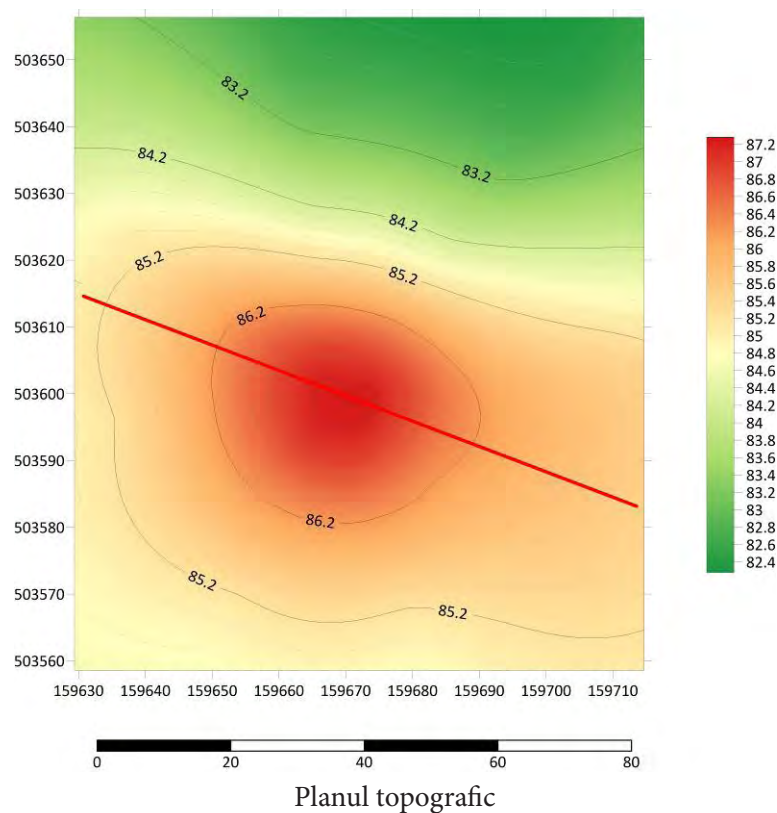

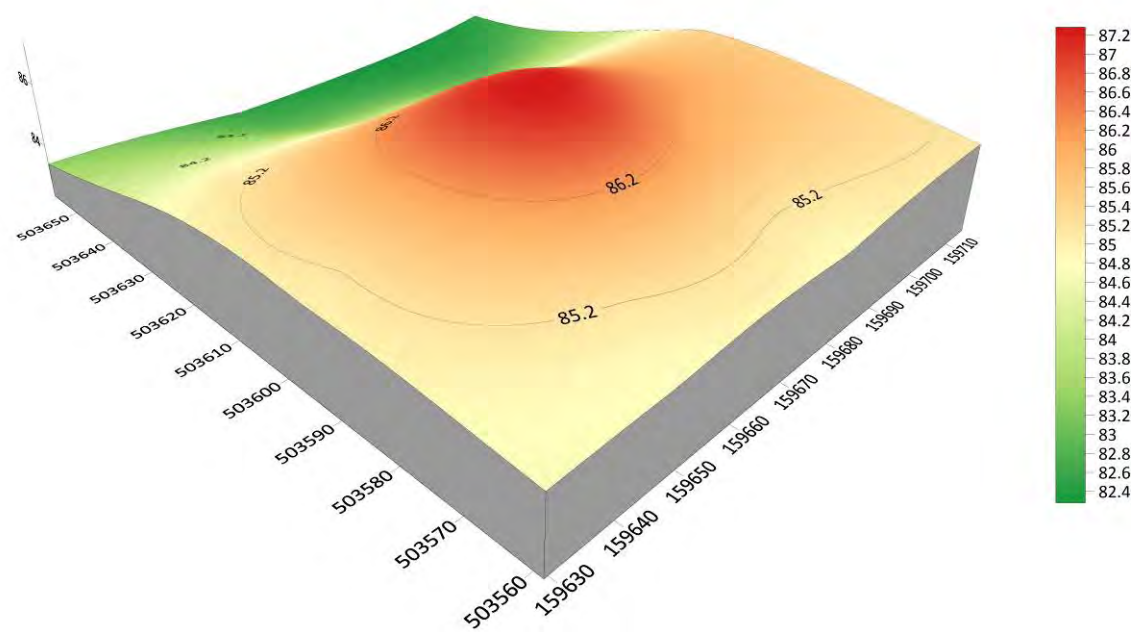
Vedere dinspre S, 05.05.2020

Indicativ	M11 Nerău
Toponim	-
Denumire LMI, Cod LMI	Câmp de tumuli, TM-I-s-B-06073
Denumire RAN	Tumul de epoca bronzului de la Nerău – M11
Cod RAN	158877.15
Coordonate punct central	20.606871, 45.94763
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Nerău
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Puternic aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 59 m; Înălțime – 1,6 m
Situri asociate	La cca 150 m NV de movilă au fost identificate sporadice fragmente ceramice sarmatice – <i>Obiectiv 4 Nerău</i> .
Data verificare	06.05.2020

Profilul altimetric

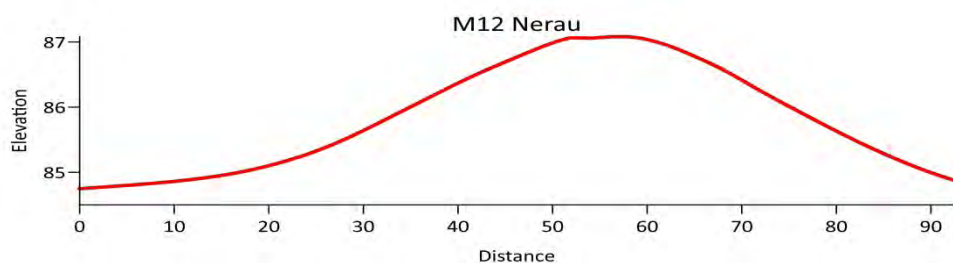

Modelul digital al terenului

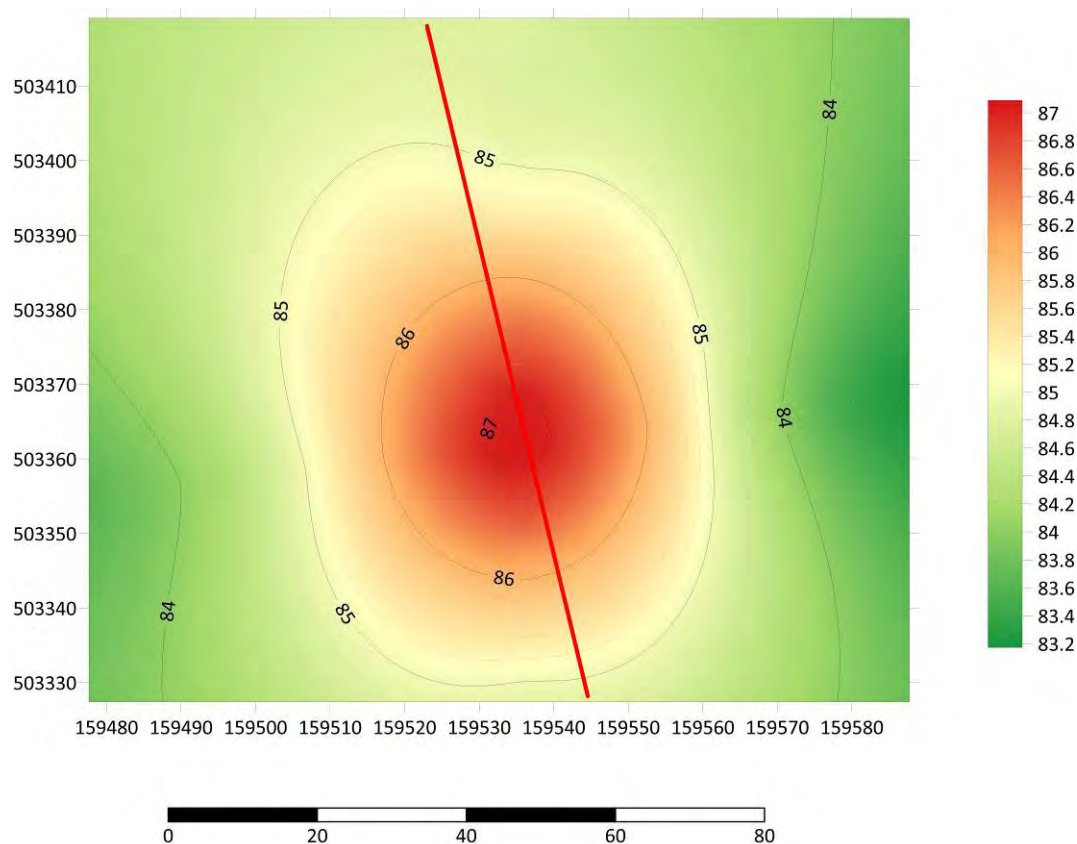

Vedere dinspre N, 06.05.2020

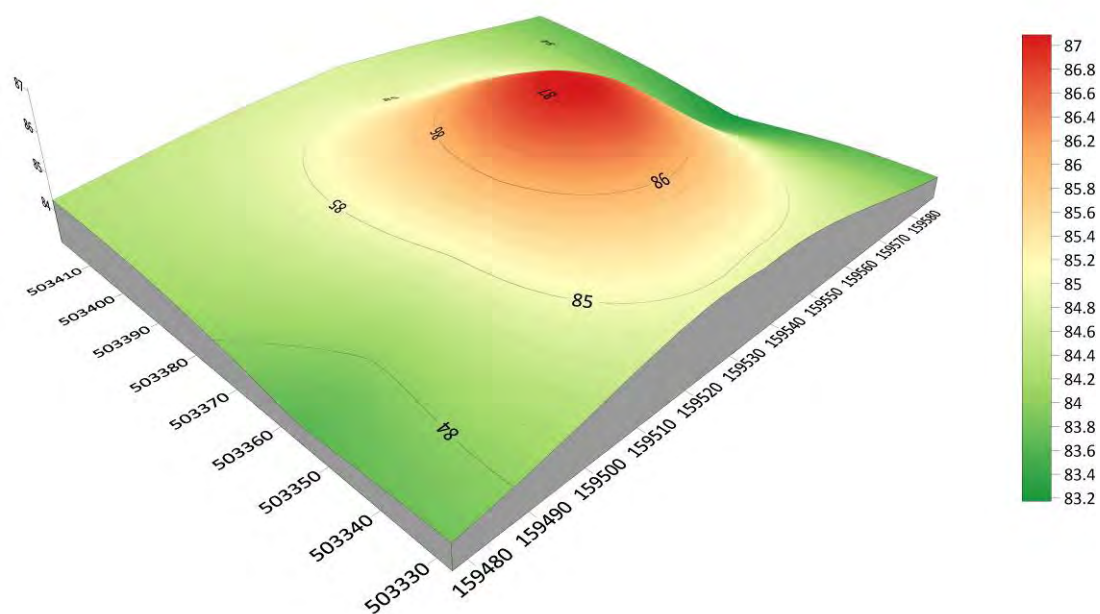
Indicativ	M12 Nerău
Toponim	-
Denumire LMI, Cod LMI	Câmp de tumuli, TM-I-s-B-06073
Denumire RAN	Tumulul de epoca bronzului de la Nerău – M12
Cod RAN	158877.16
Coordonate punct central	20.605327, 45.945424
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Nerău
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Puternic aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 66 m; Înălțime – 2 m
Situri asociate	-
Data verificare	06.05.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

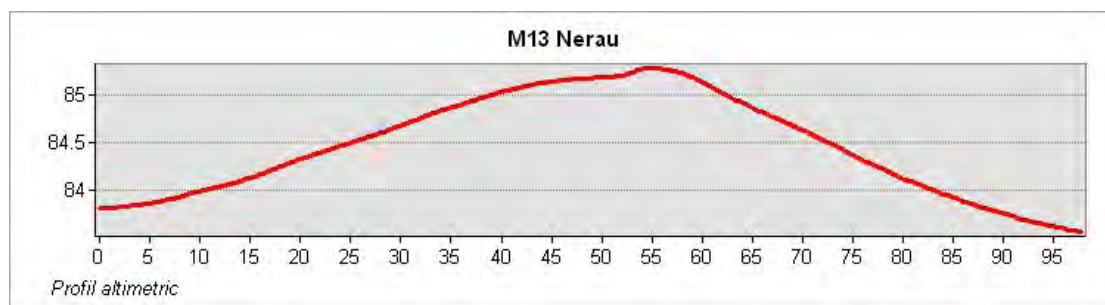

Modelul digital al terenului

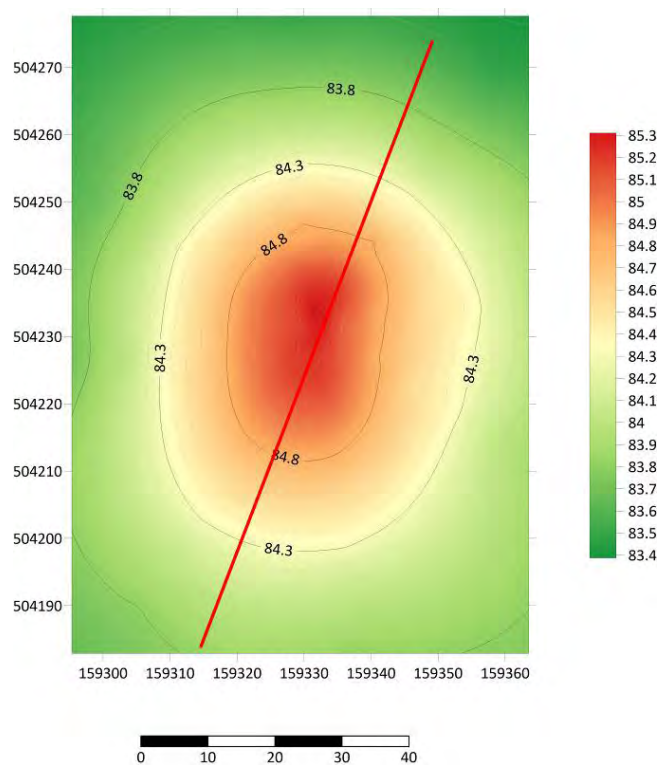

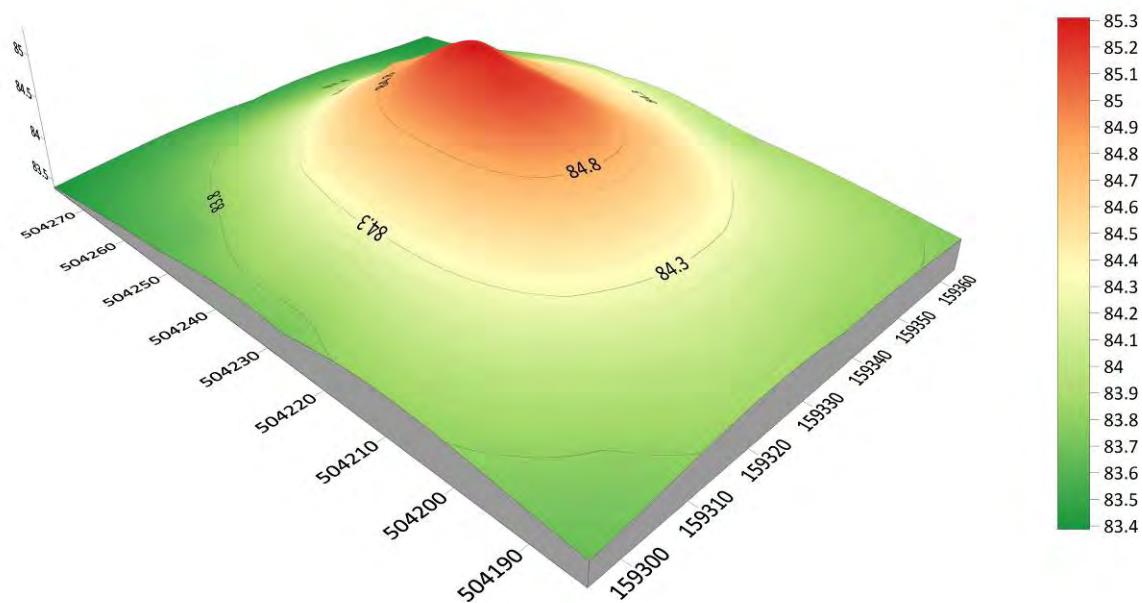
Vedere dinspre NE, 06.05.2020

Indicativ	M13 Nerău
Toponim	-
Denumire LMI, Cod LMI	Câmp de tumuli, TM-I-s-B-06073
Denumire RAN	Tumul de epoca bronzului de la Nerău – Drumul cu Nuci/M13
Cod RAN	158877.17
Coordonate punct central	20.60208, 45.953137
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Nerău
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată. Afectată de o bioperturbare (vizuină vulpe sau bursuc)
Dimensiuni	Diametru – 78 m; Înălțime – 1,2 m
Situri asociate	La cca 20 m est de movilă au fost identificate sporadice fragmente ceramice – <i>Obiectiv 5 Nerău</i> .
Data verificare	05.05.2020

Profilul altimetric

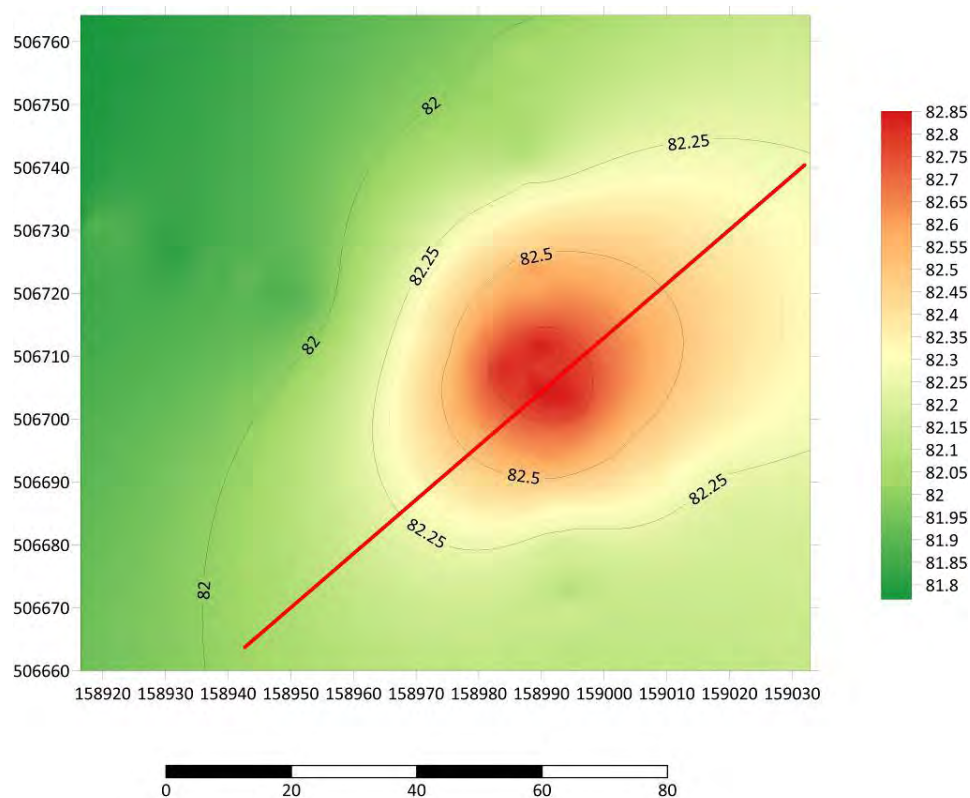
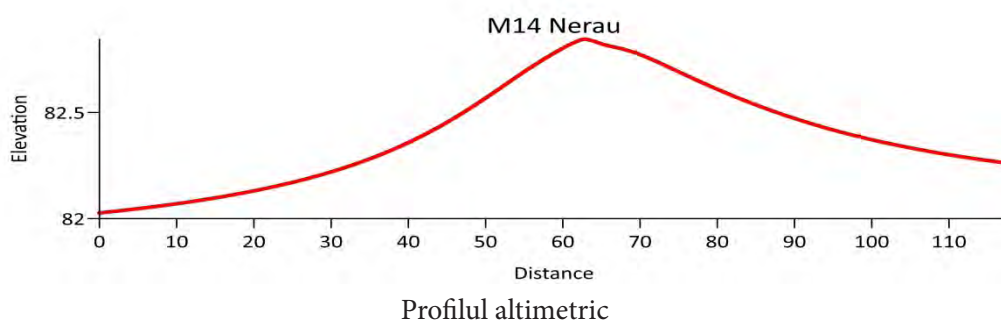

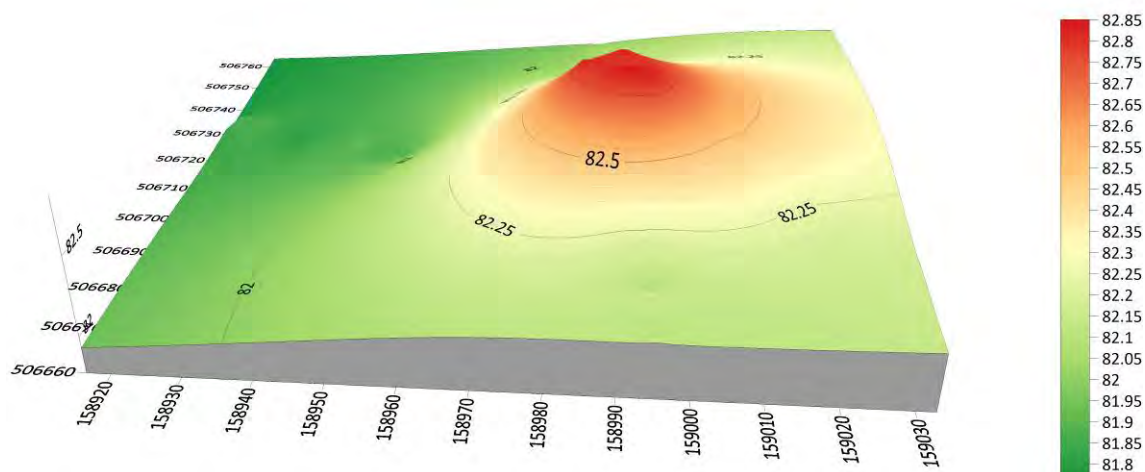
Modelul digital al terenului

Vedere dinspre S, 05.05.2020

Indicativ	M14 Nerău
Toponim	-
Denumire LMI, Cod LMI	Câmp de tumuli, TM-I-s-B-06073
Denumire RAN	Tumul de epoca bronzului de la Nerău – M14
Cod RAN	158877.18
Coordonate punct central	20.595943, 45.975176
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Nerău
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 63 m; Înălțime – 0,6 m
Situri asociate	La cca 92 m NV se află movila de pământ M15 Nerău.
Data verificare	14.05.2020

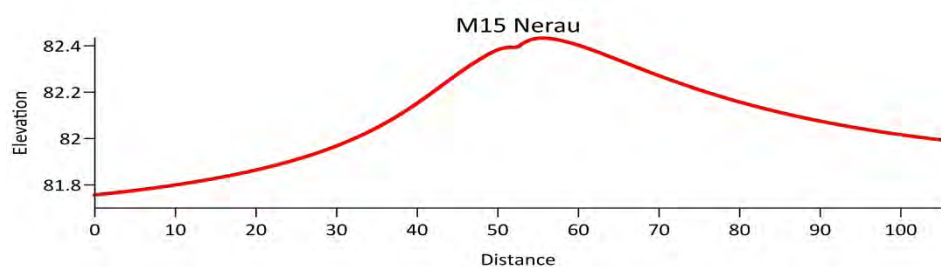

Modelul digital al terenului

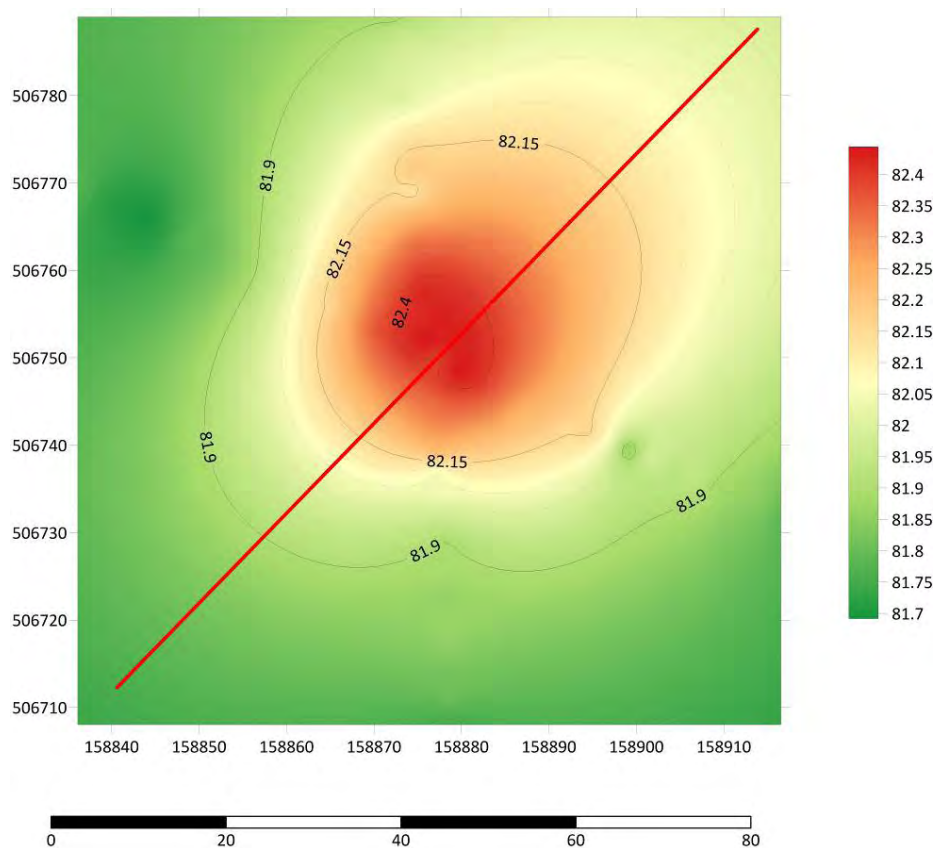

Vedere dinspre NV, 14.05.2020

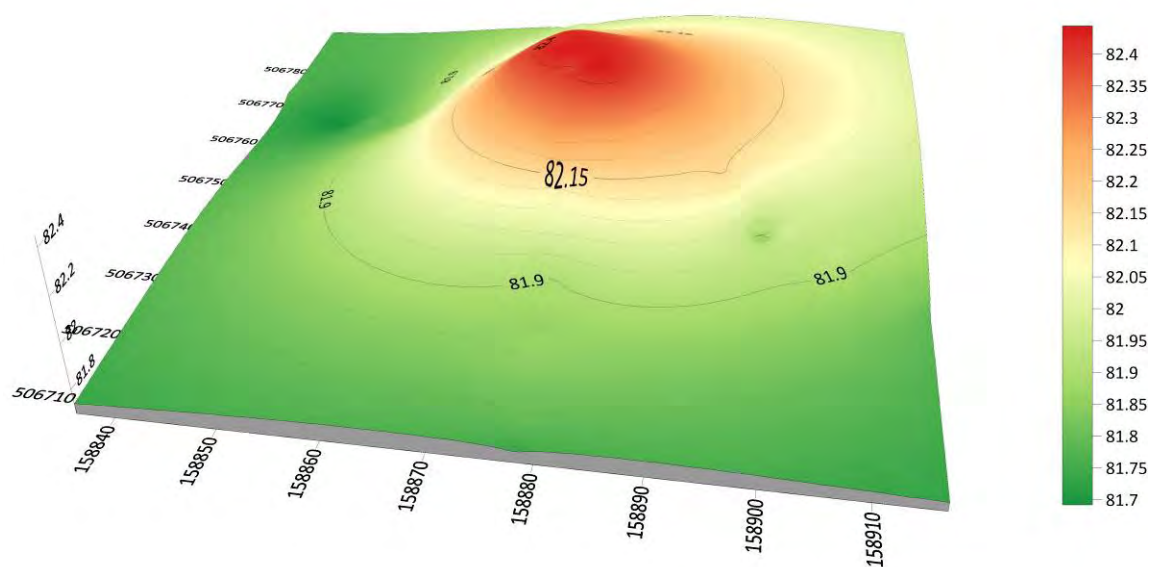
Indicativ	M15 Nerău
Toponim	-
Denumire LMI, Cod LMI	Câmp de tumuli, TM-I-s-B-06073
Denumire RAN	Tumul de epoca bronzului de la Nerău – M15
Cod RAN	158877.19
Coordonate punct central	20.594419, 45.975541
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Nerău
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 57 m; Înălțime – 0,4 m
Situri asociate	La cca 92 m SE se află movila de pământ M14 Nerău.
Data verificare	14.05.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

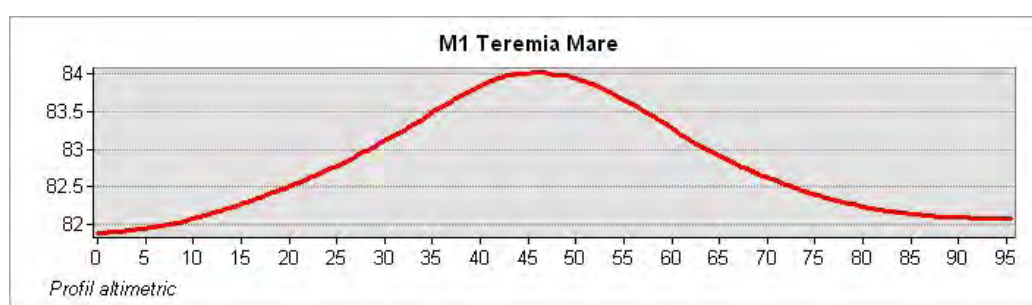

Modelul digital al terenului

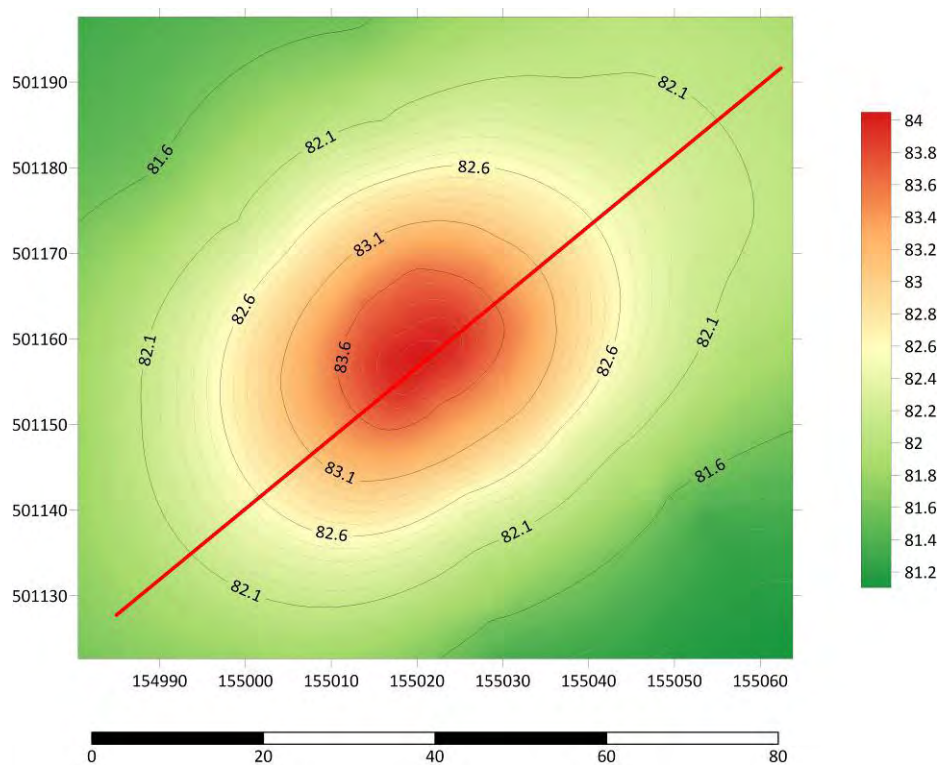

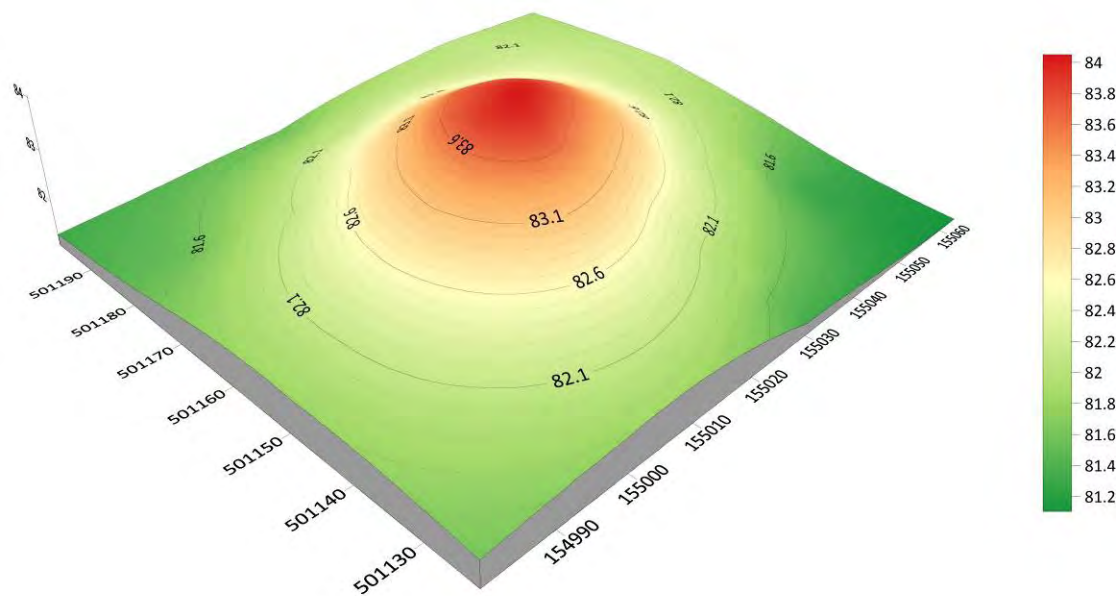
Vedere dinspre SV, 14.05.2020

Indicativ	M1 Teremia Mare
Toponim	-
Denumire RAN	Movila de epocă necunoscută de la Teremia Mare
Cod RAN	158868.07
Coordonate punct central	20.548814, 45.923396
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Teremia Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 80 m; Înălțime – 1,9 m
Situri asociate	La cca 36 m NE de movilă a fost identificat un sit arheologic cu fragmente ceramice specifice sec. III–IV A.D. – sit <i>Teremia Mare 2</i> .
Data verificare	12.05.2020

Profilul altimetric

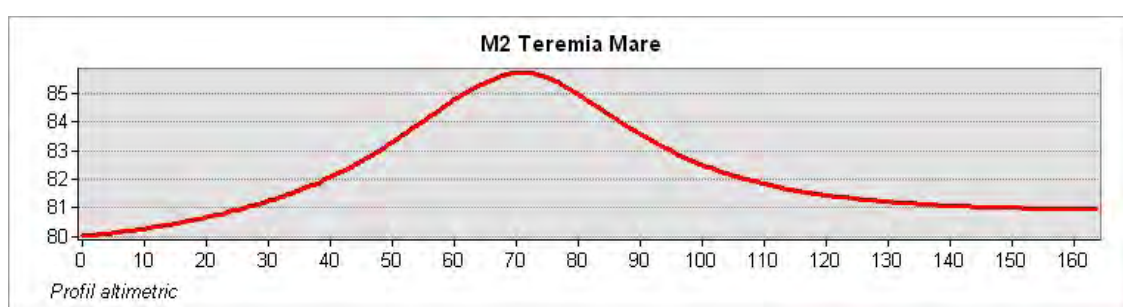

Modelul digital al terenului

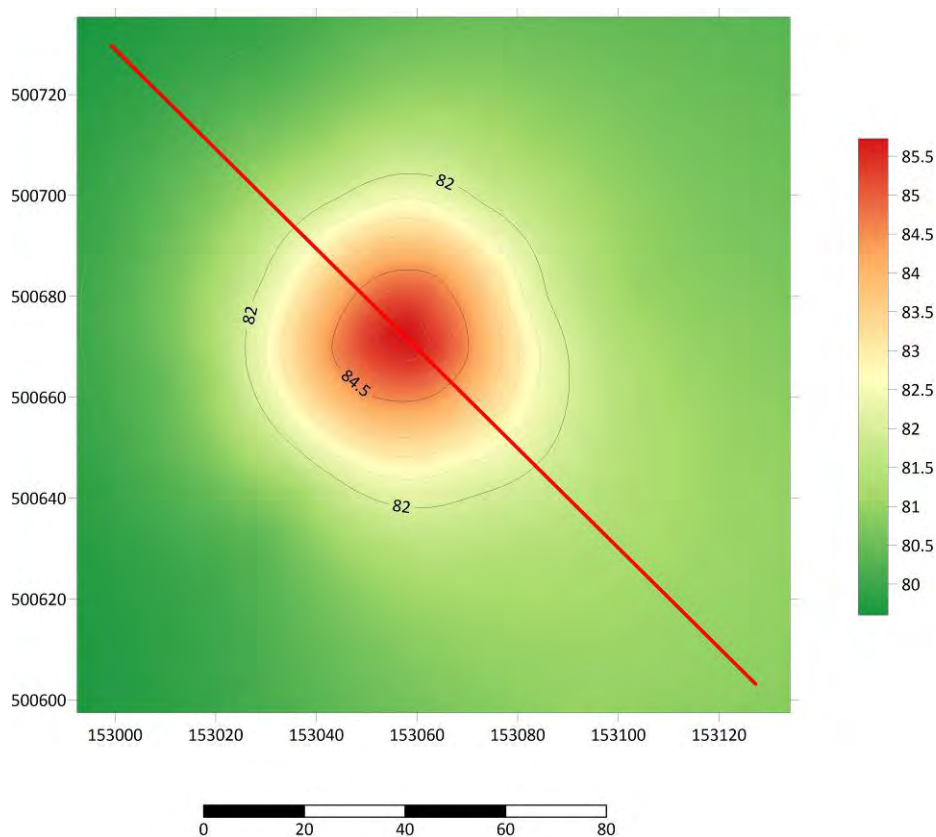

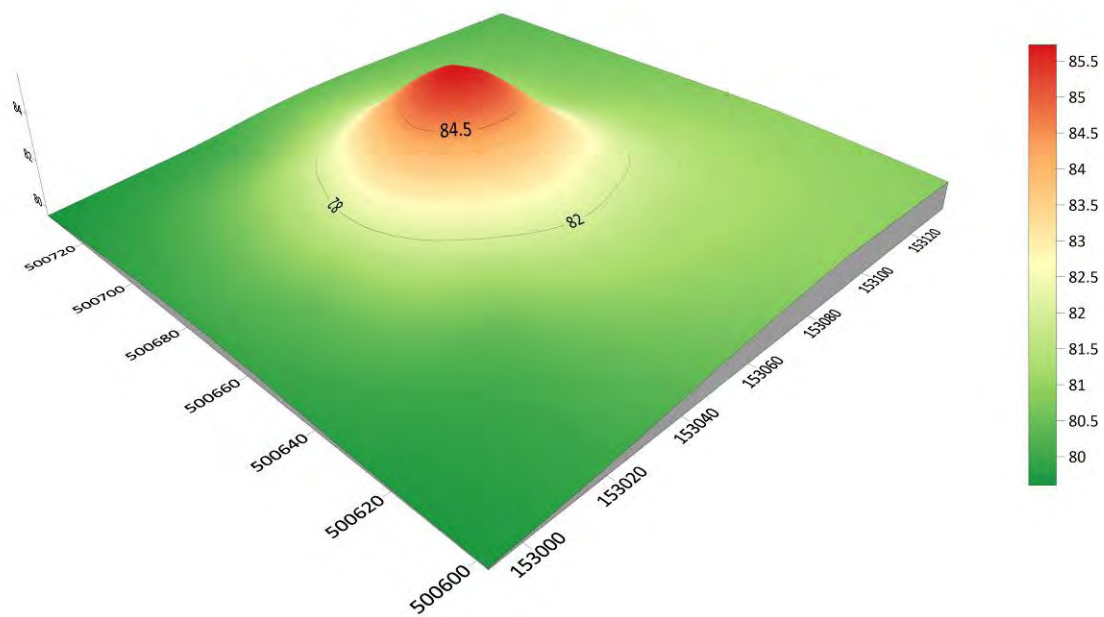
Vedere dinspre SV, 12.05.2020

Indicativ	M2 Teremia Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.52389, 45.918057
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Teremia Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Ușor aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 81 m; Înălțime – 4,3 m
Situri asociate	La cca 60 m SV de movilă a fost identificat „Situl arheologic de la Teremia Mare – Obiectiv 4”, cod RAN 158868.09.
Data verificare	12.05.2020

Profilul altimetric

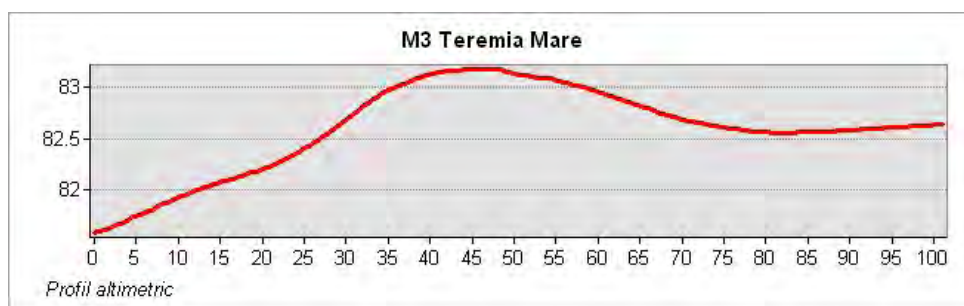

Modelul digital al terenului

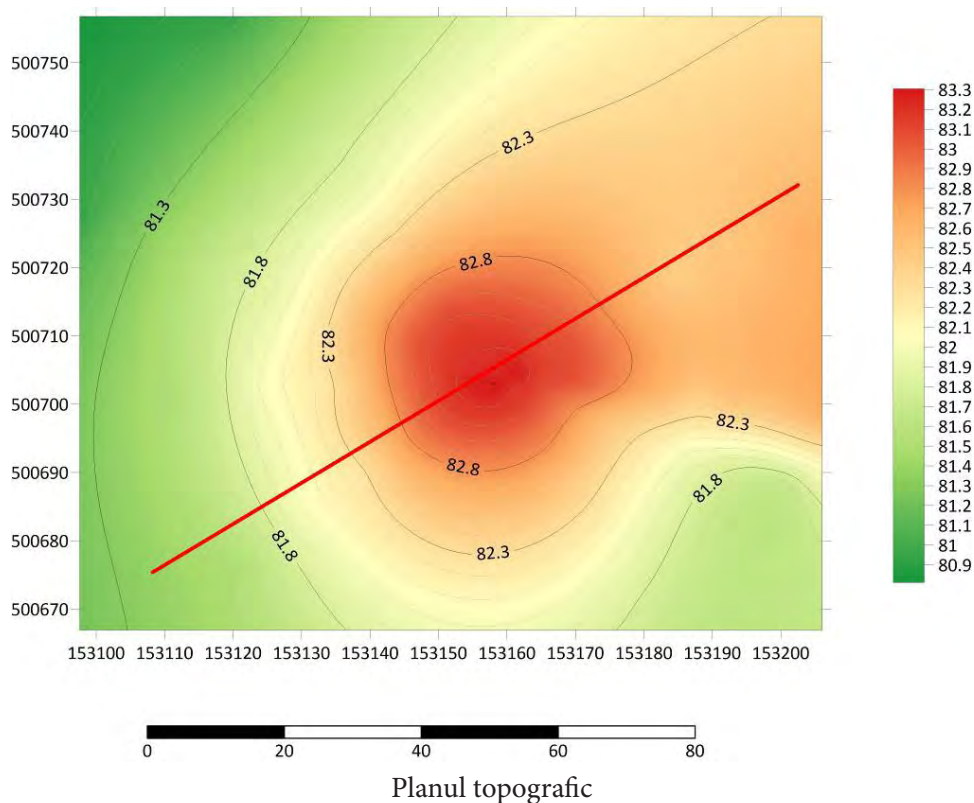

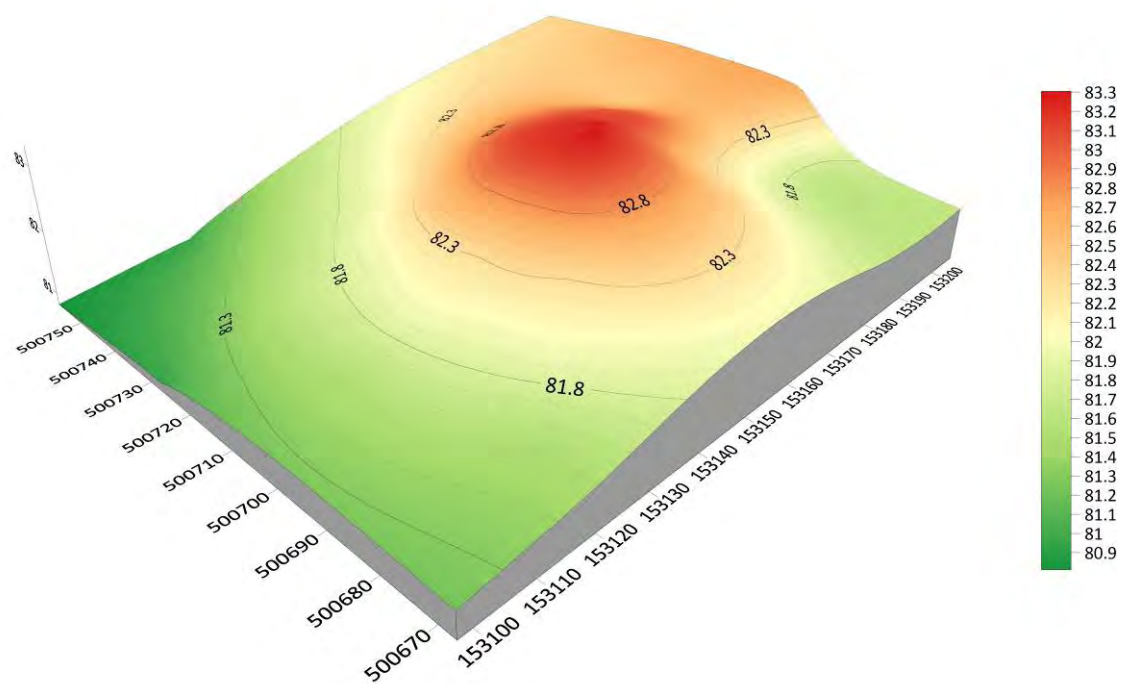
Vedere dinspre E, 12.05.2020

Indicativ	M3 Teremia Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.525173, 45.918376
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Teremia Mare
Destinație teren	În circuitul agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată. Deranjată în zona centrală de o bioperturbare
Dimensiuni	Diametru – 44 m; Înălțime – 0,6 m
Situri asociate	La cca 40 m SE de movilă a fost identificat un perimetru cu puține fragmente ceramice aparținând Evului Mediu timpuriu – <i>Obiectiv 3 Teremia Mare</i> .
Data verificare	12.05.2020

Profilul altimetric

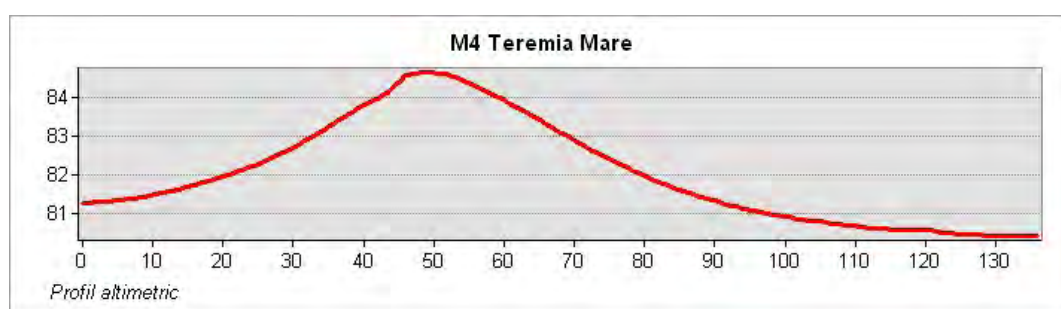

Modelul digital al terenului

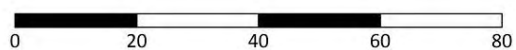
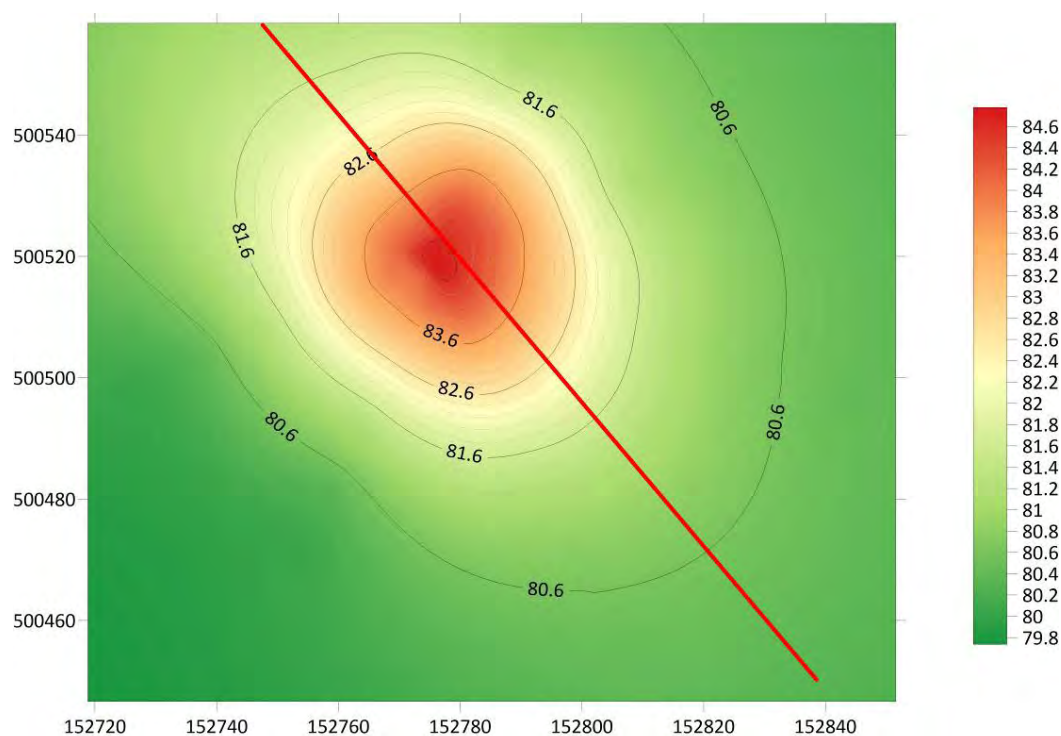

Vedere dinspre SE, 12.05.2020

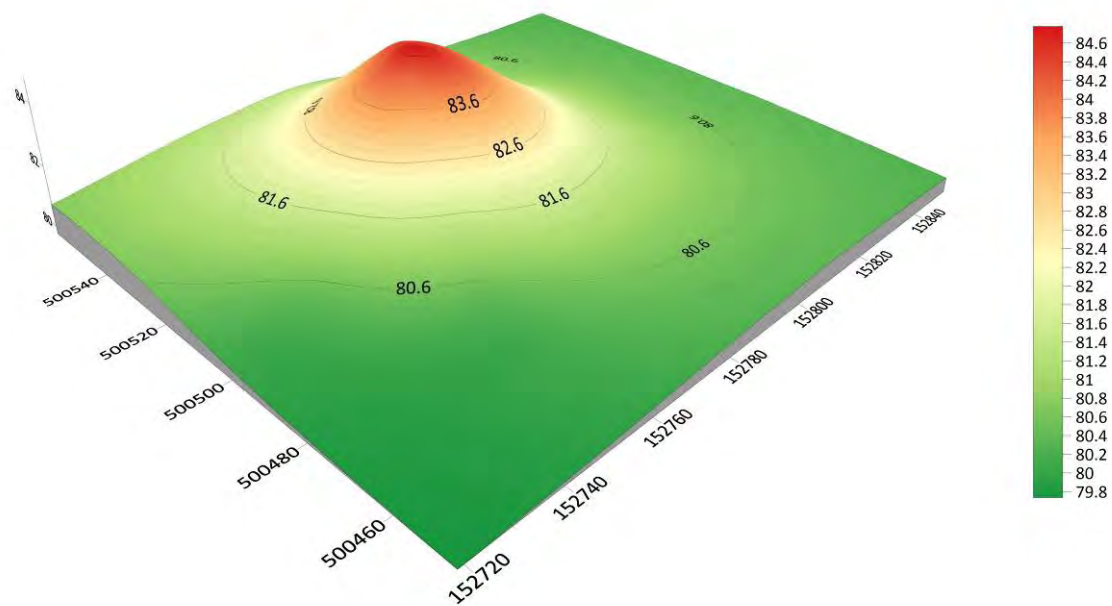
Indicativ	M4 Teremia Mare
Toponim	<i>La Movile</i> (Harta topografică militară 1975)
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.520413, 45.916528
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Teremia Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată. Punct geodezic din metal în zona centrală a movilei
Dimensiuni	Diametru – 80 m; Înălțime – 3,3 m
Situri asociate	-
Data verificare	12.05.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

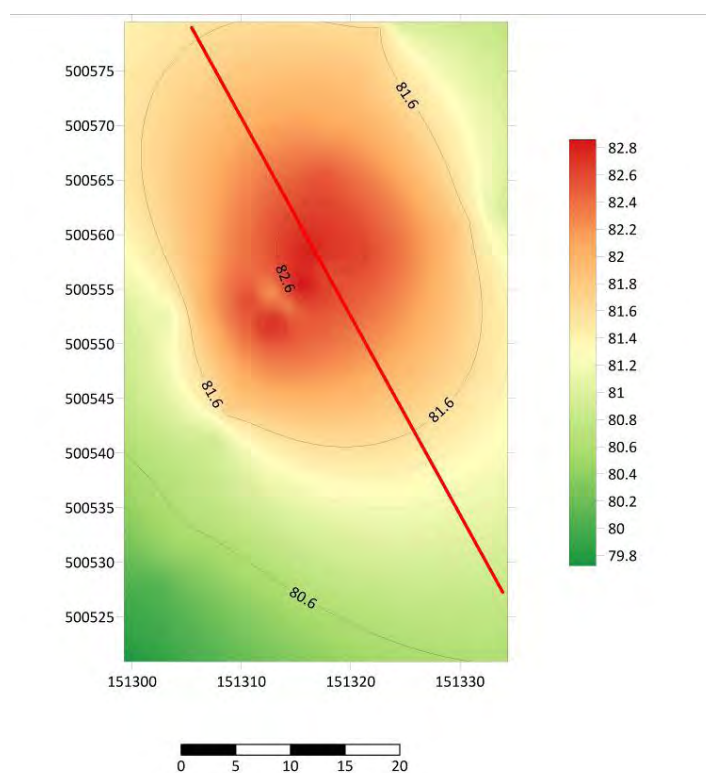
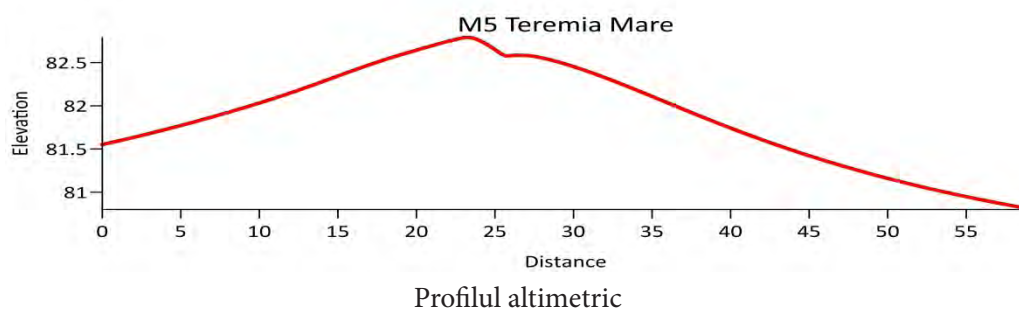

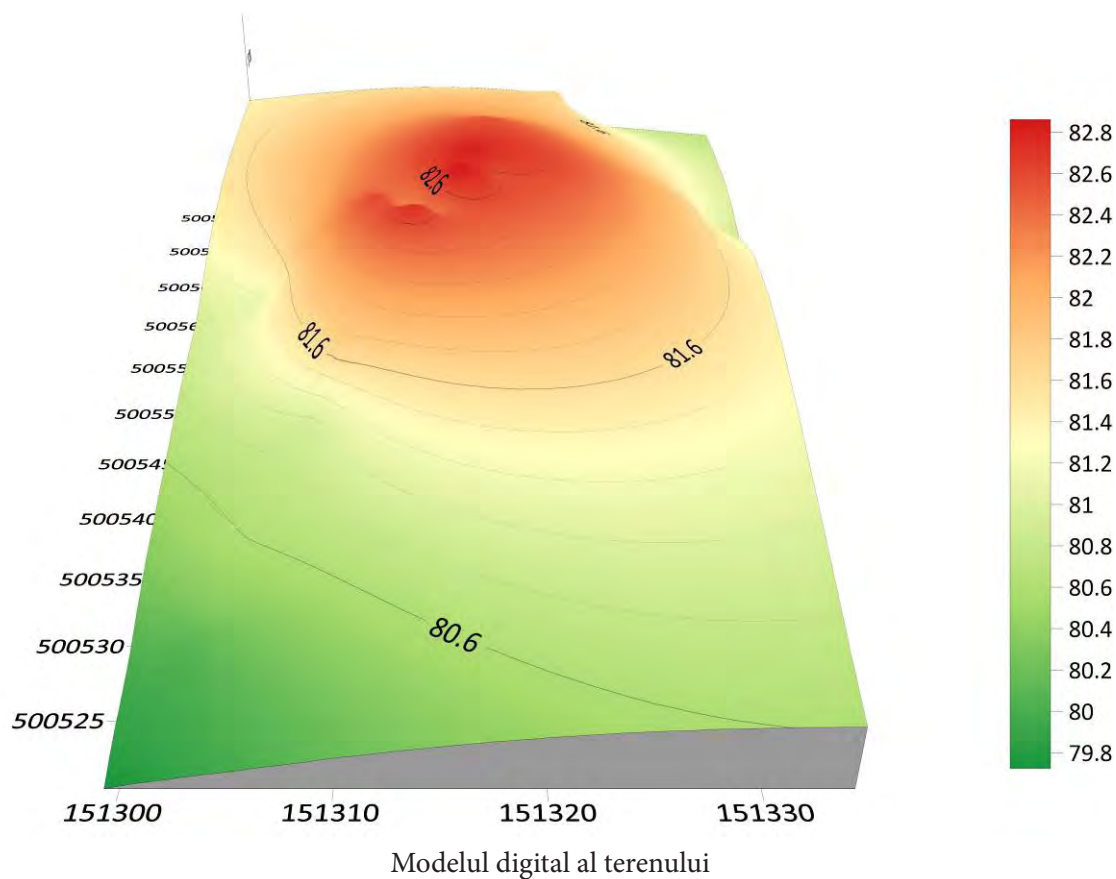
Modelul digital al terenului

Vedere dinspre E, 12.05.2020

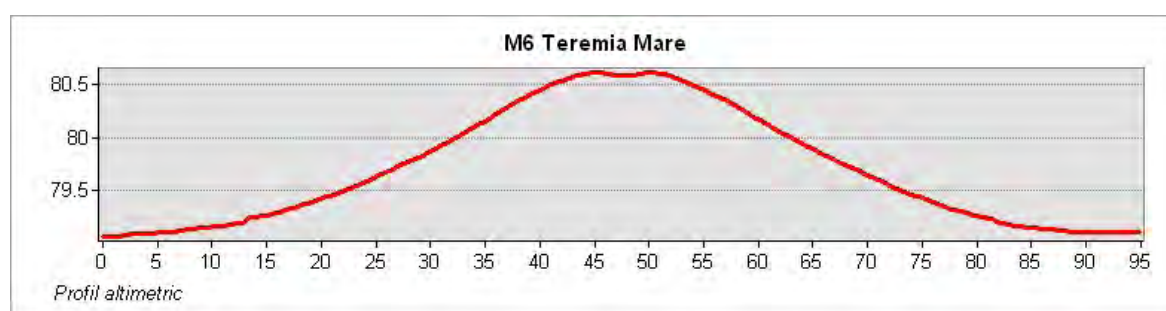
Indicativ	M5 Teremia Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.501582, 45.916135
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Teremia Mare
Destinație teren	Parțial în circuitul agricol; pădurice pe latura de N, V, E; punct observație grăniceri dezafectat în zona centrală
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Puternic aplatizată. Zona centrală grav afectată de un punct de observație pentru grăniceri, dezafectat în prezent; remarcată prezența bioperturbărilor
Dimensiuni	Diametru – 42 m; Înălțime – 0,8 m
Situri asociate	În proximitatea sudică a movilei a fost identificat un perimetru cu puține fragmente ceramice aparținând sec. III–IV A.D. și epocii medievale – <i>Obiectiv Teremia Mare 5</i> .
Data verificare	12.05.2020

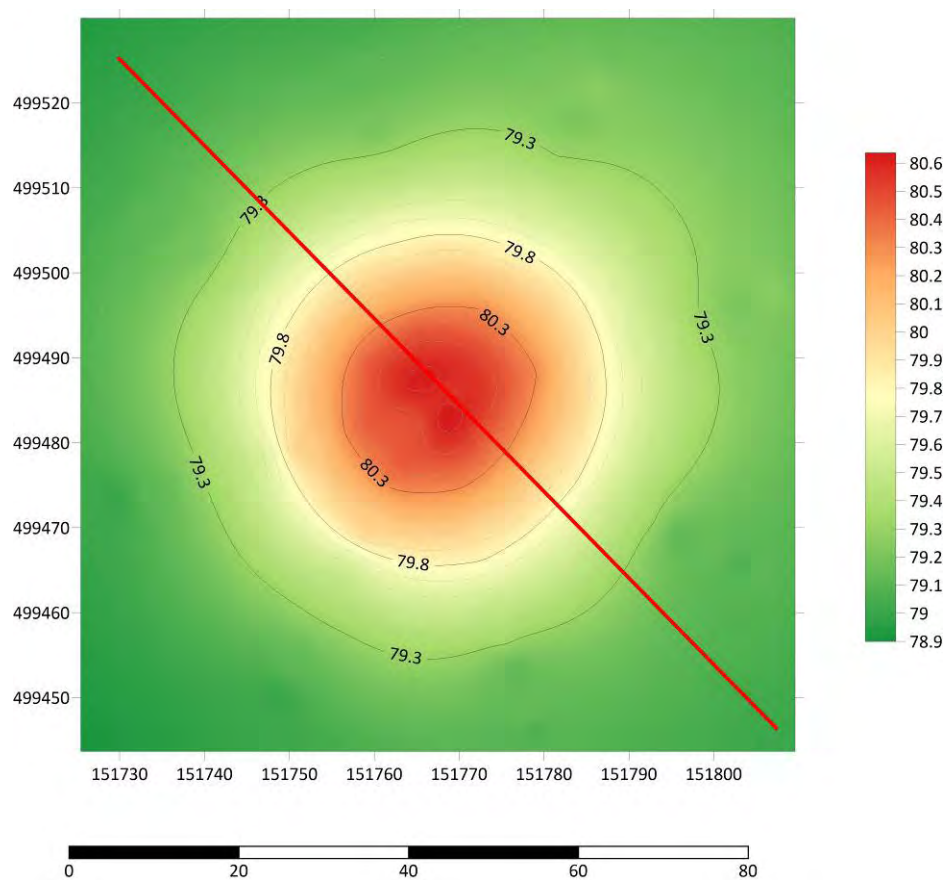

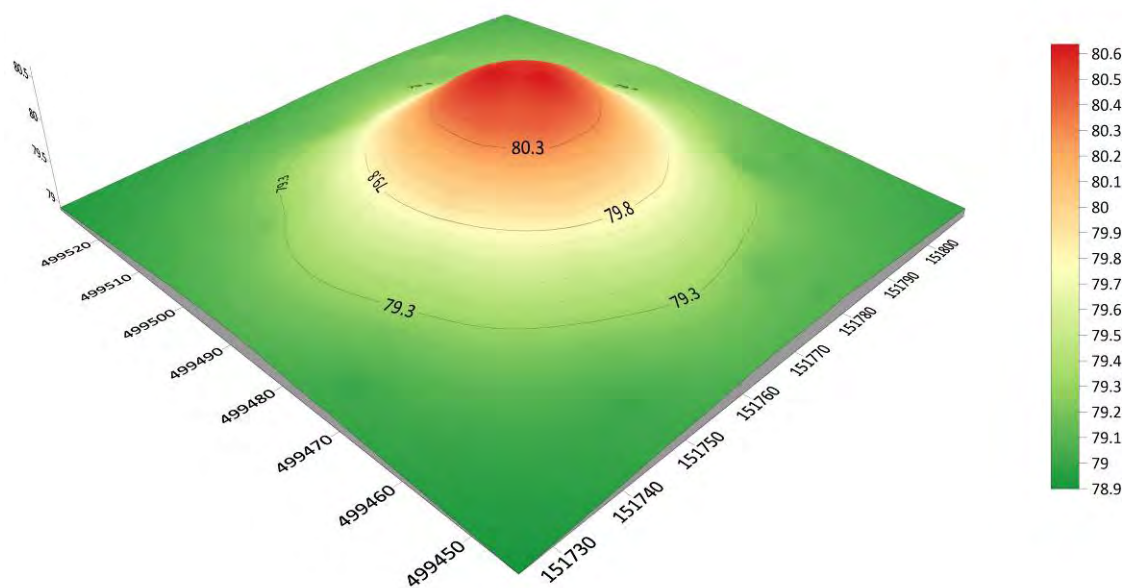
Vedere dinspre S, 12.05.2020

Indicativ	M6 Teremia Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.508164, 45.906729
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Teremia Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată. Afectată de o bioperturbare în zona centrală
Dimensiuni	Diametru – 60 m; Înălțime – 1,3 m
Situri asociate	-
Data verificare	12.05.2020

Profilul altimetric

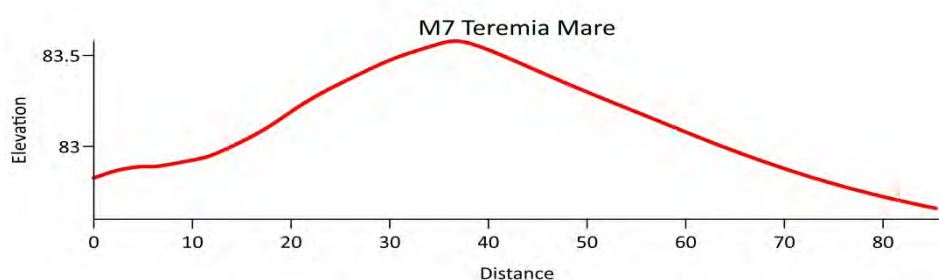

Modelul digital al terenului

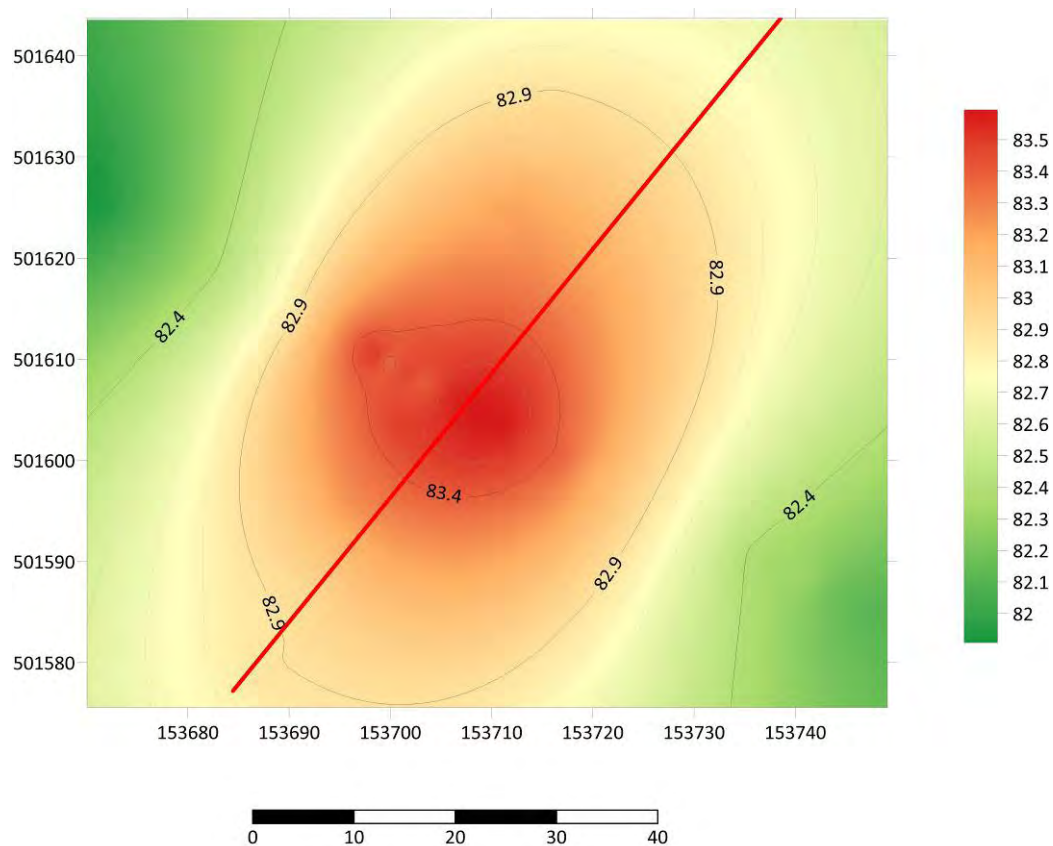

Vedere dinspre N, 12.05.2020

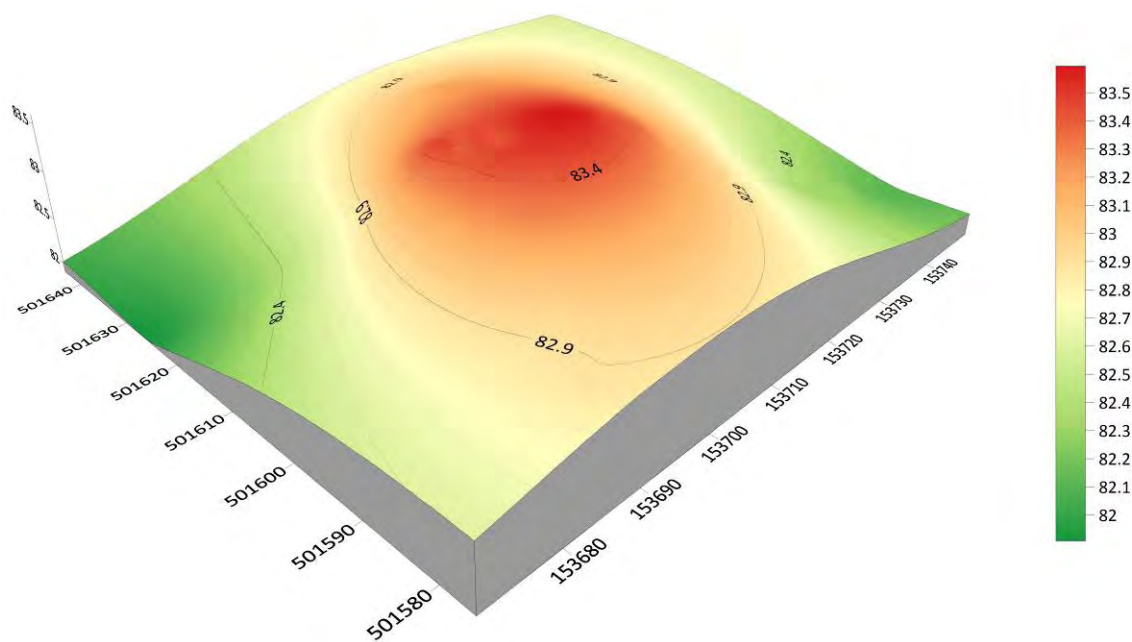
Indicativ	M7 Teremia Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.531528, 45.926776
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Teremia Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 57 m; Înălțime – 0,6 m
Situri asociate	-
Data verificare	13.05.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

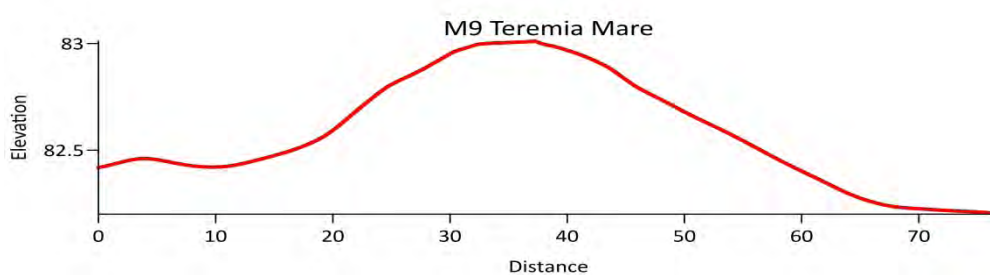

Modelul digital al terenului

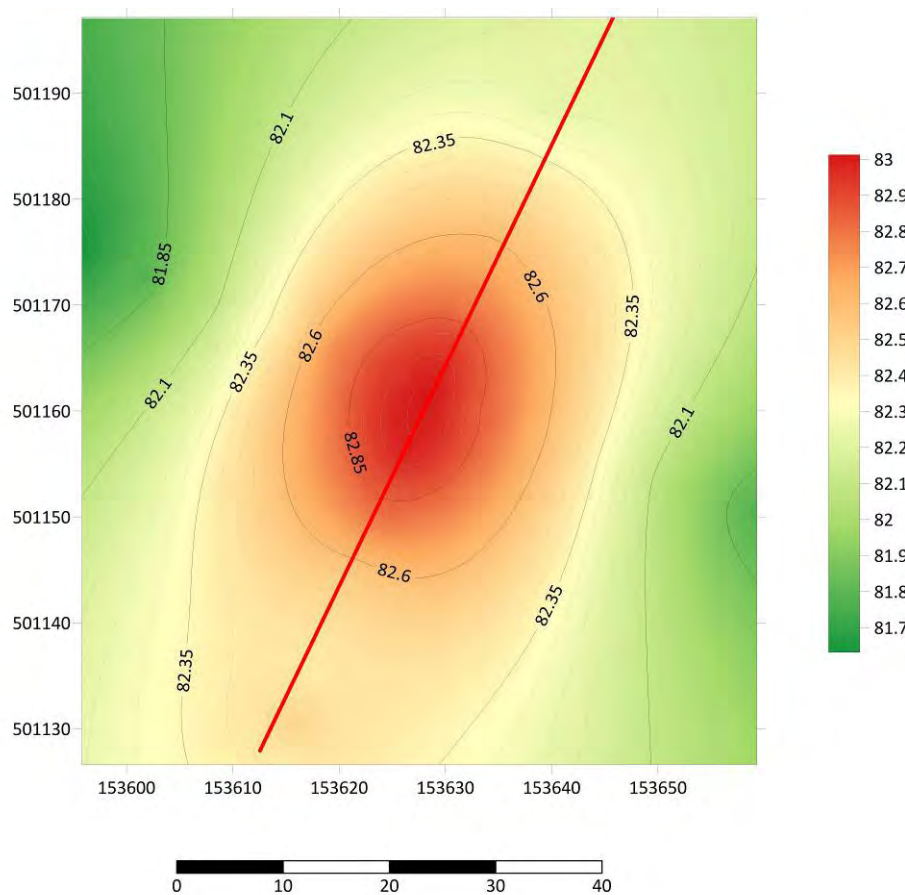

Vedere dinspre N-NE, 13.05.2020

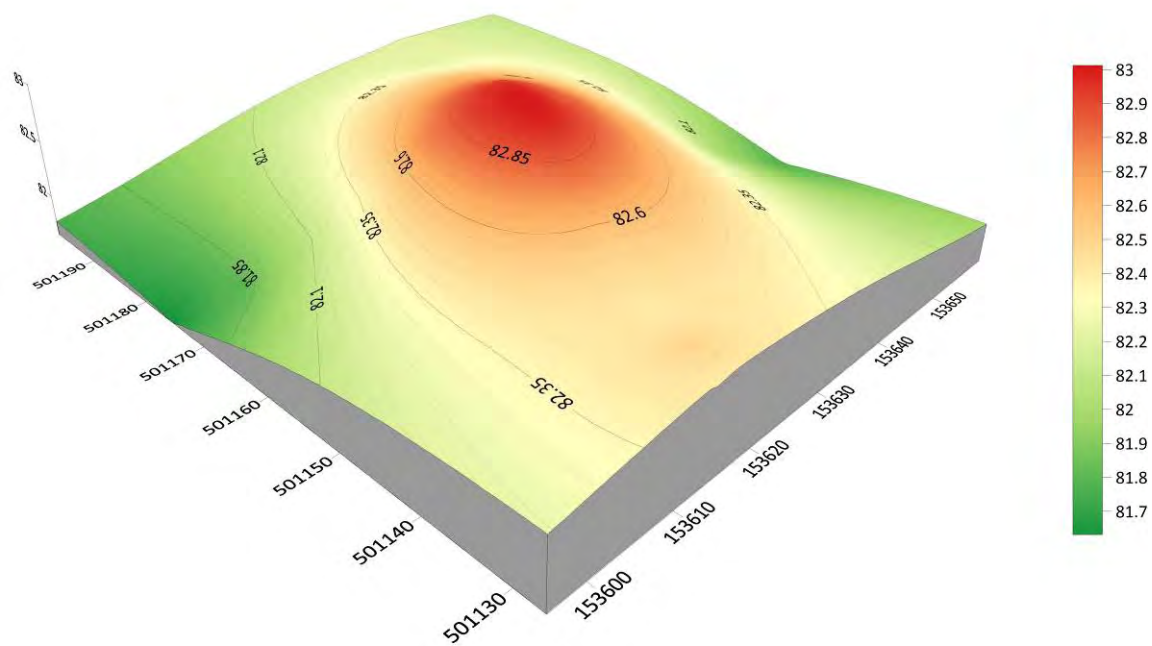
Indicativ	M9 Teremia Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.530892, 45.922737
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Teremia Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 41 m; Înălțime – 0,5 m
Situri asociate	-
Data verificare	13.05.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

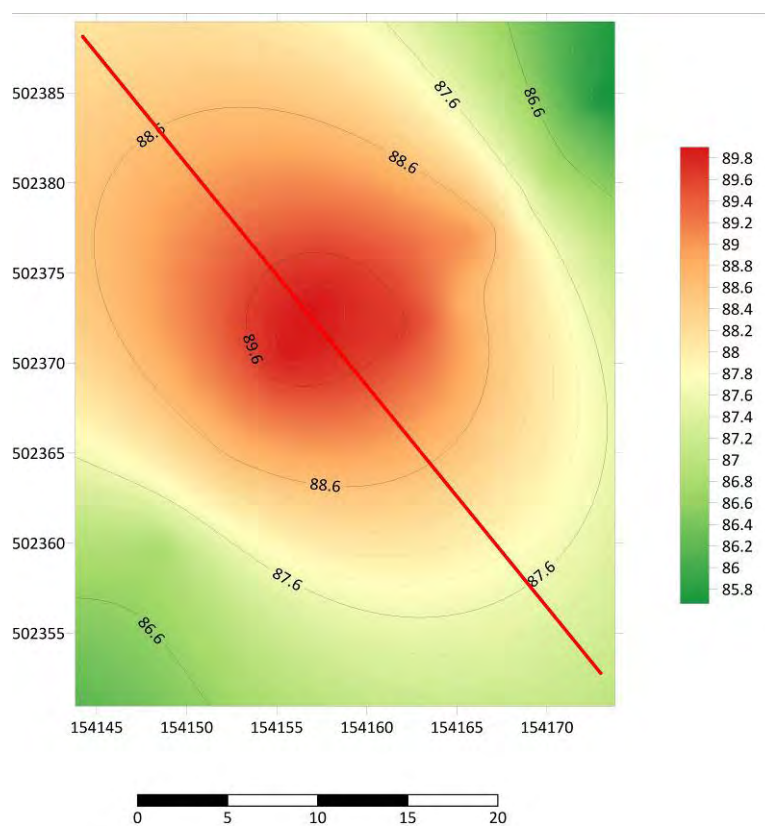
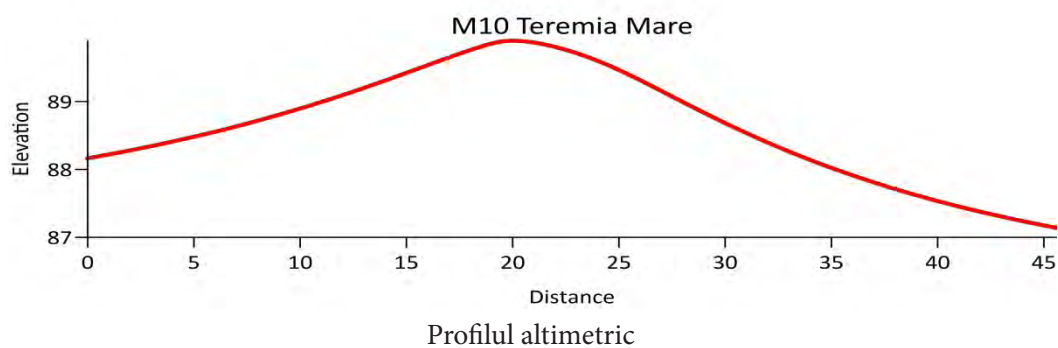

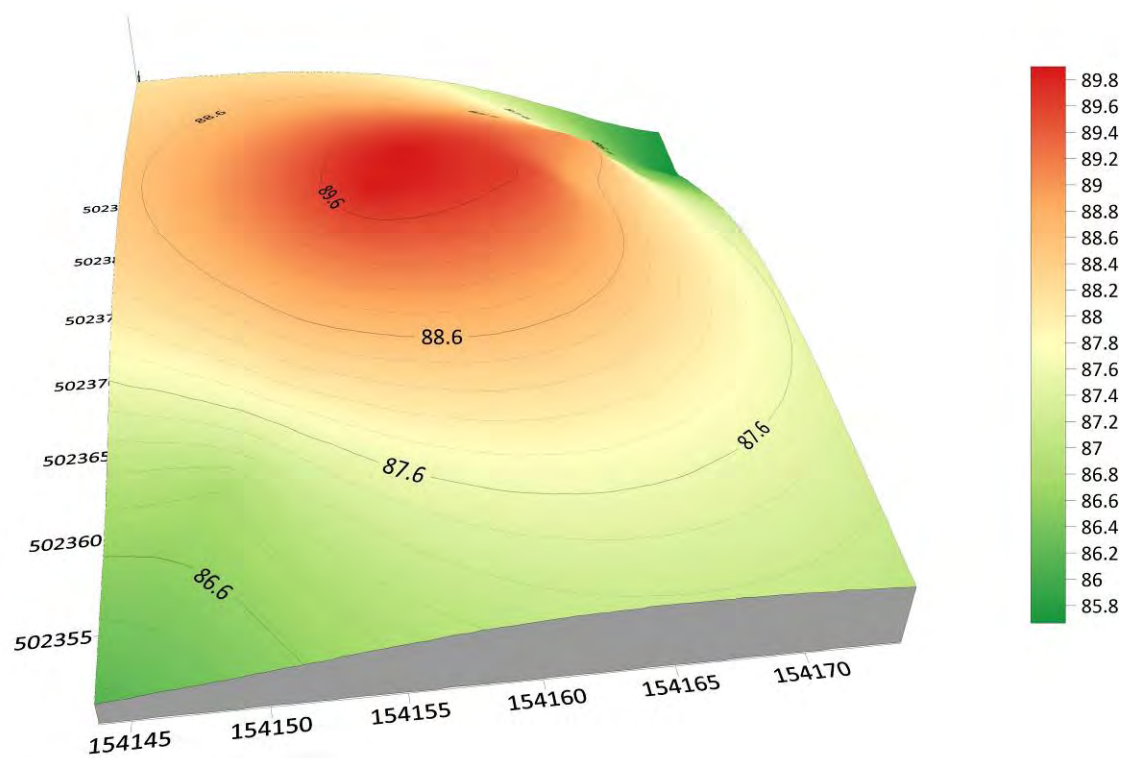
Modelul digital al terenului

Vedere dinspre N-NE, 13.05.2020

Indicativ	M10 Teremia Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.536922, 45.93391
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Teremia Mare
Destinație teren	Parțial în circuitul agricol. Acoperită de o pădurice deasă. Construcție subterană în zona centrală a movilei
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Puternic aplatizată. Grav afectată de o construcție din beton acoperită în mijlocul movilei
Dimensiuni	Diametru – 29 m; Înălțime – 1,4 m
Situri asociate	-
Data verificare	13.05.2020

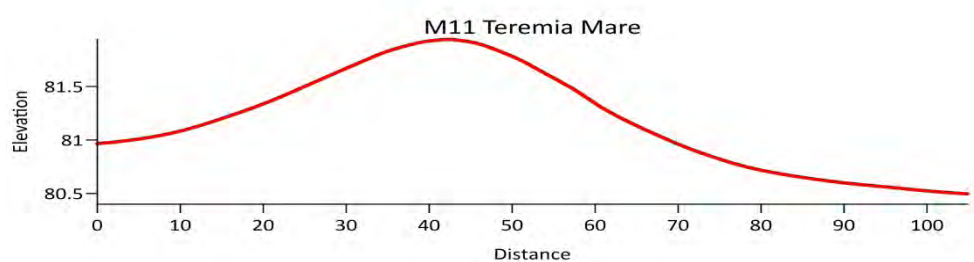

Modelul digital al terenului

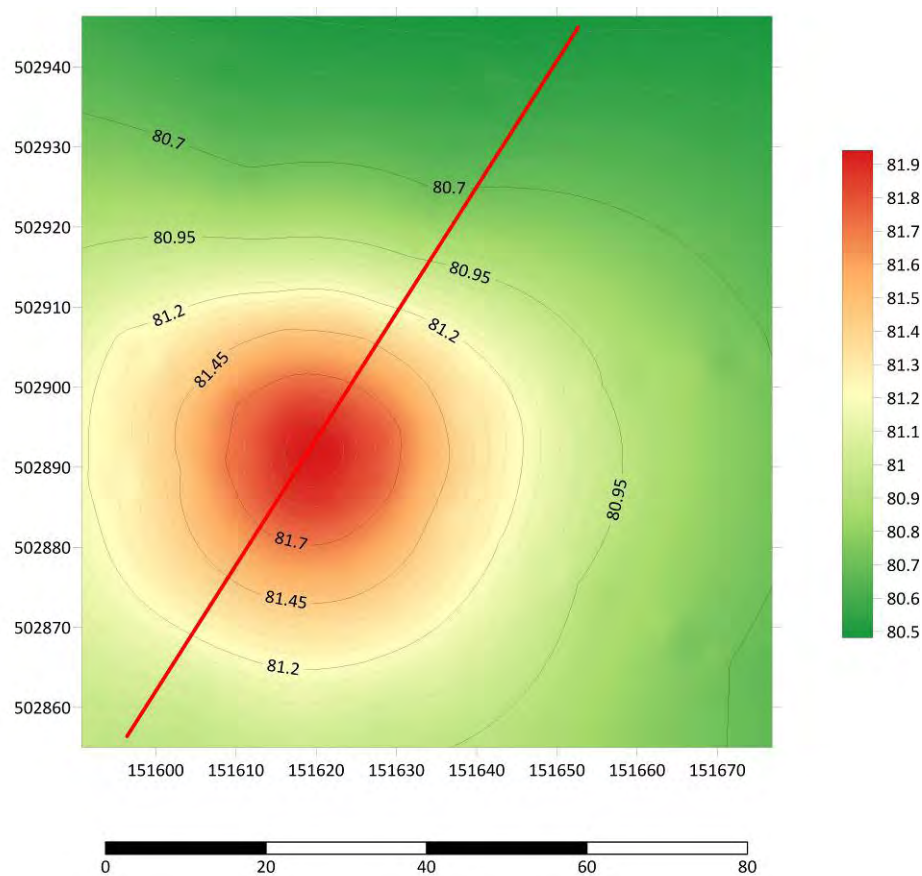

Vedere dinspre NE, 13.05.2020

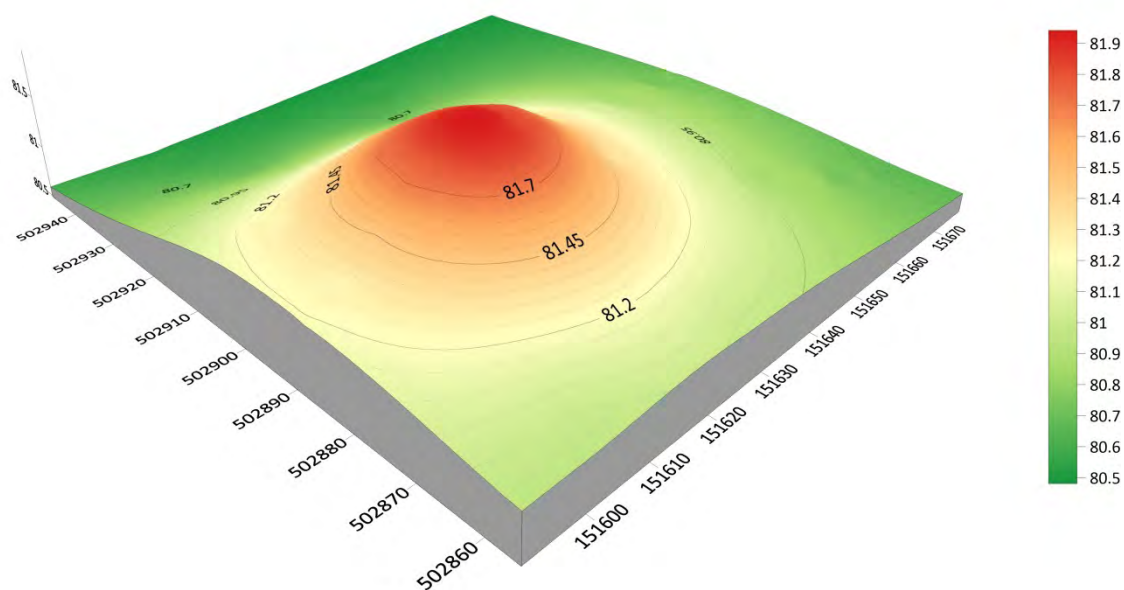
Indicativ	M11 Teremia Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.503784, 45.937252
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Teremia Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată. Deranjată în zona centrală de o bioperturbare
Dimensiuni	Diametru – 61 m; Înălțime – 0,9 m
Situri asociate	-
Data verificare	13.05.2020

Profil altimetric

Planul topografic

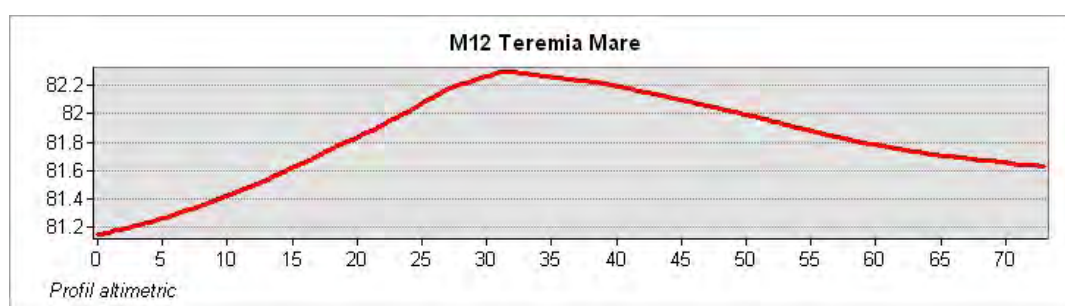

Modelul digital al terenului

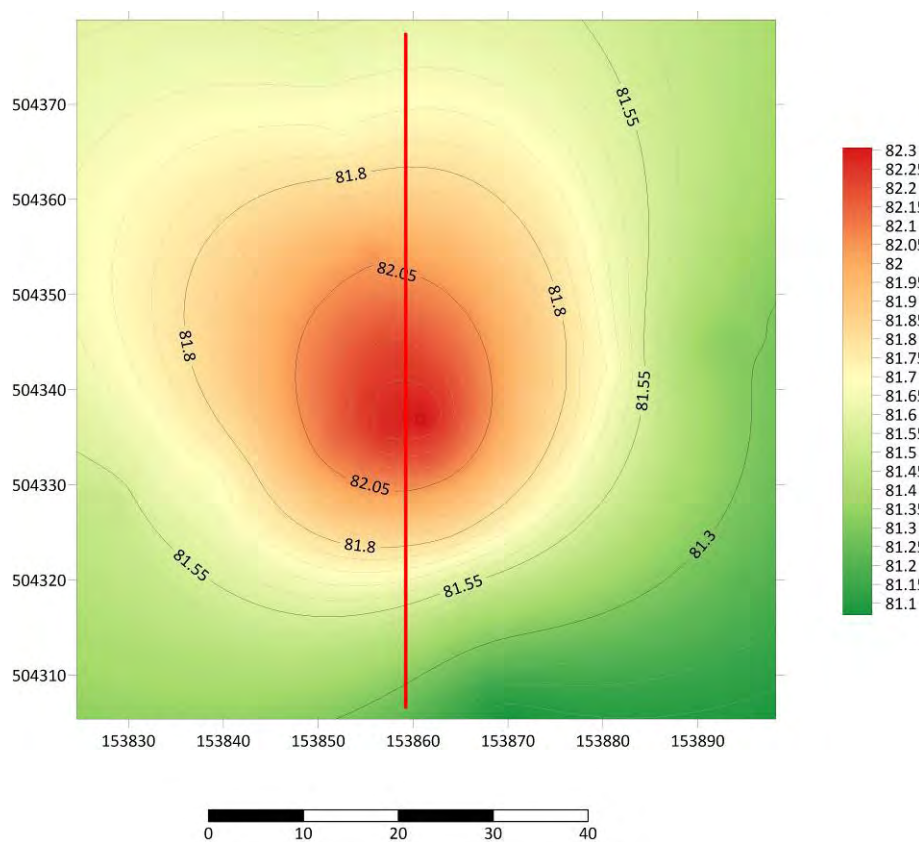

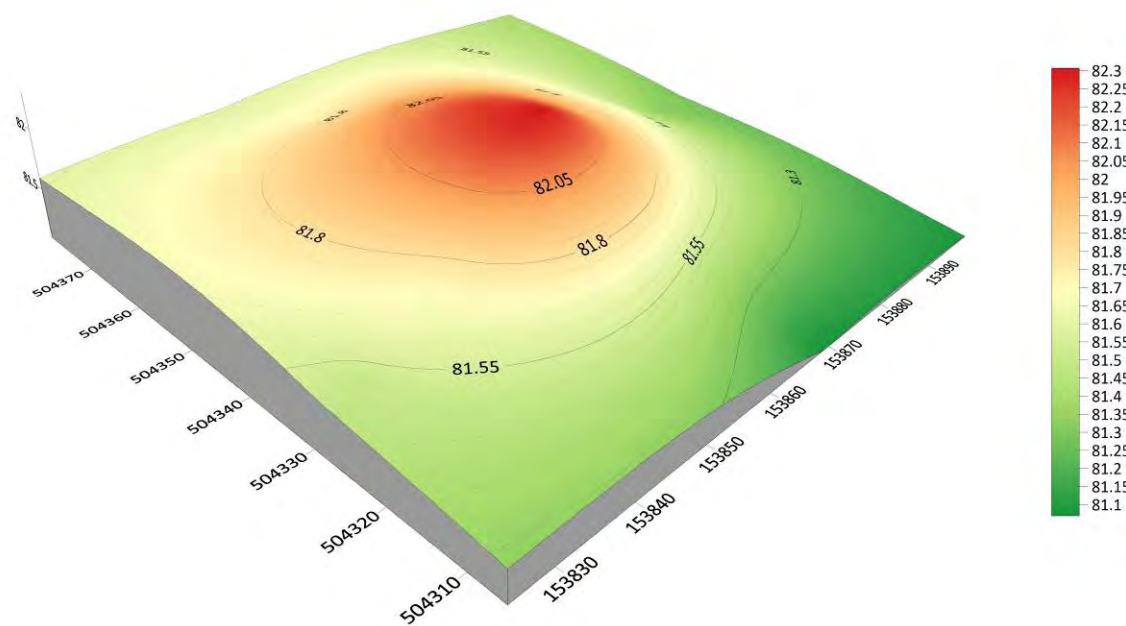
Vedere dinspre V, 13.05.2020

Indicativ	M12 Teremia Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.531572, 45.951348
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Teremia Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 41 m; Înălțime – 0,5 m
Situri asociate	-
Data verificare	13.05.2020

Profilul altimetric

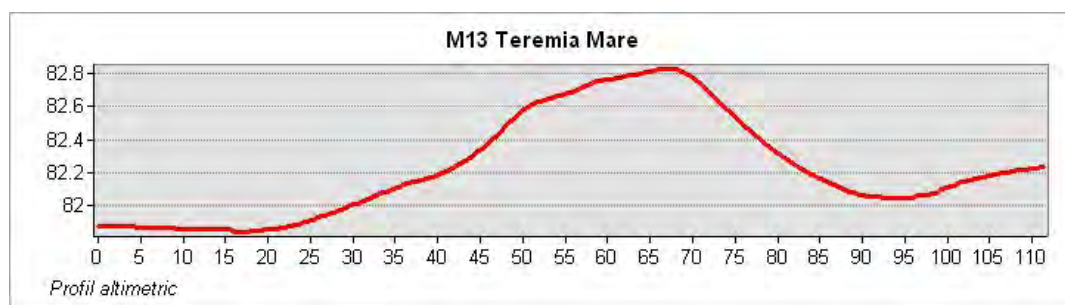

Modelul digital al terenului

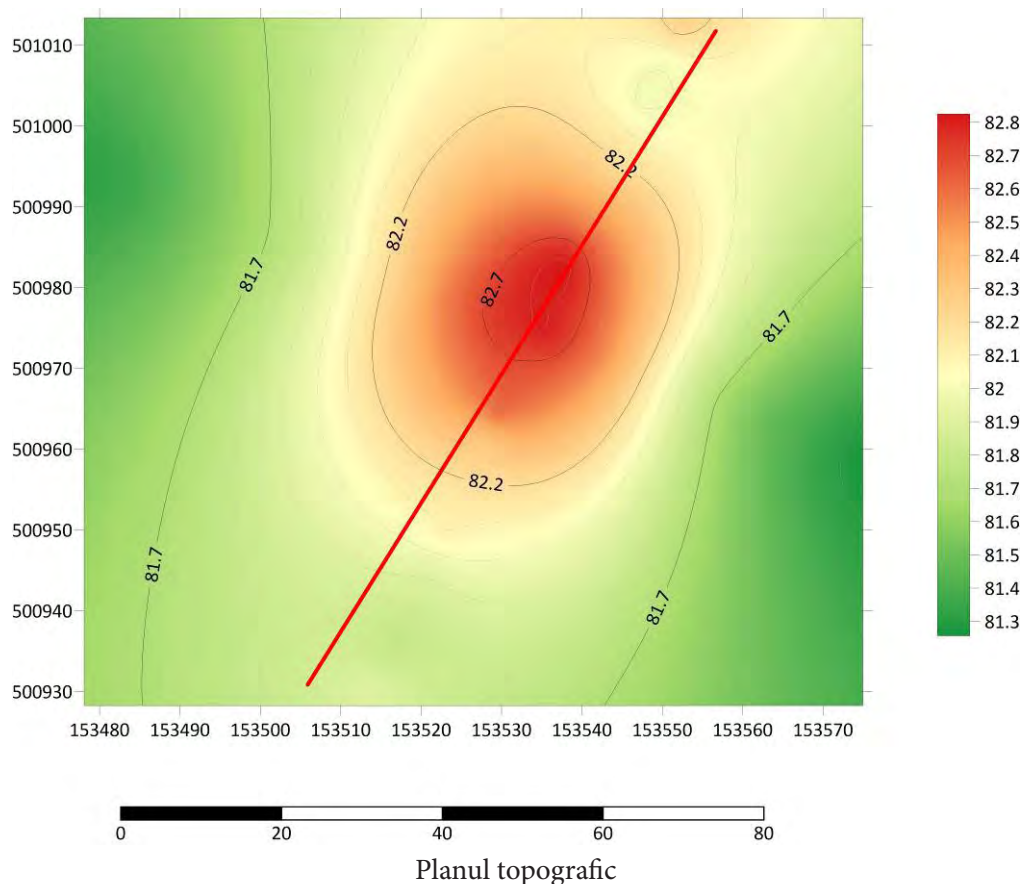

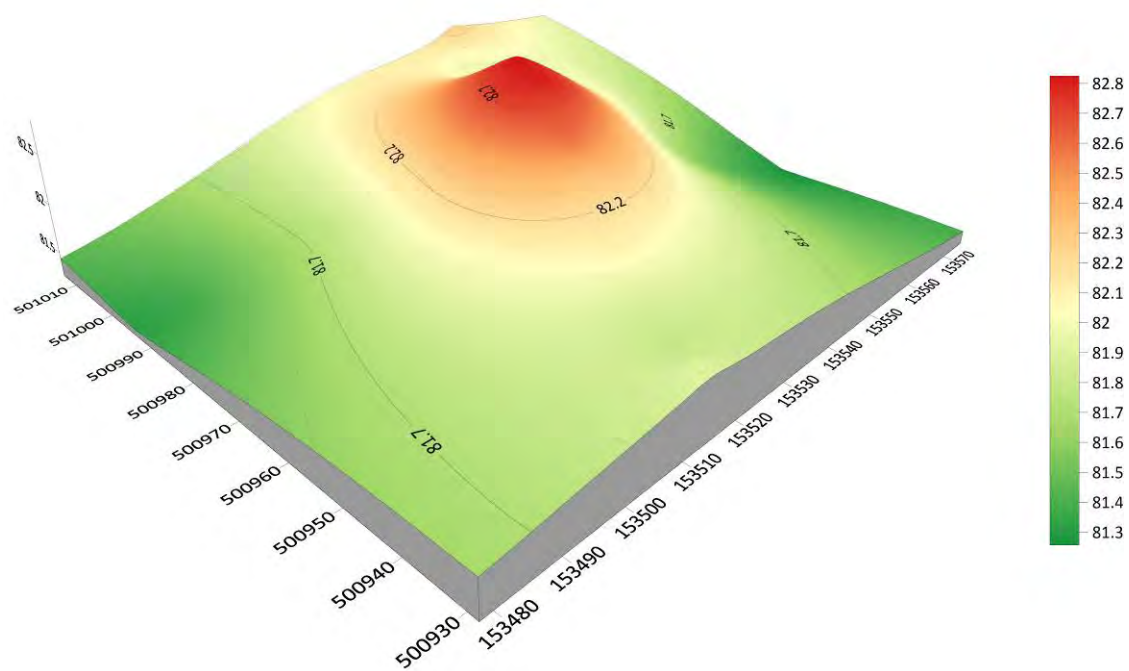
Vedere dinspre N, 13.05.2020

Indicativ	M13 Teremia Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.529813, 45.921003
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Teremia Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată. Fragmente osteologice umane (calotă craniană), precum și fragmente de cărămidă au fost identificate pe suprafața movilei.
Dimensiuni	Diametru – 44 m; Înălțime – 0,6 m
Situri asociate	.-
Data verificare	12.05.2020

Profilul altimetric

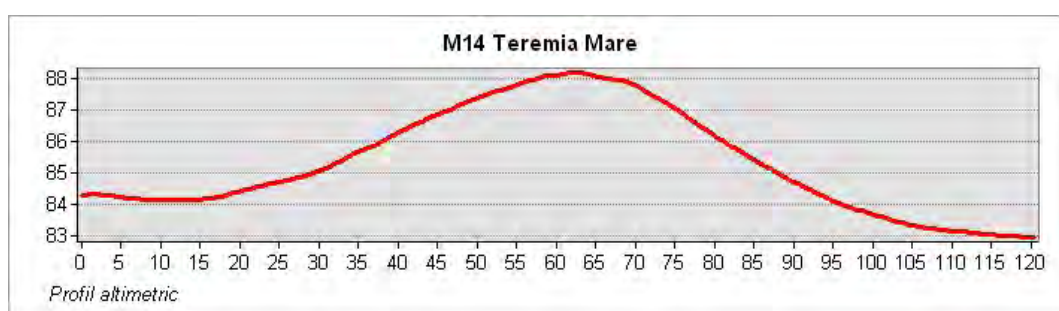

Modelul digital al terenului

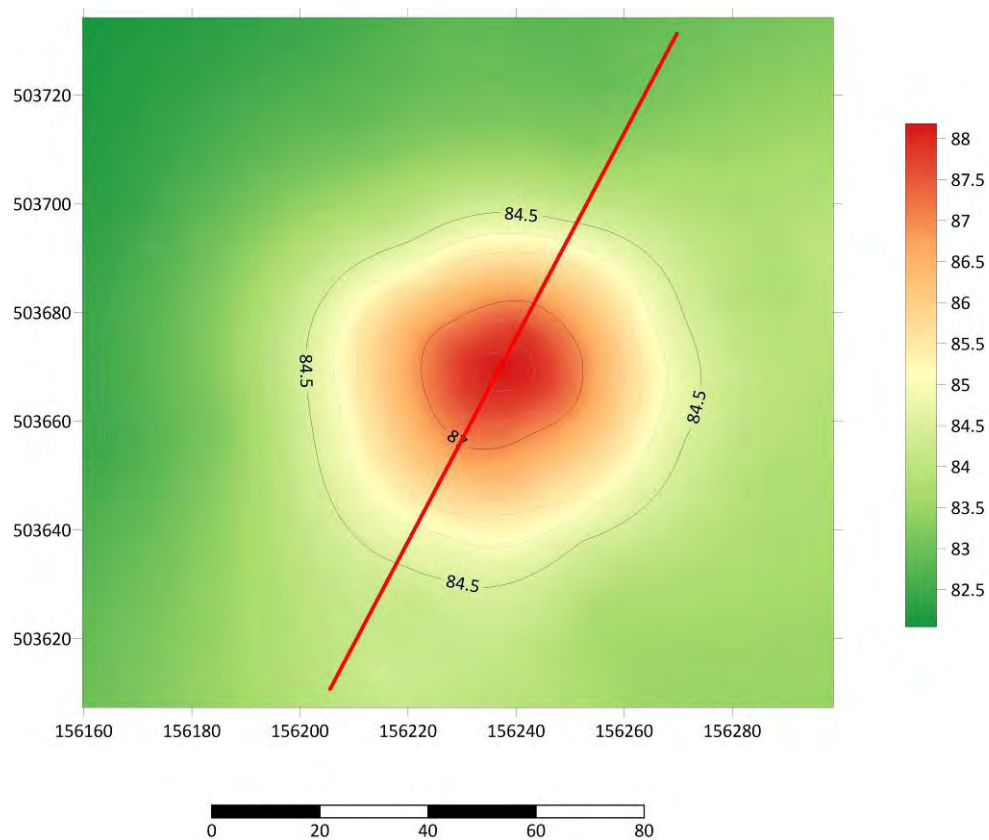

Vedere dinspre E, 12.05.2020

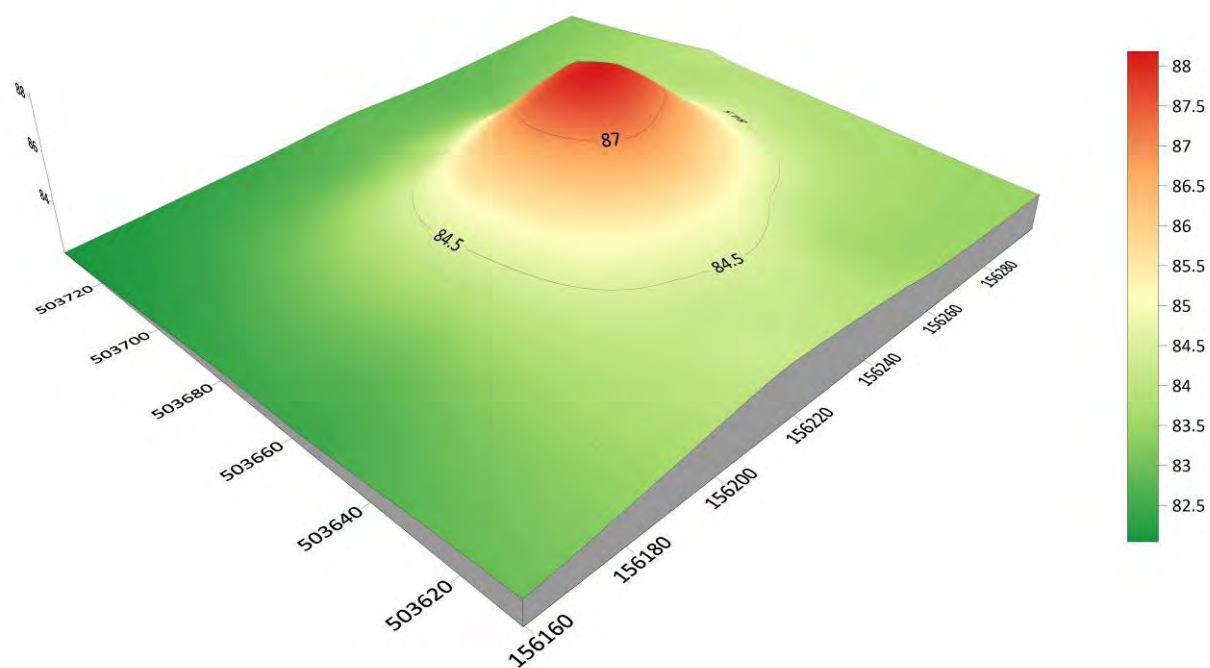
Indicativ	M14 Teremia Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.562673, 45.946553
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Teremia Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Puternic aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 70 m; Înălțime – 3,6 m
Situri asociate	-
Data verificare	05.05.2020, 03.03.2023

Profilul altimetric

Planul topografic

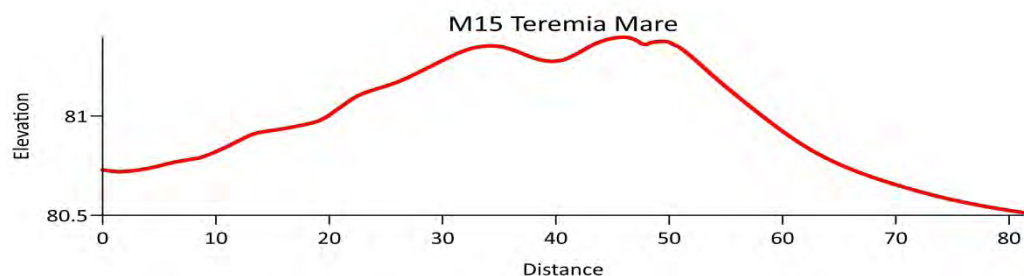

Modelul digital al terenului

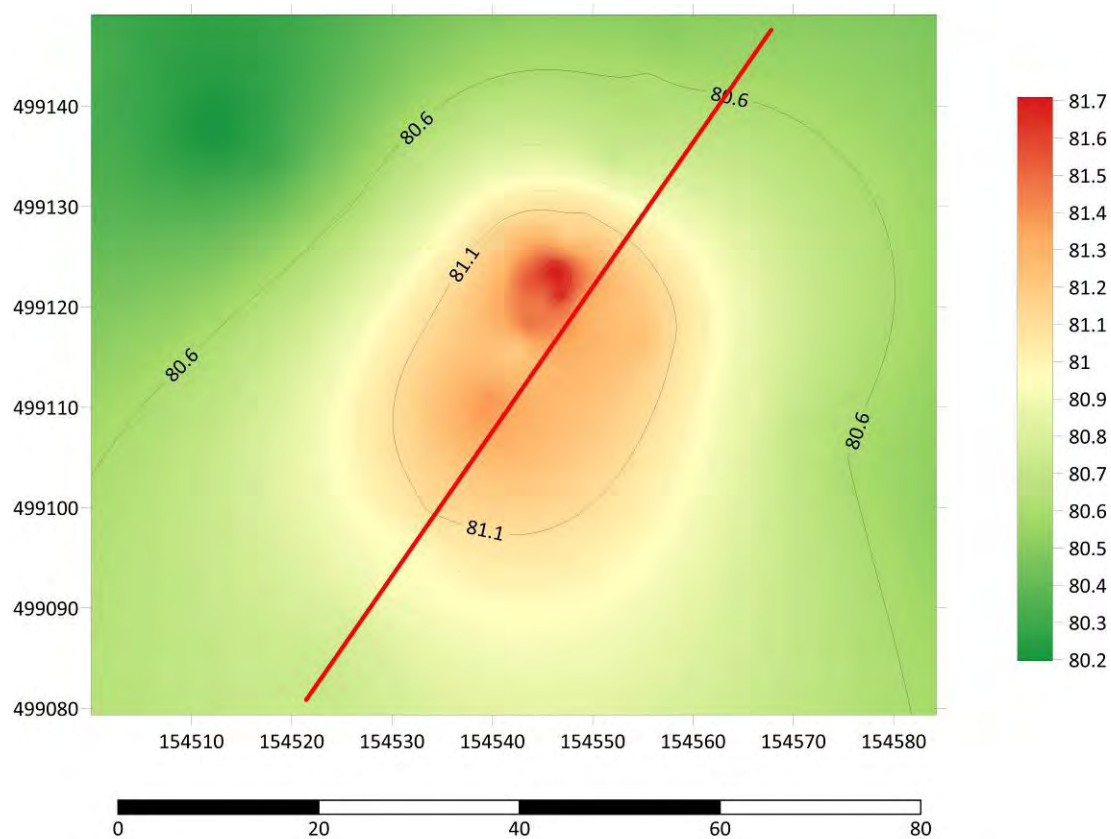

Vedere dinspre NE, 05.05.2020

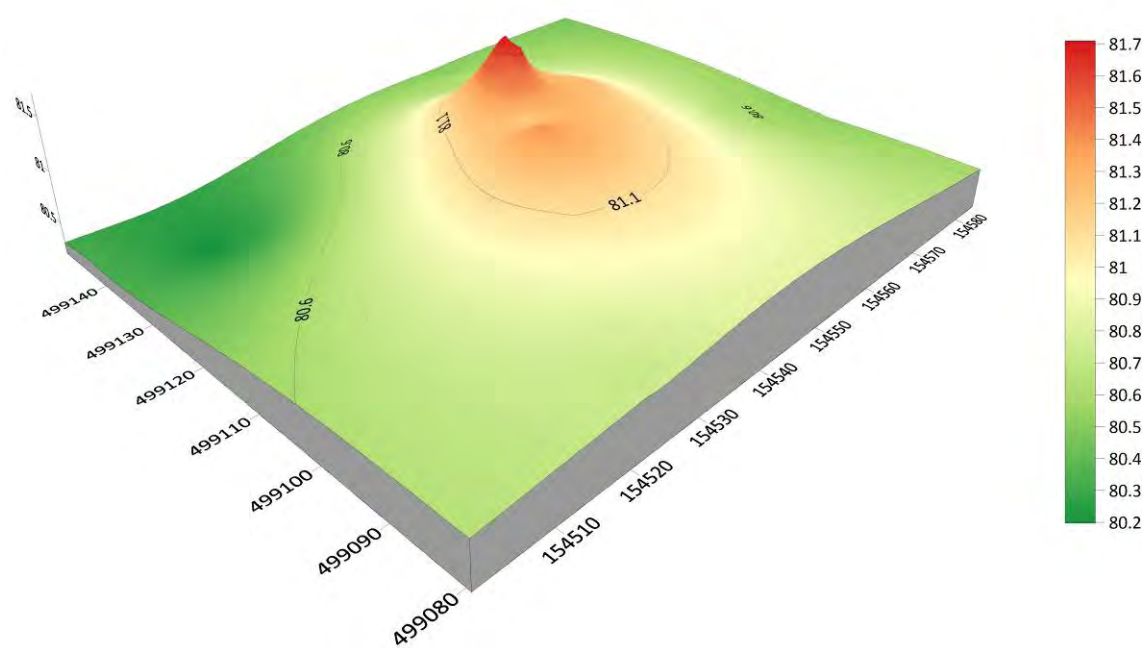
Indicativ	M15 Teremia Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.544154, 45.90487
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Teremia Mare
Destinație teren	În circuitul agricol, cu excepția zonei centrale
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată. Afectată de construirea unui turn de observație pentru grăniceri, din care au rămas doar cei patru piloni din beton. Este afectată de o bioperturbare în zona centrală.
Dimensiuni	Diametru – 42 m; Înălțime – 0,7 m
Situri asociate	-
Data verificare	12.05.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

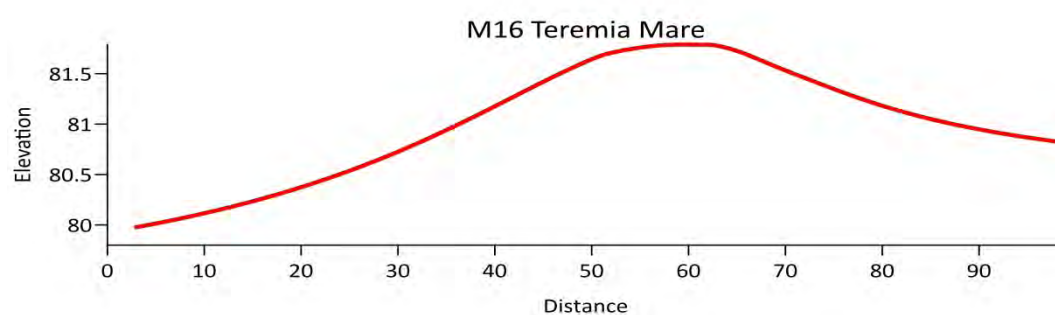

Modelul digital al terenului

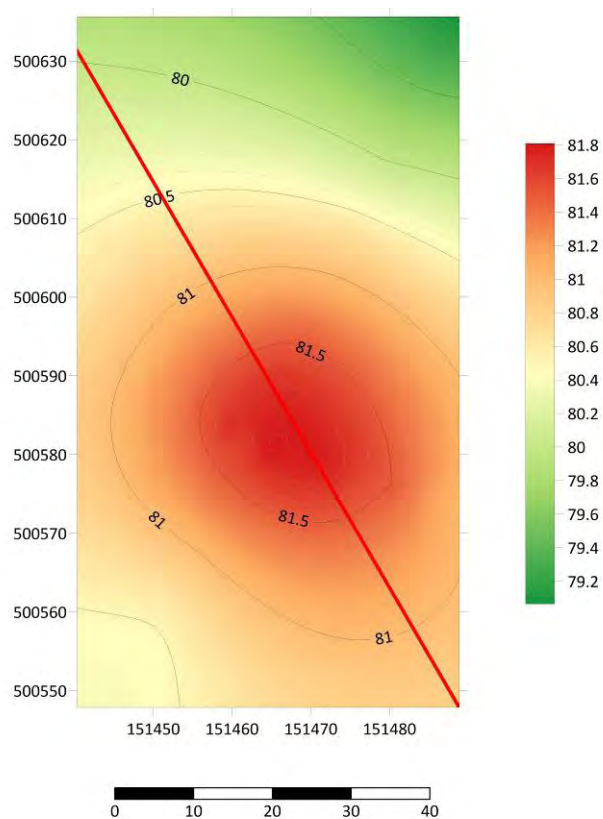

Vedere dinspre N, 12.05.2020

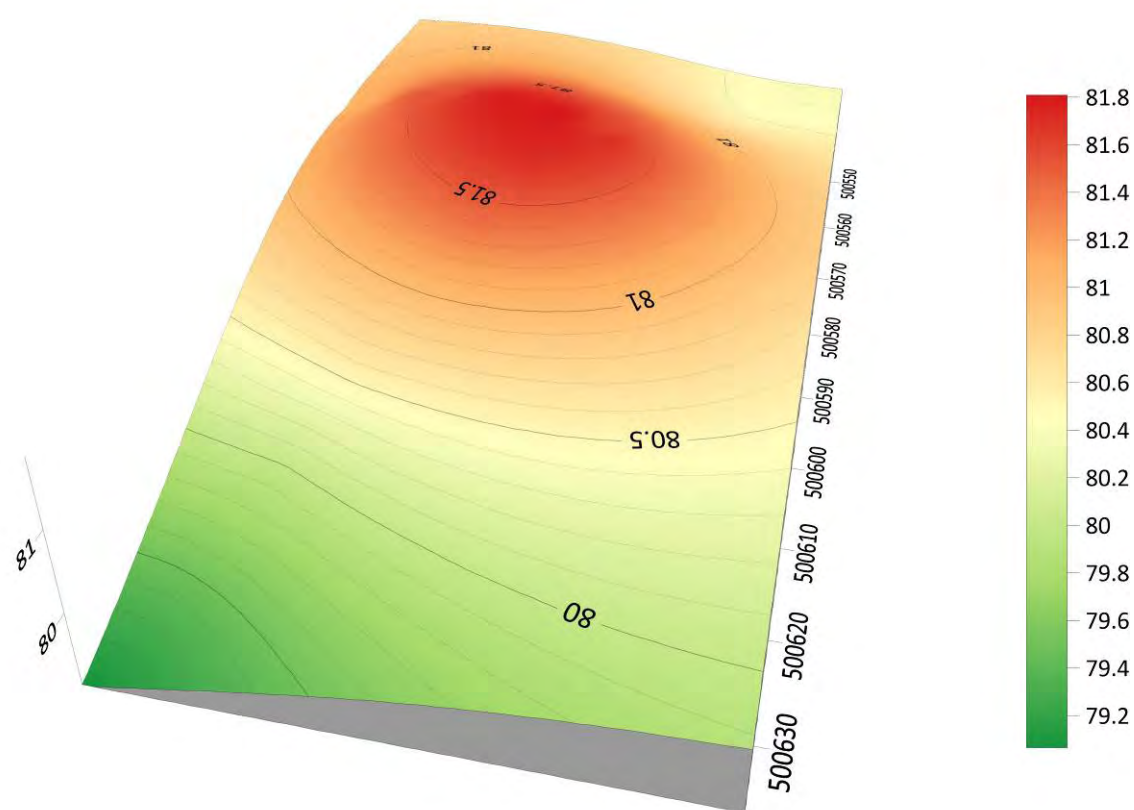
Indicativ	M16 Teremia Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.503437, 45.916424
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Teremia Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 60 m; Înălțime – 1 m
Situri asociate	-
Data verificare	12.05.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

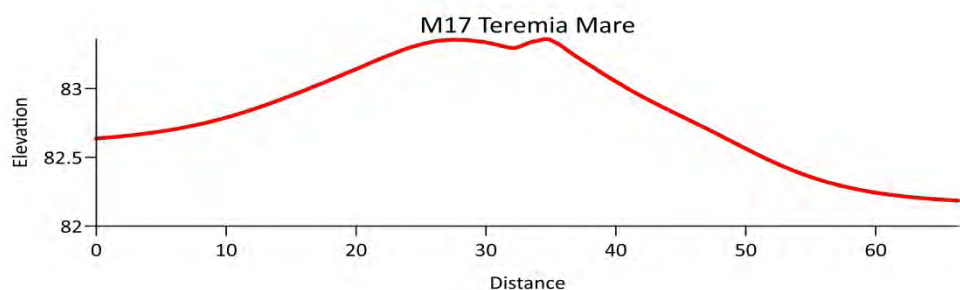

Modelul digital al terenului

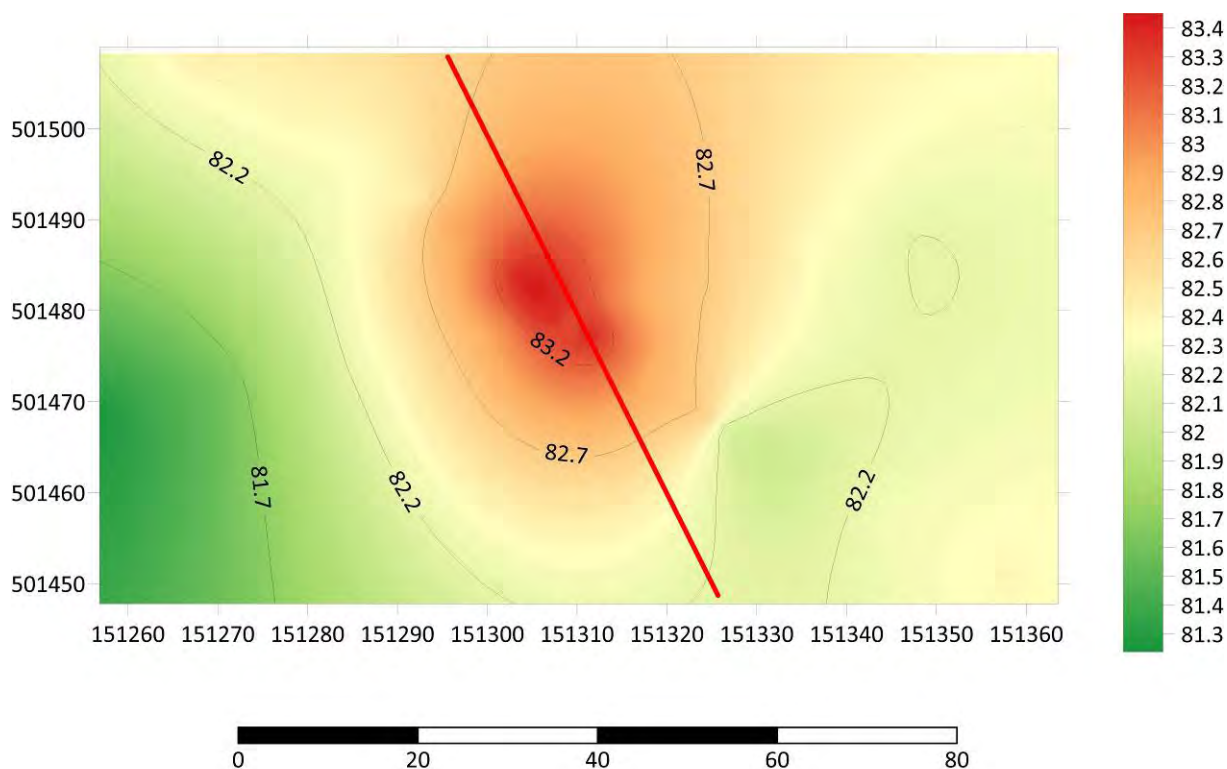

Vedere dinspre S, 12.05.2020

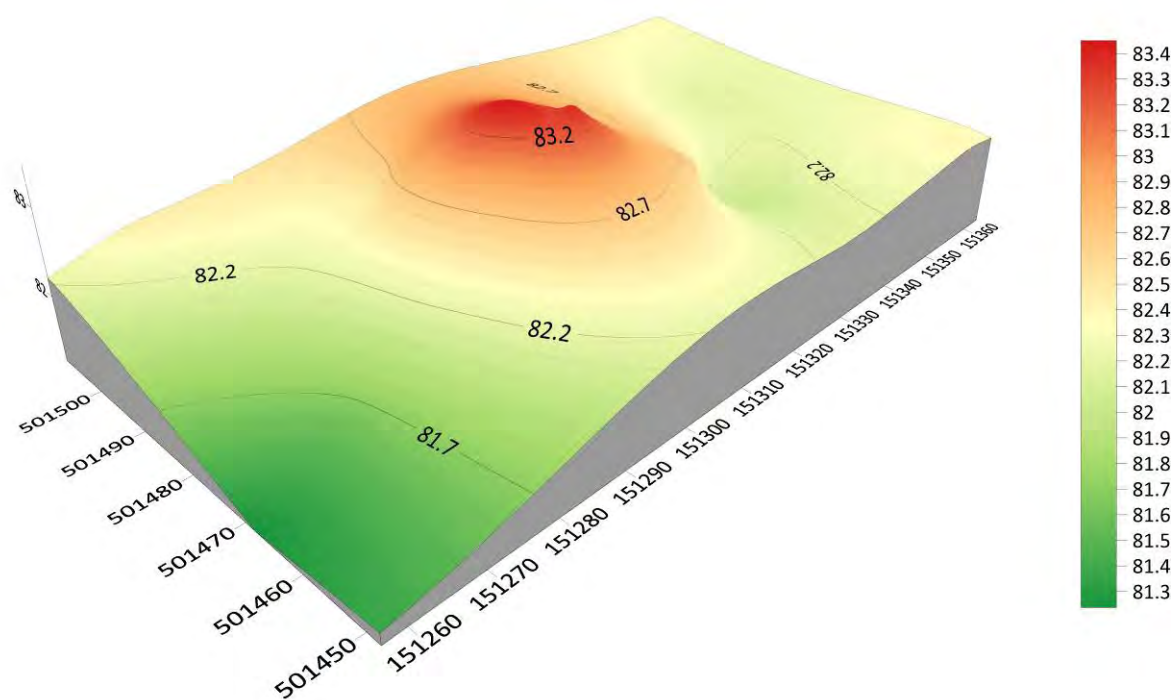
Indicativ	M17 Teremia Mare
Toponim	<i>Schlierhügel</i>
Denumire RAN	Movila de epocă necunoscută de la Teremia Mare – <i>Schlierhügel</i>
Cod RAN	158868.06
Coordonate punct central	20.500806, 45.924409
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Teremia Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată. Afectată de construirea unui turn de observație pentru grăniceri, din care au rămas doar cei patru piloni din beton. Este traversată de un drum agricol de pământ prin zona centrală, pe direcția est-vest.
Dimensiuni	Diametru – 47 m; Înălțime – 0,8 m
Situri asociate	-
Data verificare	13.05.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

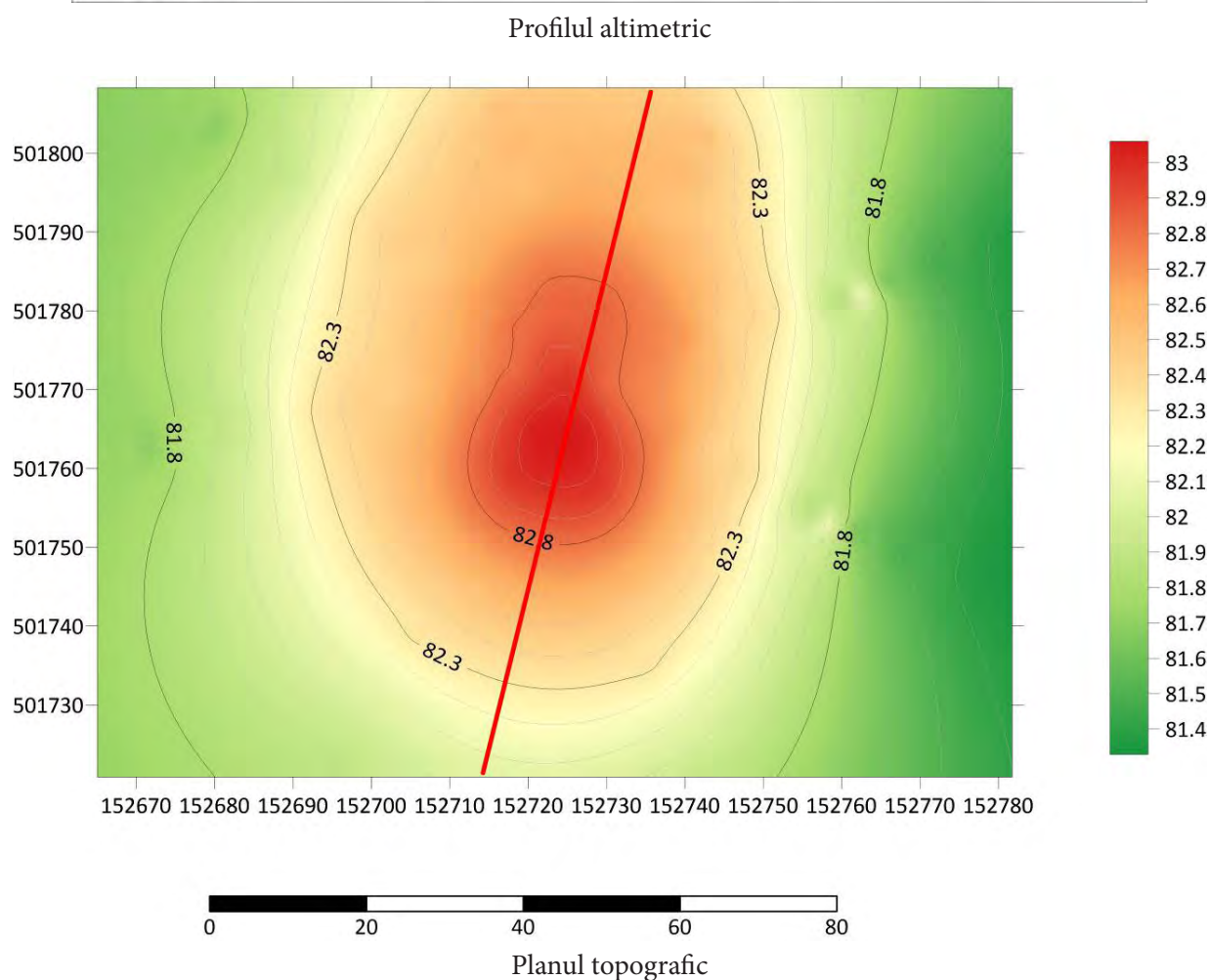
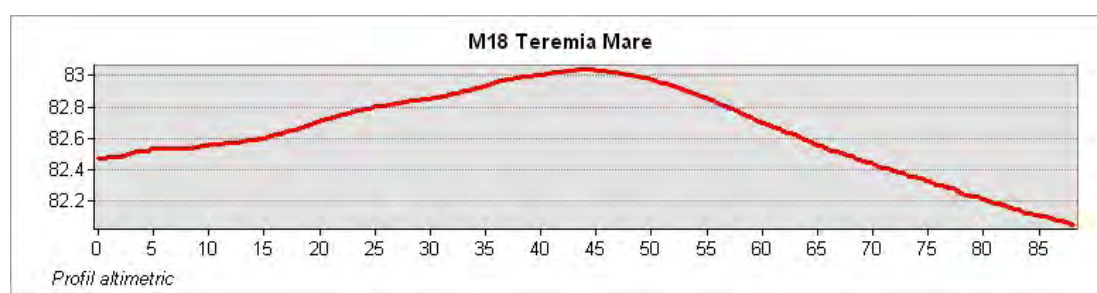

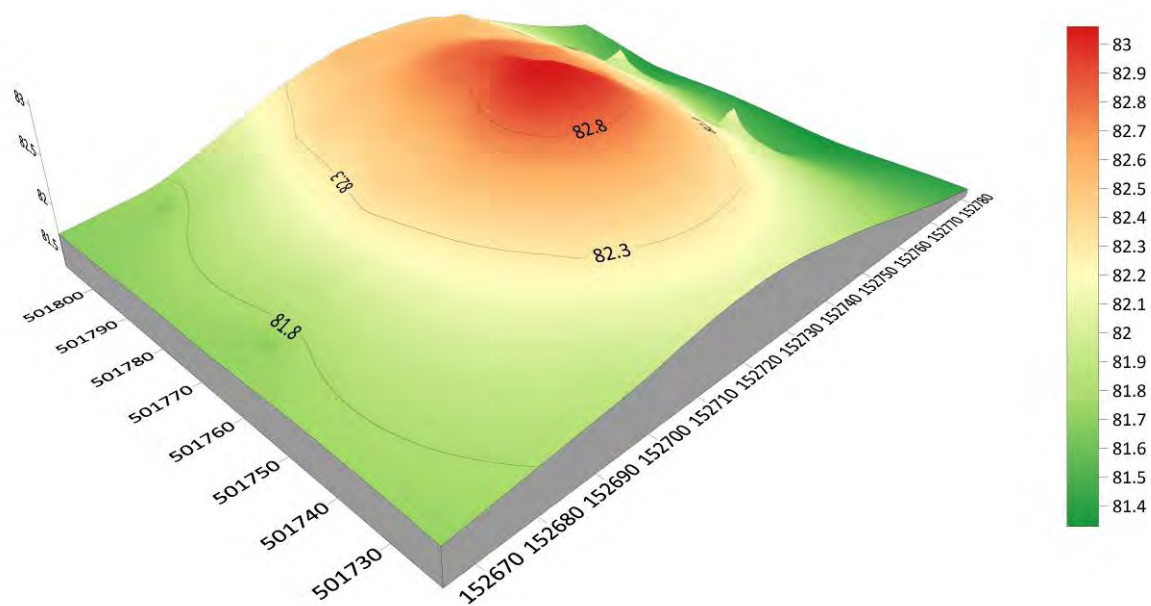
Modelul digital al terenului

Vedere dinspre V, 13.05.2020

Indicativ	M18 Teremia Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.518821, 45.927768
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Teremia Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 51 m; Înălțime – 0,5 m
Situri asociate	-
Data verificare	13.05.2020

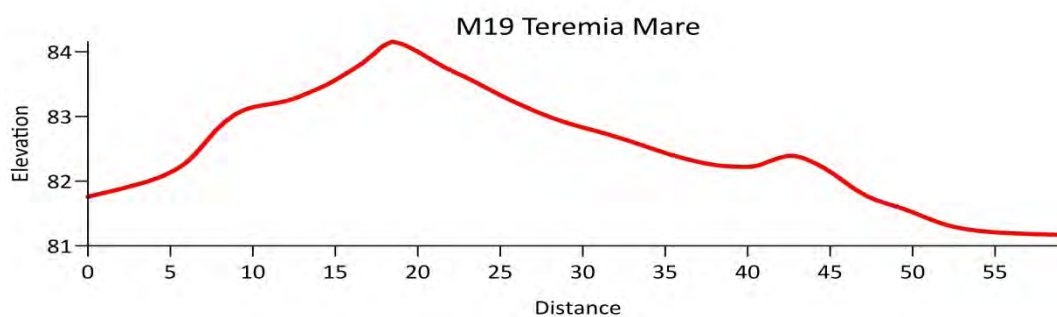

Modelul digital al terenului

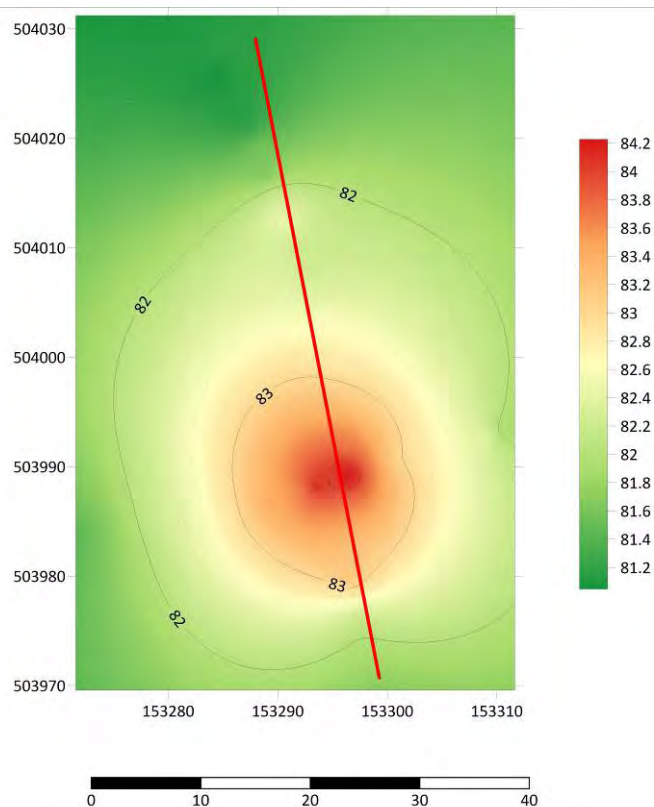

Vedere dinspre V, 13.05.2020

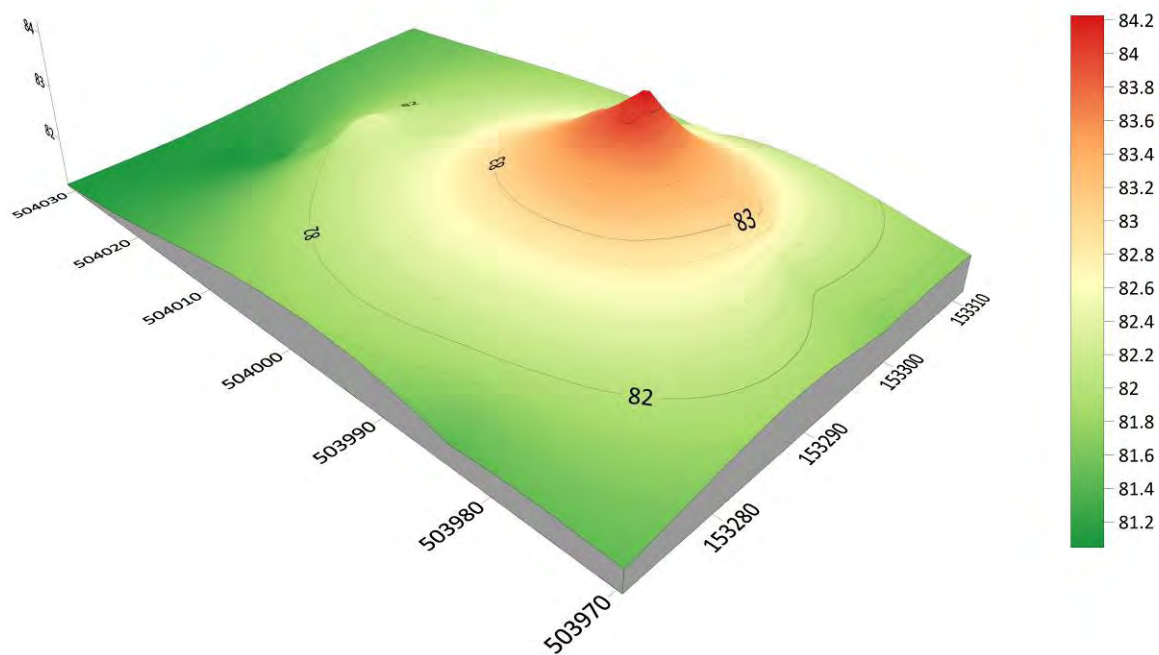
Indicativ	M19 Teremia Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.52456, 45.947941
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Teremia Mare
Destinație teren	Pădurice
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Grav afectată de construirea unui edificiu din cărămidă în zona centrală. Bazin apă pe latura sudică, drum de acces asfaltat
Dimensiuni	Diametru – 34 m; Înălțime – 1,8 m
Situri asociate	-
Data verificare	13.05.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

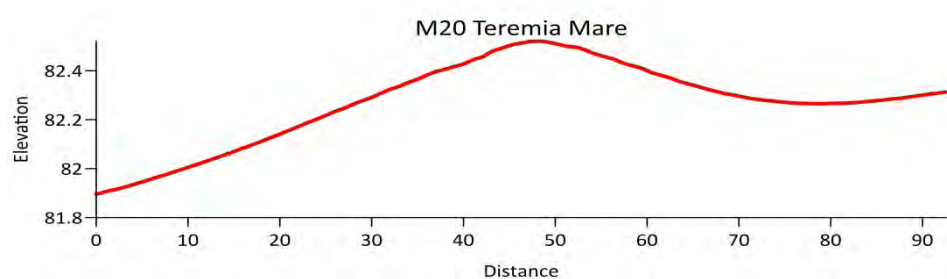

Modelul digital al terenului

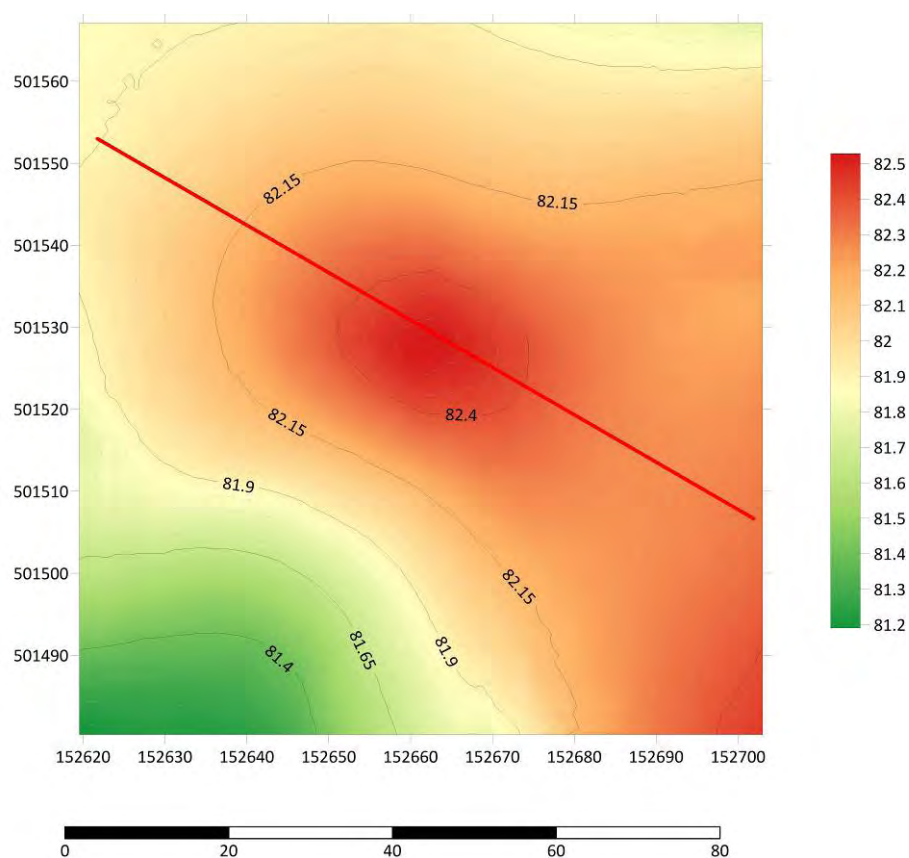

Vedere dinspre SE, 13.05.2020

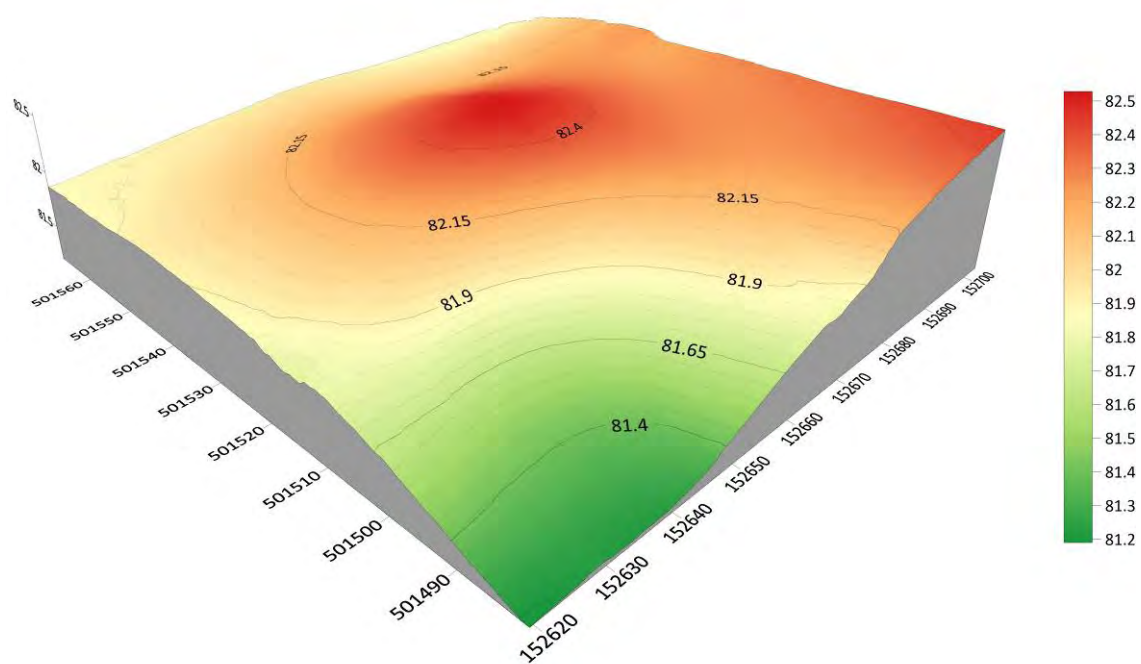
Indicativ	M20 Teremia Mare
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.518184, 45.925551
U.A.T.	Teremia Mare
Localitate	Teremia Mare
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată. Traversată de un drum agricol de pământ pe direcția est-vest
Dimensiuni	Diametru – 40 m; Înălțime – 0,3 m
Situri asociate	-
Data verificare	13.05.2020, 03.03.2023

Profilul altimetric

Planul topografic

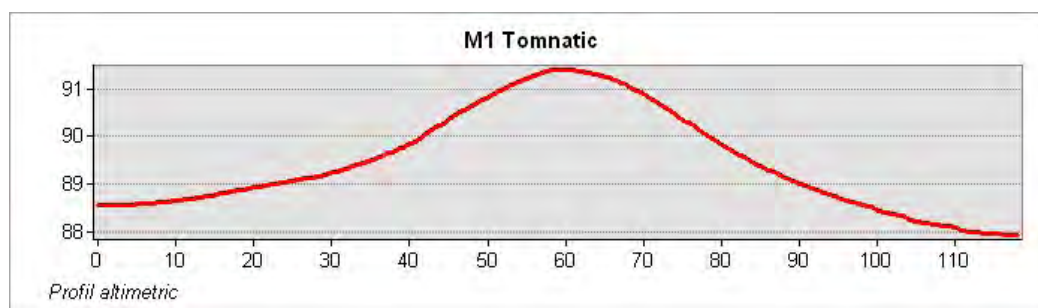

Modelul digital al terenului

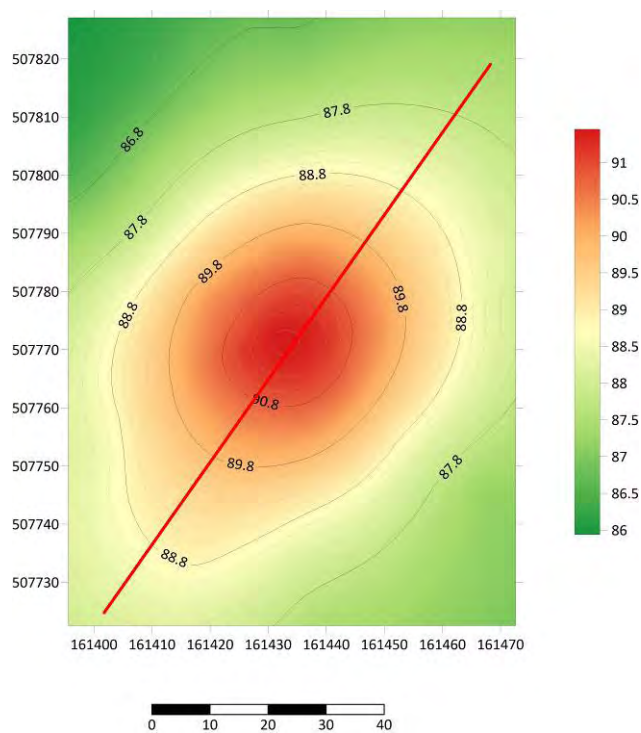

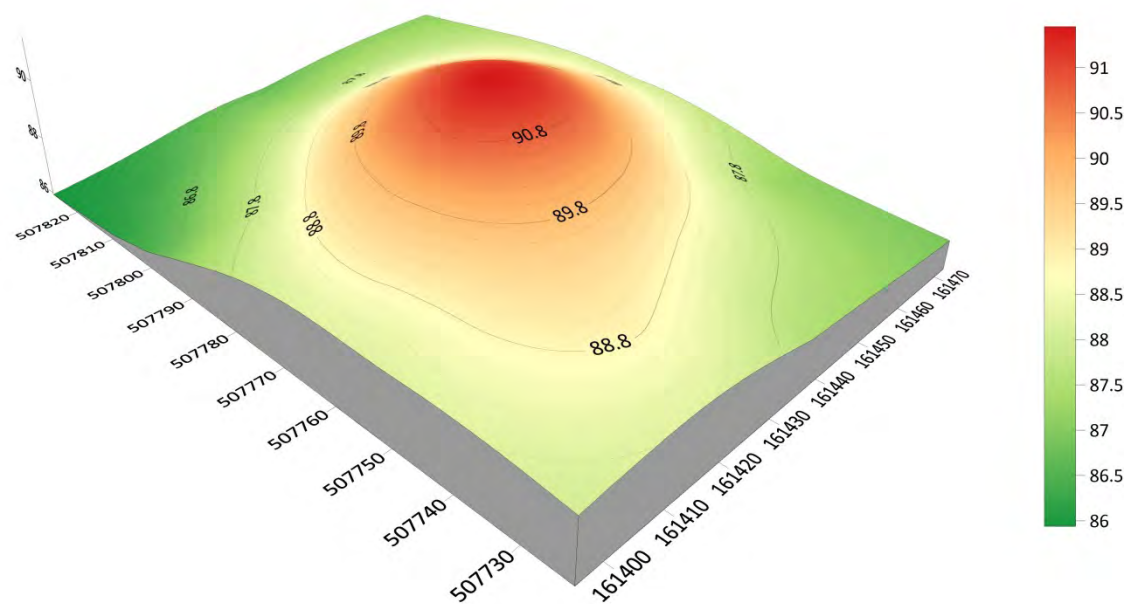
Vedere dinspre NE, 03.03.2023

Indicativ	M1 Tomnatic
Toponim	<i>Kisch Hügel, Kis Hügel, Movila Mică, La Movilă</i>
Denumire RAN	Situl arheologic de la Tomnatic – <i>Klein Hügel</i>
Cod RAN	157567.03
Coordonate punct central	20.626636, 45.98597
U.A.T.	Tomnatic
Localitate	Tomnatic
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Puternic aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 78 m; Înălțime – 2,6 m
Situri asociate	Pe suprafața ei apar sporadic oase. La cca 200 m NE a fost identificată „Așezarea medievală de la Tomnatic – <i>La Movilă</i> ”, cod RAN 157567.08.
Data verificare	03.04.2019, 05.05.2020

Profilul altimetric

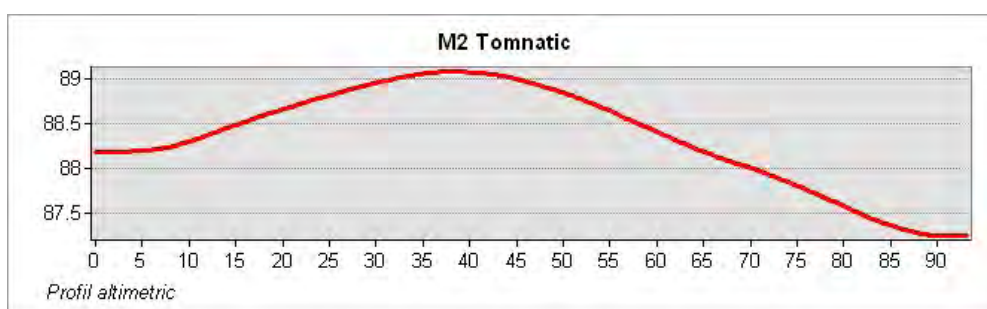

Modelul digital al terenului

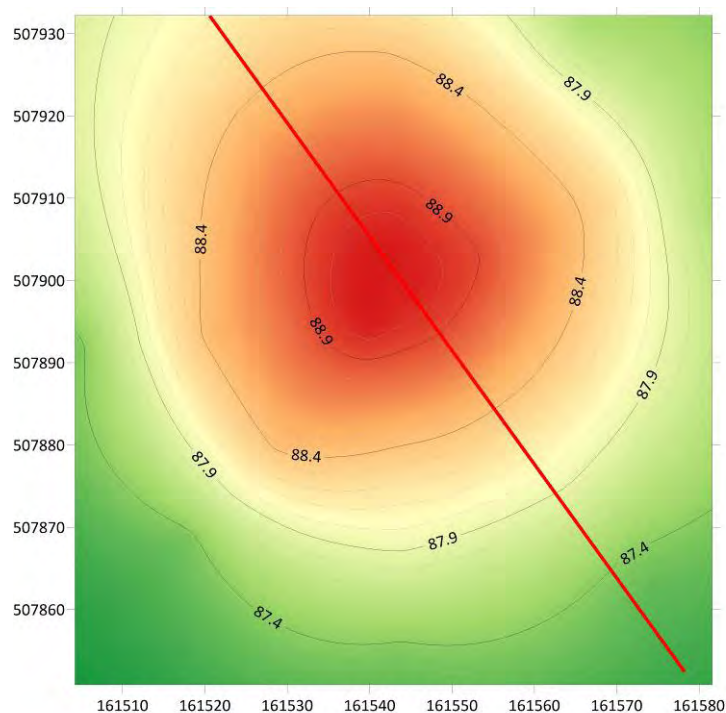

Vedere dinspre E, 03.04.2019

Indicativ	M2 Tomnatic
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.62797, 45.987187
U.A.T.	Tomnatic
Localitate	Tomnatic
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Extrem de aplatizată; afectată de o bioperturbare. Corpul movilei este constituit din nisip.
Dimensiuni	Diametru – 48 m; Înălțime – 0,7 m
Situri asociate	La cca 90 m est a fost identificată „Așezarea medievală de la Tomnatic – <i>La Movilă</i> ”, cod RAN 157567.08.
Data verificare	03.04.2019, 05.05.2020

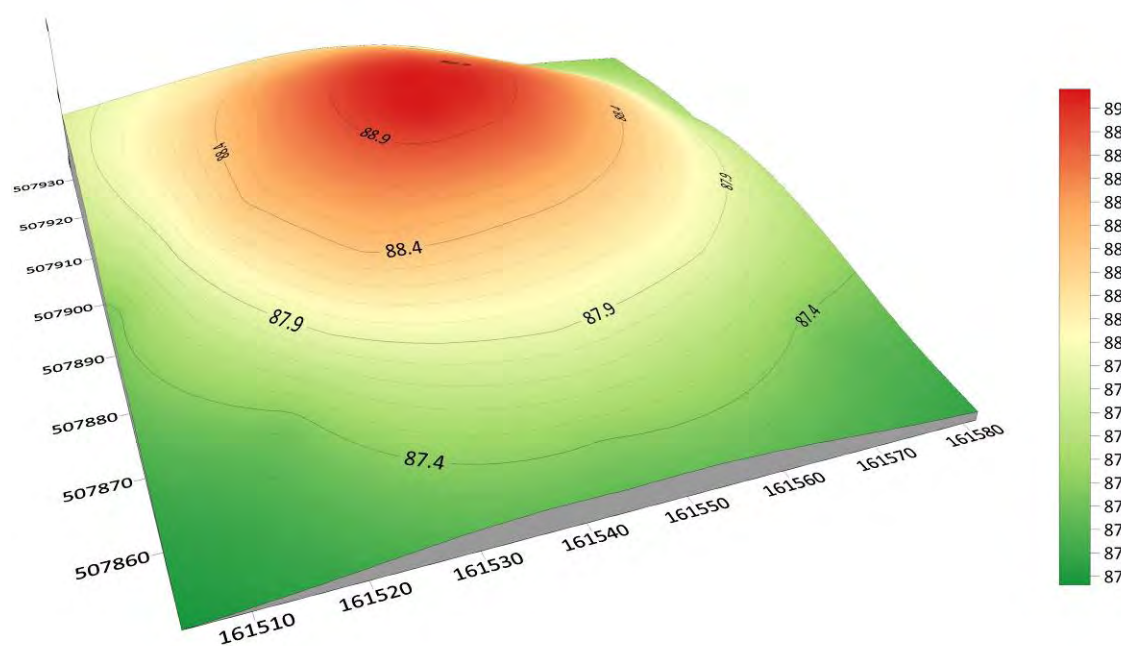

Profilul altimetric

0 10 20 30 40

Planul topografic

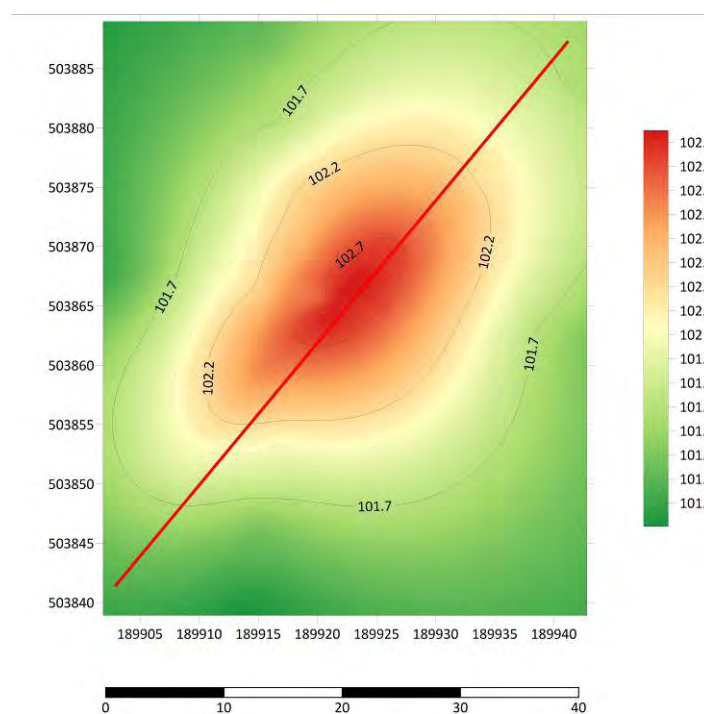
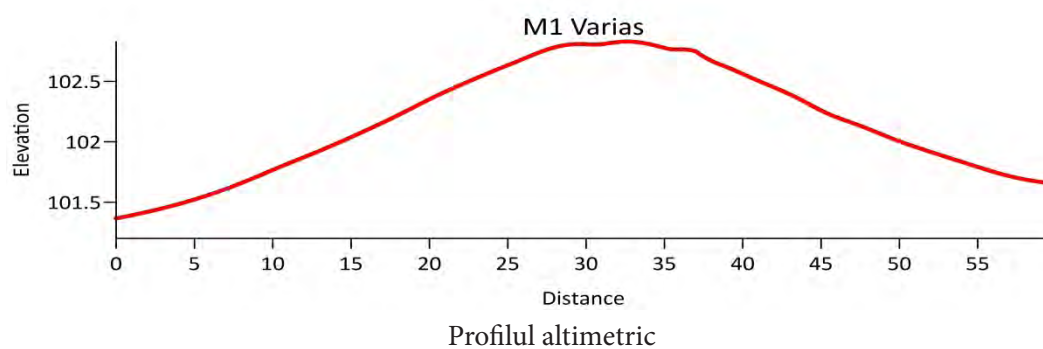

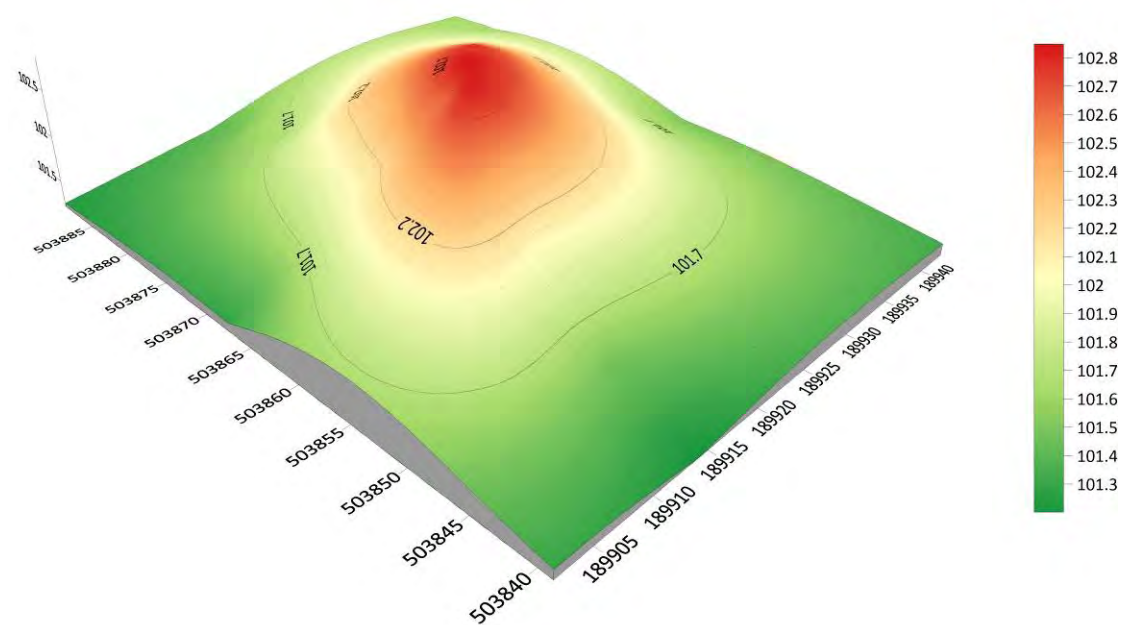
Modelul digital al terenului

Vedere dinspre SE, 03.04.2019

Indicativ	M1 Variaș
Toponim	<i>La Hotar, Ketfelska Humka</i>
Denumire RAN	Movila de epocă necunoscută de la Variaș – <i>Ketfelska Humka</i>
Cod RAN	159222.03
Coordonate punct central	20.996199, 45.964344
U.A.T.	Variaș, Satchinez
Localitate	Variaș, Satchinez
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ In- tervenții antropice/ Bioperturbări	Foarte aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 44 m; Înălțime – 1 m
Situri asociate	Pe movilă au fost descoperite fragmente de oase umane. La cca 60 m vest de movilă se află o fortificație liniară din pământ cu denumirea de „ <i>Römer Schanze</i> ”, pe cea de-a doua ridicare topografică habsburgică.
Data verificare	10.11.2018, 20.03.2020.

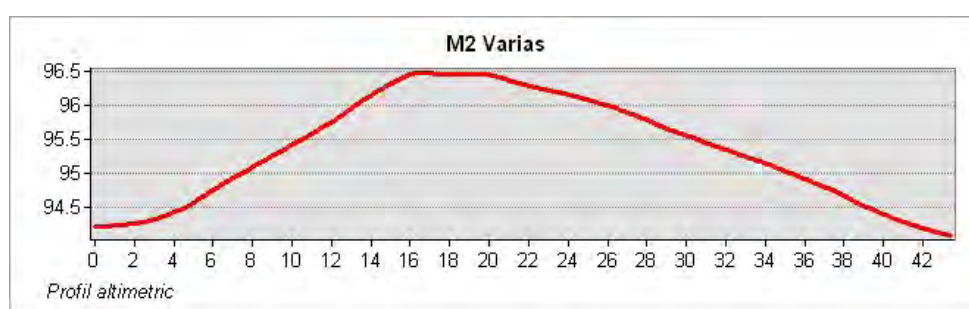

Modelul digital al terenului

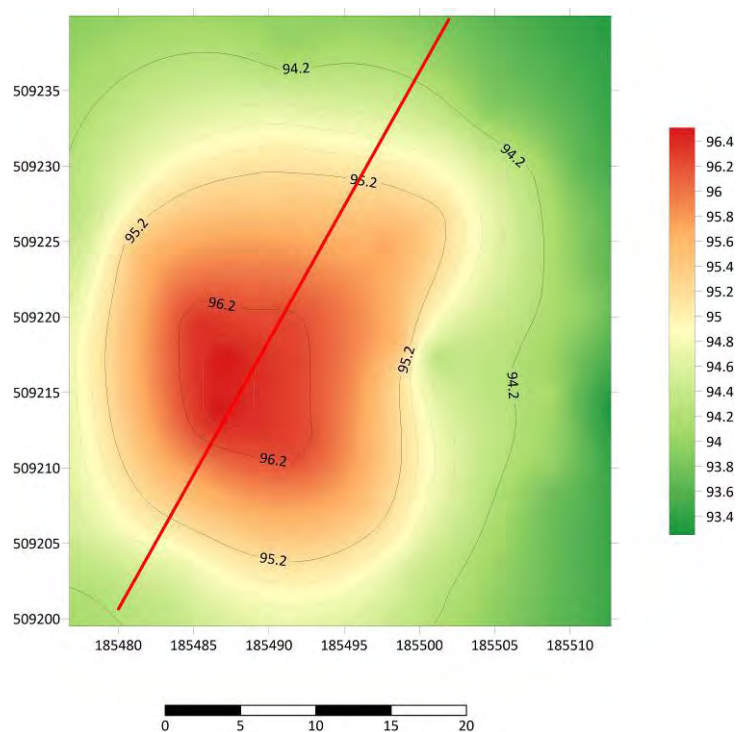

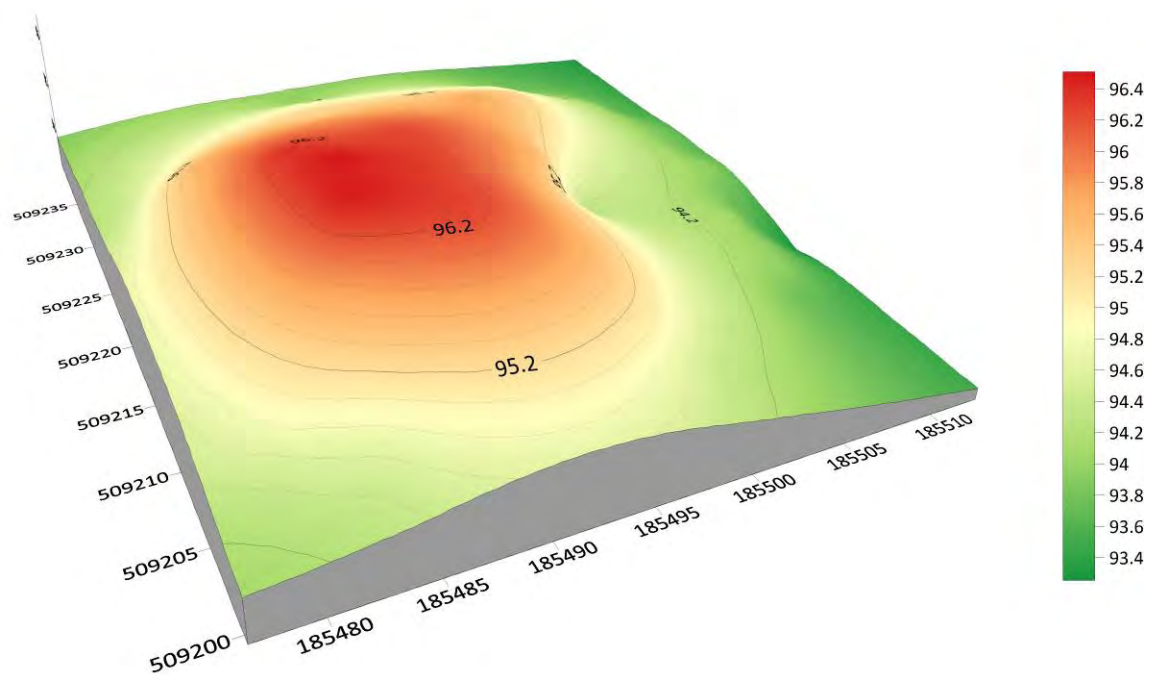
Vedere dinspre S, 10.11.2018

Indicativ	M2 Variaș
Toponim	<i>Movila Pusta</i>
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.935708, 46.010395
U.A.T.	Variaș
Localitate	Variaș
Destinație teren	Scoasă din circuitul agricol; cazemată militară
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Puternic aplatizată; grav afectată de construirea unei cazemate militare
Dimensiuni	Diametru – 34 m; Înălțime – 1,7 m
Situri asociate	La cca 78 m SE de movilă au fost identificate puține fragmente ceramice – <i>Obiectiv 2 Variaș</i> .
Data verificare	10.11.2018

Profilul altimetric

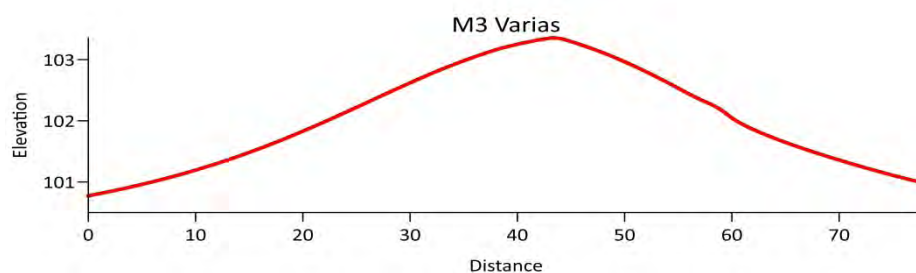

Modelul digital al terenului

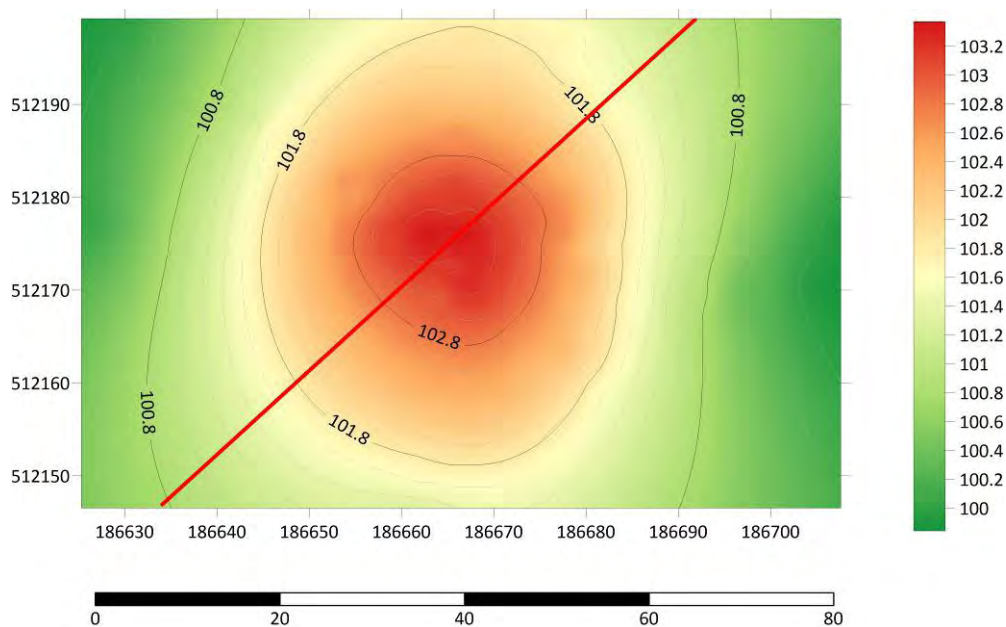

Vedere dinspre E, 10.11.2018

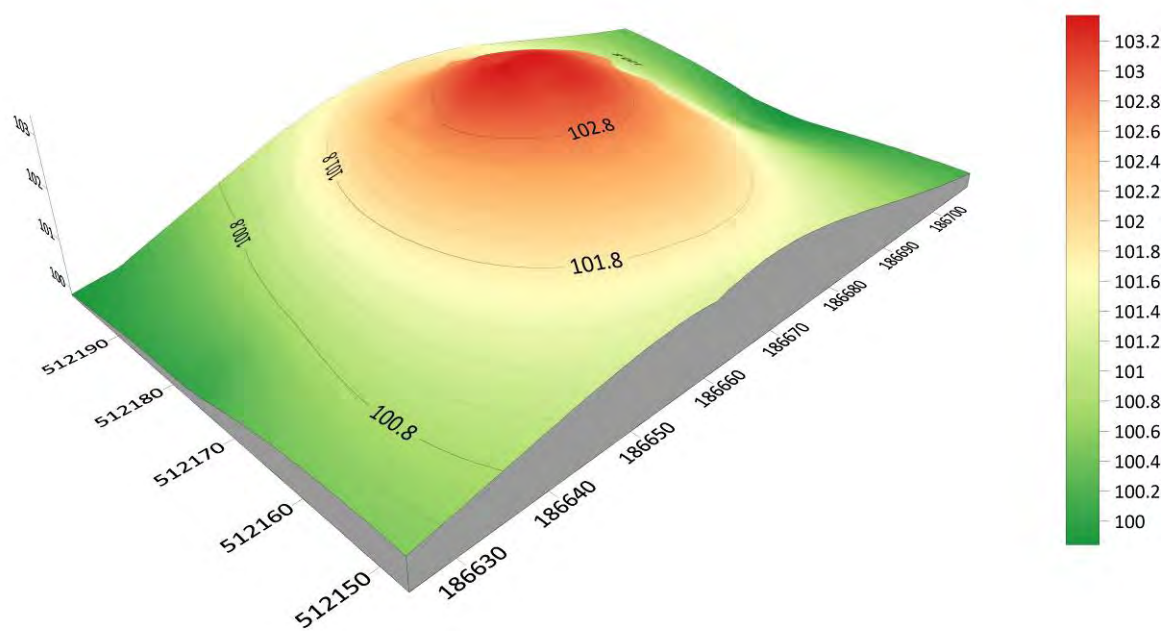
Indicativ	M3 Varias
Toponim	<i>Nagy Halom, Movila Cirici, Variașca humca, Ciriceva Humca</i>
Denumire RAN	Movila de epocă necunoscută de la Variaș – <i>Variașca Humca</i>
Cod RAN	159222.01
Coordonate punct central	20.948829, 46.037495
U.A.T.	Variaș, Secusigiu (jud. Arad)
Localitate	Variaș, Satu Mare (jud. Arad)
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Puternic aplatizată. În partea de nord, movila este suprapusă parțial de un drum agricol de pământ.
Dimensiuni	Diametru – 43 m; Înălțime – 1,4 m
Situri asociate	Sporadice fragmente ceramice medievale pe movilă. La cca 40 m NV de M3 a fost identificat „Situl arheologic de la Satu Mare -Obiectiv 1”, cod RAN 11977.06, cu materiale preistorice și medievale. La cca 90 m NE de movilă se află un alt punct arheologic – <i>Obiectiv Satu Mare 2</i> , cu fragmente ceramice preistorice.
Data verificare	10.11.2018, 20.03.2020.

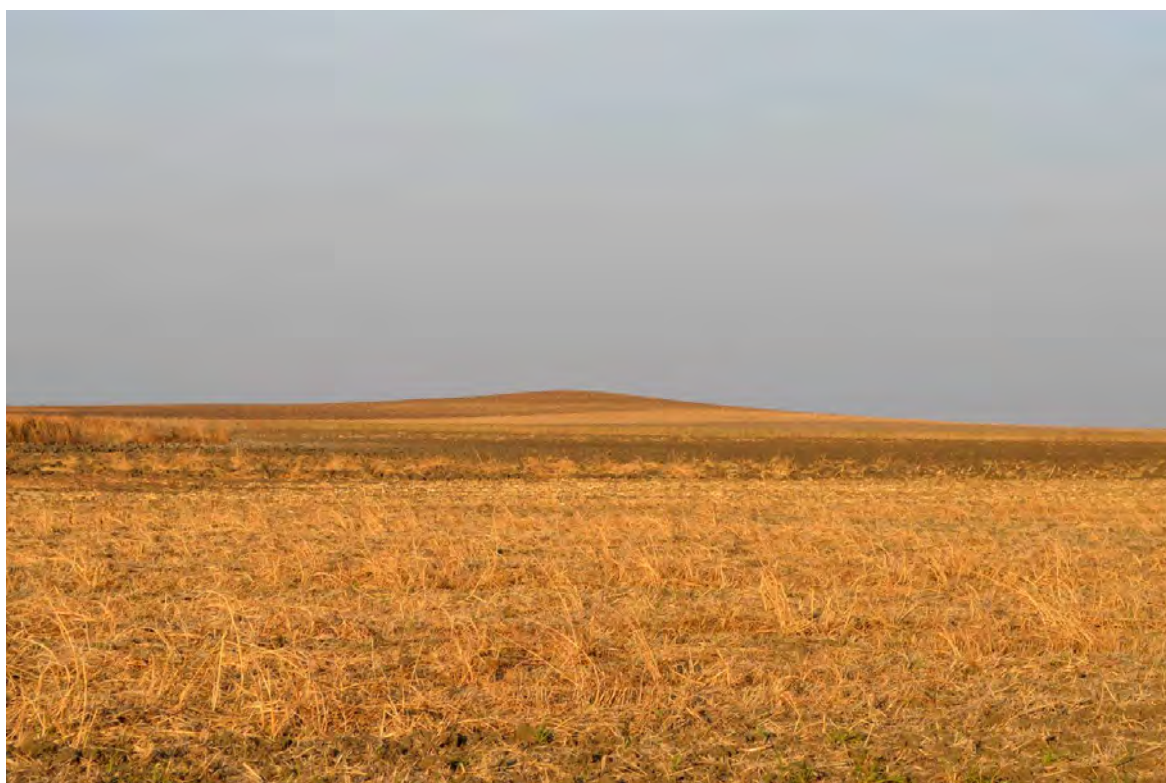
Profilul altimetric

Planul topografic

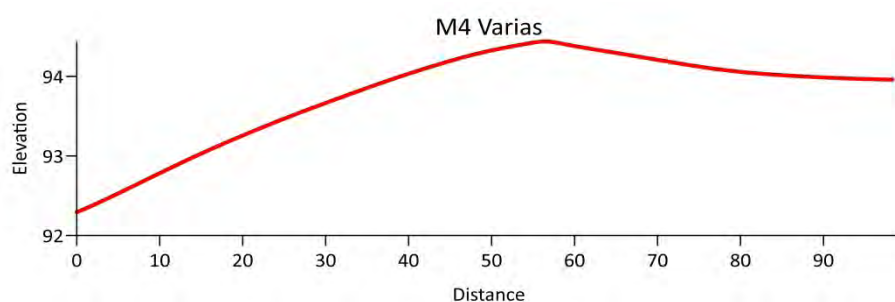

Modelul digital al terenului

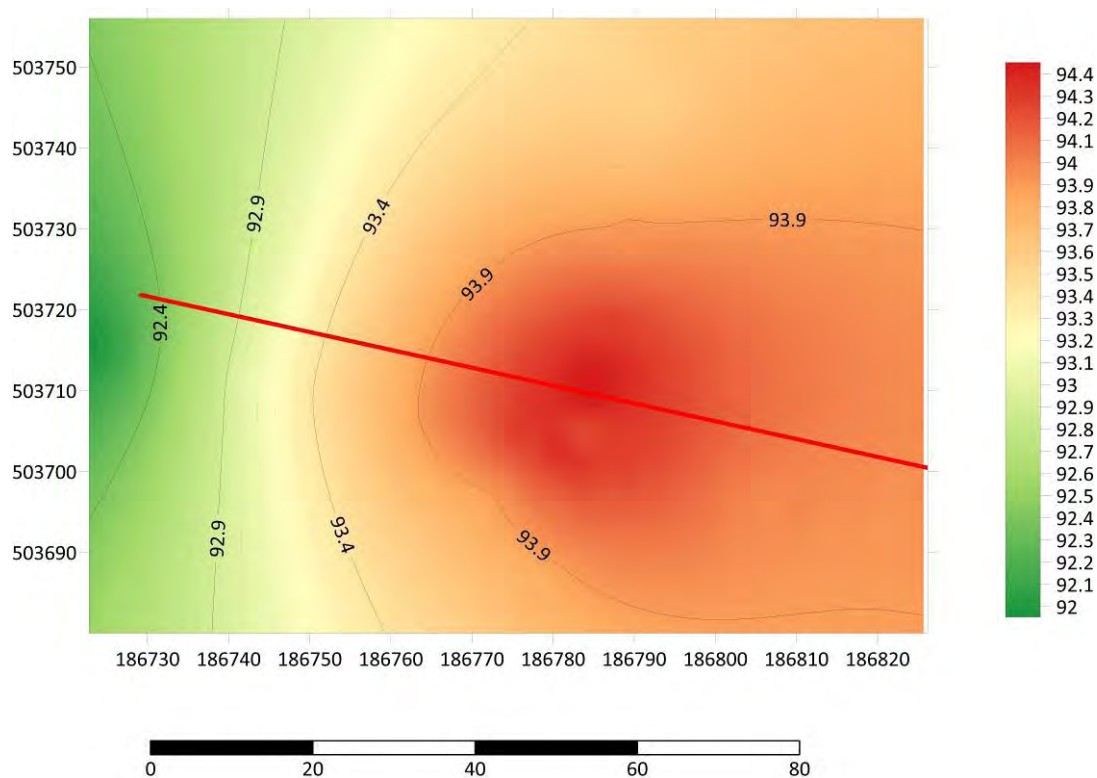

Vedere dinspre S, 10.11.2018

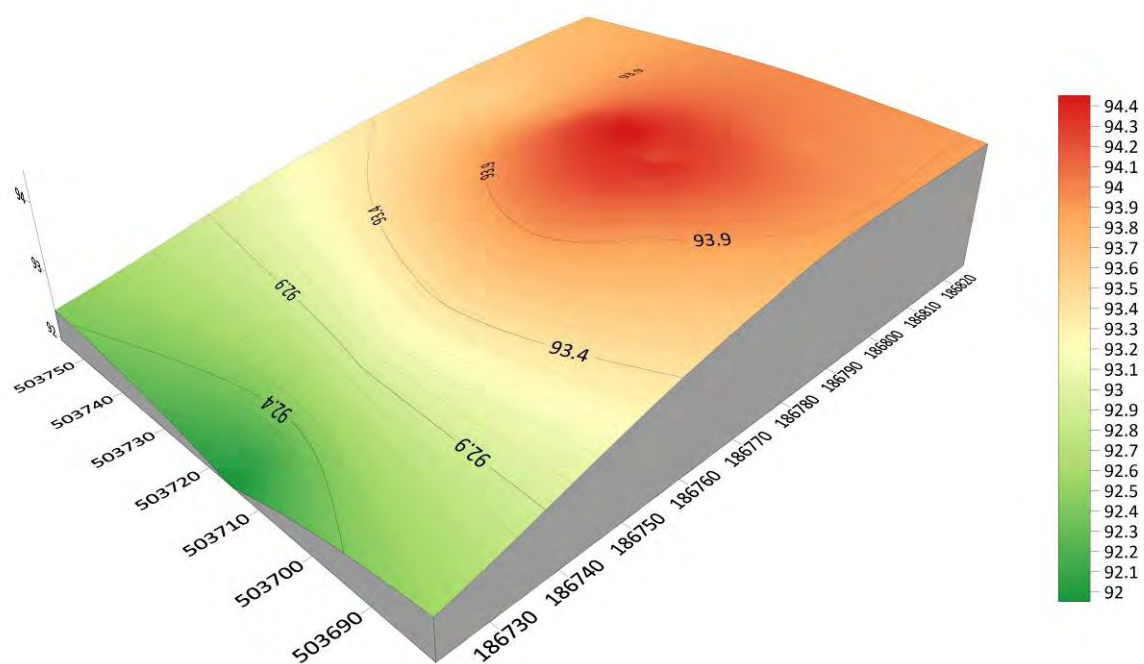
Indicativ	M4 Variaș
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.955899, 45.96147
U.A.T.	Variaș
Localitate	Variaș
Destinație teren	În circuit agricol
CF, Nr. cadastral	
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată. Afectată de construirea unui stâlp de curent electric din beton în zona centrală a movilei. Pe suprafața ei apar sporadic fragmente ceramice.
Dimensiuni	Diametru – 36 m; Înălțime – 0,5 m
Situri asociate	La cca 400 m est de movilă a fost identificat un sit arheologic cu materiale ceramice specifice sec. III–IV A.D.
Data verificare	01.03.2020, 05.03.2020.

Profilul altimetric

Planul altimetric

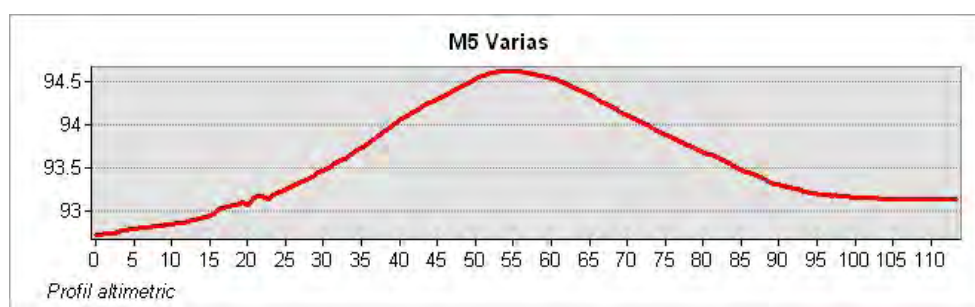

Modelul digital al terenului

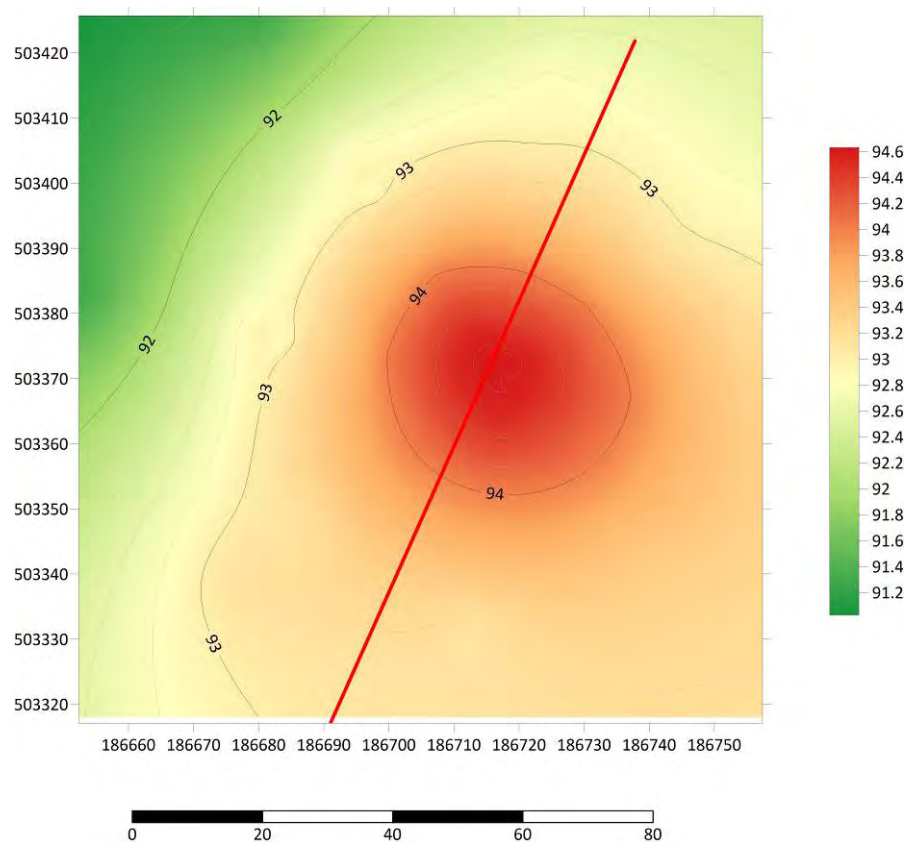

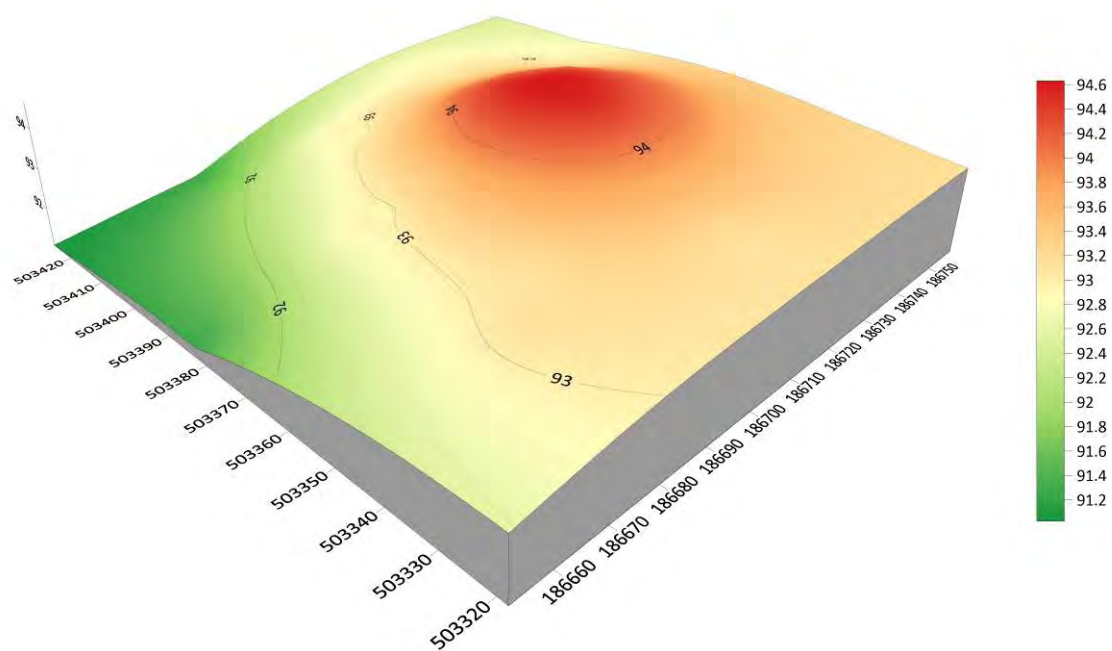
Vedere dinspre SV, 05.03.2020

Indicativ	M5 Variaș
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.955281, 45.958456
U.A.T.	Variaș
Localitate	Variaș
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată. Ușor afectată de un drum agricol. Pe suprafața ei apar sporadic fragmente ceramice.
Dimensiuni	Diametru – 60 m; Înălțime – 1,2 m
Situri asociate	-
Data verificare	01.03.2020, 05.03.2020.

Profilul altimetric

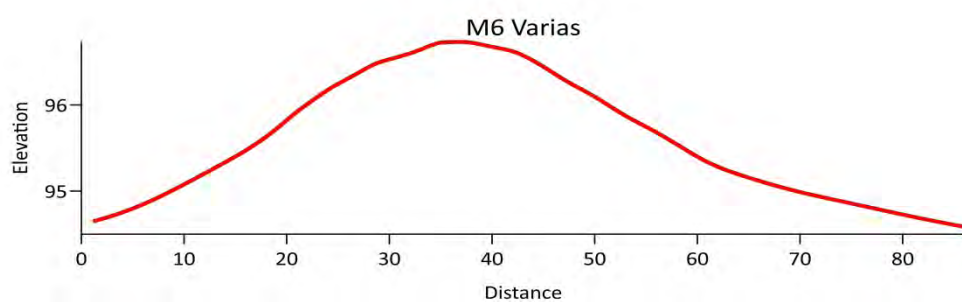

Modelul digital al terenului

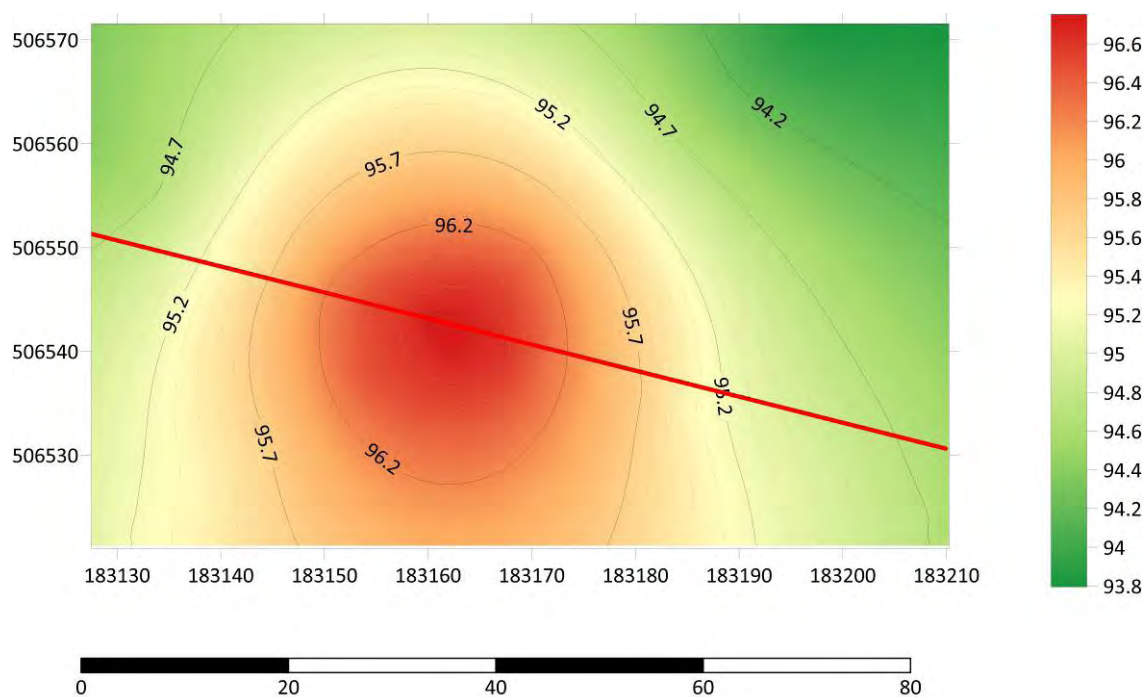

Vedere dinspre V, 05.03.2020

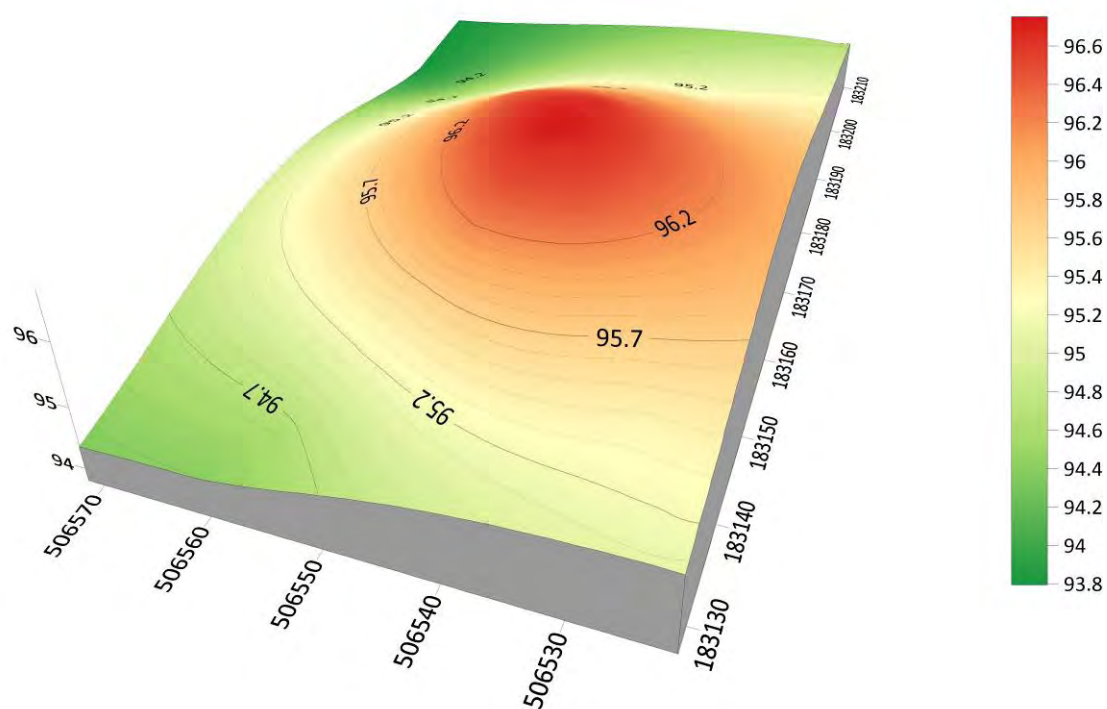
Indicativ	M6 Variaș
Toponim	-
Denumire RAN	Movila de epocă necunoscută de la Variaș
Cod RAN	159222.09
Coordonate punct central	20.907382, 45.985301
U.A.T.	Variaș
Localitate	Variaș
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Puternic aplatizată. Pe suprafața ei apar sporadic fragmente ceramice. Este deranjată în zona centrală de o bioperturbare.
Dimensiuni	Diametru – 46 m; Înălțime – 1,4 m
Situri asociate	-
Data verificare	14.03.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

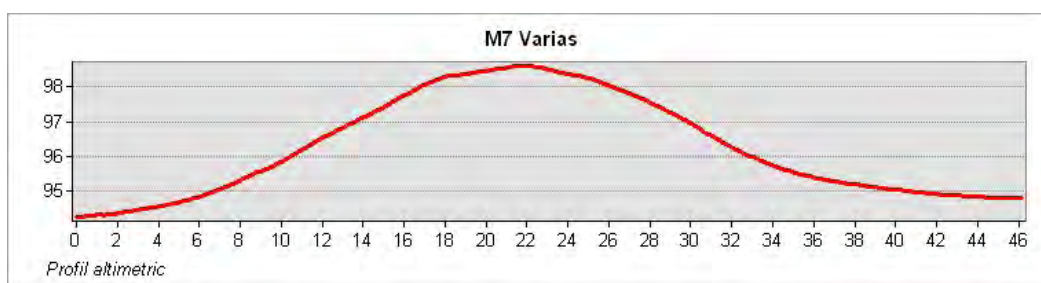

Modelul digital al terenului

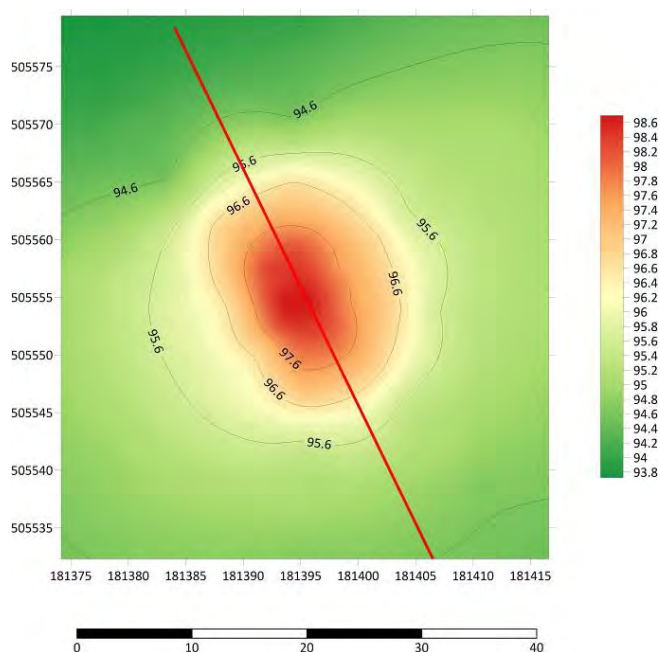

Vedere dinspre NE, 14.03.2020

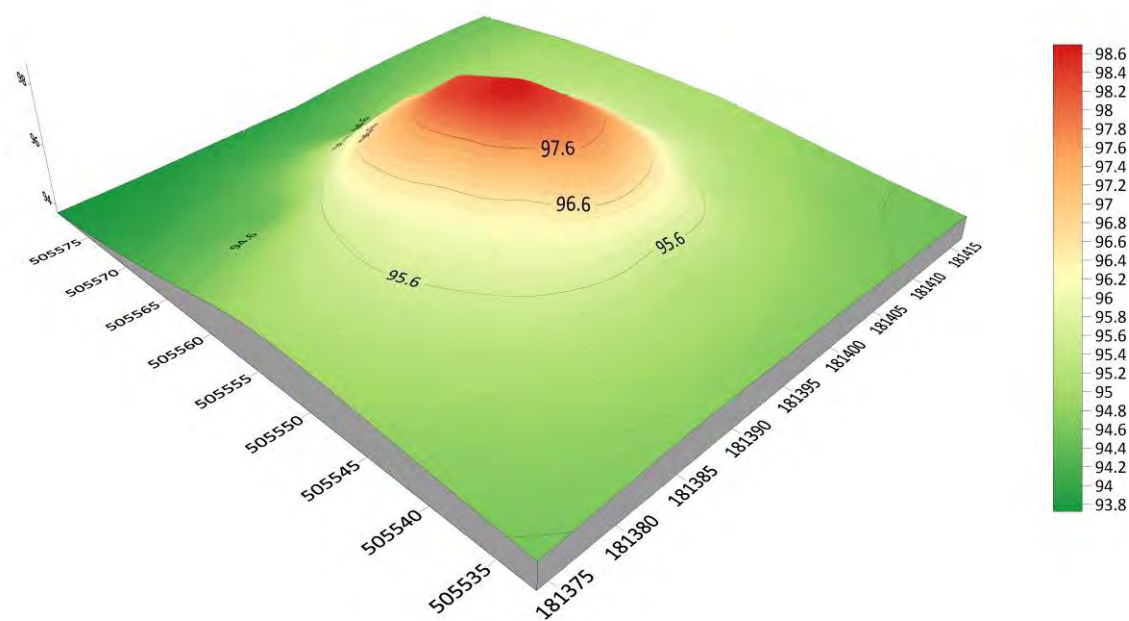
Indicativ	M7 Variaș
Toponim	<i>Hunka Popi, Hunka Mare</i>
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.885281, 45.975633
U.A.T.	Variaș, Pesac
Localitate	Variaș, Pesac
Destinație teren	Cea mai mare parte a movilei este scoasă din circuitul agricol (pârloagă). Se află pe hotarul cadastral dintre Variaș și Pesac.
Stare de conservare/ Intervenții antropice/ Bioperturbări	Aplatizată. În jumătatea sudică a fost grav afectată de un drum agricol de pământ, pe direcția NV-SE. În centrul movilei se află trei baze din beton ale unei borne topografice. Între acestea sunt amplasate o altă bornă din material calcaros și un stâlp subțire din beton. Pe partea de nord a movilei sunt vizibile urmele unor excavații masive făcute la o dată necunoscută.
Dimensiuni	Diametru – 36 m; Înălțime – 3,4 m
Situri asociate	-
Data verificare	14.03.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

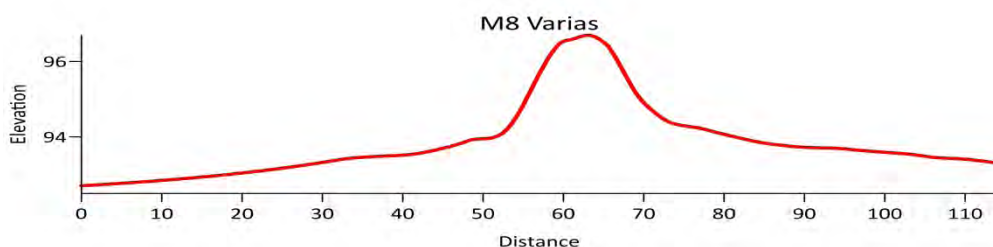

Modelul digital al terenului

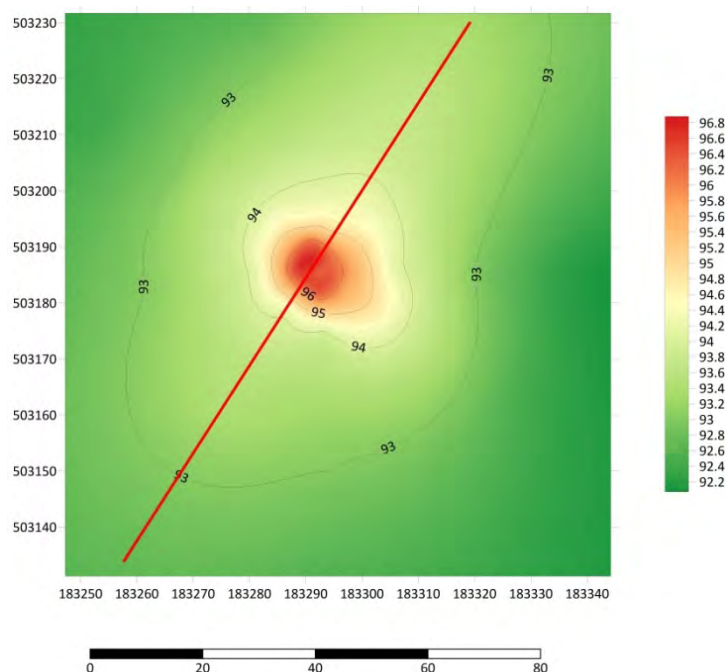

Vedere dinspre NE, 14.03.2020

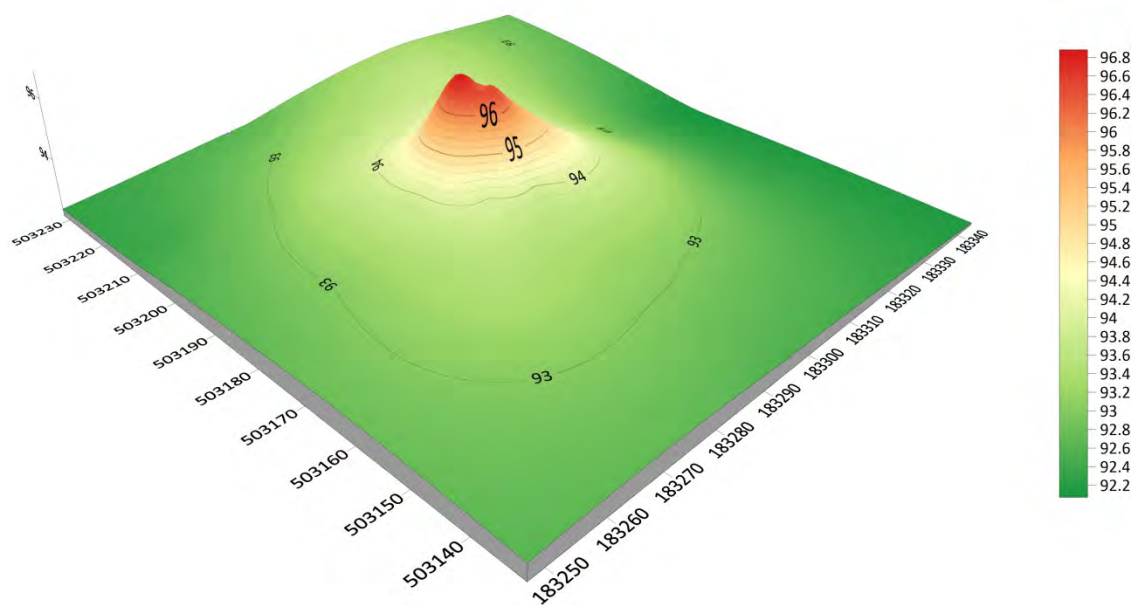
Indicativ	M8 Variaș
Toponim	-
Denumire RAN	Movila de epocă necunoscută de la Variaș
Cod RAN	159222.08
Coordonate punct central	20.911288, 45.955254
U.A.T.	Variaș, Șandra
Localitate	Variaș, Șandra
Destinație teren	Jumătatea nordică este parțial în circuitul agricol Cea mai mare parte a movilei este scoasă din circuitul agricol (pârloagă). Se află pe hotarul cadastral dintre Variaș și satul Șandra.
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Erectă. Jumătatea sudică a movilei a fost afectată de un drum agricol de pământ care o traversează pe direcția NV-SE. În partea centrală este amplasată o bornă din piatră. Zona centrală pare reînălțată antropic.
Dimensiuni	Diametru – 40 m; Înălțime – 3 m
Situri asociate	La cca 100 m nord-est de movilă a fost identificată „Așezarea de epoca bronzului de la Variaș – <i>Obiectiv 4</i> ”, cod RAN 159222.12.
Data verificare	14.03.2020, 04.03.2023

Profilul altimetric

Planul topografic

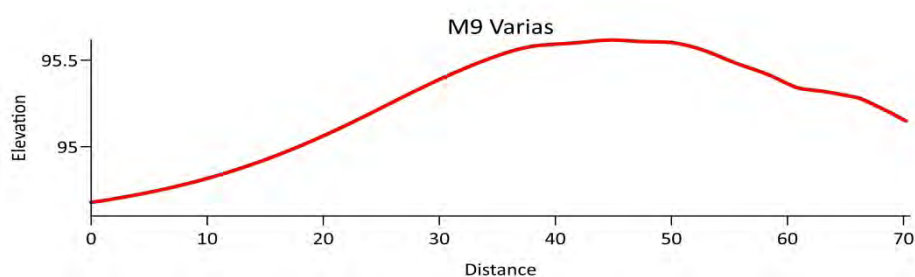

Modelul digital al terenului

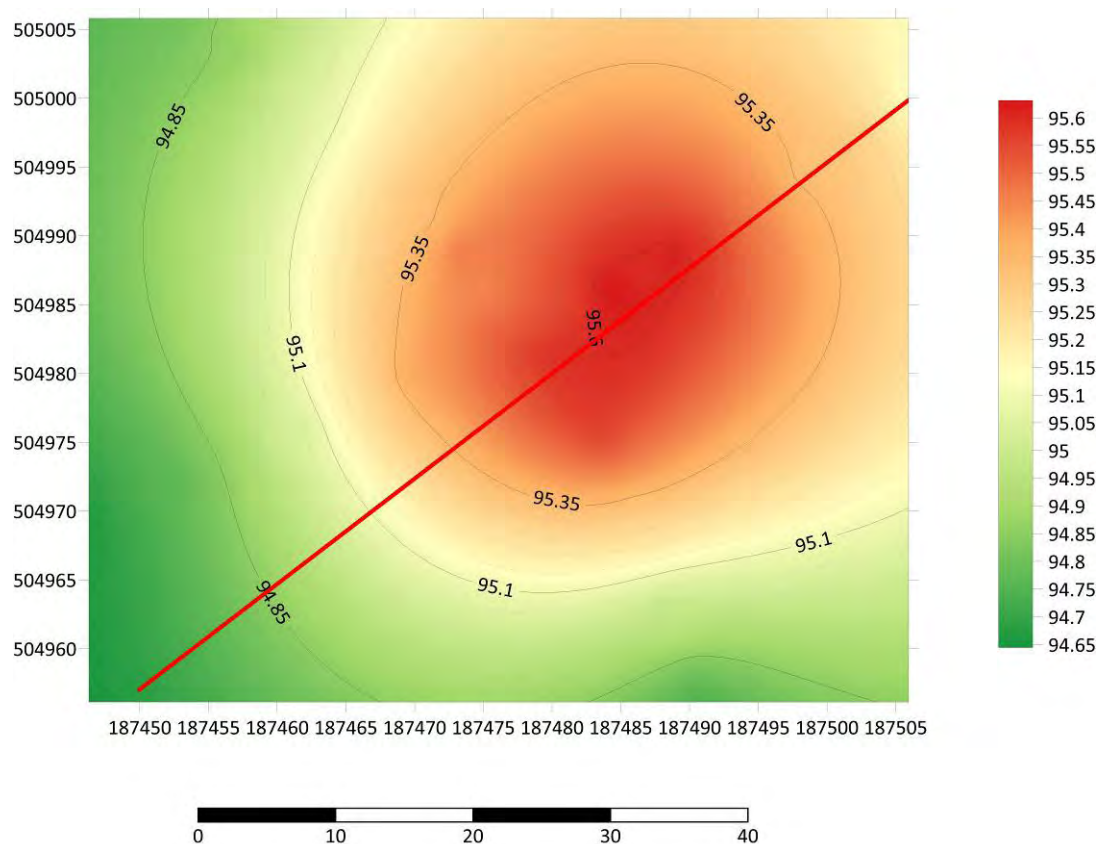

Vedere dinspre SE, 14.03.2020

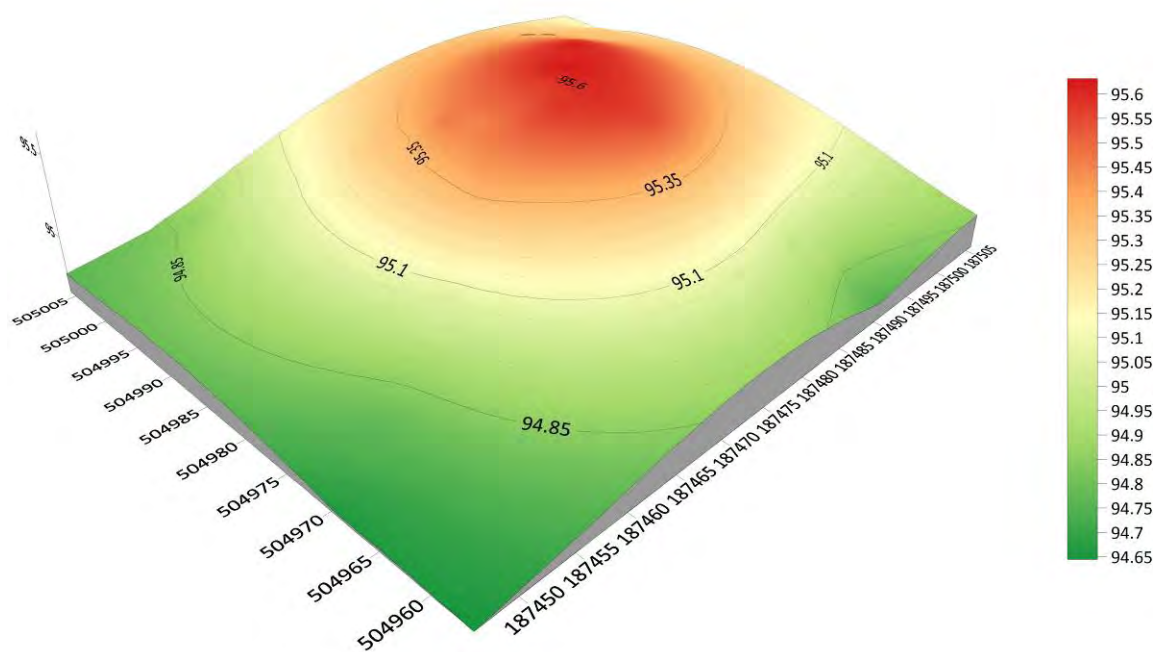
Indicativ	M9 Variaș
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.964027, 45.973285
U.A.T.	Variaș
Localitate	Variaș
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 47 m; Înălțime – 0,4 m
Situri asociate	-
Data verificare	20.03.2020

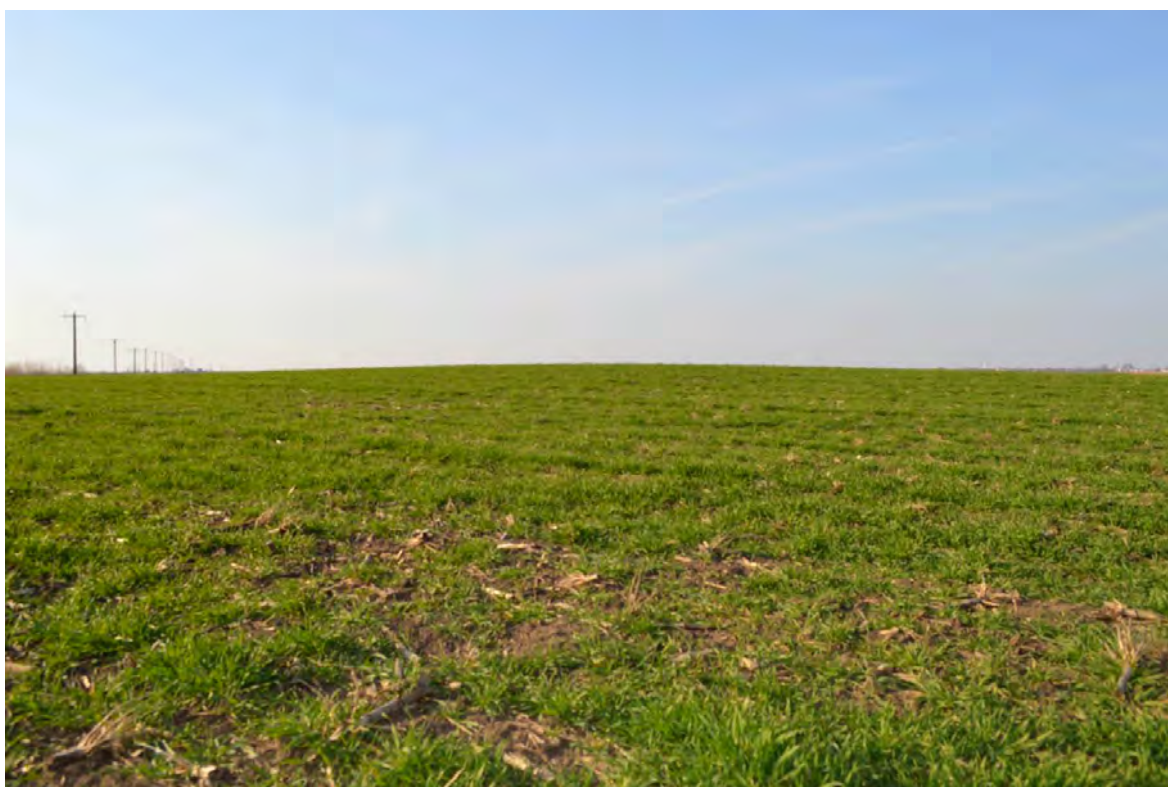
Profilul altimetric

Planul topografic

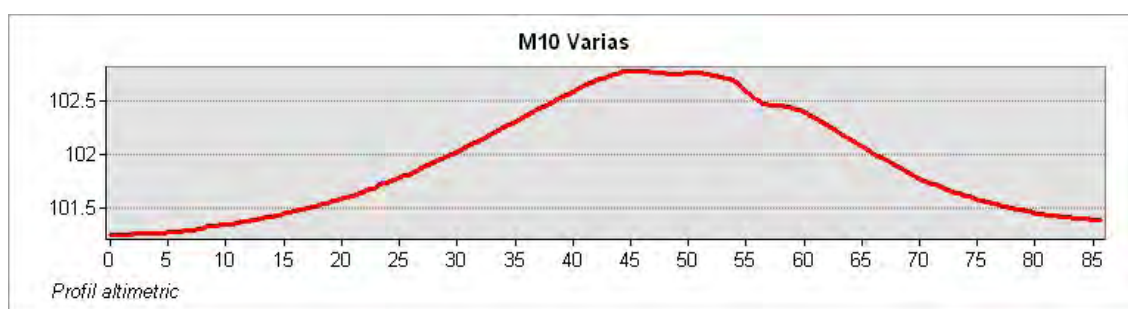

Modelul digital al terenului

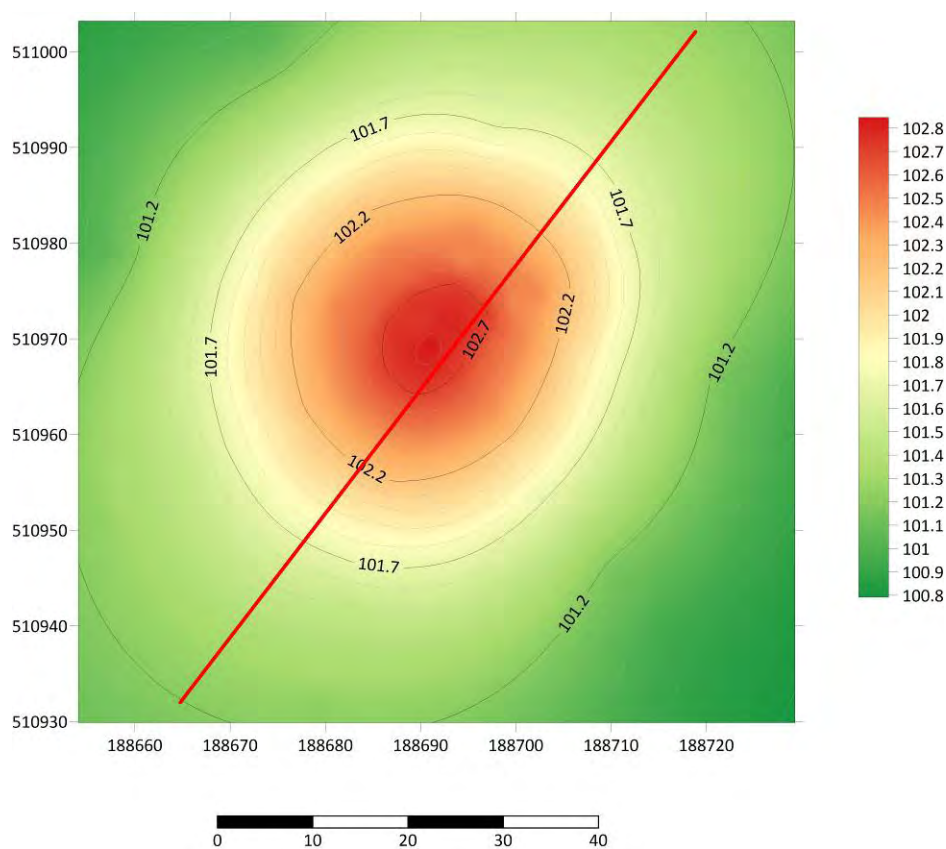

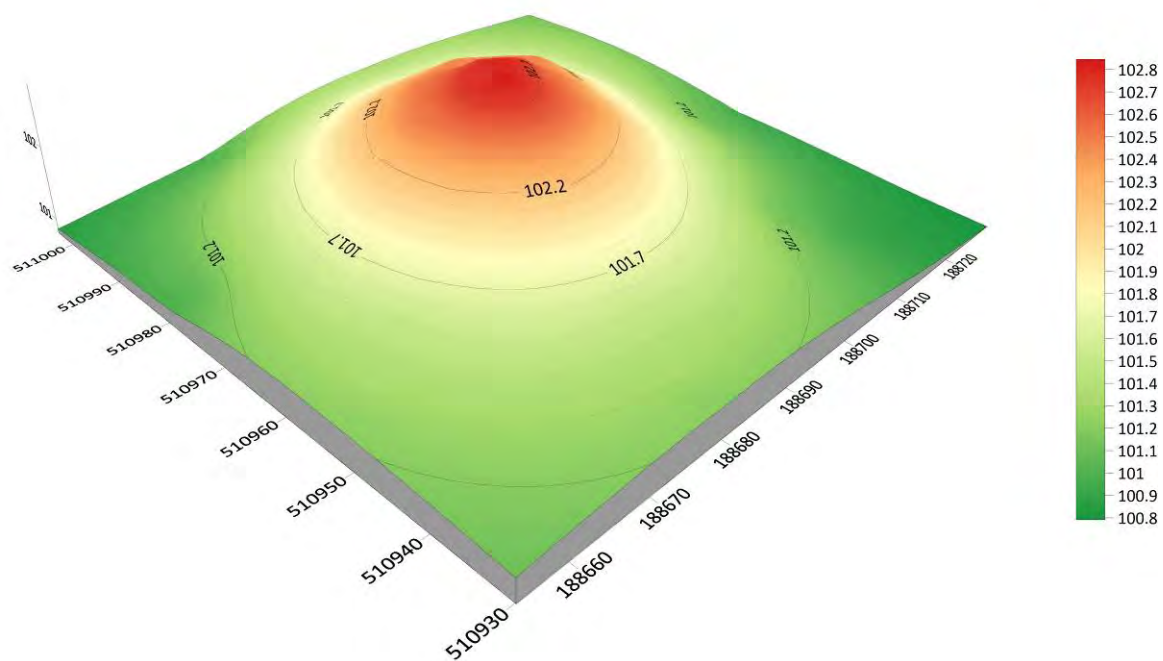
Vedere dinspre SV, 20.03.2020

Indicativ	M10 Variaș
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.975752, 46.027603
U.A.T.	Variaș
Localitate	Variaș
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Foarte aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 60 m; Înălțime – 1,3 m
Situri asociate	Pe movilă apar sporadice fragmente ceramice sarmatice, medievale, moderne.
Data verificare	20.03.2020

Profilul altimetric

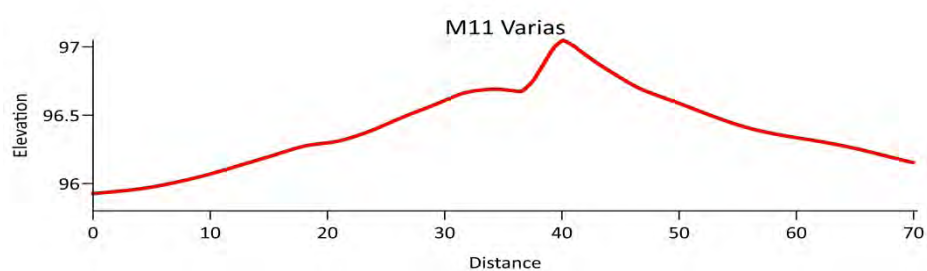

Modelul digital al terenului

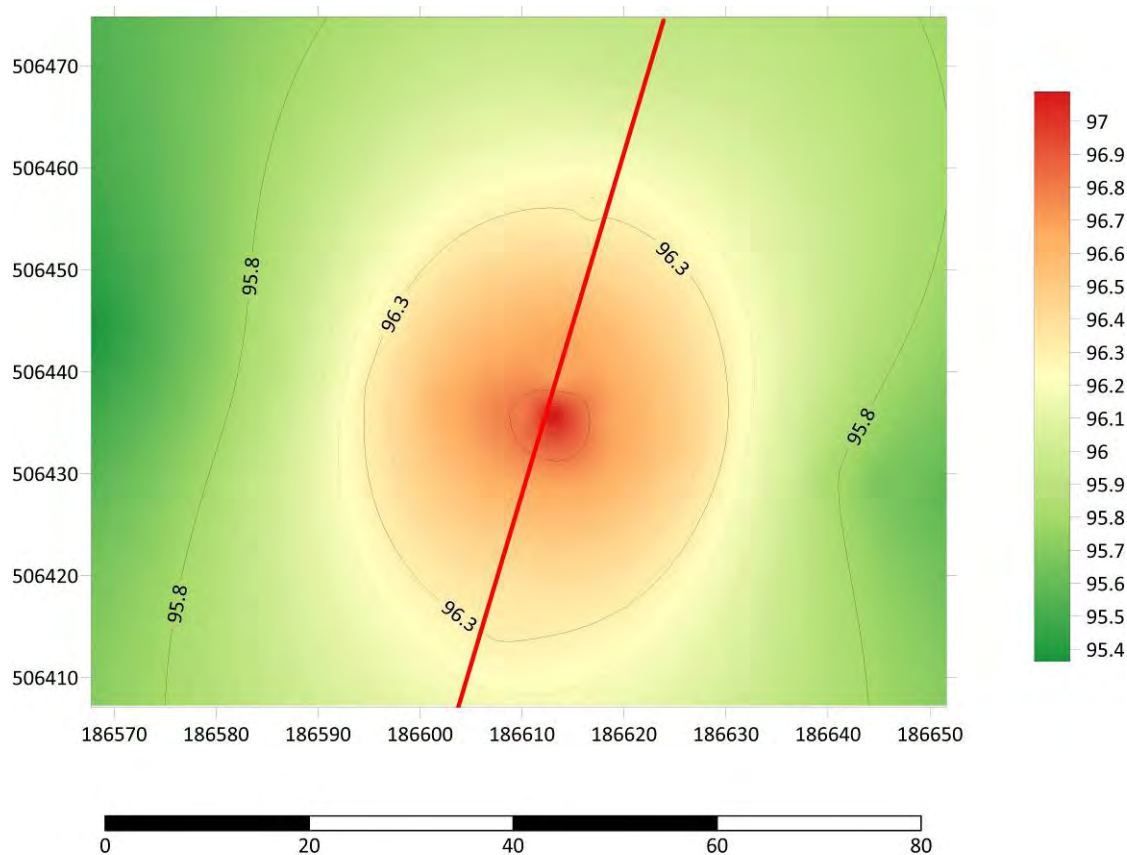

Vedere dinspre S, 20.03.2020

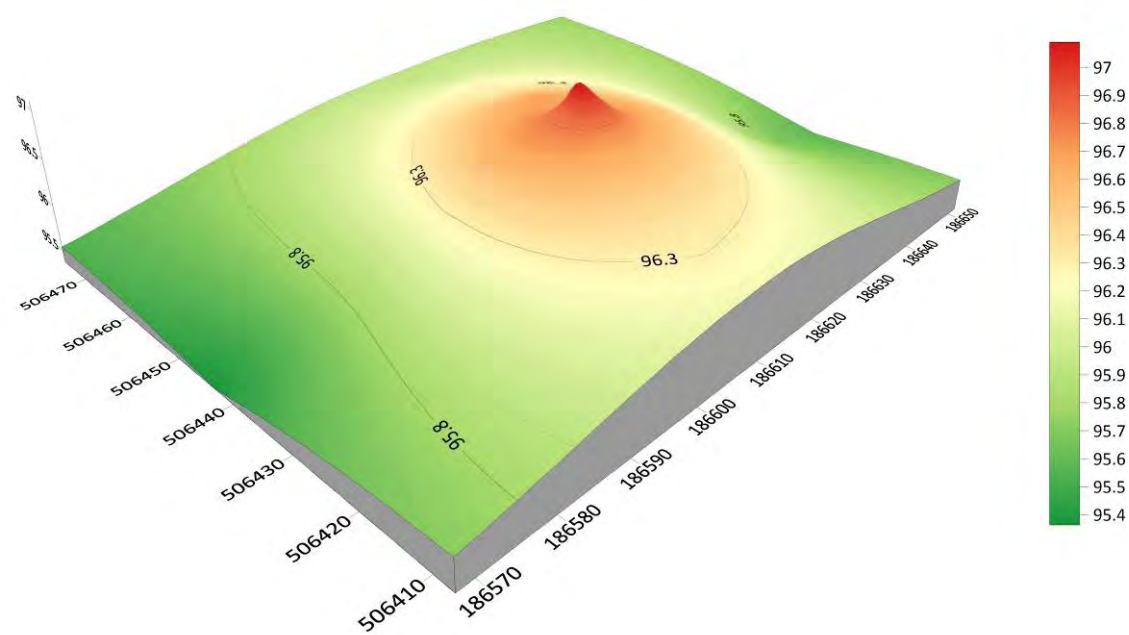
Indicativ	M11 Variaș
Toponim	<i>La Odaie</i>
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	20.951925, 45.985946
U.A.T.	Variaș
Localitate	Variaș
Destinație teren	În circuitul agricol, cu excepția zonei centrale a movilei
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Extrem de aplatizată. Centrul movilei a fost afectat de un stâlp de beton dezafectat, de o bornă din piatră și de o bioperturbare.
Dimensiuni	Diametru – 55 m; Înălțime – 0,6 m
Situri asociate	Fragmente ceramice medievale apar sporadic pe suprafața movilei.
Data verificare	20.03.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

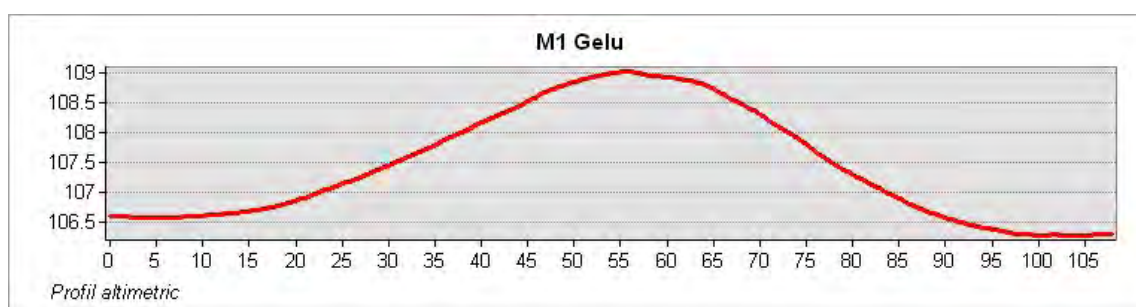

Modelul digital al terenului

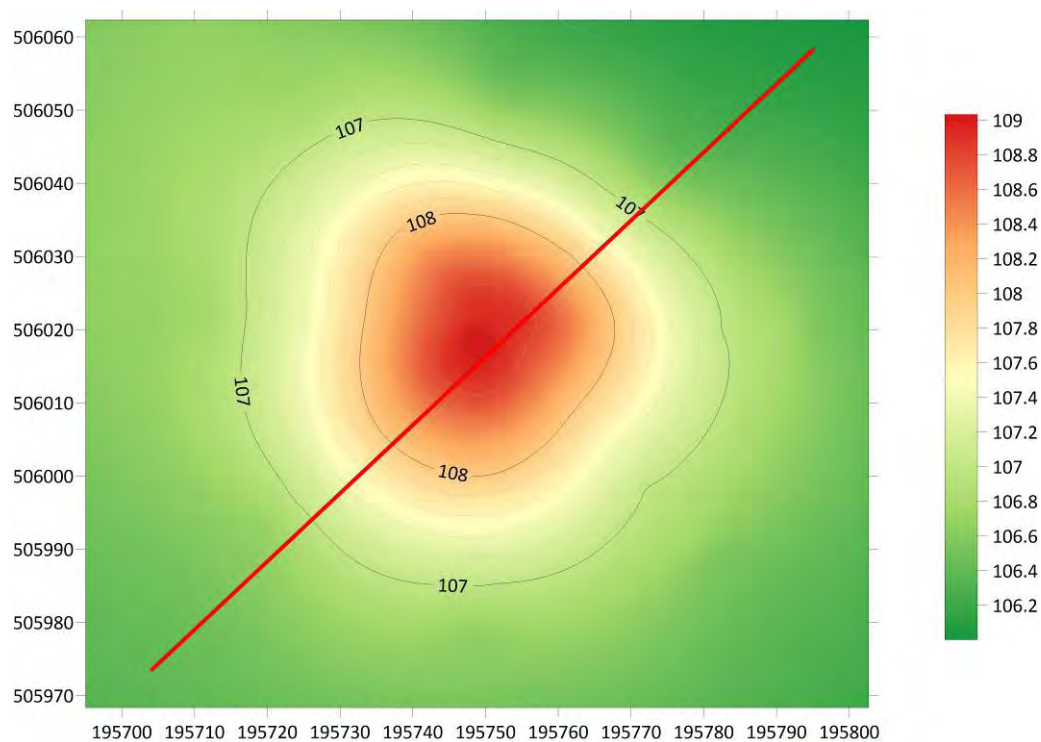

Vedere dinspre S, 20.03.2020

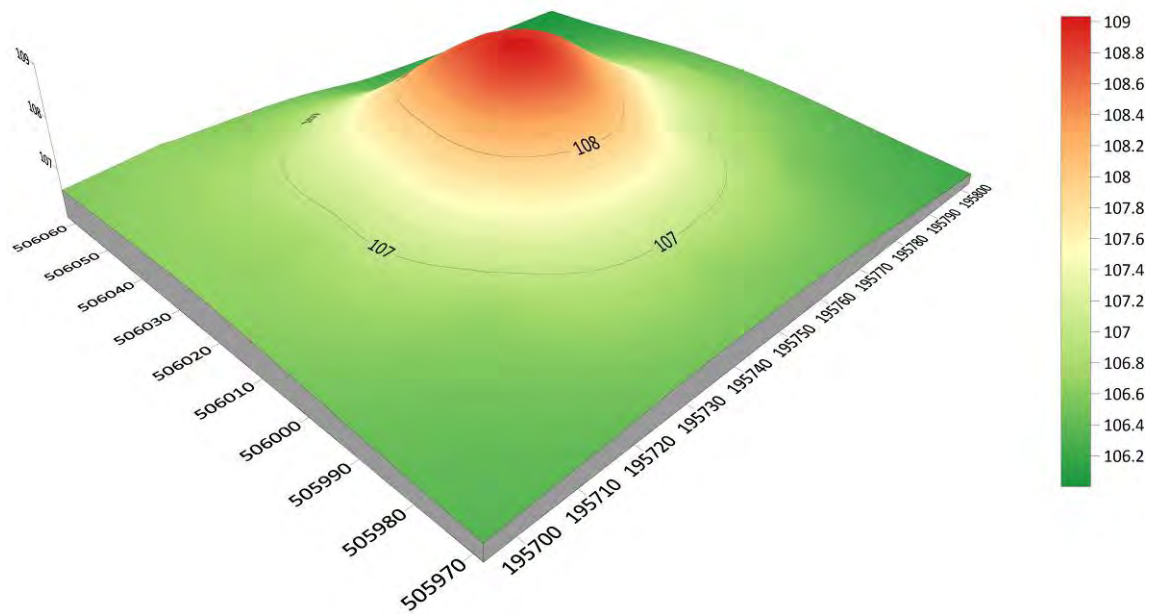
Indicativ	M1 Gelu
Toponim	-
Denumire RAN	Movila tumulară de epocă necunoscută de la Gelu – <i>Mănăştur</i>
Cod RAN	159231.04
Coordonate punct central	21.069934, 45.986323
U.A.T.	Variaş
Localitate	Gelu
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Puternic aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 78 m; Înălțime – 2,2 m
Situri asociate	-
Data verificare	21.03.2017, 05.03.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

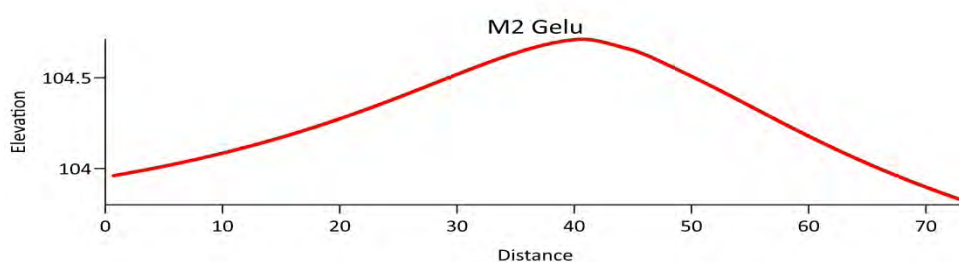

Modelul digital al terenului

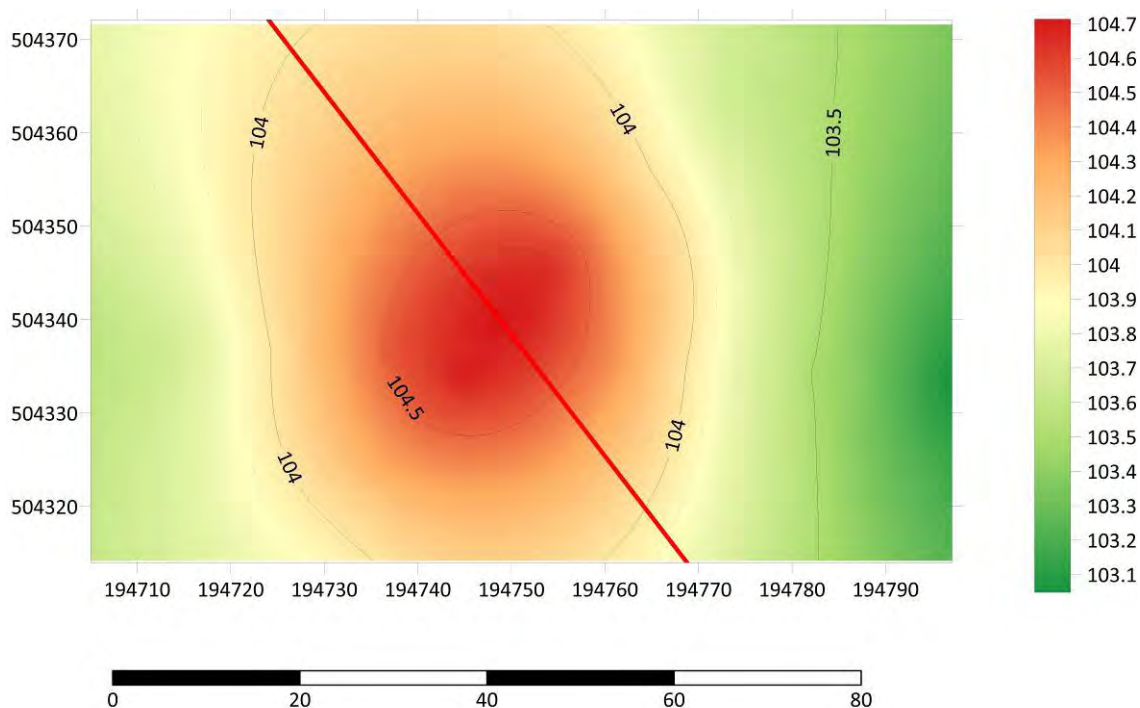

Vedere dinspre V, 21.03.2017

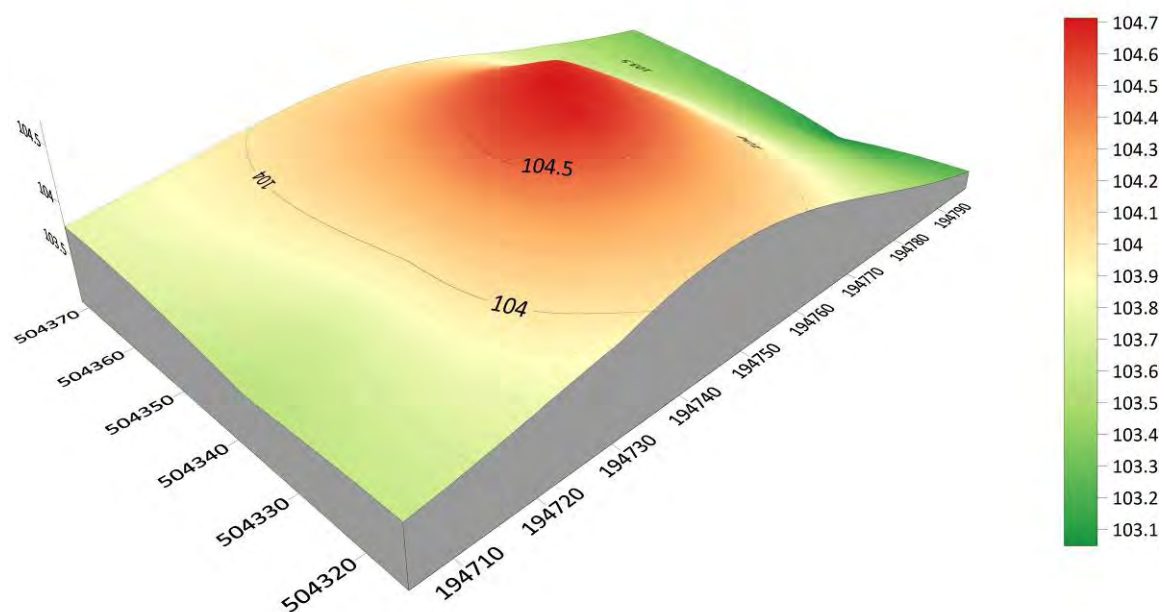
Indicativ	M2 Gelu
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	21.058075, 45.970747
U.A.T.	Variaș
Localitate	Gelu
Destinație teren	În circuit agricol
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Puternic aplatizată
Dimensiuni	Diametru – 74 m; Înălțime – 1 m
Situri asociate	-
Data verificare	05.05.2018, 02.03.2019, 05.03.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

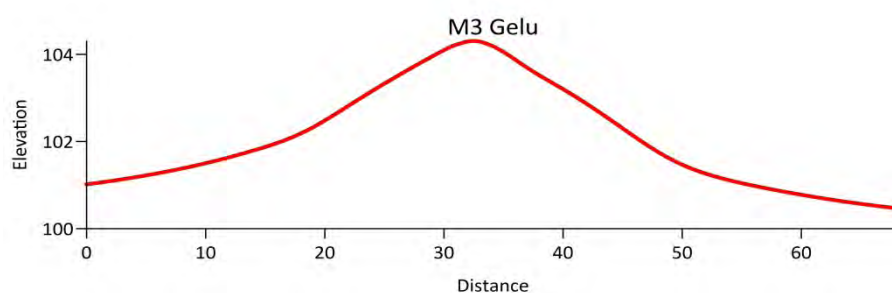

Modelul digital al terenului

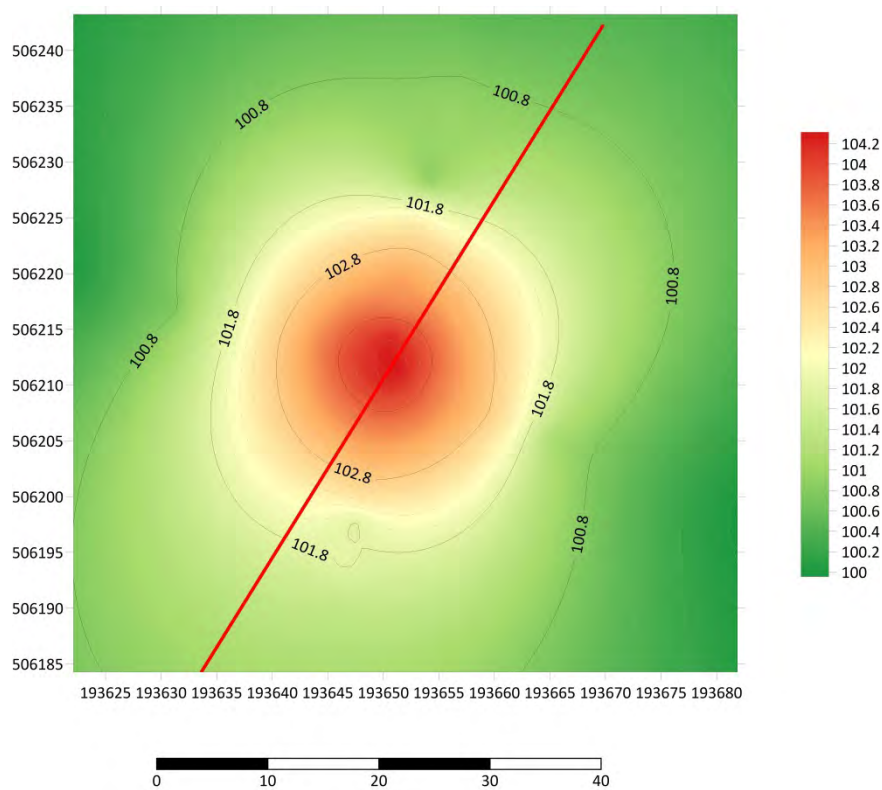

Vedere dinspre V, 02.03.2019

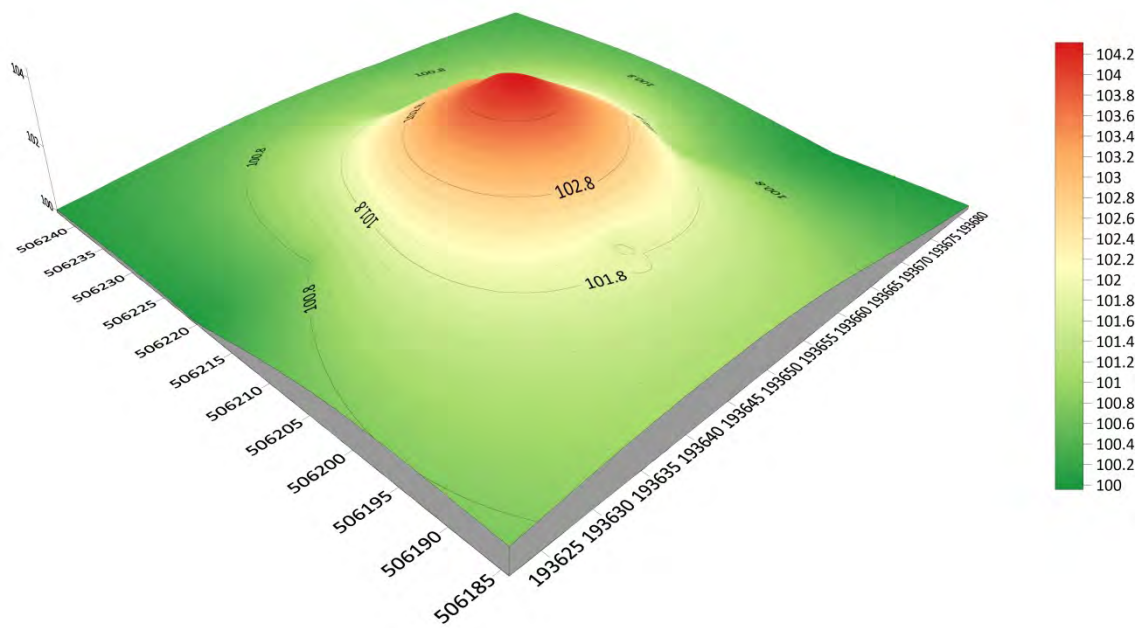
Indicativ	M3 Gelu
Toponim	-
Denumire RAN	-
Cod RAN	-
Coordonate punct central	21.042746, 45.987102
U.A.T.	Variaș
Localitate	Gelu
Destinație teren	Scoasă din circuitul agricol; cazemată militară
Stare de conservare/ Intervenții antropice/Bioperturbări	Aplatizată. Grav afectată de amenajarea unei cazemate militare din beton
Dimensiuni	Diametru – 48 m; Înălțime –3,2 m
Situri asociate	Movila de pământ se află în perimetrul unui sit arheologic cu materiale ceramice specifice preistoriei, sec. III–IV A.D. și epocii medievale.
Data verificare	02.03.2019, 30.04.2020

Profilul altimetric

Planul topografic

Modelul digital al terenului

Vedere dinspre SE, 30.04.2020

ANEXA 2.

LISTA SITURILOR ARHEOLOGICE

ASOCIATE IDENTIFICATE

Nr. crt.	Localitate (UAT)	Denumire/ indicativ sit	Suprafață (hectare)	Coordonate (punct central)	Datare	Cod RAN
1	Beba Veche (Beba Veche)	Beba Veche 12	4,67	46°6'20.12"N 20°17'58.66 E	Eneolitic (Tiszapolgár) Epoca bronzului Sec. III-IV A.D Ev Mediu timpuriu	155733.09
2	Beba Veche (Beba Veche)	Beba Veche 13	0,28	46° 7'50.74"N 20°17'28.13"E	Sec. III-IV A.D.	155733.10
3	Beba Veche (Beba Veche)	Beba Veche 20	0,55	46° 8'7.64"N 20°17'37.39"E	Sec. III-IV A.D.	-
4	Beregsău Mare (Beregsău Mare)	Beregsău Mare 1	0,63	45°48'38.56"N 21° 0'33.34"E	Sec. III-IV A.D.	158582.03
5	Beregsău Mare (Beregsău Mare)	Beregsău Mare 2	0,34	45°49'9.16"N 21° 1'20.81"E	Preistorie Sec. III-IV A.D. Ev Mediu	158582.04
6	Beregsău Mare (Beregsău Mare)	Beregsău Mare 3	0,92	45°49'19.82"N 21° 1'16.71"E	Preistorie Sec. III-IV A.D. Ev Mediu	158582.05
7	Beregsău Mare (Beregsău Mare)	Beregsău Mare 5	1,87	45°47'2.19"N 20°56'37.87"E	Epoca bronzului	-
8	Biled (Biled)	Biled 3	0,55	45°54'0.10"N 20°58'24.63"E	Hallstatt Sec. III-IV A.D.	155920.22
9	Biled (Biled)	Biled 4	0,86	45°53'52.91"N 20°58'55.09"E	Epoca fierului (Hallstatt) Ev Mediu	-
10	Biled (Biled)	Biled 5	1,52	45°53'4.23"N 20°59'36.67"E	Preistorie	-
11	Biled (Biled)	Biled 6	0,49	45°54'23.79"N 20°56'51.69"E	Sec. III-IV A.D.	-
12	Biled (Biled)	Biled 7	0,69	45°51'27.56"N 21° 0'6.82"E	Sec. III-IV A.D.	155920.23
13	Biled (Biled)	Biled 8	3,41	45°52'22.40"N 20°58'17.16"E	Epoca fierului (Hallstatt – Basarabi) Ev Mediu timpuriu Ev Mediu dezvoltat	-

Nr. crt.	Localitate (UAT)	Denumire/indicativ sit	Suprafață (hectare)	Coordonate (punct central)	Datare	Cod RAN
14	Biled (Biled)	Biled 9	1,27	45°54'16.64"N 20°59'1.42"E	Sec. III-IV A.D.	-
15	Biled (Biled)	Biled 11	0,51	45°51'56.19"N 20°57'52.41"E	Epoca bronzului	155920.24
16	Biled (Biled)	Biled 12	5,11	45°53'21.56"N 20°53'17.70"E	Ev Mediu timpuriu	155920.25
17	Cenad (Cenad)	Cenad 1	2,53	46° 8'26.99"N 20°30'27.25"E	Sec. III-IV A.D.	156268.14
18	Cenad (Cenad)	Cenad 2	0,96	46° 5'18.57"N 20°30'13.21"E	Ev Mediu timpuriu	156268.15
19	Comloșu Mare (Comloșu Mare)	Comloșu Mare 1	1,12	45°55'50.90"N 20°37'38.13"E	Sec. III-IV A.D. Ev Mediu timpuriu	156446.08
20	Comloșu Mare (Comloșu Mare)	Comloșu Mare 2	0,30	45°55'41.34"N 20°37'32.55"E	Epoca bronzului, Sec. III-IV A.D. Ev Mediu timpuriu Ev Mediu dezvoltat	156446.09
21	Comloșu Mare (Comloșu Mare)	Comloșu Mare 3	3,28	45°54'45.11"N 20°37'1.38"E	Sec. III-IV A.D.	156446.10
22	Comloșu Mare (Comloșu Mare)	Comloșu Mare 4	0,70	45°55'0.39"N 20°39'28.82"E	Epoca bronzului, Ev Mediu	156446.12
23	Comloșu Mare (Comloșu Mare)	Comloșu Mare 5	0,78	45°54'55.01"N 20°39'18.24"E	Sec. III-IV A.D.	156446.14
24	Comloșu Mare (Comloșu Mare)	Comloșu Mare 6	1,65	45°55'46.32"N 20°37'54.36"E	Epoca bronzului, Sec. III-IV A.D. Ev Mediu timpuriu	156446.15
25	Comloșu Mare (Comloșu Mare)	Comloșu Mare 7	4	45°54'8.75"N 20°36'16.12"E	Sec. III-IV A.D.	156446.16
26	Comloșu Mare (Comloșu Mare)	Comloșu Mare 8	0,53	45°54'15.87"N 20°36'27.59"E	Sec. III-IV A.D.	156446.17
27	Comloșu Mare (Comloșu Mare)	Comloșu Mare 9	0,34	45°54'37.20"N 20°41'18.30"E	Ev Mediu timpuriu	156446.18
28	Lunga (Comloșu Mare)	Lunga 1	0,51	45°52'42.34"N 20°35'59.00"E	Sec. III-IV A.D.	156464.05
29	Lunga (Comloșu Mare)	Lunga 2	3,81	45°52'31.92"N 20°36'18.47"E	Sec. III-IV A.D., Ev Mediu timpuriu	156464.06
30	Lunga (Comloșu Mare)	Lunga 3	2,42	45°53'10.15"N 20°34'56.98"E	Epoca bronzului (etapa târzie) Sec. III-IV A.D. Ev Mediu dezvoltat	156464.07
31	Lunga (Comloșu Mare)	Lunga 4	1,65	45°53'5.64"N 20°35'1.32"E	Epoca bronzului (etapa târzie) Ev Mediu dezvoltat	156464.08
32	Lunga (Comloșu Mare)	Lunga 5	0,45	45°53'8.25"N 20°36'25.75"E	Epoca bronzului, Sec. III-IV A.D.	156464.09
33	Lunga (Comloșu Mare)	Lunga 6	2,40	45°53'45.66"N 20°35'55.02"E	Sec. III-IV A.D., Ev Mediu	156464.10
34	Lunga (Comloșu Mare)	Lunga 7	1,28	45°53'36.62"N 20°35'45.02"E	Epoca bronzului Sec. III-IV A.D. Ev Mediu	156464.11

Nr. crt.	Localitate (UAT)	Denumire/indicativ sit	Suprafață (hectare)	Coordonate (punct central)	Datare	Cod RAN
35	Dudeștii Vechi (Dudeștii Vechi)	Dudeștii Vechi 3	0,52	46° 3'31.22"N 20°30'4.96"E	Sec. III-IV A.D.	-
36	Dudeștii Vechi (Dudeștii Vechi)	Dudeștii Vechi 4	0,38	46° 3'21.39"N 20°29'55.77"E	Sec. III-IV A.D. Ev Mediu	-
37	Dudeștii Vechi (Dudeștii Vechi)	Dudeștii Vechi 5	0,10	46° 3'39.95"N 20°29'34.65"E	Preistorie	-
38	Iecea Mică (Cărpiniș)	Iecea Mică 1	1,21	45°48'32.09"N 20°56'33.09"E	Sec. III-IV A.D.	156240.05
39	Vizejdia (Gottlob)	Vizejdia 1	1,59	45°56'11.48"N 20°38'42.89"E	Sec. III-IV A.D. Ev Mediu dezvoltat	157576.12
40	Jimbolia (Jimbolia)	Jimbolia 1	2,89	45°45'32.64"N 20°44'8.35"E	Epoca bronzului, Sec. III-IV A.D. Ev Mediu	155500.04
41	Bulgăruș (Lenaueheim)	Bulgăruș 1	2,16	45°55'56.77"N 20°45'39.29"E	Ev Mediu timpuriu	157479.03
42	Bulgăruș (Lenaueheim)	Bulgăruș 2	0,82	45°56'11.65"N 20°48'52.87"E	Sec. III-IV A.D. Ev Mediu timpuriu	157479.04
43	Bulgăruș (Lenaueheim)	Bulgăruș 3	1,13	45°54'30.33"N 20°45'35.81"E	Preistorie Sec. III-IV A.D.	157479.05
44	Grabaț (Lenaueheim)	Grabaț 1	2,32	45°54'26.37"N 20°43'16.56"E	Ev Mediu timpuriu	157488.03
45	Grabaț (Lenaueheim)	Grabaț 2	0,56	45°49'51.60"N 20°44'36.31"E	Sec. III-IV A.D.	157488.04
46	Lovrin (Lovrin)	Lovrin 3	2,63	45°58'14.73"N 20°43'58.04"E	Sec. III-IV A.D. Ev Mediu	157549.07
47	Lovrin (Lovrin)	Lovrin 4	0,41	45°56'1.08"N 20°45'27.68"E	Sec. III-IV A.D. Ev Mediu timpuriu	157549.08
48	Periam (Periam)	Periam 2	0,88	46° 2'50.75"N 20°53'56.64"E	Sec. III-IV A.D.	-
49	Periam (Periam)	Periam 3	1,99	46° 1'21.48"N 20°55'25.52"E	Ev Mediu	-
50	Pesac (Pesac)	Pesac 1	12,5	45°56'29.53"N 20°51'52.47"E	Epoca modernă (sec. XVIII)	-
51	Sânnicolau Mare (Sânnicolau Mare)	Sânnicolau Mare 22	0,22	46° 4'18.14"N 20°33'54.34"E	Ev Mediu timpuriu	-
52	Sânnicolau Mare (Sânnicolau Mare)	Sânnicolau Mare 23	1,48	46° 4'3.21"N 20°33'57.12"E	Preistorie Ev Mediu timpuriu	-
53	Sânnicolau Mare (Sânnicolau Mare)	Sânnicolau Mare 24	0,10	46° 4'2.93"N 20°32'19.79"E	Neolitic	-
54	Sânnicolau Mare (Sânnicolau Mare)	Sânnicolau Mare 26	0,87	45°59'13.32"N 20°35'50.83"E	Preistorie Ev Mediu	-
55	Sânnicolau Mare (Sânnicolau Mare)	Sânnicolau Mare 27	0,20	45°59'12.78"N 20°35'40.78"E	Preistorie	-
56	Sânnicolau Mare (Sânnicolau Mare)	Sânnicolau Mare 28	0,62	45°59'52.09"N 20°35'9.16"E	Epoca bronzului	-
57	Sânnicolau Mare (Sânnicolau Mare)	Sânnicolau Mare 30	1,56	46° 2'12.94"N 20°36'50.87"E	Epoca bronzului Ev Mediu timpuriu	155537.33

Nr. crt.	Localitate (UAT)	Denumire/indicativ sit	Suprafață (hectare)	Coordonate (punct central)	Datare	Cod RAN
58	Sânnicolau Mare (Sânnicolau Mare)	Sânnicolau Mare 31	1,56	46° 0'49.55"N 20°37'39.70"E	Sec. III-IV A.D.	155537.34
59	Sânpetru Mare (Sânpetru Mare)	Sânpetru Mare 1	0,56	46° 2'23.59"N 20°46'57.44"E	Ev Mediu	-
60	Sânpetru Mare (Sânpetru Mare)	Sânpetru Mare 2	4,11	46° 1'24.86"N 20°48'23.76"E	Ev Mediu	158742.47
61	Sânpetru Mare (Sânpetru Mare)	Sânpetru Mare 3	37,5	46° 2'25.69"N 20°46'39.90"E	Epoca fierului (La Tène) Sec. III-IV A.D.	158742.46
62	Sânpetru Mare (Sânpetru Mare)	Sânpetru Mare 4	2,79	46° 1'29.02"N 20°50'37.71"E	Epoca bronzului, Sec. III-IV A.D. Ev Mediu timpuriu	158742.48
63	Igriș (Sânpetru Mare)	Igriș 1	2,20	46° 6'4.08"N 20°45'12.27"E	Sec. III-IV A.D.	-
64	Igriș (Sânpetru Mare)	Igriș 2	0,35	46° 8'36.30"N 20°44'52.61"E	Preistorie, Sec. III-IV A.D. Ev Mediu timpuriu	-
65	Igriș (Sânpetru Mare)	Igriș 3	0,21	46° 8'25.29"N 20°44'58.58"E	Epoca bronzului Ev Mediu	-
66	Igriș (Sânpetru Mare)	Igriș 4	1,37	46° 8'14.22"N 20°45'0.47"E	Neolitic (Starčevo-Criș) Epoca bronzului Ev Mediu	-
67	Saravale (Saravale)	Saravale 1	4,11	46° 2'38.76"N 20°45'47.01"E	Sec. III-IV A.D. Ev Mediu	158760.08
68	Saravale (Saravale)	Saravale 2	0,95	46° 5'30.53"N 20°40'52.71"E	Sec. III-IV A.D.,	158760.09
69	Saravale (Saravale)	Saravale 3	3	46° 4'9.64"N 20°41'5.97"E	Sec. III-IV A.D. Ev Mediu	158760.10
70	Saravale (Saravale)	Saravale 4	2,94	46° 3'18.73"N 20°45'1.44"E	Preistorie Ev Mediu	158760.11
71	Saravale (Saravale)	Saravale 5	2,43	46° 3'47.82"N 20°45'53.04"E	Ev Mediu	158760.12
72	Saravale (Saravale)	Saravale 6	2,54	46° 3'31.93"N 20°45'10.00"E	Preistorie, Sec. III-IV A.D. Ev Mediu	158760.13
73	Bărateaz (Satchinez)	Bărateaz 1	1,39	45°58'16.48"N 21° 3'51.54"E	Neolitic, Epoca bronzului Epoca fierului (La Tène)	158546.02
74	Bărateaz (Satchinez)	Bărateaz 4	3,99	45°57'39.08"N 21° 5'54.79"E	Epoca bronzului, Sec. III-IV A.D.	158546.01
75	Teremia Mare (Teremia Mare)	Teremia Mare 3	0,65	45°55'4.36"N 20°31'33.59"E	Sec. III-IV A.D.	-
76	Teremia Mare (Teremia Mare)	Teremia Mare 4	1,72	45°55'3.71"N 20°31'19.05"E	Epoca bronzului Sec. III-IV A.D. Ev Mediu timpuriu	158869.09
77	Teremia Mare (Teremia Mare)	Teremia Mare 5	0,77	45°54'55.76"N 20°30'7.20"E	Sec. III-IV A.D.	-

Nr. crt.	Localitate (UAT)	Denumire/ indicativ sit	Suprafață (hectare)	Coordonate (punct central)	Datare	Cod RAN
78	Teremia Mică (Teremia Mare)	Teremia Mică 3	5,52	45°57'29.95"N 20°29'19.83"E	Epoca fierului (Hallstatt, La Tène) Sec. III-IV A.D. Ev Mediu timpuriu	158886.03
79	Tomnatic (Tomnatic)	Tomnatic 1	0,32	45°59'13.61"N 20°37'46.19"E	Ev Mediu	157567.08
80	Variaș (Variaș)	Variaș 1	0,55	45°58'13.84"N 20°58'47.68"E	Ev Mediu timpuriu	159222.10
81	Variaș (Variaș)	Variaș 2	2,69	45°57'42.67"N 20°57'45.87"E	Sec. III-IV A.D.	-
82	Variaș (Variaș)	Variaș 3	1,22	45°58'9.30"N 20°57'9.86"E	Sec. III-IV A.D.	159222.10
83	Variaș (Variaș)	Variaș 4	1,95	45°57'19.55"N 20°54'49.97"E	Epoca bronzului	159222.12
84	Gelu (Variaș)	Gelu 10	1,61	46° 1'26.49"N 21° 4'20.02"E	Sec. III-IV A.D.	-

